

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

katolsk orientering

Niels Steensen fejring i Firenze, side 2
 Familiekalender præsenteret, side 3
 Biskop Theodor Suhr 100 år, side 6-7
 Det andet Vatikankoncil, side 8
 Synoden i Libanon, side 9

Pave Johannes Paul II fordømmer i sit fredsbudskab vold mod børn

Vi skal sikre børnene en fredelig fremtid!

I sit budskab til Verdensfredens dag den 1. januar 1996 har pave Johannes Paul II protesteret mod, at stadig flere børn bliver ofre for krig og forfølgelse.

I de seneste år er millioner af børn blevet såret og dræbt, og paven kalder det »en regulær massekræ«. Hertil kommer, at børn er blevet anvendt som soldater, for eksempel som fortropper i minefelter. Disse »børnesoldater« har haft vanskeligt ved at blive integreret i det civile liv efter deres militærtjeneste.

Ligeledes fordømte paven, at børn anvendes som »han-

delsobjekt« til betleri, narkotikasalg og prostitution. Paven opfordrede indtrængende alle statsoverhoveder og politikere til at sikre børnene en fredelig fremtid. Alle tænkelige muligheder må ifølge paven tages i anvendelse for at bevare og videreudvikle freden og enhver støtte til krig må afvises.

Påtrængende opgave med opdragelse til fred

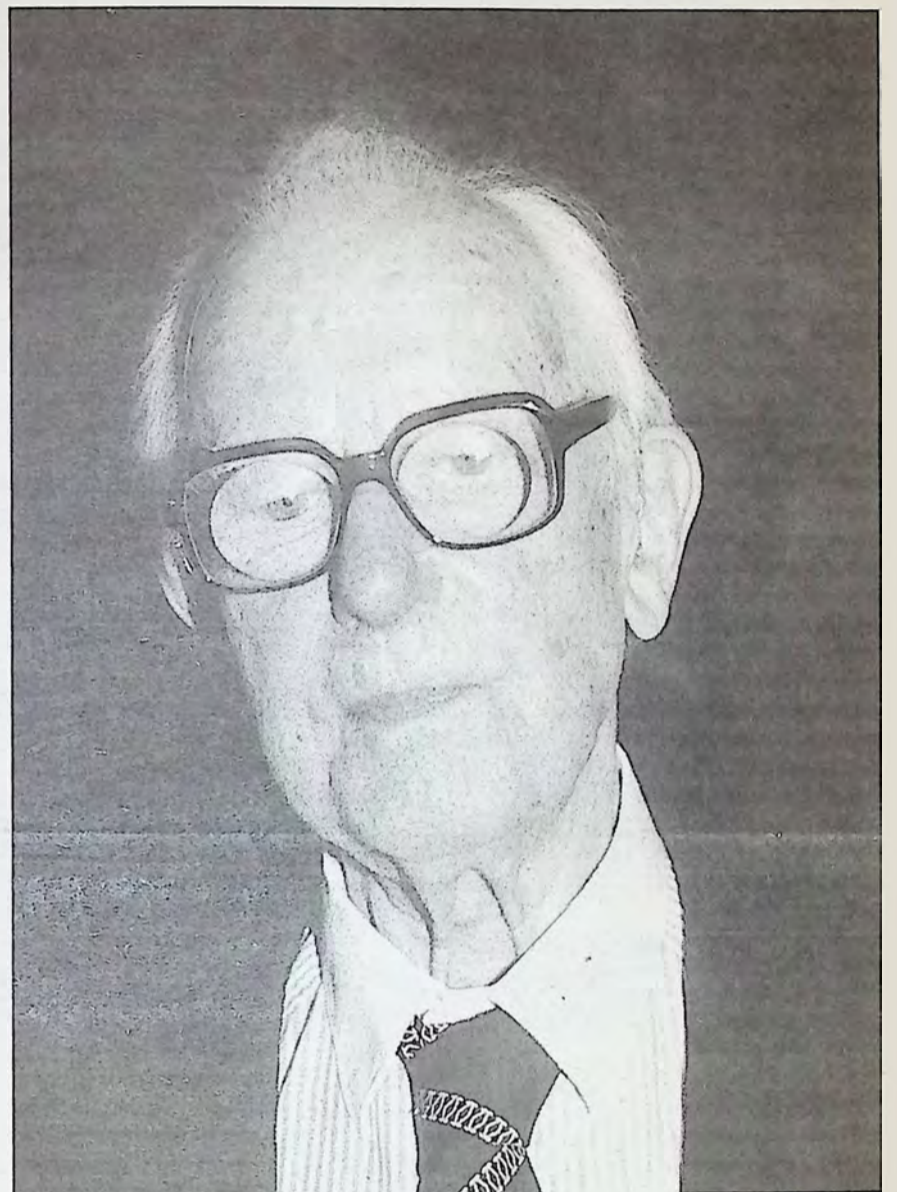
En af de mest påtrængende opgaver er efter pavens opfattelse en opdragelse til fred. Det er vigtigt, at børn lærer fredens historie og ikke blot krigens historie. De internationale bestemmelser til beskyttelse af børn overtrædes i vid udstrækning. Det stigende antal af regionale og etniske konflikter er en medvirkende årsag. Børn er mål for snigskytter, skoler og børnehospitaler angribes og ødelægges, selv i familier, der har gode kår, udsættes børn for vold. Ikke sjældent må børn vokse op i ensomhed til trods for materiel overflod. De overlades til sig selv, og fjern-

synet bliver deres vigtigste holdepunkt.

I sit fredsbudskab understreger paven, at børn selv kan blive forkæmpere for fred og for opbygningen af en broderlig og solidarisk verden, når de blot får den nødvendige støtte. Derfor er det vigtigt, at de har positive omgivelser, gode forbilleder hos de voksne - især i familien. Børn har det med at efterabe de voksne både deres kærlighed og gensidige agtelse, men også de voksnes vold og had. Det er derfor af stor betydning at formidle gode egenskaber som taknemmelighed, tilgivelse, hensyntagen og at dele med andre.

Til Cuba

Havanna - (KIPA) - Paven har ikke opgivet håbet om en rejse til Cuba, oplyser den apostoliske nuntius, ærkebiskop Beniamino Stella. Et eventuelt lynbesøg, medens paven besøger Mellemerika 5.-12. februar, er udelukket.

Biskop Theodor Suhr fejres på forskellig måde i dagene op til fødselsdagen. Foto: Kluge.

Biskop Theodor Suhr fylder 100 år den 24. januar

Biskoppen fejres ved flere arrangementer

Hvordan er det at blive 100 år? Det ved jeg ikke, jeg har ikke prøvet det før, svarede biskop Theodor Suhr på et spørgsmål fra »katolsk orientering« for nogle ganske få dage siden. Den 24. januar fylder biskoppen 100 år.

Menigheden i Aabenraa får mulighed for at gratulere biskop Suhr søndag den 21. januar i forbindelse med messen.

Om mandagen har biskop Czeslaw Kozon indbudt samtlige landets præster til præstemøde i Aabenraa, hvor alle får lejlighed til at gratulere biskop Suhr. Det hører således til sjældenhedene, at samtlige præster herhjemme

får mulighed for et samlet præstemøde.

På selve dagen forventes det, at biskopperne Martensen og Kozon vil komme for

at gratulere. Fra kl. 14 vil det være muligt for gæster at komme og ønske tillykke.

Se også billedreportagen side 6-7. *kk*

Pastor Kreienbühl forlader Pastoral-Centret

»Efter 29 år ved roret i Pastoral-Centret har pastor Guido Kreienbühl fundet tiden moden til vagtskifte.«

Det siges i lederen i cen-

trets seneste nummer af »tema«.

Der arbejdes i øjeblikket på at finde en ny leder af Pastoral-Centret.

12-årige Klara Christensen får overrakt en buket blomster af Elisabeth-søster Dorothea Alex som tak for oplæsning fra familiekalenderen "Sådan går det runde år" ved en reception i december. Se også side 3 og 10.

katolsk orientering

Tilsendes katolske husskande i Danmark i 20 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris 230 kr. årligt. Adresseforandring meddeles til postvæsenet. ISSN 0902-297X

Værdig Stensen-fejring i Firenze

Symposium om videnskabsmanden Niels Stensen

Da vor salige Niels Stensen døde, den 25. november 1686, skrev man den 5. december i katolske lande; dér fulgte man allerede den nye kalender. Derfor fejrer man i Firenze mindet om den salige Niels Stensen den 5. december.

Instituto Niels Stensen, jesuiternes akademiske institut i Firenze, ville markere dagen ved et symposium om Niels Stensen som videnskabsmand. Institutets leder *Lorenzo Del Zanna S. J.* organiserede det. Han var samtidig ved sin person forbindelsesled med Danmark; de fleste af os husker, at han i mange år var præst for italienerne i Danmark, med hvad der tilkom af sjælesorg, fængselsbesøg og kulturel indsats. Det lykkedes at samle nogle interesserede både fra Toskanien og fra Danmark, nogle, der interesserede sig for Niels Stensen som videnskabsmand, men også er ham hengivne for den personlighed, han er.

Få var foredragsholderne, og lille var tilhørerskaren,

skønt tusinde indbydelser var sendt ud. Men tilhørerne var interesserede og kvalificerede til at nyde godt af informationen fra foredragene, og hvert af foredragene bragte noget nyt.

Foredrag med nyt om Niels Stensen

Selv de største beundrere af Niels Stensen har ment, at bogen om muskelfunktionen var hans svageste værk. Dr. *Troels Kardel*, praktiserende læge på Amager, har den store fortjeneste at have vist, at den geometriske beskrivelse i denne bog stemmer overens med de nyeste resultater, opnået med computere. Ved dette møde fremsatte han sin mening om, hvorfor Stensens opfattelse blev tilsidesat så længe.

Dr. *Stefan de Rosa*, professor i kunsthistorie ved Firenze Universitet, tegnede for os et billede af milaneseren *Malfredo Settala*. Dennes livsarbejde med en slags »museum« må have inspireret Niels Stensen, som stod i forbindelse med ham og selv begyndte

på en samling af naturalier.

Torsten Schlichtkrull, bibliotekskonsulent ved Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige bibliotek, viste, hvordan han i samarbejde med *Helge Clausen* omformer og ajourfører *Michael Jensens* Niels Stensen bibliografi til en elektronisk database, som snart enhver fra sin computer gennem et modem skulle kunne få adgang til.

Mens Niels Stensen læste til læge i København, skrev han sit Chaos-manuskript. Den længe ventede udgivelse af hele Chaos-manuskriptet, forberedt af *Alfred Otto* og dr. *H. D. Schepelem*, blev bebudet for 1996 og beskrevet.

John Heng læser filosofi i Toronto, Canada, og er ved at skrive en tese om Niels Stensen. Hans indlæg gik ud på, at, skønt Stensen lægger vægt på sikker viden, bekræftet af sansernes vidnesbyrd, så er videnskabelige udsagn hos ham altid foreløbige.

Endelig har professor *Negri* fra Livorno fundet breve til og fra Niels Stensen, og denne gang fremlagde han et

brev, dateret Amsterdam, den 27. december 1669, som lader os ane, hvor nær Stensen har været til at slå sig ned i Paris, da han som katolik ikke kunne blive professor i København.

Pontifikalmesse for akademikere

Eftermiddagens foredrag blev holdt omkring et stort rundt bord, ca. 25 meter i omkreds, i kapitalsalen ved San Lorenzo Kirke. Vi sluttede med en festlig messe i kirken. Firenzes ærkebiskop *Silvano Piovanelli* pontificerede, Msgr. *Angelo Livi*, provst, d. v. s. foresat, ved San Lorenzo Kirke var koncelebrant, ligeledes bispedømmets nys udnævnte delegat for sjælesorg på kulturens og universitetets område; i alt en ti koncelebranter, deraf to, der talte dansk, så Evangeliet blev læst også på dansk, og da efter messen kardinalen og de øvrige præster gik til den salige Niels Stensens grav, blev Niels Stensens bøn læst højt på dansk.

Et kor af studerende af San

Gervasio sogn sangt smukt og værdigt moderne musik, menigheden bestod endvidere af nogle hundreder unge akademikere. Kardinalen, en kærlig og beskeden skikkelse, stillede i sin homili de unge studerende Niels Stensens liv som eksempel for øje. Han hilste også på deltagerne i symposi-

et, især fra udlandet: Danmark, Canada og Holland.

De sidste år har man i Firenze gjort mindedagen for den salige Niels Stensen til universitetets og den akademiske verdens kirkedag, og denne tradition vil man fortsætte med.

Aug. Ziggelaar S. J.

Præst fra Bolivia på besøg

I slutningen af januar 1996 besøger den katolske præst *Percy Galvan Flores* Danmark.

P. Percy arbejder som sognepræst i et stort og meget fattigt landsogn i Bolivia, der er et af de værste stillede lande på det sydamerikanske kontinent. På to aftener - mandag d. 22.1. i København og torsdag d. 25.1. i Århus - vil der være mulighed for at møde ham og høre ham fortælle om sit arbejde.

P. Percy vil berette om arbejdet blandt bønderne, om uddannelse af kateketer og om arbejdet med basismenigheder.

Han vil endvidere fortælle om den katolske kirkes situa-

tion generelt i Bolivia og Sydamerika og komme ind på forholdet til befruktelsesteologi og de evangeliske sekter.

Der vil være mulighed for spørgsmål og debat.

Arrangør: DUK, Justitia et Pax kommissionen og Pax Christi.

Arrangementet i København afholdes d. 22.1. i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium og starter kl. 19.30.

Arrangementet i Århus foregår d. 25.1. i biblioteket i præstegården, Ryesgade og mødet starter kl. 19.30.

Alle er hjerteligt velkomne. Der vil blive tolket fra spansk til dansk.

OPTAGELSE PÅ KATOLSKE SKOLER I DET STORKØBENHAVNSKE OMRÅDE

INSTITUT SANKT JOSEPH

- Søstrenes skole på Østerbro -
Dag Hammerskjølds Allé 17, 2100 Ø.

Bh.kl.-10.kl. og fritidsordning, som er åben kl. 7.00-17.00.
Indmeldelse til skoleåret 1996-97 kan ske nu ved personlig henvendelse til skolelederen, der viser rundt på skolen.

Skoleleder: Herluf Eriksen

De er velkommen til at ringe på 31 38 47 35.

SKT. PAULS SKOLE

Frogård Allé 8, 2630 Taastrup

Bh.kl.-10.kl. og fritidsordning.

Skoleleder Blanka Langsted.

Tlf. 42 52 19 59.

SKT. JOSEPH SØSTRENE SKOLE

Skovkrogen 19-21, 2920 Charlottenlund

Bh.kl.-9.kl. i to spor.

Legestuen, åbent kl. 7.30-16.30 samt delvist i ferier.

Indmeldelse sker efter personlig samtale med skolens leder, som forestår orientering samt besvarelse af individuelle spørgsmål efterfulgt af rundvisning på skolen.

Skoleleder: Georg Høhling

Tlf. 39 64 12 82.

SANKT KNUD LAVARD SKOLE

Toftebæksvej 30, 2800 Lyngby

Bh.kl.-10.kl.

Fritidsordning alle arbejdsdage 7-17.

Oplysning og indskrivningspapirer.

Skoleleder: Torben Falkenberg

Tlf. 45 87 62 40.

SANKT ANSGARS SKOLE

Nørrebrogade 27, 2200 København N.

Skolen i hjertet af Nørrebro.

Bh.kl.-10.kl., skolepansningsordning og ugentlig indslusningsdag for bh.kl.-2.kl. inkl. indskrivning til bh.kl. og 1. kl. 1996/1997 bør ske snarest.

Skoleleder: Kirsten Berg-Larsen

Tlf. 31 39 46 46

SKT. ANNÆ SKOLE

Otto Rudsvej 7, 2300 København S.

Tlf. 31 58 05 35

Børnehavneklasse - 10. kl.

Skoleleder: Jens Knudsen

Tlf. 31 58 05 35.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM

Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Tlf. 31 20 93 40. Fax 39 27 01 66.

Gymnasium med grundskole 6.kl.-10.kl.

Orienteringsmede om optagelse i:

1. gymnasieklasse: Tirsdag d. 23. jan. 96 kl. 19.30.

6. og 7. kl.: Mandag d. 29. jan. 96 kl. 19.30.

8., 9. og 10. kl.: Onsdag d. 31. jan. 96 kl. 19.30.

Rektor: Walter Dalland

Viceskoleinspektør: Bente Nielsen

Danmarks katolske Kvindeforbund arrangerer en

VALFART TIL VADSTENA

i Sverige 3. - 5. maj 1996 (St. Bededagsferien).

Fælles bustur med pastor Dietrich Timmermann som rejseleder gennem det smukke Sverige op langs Vänerne til Vadstena, hvor vi besøger Birgittasøstrenes kloster og kan opleve fortid og nutid i Klosterkirken med den hellige Birgittas relikvieskrin.

Pris inkl. returrejse fra Odense eller København, 2 overnatninger med morgenmad og fælles middag lørdag aften:

Ved indkvartering):

1) på vandrehjem kr. 750,-.

2) på Birgittasøstrenes gæstehjem kr. 1.000,-.

3) på pensionat Solgården kr. 1.000,-.

I gæstehjemmet og på pensionatet står et begrænset antal enkeltværelser til rådighed mod tillæg på kr. 150,- pr. værelse.

Afgang: Odense: 3. maj 1996 kl. 8.00. Påstigning i København senere på formiddagen.

Forventet hjemkomst: 5. maj 1996 kl. 18.00 i København, kl. 21.45 i Odense.

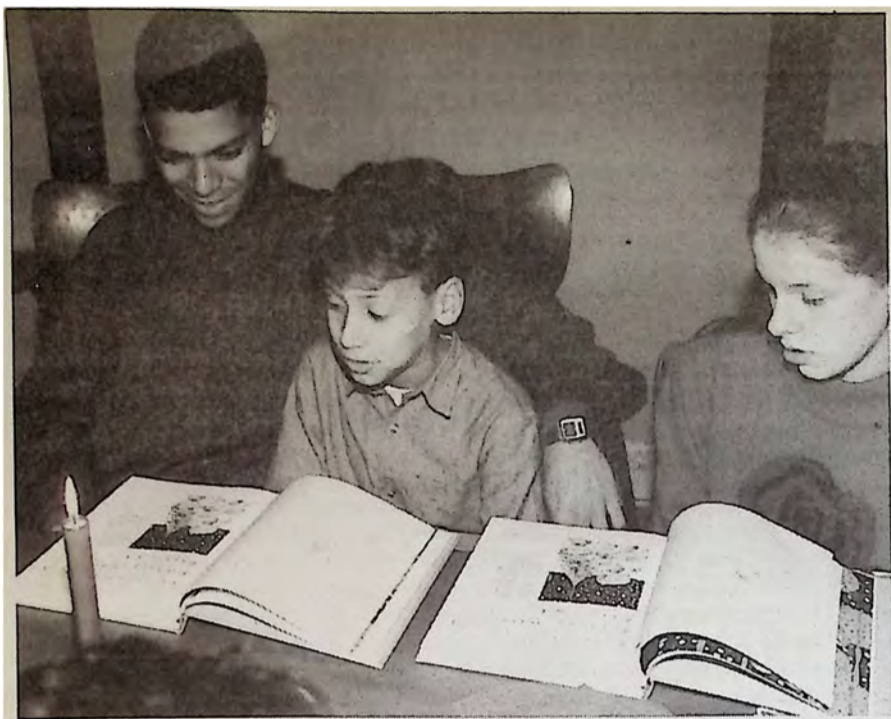
Bindende tilmelding med oplysning om indkvarteringsønske og evt. ønske om enkeltværelse samt betaling af depositum kr. 400,- senest den 8. februar 1996 på giro nr. 2 02 94 72 DKKF eller pr. check til Marianne Nielsen, Stakdelen 16, 5220 Odense SØ.

For yderligere oplysninger ring venligst til Else Brask, tlf. 31 54 98 14

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

De tilstedeværende børn, der var mødt op til receptionen, fik hver udleveret et eksemplar af familiebogen. Den blev studeret flittigt, også under talerækken. Fotos: Kluge.

Biskop Czeslaw Kozon om ny familiebog: En bog af den type har vi savnet i bispedømmet

»Normalt plejer man at komme med gaver ved en reception, men denne her er anderledes, her er det gæsterne, der får gaver!«

Sådan indledte pastor Guido Kreienbühl sin velkomsttale ved en reception den 8. december i anledning af udgivelsen af Skt. Elisabeth Søstrenes gave til børnefamilierne, familiekalenderen »Sådan går det runde år«.

50 mennesker var til stede ved præsentationen. Udover de, der direkte har haft deres andel i bogens tilblivelse, først og fremmest sr. Dorothea Alex, Karen Erngaard, Pastoral-centrets medarbejdere, tegneren Ann Drescher (repræsenteret ved ægtefællen, Bent Orwald) var provinsforstander sr. Barbara Hellmann, tre overlæger, som var ansat på Skt. Elisabeths Hospital, mens det var i søstrenes besiddelse, biskopperne Czeslaw Kozon og Hans L. Martensen, repræsentanter fra sognene i følge

med hver to ministrarer i alderen fra 7-12 år.

Efter velkomsttalen var der oplæsning fra familiekalenderen om Den hellige Elisabeth af Klara og tværføjtespil af Elisabeth, begge på 12 år.

Sr. Dorothea udtrykte sin og medsøstrenes tak til de forskellige medarbejdere med blomsterbuketter, og med assistance af Filip på 10 år, udvalgte sr. Dorothea et eksemplar af »Sådan går det runde år« til alle de tilstedeværende.

Sr. Barbara udtrykte sin glæde over familiekalenderen og kaldte den »den bedste jubilæumsgave; den tager os ved hånden og fører os igen nem kirkeåret og dets fester. Vi lærer Guds helgener at kende, ja, den er en hjælp til at vokse i troen, og det er det vort arbejde altid er gået ud på: at medvirke til, at mennesker kommer til at elske Gud mere. Den er virkelig vellykket!«

Biskop Kozon lykønskede

Skt. Elisabeth Søstrene og udtrykte sin anerkendelse over det smukke resultat. »En bog af denne type er noget vi har savnet i bispedømmet«, sagde han.

Biskop Martensen glædede sig ligeledes over bogen og understregede, at den var til familiens fælles brug og anvendelig ved hjemmeliturgi. »Jeg begynder at forstå, hvordan jøderne har overlevet i 2000 år, for de har nemlig hele tiden haft liturgi i hjemmet«, sluttede han.

Sidste taler var bogtrykker Allan Werk, som kaldte bogen for »den største udfordring i mit arbejde som trykker«. Han sagde, at det var den smittende entusiasme, der havde fået ham til at yde sit ypperste. Som tak for opgaven overrakte han Skt. Elisabeth Søstrene en indrammet plakate af kunstneren og præsten Adolf Meister, Århus.

ks

Se også anmeldelsen side 10.

Bed høstens Herre om at sende arbejdere til sin høst

Biskop Kozon indfører bededag for nye kald

Med citatet fra Matthæus: »Bed Høstens Herre om at sende arbejdere ud til sin høst« har biskop Czeslaw Kozon sendt en skrivelse ud, hvori han indfører en bededag for præste- og ordenskald.

Det er en vigtig opgave for ethvert bispedømme at fremme præste- og ordenskald, og den årlige internationale bededag for dette anliggende - 4. søndag i påsken - bør altid tages som anledning hertil, siger biskoppen.

I nogle lande har man også en bededag for præste- og ordenskald, f. eks. i Tyskland, hvor 1. lørdag i måneden populært kaldes »Priestersamstag«. For at skærpe alles opmærksomhed for vigtigheden af at bede for nye kald indføres hermed denne skik i vort bispedømme, siger biskoppen.

Præsterne opfordres til hver første lørdag i måneden enten at fejre messen for dette anliggende eller at lade det

komme til udtryk i forbønnerne. Alle øvrige troende bør ligeledes gøre anliggendet til genstand for bøn, siges det videre.

Biskop Czeslaw Kozon håber hermed, at disse bededage vil hjælpe alle i bispedømmet til at føle større omsorg for dette aspekt af den

pastorale situation. Dette sker først og fremmest ved bøn, men også ved engagement i samarbejdet mellem præster og lægfolk; også ved på alle måder at opmuntre og støtte unge mennesker, som måtte føle et kald til præstedømmet eller ordenslivet.

kk

Niels Steensens Gymnasium deltager i medieprojekt

Fællesforbundet for Danske Lytterere og Seere har engageret seks skoleklasser ud over hele landet i et projekt om unge og medier. Fra Københavns deltagere 10-klasse fra Niels Steensens Gymnasium. Klassen arbejder med de unges medieverden, særligt radio og tv, og de besøges af Torben Smidt Hansen fra Danmarks Radios P4 i P1.

Fællesforbundet har i samarbejde med Statens Filmcentral og Foreningen af Mediepædagoger til brug for klasserne udgivet et særnummer af medietidsskriftet KLIP.

Skolernes indsats fører frem til en ungdomskonference i Radiohuset den 15. marts, hvor de kan fremlægge deres synspunkter over for et panel af chefer fra DR.

Nyt katolsk tidsskrift

I slutningen af januar ser et nyt katolsk tidsskrift dagens lys. Tidsskriftet skal bringe prædikener til hver søndag og andet forskelligt katolsk stof, siges det i en skrivelse fra pater Andrzej Papuga C.M. fra Birkerød. Skrivelsen er sendt til samtlige menighedsrådsformænd, sognepræster og ordenshuse.

Det er tanken, at tidsskriftet skal indeholde åndeligt stof på et tilgængeligt niveau til glæde for lægfolk i almindelighed, herunder ikke mindst syge, der ikke kan deltage i kirkens liv, siges det.

Tidsskriftets navn bliver »Ord på vejen«. Abonnement tegnes for en pris af 20 kr. for hvert nummer. Der er planlagt 6 numre om året.

»Ord på vejen« vil være i samme genre som de tyske tidsskrifter »Predica Verbum« og »Weizenkorn«, hvor stoffet er centreret om liturgien med prædikener, helgenbeskrivelser, forklaringer om messens og højtidernes symboler m.m.

Redaktionen har allerede tegnet en prædikantliste for februar og marts.

kk

BØRNEHAVELEDER

Mariasøstrenes Børnehaven i Vejle søger pr. 1. marts 1996 - evt. senere - ny børnehaveleder, da nuværende leder er bevilliget pension.

Institutionen er selvejende og oprettet af Mariasøstrene. Børnehaven har driftsoverenskomst med Vejle Kommune.

Arbejdet i børnehaven sker ud fra et kristent livssyn, og vi lægger vægt på omsorg, trykthed og alderssvarende udviklingsmuligheder.

Børnehaven er normeret til 84 børn - 2 x 21 heldagsbørn i 2 aldersopdelte grupper og 2 integrerede halvdagsgrupper.

Løn- og ansættelsesforhold sker i henhold til gældende overenskomst.

Vi er 14 glade og positive medarbejdere, der har følgende forventninger til vor ny leder:

at du ønsker at arbejde ud fra et kristent livssyn, at du har overblik, at du har lyst til et åbent og positivt samarbejde, at du tør tage en beslutning - også når det er svært, at du har lyst til administrative opgaver, at du er positiv over for traditioner og at du har lyst til at tænke »nyt«.

Ansøgning vedlagt eksamenspapirer og referencer fra tidligere ansættelser indsendes senest den 22. januar 1996 til:

Bestyrelsesformand K. Rindom Jeppesen, Sct. Maria, Blegbanken 3, 7100 Vejle.

Yderligere oplysninger vedrørende stillingen kan fås ved henvendelse til: Stine Munk, Mariasøstrenes Børnehaven, tlf. 75 82 91 73.

12-årige Elisabeth Schwarck spillede ved præsentationen.

Provinsforstander Sr. Barbara Hellmann.

Da Theodor Suhr blev født på Fyn, var der kun gået 25 år, siden de piemontesiske bersagliertropper stormede Rom den 20. september 1870; Kirkestaten, der både geografisk og mentalt lå »på tværs« af samlingsbevægelsen, blev ophævet og indlemmet i den nye italienske enhedsstat. Det var først i 1929, at den realpolitiske Pius XI, Achille Ratti, løste den 60 år gamle konflikt med Italien, da kirken i Laterantraktaten gav afkald på sin middelalderlige stat og accepterede Leo-byens ommurede område bag Peterspladsen som ny, lille, men suveræn Vatikanstat. Paverne holdt op med at titulere sig selv »fange i Vatikanet«.

Ti år senere, i 1939 er Theodor Suhr prior for et nyt benediktinerkloster San Girolamo i Rom. Her erfarer han valget af kardinal statssekretær Eugenio Pacelli, som Pius XIs efterfølger på Peters stol. Pacelli blev den hidtil sidste af den lange række Pius-paver. Set i historiens bakspejl kan man i dag få øje på flere indicier på, at han var blevet valgt til netop at være det: den sidste. Flere af de otte Pius-paver i moderne tid, siden Pius IV (1775-99) havde været ret uheldigt indblandet i både europæisk storpolitik og italiensk lokalpolitik. De problemer, de enten selv havde skabt eller handlingslammet måtte opleve som ydmygelser og nederlag, havde påført kirken et stort prestigetab på den internationale scene, men især åndeligt manøvreret den i klemme i uholdbare positioner.

Pius XI løste statskonflikten, Pius XII ventede der den vanskeligere, læremæssige opgave at befri kirken fra Pius IX's fordømmelse af en lang stribe moderne teologiske indsigter. Det kunne have taget flere tålmodige år; der gik kun tre år. Om denne tid under Pius XII har biskop Suhr i et tidligere interview her i bladet sagt, at man på mange måder kunne mærke, der var »noget i luften«; en epoke, kirkens eget »ancien régime« gik på hæld. Det var helt klart Pacelli-pavens vilje at styre kirken ind i et nyt og åbent forhold til verden, til kulturen og videnskaben. Dette krævede et opgør med den politiske og teologiske konservatisme fra Kirkestatens tid. Rundskrivelsen om Gudsåndens inspiration af Bibelen (1942) satte Pius IX's forhadte kætterliste »Syllabus errorum« ud af kraft. Moderne bibelforskning burde følge sine egne og af protestantiske teologer for længst anerkendte tekstkritiske metoder. Det må have glædet Theodor Suhr, der jo var sendt til Rom med et hold benediktinere for at lave en ny bibeloversættelse.

Der var meget i gære i den kirke, Theodor Suhr var blevet optaget af og i i 20-erne. Siden 1911 havde Pius X, Sarto, sat benediktinerne i gang med studiet af den ældste romerske liturgi med en radikal fornyelse af messen for øje: Den kom, grundigt forberedt og som resultat af Det andet Vatikanconcil. Fornyelser kan være længe undervejs i den katolske kirke. Meget har ligget underdrejet i den mørke tid, da Den anden Verdenskrig hærgede. Da historiens store ur havde nået 1958, blev Angelo Roncalli til Pave Johannes XXIII. Næsten omgående kaldte han det koncil sammen, som hans to forgængere havde ledet kirken hen til. Nu var tiden moden. Biskop Suhr sad i koncillets forberedelseskommision og vidste besked om kommende friske vinde og det længe bebudede forår i kirken. En del katolikker fik nok våde fødder i det pludselige tøvejr.

Da koncilet sluttede, var biskop Suhr godt inde i pensionsalderen, men siden sin fratræden i 1965 har han - skønt på afstand - fulgt levende med i de sidste 30 års kirkehistorie med deres nye forventninger og nye skuffelser, med samme lune og sans for katolske vittigheder, der aldrig har svigtet ham. Og nu fylder han 100 år. Man tør ikke rigtigt ønske ham »ad multos annos« - dem har han jo fået! I hvert fald ønskes biskop Suhr endnu mange gode år iblandt os.

w.w.

Et ønske fra kirkefolkets bænkerader

»katolsk orientering«s leder-skrivent har den 29. november endnu en gang kastet sig ud i kamp for demokrati i kirken, og det med en række hårdt slående eksempler fra dens forhold til de omgivende samfund ned gennem historien og faretruende reference til bibelhistorien.

Den sagesløse læser må spørge sig selv: Jamen, hvorvil så kirken, når vi har Christiansborg og FN? Hvertill katolsk orientering, når vi har Kristeligt Dagblad, Politiken og den øvrige presse? Med mange gode undtagelser, så er denne form for protestantisme inden for kirken da rigeligt tilgodeset uden for, mens kirkens kald og bestemmelse fortøner sig eller forties - for ikke at tale om Kristi personlige styrelse af den dag for dag, til vores og hele verdens frelse!

Spændingen mellem kirke og samfund har jo bestået lige siden Gud udvalgte sig et folk, sluttede pagt med det, befriede det for de ombøende folk og gav det en sendelse til alle jordens folk. Det er simpelthen det. Det gl. Testamente handler om.

I kirkens historie fortsætter denne spænding på et højere niveau. Kejser og pave, pave og lokale fyrster kæmper om overtaget. Cujus regio, ejus religio: den, der hersker, bestemmer religionen (jf. reformationen i Danmark). Men vil man skære hele denne udviklingshistorie ud i pap og gøre den til model for os, så går man galt i byen, hvis ikke man tager højde for kirkens og de kristnes særlige position som det utvetydige udgangspunkt for argumenterne.

Mens andre kirke- og tros-samfund må lide under politisk afhængighed af deres respektive samfund, gør den katolske kirke sig gældende på verdensplan som et uafhængigt samfund med sin egen grundlov, tro, etik og styreform. Sin egen position og logik kort sagt.

Det er den, jeg føler mig foranlediget til at minde om, så vi ikke tier den ihjel, men sammen besinder os på den i dagens problematik. Et nøgleord er f. eks. »verden af i dag« (jf. Det andet Vatikanconcil, Gaudium et Spes).

»Verden« er som bekendt ikke noget entydigt fænomen i Den hell. Skrift. Det kan betyde kosmos, jorden eller menneskeheden - skaberværket kort sagt. Men det kan også betyde den faldne ver-

den, d.v.s. den del af menneskeheden, der afviser Gud og forfølger Kristus og hans disciple (jf. f.eks. Joh. 7,7; 15,18-19;17,14).

»Folk« er på samme måde ikke blot et etnisk samfund af mennesker med samme blod og sociale struktur, men et kvalificeret samfund: Guds folk. Det gl. Testamente skelner mellem de hedenske folk og Guds folk. Guds folk forudsætter som bekendt en udvælgelse, et kald og en pagt. Vi befinder os i et andet livsrum med andre normer og dimensioner, hvor en sækulariseret mentalitet kommer definitivt til kort.

Det semitiske ord for kirke: kahal, på græsk: ecclesia, betyder forsamling, kultfællesskab, menighed. Udvalgelsen til Guds folk: kaldet, pagten og den deraf følgende gudsyndelse begynder i det nye Guds folk i dåben, styrkes i firmelsen og når sit højdepunkt i den hellige eukaristi.

Det er her, vi befinder os på kirkefolkets bænkerader, og her enhver af os modtager sit kald, sine karismer og sin sendelse til verden (jf. f.eks. Apg. 6, 1-6; Rom. 12; 1. Kor. 12 og 13). Her snakker vi ikke bare med. Her besinder vi os på vort arbejde med os selv og vore nådegaver og

opgaver - i bøn til Kristus om forvandling fra det gamle menneske til det nye - i et stadigt, livslangt opgør med os selv for at skifte midtpunkt: fra os selv til Gud.

En »ren« menneskenatur findes slet ikke. Vi er enten faldne eller forløjste mennesker, og forløjste med en falden natur, der til stadighed skal holdes i ave i en fortsat omvendelse, der varer livet ud (jf. mit indlæg i »k.o.«, 25. oktober).

Den politiske udvikling fra monarki til demokrati har været en nødvendig modningsproces fra folkevandringeres barbarer til det teknologiske menneske i dag, som nu skulle være modnet til medbestemmelse og medansvar. En lignende udviklingsproces findes allerede i det gamle Israels historie fra patriarkerne til profeterne, henimod det nye Guds folk, kirken. Enhver kristen far og mor kan nikke genkendende til en sådan udvikling i deres egne børn, og har med god grund deres bekymringer i dag for børnenes videre udvikling i vores afkristnede verden.

I det almindelige krav om mere demokrati i kirken, som kan have sin berettigelse, er det altså hele denne problematik, vi kaldes ind i - med

risiko for, at en mere eller mindre frafalden verden tager overhånd også hos os og skaber en krise i kirken, som måske kun en lille rest kan magte at gennemskue og overleve som Guds børn.

Kirken har altid måttet tage menneskene der, hvor de slår, og altid føre dem frem til et modnet trosliv, hvor de kan tage ansvar for sig selv og andre, og blive brugbare for Kristus i hans styrelse af kirken og verden.

Det er også forklaringen på, at Gud i hele dette århundrede har sendt os en række fremragende paver - fremragende både i visdom og hellighed - som, presset af tidens afguder og det almindelige frafald, har måttet stramme tøjlerne, forkynde Ordet i tide og utide, og styrke os alle i troen, så vi ikke går fortabt. Fra Leo XIII til Johannes Paul II har vi oplevet vidt forskellige personligheder og kald, som har suppleret hinanden i Peterembedet og tjent verdenshistoriens Herre i hans suveræne styrelse af sit kirkefolk: »Frygt ikke, du lille hjord, for det har behaget jeres Far at give riget til jer!«

Det er dramaet, vi står midt i. Her skal kirkefolket ikke vente på andre end sig selv, for her har hvert eneste menneske frihed og myndighed til at svare for sig selv og bruge sit overskud til at være hjælpende bindeled i den videre opbygning af kirken. Kan det være anderledes?

Elsebet Kieler

Manglende samarbejde

Dit kristne arbejdsfællesskab virker interessant, især for yngre uden job, men hvor mange er I egentligt, og hvor langt er du nået på disse mange år, du har arbejdet med idéen?

Jeg forsøger at støtte resterne af de katolske institutioner. Mange plejehjem og hospitaler er lukket grundet manglende ordensfolk og almindelige katolikker, ikke mindst sidstnævnte. Derfor er diakoner nødvendige og et landsomfattende samarbejde mellem resterne af vore små katolske institutioner. Husk, uden arbejdernes samarbejde i LO og bøndernes i andelsbevægelsen havde ingen af disse opnået nævneværdige resultater. Du bor i det stor-københavnske område med ca. 10.000 katolikker. Alligevel kører det ligesom i provinsen med små bitte grupper, der er sig selv nok.

Hvis du fjerner flinke tyskere og flinke ordeners økonomiske hjælp samt det store tilskud af indvandrere, gik kirken hurtigt fallit.

Tilbage blev vel 5-6.000 danskere, hvoraf de fleste nok gav hurtigt op.

Som barn før krigen blev jeg kaldt polakunge o.s.v. i skolen, selv om jeg var nr. 1 i klassen. Det var ikke stort bedre på min arbejdsplads. Mange polakker har af samme grund taget danske navne. Jeg har ikke mødt én københavner, der har været udsat for lignende chikanerier. Det bemærkes, at jeg, mine forældre og forfædre altid har været danskere.

Muremester Fjording, København, tilbød i sin tid at bygge en ejendom med 50 lejligheder, hvor katolske børnefamilier skulle have fortrinsret.

Vi var 15-16 katolikker, der meldte sig. Fjording kunne bygge billigere end de

sociale boligselskaber, men kun, hvis der blev mindst 50 lejligheder og 50 seriøse ansøgere. Der kom aldrig flere end 15-16, fortalte Fjording mig, hvorfor han måtte opgive byggeriet. Der kunne også komme andre lejere, så det ikke blev en katolsk ghetto.

Hovedproblemet i kirken er stadig det manglende samarbejde fra top til bund. Eventuelt kunne kirkens ledere forsøge et økonomisk samarbejde med de protestantiske menighedsplejer og diakoner? Eller skal resten af vore institutioner i fremtiden være rene udlejningsejendomme uden det kristne livsgrundlag? Jeg taler om rent praktiske ting. Ikke endeløse diskussioner.

Knud Simonsen

Redaktionen har modtaget flere læserbreve, end pladsen tillader. De bringes i næste nummer.

Kirkeligt »ta' selv bord«

Som seminarist i Rom bliver man jævnligt begavet med forsendelser fra bispedømmet. Således senest Pastoralrådets flotte festskrift om sig selv. To af artiklerne handler om de evigt aktuelle emner demokrati og liturgi.

Jean-Pierre Duclos begynder i »Pastoralrådet - folkets røst?« på glimrende vis med at fastslå, at »kirken ikke er noget demokrati, men et teokrati«. Javel, det er altså Gud, der bestemmer. Og hvad har han så bestemt vedrørende kirkens ledelse?

I den dogmatiske konstitution »Lumen Gentium« fra Det andet Vatikankoncil kan man læse, at paven sammen med biskopperne som apostlenes efterfølgere leder den levende Guds hus. Nogenlunde tilsvarende anfører Jean-Pierre Duclos. Således opmuntret af denne indledning kan man videre læse, at vi alle er forskellige og udgør forskellige lemmer på Kristi Legeme (= kirken). Ingen er mere værd end andre, men alle er nødvendige i deres forskellige.

Glimrende; vi er nu klar over, at det er biskoppens kald og tjeneste at lede kirken. Som en god leder er han naturligvis lydigheds over for de troendes ønsker og anbefalinger, som de f.eks. kunne komme til udtryk i pastoralrådet.

Nu er der det problem, som Jean-Pierre Duclos gør opmærksom på, at valgdeltagelsen ved pastoralrådsvalg er meget lav - vist under 20%. Hertil kunne man sige, at i flere af de såkaldte pastoralenheder var der ved det seneste valg enten ingen søstre eller ingen præster opstillet, og

blandt lægfolkene sås mange fredsvalg. Således er f.eks. flere af de medlemmer, som på det seneste har været mest i vælten i medieme, kommet i pastoralrådet uden at én eneste katolik har stemt på dem... Katolikernes interesse for at give deres mening til kende via dette forum er åbenbart meget begrænset.

Man kan derfor kun opfordre alle troende til at gøre deres stemme gældende - vores engagement er nødvendigt. Inspireret af Jean-Pierre Duclos artikel er det værd at minde om, at Legemet kun fungerer optimalt, hvis det har alle sine lemmer, og måske vigtigst: kun hvis hvert lem passer netop sin opgave.

Liturgireformens forsøg på at virkeliggøre indholdet af konstitutionen »Sacrosanctum Concilium« kunne nok have fortjent lidt større grundighed end pastor Guido Kreienbühl finder anledning til i »Synoden og liturgien«. Eksempelvis konstaterer han med tilfredshed, at Tidebogen er blevet hele kirkens bønnebog og er spredt over hele landet. Samtidig indrømmes, at han ikke ved, om den bruges, og så er det jo ikke meget værd.

Lige så tilfreds er pastor Kreienbühl over, at messen på modersmålet er indført i alle landets kirker. Han undlader helt at beklage, at kirkens gamle kultsprog, latin, praktisk taget er udryddet i kirken i Danmark, hvilket er mod konstitutionens udtrykkelige intention. Der er således lidt »ta' selv bord« over det.

Værst er imidlertid, at pastor Kreienbühl føler sig kaldet til at nedgøre den gamle

messe og dens celebranter. Når man tænker på den reformerede liturgis mange positive elementer, er det mærkeligt, at den kun kan fremstilles i positivt lys, hvis den sammenlignes med et forregnet billede af den tidligere liturgi. Pastor Kreienbühl gør qs

f.eks. forståeligt, at »liturgi-ens kerne tidligere var den minutløse overholdelse af samtlige rubrikker«. Desuden var de tidligere prædikener ofte »patetisk fremført med lovlig meget moralsk undertone«.

Man fristes til at opfatte på-

stor Kreienbühl som en spøgefugl, når han angiver, at den liturgi, som i 400 år var centrum i kirkens liv, bestod i rubrikoverholdelse. Mon ikke menigheden dengang som nu snarere samledes om Kristi ene, endegyldige korsoffer, og for at modtage hans hellige legeme? Pastor Kreienbühls behandling af sine ældre kollegers evner på prædikestolen fortjener ikke yderligere kommentar.

Få vil påstå, at den tidlige-

re liturgi var perfekt, endnu færre, at den nuværende ikke kan forbedres. Forbedringer kan imidlertid kun ske på baggrund af en saglig analyse, men den kræver, at man flytter kikkerten fra det blinde øje.

Lad mig ønske til lykke med håbet om, at Ånden, der blæser, hvorhen den vil, også ved lejlighed tager en tur gennem pastoralrådet.

David Vincent Nielsen

Bispeddømmets penge til DUK har hidtil været øremærket

»katolsk orientering« bragte i sidste nummer (nr. 19) en reportage fra pastoralrådsmødet, hvor DUKs økonomi var blevet diskuteret. Ved læsning af reportagen finder jeg, at visse forhold kræver en afklaring.

De penge, bispeddømmet

tidligere har stillet til rådighed for DUK, har været ganske nøje øremærket. Bispeddømmet har nemlig ansat to sekretærer og en ungdomskonsulent, der har været stillet til rådighed for DUK, samt betalt en del af huslejen. DUK kan reelt ikke stilles til

ansvar for disse forpligtelser, der i sin yderste konsekvens kunne betyde, at bispeddømmet måtte afskedige det personale, som man ikke ønskede at betale løn til. Skal DUK til at betale disse udgifter, vil det svare til, at DUK udskriver en check, som sendes til bispeddømmet, som en form for gave!

Det må forventes, at DUKs revisor vil stille bemærkninger til sådanne overførsler, der videre vil give DUK vanskeligheder med at opnå tips-tilskud. Tipsmidlerne gives nemlig i forhold til organisationernes aktivitetsniveau, og ikke i forhold til evt. gavebehov, der måtte eksistere.

DUK har haft mulighed for at opbygge en vis formue de seneste år, fordi tipsoverskudet er steget kraftigt, og DUK ikke har ønsket med det samme at give alle disse penge ud, som man fik til aktiviteter.

Der er blevet brugt væsentlig flere penge, og DUK har bl.a. selv forpligtet sig til at betale en yderligere ansættel-

se, men samtidig har det været målet, at noget blev lagt til side til mindre gode økonomiske tider.

Alle større væsentlige økonomiske beslutninger i DUK er taget sammen med bispeddømmet. Det synes som om bispeddømmet nu frasier sig det ansvar, man tidligere tog, og derigennem ansvaret for børne- og ungdomsarbejdet i sin helhed. De penge, DUK har lagt til side, er ikke bispeddømmets og burde ikke benyttes til andet end det, de er givet til, nemlig børne- og ungdomsaktiviteter.

Det er værd at erindre, at svære økonomiske tider i DUKs søsterorganisationer i Norge og Sverige har haft klare negative effekter på organisationernes arbejde. Den arbejdsro, der var sparet op til i DUK, for tipseventyret er slut - den er nu ødelagt og alt for mange anstrengelser skal lægges i økonomiske overvejelser.

Nik Bredholt

Spejdere har altid været behandlet positivt

Af referat i »katolsk orientering« nr. 19 fra pastoralrådsmødet omkring DUK's ønske om en årlig bevilling på kr. 600.000,- fremgår det, at DUK mener, »at ungdomsarbejdet ikke er det, der ligger bispeddømmet mest på hjerte«.

Som tidligere mangeårig formand for en anden katolsk ungdomsorganisation, nl. Hertug Knuds Division i Det danske Spejderkorps, er ovenstående ikke en opfattelse, som har været dækkende i min formandstid, idet vi altid har fået en positiv behandling, når vi hvert 3. eller 4. år har henvendt os til de bevillende

organer om et tilskud i størrelsesordenen kr. 5.000,- til ekstraordinære udgifter.

Al divisionens øvrige drift dækkes ellers af medlemmerne, idet alle (i alderen 6-18 år) hver bidrager med kr. 50,- om året til driften, og med vore ca. 200 medlemmer er vort årlige budget på kr. 10.000,-, hvilket har vist sig at være nok til at dække administration, tilskud til ledermøder, udsendelse af fælles blad m.v. Det skal nævnes, at samtlige ledere og forældre i bestyrelser m.m. naturligvis arbejder helt gratis.

Per Nyborg

Man kan ikke sammenligne to forskellige kald og uddannelser på denne måde

»katolsk orientering« nr. 19/95 bragte en artikel om undertegnede, et referat fra en tidligere artikel i Kristeligt Dagblad. Jeg måtte undre mig såre meget og var efter endt læsning et stort spørgsmålstegn!

Jeg har aldrig udtalt, at jeg skulle have en mere omfattende uddannelse end mange katolske præster. Man kan ikke sammenligne to forskellige kald og uddannelser på denne måde. Præsternes kald er primært at forvalte kirkens hellige mysterier, sakramenterne, og være sjælehyrder for de troende. Jeg er fuldt ud på det rene med, at det er en ægte levende tro, det kommer an på, og ikke smukke teologiske teorier. Jeg ønsker under ingen omstændigheder at fremstå

som bedreviddende. Jeg nærer stor respekt for kirkens præster og deres vanskelige kald.

Jeg vil samtidig gerne fortælle, hvad uddannelsen på Maryvale Institute i virkeligheden indeholder. Måske er der een eller anden blandt »k.o.«s læsere, der også kunne tænke sig at studere ved Maryvale Institute.

I Maryvale's eget prospekt kan man læse, at Maryvale er det første og eneste teologiske institut, der tilbyder et fjernstudium i katolsk teologi på universitetsniveau, som er anerkendt af Kongregationen for katolsk uddannelse. Dette studium afsluttes med en bachelorgrad i lighed med andre engelske universiteter. Denne bachelorgrad er valideret af

Det biskoppelige Universitet i Maynooth, Irland.

Studiet er opbygget i lighed med Åbent Universitet og varer 5 år. Hvert år afsluttes med skriftlige eksaminer i bl.a. følgende fag: filosofi, åbenbaringsteologi, ekklesiologi, eskatologi, moralteologi, mariologi, kanonisk ret, liturgi, nåde- og retfærdiggørelsesteologi.

Hver studerende har en akademisk tutor i England, der hver måned retter og kommenterer indsendte opgaver (i alt 40) samt en personlig tutor i Danmark, der skal være uddannet teolog med en af Rom godkendt licentiatgrad. Den personlige tutor underviser og vejleder den studerende i det daglige arbejde.

»For mere end 100 år siden udtrykte kardinal J. H. Newman et behov for et veluddannet lægfolk. For at opfylde dette behov forsøgte han (dog uden held) at grundlægge et universitet, så lægfolk også kunne opnå en universitetsgrad i katolsk teologi. Maryvale virkeliggør nu kardinal Newmans visioner« (citater fra »Prospectus for BA. (Div.) Maryvale Institute«, p. 25).

Hvis der skulle være nogen af »k.o.«s læsere, som er interesseret i yderligere oplysninger, kan man henvende sig til: Theology Degree Office, Maryvale Institute of Religious Education, Maryvale House, Old Oscott Hill, Kingstanding, Birmingham, B44 9AG, England.

Pia Bruckner

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 brugere allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

Statsautoriseret revisionsbureau

De finder RVT revision als i:	Skumbæk	tel. 74 75 18 00	
København	tel. 33 28 70 00	Vejlen	tel. 75 36 02 11
Tåstrup	tel. 42 52 08 00	Århus	tel. 86 28 48 44
Vordingborg	tel. 53 77 11 66	Holstebro	tel. 97 41 22 11
Odense	tel. 66 15 85 55	Aalborg	tel. 98 18 41 22

Biskop Theodor Suhr fylder 100 år

Den unge biskop kort efter Anden Verdenskrig.

Ved en firmelse i Ordrup.

På Åsebakken.

Procession efter bispemessen på Åsebakken.

- 1896: Theodor Johannes Suhr fødtes i Nyborg den 24. januar.
- 1913: Efter studentereksamen i Odense landbrugsstudier og senere emigration til Argentina.
- 1926: Optaget i den katolske kirke og indtrådt hos benediktinerne i Clervaux, Luxembourg samme år.
- 1935: Prior for San Girolamo-klosteret i Rom.
- 1938: Udnævnt til apostolisk vikar for Danmark af pave Pius XI den 14. december. Bispevielse i Rom den 15. januar.
- 1939: Indsættelse i København på Skt. Ansgars dag den 3. februar.
- 1953: Vikariatet ophøjes til bispedømme København.
- 1960: Medlem af koncilets forberedelseskommission. Deltager i koncilets fire sessioner 1962-1965.
- 1965: Fratrådt bispeembedet som 69-årig.

Sammen med profe

1896 24. januar 1996

Theodor Suhre's bispevåben med devisen »Fred og sandhed«.

Den nyviede biskop sammen med nyviede præster i Rom den 15. januar 1939.

Midtvejs i livet

Kydsgaard under koncilet i Rom.

Under receptionen til ære for biskoppens 90 års fødselsdag.

I samtale med franciskaneren Hans Christoffersen.

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Kristen mystik, 5. del.

Week-end 19.1.96 kl. 19 - 21.1.96 kl. 14

Programmet omfatter følgende: Pater Pio, en mystiker fra vor tid. Profetiske nådegaver i kirken. Anselm af Canterbury som mystiker. Kirkebegrebet hos Hildegard af Bingen. Indlæg ved pastor M. Bergsøe, N. Chr. Hvidt, Kirsten Kjærulff og Jette Thomsen.

Ledere: Kirsten Kjærulff og Jette Thomsen.

Ordet og forkyndelsen

Week-end 3.2.96 kl. 10 - 4.2.96 kl. 16

Om »Apostlenes Gerninger«. Hvordan var den første kristne forkyndelse. Hvad kan vi lære af de første kristne forkyndere? Hvem var de første kristne? Indlæg ved sr. Abraham, Ulla Elmquist og pastor Dietrich Timmermann. Leder: Ulla Elmquist.

At bede med mystikerne

Julian af Norwich (1342-1416)

Retræte week-end 16.2.96 kl. 19 - 18.2.96 kl. 14

Ud fra hendes bog »Revelations of Divine Love« vises det, hvorledes hun kan inspirere til dybere bøn og give impulser til det åndelige liv. Indlæg ved Michael Bradley OMI og sr. Anne-Maria Kjellegaard OSB. Ledere: pastor M. Bradley, sr. Anne-Maria og Jette Thomsen.

Wienereftermiddag med Scala-trioen

Magleås-træf 17.3.96 kl. 14

Et genhør med den fine gamle underholdningsmusik, som engang lod sig høre herhjemme på Wivex og slige steder og som i dag stadig kan opleves i Prag og Wien. Der serveres kaffe mellem kl. 14 og 15. Koncerten begynder kl. 15. Scala-trioen: Anne Munk-Nielsen/violin, Klaus Munk-Nielsen/cello, Lindy Rosberg, klaver.

Påskerefugium

Refugium 4.4.96 kl. 14 - 7. eller 8.4.96 kl. 14

Atter i år vil det være muligt at tilbringe påsken på Magleås. Påsken med dens rige liturgi vil være refugiets indhold. Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne. Geistlig leder: Edward Stappers O.Præm. Daglig leder: Ellen Marie Lebahn.

Thomas af Aquin-kollokvium

Week-end 26.4.96 kl. 19 - 28.4.96 kl. 14

Denne store middelalder-kirkelærer er i vore dage genstand for fornyet interesse. Week-end'en vil berøre såvel Thomas af Aquins teologi som filosofi og etik. Leder: pastor Jesper Fich.

Kirkerne, Apostlene efterlod

Week-end 31.5.96 kl. 19 - 2.6.96 kl. 14

Denne week-end vil forme sig som en indføring i bogen af samme navn, skrevet af Raymond Brown, en af nutidens mest kendte bibeleksperter. Vi vil beskæftige os med syv forskellige kirker, som vi kan skelne i Det ny Testamente. Hvordan overlevede de apostlenes død? Kan vi i vor tid lære af deres erfaring? Leder: Frank Jobst OMI.

Skt. Hansaften - Midsommer-træf

Magleås-træf 23.6.96 kl. 21

Medbragt mad kan spises i det fri. Kl. 20 kaffe/the i stuerne. Kl. 21 Skt. Hansbål med báltale af biskop Hans L. Martensen.

Helligånden - fællesskab og håb

Sommeruge 7.7.96 - 14.7.96

Sommeruge med biskop Martensen for familier med børn, enlige, unge og gamle. Ledere: Sr. Hildegard Doods og Niels Engelbrecht.

Pensionistuge

21.7.96 kl. 14 - 27.7.96 kl. 14

En ferieuge i ro og mag. Hver dag vil der foruden den hellige messe være et fællesarrangement, ligesom ugen også vil indeholde en busudflugt. Ledere: Sr. Clementine og Ellen Marie Lebahn.

Hvor bliver det menneskelige af?

Økumenisk højskoleuge 28.7.96 kl. 19 - 3.8.96 kl. 10

Hver dag bibelarbejde, foredrag, aktivitet, økumenisk gudstjeneste uden altergang.

Ledergruppen består af: Bodil Krabbe og Per Nørgaard, Baptistkirken, Palle Dinesen og Astrid Sørensen, Folkekirken, Walter Dalland og Pia Kelly, Den katolske Kirke.

Yderligere oplysninger kan fås hos:

Centerleder Elin Udarn,

Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15.

En blomstringstid for kirken

30 år siden Det andet Vatikankoncil sluttede

Vatikanet (KNA) - For 30 år siden - den 8. december 1965 - afsluttedes i Rom Det andet Vatikankoncil. I den katolske kirkes 2000-årige historie var konciliet det største økumeniske møde. I tre år havde ca. 2.900 »koncilfædre« drøftet en reform af kirken og dens organisation.

Bestemmende for drøftelsernes dynamik var ønsket om en større åbenhed mod verden og en opbrydning af fastlåste mekanismer og støvede strukturer. Mødedeltagerne afviste kuriens forslag, der ønskede at cementere de gamle holdninger.

Ved koncillets afslutning forelå 16 dokumenter, som på en ny måde definerede kir-

kens selvforståelse, dens forhold til verden og reformerendel liturgien. Økumeni, dialog med de ikke-kristne religioner og præste- og ordenslivet fik ligeledes nye impulser. Genstand for drøftelser var desuden missionen, omgang med medierne, lægapostolatet og religionsfriheden.

Mens alle Roms kirkeklokker kimedede, forlod koncilfædrene den 8. december 1965 for sidste gang koncilaulaen i Peterskirken. Kardinaler, patriarker, biskopper og abbeder drog i en lang procession over Peterspladsen, hvor flere hundredtusinde troende var mødt op.

Pave Paul VI, der havde ledet konciliet efter pave Johan-

nes XXIII, sagde i sin tale, at efter den katolske kirkes opfattelse, »er ingen principiel urørlig, ingen fremmed, ingen udelukket, ingen fjern«

Glæde og håb

Denne åbning udadtil havde konciliet allerede udtalt i pastoralkonstitutionen »Gaudium et spes«. Den 900 år gamle gensidige ekskommunikation mellem Rom og Konstantinopel var blevet trukket tilbage. Det var et af de mest rørende øjeblikke under konciliet, da paven spontant opfavnede metropoliten *Melliton*. Det andet Vatikankoncil drejede sig ikke - som de hidtidige konciler - om at tage stilling til modstridende læremæssige holdninger og for dømmelse af kætteri.

Især pastoralkonstitutionen »Gaudium et spes«, som den unge *Karol Wojtyla*, den nuværende pave, var med til at formulere, søgte at åbne kirken for den moderne kultur. Dokumentet blev grundlag for kirkens indsats for retfærdighed og fred, for frihed og menneskerettigheder, for fattige og undertrykte - en indsats, som også ikke-katolikker har anerkendt.

Allerede koncillets indkaldelse udløste høje forventninger og eufori. Der var tale om et nyt opbrud, en ny æra i kirken, men den blev hurtigt efterfulgt af en nøgtern realisme, for de højtflyvende forventninger kunne ikke indfries.

»Skønt stormfulde diskussioner i og uden for koncilau-

laen og et til tider træt og slæbende koncilforløb, kunne man erfare Sandhedens Ånd, som førte konciliet til en lykkelig afslutning«. Sådan erindreren den tidligere biskop i Augsburg *Josef Stimpfle* sig konciliet. Han var dengang den yngste tyske biskop, der deltog i konciliet.

I dag stilles der ikke så meget spørgsmålstejn ved koncilbeslutningerne, bortset fra traditionalisterne omkring den ekskommunicerede ærkebiskop *Marcel Lefebvre*. Det, man strides om, er mere retninger, hastighed, dokumenternes vægning, enkelte dele eller begreber. Man fokuserer på »Aggiornamento«, hvorvidt kirken skal gå ind på problemerne i verden af i dag. Gennemførelsen af koncillets beslutninger er lige så vigtig som koncillets udsagn og dokumenter, og denne proces varer normalt flere årtier og er for Det andet Vatikankoncil vedkommende slet ikke afsluttet.

Ingen vej tilbage

Alle uheldsvarsler til trods, står det fast, at en tilbagevendt til forholdene før Det andet Vatikankoncil hverken er hensigtsmæssig eller ønskelig. Pave Johannes Paul II har gentagne gange peget på koncillets gyldighed og har fundet sit pontifikat på koncillets grundlag. Kardinal *Franz König* i Wien betegnede for nyligt koncillets beslutninger som »fyrtårne for kirkens vej gennem det tredje årtusinde«.

Patriarken af Moskva:

Vi må på ny besinde os på Det andet Vatikankoncil

München (KIPA) - Den russisk-ortodokse kirkes overhoved, patriark *Aleksij II*, opfordrer til, at man på ny besinder sig på Det andet Vatikankoncil og dets ånd. »Vi må alle vende tilbage til konciliet, med åbne hjerter se på dets testamente og på ny indlede en forsoningsproces«, sagde patriarken, da han i november mødtes med den tyske biskopkonferences økumene-kommission i München.

Derved vil konfrontationerne kunne høre op; det vil betyde, at der skabes gunstige forudsætninger for en genoptagelse af samarbejdet og af den teologiske dialog mellem kirkerne.

Omsætte ord til virkelighed

Rundskrivelsen »Ut unum sint«, som pave *Johannes Paul II* har udsendt i år, er et af de »i sandhed økumeniske dokumenter i vores tid«, siger *Aleksij II*. Nu gælder det om at omsætte de principper, der er indeholdt i denne encyklika, i praksis; principperne skal præge det indbyrdes forhold mellem katolikker og ortodokse såvel på præsters og biskoppers som på hele gudsfolkets plan.

Patriarken talte for en »virkelig forsoning« imellem katolikker og ortodokse. Udtrykkeligt tog han afstand fra

en union som fremgangsmåde, det vil sige, at de kristne af byzantinsk ritus skulle tilslutte sig Rom. Det var en hentydning til kirken i Ukraine, der er uneret med Rom.

Skiftespor for fremtidens kirke

Trento (KIPA) - Allerede i forberedelsesfasen til Konciliet i Trient gik bølgerne højt. De bitre diskussioner om dagsorden og deltagere efterlod dybe spor hos alle involverede.

For 450 år siden, den 13. december 1545 blev konciliet i Trient højtideligt åbnet efter utallige stridigheder med deltagelse af 34 stemmeberettigede for at søge et teologisk svar på Martin Luthers reformations og fastslå, hvad der var forpligtende katolsk lære. Spændinger og konflikter prægede konciliet i hele dets forløb, der med afbrydelser varede hele 18 år og blev ledet af fem paver.

Til trods for den indholdsmæssige eksplosionsfare og de ofte uovervindelige mod-

sætninger lykkedes det koncilfædrene at fastlægge klare standpunkter for en katolsk tros lære og derved på vigtige områder tydeligt at distancere sig fra reformatorernes lære.

Indholdsmæssigt drejede det sig f.eks. om helgen- og billeddyrkelsen, om aflad, sakramenter og om forståelsen af begreber som retfærdiggørelse, nåde og kirke. For kirkeretten og for liturgireformen blev der givet vigtige impulser af »Tridentinum« - som konciliet blev benævnt.

Eksempelvis skabte konciliet Den romerske Messebog og præsternes Breviar. Den 13. november 1564 indførte pave *Pius IV* den tridentinske trosbekendelse i den katolske kirke, og kun to år senere den forpligtende Romerske Kate-

kismus, der har været gældende for de troende langt ind i det 20. århundrede.

Trods vidtrækkende reformbeslutninger lykkedes det ikke for konciliet i Trient at slå bro over kløften mellem lutheranere og katolikker og at forhindre en kirkespaltning.

Historikere vurderer konciliet i Trient som en historisk begivenhed - også ud over forsøget på at nå til enighed med protestanterne. Konciliet var en begivenhed, som har præget den katolske kirkes liv på afgørende måde. Imidlertid lykkedes det ikke at omsætte alle tilstræbte reformer, men alligevel blev det kirkelige liv styrket - lige fra en ægte fromhed til en positiv udvikling i kunst og kultur.

Et kig ind i salen under et af synodemøderne.

Gemayel: Libanon må have internationale garantier

Rom (KIPA) - Libanons tidligere præsident *Amin Gemayel* kræver internationale garantier for sit land. I et interview med det katolske, italienske dagblad »Avvenire« betegnede Gemayel, der er maronitisk kristen, bispesynoden om Libanon som en anledning til at »forelægge de store i verden en glemte nations anliggender«. Samtidig siger den tidligere militærleder general Aoun til »Avvenire«, at den omstændighed, at landet holdes besat af udenlandske tropper, ikke må »forties i sameksistensens navn«.

Ifølge Gemayel er det libanesernes ønske, at muslimer og kristne må leve sammen og en nation bygges op, hvor forskellige religioner og kulturer kan eksistere fredeligt side om side. De »store« påstår, de ikke kender til libanesernes mening. Men denne undskyldning holder

ikke efter synoden, mener eks-præsidenten. Hvert et ord fra synoden er vigtigt, fordi det afspejler alle libaneseres opfattelse og siger det, de statslige institutioner ikke kan få sagt. Gemayel betegner det som historiske øjeblikke: »På tærsklen til et nyt århundrede og til den arabisk-israelske freds tidsalder mærker vi det ny Mellemøstens fødselsveer. Det ny mellemøsten har brug for vores land.«

Fra sit eksil i Paris udtrykker også general Aoun glæde over, at paven har indkaldt til synoden om Libanon. Kirken i Libanon må ikke tage afstand fra politik; den skal forsvare retten til livet, de fattiges rettigheder, de undertrykte og forskellige folkeslags ret til selvbestemmelse. Aoun påpeger, at Libanon har været et »laboratorium« for den interreligiøse dialog, ikke et levende eksempel på den. Hvis

dialogen skal lykkes, må den foregå i frihed. Disse to elementer er bærende kræfter i den libanesiske nation og må ikke skilles fra hinanden. Aoun betegner det som forkert, at man i sameksistensens navn undlader at tale om udenlandske besættelsestropper og derved spærre enhver vej til en sand dialog.

Libanon-synoden:

Muslimer vil samarbejde med de kristne

»Libanon har ingen betydning uden sine kristne og muslimer«, understreger *Saud Almula* fra landets shia-muslimske råd

Vatikanet (KNA) - De muslimske gæster ved Libanon-synoden i Vatikanet har meddelt, at de er villige og rede til at samarbejde med de kristne. »Libanon har ingen betydning uden sine kristne og sine muslimer«, understreger *Saud Almula* fra landets højeste shia-muslimske råd.

Det er nødvendigt, at man gør op med »illusionen om spaltning, privilegier og særstatus«, sagde Almula; han repræsenterer den religion, der er mest udbredt i landet. Alle libanesere må finde deres

»Deltag i valget«

Synoden appellerer til alle kristne i landet om at deltage i de valg, der skal finde sted til sommer. En stor del af de kristne boikottede valgene i 1992.

Endelig foreslår synoden en fælles, arabisk bibeloversættelse med henblik på at styrke den kirkelige enhed i Libanon.

Vatikanets statssekretær Sodano:

Det er nødvendigt, at de kristne i Mellemøsten samarbejder

Rom (KIPA) - Hvis de kristne i Libanon og i Mellemøsten i øvrigt vil overleve, er det ifølge Vatikanets statssekretær *Angelo Sodano* nødvendigt, at de samarbejder. På særsynoden om genopbygningen af Libanon efter 16 års ødelæggende krig opfordrede kardinalen Libanons kirker til at overvinde deres indbyrdes vanskeligheder.

Under henvisning til et fælles budskab udsendt af Mellemøstens patriarker sagde Sodano: »I Mellemøsten må vi være kristne i fællesskab, ellers kan vi ikke klare os.«

Kardinalen mindede om, at de kirkelige autoriteter ikke måtte engagere sig direkte i politik. Det er lægfolkets opgave og lægfolkets ansvar. Sodano opfordrede Libanons katolske lægfolk til at engagere sig i politik og til aktivt at tage del i det offentlige liv. I den forbindelse pegede han på den ganske særlige rolle, kvinden spiller i opbygningen af et nyt samfund, og fremhævede, at der »i Libanon endnu er meget at gøre inden for netop dette område«.

I en sammenfatning af de hidtidige bidrag til Libanon-synoden fremhævede biskop *Cyrille Salim Bustros* betydningen af at samarbejde mellem kristne og muslimer i bestræbelserne på at genopbygge landet, lige som han påpegede nødvendigheden af en indre fornyelse i de enkelte kristne fællesskaber.

Særlig indsats for ungdommen

Særligt de unge beklager splittelsen kirkerne imellem og håber på mere åbenhed - uden at nogen skal give afkald på deres egenart. Ud over den politiske forsoning er der behov for en spirituel fornyelse, sagde Bustros. Han krævede flere rettigheder til lægfolket i kirken og efterlyste initiativer til styrkelse af familien, der i stadig højere grad trues af udefra kommende indflydelse.

Undervisning og uddannelse skal kirkerne ifølge Bustros vise særlig opmærksomhed. På synoden blev det foreslået at støtte libanesiske skoleelevers deltagelse i kri-

sten såvel som islamisk religionsundervisning. Der er ni universiteter i Libanon, hvoraf tre er katolske.

Den voksende kløft mellem rige og fattige i landet nødvendiggør en koordinering af det karitative arbejde, understregede lederen af Caritas i Libanon, msgr. *Fouad El-Hage*. Det er først og fremmest et mindretal af rige, der har gavn af genopbygningsbestræbelserne, mens størstedelen af befolkningen lever i uhørt fattigdom. »Denne modsætning er uacceptabel; det er tvungende nødvendigt, at der gøres noget ved den«, sagde El-Hage.

Hans organisation yder allerede et omfattende socialt og karitativt arbejde i det, der engang var »Mellemøstens Schweiz«. Men det er absolut nødvendigt, at dette engagement udvides, at indsatsen koordineres og at libaneserne viser større solidaritet. Efter El-Hages opfattelse bør alle kræfter i samfundet finde en fælles »platform«, hvorfra de sammen kan tage fat på de sociale problemer.

Ingen borgerret til palæstinensiske flygtninge

Rom (KIPA) - Deltagerne i Libanon-synoden er ikke stemt for at give de omkring 600.000 palæstinensiske flygtninge libanesisk statsborgerskab. Samtidig kræver synoden, at alle udenlandske tropper, der er stationeret i Libanon, trækker sig tilbage.

Libanons befolkning er på 3,5 millioner. De mange flygtninge vil »føre til en demografisk uligevægt til muslimernes fordel«; på længere sigt vil det ikke kunne gå, hedder det i en sammenfatning af de enkelte gruppers arbejde.

De fremmede besættelses-

tropper truer demokratiet og spænder ben for muslimers og kristnes søgen efter national enhed. Den begrænsede meningsfrihed betegner synodens deltagere som endnu en forhindring på vejen hen imod et nyt Libanon. Det politiske system må ikke beherskes af »konfessionalisme«, men må baseres på virkelig respekt for menneskerettighederne, ikke mindst religionsfriheden, lyder det fra arbejdsgrupperne.

800.000 mennesker er fordrevet fra deres hjem, men befinder sig inden for landets grænser.

plads i samfundet, og der må være »retfærdighed, lighed og lige værd for alle«.

Muslimerne er sig bevidst, at det »ikke er værdigt og sikkert og at det ikke fører til stabilitet for fædrelandet, når en del af dets borgere føler deres værdighed, deres sikkerhed og deres rettigheder krænkede«, sagde shia-repræsentanten. Man må være meget opmærksom på menneskers angst og bekymring, uretfærdighed og misforståelser må ryddes af vejen; derved fremmes solidariteten inden for nationen. Ligeledes talte han for en befrielse af besatte områder og ønskede, at alle fordrevne og flygtninge skulle kunne vende tilbage. Der befinder sig 40.000 syriske soldater i Libanon, og israelerne gør krav på en sikkerhedszone i den sydlige del af landet. *Mohammed Assmak*, mufti og medlem af sunni-muslimernes råd, understregede i sit indlæg, at muslimer og kristne har meget til fælles. Abraham og »Kristus, Marias søn« hører også med til muslimer-

nes tro. Man må derfor se det som sin »pligt at gå ind i en dialog, der bygger på en søgen efter sandheden ud fra den anden parts synsvinkel«, sagde sunni-repræsentanten. Særlig vigtigt er det, at der føres en dialog i liv og arbejde, en interreligiøs dialog, og at man udveksler erfaringer og derved opdager, at der er fælles elementer i islamisk og kristen tro og etik, sluttede Assmak.

Drusernes repræsentant, *Abbas Al-Halaby*, lod forstå, at alle libanesere anser paven for meget betydningsfuld og betragter ham som »en stor ven af alle samfund«. Synoden henvender sig til alle mennesker af god vilje, sagde han og fortsatte: »De kristne er nødvendige for Libanon og for den arabiske verden og spiller en meget afgørende rolle.«

Al-Halaby ønskede sig et pluralistisk Libanon, især fordi overensstemmelserne langt overgår forskellighederne. Druserne, understregede han, glæder sig over den fornyelse,

Vanskeligheder i dialogen mellem muslimer og kristne

Forud for synoden havde jesuitergeneralen *Peter-Hans Kolvenbach* gjort opmærksom på de vanskeligheder, der er forbundet med dialogen mellem muslimer og kristne i Libanon. Den interreligiøse dialog er nødvendig, selv om den indtil nu »snarere har været et håb end en realitet«, sagde ordensforstanderen, der gennem 25 år har arbejdet som professor i landet.

Vigtigere end en teologisk dialog er ifølge Kolvenbach »den dialog, der består i at leve sammen og gensidigt respektere hinanden«. Genopbygningen efter krigen giver rig lejlighed til at indgå i et sådant samarbejde, selv om man må være forberedt på både skuffelser og prøvelser, sagde han.

»Sådan går det runde år« en virkningsfuld helhed

Skt. Elisabeth Søstrenes kongregation blev stiftet 27. september 1842 og allerede for 100 år siden - den 11. august 1895 - kom de første søstre til Danmark, hvor de fra Kastanievej 6 på Vesterbro udøvede hjemmesygepleje.

Men søstre havde kræfter til mere. Der blev bygget hospital og skole på Amager, oprettet et kommunitet i Næstved, hvor der ligeledes blev bygget hospital, skole og børnehaven. Altsammen i løbet af 30 år. Senest har søstre i 1976 bygget plejehjemmet Maria Elisabeth Hjem i Næstved.

Nu har søstre arbejdet i Danmark i 100 år. De mange aktiviteter har det af mange grunde ikke været muligt at fortsætte. Jubilæet er blevet

fejret hos søstre på Amager på behørig vis, men det er typisk for søstre, at de ikke i anledning af jubilæet har udgivet en krønike, der indgår i beskrivelsen af ordenens liv og aktiviteter i Danmark gennem de 100 år.

Det er søstrenes målsætning, at de ved deres arbejde skal søge at gøre Kristus nærværende for de mennesker, de omgås. Netop derfor er søstrenes »festskrift« noget ganske specielt: en gave til alle bispedømmets familier med børn i form af en bog om årets måneder. En fornem milepæl for søstrenes arbejde i Danmark.

I »Sådan går det runde år« spilles der på alle strenge: liturgi, skønlitteratur, kultur, katekese, pædagogik, kunst,

musik, helgenbiografi, legender. Et sammensurium? Nej, en stærk og virkningsfuld helhed. Alt er centreret om dette ene; at gøre det liturgiske år levende.

Den virkningsfulde helhed opnås ikke mindst ved de 130 pragtfulde akvareller, der er udført af kunstneren *Ann Drescher*. Der er arbejdet med de sarteste pastelfarver og med en enestående indføling i naturens mange ansigter i årets løb. Hver af årets måneder indledes med en 2-sidet akvarel, der karakteriserer måneden og spredt over hele bogen et væld af blade, fugle, blomster, frugter.

Det har været søstrenes hensigt at give en bog, der kunne samle de katolske familier om årets liturgiske begivenheder. Det har de formået at skabe.

Bogens anvendelsesmuligheder er mangfoldige, og den kan ikke gemmes bort på en hylder, man må have fat i den igen og igen. Efter min opfattelse er det den smukkeste bog, der overhovedet er udgivet i bispedømmet. Jeg havde gerne haft den bog i hånden, da mine børn var små!

Til lykke til Pastoral-Centret og tak til Stk. Elisabeth Søstre!

»Sådan går det runde år«, er udgivet af Skt. Elisabeth Stiftelsen i samarbejde med Pastoral-Centret. Bogen er på 262 sider, trykt på godt papir, solidt indbundet i stift bind og rigt illustreret.

Bogen kan ikke købes, d.v.s. den er ikke i handelen, men bispedømmets familier med børn kan rekvirere bogen hos Pastoral-Centret, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V.

C. Majholm

Sådan går det runde år

Undertegnede børnefamilie bestiller 1 gratis eksemplar af »Sådan går det runde år«.

Vi har _____ børn i alderen _____

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Underskrift _____

Vi afhenter bogen på vort sognekontor

Menighedens Navn: _____

Vi ønsker bogen tilsendt direkte til ovenstående adresse.

Denne blanket sendes til:
Pastoral-Centret, Vesterbrogade 28, 3.
1620 København V.

Dronning Elizabeth II på besøg i Westminster Cathedral

London (KIPA) - Dronning Elizabeth II deltog den 30. november i en økumenisk vesper i anledning af 100-året for den katolske Westminster Cathedrals indvielse. Det er

første gang i omkring 300 år, at en britisk monark har overværet en gudstjeneste i en katolsk kirke.

Foran kirken demonstrerede nogle tusinde imod dron-

ningens besøg og kaldte hende blandt andet for en »forræder«.

Inden for betegnede kardinal *Basil Hume* majestættens tilstedeværelse som et tegn på, »at katolikkerne nu igen har en plads i samfundet«. Endvidere mindede han om, at dronning Elizabeth havde modtaget pave *Johannes Paul II* i London i 1982. »For os betyder det, at mange gamle sår er helet, og det er vi taknemmelige for«, understregede kardinalen.

Tak

Det er umuligt at sende takkebrev til alle, der har sendt hilsen og/eller pengegaver til vor menigheds orgelfond i anledning af min runde fødselsdag. Tak for enhver kærlig tanke! Lad os fortsat bede for hinanden!

Pater S. Huber, Odense

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16, telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Dode

R.I.P.

Vor kære far, svigerfar, morfar, farfar og oldefar

Hermann Schou

Nexø
* 16.7.1908
er stille sovet ind den 27.12.1995.

Erik og Carla Schou
Elisabeth og Kurt Hansen

Begravelsen har fundet sted.

Legater

Ellen & Bene Larsens Legat

Til fordel for trængende, enlige, ældre og svage mennesker - såvel mænd som kvinder - fortrinsvis medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark, uddeles af legatbestyrelsen i april/maj 1996.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder og oplysning om kirkeligt tilhørsforhold samt kopi af forskudsopgørelse 1996 skal være legatbestyrelsen i hænde senest den 26. februar 1996.

Ansøgning stiles til:
Katolsk Bispekontor,
Bredgade 69 A, 1260 København K.

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Reception »katolsk orientering«

Vi har hverken fået nye lokaler, kontorbeplantning eller Pullitzerprisen, men k.o.'s energiske

Knud Kluge fylder 50 år

og det markeres med en reception

Torsdag den 18. januar kl. 14.30-18

Alle, der ønsker at gratulere Knud på hans runde dag, er hjertelig velkomne på Vesterbrogade 28, 4. sal t.v. i København.

Venter jøderne stadig på Messias?

Hvorledes har Messiasforventningen udfoldet sig i jødisk liv og tankegang før og nu?

Foredrag ved overrabbiner Bent Melchior

mandag den 29. januar 1996 kl. 19.30 i Jesu Hjerter kirkes menighedsal, Stenosgade 4 B.

Alle interesserede er velkomne.
Kaffe og te kan købes.

Valfart til Medjugorje 19. - 29. marts 1996

Bus fra Jylland eller Høje Taastrup. Op-hold med privat pension (rigelig morgen- og aftensmad).

Pris: Højest kr. 3.000,- ved tilstrækkelig til-melding.

Valfartspræst: Martin Bergsøe.
Depositum kr. 500 indbetales første uge i februar på giro 12 17 19 35. Restbeløbet senest 18.2.96.

Henvendelse til Inger Jensen, Lindevangs Allé 5, lejl. 25, 2000 Frederiksberg, tlf. 38 33 36 44.

Magleås Arrangementer

Fr. d. 19. - sø. d. 21.1.96:

»Kristen Mystik V«

Lø. d. 3. - sø. d. 4.2.96:

»Ordet og Forkyndelsen«

Fr. d. 16. - sø. d. 18.2.96:

»At bede med mystikerne«

Julian af Norwich.

Retræte-weekend.

Sø. d. 17.3.96:

Magelåstræf.

Wieneraftermiddag med Scala-trioen.

To. d. 4. - ma. d. 8.4.96:

Påskerefugium.

Det sker på Magleås

On. d. 17. - fr. d. 19.1.:
Værløse Kommune

On. d. 17. - fr. d. 19.1.:
Dansk Socialrådgiverforening

Fr. d. 19. - sø. d. 21.1.:
Kristen Mystik V

Ma. d. 22. - to. d. 25.1.:
Undervisningsministeriet

To. d. 25. - fr. 26.1.:
Kommunikationscentret

Fr. d. 26. - sø. d. 28.1.:
Økumenisk Center

Ma. d. 29. - to. d. 1.2.:
Skolelederretretæ

DUK-KALENDER

FÆLLES KUK ØST/VEST WEEKEND den 26.1.-28.1.1996 på Middelgrunden ved Middelfart.
Alder: 12-17 år.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.

UNGDOMSMESSE den 28.1.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

LOKALFORENINGSBESTYRELSESKURSUS den 10.2.1996 i Vor Frue Menighed i Århus for bestyrelsesmedlemmer i lokalforeningerne samt interesserede.
Pris kr. 80,- samt kr. 50,- for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 19.1.1996.

LOKALFORENINGSBESTYRELSESKURSUS den 11.2.1996 hos DØF, Dag Hammarskjöld's Allé 17, 3., 2100 København Ø, for bestyrelsesmedlemmer i lokalforeningerne samt interesserede.
Pris kr. 80,- samt kr. 50,- for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 19.1.1996.

FORÅRSRETRÆTE den 16.2.-18.2.1996 i Asserbo, Frederiksværk.
Alder: 20-30 år, max. 20 deltagere.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse - kr. 50,- for dem fra Sjælland.
Tilmelding og betaling senest den 26.1.1996.

II. VATIKANKONCIL den 22.2.1996 og efterfølgende fem torsdage i Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, 8000 Århus C.
Alder: 18-30 år. Pris 60,- kr.
Tilmelding og betaling senest den 1.2.1996.

UNGDOMSMESSE den 25.2.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

ÅRSMØDE den 1.3.-3.3.1996 på Øm for to delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening.
Alder: 16 år og opefter.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 26.1.1996.

FIRMELSE ØST WEEKEND den 15.3.-17.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Sjælland og Lolland/Falster.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 23.2.1996.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 29.3.-31.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 8.3.1996.

UNGDOMSMESSE den 31.3.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

FÆLLES KUK AFTEN den 10.4.1996 kl. 19.00 i Krypten under Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Alder: 12-18 år.
Tilmelding senest den 20.3.1996.

LEJRLEDELSESKURSUS den 12.4.-14.4.1996 på Øm for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1996. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 22.3.1996.

DUK-KALENDER

FORTSAT FRA FORRIGE SPALTE

UNGDOMSMESSE den 28.4.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

LEDERTRÆNING den 2.5.-5.5. på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede.
Alder oplyses senere.
Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 11.4.1996.

BØRNEDAG den 5.5.1996 kl. 12.00-17.00, Frederiksberg Have på plænen foran slottet.
Alder: 7-12 år, men tag bare familien med på skovtur.
Medbring frokost og tæppe til at sidde på.
Tilmelding senest den 15.4.1996
UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og 300,- kr. for lejre.
Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Salg og service

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE
V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og forsikringservice, uafhængig af de enkelte forsikringselskaber i:
- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LAVER SPECIALFORSIKRINGER FOR
KATOLISKE KIRKER - RING OG FORHØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT
TAGE OS MED PÅ RÅD

Samler søger
gamle nipseåle
Usædvanlig høj pris gives.
Tlf. 39 29 08 05

Lasse Baumann
Antikviteter
Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eftf.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

✠ BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER ✠
v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50
Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

BENZONS
BEGRAVELSES-
FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses-
forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Find Deres bedemand her:

Vanløse Liggistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Malermester
VILLY HANSEN
Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbærvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Bittlf. 30 86 26 09

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registeret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skat. Østergade 111 • Roskilde • 46 35 10 15
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. **Men ikke alle.**
Ring til **RET&RÅD** i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVØR

Stændertorvet 5 • 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Katolske skoler igen katolske

Roermond (KIPA) - Den hollandske biskop *Frans Wiertz* har tilbagekaldt de omstridte retningslinier for religionsundervisningen, som han forgænger *Johannes Gijzen* vedtog for bispedømmet Roermond.

Biskop Wiertz meddelte, at der i 1996 skulle gælde de samme regler for de katolske skoler i bispedømmet som i de øvrige bispedømmer i Holland. Biskop Gijzens retningslinier var i 1992 udsat for en heftig kritik og kun 8 af bispedømmets 500 katolske skoler accepterede Gijzens retningslinier, og de resterende 492 blev frataget retten til at kalde sig »katolske« skoler.

Det var Gijzens hensigt at forpligte skolerne til udelukkende at informere om den katolske lære i religionsundervisningen og ikke informere om andre religioner. Skolerne opfattede det som en indskrænkning af undervisningen.

Biskop Wiertz har pointeret, at han delte biskop Gijzens bekymring for religionsundervisningen, men han måtte dog ærligt vedgå, at der ikke var sket nogen forbedring med Gijzens retningslinier.

Til Island

Kort tid efter striden i 1992 trådte den konservative biskop Gijzen af helbredsmæssige grunde tilbage som biskop af Roermond. Forinden havde der i flere år været problemer i bispedømmet og biskoppen havde i vid udstrækning delegeret sine biskoppelige beføjelser til andre medarbejdere. Herefter har biskop Gijzen boet på et øst-rigsk nonnekloster indtil han for ca. 3 måneder siden af pave Johannes Paul II blev udnævnt til biskop af Reykjavik, Island.

Paladset er nærmeste nabo til præsidentens palads. Foto W. Wuyts.

Statslig støtte til ærkebiskoppens palads i Prag

Prag (KIPA) - Den tjekkiske regering har givet tilsagn om et beløb svarende til godt 60 millioner danske kroner til istandsættelsen af ærkebiskoppens palads i Prag. Paladset, der benyttes af den nuværende ærkebiskop *Miloslav Vlk*, har været forsumt i de 40 år, det daværende Tjekkoslovakiet var under kommunistisk styre.

Det forlyder endvidere fra tjekkiske regeringskredse, at lønnen til katolske præster og til gejstlige fra andre kirker skal følge den almindelige prisudvikling.

Endnu problemer med tilbagegivelse af kirke-egendom

Et spørgsmål er dog endnu ubesvaret; det drejer sig om tilbagelevering af de ejendomme, der blev beslaglagt af

kommunisterne. Vlk har på ny appelleret til regeringen om at finde en løsning på dette problem. Den tjekkiske kirke gør krav på 3.400 bygninger og talrige landejendomme.

Delegation fra Vatikanet til patriarkatet i Istanbul

Den katolske kirke vil lægge alle sine kræfter i bestræbelserne på at nå frem til den fulde enhed med de ortodokse, siger pave *Johannes Paul II*. I en hilsen til patriark *Bartholomaios I* af Konstantinopel udtrykker paven det håb, at en fomyet iver vil blive lagt for dagen i dialogen mellem de to kirker hen imod årtusindskiftet.

Afvisning af kvindelige præster ikke dogmatisk

Bonn (KNA) - Efter teologen *Bernhard Häring*s opfattelse savner Vatikanets afvisning af kvindelige præster dogmatisk kvalitet.

Ærefrygten for det guddommelige mysterium forbyder »i Guds navn at hævde noget mere, end hvad Gud selv har åbenbaret«, betonedes Häring over for KNA. Hvad pave *Johannes Paul II* og tros-lærekongregationen har udtalt om afvisningen af kvindelige præster, skal »tages alvorligt, men ethvert forsøg på at opfatte disse udtalelser som et dogme eller en ufejlbarlig lære, forpligter alle biskopper og teologer, som er af en anden opfattelse, - ja hele det katolske kirkefolk til protest«. Denne protest må »naturligvis« ske på en venlig, men bestemt måde.

Häring understreger, at en så vigtig beslutning vedholdende må diskuteres og skal modnes ved omsorg og tålmodighed. Han henviser til Det første Vatikanekoncil og den gældende praksis om ufejlbarlige udtalelser og kræver, at emnet skal drøftes af kirkefolket i verdenskirken, før en ny beslutning kan træffes. »I det tilfælde, at et koncil skulle tage dette spørgsmål op, skulle enhver tænkelig tvivl ryddes af vejen, før der kan blive tale om et dogme.« Det enestående ved troen kræver, at der udvises

den »yderste forsigtighed og kræves ganske vægtige grunde, hvis en hidtil legitim diskutabel udtalelse pludselig og utvivlsomt skal være et dogme og bekendtgøres som sådan.« Ifølge Häring udgør »et nyt og ikke klart beviseligt dogme en uønsket frelsesrisiko, ikke blot for den, der mere eller mindre ved enegang vover at formulere den, men også for dem, der uden egen overbevisning bliver pålagt at skulle bekende sig til den. En kirke, der - altid i Guds navn - hævder for meget, fremtræder i vor kritiske tidsalder ikke troværdig og tillidvækkende. Et dogme er ikke et våben for magthaverne, men et hjertegribende, glædeligt budskab.«

Beskæmmende grunde

Häring anser begge »tvungen- de grunde« som beskæmmende. Med henvisning til klassiske teologer anføres de i de seneste kirkelige dokumenter som begrundelse for afvisning af kvindelige præster: Efter Guds anordning står manden over kvinden og præsten over lægfolket. Derfor kan en kvinde ikke ved en vielse komme til at stå over en mand. Det er Häring opfattelse, at teologer i dag bliver bombarderet med spørgsmålet om, hvorvidt Vatikanets udtalelse er et nyt dogme. Häring plæderer for,

Bernhard Häring C.ss.R.

at man koncentrerer sig om »den af Gud for vor frelses skyld åbenbarede sandhed«, som man i sit inderste ikke kan være i tvivl om. Et sådant udsagn er, at Jesus Kristus er »sand Gud og sandt menneske«.

Den 83-årige Bernhard Häring, der i 30 år har uddannet 3.000 teologer på Redemptorist-ordenens skole i Rom, bor i dag på et kloster i Gars, Øststrig.

Ny leder for Cor Unum

Pave *Johannes Paul II* har udnævnt biskop *Josef Cordes*, Paderborn til ny præsident for det pavelige råd »Cor Unum«, der er Vatikanets udviklingsministerium og ansvarlig for koordineringen af den kirkelige hjælpe- og udviklingsindsats i hele verden. Samtidig blev biskop Cordes udnævnt til ærkebiskop.

Josef Cordes, der var hjælpebiskop i ærkebispedømmet Paderborn, efterfølger som præsident for »Cor Unum« den franske kardinal *Roger Etcheagaray*, der er præsident for det pavelige råd for »Retfærdighed og fred« - en form for »kriseminister« - og ofte på pavens anmodning foretager rejser til kriseområder som f.eks. det tidligere Jugoslavien, Rwanda og Burundi.

Franciskansk »folkeradio« mod fremstormende sekter

En folkelig radio er franciskanerordenens modtræk mod de mange sekters fremmarch i Latinamerika. Det er nødvendigt at gribe til handling, da sekterne stormer frem med stadig større kraft, skriver »Missionsdienst«, der udgi-

ves af franciskanernes missionscentral i Bonn.

Sekterne benytter sig af TV og radio på deres »felttog« over kontinentet. Stillet over for denne udfordring vil franciskanerne have mere sendetid til deres allerede eksiste-

rende stationer og nå ud over et større område. De ansvarlige for stationerne, der findes i 11 latinamerikanske lande, mødtes for nylig i Quito, hvor de drøftede den seneste udvikling på området.

Deltager i apostelfestene

En delegation fra Vatikanet under ledelse af kardinal *Edward Cassidy* besøgte Det økumeniske Patriarkat i Istanbul for at deltage i fejringen af

Indiske ordenssøstre uddannes til karate

Madras (KIPA) - Nogle indiske søstre er begyndt at træne i en idrætsgren, man ikke umiddelbart forbinder med ordensliv: karate. For søstrene er selve sporten dog ikke så vigtig som det at lære selvfor-svar.

Den hellige Annas orden

arbejder hovedsagelig i slumkvartererne, hvor søstrene gang på gang kommer ud for voldelige overfald. Efter en forsøgsperiode hører karatetræningen nu med til de unge søstres grundlæggende uddannelse.

katolsk orientering

Redaktion: Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør). Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær). Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szaraffin og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4., DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54. Udghver: Ansgarstiftelsen Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 31. januar

katolsk orientering

Kirkens sociallære, side 2

På vej mod kirkecenter i Herning, side 3

Til møde om »livets kultur«, side 7

Orientering fra sognene, side 9-13

Pave Johannes Paul II:

Man bør se på betydningen af pavens primat

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II har på ny udtalt, at man bør se på, hvilken betydning det har, at biskoppen af Rom regnes for den første blandt ligemænd, og hvordan denne forrang udøves.

I anledning af bedeugen for de kristnes enhed betegnede paven dette spørgsmål som den væsentligste historiske hindring for genoprettelsen af den fulde enhed mellem ortodokse og katolikker. Derfor har han i rundskrivelsen om

økumene, »Ut unum sint« (At alle må være ét), opfordret alle til i fællesskab søger nye veje, for at pavens embede kan udøves som »en tjeneste i kærlighed, anerkendt af den ene som af den anden«.

Ved generalaudiensen forud for bedeugen gav paven udtryk for, at han sætter pris på de hidtidige fremskridt i dialogen såvel med de ortodokse som med de kirker, der er udsprunget af reformationen. I samtalen med de ortodokse har man kunnet konstatere, at der er overensstemmelse i opfattelsen af kirkens sakramenter.

På tærsklen til det tredje årtusind opfordrer paven alle troende til at bede for de kristnes enhed. Samtidig beklager han, at de kristne ikke kan samles om eukaristien og betegner dette som »det mest tungtvejende udtryk for splittelsen«. De kristne kan ikke undgå at tænke på det manglende nadverfællesskab med en bitterhed, der er forståelig, sagde paven.

Kirsten Brink.

Kirsten Brink er i god bedring efter et brutalt overfald i Cusco i Peru. To mænd forsøgte at strangulere hende og en dansk bekendt Klaus Lyng. Kirsten Brink er i Andesbjergene for at hjælpe Peter Tantholt Hansen S.J. med et sundhedsprojekt i Quico, hvor han bor. Mere om projektet i Fasteaktionstillægget i næste nummer.

1996 kan blive et vigtigt skridt til forsoning kristne imellem. Evangeliske kristne mindes 450 året for reformatoren, Luthers død. Paven opfordrer alle her på tærsklen til det tredje årtusind til at bede for de kristnes enhed. Detalje fra et panoramamaleri af Werner Tübke i Bad Frankenhausen. Fra venstre Albrecht Dürer, Martin Luther og portrætmaleren Cranach. Foto KNA.

Paven forlanger totalt stop for atomprøvesprængninger

Vatikanet (KNA) - Ved den traditionelle nytårsaudiens for det diplomatiske korps har pave Johannes Paul II forlangt et totalt stop for alle atomprøvesprængninger. Få dage før den franske præsident Jaques Chirac's besøg i Vatikanet talte paven for en effektiv og international overvågning med henblik på at sikre, at dette forbud blev overholdt.

Derudover ville paven gøre sit til, at der føres kontrol med nedrustningen og med ikke-spredningen af kernevåben.

Vil præsidenten høre på paven

Greenpeace hilste pavens opfordring velkommen. »Vi håber da, den franske præsident i det mindste vil høre på Den hellige Fader; protester fra store dele af verden, fra regeringer og fra personer, der er kendt inden for kultur og politik, har han jo ikke taget til efterretning«, udtalte Giuseppe Onufrio, der er leder af anti-atomkampagnen under den italienske afdeling af Greenpeace.

For første gang mødte paven en repræsentant for det

palæstinensiske folk blandt diplomaterne fra de 160 forskellige stater, som Vatikanet har officielle forbindelser med.

Johannes Paul II gav udtryk for sin anerkendelse af fredsprocessen i Mellemøsten; samtidig krævede han en retfærdig afklaring på

spørgsmålet om Jerusalem. Håbet om fred i Mellemøsten kan hurtigt smuldre, hvis ikke den by, der af tre religioner betragtes som hellig, kan stille garantier for de jøder, muslimer og kristne, der bor i den. Det internationale samfund må tilbyde den juridiske og diplomatiske bistand, der kan

sikre, at Jerusalem bliver et »fredens mødested«, hed det.

Paven gav endvidere udtryk for det håb, at der måtte findes en løsning dels for Libanon, der stadig trues på sin suverænitæt, og dels for Irak, hvis befolkning stadig venter på at kunne vende tilbage til en normal tilværelse.

Kritik af manglende religionsfrihed

Vatikanet (KNA) - Til diplomater fra store dele af verden, der hvert år i januar modtages i Vatikanet, udtalte pave Johannes Paul II, at religions- og samvittighedsfriheden måtte respekteres. Paven betegnede Kina og Vietnam som lande, hvor katolikkerne til stadighed lægges hindringer i vejen.

Det blev også påtalt, at mennesker i visse dele af den muslimske verden diskrimineres, hvis de bekender sig til jødedom, kristendom eller andre religioner; diskriminationen kan gå så langt som til et forbud imod at samles privat for at bede. Det er en »uacceptabel krænkelse ikke

bare af alle internationale normer, men også af menneskets grundlæggende frihed«, understregede paven, »en krænkelse, der ikke lader sig retfærdiggøre«.

Om situationen på Balkan sagde kirkens overhoved, at den bosniske hovedstad Sarajevo kunne blive et »Jerusalem i Europa«; byens navn skulle være »et synonym for fred«. Det var i Sarajevo, Den første Verdenskrig brød ud i sommeren 1914.

Det forudsætter en fredelig sameksistens og en udveksling af sociale, kulturelle og religiøse værdier mellem de forskellige folkeslag i området. Fri bevægelighed for

mennesker såvel som for tanker, frihed for flygtninge til at vende hjem og forberedelser til frie og demokratiske valg betegnede paven som forudsætninger for en varig fred på Balkan. Til de nødvendige forudsætninger hører også en omhyggelig materiel og moralsk genopbygning med deltagelse både af det internationale samfund og af kirker og religiøse fællesskaber.

Genopbygningen efter den meningsløse krig, der nu er erklæret for slut, er i særlig grad europæernes opgave, sagde paven; det går ikke, at egoisme og ligegyldighed river dette stykke af Europa.

Kirkens bedst bevarede hemmelighed

Af Maria Jørgensen

Vi ved allesammen, at den er der, og vi holder den højt i hævd, men vi beskæftiger os alt for lidt med den, sagde *Franz Hoyos* om Den katolske Kirkes sociallære.

Justitia et Pax og *Pax Christi* stod i fællesskab bag et seminar om sociallæren; seminaret blev afholdt på Magleås i weekenden den 8.-10. december 1995. Foredragsholdere var sr. *Anne Bente Hadland* og sr. *Marie-Elisabeth Högman*, ledere af *Justitia et Pax*-kommissionerne i hhv. Norge og Sverige, og msgr. *Diarmuid Martin*, der er sekretær for den pavelige *Justitia et Pax*-kommission i Vatikanet.

Sociallæren vedrører langt flere sider af tilværelsen end dem, der på dansk kaldes noget, der begynder med »social-«; den omhandler mange af de ting, vi som kristne må forholde os til, og er en vejledning i den vanskelige opgave at være samfund og samfundsborger. For kirken som sådan engagerer sig ikke i politik, men dens medlemmer engagerer sig i samfundet - og har derved mulighed for at præge det med kristne værdier.

Lokale og globale anliggender

»Forestil jer, at Den katolske Kirke fra officielt hold er blevet opfordret til at fremme organdonation, fordi statistikker har vist, at mange flere menneskeliv ville kunne reddes, hvis flere trafikofre havde givet tilsagn om, at de ville være organdonorer. I den forbindelse har biskoppen udpeget jer til at komme med et udkast til, hvordan kirken

Kirkens sociallære er udtryk for et troende fællesskabs syn på mennesket og skaberværket, sagde msgr. Martin fra Vatikanet.

Justitia et Pax og *Pax Christi* Danmark stod fællesskab bag et seminar på Magleås Kursuscenter om kirkens sociallære. Fotos: Maria Jørgensen.

skal forholde sig.«

Dette tænkte eksempel gav seminarets deltagere anledning til gruppevis at overveje, hvad man/vi/kristne i grunden mente om organdonation.

Som sådan en udmærket idé, mente flere; hvem ville ikke gerne afstå sin ene nyre til sit barn? Fra en af grupperne lød det, at man måtte fastholde, at der var tale om en gave, og at det skulle være en menneskeværdig gave; det var derfor af den største betydning, at den enkeltes »ja« eller »nej« blev respekteret. Men vises der i en given situation respekt for den potentielle donor, der som menneske er skabt i Guds billede?

Spørgsmålet om organdonation er blot et af de mange, der åbner endnu et - pinligt - spørgsmål, nemlig det om forholdet mellem rige og fattige mennesker, mellem rige og fattige lande. Det turde være kendt, at mennesker i verdens fattigste lande på meget uværdig vis bliver gjort til donorer for vesterlændinge. Denne trafik ville ikke kunne stoppes ved at fremme donation på de hjemlige breddegrader, sagde en af deltagerne, læge *Hans Christensen*; i stedet burde man satse på mekaniske modeller og genmanipulerede grise med henblik på at dække behovet uden brug af menneskelige organer.

Tro, tradition og rundskrivelser

Endnu har ingen pave udsendt en encyklika, der specielt handler om organdonation. Der blev da også givet ud-

tryk for nogen frustration over, at rundskrivelser i det hele taget sjældent går i dybden med et emne, men omtaler dette og hint fænomen i meget generaliserende vendinger. Men en pavelig rundskrivelse er ment som en »vejviser«, påpegede sr. *Marie-Elisabeth*; det er op til hver enkelt af os at læse sig frem til, hvilken vej vi skal gå, følge denne vej og derved »oversætte« rundskrivelsen, så dens indhold når ud til de mennesker, vi omgås.

Kirkens lære er bindende og kan efterleves i det små og i det store, oplyste msgr. *Martin*. Sociallæren er ikke bare kritik, analyse, politisk ideologi eller dunderdiale; den er udtryk for et troende fællesskabs syn på mennesket og på skaberværket. Eksempelvis kan forurening, affald og miljøbetingede sygdomme betragtes som sociale problemer, da det er ting, der angår hele menneskeheden og vil få konsekvenser for kommende slægter...

Sociallæren omhandler også spørgsmål om krig, fred og retfærdighed. Kaprustning er ikke vejen til en stabil fred, sagde sr. *Marie-Elisabeth*; tværtimod medfører den såkaldte magtbalance en øget risiko for krig. Men, tilføjede hun, nationers ret til at forsvare sig har kirken altid forsvaret.

Pius XII betegnede freden som »retfærdighedens frugt«. Retfærdigheden er i årtusinder blevet hjulpet på vej af de tilbagevendende jubelår. I gammel tid blev slaver givet fri og gæld blev eftergivet; de,

der ejede jord, blev mindet om, at de egentlig bare forvaltede den. Den retfærdige Gud ønskede, at alle, også de dårligst stillede, skulle kunne begynde på en frisk.

Ikke nyt, at kirken tager stilling

Pavelige rundskrivelser om arbejde og arbejdere er vel nok det, Den katolske Kirkes sociallære er mest kendt for. Da *Leo XIII* udsendte sin »*Rerum novarum*« i 1891, var det nyt for kirken at beskæftige sig med netop dette emne, hvilket da også fremgår af titlen. Emnet selv var ikke meget ældre; det blev kendt som »arbejderklassen«, opstod først med industrialismens gennembrud i slutningen af forrige århundrede. Men det var ikke nyt for kirken at tale en udsat gruppes sag:

1400- og 1500-tallets opdagelsesrejser og koloniseringen af den nye verden havde betydet, at kirken fik nye ting at forholde sig til. I 1462 havde pave *Pius II* f. eks. kaldt slavehandel for »en stor forbrydelse«, og *Paul III* havde forsvaret de indfødtes menneskeværd i 1537, fortalte sr. *Anne Bente*. Et par århundreder senere havde pave *Benedikt XIV* taget fat om raceproblemet og forsvaret de fattiges »naturlige ret til tilgoder, som er nødvendige for livets opretholdelse«.

Det 19. århundrede bød igen på nye udfordringer. *Pius IX* nævner i sin »*Syllabus*« fra 1864 hele 80 af »den moderne tids vildfarelser«, som angiveligt undergraver

kirkens myndighed, og som derfor fordømmes: ytringsfrihed, samvittigheds- og religionsfrihed, liberalisme... Disse ting er ikke, hvad vi umiddelbart forstår ved »sociale« emner - men de var aktuelle i det samfund, der omgav kirken i forrige århundrede.

Det er i samspillet mellem kirke og samfund, vi finder sociallærens forudsætninger, sagde sr. *Anne Bente*. Sociallærens historie begynder således ikke først med »*Rerum novarum*«, men der, hvor kristne reagerer på det, der foregår omkring dem - faktisk allerede i Det nye Testamente.

Fra stillingtagen til handling

Man får det indtryk, at kirken aldrig rigtig har været i forfront, mente p. *Anton Dekkers S.J.*; kirken reagerer på en udvikling, der længe har været i gang. Skulle man måske give biskopperne en hjælpende hånd? Pastoralrådet har så at sige aldrig rørt ved den side af kirkens arbejde, der går ud på at tjene verden, konstaterede han.

Kirkens indsats må dog ikke vurderes alene ud fra pavelige dokumenter. Kristne menneskers engagement begynder ofte i det små, og rundskrivelser m.m. skal ses som forholdsvis sene led i en proces. Den nuværende paves udtalelse om internationale gældsproblemer kom på foranledning af latinamerikanske lande, fortalte msgr. *Martin*; det samme gælder paves udtalelse om våbenhandel. Det betyder altså ikke, at kirken er langsom, men at den er lydhør over for en appel om stillingtagen.

Når man overvejer at henvende sig til højere kirkelige instanser med ønsket om, at der »gøres noget« ved dette eller hint, melder sig uvægerligt nogle tanker om kirkens selvkritik. Den var svær at få øje på, syntes flere af seminarets deltagere. Men kirken - det er jo os alle, og det må være muligt at gøre opmærksom på det, vi mener, kirken bør tage fat på... - Stille og roligt, uden at råbe op, og på det rigtige tidspunkt, supplerede *Mette Lebech*; det er faktisk vores pligt at gøre det.

Men som udgangspunkt må vi acceptere den struktur,

der nu engang er, sagde sr. *Anne Bente*; vi må bruge den og de muligheder, den rummer, arbejde inden for den og fylde rammene ud.

Og hvilke er så mulighederne?

For at kirken skal kunne føre sin sociallære ud i livet, må dens medlemmer kende til denne lære. Den synes, med en seminardelegaters ord, at være »kirkens bedst bevarede hemmelighed«. Man kunne for eksempel udgive en citatbog, foreslog *Berit Bylund* fra den svenske *Justitia et Pax*-kommission og uddybede sin tanke: en tematisk citatbog om arbejdets betydning på baggrund af encyklikaer om dette aspekt af sociallæren. Den ville både kunne bruges som konfirmationsgave og gives til ledere og beslutningstagere.

En anden mulighed var en prædikensamling i bogform, sociallæren formidlet for læselystne. Dette forslag faldt i god jord, og et par deltagere gav straks tilsagn om at medvirke. Og *Berit Bylund* fortsatte: et lille bønshæfte med pluk fra pavelige rundskrivelser ville udbrede kirkens lære og samtidig anspore folk til at bidrage med deres forbøn. Glimrende, udbød *Annette Messerschmidt*; derved er der også noget for alle os med et personligt ansvar i hverdagen.

Men hvorfor ikke også gå til ledere og politikere? Sr. *Marie-Elisabeth* mente sagstens, man kunne invitere beslutningstagere til et seminar, forelægge dem kirkens sociallære og bede dem diskutere, hvordan den efter deres opfattelse kunne realiseres.

Seminaret sendte så at sige sine deltagere »ud i alverden for at forkynde...« Msgr. *Martin* bemærkede opmunrende, at fulgte man de evangeliske råd - fattigdom, kyskhed og lydighed - var man allerede godt i gang. Fattigdom betyder at give afkald på materiel overflod, at dele - og derved i det små som i det store bidrage til en retfærdig fordeling af goderne. Kyskhed er at afvise det banale, det vulgære, for at genoprette det hele menneskes værdighed. Og lydighed vil sige, at man afstår fra at stræbe efter egen og personlig magt.

Foredrag om kvindesyn

Dr. phil. *Janne Haalund Matlary*, der var Vatikanets repræsentant ved FN's kvindekongress i Beijing vil

Søndag d. 25. februar 1996 kl. 16.00.

holde foredrag om

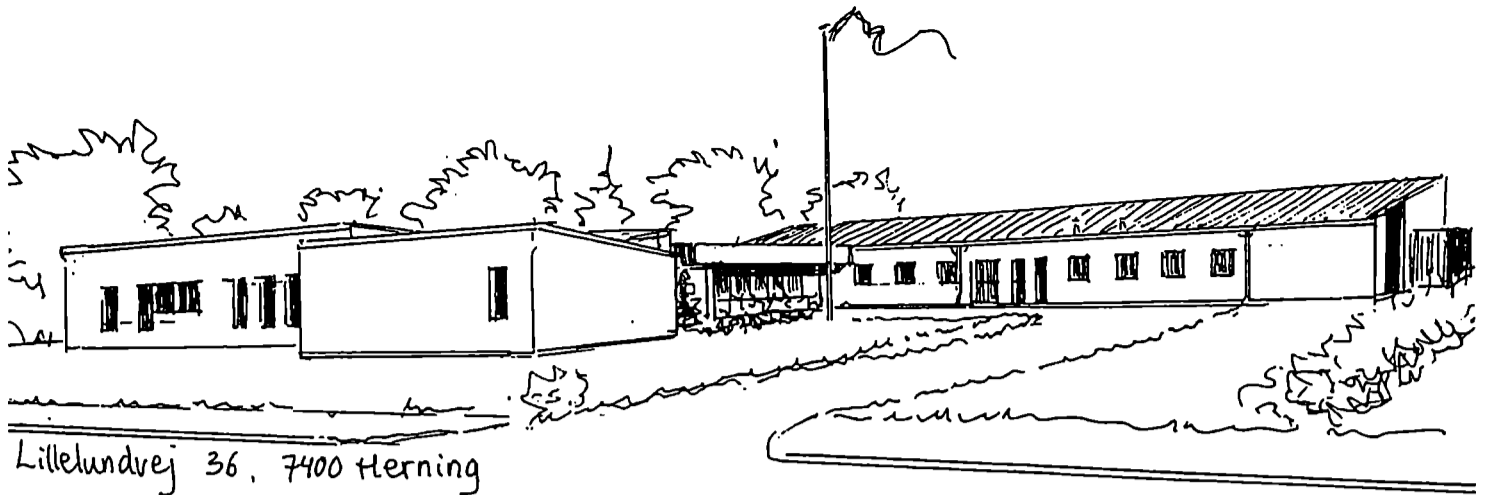
» Nordisk og katolsk kvindesyn«.

på Niels Steensens Gymnasium, Englesalen, Jagtvej 183

Pris: kr. 20,- pr. deltager.

Arrangør er DUK. Alle er velkomne.

I dag er menigheden i Herning vokset så meget, at de 62 stole på loftet ikke er tilstrækkelige. Et længe næret ønske om mere plads er nu ved at gå i opfyldelse. Der arbejdes på at købe bygningerne som vist på tegningen.

Lillelundvej 36, 7400 Herning

En gammel drøm bliver virkelighed På vej mod Katolsk Kirkecenter Skt. Peter i Herning

Indtil 1962 hørte hele det midtjyske enten til Silkeborg sogn eller til Esbjerg og Viborg. I 1962 udskilte biskop Suhr området vest for Viborg-vejen ved Pårup fra Silkeborg. Biskoppen bad præmonstratenserne ved Skt. Norberts kirke i Vejle overtage betjeningen af denne store del af Ringkøbing Amt.

Ordenssamfundet købte et hus i Herning, en nedlagt trikotagevirksomhed, HERA. Huset blev delvis lejet ud; plads til en kirke var der kun på loftet, anden sal, men det slog til i mange år; geneme ved de høje trapper ufortalt.

Den 2. september 1962 indviede biskop Suhr dette Skt. Peters kapel. Det blev indtil 1970 betjent fra Vejle. Mellem 1970 og 1976 har præmonstratenserne *Lemaire* og *Reymen* påtaget sig betjeningen. I 1976 overtog pastor Wuyts igen sognet. Langt om længe blev hele huset taget i brug, når lejerne sagde op.

I dag er menigheden vokset så meget, at de 62 stole på loftet slet ikke er tilstrækkelige længere. Herning har vist Danmarks største koncentration af tamilske flygtninge, og de er særdeles trofaste kirkegængere. På store fester har

der i flere år været for mange mennesker stuvet sammen ovenpå. Bispemesser ved firmelser blev henlagt til det flinke folkekirkelige nabosogn, Fredens kirke; for bryllupper og begravelser søgte vi hen til kirker i nabolaget.

Vi flytter!

Pastoralenhed 4, som består af Vejle, Horsens, Silkeborg og Herning, tog vort pladsproblem på dagsordenen til heldagsmødet i Hama-hytten i Ørn, lørdag den 28. oktober 1995. Der var stor opbakning til en aktion i pastoratrådet. *Jørgen Frost Jensen*, Horsens, lovede en artikel om emnet til »katolsk orientering«.

Så snart den blev offentliggjort i nr. 18 af 15. november, gik »Herning Folkeblad« ind i sagen og bad pastor *Wuyts* om en uddybelse af behovene. Dagen efter, at denne artikel stod i Herning Folkeblad, ringede Danmarks Radio om et interview med sognets

præst i studio Midtvest i Holstebro. Radiointerviewet gav omgående resultat:

Dagen efter tilbød to fabrikanter deres bygning til salg. Den første var alt for stor, tre enorme etager. Den anden var alt for nedslidt og havde ingen P-plads. Vi havde tidligere på året haft kig på en af Den danske Banks nedlagte kontorer i midtbyen, men prisen var for høj.

Nummer tre, der meldte sig efter radiointerviewet, og som der nu forhandles køb med, havde lige akkurat det nødvendige og det rigtige, tilmed i smukke murstenslokaler.

Håber snart at kunne flytte

Herning menighed håber om meget kort tid at kunne flytte til den nye adresse: Katolsk Kirkecenter Skt. Peter, Lillelundvej 36, 7400 Herning. Og tak til Ansgarstiftelsen og præmonstratenser-ordenen!

SUNDHED FOR EN BEDRE FREMTID

Fasteaktion 1996

Caritas Danmark har i forbindelse med Fasteaktion 96 udgivet et arbejdshæfte.

Hæftet er primært tiltænkt de katolske skoler i Danmark, men det kan også anvendes af børnekatheketter, Mini-KUK'er m.v.

Hæftet er gratis og kan rekvireres hos Caritas Danmark ved indsendelse af nedenstående slip.

-----klip her-----

Til Caritas Danmark
Bredgade 69
1260 København K.

Jeg ønsker at få stk. arbejdshæfter tilsendt.

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr:..... By:.....

Girokort på vej fra »katolsk orientering« Frivillige bidrag på 1,05 mio kr.

Takket være læsernes interesse for »katolsk orientering« ser regnskabet for 1995 ud til at blive et af de bedste i mange år. Bispedømmets tilskud til bladvirksomhed er reduceret fra de budgetterede 1,07 mio kr. til et underskud på omkring 850.000 kr.

»katolsk orientering« har netop sendt et girokort ud til samtlige katolske husstande i Danmark. Vi håber på en lige så stor velvilje som sidste år - og selvfølgelig er endnu flere

velkomne til at benytte kortet. Der er også mulighed for bag på kortet at tilmelde sig betalingsservice, så indbetaling fremover sker automatisk.

Der er desværre sket en teknisk fejl, idet linien »Frivilligt bidrag« er faldet ud. Vi beklager meget og understreger, at bidrag til bladet er frivilligt. Men jo flere, der betaler, jo mindre skal bispedømmet tigge andet sted fra.

Red.

Radio- og TV-nyt Højmesse fra Roskilde i DRs P1

Søndag d. 4. februar transmitterer P1 højmassen fra Skt. Laurentii Kirke i Roskilde. Celebrant er *Hans Christoffersen*, ofm.conv., organist er *Annelies van der Meer*. Der synges Dansk Messe nr. 2 af Erling Rasmussen, Lovsang nr. 129, samt følgende salmer fra Lovsang: nr. 316, 609, 587 og 317. For transmissionen står *Peter Ryom*. Transmissionsen på P1 begynder kl. 9.55 og varer til kl. 11.05.

Flyttedag

Det kirkelige magasinprogram »Mennesker og Tro« på P1 har holdt flyttedag ved årsskiftet. I forbindelse med generelle programomlægninger er udsendelsen flyttet fra fredag formiddag til onsdag eftermiddag, nærmere bestemt kl. 15.00. Genudsendelsen om lørdagen er samtidig rykket en smule frem og ligger nu allerede kl. 19.00.

Klaus Møller-Jørgensen

Sostrup Kloster på Internet

Cistercienserinderne i Maria Hjerte Kloster i Sostrup har nu egen adresse på Internet. Her kan man bl.a. få oplysninger om klosteret og man kan - hvis man har lydkort - høre tonerne af Ave Maria spillet på harpe.

Ingeniør *Michael Grant* står for det tekniske og for opbygningen. Tidligere skoleleder *Ole Dam* forsøgte for nogle år tilbage med en lignende »side«, men projektet blev indstillet, da han ikke kunne få informationerne opdateret. Et nyt forsøg er under udarbejdelse.

Klosteret i Sostrup har følgende adresse: <http://inet.uni-c.dk/~grant/kloster2.htm>

Der mulighed for på denne adresse at klikke sig ind på andre katolske steder på internet.

kk

Jeg tilmelder mig bispedømmets kirkebidragsordning

Kryds Jeg ønsker betale:

- 50 kr. pr. måned i 8 måneder
 100 kr. pr. måned i 8 måneder
 150 kr. pr. måned i 8 måneder
 200 kr. pr. måned i 8 måneder
 Andet beløb: _____ pr. måned i _____ antal måneder pr. år

Denne aftale kan til enhver tid opsiges af bidragyderen

Jeg ønsker uforbindende at få en 10-årskontrakt tilsendt

Fornavn(e) _____ Efternavn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Blanketten indsendes til: Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon: 33 11 60 80 mellem kl. 9.00 - 16.00 mandag til fredag.

Pilgrimsrejser!

Fatima i Portugal og Medjugorje i Bosnien

Fatima fra den 8. maj til den 19. maj 1996
Medjugorje fra den 19. juni til den 30. juni 1996

Rejserne til de to Maria-åbenbaringssteder er arrangeret af Maria Truelsen, og pastor Benny Blumen-saat er vores spirituelle guide på begge rejser.

Pilgrimsrejserne er for alle søgende mennesker og for mennesker, som ønsker at udvikle sig personligt i troen og i Guds kærlighed.

Nærmere oplysninger:

Maria Truelsen
Dr. Tværgade 14
1302 København K
tlf. 33 32 70 69

eller

**Holger Danske
Bustrafik a/s**

tlf. 42 81 22 44

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Reinhold Sahner katolsk ungdomspræst for Europa

Pastor Reinhold Sahner, sognepræst i Silkeborg er valgt som studenterpræst for den europæiske afdeling af en verdensomspændende organisation for studerende. Reinhold Sahner bor fortsat i præstegården i Silkeborg, hvor han også fremover vil fungere som menighedens sognepræst.

Reinhold Sahner er begyndt sit arbejde som studenterpræst den 1. januar i år. Han er valgt og indsat for en 4-årig periode. Han skønner ud fra forgængerens erfaring, at arbejdet vil omfatte en uge pr. måned, hvoraf en del vil kunne foregå fra skrivebordet i Silkeborg.

Reinhold Sahner har været ungdomspræst for Danmarks Unge Katolikker, DUK. Det er også DUK, der selv om organisationen 'kun' har observerstatus, har indstillet ham

til embedet på generalforsamlingen.

IYCS-IMCS, International Young Catholic Students - International Movement of Catholic Students, som organisationen hedder, arbejder for både gymnasieungdom og universitetsstuderende.

Reinhold Sahner udtaler til »katolsk orientering«, at man i Danmark arbejder for alle unge mellem 20 og 30 år. Det skyldes de få katolikker, vi er herhjemme. DUK er med i det europæiske samarbejde for bl.a. at give de unge større mulighed for bl.a. kurser.

Sahner er nu teologisk vejleder for Europas studerende. Han ser det som en værdifuld erfaring, at han er født og opvokset i Tyskland, og at han ud fra arbejdet i Danmark ved, hvad der er realistisk at gennemføre.

kk

Læserne diskuterer

Kirkens enhed trues ikke af reformer - tværtimod!

»Forslag om spørgeskemaundersøgelse blev trukket tilbage af forslagsstiller« lød overskriften i »k.o.« den 13. december 1995.

Af referatet fremgår, at biskoppen ikke brød sig om forslaget, men det var nu ikke derfor, jeg trak det tilbage. Det gjorde jeg, fordi der ikke var tid til en ordentlig debat.

Selvfølgelig ville det have været dejligt, hvis biskoppen havde kunnet se værdien af at få dokumenteret kirkefolkets synspunkter på en række vigtige emner, der diskuteres overalt i den katolske kirke. Men det er ikke en betingelse for at pastoralrådet kan diskutere et forslag, at biskoppen synes det er godt. I hvert fald ikke efter de gældende vedtægter.

Mod forslaget om at høre kirkefolkets mening er det blevet anført, at det er overflødig. Heri kan man have ret, hvis man mener at kende svarene på forhånd, og man i øvrigt er af den opfattelse, at der her er tale om spørgsmål, som kirkefolket alligevel ikke skal blande sig i, thi de afgøres alene af Rom.

Hvem er kirken?

Denne opfattelse rejser jo spørgsmålet: Hvem er kirken? Her tegner der sig med stadigt større tydelighed to forskellige opfattelser, og det er den voksende afstand mellem disse opfattelser, der i dag er blevet et problem for hele kirken.

Ifølge det ene synspunkt er det paven (som udtryk for den centrale kirkelige topledelse), der enevældigt regerer kir-

kens jordiske institution ved på talrige områder at træffe beslutninger, der regulerer praksis og værdinormer for både præster og lægfolk. Disse regler gør krav på at være bindende for de troende. Men den ældgamle katolske læresætning om, at de troende først og fremmest er bundet af deres egen, af Helligånden oplyste samvittighed, er fremdeles urokkelig. Det er en større synd at handle mod sin samvittighed end at overtræde kirkens bud.

Dette skaber et dilemma, som utvivlsomt er hovedårsagen til frafaldet og den svigtende tilslutning til vor kirke i en tid, hvor vi vitterligt er vidner til et stort, religiøst behov hos det kirkeløse flertal i vort land. Hvorfor skulle de dog gå til den katolske kirke, når de bliver klar over, at de som praktiserende katolikker vil bringe sig selv i et permanent, uløseligt samvittighedsdilemma? Hvordan skal de kunne elske den far, der blander sten i det brød, de beder om?

Det er ikke alle, der har det som den konvertit, der sagde: »Jeg konverterede, fordi det gik op for mig, at den katolske kirke er den eneste, der er værd at reformere«. Og de fleste af dem, der var besjælede af denne trosiver og optimisme, har nok efterhånden tabt pusten på vej op ad en bakke, der i disse år bliver stejlere og stejlere.

Det andet synspunkt på kirken dækkes godt af det motto »Vi er kirke«, hvorunder millioner af katolikker i Øst- og Tyskland i det forløbne år har underskrevet er-

klæringer, der kræver ændringer i kirkens praksis. Den kirkevision, de har for øje, kalder de en kirke af søskende. For mig at se et smukt billede, der ligner det, vi kender, af de første kristne menigheder, og det, som Det andet Vatikan-koncil udmaled for os.

Reformbevægelserne i udlandet burde hilses velkomne også i Danmark. Det er jo ikke deres hensigt at splitte kirken, tvært imod tilbyder de en mulighed for at løse det dilemma, der isolerer kirken i vor tids samfund og derved bremser vore muligheder for at delagtiggøre verden i det glade budskab.

Men virkeliggørelsen af denne vision om kirken kræver åbenhed og dialog, og netop åbenheden og dialogen har i dag fået trange kår i vor kirke.

Det er dialogens modstandere, der vil komme til at splitte kirken. Det er indlysende, at ethvert ønske om reform indebærer en kritik af det bestående. Men det udelukker på forhånd enhver dialog, hvis denne kritik mødes med den holdning, at den er »et angreb på kirken«. Kendt dialogmodstanderne ikke deres kirkehistorie? Var det ikke afvisningen af dialogen, der i 1054 gav stødet til det store skisma med kirkerne i Østeuropa og Nærorienten og til, at den lutherske reformation i årene efter 1517 endte i et nyt skisma?

Kirkens identitet

Kirken er ikke identisk med det bureaukratiske system, som den er ikklædt i dag. Det

er, historisk set, overtaget fra det romerske-byzantinske rige og ledet af mænd, der for hovedpartens vedkommende som italienere har deres rod i en politisk og samfundsmæssig tradition, som bestemt ikke er noget forbillede for vor tid.

Kirken er heller ikke identisk med den pave og den kurie, der til hver en tid måtte sidde i Rom. Ikke alle historiens 265 paver har været vise og fromme. Der har været både forbrydere og tåber blandt dem. Så fri os for den vildfarelse, at vi blot med foldede hænder og lukkede øjne kan skubbe ansvaret for valget af kirkens ledere over på Helligånden. Helligånden behøver mennesker, der ikke bare kan bede, men også se og lytte, tænke og handle.

Subsidiaritetsprincippet

Det er hundrede år siden, at pave Leo XIII udsendte den rundskrivelse, som knæsatte subsidiaritetsprincippet i katolsk samfundslære, hvorefter det lavere niveau skal have afgørende indflydelse på alle sine egne forhold, og det højere niveau først og fremmest skal hjælpe det lavere til bedre at kunne løse sine opgaver selv. Den katolske kirkes egen praksis i dag er i klar modstrid med dens egen lære om, hvordan samfundet skal fungere.

Vor nuværende pave taler gerne overalt i verden og med overbevisningens varme om nødvendigheden af at indføre demokrati og sikre kvinders ligeret. Men samtidig har han omgivet sig med rådgivere og kardinaler, der gør, hvad de kan for at forhindre, at den slags nymodens påfund slår rod i »deres« urtegard. Hvor er sammenhængen? Hvad med troværdigheden?

Gunnel Vallquist advarede mod risikoen for et nyt, stort skisma, hvis der ikke gennem åben dialog banes vej for reformer. Måske vor tids mennesker ikke reagerer med skisma, men at frafaldet vil brede sig i takt med, at kirken gør sig selv ligegyldig, det er, hvad mange af os frygter.

Mit nytårsønske for kirken er derfor, at de, der bestemmer, må forstå, at en åben dialog ikke er en trussel mod kirkens enhed, men et tilbud om at sikre den, og at de vil handle derefter. Ikke for reformtilhængernes skyld, men for kirkens.

Børge Mannow

Vi kan ikke være bekendt at vi ikke selv kan klare os

Hvordan gør vi os fri for at skulle modtage gaver fra udenlandske katolikker? De nye demokratier i verden har i meget høj grad brug for de gaver, vi igennem årene har modtaget, hovedsageligt fra tyske katolikker. Vi kan ikke være bekendt, at vi ikke selv er i stand til at klare vores kirkes økonomi i vores egen lille andegård, når vi tager i betragtning, at kun 13% af alle danske katolikker over 16 år er tilmeldt kirkebidragsordningen.

Jeg tilhører selv en af disse 13% og er glad for at kunne bidrage, men jeg er skuffet over, at ikke flere vil være solidariske med os bidragydere.

Vi kunne i den katolske kirke i Danmark med lethed have yderligere 35.000.000 kr. i indtægtsgrundlag. Dette beløb er jeg nået frem til ved at regne med, at alle katolikker over 16 år vil være i stand til i gennemsnit at betale det samme som de nuværende bidragydere betaler, altså 26.337 ikke-betalende gange 1.355 kr.

Hvad kunne vi så få for de penge? Ja, vi kunne for eksempel være med til at støtte de spirende demokratiers kirker. Vi kunne få en bedre vedligeholdelse af vore egne kirkebygninger uden at skulle gå tiggengang til vore udenlandske venner.

Hvad så? Alle I trofaste bidragydere, I kunne tage fat i nogle af dem, der ikke er med i ordningen. Forklar dem, at hvis de binder sig med en 10-årskontrakt lydende på kr. 1.355 årligt (eller endnu bedre på 2% af den skattepligtige indkomst), vil den reelle udgift ikke være mere end godt halvdelen - »skattefar« betaler resten.

Jeg er selv en glad bidragyder, men jeg ville blive endnu gladere, hvis vi alle ydede vores bidrag til den kirke, som vi trods alt holder uendelig meget af.

Tommy Boll

Flere læserindlæg
får desværre
først plads
i næste nummer!

Hvis argumentationen var solid var der ingen grund til at forbyde diskussion

I eventyret om »Prinsessen, der ikke kunne sove« er hendes far, den gamle konge, den mægtigste mand i verden. Men når han bliver gjort opmærksom på det, bliver han flov. Han bliver virkelig flov. Han vil helst ikke tænke på det.

Den slags følelser har kardinal Ratzinger (og paven) ikke. Der har i løbet af kirkehistorien været mange paver, der ville bestemme, hvorledes kirken skulle se ud. Men nu er der tale om, hvorledes kirken skal se ud i al fremtid, fra i dag og lige til verdens ende. »Der må aldrig komme kvindelige præster i den katolske kirke. Aldrig, aldrig, aldrig.«

Det var det emne, paven den 22. maj 1994 udsendte en apostolisk skrivelse om. »Ordinatio sacerdotalis« hed den. Kirken har overhovedet ingen fuldmagt til at præstevie kvin-

der, og dette er »definitivt«, siges der. Det var ikke nogen dogmatisk formulering. Der var ikke tale om ufejlbarhed. Alligevel taltes der om »en med sikkerhed sand lære« i en officiel kommentar.

Men den var åbenbart alligevel ikke sikker nok. For den 28. oktober 1995 har kardinal Ratzinger udfærdiget en erklæring om, at læren om »aldrig kvindelige præster« er fremført ufejlbarligt af det ordinære og universelle læreembede i henhold til Lumen Gentium 25,2. Han har fået denne erklæring underskrevet af nogle purpurklædte kolleger, og i deres nærværelse får han også paven til at godkende erklæringen og dens offentlighedsgørelse.

Der henvises altså til Det andet Vatikankoncil dogmatiske konstitution om kirken, Lumen Gentium, til artikel

25, stk. 2. Her tales der om, at alle verdens biskopper jo ikke er ufejlbare enkeltvis; men de kan være det i fællesskab og i fællesskab med paven, hvis de i enighed udtaler sig om en bestemt lære som definitivt forpligtende. Det gælder også, selvom de befinder sig spredt ud over hele jorden. Og her er der ganske rigtigt tale om det »ordinære« læreembede.

Den ufejlbarhed, der er tale om, er ganske den samme ufejlbarhed, hvormed vores guddommelige Frelser har ønsket at udstyre sin kirke, når det drejer sig om at få defineret en lære om tro og moral, på grundlag af den guddommelige åbenbaring, og i det omfang åbenbaringens bevaring og forståelse kræver det.

At paven og biskopperne bør gøre sig de største an-

strengelser for i forvejen at konstatere sandheden af det, de vil definere, fremgår af stk. 4. Der er ikke tale om en juridisk forpligtelse, de senere kan kræves til regnskab for. Men der er tale om en alvorlig moralsk forpligtelse. Man kan ikke lade fem være lige på det teologiske område, og så bare sige: »- det klarer Helligånden. Vi behøver ikke anstrenge os.«

Og her er den teologiske argumentation yderst spinkel. Det er ikke ualmindeligt, at svage argumenter styrkes med kraftige slag i bordet. Her kræves der »betingelsesløs tilslutning« og, at »denne beslutning kan ikke diskuteres«. Hvis argumentationen var solid, var der vel ingen grund til at forbyde diskussion, tværtimod.

Jeg stiller mig meget tvivlende til, om alverdens biskopper virkelig skulle være enige i, at denne lære bør defineres som en ufejlbar sandhed. - Der er måske nok flertal blandt biskopperne for, at kvindelige præster vil de gerne undgå. Det er vel meget naturligt i den mandeverden, som biskopper og præster udgør. - Men derfra og til at gå ind for at ville fastlåse denne orden som en definitiv sandhed, der skal gælde ud i al fremtid, er der alligevel meget langt.

Kardinal Ratzinger skriver i trosrækkongregationens erklæring, at denne lære »ufejlbarligt er blevet fremført af det ordinære og universelle læreembede«. Rom er i forvejen kendt for ofte at have forsøgt at lade ufejlbarheden »snige sig ind«, hvor den faktisk ikke har noget at gøre. Det mener jeg også er tilfældet her. Biskoppernes enighed mangler. En stiltiende accept fra biskoppernes side er ikke nok.

Nu nævnedes jeg for lidt si-

Drømmer jeg..

Drømmer jeg, eller er jeg vågen? - Ja, man må jo knibe sig i armen, når man læser, at kardinal Ratzinger gør spørgsmålet om kvindelige præster til et trosspørgsmål.

Der er tale om en hovsalsløsning, som de troende ikke er forberedt på, fordi læremyndigheden altid har sagt det modsatte: at det ikke er begrundet i Bibelen og teologien, at kun mænd kan blive præster. Det er udelukkende et spørgsmål om kultur og over-sættelsesfejl.

Hans Thams Clausen

Kurien har problemer med Det andet Vatikankoncil

Jeg blev temmelig forbavset, da jeg på forsiden af »katolsk orientering« nr. 20/95 læste den lille notes om kvindelige præster. Jeg vidste nemlig ikke, at vaticanets kontorer nu havde fået andel i pavens ufejlbarlighed og kunne komme med ufejlbare og uigenkaldelige udtalelser.

Skulle jeg tage alt det, jeg havde lært om forskellen mellem en definition ex cathedra og pavens ordinære læreembede op til revision? Jeg forstår godt, at vores kirkes ledere tager hensyn til helheden og mener, at det ville være uønskeligt og uhensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at præstevie kvinder.

Men er man faldet fra troen, fordi man mener, at det må være muligt at lave om på ældgamle, kulturelle traditioner, som i dag kun findes i de patriarkalske dele af Kristi kirke? Skal jeg føle mig som kætter ligesom alle de bibelforskere, alle de teologer, som ikke kan finde noget som helst i Bibelen, der udelukker kvinderne fra præsteembedet? I så fald er jeg i selskab med medlemmer af selve den pavelige bibelkommission, som i 1976 kom til samme resultat.

Heldigvis bladede jeg videre og læste den udmærkede lederartikel, hvori bladets ansvarshavende redaktør kommenterede nyheden fra det vaticanske kontor. Det glædede mig at konstatere, at pastor Wuyts igen er helt i overens-

stemmelse med mange af de førende katolske teologer, som der før er blevet skrevet om ham. Hvis nogen tvivler på det, vil jeg nøjes med at henvise til pater J. Moingt, SJ, tidligere rektor for det teologiske fakultet i Paris og mangeårig redaktør af jesuiternes fagteologiske tidsskrift »Recherches de sciences religieuses«.

Da paven i fjor erklærede debatten om kvindelige præster for afsluttet i den katolske kirke, kom han med en meget opsigtsvækkende redaktionel kommentar om nødvendigheden af en videre debat. (RSR 1994, s. 321-333).

Som alle ved, fik dette apostoliske brev, der skulle standse diskussionerne, ikke det ønskede resultat, og så kommer kardinal Ratzinger nu paven til undsætning, en fremgangsmåde, som man i de romerske korridorer sammenligner med et statskup for på forhånd at binde pavens efterfølger.

Pater Moingt er ikke enig med sin jesuitiske kollega og har netop kommenteret hans udsagn således:

»Har man grund til at mene, at kvindernes udelukkelse fra præsteembedet er klart bekræftet af Skriften og Traditionen? Selvfølgelig har kirkens læreembede som opgave at tolke troens indhold. Men i dette tilfælde, hvor et hvert udtrykkeligt udsagn savnes, bliver fortolkning til en

formodning, og ingen formodning kan begrunde det klare syn, som troens samtykke forudsætter.« (Act. rel. dec. 95 s. 6. Fremhævelserne er hans).

Det ser ud, som om nogle romerske kontorer stadig har problemer med at leve op til Det andet Vatikankoncil fornyelse. Vi, alle menige troende, er blevet opfordret til at tænke med det resultat, at kirkens mangfoldighed er begrundet i blomstre igen. Det er faldet nogle for brystet. De savner de gode gamle dage, hvor ensartetheden herskede. Lad paven (kurien?) igen fortælle os, hvad vi skal mene og især sige, mumler de. Det er netop denne mentalitet, La civillita Cattolica, Vatikankoncillets ugentlige organ, fordømte for 10 år siden (november 1985): »Det første Vatikankoncil havde givet pavens myndighed en næsten guddommelig glans. Man må advare mod denne krybende og underdannede mentalitet. Den kommer fra og forstærker kirkens tendens til at fremstå som en pyramide, og den fremmer en overdreven pavetilbedelse og byzantisk ophøjethed.«

Vi troende er ikke små elever, som skal stå skoleret for en embedsmand. Vi tror på Kristus, vi tror med paven, men vi tror ikke, at de katolske kvinder aldrig vil kunne blive præster, for præster har vi brug for: dét hører i hvert fald til i Åbenbaringen.

J.-P. Duclos

den, at »ufejlbarheden« skal forstås således, at den er udtryk for vores guddommelige Frelserns ønske. Ufejlbarheden er desuden hele kirkens og ikke kun pavens. Og den er et resultat af Helligåndens virke.

Overalt hvor Helligånden virker i den kristne kirke findes der »en slags læremyndighed«, altså ikke blot gennem hierarkiets embeder, men også gennem teologernes arbejde og gennem hele Guds Folks trosbevidsthed.

Dér virker Guds Ånd. Og den »ufejlbarhed«, der kan være tale om, må svare til Åndens beskedne måde at virke på. Der findes ingen juridisk kontrakt mellem Guds Ånd og hierarkiet eller teologerne eller Guds Folk.

Der er dem, der mener, at »man« kan definere ufejlbare sandheder på tværs af Guds Folks trosbevidsthed og teologernes resultater. Men jeg tror ikke på det.

Ove Leerbeck

Ikke kirkens mænd der fremturer mod kønsdiskriminering

Det er meget rørende, at Søren Adellund vil forsvare mit køns rettigheder. Desværre har han totalt misforstået situationen. Det er netop mænd - og kvinder - som han, der fremturer med kønsdiskriminering; ikke kirkens mænd. Paven hører faktisk til een af de få mænd, der respekterer kvinden for hvad hun er, og som ikke nedværdere vores intelligens og evner.

Kvinder har - såvel som mænd - ret til, ja, pligt til at bestemme over deres krop. Spørgsmålet er bare, hvordan vi forvalter denne ret og pligt.

Ind imellem, når man hører folk tale om kvindens ret til at bestemme over sin krop, har man indtryk af, at de mener: forsvare sin krop. Men mod hvad?

Det er jo trods alt fåtallet af kvinder, der bliver gravide p.g.a. voldtægt, (og når det sker, er det vel fordi I mænd ikke respekterer os kvinder og giver os ret til at bestemme over vores krop!) Er det barnet, vi skal forsvare os mod?

Nu er det jo ikke sådan, at en kvinde bare vågner op en morgen og er gravid. Jomfrufødsler er gået af mode - og Maria blev faktisk spurgt og havde både et valg og en viden om, hvad hun gik ind til.

Vi kvinder vil meget gerne betragtes som moderne, intelligente, veluddannede og selvstændige. På alle punkter. Men når det gælder vores krop, seksualitet og graviditet, så er uvidenheden uhyggelig. For det er vel ikke, fordi kvinder er ligeglade?

Hvis vi ønsker at bestemme over vores krop, må vi først lære den krop at kende - på alle måder - inklusive vores biologiske ur. Der er i dag helt naturlige måder at undgå graviditet på (eller opnå graviditet på) - metoder, der er lige så »sikre« som p-piller m.m.

Selvfølgelig kræver det en bevidsthed hos kvinden og en lyst til at lære denne metode at

kende til bunds. Det kræver kort sagt, at kvinden tager sin krop alvorligt og det ansvar, det er, at bestemme over den, og at manden både giver hende lov til det, og hjælper og respekterer hende i dette arbejde.

I stedet for at kvinden fylder sin krop med skadelig medicin - eller endnu værre - er med til at aflive et barn, blot fordi man ikke var opgaven voksen, nemlig at bestemme, hvorvidt man vil blive gravid eller ej. I disse år er miljøet jo så vigtigt. For øjeblikket skal man nærmest have dårlig samvittighed, når man kører i sin bil. Men aldrig har vi haft så travlt med at ødelægge vore kroppe med al slags medicin, deriblandt hormoner.

Jeg synes egentlig ikke, kvinder bestemmer ret meget over deres krop i Danmark. Og hvor mange gange er det ikke I mænd, der bestemmer i stedet. I behøver slet ikke at gå en tur i Istedgade for at opleve det. Jeg kender selv flere »udmærkede« parforhold, hvor manden har ønsket en abort, fordi han ikke var »klar« til et barn - eller ville have et barn. Og hvor meget respekt er der omkring kvinden og hendes krop, når man ikke kan gå ind i en kiosk uden at møde synet af frit udstillede pornoblade?

Jeg synes ikke I mænd »ude i verden« har noget at lade »kirkens mænd« høre. Før I får ryddet op i al den kvindediskriminering, der foregår i dagens Danmark, og får ændret, at kvinden på så mange måder betragtes som en vare eller en brugsgenstand, før bør I vist ikke kaste med sten.

Selvfølgelig har kvinden både ret og pligt til at bestemme over sin krop, men som katolik kan jeg aldrig mene, at hverken kvinde eller mand har ret til at misbruge hverken vore egne kroppe eller hinandens, eller lade andre misbruges os.

Teresa Guldager

Arafat indbyder paven

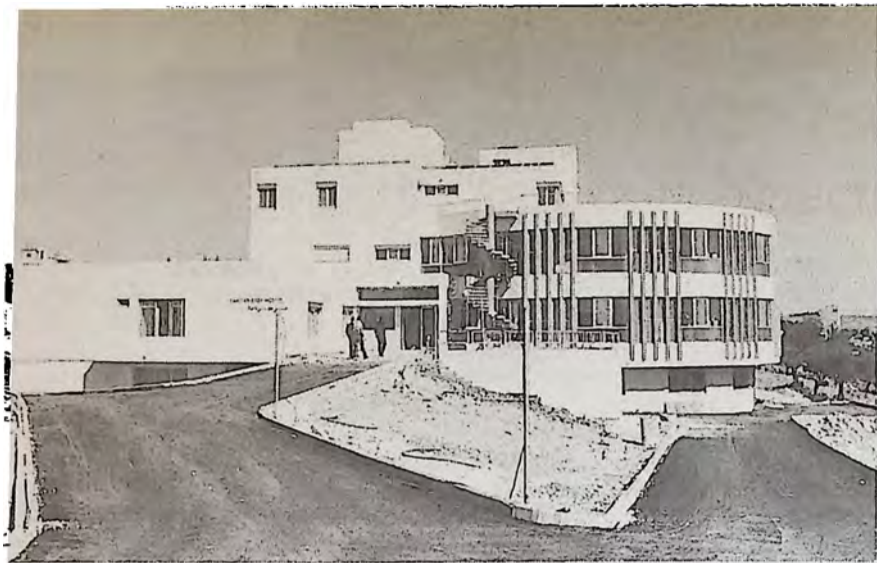
Bethlehem (KNA) - *Yassir Arafat* har for nyligt indbudt pave *Johannes Paul II* til et besøg i Palæstina. Ved sit første besøg i Bethlehem gav Arafat udtryk for håbet om, at paven ville tage imod invitationen og besøge Jesu fødeby. I et interview med det italienske fjernsyn sagde Arafat, at han gerne sammen med paven ville bede i Gravkirken i Jerusalem.

Bibelen og Koranen

I den officielle tale, som Arafat holdt i Bethlehem, citerede han fra såvel bibelen som koranen. Han understregede, at byen, der var »velsignet ved Jesu Kristi fødsel« nu var blevet »befriet«. »I dag er Bethlehem befriet. I morgen er det Ramallah og Hebron og i overmorgen Al Quds (den arabiske benævnelse for Jerusalem)«, sagde Arafat og fortsatte: »Nu beder vi i Bethlehem, men snart beder vi i Gravkirken og i Aqsa-moskeen« i Jerusalem - den tredje-helligste moske for Islam. Arafat er i øvrigt gift med en kristen.

Yassir Arafat ser frem til Hebron og Jerusalems »befrielse«.

Ovenstående sygehus for flygtningebørn i nærheden af Bethlehem er i 1952 oprettet af Caritas Schweiz og Caritas Tyskland. Billedet viser tilbygningen fra 1978. Foto KNA:

Over en milliard katolikker

De store religioner får større betydning

Freiburg (KIPA) - De store religioner har fremgang over hele jorden og får stadig større betydning for folk i stadig flere lande. Det gælder - i modsætning til, hvad nogle

mener - også for kristendommen. Små to tusinde år efter Kristi fødsel er kristendommen den religion, som flest troende bekender sig til - 1,7 milliarder. På andenpladsen kommer islam med omkring en milliard; hinduismen har 720 og buddhismen 315 millioner tilhængere.

Ifølge de seneste oplysninger anslås det, katolikkerne udgør 1,03 milliarder af de kristne, mens 374 millioner er protestanter og 299 millioner ortodokse. Et galoperende antal døpte ses hovedsagelig under sydlige himmelstrøg. Tredje verdens lande har overtaget Europas plads som Den katolske Kirkes »bankende hjerte«.

Små to tusinde års missionssvirksomhed har bragt budskabet om Jesus Kristus til alle folkeslag, sådan som Han opfordrede til, men ikke alle steder har det slået rod. Man må heller ikke overse, at antallet af mennesker uden religion i løbet af dette århundrede er vokset fra et forsvindende lille tal til næste en fjerdedel af de 5,5 milliarder, der befolker jorden.

Afgørende for religionernes udbredelse er befolkningstilvæksten i de mindre udviklede lande. Mens en stadig større del af befolkningen i de industrialiserede områder mener at kunne klare sig uden religiøst tilhørsforhold, søger andre erstatning i pseudoreligiøse bevægelser.

Frustrationer og ønsker

I lighed med det europæisk-nordamerikanske fænomen, at folk melder sig ud af Den katolske Kirke, oplever buddhismen i Asiens industrialiserede lande at miste tilhængere. Det store antal udmeldelser af kirken må tages alvorligt; men selv om tendensen skulde være ved en række år endnu, er der ikke tale om nogen trussel mod

Den katolske Kirkes eksistens.

Den sækulariseringsproces, der mærkes i store dele af samfundet, en præstemangel, der hænger sammen med manglende »kirkelighed«, kvindelig deltagelse, der endnu ikke har kunnet realiseres i det ønskede omfang, og mandlige lægpersoners ønske om i højere grad at være med til at bygge kirken op - alle disse faktorer har ført til initiativer som »kirkefolkets ønsker« i Østrig, Tyskland, Belgien og Schweiz.

Det er Gud, folk søger

Det, folk ønsker af deres religion, er hjælp i deres personlige søgen efter Gud, hjælp til at finde den vej, der fører til frelsen. Efter at det i årevis har været mennesker og miljø, man bekymrede sig om, er det nu igen de dybere spørgsmål, der trænger sig på. De kristne kirker må ransage deres samvittighed. De må spørge sig selv, om ikke de har været så optaget af strukturdiskussioner og kirkepolitik - eller bange for, at man ville grine ad dem - at de har forsømt deres egentlige opgave: at tale om Gud. Den, der gør det på den rigtige måde, finder interesserede tilhørere, konstaterede forbavsede iagttagere for nylig.

Over hele jorden er religionerne ved at blive betydningsfulde faktorer - moralske vejvisere. Det er ikke kun i muslimske lande, religionen bidrager til den kulturelle identitet og regnes blandt politiske redskaber. De, der arbejder på at slå bro mellem religionerne - her må pave Johannes Paul II betragtes som foregangsmand - er ikke nået meget længere end til at signalere fra den ene flodbred til den anden. De verdensomspændende bestræbelser på at nå frem til en fælles, etisk standard fortjener, at alle anstrenger sig.

Udviklingshjælp til Bethlehem

Vatikanet/Jerusalem (KNA) - Borgmesteren i Bethlehem, *Elias Freij*, har kort før jul rettet henvendelse til alle kristne i hele verden med en bøn om udviklingshjælp til området, idet den lille kristne befolkning vil være dømt til undergang i løbet af 25 år, hvis der ikke sker en økonomisk vækst, der kan sikre, at den kristne befolkning forbliver i byen. »Kristenheden må ikke forsømme Bethlehem, dens

åndelige hovedstad«, sagde borgmesteren, der også er minister i det palæstinensiske selvstyre.

Den boykot mod besøg i Bethlehem, som udenlandske højreorienterede grupper har agiteret for, er blevet afvist af den latinske patriark af Jerusalem, *Michel Sabbah*. En sådan opfordring viser følelser, der ikke stemmer overens med landets menneskelige og åndelige behov, sagde patriarken.

De pågældende kredse var af den opfattelse, at *Yassir Arafats* deltagelse i Julenats gudstjeneste i Bethlehem var et »politisk cirkus«. Ifølge »Jerusalem Post« var det en protestantisk-fundamentalistisk orienteret gruppe, der især opererer fra USA, som havde opfordret til en boykot af besøg i Bethlehem. Man ønskede på denne måde at protestere mod »den muslimske undertrykkelse af kristne i Det nære Østen«.

Patriark Michel Sabbah.

Vatikanets »udenrigsminister« på officielt besøg i Israel

Jerusalem (KNA) - Efter at Vatikanet for 2 år siden optog normale diplomatiske forbindelser med Israel, foretog Vatikanets »udenrigsminister« ærkebiskop *Jean-Louis Tauran* et officielt besøg i landet. På programmet for statsbesøget stod møder med de politiske ledere, besøg på Yad Vashem-museet og ved Yitzhak Rabins grav, ligesom ærkebiskoppen fik mulighed for at møde flere rabbinere og muftis samt repræsentanter fra de forskellige kirker.

Der blev i det fire dage lange besøg også tid til en konference med de katolske biskopper og et besøg hos den latinske patriark af Jerusalem, *Michel Sabbah*. Ved besøget gav ærkebiskoppen udtryk for, at paven nærer ønsker om snarest muligt at besøge Det hellige Land.

Kirkens ældgamle privilegier

Vatikanet vil være særlig interesseret i Jerusalem-problematikken, som vil komme på dagsordenen i 1996. Man ønsker, at Jerusalem skal vedblive at være en hellig by for kristne, jøder og muslimer. Ærkebiskoppen afviste, at pave *Johannes Paul II* for nyligt skulle have kaldt Jerusalem Israels hovedstad og op-

fordrede i øvrigt kirkelederne til at udvise fleksibilitet og åbenhed for nye perspektiver.

Det diplomatiske arbejde vedrørende juridiske strids spørgsmål som kirkens anerkendelse, sognestatus og privatskoler er allerede nået så langt, at en aftale kan underskrives inden længe, men der forestår endnu et stort arbejde omkring de problemer, der opstod, da Israel ikke anerkendte de privilegier, der gjaldt under osmannerne og briterne for de kristne hospicer.

Endnu langt til en retfærdig fred

Det er endnu uklart, hvornår paven vil besøge Israel, men man sætter besøget i forbindelse med pavens besøg i Libanon i maj 1996. Besøget vil ifølge ærkebiskoppen ikke være officielt statsbesøg, men pavens private pilgrimsrejse.

Ved sit møde med de israelske politiske ledere krævede ærkebiskoppen bl.a. mulighed for alle kristne i landet til at rejse frit mellem de zoner, der er omfattet af fredsaftalerne. Vatikanet støtter fredsprocessen, men der er endnu mange hindringer, der skal overvindes, for at der kan blive tale om en retfærdig og fuldstændig fred.

Kardinal Arns beklager manglende støtte til befrielsesteologien

Mainz (KIPA) - Ærkebiskoppen af Sao Paulo, kardinal *Paulo Evaristo Arns*, beklager, at mange katolikker mangler forståelse for de fattige i Latinamerika.

Den befrielsesteologi, der er udviklet af latinamerikanske katolikker, har mødt modstand i kirkelige kredse i Europa og Nordamerika, kredse, der ikke har nogen forestilling om, hvilke betingelser mennesker i Latinamerika lever under, sagde Arns i et tysk TV-interview i december.

»Man siger, der ikke er sket

nogen forandring, fordi vi har så mange modstandere ikke bare i Brasilien og i Nordamerika, men også i Europa og i Rom. Vi har ikke kunnet gennemføre forandringer, ikke engang i teorien«. I Brasilien lever mange mennesker i yderste fattigdom og er nødt til at overleve på så at sige ingenting, fortsatte kardinalen.

Kardinal Arns har netop modtaget den nylig indstiftede, nationale menneskerettighedspris, der ligeledes blev tildelt en brasiliansk gadebørnsorganisation.

En lang række katolske aktivitetsgrupper arbejder på at værne om menneskets værdighed i alle livets stadier og således dæmme op for den aktuelle trussel mod livets ukrænkelighed. Foto KNA.

Til møde om »livets kultur« i Rom

Af Mette Lebech og Anne Storm

Den 3. verdenskongres for Pro Vita-bevægelser blev afholdt i Rom i dagene 2.-4. oktober 1995. Fra dansk side deltog **Mette Lebech** og læge **Anne Storm**, som her fortæller om deres indtryk fra kongressen.

Det var det pavelige familieråd under ledelse af kardinal **Trujillo**, som indkaldte til dette møde i Rom. Kongressen fandt sted i dominikanerordenens berømte universitet Angelicum. I mødet deltog ca. 1200 mennesker fra hele verden, deriblandt mange unge. De kom hovedsagelig fra den vestlige verden, dvs. Europa og Nordamerika, men også mange latinamerikanere, asiater og afrikanere var til stede. Blandt andet gjorde en ægyptisk læge den muslimske verden nærværende for os.

En mangfoldighed af aktiviteter

Organisationsformen var overraskende. Vi måtte sande, at der er forskel på 15 italienske minutter og 15 tyske. Men bag den lidt improviserede stil fommmede man arrangøremes ønske om at sikre, at alle tilstedeværende kunne deltage aktivt og konstruktivt i kongressen.

I pauserne mellem de store fællesmøder, workshops og arbejdsgruppemøder var der rig lejlighed til at stifte bekendtskab med alverdens pro vita-aktivitetsgrupper, der

havde opstillet deres stande i den indre gård centralt i universitetet.

Her var informationsmateriale om omsorg for ældre, for døende, om hospice-bevægelser, adoptionsgrupper, Tro og Lys-grupper for handicappede, og man kunne finde information om abort, støttegrupper for abortsøgende, hjælpegrupper for kvinder med post abort-syndrom, om familiegupper, Billingsgrupper for naturlig fødselsregulering, om »Doctors Who Respect Human Life«, Kvinder for Familien og Troen (WFF), om seksualundervisning og religionsundervisning og meget mere.

Alle disse aktivitetsgrupper arbejder til stadighed på at værne om menneskets værdighed i alle livets stadier og således dæmme op for den aktuelle trussel mod livets ukrænkelighed.

Livets kultur

Kongressen åbnede med en festmesse i det store auditorium. Herefter skiltes vi i sproggrupper for at diskutere tre spørgsmål i relation til pavens seneste rundskrivelse *Evangelium vitae*, Livets evangelium, som man på forhånd havde bedt os studere og overveje.

Rundskrivelsen er en bibelsk meditation over livets gave og menneskets kald. Den reflekterer over de trusler, nutidens teknisk-viden-

skabelige udvikling stiller menneskeheden over for, herunder især den mentalitet, som tolererer abort, forskning på fostre og eutanasi. På den baggrund opfordrer den alle mennesker af god vilje til sammen at opbygge en »livets kultur«, ja være et nyt »livets folk«.

Diskussionen i arbejdsgrupperne kom i øvrigt til at dreje sig om situationen i de forskellige lande. Oplysninger om initiativer og aktuelle begivenheder blev forelagt. Dygtige ordstyrere koordinerede de mange forskelligartede indlæg, så de kom til at udgøre et hele. Den engelsksprogede gruppe, som vi havde tilsluttet os, var præget af mange amerikanske indlæg, der gav indtryk af, at deres samfund er plaget af voldsomme indre modsætninger, ikke mindst på det etiske område.

Møde med paven

Den 3. oktober om formiddagen mødtes forsamlingen med pave **Johannes Paul II** i den store Paul VI audienssal. Mere end 100 forskellige pro vita-organisationer var samlet der.

Paven gav udtryk for ønsket om, at denne kongres måtte styrke bevægelsens arbejde på verdensplan og fremme en fælles, effektiv strategi.

Rundskrivelsen var, sagde han, tænkt som en integreret

del af evangeliseringen og et vidnesbyrd om, at det er den kristne kirkes opgave til stadighed at fejre, forkynde og tjene livet. Først i lyset af troen bliver vi i stand til at forstå livets fulde mening og værdi. Det at forsvare livet er således ikke kun en privatsag, det er tillige en social og politisk opgave. Og videre: retten til livet indgår som en væsentlig bestanddel af det retlige fundament, samfundet hviler på.

I en tid, hvor den medicinsk-teknologiske udvikling foregår med rivende hast, er et styrket engagement på den etiske front påkrævet.

Der er behov for et energisk forsvar på livets mange felter. Vi må beskytte menneskets arvmasse mod genetisk manipulation, sørge for en menneskeværdig fordeling af ressourcerne inden for sundhedsvæsenet og i et videre perspektiv værne om ægteskabet og retten til at give livet videre, lige som vi bør sikre en retfærdig fordeling af goderne mellem rige og fattige lande.

Paven finder det meget vigtigt, at man gør en øget indsats for at undervise i og oplyse om de religiøse og moralske værdier, som er grundlaget for et sundt og harmonisk familieliv. Ægteskabet og familie er byggestene i »livets kultur« - derfor er det vigtigt, at den undervisning, vi giver børn og unge, bibringer dem forståelse for den menneske-

lige persons værdighed og fremmer respekten for livet.

Afsluttende sagde han: »Jeres styrke ligger i den sandhed, I vidner om, men jeres effektivitet afhænger af jeres harmoniske samarbejde. Jeg lyser livets Herres velsignelse over jer alle.«

Foredrag

Om eftermiddagen fulgte en række foredrag. Kardinal **Trujillo** analyserede rundskrivelsens begreb om en »dødens kultur« og refererede flere af pavens analyser af det sækulariserede samfund.

En anden af arrangørerne, biskop **E. Screggia**, undersøgte de bioetiske aspekter i rundskrivelsen. Han overvejede specielt forholdet mellem tro og viden, mellem det, der kan erkendes naturligt, og det, der kun kan erkendes ved hjælp af Åbenbaringen.

En ny »livets civilisation« må bygge bro mellem på den ene side menneskets ret til at bestemme over sit eget liv og på den anden side dets pligt til at leve i overensstemmelse med objektive moralregler. Den må også fremme, at statens love respekterer de sam-

me moralregler, så at den enkelte ikke af samfundet tvinges ud i en samvittighedskonflikt. Endelig må den arbejde for, at den teknologiske udvikling bruges i livets tjeneste i stedet for til at undertrykke mennesker.

På kongressens sidste dag fremlagde arbejdsgrupperne deres overvejelser i en plenarforsamling. Disse blev suppleret med adskillige indlæg fra enkeltpersoner. De unge havde separat holdt et seminar samme dag og fremlagde samme eftermiddag deres forhåbninger til og tilbud om en konkret og aktiv indsats.

Kardinal **Trujillo** tog straks imod tilbudet og inviterede fire unge og fire ældre til frokost næste dag for at drøfte principperne i et nyt seksualundervisningsprogram, som snarest vil blive udsendt fra det pavelige familieråd.

Således sluttede det alt i alt meget inspirerende, overraskende og livsbekræftende møde. Med os i bagagen hjem har vi et væld af oplysninger, ideer og materialer, samtidig med at vi er blevet mange gode bekendtskaber og oplevelser rigere.

Til søges

**FLG. TIL SKOLENS FRITIDSORDNING
»SPIREN«**

3 PÆDAGOGER

P.g.a. opnormering opslåes således 2 stillinger à 31,5 timer ugentl. og 1 stilling på 24 timer ugentl.

Tiltrædelse d. 1. februar eller snarest.

Sct. Joseph Søstrenes Skole er en katolsk skole, som bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Skolen har to spor fra børnehaveklasse til 9. klasse.

SKOLENS FRITIDSORDNING, »SPIREN«, har ca. 130 børn fra skolens børnehaveklasser, 1. klasser, 2. klasser og 3. klasser.

Vores hverdag er præget af humor og »fast arbejde«, da vi er i fuld gang med at omstrukturere institutionen, - bl.a. udvider vi vore pladsforhold.

Et af vore mål er at få skole og fritidsordning til at udgøre en helhed for børnene.

Kunne du tænke dig et job, hvor du selv kan være med til at præge din hverdag?

Har du lyst til at diskutere pædagogik og føre ideer ud i livet?

Du kan ringe og høre mere på tlf. 39 64 18 73.

Ansættelse og løn efter overenskomst med frie grundskoler og BUPL.

Kort skriftlig henvendelse vedlagt relevante papirer sendes til:

Skoleleder Georg Høhling
Sct. Joseph Søstrenes Skole
Skovkroen 19,
2920 Charlottenlund

ANSØGNINGSFRISTEN ER 14 DAGE FRA OPSLAG

Unge bør lære andre unge at kende og derigennem blive mere bevidste for vores venner og naboer i andre lande.

DUK observatør ved internationalt ungdomsmøde

DUK er meget interesseret i at udvide sine internationale horisonter, og en af måderne dette kan gøres på er at melde sig ind i FIMCAP. Jeg havde den ære at være observatør ved FIMCAPs generalforsamling i Schweiz i efterårsferien.

FIMCAP er en international katolsk ungdomsorganisation, der prøver at samle ungdomsorganisationer fra så mange lande som muligt verden over, uanset hvad organisationen laver, bare det har

med katolsk børne- og ungdomsarbejde at gøre.

Ved at forene grupper fra forskellige kulturer ved udvekslinger og ved at indgå et venskabsforhold et par år, for derefter at indgå et nyt venskab, er det FIMCAPs mål, at unge lærer andre unge at kende og derigennem blive mere bevidste for vores venner og naboer i andre lande. Især nu hvor grænserne forsvinder mere og mere, er dette meget vigtigt.

De første fire dage var afsat

til et seminar med diskussionsgrupper, fremlægning af forslag og ideer til kommende arbejde i FIMCAP. Nogle meget indholdsrige dage, da man her fik set synspunkterne fra mange forskellige sider. Hermed menes, at der er stor forskel på at komme fra f.eks. DUK i Danmark, NIPPAC i Paraguay eller CHIRO i Sydafrika.

Dagene forinden, og selve generalforsamlingen, som foregår hvert 3. år, bar tydeligt præg af de store forskelle der

er kontinenterne imellem. Da præsidenten for den afrikanske afdeling af organisationen startede med et minut stilhed for de medlemmer af FIMCAP, der var blevet dræbt i Rwanda, følte jeg, at der måske i vores egen lille verden er mange unødige diskussioner om småproblemer. Det var et følelsesmæssigt meget bevægende øjeblik for mig at blive konfronteret med sådan en virkelighed på så nær hånd.

Hele ugen bar præg af en opløftende atmosfære. Trods mange problemer i hjemlandene, var det en fornøjelse og glæde at se folk fra lande i Afrika og Latinamerika med så megen vilje og gejst til at yde en kæmpe indsats for samarbejdet, og se deres indstilling til troen, som vi, desværre, tit glemmer i vores alt for materialistiske verden.

Ligeledes er det en berigelse at lære så mange mennesker at kende verden over, at blive forstående for deres måde at leve på, og udveksle erfaringer til gavn for mange mennesker end blot dem der var tilstede. For efter min mening bliver man et mere tolerant menneske, jo flere kulturer man kender noget til.

Det er endnu langt fra besluttet, om DUK melder sig ind i FIMCAP, men jeg kan kun foreslå det, for det er en glimrende indfaldsvinkel til et udvidet internationalt samarbejde mellem andre katolske børne- og ungdomsorganisationer. *Ernst Zornhagen*

Hvad er det dog, vi synger?

Forleden dag deltog jeg i en skolemesse. Vi begyndte med at synge nr. 159 i sangbogen »Syng en ny sang«, udgivet af D.U.K. Det var en aparte oplevelse. De to første af de fire vers var rimelig gode, blot kan man spørge sig selv, hvad meningen er med linie fire i første vers: Himlen er der, hvor vi tvivler og spør? At det er sundt at tvivle på noget, kan vel godt medgives, men at det skulle være himlen, er vel nok noget anstrengt!

Værre er det med de to sidste vers. Her er der tale om - ikke blot vrøvl, men oprørende vrøvl. Her står:

Himlen er der,
hvor Vorherre forkynder:
straf sku' du ha',
du får lov at gå fri.
Der bli'r glæde,
og livet begynder
frygten for helvedes hævn
er forbi.

Man må I Jesu navn gøre oprør: hans og vor Fader er ikke en hævnens gud, og helvede er jo heller ikke en af Gud skabt straffeanstalt, men en tilstand, som mennesket selv kan anbringe sig i, hvis det absolut ikke vil frelses. Alt det, vi kalder Guds hævn, er ifølge de store græske kirkefædre samt *St. Thomas af Aquino* blot lægemidler fra Guds side. Det gælder ikke om hævn fra hans side, men om vor frelse. For at sige det, som *Peter Schindler* engang sagde: Gud er ikke en arrig gammel rad, der sidder på lur

for at stikke på tæven, når vi har gjort et eller andet.

Værre endnu er det i sidste linie i sidste vers, hvor der om døden står, at »himlen bryder den dystre og djævelske død«. Hvorfor kom døden ind i verden? Atter ifølge en af de store, *Gregor af Nazianz* (biskop i Lilleasien ca. 400), for at hindre, at Adam gjorde sig skyldig i en uendelig masse synder, så måtte dette holde op og derfor lod Gud døden sætte en grænse for Adams udskjelser. *Gregor af Nyssa* (ligeledes biskop i Lilleasien ca. 400 og ven med den førstnævnte) tolker det sådan, at ved døden må man give slip på hele den skabte verden med dens fristelser og har ikke anden udvej end at kaste sig i armene på Gud. Men det er nemlig at blive frelst.

Man kan godt tage disse syn på sagerne, men de er i hvert fald mere optimistiske end det, der kommer frem i den omtalte sang, og som i hvert fald ikke stemmer overens med det, Kristus har lært os eller med, hvad vi finder i NT hos *Paulus* og *Peter*, i den ældste oldkirke og hos de store kirkefædre.

Man undrer sig over, om der skulle være andre sange med et indhold, man må tage afstand fra i de unges sangbog? Jeg ved det ikke, man skulle måske læse dem igenem?

Bjørn Højbo

Død - dom - himmel - helvede

»De sidste ting« eller - som der stod i barndommens katekismus: »Død - dom - himmel - helvede« - er temaet for det weekendkursus, som Religionspædagogisk Udvalg afholder på Magleås den 15. - 17. marts 1996.

Kurset henvender sig til alle, som på en eller anden måde er engageret inden for trosformidlingens område, f.eks. religionslærere, kateketer, børne- og ungdomsledere.

Ved kurset vil vi gennem

foredrag og drøftelser forsøge at finde vej gennem den bibelske og kirkelige underskov af billedtale og metaforer, når man taler om »de sidste ting« eller eskatologien, som teologerne benævner det.

Ude i kulissen står mange nyreligiøse bevægelser klar med løsninger, som vi som kristne på en eller anden måde må forholde os til uden at forfalde til at bruge nogle standardformler, som ikke har særlig meget med vort nu-

værende menneskesyn og verdensbillede at gøre. Hvad forstår vi som kristne i 1996 ved ord som dom, himmel, helvede, skærmsild, aflad osv.? Det håber vi, at vi kan hjælpe hinanden med at få afklaring på, selvfølgelig ikke 100%, men måske et lille stykke på vej.

Indledere ved drøftelserne vil være: *Pater L.O. Dom*, s.j., *pater Reinhold Sahner*, *pater Hans Christoffersen*, ofm. conv., *pater Bjørn Højbo*, In-

ger Harbo Andersen og *Ole Meyer*.

En lille folder om kurset vil blive sendt til de katolske skoler og DUK, men hvis du vil have nærmere oplysninger om kurset, er du meget velkommen til at henvende dig til Religionspædagogisk Udvalg, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø., tlf. 31 20 93 37, men lad det ikke vare for længe, for der er kun plads til et begrænset antal deltagere!
Ole Meyer

Kursus i naturlig familieplanlægning

Lørdag den 2. marts arrangeres et kursus på Dalum kloster i naturlig familieplanlægning, den såkaldte Billings-metode. Familieplanlægning er aktuel for alle ægtepar i den fødedygtige alder. Selv om der tales utrolig meget om dette emne i medierne og på internationale konferencer om sundhed m.m., viser erfaringen imidlertid, at det er svært at få det enkelte ægtepar i tale. Man er meget blufærdig, når det kommer til stykket.

Det er imidlertid ikke lige-gyldigt, hvordan det enkelte ægtepar løser dette problem. Det er nemlig ikke kun et »teknisk« spørgsmål, som så mange tror. Den menneskelige seksualitet er noget uhyre følsomt, fordi det først og fremmest drejer sig om kærlighed og frugtbarhed, som er intimt forbundet med hinanden. Det katolske syn på seksualitet er noget af det dybeste og mest ægte, der findes. Problemet er blot, at ikke

ret mange, af forskellige grunde, kender det.

Dette kursus har til formål at indføre interesserede i denne problematik og samtidig give praktisk vejledning i naturlig fødselsregulering.

Ernerne, der bliver behandlet, er kærlighed, sex og ægteskab, praktisk introduktion til Billings-metoden, separate samtalegrupper for kvinder og mænd omkring de helt praktiske spørgsmål i det ægteskabelige samliv og ori-

entering om problemer i forbindelse med kunstig prævention. Endelig vil der blive lejlighed til personlig konsultation hos instruktørerne og hos læge *Anne Storm*.

Kurset begynder kl. 11 og slutter kl. 17. Tilmelding inden 10. februar til *Gertrud* og *Jens Messerschmidt*, tlf. 39 64 18 42. Deltagerantallet er begrænset til ca. 25.

For kurset står Billingsgruppen og sognepræst *Lars Messerschmidt*.

VINTER OG FORÅR PÅ MAGLEÅS

At bede med mystikerne Julian af Norwich (1342-1416)

Retræte week-end 16.2.96 kl. 19 - 18.2.96 kl. 14
Ud fra hendes bog »Revelations of Divine Love« vises det, hvorledes hun kan inspirere til dybere bøn og give impulser til det åndelige liv. Indlæg ved Michael Bradley OMI og sr. Anne-Maria Kjellegaard OSB. Ledere: pastor M. Bradley, sr. Anne-Maria og Jette Thomsen. Pris kr. 600,-.

Påskerefugium

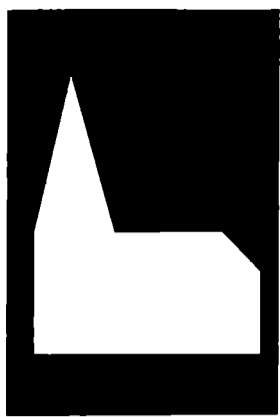
Refugium 4.4.96 kl. 14 - 7. eller 8.4.96 kl. 14
Atter i år vil det være muligt at tilbringe påsken på Magleås. Påsken med dens rige liturgi vil være refugiets indhold. Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne. Geistlig leder: Edward Stappers O.Præm. Daglig leder: Ellen Marie Lebahn. Pris til 1. påskedag kl. 14 kr. 995,-. Pris til 2. påskedag kl. 14 kr. 1.145,-.

Thomas af Aquin-kollokvium

Week-end 26.4.96 kl. 19 - 28.4.96 kl. 14
Denne store middelalder-kirkelærer er i vore dage genstand for fornyet interesse. Week-end'en vil berøre såvel Thomas af Aquins teologi som filosofi og etik. Leder: pastor Jesper Fich. Pris kr. 650,-.

Tilmelding til ovenstående arrangementer ved indbetaling af depositum kr. 200 på giro 428 44 29 med angivelse af arrangement.

Centerleder Elin Udum,
Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15.

Orientering fra sognene

Februar 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 4, der udkommer den 28. februar 1996, er torsdag den 8. februar 1995 for marts 1996. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 1444.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messestider: (HC2)
Søndag: Messe kl. 10.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.

Fredag d. 2.: 1. fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16 og messe kl. 17.15.
Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i Templet. Procession og højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 6., 20. og 27.: Kor kl. 19.30.
Torsdag d. 8.: Sct. Josefs klub kl. 14.30.
Lørdag d. 10.: Vietnamesisk messe kl. 14.
Søndag d. 11.: Familiemesse kl. 10 og sogneundervisning.
Onsdag d. 14. og 28.: Syklub kl. 14.30.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Skole/menighedsmesse kl. 9 og 17 med uddeling af aske.
Lørdag d. 24.: Polsk messe kl. 17.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Urbanborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling. Messe kl. 10. Efter messen Blasiusvelsignelse.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Messe med uddeling af askekors kl. 17.
Trosundervisning: Konfirmationsforberedelse hver torsdag kl. 15.45 - 16.45.
Kommunionsforberedelse og undervisning for børn: Lørdag d. 10. og 24. kl. 10.30-12.

Sankt Maria Kirke

Martyrernes Dronning, Hjørring

Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i Templet. Efter messen kl. 14.30 Blasiusvelsignelse.
Søndag d. 11.: Vietnamesisk messe kl. 14.30.
Søndag d. 18.: Fastelavnssøndag og fest for vietnamesisk nylår.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Messe med uddeling af askekors kl. 19.
Trosundervisning: Fredag d. 9. og 23. kl. 18-20.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HC2)
Søndag d. 4. og 18.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Jerzy Wolski. Tlf. 86 40 13 46.

Messestider:

Søndag: Messe kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

Fredag d. 2.: Første fredag. Tilbedelse kl. 10. Messe kl. 11.
Søndag d. 4.: Sogneundervisning efter messen kl. 10.
Onsdag d. 7.: Mini-KUK mødes kl. 19 i ungdomslokalet.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askeindvielse og askekors kl. 19. Mini-KUK mødes til messen. Mødet fortsætter efter messen.
Fredag d. 23.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.00.
Lørdag d. 24.: Messe kl. 11. Efter messen reception for sognepræsten, der fylder 60 år på dagen.
Søndag d. 25.: Sogneundervisning efter messen kl. 10.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.
Messestider: (HC2)
Lørdag d. 3.: Undervisning kl. 10, efterfulgt af messe kl. 12. Messe kl. 16.
Søndag d. 4.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 10.: Messe kl. 16.
Søndag d. 11.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 17.: Messe kl. 16.
Søndag d. 18.: Messe kl. 10.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askeindvielse og askekors kl. 19.
Lørdag d. 24.: Messe kl. 16.
Søndag d. 25.: Messe på engelsk kl. 16.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.
Messestider:
Søndag d. 11.: Messe kl. 10, efterfulgt af undervisning.
Søndag d. 25.: Messe kl. 10. Efter messen kan man modtage askekors, da vi ikke har messe på askeonsdag.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information, Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Århus Boghandel: Ryesgade 28, tlf. 86 12 66 30.
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 19 22 31.
Messestider: (HA)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.
Messe på polsk: 1. og 3. søndag kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8.
Skriftemål: 1. fredag kl. 17-19 eller efter aftale.
KUK: Hver anden mandag kl. 19-22.
Mini-KUK: hver torsdag 17.30-19.30.
Ministrantgruppe: Torsdage i de lige uger kl. 18-19.45.
Firmanclub: Hver anden onsdag kl. 19.30-21.30.
Skt. Knuds klub for ældre: 1. og 3. tirsdag kl. 14.30.
Katolsk Information: Mandag-fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12.
Århus Boghandel (ved kirken): Mandag - torsdag kl. 9.30-17.30. Fr. kl. 9.30-19. Lø. 9.30-14.
Galleri ved kirken: Mandag-fredag kl. 14-17.00: Erling Leick til 26. februar.

Torsdag d. 1.: Konvertitgruppe kl. 19. (Oluf Bohn).

Fredag d. 2.: Eukaristisk tilbedelse, skriftemål, Jesu-Hjerter messe kl. 18.

Lørdag d. 3.: Sogneundervisning kl. 10. Familiemesse kl. 12.15.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling / Kyn delmisse kl. 10.

Mandag d. 5.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Lørdag d. 10.: De syges internationale dag. Messe med De syges Salvelse kl. 12. Messe og klub på engelsk kl. 14.

Torsdag d. 15.: Messe kl. 11 med møde for CVC/Mariakongregation.

Torsdag d. 22.: DUK-seminar kl. 19 om Det andet Vatikanconcil.

Mandag d. 26.: Messe kl. 19 og forældremøde (firmemise 1996).

Tirsdag d. 27.: Katolsk Seminar kl. 19.30: sr. Cæcilia Madsen, Vejle.

Torsdag d. 29.: DUK-møde kl. 19 om Det andet Vatikanconcil. Konvertitgruppen kl. 19.

25 år sognepræst i Århus

Hjertelig tak til alle, der har ønsket mig til lykke pr. brev, telefon eller har været med til fest. Og mange tak for gaverne.

P. Adolf Meister S.J.

Skt. Mikael's Kirke, Pindstrup

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messestider:
1. og 3. søndag kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.
Messestider: (HC2)
2. og 4. søndag kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messestider: (HC2)
Hver søndag kl. 10. Kirkekaffe bagefter.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11.
Rosenkransbøn: Hver onsdag kl. 16.30.
Skriftemål: Onsdage og efter aftale.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messestider:

Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).

Fredag d. 2.: Herrens fremstilling i Templet. Højmesse kl. 10 med lysprocession.

Lørdag d. 3.: Ansgar, Højmesse kl. 10 med Blasiusvelsignelse.

Tirsdag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Udstilling af Alterets Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen igennem, Sakramental velsignelse kl. 18.40. Procession til ære for Maria Rosa Mystica kl. 19. messe kl. ca. 19.30.

Lørdag d. 24.: Messe for oblaterne kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Messe kl. 11. (I januar kun messe kl. 11).

Køb af Kirkecenter

Både Det biskoppelige Råd og Pastoralrådets forretningsudvalg har sagt ja til købet af en ny ejendom til vor menighed. Præmonstratenser-ordenen lader salget af Silkeborgvej 25 komme købet af det nye center til gode.
Det bliver den nedlagte tekstilfabrik Dalgaard på Lillelundvej 36 i byens nordlige kvarter ved Vesterholm-omfartsvejen. Vi får endelig plads til en kirke og menighedslokaler, hvor vi alle kan

være. Sognekontoret ligger mellem boligen og kirken - alt bygget sammen og i gadeplan uden trapper. I får alle brev om, hvornår vi kan flytte ind efter indretningen af kirke og sakristi. Menigheden kan godt begynde med at aftale ugentlige rengøringshold til kirken og salen.

Regnskab 1995

I skrivende stund er oktoberkvartalets afregning endnu ikke opgjort. Vi regner med et mindre underskud end budgetteret. Men bemærk: i det nye kirkecenter får vi ikke råd til underskud! Når ALLE betaler deres bidrag, skal vi nok få det til at løbe rundt. Tak til de mange, der har ydet deres for 1995.

Religionsundervisning

Fredag d. 9. og d. 23. februar kl. 16-17.30. Alle børn og unge har fået listen over undervisningsperioden, som slutter den 26. april.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahrer. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.
Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.
Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.
Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Lørdag d. 3.: Børneundervisning kl. 9.30-12.

Tirsdag d. 6.: Messe kl. 14. Efter messen seniorklub.

Søndag d. 11.: Højmesse kl. 10. Efter messen foredrag om »Kirkekunst i Midtjylland« v/ lektor H.J. Frederiksen, Århus.

Mandag d. 12.: Messe kl. 19. Efter messen menighedsrådsmøde.

Søndag d. 18.: Fastelavnshøjmesse kl. 10. Efter messen tøndeslagning.

Tirsdag d. 20.: Messe kl. 14 efterfulgt af seniorklub.

Onsdag d. 21.: Askeonsdagsmesse kl. 19.30 med uddeling af askekors.

Lørdag d. 24.: Børneundervisning kl. 9.30-12.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messestider: (HA)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Lørdag d. 3.: Ministranterne, musikgruppen og børnene mødes kl. 13.30. Messe kl. 15.30.

Søndag d. 4.: Kirkebil.

Torsdag d. 8.: Skolemisse kl. 8.

Lørdag d. 10.: Vietnamesiske unge fra hele landet samles i Sct. Ibs Skoles gymnastiksal. Der afsluttes med messe kl. 15. Menigheden er velkomne.

Søndag d. 18.: Kirkekaffe efter højmessens.

Søndag d. 25.: Kirkebil.

Kollekten til det danske Bibelselskab indbragte ca. 1300 kro. Tak for gaven!

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellevej 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messestider: (HB2)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel: mandag, onsdag, torsdag og lørdag. Aftenmesse i kirken: tirsdag kl. 17.30 og fredag kl. 17.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.
Religionsundervisning for børn (9-15 år) hver fredag kl. 15.30-17.30.

Torsdag d. 1.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.

Fredag d. 2.: Sct. Norberts Skole holder skolefest på Rødkilde Gymnasium kl. 18.30.

Lørdag d. 3.: KUK forbereder søndagsmessen kl. 11-15 i præstegården.

Søndag d. 4.: Kyn delmisse. Lys kan medbringes til kirken. Efter højmessens kl. 11 er der kirkekaffe.

Tirsdag d. 6.: Studiekreds (Katolsk brevkursus nr. 18) i samlingsalen kl. 19.30-21.30.

Mandag d. 12. til og med d. 17.: Ingen messe, da præsterne er bortrejst.

Fredag d. 16.: Ingen religionsundervisning p.g.a. vinterferie.

Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe kl. 19 med askepålægelse.

Lørdag d. 24.: KUK kl. 11-15 i præstegården.
Lørdag d. 24.: Eftermiddag i samlingsalen for småbørnsfamilier.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Messestider:
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Fredag d. 2.: Sognepræsten bringer den hell. kommunion til de syge.
Mandag d. 5.: Rom-aften kl. 19.30 v/ pastor Wuyts: »Vatikanet. En stat i staten«.
Søndag d. 18.: Efter højmessens menighedens fastelavnstest i gymnastiksalen.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askepålægelse kl. 19.30.
Fredag d. 23.: Korsvejsandagt med sakramental velsignelse.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).
Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjedsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.
Messestider: (HA1)
Søndag: Højmesse kl. 10.30.
Onsdag kl. 16.30.
Lørdag kl. 16.30.
Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketårnet.
Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessens.

Firmelsesundervisning d. 3.2., 10.2., 24.2. kl. 10-11. 1. kommunionforberedelse samme datoer men fra kl. 11-12.

Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askepålægelse kl. 19.
Torsdag d. 22.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge.
Onsdag d. 28.: Rosenkransbøn kl. 16.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messestider:
Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe. Kl. 17.30: Vesper.
Søndag kl. 10: Højmesse.
Mandag kl. 16.00: Gudstjeneste med kommunion hos søstre eller messe.
Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans og vesper.
Torsdag kl. 7.30: Laudes og messe eller kl. 9: Skolemesse.
Fredag kl. 9.15: Messe
Evt. ændringer i gudstjenesterne se nedenfor.

Fredag d. 2.: Vesper og udstilling af sakramentet kl. 18.30. messe kl. 19.30.
Lørdag d. 3.: Messe på vietnamesisk kl. 16.30.
Søndag d. 4.: Herrens fremstilling / Kyndelmisse. Højmesse kl. 10 med procession.
Onsdag d. 7.: Ingen messe.
Torsdag d. 8.: Skolemesse kl. 9.
Mandag d. 12.-fredag d. 16.: Ingen messe.
Lørdag d. 17.: Messe på polsk kl. 16.30.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askeindvielse kl. 19.30.
Torsdag d. 22.: Skolemesse kl. 9.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa
Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.
Hverdagsmesser: Mandag og torsdag kl. 9, tirsdag, onsdag og fredag kl. 19.
Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messestider: (HC2)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Skt. Marie Kirke, Haderslev
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26.
Messestider: (HC2)
Søndag kl. 10, onsdag kl. 16, torsdag kl. 16, fredag kl. 16, lørdag kl. 10 (med efterfølgende rosenkrans).
Tilbedelse onsdag, torsdag og fredag efter messen.
Rosenkrans onsdag, torsdag og fredag før messen.

Lørdag d. 3.: Cenakel kl. 10.
Søndag d. 11. og 25.: Undervisning kl. 11.45-13.45.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Askepålægelse ved mssen kl. 17.

Hellig Kors Kapel, Tønder
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messestider:
Søndag kl. 17: Højmesse.

Søndag d. 11.: Undervisning kl. 14.30 for børn. Samtale om troen for voksne. Messe kl. 17.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64.
Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræst: Wieslaw Podlach.
Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.
Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 17.30.
Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Fredag d. 2.: Tilbedelse, rosenkrans og messe kl. 18-19.
Søndag d. 4.: Lysmesse med procession kl. 10.
Torsdag d. 8.: Seniorklub kl. 14. Karen fortæller om Vestjylland.
Lørdag d. 10.: Mini-Midi-DUK møde kl. 14-16.
Mandag d. 12.: DKKF kl. 19.30. Den hl. Birgitta.
Onsdag d. 14.: Studiekreds kl. 19.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. messe kl. 10.30 og 19 med uddeling af askekorset.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, torsdag kl. 19.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Fredag d. 2.: Jesu hjerte fredag. Aftenmesse med bøn om præste- og ordenskald kl. 19.
Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i Templet. Indvielse af lysene og kyndelmisse kl. 9.30. Stille messe kl. 11. Vietnamesisk messe kl. 14.
Onsdag d. 14.: Vietnamesisk messe kl. 15.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Kontaktrupper – vi begynder med messe i kirken kl. 14, og efter messen fortsætter vi oppe i lokaleme. Alle er velkomne. Aftenmesse med uddeling af askekors kl. 19. Med denne dag begynder fastetiden.
Fredag d. 23.: Fælles korsvejsandagt i kirken kl. 19.

OBS: Fra mandag d. 26. februar og indtil onsdag d.

13. marts er sognepræsten bortrejst. I en nødsituation bedes menigheden henvende sig til præsterne ved Skt. Albani kirke i Odense, tlf. 66 12 16 64.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
Brogade 14, 5900 Rudkøbing

Søndag d. 4.: Messe kl. 15.

Stella Maris Kirke, Nyborg
Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
Messestider: (HC2)
Hver lørdag er der højmesse kl. 15.

Vor Frelsers Kirke, Assens
Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til: Menighedsrådsformand Marie Lauridsen, tlf. 64 71 28 43.
Messestider:
Højmesse hver søndag kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 57 50 80. Giro 3 00 50 46.
Sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messestider:
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Søndag d. 4.: Efter messen er der kirkekaffe. Alle er velkomne.
Søndag d. 11.: Voksenundervisning efter messen, hvor vi fortsætter med gennemgangen af messen.
Søndag d. 18.: Fastelavn. Der er tøndeslagning for børnene efter messen og kirkekaffe. Børnene er velkomne til at møde udklædte til messen. Jo flere vi er, jo festligere bliver det.
Torsdag d. 22.: Korsvejsandagt kl. 19.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Sognepræst: Pater H. F. Berning, OFMconv.
Messestider: (HA1)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17. Højmesse søndag kl. 10.
Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i Templet. (Kyndelmisse). Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 6.: Menighedsrådsmøde kl. 14.30.
Søndag d. 18.: Menighedens fastelavnstest. Højmesse kl. 14. (Ingen messe kl. 10). Efter højmessens fest i salen og Kolbestuen. Tøndeslagning for børn og voksne. Kaffe med hvad der hører til. Alle er hjertelig velkomne.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe og askekorsuddeling kl. 19.
Søndag d. 25.: Højmesse kl. 10.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Messestider: (HC2)
Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30, undtagen den 1. torsdag i måneden, hvor messen er kl. 8.

Torsdag d. 1.: Skolemesse kl. 8.
Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i Templet. Familiegudstjeneste kl. 10. herefter er der kirkekaffe i Fredensgade 15. I forbindelse med messen er der Blasiusvelsignelse.
Mandag d. 5.: Mandagsklubben mødes i Fredensgade 15 fra kl. 14-17. Denne eftermiddag er der Bankospil. Alle er hjertelig velkomne. Klubben mødes hver eneste mandag på det nævnte tidspunkt. programmer ligger fremme bag i kirken.
Lørdag d. 10.: Polsk messe kl. 16.
Lørdag d. 17.: Menighedens fastelavnstest fejres. Messe kl. 16. Efter messen fest i salen for både store og små. Nærmere om festen oplyses i kirken. Alle er hjertelig velkomne - ikke mindst familier med børn (store og små).
Torsdag d. 22.: Ingen messe.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Påbudt faste- og abstinensdag. Messe med askekorsuddeling kl. 19.
Søndag d. 25.: 1. søndag i fastetiden. Foruden den

indsamling, som Caritas Danmark organiserer i fastetiden, holdes i menigheden også en indsamling til fordel for børnehjemmet i Thailand. Begge anbefales!

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 53 72 09 85.
Konstitueret sognepræst (29.11.95-29.5.96): Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst 11-12 undt. mandag.
Messestider: (HA)
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.

Fredag d. 2.: Jesu-hjerte fredag. Tilbedelse på Maria Elisabeth Hjem kl. 16-17. Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 4.: Herrens fremstilling (kyndelmisse). Højmesse kl. 10. Under messen lysindvielse, lysprocession og efter messen uddeling af Blasiusvelsignelsen. Derefter er der kirkekaffe i menighedssalen.
Onsdag d. 14.: Skolemesse kl. 8.
Fredag d. 16.: Skolemesse kl. 8.
Søndag d. 18.: Messe kl. 10. Polsk messe kl. 11.30.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Påbudt faste- og abstinensdag, messe i kirken kl. 19 med uddeling af askekors.
Torsdag d. 22.: Tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17. Korsvejsandagt kl. 17. NB.: I fastetiden er der i kirken korsvejsandagt hver torsdag kl. 17 efter tilbedelse af Alterets sakramente.
Søndag d. 25.: Under højmessens uddeling af askekors.
Undervisning af firmander hver tirsdag kl. 16-17.
Undervisning af 1-kommunikanter hver tirsdag kl. 15.

Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale. NB.: Husk i påsketiden påskeskriftemålet og påskedommunionen.

Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den hell. kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når er af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehuset eller er kommet på plejehjem. Tak.

Helligåndskirken, Vordingborg
Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Messestider: (HA)
Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 2.: Jesu-hjerte fredag. Vi mødes kl. 15 til fælles rosenkransbøn om præste- og ordenskald. messe kl. 16.30.
Søndag d. 4.: Kyndelmisse. Lysindvielse, procession og højmesse kl. 10. Efter messen Blasiusvelsignelse.
Søndag d. 11.: Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.
Onsdag d. 21. Askeonsdag. Påbudt faste- og abstinensdag. Ingen messe.
Søndag d. 25.: Højmesse kl. 10. Efter messen uddeling af askekorset.

I fastetiden er der korsvejsandagt hver torsdag kl. 16.30.

Forberedelse til 1. kommunion: Hver søndag efter højmessens.

Skt. Hans Kirke, Køge
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 53 65 06 51.
Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33
Messestider: (HC2)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Hverdagsmesser: Onsdag kl. 10.

Søndag d. 18.: Fastelavnssøndag. Højmesse kl. 10. Efter messen fastelavnstest.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Aftenmesse kl. 19.30.

Lørdagsklub: Altid første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57. Skt. Josefssøstre tlf. 53 61 73 71. Menighedsrådsfor-

mand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.
Messestider: (HC2)

Lørdag d. 3.: Søndagsmesse kl. 16, med sognepræsten. Vi fejrer Herrens Fremstilling i Templet. Efter messen kan man modtage Blasiusvelsignelsen.

Søndag d. 4.: Ingen messe.

Onsdag d. 7.: Messe på skolen kl. 8.45. Messen læses af præsterne i Roskilde, men menigheden er fortsat velkommen.

Lørdag d. 10.: 6. alm. søndag fejres kl. 16 med sognepræsten.

Søndag d. 11.: Ingen messe.

Onsdag d. 14.: Bordmesse og hyggeligt samvær kl. 19 hos søstrene på Teglovsvej.

Lørdag d. 17.: Fastelavnsmesse med sognepræsten kl. 16. Efterfølgende tøndeslagning og fællesspisning: Det store kolde bord! (Måske i menighedshuset - måske på skolen!) Tilmeldingsliste er ophængt i våbenhuset i god tid forinden.

Søndag d. 18.: Ingen messe.

Onsdag d. 21.: *Askeonsdags-messe* på skolen kl. 8.30. Menigheden er velkommen.

Søndag d. 25.: 1. søndag i fasten fejres kl. 10 med pater A. Ziggelaar. I forbindelse med messen kan man modtage Askekorset.

Tirsdag d. 27.: Dameaften kl. 19, enten i menighedshuset eller hos søstrene.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
Faste gudstjenestetider:
Søndagsmesser: søndag kl. 10 i kirken, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag kl. 19,15, - som regel i kapellet.
Hverdagsmesser, - i Skt. Montforts kapel over kirkens sakristi, - normalt således: mandag kl. 17,15, tirsdag-ons-dag-torsdag kl. 11,15.
Montfort-kommunitetets daglige bønner, - i Skt. Montforts kapel, normalt således:
Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke lø.-sø.
Vesper: lø. kl. 12,15, sø. kl. 19, øvrige dage kl. 18.

Søndag d. 4., første søndag i februar, ca. 40 dage efter jul, fejres *Kyndelmisse:* Festen for Kristi frembærelse i Jerusalems tempel. Kl. 10: festmesse med lysvielse og lysprocession.

Mandag d. 5.: Månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens anliggender. I forbindelse med messen kl. 17,15 i kapellet er der fra kl. 18 - 19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskalde.

Lørdag d. 10 - Søndag d. 11.: Bispebesøg i Slagelse
Lørdag d. 10.: *Retrætedag med biskop Czeslaw Kozon* og sognepræsten. Vi mødes til åbningsandagt i kirken kl. 10,30. Dagen veksler mellem gudstjenester i kirken, oplæg ved biskoppen i menighedssalen, samtale og hyggeligt samvær. Husk frokost-pakke. Øl og vand kan købes, kaffe fås. Dagen afsluttes med søndagsmesse i kirken, begyndende kl. 16,15. Slut op om denne dag med vor ny biskop. Dagen erstatter retrætedagen i fastetiden.

Søndag d. 11.: Kl. 10: *Bispemesse* til ære for Gud Helligånd. Under messen meddeler biskop Czeslaw Kozon *firmelsens sakramente* til 14 mennesker fra vor menighed.

Søndag d. 18. er sidste søndag før fastetiden begynder, den såkaldte *fastelavns-søndag*. Den dag er der familimesse kl. 10, og børnene må meget gerne møde udklædte, - osse i kirken. I tilslutning til messen fejres menighedens fastelavns-fest. Børnene skal slå katten af tøndens og hygge sig med fastelavnsskaller og sodavand. I salen vil der være musik, kaffe og cacao, og der vil kunne købes pølser, øl og vand.

Onsdag d. 21. er askeonsdag. Den dag begynder bodstiden, som forbereder os til at fejre påske. Messe kl. 11,15. Askeonsdagens særlige askeceremoni henlægges til den følgende weekends søndagsmesser. Husk, at dagen er faste- og abstinensdag og respekter det!

Søndag d. 25.: 1. søndag i fasten. Kl. 10 højmesse, sunget delvis på latin, indledt med askevielse og meddelelse af askekorset.

Undervisning af vore børn og unge: søndagene d. 4. og 18. feb. i forlængelse af søndagsmessen.
Aften for unge over 16 år: fredag d. 10. feb. fra kl. 19 - 22.

Eftermiddag for vore ældre: torsdag den 29. feb. fra kl. 14,30 - ca. 17, - i menighedssalen.

Sankt Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15, l., 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.

Messestider:

Om søndagen: Messe kl. 15, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.

Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.

Der er *børneundervisning* i forbindelse med søndagsmessen den 11. og 25. feb.

Aften for unge over 16 år, - i Slagelse: fredag d. 9. feb. fra kl. 19.

Hyggeeftermiddage for ældre, - en eftermiddag hveranden uge, fortrinvis onsdag. Oplysning hos Tut Ritzau, tlf. 53 51 17 03.

Søndag d. 4., ca. 40 dage efter jul, fejres *Kyndelmisse:* Festen for Kristi frembærelse i Jerusalems tempel. Kl. 15 er der festmesse med lysvielse og lysprocession.

Lørdag d. 10. afholdes *retrætedag* omkring kirke og menighedshus i Slagelse. Retrætleder er, sammen med sognepræsten, *biskop Czeslaw Kozon*. Vi begynder kl. 10,30 og afslutter med søndagsmessen, der begynder kl. 16,15. Angående dagens forløb: se nærmere under »Slagelse« Mød talstærkt op til denne retrætedag med vor ny biskop. Dagen erstatter retrætedagen i fastetiden.

Søndag d. 18., fastelavnssøndag, fejres dele af messen kl. 15 på latin.

Onsdag d. 21. er Askeonsdag, og den 40-dages bodstid som forberedelse til påskefesten begynder. Husk, at dagen er faste- og abstinensdag og respekter det. Der er ingen gudstjeneste i Kalundborg idag. Askeonsdagens særlige askeceremoni fejres i forbindelse med messen den kommende søndag.

Søndag d. 25.: 1. søndag i fasten. Kl. 15 messe, indledt med askevielse og meddelelse af askekorset.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup

Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
Andenpræst: Benny Blumensaat, tlf. 42 52 64 25.
Assumptionssøstre, tlf. 43 99 81 57.
Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.

Pastoralassistent: Birgitte Carlsson, tlf. 31 35 46 83.
Messestider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høj-Taastrup kl. 19.

Onsdag: Messe kl. 8.

Torsdag: Messe kl. 11.

Fredag: Tilbedelse kl. 18 og messe kl. 19

Lørdag: Messe kl. 10 og messe kl. 17 (søndagsmesse).

Hver 3. onsdag i måneden er der KÆK. Første torsdag i hver måned er der skolemesse kl. 8.45 og 9.45.

Hver fredag er der bedegruppe i kirken kl. 19-22. Skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale.

Torsdag d. 15.: Kl. 19.30 taler Jakob Thomsen om Brorson.

Torsdag d. 22.: Kl. 19.30 taler Jakob Thomsen om Kingo.

Søndag d. 25.: Medjugorje-aften kl. 17 med messe og rosenkrans.

Torsdag d. 29.: Kl. 19.30 taler Jakob Thomsen om Ingemann og Stien.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
Sognepræst: Hans Christoffersen, ofm.conv. tlf. 42 35 09 65 (bedst 9-10 ti-fr).
Gråbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17. Sakramentsandagt hver onsdag kl. 16.
Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.
NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Isbjerg kirke, Frederikssund.

Ledreborg Slotskirke

Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45
Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Søndagsmesse: (HC2)

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe. Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor, - eller meddeles i kirken. Der er *børne- og ungdomsundervisning* i forlængelse af søndagsmessen lørdagene d. 17. (NB!) og 24. feb.

Aften for unge over 16 år, - i Slagelse: fredag d. 9. feb. fra kl. 19 - ca. 22.

Hyggeeftermiddag for ældre: torsdag d. 8. feb., - fra kl. 14-17. Yderligere oplysninger hos sakristanen, fru Helena Rasmussen, tlf. 53 43 52 54.

Torsdag d. 1.: Aftenen før februar-månedens 1. fredag er der kl. 19,15 ordets gudstjeneste med udledning af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Lørdag d. 3., første weekend i februar, ca. 40 dage efter jul, fejres *Kyndelmisse:* Herrens frembærelse i Jerusalems tempel. Kl. 15,30 er der festmesse med lysvielse.

Lørdag d. 10. er der fra kl. 10,30 retrætedag i Slagelse med *biskop Czeslaw Kozon*. Dagen afsluttes med søndagsmessen kl. 16,15. Holbæk menighed indbydes til at være med.

I Holbæk er der, som altid om lørdagen, gudstjeneste kl. 15,30.

Lørdag d. 17. er sidste weekend før fastetiden begynder, og vi skal fejre *fastelavns-søndag*. Kl. 15,30 er der familimesse med efterfølgende fastelavnsskaller og sodavand. Selvfølgelig møder alle børn udklædte, - osse gerne til messen.

Onsdag d. 21. marts, er askeonsdag. Den dag begynder forberedelsestiden til påskefesten. Askeonsdagens messe med den særlige askeceremoni henlægges til lørdagen efter. Selve dagen er faste- og abstinensdag. Husk det og respekter det!
Lørdag d. 24. fejres 1. søndag i fasten. Messen kl. 15 indledes med askevielse og meddelelse af askekorset.

Torsdag d. 29., aftenen før marts-månedens 1. fredag, er der kl. 19,15 en ordets gudstjeneste med udledning af den hellige kommunion, afsluttet med tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør

Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.
Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messestider: (HB2)

Torsdag d. 1.: Messe kl. 18.

Lørdag d. 2.: *Børnenes religionsundervisning i Hillerød* kl. 9.30 - 11.30. I børnemessen kl. 11 - 11.30 døber vi Sara og Maria Arnkilde fra Nivå.

Søndag d. 4.: »Herrens Fremstilling i Templet« fejres i messen kl. 9. Efter messen kan man modtage Blasiusvelsignelsen.

Tirsdag d. 6.: Messe kl. 14.30.

Onsdag d. 7.: Fælles menighedsrådsmøde i Hørsholm kl. 19.30. Børge Mannov fra Pastoralrådet er indbudt.

Torsdag d. 8.: Messe kl. 18. Menighedsrådsmøde kl. 19 - 21.

Søndag d. 11.: 6. alm. søndag fejres i messen kl. 11. Herefter slår børnene katten af tøndens og vi fortsætter med fælles frokost: Det store kolde bord. Tilmeldingsliste med angivelse af, hvad man medbringer, hænger i våbenhuset i god tid forinden. Vi afslutter med et kort bankospil.

Tirsdag d. 13.: Pensionist-træf med messe kl. 14.30, og efterfølgende kaffebord i menighedshuset.

Torsdag d. 15.: Messe kl. 18.

Søndag d. 18.: 7. alm. søndag, messe kl. 9.

Tirsdag d. 20.: Messe kl. 14.30.

Onsdag d. 21.: *Askeonsdag*, messe kl. 18.30 med modtagelse af askekorset.

Torsdag d. 22.: Messe kl. 18.

Søndag d. 25.: 1. søndag i fasten, messe kl. 11. I forb. med messen kan man modtage askekorset.

Tirsdag d. 27.: Messe kl. 14.30.

Torsdag d. 29.: Messe kl. 18.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.

Skt. Vincent Søstre, tlf. 42 26 78 65.
Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 92 36 40.

Torsdag d. 1.: Messe kl. 17.

Fredag d. 2.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 3.: Børnenes religionsundervisning nr. 12, kl. 9.30 - 11.30. I børnemessen kl. 11 - 11.30 døber vi to børn: Sara og Maria Arnkilde.

Søndag d. 4.: »Herrens fremstilling i Templet« fejres i messen kl. 11. Efter messen kan man modtage Blasiusvelsignelsen.

Tirsdag d. 6.: Messe/Laudes kl. 8.30.

Onsdag d. 7.: Messe kl. 17. Fælles menighedsrådsmøde i Hørsholm kl. 19.30. Børge Mannov fra pastoralrådet er indbudt.

Torsdag d. 8.: Messe kl. 17.

Fredag d. 9.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 11.: 6. alm. søndag, messe kl. 9

Tirsdag d. 13.: Messe kl. 18.30. Menighedsrådsmøde kl. 19 - 21.

Onsdag d. 14.: Messe kl. 8.30.

Torsdag d. 15.: Messe kl. 17.

Fredag d. 16.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 18.: 7. alm. søndag, fastelavnsmesse kl. 11. Efterfølgende er der tøndeslagning og fællesspisning: Det store kolde bord! Liste for tilmelding, samt angivelse af hvad man kommer med, hænger i våbenhuset i god tid forinden. Vi afslutter med et kort bankospil.

Tirsdag d. 20.: Messe/Laudes kl. 8.30.

Onsdag d. 21.: *Askeonsdags-messe* kl. 17 med modtagelse af askekorset.

Torsdag d. 22.: Messe kl. 17.

Fredag d. 23.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 25.: 1. Søndag i fasten, messe kl. 9. I forb. med messen kan man modtage askekorset.

Tirsdag d. 27.: Messe/Laudes kl. 8.30.

Onsdag d. 28.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 29.: Messe kl. 17.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.
Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messestider: (HA)
Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkelpark, Strandvejen 352 kl. 9.
Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.
Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale.
Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Søndag d. 4.: *Kyndelmisse* - festen for Herrens fremstilling i Templet. Højmessens kl. 11 indledes i menighedssalen med indvielse af kirkens og egne medbragte lys. I fortsættelse af højmessens meddeles Blasiusvelsignelsen.

Første søndag i måneden er der kirkefrokost i menighedssalen.

Onsdag d. 7.: De fire nordsjællandske menighedsråd mødes kl. 19.30 i menighedssalen.

Tirsdag d. 20.: Ingen messe kl. 19.30.

Onsdag d. 21.: *Askeonsdag*. Messe kl. 19.30 med askeindvielse og udledning af askekorset.

Religionsundervisning på Nordvanggaard for børn og unge bortfalder torsdagene den 15. og 22.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf. 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
Præst: Jacob Muiser.
Messestider: (HA 1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.
Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

Torsdag d. 1.: Religionsundervisning kl. 16.

Søndag d. 4.: *Kyndelmisse* med indvielse af kærter kl. 9.30.

Onsdag d. 7.: Tværsovnsmøde i Hørsholm.

Torsdag d. 8.: Religionsundervisning kl. 16.

Torsdag d. 15.: Ingen religionsundervisning p.g.a. vinterferie.

Søndag d. 18.: Fastelavnssøndag. Børnene må gerne møde udklædte. Familiemesse kl. 9.30. Efter messen tøndeslagning og kirkekaffe.

Onsdag d. 21.: *Askeonsdag*. Aftenmesse kl. 18 med udledning af askekorset.

Torsdag d. 22.: Ingen religionsundervisning p.g.a. vinterferie.

Torsdag d. 29.: Religionsundervisning igen kl. 16.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 31 28 17 00.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag 10.30-11.30 på sognekoret. Evt. også på 31 28 47 69.
Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 38 74 13 05.
Messestider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 10.30.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Fredag d. 2.: Tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.
Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i Templet. Kyndelmisse. messe med lysindvielse kl. 10.30.
Søndag d. 11.: Familiemesse kl. 10.30 og kirkekaffe.
Søndag d. 18.: Fastelavnssøndag. messe kl. 10.30. Efter messen fastelavnssøndag for børnene med tønde-slagning og præmie til den bedst udklædte.
Onsdag d. 21.: Messe med askeindvielse kl. 19.
Fredag d. 23.: Korsvej og messe kl. 19.
Søndag d. 25.: Messe kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.Jensensvej 3, 3540 Lyngby.
Messestider: (HA)
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).
Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftemål: Efter aftale.
KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Lørdag d. 10.: Tro & Lys kl. 13.
Søndag d. 11.: Undervisning efter messen kl. 9.30.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Askeuddeling ved messen kl. 19.30. Derefter menighedsrådsmøde.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.
Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messestider: (HA)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Lørdag d. 3.: Kyndelmisse. Messe kl. 17.
Søndag d. 4.: Familiemesse kl. 9.30. Kyndelmisse-messe kl. 11 med Blasiusvelsignelse.
Onsdag d. 7.: Ældremøde kl. 12. »Åbent forum« kl. 19.30.
Søndag d. 11.: Messe kl. 11 med efterfølgende »Abrahams skød«.
Søndag d. 18.: Familiemesse kl. 9.30.
Lørdag d. 24.: Askeonsdagsmesse kl. 17.
Søndag d. 25.: Askeonsdagsmesse kl. 11.
Onsdag d. 28.: Ældremøde kl. 12.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent fredag kl. 14-16.
Messestider: (HB2)
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.
Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdage: Mandag og tirsdag: Messe kl. 17.
Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosen-

kransbøn kl. 11.15.

Tirsdag d. 6.: Møde i Katolsk Ældre Klub, Ordrup. Se under Skt. Andreas kirke.
Lørdag d. 10.: Sognekatekese kl. 15. Emne: »Faste-tiden - hvad skal vi med den?« v/ Kirsten Lange og Bent Thorkildsen.
Søndag d. 11.: Familiemesse kl. 9.
Tirsdag d. 13.: Messe kl. 17. Efter messen tilbedelse af Alterets sakramente indtil kl. 21.
Lørdag d. 17.: Fastelavnssøndag kl. 17.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askeindvielse kl. 11 og 17.

Immaculata Kirke

Strandvej 91, 2100 København Ø
Messestider:
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
Lørdag: Messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke,

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent fredag kl. 14-16.
Messestider: (HC2)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.
Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 11.30.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag. Se under messetider.

Lørdag d. 3.: Rosenkransbøn i kirken kl. 11.10. Derefter messe.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling. Lysindvielse og latinsk højmesse kl. 10. Lys, som skal indvies, bedes indleveret i god tid. Gerne inden søndagen.

Tirsdag d. 6.: Møde i katolsk Ældre Klub. Messe kl. 11.30. Efter frokosten vil dr. phil. Gustav Henningsen fortælle om »Hekse«. Tilmelding pr. tlf. 39 63 82 52 Aase og Mogens Nielsen eller pr. tlf. 39 64 09 01 Inge Ryom.
Mandag d. 12.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 39 63 63 82.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askeindvielse kl. 8 og 19.30.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.
Sognepræst: Knud Aage Nielsen, S.J. Træffes hverdage kl. 10-12 på tlf. 38 71 53 35.
Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakke-gårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
Sognekantor: Vandtårnsvej 11.
Messestider: (HC2)
Hver søndag: Højmesse kl. 10.
Hver søndag kl. 12 og hver fredag kl. 19: Kroatisk messe.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Indvalg 3121 0234. Fax. 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders, S.J. (24)
Andenpræst: P. Niels Kjær, S.J. (22)
Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele, CSJ. (28)
Bedst mandag-onsdag kl. 13-14. Tlf. privat 31 35 86 92.
Messestider: (HA1)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 2.: Jesu-hjerter fredag. Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Lørdag d. 3.: Blasiusvelsignelse efter messen kl. 8.15.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling (Kyndelmisse). LysproceSSION kl. 10.

Tirsdag d. 6.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om kirkens kendetegn: »Kirken er hellig«.

Onsdag d. 7.: Ministrantklub kl. 15.30.
Lørdag d. 17.: Kongregationsmesse kl. 10. For

jesuitternes arbejde i Zimbabwe.

Tirsdag d. 20.: Møde for de ældre kl. 14.30-16.30. Foredrag af pater August Ziggelaar, S.J.: »Menneskets plads i universet«.
Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Askeindvielse og -uddeling ved messerne kl. 8.15 og 17.
Ministrantklub kl. 15.30. Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Årsregnskabet.
Lørdag d. 24.: Religionsundervisning kl. 10.30-13.
Søndag d. 25.: Familiemesse kl. 11.30. Ungdomsmesse kl. 20 med »Café Ludwig« bagefter i menighedssalen.
Onsdag d. 28.: Studiekreds for voksne på sr. Evelyns kontor kl. 11. Husk frokostpakken.

Vi indbyder til kirkekafe hver søndag efter morgen-messe.

Nu er den endelige udkommet, vor jubilæumsbog, som p. Hampton Frosell har skrevet: »Omkring »Jesu Hjerter«. En københavnerkirkes baggrund og betydning«, 120 s., mange illustrationer. Kan fås i boghandelen, i Steno-Butikken eller i porten, Stenosgade 4 A. Pris kr. 175,-.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Andenpræst: Knud Aage Nielsen, S.J., Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg. Tlf. 31 71 53 35.
Messestider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Hverdage: Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30.
Mandag, torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30. Onsdag: Messe kl. 7.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling. Familiemesse kl. 11.

Tirsdag d. 13.: Katolsk Ældreklub. Møde i Lioba-hjemmets sal kl. 14. Messe kl. 16.30.

Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste-tiden begynder. Messe med askeindvielse kl. 16.30. (Ingen messe kl. 7).

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messestider: (HA)
Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.

Fredag d. 2.: Første fredag. Dansk messe kl. 8. Vietnamesisk messe kl. 16.

Lørdag d. 3.: Messe kl. 17. Blasiusvelsignelse.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling (Kyndelmisse). Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Mandag d. 5.: Messe kl. 19. Derefter menighedsrådsmøde.

Søndag d. 11.: Højmesse kl. 10. Bemærk: Ingen kirkekafe.

Søndag d. 18.: Fastelavnssøndag. Højmesse kl. 10. Efter messen tønde-slagning og fastelavnssøndag.

Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Messe kl. 8 og kl. 18.30. Under messerne askeindvielse og -uddeling.

Lørdag d. 24.: Messe kl. 17 med korsvejsandagt.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25.
Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.
Træffes på kirkens kontor hverdage ca. kl. 10-11 (undt. mandag og lørdag) og ca. 1 time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, træffes tirsdag og torsdag kl. 9-11, onsdag og fredag kl. 10-15, tlf. 31 35 68 25.
Vicevært: Tom A. Sørensen tlf. 40 30 03 56.
Messestider: (HB2)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk messe. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Fredag d. 2.: Kl. 17 messe. Derefter udstilling af det Allerhelligste, tilbedelse og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 3.: Kl. 17 messe. Blasiusvelsignelse efter messen.

Søndag d. 4.: Familiemesse kl. 10. Vi fejrer Herrens fremstilling i Templet. Børnene bliver vel-signet enkeltvis.

Tirsdag d. 6.: Kl. 12 - 14: Undervisning af 1. kommunikanterne.

Lørdag d. 10.: TRO og LYS holder fastelavnssøndag i Herlev kl. 13.

Søndag d. 11.: 6. Alm. søndag, højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 13.: Tirsdagsklub efter 11-messen.

Lørdag d. 17.: Kl. 14.30: Foreningen Sakraments-kirkens-venner afholder bankospil i krypten. Kun for medlemmer. Kl. 17: Messe.

Søndag d. 18.: 7. Alm. søndag - Fastelavnssøndag. Efter messen slår vi katten af tønden. Børnene må meget gerne møde udklædt til messen.

Tirsdag d. 20.: Kl. 12 - 14: Undervisning af 1. kommunikanterne.

Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste-tiden begynder. Faste og abstinensdag. Kl. 17: dansk - engelsk messe med askeindvielse og askekors.

Søndag d. 25.: 1. søndag i fasten kl. 10: Messe med billed-meditation.

Tirsdag d. 27.: Tirsdagsklub efter 11-messen. Kl. 12 - 14: Undervisning af 1. kommunikanterne.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messestider: (HB2)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Lørdag: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Fredag d. 2.: Jesu-hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 3.: Aftenmesse kl. 17.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med gregoriansk sang, lysindvielse og procession.

Onsdag d. 7.: Messe for ældre kl. 10.

Søndag d. 11.: Reciteret messe kl. 8. Familiemesse kl. 10.

Lørdag d. 17.: Fastelavnssøndag i menighedssalen kl. 13. Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Søndag d. 18.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med gregoriansk sang.

Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe for de ældre kl. 10. Pontifikalmesse med biskop C. Kozon kl. 19.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.Ss.R. Tlf. 31 58 41 02.
Kontortid: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 10-13, onsdag kl. 10-12 og 17-18.
Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.
Messestider: (HA)
Lørdag: Engelsk messe kl. 17.
Søndag: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
Hverdage: Messe kl. 8.
Torsdage: Messe kl. 19 med novene og rosenkransandagt.
1. fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19.

Fredag d. 2.: Jesu-hjerter messe kl. 19. Derefter vågenat.

Onsdag d. 7.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Bankospil.

Søndag d. 18.: Fastelavn. Familiemesse kl. 10. Børnene kommer udklædt til messen.

Onsdag d. 21.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Pater Gorowski mediterer over betydningen af askeonsdag.

Messe kl. 8 og 19 med uddeling af askekors.

Søndag d. 25.: Latinsk højmesse kl. 10.

Torsdag d. 29.: Torsdagscafé efter messen kl. 19.

Hver torsdag i fastetiden er der korsvejsandagt kl. 19 og fra kl. 18 er der lejlighed til skriftemål.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne

Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.
Messestider: (HC2)
Højmesse: Søndag kl. 10. Undt. d. 11., hvor messen er kl. 11.

Søndag d. 4.: Herrens fremstilling i Templet.

Indvielse af kærter og procession i kirken.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannike-
engen 24, tlf. 56 97 42 95.
Messestider: (HC2)
Højmesse: Lørdag kl. 17.

Lørdag d. 3.: Herrens fremstilling i Templet.
Indvielse af kærter og procession i kirken.
Lørdag d. 10.: Ingen messe; I stedet messe søndag
d. 10. kl. 9.

19 Grønland

Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb
Sognepræst: Urban Figge O.M.I., Box. 51, 3900
Nuuk.
Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 2 31 75.

Messestider: Søndagmessen kl. 10.
Hverdagsmesser: Tirsdage og torsdage: Messe kl.
17.15. Onsdage: Tilbedelse kl. 19 efterfulgt af mes-
se kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 i Blok 9, 213.
Lørdag: Messe kl. 9.15.
Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgi-
er.
Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.

Gudstjenster på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620
København V. Tlf. 31 24 26 30.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um
10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin
Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem
Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein
statt.

English-Speaking Ministry
Fr. Carol Parker, O.M.I., Chaplain to the English-
Speaking Catholic Community.
Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK),
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.
Other Churches with Mass in English:
Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200
Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans
Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: VFK at 11 a.m.; Skt. A at 5 p.m.; SAK at
6 p.m.
Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9.30 a.m.
First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Communauté de Langue Francaise
Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakra-
mentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana
Ufficio e biblioteca italiana: Stenogade 5, 1616
Kbh. V. Tlf. 31 31 78 22.
Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke,
Stenogade 4, 1616 Kbh. v.

Kroatisk mission

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej
11, 2860 Søborg.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.
I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.
I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl.
17.
I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Msze swiete w jezyku polskim
Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300
Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.
Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Ungarsk messe
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenogade

4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85
88.
Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskappel-
let, Stenogade 4 A).

Koder for kørestolsbrugere

HA = direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller
elevador.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved hen-
vendelse til sognekontoret.
2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sog-
nekontoret/kirken.

Bønnens Apostolat

ved Paul Keller S.J.

En dr. med., dr. phil. og dr. jur. vender tilbage til den katolske kirke

På universitetet havde *Albert Niedermeyer* opgivet sin bar-
netro. Sin første stilling som
praktiserende læge fik han i
en landsby i det daværende
Schlesien. Hans allerførste
geming som læge var en
svangerskabsafbrydelse, som
han måtte foretage på et køk-
kenbord. »Hr. doktor, jeg er
katolik, jeg vil for Guds skyld
ikke gøre mig skyldig i noget
forkert!« Lægen svarede: »De
kan være helt rolig: det er det
eneste, hvorved jeg kan redde
Deres liv.«

Folk på egnen ønskede
ham tillykke med det fine re-
sultat. Men selv kunne han
ikke falde til ro. Som læge
havde han aflagt ed på at vær-
ne om livet. Men det første,
han gjorde på eget ansvar, var
at dræbe et barn i moders
skød. Det var især et spørgs-
mål, der pinte ham: Hvem har
ret: lægevidenskaben på uni-
versitetet - eller den katolske
mor, som ikke ville svigte sin
tro?

For at slippe for dette di-
lemma, og for at komme så
tragiske tilfælde i forkøbet,
organiserede han et nært sam-
arbejde med jordemødrene,
så at både moderens og bar-
nets liv kunne blive reddet.
Tillige studerede han al
verdens publikationer på dette
område. Efterhånden opdage-
de han, at den eneste institu-
tion, der kunne støtte ham i de-
te arbejde, var den katolske
kirke. Således skete det efter
en længere forberedelsestid,
at han i privatkapellet af kar-
dinal Bertrams af Breslau for
første gang igen modtog den
hellige kommunion.

Men han blev også klar
over, at han i sit arbejde stod
over for et socialt problem.
Frugten af mange timers nat-
arbejde blev en afhandling,
hvorved han blev dr.jur. En
mulig løsning forekom ham
at være familieløn (til forældre
og to børn) og oprettelse af
en udligningsfond, der
modtager sine midler bl.a. af
familier, som er barnløse eller

kun har ét barn, og som træ-
der hjælpende til, når der er
flere end to børn. Således vil-
le det ikke gå ud over arbejds-
giveren, og børnerige familier
ville ikke blive skubbet til
side.

Efterhånden var Albert
Niedermeyer blevet cheflæge
ved et stort hospital i Berlin.
Ved en international lægekong-
res erklærede han, at han var
modstander af svanger-
skabsafbrydelse, ikke fordi
han var katolik, men af videns-
skabelige grunde. Hvis blivke
havde kunne dræbe, var han
ikke sluppet levende fra for-
samlingen. Kort efter overtog
»brune« søstre hans hospital,
og han fik sin afsked på gråt
papir. Han rejste til Østrig,
hvor han fik betroet ledelsen
af Centralen for Ægteskabs-
vejledning for hele landet. Ef-
ter »Anschluss an das Reich«
blev han sat i KZ. I 1945 blev
han befriet af amerikanerne.

Ved en lægekongres i Rom
var han i audiens hos pave
Pius XII, som sagde til ham:
»Jeg kender Deres bøger, og
de er gode.« Bl.a. har han ud-
givet 6 bind »Pastoralmedi-
cin« (Herder, Wien 1949-52).
Professor Niedermeyer holdt
også engang nogle foredrag i
København.

RFM nyt, udgivet af
Landsbevægelsen Respekt
for Menneskeliv, 16.årg. nr. 3,
efterår 1995 spørger: »Er vi
på vej til at indføre eutanasi
ad bagvejen? (side 4). RFM
nyt 15.årg. nr. 4, (side 17) be-
retter om en amerikansk un-
dersøgelse, nov. 1994, der vi-
ste, at kvinder, der har fået
abort, har en 50% større risiko

for at udvikle brystkræft end
andre kvinder. Denne konklusion
bekræftes nu af en under-
søgelse foretaget i Græ-
kenland i april 1995. Resul-
taterne har været offentlig-
gjort i International Journal of
Cancer.

»Abort - myter, meninger
og kendsgerninger.« 52 sider,
illustreret. Tekst og tegninger
af *Torben Riis* - og andre ma-
terialer fra RFM kan bestilles
på sekretariatet Lundby Ho-
vedgade 104, 4750 Lundby;
tlf. 53 76 76 52 - fax 53 76 71
35. Alle hæfter, foldere og
blade er gratis. Der kan også
lånes en diasserie »Et barn
bliver til«.

I februar beder vi med pa-
ven om,
at lægevidenskaben må
være tro mod sit humanitære
kald og
at de syge må lære at opof-
re deres lidelser for kirkens
missionsarbejde.

Liturgisk kalender for februar

1. grøn. Torsdag i 4. alm. uge. (IV Ps). L.: 1.Kong 2,1-4.10-12. Ev.: Mark 6,7-13.	18.33-34. R. Salige de, som vandrør i Herrens lov. 2.L.: 1.Kor 2,6-10. Ev.: Matt 5,17-37 eller 5,20-22a.27-28.33-34a.37. Vor Frue af Lourdes fejres ikke.	18; Sl 51,3-4.5-6a.12-13.14+17. R. Herre, vær os nådig, thi vi har syndet! 2.L.: 2.Kor 5,20-6.2. Ev.: Matt 6,1-6.16-18. Faste- og abstinensdag. Askeindvielse kan foretages ved hver menighedsmesse eller ordets gudstjeneste. Peter Damian, biskop og kirkelærer, (†1072), fejres ikke.
2. grøn. Fredag i 4. alm. uge. (IV Ps). L.: Sir 47,2-11. Ev.: Mark 6,14-29.	12. grøn. Mandag i 6. alm. uge. (II Ps). L.: Jak 1,1-11. Ev.: Mark 8,11-13.	22. hvid. Torsdag. APOSTLEN PETERS STOL (f). (IV Ps). Gl. Ap.pf. L.: 1.Pet 5,1-4; Sl 23,1-2a.2b-3.4.5.6. R. Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. Ev.: Matt 16,13-19.
3. grøn. Lørdag i 4. alm. uge. (IV Ps). Eller rød. Blasius, biskop og martyr, (†316). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: 1. Kong 3,4-15. Ev.: Mark 6,30-34. Blasiusvelsignelse.	13. grøn. Tirsdag i 6. alm. uge. (II Ps). L.: Jak 1,12-18. Ev.: Mark 8,14-21.	23. viol. Fredag efter askeonsdag. (IV Ps). Faste pf. L.: Es 58,1-9a. Ev.: Matt 9,14-15. Polycarp, biskop og martyr, (†166), kan ihukommes.
4. hvid. Søndag. HERRENS FREMSTILLING. (f). (I Ps). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: Mal 3,1-4; Sl 24,7.8.9.10. R. Herren, Hærskærmes Herre, han er ærens konge. 2.L.: Hebr 2,14-18. Ev.: Luk 2,22-40 eller 2,22-32.	14. hvid. Onsdag. CYRILLUS, munk, (†869), og METHODIUS, biskop, (†885), Europas væremehelgener (f). (II Ps). Gl. Hyrdernes pf. L.: Ap.G 13,46-49; Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet. Eller: Hal-lelujal! Ev.: Luk 10,1-9.	24. viol. Lørdag efter askeonsdag. (IV Ps). Faste pf. L.: Es 58,9b-14. Ev.: Luk 5,27-32.
5. rød. Mandag i 5. alm. uge. (I Ps). Agathe, jomfru og martyr, (†251)(m). L.: 1.Kong 8,1-7-9-13. Ev.: Mark 6,53-56.	15. Grøn. Torsdag i 6. alm. uge. (II Ps). L.: Jak 2,1-9. Ev.: Mark 8,27-33.	25. viol. I. SØNDAG I FASTEN. (I Ps). Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 1.Mos 2,7-9; 3,1-7; Sl 51,3-4.5-6a.12-13.14+17. R. Gud, vær os nådig efter din miskundhed, thi vi har syndet! 2.L.: Rom 5,12-19 eller 5,12.17-19. Ev.: Matt 4,1-11.
6. rød. Tirsdag i 5. alm. uge. (I Ps). Paul Miki og lidelsesfæller, martyrer, (†1597) (m). L.: 1.Kong 8,22-23.27-30. Ev.: Mark 7,1-13.	16. grøn. Fredag i 6. alm. uge. (II Ps). L.: Jak 2,14-24.26. Ev.: Mark 8,34-9,1.	26. viol. Mandag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: 3.Mos 19,1-2.11-18. Ev.: Matt 25,31-46.
7. grøn. Onsdag i 5. alm. uge. (I Ps). L.: 1.Kong 10,1-10. Ev.: Mark 7,14-23.	17. grøn. Lørdag i 6. alm. uge. (II Ps). Eller hvid. Servitorderens 7 Grundlæggere. Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Jak 3,1-10. Ev.: Mark 9,2-13.	27. viol. Tirsdag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: Es 55,10-11. Ev.: Matt 6,7-15.
8. grøn. Torsdag i 5. alm. uge. (I Ps). Eller hvid. Hieronymus Æmiliani, præst, (†1537). L.: 1. Kong 11,4-13. Ev.: Mark 7,24-30.	18. grøn. 7. ALM. SØNDAG. (III Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: 3.Mos 19,1-2.17-18; Sl 103,1-2.3-4.8+10.12-13. R. Barmhjertig og nådig er Herren. 2.L.: 1.Kor 3,16-23. Ev.: Matt 5,38-48.	28. viol. Onsdag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: Jonas 3,1-10. Ev.: Luk 11,29-32.
9. grøn. Fredag i 5. alm. uge. (I Ps). L.: 1.Kong 11,29-32; 12,19. Ev.: Mark 7,31-37.	19. grøn. Mandag i 7. alm. uge. (III Ps). L.: Jak 3,13-18. Ev.: Mark 9,14-29.	29. viol. Torsdag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: Est. IV(14),1.3-5.12-14. Ev.: Matt 7,7-12.
10. hvid. Lørdag i 5. alm. uge. (I Ps). Scholastica, jomfru, (†543) (m). L.: 1.Kong 12,26-32; 13,33-34. Ev.: Mark 8,1-10.	20. grøn. Tirsdag i 7. alm. uge. (III Ps). L.: Jak 4,1-10. Ev.: Mark 9,30-37. Det almindelige kirkeår afbrydes her og genoptages mandag den 13.maj (»2.pinsedag«).	
11. grøn. 6. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Sir 15,15-20; Sl 119,1-2.4-5.17-	FASTETIDEN
21. viol. ASKEONSDAG. (IV Ps). Faste pf. IV. 1.L.: Joel 2,12-	

I anledning af ny-istandsættelse af
Niels Steensens Bibliotek
og overdragelse af ledelsen
fra Inge Müller til Keld Dahlwad
vil det glæde os at se vore lånere og venner til
en lille uformel reception
Onsdag den 7. febr. 1996 kl. 14-17.

Helene Johannes Jørgensen er død

En de sidste dage i det gamle år døde i Svendborg professoren Helene Johannes Jørgensen, enke efter digteren Johannes Jørgensen. Hun blev begravet den 30. december fra Sankt Knuds kirke i Svendborg af pater Kruk.

Helene Johannes Jørgensen fødtes i Wien i 1905 og blev således 90 år. Ægteparret blev gift i 1937, efter at Johannes Jørgensens første hustru var død.

I mange år levede de i udlandet, fortrinsvis i Italien, hvor digteren blev æresborger i Assisi. I 1953 vendte Johannes Jørgensen med sin hustru tilbage til barndomsbyen

Svendborg, hvor de bosatte sig i æresboligen i Fruestræde.

Også i Svendborg blev digteren æresborger. Og hans enke boede i æresboligen fra sin mands død i 1956 og fyrrerette år frem. Hun hægede med trofasthed og kærlighed om boligen og om minderne om sin mand, der i sin levetid opnåede en verdensberømmelse, som unge og yngre katolikker i dagens Danmark næppe kan gøre sig noget bebrejdet om.

Det er et stykke kulturhistorie, der er gået i graven sammen med Helene Johannes Jørgensen. Hendes mands

indsats kan ikke alene tages til indtægt for dansk katolicisme. Ved sit enestående lyriske forfatterskab, der er universelt og almengyldigt som hans to store samtidige *Sophus Clausens* og *Stuckenbergs*, har han erhvervet sig en plads hos alle dem, katolske som ikke-katolske, der værdsætter gedigen poesi.

Her ved Helene Johannes Jørgensens død er der god grund til at mindes dem begge. De har indskrevet deres navne i kulturhistorien i almindelighed og i dansk katolicisme i særdeleshed.

Niels Randkær

Vi har mistet Aage Christoffersen

Om eftermiddagen torsdag den 4. januar døde Aage efter måneders sygdom. Aage var kendt som et varmt, venligt og energisk menneske med et roligt og vindende væsen, og han var meget afholdt.

Siden slutningen af tresserne, hvor familien flyttede til Taastrup, har Aage siddet i vort menighedsråd som et yorst aktivt medlem.

I 1976, hvor ideen om Skt. Pauls skole fødtes, var Aage med helt fra starten, hvor han

også ydede en stor indsats under skolens etablering, lige som vi nød stor gavn af hans utrættelige medvirken under skolens flytning og lokaleindretninger samt under opførelsen af skolens egen bygning på Frøgård Allé.

Ligeledes var Aage med i første linie under bygningen og indretningen af den nye Skt. Pauls kirke.

I mange år har Aage beklædt embedet som formand for både menighedsråd og skolebestyrelse. Vi skylder Aage en stor tak.

Vore tanker går i denne stund til hans efterladte hustru og børn. Lad os støtte dem med vor forbøn.

Må Aage hvile i fred!

På menighedsrådets vegne,
Øivind Kjørstad

Aage Christoffersen.

Hedvig Lund in memoriam

Hedvig Lund, pensioneret overlærer, døde på Ny Holdstedhjemmet onsdag den 10. januar. Menigheden i Næstved har mistet et af sine ældre medlemmer.

Hedvig var født i København, men valgte at nyde sit otium i Næstved. De sidste år var ikke lette, og det blev kun til seks måneder på Ny Hold-

stedhjemmet, hvor Hedvig dejlige lune og gode humør samt personalets altid søde hjælp fik hende gennem de svære stunder.

Hedvig efterlader sig en søn, Philip, som ofte ringede og besøgte sin mor til hendes store glæde. Hun hvile i fred.

Merete Pescatori

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Diverse

Annoncer i

»katolsk orientering«

Rubrikannoncer kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer kr. 6,- pr. sp./mm.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22

Niels Steensens Bibliotek er Det katolske Bispedømmes »folkebibliotek«. Det er opført i den officielle vejviser, som benyttes af Danmarks forskellige biblioteker.

Bibliotekets bogstand er på ca. 5.000 bind, bestående af bøger om bøn, meditation, mystik, bibelkundskab og tros-lære, samt helgenbiografier. Også romaner af kendte katolske, skønlitterære forfattere findes her, f.eks. Johs. Jørgensen, Graham Greene, Sigrid Undset, G.K. Chesterton og andre.

Bibliotekets lånetid er normalt 2 måneder, de nyeste og mest aktuelle bøger udlånes dog normalt kun 1 måned. 1 års medlemskab koster kr. 75,-. Ikke-medlemmer betaler et depositum på kr. 100,-.

Åbningstider: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 16-18. Onsdag kl. 14-18. Søndag kl. 11-13.

Døde

Min kære hustru, vor kære mor, svigermor, farmor og oldemor

Iris Odgaard

*3.6.1917 + 5.1.1996

R.I.P.

Familien

Begravelsen har fundet sted

Møder og arrangementer

Faste-retræte

23.2. - 25.2.96
på Als Kloster

Retræteledere: Pastor Poul Clausen og Kaare Nielsen
Pris: kr. 450,-
Tilmelding: Tlf. 74 43 33 70

Magleås-træf

17.3.96 kl. 14

Wienereftermiddag med Scala-trioen

Et genhør med den fine gamle underholdningsmusik, som engang lod sig høre hertjemme på Wivex og slige steder og som i dag stadig kan opleves i Prag og Wien.

Der serveres kaffe mellem kl. 14 og 15. Koncerten begynder kl. 15.

Scala-trioen: Anne Munk-Nielsen/violin, Klaus Munk-Nielsen/cello, Lindy Rosberg, klaver.

Pris kr. 30,-.

RADIO STENO

holder

Åbningsreception

torsdag d. 8. februar 1996 kl. 15.30
i Englesalen, Jagtvej 183 B.

Alle lyttere, velgørere og andre interesserede er hjerteligt velkomne til at besøge radiostationens flotte nyindrettede lokaler og informere sig nærmere om de nye programmer i Storkøbenhavns katolske lokalradio, der nu har sendt i otte år.

Magleås Arrangementer

Fr. d. 16. - sø. d. 18.2.96:

»At bede med mystikerne«

Julian af Norwich.

Retræte-weekend.

Sø. d. 17.3.96:

Magelåstræf.

Wienereftermiddag med Scala-trioen.

To. d. 4. - ma. d. 8.4.96:

Påskerefugium.

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag om »Kirken i lyset af Det andet Vatikankoncil« ved dr. theol. h.c. biskop Hans L. Martensen, tirsdag d. 6. februar kl. 20 i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Emnet vil desuden blive uddybet i en studiekreds under ledelse af biskop Martensen på grundlag af Lumen Gentium den 20. og 27. februar kl. 20 i lokale 15, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Det sker på Magleås

To. d. 1. - fr. d. 2.2.:
Dansk Socialrådgiverforening

Fr. d. 2. - lø. d. 3.2.:
Landssammenslutn. af socialpædagoger

Lø. d. 3. - sø. d. 4.2.:
Ordet og Forkyndelsen
Ulla Elmquist / pastor D. Timmermann

Ma. d. 5. - on. d. 7.2.:
Dansk Flygningehjælp

On. d. 7. - to. d. 8.2.:
Nivågård Hospital

Fr. d. 9. - sø. 11.2.:
Den Journalistiske Videreuddannelse

Fr. d. 16. - sø. d. 18.2.:
At bede med mystikerne
v/ sr. Anne-Maria Kjellegaard, pastor Michael Brady og Jette Thomsen

Ma. d. 19. - ti. d. 20.2.:
Carsten Niebuhr Institutet

On. d. 21. - to. d. 22.2.:
Lyngby-Taarbæk Kommune

To. d. 22. - lø. d. 24.2.:
Promentor

Fr. d. 23. - lø. d. 24.2.:
Cowi-consult

Ma. d. 26. - on. d. 28.2.:
FAKS

On. d. 28. - to. d. 29.2.:
Dansk Flygningehjælp

To. d. 29. - lø. d. 2.3.:
Københavns Amt

To. d. 29. - sø. d. 3.3.:
Ildrættens lederakademi

DUK-KALENDER

LOKALFORENINGSBESTYRELSES-KURSUS den 10.2.1996 i Vor Frue Menighed i Århus for bestyrelsesmedlemmer i lokalforeningerne samt interesserede.
Pris kr. 80,- samt kr. 50,- for fællesrejse.

LOKALFORENINGSBESTYRELSES-KURSUS den 11.2.1996 hos DØF, Dag Hammarskjølds Allé 17, 3., 2100 København Ø, for bestyrelsesmedlemmer i lokalforeningerne samt interesserede.
Pris kr. 80,- samt kr. 50,- for fællesrejse.

FORÅRSRETRÆTE den 16.2.-18.2.1996 i Asserbo, Frederiksværk. Alder: 20-30 år, max. 20 deltagere.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse - kr. 50,- for dem fra Sjælland.

II. Vatikankoncil den 22.2.1996 og efterfølgende fem torsdage i Vor Frue Kirke, Ryegade 26, 8000 Århus C. Alder: 18-30 år. Pris 60,- kr.
Tilmelding og betaling senest den 1.2.1996.

UNGDOMSMESSE den 25.2.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

ÅRSMØDE den 1.3.-3.3.1996 på Øm for to delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder: 16 år og opefter.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 26.1.1996.

FIRMELSE ØST WEEKEND den 15.3.-17.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Sjælland og Lolland/Falster.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 23.2.1996.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 29.3.-31.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 8.3.1996.

UNGDOMSMESSE den 31.3.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

FÆLLES KUK AFTEN den 10.4.1996 kl. 19.00 i Krypten under Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Alder: 12-18 år.
Tilmelding senest den 20.3.1996.

LEJREDELSESKURSUS den 12.4.-14.4.1996 på Øm for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1996. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 22.3.1996.

UNGDOMSMESSE den 28.4.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

LEDERTRÆNING den 2.5.-5.5. på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede.
Alder oplyses senere.
Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 11.4.1996.

BØRNEDAG den 5.5.1996 kl. 12.00-17.00, Frederiksberg Have på plænen foran slottet.
Alder: 7-12 år, men tag bare familien med på skovtur.

DUK-KALENDER

FORTSAT FRA FORRIGE SPALTE

Medbring frokost og tæppe til at sidde på.

Tilmelding senest den 15.4.1996
UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og 300,- kr. for lejre.
Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Salg og service

Samler søger
gamle nipsenåle
Usædvanlig høj pris gives.
Tlf. 39 29 08 05

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

 DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

**DØGNET
RUNDT**

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eftf.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin

38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Olieløbservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE

V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og forsikringservice, uafhængig af de enkelte forsikringselskaber i:

- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LAVER SPECIALFORSIKRINGER FOR
KATOLISKE KIRKER - RING OG FOR-
HØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT
TAGE OS MED PÅ RÅD!

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skat. Olsøgade 10 • Roskilde • 46 35 10 15
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Værd at vide

**Allan Ohms
advokat (H)**

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle.
Ring til **RET&RÅD** i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamente og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVØB

Stændertorvet 5 • 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr

Vestre Kirkegårds Allé 28-32

2450 København SY

Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Koncildeltager ser lyst på kirkens fremtid

München (KNA) - Til trods for de tilstedeværende krisesymptomer er en deltager på Det andet Vatikanconcil optimistisk med hensyn til kirkens fremtid. Efter fire samlinger afsluttedes Det andet Vatikanconcil den 8. december 1965.

Tidligere biskop i Augsburg *Josef Stimpfle* (79) deltog som den yngste tyske biskop og hans konklusion er i dag: »Man kan med sikkerhed sige, at den katolske kirke vil gå en ny opblomstring i møde ved bredt at tilegne sig koncilets beslutninger«.

Efter ærkebiskoppens opfattelse kan de aktuelle kirkelige problemer ikke henføres til koncilet. Over for KNA betonedes Stimpfle: »Det er åbenlyst, at det kirkelige liv aftager, at antallet af gudstjenestedeltagere er faldende, og at antallet af udmeldelser af kirken er stigende. De, der giver koncilet skylden for dette,

tager fejl«. Den efterkoncilære situation skyldes ikke den af koncilet indledte fornyelse, men at koncilets lære og anvisninger ikke tages alvorligt og at koncilets beslutninger kun mangelfuldt tilegnes«.

Koncilet var nødvendigt

Kardinal *Alois Grillmeier* (85) der bor i München og er jesuit og under koncilet var teologisk rådgiver, har ligeledes betonet, at »koncilet har befriet det kirkelige liv for mange byrder og unødvendige barrierer«. Der findes mennesker - præster og teologer - som ikke kan begribe, at koncilet »måtte tage et skridt fremad«. Mange var ikke villige til at tilegne sig fornyelserne. I den efterkoncilære tids første fase er man gået for hurtigt frem og har således vakt forargelse. Kardinalen er imidlertid overbevist om, at

»koncilet var en nødvendighed. Den måtte komme. Vi var for fasttømrede og - ved denne stivhed - dømt til ufrugtbarhed for mange handlinger. Det måtte ændres«. Problematiske følger såsom mangel på festlighed i gudstjenesterne eller tvivl om den kirkelige sandheds uforanderlighed, skulle kunne opfanges ved godt sognearbejde, mente kardinalen.

Wolfgang Seibel, der er jesuit og udgiver af tidsskriftet »Stimmen der Zeit«, deltog i alle koncilets samlinger som publicist. I tidsskriftet har han for nyligt skrevet: »Koncilets ideer og impulser har vakt en offentlig mening i kirken, som er præget af dialogens og forståelsens ånd - og det i et omfang, som det ved koncilets begyndelse ikke var muligt at forestille sig«. At forsøge at hindre eller omstøde denne proces vil til syvende og sidst være dømt til at

Alois Grillmeier S.J.

mislykkes. Når fortalere for denne holdning endnu »i vore dage synes at have en vis indflydelse, vil fremtiden ikke være deres, for de ser kun på fortiden og har ikke kræfter til levende formgivning for ikke at tale om kreativ virksomhed«, skrev Seibel.

Dokument fra Vatikanet om forældre, børn og seksualoplysning

Rom (KIPA) - »Menneskets seksualitet: sandhed og betydning« hedder et dokument, der blev udgivet i Vatikanet den 20. december 1995 og indeholder gode råd til forældre om børnenes seksualoplysning.

Dokumentet er udarbejdet af Det pavelige Familieråd og har været undervejs i flere år. At lære børnene om seksualiteten betegnes som en væsentlig del af deres opdragelse til et liv i kærlighed. Hertil hører den »nødvendige opdragelse til kyskhed, til værdien af ægteskab og familie

og som til at have respekt for livet«, hedder der i en meddelelse fra Familierådet.

Dokumentet er inddelt i otte kapitler; indledningsvis omtales Den katolske Kirkes lære og de kristne principper, derpå følger konkrete og praktiske råd. Ifølge Familierådet skal dokumentet først og fremmest ses som en anerkendelse af- og en opmuntring til forældrene, der igen skal spille den vigtigste rolle i forbindelse med børnenes seksualoplysning og -opdragelse.

Vatikanet:

»Sikker sex« er umoralsk

Rom (KIPA) - Vatikanet kalder det for en »umoralsk og farlig politik«, at der slås på tromme for »sikker sex« som et middel til at undgå spredning af sygdommen AIDS. I det nylig udsendte dokument fra Det pavelige Familieråd, »Menneskets seksualitet: sandhed og betydning«, opfordres alle katolske forældre til at modsætte sig »sikker sex«-kampagnen, når de snakker seksualitet med deres børn.

Billeder afvises som misbrug

Fra Vatikanets side betegnes det som en »illusorisk teori«, at præservativer skulle være det rigtige middel til at beskytte sig mod AIDS. Det eneste sande og sikre er at lære børnene, at AIDS forebygges ved afholdenhed og troskab, hedder det i dokumentet.

Enhver form for seksualoplysning ved hjælp af billeder, der viser seksuelle forhold, afvises i dokumentet og betegnes som misbrug. Børn i puberteten må først og fremmest lære om naturlig regulering af menneskers frugtbarhed som en del af en sammenhæng; heri indgår »op-

dragelse til kærlighed, til ægteskab, troskab og respekt for menneskelivet i overensstemmelse med Guds plan med skaberværket«, lyder Familierådets anbefaling til forældrene.

Ingen diskussion med børn

Ifølge dokumentet skal man ikke diskutere homoseksualitet med børn, med mindre et specifikt og stort problem gør det relevant. Seksuelle afvigelser bør forældrene kun omtale i individuelle samtaler af rådgivende karakter, fremgår det. Der lægges endvidere vægt på, at »erotisk materiale« ikke hører hjemme i seksualoplysningen, uanset hvil-

ken aldersklasse man henvender sig til.

At vise en fødsel i film eller tegninger bør efter Familierådets mening forberedes ved en gradvis introduktion; derved ønsker man at undgå, at unge kvinder bliver bange for- eller får en negativ indstilling til det at føde. Det er særlig vigtigt, at katolske forældre tager afstand fra tidens »fødselsfjendske og sekulariserede seksualoplysning«, der betragter det at få et barn som en trussel.

Det pavelige Familieråd tager ligeledes afstand fra internationale foreningers og organisationers kampagner for provokeret abort, sterilisation og kunstige præventionsmetoder.

Højeste udmærkelse til kardinal König

Wien (KNA) - Umiddelbart før jul 1995 modtog kardinal *Franz König*, Wien (90) Østrigs højeste fortjenstudsmerkelser. Østrigs præsident *Thomas Klestil* overrakte udmærkelserne ved en festlighed på Wiener Hofburg og fremhævede, at kardinal Königs arbejde havde betydning

langt ud over Østrigs grænser. I flere årtier har kardinal König været en markant skikkelse i den katolske verdenskirke og ikke mindst i forbindelse med Det andet Vatikanconcil og ved tilnærmelserne mellem de kristne kirker.

Kardinal Franz König.

Skriftemål per Internet

Wien (KNA) - For sognepræsten i Lainz sogn i Wien, den 31-årige jesuit *Martin Voill*, er edb-skærmen ikke andet end gitteret ved skriftemålet. Efter et besøg i USA i 1991 fik han ideen til at udnytte Internettet i sit pastorale arbejde, herunder også til skriftemål.

Samvittighed

For at skriftemålet skal være gyldigt, skal der være tale om »samtidighed«. Begge deltagere må kommunikere med hinanden samtidig på en todel skærm, men Martin Voill er klar over, at han kirkeretligt bevæger sig på gyngende grund. Han henviser til, at der i kirkeretten er undtagelses-

tilfælde, hvor man f.eks. i Afrika kan skrifte pr. telefon, ligesom pavens Urbi et Orbi-velsignelse, der sendes over fjernsynet, er gyldig. Internetmulighederne burde vurderes analogt hermed. Skønt internet-skriftemålet sikkert bliver forbudt, er det Martin Voills håb, at det efterhånden bliver muligt. Han henviser til, at playback musik ikke er tilladt ved messen, men Radio Vaticana anvender denne metode hver dag.

Martin Voill anvender imidlertid Internet til andet end skriftemål. På adressen »http://www.kathpress.co.at/kathweb« kan man få jesuiten i tale og søge råd og vejledning. Dagligt får Martin

Voill 2 til 3 henvendelser - især fra unge mænd i alderen 20-30 år, og for præsten er det en fordel at anvende Internet, idet der er bedre tid til at give et grundigt svar end hvis man anvender telefonen. Alle henvendelser bliver besvaret samme dag.

Jesuitter genåbner skole i Vilnius

Vatikanet (KNA) - Jesuitterne i den litauiske hovedstad Vilnius har for nyligt kunnet genåbne deres skole, som de for 55 år siden blev tvunget til at lukke.

Skolen blev oprettet i 1540

Ny domkirke i gammel saltmine

Zipaquira (KIPA) - Før jul fik Colombia en kirke, der vist må betegnes som verdens otteende vidunder: Lørdag den 16. december indviede biskoppen af Zipaquira, *Jorge Carvajal*, en ny domkirke i en 15 millioner år gammel saltmine i Andesbjergene. Ved indvielsen lød Hændels store »Halleluja«, sunget af 400 unge sangere. Den colombianske præsident, *Ernesto Samper*, deltog i festlighederne.

180 m under jorden

Domkirken befinder sig 180 m. under jorden og omkring 50 km fra hovedstaden Bogota. Den erstatter en nærlig-

gende kirke fra 1950, der ligeledes er bygget i en saltmine men måtte lukkes for fire år siden; der var risiko for sammenstyrtning.

Den nye domkirke har korsform; hovedskibet er 120 m. langt og sideskibene hver 75 m. Der er plads til 1.800 mennesker. Fire saltsøjler, 10 m. i diameter, symboliserer de fire evangelister, mens en laserstråle tegner et kæmpe-mæssigt kors på kirkens væg.

I løbet af de fire år, det har været at bygge kirken, er mere end 250.000 tons salt blevet hentet op af minen. Arkitekten oplyser, at kirken vil kunne holde i mindst 300 år.

Overrabbiner i Stenosgade, side 3
 Caritas Fasteaktion, side 5- 12
 Pavens Fastebudskab, side 6
 Kirsten Brink i Andesbjergene, side 8-9
 Meddelelse fra bispekontoret, side 13

katolsk orientering

Paven og Chirac enige om indsats for menneskerettigheder

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II og Frankrigs præsident Jaques Chirac har ved deres møde i Vatikanet udtalt sig for en fælles indsats for menneskerettigheder, fred, afrustning og udvikling. Præsident Chirac's besøg i Vatikanet var hans første officielle besøg i udlandet som præsident. Sidste gang et fransk statsoverhoved var i Vatikanet var 1959, hvor general Charles de Gaulle besøgte pave Johannes XXIII.

Ifølge Vatikanets talsmand Joaquin Navarro-Valls blev Frankrigs atomprøvesprængninger ikke berørt under besøget. Umiddelbart før besøget havde paven over for det diplomatiske korps udtalt sig for et øjeblikkeligt stop for atomprøvesprængninger.

Pius-ordenen
 Påfaldende er det, at den franske præsident ved besøget fik tildelt den pavelige Pius-orden og ikke Kristus-ordenen, som ellers tildeles statsoverhoveder. De Gaulle fik i sin tid Kristus-ordenen.

Ved præsidentens ankomst på Peterspladsen blev han mødt af en skare demonstranter fra »De Grønne« og fra »Greenpeace« med et banner: »Chirac, lyt til paven: Stop atomprøvesprængningerne!«

Statsbesøget forløb i en hjertelig atmosfære. Blandt de emner, der blev berørt, kan nævnes: Frankrigs særlige ansvar for at forsvare liv, da det er et land med kristen tradition, situationen på Balkan, i Mellemøsten og i Afrika. Pa-

ven pointerede over for præsidenten betydningen af en familievenlig politik og et frit skolevalg. Desuden blev planerne for pavens besøg i Frankrig i 1997 omtalt.

Tro mod sin kristne tradition

Ved besøget lagde Chirac i en tale vægt på, at Frankrig ville forblive tro mod sin kristne tradition og at man følte sig forpligtet til solidaritet med andre lande.

Johannes Paul II betonedede Frankrigs rolle i forbindelse med løsningen af konflikter i verden og Frankrigs arbejde for et stærkt Europa. Et solidarisk Europa kan medvirke til at støtte udviklingslandene. I Mellemøsten og i Middelhavsregionen har Frankrig i århundreder været en stabilisator med respekt for forskellige religioner og kulturer, sagde paven.

Fasteaktion 1996 indledes nu

I løbet af ganske få dage begynder fastetiden og hermed

de nordiske biskoppers fasteaktion. Caritas Danmark har bl.a. til opgave at administrere kampagnen, og sørge for at kampagnen når ud til de danske katolske hjem.

I dette nummer af »katolsk orientering« er fasteaktionen omtalt på siderne 5 til 12. Caritas Danmark og Pastoral-Centret tilbyder yderligere materiale. Se side 12.

De kristne skal være frihedens forsvarere

Osnabrück (KNA) - Kirkerne går en strålende fremtid i møde, mener teologen Paul M. Zulehner, Wien; de skal være »frihedens forsvarere«. Der må tegnes nye billeder af kirkelige instanser, normer og autoriteter. Zulehner opfordrer kirkerne til at forsvare menneskers frihed og således bevare dem for at flygte ind i falsk autoritetstro.

Kirkerne må tilbyde brugbare rammer om tilværelsen, der gør det muligt at leve i frihed, siger han. Ved at gøre mere ud af læren om livet efter døden kan kirkerne desuden befri mennesker for den angst, der følger af, at al lykke skal opnås her på jorden; først når man har overvundet denne angst, er det muligt at være solidarisk.

Kwasniewski vil ratificere konkordat

Warszawa (KNA) - Polens nye præsident Aleksander Kwasniewski vil ifølge en diplomat i Warszawa ratificere det konkordat med Vatikanet, som i næsten tre år er blevet tilbageholdt.

I »Radi Zet« meddelte diplomaten, der er chef for det polske diplomati, at ratifice-

ringen vil finde sted før den nye forfatning bliver vedtaget.

Kwasniewski har for nyligt selv udtalt sig for et fornuftig kompromis og givet udtryk for et håb om juridiske og forfatningsmæssige løsninger, der er i overensstemmelse med den polske tradition.

Biskop Theodor Suhr fyldte onsdag den 24. januar 100 år. Det blev ved denne lejlighed muligt at få taget dette billede af vore tre danske katolske biskopper: Theodor Suhr, der har viet Hans L. Martensen (t.h.), som har viet Czeslaw Kozon (t.v.). Se bagsiden om biskop Suhrs 100 års fødselsdag. Foto Knud H. Kluge.

katolsk orientering

Tilsendes katolske husestande i Danmark 120 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementpris 230 kr. årligt. Adresserendring meddeles til postvæsenet. ISSN 0902-297X

»Jeg ser fremad«

Teologen Hans Küng træder tilbage

Tübingen (KNA) - Nej, ve-modigt er det ikke, synes *Hans Küng*. Der er nok af arbejde, der venter på ham. Mandag den 22. januar holdt den verdenskendte, schweiziske teolog sin sidste forelæsning i auditorium nr. 25 på universitetet i Tübingen.

Küng, der fylder 68 år i marts, vil med udgangen af dette semester være professor emeritus og dermed ikke længere forpligtet til regelmæssigt at tilbyde undervisning. Hans sidste forelæsningsrække er ganske vist ikke færdig, men til de to sidste vil han bare sidde blandt tilhørerne på forreste række, siger Küng. Det er kollegerne *Karl-Josef Kuschel* og *Walter Jens*, der vil hædre ham med et par forelæsninger.

En af de sidste store teologer forsvinder

Men Hans Küngs tilbage-træden forsvinder en af de sidste store teologer, der blev kendt i forbindelse med Det andet Vatikankoncil, fra det akademiske rampelys. »Efter så mange år stadig at have så mange tilhørere, det er dejligt«, siger Küng og betegner sin tid på Eberhard-Karls-universitetet i Tübingen som »36 indholdsrige år«.

Omkring et tusind har der været i de seneste måneder. Forelæsningerne blev holdt i det største af auditorierne og transmitteret til et andet. Den

økumenisk orienterede og pavekritiske teolog har altid haft et publikum i Tübingen, men fik det først for alvor i dette semester. »For fremtiden vil jeg i højere grad koncentrere mig om mit videnskabelige arbejde«, fortæller Küng, der er kendt også langt uden for katolske kredse.

»Affæren Küng« gik på læren om pavens ufejlbarlighed

I 1979 fik Küng læreforbud. »Affæren Küng« gik først og fremmest på læren om om pavens ufejlbarhed, men drejede sig også om spørgsmål vedrørende Kristi person. Men på Institut for Økumenisk Forskning, der i 1980 skilte sig ud fra det teologiske fakultet, kunne han fortsat både forske og undervise og fik flere tilhørere end før.

Instituttet har været ledet af Hans Küng siden 1964. Efter hans tilbagetræden bliver det igen en del af det katolsk-teologiske fakultet og får en af dogmatikerne til leder.

Til Küngs hidtidige stedfortræder som leder af instituttet, *Karl-Josef Kuschel*, har universitetet oprettet en ny, akademisk lederstilling; Kuschels område bliver »kulturrens og den interreligiøse dialogsteologi«. Det er ikke mindst ministerpræsidenten i Baden-Württemberg, *Erwin Teufel*, der har arbejdet på at få denne stilling oprettet; Teu-

fel sætter stor pris på Küng, hans tænkning og instituttets arbejde.

Selv vil Küng lægge flere kræfter i sit »Projekt Verdensethos«. En industrimagnat fra Baden-Baden, *grev Karl Konrad von der Groeben*, har med 5 mio. D-mærk - små 20 mio. kroner - som indsats oprettet en stiftelse, kaldet »Verdensethos - for interkulturel og interreligiøs forskning, kontakt og uddannelse«. Forstander for stiftelsen er - *Hans Küng*. For ham drejer det sig om etiske standarder på tværs

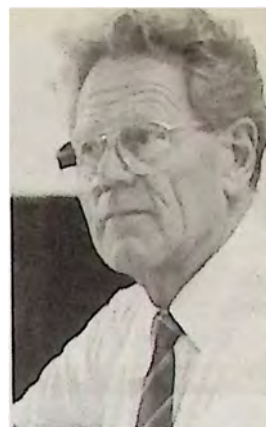
af religiøse skel, siger han, og om at give bolden op til politiske og kulturelle aktiviteter over hele jorden. I sidste instans er det menneskeheden fremtid, det gælder. Aktiviteterne spænder fra foredrag i mange lande til en konkurrence for tyske skoleelever.

Mange ønsker Küng rehabiliteret

Læreforbudet fra 1979 er ikke længere et åbent sår, men ondt gør det stadig, indrømmer Küng. Og han vil nødig gå over i historien som et uløst problem. I forbindelse med Küng's 65 års fødselsdag i 1993 var der ganske vist mange, der gjorde opmærksom på, at han burde rehabiliteres - og for to år siden fandt

han sammen med sin tidligere kollega *Walter Kasper*, nu biskop af Rottenburg, i en »åben og venlig samtale«. Men så skete der ikke mere. Et planlagt møde med formanden for den tyske bispekonference, *Karl Lehmann*, har endnu ikke kunnet gennemføres. Angivelig fordi denne ikke havde tid.

Küng, der stadig gør sig bemærket med delvist pavekritiske udtalelser, og som var en af de kendte, der støttede aktionen »Kirkefolkets ønsker«, udtaler: »At blive skubbet ud af fakultetet i 1979, det var bittert; det var en uretfærdig handling; det må gøres godt igen - og helst her på jorden. Jeg er skuffet over, at der hverken fra kir-

Hans Küng holdt sin sidste forelæsning den 22. januar i Tübingen.

kens side eller fra fakultetets er sket noget i den retning.«

FN-konference:

870.000 bosniere hjem i år

Genève (KNA) - FN's flygtningehøjkommissariat (UNHCR) regner med, at 870.000 af de 2,5 millioner bosniske flygtninge vil kunne sendes hjem i løbet af 1996, udtalte flygtningehøjkommissær *Sadako Ogata* på en konference om Bosnien i januar.

Hun advarer samtidig imod en overilet hjemsendelse. De europæiske modtagerlande bør ikke sende flygtningene hjem, før fredsprocessen er sikret og genopbygningen af landet skrider fremad. Repa-

triering i større målestok vil der tidligst kunne tages fat på til foråret, sagde *Ogata* til repræsentanter for mere end 40 stater.

Repatrieringen må koordineres

Civilbefolkningen må ikke blive »offer for fredsprocessen«. Under krigen har den bosniske civilbefolkning været skydeskive for krigens parter, fortsatte højkommissæren; repatrieringen må

nødvendigvis koordineres, da fredsprocessen ellers kan bringes i fare.

Af de 870.000, der forventes hjemsendt i år, er 500.000 fordrevet fra deres hjem, men har fundet tilflugt andre steder i Bosnien, 170.000 flygtninge fra stater i det tidligere Jugoslavien og 200.000 bosniere, der er flygtet til andre europæiske lande.

Den bosniske Premierminister *Haris Silajdzic* udtrykte håb om yderligere økonomisk bistand. Kun hvis Dayton-

fredsftalen bliver fulgt til punkt og prikke, sagde han, vil det være muligt at få flygtningene til at vende hjem.

Repatrieringen er noget af det vanskeligste ved fredsprocessen. Dayton-aftalen indebærer, at krigens parter er indforstået med at lade UNHCR stå for den.

I mødet i Genève deltog også *Carl Bildt*, der koordinerer genopbygningsarbejdet, og FN's højkommissær for menneskerettigheder, *José Ayala Lasso*.

Kardinal Edward Cassidy til økumenisk gudstjeneste hos Birgittasøstrene i Rom

I anledning af bedeugen for de kristnes enhed, der i år fandt sted fra den 18. til den 25. januar, fejredes en økumenisk gudstjeneste i Santa Brigida-kirken i Birgittasøstrenes hus i Rom.

Gudstjenesten blev ledet af kardinal *Edward Cassidy*, præsident for Sekretariatet for de kristnes Enhed. I gudstjenesten deltog den finske lutherske biskop *Joma Laulaja* og Den svenske Kirkes præst i Rom, *H. B. Hammar*.

Bibellæsningerne var på finsk, svensk og italiensk, og i sin prædiken sagde kardinal Cassidy spøgende, at sikkert ikke alle havde forstået alt af læsningerne. Kristen enhed er ikke mulig, hvis kirkerne ikke indser, at splittelsen er en fattigdom, sagde han bagefter alvorligt. »Kirkerne skal se og erkende deres fattigdom. Hvad har de af værdi, som de ikke har fået af Herren? Og kan de påstå, at alle deres medlemmer er retfærdige og syndefrie? Den katolske kirke erkender og bekender, at dens medlemmer er svage og at deres synder er en hindring for Frelserens planer.«

Birgittaordenen eller Den hellige Frelseres orden blev grundlagt af den hellige *Birgitta* i det 13. århundrede. I begyndelsen af det 19. århundrede fik ordenen en ny gren takket være moder *Elisabeth Hesselblad*. Den nye gren (»den svenske gren«) blev endelig godkendt af paven den 2. december 1940. I dag tilhører ca. 500 søstre denne gren, som ledes af generalabbedissen, moder *Tekla Famiglietti*.

Søstre er i Italien, Sverige, Danmark, Estland, England, Schweiz, Polen, Mexiko og Indien. Ordenens hovedopgave er gennem initiativ og bøn at medvirke til en genoprettelse af de kristnes enhed.

Birgittasøstre har gæstehuse i forskellige dele af verden og grundlægger kulturelle og økumeniske centre. Et sådant center blev indviet den 7. oktober 1995 i Næstved i Danmark.

Birgittasøstrenes spiritualitet kredser omkring meditationen over Kristi lidelse. Ordens latinske motto, *Amor meus crucifixus est*, betyder »Min kærlighed er den kors-

fæstede«. Søstre bærer oven på deres hovedtøj en hvid stofkrone med fem røde

mærker, som symboliserer Kristi fem sår.

ks

FORÅR PÅ MAGLEÅS

Påskerefugium

Refugium 4.4.96 kl. 14 - 7. eller 8.4.96 kl. 14

Atter i år vil det være muligt at tilbringe påsken på Magleås. Påsken med dens rige liturgi vil være refugiets indhold. Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne. Gejstlig leder: *Edward Stappers O.Præm.* Daglig leder: *Ellen Marie Lebahn*. Pris til 1. påskedag kl. 14 kr. 995,-. Pris til 2. påskedag kl. 14 kr. 1.145,-.

Thomas af Aquin-kollokvium

Week-end 26.4.96 kl. 19 - 28.4.96 kl. 14

Denne store middelalder-kirkelærer er i vore dage genstand for fornyet interesse. Week-end'en vil berøre såvel Thomas af Aquins teologi som filosofi og etik. Medvirkende: *Iver Hoel*, *Bjørn Højbo*, *Mette Lebech*, *Anders Pilz* o.p. med flere. Leder: pastor *Jesper Fich*. Pris kr. 650,-.

Kirkerne Apostlene efterlod

Week-end 31.5.96 kl. 19 - 2.6.96 kl. 14.

Denne week-end vil forme sig som en indføring i bogen af samme navn, skrevet af *Raymond Brown*, en af nutidens mest kendte bibelesperter. Vi beskæftiger os med syv forskellige kirker, som vi kan skelne i Det ny testamente. Hvordan overlevede de apostlenes død? Kan vi i vor tid lære af deres erfaring? Leder: pater *Frank Jobst OMI*. Pris. 600,-.

Tilmelding til ovenstående arrangementer ved indbetaling af depositum kr. 200 på giro 428 44 29 med angivelse af arrangement.

Centerleder *Elin Udum*,
Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15.

Sankt Ibs Skole Horsens

søger lærere

Til ansættelse 1. august søges 2 lærere. Vi mangler lærere til undervisning bl. a. i fagene tysk, engelsk, matematik, drengedræt og evt. dansk.

Skolen er en katolsk skole, der bygger på et kristent menneskesyn. Vi har ca. 500 elever fra bhkl. - 10. kl., og vi har netop taget en ny skolebygning med 15 klasseværelser i brug.

Ud over en målbevidst faglig undervisning prioriterer vi fællesskab og trykthed højt. Vi har et bredt musiksk engagement.

Ansættelse sker ifølge overenskomst mellem LC og Finansministeriet.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse på skolens kontor, tlf. 75 62 36 00. Ansøgningsfrist 1. marts 1996. Ansøgning stiles til Bestyrelsen for Sct. Ibs Skole, Kildegade 18, 8700 Horsens

Gud kalder - og forventer et svar

Fredag den 1. marts vil kvinder over hele jorden være forenet i bøn. I hektiske storbyer, i spredte landsbyer, i kirker og mødesale samles kvinderne for at bede de samme bønner og læse de samme tekster på alverdens sprog.

Danske kvinder er med og mødes flere steder i landet. Hold øje med lokale arrangementer.

Bededagen samler kvinder fra alle kirker og har været afholdt siden 1887, hvert år den første fredag i marts. Og hver gang optages kollekt til forskellige projekter. Dette års indsamling vil være til støtte for projekter i Colombia og Botswana.

I Botswana er en dansk sygeplejerske, Hilda Johannessen, med til at oplyse befolkningen og rådgive regeringen om AIDS, lige som hun medvirker til at oplære en gruppe i sin menighed i sjælesorg og

samtaletterapi. Antallet af AIDS-ramte i landet er eksploderet, siden man i 1989 registrerede det første tilfælde af sygdommen.

Hilda Johannessen er også med i et andet lokalt pionerarbejde, »Kvinder mod voldtægt«. Det er en støttegruppe, der yder aktiv hjælp til voldtægtsramte, halvvoxsne piger.

I Colombias hovedstad, Bogota, hvor tusinder af børn lever på gaden, er et nyt børnenecenter ved at opstå. »Børnenes liv« hedder det. Snarere end et egentligt børnehjem bliver det et sted, hvor børnene kan være i en periode og komme sig både fysisk og psykisk for derefter at begynde på en ny tilværelse f. eks. i en adoptivfamilie.

Endvidere arbejder det colombianske bibelselskab og flere kirker i landet på at udanne frivillige til at besøge

og undervise især enlige mødre og prostituerede i fængslerne.

For årets projekter står Det danske Bibelselskab, Apostolsk Kirke og Sygeplejerskernes Missionsforbund.

I 1995 gik kollektens del til »Fredens Stemme«, der underviser mødre og børn i Thailand, og dels til Sankt Lukasstiftelsens Hospice i København, der i meget stort omfang finansieres af frivillige bidrag. Begge steder fortæller medarbejderne, at den indsamlede pengegave har været en stor hjælp og opmuntring.

Tekster og bønner udvælges og udarbejdes på skift af kvinder i forskellige lande. I år er det kvinder i Haiti, der står for bededagsteksterne. Haiti, der blev selvstændigt i 1804, var den første sorte republik i Den nye Verden. Der er religionsfrihed, og diktatu-

ret er afskaffet; alligevel fortæller kvinderne, at situationen i landet er meget vanskelig.

Bededagens tema, der denne gang er: »Gud kalder - og forventer et svar« vil være gennemgående ved møder og arrangementer i mere end 170 lande. Et lille hæfte med tekster og bønner på dansk fås gratis ved henvendelse til: Jette Larsen, Elvej 42, 6000 Kolding.

Overrabbiner Bent Melchior i menighedssalen i Stenosgade:

Vi må være åbne og vågne for de messianske tider

Overrabbiner Bent Melchior.

Mandag den 29. januar holdt overrabbiner Bent Melchior i Jesu Hjerter kirkes menighedssal et foredrag »Venter jøderne fortsat på en Messias?« og »Hvordan har messiasforventningen udviklet sig i jødisk tankegang før og nu?«

Tilstrømningen til arrangementet oversteg langt arrangementets forventninger, idet ca. 200 mennesker forsøgte at få en plads. Da salen kun kan rumme godt hundrede, måtte en hel del finde plads på trapperne, i forhallen og i garderoben.

På sin særegne livfulde og fortællende stil - krydret med mange forklarende billeder og små legender - gav overrabbinceren en orientering om

jødernes messiasforventning.

Troen på, at der skal komme messianske tider, er noget centralt i jødedommen, og forventningen herom kan spores tilbage til 1. Mosebog og er at finde i stort set alle Det gamle Testaments bøger.

Der er mange opfattelser af messiasforventningen, men de kan stort set sammenfattes i to: enten at Messias er en person (et menneske, der fødes og dør og som får en efterfølger, der sikrer en stabil situation), eller at der vil komme messianske tider - altså en ikke-personificeret forventning. Denne sidste er et udtryk for, at man i jødedommen er bange for persondyrkelse. Det, der tæller, er personens handlinger.

Hvordan og hvornår vil de messianske tider indtræffe? Det véd vi ikke, men vi må være åbne og vågne for denne begivenhed. Et vigtigt punkt er det, at der forud for disse messianske tider skal komme en forløber, Elias. Det er et særlig gribende øjeblik i pesach-liturgien, når dørene åbnes for at konstatere, om forløberen for Messias står uden for og venter på at blive lukket ind. Altid og overalt - også på steder, hvor man var udsat for progromer, blev forventningerne synliggjort i denne handling.

Hvad skal Messias afstedkomme? Alle fra diasporaen skal føres hjem og Israels folk vil blive forløst og genopstå. Nogle forestiller sig, at den messianske tid er noget, der sker her og nu. Deutero-Esajas' messiasstekster gjaldt ikke fremtiden, men situationen i hans levetid under Cyrus i Babylonien. Andre ser den messianske tid som en fremtidig tilstand, hvor der hersker fred, retfærdighed, velfærd og tryghed.

Når mennesker ned gennem tiderne har næret et så brændende ønske og forventning om de messianske tider, er det forståeligt, at der har været mange falske messias'er. Som eksempel på en sådan kan nævnes Zabatai Zwi, der opstod efter jødernes fordrivelse fra Spanien. Han konverterede til islam og blev således muslim.

Messias-fødselsveer

Det er jødisk tradition, at der forud for Messias' komme vil ske voldsomme ting. Man kalder det Messias-fødselsveer. Holocaust kan være en sådan.

Men reformbevægelsen i Oplysningstiden, hvor det specifik jødiske skulle fjernes og der skulle lægges vægt på en ny demokratisk triumf, der skulle overbevise alle mennesker om, at Gud er Gud og at

enhver skal bøje sig for ham, viste senere, at det ikke var messianske tider.

På samme måde med Theodor Herzl's zionisme. De fleste religiøse jøder accepterer efterhånden landet Israel og jødernes tilbagevenden til landet, men det er ikke ensbetydende med, at zionismen er noget messiansk. Som mange vil sige det: Lad dog Gud bestemme, hvornår Messias skal komme og bland jer ikke i det. Det er Guds sag!

Det jødiske livssyn er i bund og grund optimistisk, og det er værd at lægge mærke til, hvor meget godt og hvor langt ud man har kunnet nå med positive handlinger i vor levetid. Godt nok er der også sket uhyrligheder af enormt omfang, men vi må stole på, at vi går fremad, selvom vi for hver to skridt frem går et tilbage.

Vi skal være vågne og opmærksomme for de ting, der går forud for de messianske tider. De vil sikkert komme, men vi må ikke sidde med hænderne i skødet og blot vente på, at det sker, for så sker det ikke. Guds vilje præges af menneskers vilje. Vi mennesker må »hjælpe« Ham. Vi får ikke det daglige brød ved at bede Gud velsigne det. Han velsigner det, når vi har sat det på bordet.

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

Skovgårdsvej 11
2920 Charlottenlund
DANMARK
Giro 9 00 05 93

TEMA FOR LOURDESVALFARTEN 1996:

»Vi har et håb! - At elske er nok!«

Kære tidligere eller kommende deltagere. Det er med stor glæde, at vi igen indbyder til deltagelse i Den Nordiske Valfart til Lourdes for syge og raske pilgrimere.

LOURDESVALFARTEN 1996 finder sted:

ONSDAG DEN 03. JULI TIL ONSDAG DEN 10. JULI 1996.

Som noget nyt og som et forsøg benytter vi os i år ikke af Accueil, men lader alle, også de syge/handicappede, blive indkvarteret på hotel. Nogle af hotelværelserne er netop specielt indrettet med det formål.

I år har vi som noget særligt glæden at være med til at fejre TRO & LYS's 25 års jubilæum, idet denne gruppe også rejser med os til Lourdes.

Prisen for rejsen er for raske og syge deltagere d.kr. 5.300,-, hvilket inkluderer flyrejse t/r direkte Kastrup/Lourdes samt ophold med fuld pension på hotel.

Af hensyn til deltagere, som p.g.a. sygdom eller handicap har brug for hjælp, medfølger læger, sygeplejepersonale og andre hjælpere.

De kan rekvirere tilmeldingsmateriale eller få oplysninger i øvrigt på tlf.:

42 28 39 83 - Marina Steensen
39 29 92 23 - Philippe Hanus

Begge kan normalt træffes hverdage kl. 20-21.

SIDSTE FRIST FOR TILMELDING ER DEN 1. MAJ!

Årets Lourdes-tema minder os om det HÅB, som TROEN giver os, og som finder sit synlige udtryk i KÆRLIGHEDEN.

Med venlig hilsen
på Valfartskomiteens vegne
Georg Høhling

Pilgrimsrejser!

Fatima i Portugal og Medjugorje i Bosnien

Fatima fra den 8. maj til den 19. maj 1996
Medjugorje fra den 19. juni til den 30. juni 1996

Rejserne til de to Maria-åbenbaringssteder er arrangeret af Maria Truelsen, og pastor Benny Blumensaat er vores spirituelle guide på begge rejser.

Pilgrimsrejserne er for alle søgende mennesker og for mennesker, som ønsker at udvikle sig personligt i troen og i Guds kærlighed.

Nærmere oplysninger:

Maria Truelsen
Dr. Tværgade 14
1302 København K
tlf. 33 32 70 69

eller

Holger Danske Bustrafik a/s

tlf. 42 81 22 44

Økumene -men med hvem?

For et år siden blev repræsentanter for de anglikanske og luthersk-evangeliske nationalkirker enige om en erklæring, (der fik navn efter den finske by Porvoo), om kirkens væsen og det kirkelige embede. Formålet var ved gensidig anerkendelse af hinandens kirkesyn og embedsopfattelse at komme til et øget samarbejde på tværs af statskirkegrænserne.

Denne Porvoo-erklæring er blevet afvist af Den danske Folkekirke, til dels fordi kun halvdelen af menighederne har reageret på den, men især fordi danske teologer råbte vagt i gevær: Nok er Den danske Folkekirke en kirke med biskopper, men den skulle ikke gerne blive en bispekirke.

Forleden stod den egentlige begrundelse at læse i Kristeligt Dagblad (KD) under den forunderlige rubrik »God afslutning på Porvoo-sagen«. Begrundelsen for afvisningen er den enkle, at man »ikke kan tiltræde dokumentets embedssyn og kirkeforståelse« (citater fra KD). Dette er uhyre interessant. For faktisk fratager den lille danske nationalkirke herved anglikanerne og Det lutherske Verdensforbunds medlemskirker det rette kirke- og embedssyn. Burde den logiske konsekvens af dette da ikke være et klokkeklart enten-eller: Enten tager alle disse nævnte kirker fejl af sig selv og er altså ikke rigtige kirker og deres biskoper ikke rigtige biskoper. Eller er det Den danske Folkekirke, der er afvigeren, så den hverken i bibelsk-evangelisk og ikke engang i luthersk forstand er kirke og dens biskopper ikke biskopper? Denne logiske slutning er der naturligvis ingen, der vil drage.

Det bør vi som økumenisk sindede katolikker da også overlade til Folkekirkens egne teologer, men se, om ikke protestanten *Faun Iversen* har stillet spørgsmålet i en iøvrigt morsom kronik i KD om »Den danske Stammekirke«. I denne kronik morer han sig over, at juridisk set er Den danske Folkekirkes status i forhold til statsmagten så uklar og u håndterlig, at alle begreber er tvetydige. Men just dette er pæredansk, for det åbner jo muligheden for fortolkninger, så der inden for den berømte rummelighed er plads til modsatte synspunkter, som kan ligge meget længere fra ens egne end f. eks. anglikanske eller lutherske, som bare ikke er danske!

Forundringen over artiklen »God afslutning -« stiger til nye højder, når man læser, at de danske biskopper *samtidig* med afvisningen (af principielle grunde: de andres forkerte kirke- og embedssyn), dog understreger, »at der ikke er så store forskelle på Den danske Folkekirke og Den anglikanske Kirke, at de to kirker ikke kan bruge hinandens præster og deltage i hinandens gudstjeneste, også i altergangen«. Ser man det.

Det næste bliver sikkert lige så morsomt: I flere år har internationalt anerkendte lutherske og katolske lutherkendere arbejdet med et grundigt studium af Luthers centrale lære om retfærdiggørelse ved troen. Dette arbejde er nedfældet i en fælles luthersk-katolsk erklæring, der mener, at forskellene ikke længere kan være begrundelser nok for en kirkesplittelse. Nu har *Ismael Noko*, generalsekretær for Det lutherske Verdensforbund foreslået, at denne erklæring sendes til alle medlemskirker med spørgsmålet, om de er enige i denne konklusion, så den gensidige bandlysning af hinandens lære kunne ophæves. Man aner allerede »the same procedure«, for uanset, hvad store anerkendte fagspecialister mener, at Luther mente, så råber danske teologistuderende højt, at de store lutheranere har svigtet Luther: Erklæringen er alt for katolsk! Er det atter den lille nationale selvtilstrækkelighed, der uddeler dumpekarakter til dem, der véd, at troen ikke er teologien, og at al teologi er fortolkning, også *et* luthers, med mindre hans formuleringer er dogmer?

Økumene, ja, men med hvem og om hvad?
Kan man mon få svar på spørgsmålene?

w.w.

Bernhard Häring og kirkens læreembede

I nr. 1/96 den 17.1.96 bringer »k.o.« et referat fra KNA af udtalelser af moralteologen *Bernhard Häring* om læreembedets afvisning af muligheden for kvindelige præster.

Referatet har gjort mig ondt. Jeg har tidligere læst og lært meget af *Bernhard Häring*, selv om han senere kom på kant med læreembedet og derefter næsten bare har været i opposition.

Alligevel er det ikke muligt for mig at tro, at han har kunnet sige sådan noget vrøvl, som dette referat påstår, at han har sagt, og jeg finder det forkert, ja, ondsindet

at offentliggøre det, hvis han har sagt det. For det kan kun skade hans gamle ry. Og det fremmer bestemt heller ikke tilliden til KNA og »katolsk orientering«.

For det første henviser *Häring* i henhold til referatet kun til Det første Vatikankoncil, der som bekendt forblev uafsluttet p.g.a. krigen; derimod omtaler han slet ikke Det andet Vatikankoncil, til trods for at læreudtalelse, som sagen drejer sig om, udtrykkeligt henviser til *Lumen Gentium* nr. 25 (da de fleste nok ikke kender den, henviser jeg til den af os udsendte af-

trykning af dette nummer af LG).

For det andet (og det er endnu værre) nævner referatet to »tvingende grunde«, som *Häring* skal have kaldt beskæmmende. Der anføres derefter een af dem (og kun een), nemlig at efter Guds ordening står manden over kvinden og præsten over lægfolket!

At kirkens læreembede bare skulle have antydning af noget lignende er simpelthen usandt og opdigtet. Der er ingen af dokumenterne i denne sag tale om den slags sludder. Naturligvis.

Hovedargumentet for kirkens afvisning af kvindelige præster er ganske enkelt Jesu eksempel og traditionen; og der gøres udtrykkeligt opmærksom på, at kirken ikke har eller kan have nogen mulighed for at se bort fra dem.

Der er derimod aldrig tale om, at mænd og kvinder ikke har lige værd; men de har ikke de samme opgaver; præster og lægfolk har lige værd; men de har ikke de samme opgaver. Det mener naturligvis også *Bernhard Häring*, og han ved også godt, at kirkens læreembede mener (og siger) det. Hvorfor lægger man ham

da den påståede uhyrlighed i munden?

Til modstanden mod denne afgørelse bare endnu en ting: Man ser præstestanden som en magtfaktor og det er moderne at tale om magt (og at være imod den); men præstens opgave er ikke magt, men tjeneste - ikke mindst tjenesten over for kirkens sakramenter; og til den har han viet hele sit liv. Det kunne være rart, hvis vi kunne holde op med at se kirkeledelsen og præsterne som magtfaktorer og hellere begynde at holde af dem for det, de i kraft af deres kald (som de har fra Gud, ligesom vi har vort) giver os til glæde og lykke og evigt liv.

Erik Guldager

Svar

Bernhard Häring har aldrig været i opposition til læreembedet og derfor heller ikke dømt for noget. Hvis pressebureauet KNA har fejlciteret ham ville de omgående have sendt en rettelse og undskyldt. KNA samt de få øvrige europæiske pressebureauer flere gange blevet rost af paven for deres seriøse arbejde. *Red.*

Dialogen fortsætter

Angående kardinal *Joseph Ratzingers* afvisning af muligheden af at ordinere kvinder til præster i den katolske kirke, og påstanden om, at det her drejer sig om noget, »der altid, overalt og af alle troende skal fastholdes, da det hører til troen«.

Når det drejer sig om debatten angående præsteembedet til kvinder i den katolske kirke, så kan man tale om tradition, om historie, og om hvad man anser for rigtigt her og nu. Men når man taler om »tro« og »dogmatisk kvalitet« og »afslutning af al dialog om emnet«, så er der for mig at se kun to muligheder at reagere på.

Enten bliver man helt stum og holder sig til trosbekendelsen: »Jeg tror på een Gud, himlens og jordens skaber, og på een herre, Jesus Kristus, Guds enbårne søn, og på Helligånden, Herren og Levendegørende« og opgiver samtalen om kirkens væsen og skikkelse.

Eller man må sige med *Bernhard Häring*: »ethvert forsøg på at opfatte disse udtalelser (af troslærekongregationen) som et dogme eller en ufejlbart lære forpligter alle biskopper og teologer, som er

af en anden opfattelse - ja hele det katolske kirkefolk til protest«.

Så kan en alvorlig ment dialog fortsætte. Kirkehistorien lærer os, at der altid vil være nye og fornyede aspekter; der vil altid være nye veje for kirken, der hvor vi ikke er »herrer over hinandens tro, men medarbejdere på hinandens glæde« (2. Kor. 1,24).

Eva Nordentoft

Frit ombyttelige komponenter af en evangeliseringsmaskine

Apostlen *Paulus* har gennem sit første brev til menigheden i Korinth givet os et forunderligt billede af kirken: Vi er Kristi legeme og hver især hans lemmer.

I paulinsk forstand er en deling uniformerede soldater eller en gruppe vælgere i en valgkreds ikke medlemmer af noget som helst. Og jeg er bange for, at man som en del af »kirkens fulde fællesskab« ikke nødvendigvis er et medlem af samme - i paulinsk forstand.

Forskellen på at være en del af og være medlem af illustreres tydeligt i en families struktur. Bedstemoderen, forældrene, den voksne søn, lillesøster og hunden er sande medlemmer, fordi de ikke er dele af en homogen klasse. De er nemlig ikke ombyttelige! Moderen er ikke blot en forskellig person i forhold til datteren; hun er en anden person.

Hver person i familien er unik. Hvis man subtraherer et medlem fra denne familie, har man ikke blot reduceret familien i antal, men læderet familiens struktur. Familiens enhed er en forening af forskellige personer - som knap nok kan sammenlignes.

Det er et andet billede, men ganske samme grundsyn, *Paulus* giver os i 1. Kor. 12. Hvordan apostlen *Peter* har formuleret sit kirkesyn, ved vi mindre om; men konciliet i Jerusalem tyder på, at *Peter* og *Paul* respekterede hinanden.

Den nuværende indehaver af *Peters* embede lader os derimod ikke i tvivl om sit kirkesyn - og det er ikke paulinsk! Under påberåbelse af sit embedes myndighed insi-

sterer pave *Johannes Paul II* på at ligedanne os i en grad, så vi ikke længere er medlemmer af en levende kirke, men frit ombyttelige komponenter af en evangeliseringsmaskine.

Og i spørgsmål, der vedrører tradition og moral, kræver han en synkronisering af vore tanker, så vi ikke skelner mellem svangerskabsforebyggelse og provokeret abort, men nøje skelner mellem mand og kvinde i de kirkelige strukturer. Selv blandt paver en enestående mangel på respekt og beskedenhed.

Men hvordan klarer man sig så i en kirke, hvis ledelse betragter os som komponenter med samme funktion: Pay, pray and obey? Måske ved at erstatte det fulde fællesskab med det delvise - lidt trist, men det kan være nødvendigt.

Der gik mange århundreder mellem *Johannes XXII* og *Johannes XXIII*. Vil der også gå lang tid, før en ny pave overver at tage navnet *Johannes Paul III*?

Anders Overgaard Pedersen

Påskemøde med radiofolk

P1 inviterer lytterne til et indholdsrigt samvær på Hotel Nyborg Strand i dagene op til påske, den 1.-4. april. Der er oplæg og gruppedrøftelser, hvor lytterne kan møde en del af de medvirkende fra »Om os selv og det, vi tror på« og andre P1-programmer om livsholdning, f.eks. *Klaus Birkholm*, *Niels Jørgen Cappelen* og *Birte Weiss*.

Arrangementet ledes af *Mogens Hansen* og ligger i forlængelse af den dialog, der allerede foregår via lytternes breve til hans programmer søndag morgen.

Prisen alt incl. er kr. 2.700. En informationsfolder med nærmere oplysninger kan fås fra hotellet, tlf. 65 31 31 31.

Klaus Møller-Jørgensen

De nordiske katolikkers

Fasteaktion 1996

Nordisk katolsk udviklingshjælp

De nordiske katolske biskopper samordnede i 1970 de fem nordiske landes fasteaktion under navnet »Nordisk Katolsk Udviklingshjælp« (NKU). Den har følgende formål:

- udviklings- og katastrofehjælp,
- karitative opgaver inden for det nordiske område,
- skabe interesse blandt katolikkerne i de nordiske lande for Den tredje Verden og for hjemlige sociale problemer.

Lederne af de nordiske Caritas-organisationer samles umiddelbart efter fasteaktionens afslutning for at fordele de indsamlede penge i overensstemmelse med årets tema. 10% af det indsamlede beløb kan benyttes til betaling af projekter, som ligger uden for temaet.

Sidste år blev der indsamlet knap 1,84 mio. kr. i de fem nordiske lande. Heraf indsamledes i Danmark mere end én mio. kr.

Peter Tantholdt Hansen S.J.

Pater Peter i fasteaktionen

For mange danskere, både katolikker og ikke-katolikker er pater Peter Tantholdt Hansen S. J. ikke en ukendt person. I mere end 25 år har han levet blandt de fattigste indianere i Peru. I år støtter fasteaktionen bl.a. et sundhedsprojekt i den fjernliggende landsby, som pater Peter bor i. Pastoralrådsmedlem og sygeplejerske Kirsten Brink er projektleder og er på stedet. Læs mere på de næste sider.

Dette billede vil mange møde enten i våbenhuset i den lokale sognekirke eller på en af landets 24 katolske skoler; fotoet er en del af Caritas Danmarks plakater for fasteaktion 1996.

Den nordiske fasteaktion 1996:

Sundhed for en bedre fremtid

»Hvad kan vi gøre? Skal vi lade tingene være, som de er, og resignere i vor egen hjælpeløshed? Det er det spørgsmål, jeg her ved fastens begyndelse vil stille til hver enkelt troende og til hele kirken.«

Dette spørgsmål stiller pave Johannes Paul II i sit fastebudskab, som bringes i sin fulde ordlyd på side 6. Selv om pavens fastebudskab i år har de sultne i verden som tema, kan dette tema ikke irrelevant i sammenhæng med de nordiske katolske biskoppers fasteaktion, som i år har

temaet »Sundhed for en bedre fremtid.«

Caritas Danmark står herhjemme for det praktiske vedrørende Fasteaktion 1996. Det vil sige, at Caritas bl.a. udsender et girokort til samtlige katolske husstande med opfordring til at deltage i fasteaktionen. Men Caritas har også fundet en række projekter, som aktionen vil støtte i år.

Et af disse projekter er helt specielt, idet det har et dansk islæt. Pastoralrådsmedlem og sygeplejerske Kirsten Brink er i Andesbjergene i Peru,

hvor hun iværksætter et sundhedsprojekt i den fjernliggende landsby Quico, hvor vores danske missionær pater Peter Tantholdt Hansen bor.

Der er mere om fasteaktionen og de enkelte projekter på de næste sider. Paven tilskynder os til »at tage betydningsfulde praktiske skridt, som er i stand til at mangfoldiggøre de fem brød og de to fisk, som vi har til rådighed. Det vil tilvejebringe en effektiv hjælp, når vi taler om de mange former for sult.

Kirsten Brink i Andesbjergene:

Sunde spædbørn dør

»Jeg tror, mange sunde spædbørn dør af stivkrampe her, men jeg ser det jo ikke. De bliver født på den bare jord, og navlestrengen bliver skåret over med knive, der har været brugt til at partere og rense dyr.«

Dette er virkelighed for Kirsten Brink, der nu er i Quico i Andesbjergene i Peru hos pater Peter Tantholdt Hansen. Sammen vil de påbegynde et sundhedsprojekt der og i tre andre nærliggende landsbyer for de fattige højlandsindianere.

Når børnene bliver større og moderen måske ikke har mere mælk til dem, får de en kartoffel - en stor, kogt, pillet kartoffel - i hånden. Et lille barn uden tænder skifter her direkte fra modernælk til kogte kartofler. Ikke underligt der er stor underernæring, siger Kirsten Brink, der fortæller om en mor, der så siger:

»Se selv, han kan ikke spise, han skal ikke leve.«

Denne skæbnetro blandet med uvidenhed blandt de fattigste ville have chokeret mig, hvis jeg ikke før havde set unødvendige dødsfald blandt Nordcanadas indianere og i forskellige afrikanske samfund, udtaler Kirsten Brink. Men jeg må dog sige, at uvidenheden om sammenhængen mellem hygiejne, ernæring, sundhed og sygdom overgår alt, hvad jeg tidligere har set.

Jo længere man kommer ud på landet, desto værre bliver det med sygdom og fejler-næring. Folk resignerer, giver op og lægger sig til at dø, for der er ingen hjælp at få. »De rige har nok i sig selv«. Den virkelige fattigdom, som jeg ser den her, er hverken stolt eller ydmyg; den er stum og tager sløvt imod sin skæbne.

Beviset på, at jeg er her, skriver Kirsten Brink som billedtekst til dette billede. Læs om Caritas-projektet på disse sider.

Caritas Danmark

Telefon
33 12 72 61
Giro 4 043979
Bredgade 69
1260 K

»Giv I dem noget at spise!«

1. Endnu en gang kalder Vor Herre os til at følge ham på hans fastevandring. Hvert år opfordres de troende til - individuelt eller i fællesskab - på ny at leve deres dåbs kald og bære omvendelsens frugter.

Fasten er en uviklende og kreativ refleksion, som inspirerer til bod og giver ny kraft til alle aspekter af vor forpligtelse til at følge evangeliet.

Fasten er en vandring i kærlighed, som åbner de troendes hjerter for vore brødre og søstre og drager dem til Gud. Jesus bad sine disciple om at leve i og udstråle kærlighed. Dette nye kærlighedsbud repræsenterer den autoritative opsummering af de ti bud, som Gud gav Moses på Sinai bjerg. Hver dag oplever vi mennesker, der sulter, tørster, er syge, er hjemløse og flygtninge.

I denne fastetid opfordres vi til at være mere opmærksomme på de lidelser, der står malet i deres ansigter - de ansigter, som udfordrer os til at erkende de mange aspekter af fattigdommen, som fortsat findes i vore dage.

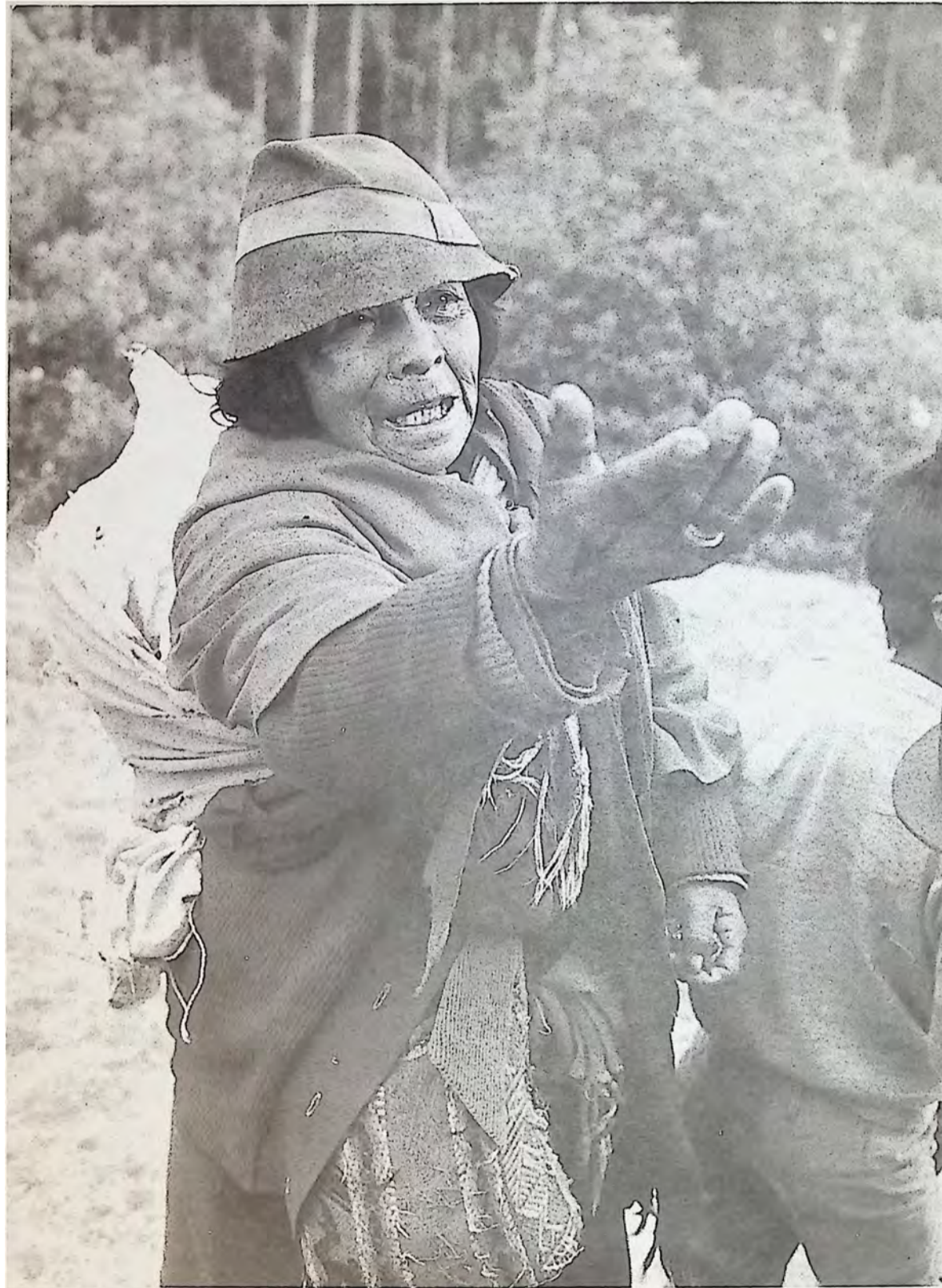
2. Evangelierne viser, at Frelseren følte særlig medlidenhed med dem, der var i vanskeligheder. Han talte til dem om Guds Rige, helbredte på sjæl og legeme dem, der havde brug for hjælp. Han sagde til sine disciple »Giv I dem noget at spise!« Disciplene indså, at de kun havde fem brød og to fisk.

Ligesom disciplene dengang i Bethsaida er vi os klar over, at det, vi råder over, er helt utilstrækkeligt for at lindre nøden for de næsten 800 millioner mennesker, som lider af sult og fejlmæring og som stadig - på tærsklen til år 2000 - kæmper for at overleve.

Hvad kan vi gøre? Skal vi lade tingene være, som de er, og resignere i vor egen hjælpeløshed? Det er det spørgsmål, jeg her ved fastens begyndelse vil stille til hver enkelt troende og til hele kirken.

Den store mængde af sultende - børn, kvinder, gamle, emigranter, flygtninge, arbejdsløse - råber til os. De bønfaller os i håb om at blive hørt. Hvorfor kan vi ikke åbne vore øren og vort hjerte og begynde med at skaffe de fem brød og de to fisk til veje, - det, som Gud har givet os i hånden?

Hvis enhver af os giver noget, kan vi alle gøre noget for dem. Det vil naturligvis kræve ofre, som forlanger en dyb indre omvendelse. I alle tilfælde vil det medføre en ændring af vor overdrevne bruger-mentalitet, bekæmpelse af vor nydelsessyge, modstand mod vor ligegyldighed og tendensen til at flygte fra vor personlige ansvarlighed.

3. Sult er en stor tragedie, der truer menneskeheden. Vi har hårdt brug for at erkende dette og at yde resolut og rundhåndet hjælp til de forskellige organisationer og bevægelser, der er grundlagt for at minimere deres lidelser, som risikerer at dø af sult, og yde særlig omsorg for dem, som

ikke omfattes af regeringers eller internationale hjælpeprojekter.

Det er nødvendigt at fortsætte kampen mod sulten både i de mindre udviklede lande og i de højt industrialiserede lande, hvor der desværre er en stadig voksende kløft mellem rige og fattige.

Jorden har de nødvendige ressourcer for at brødføde menneskeheden. Vi har behov for at lære at anvende disse ressourcer forstandigt ved at respektere miljøet og naturens rytmer, at sikre rimelighed og retfærdighed i handelslivet og at sikre en velstandsudvikling, som tager

pligten til solidaritet i betragtning.

Nogle vil påstå, at det er en stor og uopnåelig utopi, men kirkens sociale lære og aktivitet viser det modsatte: hvor mennesker - mænd og kvinder - følger evangeliet, bliver det en bemærkelsesværdig re-

alitet at være solidariske og at dele med andre.

4. Vi er vidner til ødelæggelse af store mængder produkter, der er nødvendig for menneskets liv, og vi oprøres over at se det foruroligende syn af lange menneskekøer, der venter på, det det bliver deres tur ved suppe-køkkenet eller langs hjælpeorganisationers konvojer. Selv i de store moderne byer er det ikke sjældent at se mennesker, der søger føde i affaldsspande eller på markedspladsen, når markedet er lukket.

Når vi overvejer sådanne scener - symptomatisk ved deres dybe modsigelser -, hvordan kan vi så undlade at protestere imod dem? Hvorfor føler vi os ikke spontant draget til kristen næstekærlighed?

Autentisk kristen solidaritet er imidlertid ikke en forbigående følelse. Kun som resultat af en tålmodig og ansvarlig opdragelse helt fra barns ben bliver næstekærlighed en grundlæggende personlig holdning, som påvirker alle vore handlinger og ansvarsområder.

Der er behov for en almindelig udvikling af vor samvittighed, en proces, der er i stand til at inddrage samfundet som helhed. Den katolske kirke søger i samarbejde med andre religioner at yde sit eget særlige bidrag til denne proces.

Der er tale om et grundlæggende arbejde for menneskelig udvikling og broderligt fællesskab, som kræver, at de fattige selv inddrages i processen, så godt som de nu kan.

5. Kære brødre og søstre! Jeg betror jer disse faste-refleksioner, så I - individuelt eller i fællesskab - kan overveje dem under jeres præsters vejledning.

Jeg tilskynder jer til at tage betydningsfulde praktiske skridt, som er i stand til at mangfoldiggøre de fem brød og de to fisk, som vi har til rådighed.

Det vil tilvejebringe en effektiv hjælp, når vi taler om de mange former for sult, og det vil blive en ægte levemåde i den gudgivne fastetid, en tid til omvendelse og forsoning.

Hvis I handler efter disse krævende beslutninger, giver jeg jer gerne - hver enkelt - min apostoliske velsignelse som pant på styrke og trøst. Må Herren give os nåde til ædelmodigt at begynde vor vandring - i bøn og bod - frem mod påskefesten.

Givet i Castelgandolfo, 8. september 1995.

Festen for jomfru Marias fødsel.

Mit pontifikats 17. år.

Johannes Paul II

Det er blandt disse indianere Kirsten Brink skal arbejde. Billedet forestiller musikanter, der øver sig inden en indiansk fest.

Sundhedsprojekt til fordel for Peter Tantholdt Hansens indianere

Sygeplejerske Kirsten Brink bosætter sig hos indianerne i Quico, hvor også pater Peter Tantholdt Hansen S. J. bor

»Så lykkedes det endeligt! Jeg er i Peru og er begyndt mit samarbejde med pater Peter Tantholdt Hansen S.J.«

Sådan skrev sygeplejerske Kirsten Brink i et brev af 11. november sidste år. Igennem længere tid havde hun i samarbejde med pater Peter forberedt et sundhedsprojekt for de indianere i Quico, som den danske missionær igennem nu mange år har boet hos.

Landsbyen er med sine 50 huse og 200 indbyggere beliggende i 5.000 meters højde i Andesbjergene. Og det er ikke bare sådan at komme der. Fra hovedstaden Lima flyver man ca. en time (med bil kan det tage op til 8 dage) til Cusco, den tidligere inka-hovedstad. Herfra kører man i bil i ca. 8 timer (hvis vejene er fremkommelige), hvorefter man går i yderligere 8 timer. Så er man der.

I Quico er der også et kapel og et samlingshus. Landsbyen ligger i ærkebispedømmet Cusco og er altså en del af pater Peters sogn.

For at kunne arbejde i Peru med dette sundhedsprojekt er Kirsten Brink blevet udnævnt til lægmissionær i jesuitterordenen.

Sundhedstjeneste

Projektet består af en primær sundhedstjeneste i seks små

landsbyer i området omkring Quico. Såvel handlingsplan som budget er udarbejdet efter de mest grundlæggende principper, som kan varetages også af personer uden skolekondskaber, siges det i projektansøgningen til Caritas Danmark. Der bliver tale om grundlæggende behandling, forebyggelse af sygdom, hygiejne og ernæringskundskab.

Højden, stedets isolerede beliggenhed og beboernes uhyre fattigdom har afskåret det fra al medicinsk hjælp indtil nu. Ingen har fortalt beboerne om sammenhængen mellem hygiejne og sundhed.

De fleste har aldrig forladt landsbyen, og kun præsten har besøgt stedet. Der findes tre vandhaner med vand fra en nærliggende elv, der er ingen latriner, ingen el og hytterne opvarmes via åben ild, hvor der også laves mad. Hytterne har ingen vinduer. Medicinen kan købes flere dage rejser borte, og den er meget dyr.

Klinik åbnes nu i landbyen

Kirsten Brink vil sørge for, at der bliver foretaget akut behandling for alle efter behov. Hver hytte med kvinder og børn besøges to gange pr. måned med henblik på en præventiv hjemmesundheds-

sygepleje. 40 kvinder indbydes til workshops om behandling og forebyggelse af spædbørnsdødelighed, øjensygdomme, lungesygdomme, ernæringsforstyrrelser, diarré, underlivsinfektioner, rigtig ernæring og hygiejne.

Kirsten Brink vil oplære to unge piger og to voksne kvinder som hjælpere. Landsbyens unge mænd vil blive undervist i førstehjælp.

Efter ét år forventes det, at man kan måle en mærkbar ændring af sundhedstilstanden i området.

I fase 2 vil de fire hjælpere med hjælp fra skolen i Marcapata i løbet af de to følgende år blive oplært i grundlæggende sundheds-sygepleje. Skolen i Marcapata er bygget for penge fra fasteaktionen i 1991. Landsbyen ligger et par dagsrejser herfra. Den er nærmere beskrevet på de næste sider.

I fase to kortlægges sundhedstilstanden i de fire nærmeste landsbyer og fire kvinder fra hver landsby indbydes til kurser i Quico.

Efter fem år forventes det, at målgruppen selv er i stand til at videreføre projektet.

Det første år anslås udgifterne at blive ca. 100.000 kr., hvor der betales honorar til lokale medarbejdere (tolk, guide, bærere m.v.), indretning af

klinik, medicin, forbindingsstoffer, undervisningsmateriale m.v..

Ærkebispedømmet Cusco bidrager med kost og logi til projektleder (Kirsten Brink) og hjælpere. Kirsten Brink regner selv med at klare det første år for opsparede midler og legater. Herefter påregnes en mindre løn til projektlederen.

Det er planen, at Kirsten Brink skal arbejde med projektet i nogle år..

Sådan ser kapellet ud i landsbyen Quico, hvor pater Peter Tantholdt Hansen har boet i flere år. Bagst ses pater Peter med et filmapparat, da han vil forevige en fjerceremoni.

Peter Tantholdt Hansen S.J. i »En korsvej uden ende«:

Liv og mission vævet sammen i udeleligt mønster

Vi nærmer os år 2000. Den teknisk-videnskabelige udvikling accelererer så stærkt, at hver ny generation står over for en ny verden med andre problemer og andre muligheder. I Quico og i de fleste andre isolerede Andessamfund gik tiden i stå, og udviklingen stagnerede.

En besøgende fra Inkatiden ville nok undre sig over de »ny« moder: Mændenes poncho, unku, calsona og kvindernes pollera, llylla og montera, altsammen klædningsstykker fra den spanske kolonitid. Det kunne man så tage som en kuriositet, at der midt i (eller bedre: ved randen af) vor elektroniske verden endnu eksisterer mennesker, som går klædt i dragter fra middelalderen, og hvis altoverskygende problem består i at overleve den daglige sult.

Men i virkeligheden er det en utålelig skandale, at vi efter snart 2000 års kristendom endnu er i stand til at nyde livet, mange kristne endda i overflod, og fylde vor tilværelse med teknik og kulturgoder, mens medkristne ikke er i stand til at skrabe den smule kalorier sammen, som er mindstemål for at kunne overvinde den langsomme sultedød.

Og hvad værre er, medkristne som for længst har opgivet håbet om at dette kan ændres. Det er denne stagnerende »håbløse« verden, kirkens folk møder, når vi slår os ned i Andesbjergene eller i slumkvarterer, eller hvor som helst blandt den 3. verdens elendige masser. Det er i disse omgivelser, hos mennesker på

randen af det menneskeligt udholdelige, at der nu også skrives teologi: hvor synden hedder »racisme« bliver det til »Black Theology«, hvor der hersker kvindediskrimination bliver det »teologia feminina«, og hvor der er undertrykkelse til »Befrielsesteologi«.

Det er tegn på kirkens universalitet, at den også teologisk kan låne stemme til det lidende menneske, hvor som helst på kloden det befinder sig, og over for hvad som helst, der er skyld i dets lidelse. Det er livet selv, som er kirkens universelle opgave. Det er livets Gud, vi forkyn-der. Ham som holder så meget af denne konkrete verden, at han ofrer sin egen søn for at redde den!

Det drejer sig altså ikke om at redde mennesket ud af denne verden over i en anden og bedre verden, som man redder et menneske fra et synkende skib eller fra en brændende bygning. Det er i forlængelse af Guds omsorg for hele sin skabning, at kirken ser sin mission. Derfor er liv og mission vævet sammen til et uendeligt mønster. Dér hvor livet trues, begynder kirkens mission.

Og det kan være overalt på kloden, men aldrig sådan, at kirken nøjes med at forkynde neutrale evige sandheder. Fides quaerens cor (troen trænger til et hjerte) fristes man til at sige om vore dages forkyndelse. Troen finder sin bedste forklaring, dér hvor forkyndelsen investerer sit hjerte. (Uddrag fra »En korsvej uden ende« fra k.o.)

En viking øver sig i at være inka

Kære alle!

Trommerne vækkede mig i nat. Her er intet lys. Ganske vist har jeg fået en kerosenlampe, men når jeg er alene, går jeg i seng kl. 18 og står op kl. 5. Det passer med dagslyset. Derfor virkede det meget sent (ved midnat) - og de blev ved længe.

Jeg åbnede vinduet og kikkede ud, og så kunne jeg høre overtonen af fløjterne. Hele kirkepladsen, som også er torveplads, var oplyst af bål og kerosenlamper, og folk bevægede sig rundt til musikken. Jeg havde den største lyst til at gå ned og være med, men jeg er den eneste ikke-peruvianer i landsbyen p.t., så jeg valgte at kikke på fra mit vindue. Kl. 2 begyndte lynene at flamme hen over himlen bag bjergene i baggrunden. Det var et fantastisk middelalderligt scenarie.

Kirken i Marcapata

Kirken er bygget ca. år 1700. Jeg har engang set billeder af den i »katolsk orientering«. Nu er den helt anderledes. Den begyndte at blive fugtig

indvendig. Fugten trak op fra jorden. Da man ville behandle væggene, fandt man de smukkeste kalkmalerier over alt, selv inde i vinduesnicher og på træværket. Udvendig var der malet skriftsteder på middelalderspansk.

Præsten lavede en plan for, hvordan selve kirkebygningen kunne blive restaureret, og der udvendig kunne laves et dræningssystem, der kunne lede vandet bort i to retninger. Det regner eventyrligt meget her.

Landsbybefolkningen beskyldte ham for at grave efter guld, indtil den dag, man netop i den beregnede dybde fandt to sæt kanaler, lavet af spanierne, af helt runde sten og efter helt samme plan, da kirken blev bygget. Nu var det bare at følge og rense disse kanaler - og så blev kulturministeriet også interesseret.

Her højt oppe i bjergene ligger en kulturskat af format. Gamle billeder blev fundet frem, og nu føres også omgivelserne tilbage til det oprindelige. Vi har gennemfotograferet kirken både indvendig, og udvendig. Den skal indvi-

es 22. december, og så skal der holdes julemesse der jule-nat.

Maria i plastic

Der er syv Mariaaltre med de mest afskyelige plastic- eller celluloiddukke, og så ligger der gamle træskærerier smidt hen i et hjørne. Jeg tror, denne kirke, som spanierne byggede for 300 år siden, er årsag til forskellen på folk her og folk i de andre landsbyer, jeg har opholdt mig i. Her går folk klædt som europæere, men de fleste lever i usle hytter. Jeg har været på sygebesøg i mange af dem. Bortset fra sproget - Quecha - det gamle inkasprog, har man glemt sig selv og er blevet europæiseret som i storbyerne.

Her er el- og gadebelysning, men det har ikke fungeret i flere måneder. Her er også vandhaner på strategisk vigtige steder, og flere huse har træk-og-slip. Intet har fungeret i flere måneder.

Værkstederne

Vi sidder fast i mudder, fordi det er regntid, og kan ikke samle vand nok til ordentlig

opvask hver dag. Midt i det hele kommer man så til det, jeg for sjov kalder Peters Shangri-La. Med en smuk lille gårdhave som centrum, er der fire længer med to eller tre etager, bygget kvadratisk rundt om. Her er balkoner med udskåmte træbalustrader og i haven er der altid blomster. I længerne er der tømmerværksted, skindværksted, systue for kvinder, vævestue for kvinder og vævestue for børn. Her kan alle fra byen, der ønsker en uddannelse, få det. Bortset fra week-end'en er her altid livlig aktivitet, og alt er rent og velholdt.

»Fremmede« i Marcapata

Lige nu er jeg alene »fremmed«. De andre er væk i 10 dage. Man samler sammen, hvis man skal helt til Cusco og bruger lidt flere dage til at nå alle ærinder, som man så gør for hinanden. De andre er Peter Tantholdt og et østrigsk ægtepar, som også arbejder her i byen. De bor på den anden side af gaden. Manden, Edwin, er blikkenslager og underviser i faget samtidig

Overalt ser man påklædte figurer i kirkerne. Nogle er lidt kønere end andre, men ofte er det plastic- eller celluloiddukke.

med, at han går og reparerer og bygger om. Desuden er han gudstjenesteleder og har en ualmindelig smuk sangstemme. Han lærer også børnene at synge. Konen, Christina, leder systuen og en lille forretning med brugt tøj, som de får tilsendt.

Den daglige husholdning

Da gas her skal transporteres op over bjergene i gasflasker, bliver den naturligvis dyr, så det kan ikke betale sig at have tre små husholdninger. Derfor spiser vi sammen. Hver anden dag laver Christina madden, hver anden dag jeg. Spisetiderne holder vi europæisk, og morgenmaden er altid lige efter 7-messen. Den er det eneste »faste«. Da får vi kaffe/te og brød, som vi køber hos kvinder og børn, der sidder på gaden og sælger. Smør, mælk og ost kan man få på dåser, men det er ikke almindeligt, for folk i Andesbjergene mangler et enzym, som vi andre har, der nedbryder mælkeprodukter, så smør, mælk og ost skal købes to dagsrejser væk. Der er feststemning, når nogen kommer tilbage med en god ost.

Middags- og aftensmåltiderne afhænger af, hvad der er på markedet. I går havde vi besøg fra regnskoven. Da fik vi tre store ananas, en hel sæk grøn peber, en sæk bananer og nogle kartofler. Andre dage får vi måske nogle tomater. Salat har vi i haven. Køb er en sjældenhed, men i går lykkedes det mig at få 2 kg. oksekød. Det var friskt og kostede det samme som to cola-

er - sådan kan man være heldig ind imellem, men generelt vil jeg sige, vi lever økologisk sundt her - og enkelt, men godt.

Opvasken foregår i koldt vand. Vi har en speciel sæbe, der nedbryder fedtstoffer. Den bliver alt smurt ind i, og så skyllet af i et andet fad med koldt vand.

I Quico bliver det langt enklere med madlavning over åben ild. Der skal alle madvarer nøje overvejes, fordi de skal bæres så langt af lamaer, som vi lejer. Derfor er denne lille pause i Marcapata en god øvelse for mig i at se, hvad man kan gøre lokalt. Det kræver i hvert fald en kæmpeomstilling, hvis man kommer lige fra Europa.

De varme bade

Det er svært at vænne sig til mangelen på lys og vand. Her er nogle medicinske bade, varme kilder, der fylder bassiner. Når man benytter dem, hejser man først noget vand op fra bassinet i en spand og vasker sig godt, og efter at have skyllet sæben af, lader man sig synke ned i vandet og bliver varm og ren og blød i huden igen.

Jeg tror, at disse medicinske bade er årsag til, at byens befolkning er rimelig sund - alt taget i betragtning. Bassinerne bliver hver morgen tømt. Bund og sider bliver skrubbet med desinficerende midler, og så fyldes de af den udtømmelige varme kilde igen. Så vidt jeg ved, blev de bygget med tilskud fra Danmark. Bare de holder! De trænger til reparation.

Faktisk var disse bade min-

Udsigt over en del af inka-landsbyen Marcapata i andesbjergene. Byen er beliggende i 4.000 meters højde og for at nå dertil må man over et pas i 5.000 meters højde. I baggrunden ses den stråttækte kirke, som Kirsten Brink omtaler i sin artikel. Til højre for kirken ligger præstegården. Landsbyen er en af de mange, hvor pater Peter fungerer som præst. Fotos Knud H. Kluge.

»døråbner« til byens og landets kvinder. Da jeg havde gået de veje, der er at gå her et par timer hver dag de første dage, jeg var alene her, fik jeg lov til at køre med en af de store lastbiler ned til regnskoven. Det var fantastisk at gå derinde. Små bitte kolibrier står stille i luften med en svirren af vingerne, mens de med deres spidse næb prøver at nå bunden af kæmpestore blodrøde trompetblomster. Et sted havde en stor, sort tarantel (edderkop) lagt sig til hvile med to af sine lådne ben omkring en lille smørblomst. Den stod og lyste rank og gul som en lille sol i det grønne lys i regnskoven. Det var som om dejligheden og uhyret havde fundet hinanden uden problemer, fordi de begge vidste, det er det indre, der tæller.

Da jeg kom ud af skoven, mødte jeg nogle kvinder, der var på vej til badene. De tilbød mig nogle cocca-blade (ikke kokain), og så slog vi følge til badene. Dér sad vi så i 60 grader varmt vand til halsen og tyggede cocca og morede os og var bare kvinder sammen en time. Uden for vaskede børn hundene i vaskemidler og fjernede lopper. De hentede spande med vand til at skylle dyrene med. Det varme vand løber konstant, og der er nok at tage af.

Mens vi var i badene og kun så hinandens ansigter, var det kun sproget, der skilte os -

ellers var vi ens. Da vi kom ud, var vi i helt forskellige klædedragter - og pludselig flere kulturer. Det var mærkeligt. Men disse kvinder blev mine første naturlige venner blandt landbefolkningen. Vi skulle bare vaske os sammen, men specielt en af dem fulgte mig som en lille burre og spørrede for, at jeg ikke kom til at betale mere end de andre. De fleste andre lærer jeg at kende på sygebesøg.

Befolkningen

Folket - og klimaet - i Okongata, hvor jeg var før, var helt anderledes. Dér gik folk i deres traditionelle dragter og levede mere, som de altid har gjort. Det var tydeligt, at dér var kirkens europæiserende - og jeg vil sige fejlslagne - mission ikke nået til så tidligt som her i Marcapata. Nu prøver man »at mødes på halvvejen« og forstå hinandens bevæggrunde og handlemåder. Folk virkede gladere, mere farverige og stolte dér, som jeg så dem - men det er jo en overfladisk vurdering efter fem uger. Generelt virker landbobefolkningen på mig som mere fattige, men frie mennesker.

Det er også derfor, jeg glæder mig meget til Quico. Dér skal vi leve som befolkningen og blandt dem. Der har været flere delegationer deroppefra hernede i den forløbne måned. De har stærkt brug for en sygeplejerske deroppe,

men regnen, stormen og sneen gør det umuligt at komme igennem passene lige nu. Kun de øvede bjergfolk klarer det. 5.000 m er langt oppe.

Hvad man kommer ud for

Selv hernede i 3.000 m er tilstandene vanskelige sammenlignet med Danmark. Forleden kom en mor med sit lille barn - endnu ikke et år. Hun havde vandret i 2 dage. Barnets hånd var skadet, og der var gået betændelse i det. Man frygtede, at hånden måtte amputeres, når moderen nåede frem til et hospital. Her er kun en »Posta Medica«. Der er på skift een eller to sygeplejersker, men de har næsten ingen medicin eller andre muligheder for at hjælpe. Der er ingen læger i store - kæmpestore - områder. Hvis vi kører uafbrudt og er heldige, at alle veje er farbare gennem bjergene, er der 12 timers kørsel til nærmeste læge.

Her er et system med madrinas og padrinos, d.v.s. gudmødre og gudfædre. Folk vælger ofte udenlandske madrinas og padrinos. Som gudmor eller gudfar er man forpligtet til at hjælpe i situationer som den med det lille barn. Det lille barn kunne kun hjælpes helt nede i Cusco og dets padrino var een fra Okongata. Det ligger på vejen til Cusco, så herfra betalte man lastbiltransport til Okon-

Hvis jeg giver lidt penicillin og aspirin, og det begynder at hjælpe stopper de straks behandlingen og gemmer medicinen til næste gang, de bliver syge. Derfor må jeg selv ud med hver enkelt pille, fortæller sygeplejerske Kirsten Brink.

gata, og så vil de dér hjælpe resten af vejen.

Lastbilen skulle alligevel køre. Jeg har kun set lastbiler på vejene den tid, jeg har været her. Det er sådanne tilfælde, hjælpen fra Europa også kanaliseres ud til. Vi lever selv meget enkelt, og med bare lidt hjælp hjemmefra kan mange hjælpes.

En mand brækkede foden ved et uheld - kompliceret brud. Han måtte også af sted. Den eneste mulighed var som passager på en lastbil. Her er ikke engang smertestillende medicin. Det kan blive en lang tur.

Et andet problem her er som så mange andre steder, at man mangler forståelse for at en kur skal fortsættes. Der skal hele tiden undervises. Hvis jeg giver lidt penicillin og aspirin, og det begynder at hjælpe, stopper de behandlingen og gemmer medicinen til næste gang, de bliver syge. Derfor går jeg selv ud med hver enkelt pille. På den måde lærer jeg også folket - desværre de mest fattige - at kende.

Mus elsker vat og penicillin

I dag har jeg gennemgået al centrets medicin og det, vi skal have med til Quico, midlertidigt. Det er overraskende. Nu har jeg arbejdet på 4 kontinenter og bortset fra Nord Europa, hvor rotter og mus har mad nok, så går de alle steder i det samme. De elsker plastic, vat, aspirin og penicillin. Jeg er altid bange for, at der skal hoppe små mus op af kasserne, når jeg åbner dem, men bare det er mus, så går det endda. I dag gik det godt, bortset fra, at jeg er godt gal på de frække små tyvekne-

te. Alle sprøjter og alle forbindelser havde de været i. Vi må have nogle metalkasser til opbevaring.

Juleforberedelser

Selv om det ind imellem er 20 graders varme i solen og til andre tider piskende regn eller skyerne indhyller os i klam luft, så har det ikke været svært at komme i julestemning. Kvinderne og børnene lærer os, hvordan de plejer at have det. F.eks. lavede vi en kæmpe-adventskrans af grønne cypressgrene med hvide blomster. Det var flot.

Julen er ikke nået ud på landet til Quico, så det er måske lidt held i uheld for mig, at jeg får lov at holde jul, før vi endelig slår os ned deroppe.

Mit arbejde p.t. er nærmest at sammenligne med en gammeldags landsbylæge i Danmark. De andre passer deres, og bortset fra måltiderne har vi travlt med hver sit.

Da de andre er vant til at være i disse højder, har jeg langsomt trænet mig op til at gå længe uden holdt. Jeg møder som regel indianerkvinder på vandring fra sted til sted. De har lært mig at gå let foroverbøjjet, svinge lidt i hofterne, og holde overkroppen helt i ro, så der ikke bruges ilt til unødige bevægelser, og kroppen ligesom får fremdrift af sig selv.

Rideøvelse på muldyr

Den næste etape er at øve bjergridning på et muldyr. Det er jeg nu i gang med og dertil har Quico-folk stillet et muldyr til rådighed. Så vander jeg ned til badene og rider derfra videre på det lille muldyr. Det er langt at ride 20

km. i snestorm uden holdt, men jeg tror, jeg skal klare det. Jeg øver mere, end de andre ved. Man er vel ikke viking for ingenting - en viking, der øver sig i at være inka.

Min første tur på et muldyr var ellers noget af en oplevelse. Det skulle foregå »i stilhed«. Dyret var bestilt til kl. 9. Jeg vandrede ned til badene, hvor jeg skulle starte. Alle var ude af husene for at opleve madre Christina (det er mit navn her) ride. Dyrets ejer mente, at alle nordboere var høje med lange ben. Han kunne ikke vide, at jeg mere ligner en peruvianer med korte ben, så han havde det højeste dyr i byen parat. Der var ingen tømmer, ingen sadel, ingen stigbøjler.

Da jeg kom op på dyret, måtte jeg holde fast i manken. Af og til rutschede jeg lidt til den ene side - især når det var ned mod den flere tusind meter dybe afgrund, blev jeg forskrækket. Flere gange kom der lastbiler. Så måtte jeg hoppe af, for dyrene er sky i trafik, og der er ingen autoværn. For at komme op måtte jeg kravle lidt op ad bjerget og hoppe ned på det tålmodige dyr.

Efter to timers ridt nåede vi Marcapata, og med de få nyheder her var det dagens sensation. Jeg nærmest faldt af muldyret lige midt på torve-/kirkepladsen, men turen var lykkedes. Bagefter fik jeg at vide, der var bestilt et lille muldyr med sadel, stigbøjle og det hele.

Forleden dag fik vi en flere dage gammel avis af en lastbilchauffør. Dér stod noget om en ildkamp i Lima. Vi lever helt afsondret og mærker slet ikke politisk uro.

Kirsten Brink

På torvet i Marcapata sidder kvinderne ofte i grupper og spinder.

Der må gribes ind over for AIDS nu!

Handleplan igang over for AIDS-udbredelse blandt landbefolkning i Kolar i Sydindien

Hvert 18.-25. sekund kommer der et nyt AIDS-tilfælde i Indien.

Den øgede turisme anses for at være en af hovedårsagerne til AIDS. Man forbinder normalt ikke Indien med AIDS, men man frygter, at der inden år 2000 er 10 millioner mennesker smittede med HIV i Indien.

AIDS er ikke kun et byfænomen, men sygdommen spredes nu til landbefolkningen.

I Kolar Gold Fields distriktet 100 km sydøst for Bangalore i det sydlige Indien mener Skt. Teresas Kirkecenter, at der bør sættes ind nu.

Kirkecenteret ønsker at uddelte informationsmateriale om AIDS i byerne og centrale steder på landet. Desuden vil man sætte en kampagne for familielivet igang. Iværksættelse af en kampagne om AIDS til familierne skal ske via skolesystemet, kollegier og via frivillige organisationers arbejde i slumkvarterer.

Frivillige organisationer skal lægge pres på regeringen om en lov om påkrævet autorisation for blodbanker og HIV-test.

For socialarbejdere, sundhedspersonel, skoler og kollegier gennemføres workshops og seminarer om AIDS.

Kirkecenteret vil finde 20

kvinder og 20 mænd, der skal forestå informations- og oplysningskampagnen. Disse personer vil få en specialoptræning. Det er hensigten at kampagnen skal køre over tre år. Projektet er økonomisk anslået til at koste 283.000 kr.

Englænderne begyndte for hundrede år siden med at grave efter guld i distriktet. Siden dengang har befolkningen påtaget sig englændernes levemåde ved at have flere seksuelle partnere. Herved spredes AIDS.

Der er mange arbejdsløse. De helt unge piger vil som oftest være blandt dem. For at få mad bliver de prostituerede og risikoen for AIDS forøges betragteligt.

En minearbejderfamilie består sædvanligvis af 8 personer og kun én har indtjening. De bor i små hytter på 10x15 kvadratmeter. 85% af arbejderne er ramt af silikose og på grund af dårlig ernæring rammes de ofte af alle mulige infektioner og sygdomme.

Uvidenhed og analfabetisme går i arv fra slægt til slægt

En stor del af indkomsten går til druk og smøger. Børnene får alt for lidt mad; end ikke ris er der råd til. Uddannelse får de heller ikke. Uvidenhed og analfabetisme går i arv fra slægt til slægt.

I generationer har de været fattige. De er kasteløse og har lært, at sådan skal og vil det altid være. Kampen mod fattigdommen har de opgivet. Lidt løsarbejde og en skilling i ny og næ. Men ingen farbar vej ud af elendigheden.

Sundhed er et ukendt begreb. Bliver man syg, går man til en kvaksalver eller til den nærmeste drogist, hvor man køber en recept. Penge til sådanne uforudsete udgifter har man selvfølgelig ikke.

Men så står smarte pengeudlånere parat til at give en tvivlsom håndsækning. Man stifter gæld, narres og udnyttes - og sidder endnu mere fast i suppedasen.

Vi befinder os i Dharmasagar i den indiske delstat Andhra Pradesh. Med støtte fra Caritas Indien undervises mænd og kvinder i 13 landsbyer i økonomi og opsparing. Opsparede penge lånes ud til nye mennesker, der betaler tilbage i månedlige afdrag. Ved fælles hjælp arbejder man sig lidt efter lidt fri af den værste fattigdom.

Fire af landsbyerne præges endnu af fattigdom i en sådan grad, at en handlingsplan må iværksættes: Noget så enkelt

som et vandingssystem vil kunne sikre en god høst og således bane vej for en bedre tilværelse.

Høst betyder varigt arbejde, mad, en vej ud af gælden og overskud til at tænke på uddannelse. Økonomisk uafhængighed, bedre tøj og boligforhold og en smule almen viden vil betyde, at livet i landsbyerne bliver anderledes menneskeværdigt. Derved dæmmes op for flugten ind til byerne.

Vandingssystemet ventes at koste 33.000 kr. Caritas Danmark slutter op om Caritas Indien og lader dette projekt indgå i dette års fasteaktion.

SUNDHED FOR EN BEDRE FREMTID

Fasteaktion 1996

Caritas Danmark har i forbindelse med Fasteaktion 96 udgivet et arbejdshæfte.

Hæftet er primært tiltænkt de katolske skoler i Danmark, men det kan også anvendes af børnekateketer, Mini-KUK'er m.v.

Hæftet er gratis og kan rekvireres hos Caritas Danmark ved indsendelse af nedenstående slip.

-----klip her-----

Til Caritas Danmark
Bredgade 69
1260 København K.

Jeg ønsker at få stk. arbejdshæfter tilsendt.

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr.:..... By:.....

Kort om fasteaktionens projekter

Indien:

Uddybning af brønd.....kr. 92.000,-
Overrislingssystem.....kr. 33.000,-
AIDS-kampagne.....kr. 283.640,-

Ethiopien

Soldrevet vaccine-køleskab til klinik i Angar.....kr. 33.000,-

Kenya

Opførelse af sundhedscenter i Nachukui.....kr. 33.000,-

Mocambique

Vandprojekt i Maputo's slumkvarter.....kr. 55.000,-

Tanzania

Brøndboring i Kaynam sogn.....kr. 4.000,-

Kenya

Rang'ala børnehjælp for forældrelose børn.....kr. 200.000,-

Peru

Sundhedsprojekt Quico.....kr. 104.000,-

Udbygning af brønde i Quilon i Indien

De katolske bispedømmer i Quilon, Indien grundlagde i 1960 Quilon Social Service Society (QSSS) med det formål at fremme den socio-økonomiske udvikling i de svage områder.

QSSS har oprettet træningscentre og tekniske institutioner for landbrug, industri, har støttet markedsføring af fisk, har arbejdet for forældreløse og arbejdet med uddannelsesprogrammer. Mange af disse projekter blev gennemført med hjælp fra MISE-REOR i årene 1981 - 1993.

Bispedømmet Quilon blev delt i 1986, og omfatter nu to distrikter med i alt 6 Zoner og 92 enheder.

Befolkningen i landsbyerne er generelt set meget fattig og der er mangel på vand især i sommertiden, hvor vandet må hentes langvejs fra.

Man planlægger nu en udbygning af i alt 60 brønde, hvorved vandforsyningen bliver forbedret.

Sammen med dette projekt gennemføres oprettelse af 60 sociale grupper, hvor man lægger vægten på information om forurening og uddannelse af kvinderne, der spiller en afgørende rolle i samfundet. Uddannelsen vil omfatte sundhed, familieliv og miljøinformation.

Projekterne er beregnet at ville koste kr. 92.000,-.

Caritas Danmark

Telefon

33 12 72 61

Giro 4 043979

Bredgade 69

1260 K

Disse børn får stor glæde af det kommende sundhedscenter i bispedømmet Lodwar.

Lokalbefolkningen hjælper med til at opføre sundhedscenter

Missionsgruppen i bispedømmet Lodwar har arbejdet i Turkana området i Kenya siden 1987 især med sundhedsprojekter for 30.000 indbyggere i et område, der er på 10.000 kvadratkilometer.

Befolkningen i Turkana området er halv- og helnomader og der er kun få landsbyer og byer med fastboende. En af disse er Nachukui. Den ligger 35 km fra Lowarengak og 125 km fra Lodwar. Byen tæller 3.000 indbyggere og har en skole med 11 lærere og 317 elever. Der er i to nærliggende landsbyer også skoler, men disse byer betjenes af en mobil sundhedsklinik. Nær-

meste hospital er i Lowarengak.

Missionsgruppen oprettede i 1987 et sundhedscenter i Lowarengak, i Kachoda og en mobil klinik. I 1988 gennemførte gruppen et program for børmeernæring. I 1989 opførtes et sundhedscenter i Kataboi, Kalimapus samt en yderligere mobil klinik. I 1990 opførtes sundhedscenter i Todonyang og i 1992 en mobil klinik, der betjener beboerne langs 80 km af Turkana-søen. I 1993 åbnedes et sundhedscenter i bjergområderne, som betjener nomadebefolkningen der.

Skolerne i Nachukui, Na-

riokotome og Narengewoi har 605 elever og 16 lærere og den eneste sundhedsmæssige service, der ydes befolkningen er besøg af den mobile klinik een gang om måneden.

I Nachukui findes der en brønd, der fungerer hele året rundt (med vandpumpe), mange familier lever af fiskeri. Der er en spirende handel og nogle kvinder er gået i gang med at få en indtjening ved fletning af kurve, måtter m.v.

Man savner transportmuligheder mellem landsbyerne og Lowarengak, hvor man f.eks. har en ambulance. Vejene er sandede spor, der kryd-

ses af udtørrede flodlejer. Der findes ingen radioforbindelse mellem området og Lowarengak.

Den mobile klinik tager sig af mindre sygdomme som ringorm, udslæt m.v., men angreb af malaria eller edderkoppe- og slangebid kræver øjeblikkelig hjælp.

På det nye center skal man kunne:

- undervise i hygiejne,
- behandle sygdomme,
- foretage helbredsundersøgelser,
- vaccinere børn og gravide mødre,
- foretage undersøgelse af spædbørn,
- følge mødrene under deres graviditet,
- give råd og vejledning til sundhedskomiteer fra landsbyerne,
- foretage besøg i hjemmene,
- sørge for overførsel af patienter til hospitalet i Lodwar.

Der skal opføres et sundhedscenter med boliger til personalet. Der skal sørges for sanitære forhold og for medicindepot og der skal anskaffes en radiotelefon, så man kan komme i kontakt med hospitalet i Lodwar eller i Lokitaung.

Befolkningen vil bidrage til opførelsen ved at sørge for sten og sand til byggeriet.

Projektets samlede udgifter andrager kr. 250.000,-

Projektledelsen anmoder om et bidrag på kr. 33.000,-.

Giv børnene en start i livet

Mange afrikanske kvinder er smittet med HIV og vil dø af AIDS. Og hver gang det sker, mister et eller flere børn deres mor.

Rang'ala børnehjem i det sydøstlige Kenya oplever i disse år en stigende dødelighed blandt mødre, for hvis børn hjemmet er den eneste mulighed for at få et sted at være. Rang'ala har et stort opland, nemlig provinserne Nyanza og Western, og børnehjemmet huser således en stor del af fremtidens kenyanere.

Men hjemmet står også åbent for børn, der blot i en kortere periode må være væk fra deres forældre. En del spædbørn begynder deres tilværelse her og bliver 2-3 år gamle igen givet hjem, eller de får en ny familie.

Børnehjemmet, der blev grundlagt af europæiske mis-

sionærer i 1939, drives i dag af afrikanske franciskanersøstre. Men der er stadig brug for europæiske penge, hvis hjemmet skal kunne tilbyde børnene en start i livet, som de kan være tjent med.

Børnene skal have mad hver dag, tøj efterhånden som de vokser og medicin når de er syge. Personalet skal have løn, og der skal gøres rent. Men også »det sjove« koster penge og er nødvendigt, hvis børnene skal kunne trives: som danske børn ved, har man brug for legetøj og materialer til alskens aktiviteter.

Det koster 200.000 kroner om året at drive Rang'ala børnehjem. Gennem Caritas Danmark vil bidrag til fasteaktionen 1996 blandt andet komme de kenyanske børn til gode.

Rent vand til 30.000 beboere i slumkvarter

73 meter dyb brønd er boret - nu brug for tank og ledning

Slum, snavs og tørke. Fattigdom og elendighed i et område, der bærer præg af krigshandlinger. Maputo City i Mocambique.

Indtil for nylig måtte kvinder og børn hente vand, hvor der var vand at få. Samtlige brønde på stedet var tørret ud.

For seks år siden begyndte man at se kritisk på vandforsyningen. En 73 meter dyb brønd blev boret. Den er klar nu, og man skal i gang med vandledning og en tank, der kan forsyne 30.000 mennesker med vand.

Mens arbejdet står på, giver det arbejde. Mange hjemsendte soldater har brug for civilt arbejde at leve af, lige

som mange unge på stedet vil kunne indgå i arbejdet med vandtank og vandledning. Arbejdet forventes at vare i fem måneder.

På længere sigt vil forsyningen af rent vand i tilstrækkelig mængde være af betydning for sundhedstilstanden i området.

Den stedlige befolkning bidrager med kr. 5.500 af de i alt 60.500, som projektet er budgetteret til. De resterende 55.000 beder man omvendt om at hjælpe med. Gennem Caritas Danmark kan katolikkerne herhjemme således bidrage til, at indbyggerne i Maputo igen får adgang til vand.

Først nyt køleskab før børnene kan vaccineres

Angar Guten dalen i Etiopien er et landområde nord for Nekemte, 331 km vest for Addis Ababa med 40.000 indbyggere. Jorden er frugtbar og der er mulighed for at dyrke mange afgrøder. Det apostoliske Vikariat har fået udpeget et område i Angar Guten dalen - Angar Akababi -, som operationsområde. Her bor en befolkning på 8.026 personer, hvoraf 1.722 er børn under fem år.

Dalens er befolket med forskellige etniske grupper fra flere egne af Etiopien. Flere er flygtet til området p.g.a. tørke og hungersnød i deres hjemegn. 44% af befolkning-

en er muslimer, 42,9% ortodokse kristne, 6% katolikker.

Befolkningen i området har ingen sundhedsfaciliteter. Efter at befolkningen har rettet henvendelse om hjælp til biskoppen, er der blevet oprettet en sundhedsklinik og en Claraculias missionærgruppe har påbegyndt arbejdet i området. De mest forekommende sygdomme er malaria, lungeinfektioner, tuberkulose, parasitter, anæmi, diarre og hunsygdomme. Som altid er det børnene, der lettest rammes af sygdomme og af dårlig ernæring.

Som følge af den høje bør-

nedødelighed (1 barn ud af 5 dør før de er 5 år) har regeringen sat sig det mål, at 80% af landets børn skal vaccineres, og man har opfordret alle frivillige organisationer til at deltage i dette projekt. I 1994 nåede man at få vaccineret 35% af børnene.

Vaccinationerne vanskeliggøres derved, at der ikke er elektricitet i sundhedsklinikken og det er vanskeligt at få gasforsyning til drift af et køleskab, hvor vaccinen kan opbevares. Derfor er det påkrævet at anskaffe et soldreven køleskab. 33.000 kr. alt iberegnet.

De nordiske katolikkers Fasteaktion 1996

De fleste børn i Peru lever i stor fattigdom

I 1991 udsendte Den peruvianske Biskopkonference en redegørelse, hvoraf det fremgik, at 70% af børn og unge i landet lever i »den yderste fattigdom og kronisk underernæring«.

Det er gået lidt fremad i Perus økonomi siden. Men jo længere væk man kommer fra byerne, jo mere synliggøres en næsten håbløs fattigdom.

I Andesbjergene arbejder Peter Tantholdt Hansen som præst sammen med seks andre jesuitter i et område, der tager flere dagsrejser at nå rundt i.

Børmedødeligheden når visse steder op på 50 pct. Peru har verdens største børmedødelighed, og sygdomme som tuberkulose og kolera er meget udbredt.

De fleste familier i de afsidesliggende bjerglandsbyer ernærer sig ved en ensidig og utilstrækkelig kost, der først fremmest består af kartofler, lidt ris, pasta, majs og bønner.

Caritas Danmark har sammen med Peter Tantholdt Hansen oprettet suppekøkkener flere steder og den danske missionærs egen fjertlignende landsby har også nydt godt

af en EF-fødevarerhjælp. Danske katolikker har tidligere gennem en juleindsamling bidraget med fødevarerhjælp til områdets fattige indianere.

Nu gælder det et sundhedsprogram hos de fattige bønder i bjerglandbyen Quico. Sygeplejerske Kirsten Brink vil i nogle år i samarbejde med pater Peter. Børnene på billedet nedenfor er fra den noget større landsby Marcapata. Det gælder også kvinden på billedet til venstre. Det står værre til i Quico. Der er derfor hårdt brug for Deres hjælp i årets fasteaktion.

Mere end én mio kr. sidste år

Sidste år gav danske katolikker mere end én million kr. til fasteaktionen. Temaet for de nordiske biskoppers fasteaktion sidste år var »Hjælp dem til en bedre fremtid«. Caritas Danmark har allerede sørget for at pengene er nået ud til projektstederne.

1.864 katolikker indbetalte 513.345 kr. direkte til fasteaktionen sidste år. Fra katolske skoler kom der 27.726 kr., fra sogne 58.791 kr og fra ordne-

ner og institutioner et beløb på 411.000 kr.

Af det indsamlede beløb for hele Norden står Danmark for det absolut højeste.

Administrationen er forsvindende lille. Der betales for trykning og udsendelse af girokort, kampagnemateriale m.v.

På side 10 ses en del af de projekter, der støttes i år. Der kan godt komme projekter til inden aktionen er slut, lige-

som de øvrige nordiske lande har andre projekter, som de vægter højt.

Men vær med i år til: *Sundhed for en bedre fremtid!*

Vær selv med i fasteaktionen

Hele det indsamlede beløb fra fasteaktionen går til forskellige projekter i Den tredje Verden. Formålet med fasteaktionen er imidlertid ikke kun et spørgsmål om at samle penge ind. Den drejer sig i lige så høj grad om en holdningsbejerselse, hvor anliggendet er en ændring af vor holdning til vore brødre og søstre i fattigere dele af verden.

Bestil materiale!

Det er på denne baggrund de otte sider i »katolsk orientering« er redigeret. Ekstra eksemplarer af dette nummer af

bladet kan i et vist omfang bestilles på redaktionskontoret.

Caritas Danmark har ladet trykke en plakat, som vil tilgå samtlige menigheder, katolske skoler og katolske børnehaver i hele landet. Caritas Danmark ønsker, at den bliver hængt op et centralt sted.

Pastoral-Centret har i samarbejde med Caritas Danmark udgivet et lille hæfte »Kristustræer - bønner til fastetiden«. Hæftet er sendt til menighederne. Ligeledes har Niels Steensens Forlag i Fasteaktions-øjemed udgivet bogen »Følg hans kærlighed« -

en korsvejsandagt af biskop Jacques Gaillot.

Bestil sparebøssen nu
Caritas Danmark tilbyder igen i år den lille populære sparebøsse, som kan fyldes, ved at man igennem fastetiden lægger lidt til side.

Sparebøsserne kan fås ved henvendelse i menigheden eller hos Caritas Danmark, telefon 33 127261.

Sidst men ikke mindst er der *girokortet*, som netop er tilsendt hver eneste katolske husstand i Danmark. Skulle De mod forventning ikke

have modtaget det, kan De benytte et almindeligt girokort og blot anføre Caritas Danmarks gironummer.

God Fasteaktion!

Redaktion

De otte sider om De nordiske Biskoppers Fasteaktion 1996 er redigeret af »katolsk orientering« i samarbejde med Caritas Danmark, som har stillet projektmateriale til rådighed.

Det valgte fotomateriale er i videst muligt omfang fra projektstederne, men det er ikke altid lige nemt at få reproducerbare fotos.

Caritas Danmark oplyser gerne om de enkelte projekter for Fasteaktion 1996.

Caritas Danmark - giro 4 04 39 79

Nyt om vore præster

Med virkning fra den 29. november 1995 og i henhold til CIC Canon 539 og 540 har jeg udnævnt pater *Kazimierz Przybylowicz* C.ss.R. til administrator parocialis ved Johanneskirken i Søborg for perioden indtil den 31. juli 1996.

På grund af dårligt helbred har pater *Knud Aage Nielsen* S. J. anmodet om, at hans forpligtelser som sognepræst ved Johanneskirken i Søborg og som andenpræst ved Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg ophører. Jeg har således tilbagekaldt disse udnævnelser.

I tilslutning til ovennævnte meddeles herved, at med virkning fra den 26. januar 1996 og i henhold til CIC Canon 539 og 540 har jeg ud-

nævnt pastor *Lech Pytlak* til administrator parocialis ved Johanneskirken i Søborg for perioden indtil den 31. juli 1996.

Med virkning fra den 1. august 1995 har jeg udnævnt pastor *Guido Kreienbühl* til konstitueret leder for Pastoral-Centret for perioden indtil den 31. juli 1996.

Kommissionen for præstelønninger

Da mandatet for den hidtidige kommission (bestående af nedenfor nævnte præster) bortfaldt ved bispeskiftet, har det nye præsteråd - i overensstemmelse med kommissionens vedtægter § 21 - indstillet pastor *Erling Brodersen* og pater *Leo Drzal* C.ss.R.

som medlemmer af den nye kommission.

Sammen med disse har jeg udnævnt pastor *Hans Esmark* til at udgøre kommissionen for præstelønninger for perioden indtil den 31. december 1998.

Ansgarstiftelsen, Den katolske Kirke i Danmark

I henhold til Stiftelsens fundats § 3, består bestyrelsen for tiden af følgende tre katolske gejstlige: biskop *Czeslaw Kozon*, biskop *Hans L. Martensen* og pastor *Dietrich Timmermann*.

Bispedømmets præstekursus finder i år sted på Magleås fra mandag den 28. oktober 1996 til fredag den 1. november 1996. Det er ønskeligt, at så mange præster som muligt deltager i denne studieuge, hvorfor man allerede nu bedes mærke sig datoen. Emnet vil snarest blive meddelt.

Med virkning fra den 1. august 1995 er følgende genudnævnt som medlemmer af den rådgivende bestyrelse for Caritas Danmark: *Anne Lise Timmermann* (formand), *Torben Juncker* (næstformand), *Henri Leenders S.J.*, *Michael Wiberg* og *Birgit Wohler*

Samtlige medlemmers mandat løber indtil den 31. juli 1996.

Information om legalisering af attester

Kirkeministeriet har i en skrivelse til folkekirkens og de anerkendte trossamfunds-

nisterialbogsførere meddelt følgende:

Attesten skal indsendes til Kirkeministeriet af kirkekontoret, der kontrollerer rekvi-rentens adkomst. Attesten må ikke være over 3 måneder gammel. Kirkekontoret skal oplyse om, hvorvidt attesten skal legaliseres på: dansk, engelsk, fransk, spansk eller tysk. Der vedlægges en svar-kuvert.

Kirkeministeriet kan på be-gæring videresende attesten til Udenrigsministeriet, der kræver et gebyr på kr. 125,00 for sin legalisering. Beløbet skal vedlægges i check. Des-uden skal der vedlægges en frankeret svarkuvert.

Festen for Vor Frue af Lourdes

Festen for Vor Frue af Lourdes den 11. februar - falder i år på en søndag. Da paven har dekretet denne dato som »De syges Dag«, opfordres sognepræsterne og præsterne for de udenlandske grupper til en særlig ihukommelse af disse anliggender.

I sit årlige budskab i a.a. De syges Dag - som i år fejres ved helligdommen for Vor Frue af Guadalupe i Mexico City - skriver paven bl.a.:

»... Jeg henvender mig til jer, som på kroppen og i sin-det bærer tegn på menneske-lig lidelse, samt til jer som på broderlig vis drager omsorg for dem, med hensigt til at følge i Frelserens fodspor.

... I som lider, er kaldet til en særlig opgave indenfor den nye evangelisation. Heri er Guds moder forbillede og vejleder fordi hun placerer sig i vor midte. D.v.s., at hun gennem sin position, som Guds Moder, med fuld be-vidsthed og med fuld ret, bli-ver et mellemlid til at vide-

rebringe menneskenes nød og trængsel til sin Søn.

... Igennem hele sin histo-rie, har Kirken udvist pastoral omsorg for de syge og liden-de, og selv i vore dage har sundhedsapostolatet en bety-delig plads i Kirkens apostoli-ske gerning. Ja, selv i dag, måske især i dag, løfter der sig fra menneskeheden råbet af en folkemængde, som er udmattet af lidelser. Hele be-folkningen er plaget af kri-gens grusomhed. Ofrene i disse verserende konflikter er hovedsagelige de svageste; kvinder, børn og de gamle.

... Jeg beder indtrængende de syge om, at I med storsind ofrer jeres smerte i fællesskab

med den lidende Kristus. Og til jer, som drager omsorg for de syge, siger jeg: udfør jeres tjeneste som et værdifuldt bi-drag til udbredelse af Evan-geliet. Og I skal alle sammen, både syge og raske, se på jer selv som en levende del af Kirken.

... Jeg opfordrer de gejstli-ge, søstre, lægfolk, dem der arbejder i sundhedsvæsenet, de civile ledere - og især jer kvinder, I som er pionerer indenfor legemlig og åndelig tjeneste blandt de syge, - at vise solidaritet med de syge, og medvirke til at fremme fællesskabet blandt dem«.

+ *Czeslaw Kozon*

Biskop Theodor Suhr takker for opmærksomheden

Hjertelig tak til alle, der har vist venlig opmærksomhed i anledning af min 100-års fødselsdag. En særlig tak til alle, der på forskellig måde har været med til at fejre mig søndag den 21. januar, mandag den 22. januar ved præstemødet i Aabenraa og på selve dagen onsdag den 24. januar.

+ *Theodor Suhr*

Foredrag om kvindesyn

Dr. phil. *Janne Haalund Matlary*, der var Vatikanets re-præsentant ved FN's kvindekonferende i Beijing vil

Søndag d. 25. februar 1996 kl. 16.00.

holde foredrag om

» Nordisk og katolsk kvindesyn«.

på Niels Steensens Gymnasium, Englesalen, Jagtvej 183

Pris: kr. 20,- pr. deltager.

Arrangør er DUK. Alle er velkomne.

Abstinens- og fastebestemmelser

Den universelle Kirkes to forpligtende abstinens- og fastedage er askeonsdag og langfredag. Efter kirkerettens bestemmelser betyder abstinens, at man lader være med at spise kød. At faste betyder, at man kun spiser ét egentligt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis man ikke helt und-lader dem.

Personer fra 14 år og op-efter er forpligtet af abstinens-bestemmelserne, og personer fra 18 år indtil 60 år er for-pligtet af fastebestemmelser-ne.

Formålet med disse be-stemmelser er at hjælpe os til at gøre bod efter Jesu Kristi befaling. Det er kun et mini-mum af bod, som Kirken for-pligter til. Kirkerettens canon 1250 siger, at alle årets freda-ge og fastetiden er Den uni-verselle Kirkes bodsdage og -tid.

Selvom abstinens- og fa-stebestemmelserne ikke er forpligtende i bispedømmet,

undtagen på askeonsdag og langfredag, opfordres man til alligevel at gøre bod på denne eller en anden passende måde på fredage og i fastetiden.

Bestemmelser for modtagelse af påske-kommunion 1996

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkeltes og Kirkens liv. Kirken har derfor siden middelalderen pålagt de troende som et mi-nimum at modtage Alterets Sakramente til påske, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige tilstedeværelse blandt os.

Tiden for modtagelsen af påskeskommunionen strækker sig fra palmesøndag den 31. marts 1996 til pinsesøndag den 26. maj 1996.

Oliemesse

Messen, i hvilken de hellige olier indvies, finder sted tirsdag den 2. april kl. 17.00 i Sankt Ansgars Kirke.

Nyt fra Katolsk Bispekontor

Ny receptionist til Bispekontoret

Efter 5 års ansættelse er Hel-le Brock fratrådt sin stilling som receptionist.

I hendes sted er pr. 1. novem-ber 1995 ansat Pernille We-del Krüger, 32 år, gift og mor til Jacob på 21/2 år. Velkom-men til Pernille.

Pernille Wedel Krüger.

Sådan går det runde år

Undertegnede børnefamilie bestiller 1 gratis eksemplar af »Sådan går det runde år«.

(Udfyldes med blokbogstaver eller skrivemaskine)

Vi har børn i alderen.....

Forældrenes navn:.....

Adresse:.....

Postnr:..... By:.....

underskrift

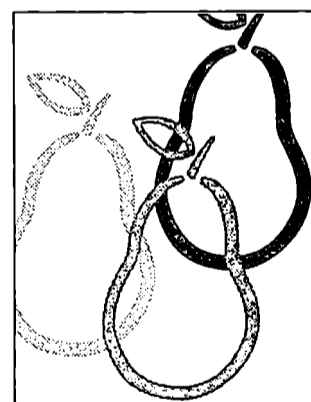
Vi afhenter bogen på vort sognekantor for at spare porto.

Menighedens navn:.....

Vi ønsker bogen tilsendt direkte til overstående adresse, da vi bor langt fra sognekirken.

Denne bestillingsblanket sendes til:

Pastoral-Centret,
Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organi-sation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

De finder RVT revision a/s i:
København tlf. 33 26 70 00
Tåstrup tlf. 42 52 08 00
Vordingborg tlf. 53 77 11 66
Odense tlf. 66 15 85 55
Skærbæk tlf. 74 75 18 00
Vejen tlf. 75 36 02 11
Århus tlf. 86 28 48 44
Holstebro tlf. 97 41 22 11
Aalborg tlf. 98 18 41 22

Pater Leo Kertz O.M.I. 60 år

Pater Leo Kertz, Thorsgade 22, 8900 Randers, fylder lørdag den 24. februar 60 år. Guddenådalens katolske sogn fra 1867 - landets tredieældste - glæder sig til at fejre fødselsdagen, som gennem to perioder har været sognepræst ved Jesu Hjerter kirke i Randers.

Den runde mærkedag fejres ved lørdagens messe kl. 11 i kirken med efterfølgende reception på skolen. Det vil være en meget stor glæde for pater Kertz og for hele menigheden, hvis mange katolikker og venner fra nabobyer og andre steder fra ønsker at deltage i dagens fejring.

Med en vis ret kan man fremhæve, at pater Kertz har været hele »Nordjyllands præst« - og jævnsides hermed »Midtjyllands præst«, eftersom han også har været præst for store dele af Midtjylland.

Først virkede han som ung i Randers fra 1968 til 1976, mens Ålborg var centrum for hans virke fra 1984 til 1992. Fra 1992 blev det kronjyske atter en udfordring for hans pastorale arbejde, og denne gang med udvidelse af Viborg og Lemvig.

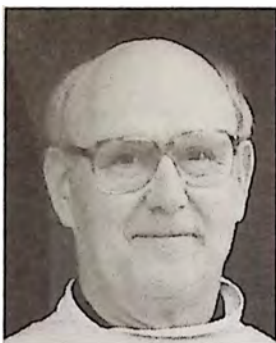
Pater Kertz er farmersøn fra byen St. Genevieve - nær storbyen St. Louis i staten Missouri i USA. Han kom i det landlige ikke til at dyrke kom til de jordiske brød, men blev derimod i livsgemingen forvalter i kirken for »Englenes brød - Livets evige brød«.

Som 21-årig indtrådte han hos Oblatfædrene og blev præsteviet den 30. marts 1963 i Pass Christian, Missouri. »Hans nye land« blev samme år Danmark - landet med det vanskelige sprog og de meget få katolikker.

Første station var Vor Frue kirke i Herlev (1963-1967), hvor han senere fra 1976 til 1981 var sognepræst. Fra 1982 til 1984 var han præst ved Krist Konges kirke i Nuuk / Godthåb, Grønland.

Ordets og talens præst

Hvor end pater Kertz har virket i sine kald, er han blevet kendt og skattet for velforberedte og gode prædikener. Han er ordets og talens præst, og i dette perspektiv kan man måske for det oratoriske kalde ham en »katolsk grundtvigianer«, fordi det hos pater Kertz

Oblatfader Leo Kertz.

også er »det levende ord«, som taler til hjerterne, han prædiker.

Menighedeme har lært ham at kende som en hjertevarm og munter mand. Han har sind og sans for gode visser, udformet af danske sind, men her ganske adopteret af en amerikaner, der er blevet dansk for en stor del.

Mange katolikker fra hele landet slutter her ved 60-året kreds om pater Leo Kertz og beder om den Treenige Guds og Vor Fruens nådige beskyttelse i årene fremover.

Anders Dahl

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Diverse

Aarhus Boghandel

Ryesgade 28, P.B. 533
8100 Århus C.
Tlf.: 86 12 66 30.
Fax: 86 12 89 00.

Katolsk Information

Ryesgade 28, P.B. 533
8100 Århus C.
Tlf.: 86 18 53 90
Fax: 86 12 89 00.

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Stor-københavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Møder og arrangementer

Ikoner og Kristi inkarnation

Ansigt, Maske og Åsyn

Ikoner er nøgler til ortodoks teologi, æstetik og spiritualitet. Menneskets virkelige identitet er grundet i at være en ikon, at være Guds billede. Det helliggjorte liv, som Gud har skabt mennesket til, er bl.a. det som ikonerne af Kristus, Gudsmoder og helgerne viser os og gør tilgængelige for os, og er det, som alle kristne bliver kaldede til.

Et foredrag (på dansk) ved George Graciansky, formand for St. Innokentii Samfundet, redaktør af »The Orthodox Church News« og »Iconostasis: A Review af Orthodoxy.«
Skt. Laurentii Kirke, Menighedssalen, tirsdag den 20. februar 1996 kl. 19.30. Entré 20 kr.

Faste-retræte 23.2. - 25.2.96 på Als Kloster

Retræteledere:
Pastor Poul Clausen og Kaare Nielsen

Pris: kr. 450,-
Tilmelding: Tlf. 74 43 33 70

Det sker på Magleås

Fr. d. 16. - sø. d. 18.2.:
At bede med mystikerne
v/ sr. Anne-Maria Kjøllegaard, pastor
Michael Bradly og Jette Thomsen

Ma. d. 19. - ti. d. 20.2.:
Carsten Niebuhr Institutet
On. d. 21. - to. d. 22.2.:
Lyngby-Taarbæk Kommune
To. d. 22. - lø. d. 24.2.:
Promentor

Fr. d. 23. - lø. d. 24.2.:
Cowi-consult
Ma. d. 26. - on. d. 28.2.:
FAKS
On. d. 28. - to. d. 29.2.:
Dansk Flygtningehjælp
To. d. 29. - lø. d. 2.3.:
Københavns Amt
To. d. 29. - sø. d. 3.3.:
Ildrættens lederakademi

Skt. Ansgar kirke

I forbindelse med fastepredikerne bliver

det nye orgel

præsenteret inden lørdagsmessen i Fastetiden. Forskellige organister demonstrerer orglets klange og muligheder. Minikoncerter afholdes kl. 16.15-17. Der er gratis adgang.

24.2.: Bjørn Rasmussen
2.3.: Rolf Tönshoff
9.3.: Michael Thomsen
16.3.: Erling Rasmussen
23.3.: Katharina Lewkovitch
30.3.: Niels Rabølle

Fire præster holder fasteprediken:
2.3.: pater Richard Sprengers S.J.
9.3.: pater Lars Reuter S.J.
16.3.: pastor Martin Bergsøe
25.3.: pater Jerzy Gorowski C.ss.R.

Magleås-træf

17.3.96 kl. 14

Wieneraftermiddag med Scala-trioen

Et genhør med den fine gamle underholdningsmusik, som engang lod sig høre herhjemme på Wivex og slige steder og som i dag stadig kan opleves i Prag og Wien.

Der serveres kaffe mellem kl. 14 og 15. Koncerten begynder kl. 15. Pris kr. 30,-.

Scala-trioen: Anne Munk-Nielsen/violin, Klaus Munk-Nielsen/cello, Lindy Rosenberg, klaver.

KUROPHOLD I POLEN

Moderne sanatorium, 1/1 pension

3 dagl. behandlinger
af højt kvalificeret personale.

5 udflugter til attraktive steder.

Transport til og fra Polen
i moderne luxusbus med overnatning.

3 uger - alt incl. - kr. 6.240,-.

Ved afrejse 28.4. og 18.5. gives 15%
rabat ved tilmelding senest 15.3.96.
Derfor rekvirer program nu.

POLSAN

tlf. 65 93 44 36, fax 65 93 44 26.

Døde

Hans Wilhelm Saxild in memoriam

Lørdag den 20. januar 1996 om aftenen døde Hans Wilhelm Saxild efter at have modtaget De syges Salvelse.

Hans Wilhelm Saxild var født i 1916. I 1942 tog han juridisk embedseksamen med 1. karakter. Størstedelen af hans erhvervmæssige virksomhed kom til at ligge i Arbejdsministeriet.

I 1972 giftede han sig med cand. polit. Inger Saxild, født Hedemark, der i mange år var kontorchef på katolsk Bispekontor.

Saxilds samfundssyn var præget af aristokratisk tilbageholdenhed over for mange moderne fænomener. Derimod var han en afgjort tilhænger af nybrud i kirken. Det var også baggrunden for hans mangeårige virke som menighedsrådsmedlem, bl.a. som den første formand for menighedsrådet ved Jesu Hjerter kirke.

Saxild var en aktiv mand, der påtog sig opgaver i mange forenings- og organisations-sammenhænge, herunder bl. a. i Europabevægelsen. I en katolsk sammenhæng kan der være grund til at fremhæve, at han var medlem af bestyrelsen for Academicum Catholicum fra 1969 til 1986. I bestyrelsen oplevede man, hvordan den reserverede mand nærmest flød over med gode

ideer. Mange af AC's succeser beroede på hans inspirations.

Et andet virkefelt var Malteserordenen, som Hans Wilhelm Saxild var medlem af fra 1977. Som medlem af Den skandinaviske Malteserassociations præsidium ydede Saxild en betydelig indsats. Det lå ham særligt på sinde, at associationen skulle være en støtte for sine medlemmers fromhedsliv og åndelige udvikling.

De relativt få, der i de sene-

re år kom tæt ind på livet af Hans Wilhelm Saxild, lærte at værdsætte hans omfattende dannelse, selskabelige talent og store engagement. De vil også savne hans varme venskab.

Da jeg bragte dødsbudskabet til en fælles ven, sagde han: »Hans Wilhelm mødte sin skaber velforberedt«. Det er sandt, men alligevel skylder vi Hans Wilhelm vor forbøn. Samtidig går vore varmeste tanker til Inger Saxild.

Bertil A. Fosell

Merete og Viggo Johansen døde kort før jul

Merete og Viggo Johansen er døde med knap én måneds mellemrum før jul. Merete Johansen døde den 18. november og civ.ing. Viggo Jo-

hansen den 14. december. De efterlader sig tre børn: Anita, Stig og Marie Louise.

De hvile i fred!

Marie Louise Johansen

Pilgrimsrejse med fly til apostlen Jakobs grav i Santiago de Compostela

Fra den 22.7. - 29.7.96 med pastor Jan Ophoff, o.præm. Kr. 5.600,- incl. fly, transfer, hotel + 1/4 pension og udflugter.

Henvendelse for program: Henrik Tarp, Spain Travel tlf. 57 82 13 73

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer kr. 5 pr. mm. Tekstsideannoncer: kr. 6 pr. sp./mm.

DUK-KALENDER

FORÅRSRETRÆTE den 16.2.-18.2.1996 i Asserbo, Frederiksværk. Alder: 20-30 år, max. 20 deltagere. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse - kr. 50,- for dem fra Sjælland.

II. Vatikankoncil den 22.2.1996 og efterfølgende fem torsdage i Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, 8000 Århus C. Alder: 18-30 år. Pris 60,- kr.

UNGDOMSMESSE den 25.2.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

ÅRSMØDE den 1.3.-3.3.1996 på Øm for to delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder: 16 år og opefter. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- over 30 år).

FIRMELSE ØST WEEKEND den 15.3.-17.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Sjælland og Lolland/Falster. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 23.2.1996.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 29.3.-31.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 8.3.1996.

UNGDOMSMESSE den 31.3.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

FÆLLES KUK AFTEN den 10.4.1996 kl. 19.00 i Krypten under Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Alder: 12-18 år. Tilmelding senest den 20.3.1996.

LEJRLÆDELSESKURSUS den 12.4.-14.4.1996 på Øm for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1996. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 22.3.1996.

UNGDOMSMESSE den 28.4.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

LEDERTRÆNING den 2.5.-5.5. på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Alder oplyses senere. Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 11.4.1996.

DUK-KALENDER

FORTSAT FRA FORRIGE SPALTE

Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 11.4.1996.

BØRNEDAG den 5.5.1996 kl. 12.00-17.00, Frederiksberg Have på plænen foran slottet. Alder: 7-12 år, men tag bare familien med på skovtur. Medbring frokost og tæppe til at sidde på. Tilmelding senest den 15.4.1996

UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og 300,- kr. for lejre. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Salg og service

E. Ardenkjær-Madsen Advokatfirma (H)

Boldhusgade 6, 1062 K.
Tlf. 33 91 12 11 - Fax 33 91 27 11

Administration af fast ejendom.
Testamenter, ægtepagter, dødsboer,
erhvervsager og boligretssager.

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE
V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og forsikringservice, uafhængig af de enkelte forsikringselskaber i:

- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LÅVER SPECIALFORSIKRINGER FOR
KATOLSKE KIRKER - RING OG FOR-
HØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT
TAGE OS MED PÅ RÅD!

Annoncer i

»katolsk orientering«

Rubrikannoncer kr. 5 pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6 pr. sp./mm.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eftf.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstre
Bedemændenes Landsforening

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:

31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Malermester
VILLY HANSEN
Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbærvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30 86 26 09

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registeret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skj. Østergade 10 • Roskilde • 46 15 10 13
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle.
Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD
ADVOKATER UDEN OMSVØB

Stændertorvet 5 • 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Ærkebiskop Ceirano afleverede personligt telegrammet fra paven. Der blev konverseret livligt på itallensk. Fotos Kluge.

Biskop Theodor Suhr var hovedcelebrant ved messen på sin 100-års fødselsdag. Biskopperne Hans L. Martensen og Czeslaw Kozon assisterede ved alteret.

Hvad biskop Suhr svarer nuntius er redaktionen ubekendt. Måske har læserne et godt bud!

Umiddelbart efter messen fik biskoppens nevø Erik Suhr og hustru lejlighed til at sige tillykke.

Biskop Suhr er glad for at bo hos Hedvig Søstrene i Aabenraa. Søstrene var pænt repræsenteret i Skt. Ansgars Kirke, da de tre biskopper fejrede messen.

Glimt fra biskop Theodor Suhrs 100 års fødselsdag

Biskop *Theodor Suhr* fyldte onsdag den 24. januar 100 år. På selve dagen var biskoppen hovedcelebrant ved en messe Skt. Ansgars Kirke i Aabenraa, hvor bl.a. biskopperne *Hans L. Martensen* og *Czeslaw Kozon* var med ved alteret.

Det hører til sjældenhederne at se tre biskopper, så nært »knyttet« til hinanden. Biskop Suhr har firmet og bispeviet *Hans L. Martensen*. Biskop *Martensen* har firmet og bispeviet *Czeslaw Kozon*.

Imponerende var det at se og høre biskop Suhr ved messen. Rank stod han ved alteret messen igennem, og med høj og klar stemme blev messens faste dele reciteret. Det er en fordel at kunne messen udenad, når man er så svagtsynet som biskop Suhr er i dag, siger han selv.

Tak fra biskop Kozon
Biskop *Czeslaw Kozon* takkede i sin prædiken *Theodor*

Suhr for den tid han ledede kirken herhjemme. Som den første dansk-fødte biskop efter reformationen var biskop Suhr med til at konsolidere kirken på en ny måde, sagde *Kozon*.

Kort før messens slutning gik ærkebiskop *Ceirano* op til fødselaren og læste et lykønskningstelegram op fra pave *Johannes Paul II.* (Læs telegrammet på denne side).

Reception

Efter messen holdt biskop Suhr en kort middag med indbudte gæster, og fra klokken 14 var der reception, hvor alle personligt fik lejlighed til at gratulere og tale med biskoppen. Det gjaldt blandt andre borgmesteren i Aabenraa, som personligt kom for at lykønske.

Allerede om formiddagen var der en del pressefolk, som biskoppen gæstfrit tog imod i sin private stue.

Allerede om søndagen benyttede mange fra menigheden anledningen til at lykønske biskoppen.

Glad for at bo på plejehjemmet i Aabenraa

Om mandagen havde biskop *Czeslaw Kozon* indkaldt til præstemøde i Aabenraa. Knap 50 præster fik således lejlighed til direkte at lykønske 100-års fødselaren.

Biskop Suhr gav til »katolsk orientering« udtryk for, at han var glad for at bo på plejehjemmet hos Skt. Hedvig Søstrene. Aftenene kan godt være lidt lange for mig. Jeg ville gerne være i stand til at læse noget mere, sagde biskoppen.

Biskop Suhr lykønsket af paven

På sin 100-års fødselsdag modtog biskop Th. Suhr følgende lykønskning fra pave *Johannes Paul II.*:

I den særlige anledning af Deres hundredårs fødselsdag vil jeg sammen med Dem takke Gud for et lykkeligt langt liv og for de tjenester, De pligtopfyldende har ydet kir-

ken i Deres tjeneste som benediktiner, præst og biskop. Med glæde vil jeg bede om Vor Herre Jesu Kristi styrke og fred for Dem, og jeg meddeler Dem min apostolske velsignelse som tegn på min broderlige enhed og varmeste ønsker.

Pave Johannes Paul II

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafin og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4., DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54. Udgiver: Ansgarstiftelsen Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2800 Glostrup. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 28. februar

Paven i Mellemamerika, side 2
Biskoppens hyrdebrev, side 7
Orientering fra sognene, side 8-12
Bøger, side 13

katolsk orientering

Danske *Justitia et Pax* skriver til Benazir Bhutto:

Afskaf blasfemiloven

Bispedømmets *Justitia et Pax*-kommission har bedt Pakistans ministerpræsident *Benazir Bhutto* om at afskaffe eller i hvert fald radikalt ændre den såkaldte blasfemilov, der i realiteten betyder, at islam er den eneste religion, der kan dyrkes i landet.

Afskrækkelse

På baggrund af tilgængelige oplysninger skønner kommissionen, »at man anklager medlemmer af religiøse mindretal eller afvigende medlemmer af det muslimske flertal udelukkende for at afskrække dem eller for at straffe dem for den tro, de har eller påstås at have«. Det fremgår endvidere, at der efter kommissionens opfattelse også ligger personlige uvenskaber

og karrierehensyn bag den fjendtlige indstilling, som anderledes troende mødes med.

Med brevet, der er underskrevet af kommissionens formand *Nik Bredholt*, ønsker man at slutte op om en kampagne imod blasfemiloven, der er i gang i hele Pakistan. Kampagnen er iværksat af en række organisationer med forskellig religiøs baggrund, deriblandt landets egen *Justitia et Pax*-kommission.

Det fremgår endvidere, at den danske *Justitia et Pax*-kommission »er af den opfattelse, at dødsstraf strider imod det grundlæggende princip om menneskets værdighed«.

Ifølge den pakistanske blasfemilov, der blev indført i maj 1991, skal enhver, der krænker profeten Muhammeds hellige navn, idømmes dødsstraf.

mj

Hospice i kamillianergården i Aalborg?

Næppe er Sct. Mariæ hospice i Vejle kommet fra start, før en økumenisk gruppe mennesker har sat sig for, at der skal være et hospice i kamillianernes tidligere klinik, ved siden af den katolske Sct. Mariæ Kirke.

Efter planerne skal der være plads til 25 døende på hospicet. Foreløbig har sundhedsudvalget i Nordjyllands Amt i begyndelsen af februar sagt nej til at støtte projektet.

Formanden for gruppen, *Erik Schou*, der også er formand for Sct. Mariæ Kirkes menighedsråd siger til »katolsk orientering«, at et hospice stadig kan placeres i regi af amtets socialudvalg. Han er

ikke skuffet over det første afslag.

Formanden for sundhedsudvalget, *Niels Handskemper* udtaler til Ålborg Stiftstidende, at amt og kommune samt flere sektorer må inddrages i planlægningen, før projektet eventuelt kan blive til noget.

I udvalget er udover *Erik Schou*, den katolske sognepræst *Allan Courteau O.M.I.* katolikken *Lisbeth Arbøl*, biskop emeritus *Erik Christensen* og Ålborg biskop, *Søren Lodberg Hvas*.

Bygningerne ejes af bispedømmet. De har senest været brugt til at huse flygtninge.

kk

To søstre fra Kærlighedens Missionærer var i januar måned i København for at se på en egnet bolig til ordenens første kommunitet i Danmark. Det lykkedes at finde en lejlighed på Jagtvej 7 på Nørrebro i København, hvorfra fire søstre fremover vil udøve deres gerning blandt samfundets fattigste. Foto: Kluge.

Biskop Kozon udsender sit første hyrdebrev

»Almisse skal ikke være de nødlidendes andel i de goder, vi selv for en kort tid lader være med at bruge, men skal være begyndelsen til ny gavmildhed og solidaritet. Det siger *Czeslaw Kozon* i sit første hyrdebrev som biskop. Hyrdebrevet om fasten bringes på side 7. Foto *Knud Kluge*.

Franske biskopper tillader brug af kondom som beskyttelse imod AIDS

Det eneste middel mod yderligere udbredelse

Paris (KNA). - Formanden for de franske biskoppers socialkommission, biskop *Albert Rouet*, har tilladt brug af kondomer i kampen mod AIDS.

Biskopperne har udgivet en rapport på 230 sider med titlen: »AIDS - en samfundsfare«, hvori det hedder, at anvendelse af kondomer er passende for voksne mennesker, men det er ikke anbefalelsesværdig for unge, idet det kan bidrage til promiskuitet.

Anvendelse af kondom en nødvendighed

I sit bidrag til rapporten skriver biskop *Rouet*, at gode kondomer efter lægernes udsagn er det eneste middel for at hindre en yderligere udbredelse af AIDS. Anvendelse af kondomer er derfor en nødvendighed. Kirkens hidtidige tilbageholdenhed i forbindelse med anvendelse af kondomer

er blevet kritiseret, og man har beskyldt kirken for at arbejde for døden.

Den almindelige holdning i dag er ifølge biskopperne, at der kræves mange seksuelle kontakter for at kunne finde kærligheden. Reklamekampagner for brug af kondom har derfor medført en »pervers reaktion« hos de unge. De forledes til at tro, at brug af kondom skulle være tilstrækkelig for at finde kærligheden.

I biskoppernes rapport gengives sundhedsministeriets, UNESCO's og religiøse fællesskabers stillingtagen til emnet AIDS. De franske biskoppers socialkommission har i en for nylig offentliggjort erklæring opfordret til solidaritet med de syge og smittede.

I erklæringen afviser de en betingelsesløs imødekomme-
menhed over for alle forhold

og holdninger, men er samtidig imod at udtale fordømmelse, idet forkastelige handlinger herved vil blive side-stillet med de pågældende personer. Det er nødvendigt nøje at overveje seksualitetens menneskelige karakter og nå frem til en seksualopdragelse, der kan hjælpe med til at opdage de personlige relationers skønhed og værdighed.

Ansvarligt

De franske biskopper har iøvrigt ikke tidligere udtalt sig skarpt imod anvendelse af kondomer. Moralteologen, *Olivier de Dinechin S.J.*, der er biskoppernes rådgiver i moralske spørgsmål, har i en vejledning til præster og opdragere i marts 1993 udtalt, at med den mulige risiko for øje, vil anvendelse af kondom som beskyttelse af én selv og ens partner være et første skridt til at handle ansvarligt.

Fred og fremskridt opnås kun ved at bygge på det kristne værdigrundlag

Rom (KNA) - Pave Johannes Paul II foretog i februar sin 69. udenlandsrejse. Turen gik denne gang til Latinamerika, hvor paven besøgte Guatemala, Nicaragua, El Salvador og Venezuela.

Før paven påbegyndte sin hjemrejse fra Venezuelas hovedstad Caracas, holdt han en afskedstale i lufthavnen og sagde, at han var kommet til Latinamerika som en »håbets pilgrim«. Paven opfordrede alle venezuelanere til at bidrage til, at samfundet til stadighed må blive mere retfærdigt, mere solidarisk og broderligt. Fred og fremskridt opnås kun ved at bygge på det kristne værdigrundlag, sagde han.

De indsatte i Reten de Catia-fængslet i Caracas fik en særlig hilsen fra paven, der talte til dem fra en jembanelinje, 300 meter væk. I afskedstalen omtalte paven de mange grupper, samfundet består af, deriblandt indianere, amerikanere af afrikansk oprindelse og landarbejdere.

Paven mødtes med 200.000 unge

Efter den store friluftsmesse i La Carlota-lufthavnen i Caracas mødtes paven med 200.000 unge. Han opfordrede dem til at bekæmpe den »dødens kultur«, der blandt andet viser sig ved vold og ved handel med narkotika, og til at vogte sig for magtens og rigdommens falske idoler og bedrageriske ideologier. De skal gøre en indsats for al-

menvellet og for miljøets beskyttelse, de skal tage livet i forsvar og tage del i det politiske, økonomiske, sociale og kulturelle liv, lød det.

Paven fordømte provokeret abort og aktiv dødshjælp, opfordrede til at fremme stabilitet og enhed inden for familien og henledte opmærksomheden på ægteskabets uopløselighed.

Ifølge en venezuelansk TV-journalist skulle paven have fået et ildebefindende efter mødet med de unge. Dette dementeres imidlertid af Vatikanets talsmand *Joaquín Navarro-Valls*.

En million mennesker til pavemesse

Omkring en million mennesker deltog i den festlige gudstjeneste inden pavens møde med de unge. Det var den største forsamling, han mødte på denne rejse. Vejen til lufthavnen, hvor messen blev fejret som afslutning på det syv dage lange besøg, var pyntet med savsmuld og blomster i alle farver. Et orkester bestående af 200 unge mennesker stod for den musikalske ramme om festlighederne.

I sin prædiken fordømte paven vold og korruption og advarede imod falske idealer som materialisme og hedonisme. Han opfordrede de troende, deriblandt tusinder af indianere i deres farvestrålende dragter, til ikke at give efter for en egoistisk tanke-

gang. Den meget vigtige indsats for de fattige i Venezuela omtalte paven som en særlig opgave for kirken i landet.

Ved angelusbønnen samme dag - den 11. februar, der over hele jorden markeres som »de syges dag« - sendte paven en særlig hilsen til alle syge og opfordrede dem til tålmodigt at holde ud i deres lidelse. »Sygdom er et tungt kors, der sammen med Kristi lidelse forvandles til en kilde til frelse, til liv og til opstandelse for de syge selv og for andre«, sagde han.

Dagen forinden mødtes paven med 2.500 indflydelsesrige personer i Teresa Carreno-teatret i Caracas. Her krævede han etablering af en retfærdig samfundsorden og sagde, at dette kun kunne lade sig gøre ved at opbygge en »kærlighedens civilisation«. Et sådant samfund kendes på solidaritet og på, at moralske og økologiske principper bliver efterlevet.

Fattigdommen vokser

Endvidere beklagede paven den økonomiske krise i landet, der særligt rammer de mellemste og nederste samfundslag og »bevirker, at fattigdommen vokser drastisk«. Samtidig gjorde han opmærksom på, at »velfærd« også omfatter moralsk og spirituel sundhed.

I denne forbindelse fordømte paven også børneprostitution og ungdomskriminalitet såvel som vold og stof-

misbrug. Disse fænomener er ofte en konsekvens af manglende opdragelse og undervisning, sagde han og påpegede nødvendigheden af at være særligt opmærksomme på familiernes behov, fordi samfundets fremtid er afhængig af institutionen »familie«.

Paven beklagede, at mange børn, der er født uden for ægteskab, bliver forladt af deres mødre og må vokse op uden nogen form for omsorg eller hjælp. Det skader børnene og gør det vanskeligt at integrere dem i samfundet, sagde han.

Forinden havde paven indviet et nyt valfartssted. I byen Coromoto, 360 kilometer nordøst for hovedstaden, fejrede han sammen med hundreder af troende messen for Guds Moder af Coromoto, der har været dyrket i Venezuela siden 1652. Siden da har Guds Moder ledsaget indianere og hvide, mestitser og sorte i deres fælles tro, sagde paven. Venezuelas præsident Rafael Caldera og frue samt alle landets biskopper deltog i gudstjenesten.

Paven er håbets ambassadør

Ved ankomsten til Venezuela var Johannes Paul II blevet budt velkommen af Caldera, der kaldte ham for »håbets ambassadør« og »en utrættelig forkæmper for social retfærdighed«. Første punkt på pavens program var fængslet Reten de Catia. Der opfordrede han landets retsvæsen til at

garantere alle indsatte i fængslerne en menneskeværdig behandling. For tiden afsoner 2.000 dømt deres straf i Reten de Catia, der kun er bygget til 700. Pavens tale blev transmitteret til cellerne, hvor man i samme anledning havde opsat TV-apparater.

Paven kom til Venezuela fra Guatemala, hvor han ved afrejsen havde manet til respekt for menneskerettighederne i et samfund med mange sprog og folkeslag. Denne

mangfoldige kultur er noget værdifuldt, som der må passes på, understregede han og appellerede til de ansvarlige i landet om at fremme fredelig sameksistens, solidaritet og retfærdighed for alle i landet. Trods alle vanskeligheder skal befolkningen i Guatemala forblive tro imod sin kultur, sine traditioner og sit kald til retfærdighed og frihed. I denne sammenhæng fremhævede pave Johannes Paul II indianerne.

Paven opfordrer til samarbejde

San Salvador (KNA) - Ved sit besøg i El Salvador har pave Johannes Paul II opfordret de latinamerikanske stater til samarbejde. Staterne må samarbejde på grundlag af deres kristne arv, sagde paven i San Salvadors lufthavn. Ved dette samarbejde staterne imellem skal problemer som fattigdom, uretfærdighed, ulighed og overtrædelse af menneskerettigheder overvindes.

Fra krig til dialog

Paven kunne efter sit 10 timer lange besøg i El Salvador med stor glæde fastslå, at man var gået fra krig til dialog. Med sit besøg var det hans hensigt at give impulser for en nyevangelisering og at overbringe et budskab om fred og forso-

ning. Borgerkrigen i El Salvador har kostet 75.000 døde.

I San Salvadors katedral mødte paven sjælesørgere og unge. Han mindedes ærkebiskop *Oscar Romero*, som i 1980 blev myrdet foran alteret. Han opfordrede de unge til genopbygning af deres land i retfærdighed og kærlighed.

Ifølge den salvadorianske presse blev der overrakt paven en million underskrifter, indsamlede for Romeros saligkåring. En saligkåring-proces er netop afsluttet i bispedømmet, og sagens akter oversendes nu til Vatikanet. Dette bekræftede Vatikanets talsmand *Joaquín Navarro-Valls* over for journalister.

Befrielsesteologer protesterer

Sao Paulo (KNA) - En protest fra brasilianske befrielsesteologer har udløst en udtalelse af pave Johannes Paul II om, at befrielsesteologien ikke mere udgør et problem nu, da kommunismen i Latinamerika er brudt sammen.

Den tidligere franciskaner *Leonardo Boff* har over for et italiensk presseagentur udtalt: »Jeg er sikker på, at paven vil være lykkelig over at kunne hævde, at befrielsesteologien er død, at alle fattige er fri, har mad og kan leve godt. Men det er en illusion, som kirken ikke kan sælge til de undertrykte«.

Befrielsesteologiens u-brudte aktivitet viser sig ifølge *Boff* blandt andet derved, at den nærer omsorg for omverdenen. Centralt i befriel-

sesteologien står som hidtil de fattiges og undertryktes befrielse.

Dominikaneren *Frei Bett* udtaler til et italiensk presseagentur, at befrielsesteologien i Latinamerika fik større og større udbredelse som følge af den fremherskende neoliberalisme.

Johannes Paul II erklærede i flyet fra Rom til Guatemala, at nu, da kommunismen er brudt sammen, er befrielsesteologien faldet noget sammen.

Biskopperne har ifølge paven bekræftet, at ideologier ikke mere repræsenterer nogen kraft eller er et problem. De problemer, der skal løses er helt andre, frem for al spørgsmålet om retfærdighed og social retfærdighed.

Paven på fredsmission til Latinamerika

San Salvador (KNA) - Pave Johannes Paul II har for nylig gennemført en fredsmission ved at besøge det kriseramte Latinamerika.

I San Salvador udtalte paven ved en messe med deltagelse af en halv million mennesker: »Aldrig mere krig! Må retfærdighed skabe en ægte fred!« Med 12 års borgerkrig, der kostede 75.000 livet, tier våbnene. Hadets og ødelæggelsernes år er forbi og kirken har haft en ikke ringe andel i freds slutningen, fastslog paven med tilfredshed. Men fredsprocessen må gå videre og målet er: at opbygge et nyt samfund.

I El Salvador mødte paven det største antal mennesker. Længs den 11 km. lange vej fra lufthavnen til San Salvador stod der mennesker, som med begejstring hilste paven velkommen, og på plakater

og improviserede triumfbuer hilste man paven som »Fredens pilgrim«.

Folket ønsker Romero saligkåret

På sin vej gennem landet kunne paven ikke overse, hvem landets katolikker hylder, for overalt var der billeder af den foran alteret i 1980 myrdede ærkebiskop *Oscar Arnulfo Romero*. Billederne bar teksten »Ærkebiskoppen er genopstået i sit folk« eller en opfordring til en snarlig saligkåring. Ifølge dagbladet »Latino« er der allerede indsamlet en million underskrifter for en saligkåring-proces. I en samtale mindedes paven den myrdede ærkebiskop og før sin afrejse bad han ved Romeros grav i katedralens krypt.

Temaet for pavens 10 timer lange besøg i El Salvador var fred og forsoning. Ved pavens

ankomst udtalte præsident *Armando Calderon Sol* i lufthavnen, at situationen nu efter årene med kamp og krig, med død og tragedier var forbedret betydeligt. Landet stod nu for en enorm udfordring: at forvandle den politiske fred til en social fred.

Dødspatrujer myrder fortsat

Vejen frem til dette mål er lang, for situationen i landet er alt andet end normal. Den tidligere guerillabevægelse FMLN kunne ganske vist langs pavens rute vise deres faner, eftersom de nu er et demokratisk parti, men menneskerettigheder overtrædes og dødspatrujerne myrder fortsat.

De demokratiske strukturer er skrøbelige og den økonomiske situation usikker, selv om landets udlandsgæld

er den laveste i regionen.

Ved pavemessen på pladsen »Siglo XXI« udtalte paven, at had, vold, krig og uretfærdighed til syvende og sidst udspringer af menneskers synd. Derfor må man bede Gud om tilgivelse.

Ser man politisk på situationen er årsagen at finde i den gamle øst-vest spænding: Marxisme kontra en tøjlesløs kapitalisme, hvor begge førte deres kamp hen over folkeslag, som egentlig ikke havde ret meget at gøre med disse ideologier, men blev inddraget i skrækkens, hadets og dødens kølvand.

Nu er tiden kommen for at udnytte fredens muligheder, forson sig og overvinde egoismen, undertrykkelsen, volden og hævn. For de kristne er »nøgleordet« tilgivelse«.

Biskop Czeslaw Kozon indvier Radio Stenos nye lokaler

Storkøbenhavns katolske lokalradio, Radio Steno på Jagtvej, som i november kunne fejre sin syvårs-fødselsdag, har foretaget en gennemgribende ombygning af radiostationen.

De ombyggede lokaler blev præsenteret ved en lille højtidelighed torsdag den 8. februar, hvorunder biskop Czeslaw Kozon indviede lokalene. I sin tale understregede han mediernes betydning i evangeliseringens tjeneste og hilste velkommen, at der fremover også skal sendes programmer af udtrykkelig kateketisk karakter. »Det svarer også til mine ønsker om en intensiveret evangelisering i vort land«, sagde biskoppen.

Han opfordrede til at støtte Radio Steno og dens virke aktivt. »Jeg henvender mig især til unge og yngre, der ønsker

Biskop Czeslaw Kozon og Richard Sprengers S.J. ved mikrofonerne. Fotos Kirsten Szarafin.

at hjælpe bispedømmet, ja, hele kirken med at efterkomme dens forpligtelse til at forkynde evangeliet for dem, der

endnu ikke har modtaget det glade budskab om Gudsrigets komme i Jesus Kristus.«

Efter indvielse og taler var

der rundvisning og reception.

Radio Steno er grundlagt af jesuiterordenen og tre jesuiter er engageret i radioens drift, L. O. Dorn, Lars Reuter og Richard Sprengers.

50 frivillige unge og yngre medarbejdere

Der sendes mandag mellem kl. 20 og 23 på 107,9 Mhz. og om tirsdagen ligeledes mellem kl. 20 og 23 på 88,2 Mhz, dvs. seks timer ugentlig. Udsendelserne muliggøres af lokalradioens over halvtreds frivillige unge og yngre medarbejdere.

I anledning af ombygningen tilbydes lytterne fremover følgende programmer:

1. Forum - programmet med gæst(er) i studiet.
2. Magasinet - aktuelt om kirke, kunst og kultur.

L. O. Dorn S.J. sammen med Radio Stenos tidligere heltidsmedarbejder, Klaus Møller-Jørgensen.

3. Antennen - oplysning om kristen tro i dag.

4. Fokus - udsendelser om litteratur, musik, Skrift og tradition.

5. Radio for tosprogede.

6. Nær og fjern - nyt fra begge sider af Valby bakke.

ks

Økumenisk filial af »Kirkens Genbrug«

Fredag den 9. februar var der festlig åbning af genbrugsbutikken »Kirkens Genbrug« på adressen Blågårdsgade 31 C

på Nørrebro. Der er i forvejen seks »Kirkens Genbrug« butikker i København, men denne er den første, som er startet

på et økumenisk grundlag, da den har frivillige medarbejdere både fra Blågårdskirken og Sakramentskirken i

lighed med »Suppekøkkenet«, som nu kører på 8.sæson.

Ud af to stærkt misligholdte butikker er der ved fælles anstrengelser og masser af frivillig indsats blevet én stor flot butik med tøj til alle aldersgrupper samt møbler, glas, porcelæn, køkkentøj og bøger.

Frivillige medarbejdere

Der er ialt 10 frivillige medarbejdere tilknyttet genbrugsbutikken, som har åbent hver dag i almindelig butikåbningstid. Nye medarbejdere er hjertelig velkomne. Butikkens telefonnummer er 35 36 11 07 og man modtager med tak alskens ting og sager, der ved salg kommer de to menigheder tilgode.

Dansk Missionselskab er paraplyorganisationen over alle »Kirkens Genbrug« butikker og står bag selve oprettelsen.

ks

Kirkens Genbrug, Blågårdsgade i København har frivillige medarbejdere fra både Sakramentskirken og Blågårdskirken. Foto Kirsten Szarafin.

Bibliotekar Keld Dahlwad ny leder af Niels Steensens Bibliotek

Bibliotekar Keld Dahlwad har overtaget ledelsen af Niels Steensens Bibliotek i Stenosgade. »Vagttafløsningen« blev markeret ved en uheldig reception onsdag den 7. februar, hvor gamle, nuværende og kommende låner mødtes over et lille glas. Mange benyttede lejligheden til at gå på opdagelse på hylderne.

Friske og nymalede lokaler indvarsler en ny tid for det

gamle bibliotek. Keld Dahlwad har i nogen tid arbejdet med at oprette en database over bogbestanden, og med den seneste nyanskaffelse, en fotokopimaskine, er biblioteket blevet endnu mere brugervenligt. 75 kroner om året for at være »fast« låner er så billigt, at alle kan være med.

Niels Steensens Bibliotek er bispedømmets »folkebibliotek«. Bøgerne - dem er der omkring 5.000 af - spænder

fra bibelkundskab og kirkehistorie til meditation og hyggelæsning. Den, der vil vide lidt (mere) om kirken og om troen, finder uden tvivl noget af interesse. Også skoleelever burde kigge indenfor; her er stof til adskillige opgaver.

Keld Dahlwad afløser bibliotekar Inge Müller, der har været med siden biblioteket blev til i 1954.

mj

Keld Dahlwad. Foto Kluge.

De syges Dag

afholdes lørdag den 16. marts i Sct. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 5, Frederiksberg.

Ældre og syge indbydes til en messe, hvorunder der er mulighed for at modtage »De syges Salvelse«. Fra kl. 13.15 er der lejlighed til skriftemål. Messen begynder kl. 14.00.

Efter messen mødes vi til kaffe.

Tilmelding er nødvendig. Den bedes sendt til Deres eget sognekantor senest den 10. marts, eller undtagelsesvis til St. Lioba Kloster, tlf. nr. 38 71 48 72.

Med venlig hilsen
De syges Forbund

Sankt Knud Lavards 900 års dag

fejres i Roskilde
lørdag den 16. marts 1996

Program:

Kl. 16.30: Vi samles ved Knuds fødested, Roskilde gamle kongsgård, som lå lige over for Domkirkens vestfacade. Skt. Ansgars kirkes Knud Lavard-fane og evt. andre faner går i spidsen for en procession til Skt. Laurentii kirke.

Kl. 17.00: Festmesse i Skt. Laurentii kirke med p. Hans Christoffersen, ofm.conv. som hovedcelebrant. Rolf Tønshoff leder Skt. Ansgars kirkes kor ved opførelsen af den middelalderlige Skt. Knud Lavard liturgi, d.v.s. uddrag af »Ringsted-ordinalets« tekster og melodier.

Kl. 18.30: Inviteres til et let fællesmåltid i Skt. Josefs Skoles »Blå sal« mod en beskedet betaling af kr. 30.

Kl. 19.30: Aftenarrangementet begynder og består af nogle korte indslag:

1. Præsentation af ÆLNOTHs skrift nr. 4: Skt. Knud Lavards 900 års fødselsdag« ved forfatterne, som samtidig giver baggrunden for dagens begivenhed.
2. Redegørelse for Knud Lavard liturgien.
3. Lysbilledforedrag om Knud Lavards ikonografi ved Stig Holsting.
4. Afslutning med velfartssangen »Hvor herlig er en helgens død«.

Arrangeret af ÆLNOTH,
Skt. Laurentii kirke og Skt. Ansgars kirke

Da *Jaques Gaillot* for et år siden med øjeblikkelig virkning blev afsat som biskop af Evreux i Normandiet, blev indgrebet mod ham fra højeste sted begrundet med flere slags klager over hans måde at være biskop på. Det vigtigste var dog, at han afveg fra kirkens morallære: Han godkendte brugen af kondom mod AIDS. Frankrig har som bekendt Europas største antal HIV-smittede.

Umiddelbart efter Gaillots afsættelse forlød det i det »indre kirkelige circuit«, at hele sagen især gjaldt en konflikt inden for den franske bispekonference, hvor flere biskopper delte Gaillots standpunkt.

Totalt uventet kom så midt i februar den franske bispekonference med en fælles erklæring på 230 sider, hvori bl.a. brugen af kondom mod AIDS »accepteres«. Et meget betinget og meget nuanceret ja, men dog et ja. Det er en bemærkelsesværdig udvikling.

Kirken har i sin begrundelse for at afvise prævention altid henvist til seksualitetens naturgivne funktion til forplantning. Det er ikke korrekt, at kirkens morallære tidligere har forbudt seksuel intimitet, hvis formålet ikke var at sætte børn i verden. Enkelte, mere jansenistisk sindede moralteologer skal nok have sagt og skrevet det, men kirkens officielle lære har ikke været så restriktiv. Alligevel er den blevet opfattet som sådan, bl.a. på grund af tidligere pavers rundskrivelser om seksualakten som principielt »åben mod nyt liv«. Og det er korrekt, at diskussionen om Ogino-Knaus og termometre og periodisk afholdenhed har belastet vore bedsteforældres ægteskab mere end nødvendigt.

At pave *Paul VI* i 1968 valgte at kalde sin omstridte rundskrivelse »*Humanae Vitae*« skyldes, at han godt kunne vedgå, at ægtefællers seksualliv skal være humant, menneskeværdigt. Han indrømmer, at alt for mange mennesker tvinges til et liv i fattigdom, social utryghed, med sygdom og psykisk belastning, så deres seksualliv udsættes for alvorlige etiske spændinger, hvis det samtidig skal være frugtbart, åbent mod nyt liv, og dog humant. Derfor undrede det den ganske verden, at han i nævnte hyrdebrev alligevel udelukkede både teknisk og kemisk prævention (dengang p-pillen) og kun accepterede periodisk afholdenhed ved udnyttelse af de naturlige ufrugtbare perioder - som dog tidligere blev afvist af *Pius XI* i »*Casti Connubii*«.

I sin konklusion opfordrer *Paul VI* videnskaben til at forske videre for at finde frem til bedre, mere menneskeværdige præventionsmetoder end de hidtil kendte og brugte. Faktisk var »*Humanae Vitae*« altså en lempelse af *Pius XI's* mere absolutte nej.

Siden har AIDS tilspidset debatten om human seksualitet. En bakterie kan koges, fryses eller stråles ihjel. Det kan et virus ikke. HIV-virus ødelægger et menneskes immunitet og forsvarsmekanisme mod infektioner, og dette virus overdrages ved seksuel kontakt. Siden dets opdagelse har den etiske debat i stor udstrækning drejet sig om brugen af kondom. I dag kan endog intimiteten mellem ægtefæller, hvoraf den ene er HIV-positiv, blive inhuman, hvis ingen beskyttelse tillades. I dag fødes børn som HIV-positive, og epidemien raser kun en flyrejse fra os.

Den franske presse har reageret omgående, med ros til biskopperne for deres mod og tilfredshed med argumentationen i skrivelsen. Men lige så omgående har den franske bispekonferences formand *Albert Rouet* bedyret, at pressen fejlforklarer skrivelsen! »I dens konklusion står der intet om brugen af kondom.« Nå nej, men pressen har vel læst hele erklæringen?

Den franske bispekonference er ikke Vatikanet, og sejt forsvarede bastioner falder aldrig pludseligt, når det gælder moral, de slides ned af modargumenter. Den franske erklæring kan ses som en blide, der brækker det første hul i murværket.

w.w.

Kvinder kan ikke være præster udelukkende fordi de er kvinder

Tak for din interesse *Teresa Guldager* for dit læserindlæg i »katolsk orientering« nr. 2. Jeg tror positivt, trods din modvilje, at det stort set er de samme mål, vi stiler mod, selv om jeg ikke kan opfatte de indlysende budskaber i dine betragtninger, ligesom jeg også føler, at der er nogle få ting, som der skal være lidt mere styr på. Det vender jeg tilbage til om lidt. Det bekymrer mig også en smule, at du kritiserer mig for nogle synspunkter, som jeg end ikke har taget stilling til eller har nævnt.

Når det er sagt, så har det aldrig været min hensigt, at forsvare dit køns (kvindens) rettigheder over for børnene. Alligevel kan jeg ikke, som

det vistnok også fremstod af mit indlæg i »k.o.« 18 sidste år tilslutte mig pavens udsagn, at kvinder ikke kan være præster, udelukkende fordi de er kvinder.

Netop her er vi ved sagens kerne, hvor jeg har forsøgt at forklare, at det præcis er her, hvor det er mændene, der forskelsbehandler deres eget køn - på bekostning af det kvindelige køn, at undertrykkelsen og kønsdiskrimineringen opstår.

Den fejl begår paven, når han siger: Efter Guds anordning »står manden over kvinden og præsten over lægfolket«. Derfor kan en kvinde ikke ved en præstevielser komme til at stå over manden.

Denne ligefremme og

ubarmhjertige tilkendegivelse udtaler en gammel mand, pave *Wojtyla*, under påberåbelsen af at være »ufejlbar«. Han foretager en beslutning som udrrensning af kvinder, som derved ikke kan være præster i kirken nu og ud i al evighed.

Det er tilladt at hævde, at ærefrygten for det guddommelige mysterium forbyder »i Guds navn at hævde noget mere, end hvad Gud selv har åbenbaret«. Al sund fornuft taler jo for, at det er tilfældet her, hvor ethvert »udtrykkeligt udsagn« savnes, så pavens fortolkning er kun hans formodning, når han lærer, at »ingen formodning kan begrunde det klare syn, som troens samtykke forudsætter«.

En kirke, der - altid i Guds navn hævder for meget, fremtræder i vor kritiske tidsalder ikke troværdig og tillidsvækkende (Moralteolog *Bernhard Häring*).

Selvfølgelig er der forskel på vores to køn, Gud bedre det, hvis det ikke var tilfældet; men de er kun af anatomisk karakter, hvilket jo ses tydeligt med blotte øje. Men sådan forholder det sig jo ikke i troen. Der er der ikke nogen

påviselig forskel, som begrundet pavens undertrykkende og kønsdiskriminerende udsagn.

Kære *Teresa Guldager*. Jeg har såmænd kun forsøgt at beskrive beskedent om, hvor langt min egen moral kan holde vand, uden at jeg hele tiden skal gå og tænke på, at jeg ikke skal slæbe min personlige »samvittighed« efter mig i en sæk.

Som nævnt før, så har jeg ikke opfanget (eller kunnet forstå), hvad du mener, når du i denne dialog nærmest skælder mig ud, og i den anledning oplyser mig om (tillad mig at citere): »At jomfrufødsler er gået af mode«, men også f.eks.: »Det er jo trods alt fåtallet af kvinder, der bliver gravide p.g.a. voldtægt«, men også: »Nu er det jo ikke bare sådan, at en kvinde vågner op om morgenen og er gravid«. Jeg beder om din forståelse for, at jeg ikke kan relatere dine udsagn til det, som jeg skriver ovenstående. Med venlig hilsen

Søren Adellund

Vi savner fællesskab!

Det, *Knud Simonsen* skriver i sit læserbrev i »katolsk orientering« af 17. januar 1996, er rigtigt. Vi, der bor uden for København - ca. 10 til 20 km. - kan godt føle os som levende i små isolerede samfund. Vi føler, der mangler et samarbejde fra top til bund, som *Knud Simonsen* skriver.

Når vi betragter opbygningen af vor bispedømme - se siderne 3 til 50 i vor lommebog - ja, så imponeres man. Hvilken organisation, hvilke institutioner, men havde jeg - for at nævne mig selv - ikke været medlem af Pastoralrådet en gang, havde jeg aldrig bevæget mig uden for provinser.

I øvrigt var Pastoralrådet en skuffelse. Endeløse diskussioner, udvalg m.v. Resultater nul. Derfor denne uhyre ringe interesse for dette herlige råd.

Ja, vi mangler et bedre samarbejde fra ledelse til bund. Vi mangler visioner og folk med sans for det praktiske.

Selvfølgelig er messen det første og det vigtigste, men der er altså også den grå dagligdag. Vi er mange ældre, der godt kunne tænke os at leve tættere sammen i et katolsk fællesskab nær kirke og evt. ordenssamfund. Heroppe i Nordsjælland er der ikke ligefrem mangel derpå.

F. eks. har mange søsterkommuniteter god plads. Der bliver færre og færre søstre. Hvad med at indrette lejligheder i de store dejlige huse? Der er også ofte plads til at opføre f.eks. små andelsboliger på katolsk grundlag.

Vor kirke er åh, så lille, åh, så fattig, men der er andre og langt mindre religiøse samfund, der er betydelig mere »fut« i.

Det bringer mig til at tænke på noget, der hedder Magleåstræf. Fru Lebahn har uhyre dygtigt skabt disse træf, der er af meget høj kvalitet. Hvem kommer? 5 til 6 katolikker. Resten - og det er mange - kommer fra naboer og F.O.F. Sørgeligt.

Min kone og jeg er heldige. For ca. 1 år siden skiftede vi til Hørsholm menighed. Det er der mange, der har gjort. Og her har vi et katolsk fællesskab, som det bør være. Vi tager del i de daglige bekymringer, taler om alle ting - også de jordnære, men ak så nødvendige - om madpriser, Netto, hvilken bilreparatør, man kan stole på o.s.v. Jeg føler det ligesom i Israel, hvor jeg i synagoger har oplevet, at her aftaler man tid med tandlægen, VVS-manden o.s.v., for man skal dyrke sin tro, men man lever også et dagligt liv. Det gjorde jomfru Maria også.

Jeg ved, der er mange, der føler som jeg. Vi savner ikke mindst, når vi bliver ældre, et katolsk fællesskab også uden for messen. Ærligt talt. Vor kirke må jo være som et firma med en direktion og »kunder«. De skal betjenes godt, de er grundlaget og de vil betjenes godt. De vil betale og være med, men så må direktionen, der bærer de gyldne kæder, også leve op til forventningerne.

Jørgen Jørgensen

Mange katolikker bliver væk

Tak til *David Vincent Nielsen* for læserbrevet »Kirkeligt ta' selv bord« i »katolsk orientering« den 17. januar.

Kirkens gamle kultsprag, latin, var et bindeled mellem katolikker over hele jorden og burde aldrig have været forladt.

Ja, modersmålet er nu indført i alle landets kirker. Man spørger sig selv: »hvilket modersmål?«, eftersom enhver nation kræver messe på sit sprog, alene i Danmark således på hen imod en snes forskellige »modersmål«!

Det fælles latinske sprog - og klenodiet: den gregorianske sang - hører til kirkens store trumfer. I Storbritannien

har man indset det, og »The Latin Mass Society« (11-13 Macklin Street, London WC2B 5NH) melder om stor fremgang med messer efter den tridentinske ritus, som biskopperne dér i rigt mål støtter - i overensstemmelse med pavelig godkendelse.

Økumenisk set havde det ikke været nødvendigt at opgive egenart og smukke traditioner; men i dag er vi nået så vidt, at mange katolikker foretrækker at gå til protestantisk gudstjeneste frem for at overvære det makværk, man har gjort den katolske gudstjeneste til.

Lise Beyer

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

En forargelig praksis

Undtagelsesvis var jeg forhindret i at gå til højmesse søndag formiddag den 4. februar og fik kun lejlighed til at høre en del af den radiotransmitterede højmesse fra Skt. Laurentii kirke i Roskilde. Efter den i øvrigt gode prædiken fik jeg imidlertid et chok, som ødelagde mit humør resten af dagen.

Årsagen var udvisningen af katekumenene før den vigtigste del af messen, eukaristien, tydeligt udtalt af præsten, pater *Hans Christoffersen*, og af kommentatoren, *Peter Ryom*. Derefter hørte man - i dyb stilhed - de udvistes hastige fodtrin på vej mod udgangen. Det var meget pinligt, og for den katolske kirkes skyld håber jeg, at in-

gen protestanter hørte transmissionen. Hvis jeg ved mit første kirkebesøg for 52 år siden havde oplevet noget lignende, er jeg bange for, at jeg aldrig var blevet katolik.

Jeg hørte naturligvis, at katekumenene sammen med deres kateketer skulle fordybe sig i messens mysterier, men det kunne de jo gøre på et andet tidspunkt.

Det ønskværdige i en skrap adskillelse mellem ordets gudstjeneste og eukaristien blev fremsat i »k.o.« nr. 14 i 1988. Jeg skrev dengang et læserbrev, som ingen nogensinde har reageret på, hverken positivt eller negativt, men hvor jeg gjorde opmærksom på en - tror jeg - konciltekst, citeret efter hukommelsen:

»Messens to dele, nemlig ordets gudstjeneste og eukaristien, er så nært forbundne, at de udgør én enkelt kulthandling«.

Hvordan ville man for øvrigt praktisere den skarpe adskillelse ved de store valfarter. Ville man anmode deltagerne, som endnu ikke var optaget i kirken, om at fjerne sig i behørig afstand, helst bag et eller flere hegn?

Kirken er ingen frimurerloge, og uanset, hvad man gjorde i oldkirken, hører den nævnte praksis ikke hjemme i dag. Jeg ved ikke, hvordan man stiller sig til den på overordnet niveau i kirken, men efter min mening burde denne forargelige praksis forbydes.

Holger Karlson

Svar

En genskabelse i Roskilde af den tidligste kirkes metode for indførelse i kirkefællesskabet

Jeg kan godt forstå, at vores »bortsendelse« har virket overraskende; det gjorde den også på menighedens medlemmer, da vi først introducerede dette lille ritual for halvandet år siden.

At man finder det pinligt og forargeligt, må imidlertid bero på, at man ikke er klar over, at denne »skik« netop kommer fra »overordnet niveau i kirken«. »Ritual for voksnes indføring i kristendommen« blev forberedt af Gudstjenestekongregationen og godkendt af pave *Paul VI* den 6. januar 1972.

Dette skete som resultat af opfordringer fra Det andet Vatikanconcil, hvor flere dekretter havde udtrykt ønske om en genskabelse af den tidligste kirkes metode for indføring i kirkens fællesskab, d.v.s. voksendåb (i parentes bemærket var det først i 1969, at den katolske kirke - som resultat af disse overvejelser - fik et fuldstændigt selvstændigt bamedåbsritual).

Oldkirkens praksis

Dette ritual er nu med fuld kirkelig accept blevet adapteret til også at omfatte allerede døbte, som søger optagelse i den katolske kirkes fulde fællesskab, og er som sådan længe blevet anvendt især i USA, Canada, Latinamerika, England, Frankrig, Tyskland og altså nu også i Roskilde.

I ritualets pastorale forord hedder det bl.a. (nr. 19.3): »...allerede i messen (har katekumenene) sammen med de troende adgang til Ordets Liturgi, der er den bedste forberedelse til en kommende deltagelse i eukaristien. I almindelighed bør de dog venligst sendes bort fra menighedens messe inden eukaristien fejres, medmindre dette vil skabe vanskeligheder; de bør nemlig afvente dåben (henholdsvis firmelsen), som indlemmer dem i det præstelige folk, og som giver dem ret til at tage del i den nye pagts fejring af Kristus.«

Bør ikke overvære selve nadveren

Og derfor hedder det i selve ritualet (nr. 29): »Katekumenene bør som regel ikke overvære selve eukaristien, med mindre særlige forhold taler herfor, og sendes derfor bort med følgende eller lignende ord:

Celebranten: »Kære N. og N., I er nu knyttet til kirken og hører allerede til Kristi hus, men har endnu ikke del i eukaristien. Gå derfor bort herfra i forventningens glæde om firmelsen, som engang skal give jer adgang også til Herrens bord. Herren være altid med jer.«

Men er det ikke uhøfligt (eller forargeligt) at sende dem væk, når både de og vi har udtrykt ønske om, at de

Hans Christoffersen O.F.M.

skal blive en del af os? Det kunne se sådan ud, men er det egentlig ikke endnu mere uhøfligt at invitere andre ind i vort fællesskab, for så at bede dem om ikke at deltage i det måltid, som er selve udtrykket for vort fællesskab i Kristus?

Som dengang i søndagsskolen

Denne situation har kirken ønsket at undgå ved at drage omsorg for dem på anden måde. »Katekumengruppen opløses dog ikke straks efter bortsendelsen. Med nogle medlemmer af menigheden forbliver de samlet for at dele fællesskabets glæde og den åndelige erfaring« (nr. 29). Altså er det på mange måder

Jeg tilmelder mig bispedømmets kirkebidragsordning

Kryds *Jeg ønsker betale:*

- 50 kr. pr. måned i 8 måneder
- 100 kr. pr. måned i 8 måneder
- 150 kr. pr. måned i 8 måneder
- 200 kr. pr. måned i 8 måneder
- Andet beløb: _____ pr. måned i ____ (max 8 måneder pr. år)

Denne aftale kan til enhver tid opsiges af bidragyderen

Jeg ønsker uforbindende at få en 10-årskontrakt tilsendt

Fornavn(e) _____ Efternavn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Blanketten indsendes til: Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon: 33 11 60 80 mellem kl. 9.00 - 16.00 mandag til fredag.

ikke meget anderledes end den »søndagsskole« mange af os husker fra vor barndom. Hele den katekumenale proces kan forstås som en levedørelse af Guds ord: Katekumenernes deltagelse i Or-

dets liturgi i løbet af messen forstærker studiet af skrifterne under de umiddelbart følgende katekretiske møder.

Om selve processen - og oplevelsen af den - i dens helhed kunne man i øvrigt læse

et indlæg fra én af deltagerne fra i fjor, *Jørgen Ibsen* (»katolsk orientering« nr. 9, 10. maj 1995, s.4.).

Hans Christoffersen,
ofm.conv.
Sognepræst

Kirken er ikke en diskussionsklub

Mon ikke *Børge Mannow*, *Jean-Pierre Duclos*, *Hans Clausen* og *Ove Leerbeck* ved læsning af deres egne indlæg i »k.o.«, 31. januar kan forstå, at de bidrager til splittelse af kirken?

»katolsk orientering« mangler penge, så jeg vil foreslå, at man lukker bladet, før man yderligere bidrager til splittelsen. Vi havde engang et Katolsk Ugeblad, kirkens talerør, som bragte supplerende opbyggeligt stof til menigheden. Nu har vi haft det »nye« blad med læseres diskussioner i en del år, og aldrig har splittelsen fået større udbredelse. Hvis alle skal til at bestemme i kirken, er det en valgmenighed, vi får.

Kirken er ikke en diskussionsklub. Vi er troende, som slutter op om kirken under paven ledelse - indledt af Jesus selv. Vi har ikke noget at sætte i stedet. Sætter nogle sig ud

over denne ledelse, ja, så sætter de sig selv uden for.

Og hvad er den »opblomstring« i kirken, man berømmer? At KUK er blevet så »etableret«, at det jager unge væk? I min ungdomstid var KUK bare et ugentligt tilholdssted omkring præsten. Eller de hyppige »kirkekaffer« og »fællesspisninger? Når vi har »spist« sammen til kommunionen, hvad mangler da?

Se, hvordan det er gået vore valfarter? Frafald, forfald og udvandring. Gamle dages tilslutning med flag og bannere, spejdere, ordensfolk i ordensdragt og troende i ydmyg valfart ses ofte afløst af småflokke i hyggelig pludren - ja, man tager sig endda en oplivende rygepause mellem bønnerne, og er der et par hestepærer på skovstien, eller et myggestik undervejs, så afbrydes rosenkransbønnen i

skyldig hensyntagen hertil, mens man udveksler myggebalsam og medfølelse ord over livets forfærdeligheder på valfartsvejen! Fremme ved valfartsmessen mangler heller ikke »trivsel« - øl, mad og glammende hunde florerer, legende børn, boldspil og råben blandt de utålmodige andægtige, som samles foran alteret med diverse hatte på hovedet - mange ankommet direkte i bil med madkøler og havemøbler.

Man hører ofte ordene »paven må da kunne forstå...«. Ja, apostlene havde jo også af og til gode råd til Jesus. Mon ikke vor ydmyge dybt tænkende pave er den, der bedst forstår, mens det kniber lidt blandt os i ly af velstand og »trivsel«?

Robert, Jess, Ebbe, Fini,
Dorthe og Kjeld Holsting

Kirken siger nej til heksejagt på homoseksuelle

Biskopper i Zimbabwe på konfrontationskurs med regeringen

Harare (KNA) - I Zimbabwe er den katolske bispekonference gået på konfrontationskurs med landets regering. For anden gang i løbet af få uger har biskopperne i et hyrdebrev udtalt en klar kritik af de politisk ansvarlige. Efter sidst i det forgangne år at have fordømt nedskæringer i sundhedspolitikken tager de nu afstand fra præsidentens udfald mod homoseksuelle.

»Homoseksuelle er perverse. De er værre end svin og har ingen rettigheder«, havde præsident *Robert Mugabe* udtalt i nærvær af forfattere, forlæggere og repræsentanter for menneskerettighedsorganisationer. Ved andre lejligheder har han endda truet med at sætte homoseksuelle i fængsel.

Biskopperne gav sig tid, inden de reagerede. Deres afventende holdning hænger muligvis sammen med, at også den katolske kirke fordømmer homoseksualitet. At kirken alligevel ikke tilslutter sig præsidentens ord, er nu slået fast i det velformulerede

hyrdebrev. »Kirken tager afstand fra enhver form for heksejagt på- eller smædekampagne imod mennesker med homoseksuelle tilbøjeligheder«, hedder det.

Nok anser den katolske kirke homoseksualitet for forkert og ville gerne denne »sygdom« til livs, men kirken har ingen intention om at udrykke de mennesker, der lider af sygdommen. »Altså har ingen - og heller ingen regering - ret til at forfølge, undertrykke eller pine mennesker, blot fordi de har denne tilbøjelighed«, skriver biskopperne.

Der kan også være en anden grund til, at biskopperne tænkte sig grundigt om, inden de udsendte hyrdebrevet. I traditionelle, afrikanske samfund er homoseksualitet rent faktisk tabu.

Ganske vist anfører repræsentanter for Zimbabwes organisation af homoseksuelle, at der også på indfødte afrikaneres sprog findes ord for »homoseksualitet«. Men blandt sorte afrikanere var der påfaldende stor tilslutning til

Mugabes udgydelser. I læserbrev og andre offentlige tilkendegivelser lovpristes den 71-årige, katolske præsident for sin indsats i kampen mod en »vestlig vildfarelse«, der betegnes som helt igennem uafrikansk.

Biskoppernes stillingtagen må endvidere ses i sammenhæng med den indenrigspolitiske situation, der bliver mere og mere spændt. Zimbabwe præges af stadig større intolerance forud for præsidentvalget midt i marts.

Der er vist ingen tvivl om, at Mugabe vil kunne klare sig over for sine to modkandidater, men det ser ud til, at de få kritikere, der er tilbage, skal have mundkurv på. Hvide storbønder er på ny blevet skydeskive for præsidenten. Han truer med ekspropriation og vil stille jorden til disposition for småbønderne. Betale for jorden kan man ikke, men det er dog meningen, at der skal udstedes pantebrev.

Zimbabwes universitet har suspenderet politologen *John Makumbe*, der gentagne gan-

ge havde gjort sig bemærket ved at fremsætte kritik af regeringen, og hvis skjulte kritik havde gjort ham særdeles populær hos den udenlandske presse.

Medarbejdere ved det statslige fjernsyn har fået forbud mod at omtale politikeren *Margaret Dongo*. Som tidligere medlem af partiet ZANU-PF blev hun valgt ind i parlamentet, da der mod slutningen af forrige år blev holdt omvalg i hovedstaden Harare. Den modige kvinde, der havde gjort opmærksom på uregelmæssigheder i forbindelse med parlamentsvalget, anlagt sag og vundet den, vandt stort ved den efterfølgende valghandling. Dongo fik det ene af oppositionens tre mandater.

Oppositionen står over for ZANU-PF, der er repræsenteret med 147 mandater. Fra kritikerside stilles det spørgsmål, hvor meget en så ubetydelig opposition vil kunne true den siddende regering.

Nye opgaver til biskop Gaillot

Paris (KNA) - De franske biskopper har foreslået den suspenderede biskop *Jacques Gaillot* tre konkrete opgaver inden for sjælesorg, fremgår det af pressemeddelelser fra Paris.

I januar 1995 blev Gaillot løst fra sine forpligtelser som leder af bispeddømmet Evreux i Normandiet og i stedet udnævnt til titulærbiskop af det ikke længere eksisterende, nordafrikanske bispeddømme Parthenia. Årsagen var, at han særligt i spørgsmål vedrørende moral havde distanceret sig fra kirkens lære.

Et af forslagene går ud på

at lade Gaillot være sjælesorger for psykiatriske patienter i Epinay-sur-Orge, et andet at han kunne tilknyttes en klinik i Longjumeau. Ifølge det tredje forslag kunne Gaillot indgå i et allerede eksisterende team, der varetager sjælesorgen i fængslet i Fresnes. I alle tre tilfælde ville biskoppen kunne blive boende i Paris, hvor han tager sig af hjemløse mennesker.

Biskopperne *Rene Picanet*, *Orleans*, og *Gaston Poulain*, *Perigeux*, der siden suspensionen har forestået kontakten til Gaillot, har overbragt ham de tre forslag og af-

venter svar. Han virkede dog »ikke meget begejstret«, fortæller medierne.

Talsmand for den franske bispekonference *Jean-Michel*

di Falco udtalte først på året, at det var en opgave som præst, Gaillot skulle have, ikke en opgave som biskop.

Biskop Gaillot møder sin efterfølger

Paris (KNA) - Biskop *Jacques Gaillot*, der for et års tid siden blev fritaget for ledelsen af det nordfranske bispeddømme Evreux, mødtes for nylig med sin efterfølger *Jacques David*, der er udnævnt til ny

biskop af Evreux, havde bedt sin forgænger om at introducere ham til bispeddømmet og gav over for den franske avis »le Figaro« udtryk for, at han tillagde kontinuitet betydning. David sagde desuden, at han håbede, Gaillot ville finde en plads, der gav ham fred i hjertet.

Gaillot har forladt det hus i Paris, som han og et antal hjemløse familier har holdt besat. Det offentlige har stillet andre boliger til familiernes disposition. Biskoppen selv holder nu til i lokaler tilhørende foreningen »Parthenia 2000«, der er stiftet med henblik på at støtte ham.

Gaillot har endnu ikke fået overdraget en ny, pastoral opgave. Ifølge pressemeddelelser har de franske biskopper præsenteret ham for tre konkrete forslag. Man afventer hans svar.

Bosniske biskopper tilgiver og beder om tilgivelse

Sarajevo (KNA) - Alle dem, som katolikker måtte have forvoldt uret under krigen i det tidligere Jugoslavien, beder bispekonferencen i Bosnien-Hercegovina om tilgivelse. Samtidig erklærer biskopperne i en skrivelse til landets præster, at de tilgiver alle »dem, der har gjort os uret og ondt«. Uden forsoning er der ingen vej til fred - og uden til-

givelse ingen forsoning, skriver biskopperne.

Aggression og krig har gjort det synligt for enhver, hvad frygt for andre mennesker og nationer kan føre til, erklærer biskopperne. Derfor opfordres alle - især katolikker - til at give dette fredens tegn.

Biskopperne understreger, at de er rede til en økumenisk

samtale med den serbisk-ortodokse kirke i Bosnien-Hercegovina og til en dialog med det muslimske samfund. Det er nødvendigt at bryde den onde cirkel, hedder det. At tjene mennesker i Bosnien-Hercegovina vil under de givne omstændigheder sige at vise dem vejen til fred og til gensidigt respekt.

Helligånden - Fællesskab og håb

Sommeruge med biskop Martensen for familier med børn enlige unge og gamle

Sønd. d. 7.7. kl. 15 - sønd. d. 14.7. efter frokost.

Lederteam:

Hildegard Doods, Birthe og Erik Elnebo, Niels Engelbrecht, Hans-Henrik Langsted, Felicity Pors.

Program:

Hver dag:

- fælles morgenbøn,
- oplæg for de voksne ved biskop Martensen,
- katekese for børnene ved lederteamet,
- familiemesse,
- fritid til leg og badeture,
- familiehytte om aftenen med aftenbøn.

Torsdag:

- vandredag og grillaften.

Pris:

Voksne:	kr. 1.465,-
Børn: 12-15 år	kr. 765,-
3-11 år	kr. 465,-
0-2 år	kr. 0,-

Prisen er beregnet efter, at alle giver en hånd med ved borddækning og opvask. Sengetøj medbringes eller lejes på stedet for 30 kr.

Tilmelding: Inden 1. maj 1996 ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 4429 eller check til:

Magleås Kursuscenter

Høsterkøbvej 6
3460 Birkerød

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Påskerefugium

Refugium 4.4.96 kl. 14 - 7. eller 8.4.96 kl. 14

Atter i år vil det være muligt at tilbringe påsken på Magleås. Påsken med dens rige liturgi vil være refugiets indhold. Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne. Gejstlig leder: Edward Stappers O.Præm. Daglig leder: Ellen Marie Lebahn. Pris til 1. påskedag kl. 14 kr. 995,-. Pris til 2. påskedag kl. 14 kr. 1.145,-.

Thomas af Aquin-kollokvium

Week-end 26.4.96 kl. 19 - 28.4.96 kl. 14

Denne store middelalder-kirkelærer er i vore dage genstand for fornyet interesse. Week-end'en vil berøre såvel Thomas af Aquins teologi som filosofi og etik. Medvirkende: Iver Hoel, Bjørn Højbo, Mette Lebech, Anders Pilz o.p. med flere. Leder: pastor Jesper Fich. Pris kr. 650,-.

Kirkerne Apostlene efterlod

Week-end 31.5.96 kl. 19 - 2.6.96 kl. 14.

Denne week-end vil forme sig som en indføring i bogen af samme navn, skrevet af Raymond Brown, en af nutidens mest kendte bibeleksperter. Vi beskæftiger os med syv forskellige kirker, som vi kan skelne i Det ny testamente. Hvordan overlevede de apostlenes død? Kan vi i vor tid lære af deres erfaring? Leder: pater Frank Jobst OMI. Pris. 600,-.

Pensionistuge

Søndag d. 21.7. kl. 14 - Lørdag d. 27.7. kl. 14.

Pris: kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Tilmelding til ovenstående arrangementer ved indbetaling af depositum kr. 200 på giro 428 44 29 med angivelse af arrangement.

Centerleder Elin Udarn,

Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15.

Hyrdebrev i anledning af fasten 1996

Af biskop Czeslaw Kozon

Hyrdebrevet er læst op eller læses op 1. eller 2. søndag i fasten i alle bispedømmets kirker og kapeller

»Se, nu er det en nåderig stund, se, nu er det frelsens dag!« (2. Kor. 6, 2 b). Disse ord lyder i slutningen af 2. læsning askeonsdag og kan på en rammende måde bruges som en beskrivelse af fastetiden. Umiddelbart synes vi måske, at ordene passer dårligt. Hvordan kan en tid præget af alvor, og som pålægger afsavn og ofre, være en nåderig stund og en frelsens dag? Sammenkædnin-gen virker lige så paradoks og fremmedartet som selve begreberne faste og bod. At erkende, at betegnelsen »nåderig stund og frelsens dag« ikke er dårligt eller tilfældigt valgt, kræver ganske vist et øjeblikks abstraktion fra traditionel opfattelse af fordele og tryk - men så vil vi også kunne se dybden i både ordene og selve fastetiden.

Går vi lidt tilbage i samme tekst, hører vi ordene: »I en nådig stund bønørte jeg dig, og på en frelsens dag hjalp jeg dig« (2. Kor. 6, 2 a). Disse ord signalerer længsel og håb, tilkendegiver ønsket om, at gamle knuste forhåbninger kan vækkes til live, og nye, der ligger forude, blive realistiske. At gammel lykke genvindes, og ny glæde bliver til virkelighed, er et legitimt og oprigtigt ønske hos os alle, både for os selv personligt, for vore nærmeste, for Kirken og verden. Dette er også disse ords sammenhæng hos profeten Esajas (49, 8).

Når vore håb gøres til skamme, og vore drømme ikke opfyldes, søger vi naturligt efter årsagerne og finder eller placerer dem ofte i vore omgivelser, hos vore medmennesker. Her findes de da så afgjort også, og ofte i en sådan grad, at vi føler os modløse og berøvet ethvert håb.

Mange gange sættes mennesker netop uforskyldt i en vanskelig - ja, til tider håbløs situation. Familier og ægteskaber bryder sammen, samarbejdsforhold går i hårdknude, og ude i verden raser krig og undertrykkelse med uoverskuelig materiel nød til følge.

Vi oprøres over dette og

håber på forandring af tingenes tilstand. Jo uløseligere forskellige forhold synes, og jo mere løsningsmuligheder vore evner, des mere - så paradoksalt, det end lyder - kan vi selv tage et initiativ.

Dette betyder ikke, at vi altid selv må erkende os som de direkte skyldige, men vor egen omvendelse kan også være en afgørende hjælp i bestrebelse på at skabe forsoning og retfærdighed.

Hvordan? spørger vi. Bodfærdighed og faste i Kristi ånd betyder erkendelsen af Guds herredømme, og at vi er afhængige af ham. Denne fundamentale erkendelse viser, at vi ved, hvor og ved hvis hjælp forsoning og retfærdighed skal opnås. At man ikke faster og heller ikke engang accepterer begrebet, betyder at fastholde menneskets tilsyneladende uforbeholdne ret til alt, som ligger inden for vor rækkevidde og vore muligheder, at ingen skal kunne sætte grænser for os. Denne udbredte opfattelse befæstes til stadighed, jo mere menne-

sket er i stand til teknisk og organisatorisk. Vi kristne er i vor del af verden heller ikke opåvirket af denne situation. Den indhyller og omgiver os, lægger op til tilpasning og kompromis'er eller aftvinger os valg og afgørelser. Selv om vi vedkender os velfærdssamfundets og fremskridtets fordele, behøver vi ikke at være særlig fromme for også samtidig at kunne mærke en stærk afhængighed og fornemmelse af ufrihed. Det, der skulle lette tilværelsen for os, gøre os uafhængige og give os mere frihed, uniformerer og lænker os blot på en ny og mere subtil måde, som gør det vanskeligt og til tider helt uinteressant at yde modstand.

Her kan vi vende tilbage til askeonsdags 2. læsning, hvor vi også hører: »Som medarbejdere formaner vi jer også til, at det ikke må være forgæves, I har modtaget Guds nåde« (2. Kor. 6, 1). Paulus kommer her med en formaning om, at vor eksistens som kristne og vort engagement i

Kirken og verden ikke må være forgæves, ikke må være uden spor, så det ikke skuffer os selv eller de mennesker i vore omgivelser - troende eller ikke-troende - som har forventninger til os eller blot iagttager os.

Når vi markerer fastetiden, kommer vi da heller ikke udenom at se på os selv. Hvor er vi kommet til kort, hvor har vi svigtet? I hvilke situationer er vi blevet stående, hvor vi kunne være gået fremad? Hvor ofte har det ikke syntes forgæves, at vi har modtaget Guds nåde?

Fastetiden er ikke et formål i sig selv. Den er forberedelsen til fejring af den virkelighed, vi lever af og i, nemlig Kristi opstandelse med alt, hvad deraf følger: glæde, håb, optimisme. Ligeledes er fastetidens bodsøvelser heller ikke formål i sig selv, men midler til bedre at fatte og modtage det nye liv, som opstandelsen har bragt.

Bod og omvendelse er ikke abstrakte og teoretiske begreber. De klassiske tre midler: faste, bøn, almisse har fortsat deres aktualitet, og trods deres stikordsagtige korthed dækker de over en rigdom af forståelse for livet i Gud. Faste i både snæver og bred forstand er en del af det kristne bud om omvendelse og forbedelse. Jesus selv fastede, opfordrede sine disciple til det samme - ja, tog for givet, at de gjorde det (jfr. Mat. 4, 2; 17, 21; Mark. 9, 29; Mat. 6, 16 - 18).

Den påbudte legemlige faste er i dag ikke særlig streng, men nærmest kun symbolsk. De to påbudte fastedage i forbindelse med fastetiden når næppe at ændre vort sind og vore vaner.

For at fasten kan blive virksom og fastetiden meningsfyldt, må den på forskellig måde udvides til enten at gælde flere dage eller ved, at man spiser enklere, skærer ned på eller helt giver afkald på f.eks. vin og spiritus, tobak, selskabelighed, biografbesøg, indskrænker tiden foran TV m.m. Mulighederne er mange og må ofte varieres individuelt for at virke meningsfulde.

Faste og afsavn fra noget tilladt opøver os i uafhængighed af materielle goder og gør det samtidig lettere for os at sige nej til det onde og at modstå fristelser. I Markus-evangeliet (9, 29) kæder Jesus bønnen sammen med fasten og understreger derudover hyppigt bønnens nødvendighed, dens forjættelser og hvad, vi skal bede for: »Den, der beder, får! (Luk. 11, 9). Bed for dem, der forfølger jer! (Mat. 5, 44). Bed høstens Herre om at sende arbejdere ud til sin høst!« (Mat. 9, 38).

Jesus selv var et bønnens menneske, som, skønt han også er Gud, tilbragte lang tid med at bede både privat og liturgisk.

På opfordring lærte han også sine disciple at bede. I bønner anerkender vi med vor tilbedelse Gud som vor Skaber og Herre. Med denne erkendelse og med den tid, vi bruger på bøn, lærer vi at vurdere os selv på rette måde. Vi får et ydmygt men tillidsfuldt forhold til Gud, som vi beder til og til det, vi beder om. Udover at vise Gud vor tilbedelse, tilkendegiver vi med vor forbøn, at vi ikke tager noget for givet, og at de anliggender - og ikke mindst de mennesker, vi beder for - ikke er os uvedkommende.

Almissen skal udtrykke vor omsorg for de nødlidende. Vi skal kunne give mere rundhåndet af de materielle ting, vi i fastens ånd lærer at distancere os fra, og være villige til også at dele vort åndelige og menneskelige overskud med andre, d.v.s. kunne give andre af vor tid, vor opmærksomhed, vor velvilje og omsorg.

De tre ting: faste, bøn og almisse fokuserer vi særligt på i fastetiden. Men som fastetiden peger hen mod påske, skal fastetidens øvelser også føre os frem til et nyt liv, mere præget af Kristi sindelag!

Fastetiden er kun et opråb til den stadige omvendelse; tiden til den nye begyndelse, som vi måske længe har talt om og håber på. Den er tiden til de nødvendige korrektioner, som vi måske for længe siden har erkendt er nødvendige.

Lige som opstandelsen har bragt os det nye liv, må fastetidens fornyelse også fortsætte. Fasten skal lære os hele tiden at være det kristne alternativ i verden og budbringer for en ny livsstil.

Bønner skal til stadighed være sjælen og åndedraget i vort aktive liv, være vor direkte linie til Gud og det første middel i trængsel og fortvivlelse. Almisse skal ikke være de nødlidendes andel i de goder, vi selv for en kort tid lader være med at bruge, men skal være begyndelsen til ny gavmildhed og solidaritet.

Pave Johannes Paul II taler indgående herom i sit fastebudskab for i år. Han siger bl.a.: »Ægte solidaritet kan ikke improviseres. Kun ved tålmodigt og ansvarsbevidst arbejde med den menneskelige person, hvilket skal begynde i barndommen, bliver solidariteten til en del af menneskets holdning, som viser sig på alle virkefelter og ansvarsområder.«

Vi skal give os tid til besindelse på alt det ovennævnte og tage de fornødne skridt til

omvendelse. »Lad jer forlige med Gud«, siger Paulus i den flere gange citerede læsning fra 2. Korinterbrev (5, 20). Dette forlig foregår på en særlig måde i bodens sakramente, som fastetiden gør aktuelt.

Mange lader i vore dage dette sakramente fuldstændig ude af betragtning eller har så store hæmminger over for det, at de aldrig får gjort brug af det. De første burde mærke sig Jesu ord til den samaritaniske kvinde: »Hvis du kendte Guds gave, og vidste hvem det er, som siger til dig: 'Giv mig noget at drikke', så bad du ham, og han gav dig levende vand!« (Johs. 4, 10).

Alle har vi brug for at op-dage Kristus og erfaringer, hvad vi indtil nu er gået glip af. Den anden gruppe kan føle sig draget af Jesu ord: »Kom hid til mig, alle I, som er trætte eller tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile« (Mat. 28, 18). Trods den ydmygende konfrontation med vore fejl og det radikale krav om omvendelse, er skriftemålet først og fremmest et møde med Guds barmhjertighed, med vingårdsmanden, der vil rense grenene, så de kan bære mere frugt (jfr. Johs. 12, 2). Vi er sat til at gå hen og bære frugt, og det en varig frugt (jfr. Johs. 15, 16).

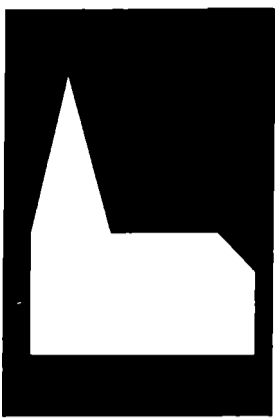
Omvendelsen har altså også et missionsaspekt. Missionen henter sin kraft i fastens fornyelse. Jesus selv fastede før sin offentlige fremtræden (jfr. Mat. 4, 2). Ved samme lejlighed blev han fristet af Djævelen, men gik styrket ud af sine prøvelser (Mat. 4, 3 - 11).

Ved at udnytte fastetiden på rette måde vil også vi kunne lære at modstå fristelsen til at gøre ondt og til at resignere, samtidig med at vi rustes til i vort liv at vidne om Kristus!

Måtte fastetiden blive en nådens stund for os alle! Måtte den trods travlhed blive en tid til besindelse - først og fremmest på vor egen livsførelse og vort personlige Guds-forhold - men også give os kraft og inspiration til en øget indsats for evangeliets sag og for Kirkens fællesskab!

Med den ene apostel stod Jomfru Maria under korset (jfr. Johs. 19, 26). Med det samlede apostelkollegium ventede hun Helligåndens komme. Måtte Maria, syndernes tilflugt, stå ved vor side og være hos os og styrke vor forventning om påskens glæde!

Givet ved Sct. Ansgars Kirke København, den 9. februar 1996

Orientering fra sognene

Marts 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 6, der udkommer den 27. marts 1996, er torsdag den 7. marts 1995 for april 1996. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 1444.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Menighedsrådsformand, Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messestider: (HC2)
Søndag: Messe kl. 10.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.

Fredag d. 1.: 1. fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15.

Tirsdag d. 5., 12. og 26.: Kor kl. 19.30.

Onsdag d. 13. og 27.: Syklub kl. 14.30.

Torsdag d. 14.: Sct. Josephs klub kl. 14.30.

Søndag d. 17.: Familiemesse kl. 10 og sogneundervisning.

Lørdag d. 23.: Vietnamesisk messe kl. 14. Polsk messe kl. 17.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Procession og højmesse kl. 10.

NB.: Se sognebladet for Stille Uge og påskemesser / gudstjenester.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Lørdag d. 2.: Loppemarked i menighedslokalet fra kl. 10-15.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Procession og højmesse kl. 10.

Trosundervisning:

Konfirmationsforberedelse hver torsdag kl. 15.45-16.45.

Kommunionsforberedelse og undervisning for børn: Lørdag d. 9. og 23. kl. 10.30-12.

NB.: Se sognebladet for Stille Uge og påskemesser / gudstjenester.

Sankt Maria Kirke

Martyremes Dronning, Hjørring

Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.
NB.: Under kirkens ombygning fejrer vi messe i det nye menighedslokale.

Søndag d. 24.: Vietnamesisk messe kl. 14.30.

Trosundervisning:

Fredag d. 8. og 22. kl. 18-20.

NB.: Se sognebladet for Stille Uge og påskemesser / gudstjenester.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HC2)
Søndag d. 3., 17. og 31 (Palmesøndag): Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekafe.
NB.: Se sognebladet for Langfredag og påske-gudstjenester.

Den 4. maj 1996 fejrer Sct. Thøgers katolske kirke 25 års jubilæum med en højmesse kl. 16 ved biskop

Kozon som hovedcelebrant. Kl. 18 er der en festlig sammenkomst for menigheden samt indbudte gæster på hotel Thisted (kr. 50,- pr. deltager). Tilmelding til sognepræsten senest den 20. april.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Jerzy Wolski, tlf. 86 40 13 46.
Messestider:
Søndag: Messe kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

Fredag d. 1.: Første fredags tilbedelse kl. 10. Messe kl. 11.

Onsdag d. 6.: MINI-KUK mødes kl. 19.

Søndag d. 17.: Sogneundervisning efter messen kl. 10.

Onsdag d. 20.: MINI-KUK mødes i ungdomslokalet kl. 19.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Messe med indvielse af palme grene og procession kl. 10.

Korsvejsandagt med messe: Fredag d. 8., 15., 22. og 29. kl. 19.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.
Messestider: (HC2)
Lørdag d. 2.: Messe kl. 10. Kirkekafe efter messen.
Søndag d. 3.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 9.: Undervisning kl. 10. Messe kl. 12 og kl. 16.
Søndag d. 10.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 16.: Messe kl. 16.
Søndag d. 17.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 23.: Messe kl. 16.
Søndag d. 24.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 30.: Messe kl. 16.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Messe med indvielse af plamegrene og procession kl. 10.

Korsvejsandagt: Fredag d. 1., 8., 15., 22. og 29. kl. 19.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.
Messestider:
Søndag d. 10.: Messe kl. 10, efterfulgt af undervisning.
Søndag d. 24.: Messe kl. 10. Efter messen kirkekafe.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryegsgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.
Sognekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information, Ryegsgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Århus Boghandel: Ryegsgade 28, tlf. 86 12 66 30.
Selvhjælpsgruppen: Ryegsgade 28, 5., tlf. 86 19 22 31.
Messestider: (HA)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekafe). Messe kl. 17.
Messe på polsk: 1. og 3. søndag kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8.
Skriftemål: 1. fredag kl. 17-19 eller efter aftale.

KUK: Hver anden mandag kl. 19-22.

Mini-KUK: hver torsdag 17.30-19.30.

Ministrantgruppe: Torsdage i de lige uger kl. 18-19.45.

Firmandklub: Hver anden onsdag kl. 19.30.

Skt. Knuds klub for ældre: 1. og 3. tirsdag kl. 14.30.

Katolsk Information: Mandag-fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12.

Århus Boghandel (ved kirken): Mandag - torsdag kl. 9.30-17.30. Fr. kl. 9.30-19. Lø. 9.30-14.

Galleri ved kirken: Mandag-fredag kl. 14-17.00.

Fredag d. 1.: Skriftemål kl. 18. Messe kl. 19.

Lørdag d. 2.: Fernisering kl. 11-13 i Galleri ved kirken: Jens Bredholt.

Mandag d. 4.: Retræteften kl. 19.

Torsdag d. 7.: Konvertitgruppen (O. Bohn) kl. 19. DUK-koncilseminar kl. 19.

Lørdag d. 9.: Sogneundervisning kl. 10. Familiemesse kl. 12.15.

Mandag d. 11.: Messe og menighedsrådsmøde kl. 19.

Torsdag d. 14.: DUK-koncilseminar kl. 19.

Fredag d. 15.: Tjekkisk korkoncert kl. 19.30.

Mandag d. 18.: Messe kl. 19 og forældremøde (Førstekommunion).

Torsdag d. 21.: Messe og møde for CVC/Mariakongregation kl. 11. DUK-koncilseminar kl. 19. Kunstkreftaften kl. 19.30.

P. Meister om »Menneskebilledet i den moderne kunst«.

Lørdag d. 23.: Sogneundervisning kl. 10. Familiemesse kl. 12.15.

Mandag d. 25.-onsdag d. 27.: Firmandernes rejse til Kloster Nütschau.

Tirsdag d. 26.: Katolsk Seminar kl. 19.30.

Biskop Hans L. Martensen.

Torsdag d. 28.: Konvertitgruppe (O. Bohn) kl. 19.

Fredag d. 29.: DUK-koncilseminar kl. 19.

Søndag d. 31.: Palmesøndag.

Skt. Mikael Kirke, Pindstrup

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messestider:
1. og 3. søndag kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hamann, tlf. 86 54 42 82.
Messestider: (HC2)
2. og 4. søndag kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messestider: (HC2)
Hver søndag kl. 10. Kirkekafe bagefter.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11.
Rosenkransbøn: Hver onsdag kl. 16.30.
Skriftemål: Onsdage og efter aftale.

Onsdag d. 6.: Menighedsrådsmøde.

Søndag d. 10.: Familiemesse kl. 10.

Sogneundervisning: Lørdag d. 16. og 30. kl. 10.
Korsvejsandagt efter søndagsmesserne.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messestider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).

Søndag d. 10.: Messe kl. 10 til minde om Sr. Josef d. d. 10.3.95.

Mandag d. 11.: Sjælemesse for Sr. M. Josefa kl. 9.

Onsdag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Udstilling af Alerets sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen.

Sakramental velsignelse kl. 18.40. Procession kl. 19 til ære for Maria Rosa Mystica. Derefter messe.

Tirsdag d. 19.: Skt. Josef. Højmesse kl. 10.

Mandag d. 25.: Herrens bebudelse. Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 30.: Messe med oblater kl. 9.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Messe med palme-procession kl. 10.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Messe kl. 11.
Palmesøndag den 31. marts dog igen messer kl. 9.15 og 11, (hvis vi til denne tid endnu ikke kan bruge den nye kirke på Lillelundvej 36).

Religionsundervisning:

Fredag d. 8. og den 22. kl. 16 for alle hold.

Fasteaktionen:

Vi vil igen uddele sparebøsser til børn og voksne, så alle hjem kan indsamle deres bidrag og aflevere det omkring påske.

Menigheden vokser:

Ifølge den sidste optælling består vor menighed af 89 børn og unge under 16 år (24 småbørn mellem 0 og 3 år) og 198 voksne over 16 år. Den største gruppe, i alt 79, er de voksne mellem 30 og 40 år.

Alle ønskes en frugtbar fastetid.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahner. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.
Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.
Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.
Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Tirsdag d. 5.: Seniorklub kl. 14.

Lørdag d. 9.: Børneundervisning kl. 9.30-12.

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10. Efter messen foredrag v. Kjeld Dalsgaard-Larsen, der fortæller om »Kirkerne i Silkeborg«.

Tirsdag d. 19.: Seniorklub kl. 14.

Lørdag d. 23.: Menighedens retrætedag kl. 10-16. Lejlighed til personlig skriftemål, meditation, samtale. Dagen slutter med messe (gælder som søndagsmesse).

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messestider: (HA)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Lørdag d. 2.: Musikgruppen, ministranterne og børnene mødes kl. 13.30 til det månedlige møde. Familiemesse kl. 15.30.

Søndag d. 3.: Kirkebil.

Mandag d. 4.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Søndag d. 17.: Kirkekafe efter højmessens.

Mandag d. 18.: Kirkevandring. Vi begynder kl. 19 i Metodistkirken, herefter besøges Sct. Josefs kirke, og vi slutter af i Vor Frelsers kirke med efterfølgende kaffebord og lysbilledforedrag: »Jesusbilleder gennem tidene«.

Søndag d. 24.: Kirkebil. Pastor E. Stappers, Vejle fejrer messen sammen med os.

Tirsdag d. 19. - onsdag d. 27.: Sognepræsten er bortrejst.

Torsdag d. 28.: Skolemesse for skolens elever kl. 8.

Lørdag d. 30.: Bodsgudstjeneste, skriftemål og messe kl. 15. 2 fremmede præster medvirker. Bagefter fællesspisning.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Der indledes kl. 10 i Sct. Ibs Skoles gymnastiksal. Afgang i procession til kirken kl. ca. 10.15.

Bemærk: Sommertiden indledes.

Fasteaktionen indledes Askeonsdag. Indsamlingsbøsse er opsat i kirken. Indsamlingen er til fordel for »Sundhed for en bedre fremtid«.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

Messestider: (HB2)

Søndagsmesser: kl. 9 og 11.

Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel: mandag, onsdag, torsdag og lørdag.

Aftenmesse i kirken: tirsdag kl. 17.30 og fredag kl. 17.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.

Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Religionsundervisning for børn (9-15 år) hver fredag kl. 15.30-17.30.

Fredag d. 1.: Kvindernes internationale Bededag. Mødet holdes i Baptistkirken kl. 15.
Søndag d. 3.: Efter højmesse kl. 11 kirkekaffe.
Tirsdag d. 5.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Onsdag d. 6.: Studiekreds (Katolsk brevkursus nr. 18) i samlingsalen kl. 19.30-21.30.
Torsdag d. 7.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Lørdag d. 9.: KUK kl. 11-15 i præstegården.
Torsdag d. 21.: Forsangerøvelse kl. 19.
Lørdag d. 23.: KUK kl. 11-15 i præstegården.
Søndag d. 24.: Fastemiddag til fordel for Caritas. Desuden påskekalaf af hjemmelavede produkter.
Mandag d. 25.: Bodsandagt kl. 19.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmesse kl. 11 med indvielse af palmegrene. Påskeforberedelse for menighedens syge og ældre på Sct. Maria kl. 14.30.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding
 Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
 Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
 Messetider:
 Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Fredag d. 1.: Sognepræsten bringer den hell. kommunion til de syge.
Lørdag d. 2.: Religionsundervisning kl. 16.30-17 for 1. kommunikanter.
Tirsdag d. 5.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Onsdag d. 6.: Korsvejsandagt kl. 19.30 med sakramental velsignelse.
Lørdag d. 9.: Religionsundervisning for 1- kommunikanter kl. 16.30-17.
Onsdag d. 13.: Korsvejsandagt kl. 19.30 med sakramental velsignelse.
Lørdag d. 16.: Religionsundervisning for 1. kommunikanter kl. 16.30-17.
Onsdag d. 20.: Korsvejsandagt kl. 19.30 med sakramental velsignelse.
Lørdag d. 23.: Religionsundervisning for 1. kommunikanter kl. 16.30-17.
Onsdag d. 27.: Bodsandagt kl. 19 med lejlighed til skriftemål som forberedelse på påskefesten. P. Raymond Minnaert fra Fredericia hjælper med at høre skriftemål.
Lørdag d. 30.: Ingen undervisning for 1- kommunikanter.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Salmemesse med palmeindvielse kl. 10. Vi samles i gymnastiksalen, hvorfra vi i procession går til kirken.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia
 Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
 Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.
 Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).
 Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjæsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.
 Messetider: (HA1)
 Søndag: Højmesse kl. 10.30.
 Onsdag kl. 16.30.
 Lørdag kl. 16.30.
 Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
 Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketårnet.
 Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessens.
 Firmelsesundervisning: 2., 9., 16., 23. og 30. kl. 10-11.
 1. kommunionundervisning samme datoer, men kl. 11-12.

Onsdag d. 13.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge.
Onsdag d. 20.: Rosenkransbøn kl. 16.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmesse kl. 10.30. Ved godt vejr foregår palmeindvielsen i præstegårdens have.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
 Messetider:
 Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe. Kl. 17.30: Vesper.
 Søndag kl. 10: Højmesse.
 Mandag kl. 16.00: Gudstjeneste med kommunion hos søstrene eller messe.
 Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30:

Rosenkrans og vesper.
 Torsdag kl. 7.30: Laudes og messe eller kl. 9: Skolemesse.
 Fredag kl. 9.15: Messe
 Evt. ændringer i gudstjenesterne se nedenfor.

Fredag d. 1.: 1. fredag i måneden. Korsvej kl. 18. Vesper og tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.30.
Lørdag d. 2.: Messe på vietnamesisk kl. 16.30.
Mandag d. 4.: Messe hos søstrene kl. 16.30.
Mandag d. 25.: Messe med salvelse af de syge kl. 14.
Lørdag d. 30.: Messe på polsk kl. 16.30. Inden messen er der lejlighed til skrifte på polsk og dansk.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Indvielse af palmegrene, procession og højmesse kl. 10. *Bemærk:* Sommerid begynder. Uret stilles en time frem lørdag nat.

Korsvejsandagt hver fredag i Fastetiden kl. 16.30 undtagen den 1., hvor den er kl. 18.
Skriftemål hver lørdag i Fastetiden kl. 15.30-16.15 undtagen d. 2. - eller efter aftale.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa
 Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
 Messetider: (HC2)
 Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.
 Hverdagsmesser: Mandag og torsdag kl. 9, tirsdag, onsdag og fredag kl. 19.
 Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
 Messetider: (HC2)
 Søndage: Højmesse kl. 10.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
 Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
 Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Skt. Marie Kirke, Haderslev
 Mariegade 8, 6100 Haderslev
 Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26.
 Messetider: (HC2)
 Søndag kl. 10, onsdag kl. 16, torsdag kl. 16, fredag kl. 16, lørdag kl. 10.
 Rosenkrans: Onsdag, torsdag, fredag kl. 15.30.
 Lørdag kl. 10.30.
 Tilbedelse: Onsdag, torsdag og fredag kl. 16.30.

Lørdag d. 2.: Cenakel kl. 10.
Søndag d. 10. og 24.: Religionsundervisning.
Lørdag d. 30.: Bodsandagt og skriftemål (se sognebladet).

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder
 Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
 Messetider:
 Søndag kl. 17: Højmesse.
 Normalt udstilles Sakramentet kl. 16. Vesper kl. 16.25 undtagen d. 10.

Søndag d. 10.: Undervisning for børn og studiekreds for voksne kl. 14.30. Messe kl. 17.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Indvielse af palmegrene, procession og højmesse kl. 17.

Skriftemål efter aftale.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense C
 Tlf. 66 12 16 64.
 Sognepræst: Leo Drzal.
 Andenpræst: Wieslaw Podlach.
 Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.
 Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.
 Messetider: (HC2)

Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 17.30.
 Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.
 Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.
 Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Fredag d. 1.: Kvindernes internationale Bededag kl. 14. Tilbedelse, rosenkrans og messe kl. 18-19.
Tirsdag d. 5.: Polsk korsvej kl. 18.30. (Hver tirsdag i hele fastetiden).
Onsdag d. 6.: Dansk korsvej kl. 10. (Hver onsdag i hele fastetiden).
Onsdag d. 13.: Studiekreds kl. 19.
Torsdag d. 14.: Seniorklub kl. 14.
Lørdag d. 16.: Mini-Midi-DUK kl. 14-16.
Lørdag d. 23.: Retrætedag i Dalum kl. 10-16 v. pastor Jan Ophoff, Vejle.
Søndag d. 24.: Passionsspil »Korsets tegn« kl. 11 i skolens gymnastiksal.
Lørdag d. 30.: Ministrantmøde kl. 14-16.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Palmevielse, procession og Jesu lidelseshistorie kl. 10.
Fra søndag d. 31.3. til 3.4. er der polsk retræte.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
 Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
 Messetider: (HC2)
 Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
 Hverdagsmesser: Kl. 6.45, torsdag kl. 19.
 Skriftemål: En halv times tid før messeme.

Søndag d. 3.: Messe kl. 9.30 og 11. Vietnamesisk messe kl. 14.
Onsdag d. 13.: Vietnamesisk messe kl. 15.
Onsdag d. 20.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 14. Efter messen fortsætter vi oppe i lokalene. Alle er velkomne!
Mandag d. 25.: Herrens bebudelse. Aftenmesse kl. 19.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Indvielse af palmegrene, derefter messen med lidelseshistorien efter evangelisten Mattæus kl. 9.30. Stille messe kl. 11.

Økumenisk kirkevandring:
 Vandringen begynder i vores kirke kl. 14. Derefter går vi til baptistkirken og slutter i Vor Frue kirke. Menigheden indbydes til at deltage i denne kirkevandring.

Korsvejsandagter: Fredag d. 1., 8., 15., 22. og 29. kl. 19.

Religionsundervisning for alle børn /Dk-V-T/: Lørdagene d. 2., 16. og 30.

Vietnamesisk religionsundervisning: Lørdag d. 9. og 23.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
 Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Søndag d. 3.: Ingen messe.

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 7, 5800 Nyborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
 Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
 Messetider: (HC2)
 Hver lørdag er der højmesse kl. 15.
Lørdag d. 23.: Korsvejsandagt kl. 14.15.
Lørdag d. 30.: Kirkekaffe efter højmessens.

Vor Frelsers Kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens
 Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til: Menighedsrådsformand Marie Lauridsen, tlf. 64 71 28 43.
 Messetider:
 Højmesse hver søndag kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 57 50 80. Giro 3 00 50 46.
 Sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
 Messetider:
 Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
 Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
 Bredgade 47, 4900 Nakskov
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
 Sognepræst: Pater H. F. Berning, OFMconv.
 Messetider: (HA1)
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17. Højmesse søndag kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17. Onsdag kl. 11.30.

Kvindernes internationale Bededag:
 Fredag d. 1. marts bedes kvinderne slutte op om Kvindernes internationale Bededag. Bededagens tema i år: Gud kalder - og forventer svar. Gudstjenesten er i år henlagt til Stormarkskirken og begynder kl. 14.

Søndagsmesse i Kolbehuset:
 For at spare på varmeudgifter - som p.gr.a. den kolde vinter bliver ekstra høje - henlægges søndagsmessen til Kolbehuset. Dette har menighedens sikkert forståelse for. De senere år har vi ikke behøvet at holde messen i Kolbehuset. I år er det en nødvendighed. Fra palmesøndag holdes messen igen i kirken.

En kop kaffe søndag den 3. marts:
 Menighedsrådet byder på en kop kaffe efter højmessens i Kolbehuset.

Menighedsrådsmøde:
 Tirsdag den 19. marts kl. 14.30 mødes menighedsrådet i præstegården.

Forberedelsen til påsken:
 Fastetiden varer 40 dage. Den vil forberede os til påsken. For at gøre os dette bevidst opfordres vi til både ekstra bøn, og til at huske de fattige med almisser og til at faste. En ekstra messe udover søndagsmessen passer godt ind i denne forberedelse. Se messetiderne ovenfor. Om torsdagen er der mulighed for at deltage i en bibeltime. Den begynder kl. 14.30. Vi læser Matthæus-evangeliet. Kai Kjær-Hansens udmærkede bog »Matthæus-evangeliet«, som vi også gjorde brug af i fasten 1995, vil også i år hjælpe os. God fastetid!

Fasteaktionen:
 Alle familier bedes tage en fastebøsse med hjem og være med til at samle menighedens gave til de fattige. Hver gang der tændes et lys hos Maksimilian Kolbe, går »femmeren« ubeskåret til fasteaktionen.

Palmesøndag:
 Søndag den 31. marts fejres palmesøndag. Palmeindvielsen finder sted i Kolbehuset og derfra går vi syngende ind i kirken. Alle opfordres til at bringe en palmesøndagsbuket med. Der stilles dog også en kurv med grønne grene frem i kirkens entré.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
 Messetider: (HC2)
 Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30.

Søndag d. 3.: Højmesse kl. 10. Tema: At se ud over vor tilværelses horisont. Efter messen er der kirkekaffe i Fredensgade 15.
Onsdag d. 6.: Menighedsrådsmøde kl. 19.15. Messe kl. 18.30.
Torsdag d. 7.: Skolemesse kl. 8.
Lørdag d. 9.: Polsk messe kl. 16.
Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10. Tema: At finde det levende vand.
Søndag d. 17.: Højmesse kl. 10. Tema: Forankrede i Gud at vokse mod solen.
Søndag d. 24.: Højmesse kl. 10. Tema: Ørkenen skal blomstre. Efter messen er der et menighedsrådsmøde i salen ved siden af kirken. Menighedsrådet aflægger beretning over året, der gik, og om de ting, som skal ske i de(t) kommende år. Et af pastoralrådets medlemmer giver os indblik i rådets arbejde, særligt også i Bispedømmets bidragsordning, m.m. Alle inviteres hjerteligt.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmesse med palmevielse kl. 10. Gudstjenesten starter i salen, hvorfra vi går i procession til kirken. Tema: Vi fejrer kongen »nedenfra«.

Hver torsdag i Fastetiden: Bibelaften i Fredensgade 15 kl. 19.15. Vi ser på Aposulenes Geminger og bruger bogen af Kaj Kjær Hansen.
Hver fredag i Fastetiden: Undervisning for de børn, som forbereder sig til at modtage den første hellige kommunion.
Hver fredag i Fastetiden: Korsvejsandagt kl. 18.30.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
 Præstøvej 29, 4700 Næstved
 Tlf. 53 72 09 85.

Konstitueret sognepræst (29.11.95-31.5.96): Pater Kazimierz Przybyłowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst 11-12 undt. mandag.

Messestider: (HA)

Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10. Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9. Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.

I Fastetiden er der i kirken korsvejsandagt hver torsdag kl. 17 efter tilbedelse af Alterets sakramente.

Fredag d. 1.: Jesu-hjerte fredag. Tilbedelse på Maria Elisabeth Hjemmet fra kl. 16-17 og aftenmesse kl. 17.

Søndag d. 3.: Efter højmessens kirkekaffe i menighedssalen. Kom og vær med!

Tirsdag d. 5.: Forældremøde (1. kommunion '96) kl. 19.

Onsdag d. 13.: Forældremøde (firmelse '96) kl. 19. **Søndag d. 17.:** Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 11,30.

Tirsdag d. 19.: Fest for den hell. Josef, kirkens værnehelgen. Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 7.

Mandag d. 25.: Herrens bebudelse. Messen på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 7.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Indvielse af palme grene, palme procession, højmesse med lidelseshistorie kl. 10. Den stille uge begynder.

Undervisning for I-kommunikanter hver tirsdag kl. 14-15. Undervisning af firmander hver tirsdag kl. 16-17.

Skriftemål: Der er lejlighed til påskeskriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.

Sygekommunion:

Præsterne bringer gerne den hell. påskeskriftemål til vore syge. meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.

Messestider: (HA)

Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 1.: Jesu-hjerte fredag. Rosenkransbøn om præste- og ordenskald kl. 15.30. Messe kl. 16.30.

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10. Menighedskaffe efter messen.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Indvielse og uddeling af »grenene«, procession, højmesse med Jesu lidelseshistorie kl. 10.

Hver torsdag i Fastetiden: Korsvejsandagt kl. 16.30. Hver søndag efter messen: Forberedelse til Første-kommunion.

Der er lejlighed til personlig skriftemål hver søndag før eller efter messen.

Skt. Hans Kirke, Køge

Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 53 65 06 51.

Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33

Messestider: (HC2)

Søndage: Højmesse kl. 10.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Torsdag d. 18.: Katolsk Kvindeforbund arrangerer foredrag af Jørgen Nybo Rasmussen om »Birgitta af Vadstena«. Det starter kl. 18 og alle er hjertelig velkomne. Der serveres en lille snack.

Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.

Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.
Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.

Messestider: (HC2)

Lørdag d. 2.: 2. søndag i fasten, søndagsmesse med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 3.: Ingen messe.

Onsdag d. 6.: Skolemese kl. 8.45.

Søndag d. 10.: 3. søndag i fasten, messe med pater A. Ziggelaar kl. 10.

Onsdag d. 13.: Menighedsaftnen kl. 19. Pastor Bjørn Højbo taler om: "Har Kirken haft dårlige paver?"

Søndag d. 17.: Midfaste fejres kl. 10 med pastor Erling Brodersen. Efterfølgende er der reception i menighedshuset i anledning af, at Søster Clementine, den 19. marts, for 70 år siden, aflagde sine ordensløfter.

Tirsdag d. 19.: Festmesse kl. 11 i søster Clementines intention.

Onsdag d. 20.: Skolemese kl. 8.30.

Søndag d. 24.: 5. søndag i fasten, messe kl. 10 med pater A. Ziggelaar.

Lørdag d. 30.: Palmesøndag fejres med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 31.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.

Faste gudstjenestetider:

Søndagsmesser: søndag kl. 10 i kirken, palmesøndag dog først kl. 10,30 - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. **Fredag** kl. 19,15, - i Skt. Montforts kapel, over kirkens sakristi.

Hverdagsmesser, - i Skt. Montforts kapel, - normalt således: mandag kl. 17,15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11,15.

Montfort-kommunitets daglige bønner, - i Skt. Montforts kapel, normalt således:

Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke lø.-sø. **Vesper:** sø. kl. 19, lø. kl. 12,15, øvrige dage kl. 18.

Undervisning af vore børn og unge: søndagene d. 3., 17. og 31. marts i forlængelse af søndags-(familie)messen.

Aftener for unge over 16 år: fredagene d. 1. og 22. marts fra kl. 19 - ca. 22.

Eftermiddag for vore ældre: torsdag den 28. marts fra kl. 14,30 - 17.

Mandag d. 4.: Månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens anliggender. I forbindelse med messen kl. 17,15 i kapellet er der fra kl. 18 - 19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.

Søndag d. 10.: 3. søndag i fasten, fejres dele af søndagsmessen kl. 10 på latin. Prædiken ved den konstituerede sognepræst i Næstved, pater Kazimierz Przybyłowicz CSsR.

Lørdag d. 16.: Kl. 12,30 meddeler Jerry Victor Serrano og Lisbeth Meyer Serrano (Skælskør) hinanden ægteskabets sakramente, og dåbens sakramente meddeles til deres nyfødte datter Louise Victoria.

Tirsdag d. 19. fejres festen for den hellige Josef, jomfru Marias brudgom og hele kirkens værnehelgen. Kl. 9,45 laudes; kl. 17,15 messe og efterfølgende vesper, - i kapellet.

Søndag d. 24.: 5. fastesøndag. Idag fejrer vi i vor menighed, fælles med vore medkristne i folkekirken, festen for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske spiritualitets hovedfest (- egentlig d. 25. marts). Kl. 10 festmesse.

Mandag d. 25. er den egentlige Mariæ bebudelsesdag. Messe kl. 11,15. I anledning af den montfortanske spiritualitets hovedfest mødes medlemmerne af den montfortanske association »Maria, Hjerternes Dronning« til andagts-tid fra kl. 18 - 19 i Maria-kapellet i kirken. Her fornyer de, sammen med kommunietet, deres indvielse til Jesus ved Maria, og nye medlemmer optages i associationen.

Torsdag d. 28.: Kl. 15,30 (NB!): korsvejs-andagt med sakramental velsignelse, - som forberedelse til den stille uge.

Søndag d. 31. er Palmesøndag. Den stille uge begynder med fejring af Jesu højtidelige indtog til sin lidelse, død og opstandelse. Samtidig begynder sommertiden, derfor først: Kl. 10,30 (NB!): palmevielse, palme procession og messe med oplæsning af Jesu lidelseshistorie.

Sankt Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Reffsvvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15, 1., 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.

Messestider:

Om søndagen: Messe kl. 15, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.

Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.

Børneundervisning i forbindelse med søndagsmessen den 10. og 24. marts

Aftener for unge over 16 år, - i Slagelse: fredagene d. 1. og 22. marts fra kl. 19.

Hyggeeftermiddag for ældre, - en eftermiddag hveranden uge, fortrinnsvis onsdag. Oplysning hos Tut Rizzau, tlf. 53 51 17 03.

Søndag d. 17., midfaste-søndag, søndag »Lætare«, fejres dele af søndagsmessen kl. 15 på latin.

Sørdag d. 24., 5. søndag i fasten, fejrer vi, samtidig med vore medkristne i folkekirken, *festen for jomfru Marias bebudelse*, som er den montfortanske spiritualitets hovedfest. (egentlig 25. marts). Kl. 15. festmesse.

Søndag d. 31. er Palmesøndag, og den store hellige uge begynder. Kl. 15 er der palmevielse, palme procession og messe med oplæsning af Kristi lidelseshistorie.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup

Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
Andenpræst: Benny Blumensaat, tlf. 42 52 64 25.
Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.

Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.

Pastoralassistent: Birgitte Carlsson, tlf. 31 35 46 83.

Messestider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje-Taastrup kl. 19.

Onsdag: Messe kl. 8.

Torsdag: Messe kl. 11.

Fredag: Tilbedelse kl. 18 og messe kl. 19

Lørdag: Messe kl. 10 og messe kl. 17 (søndagsmesse).

Hver 3. onsdag i måneden er der KÆK.

Første torsdag i hver måned er der skolemese kl. 8.45 og 9.45.

Hver fredag er der bedegruppe i kirken kl. 19-22. Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Søndag d. 3.: Familiemese kl. 10.

Torsdag d. 7.: Michael Hornbech-Madsen fortæller om ikoner i den katolske kirke kl. 19.30.

Onsdag d. 20.: Katolsk ældre Klub. Folkekirkpræst Marianne Aarup Fischer og hendes mand Frank Fischer taler efter messen kl. 14 om »Rejsen til Nepal og Indien« - fulgt af en lysbilledserie.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
Sognepræst: Hans Christoffersen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (bedst 9-10 ti-fr).

Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (Bedst 8-9 ti-fr).

Gråbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.

Messestider: (HC2)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.

Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.

Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.

Sakramentsandagt hver onsdag kl. 16.

Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.

NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Torsdag d. 7.: Kvindeklubben afholder møde kl. 19.30, hvor en repræsentant fra Frelsens Hær vil fortælle om deres arbejde. Alle er velkomne.

Lørdag d. 9.: Religionsundervisning kl. 14.

Lørdag d. 16.: Festgudstjeneste kl. 17 i anledning af 900 året for Skt. Knud Lavards fødsel i Roskilde.

Bagefter vil der i den blå sal på Skt. Josefs Skole være fest og oplæg omkring den hellige Knud Lavard. Læs mere herom i »katolsk orientering« og i Sognebladet.

Torsdag d. 21.: Fastebedsandagt i kirken kl. 19.30 med lejlighed til individuel sakramental absolution.

Torsdag d. 28.: Skt. Josefs Skoles påskegudstjeneste kl. 8.45.

Fredag d. 29.: Korsvejsandagt kl. 16.

Søndag d. 31.: Palmesøndag med palmeindvielse og procession.

Ledreborg Slotskirke

Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Elisabeth-Centret, Carl Reffsvvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Reffsvvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53

Gudstjenesteleder: Jan Teeza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Søndagsmesse: (HC2) Hver lørdag kl. 15,30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.

Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor, - eller meddeles ved søndagsmessen i kirken.

Børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen lørdagene d. 9. og 23. marts

Aftener for unge over 16 år, - i Slagelse: fredag d. 1. og 22. marts fra kl. 19 - ca. 22.

Hyggeeftermiddag for ældre: torsdag d. 14. marts, - fra kl. 14-17. Korsvejsandagt i kirken fra kl. 16.

Yderligere oplysninger hos sakristanen, fru Helena Rasmussen, tlf. 53 43 52 54.

Lørdag d. 1.: 2. søndag i fasten. I forbindelse med messen kl. 15,30 meddeles dåbens sakramente til Justyna og Zbigniew Ruszczyckis nyfødte datter Susanne.

Torsdag d. 14.: Kl. 16: korsvejsandagt med sakramental velsignelse.

Lørdag d. 16.: fejrer vi midfastesøndag, søndag »Lætare«. Den dag celebreres dele af søndagsmessen kl. 15,30 på latin.

Lørdag d. 23. er 5. søndag i fasten. I vor menighed fejrer vi idag, samtidig med vore medkristne i folkekirken, *festen for jomfru Marias bebudelse*, den montfortanske spiritualitets hovedfest (- egentlig den 25. marts). Festmesse kl. 15,30.

Lørdag den 30. går vi ind i den stille uge, idet vi sammen skal fejre *palmesøndagen*, vor Herres Jesu Kristi indtog til sin lidelse, død og opstandelse. Kl. 15,30 er der palmevielse og efterfølgende messe med oplæsning af Jesu lidelseshistorie.

Lørdag d. 23. er 5. søndag i fasten. I vor menighed fejrer vi idag, samtidig med vore medkristne i folkekirken, *festen for jomfru Marias bebudelse*, den montfortanske spiritualitets hovedfest (- egentlig den 25. marts). Festmesse kl. 15,30.

Lørdag den 30. går vi ind i den stille uge, idet vi sammen skal fejre *palmesøndagen*, vor Herres Jesu Kristi indtog til sin lidelse, død og opstandelse. Kl. 15,30 er der palmevielse og efterfølgende messe med oplæsning af Jesu lidelseshistorie.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør

Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør

Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.

Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.

Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.

Messestider: (HB2)

Lørdag d. 2.: Bømenes religionsundervisning nr. 14 i Hillerød kl. 9.30 - 11.30. Bømemesse kl. 11 - 11.30.

Søndag d. 3.: 2. søndag i fasten, messe kl. 9.

Tirsdag d. 5.: Messe kl. 19. Menighedsaftnen kl. 19.30: Pastor Bjørn Højbo taler om: "Har Kirken haft dårlige paver?"

Torsdag d. 7.: Messe kl. 18.

Lørdag d. 9.: Bømenes religionsundervisning nr. 15 i Hillerød kl. 9.30 - 11.30. Bømemesse kl. 11 - 11.30.

Søndag d. 10.: 3. søndag i fasten, messe med barnedåb kl. 11.

Tirsdag d. 12.: Pensionist-træf kl. 14.30 med messe og hyggeligt samvær i menighedshuset.

Torsdag d. 14.: Messe kl. 18.

Lørdag d. 16.: Bømenes religionsundervisning nr. 16 i Hillerød - sidste gang i denne vinter.

Bømemesse kl. 11.

Søndag d. 17.: 4. søndag i fasten - midfaste, messe kl. 9.

Onsdag d. 20.: Messe kl. 14.30.

Torsdag d. 21.: Messe kl. 18.

Søndag d. 24.: Messe kl. 14.30.

Tirsdag d. 26.: Messe kl. 14.30.

Torsdag d. 28.: Messe kl. 18.

Søndag d. 31.: Palmesøndag, messe kl. 9. De violette Caritas-spærebøsser indsamles i messen.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.

Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.

Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.

Fredag d.

Søndag d. 31.: Palmesøndag, messe kl. 11. De violette sparebøsser indsamles i messen.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.
Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messestider: (HA)

Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkeltorv, Strandvejen 352 kl. 9.
Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.
Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Søndag d. 3.: Første søndag i måneden. Kirkefrokost i menighedssalen.

Torsdag d. 7.: Fælles menighedsaftens med den protestantiske menighed i Rungsted. Det er kl. 19.30 i Rungsted kirke, Bolbrovej 15. Torsdagmessen bortfalder.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmessen kl. 11 indledes i menighedssalen med indvielse af palmegrene. Palmeprocession.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf. 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.

Præst: Jacob Muiser.
Messestider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.
Skriftemål i forbindelse med gudstjenester og efter aftale.
Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

Torsdag d. 7.: Religionsundervisning kl. 16. Kateketmøde bagefter.

Lørdag d. 9.: Børnekuk kl. 10.30-12.30.

Torsdag d. 14.: Religionsundervisning kl. 16.

Torsdag d. 21.: Religionsundervisning kl. 16.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Den stille uge indledes. Familiemesse kl. 9.30, hvor »palmegrenene« velsignes. Procession til kirken.

13 Hovedstadsområde NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag 10.30-11.30 på sognekontoret. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 38 74 13 05.

Messestider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 10.30.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Fredag d. 1.: Korsvej og messe kl. 19.

Søndag d. 3.: Messe kl. 10.30.

Fredag d. 8.: Korsvej og messe kl. 19.

Søndag d. 10.: Familiemesse kl. 10.30 og derefter kirkekaffe.

Fredag d. 15.: Korsvej og messe kl. 19.

Lørdag d. 16.: De syges dag for sognets ældre og syge. Fra kl. 13.30 er der mulighed for at aflægge skriftemål. Kl. 14 fejres den hellige messe, hvorunder de, som ønsker det, kan modtage de syges salvelse. Efter messen kaffebord i menighedssalen.

Søndag d. 17.: Gregoriansk messe kl. 10.30.

Fredag d. 22.: Korsvej og messe kl. 19.

Søndag d. 24.: Messe kl. 10.30.

Fredag d. 29.: Korsvej og messe kl. 19.

Lørdag d. 30.: Den årlige rengøringsdag med start kl. 10. Mød op med madpakke, godt humør og god vilje, så skal vi nok nå at gøre pænt rent overalt inden påskefesten. De unge er især velkomne, da der er en del slidsomt arbejde med at flytte stole o.s.v.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. messe kl. 10.30 med indvielse af palmegrene og procession. Den stille uge begynder! (Sommerferien begynder i dag!).

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev

Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.

Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.

Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup,

P.D.Jensensvej 3, 3540 Lyngby.

Messestider: (HA)

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).
Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).

3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.

Skriftemål: Efter aftale.

KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene,

Primulavej 1: Messe kl. 19.

Fredag d. 1.: Kvindernes internationale Bededag i

Præstebro kirke kl. 19. (Se opslag i våbenhuset).

Lørdag d. 9.: Tro og Lys kl. 13.

Søndag d. 10.: Undervisning efter messen kl. 9.30 - også for børn til 1. kommunion.

Søndag d. 24.: Undervisning for børn til 1. kommunion efter messen kl. 9.30.

Onsdag d. 27.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.

Fredag d. 29.: Bønssaften kl. 19-24.

Lørdag d. 30.: Palmevelsignelse og uddeling ved messen kl. 17.

Søndag d. 31.: Palmevelsignelse og uddeling ved messen. Undervisning for børn til 1. kommunion efter messen kl. 9.30.

14 Hovedstadsområde NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby

Tlf. 45 87 77 12.

Sognepræst: G. Utenthal Nibler.

Messestider: (HA)

Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.

Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent fredag kl. 14-16.

Messestider: (HB2)
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag og tirsdag: Messe kl. 17. Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Tirsdag d. 5.: Mødet i Katolsk Ældre Klub, Ordrup, er udsat til den 12. marts. Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Anbefales til menighedens forbøn. Forslag til behandling modtages.

Lørdag d. 9.: Sognekatekese kl. 15. Emne: »Middelalderkirker« v. Stefan Brixtofte.

Søndag d. 10.: Familiemesse kl. 9.

Tirsdag d. 12.: Møde i Katolsk Ældre Klub, Ordrup. Se under Skt. Andreas kirke. Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af Alterets sakramente indtil kl. 21.

Onsdag d. 13.: Økumenisk møde kl. 19.30 i Skt. Andreas kirkes menighedssal, Kollegievej 2 A. Emne: De nyreligiøse bevægelser - en udfordring til kristendom« v. sognepræst Eva Meile (Lutherkirken).

Onsdag d. 27.: Økumenisk møde kl. 19.30 ved Skovshoved kirke, Teglgårdsvej. Emne: Hildegard af Bingen - et svar til nyreligiøsitet« v. cand. mag. Kirsten Kjærulff.

Tilmelding til de økumeniske møder - nødvendig af hensyn til det praktiske arrangement - på tlf. 39 63 02 35 Ruth Fog.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmesse kl. 9 med forudgående indvielse af palmegrenene i skolens gymnastiksal. Reciteret messe kl. 11.

Immaculata Kirke

Strandvej 91, 2100 København Ø

Messestider:

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.

Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.

Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.

Lørdag: Messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke,

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.

Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56,

2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent fredag kl. 14-16.

Messestider: (HC2)

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.

Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 11.30.

Fredag d. 1.: Jesu-hjerte fredag. Se under messetider.

Lørdag d. 2.: Rosenkransbøn i kirken kl. 11.10. Derefter messe.

Søndag d. 3.: Latinsk højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 5.: Mødet i Katolsk Ældre Klub er udsat til den 12. marts.

Mandag d. 11.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 39 63 63 82.

Tirsdag d. 12.: Møde i Katolsk Ældre Klub. messe kl. 11.30. Efter frokosten foredrag af pastor Willem Wuyts O. Præm. Emne: »Vatikanstaten«.

Tilmelding pr. tlf. 39 63 82 52, Aase og Mogens Nielsen, eller pr. tlf. 39 64 09 01, Inge Ryom.

Onsdag d. 13.: Økumenisk møde kl. 19.30 i Skt. Andreas kirkes menighedssal, Kollegievej 2 A. Emne: »De nyreligiøse bevægelser - en udfordring til kristendom« v. sognepræst Eva Meile (Lutherkirken).

Tirsdag d. 19.: Den hellige Josef, jomfru Marias brudgom. Messe kl. 8.

Onsdag d. 20.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Anbefales til menighedens forbøn. Forslag til behandling modtages.

Mandag d. 25.: Herrens bebudelse. Messe kl. 8.

Onsdag d. 27.: Økumenisk møde kl. 19.30 ved Skovshoved kirke, Teglgårdsvej. Emne: »Hildegard af Bingen - et svar til nyreligiøsitet« v. cand. mag. Kirsten Kjærulff.

Tilmelding til de økumeniske møder - nødvendig af hensyn til det praktiske arrangement - pr. tlf. 39 63 02 35, Ruth Fog.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmesse kl. 10 med forudgående indvielse af palmegrenene ved Mausoleet. Ingen messe kl. 8.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg

Tlf. 39 69 03 01.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognekantor: Vandtårnsvej 11.

Messestider: (HC2)

Hver søndag: Højmesse kl. 10.

Hver søndag kl. 12 og hver fredag kl. 19: Kroatisk messe.

15 Hovedstadsområde V

Jesu Hjerte Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V.

Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Indvalg 3121 0234. Fax. 33 25 07 38.

Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)

Andenpræst: P. Niels Kjær, SJ. (22)

Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele, CSJ. (28)

Bedst mandag-onsdag kl. 13-14. Tlf. privat 31 35 86 92.

Messestider: (HA1)

Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.

Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.

Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 1.: Jesu-hjerte fredag. Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Tirsdag d. 5.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om kirkens kendetegn: »Kirken er katolsk«.

Onsdag d. 6.: Ministrantklub kl. 15.30.

Lørdag d. 16.: Kongregationsmesse kl. 10. Religionsundervisning kl. 10.30-13.

Søndag d. 17.: Familiemesse kl. 11.30.

Tirsdag d. 19.: Møde for de ældre kl. 14.30-16.30. Pastor Michael Hornbech-Madsen (Ordrup) underholder.

Onsdag d. 20.: Ministrantklub kl. 15.30.

Mandag d. 25.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Onsdag d. 27.: Studiekreds for voksne kl. 11 på sr. Evelyns kontor. Husk frokostpakken.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Palmeindvielse i menighedssalen kl. 10. Derefter procession til kirken og dansk højmesse med passionslæsning efter Mathæus. Ungdomsmesse kl. 20 med »Café Ludvig« bagefter i menighedssalen.

Vi indbyder til kirkekaffe hver søndag efter morgenmesse.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messestider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 11.

Hverdage: Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30.

Mandag, torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30. Onsdag: Messe kl. 7.

Tirsdag d. 12.: Katolsk Ældreklub. Møde i Liobahjemets sal kl. 14. Messe kl. 16.30.

Lørdag d. 23.: Højmesse kl. 10, hvor biskop Kozon meddeler firmelsens sakramente.

Lørdag d. 30.: Børnenes lørdagsundervisning kl. 10. Derefter er der påskeferie.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Palmevielse kl. 11 i Liobahjemets sal, procession til kirken. Efter messen kirkekaffe.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre

Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messestider: (HA)

Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

Fredag d. 1.: Første fredag. Dansk messe kl. 8. Vietnamesisk messe kl. 15.

Søndag d. 3.: Højmesse på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.

Søndag d. 17.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.

Tirsdag d. 26.: Sognepræsten fylder 60 år. Messe kl. 8 og kl. 18.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmesse med palmeindvielse kl. 10.

16 Hovedstadsområde N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N

Tlf. 31 35 68 25.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.

Træffes på kirkens kontor hverdage ca. kl. 10-11 (undt. mandag og lørdag) og ca. 1 time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, træffes tirsdag og torsdag kl. 9-11, onsdag og fredag kl. 10-15, tlf. 31 35 68 25.

Vicevært: Tom A. Sørensen tlf. 40 30 03 56.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messestider: (HB2)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Lørdag: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Fredag d. 1.: Jesu-hjerte messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 2.: Minikoncert kl. 16.15. Aftenmesse kl. 17 med fasteprediken v/ pater Richard Sprengers S.J.

Søndag d. 3.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med gregoriansk sang.

Mandag d. 4.: Den hell. pave Lucius' mindedag.
Onsdag d. 6.: Messe for de ældre kl. 10.

Lørdag d. 9.: Minikoncert kl. 16.15. Aftenmesse kl. 17 med fasteprediken v/ pater Lars Reuter S.J.

Søndag d. 10.: Reciteret messe kl. 8. Familiemesse kl. 10.

Lørdag d. 16.: Minikoncert kl. 16.15. Aftenmesse kl. 17 med fasteprediken v/ pastor Martin Bergsøe.

Søndag d. 17.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med gregoriansk sang.

Tirsdag d. 19.: Skt. Josephs festdag. Messe kl. 16.30.

Onsdag d. 20.: Messe for de ældre kl. 10.

Lørdag d. 23.: Minikoncert kl. 16.15. Aftenmesse kl. 17 med fasteprediken v/ pater Jerzy Gorowski C.ss.R.

Søndag d. 24.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

Mandag d. 25.: Herrens Bebudelse.

Lørdag d. 30.: Minikoncert kl. 16.15. Aftenmesse kl. 17.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Reciteret messe kl. 8. Palmesøndagsliturgi kl. 10 med palmeindvielse og procession.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.Ss.R. Tlf. 31 58 41 02.

Kontortid: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 10-13, onsdag kl. 10-12 og 17-18.

Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.
Messestider: (HA)

Lørdage: Engelsk messe kl. 17.
Søndage: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.

Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
Hverdage: Messe kl. 8.

Torsdage: Messe kl. 19 med novene og rosenkransandagt.

1. fredag: Jesu Hjerte messe kl. 19.

Fredag d. 1.: Kvindernes internationale Bededag. Jesu-hjertemesse kl. 19. Derefter vågenat arrangeret af DUK-lokalforeningen.

Søndag d. 3.: Familiemesse kl. 10.

Onsdag d. 6.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Vicedirektør ved Zoologisk Have, Bengt Holst fortæller om havens dyr.

Tirsdag d. 19.: Den hell. Josef. Messe kl. 8 og kl. 19.

Onsdag d. 20.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Skoleleder ved Skt. Annæ Skole, Jens Knudsen har som emne: Santiago - mælkevejen, en pilgrimsrejse. Med lysbilleder.

Torsdag d. 21.: Menighedsrådsmøde efter korsvejsandagten kl. 19.

Torsdag d. 28.: Torsdagscafé efter korsvejsandagten kl. 19.

Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmesse kl. 10 med palmeindvielse og procession. Jesu lidelseshistorie opføres af elever fra Skt. Annæ Skole.

Hver torsdag i Fastetiden er der korsvejsandagt kl. 19 og fra kl. 18 er der lejlighed til skriftemål.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.

Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.

Messestider: (HC2)
Højmesse: Lørdag kl. 17. Undt. d. 30. marts.

Søndag d. 31.: Se Åkirkeby.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannike-
engen 24, tlf. 56 97 42 95.
Messestider: (HC2)
Højmesse: Søndag kl. 10.

Tirsdag d. 26.: Møde med damerne kl. 14.
Søndag d. 31.: Palmesøndag. Højmesse med indvielse af palmegrene og procession i kirken kl. 10.

19 Grønland

Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb
Sognepræst: Urban Figge O.M.I., Box. 51, 3900 Nuuk.
Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 2 31 75.

Messestider: Søndagmessen kl. 10.
Hverdagsmesser: Tirsdage og torsdage: Messe kl. 17.15. Onsdage: Tilbedelse kl. 19 efterfulgt af messe kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 i Blok 9, 213.
Lørdag: Messe kl. 9.15.
Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.
Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.

Gudstjenster på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 København V. Tlf. 31 24 26 30.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry
Fr. Carrol Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.
Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: VFK at 11 a.m.; Skt. A at 5 p.m.; SAK at 6 p.m.
Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9.30 a.m.
First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Communauté de Langue Francaise
Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana
Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 Kbh. V. Tlf. 31 31 78 22.
Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. v.

Kroatisk mission
P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19. I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14. I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16. I Helsingør, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17. I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Msze swiete w jezyku polskim
Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.
Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Ungarsk messe
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerte Kirke). Tlf. 31 21 85 88.
Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

Koder for kørestolsbrugere
HA = direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekontoret/kirken.

Bønnens apostolat ved Paul Keller S.J.

Nøglen til hjertet

Apostlenes Geminger er blevet kaldt for »Helligåndens evangelium«. Her kan man opdage, hvorledes Helligånden er virksom både i og uden for kirken. I Pauli breve finder vi endda en hel teologi om Helligånden.

Europas første møde med kristendommen

I Troas havde Paulus om natten et syn. Der stod en mand fra Makedonien og bad: »Kom over og hjælp os!« Da forsøgte vi straks at rejse til Makedonien, for vi forstod, at Gud havde kaldt os til at forkynde evangeliet for dem. I Filippi opholdt vi os i nogle dage. På sabbatten gik vi langs en flod, hvor vi mente, der var et behedhus. Der talte vi med de forsamlede kvinder. En gudfrygtig kvinde ved navn Lydia, en purpurhandler fra byen Tyatira, lyttede til, og Herren åbnede hendes hjerte, så hun hørte opmærksomt efter, hvad Paulus sagde. Både hun og hendes husstand blev døbt. (sml. Apg. 16, 8-15).

Helligåndens vidnesbyrd

I nadversalen taler Jesus om et dobbelt vidnesbyrd: et menneskeligt og et guddommeligt (Jo. 15, 26-27). Det er Helligånden, som åbner menneskets hjerte, så vi er rede til at tage imod sandheden og tro på den. Han siger ikke blot, hvad der er sandhed, men også, hvad der er Guds vilje

for os (sml. Rom. 12.2).

Helligånden er ikke blot lys, men også ild. Han skænker ikke kun erkendelsen, men også viljen og udførelsen, enten det nu er i kraft af den guddommelige indflydelse, der åbenbarer sig i vor erkendelse, eller ved umiddelbar påvirkning af vor vilje. Han tager sig af vor svaghed og hjælper os at bede. Han giver os lyst og kraft til det gode og en inderlig modvilje mod det onde. Alt det gode, vi gør, enhver sejr, vi vinder, er båret af den kraft, som virker mægtigt i os (sml. Kol. 1,29).

Et eksempel fra den nyere tids missionshistorie

Pater Pedro Arrupe S.J., ordensens generalforstander 1965-83, havde været missionær i Japan i 27 år. I sin bog »Este Japon increíble« (Bilbao) - »Als Missionar in Japan« (Huber 1967, München) beretter han blandt andet:

En ingeniør, hvis speciale det var at konstruere særlig hurtige fly, bosatte sig efter krigen med sin familie i Hiroshima. Han var meget intelligent, kultiveret og elskværdig. Han viste også en vis interesse for den katolske tro. Efter mange optimistiske samtaler og efterhånden meget hårde diskussioner mente pater Arrupe, at han burde trække sig tilbage.

Men ganske pludseligt, helt spontant og glædesstrålende forlangte ingeniøren at

blive døbt. Pater Arrupe kunne ikke tro det. Ingeniøren fortalte:

»Underet skete i går aftes. Efter at have spist sad vi, min hustru og alle mine børn i spisestuen. Jeg følte mig meget lykkelig. Jeg så på mine børn. Den yngste er fem år gammel og går i den katolske børnehaven. Pludselig rejste han sig meget alvorlig og gik udenfor, uden at sige et ord. Lidt efter kom han strålende tilbage. »Tetchan, kom her!« Han smilede og svarede: »Jeg har været henne at bede.« »Hvem har du da bedt til?« »Til Kamisama« (Gud). »Hvad har du så bedt om?« Han lagde sine små hænder på mit ansigt og hviskede: »Far, jeg har bedt om, at du skal høre på pateren og lade dig døbe!«

Ingeniøren sagde: »Pater Arrupe, da var det slut med alle mine tvivl. Min drengs bøn, som kun varede et minut, skænkede mig nådens lys. Jeg så, at alt, hvad De har forkyndt for mig, er sandt.« Hele familien blev kristne. I børnehaven havde barnet hørt, at det skulle bede for sin far. Barnet gjorde det. Gud hørte barnets bøn.

I Marts beder vi med Paven om,

at det kristne folk må forberede sig til menneskeheden's jubilæum i året 2000 og at Helligånden må åbne de ikke-kristnes hjerter for evangeliet's lys.

Liturgisk kalender for 1. - 19. marts 1996

1. viol. Fredag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: Ez 18,21-28. Ev.: Matt 5,20-26.
2. viol. Lørdag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: 5.Mos 26,16-19. Ev.: Matt 5,43-48.
Karl den Gode, martyr. (†1127), kan ihukommes.
3. viol. 2. SØNDAG I FASTEN. (II Ps). Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 1.Mos 12,1-4a; Sl 33,4-5.18-19.20+22. R. Din miskundhed være over os, Herre, såsom vi håber på dig. 2.L.: 2.Tim 1,8b-10. Ev.: Matt 17,1-9.
4. viol. Mandag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Dan 9,4b-10. Ev.: Luk 6,36-38.
Casimir, (†1483) kan ihukommes.
5. viol. Tirsdag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Es 1,10.16-20. Ev.: Matt 23,1-12.
6. viol. Onsdag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Jer 18,18-20. Ev.: Matt 20,17-28.
7. viol. Torsdag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Jer 17,5-10. Ev.: Luk 16,19-31.
Perpetua og Felicitas, martyrer,

(†204), kan ihukommes.
8. viol. Fredag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: 1.Mos 37,3-4.12-13a.17b-28. Ev.: Matt 21,33-43.45-46.
Johannes af Gud, ordensmand, (†1550), kan ihukommes.
9. viol. Lørdag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Mika 7,14-15.18-20. Ev.: Luk 15,1-3.11-32. Francisca af Rom, ordenssøster, (†1440), kan ihukommes.
10. viol. 3. SØNDAG I FASTEN. (III Ps). Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 2.Mos 17,3-7; Sl 95,1-2.6-7ab.7c-9. R. Lytted I dog i dag til hans røst, forhærdet ej jeres hjerte. 2.L.: Rom 5,1-2.5-8. Ev.: Joh 4,5-42 eller 4,5-15.19b-26.39a.40-42.
11. viol. Mandag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: 2.Kong 5,1-15. Ev.: Luk 4,24-30.
12. viol. Tirsdag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: Dan 3,25.34-43. Ev.: Matt 18,21-35.
13. viol. Onsdag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: 5.Mos 4,1-5.9. Ev.: Matt 5,17-19.
14. viol. Torsdag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: Jer 7,23-28.

Ev.: Luk 11,14-23.
15. viol. Fredag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: Hos 14,2-10. Ev.: Mark 12,28b-34.
16. viol. Lørdag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: Hos 6,1-6. Ev.: Luk 18,9-14.
17. viol. eller rosa. 4. SØNDAG I FASTEN. (IV Ps). Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 1.Sam 16,1b.6-7.10-13a; Sl 23,1-2.3-4.5.6. R. Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. 2.L.: Ef 5,8-14. Ev.: Joh 9,1-41. eller 9,1,6-9.13-17.34-38.
Patrick, biskop, (†461), fejres ikke.
18. viol. Mandag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: Es 65,17-21. Ev.: Joh 4,43-54.
Cyrillus af Jerusalem, biskop og kirkelærer, (†386), kan ihukommes.
19. hvid. Tirsdag. JOSEF, Jomfru Marias brudgom (h). Gl. Cr. Sankt Josefs pf. 1.L.: 2.Sam 7,4-5a.12-14a.16; Sl 89,2-3.4-5.27+29. R. Hans slægt skal blive for evigt. 2.L.: Rom 4,13.16-18.22. Ev.: Matt 1,16.18-21.24a eller Luk 2,41-51a.

Omkring Jesu Hjerte

- en københavnerkirkes baggrund og betydning

P. Hampton Frosell: Omkring »Jesu Hjerte«. En københavnerkirkes baggrund og betydning. Udgivet i anledning af 100-året i 1995 for kirkens opførelse. C.A. Reitzels Forlag, Kbh. 1995. 121 s. Ill.

For nogle år siden udkom et bind i serien »Danmarks Kirker«, der omhandlede Skt. Ansgars kirke, den katolske domkirke i København. Siden da har det været småt med bevillingerne til at beskrive københavnske kirker i serien. Preben Frosells jubilæumsportræt af Jesu Hjerte kirke i Stenosgade vil derfor sandsynligvis i mange år fremover være den mest komplette gennemgang af kirkens historie. Det kan »Jesu Hjerte« være godt tjent med, for forfatteren udreder med kyndig hånd dens bygningshistorie og fortæller levende og engageret om de præster, der har haft tilknytning til den.

Skt. Ansgars kirke og Jesu Hjerte kirke er begge centralt placeret i dansk, katolsk kirkehistorie efter reformationen. Men da Jesu Hjerte stod færdig i 1895 var trosfriheden forlængst indført i Danmark, og det afspejlede sig i kirkens selvbevidste nygotik. Hvor Ansgarkirkens dæmpede, tilbagetrukne facade kun lige akkurat blev tolereret af enevælden, vidner Jesu Hjertes tårne, spir og tunder til gengæld om en ny tid. Nu

kan den katolske kirke anderledes aktivt søge at manifestere sig i dansk åndsliv. Og i jubilæumsbogen kan man læse hvordan.

Jesuitterkirke

Jesu Hjerte er en jesuitterkirke og tjener ligesom ordenens mange andre bygninger som

vidnesbyrd om den energi, Jesu Selskab har lagt i arbejdet i Danmark. I gennemgangen af de mange forløbere til kirke-, kollegie- og skolebygningerne i Stenosgade er Preben Frosell ganske særligt i sit es, for få er som han fortrolig med Storkøbenhavns katolske topografi. I den for-

Jesu Hjerte Kirke i København set fra Vesterbrogade. Tegning af Karel Sedivy, 1895.

En vanskelig opgave

Med udgivelsen af Noget om PR 25. Festskrift udgivet i anledning af Pastoralrådets 25 års jubilæum 1995 fornemmer man, at rådet selv er midt i et vadede - eller måske snarere at det holder vejret. Det er i al fald ikke feststemning eller højtidelighed, der præger de sytten korte indlæg, men snarere noget tøvende, noget afventende.

Væsentlige ændringer på vej

Biskop Martensen, der oprettede Pastoralrådet, skriver om optimismen i 1960'erne, der prægede kirkelivet, og om det stemningsskift og de mange udfordringer, der har indfundet sig siden da. Biskop Kozon, der har valgt at lade Pastoralrådet fungere videre i resten af dets valgperiode, konkluderer, at rådet i lighed med resten af kirken befinder sig i en »fuldkommengørelsesproces«. Det betyder formentlig, at væsentlige æn-

dringer i dets arbejde er på vej.

Det er i det spændingsfelt, at resten af bidragene udfolder sig. De fleste rummer tilbagemålinger under en eller anden form, hvor Anne Marie Aagaards artikel »Det er så længe siden« kunne stå som overskrift for dem alle. Andre betragtninger har et mere snævert kirkehistorisk ærinde og kunne lige så godt have optrådt i andre festskrifter, f. eks. det til biskop Martensen for nogle år siden.

Diskussionen fra Østrig og Tyskland svær at få øje på

I Danmark har vi det sidste år hørt meget om debatterne i Tyskland og Østrig om, hvem kirken egentlig er, og hvordan den skal ledes. Den diskussion er svær at få øje på i festskriftet. Her forudsættes det, at læserne er bekendt med romersk centralisme og dansk demokrati, og at det ene er

noget, vi lever med, og det andet er noget, vi er stolte af. Men tonen i festskriftet er heller ikke til de store visioner. Her drejer det sig mere om at fastslå rådets principielle betydning, sådan som formanden Jan Lange forsøger i det afsluttende interview: »Vi har stadig stor indflydelse, og vi skal bruge den. Det er i øvrigt også lægfolket, som lægger pengene i kassen.«

Det er ikke alle 25 års jubilæer, der nødvendigvis fordrer et festskrift. Jeg tror, at redaktionen bag »PR-25« har haft en vanskelig opgave.

Andreas Rude

PR25, Udgivet for pastoralrådet af Bispedømmet København, redaktion Jan Lange, Jacob Thomsen, Ellen Marie Lebahn, Walther Dalland, Knud Helsted Kluge, sider 64, illustreret. Kan fås gratis ved henvendelse til »katolsk orientering«.

bindelse får bl.a. det heden-gangne Skt. Andreas kollegium i Ordrup en smuk omtale.

I 1942 blev Jesu Hjerte sognekirke. I forvejen var kirken kendt viden om på grund af sin dejlige liturgi og musik, men nu fik en fast menighed glæde af den indsats, som patrene gennem årene gjorde for at skabe smukke rammer om gudstjenesterne.

Jesu Hjerte har således været sognekirke i hjertet af København i mere end halvtreds år, og skal man være lidt kritisk, er det en skam, at vi næsten ikke får noget at vide om den menighed, som præsterne i årenes løb har be-tjent.

Jubilæumsbogen viser net-op jesuitterne som dialogens mestre i forholdet til konver-

titter og kritikere, offentlige og kirkelige myndigheder, skoleelever og almindelige københavnerne. En omtale af samspillet med menigheden ville have fuldendt cirklen. Men måske savnes der kilde-materiale?

Mange portrætter af københavnske jesuitter

Illustrationer er der til gengæld mange af. Opførelsen og udsmykningen af Jesu Hjerte følges på nærmeste hold, og det er f.eks. spændende at se, hvordan kirken så ud før den store ombygning i 1972. Preben Frosell har desuden selv udfærdiget en smuk opmåling af hele kirkekomplekset.

Det største indtryk gør dog de mange portrætter af

københavnske jesuitter, der virkede som sognepræster, skoleledere, skribenter, skriftefædre og organister. Idag er vi vant til en diskret fremtoning hos præster og ordensfolk, men for mindre end hundrede år siden oprådte jesuitterne i soutane, biretta og fuldskæg af vekslende længde. Et sjovt billede af lærerkollegiet ved Skt. Knuds skole anno 1908 giver et levende indtryk af de stærke personligheder, der opdrog både katolske og protestantiske elever i Stenosgade. De og deres mange forgængere og efterfølgere har hermed fået et smukt og værdigt mindesmærke.

Andreas Rude

3 udgivelser om etik

Etik - en introduktion

Det smukke hæfte fra Det etiske Råd indeholder en sober gennemgang af de forskellige synsvinkler på etik, d.v.s. principperne for vores handlinger. Etikens udgangspunkter, afgrænsning, aktualitet, redskaber, dimensioner og indhold fremstilles. Der tales særligt om hensyn til og omsorg for det svage menneskeliv ved livets begyndelse og afslutning.

Interessant er et udsagn, som man overtager fra Det svenske etiske Råd, og som lyder: »Menneskets eksistens er afhængig af de livsbetingelser, som alle levende væsener deler: Luft og vand, lys og næring, sårbarhed og dødelighed«.

At de sidste to begreber er med, gør, at menneskelivet ikke kan ses som et frustrerende ræs efter lidelsesfrihed og usårbarhed. Lidelse og død kan ikke afskaffes, men målet med medicinske tiltag må være hjælp til dem, som har hjælp behov, omsorg og lindring, hvor helbredelse ikke mere er mulig. Samtidig hen-

viser denne omtale af menneskelivet til nødvendigheden af en tolkning af livet, livets mening og menneskesyn.

Man ønsker i denne indføring i etikken at gøre gældende, at ligegyldigt om etikken grundfæstes i en religiøs holdning eller rent humanistisk, så er der et fælles værdigrundlag.

Menneskets integritet og identitet er på tale, men det er påfaldende, at Den gyldne Regel ikke er citeret. Den opfattes af mange etikere som en mulighed af en fælles etisk konsensus: »Hvad du vil, mennesker skal gøre mod dig, skal du også gøre mod andre« - og måske skulle man afprøve følgende tankegang: Hvad du vil, man skal gøre mod dem, du elsker, skal du også gøre mod andre.

Etik, Det etiske Råd, 1995, 32 sider, kr. 50.

Kunstig befrugtning - en redegørelse

Redegørelsen fra Det etiske Råd skal lægge op til en ny lovgivning på området. At der henvises til forskellig stillingtagen inden for Det etiske

Råd, er et tegn på ærlighed angående holdninger, og kan ikke bare afvises som unød- vendigt hårdkløveri.

Der gennemgås eksisterende behandlingsteknikker og fremtidige muligheder, lovgivningen angående kunstig befrugtning og adoption samt sæd- og ægdonation.

Til sidst er der et resumé med rådets anbefalinger, som blandt andet indeholder den meget debatterede passus: Et flertal af Det etiske Råd anbefaler, at reagensglasbehandling fortsat tilbydes, men at der indføres en mere restriktiv lovgivning end nu, således at en større del af følgeteknikkerne forbydes«.

Kunstig befrugtning, Det etiske Råd, 1995, 127 s., kr. 50.

Hvad er da et menneske

Forfatterne gennemgår i korte artikler den grundlæggende opfattelse af det svage menneske i Det gamle Testamente, i Koranen og i Det nye Testamente.

I Det gamle Testamente opfattes generelt sygdom og handicap som Guds straf, og man finder pålæg om, at præster ikke må være syge eller have skjulte handicaps etc. I Koranen er såvel det svage, som det stærke liv Guds vilje, som ikke kan anfægtes.

I Det nye Testamente heler Jesus. Det betyder: Der, hvor Guds Rige åbenbarer sig, er mennesket helt helbredt, og dermed genoprettes det sociale som det personlige liv.

Hvad er da et menneske, Det etiske Råd, Århus, 1995, 18 s., kr. 10.

En oversigt over andre emner, som Det etiske Råd har behandlet (f.eks. Eutanasi, genteknologi, aktiv dødsbistand, prioritering i sundhedsvæsenet etc.) kan fås ved henvendelse til det etiske Råd, Ravnsborggade 2-4. 2200 København N - tlf. 35 37 58 33.

Eva Nordentoft

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af?
28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltværelse kr. 1.950,-.

Både den verdensfjerne nyreligiøsitet og den livsfjerne tilbedelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde pejle sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

Ledergruppe:
Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen.
Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard.
Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly.
Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udarn, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter
Høsterkøvej 8, 3460 Birkerød

Den 10. februar blev universitetsstuderende *Virginia Cichocka* viet til formanden for Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, *Georg Høhling*. Han er desuden skoleleder på Sct. Josephsstrenges Skole i Ordrup. Vielsen, der foregik i Immaculatakirken på Østerbro i København, blev foretaget af *Wladyslaw Zdunek* C.ssR. Biskop *Hans L. Martensen* og tidligere generalvikar *Paul Marx* O.M.I. deltog også ved alteret. Foto Kluge.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Dode

R.I.P.

Pens. overlærer

Sigrid Arkil

født 24. april 1901
død 5. februar 1996

Familien

Bisættelsen har fundet sted.

R.I.P.

Vor kære medarbejder

Palle Stilling

født 11. december 1912
død 8. februar 1996

»katolsk orientering«

Begravelsen har fundet sted.

Møder og arrangementer

Pilgrimsrejse med fly til apostlen Jakobs grav i Santiago de Compostela

Fra den 22.7. - 29.7.96
med pastor Jan Oghoff, o.præm.
Kr. 5.600,- incl. fly, transfer, hotel + 1/4 pension og udflugter.

Henvendelse for program:
Henrik Tarp, Spain Travel tlf. 57 82 13 73

DKKF - Øst

Torsdag d. 28. marts 1996
indbydes til foredrag i Skt. Hans kirkes menighedssal, Bjerggade 10, Køge.

Jørgen Nybo Rasmussen taler kl. 19 om
»Birgitta af Vadstena«.

Der indledes med fællesspisning kl. 18.
Pris kr. 25,- incl. kaffe.
Drikkevarer kan købes.

Tilmelding til: Ruth Meyer, tlf. 31 42 76 71, Else Brask, tlf. 31 54 98 14 eller Lisbeth Poulsen, tlf. 53 66 81 60 - senest d. 26. marts 1996.

Alle er velkomne.

Savner De en gave-ide?

Giv Deres ikke-katolske venner et gave-abonnement på »katolsk orientering«

Gave-abonnement: årl. kr. 230,-.

Henvendelse med tydelig angivelse af navn og adresse til bladets redaktionskontor, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V.

Magleås Arrangementer

Retræte-weekend.

Sø. d. 17.3.96:

Magelåstræf.

Wienereftermiddag med Scala-trioen.

To. d. 4. - ma. d. 8.4.96:

Påskerefugium.

Magleås-træf

17.3.96 kl. 14

Wienereftermiddag med Scala-trioen

Et genhør med den fine gamle underholdningsmusik, som engang lod sig høre herhjemme på Wivex og slige steder og som i dag stadig kan opleves i Prag og Wien.

Der serveres kaffe mellem kl. 14 og 15. Koncerten begynder kl. 15.

Scala-trioen: Anne Munk-Nielsen/violin, Klaus Munk-Nielsen/cello, Lindy Rosberg, klaver.

Pris kr. 30,-.

DET SKER PÅ MAGLEÅS

Sø. d. 3. - to. d. 7.3.:
V. Kann-Rasmussen.

Ma. d. 4. - ti. d. 5.3.:
Danmarks Radio.

Fr. d. 8. - lø. d. 9.3.:
Sankt Joseph Skole, Ringsted.

Fr. d. 8. - lø. d. 9.3.:
Fuglesanggårdsskolen.

Ma. d. 11. - ti. d. 12.3.:
Institut for social udvikling.

Ti. d. 12. - fr. d. 15.3.:
Gymn.skolernes Tysklærerforenin.

Ti. d. 12. - on. d. 13.3.:
Energistyrelsen.

On. d. 13. - to. d. 14.3.:
Skovtofte Seminarium.

Fr. d. 15. - sø. d. 17.3.:
RPU.

Sø. d. 17.3.: kl. 14.00.
Wienereftermiddag
(se anden annonce)

Ma. d. 18. - ti. d. 19.3.:
Landssammenslutningen
af hospitalslaboranter.

Ma. d. 18. - ti. d. 19.3.:
V. Kann-Rasmussen.

Ti. d. 19. - fr. 22.3.:
Gymn.skolernes Engelsklærerforen.

Fr. d. 22. - lø. d. 23.3.
Sankt Joseph Skole, Roskilde.

Lø. d. 23. - sø. d. 24.3.:
Katolsk Arbejderaktion.

Sø. d. 24. - on. d. 27.3.:
Danske Fysioterapeuter.

On. d. 27. - to. d. 28.3.:
Arbejdsmarked Fondet.

To. d. 20. - lø. d. 30.3.:
Københavns Amt.

Fr. d. 29. - lø. d. 30.3.:
Landbohøjskolen.

Døde

Palle Stilling en trofast medarbejder

Torsdag den 8. februar døde *Palle Stilling* - 83 år gammel.

Han, der var proprietærsøn fra Himmerland, fik en landbrugsuddannelse, og senere blev han uddannet som farmaceut. Desuden studerede han jura og historie.

I årene før Anden Verdenskrig var han engelsk efterretningsofficer i Tyskland og under krigen var han officer i den engelske hær med tjeneste ved fronterne i fjernøsten og senest ved Arnhem.

Efter krigen arbejdede han bl. a. som assurandør og var i sin fritid beskæftiget som tilsynsførende i Børne- og ungdomsforsorgen.

I en sen alder konverterede Palle Stilling til den katolske tro og investerede som pensionist al sin tid i kirkens tjeneste. Først kort tid som arkivar på katolsk bispekontor, senere som arkivar i 11 år ved »katolsk orientering«, hvor han opbyggede bladets emnearkiv helt fra grunden. Arkivet anvendes dagligt af personalet og af gæster, der ønsker diverse oplysninger.

Med sin store og alsidige viden, sin dyrt købte livserfaring var Stilling en mand,

med hvem man altid kunne få en god samtale. Han var åben og interesseret, tolerant for andres synspunkter, kritisk og analyserende, hurtig i replikken og fulgte med såvel i samfundets som i kirkens udvikling. Skønt han i mange år var plaget af en ryglidelse, var han altid i fuld vigeur.

I januar 1995 ophørte han at arbejde for »katolsk orientering« - ikke p.g.a. manglende interesse, men fordi hans indsats var påkrævet i hjemmet, hvor hans hustru var blevet ramt af sygdom. Han ønskede, at hun skulle have en ordentlig og professionel pleje og ville selv påse, at dette fandt sted.

Det mangeårige samvær med Palle Stilling har præget os meget, og vi vil komme til

Palle Stilling.

at savne ham - ikke blot som en dygtig og samvittighedsfuld arkivar og kollega, men som en god ven.

Gud give ham den evige glæde!

Personalet ved
»katolsk orientering«

Oplevelser efterlyses

Kunne »katolsk orientering« tænke sig at hjælpe mig med et indsamlingsprojekt af historier ved at offentliggøre en opfordring til læsere?

Jeg vil nemlig gerne bede læsere om at indsende en beretning af en interessant oplevelse, de har haft i forbindelse med julen i årene 1935-1950.

Inspirationen kommer fra en for nylig udkommen tysk bog, hvori en del mennesker - dengang børn og unge - fortæller om deres bedste juleoplevelse i årene før, under og efter Den anden Verdenskrig. De fortællende, der nu er ca. 50 år ældre end dengang, beretter om mange spændende oplevelser, både glade og sørgelige.

Jeg mener derfor, at der også her i landet må være grundlag nok til at samle og udgive den slags historier.

Da vi i »katolsk orientering«s læserkreds på grund af vore mange udlændinge er en broget skare, ville resultatet af en sådan påtænkt indsamling af historier kunne blive en meget varieret oplevelsesberetning og dermed en yderst interessant læsning.

Jeg vil så prøve at udvælge et passende antal historier til udgivelse med indsenderens navns nævnelse.

Historierne bedes indsendt til Hildegard Møllerup, Vandtårnsvej 1, lejl. 24, 3460 Birkerød - senest den 1.4.96.

Hildegard Møllerup

Farvebilledet med de tre biskopper fra forsiden af sidste nummer af »katolsk orientering« kan købes for 40 kr.

Formatet vil være ca. 18 x 27 cm. Bestilling til Knud Kluge, »katolsk orientering«: 31 21 14 44.

DUK-KALENDER

ÅRSMØDE den 1.3.-3.3.1996 på Øm for to delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder: 16 år og opefter. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- over 30 år).

FIRMELSE ØST WEEKEND den 15.3.-17.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Sjælland og Lolland/Falster. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 29.3.-31.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 8.3.1996.

UNGDOMSMESSE den 31.3.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

FÆLLES KUK AFTEN den 10.4.1996 kl. 19.00 i Krypten under Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Alder: 12-18 år. Tilmelding senest den 20.3.1996.

LEJREDELSSEKURSUS den 12.4.-14.4.1996 på Øm for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1996. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 22.3.1996.

UNGDOMSMESSE den 28.4.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

LEDERTRÆNING den 2.5.-5.5. på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Alder oplyses senere. Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 11.4.1996.

BØRNEDAG den 5.5.1996 kl. 12.00-17.00, Frederiksberg Have på plænen foran slottet. Alder: 7-12 år, men tag bare familien med på skovtur. Medbring frokost og tæppe til at sidde på. Tilmelding senest den 15.4.1996

UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!
Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og 300,- kr. for lejre. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nei _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

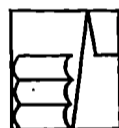
Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Tak

til alle, der glædede os på Niels Steensens Bibliotek ved receptionen.
Vi håber, at de nye lokaler og bibliotekets tilbud vil kunne glæde mange i fremtiden.

Inge Müller og Keld Dahlwad

Aarhus Boghandel
Ryesgade 28, P.B. 533
8100 Århus C.
Tlf.: 86 12 66 30.
Fax: 86 12 89 00.

Katolsk Information
Ryesgade 28, P.B. 533
8100 Århus C.
Tlf.: 86 18 53 90
Fax: 86 12 89 00.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE
V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og forsikringservice, uafhængig af de enkelte forsikringselskaber i:

- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LAVER SPECIALFORSIKRINGER FOR
KATOLSKE KIRKER - RING OG FOR-
HØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT
TAGE OS MED PÅ RÅD!

Giv Deres ikke-katolske
venner et gave-abonnement
på »katolsk orientering«

Gave-abonnement: årl. kr. 230,-.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle.
Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVØB

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin

38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn

Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer

Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eff.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5 pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6 pr. sp./mm.

Malermester
VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i større brugsvandssystemer.

Tlf.: 42 27 31 00

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Skt. Olsegade 10 · Roskilde · 46 15 10 15

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Ingen katolikker i komiteen til Hongkongs overdragelse

Hongkong (KNA) - Kirkelige kredse i Hongkong reagerer med ærgrelse på, at den katolske kirke ikke kom med i den komité, der skal forberede overdragelsen af kronkolonien til Kina. Ved årsskiftet præsenterede den kinesiske regering en liste over de personer, som komitéen skulle bestå af. Ud over repræsentanter for buddhismen, taoismen og islam nævnes den anglikanske biskop af Hongkong, *Peter Kwong Kong-kit*.

En fornærmelse

At Kwong kom med i komitéen, mens den katolske biskop af Hongkong, kardinal *John-Baptist Wu Cheng-chung*, blev udeladt, betegnes i kirkelige kredse som en fornærmelse. Med sine rundt regnet 250.000 medlemmer er den katolske menighed

omkring ti gange så stor som den anglikanske.

Iagttagere skønner, at katolikkerne er blevet forbigået på grund af kirkens støtte til den kinesiske demokratibevægelse via katolske ungdomsgrupper i Hongkong og på grund af det stadig spændte forhold mellem Folkerepublikken og Vatikanet.

I Kina er kun »Den Kinesisk-katolske Patriotiske Forening« anerkendt, ikke undergrundskirken, der er tro over for Rom. Selv afviser Wu at kommentere sagen. Kwong understreger, at han som anglikansk biskop har en udmærket kontakt til Wu.

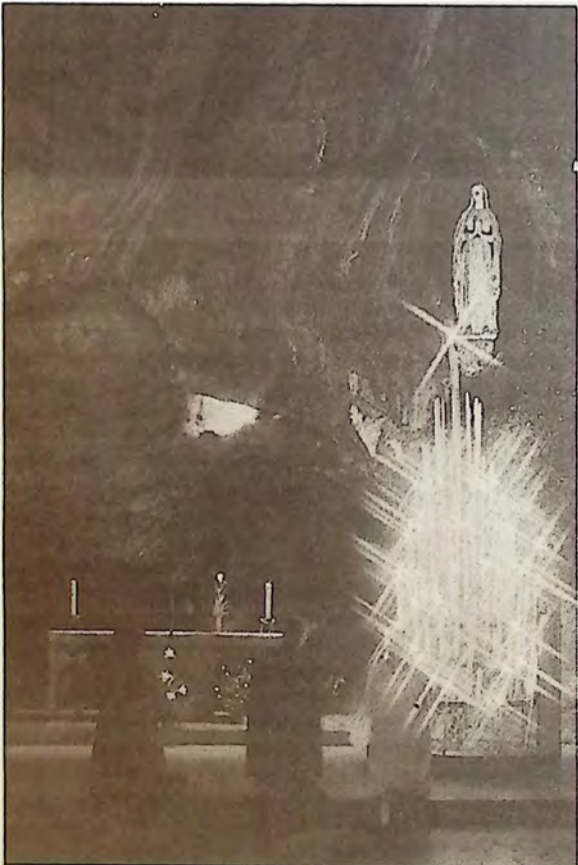
Kwong ville gerne have haft Wu ved sin side i komitéen; han er villig til at bringe ideer og forslag fra andre kristne ledere ind i drøftelserne, tilføjer han.

Lourdes (KNA) - Statuen af Jomfru Maria er atter på plads på sin sokkel i den sydfranske valfartsby Lourdes.

Det tog tre uger at restaurere marmorfiguren fra 1864, der blandt andet skulle renses for sod fra utallige stearinlys. Desuden var næsen beskadiget - den blev modelleret op på ny i kunststof - og en beskadiget hånd blev erstattet af en ny. Også bemalingen blev frisket op.

get - den blev modelleret op på ny i kunststof - og en beskadiget hånd blev erstattet af en ny. Også bemalingen blev frisket op.

Maria-statuen står i den grotte, hvor Jomfru Maria viste sig for Bernadette Soubirous i året 1858.

Maria-statuen er igen på plads i grotten.

Der er taget mere end 150 storformat-fotos af ligklædet. En russisk forsker daterer klædet fra 100 år før til 200 år efter Kristi fødsel. Foto KNA.

Russiske eksperter om ligklædet i Torino: Det stammer fra Jesu tid

Rom/Torino (KNA) - En russisk videnskabsmand, *Dimitri Kouznetsov*, har undersøgt ligklædet i Torino, der ifølge traditionen blev benyttet ved Jesu gravlæggelse. Klædet, der opbevares i domkirken i Torino, stammer efter Kouznetsovs datering fra perioden 100 år før - 200 år efter Kristi fødsel.

Ifølge det italienske, katolske dagblad »Avvenire« har Kouznetsov slået fast, at kulstof-14-dateringen fra 1988 var »forfalsket«. Dengang

blev undersøgelsen udført på kirkens foranledning og omfattede et lille stykke af klædet. Ved den seneste undersøgelse har lederen af Sedovlaboratoriet i Moskva fundet, at en del af klædet indeholdt »en påfaldende og sjældent stor koncentration af radioaktivt kulstof«, som skyldes en ydre påvirkning, siges det.

Kouznetsov mindede i denne forbindelse om branden i 1534, hvor blandt andet ligklædet blev beskadiget.

Ved undersøgelseerne i

1988, der blev udført samtidig i Oxford, Tucson/USA og Zürich, viste ligklædet sig at stamme fra middelalderen. Kouznetsov vil nu meddele kardinal *Giovanni Saldarini*, i hvis varetægt klædet befinder sig, resultatet af sine undersøgelser. Saldarini, der er kardinal i Torino, gjorde ved nytårstid opmærksom på, at undersøgelserne fra 1988 var udført på kirkens foranledning, og at der ikke siden var foretaget analyser med kirkelig tilladelse.

Den jødiske menighed i Rom opretter historisk arkiv

Rom (KNA) - Den jødiske menighed i Rom vil arkivere al dokumentation vedrørende livet i ghettoen i årene 1555-1870. Hidtil har materialet været opbevaret i et rum i tilknytning til synagogen ved Tiberens bred. Med støtte fra en sponsor går to sagkyndige

nu i gang med at registrere og oversætte. Senere er det meningen, at materialet skal gøres offentligt tilgængeligt.

Blandt arkivalierne findes læseplaner og undervisningsmateriale til brug for jødiske skolebørn, efterretninger om jødiske »broderskaber« og

forskellige pavers bekendtgørelser om de 15.000 jøder, der har boet i ghettoen.

Den jødiske menighed i Rom, den ældste i Europa, har eksisteret siden det andet århundrede f. Kr. I perioder har jøderne i byen været udsat for forfølgelse og nedværdigende behandling. På foranledning af pave *Paul IV* anlagdes ghettoen, omkranset af mure, ved Tiberens bred i året 1555.

Først på Det andet Vatikan-koncil fik kirken ryddet op i sit belastede forhold til jødedommen og fordømte al forfølgelse og diskrimination. Siden da har der været kontakt mellem de to religioner i form af en religiøs dialog.

I 1986 aflagde pave *Johannes Paul II* besøg i synagogen i udkanten af ghettoen. Vatikanet optog diplomatiske forbindelser med staten Israel i 1994.

Verdens katolske kvindeforbund indigneret over Rom

Canberra (KNA) - Verdens katolske kvindeforbund, der holder møde i Canberra, Australien, er indigneret over Vatikanets henstilling om ikke at fremlægge en resolution om kvindelige præster til afstemning.

Det er kardinal-sekretær *Angelo Sodano*, der via den australske nuntius, har frarådet konferencen at behandle det pågældende spørgsmål.

I resolutionen skulle det katolske kvindeforbund forpligte sig til at medvirke til en fortsat dialog om kvindelige præster, skønt Vatikanet har afvist spørgsmålet. Desuden skulle forbundet medvirke til at fremme den bibelske og teologiske forskning omkring spørgsmålet.

Med et lille flertal besluttede kongressens ledelse at slette dagsordenen for »Verdens unionen af katolske kvindeorganisationer«s generalforsamling. Det medførte talrige protester, men også tilslutning.

Kongressens regionale europakonference besluttede efterfølgende over for pave *Johannes Paul II* at give udtryk for indignation over Vatikanets henstilling. Andre regions konference vil tilslutte sig denne henvendelse.

Europæiske lægfolk mødes i England i juli

London (KNA) - Det næste »Europæisk Forum«, hvor medlemmer af lægmandsråd fra hele Europa mødes, kommer til at stå i mediernes tegn.

Mødet finder sted i Twickenham uden for London i dagene 5.-11. juli. Der ventes 120 repræsentanter for 25 forskellige organer, observatører fra lande, hvor der ikke findes lægmandsinstan-

ser, og gæster både fra andre verdensdele og fra andre kirker. Tema for dette års møde vil være: »Kristne på vej til dagens Areopagos«.

Lige som apostlen Paulus forkyndte evangeliet for atenerne på Areopagos, må kristne i dag se i øjnene, at medierne er nutidens Areopagos, forklarer *Paul Becker*, formand for Europæisk Forum.

Vatikanet (KNA) - En 78-årig enkemand med 15 børn er viet til præst i Vacaria i Rio Grande do Sul, det sydlige Brasilien. Vielsen fandt sted i domkirken i Vacaria og blev foretaget af den stedlige biskop *Orlando Dotti*.

Den nyviede præst, *Benigno dal Moro*, har i årtier været forvalter af et landbrugskoopertativ. Efter præstevielsen har han yret ønske om hovedsagelig at tage sig af »familiernes interne fredsanliggender«. Dal Moro har været aktiv forkæmper for landarbejdernes rettigheder og banet vej for oprettelsen af deres fagforeninger, oplyser Vatikanets radio

katolsk orientering

Debat om et AIDS-dokument, side 2

Skt. Knud Lavard, side 5

Nye regler for pavevalg, side 6

DUKs sommerlejre, side 7-10

Nye bøger, side 13

Biskop Albert Rouet:

Intet brud med kirkens lære

Vatikanet (KNA) - Formanden for den franske bispekonferencens socialkommission, biskop *Albert Rouet*, har gentagne gange dementeret, at kommissionen skulle have udtalt sig til fordel for brug af kondom som beskyttelse mod AIDS. Det er kun sluterklæringen i den 230 sider lange studie om AIDS, kommissionen er ansvarlig for, siger han til Vatikanets radio.

Dokumentet gengiver udsagn fra eksperter og fra mennesker, der har HIV/AIDS inde på livet. Man må skelne mellem de forskellige dele af dokumentet, som forskellige forfattere står til ansvar for. At betragte hans arbejde som et brud med kirkens lære er ikke blot misbrug af det, men også

en misforståelse, siger biskoppen.

Nødvendigt - men utilstrækkeligt

I dokumentet understreges det blandt andet, at man bør beskytte sig imod AIDS. Det er nødvendigt, men utilstrækkeligt. Biskoppens socialkommission appellerer til alle om at udvise ansvarlighed for

derved at fremme en rigtig forståelse af seksuallivet og minder samtidig om, at sygdommens ofre har krav på pleje og omsorg.

I sit eget bidrag sanktionerer Rouet, at mennesker med en fuldt modnet seksualitet bruger kondom for at beskytte sig imod AIDS. Derimod afviser han, at de hører hjemme i seksualundervisningen.

Vietnamesisk kirke udgiver katekismus

Ho Chi-Minh (KNA) - Den katolske kirke i Vietnam har med tilladelse fra staten kunnet offentliggøre en katekismus for lægfolket. Katekismen er baseret på den katolske kirkes Verdenskatekismus og har været under forberedelse i to år.

I katekismen opfordres de troende til ikke at glemme deres kulturelle rødder. Ærbødigheden for de døde omtales på samme måde som de af *Kungfutsu* inspirerede dyder: visdom, alvor, retfærdighed og næstekærlighed.

Også et kirkeligt informationsblad

Regeringens kontor for religiøse anliggender har for nyligt givet den katolske kirke tilladelse til for første gang i 20 år at udgive et informati-

onsblad. I efteråret 1995 havde biskopperne indtrængende anmodet regeringen i Hanoi om at ophæve restriktionerne, give større handlemfrihed og ligestilling med andre i landet virksomme grupper og foreninger.

Efter genforeningen i 1976 blev kontakten mellem Vatikanet og Vietnam næsten afbrudt. Den katolske kirke blev med sine seks millioner medlemmer - en af Asiens største kirker - pålagt svære repressalier. I 1990 blev der aftalt regelmæssige samtaler mellem Vatikanet og Vietnam og efter den sidste samtalerunde i 1995 kunne Vatikanet udnævne en række biskopper. Til trods for de opnåede fremskridt er der ifølge iagttagere ikke tale om religionsfrihed i Vietnam.

Nye regler for pavevalg

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II har bekendtgjort de nye regler for pavevalg. Den apostoliske konstitution »Universi Dominici gregis«, der blev præsenteret på en pressekonference, indeholder retningslinjer for, hvad der skal ske efter en paves død og hvordan en ny skal vælges.

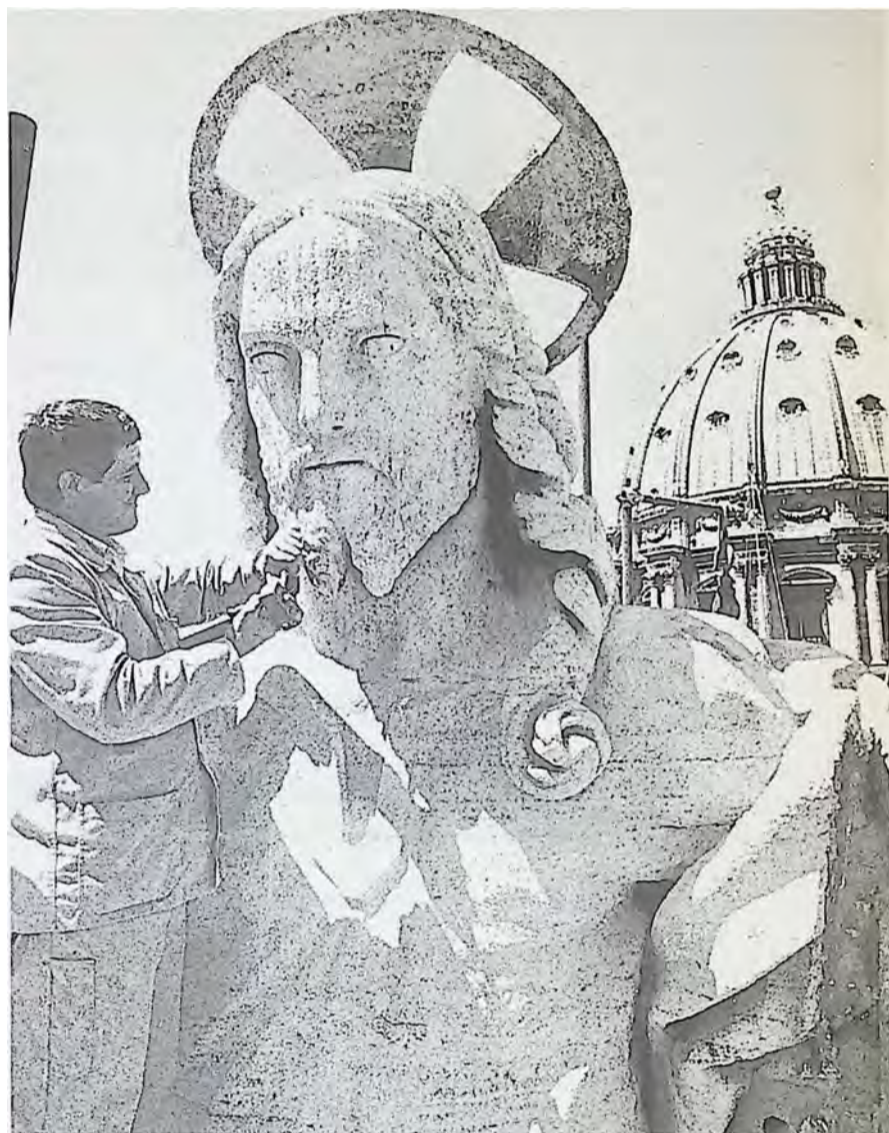
Det er fjerde gang i dette århundrede, der er ændret i forordningerne vedrørende pavevalg. Sidst var, da Paul VI i 1976 udelukkede kardinaler over 80 år fra at deltage og

fastsatte antallet af stemmeberettigede til max. 120.

Indkvartering i et nyt gæstehus

En af nyhederne i de nye retningslinjer er, at kardinalerne ved det næste konklave vil blive indkvarteret i Vatikanets nye gæstehus, Santa Martha. Hidtil har der været opstillet interimistiske køjearrangementer, hvor der var plads.

Mere om skrivelsen side 6.

Statuerne af Kristus, Johannes Døberen og apostlene øverst på Peterskirkens forhal bliver nypudset og restaureret. Foto KNA.

Forberedelserne til det hellige år kører »på skinner«

Vatikanet (KNA) - Vatikanet håber, at det hellige år 2000 vil bringe fornyelse i det kirkelige liv. Forberedelserne til jubilæumsåret er »på skinner«, erklærede kardinal *Roger Etchegaray*, der er præsident for det hellige års centralkomité. Både forberedelserne i Rom og de mange initiativer i de lokale kirker går efter planerne.

Kardinalens udtalelse faldt på en stor forberedelseskonference med deltagelse af repræsentanter fra 106 bispekonferencer. På mødet, der fandt sted i Vatikanets synodaule udvekslede centralkomiteen og bispekonferencerne planer for det hellige år.

Centralkomiteen med otte underkommissioner og fire komiteer begyndte planlægningen for 14 måneder siden.

Den økumeniske kommission, der ledes af biskop *Paul-Werner Scheele* i Würzburg, har spillet en afgørende rolle, eftersom pave *Johannes Paul II* med det hellige år har ønsket at fremme arbejdet for de kristnes enhed.

Ikke-kristne er også inddraget i år 2000

I første udgave af det hellige års tidsskrift, skrev biskop *Scheele*, at det hellige år må være anledning til at fremme alle kristnes fulde fællesskab. Man må her have øje for færemere fra sekternes side.

Kommissionen for interreligiøs dialog anbefaler, de enkelte lokalkirker at medinddrage ikke-kristne i jubilæumsfestlighederne og at forberede arrangementer, hvor kirken kan bede sammen med jøder, muslimer og medlemmer af andre religioner. Den liturgiske kommission vil udfærdige tekster både til det hellige års gudstjenester og til den tre-årige forberedelse 1997-1999. Måske vil paven selv forberede en bøn til det hellige år, hedder det i Tidsskriftet.

Fortsætter på bagsiden.

På biskoppens opfordring bringes den pavelige rundskrivelse »På vej mod år 2000« inde i bladet

katolsk orientering

Tilsendes katolske husstande i Danmark 120 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris 230 kr. årligt. Adresseændring meddeles til postvæsenet. ISSN 0902-287X

Socialkommissions erklæring om AIDS helt i tråd med kirkens indstilling

Kommentarer fra store dele af verden til de franske biskoppers 230 sider lange dokument om AIDS

(KNA) - »Le Monde« gjorde det til forsiden blikfang: »De franske biskopper vurderer det som »nødvendigt« at bruge kondomer som beskyttelse mod AIDS«, skrev den franske ugeavis. Den fire-spaltede artikel var krydret med en karikaturtegning af to biskopper med mitra på, der over den katolske radiostation »Radio Notre Dame« fortalte deres lyttere, at et kondom ville være en »original gave« til Valentinsdag.

Det var dagen efter, at de franske biskopper havde offentliggjort et dokument på 230 sider om AIDS. I syv kapitler gengives forskellige kommentarer til emnet, skrevet af mennesker, der selv har sygdommen inde på livet, af eksperter og af organisationer. Derpå følger et bidrag af teologen *Xavier Lacroix*, et af biskop *Albert Rouet*, formand for biskoppernes socialkommission, og endelig socialkommissionens egen erklæring.

Det er rigtigt nok: socialkommissionens erklæring er helt i tråd med kirkens indstilling til AIDS. Den afviser marginalisering, maner til eftertanke, opfordrer til ansvarlighed i seksuallivet og adværer imod alt for megen laden stå til.

I Rouet's eget kapitel siges det derimod, at det er i orden at anvende kondom. Læger mener, at det er det eneste middel der beskytter, citerer Rouet og tilføjer, at det derfor er nødvendigt. Et andet sted

understreger han, at kampagner for kondomer kan forlede unge mennesker til at tro, at promiskuitet er det normale.

Kondomer hører altså ikke hjemme i seksualoplysningen, mens det er forståeligt, at mennesker med en moden seksualitet benytter det, når der er risiko for smitte.

At Rouet dagen efter blev stormet af pressen og hævdede, at »biskopperne« ikke havde nævnt kondomet, ændrer ikke meget. Hans egne udtalelser tillægges nogen vægt, ikke bare fordi han er formand for biskoppernes socialkommission, men de gengives i et officielt, kirkeligt dokument, hvilket giver dem en anden klang end kommentarer fremsat i et talkshow.

Men den genklang, det har vakt i medieme, har biskopperne tydeligvis fundet ubehagelig. »Le Figaro« roste dem, fordi de syntes at være blevet »mere troværdige« at tale med om AIDS-spørgsmål. »Liberation« finder det prisværdigt, at det at bruge kondom nu ikke skal udløse den samme fornemmelse af at være skyldig. Og med en sådan »fornuftig holdning« kan biskopperne fremover vente mere gehør, når de udtaler sig om moralspørgsmål, lyder kommentaren i »Le Monde«.

Den franske *Abbé Pierre*, der også kaldes »de hjemløses fader«, betegner Rouet's udtalelse som »modig og vigtig«. En AIDS-forebyggelse, der alene baserer sig på afholden-

hed og troskab, sådan som pave *Johannes Paul II* opfordrede til i Afrika, giver ingen mening for en befolkning, der er hårdt ramt.

Vatikanets sundhedsminister

Kardinal *Fiorenzo Angelini*, Vatikanets »sundhedsminister«: Ikke delte meninger om brug af kondom inden for den katolske kirke. »Det er i langt højere grad medieme, der forsøger at gøre det til samtaleemne.« - »De franske biskoppers angivelige samtykke til brug af kondomer er resultat af en formulering, der har kunnet misforstås, og som verdenspressen har benyttet til at skabe sensation.« Sagt til det mexicanske nyhedsbureau Notimex; kardinalen var i Mexico som pavens stedfortræder i anledning af De syges Dag.

»Den franske bispekonference er i overensstemmelse med paven og med den katolske kirkes lære, fordi den - lige som biskopperne i Mexico - er imod brug af kondom.«, siger kardinalen.

Lederen af FN's AIDS-program *Peter Piot* hilste den franske kirkes »ændrede indstilling« velkommen.

Forskellige reaktioner fra biskopper

Fra kirken i nabolandene er de første reaktioner indløbet.

Rudolf Hammerschmidt, pressetalsmand for den tyske bispekonference, kalder den diskussion, som dokumentet

har udløst, for »overdreven«. Den tyske bispekonference vil også udarbejde en stillingtagen til AIDS-problematikken.

Til spørgsmålet, om det er tilladt at bruge kondom i et ægteskab, hvor den ene af parterne er smittet: Biskopperne i Tyskland vil i et sådant tilfælde altid henlede opmærksomheden på den enkeltes personlige værdighed. Da præservativer ikke garanterer absolut beskyttelse, vil der stadig være risiko for smitte. Kirkens opgave er at lade menneskets værdighed og ansvarlighed over for partneren stå i centrum af sine udtalelser.

Formanden for den schweiziske bispekonference, abbed *Henri Salina*, betegnede dokumentet som »i en vis forstand klogt«, idet det var bedre at anvende kondom end at sprede død. Også den østrigske »familiebiskop« *Klaus Küng* betegnede det at bruge kondom som et værn mod smitte som det »mindste onde«.

Biskoppen af Innsbruck, *Reinhold Stecher*, siger om kirkens forbud imod brug af kondom, at det ikke er et spørgsmål, der sorterer under dogmatik. Der kan forekomme »ekstreme situationer« som f.eks. for ægtepar i lande, hvor en stor procentdel af befolkningen er AIDS-syge, og hvor man lever i stor fattigdom. »Man må dog tænke på, hvad det er, man forlanger af sådan et par, hvor den ene af

ægtefælleme er smittet«, siger han.

Den, der forlanger afholdenhed i sådanne tilfælde og kalder brug af kondom for en objektivt set alvorlig synd, må have sat sig ind i- og kunne gøre rede for, hvor og hvornår Gud har udtalt et forbud mod kondomer.

I Latinamerika høres stadig flere røster imod brugen af kondomer som beskyttelse imod AIDS. Seksuelle forhold skal være udtryk for kærlighed til én partner inden for ægteskabet, siger hjælpebiskop *Raymundo Damasceno Assis*, generalsekretær for den brasilianske bispekonference. Han minder om, at kirken i landet længe har været i strid med regeringen om en statslig kampagne for brug af kondomer, der efter biskoppernes opfattelse er »en invitation til udenomsæg-

teskabelige, seksuelle forhold«.

Hjælpebiskop *Ramon Godinez Flores*, generalsekretær for den mexicanske bispekonference: Kun ved at praktisere kyskhed, sexuel afholdenhed og respekt for ægteskabet kan man beskytte sig mod AIDS. De mexicanske biskopper er ikke til sinds at afvige fra denne holdning.

Også de chilenske biskopper har mindet om deres tidligere udtalte forbud mod kondomer og maner deres franske kolleger til »forsigtighed«. Formanden for bispekonferencen i Costa Rica, ærkebiskop *Roman Arrieta Villalobos*, appellerer til de franske biskopper om at ændre deres holdning, da den »ikke stemmer overens med principperne for den kristne moral«.

Kardinal Simonis går ind i debatten om brug af kondom

En ledende kardinal har tilføjet de vatikanske myndigheder et hårdt slag ved en udtalelse, der opfordrer til inden for ægteskabet at anvende kondom som beskyttelse mod AIDS. Det skriver den engelske avis *Catholic Herald* i en forsideartikel den 1. marts; den fortsætter:

Udtalelsen, der er uden sidestykke, blev for nylig fremført af den hollandske kardinal *Adrianus Simonis*, og blev fremført i kølvandet på de franske biskoppers beslutning om at tillade, at brug af kondomer er en nødvendighed for at undgå spredning af AIDS.

Efter den hollandske kardinals udtalelse, der yderligere støttede de franske biskoppers beslutning, har observatører i Vatikanet spekuleret over, om Vatikanet inden længe vil udsende en ny »instruktion« om kondomer som beskyttelse mod AIDS.

Kardinal Simonis, der er en af de ældste og mest fremtrædende personer i kardinalkollegiet, sagde, at det i et ægteskab, hvor den ene part er smittet med sygdommen, og den anden ikke er smittet, vil være tilladt at anvende kondom til beskyttelse af liv. Ifølge kardinalen ville det være en

form for selvforsvar, men kun i et ægteskab.

Den helt vilkårlige anvendelse af kondom, understregede kardinalen, er fortsat helt forbudt, for den fremmer promiskuitet. Han gentog også, at han var helt på linie med kirkens lære, der forbød brug af antikonception i AIDS tilfælde.

Observatører i Rom er af den opfattelse, at nu, da en kardinal er gået ind i debatten, bør andre bispekonferencer følge trop og opfordre Vatikanet til på ny at overveje brug af kondom i visse meget begrænsede tilfælde.

Kardinalens udtalelse faldt i et hollandsk radioprogram og blev fulgt op af en udtalelse fra den hollandske bispekonference, at biskopperne hverken fordømmer eller tillægger de franske biskoppers initiativ i deres tidligere fremsatte rapport.

Udviklingen i Holland blev fulgt af en udtalelse af talsmanden for den belgiske bispekonference, der støttede kardinal Simonis opfattelse. »Når et liv er i fare, er (brug af kondom) et spørgsmål om »et mindre onde«, sagde talsmanden, *Hubert Pirlet*.

Uddrag af biskop Rouets bidrag til de franske biskoppers dokument

(KNA) - De franske biskoppers socialkommission har fremlagt et dokument på 230 sider om sygdommen AIDS, der svækker immunforsvaret. I værket gengives udsagn fra mennesker, der har HIV/AIDS inde på livet, såvel som fra instanser i kirke og samfund.

Ud over en erklæring fra biskoppernes socialkommission har også kommissionens formand, biskop *Albert Rouet* af Poitiers, forfattet et bidrag til dokumentet. I det følgende gengives uddrag af Rouet's artikel på baggrund af KNA's tyske oversættelse.

»Mange kompetente medicinere garanterer, at et præservativ af utilforladelig kvalitet i dag er det eneste middel, der beskytter. I dén forstand

er det nødvendigt. Befolkningen er blevet informeret derom gennem flere reklamekampagner.

Efter en periode med langsomme reaktioner ser det nu ud til, at især unge mennesker benytter det. Sundhedsmyndighederne støtter brugen. Kirken, som man mener, er modstander deraf, risikerer at blive anklaget for at arbejde for døden. (...)

Problemet er konstrueret; det er en sammenblanding af områder, der ikke er af samme moralske beskaffenhed. Under dække af at ville undgå spredning af en infektion stiller man nogle krav, der rækker langt ud over grænserne for spørgsmålet om AIDS. Det er kirken - der ser mere nuanceret på tingene, end

man påstår - opmærksom på.

At den enkelte beskytter sig, er ikke løsningen på samfundets problem. At mene, at enhver risiko kunne elimineres, hvis det bare blev almindeligt at bruge kondom, ville betyde, at man kun så på konsekvenserne af at blive smittet, mens man ikke tog i betragtning, hvad der er årsag til udbredelsen af AIDS og under hvilke omstændigheder det sker. Det er ikke tilstrækkeligt svar. (...)

Man må erkende, selv om man kun modvilligt gør det, at den idé, at seksuelt samvær er en banal ting, breder sig - som om en mangfoldighed af seksuelle forhold var en selvfølge, det normale, vejen til at finde kærligheden. (...)

Det betyder en sammen-

blanding af et middel, der beskytter imod AIDS - det eneste kendte - og seksualoplysning. Det er en antydning af, at den materielle beskyttelse ved seksuelt samvær er tilstrækkeligt til at opdage, hvad kærlighed er. Ved at råde unge mennesker til at bruge kondom, hvilket langt fra hjælper dem til en forståelse af deres seksuelle identitet, holder man dem fast i deres drifters vold. (...)

I samme grad som man kan forstå, at et kondom benyttes i tilfælde, hvor den seksualitet, der er en integreret del af personligheden, gør det nødvendigt for ikke at løbe en alvorlig risiko, må man altså fastholde, at det ikke bidrager til opdragelsen til en moden seksualitet.«

Afskedsreception

Skoleleder Blanka Langsted,
Sankt Pauls Skole, Tåstrup, fratræder efter 19 års virke på skolen.

I den anledning afholdes
reception på skolen
torsdag den 28. marts 1996, kl. 15-17.
Bestyrelsen

Vindueskarmen måtte tages i brug som siddeplads ved søstrenes kaffebord efter indvielsen af kommunitetet på Jagtvej. Midt i billedet ses priorinden, sr. Rajini i samtale med biskop Kozon. Til venstre ses søstrenes provincial, sr. Alphonse de Liguori. Foto Kirsten Szarafin.

Kærlighedens Missionærer virker nu i Danmark

Deres første kommunitet i Danmark indviet

Torsdag den 22. februar indviede biskop Czeslaw Kozon et kommunitet for fire søstre fra Mother Teresas orden, »Kærlighedens Missionærer«. Indvielsen fandt sted kun tre dage efter søstrenes ankomst. Kommunitetet har

til huse Jagtvej 7, Nørrebro i København.

Søstre er kommet på foranledning af biskop Hans L. Martensen. Et besøg i København i februar måned sidste år af provincialen, sr. Alphonse de Liguori, resulterede i en

beslutning om at sende fire søstre til Danmark. Af forskellige grunde kom det til at vare næsten et år, før etableringen kunne finde sted.

Biskop Kozon indviede det lille kloster under en smuk messe i søstrenes kapel.

I sin prædiken udtrykte han sin glæde over søstrenes ankomst og fremtidige virke i bispedømmet blandt de allerfattigste. »Den materielle fattigdom er ikke så stor i Danmark som så mange andre steder i verden; det er til gengæld den åndelige, og jeg håber, at søstre ved deres eksempel må føre mennesker til troen på Jesus Kristus«, sagde biskoppen.

God tilgang til ordenen
Biskoppen koncelebrerede med biskop Hans L. Martensen, søstrenes sognepræst, Jac. Adams og pastor Martin Bergsøe. Fra ordenens kommunitet i Hamburg, der har været »mellestation« for søstre, mens de ventede på at kunne rejse til Danmark, kom fire søstre, som var med til at gøre indvielsesdagen festlig.

Søstre vil først og fremmest koncentrere sig om at lære dansk, og i takt med at de bliver fortrolige med omgivelserne og omgivelserne med dem, regner de med, at deres fremtidige opgaver vil vise sig.

Kærlighedens Missionærer har ikke, som så mange andre ordener, svigtende tilgang.

Der er 4.000 søstre og brødre fordelt på 550 huse i ca. 126 lande.

ks

Jesu Hjerter menighed i Stenosgade godkendt til at fradrage gaver

Told- og skattemyndighederne har godkendt Jesu Hjerter menighed i Stenosgade, København som berettiget til »for året 1996 og indtil videre at modtage gaver«, som kan fratragtes på selvangivelsen.

Det meddeles i januarnummeret af sognebladet, som også omtaler kirkebidragsordningen. Ovenstående ordning, der også gælder for bispedømmets kirkebidragsordning, går ud på, at det samlede gavebeløb skal udgøre mindst 500 kr i løbet af indkomståret, og beløb over de 500 kr. - dog max

5.000 kr. kan fratragtes på selvangivelsen.

»Menighedsrådet har ikke søgt den godkendelse for at konkurrere med kirkebidragsordningen. Men det er desværre ingen hemmelighed, at den kun er en begrænset succes.« Sådan begrunder sognepræst Gerhard Sanders S.J. beslutningen. Ved den sidste optælling i juli sidste år var kun 91 ud af 798 voksne tilmeldt kirkebidragsordningen, og 21 personer havde sendt et engangsbeløb.

I 1994 modtog menigheden knap 200.000 kr, hvoraf

bispedømmet beholdt 40% til fællesudgifter. I 1995 er fordelingen ændret, så bispedømmet 'kun' modtager 25% og der således bliver mere til sognene. Opvarmningen af Jesu Hjerter Kirke koster alene 113.000 kr. årligt.

Pater Sanders opfordrer

kk

Lukket kortvarigt på grund af brand

På grund af brandskade er Niels Steensens Bibliotek i Stenosgade i København lukket indtil tirsdag den 9. april.

Der er ikke sket noget med bøgerne, oplyser den nyansatte leder Keld Dahlvad. Biblioteket holdt ellers for ganske

trods selvstændiggørelsen af menigheden, til at alle medlemmer tilmelder sig den solidariske kirkebidragsordning. De troende er forpligtet til at bidrage økonomisk til kirken, siger han med et citat fra kirkeretten.

nylig åbent hus, hvor de nyistandsatte lokaler blev præsenteret for offentligheden.

Branden har dog været værst hos naboen, hvor den er opstået og har bredt sig til bibliotekets lokaler.

Årsmøde i Pax Christi

Lørdag den 16. marts holder Pax Christi Danmark årsmødet hos Sct. Josephsøstrene, Standvejen 91 på Østerbro i København.

Mødet begynder kl. 9 med messe. Emnet »Retfærdighed - konfliktløsning - forsoning« præsenteres af Michael

Møller-Jørgensen, hvorefter der er debat.

Selve årsmødet tager sin start kl. 13. Der aflægges beretning, årsregnskab, der behandles forslag til ændring af vedtægter, fastsættes kontingent for 1997 og der vælges styrelse, kasserer og revisor.

Helligånden - Fællesskab og håb

Sommeruge med biskop Martensen for familier med børn enlige unge og gamle

Sønd. d. 7.7. kl. 15 - sønd. d. 14.7. efter frokost.

Lederteam:

Hildegard Doods, Birthe og Erik Enebo, Niels Engelbrecht, Hans-Henrik Langsted, Felicity Pors.

Program:

Hver dag:

- fælles morgenbøn,
- oplæg for de voksne ved biskop Martensen,
- katekese for børnene ved lederteamet,
- familiemesse,
- fritid til leg og badeture,
- familiehytte om aftenen med aftenbøn.

Torsdag:

- vandredag og grillaften.

Pris:

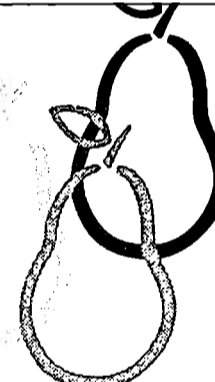
Voksne:	kr. 1.465,-.
Børn: 12-15 år	kr. 765,-.
3-11 år	kr. 465,-.
0-2 år	kr. 0,-.

Prisen er beregnet efter, at alle giver en hånd med ved borddækning og opvask. Sengetøj medbringes eller lejes på stedet for 30 kr.

Tilmelding: Inden 1. maj 1996 ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 4429 eller check til:

Magleås Kursuscenter

Høsterkøvej 6
3460 Birkerød

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

De finder RVT revision als i:

København	III. 33 26 70 00	Skærbæk	III. 74 75 18 00
Tåstrup	III. 42 52 08 00	Vejen	III. 75 36 02 11
Vordingborg	III. 53 77 11 66	Århus	III. 86 28 48 44
Odense	III. 66 15 65 55	Holstebro	III. 97 41 22 11
		Aalborg	III. 98 18 41 22

Dr. phil. Jane Haalund Matlary fra Norge gæstede København søndag den 25. februar, hvor hun holdt foredrag om »Nordisk og katolsk kvindesyn«. Jane Haalund har deltaget i FN-konferencerne i både København og Beijing som en af Vatikanets delegerede.

Hun var inviteret af Danmarks Unge Katolikker, Academicum Catholicum og Danmarks Katolske Kvindeforbund. Foredraget blev holdt i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium. »katolsk orientering« bringer senere et længere referat af foredraget. Foto Knud Kluge.

Ut unum sint! At alle må blive ét

Foredrag ved biskop Hans L. Martensen

Mandag d. 18. marts 1996 kl. 19.30 i menighedssalen, Stenosgade 4 B.

Alle interesserede er velkomne. Kaffe og te kan købes.

Evangeliet som rettesnor

I Tyskland, hvor Martin Luther levede og døde, er reformatorens dødsdag den 17. februar, for 450 år siden, blevet højtideligholdt med udstillinger og sammenkomster og erklæringer. Fra katolsk side er der fremsat nogle interessante betragtninger, som viser, at både den faglige Luther-forskning og den økumeniske brug af dennes resultater kan kaste nyt lys over standpunkter, man sjældent hører omtalt i lutherske tilkendegivelser her til lands.

I en meget fin skrivelse i dagens anledning gør formanden for den tyske bispekonference, Karl Lehmann af Mainz, opmærksom på, at nye indsigter - også nye katolske indsigter - kun har gyldighed, hvis de står på sandhedens grund. Muligvis netop på baggrund af økumeniske tilnærmelser (fælles accept af Luthers retfærdiggørelseslære f.eks.) kunne man let forledes til at se alt for optimistisk og urealistisk på vejen mod enhed.

Biskop Lehmann gør op med en måske temmelig udbredt forestilling af den aldrende (og døende) Luther som en mildere skikkelse. Derfor bør vi ikke overse, at Luthers vrede mod »papister« og jøder voksede med alderen! I 1543 skrev han værket »Om jøderne og deres løgne«, året før sin død pamfletten »Mod pavedømmet i Rom, stiftet af djævelen«. Så, vi skal ikke gøre os det lettere end sagen tillader, mener biskop Lehmann. Endnu i dødens time opfordrede Luther de omkringstående til en bøn »for Gud Vor Herre og Evangeliet, fordi concilet i Trient (begyndt et par uger tidligere den 13. december 1545) og paven »lægger hårdt ud med Ham«! Indtil sit sidste suk så Luther Evangeliet og kirken, som den var i hans dage, som modsætninger. Den eneste form for realistisk økumene består derfor i, at tage tråden op, hvor Luther slap den, og tvinge os selv til at se Evangeliet som rettesnor for kirken. Det var Luthers bekymring, det bør være vor i dag. Ellers kommer vi aldrig videre end venlige tilkendegivelser og høfligheder uden at forsoningen bygger på realistiske funderinger. Lehmann siger det meget klart: »Ved forsøgene på at slå bro over de adskillende kløfter har man længe forsømt at undersøge bæredygtigheden i de piller, der er blevet stående efter Reformationen«.

Luther var selvkritisk nok til hele tiden at stille sig selv spørgsmålet, med hvilken ret han optrådte, som han gjorde. Endnu på sit dødsleje bekræftede han, at kun bekymringen for Evangeliet havde drevet ham. Det forekommer biskop Lehmann at være den vigtigste lektie, den nylig fejrede mindedag bør lære os: Vi forbliver kun tro mod Kirkefædrene - også kirkefaderen Martin Luther - såfremt vi ikke fornægter deres lidenskabelige kærlighed til sandheden, og hvis vi i dag er i stand til lige så lidenskabeligt at skelne mellem denne sandhed og alskens fanatisme og intolerance. »Retten til endnu at leve i adskilte kirker, som protestantisk eller katolsk kristen, har vi kun, hvis vi sætter evangeliets sandhed så højt, som Luther gjorde indtil sin sidste time. Evangeliet var for ham eneste trøst i liv og død«. At fejre Luther i dag bør være ensbetydende med at lade Evangeliet være rettesnor for al kirkelighed.

Især i Tyskland skal man ifølge Lehmann ikke letsindigt overse følgerne af reformationen: Den nye tid er blevet stedse mere religionskritisk. I intet andet land har spændingerne mellem konfessionerne afkastet så bitre frugter som i Tyskland. Lehmann nævner ikke nationalsocialismen ved navn, men lader dog skinne igennem, at også jødeforfølgelsen kunne bruge Luthers udsagn om jøderne, og at antipapismen blev ved med at overse den katolske kirkes reformprogrammer i de seneste århundreder.

Aldrig var vi så tæt på et forlig og en »nådens stund« som under rigsdagen i Augsburg i 1530, men vi udnyttede ikke denne chance. Skam over os, hvis eftertiden skulle have grund til at bebrejde vor generation, at også vi forpassede lejligheden, skriver Lehmann. Økumenisk arbejde (og økumene er arbejde!) er altid en balancegang mellem iver for sandheden og konfessionalistisk fastlåsthed.

W.W.

Læserne diskuterer

Det er ikke for sent at få begyndt en diskussion i kirken

I »katolsk orientering« nr. 4 af 28. februar finder man et læserbrev med overskriften »Kirken er ikke en diskussionsklub«. Dette læserbrev er rystende læsning, for det afslører holdninger, der efter min opfattelse er ødelæggende for kirkens fællesskab. Derfor må de modsiges.

Rabbi Jesus af Nazareth var farisæer og opvokset i den rabbiniske tradition, hvor de forskellige »skoler« diskuterede torah og mundtlig tradition med hinanden. Evangelierne har mange eksempler på disse diskussioner. Hensigten med disse drøftelser var ikke at bekriige hinanden eller at skaffe proselytter, men i al ydmyghed at »fægte« sig frem til en dybere og mere ægte forståelse af Gud og hans vilje. Intet menneske eller institution (incl. kirken) vil kunne rumme sandheden, for det vil være det samme som at fatte og forstå Gud. At påstå, at man ejer sandheden, er Gudsbespottelse og af-

gudsdyrkelse, for den gud, der kan fattes af et menneske, er ikke Gud.

Sandheden kan vi i fællesskab og under utallige diskussioner og samtaler søge at komme nærmere, og rabbi Jesus har lovet, at Guds ånd vil vejlede os til hele sandheden (Johs. 16,13), - men vi er kun på vej og målet vil vi ikke nå i vort jordeliv.

Gud har i sin Messias, rabbi Jesus af Nazareth, åbenbaret sig, og de troendes fællesskab omkring Messias - kirkefællesskabet, må derfor gøre alt for at nå en dybere forståelse og indsigt i Jesu messianske personlighed. Desværre har kirken i århundreder været mere interesseret i sin struktur og i sin politiske, religiøse og åndelige magt.

Jesus har efter min opfattelse aldrig tænkt og langt mindre påbudt en struktur, som den, kirken senere under påvirkning fra det konstantinske hof i Byzans har fået. Det

er for mig uforståeligt, hvorfor denne enevældige struktur skulle være bedre og mere kristelig end en demokratisk struktur. Jesus forestillede sig utvivlsomt en synagogestruktur - dén kendte han, og det har ikke afskrækket ham, at der var mange synagoger, for det er den ene Gud, der lovprises i dem alle.

Jesus forestillede sig heller ikke et trosfællesskab, der ikke ønsker at se hinanden ud over den ugentlige messe, for i hans hebræiske tænkning kunne man ikke adskille heligt og profant, og et fællesskab er ikke et fællesskab, hvis de troende kun mødes 1 time hver uge for hver især i Ånden at være sammen med Herren. Når det for nogle mennesker er det egentlige og væsentlige, så bliver en valfart - som læserbrevets eksempel - absurd, for en valfart er de troendes fællesskab på vej mod et fælles mål. På denne vej - et billede på vor livsvej - er hele vort liv ind-

draget, ikke blot vor ånd og intellekt, men vort liv med alle dets behov, - og undskyld mig: transportmidlet på denne vej er af underordnet betydning. Jesus benyttede sig også af datidens bil, nl. et æsel.

Kirken er desværre ikke en diskussionsklub - havde den blot været det i de sidste 1900 år, så ville mangt og meget måske se anderledes ud; men det er ikke for sent at få begyndt.

Lad os drøfte og diskutere - lad os finde nye veje til en større forståelse for det budskab, Guds Messias bragte, og lad det få gennemslagskraft i vort eget liv, så budskabet ikke blot er gold teori, men levende virkelighed. Der er nok at tage fat på. Rabbi Jesus ønskede, at Gudsriget skulle realiseres her og nu - og ikke engang i de himmelske sale, hvortil Gudsriget for mange kristne er forvist.

Carly Majholm

Det virker komplet uforståeligt at kalde en tradition for en trossandhed

Efter skrivieme i Kristelig Dagblad og »katolsk orientering« om debatten i den katolske kirke vedrørende kvindelige præster, føler jeg mig foranlediget til at skrive - som kvinde og som menneske med stor sympati for mange træk ved den katolske kirke. Selv har jeg folkekirkebaggrund, men nyder at deltage i mange katolske arrangementer.

Kendetegn ved den katolske kirke som det internationale udblik, den sociale bevidsthed og den liturgiske form er træk, man ind imellem kan gå forgæves efter i Folkekirken.

Derfor er det så ægerligt, når den katolske kirke med hensyn til sagen om kvindelige præster ser ud til at ville vende tilbage til en dunkel fortid, hvor kvinder skulle være usynlige og lave kaffe og diakonalt arbejde mens mændene tegnede kirken udadtil.

Baggrunden for den her-værende debat i den katolske kirke er som bekendt Vatikanets trosrærekongregations intention om at ophøje den mangeårige praksis med ikke at have kvindelige præster (altså historien, traditionen) til trosrære og dermed uangribeligt sandt.

For det første virker det komplet uforståeligt, at man vil kalde en tradition for en trossandhed - det må mest af alt ses som et forsøg på at lukke debatten.

For det andet bør man alvorligt overveje, hvordan den katolske kirke vil se ud i det næste årtusind. kan den være troværdig kirke uden præster af begge køn?

For det første: Både mænd og kvinder er skabt i Guds billede. Sammen er de kaldet til at blive mangfoldige og opfylde Jorden, og begge er de kaldede til at vogte skaber-værket.

I Det nye Testamente har kvinder en central stilling - så vel som mænd. Kristus henvendte sig til kvinder, der hvor de stod i deres liv, så vel som til mænd. Både med kvinder og mænd talte han om centrale trossandheder - der er ikke noget, som er forbeholdt mænd - eller kvinder for den sags skyld. Det var tre kvinder, der fandt graven åben påskemorgen og skyndte sig hen at berolige de skræmte disciple.

Hvilket belæg gives der for at stille kvinder ringere i forhold til at forvalte et præstembede? Taler vi tradition, kan jeg godt acceptere at skulle gå i dialog med kirkens

2000-årige historie - men påstanden om »trossandhed« er nærmest magtmisbrug af de mænd, der tager patent på troens sandheder.

For det andet: Hvordan forestiller man sig, at kvinder skal tolke deres liv i katolsk perspektiv, hvis ikke der er kvindelige præster at gå til med sine livserfaringer? Præster fungerer som identifikationsmodeller for menigheden, og her er kønnet ikke underordnet. Menighedens mangfoldighed bør kunne ses

på dens præster!

Paradoksalt er det, at den katolske messe er et rum, hvor der er plads til sanserne - man ser, hører, lugter sakramenterne. Denne dimension, der giver det hellige krop, er vi en del kvinder, der er meget optagede af. Med Marias plads i det katolske univers er der åbnet for en kvindelig referenceramme. Hvorfor må kvinder så ikke være med til at tegne kirken og til at forme den - også som præster?

Kristine Kaaber

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af?
28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltværelse kr. 1.950,-.

Både den verdensferne nyreligiositet og den livsfjerne tilbedelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde pejle sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

Ledergruppe:

Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen.
Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard.
Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly.
Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udum, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter
Høsterkøvej 8, 3460 Birkerød

Skt. Knud Lavard 900 år

Af Jørgen Nybo Rasmussen

Blandt de helgener fra Danmarks middelalder, som vi katolikker interesserer os for, indtager Skt. Knud Lavard nok førstepladsen.

Da man efter religionsfriheden 1849 igen uhindret kunne gå på valfart, blev kapelruinen i Haraldsted det første mål. Siden 1913 har større og mindre grupper årligt besøgt dette betagende sted, hvor Magnus for at sikre sig Danmarks krone lumsk lokkede sin fætter Knud i baghold og dræbte ham. Det blev, som enhver ved, en skæbnestund i vort folks og i vor kirkes historie.

Fejring rettet op mod Guds rige

Knud blev født i Roskilde på Skt. Gregors dag, den 12. marts, som søn af kong Erik Ejegod og dronning Bodil. Efter historikernes beregninger var året 1096, d.v.s. at det nu er 900 år siden. Denne fødselsdag vil blive fejret i Skt. Laurentii kirke i Roskilde lørdag den 16. marts fra kl. 16.30. Det nærmere program er allerede publiceret i forrige nummer af »katolsk orientering«.

Ud fra en katolsk forståelse er fejringen af en helgen al-

drig blot et nostalgisk tilbageblik, men rettet opad mod Guds rige og fremad mod evigheden. Også i middelalderen så man således på det, som netop et af de fra dengang bevarede billeder af Skt. Knud Lavard viser.

Enestående billedligt udtryk i Skive Kirke

I en nordjysk kirke, Skive Gamle Kirke, findes et enestående billedligt udtryk for, hvorledes de danske helgener var naturligt placerede i »de helliges samfund«. I 1887 stod denne kirke for at skulle nedrives på grund af forfald, men i sidste øjeblik opdagede arkæologen Magnus Petersen, at alle dens hvælvinger bag hvidtealken var fyldt med en simpelthen overdådig rigdom af kalkmalerier. Han kaldte dem frem, og man traf da den gode beslutning at lade den gamle kirke stå, mens man ved siden af byggede en ny.

Alle fem hvælving er dækket med figurer, og hver eneste af dem står i en prægtig blomst, som indbyrdes forbindes af ranker. Dette symboliserer, hvorledes alle Guds riges medlemmer er forbundet i og lever af Kristi nåde.

I det østligste korbvælv over alteret ses Den hellige Treenighed, omgivet af jublende og lovprisende engleskarer. I det næste hvælv står Guds Moder Maria og Maria Magdalene samt apostlene. I tredje hvælv ses et Kristushovede omgivet af, hvad man dengang - noget apokryft - opfattede som Jesu slægt: St. Anna og evangeliets andre tre Maria'er med deres ægtemænd og sønner samt Zacharias, Elisabeth og Johannes Døbernen.

I det fjerde hvælv er temaet martyrerne. Her findes blandt helgener som Skt. Laurentius, Skt. Stefan og Skt. Sebastian også de danske fyrstehelgener Skt. Knud Konge og Skt. Knud Lavard eller Hertug Knud. Sidstnævnte sidder i sin blomsterkalk ved siden af Skt. Jørgen, og begge hæver deres sværd for sammen at bekæmpe den drage, der nedefra truer dem: et let forståeligt symbol på den kristne strid mod det onde. I den anden hånd løfter Knud Lavard dannebrog i form af en korsprydet vimpel, thi han var det danske folks særlige værner.

Endelig i femte hvælving findes tre grupper: de fire kir-

kefædre, de fire ordensstiftere, deriblandt Skt. Franciskus, samt alle de øvrige danske helgener, der dengang var kanoniserede, og som derfor fejredes i datidens kirkelige liturgi: Skt. Ansgar, Skt. Kjeld af Viborg, Skt. Thøger af Vestervig og Skt. Vilhelm af Æbelholt.

Et modent udtryk for troen

Som sædvanlig ved vi desværre ikke, hvem der har malet dette særdeles smukt og klart gennemførte billedprogram. Men årstal og våbenmærker oplyser til gengæld dateringen 1522 og at det var medlemmer af adelsfamilien Høg, der stod bag arbejdet. Som den mest sandsynlige konkrete ophavsmand anses lensmanden på Skivehus 1520-24, Niels Høg. Man kender ham også på anden måde som en god katolsk adelsmand og støtte for kirken.

I det nye store værk om kalkmalerierne »Sengotik 1500-1536« kan Nationalmuseets videnskabelige ekspert ikke dy sig for at karakterisere denne billedserie som »et stort propagandanummer for pavekirken bare to år før

Hans Tavsens prædiker de nye lutheranske toner i Viborg«. Men denne nedsættende gløse er helt forkert på plads her. Disse billeder er ikke »propaganda«, men et modent udtryk for, hvad det danske folk dengang havde troet i et halvt årtusinde. De viser, at også Knud Lavard, 400 år efter sin

levetid, dengang havde en levende og naturlig plads i vort folks opfattelse af himlens helgenskare.

Festen i Roskilde er ment som en lejlighed til at give udtryk for, at denne tro også i dag er levende blandt os.

Jørgen Nybo Rasmussen

Sankt Knud Lavards 900 års dag

fejres i Roskilde lørdag den 16. marts 1996

Program:

Kl. 16.30: Vi samles ved Knuds fødested, Roskilde gamle kongsgård, som lå lige over for Domkirkens vestfacade. Skt. Ansgars kirkes Knud Lavard-fane og evt. andre faner går i spidsen for en procession til Skt. Laurentii kirke.

Kl. 17.00: Festmesse i Skt. Laurentii kirke med p. Hans Christoffersen, ofm.conv. som hovedcelebrant. Rolf Tønshoff leder Skt. Ansgars kirkes kor ved opførelsen af den middelalderlige Skt. Knud Lavard liturgi, d.v.s. uddrag af »Ringsted-ordinalets« tekster og melodier.

Kl. 18.30: Inviteres til et let fællesmåltid i Skt. Josefs Skoles »Blå sal« mod en beskedent betaling af kr. 30.

Kl. 19.30: Aftenarrangementet begynder og består af nogle korte indslag:

1. Præsentation af ÆLNOTHs skrift nr. 4: Skt. Knud Lavards 900 års fødselsdag ved forfatterne, som samtidig giver baggrunden for dagens begivenhed.
2. Redegørelse for Knud Lavard liturgien.
3. Lysbilledforedrag om Knud Lavards ikonografi ved Stig Holsting.
4. Afslutning med valfartssangen »Hvor herlig er en helgens død«.

Arrangeret af ÆLNOTH, Skt. Laurentii kirke og Skt. Ansgars kirke

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Påskerefugium

Refugium 4.4.96 kl. 14 - 7. eller 8.4.96 kl. 14

Atter i år vil det være muligt at tilbringe påsken på Magleås. Påsken med dens rige liturgi vil være refugiets indhold. Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne. Gejstlig leder: Edward Stappers O.Præm. Daglig leder: Ellen Marie Lebahn. Pris til 1. påskedag kl. 14 kr. 995,-. Pris til 2. påskedag kl. 14 kr. 1.145,-.

Thomas af Aquin-kollokvium

Week-end 26.4.96 kl. 19 - 28.4.96 kl. 14

Denne store middelalder-kirkelærer er i vore dage genstand for fornyet interesse. Week-end'en vil berøre såvel Thomas af Aquins teologi som filosofi og etik. Medvirkende: Iver Hoel, Bjørn Højbo, Mette Lebech, med flere. Leder: pastor Jesper Fich. Pris kr. 650,-.

Kirkerne Apostlene efterlod

Week-end 31.5.96 kl. 19 - 2.6.96 kl. 14.

Denne week-end vil forme sig som en indføring i bogen af samme navn, skrevet af Raymond Brown, en af nutidens mest kendte bibeleskperter. Vi beskæftiger os med syv forskellige kirker, som vi kan skelne i Det nye testamente. Hvordan overlevede de apostlenes død? Kan vi i vor tid lære af deres erfaring? Leder: pater Frank Jobst OMI. Pris. 600,-.

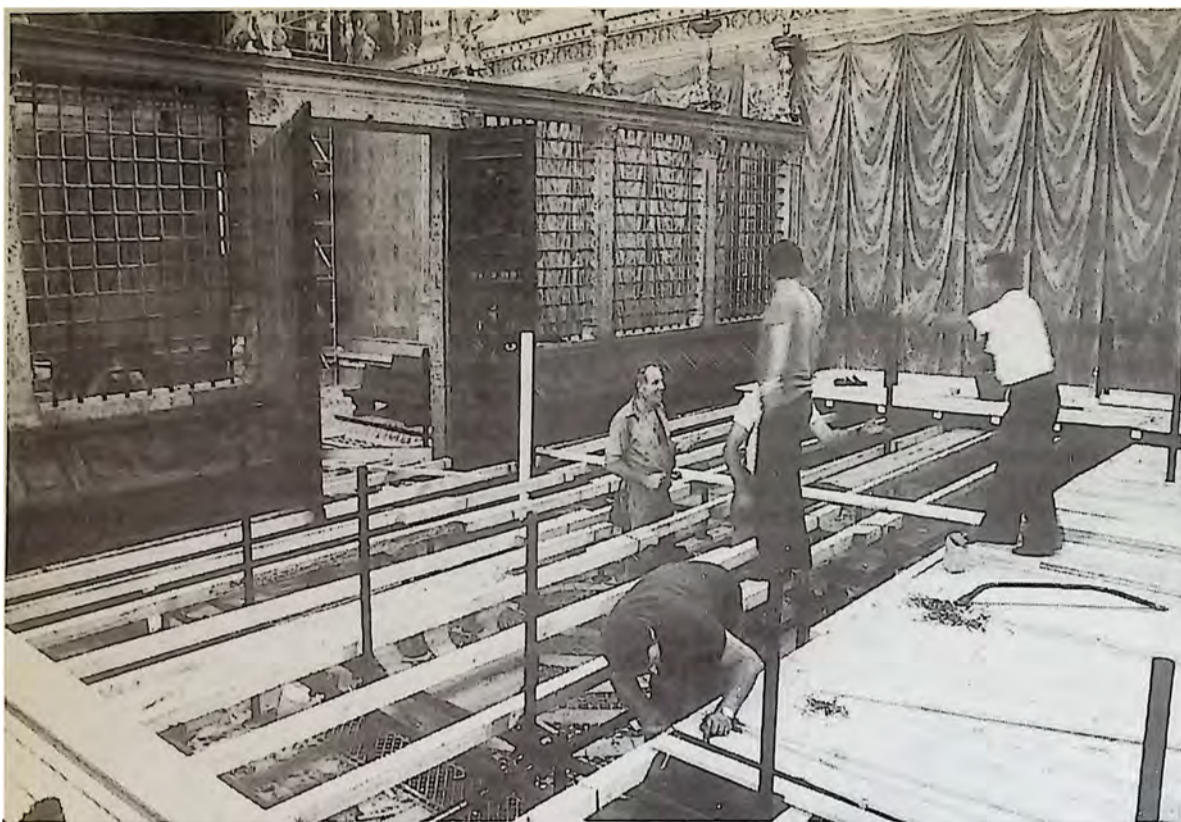
Pensionistuge

Søndag d. 21.7. kl. 14 - Lørdag d. 27.7. kl. 14.

Pris: kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Tilmelding til ovenstående arrangementer ved indbetaling af depositum kr. 200 på giro 428 44 29 med angivelse af arrangement.

Centerleder Elin Udum, Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15.

Et plankegulv henover de lumske niveauforskelle og bænkeraderne giver 70 kvadratmeter mere siddeplads.

Kardinaler over 80 år kan stadig ikke deltage i et pavevalg

Kardinalerne bliver indkvarteret i moderne værelser, fremgår det af nye retningslinier ved pavevalg

Vatikanet (KNA) - Video- og lydånd, mobiltelefon og enhver form for transmissionsudstyr er strengt forbudt ved et pavevalg. Det er en af de nye bestemmelser i de retningslinjer for pavevalg, der blev offentliggjort den 23. februar.

Alle de rum, kardinalerne skal benytte sig af, bliver derfor grundigt undersøgt op til et konklave; der må ikke sidde »fluer på væggen« i form af skjulte mikrofoner. Også mens valget står på, må kardinalerne hverken læse avis, høre radio eller se TV.

Endvidere fastholder de nye retningslinjer, at kun kardinaler, der ikke er fyldt 80 år, kan deltage i valget. Kardi-

nalskollegiet består af højst 120 mand. Kirkens overhoved vil hverken kunne vælges af et koncil eller af en bispe-synode, understreger pave Johannes Paul II i den apostoliske konstitution »Universi Dominici gregis«.

Indkvartering i nye rum

Den vigtigste fornyelse er, at kardinalerne ved et konklave vil blive indkvarteret i moderne værelser. I stedet for at sove i interimistiske køjesenge i Det pavelige Palads og Vatikanmuseet vil de i fremtiden bo i det nye gæstehus i Vatikanet, Santa Martha, hedder det i dokumentet. Selve valghandlingen vil dog

som hidtil finde sted i Det sixtinske Kapel.

Bortset fra småjusteringer stadfæstes pave Paul VI's valgeregler fra 1976. Fremover vil valget kun være gyldigt, hvis det er foretaget ved hemmelig afstemning og der er to tredjedele flertal. Tidligere har man kunnet stemme ved akklamation, og det har været muligt at udpege valgmænd; disse muligheder er nu afskaffet.

Bisættelse af en pave skal finde sted mellem fjerde- og sjattedagen efter hans død, og valget af en ny pave begynder tidligst den 15. og senest den 20. dag.

Nødvendiggjort af ny teknik

Det er moderne teknik og ændringer i kirkeretten, der har nødvendiggjort de nye retningslinjer for pavevalg. Det understregede ærkebiskop Jorge Maria Mejia, kardinalskollegiets sekretær, på en pressekonference i forbindelse med offentliggørelsen af dokumentet. Det har været nødvendigt at lempe reglerne om kardinalernes afsondret-hed og ændre retningslinjerne for hemmeligholdelse, eftersom kardinalerne i fremtiden vil blive indkvarteret i Santa Martha. Dertil kommer, at den hidtidige forsegling af konklavet ikke længere er tilstrækkelig; en mur spærter ikke vejen for radiobølger.

Den manglende komfort hører fortiden til.

Bliver det næste pavevalg mindre hemmeligt?

»Med nøgle« - cum clave - har man siden middelalderen lukket kardinalerne inde, for at de i hemmelighed og hurtigst muligt kunne vælge en ny pave. I århundredernes løb har forskrifterne for et sådant konklave undergået visse ændringer. Nogle regler er blevet lempet, andre strammet op.

Blev tvunget til en afgørelse

Historiens længste konklave fandt sted i Viterbo i 1271. Kardinalerne kunne ikke blive enige, og byens vrede borgere gav sig til at løfte taget for at gennemtvinge en afgørelse. Men til alle tider har konklavet været hyllet i et hemmelighedsfuldt slør. På Peterspladsen har man ventet spændt, om røgen, der steg op, var sort eller hvid - om der mon var valgt en ny pave.

Også i dag lukkes kardinalerne inde, for at de uforstyrret og uden påvirkning udefra kan vælge et nyt overhoved og samtidig bibeholde hemmeligheden. Men det næste pavevalg bliver næppe helt så spartansk som de to sidste konklaver i 1978. Pave Johannes Paul II har netop bekendtgjort de nye retningslinjer for, hvad der skal ske efter en paves død og hvordan en ny skal vælges.

»Universi Dominici gregis« hedder skrivelsen. Det er fjerde gang i dette århundrede, der er ændret i retningslinjerne for pavevalg. I 1904 afskaffede den nivalgte pave Pius X den indsigelses- og vetoret, som politiske magter indtil da havde haft. Pius XII foreskrev i 1945, at et flertal skulle være to tredjedele plus én. Den sidste større ændring stod Paul VI for, da han i 1976

udelukkede kardinaler over 80 år fra at deltage og fastsatte antallet af stemmeberettigede til max. 120.

Mobiltelefoner ikke tilladt

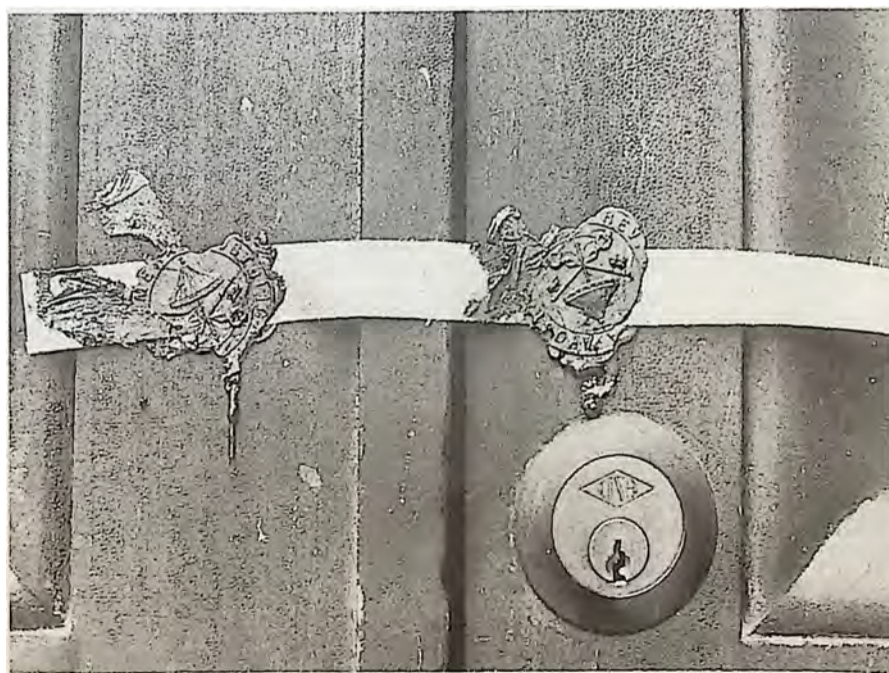
Det er tvivlsomt, om Johannes Paul II igen vil lade kardinaler over 80 være med. Hans forgængers beslutning havde dengang udløst voldsomme protester fra dem, den gik ud over, og siden har der gentagne gange været gjort forsøg på at få den trukket tilbage. Det er heller ikke godt at vide, hvor hemmeligt valget fremover vil være.

I alt væsentligt er »Universi Dominici gregis« dog en tilpasning af de allerede eksisterende regler til tidens tekniske muligheder. Det fremgår således, at mobiltelefoner ikke er velkomne, og at det i hvert fald ikke er tilladt at bruge dem.

Mere komfort i det nye gæstehus

Det er dog først og fremmest de fysiske rammer om konklavet, der er omtalt. Nu skal kardinalerne ikke længere stuves sammen i provisoriske køjesenge i Det pavelige Palads og Vatikanmuseet - uden dagslys og i dårlig luft. I stedet bliver de indkvarteret i Vatikanets nye gæstehus, Santa Martha, lige bag audienssalen.

Tilbage står spørgsmålet om transporten til Det sixtinske Kapel, hvor valget også i fremtiden skal finde sted. Dele af pressen overvejer en underjordisk tunnel. En simpel bus er mindre hemmelighedsfuld, men mere sandsynlig.

Pavens personlige værelser forbliver forsejlet, indtil valget er overstået. Fotos KNA.

Lejrtilbud 1996

Danmarks Unge Katolikker

Hvem siger I, at jeg er?

Hvem siger I, jeg er?

Dette er ikke kun DUKs årstema for 1996, det var også Jesu spørgsmål til apostlene og disciplene den gang han gik rundt i det gamle Israel med dem.

Man kunne også stille spørgsmålet lidt anderledes: »Hvem er det, Jesus er?«

I en undersøgelse blev 1.300 danske skoleelever fra 7.-9. klasse spurgt, om deres forhold til tro, kirken og Gud. Resultatet af undersøgelsen viste at en 1/3 af dem, det vil på landsplan sige 74.000 unge, gerne ville beskæftige sig med Gud og Jesus Kristus.

På sommerens lejre vil vi sammen bringe frisk luft og lys overfor spørgsmålet og dets afklaring, og dermed hjælpe hinanden til at komme lidt nærmere et svar på spørgsmålet.

»Men på en sommerlejr?

Ja! Hvorfor ikke?«

Spørgsmålet om Jesus betydning i vores liv er ikke bare noget vi skal beskæftige os med i søndagsprædikener, på retræter, i sogneundervisning eller ved privat bibellæsning.

Det har noget at gøre med hele vort liv, hvis vi gerne vil se os som aktive medlemmer

af Kristi legeme i verden. At lære sig selv og hinanden at kende er det første trin i den livslange proces, det er at lære Jesus at kende.

En sommerlejr er en pragtfuld mulighed for at være sammen med venner (både dem du allerede kender, og dem som du vil møde på lejren), for at være en del af den dejlige natur, for at blive udfordret lidt af fællesskabet der samles om dig, og...

Vi håber, at I vil være med i spil, dagløb, sport, bøn og masser af selskab!

Vi ses på en eller anden lejr.

Børnelejr
Midilejr
Juniorlejr
Ungdomslejr
Multilejr
Nordisk retræte
Roskilde festival
Letland
Norge
Sverige

Der er også et sommerferietilbud til dig

Danmarks Unge Katolikker tilbyder lejre for alle aldersgrupper

Igen i år er Danmarks Unge Katolikker på pletten med et væld af sommerlejrtilbud til dig, hvad enten du er helt ung, ung, yngre, ældre eller blot gammel i gårde.

På disse fire sider præsenteres et væld af lejre i ind- og udland. Du kan komme på børnelejr i Øm eller på Myretuen i Bastrup, midilejr, juniorlejr, ungdomslejr eller multilejr i Øm; der er også mulighed for ungdomslejr i Let-

land, nordisk retræte på Røgle Kloster i Lund - eller hvad med at deltage på Roskilde Festival'en.

For vore mange vietnamesere er der arrangeret en speciel børnelejr og ungdomslejr for netop disse unge, der naturligvis også kan deltage i de øvrige DUK-arrangementer.

Temat for årets lejre er »Hvem siger I, jeg er?« Jesus stillede også dette spørgsmål til sine apostle og disciple.

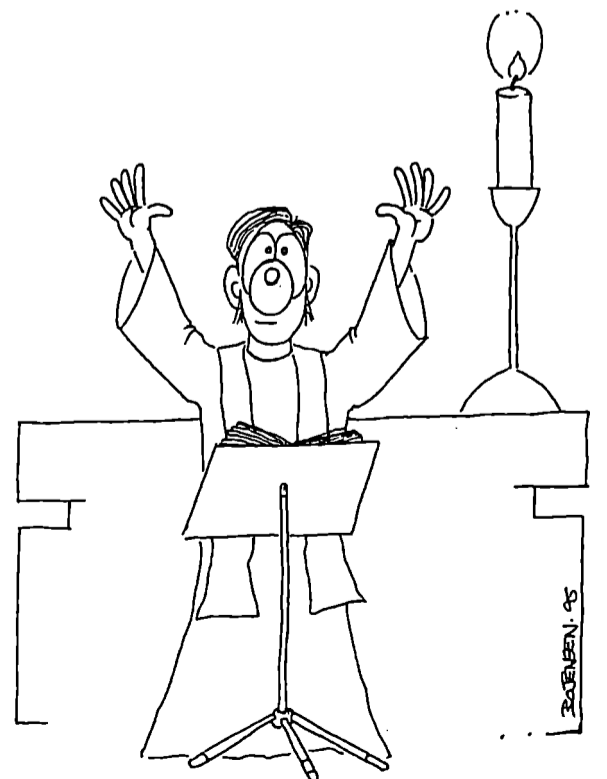
Læs mere om emnet i artiklen på denne side.

For at deltage på lejrene til de priser, som er anført, skal man være medlem af DUK. Ellers koster det 300 kr i gebyr. Se annoncen på side 10. Tilmelding sker ved at benytte lejrtilmeldingsskemaet på side 10. Kun én blanket pr. person. Skal du bruge flere, kan du henvende dig til sekretariatet - eller måske kan du selv fotokopiere.

Mange praktiske spørgsmål besvares i artiklen på bagsiden. Der kan du også læse om fællesrejser, som DUK forsøger at arrangere til samtlige lejre.

Det skal også nævnes, at der er mulighed for at søge økonomisk tilskud til lejrene. Ansøgningsskema(er) kan fås på DUKs Sekretariat.

Skynd jer at indsende tilmeldingen. God lejr - god sommer!

BØRNELEJRE

Så er den her igen! Sommerferien!

Er du til skæg og ballade, eller vil du bare bade, kan du lide at danse og synge eller vil du bare gyng. Kan du lide at spille og rime eller vil du bare ...

Igen i år kan vi tilbyde dig 3 Børnelejre til sommer fordelt henholdsvis Myretuen i Bastrup, og Øm ved Skanderborg.

Hvad laver man så på en katolsk børnelejr?

For det første får man en rigtig god oplevelse med mange nye venner, for det andet natur, mad, messe, musik, underholdning omkring lejrbrøl, snobrød, fodbold, vandkamp, badetur, film, stratego, dagløb, måske natløb og meget mere.

Hvem siger I jeg er?

Sådan lyder årets lejrtema, som skal danne grundlag for selve lejren. For eksempel kunne man forestille sig man var konge eller indianer, måske prinsesse Alexandra. Men hvem siger Gud jeg er? Ja, der er mange muligheder som, vi skal prøve at uddybe gennem oplæg og vores tro.

Så hvis du synes det lyder sjovt og spændende, så snak med dine venner og forældre og meld dig hurtigt til den børnelejr, der passer dig bedst.

BØRNELEJR 1

Sted: Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg.
Tlf. 86 89 81 27

Tid: 22.06.-29.06.96

Alder: 7 - 13 år.

Pris: Kr. 600,00 + kr. 150,00
for fællesrejse.

Depositum.: Kr. 200,00
betales ved tilmeldingen.

Lejrchef.: Jens Pors.

Tilmelding: Til DUK senest den
22.04.1996.

BØRNELEJR 2

Sted: Myretuen,
Blåkærvej 2,
3540 Lyngø
Tlf. 42 18 34 41

Tid: 22.06.-29.06.96

Alder: 7 - 10 år.

Pris: Kr. 600,00 + kr. 150,00
for fællesrejse.

Depositum.: Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen.

Lejrchef: Shelagh Powell.

Tilmelding: Til DUK senest den
22.04.1996.

BØRNELEJR 3

Sted: Myretuen,
Blåkærvej 2,
3450 Lyngø
Tlf. 42 18 34 41

Tid: Den 27.07.-03.08.96.

Alder: 7 - 13 år.

Pris: Kr. 600,00 + kr. 150,00
for fællesrejse.

Depositum.: Kr. 200,00 betales ved tilmeldingen.

Lejrchef: Per Vinter Christensen.

Tilmelding: Til DUK senest den
22.04.1996.

VIETNAMESISK BØRNELEJR

Temaet er: At søge Gud i naturen og i fællesskabet.

Er du mellem 8 og 15 år, vietnameser og katolik? Vi indbyder dig til en sommerlejr, hvor der er fællesskab, spænding, sjov og m.m.

På lejren, vil vi holde lege i naturen. Du får mulighed til at lære om Gud, om dit folk, om dit fædreland Vietnam, lave underholdning o.s.v.

Sommerlejr er også den lejlighed, hvor du genser dine gamle venner og stifter bekendtskab med de nye.

Men vigtigt af alt, er at du, gennem forskellige aktiviteter, uddyber din tro, finder Gud i naturen og i fællesskab med andre.

Sted: Fyn eller Jylland.

Tid: 01.07.- 05.07.96.

Alder: 8 - 15 år.

Pris: Kr. 400,00 + kr. 150,00
for fællesrejse, dog kr. 175,- for børn over 12 år.

Depositum.: Kr. 200,00
betales ved tilmelding.

Lejrchef: Pastor Nguyen, Ngoc Tuyen.

Tilmelding: Til DUK senest den
15.06.1996.

MIDILEJR

Midilejr er rammen om en uge, hvor det bliver muligt at blive klogere på årets tema »Hvem siger I, at jeg er?«, gennem samtale, musik og drama, messer, bønner og hvad vi ellers finder på. Selvfølgelig bliver der også tid til badning, underholdning, hygge, lejrbrøl, at få nye venner og hilse på de gamle, samt alt det andet, der gør, at en uge på Øm bliver et af sommerens højdepunkter.

Sted: Ømborgen,
Lindholmvej 13,

8660 Skanderborg.
Tlf. 86 89 81 27

Tid: Den 29.06.-06.07.96:

Alder: 12 - 15 år

Pris: Kr. 700,00 + kr. 175,00
for fællesrejse.

Depositum.: Kr. 200,00
betales ved tilmelding.

Lejrchef: Elisabet Løvland Macko.

Tilmelding: Til DUK senest den
22.04.1996.

VIETNAMESISK UNGDOMSLEJR

Du opfordres til at være med til at skabe en spændende ungdomslejr, som indeholder alle de elementer man kan ønske sig af en sommerferie uge med kvalitet.

Kan du lide at udfolde dig både hvad angår åndelige som legemlige evner? Ønsker du hyggeligt samvær med andre vietnamesiske unge og alt andet, der hører med til en katolsk ungdomslejr.

Så er vietnamesisk ungdomslejr det helt rigtige for dig. Meld dig til, du vil ikke blive skuffet. Vær med til at gøre denne lejr til en enestående oplevelse.

Sted: Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg.
Tlf. 86 89 81 27

Tid: 27.07.-01.08.96.

Alder: 16 år og opefter.

Pris: Kr. 500,00 + 175,00 for
fællesrejse (dog 225,00
over 30 år).

Depositum.: Kr. 200,00
betales ved tilmelding.

Lejrchef:

Tilmelding: Til DUK eller VUs
kontaktperson: Si Binh Pham,
Christiansgade 24, 3.,
9000 Ålborg, tlf. 98 13 53
17 senest den 28.06.1996.

Trại hè thanh niên Việt Nam

Mỗi khi hè về ai ai cũng dành những giây phút để quây quần với bạn bè, với người thân trong gia đình. Cũng thế những người thanh niên Việt nam thường tìm đến với nhau để trau dồi khả năng về tinh thần lẫn thể xác hay tìm những giây phút thanh thoi trong tinh thần chia sẻ với những bạn đồng lứa tuổi.

Ước mong các bạn ghi danh tham dự và góp phần làm cho trại hè thanh niên Việt nam năm nay trở nên có ý nghĩa như chúng ta mong muốn.

Địa điểm:
Ømborgen, Lindholmvej 13.
8660 Skanderborg
tlf. 86 899127

Thời gian: 27.07-01.08.1996
Dành cho: các bạn trên 16 tuổi
Xin đóng trước kr. 200,00 mỗi người lúc ghi danh.
Có thể ghi danh nơi địa chỉ:
Si Binh Pham
Christiansgade 24, 3. 9000 Ålborg
đt: 98135317
hay tại văn phòng DUK
hạn chót: 28 tháng sáu 1996.

Danmarks unge

Apostolsk Skrivelse fra pave Johannes Paul II til biskopperne, præsterne og de troende

Det kommende tredje årtusind

TERTIO MILLENNIO ADVENIENTE

til forberedelsen af jubelåret 2000

Til biskopperne,
til præsterne og diakonerne,
til ordensfolkene,
til lægfolkene

1. Mens det tredje årtusind i den nye tidsregning rykker nærmere, kommer vi uvilkårligt til at tænke på apostlen Paulus' ord: »Men da tidens fylde kom, sendte Gud sin søn, født af en kvinde« (Gal.4,4). Tidens fylde er identisk med Ordets menneskevordelses mysterium, Sønnens, der er af samme væsen som Faderen, og med verdens forløsnings mysterium. Paulus understreger på dette sted, at Sønnen blev født af en kvinde, blev født under loven og kom til verden for at løskøbe alle dem, der stod under loven, for at de kunne få barmekår. Og han tilføjer: »Fordi I er børn, har Gud sendt sin søns ånd i vore hjerter, og den råber: Abba, Fader!« Og hans afsluttende sætning er virkelig trøsterig: »Så er du da ikke længere trælt, men barn. Og er du barn, har Gud også gjort dig til arving« (Gal.4,6-7).

Denne paulinske fremstilling af inkarnationens mysterium indeholder åbenbaringen af Treenighedens og af fortsættelsen af Sønnens sendelse i Helligåndens sendelse. Guds søns menneskevordelse, hans undfangelse, hans fødsel er for-

udsætningen for Helligåndens udsendelse. Paulus' tekst lader således fylden af den forløsende menneskevordelses mysterium skinne frem.

I. »Jesus Kristus er den samme i går og idag.«
(Hebr.13,8)

2. Lukas har i sit evangelium givet os en levende beskrivelse af omstændighederne ved Jesu fødsel: »Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden (...). Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Og også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Bethlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget« (Luk.2,1.3-7).

Således gik det i opfyldelse, som englen Gabriel havde forudsagt ved bebudelsen. Han havde henvendt sig til

jomfruen i Nazaret med ordene: »Herren er med dig, du benådede!« (Luk.1,28). Disse ord forfærdede Maria, og den guddommelige budbringer skyndte sig at tilføje: »Frygt ikke, Maria! For du har fundet nåde for Gud. Se, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den Højstes søn (...). Helligånden skal komme over dig, og den Højstes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes helligt, Guds søn« (Luk.1,30-32.35). Marias svar på engels budskab var entydigt: »Jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske mig efter dit ord!« Aldrig i menneskets historie afhæng så meget af den menneskelige skabnings samtykke som dengang.(1)

3. Johannes sammenfatter i prologen til sit evangelium i en eneste sætning hele dybden af menneskevordelses mysterium: »Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed« (Joh.1,14). For Johannes sker i Jesu undfangelse og fødsel det, at det evige Ord, som er af samme væsen som Faderen, bliver kød. Evangelisten taler om det Ord, der i begyndelsen var hos Gud, ved hvem alt blev til

af det, som er; det Ord, hvori livet var, det liv, som var menneskenes lys (sml. Joh.1,1-5). Om den enbårne søn, Gud af Gud, skriver apostlen Paulus, at han er »al skabnings første-fødte« (Kol.1,15). Gud skaber verden ved Ordet. Ordet er den evige visdom, Guds tanke og hans væsens udtrykte billede, »hans herligheds afglans og hans væsens udtrykte billede« (Hebr.1,3). Fra evighed af født og elsket af Faderen, som Gud af Gud og lys af lys, er han begyndelsen til alle af Gud skabte timelige ting.

Den kendsgerning, at i tidens fylde, antog det evige Ord en skabnings skikkelse, giver det, der skete for to tusind år siden i Bethlehem, en enestående kosmisk betydning. Takket være Ordet fremtræder den skabte verden som kosmos, det vil sige som ordnet univers. Og det er på ny Ordet, der ved at blive kød fornyer skabningens kosmiske orden. Brevet til Efeserne taler om den plan, som Gud har forudbestemt i Kristus: »for i tidens fylde at sammenfatte alt, både det himmelske og det jordiske i Kristus« (Ef.1,10).

4. Kristus, verdens Forløser, er den eneste midler mellem Gud og menneskene, og der er ikke givet noget andet navn under himlen, som vi kan blive frelst ved (sml. Ap.G.4,12). I Brevet til Efeserne læ-

ser vi: »I ham har vi forløsning ved hans blod, tilgivelse for vore synder ved Gud rige nåde. Den gav han os i rigt mål med al visdom og indsigt (...), ud fra den gode beslutning, han selv forud havde fattet om den frelsesplan for tidernes fylde« (Ef.1,7-10). Kristus, Sønnen der er af samme væsen som Faderen, er altså den, der har åbenbaret Guds plan i forbindelse med hele skabningen og især i forbindelse med menneskene. Som Det andet Vatikankoncil så levende formulerer det, åbenbarer han »fuldt ud mennesket for det selv og viser det dets herlige kald«.(2). Han viser det dette kald ved at åbenbare Faderens mysterium og hans kærlighed. Som »den usynlige Guds billede« er Kristus det fuldkomne menneske, der gengav Adams sønner den lighed med Guds billede, som var skæmmet af synden. I sin menneskelige natur, der er fri for enhver synd og er antaget i Ordets guddommelige person, bliver den natur, der er fælles for alle mennesker løftet op til en ophøjet værdighed, for: »Guds søn forenede sig på en måde med hvert menneske ved sin inkarnation. Han arbejdede med menneskehænder, tænkte med en menneskeforstand, handlede ud fra et menneskes vilje, elskede med et menneskehjerte. Idet han fødtes af jom-

fru Maria, blev han virkelig en af os, os lig i alt bortset fra synden.«.(3)

5. Denne begivenhed, at Guds søn »er blevet en af os« foregik i den største ydmyghed, så det undrer én ikke, at den ikke-kristne historieskrivning, der lod sig fængsle af opsigtsvækkende begivenheder og prominente personligheder, kun har ofret flygtige, omend betydningsfulde antydninger på begyndelsen (af kristendommen). Oplysninger om Kristus findes for eksempel i Antiquitates, et af historikeren Flavius Josephus i Rom i årene 93 og 94 forfattet værk, (4) og især i de af Tacitus mellem 115 og 119 forfattede Annaler; i dem henviser historieskriveren i forbindelse med Roms brand i året 64, som Nero løgnagtigt gav de kristne skylden for, udtrykkeligt til Kristus, der »blev henrettet under kejser Tiberius på befaling af statholderen Pontius Pilatus«.(5). Også Suetonius oplyser os i den omkring år 121 skrevne biografi over kejser Claudius om, at jøderne blev fordrevet fra Rom. »fordi de på anstiftelse af en vis Chrestus hypigt forvoldte uroligheder«.(6). Blandt fortolkere er den overbevisning udbredt, at dette afsnit sigter til Jesus Kristus, der var anledning til strid inden for den romerske jødedom. Vigtig for beviset

for kristendommens hurtige udbredelse er også provinsstatholderen i Bithynien. Plinius den Yngre, vidnesbyrd, hvor han mellem 111 og 113 underretter kejser Trajan om, at et stort antal personer »på en bestemt dag ved dagry« plejede at forsamles. »for som vekselsang at synge en hymne til Kristus som en Gud«. (7)

Dog det fulde lys får denne store begivenhed, som de ikke-kristne historikere nøjes med at nævne, i Det nye Testaments skrifter, som ganske vist er trosdokumenter, men derfor alligevel i deres henvisninger under ét ikke mindre pålidelige som historiske vidnesbyrd. Kristus, sand Gud og sandt menneske, kosmos' herre, er også historiens herre, hvis »Alfa og Omega« (Åb.1,8; 21,6), »begyndelsen og enden« (Åb.21,6) han er. I ham har Faderen sagt det endegyldige ord om mennesket og dets historie. Som Hebræerbrevet så gribende udtrykker det: »Mangfoldige gange og på mangfoldige måder har Gud i fortiden talt til fædrene gennem profeterne, men nu ved dagenes ende har han talt til os gennem sin søn« (Hebr.1,1-2).

6. Jesus blev født ud af det udvalgte folk i opfyldelse af den forjættelse, der var givet til Abraham, og som profeterne igen og igen mindede om. Disse talte dog i Guds navn og i hans sted. For Det gamle Testaments frelsesplan sigter i det væsentlige på at forberede og bebude Kristi, universets forløser, og hans messianske riges komme. Den gamle pagts bøger er således et vedvarende vidnesbyrd og en omhyggelig guddommelig pædagogik (8). I Kristus når denne pædagogik sit mål: For han nøjes ikke med at tale »i Guds navn«, som profeterne, men han er Gud selv, som taler i sit evige Ord, der er blevet kød. Vi berører her det væsentlige punkt, hvorved kristendommen adskiller sig fra alle andre religioner, hvori menneskets søgen efter Gud fra begyndelsen af fandt udtryk. I kristendommen udgår tilskyndelsen fra Ordets inkarnation. Her er det ikke længere kun mennesket, der søger Gud, men Gud kommer i egen person for at tale til mennesket om sig selv, og for at vise det vejen, hvorpå det kan nå ham. Ganske sådan som Johannesevangeliets prolog forkynder det: »Ingen har nogensinde set Gud; den

Enbårne, som selv er Gud, og som er i Faderens favn, han er blevet hans tolk« (Joh.1.18). Ordet, der blev kød, er altså opfyldelsen af den i alle menneskeheds religioners eksisterende længsel: Denne opfyldelse er Guds værk og overstiger enhver menneskelig forventning; den er nådemysterium.

I Kristus er religionen ikke mere en »famliende søgen« (sml. Ap.G. 17,27), men troens svar til Gud, der åbenbarer sig: svaret, hvori mennesket taler til Gud som sin Skaber og Fader; svaret, der blev muliggjort af dette ene menneske, der samtidig er Ordet, af samme væsen som Faderen, og i hvem Gud taler til ethvert menneske, og ethvert menneske bliver i stand til at svare Gud. Og hvad mere er, i dette menneske svarer hele skabningen Gud. Jesus Kristus er den nye begyndelse til alt: alt genfinder sig selv i ham, bliver modtaget og givet tilbage til Skaberen, fra hvem det er udgået. På denne måde er Kristus opfyldelsen af alle verdens religioners længsel og netop derfor deres eneste og endegyldige mål. Når på den ene side Gud i Kristus taler om sig selv til menneskeheden, så taler i den samme Kristus hele menneskeheden og hele skabningen om sig selv til Gud - ja, de giver sig hen til Gud. Således vender alt tilbage til sin begyndelse. Jesus Kristus er genoprettelsen af alt (sml. Ef.1,10) og samtidig alle tings fuldendelse i Gud: den fuldendelse, der er Guds herlighed. Den på Jesus Kristus grundlagte religion er herlighedens religion, den er en væren i et nyt liv »til lov og pris for hans herlighed« (Ef.1,12). Hele skabningen er i virkeligheden en åbenbaring af hans herlighed; især mennesket (vivens homo) er Guds herligheds tilsynekomst, kaldet til ud fra livets fylde at leve i Gud.

7. I Jesus Kristus taler Gud ikke kun til mennesket, men han søger det. Guds søns menneskevordelse er vidnesbyrd om, at Gud søger mennesket. Det er denne søgen Jesus mener, når han taler om det genfundne får (sml. Luk. 15,1-7). Det er en søgen, der udspringer af Guds inderste og når sit højdepunkt i Ordets inkarnation. Når Gud søger mennesket, der er skabt i hans billede og lighed, gør han det, fordi han fra evighed af elsker det i Ordet og i Kristus vil ophøje det til barnekårets

værdighed. Gud søger altså mennesket, der på en anden måde end enhver anden skabning er hans specielle ejendom. Det er Guds ejendom, fordi han har udvalgt det af kærlighed: Gud søger mennesket drevet dertil af sit faderlige hjerte.

Hvorfor søger han det? Fordi mennesket har vendt sig bort fra ham, ved at det ligesom Adam har gemt sig mellem træerne i det jordiske paradys (sml. 1.Mos.3,8-10). Mennesket har ladet sig forføre af Guds fjende (sml. 1.Mos.3,13). Satan har vildledt det, da han overbeviste det om, at det selv var Gud og ligesom Gud kunne kende godt og ondt, når det beherskede verden efter sit eget for-godtbefindende uden at behøve at tage hensyn til den guddommelige vilje (sml. 1.Mos.3,5). Når Gud søger mennesket gennem Sønnen, vil han få det til at opgave det ondes veje, som det stadig kommer længere og længere ind i. At »få det bort« fra de veje vil sige, at gøre det begribeligt, at det befinder sig på afveje; det vil sige, at overvinde den i den menneskelige historie udbredte ondskab. Overvindelse af det onde; altså forløsningen. Den virkeliggøres i Kristi offer, hvorved mennesket udsletter skylden og synden og forsones med Gud. Guds søn er netop derfor blevet menneske, idet han i jomfruens skød antog et legeme og en sjæl, for at gøre sig til det fuldkomne forløsningsoffer. Menneskevordelsens religion er verdens forløsnings-religion gennem Kristi offer, som indbefatter sejren over det onde, over synden og selv over døden. Da Kristus påtager sig døden på korset, åbenbarer og skænker han samtidig livet, da han opstår, og døden ikke mere har nogen magt over ham.

8. Den religion, der har sit udspring den forløsende menneskevordelsens mysterium, er religionen, hvor man »dvæler i Guds dybder«, hvor man deltager i hans indre liv. Derom taler Paulus i det allerede citerede afsnit: »Gud sendte sin søns ånd i vore hjerter, og den råber: Abba, fader« (Gal.4,6). Mennesket løfter sin stemme, ligesom Kristus, der især i Gethsemane og på korset vendte sig til Gud »under høje råb og tårer« (Hebr.5,7); mennesket råber til Gud, ligesom Kristus råbte, og vidner således om, at det har del i hans barnekår ved Helligåndens virke.

Helligånden, som Faderen har sendt i Sønnen navn, bevirker at mennesket har del i Guds indre liv. Helligånden bevirker, at mennesket ligesom Kristus også er Guds barn og arving til de goder, som tilkommer Sønnen (sml. Gal.4,7). Deri består denne religion, hvor man »dvæler i det guddommelige livs dyb«, og som begynder med Guds søns menneskevordelse. Det er Helligånden, der ransager Guds dybder (sml. 1.Kor. 2,10) og i kraft af Kristi offer fører os, mennesker, ind i disse dybder.

II. Jubilæet år 2000

9. Når Paulus taler om Guds søns fødsel, så henlægger han den til »tidens fylde« (sml. Gal.4,4). Tiden er i virkeligheden blevet opfyldt ved, at Gud med inkarnationen har taget bolig i menneskets historie. Hvilken større »opfyldelse« end denne kunne der eksistere? Hvilken anden »opfyldelse« ville være mulig? Nogle har tænkt på visse hemmelighedsfulde regelmæssigt tilbagevendende kosmiske stadier, hvori universets og især menneskets historie bestandigt ville gentage sig. Mennesket er kommet fra jorden og vender tilbage til jorden (sml. 1.Mos. 3.19); det er den umiddelbart iøjnefaldende kendsgerning. Men i mennesket eksisterer der en ubetvingelig stræben efter at leve for altid. Hvordan skal man forestille sig et fortsat liv ud over døden? Nogle har forestillet sig forskellige former for reinkarnation: Alt efter, hvordan mennesket havde levet i sin tidligere eksistens, ville det, indtil det var nået til den fulde lutring, erfare en ny mere ophøjet eller også en laverestående eksistens. Denne tro, der er stærkt rodfæstet i nogle orientalske religioner, tyder blandt andet på, at mennesket ikke er villig til at affinde sig med dødens uigenkaldelighed. Mennesket er overbevist om sin virkeligt åndelige og u dødelige natur.

Den kristne åbenbaring udelukker reinkarnationen og taler om en fuldendelse, som mennesket er kaldet til at virkeliggøre i løbet af en eneste jordisk tilværelse. Denne fuldendelse af sin skæbne når mennesket i den oprigtige hengiven sig selv, hvad der

kun muliggøres i mødet med Gud. I Gud finder mennesket derfor sin fulde virkeliggørelse af sig selv. Det er den af Kristus åbenbarede sandhed. Mennesket fuldender sig selv i Gud, der er kommet det i møde i sin evige søn. Gennem Guds komme på jorden har den med skabelsen begyndte menneskelige tid nået sin fylde. For »tidens fylde« er kun evigheden, ja - den evige, det vil sige Gud. At træde ind i »tidens fylde«, betyder at nå til tidens ende og træde ud over dens grænser for at finde sin fuldendelse i Guds evighed.

10. I kristendommen tilkommer der tiden en fundamental betydning. Inden for dens dimension bliver verden skabt, inden for dens område udfolder frelseshistorien sig, der når sit højdepunkt i »tidens fylde« i menneskevordelsen og sit mål i Guds søns genkomst ved tidernes ende. I Jesus Kristus, i Ordet, der er blevet kød, bliver tiden til en Guds dimension, der i sig selv er evig. Med Kristi komme begynder »dagens ende« (sml. Hebr.1,2), »den sidste time« (sml. 1.Joh.2,18), begynder kirkens tid, der vil vare til hans genkomst.

Af dette Guds forhold til tiden opstår pligten til at hellige den. Dette sker for eksempel, når enkelte tider, dage eller uger vies til Gud, sådan som det allerede skete i den gamle pagt, og omend på en ny måde, endnu stadigt sker. I påskevigiliens liturgi forkyn-der præsten, mens han velsigner påskelyset, symbolet på den opstandne Kristus: »Kristus i går og i dag, begyndelse og ende, alfa og omega. Hans er tiden og evigheden. Hans er magten og herligheden i al evighed«. Han siger disse ord, mens han indrider det gældende årstal i påskelyset. Ritualeets betydning er ikke til at tage fejl af: Det gør det soleklart, at Kristus er tidens Herre; han er dens begyndelse og dens opfyldelse; hvert år, hver dag og hvert øjeblik omfattes af hans menneskevordelse og opstandelse og befinder sig på denne måde i »tidens fylde«. Derfor lever også kirken og fejrer gudstjenesten inden for årets kred. Således bliver solåret gennemtrængt af det liturgiske år, som begyndende med den første adventssøndag og sluttende med festen for Kristus som universets og historiens konge og herre, på en vis måde gengiver hele menneskevordelsens og for-

løsningens mysterium. Hver søndag minder os om Herrens opstandelse.

11. På denne baggrund bliver skikken med jubelår, der begynder i Det gamle Testamente og fortsætter i kirkens historie, forståelig. Da Jesus en dag var gået ind i sin bys synagoge, rejste han sig for at læse op af Skriften (sml. Luk.4,16-30). Man rakte ham profetens Esajas' bog, og han læste det sted, hvor der står skrevet: »Herrens ånd er over mig, fordi han har salvet mig for at bringe godt budskab til fattige, for at udråbe frigivelse for fanger og syn til blinde, for at sætte undertrykte i frihed og for at udråbe et nådeår fra Herren« (sml. Es.61,1-2). Profeten talte om Messias. Jesus tilføjede: »I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse« (Luk.4,21), hvormed han lod forstå, at netop han var den af profeten bebudede Messias, og at i ham brød den så længselstfyldt ventede »tid« frem, tidens fylde: Frelsens dag var oprundet. Alle jubelår står i forbindelse med den messianske sendelse af Kristus, der er kommet som den »med Helligånden salvede«, som den, der er »sendt af Faderen«. Han skal forkynde glædesbudskab til de fattige, han skal bringe de fangne frihed, befri de undertrykte, give de blinde deres syn tilbage (sml. Matt.11,4-5; Luk.7,22). På denne måde virkeliggør han et »nådeår fra Herren«, der ikke kun bebudes gennem hans ord, men især gennem hans gerninger. Jubelår, det vil sige »et nådeår fra Herren«, er kendetegnet for Jesu væremåde og ikke kun den kronologiske definition på en bestemt genkomst.

12. Jesu ord og gerninger repræsenterer således opfyldelsen af Det gamle Testaments hele tradition med jubelårene. Som bekendt var jubelåret en tid, der på særlig vis var helliget Gud. Det faldt ifølge Moseloven på hvert syvende år. Det var »sabbatsåret«, hvor jorden fik lov til at hvile, og slaverne blev givet fri. Forpligtelsen til frigivelsen af slaverne blev lovfæstet gennem detaljerede regler, som indeholdes i Anden Mosebog (23,10-11), Tredje Mosebog (25,1-28) og Femte Mosebog (15,1-6), det vil sige praktisk taget i hele den bibelske lovgivning, der således får denne særlige dimension. Foruden frigivelse af slaverne krævede loven, at

i sabbatsåret skulle al gæld eftergives efter nøjagtige regler. Og alt dette skulle ske til Guds ære. Hvad der vedrørte sabbatsåret, gjaldt også for »jubelåret«, som blev fejret hvert halvtredsindstyvende år. I jubelåret blev sabbatsårets skikke udvidede og fejret endnu mere højtideligt. Vi læser i Tredje Mosebog: »I skal hellige det halvtredsindstyvende år og udråbe frigivelse i landet for alle dets indbyggere; det skal være et jubelår for jer. I skal hver især vende tilbage til jeres ejendom, I skal vende tilbage til jeres familie« (3.Mos. 25,10). En af de vigtigste konsekvenser af jubelåret var alle frighedshungrende indbygges »ligestilling«. Ved den lejlighed kom enhver israelit igen i besiddelse af sine forfædres jord, hvis den var blevet solgt eller gået tabt, efter at han var blevet slave. Han kunne ikke for altid blive berøvet jorden, fordi den tilhørte Gud, og israelitter kunne heller ikke for bestandigt forblive slaver, fordi Gud med deres befrielse ud af trældommen i Egypten havde »løskøbt« dem som sin private ejendom.

13. Også selv om reglerne for jubelåret for en stor del forblev et idealt perspektiv - mere blev til et håb end en konkret virkeliggørelse, der ganske vist blev til en profetia futuri, en fremtidsprofeti, som forudgående bekendtgørelse af den sande befrielse, der ville blive fuldbyrdet af den kommende Messias -, begyndte der på basis af de i dem indeholdte retningsnormer at aftegne sig en bestemt »sociallære«, der som begyndende i Det nye Testamente har gennemgået en tydeligere udvikling. Jubelåret skulle genoprette ligheden mellem alle Israels sønner og døtre, idet det åbnede nye muligheder for de familier, der havde mistet deres ejendom og endda den personlige frihed. Jubelåret mindede derimod de rige om, at tiden var kommet, hvor de israelitiske slaver, som igen var blevet dem jævnbyrdige, ville kunne kræve deres retigheder tilbage. Man skulle i den af loven fastsatte tid udråbe et jubelår, og således komme enhver trængende til hjælp. Dette krævede en retfærdig regering. Ifølge Israels lov bestod retfærdigheden især i beskyttelsen af de svage, og en konge skulle udmærke sig derved, som psalmisten gør gældende: »Han redder den fattige, der

råber om hjælp, og den nød-stedte, som ingen hjælper. Han forbarmer sig over fattige og svage, han redder de fattiges liv« (Salme 72,12-13). Forudsætningerne for en sådan tradition var strengt teologiske og stod især i sammenhæng med skabesteologien og med teologien om det guddommelige forsyn. Det var nemlig en almindelig overbevisning, at »dominium altum«, det vil sige herredømmet over hele skabningen og især over jorden, alene tilkom Gud som Skaber (sml. 3.Mos.25,23). Når Gud i sit forsyn havde skænket menneskene jorden, så betød det, at han havde skænket den til alle. Derfor skulle skabningens rigdomme betragtes som hele menneskeheds fælles goder. Den, der besad disse goder som sin ejendom, var faktisk kun forvalter af dem, det vil sige en tjener, der var forpligtet til at handle i Guds, den eneste sande ejers, navn, for det er Guds vilje, at skabningens goder skal tjene alle på rette vis. Jubelåret skulle netop tjene til genoprettelsen også af denne sociale retfærdighed. Kirkens sociallære, der især har udviklet sig i det sidste århundrede, navnlig efter rundskrivelsen Rerum novarum, har altså en af sine rødder i traditionen med jubelåret.

14. Det skal dog fremhæves, hvad profeten Esajas udtrykker med ordene »udråbe et nådeår for Herren«. For kirken er jubelåret netop dette »nådeår«, et år med eftergivelse af synderne og straffene for synderne, et år for forsoning mellem modstandere, et år med mangfoldige omvendelser og sakramental og ikke-sakramental bod. Jubelårets tradition er knyttet til at give aflad i langt større mængder end i andre år. Ved siden af jubelårene, der hvert hundrede, halvtredsindstyvende år minder om menneskevordelsens mysterium, er der også dem, der mindes forløsningsbegivenheder: Kristi kors, hans død på Golgata og hans opstandelse. Ved disse lejligheder udråber kirken »et Herrens nådeår« og bestræber sig for, at alle troende opnår en større nytte af denne nåde. Derfor bliver jubelårene ikke kun fejret »in Urbe« (i Rom), men også »extra Urbem« (uden for Rom): traditionsmæssigt skete det i det efterfølgende år efter fejringen af jubelåret »in Urbe«.

15. I de enkelte personers liv er jubilæerne sædvanligvis knyttet til fødselsdatoen, men også årsdagene for dåb, firmelse, første kommunion, præste- eller bispevielse og modtagelsen af ægteskabets sakramente, fejres højtideligt. Mange af disse jubilæer har noget tilsvarende i det verdslige miljø, men de kristne tillægger dem altid en religiøs karakter. Efter kristen opfattelse repræsenterer ethvert jubilæum - sølvbrylluppet efter 25 års, guldbrylluppet efter 50 års eller diambrylluppet efter 60 års ægteskab ligesom de tilsvarende 25, 50 og 60 års præste-jubilæer et særligt nådeår for de enkelte mennesker, der har modtaget et af de nævnte sakramenter. Hvad vi her har sagt om enkeltpersoners jubilæer kan også anvendes på menighederne og institutionerne. Således fejrer jo en by eller en lokalmenighed hundredeårs- eller tusindårsjubelæet for deres grundlæggelse. Inden for det kirkelige område fejrer man sognes eller bispedømmers jubilæer. Alle disse personlige eller fælles jubilæer tilkommer der en betydningsfuld rolle i den enkeltes og i fællesskabernes liv.

På denne baggrund repræsenterer året totusind efter Kristi fødsel (hvorved man ser bort fra en tidsmæssig nøjagtig beregning) ikke kun for de kristne, men i betragtning af den fremtrædende rolle, som kristendommen har spillet i disse to årtusinder, indirekte for hele menneskeheden, et overordentligt stort jubilæum. Karakteristisk nok foretages tidsregningen næsten overalt ud fra det tidspunkt, da Kristus kom til verden, der således bliver til »midtpunktet« i den i dag mest anvendte kalender. Er dette måske ikke også et tegn på det uforlignelige bidrag, som Jesus af Nazarets fødsel har ydet til universalhistorien?

16. Udtrykket »jubilæum« taler om glæde; ikke kun om indre glæde, men om en jubel, der også bekendtgøres udadtil, da Guds komme også er en ydre, en synlig, hørlig og fattelig tildragelse, som Johannes siger (sml. 1.Joh. 1,1). Det er derfor kun ret og rimeligt, at enhver glædesytning over dette komme også giver sig ydre udtryk. Det skal vise, at kirken glæder sig over frelsen. Den indbyder alle til at glæde sig, og den bestræber sig for at skabe forudsætningerne for at de reddende frel-

seskræfter kan meddeles enhver. Året totusind vil derfor markere dato for det store jubilæum.

Hvad indholdet angår, vil dette store jubelår på en vis måde være ligesom ethvert andet. Men samtidig vil det være anderledes og større end ethvert andet. For kirken respekterer tids-mængder: timer, dage, år, århundreder. I denne henseende følges den med ethvert menneske og gør samtidig hver enkelt bevidst om, at hver af disse tids-mængder er fyldt af Guds nærvær og hans frelsesvilje. I denne ånd glæder kirken sig, takker, beder om tilgivelse, når den bærer sine bønner frem for historiens og den menneskelige samvittigheds Herre.

Med de mest indtrængende bønner i dette usædvanlige øjeblik over for det sig nærmende nye årtusind bønfaller kirken Herren om, at enheden mellem alle kristne må vokse til opnåelsen af det fulde fællesskab. Jeg giver udtryk for det ønske, at jubelæet må være den velegnede lejlighed til et frugtbart samarbejde i fælles udførelse af alle de mange ting, der forener os, og som er langt flere end de, der adskiller os. Hvor ville det i denne henseende være godt, hvis der ved anerkendelse af de enkelte kirkers og fællesskabers programmer kunne opnås en økumenisk enighed om forberedelsen og gennemførelsen af jubelæet: Dette ville så over for verden vidne endnu kraftigere om alle Kristi disciples absolutte vilje til så snart som muligt at opnå den fulde enhed i visheden om, at »for Gud er intet umuligt«.

III. Forberedelsen til det store jubelår

17. Ethvert jubilæum i kirken historie er forberedt af det guddommelige forsyn. Det gælder også for det store jubilæum år totusind. I overbevisning herom ser vi i dag med en følelse så vel af taknemlighed som af ansvar på det, der er sket i menneskeheds historie siden Jesu fødsel, og især på tildragelse mellem året tusind og året totusind. Men helt specielt vender vi os med troens blik til vort århundrede og søger deri det, som ikke kun

aflægger vidnesbyrd om menneskets historie, men også om den guddommelige indgriben i den menneskelige skæbne.

18. Betraget herudfra kan man sige, at Det andet Vatikankoncil repræsenterer en forsynets tildragelse, hvorved kirken har sat den umiddelbare forberedelse til jubelæet år totusind i gang. For det drejer sig om et koncil, der ganske vist ligner de tidligere konciler og alligevel er meget anderledes; et koncil, der koncentrerer sig om Kristi og hans kirkes mysterium og samtidig er åbent for verden. Denne åbning var det evangeliske svar på verdens moderne evolution med det 20. århundredes omvæltende erfaringer, der er smerteligt præget af en Første og Anden Verdenskrig, af erfaringen af koncentrationslejrene og af frygtelige massakrer. Det skete viser mere end nogensinde, at verden har behov for lutring, for omvendelse.

Man møder ofte den opfattelse, at Det andet Vatikankoncil betegner en ny epoke i kirken liv. Det er sandt, men samtidig må man ikke se bort fra, at koncilsfædrene benyttede meget af den forudgående periodes erfaringer og overvejelser, især af Pius XII's tankemæssige arv. I kirken historie er »det gamle« og »det nye« altid tæt sammenvævet. Det »nye« vokser frem af det »gamle«, det »gamle« finder et mere fuldkomment udtryk i det »nye«. Det holdt også stik for Det andet Vatikankoncil og for de med konciliet forbundne pavers virke, begyndende fra Johannes XXIII, over Paul VI og Johannes Paul I til den nuværende pave.

Hvad der blev udført af dem under og efter konciliet, af læreembedet ligesom af enhver af dem, har sikkert ydet et vigtigt bidrag til forberedelsen af det kristne livs nye forår, der må gøres indlysende af det store jubelår, hvis de kristne skal være føjelige over for Helligåndens virken

19. Selv om konciliet ikke anslog Johannes Døbers strenge toner, da han på Jordans bred kaldte til bod og omvendelse (sml. Luk.3,1-17) gav det alligevel udtryk for noget fra de gamle profeter, når det med ny styrke henviser til det moderne menneske til Kristus, »Guds lam, som bærer verdens synd« (Joh. 1,29), menneskets Forløser, historiens Herre. I koncilsfor-

samlingen stillede kirken, for at forblive helt tro mod sin mester, spørgsmålet om sin identitet, og genopdagede derved dybden af dens mysterium som Kristi legeme og brud. Mens den lydigt lyttede til Guds ord, konstaterede den igen det almene kald til hellighed; forberedte den reformen af liturgien, dens livs »kilde og højdepunkt«; formydede mange aspekter af sit liv på fælleskirkeligt plan og i lokalkirkerne; gik ind for at fremme de forskellige kristne kald fra lægfolks til ordensfolks, fra diakonemes til præsternes og biskoppernes embede og genopdagede specielt den biskoppelige kollegialitet som det vigtigste udtryk for biskoppernes pastorale tjeneste i fællesskab med Peters efterfølger. På grund af denne dybtgribende fornyelse åbnede konciliet sig for andre konfessioners kristne, for andre religioners tilhængere, ja for alle vor tids mennesker. Ved intet andet koncil har man med en sådan klarhed talt om de kristnes enhed, om dialogen med de ikke kristne religioner, om den gamle pagts og Israels særlige betydning, om den personlige samvittigheds værdighed, om de forskellige kulturelle traditioner inden for hvilke kirken udfører sin missionsopgave, og om samfundets meddelelsesmidler.

20. En enorm rigdom af indhold og en ny hidtil ikke kendt tone ved forelæggelsen på konciliet af dette indhold, er ligesom et varsel om nye tider. Koncilsfædrene talte i evangeliets, i Bjergprædikens og Saligprisningernes sprog. I koncilets budskab fremstilles Gud i sit absolutte herredømme over alle ting, men også som garant for de jordiske virkeligheders autentiske selvstændighed.

Den bedste forberedelse til årsskiftet år totusind vil nemlig kun komme til udtryk i den fornyede indsats for en så trofast som mulig anvendelse af Det andet Vatikankoncils lære på hver enkelts og hele kirken liv. Med konciliet er ligesom den umiddelbare forberedelse til det store jubelår 2000 åbnet i ordets videste betydning. Hvis vi søger efter noget tilsvarende i liturgien, kunne vi sige, at den årlige adventsliturgi er den tid, der kommer koncilets ånd nærmest. Advent forbereder os til mødet med ham, som var og som er, og som bestandigt kommer (sml. Åb.4,8).

21. Til vejen til forberedelsen til mødet med år 2000 hører den række af synoder, der tog deres begyndelse efter Det andet Vatikankoncil: plenarsynoder og kontinental-, regional- og bispedømmesyndoder. Grundtemaet er evangeliseringen, ja nyevangeliseringen, som grundlagene blev lagt for med Paul VI's efter bispesynodens tredje plenarforsamling i 1975 offentliggjorte apostolske skrivelse *Evangelii nuntiandi*. Disse synoder hører allerede i og for sig til nyevangeliseringen: de opstår ud fra kirkens konciliære kirkeopfattelse, de åbner et vidt område for deltagelsen af lægfolk, hvis specifikke ansvar i kirken, de fastslår, er udtryk for den kraft, som Kristus har skænket hele Guds folk, da han gav det del i sin messianske sendelse som profet, præst og konge. Meget udtryksfuldt er, hvad disse udtalelser angår, det andet kapitel af den dogmatiske konstitution *Lumen Gentium*. Forberedelsen til jubilæumsåret 2000 finder sted på universalt og lokalt plan i hele kirken, der besjæles af en ny bevidsthed om den fra Kristus modtagne frelsesopgave. Særlig tydeligt åbenbarer denne bevidsthed sig i de eftersynodale apostolske skrivelser, der er viet lægfolkets sendelse, præsteuddannelsen, katekesen, familien, betydningen af bod og forsoning i kirkens og menneskeheds liv og desuden det gudviede liv.

22. Særlige opgaver og særlige ansvar med hensyn til det store jubelår 2000 påhviler biskoppen af Roms embede. Alle paver i dette århundrede, der nu går mod sin afslutning, har på en eller anden måde stillet deres gerning under dette perspektiv. Med sit program for at forny alt i Kristus, forsøgte Pius X at forhindre de tragiske udviklinger, som den internationale situation i begyndelsen af dette århundrede førte til. Kirken var sig bevidst, at den i betragtning af den kendsgerning, at der i den moderne verden slår tendenser igennem, der er rettet imod fred og retfærdighed, må handle beslutsomt for at støtte og forsvare sådanne fundamentale goder. Paverne i årtierne inden konciliet engagerede sig med stor indsats i denne forstand, enhver ud fra sin egen særlige synsvinkel. Benedikt XV så sig stillet over for Den første Verdenskrigs tragedie, Pius XI måtte give sig i lag med tru-

slene fra de totalitære systemer, der foragtede den menneskelige frihed, i Tyskland, Rusland, Italien og Spanien og endnu tidligere i Mexico. Pius XII satte sig op mod den mest tungtvejende uret, der var legemliggjort i den totale foragt for den menneskelige værdighed, sådan som det skete under Den anden Verdenskrig. Han gav også fremragende orienteringer for fremkomsten af en ny verdensorden efter sammenbruddet af de eksisterende politiske systemer.

Desuden har paverne i løbet af dette århundrede efter Leo XIII's eksempel systematisk genoptaget den katolske sociallæres temaer og i den forbindelse behandlet særprægene ved og kendetegnene for et retfærdigt system på området med forholdene mellem arbejde og kapital. Man behøver blot tænke på Pius XI's rundskrivelse *Quadragesimo anno*, på Pius XII's mange interventioner, på Johannes XXIII's rundskrivelser *Mater et Magistra* og *Pacem in terris* og Paul VI's rundskrivelse *Populorum progressio* og hans apostolske skrivelse *Octogesima adveniens*. Jeg selv er gentagne gange vendt tilbage til dette tema: Således har jeg især viet rundskrivelsen *Laborem exercens* til det menneskelige arbejdes betydning, mens jeg med *Centesimus annus* ville fastslå, at læren i *Rerum novarum* endnu efter hundrede år stadig er gyldig. Tidligere havde jeg med rundskrivelsen *Sollicitudo rei socialis* igen på systematisk vis bragt hele den kirkelige sociallære på tale på baggrund af konfrontationen mellem de to Øst-Vest-blokke og faren for en atomkrig. Kirkens sociallæres to elementer - beskyttelsen af personens rettigheder, hvad angår et retfærdigt forhold mellem arbejde og kapital og fremme af freden mødes og smelter sammen i denne tekst. Desuden vil de budskaber fra paven, der hvert år siden 1968 under pave Paul VI er blevet offentliggjort til den 1. januar, tjene fredens anliggende.

23. Den nuværende pontifex taler allerede i sit første dokument udtrykkeligt om det store jubelår, når han opfordrer til at leve forventningens tid som »en ny adventstid« (9). Dette tema er han så siden flere gange vendt tilbage til, hvorved han i rundskrivelsen *Dominum et vivificantem* (10) kom udførligt ind derpå.

Faktisk bliver forberedelsen til år tusind ligesom en hermeneutisk nøgle til dette pontificat. Man vil naturligvis ikke forfalde til en ny chiliasme, som det undertiden skete ved slutningen af det første årtusind: men man vil dog vække en særlig følsomhed for alt, hvad Ånden siger til Kirken og til kirkerne (sml. Åb.2,7ff) så vel som også til de enkelte mennesker gennem nådegaverne til tjeneste for hele fællesskabet. Man vil fremhæve det, som Ånden siger til de forskellige fællesskaber, fra de mindste, som familien, til de store, som nationerne og de internationale organisationer, hvorved kulturene og civilisationerne ikke skal forbigås. Skønt det tilsyneladende ikke ser sådan ud, venter menneskeheden stadig på, at Guds børn skal åbenbares, og lever af dette håb ligesom en mor, der ligger i fødselsveer - efter det drastiske billede som Paulus bruger i Romerbrevet (sml. Rom.8,19-22).

24. Pavernes pilgrimsrejser er blevet til et vigtigt element i indsatsen for virkeliggørelsen af Det andet Vatikankoncil. Fra Johannes XXIII umiddelbart inden koncillets åbning begyndte med en skelsættende valfart til Loreto og Assisi (1962), har de opnået en betydelig udvikling med Paul VI, der først begav sig til Det hellige Land (1964) og derefter yderligere foretog store apostolske rejser, der bragte ham i kontakt med de forskellige kontinenters befolkning.

Det nuværende pontificat har udvidet dette program endnu mere: til at begynde med var det rejsen til Mexico i anledning af de latinamerikanske biskoppers i 1979 i Puebla afholdte III Plenarforsamling. Derefter fulgte samme år pilgrimsrejsen til Polen under fejringen af jubilæet i anledning af den hellige biskop og martyr Stanilaus' 900-års dødsdag.

De videre etaper af denne pilgrimsvej er kendte. Pilgrimsrejserne har derved antaget en systematisk karakter, så de når lokalkirkerne i alle kontinenter, hvorved der omhyggeligt tages hensyn til udviklingen af de økumeni-

ske kontakter til de kristne af forskellige konfessioner.

Under dette sidstnævnte synspunkt tilkommer der besøgene i Tyrkiet (1979), i Tyskland (1980), i England, Wales og Skotland (1982), i Svejt (1984), i de skandinaviske lande (1989) og til sidst i de baltiske lande (1993) en særlig betydning.

For øjeblikket hører til de inderligt ønskede rejsemål, foruden Sarajevo i Bosnien-Hercegovina, Mellemøsten: Libanon, Jerusalem og Det hellige Land. Det ville være af stor betydning, hvis det i anledning af år 2000 ville være muligt at besøge alle de steder, der befinder sig på den gamle pagts folks vej, begyndende med Abrahams og Moses' egne, over Egypten og Sinaj Bjerg til Damaskus, den by, der var vidne til Paulus' omvendelse.

25. Ved forberedelsen til år 2000 tilkommer der de enkelte kirker, der med deres jubilæer fejrer vigtige afsnit i de forskellige folkeslags frelseshistorie, en særlig rolle. Begivenheder af den største betydning var blandt disse lokale eller regionale jubilæer tusindsårsfesten for Rus' dåb i 1988 (11), ligesom mindet om begyndelsen af den amerikanske kontinents evangelisering for fem hundrede år siden: 1492. Ved siden af begivenheder af så verdensomspændende udstråling, må der mindes andre, omend de ikke er af så verdensomspændende vigtighed, men ikke mindre betydningsfulde: for eksempel tusind-års jubilæet for Polens kristianisering 1966 og Ungarns kristianisering 1968, 600-års jubilæet for Litauens kristianisering 1987; det er nu snart 1500 år siden, at frankerkongen Klodevig blev døbt (496) og 1400 årsdagen for Augustin ankomst til Canterbury (597), hvormed evangeliseringen af den angelsaksiske verden tog sin begyndelse.

Hvad Asien angår, så vil jubelåret igen lede tankerne hen på apostlen Thomas, der ifølge overleveringen allerede ved begyndelsen af den kristne tidsalder bragte evangeliets budskab til Indien, hvor der så først skulle ankomme

missionærer fra Portugal omkring år 1500. I dette år [1994] falder syvthundredes års jubilæet for Kinas evangelisering (1294), og vi forbereder os til at mindes udbredelsen af missionsarbejdet på Filippinerne med oprettelsen af Manilas ærkebispesæde (1595), ligesom vi vil mindes de første martyrer i Japan for 400 år siden (1597).

I Afrika, hvor den første forkyndelse ligeledes rækker tilbage i den apostolske tid, fejres sammen med 1650-års jubilæet for den første etiopiske biskop, den hellige Frumentius (397), og med 500-års jubilæet for begyndelsen af Angolas evangelisering i det gamle kongerige Congo (1591), nationer som Cameroun, Elfenbenskysten, Den Centralafrikanske Republik, Burundi, Burkina Faso de forskellig århundredes-fester for ankomsten af de første missionærer til deres områder. Andre afrikanske nationer har fejret det for nylig.

Hvordan skulle man så kunne fortie de gamle østkirker, hvis gamle patriarkater på nærmeste hold påberåber sig den apostolske arv, og hvis ærværdige teologiske, liturgiske og spirituelle traditioner repræsenterer en enorm rigdom, som er hele kristenhedens fælles ejendom? Disse kirkers og samfunds mangfoldige jubilæer, der i dem erkender deres apostolske oprindelse, holder erindringen om Kristi vej vågen gennem århundrederne og munder ligeledes ind i det store jubelår ved afslutningen af det andet årtusind.

I dette lys synes hele den kristne historie at være en eneste flod, som får sit vand tilført fra mange bifloder. År 2000 indbyder os til med fornyet troskab og i dybere fællesskab at mødes ved denne store flods bredder: åbenbaringens, kristendommens og kirkens store flod, der siden den tildragelse, der fandt sted i Nazaret og derpå i Bethlehem, flyder gennem menneskeheds historie. Det er virkeligt den »flod«, der, som salmen udtrykker det »med sit flodløb glæder Guds by« (Salme 46,5).

26. I perspektivet med forberedelsen til år 2000 ligger også de hellige år, der er blevet fejret i sidste fjerdedel af dette århundrede. Det hellige år, som pave Paul udråbte 1975 er endnu friskt i erindringen; på samme linie blev så 1983 fejret som Forløsningens År. En endnu større genklang fik måske Maria-Året 1987/88, som var i højeste grad ønsket og blev fejret med inderlig deltagelse i de enkelte lokalkirker, især i Mariahelligdommene i hele verden. Rundskrivelsen *Redemptoris Mater*, der blev offentliggjort dengang, fremhævede koncilets lære om Guds Moders nærvær i Kristi og kirkens mysterium: Guds søn blev for tusind år siden menneske ved Helligånden og født af den uoplettede Jomfru Maria. Maria-året var ligesom en tagen forskud på jubelåret, da det jo indeholdt meget af det, der skal finde sit fulde udtryk i år 2000.

27. Det ville falde én vanskeligt ikke at fremhæve, at Maria-året gik umiddelbart forud for begivenhederne i året 1989. Det er tildragelser, der på grund af deres omfang og især på grund af deres hurtige forløb må forbydes os. Firserne var i efterligning af den »kolde krig« blevet mere og mere truende; året 1989 bragte en fredelig løsning med sig, der ligesom havde form af en »organisk« udvikling. I lyset heraf føler man sig foranlediget til at tilkende rundskrivelsen *Rerum novarum* en næsten profetisk betydning: Hvad pave Leo XIII dér skriver om kommunismen, finder i disse begivenheder sit nøjagtige vidnesbyrd, som jeg har betonet det i rundskrivelsen *Centesimus annus* (12). I øvrigt kunne man konstatere, at i strømmen af begivenheder greb forsynets usynlige hånd ind med moderlig omsorg: »Glemmer en kvinde sit diende barn...?« (Es.49,15).

Efter 1989 er der dog dukket nye farer og nye trusler op. I den tidligere Østbloks lande er efter kommunismens sammenbrud den alvorlige fare for nationalisme dukket op, hvad begivenhederne på Balkan og i andre tilgrænsen-

Apostolisk skrivelse fra pæ

de områder desværre viser. Det tvinger de europæiske nationer til en alvorlig samvittighedsransagelse, til at anerkende skyld og fejltagelser, der er begået i historiens løb på det økonomiske og politiske område over for nationer, hvis rettigheder er blevet krænket systematisk af det forrige og det nuværende århundredes imperialistiske systemer.

28. I øjeblikket [1994] oplever vi ligesom på lignende måde som i Maria-året Familie-året, hvis indhold er tæt knyttet til inkarnationens mysterium og til menneskeheden egentlige historie. Man har derfor lov til at nære det håb, at Familie-året, der indledtes i Nazaret, analogt med Maria-året, vil blive til et yderligere vigtigt afsnit af forberedelsen til det store jubelår.

Med dette for øje har jeg rettet et Brev til Familieme, hvori jeg på ny ønskede at fremlægge, hvordan kirkens lære om familien er, idet jeg så at sige bringer den ind i ethvert hjem og i enhver familie. På Det andet Vatikanconcil erkendte kirken, at opvurderingen af ægteskabets og familiens værdighed var en af dens opgaver (13). Familieåret skal bidrage til at virkeliggøre konciliet i denne henseende. Det er derfor nødvendigt, at forberedelsen til det store jubelår på en vis måde foregår over enhver familie. Passer det ikke, at Guds søn ville indtræde i menneskets historie gennem en familie, familien fra Nazaret?

IV. Den umiddelbare forberedelse

29. På baggrund af dette vide panorama rejser det spørgsmål sig: Kan man til den umiddelbare forberedelse af det store jubilæumsår opstille et specifikt program af initiativer? Faktisk peger det ovenfor sagte allerede på enkelte

elementer i et sådant program.

En mere omfattende oversigt af »ad hoc« initiativer må for ikke at være unaturlige og vanskeligt anvendelige i de enkelte kirker, vokse frem af en bredt anlagt drøftelse. I bevidstheden om denne kendsgerning har jeg med henblik derpå rådført mig med formændene for bispekonferencerne og især med kardinalerne.

Jeg er taknemlig over for de ærede medlemmer af kardinalskollegiet, der i forbindelse med deres møde i det overordentlige konsistorium 13. og 14. juni 1994 har udarbejdet og anbefalet talrige forslag og nyttige orienteringer desangående. Ligeledes takker jeg brødrene i bispeembedet, der på forskellig vis ikke har undladt at give mig værdifulde råd, som jeg absolut har haft for øje ved affattelsen af denne apostolske skrivelse.

30. Et første fingerpeg, der klart er fremgået af drøftelsen, drejer sig om forberedelsestidene. Der er nu ikke mange år til år tusind: Det syntes rimeligt, at inddele denne periode i to faser, hvorved man forbeholdt de tre sidste år til den egentlige forberedelsesfase. Man er nemlig af den mening, at en længere periode til syvende og sidst ville føre til en ophobning af ekstreme emner og dermed ville dæmpe den åndelige spænding.

Man har derfor regnet det for hensigtsmæssigt at nærme sig den historiske dato med en første fase til at sensibilisere de troende for almene emneområder for så at koncentrere den direkte og umiddelbare forberedelse i en anden, netop den treårige fase, der fuldt og helt skal sigte på fejringen af Kristi, Forløserens mysterium.

a) Første fase

31. Den første fase vil altså have før-forberedende karakter: Den skal tjene til at genoplive bevidstheden i det kristne folk om den værdi og den betydning, som jubelåret 2000 har i den menneskelige historie. Fordi det drejer sig

om erindringen af Kristi fødsel, er det intenst kendetegnet af et krisiologisk præg.

Svarende til opdelingen af den kristne tro i ord og sakramente synes det vigtigt også ved dette unikke jubilæum at forbinde erindringens struktur med fejringens, så man ikke indskrænker sig til kun at overveje tildragelsen begrebsligt, men ved den sakramentale aktualisering også henviser til dens frelsesværdi. Erindringen i forbindelse med jubilæet, skal i nutidens kristne styrke troen på Gud, der har åbenbaret sig i Kristus, bestyrke dem i deres håb, der er rettet mod forventningen om det evige liv, genoplive deres aktivt engagerede kærlighed i tjenesten over for deres brødre og søstre.

I løbet af den første fase (fra 1994 til 1996) vil pavestolen, også takket være oprettelsen af en særlig komité ikke undlade at anbefale nogle tanke- og handlingslinier på universalt plan, mens der af lignende kommissioner i lokalkirkerne skal udfoldes et tilsvarende, men mere finmasket engagement for en sensibilisering. Det drejer sig på en vis måde om at videreføre det, der er virkeliggjort i den forudgående forberedelse, og samtidig uddybe jubilæums-tildragelsens mest karakteristiske aspekter.

32. Jubelåret er altid en særlig nådens tid, »en af Herren velsignet dag«: som sådan er - som allerede fremhævet - dets karakter præget af glæde. Jubelåret 2000 skal være en stor lovprisnings- og takkebøn især for den gave, som Guds søns menneskevordelse og den af ham fuldbårte forløsning er. I jubelåret bør de kristne optræde med ny troende forbauselse i betragtning af kærligheden hos den far, der har hengivet sin søn, »for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv« (Joh.3,16). Desuden skal de med dyb indre deltagelse fremføre deres tak for, at de som gave har fået kirken, der er grundlagt af Kristus »som sakramente, det vil sige både tegn på og redskab for den nær forening mellem Gud og hele menneskeheden« (14). Deres tak bør endelig udvide

sig til hellighedens frugter, der er modnet i de mange mænds og kvinders liv, som i enhver generation og i enhver historisk epoke uforbeholdent har kunnet modtage forløsningens gave.

Dog er ethvert jubelårs glæde på særlig vis en glæde over eftergivelsen af skylden, glæden over omvendelsen. Det synes derfor passende igen at sætte temaet fra bispesynoden i 1984, nemlig Bod og Forsoning (15), i forgrunden. Den synode var en uhyre vigtig tildragelse i den efterkonciliære kirkes historie. Den tog igen fat på det altid aktuelle spørgsmål om omvendelse (»metanoia«), der er den forudgående betingelse for så vel den enkeltes som fællesskabets forsoning med Gud.

33. Mens det andet kristne årtusind går på hæld, giver kirken sig derfor med rette mere bevidst i lag med sine sønners og døtres skyld, idet den husker alle de tilfælde i løbet af historien, hvor disse har fjernet sig fra Kristi og hans evangeliums ånd, at de i stedet for et livets vidnesbyrd, der var inspireret af troens værdier, viste verden måder at tænke og handle på, der ligefrem repræsenterede former for et mod-vidnesbyrd og skandale.

Skønt kirken som indlemmet i Kristus er hellig, bliver den ikke træt af at gøre bod; den erkender altid, over for Gud og over for menneskene, at synderne er dens sønner og døtre. I denne sammenhæng hedder det i Lumen Gentium, at kirken rummer »syndere i sit eget skød, den er på én gang hellig og trænger til renselse, og derfor tilstræber den stadig bodfærdighed og fornyelse« (16).

Jubelåret 2000's hellige porte må i symbolsk forstand være større end de tidligere, når den er nået til det mål, ikke kun har ladet et århundrede, men et årtusind bag sig. Det er godt, at kirken slår ind på denne vej i klar bevidsthed om, hvad den har oplevet i løbet af de sidste ti århundreder. Den kan ikke overskride tærsklen til det nye årtusind uden at få sine børn til at rense sig ved anger fra vildfarelser, frafald, selvmodsigelser og forsinkelser. Indrømmelsen af gårsdagens svigten er en oprigtig og modig handling, der hjælper os til at styrke vor tro, ved at gøre os opmærksomme på og rede til at tage stilling til de fristelser

og vanskeligheder, vi møder i dag.

34. Til de synder, der kræver en større indsats af bod og omvendelse må sikkert de regnes, der har hæmmet den af Gud vilde enhed for sit folk. Endnu mere end i det første årtusind har det kirkelige fællesskab i løbet af det nu til ende gående årtusind oplevet smertelige splittelser, og »ofte havde repræsentanter for begge de stridende parter skyld i splittelsen« (17), der er i åbenbar strid med Kristi vilje og til forargelse for verden (18). Disse fortidens synder fremmes desværre stadig som en byrde og består som de samme fristelser også i nutiden. Derfor gælder det om at gøre det godt igen ved bestandig at anræbe Kristus om tilgivelse.

I dette sidste afsnit af årtusindet må kirken dybt bedrøvet og med indestændig bøn vende sig til Helligånden og bønfalde ham om de kristnes enheds nåde. Det er et afgørende problem for det evangeliske vidnesbyrd i verden. Især efter Det andet Vatikanconcil er der storsindet og engageret taget fat på mange økumeniske initiativer: Lokalkirkernes og pavestolens hele aktivitet har i disse år så at sige fået et økumenisk skær. Det Pavelige Råd til Fremme af Kristen Enhed er blevet til et af de vigtigste centre, som fremmer den proces, der har den fulde enhed som sit mål.

Vi er naturligvis alle klare over, at opnåelsen af dette mål ikke udelukkende kan være resultat af menneskelige anstrengelser, også selv om disse er helt nødvendige. Enheden er i sidste instans Helligåndens Gave. Af os kræves det, at vi lever op til denne gave ved at vi ikke eftergivende går hen over ubetænksomheder og undladelser i vidnesbyrdet om sandheden, men storsindet omsætter de af konciliet og pavestolens efterfølgende dokumenter fastsatte retningslinier og anvisninger, som også påskønnes af mange kristne, der ikke står i det fulde fællesskab med den katolske kirke.

Her ligger altså en opgave for de kristne på vejen til året 2000. Det andet årtusindes afslutnings nærhed ansporer alle til en samvittighedsransagelse og til passende økumeniske initiativer, således at man i det store jubelår, omend ikke i fuld enhed, så i det mindste kan optræde i tillid til, at overvindelsen af det andet årtusinds splittelser er

meget nær. Dertil kræves der - det kan enhver se - en enorm anstrengelse. Man må fortsætte dialogen om læren, men især stærkere beskæftige sig med den økumeniske bøn. Denne blev meget forstærket efter konciliet, men må stadig vokse og stadig inddrage de kristne mere i overensstemmelse med Kristi store forbønnen hans lidelse: »At de alle må være ét...Fader« (Joh.17,21)

35. Et andet smerteligt kapitel, som kirkens børn må vende tilbage til med angerfulde hjerner, er den især i nogle århundreder for dagen lagte eftergiveness over for intolerante metoder eller endda magtanvendelse i sandhedens tjeneste.

Ganske vist kan en korrekt historisk dom ikke se bort fra en omhyggelig hensyntagen til de kulturelle betingelser i den pågældende epoke, under hvis indflydelse mange i god tro kan have antaget, at et troværdigt vidnesbyrd for sandheden måtte falde sammen med en undertrykkelse eller i det mindste en begrænsning af den andens mening. Ofte faldt mangfoldige grunde sammen, som skabte forudsætningerne for intolerance, idet de nærrede en lidenskabelig fanatismes klima, som kun store, virkelig frie og af Gud fyldte ånder var i stand til på en eller anden måde at unddrage sig. Dog fritager en betragtning af disse formildende omstændigheder ikke kirken for i højeste grad at beklage så mange af dens sønners og døtres svaghed, som forvrængede kirkens ansigt, ved at de forhindrede den i at genspejle sin korsfæstede Herres billede som et uovertræffeligt tegn på tålmodig kærlighed og ydmyg sagtomdighed. Af disse smertelige træk fra fortiden følger en lektion for fremtiden, som må få enhver kristen til at holde helt fast ved det gyldne princip, som konciliet gjorde gældende: »at sandheden ikke trænger sig på med anden kraft end sandhedens egen, som virker på sindet, ikke ved vold, men alligevel med styrke« (19).

36. En alvorlig samvittighedsransagelse især for vor tids kirke blev ønsket af talrige kardinaler og biskopper. På tærsklen til det nye årtusind må de kristne ydmygt træde frem for Herren for at spørge om det ansvar, som også de har for det onde i vor tid. For den nuværende epoke

frembyder ved siden af mange lyse sider heller ikke få skyggesider.

Kan man måske fortie den religiøse ligegyldighed, der får mange mennesker til at leve, som om Gud ikke eksisterede, eller til at give sig tilfreds med en vag religiøsitet, der er ude af stand til at beskæftige sig med sandhedens problem og pligten til sammenhæng? Også det udbredte tab af fortællelsen for den transcendent betydning af den menneskelige eksistens og forvirringen på det etiske område, endda hvad angår de grundlæggende værdier som respekten for livet og familien, må sættes i forbindelse hermed. Det er også nødvendigt for kirkens sønner og døtre at undersøge, i hvilken grad de også er ramt af sekularismens og den etiske relativismens atmosfære? Og hvor meget ansvar må de også påtage sig for den overhåndtagende areligøse adfærd, fordi de ved at give »et dårligt eksempel i deres religiøse, moralske og sociale liv« (20) ikke har åbenbart Guds sande ansigt.

Man kan faktisk ikke nægte, at det åndelige liv hos mange kristne har gennemgået en usikkerhedens tid, som ikke blot det moralske liv, men også bønner og selv troens teologiske pålidelighed er ramt af. Den tro forvirres, der allerede er sat på prøve af diskussionen med vor tid, undertiden af fejlagtige teologiske retninger, der breder sig også på grund af lydigheds-krisen over for kirkens lære-embede.

Og må man, hvad kirkens vidnesbyrd i vor tid angår, ikke føle smerte over den undertiden endda til fjelighed blevne manglende skelneevne hos mange kristne over for totalitære regimers undertrykkelse af menneskelige grundlæggende retigheder? Og må man under nutidens skygger ikke netop beklage mange kristnes medansvar for tungtvejende former for uretfærdighed og social udelukkelse? Man må spørge sig selv, hvor mange af dem, der kender den kirkelige sociallæres anvisninger grundigt og konsekvent praktiserer dem.

Samvittighedsransagelsen må heller ikke lade accepten af koncilet, denne Åndens storslåede gave til kirken mod slutningen af det andet årtusind, ude af betragtning. Er Guds ord i fuld udstrækning blevet til teologiens sjæl og til inspiration for hele den krist-

ne tilværelse, som Dei Verbum krævede det? Bliver liturgien i overensstemmelse med læren fra Sacrosanctum Concilium levet som det kirkelige livs »kilde og højdepunkt«? Bliver communio-ecclesiologien fra Lumen Gentium konsolideret i universalkirken og lokalkirkerne, ved at man giver plads for Guds folkets karismer, tjenester og forskellige former for deltagelse, uden derfor at falde til en demokratiske eller en sociologisme, der ikke genspejler den katolske kirkes syn og Det andet Vatikankoncilis sande ånd? Også stilen i forbindelse med forholdet mellem kirke og verden må være et livsvigtigt spørgsmål. De - i Gaudium et spes og i andre dokumenter forelagte - koncilsanvisninger med hensyn til en åben, respektfuld og hjertelig dialog, der dog bør ledsages af en omhyggelig skelnen og af det modige vidnesbyrd om sandheden, vedbliver med at være gyldige og opfordrer os til at engagere os yderligere.

37. Det første årtusinds kirke er opstået af martyremes blod: »Sanguis martyrum - semen christianorum« (21). De historiske tildragelser i forbindelse med Konstantin den Stores skikkelse, ville aldrig have kunnet sikre en sådan udvikling af kirken, som den fandt sted i det første årtusind, hvis der ikke havde eksisteret den martyrsæd og den arv af hellighed, som kendetegner de første generationer af kristne. Ved slutningen af det andet årtusind er kirken igen blevet til martyrkirken. Forfølgelsen af troende - præster, ordensfolk og lægfolk - har i forskellige dele af verden bevirket en rig sæd af martyrer. Vidnesbyrdet for Kristus lige til udgydelsen af blod er blevet til katolikkers, ortodokses, anglikaneres og protestanters fælles arv, hvad allerede Paul VI betonedede i prædikenen ved helgenkåringen af martyrerne fra Uganda (22). Det er et vidnesbyrd, der ikke må glemmes. De første århundreders kirke var, skønt den stødte på betragtelige organisatoriske vanskeligheder, altid ivrig efter at fastholde martyremes vidnesbyrd i særlige martyrologier. Disse martyrologier blev gennem århundrederne stadigt up-to-date, og i listen over kirkens hellige og salige har ikke kun de fået indpas, der har udgydt deres blod for Kristus, men også kirkelærere, missionærer, biskopper, præster,

jomfruer, ægtefolk, enker, børn.

I vort århundrede er martyrerne vendt tilbage, ofte er de ukendte, ligesom »ukendte soldater« for Guds store sag. Så vidt det er muligt, må deres vidnesbyrd ikke gå tabt for kirken. Som det blev anbefalet ved konsistoriet, må der fra lokalkirkerne gøres alt for ved fremskaffelsen af den nødvendige dokumentation ikke at glemme dem, der har lidt martyriet. Dette burde også have et økumenisk veltalende træk. Helgenernes økumenisme, martyremes, er måske den mest overbevisende. Communio sanctorum, de helliges samfund, taler med højere stemme end splittelsernes ophavsmænd. De første århundreders martyrologium dannede grundlaget for helgendyrkelsen. Gennem forkyndelsen og dyrkelsen af sine sønners og døtres hellighed viste kirken Gud selv den største ære; i martyrerne dyrkede de Kristus, oprindelsen til deres martyrium og deres hellighed. Efterfølgende har kirkens helgenkåring-praksis udviklet sig, som den endnu består i den katolske kirke og i de ortodokse kirker. I disse år er helgen- og saligkåringerne taget til. De åbenbarer, hvor levende lokalkirkerne, der i dag er langt talrigere end i de første århundreder og i det første årtusind, er. Den største ære, som alle kirker på tærsklen til år 2000 vil bringe Kristus, vil være beviset på Forløserens almægtige nærvær gennem troens, håbets og kærlighedens frugter i mænd og kvinder, der taler mange forskellige sprog og er af mange forskellige racer, og som har efterfulgt Kristus i de forskellige former for det kristne kald.

Det vil være pavestolens opgave med henblik på år 2000 at føre universalkirkens martyrologier up-to-date og derved være meget opmærksomme på helligheden hos dem, som også i vor tid har levet Kristi fulde sandhed. På særlig vis vil man derved bestræbe sig for at anerkende de heroiske dyder hos mænd og kvinder, der har virkelig gjort deres kald i ægteskabet. Fordi vi er overbevist om, at der i denne stand ikke mangler hellighedens frugter, føler vi nødvendigheden af at finde egnede metoder til at konstatere denne hellighed, så den kan præsenteres for kirken som forbillede for andre kristne ægtefæller.

38. Et andet krav, der blev

fremhævet af kardinalerne og biskopperne, er kravet om andre synoder med kontinental karakter på linie med de allerede for Europa og Afrika afholdte. De latinamerikanske biskoppers sidste general-konference har i overensstemmelse med de nordamerikanske biskopper accepteret forslaget om en synode for Amerika: om problematikken med nyevangelisering i to, hvad oprindelse og historie angår, så forskellige dele i ét og samme kontinent, og om emneområdet retfærdighed og internationale handelsforbindelser under hensyntagen til den enorme forskel mellem Norden og Syden.

Endnu en plan om en kontinentalsynode angår Asien, hvor spørgsmålet om kristendommens møde med de ældste kulturer og lokale religioner er mest udpræget. Det er en stor udfordring for evangeliseringen, at religiøse systemer som buddhismen eller hinduismen optræder med en tydelig forløsnings-karakter. Det er altså i anledning af det store jubelår påtrængende nødvendigt med en synode, der skal belyse og uddybe sandheden om Kristus som den eneste midler mellem Gud og menneskene og som verdens eneste forløser, idet den klart skelner ham fra stifterne af andre store religioner, hvori der også findes sandhedselementer, som kirken betragter med oprigtig ærbødighed, og hvori den erkender en stråle af den sandhed, der oplyser alle mennesker (23). I året 2000 vil forkyndelsen af sandheden igen skulle lyde med ny styrke: Ecce natus est nobis Salvator mundi.

Også for Oceanien ville en regionalsynode kunne være nyttig. På dette kontinent befinder der sig blandt andet indbyggere, der hører til de oprindelige folk, som på unik vis fremmaner aspekter af menneskeslægtenes forhistorie, fordi deres oprindelse går tilbage til flere gange ti tusind år før Kristus. Ved denne synode ville ved siden af andre af kontinentets problemer et tema, der ikke kan springes over, være kristendommens møde med disse ældste former for religiøsitet, der karakteristisk nok er kendetegnet af at sigte mod monoteismen.

b) Anden fase

39. På basis af denne omfattende sensibiliserings-aktion vil det så være muligt at give

sig i lag med den egentlige forberedelsesfase. Den vil strække sig over et tidsspan på tre år fra 1997 til 1999. Den ideelle struktur for disse tre år, der helt sigter på Kristus, Guds søn, der er blevet menneske, kan kun være teologisk, det vil sige trinitær.

I. år: Jesus Kristus

40. Det første år, 1997, vil derfor blive helliget overvejelsen af Kristus: Faderens Ord, der er blevet menneske ved Helligåndens virke. For den umiskendelige kristologiske karakter af jubelåret, som vil fejre Guds søns menneskevordelse og hans komme til verden som frelsesmysterium for hele menneskeslægten, må fremhæves. Det hovedtema, der blev foreslået af mange kardinaler og biskopper lyder: »Jesus Kristus, verdens eneste Frelser, i går og i dag og til evig tid« (sml. Hebr.13,8).

Blandt de i konsistoriet fremlagte kristologiske emner træder følgende særligt frem: Genopdagelsen af Kristus som Frelser og Forkynder af evangeliet med særlig henvisning til det fjerde kapitel i Lukasevangeliets, hvor temaet med den til forkyndelse og omvendelse udsendte Kristus og jubelårets tema knyttes sammen; fordybelsen i hans menneskevordelse og hans fødsel af Marias jomfruelige skød; nødvendigheden af troen på ham for at blive frelst. For at erkende Kristi sande identitet, bør de kristne især i forløbet af dette år vende tilbage til Biblen med fornyet interesse, »snart ved hjælp af liturgien, som er fuld af de guddommelige ord, snart ved bibellæsning eller foredrag om emnet« (24). For i de åbenbarede tekster er det den himmelske Fader selv, der kærligt henvender sig til os idet han forkynder os den enbårne søns væsen og sin frelsesplan for menneskeheden (25).

41. Den ovenfor antydede bestræbelse for sakramental aktualisering i løbet af dette første år, vil kunne støtte sig til genopdagelsen af dåben som grundlag for det kristne liv i overensstemmelse med Paulus' ord: »Alle I, der er døbt til Kristus, har jo iklædt jer Kristus« (Gal.3,27). Den Katolske Kirkes Katekismus minder for sin del om, at

dåben danner grundlaget for fællesskabet af alle kristne, også med dem, der endnu ikke står i fuldt fællesskab med det katolske (26). Netop under den økumeniske synsvinkel vil det være et meget vigtigt år til at rette et fælles blik på Kristus, den eneste Herre, i den ivrige stræben efter at blive ét i ham i overensstemmelse med hans bøn til Faderen. Fremhævelsen af Kristi, Guds ords og bønnens centrale stilling skulle ikke kunne undgå at vække interesse og blive modtaget godt hos kristne af andre konfessioner.

42. Alt må tilstræbe jubelårets vigtigste mål, nemlig styrkelsen af de kristnes tro og vidnesbyrd. For at dette vidnesbyrd kan være virksomt, må der i enhver troende vækkes en ægte længsel efter hellighed, et stærkt ønske om omvendelse og personlig fornyelse i et klima af stadig mere intensiv bøn og solidarisk accept af næsten, især af den mest nødlidende.

Det første år vil derfor være det gunstige øjeblik til genopdagelsen af katekesen i dens oprindelige betydning som »apostlenes lære« (Ap.G. 2,42) om Jesu person og hans frelsesmysterium. Til dette formål vil det vise sig at være meget nyttigt med en fordybelse i Den katolske Kirkes Katekismus, som »trofast og organisk [fremstiller] Den hellige Skrifs, kirkens og det autentiske læreembedes levende overleverings lære, ligesom kirkefædrenes og helgenernes arv, for at lade det kristne mysterium blive bedre erkendt og levendegøre Guds folks tro på ny« (27). For at være realistisk må man ikke undlade at oplyse de troende om vildfarelserne med hensyn til Kristi person, så man får modstanden mod ham og mod kirken frem i lyset.

43. Den salige Jomfru Maria, der under hele forberedelsesfasen så at sige vil være »transverselt« nærværende, skal i dette første år især betragtes i det guddommelige moderskabs mysterium. I hendes legeme blev Ordet kød! Udsagnet om Kristi centrale stilling kan altså ikke adskilles fra anerkendelsen af den rolle, som hans hellige mor har spillet. Ret beset kan dyrkelsen af hende på ingen måde antaste »Kristi værdighed og kraft som den eneste mellemmand mellem Gud og menneskene« (28). Maria pe-

der for at fremhæve hans levende og frelsebringende nærvær i kirken og i verden i anledning af det store jubelår blive afholdt den internationale eukaristiske kongres i Rom. År 2000 skal være et intensivt eukaristisk år: I eukaristiens sakramente skænker Forløseren, der for tusind år siden blev menneske i Marias skød, sig stadig til menneskeheden som kilde til guddommeligt liv.

Jubelårets økumeniske og universelle dimension ville på passende vis kunne fremhæves ved et mindeværdigt pankristent møde. Det drejer sig om en gestus af meget stor værdi og må derfor, for at undgå misforståelser, foreslås korrekt og forberedes omhyggeligt ud fra en holdning af broderligt samarbejde med kristne af andre konfessioner og traditioner, ligesom en gæstfri åbenhed overfor de religioner, hvis repræsentanter vil rette deres opmærksomhed mod den glæde, der er fælles for alle Kristi disciple.

Et er sikkert: Alle er indbudt til at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at året 2000's store udfordring, hvortil der sikkert er knyttet en særlig Herrens nåde for kirken og hele menneskeheden, ikke forsømmes.

V. Jesus Kristus er den samme (...) til evig tid (Hebr.13,8)

56. Kirken har bestået i 2000 år. Ligesom sennepsfrøet i evangeliet vokser den op til et stort træ, der med sine grene kan danne et tag for hele menneskeheden (sml. Matt.13,31-32). Det andet Vatikankoncil formulerer det i den dogmatiske konstitution om kirken ved behandlingen af spørgsmålet om tilhørsforholdet til kirken og opåven over for Guds folk således: »Alle mennesker er kaldet til den katolske enhed i Guds folk...Alle tilhører den eller er rettet mod den på forskellig vis, både katolikkerne, de andre som tror på Kristus, og til slut alle mennesker uden undtagelse; for alle er kaldet af Guds nåde til frelsen« (35). Paul VI belyser på sin side i rundskrivelsen *Ecclesiam suam* menneskenes universelle inddragelse i Guds plan og fremhæver derved de forskel-

lige runder af frelsesdialogen (36).

Under denne synsvinkel kan man forstå lignelsen om sennepsfrøet endnu bedre (sml. Matt.13,33). Kristus trænger som guddommelig surdej dybere og dybere ind i menneskeheden nuværende liv og udbreder derved det i påskemysteriet fuldbragte frelsesværk, der udelukkende er hans værk: Han inddrager desuden også menneskeheden hele fortid, begyndende med Adam, i sit frelsebringende herredømme (37). Fremtiden tilhører ham: »Jesus Kristus er den samme i går og i dag og til evig tid« (Hebr.13,8). Kirken »sætter sig kun ét mål: under ledelse af Helligånden at fortsætte Kristi værk, han som kom til verden for at vidne om sandheden, for at frelse, ikke for at dømmes, for at tjene, ikke for at lade sig tjene« (38).

57. Og derfor fortsætter kirken mission siden apostlenes tid uafbrudt i hele menneskefamiliens historie. Den første evangelisering var især rettet mod Middelhavsområdet. I det første årtusind bragte de fra Rom og Konstantinopel udgående missioner kristendommen til hele det europæiske kontinent. Samtidig vendte de sig mod Asiens indre og nåede helt til Indien og Kina. Slutningen af det 15. århundrede, med opdagelsen af Amerika, markerede begyndelsen på evangeliseringen i syd og nord af dette kæmpestore kontinent. Mens i Afrika kystene syd for Sahara modtog Kristi lys, nåede på samme tid Frans Xaver, missionernes skytshelgen, helt til Japan, og ved århundredeskiftet fra det 18. til det 19. århundrede bragte en lægmand, Andreas Kim, kristendommen til Korea; og på den tid nåede evangeliets forkyndelse så vel til den indonesiske halvø som til Australien og Stillehavsøerne.

Det 19. århundrede kunne notere en stor missionsvirksomhed blandt Afrikas folkeslag. Alle disse værker har båret frugter, der varer til den dag i dag. Det andet Vatikankoncil tager højde derfor i dekretet om kirkens missionsvirksomhed *Ad gentes*. Efter konciliet blev missionsspørgsmålet behandlet i rundskrivelsen *Redemptoris missio* med henblik på missionsproblemerne i sidste del af vort århundrede. Kirken vil også i fremtiden stadig være missionerende: for dens missionerende karakter hører til dens væsen. Med store antikristne systemers sammenbrud på

det europæiske kontinent, først nationalsocialismen og så kommunismen, synes det at være påtrængende nødvendig opgave på ny at bringe Europas mænd og kvinder evangeliets befriende budskab (39). Som rundskrivelsen *Redemptoris missio* gør opmærksom på, gentager situationen fra Aeropagos i Athen, hvor Paulus talte, sig i verden (40). I dag eksisterer der mange »aeropager«: det er politikens og erhvervslivets moderne civilisations og kulturs områder. Jo mere Vesten løsgør sig fra sine kristne rødder, jo mere bliver den til missionsområdet i form af de mest forskellige »aeropager«.

58. Verdens og kirkens fremtid tilhører den unge generation, der som allerede født i dette århundrede, først bliver modne mennesker i det nye årtusinds første århundrede. Kristus antager sig de unge, som han antog sig den unge mand, der spurgte ham: »Hvad skal jeg gøre for at få evigt liv?« (Matt.19,16) I den sidste rundskrivelse *Veritatis splendor* er jeg ligesom tidligere i Brevet til de unge i hele verden fra 1985 kommet ind på det vidunderlige svar, som Jesus gav ham. De unge, og det i enhver situation, i enhver af jordens egne, hører ikke op med at stille spørgsmål til Kristus: De møder ham og søger ham for at spørge ham om mere. Hvis de kan følge den vej, som han viser dem, vil de til deres glæde kunne yde deres bidrag til hans nærvær i det næste og de efterfølgende århundreder, til tidernes ende. »Jesus er den samme i går og i dag og til evig tid«.

59. Som afslutning passer ordene fra pastoralkonstitutionen *Gaudium et spes*: »Kirken tror, at Kristus, der er død og opstået for alle, skænker mennesket lys og kraft ved sin Ånd, og sætter det i stand til at svare på sit ophøjede kald. Og der er ikke givet menneskene noget andet navn under himlen, som de skal blive frelst ved. Kirken tror også, at hele den menneskelige histories nøgle, midtpunkt og mål er at finde i dens Herre og Mester. Den fastslår, at meget består uforanderligt under alle forandringer, det som har sit fundament i Kristus, han som er den samme i går og i dag og til evig tid. I lyset af Kristus, den usynlige Guds billede, den førstefødte blandt alle skabninger, agter konciliet at henvende sig til alle for at uddybe mysteriet om mennesket

og bidrage til at besvare vor tids vigtigste spørgsmål« (41).

Samtidigt med at jeg indbyder de troende til at bede indstændigt til Herren for at få den nødvendige oplysning og hjælp til forberedelsen af det nu forestående jubelår, opfordrer jeg de ærede brødre i bispeembedet og de dem betroede menigheder til at åbne deres hjerte for Helligåndens inspirationer. Han vil ikke undlade at røre hjerte, for at de kan gøre sig rede til at fejre den store

jubilæums-begivenhed med fornyet tro og oprigtig deltagelse.

Dette hele kirkens anliggende betror jeg til Marias, Forløserens mors, moderlige forbøn.

Gid hun, den skønne kærligheds mor, for de kristne på vejen mod det tredje årtusinds store jubilæum må være stjernen, der med sikkerhed leder deres skridt til Herren. Gid den beskedne pige fra Nazaret, der for to tusind år siden skænkede hele verden det ord, der er blevet kød, vil

lede det nye årtusinds menneskehed hen til ham, der er »det sande lys, som oplyser ethvert menneske« (Joh.1,9).

Med dette ønske til alle giver jeg min velsignelse.

Fra Vatikanet, 10 november i året 1994, i mit pontificats 17. år.

Joannes Paulus P P. II.

Noter

1. Sml. BERNHARD, *In laudibus Virginis Matris, Homilia IV*, 8. Opera omnia, Udg. Cisterc. (1966), 53.
2. Det andet Vatikankoncils pastorale konstitution om Kirken i verden av idag, *Gaudium et spes*, 22. St. Olav Forlag. Oslo 1966.
3. Sammesteds.
4. Sml. Ant. Jud. 20,200, som også det bekendte og meget diskuterede afsnit 18,63-64.
5. *Annales* 15,44,3.
6. *Vita Claudii*, 25,4.
7. *Epist.* 10,96.
8. Sml. Det andet Vatikankoncils dogmatiske konstitution om den guddommelige åbenbaring, *Dei Verbum*, 15. St. Olav Forlag. Oslo 1965.
9. Rundskrivelse *Menneskets Forløser, Redemptor Hominis* (4. marts 1979), 1. Niels Steensens Forlag. København 1980.
10. Sml. Rundskrivelse, *Herren og Levendegøreren, Dominum et vivificantem* (18. maj 1986), 49ff. Ansgarstiftelsens Forlag. København 1987.
11. Sml. Apostolsk skrivelse *Euntes in mundum* (25. januar 1988): AAS. 80 (1988), 935-956.
12. Sml. Rundskrivelse »100 år« *Katolsk Sociallære, Centesimus annus* (1. maj. 1991), 12.

13. Sml. *Gaudium et spes*, 47-52. (se note 2).
14. Det andet Vatikankoncils dogmatiske konstitution om Kirken *Lumen Gentium*, 1. St. Olav Forlag. Oslo 1965.
15. Sml. Apostolsk skrivelse *Reconciliatio et paenitentia* (2. december 1984) AAS 77 (1985), 185-275.
16. *Lumen Gentium*, 8 (se note 14)
17. Det andet Vatikankoncils dekret om Den katolske kirke og de kristnes enhed, *Unitatis redintegratio* 3. St. Olav Forlag. Oslo 1965.
18. Sml. sammesteds, 1
19. Det andet Vatikankoncils erklæring Om religionsfriheten, *Dignitatis humanae*, 1. St. Olav Forlag. Oslo 1966.
20. *Gaudium et spes*, 19. (se note 2)
21. TERTULLIAN, *Apologeticum*, 50, 13: CCL I, 171.
22. AAS 56 (1964), 906.
23. Sml. Det andet Vatikankoncils erklæring om de ikke-kristne religioner *Nostra aetate*, 2. St. Olav Forlag. Oslo 1966.
24. *Dei verbum*, 25. (se note 8).
25. Sml. sammesteds, 2.
26. Sml. *Katechismus der Katholischen Kirche*, nr. 1271. R. Oldenburg Verlag, München - Libreria Editrice Vaticana 1983.
27. Apostolsk konstitution

- Fidei depositum (11. oktober 1992).
28. *Lumen gentium*, 62. (se note 14).
29. Sammesteds, 65.
30. Rundskrivelse *Herren og Levendegøreren, Dominum et vivificantem* (18. maj 1986), 50. Ansgarstiftelsens Forlag. København 1987.
31. Sml. sammesteds, 37.
32. *Lumen gentium*, 7. (se note 14).
33. Sml. sammesteds, 37.
34. *Gaudium et spes*, 22. (se note 2)
35. *Lumen gentium*, 13. (se note 14).
36. Sml. PAUL VI Rundskrivelse *Ecclesiam suam* (6. august 1964), III: AAS 56 (1964), 650-657).
37. Sml. sammesteds, 2.
38. *Gaudium et spes*, 3. (se note 2).
39. Sml. erklæring fra Bispesynodens plenarfor-samling for Europa, 3.
40. Sml. Rundskrivelse *Kristi Mission Redemptoris missio*, 37. Ansgarstiftelsens Forlag. København 1991.
41. *Gaudium et spes*, 10. (se note 2).

Alle bibelcitater er taget fra *Det danske Bibelselskabs autoriserede oversættelse fra 1992.*

Pave Johannes Paul II
Det kommende tredje årtusind
Oversat af Ruth Plum efter »Tertio Millennio Adveniente«
Teologisk rådgiver: Ib. H. Andersen
Tillæg til »katolsk orientering« nr. 6 1996

JUNIORLEJR

Man kunne fristes til at spørge »Hvad siger du, Juniorlejren er?«. Juniorlejren er spækket med gode oplevelser: Nye venner, et tema der inspirerer og åbner mulighed for at kende flere sider af sig selv. Juniorlejren er musik, sport, kreativitet, underholdning, bøn, messer - alt det dejlige vi forbinder med Øm.

I år skal vi blandt andet opleve Rock musicalen »Absalon« fremført af FDFere og DUKere på Sletten for foden af Himmelbjerg. Der bliver også rig mulighed for selv at udøve musik, lave multimedie indslag, åbne aften underholdnings café, selv at præge liturgien og meget mere.

Spiller du et instrument, er du mere end velkommen til at oplyse det på tilmeldingsblanketten.

Sted: Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 89 81 27

Tid: Den 06.07.-13.07.96.

Alder: 14 - 17 år.

Pris: Kr. 700,00 + kr. 175,00 for fællesrejse.

Depositum.: Kr. 200,00 betales ved tilmelding.

Lejrchef: Stefan Frandsen.

Tilmelding: Til DUK senest den 22.04.1996.

spørgsmål og finde svar, som er brugbare i dag. Spørgsmål og svar inddrages i vores fælles gudstjenester.

Hvem siger I, jeg er?

Det er vi spændte på at finde ud af. For du er med til at gøre lejren til en oplevelse og en ferie for os alle. Vi er alle sammen forskellige, og derfor kan vi alle berige samværet på lejren, så vi får en skæg, igangsættende og afslappende uge på Øm.

Sted: Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 89 81 27

Tid: Den 13.07.-20.07.96.

Alder: 0 - 100 år

Pris: Voksne kr. 700,00
7-13 år 600,00
2-6 år 500,00
0-1 år 200,00
Derudover kr. 175,00 (225,00 for alle over 30 år, 150,00 for børn op til 12 år) for fællesrejse.

Depositum.: Kr. 200,00 pr. person betales ved tilmelding.

Lejrchef: Kjeld og Susanne Wogensen.

Tilmelding: Til DUK senest den 22.04.1996.

UNGDOMSLEJR

Ungdomslejren er tilbage!

Sommerens bedste tilbud til dig, hvis du er mellem 18 og 25 år. Du vil få mulighed for at nyde alt det, som du sukker efter i den mørke vinter: Det uovertrufne fællesskab, den skønne natur, spændende indgangsvinkler til årets tema, langt dagløb, mærkeligt natløb, Bobs inspirerende messer, bønner til eftertanke, kulinariske oplevelser, opløftende musik og sang, hyggeligt lejrblå og alt det andet.

Vi i lederteamet vil gøre vort yderste, for at du vil få en skøn og udbytterig uge på Øm, så nu er det op til dig at sende tilmeldingsblanketten af sted.

Lejrchef: Jeanett Jezewski.

Tilmelding: Til DUK senest den 22.04.1996.

Sted: Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 89 81 27

Tid: Den 20.07.-27.07.96.

Alder: 18 - 25 år

Pris: Kr. 700,00 + kr. 175,00 for fællesrejse.

Depositum: Kr. 200,00 betales ved tilmelding.

UNGDOMSLEJR I LETLAND

Vort eksperiment med ungdomslejr i Letland sommeren 1995 var absolut en succes. Vi forsøger at gentage succesen i sommeren 1996.

Er du letlandsveteran, er du polsktalende, er du tysktalende eller vil du bare med på en god tur? Jamen, så er det dig vi venter på.

Du skal desuden have lyst og vilje til at formidle viden om katolsk børne- og ungdomsarbejde, såvel praktisk som teoretisk. Arbejdssproget vil primært være engelsk, som vil blive tolket til lettisk. De lettiske taler et udmærket engelsk.

Vi håber og tror, at vi vil gense vore venner fra Subate 1995, men også at få mulighed for at stifte nye dansk-lettiske venskaber. Bortset fra samværet med unge lettere vil lejren byde på mulighed for at besøge egnen omkring Cesis, et område der omfatter en særdeles smuk natur, men også rummer mange historiske og kulturelle seværdigheder.

Sted: Letland.

Tid: 20.07.-28.07.96.

Alder: 18 - 30 år.

Pris: Kr. 1.500,00 + kr. 175,00 for fællesrejse til København.

Depositum.: Kr. 500,00 betales ved tilmelding.

Lejrteam: Maurits Wiuff, Lisa Rudzki, Martin Wiuff, Birgitte Christensen og Inger Andersen.

Tilmelding: Til DUK senest den 22.04.1996.

MULTILEJR

Hvem siger I, jeg er?

Du er alle - fra baby til oldeforældre. Gammel eller ny Øm-rotte. Familie eller enlig. Blot ikke barn uden voksenledsager.

Hvem siger I, jeg er?

Gud stiller os dette spørgsmål, og vi stiller det til hinanden. Det er DUKs årstema. I løbet af ugen dykker vi ned i emnet. Gennem oplæg, diskussioner, musik, lege, underholdning og ture vil vi prøve sammen at stille

NORDISK RETRÆTE

I år tilbyder vi igen muligheden for at dele tro og opbygge et fællesskab mellem katolske unge i Norden.

Fra Danmark kommer Niels Engelbrecht, som én af de tre ledere.

Retrætens emne vil være »Hvem siger I, jeg er?«.

Hvordan vil én fra Bergen, én fra Svendborg og én fra Jönköping belyse dette spørgsmål? Har DU lyst til at få svar på dette, så kom og vær med!!

Sted: Røgle Kloster, Lund i Sverige

Tid: 29.07.-04.08.1996

Alder: 18-30 år.

Pris: 1.000,00 d. kr. incl. transport fra København + 175,00 for fællesrejse til København.

Depositum.: 500,00 d. kr. betales ved tilmelding.

Lejrchef: Fra Danmark Niels Engelbrecht.

Tilmelding: Til DUK senest den 22.04.1996.

ROSKILDE FESTIVAL

Den her er helt tosset!!! Mulighed for at lytte til rockmusik hele døgnet sammen med 100.000 andre rockmusikfanatikere, sove på jorden (der skulle have været græs) o.s.v... LIVET KAN IKKE VÆRE BEDRE!! Eller KAN det! ALT har sin pris!

Er en kristen tilstedeværelse i disse omgivelser muligt?, »er der et behov?«, er det nødvendigt?

Det er denne lejrs mål, at finde svarene på disse spørgsmål.

9 danskere vil i samarbejde med 7 deltagere fra Norge, 7 fra Sverige og 7 fra Hamburg udgøre lejrteamet.

Det hele vil ikke være fest og musik. Det vil blive hårdt fysisk arbejde, opsøgende arbejde, fælles evaluering og vurdering af spørgsmålene og projektets eventuelle fremtid.

Den enkelte deltagers indsats er afgørende for hele lejrteamet.

Deltagelsen er absolut ikke passiv, da der vil være arbejde at gøre såvel før som under og efter festivalen.

Har du lyst til denne type lejr, så meld dig, nu inden andre allerede har fyldt pladserne op!

Sted: Roskilde

Tid: 22.06.-02.07.96.

Alder: 20 - 30 år.

Pris: Kr. 750,00 + kr. 175,00 for fællesrejse.

Depositum.: Kr. 200,00 betales ved tilmelding.

Lejrchef: Andreas Hoel med flere.

Tilmelding: Til DUK senest den 22.04.1996.

atolikkens sommerlejr

Sådan melder du dig til sommerens lejre

Ansøgningskemaer til Ømferiefonden eller Bastrup-fonden kan rekvireres på DUKs sekretariat

Tilmeldingsblanket

Du bedes venligst benytte én blanket pr. person, da det gør administrationen lettere.

Yderligere tilmeldingsblanketter kan rekvireres fra DUKs sekretariat på telefon 33 14 77 07.

Depositum

For alle DUKs lejre gælder det, at der ved tilmelding skal indbetales et depositum på kr. 200 pr. person; dog kr. 500,- til Letland samt Nordisk Retræte.

Såfremt depositum ikke indbetales ved tilmelding, kommer tilmeldingen ikke i betragtning, medmindre andet er aftalt med DUKs sekretariat.

Depositum indbetales pr. check eller indsættes på giro 9 08 32 94 påtegnet for hvem og hvilken lejr, der betales for, eller ved kontant betaling på sekretariatet.

Ved afbud senere end 14 dage før lejrens begyndelse tilbagebetales der ikke depositum.

Tilmelding

Tilmeldingsblanketten indsendes i udfyldt stand sammen med dit depositum til: Danmarks Unge Katolikker, Bredgade 67, 2, 1260 København K, tlf. 33 14 77 07.

Det er kun muligt at deltage på én af følgende lejre: børne-, midi- og juniorlejre - dette af hensyn til, at flest mulige kan deltage i sommerens arrangementer!

Sidste tilmeldingsfrist er 22.4.96 for samtlige lejre. Det er meget vigtigt at overholde tilmeldingsfristen.

Betaling af lejrgebyr

Efter at DUK har modtaget din tilmelding og depositum, vil du modtage et giro-indbetalingskort med opkrævning af det resterende lejrgebyr og evt. rejsegebyr.

Girokortet gælder som bekræftelse på din tilmelding. Hvis du søger Øm-tilskud, får du først girokort sidst i april.

Girokortet er påført en sidste betalingsfrist, som bør overholdes, ellers forpasses chancen til at deltage. Tiloversblevne pladser bliver videreregivet til deltagere opført på venteliste.

Ansøgning om tilskud

For alle ansøgninger gælder det, at der skal ansøges skriftligt. Ansøgningsskema til Ømferiefonden og Bastrup-fonden kan rekvireres på sekretariatet, hvortil ansøgningen også skal sendes.

Ansøgninger sendes inden sidste tilmeldingsfrist til

DUK. Svar på ansøgningerne kommer efter sidste tilmeldingsfrist.

Fællesrejse

Der vil i størst muligt omfang blive arrangeret fællesrejse til alle DUKs lejre. Prisen for deltagelse på fællesrejse er kr. 175, dog kr. 225 for alle over 30 år. Til børnelejrene betales kr. 150 for fællesrejsen.

Deltagere skal så vidt muligt deltage i fællesrejsen.

På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen rejseleder.

Rejseplan over fællesrejsen udsendes sammen med deltagerbrevet.

Deltagerbrev

Du vil modtage et deltagerbrev ca. 7-14 dage før lejrens begyndelse.

I deltagerbrevet er der praktiske oplysninger, dagsprogram, deltagerliste, rejseplan over fællesrejsen, hvad du skal medbringe, navn og adresse på dine ledere samt andre relevante oplysninger.

Husk

Husk - alt, hvad du medbringer af personlige/private effekter, er på eget ansvar og risiko.

Lejrtilmelding

Læs venligst afsnittet »Information« inden du udfylder tilmeldingen!

Børnelejr 1	☐	Midilejr	☐	Ungdomslejr	☐	Roskilde Festival	☐
Børnelejr 2	☐	Juniorlejr	☐	Letland	☐	Nordisk Retræte	☐
Børnelejr 3	☐	Multilejr	☐	Vietnamesisk børnelejr	☐	Vietnamesisk ungdomslejr	☐

Navn:..... Født:.....

Adresse:..... Tlf.:.....

Postnr. og by:.....

Menighed:..... Katolik: Ja: Nej:

Ønsker at deltage i fællesrejsen: Dreng: Pige:

I hvilken by stiger du på fællesrejsen:.....

Har du deltaget i DUK-lejre før: Ja: Nej:

Særlige hensyn (allergi, vegetar ell. andet):.....

Nedenstående udfyldes kun for deltagere til børnelejrene.

Navn på far eller mor:.....

Navn på læge:.....

Forældrenes adresse under lejren:.....

Telefon:..... Underskrift:.....

Husk at medbringe Det gule Sygesikringskort!

MEDLEMSKAB AF DUK

For at deltage på vore lejre til de annoncerede priser, skal man være medlem af DUK! Hvis ikke man er medlem, må man betale kr. 300,00 mere i gebyr. Ønsker du at blive medlem, kan du henvende dig til DUKs Sekretariat, og få dette klaret inden lejren!

katolsk orientering

Udgiver Ansgarstiftelsen

Lejrtilmelding:
DUKs sekretariat, Bredgade 67, 2.th.
1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07 mellem kl. 9 og 16
på hverdage undtagen lørdag.
Telefax 33 91 77 04. Giro 9 08 32 94.

Redaktion af lejrtillægget: DUKs sekretariat.
Tegninger: Bo Jensen - Layout: Knud Kluge

Lejrarrangør: Danmarks unge Katolikker
Ungdomspræst: Charles McCarthy

Nordiske tilbud

NORSKE LEJRTILBUD

Unge Norske Katolikkers Forbund tilbyder ligeledes sommerlejre:

Juniorlejr	Mariaholm
03.08.-10.08.
6. - 8. kl.
Friluftsljerslejr	29.06.-06.07.?
7. - 9. kl. ?
Ungdomslejr	Mariaholm
22.06.-29.06.
8 kl. - 1. gym.

Flerkulturel lejr Mariaholm
10.08.-17.08.
17 år og opefter.

Børnelejr M Molde
22.06.-29.06.
1. - 5. kl.

Børnelejr V ?
22.06.-29.06.
1. - 5. kl.

Børnelejr S/Ø Stella Maris
10.08.-17.08.
1. - 5. kl.

Landsbørnelejr Mariaholm
29.06.-06.07.
1. - 5. kl.

Nordisk retræte Lund
29.07.-04.08.
18 år og opefter

Tilmelding og flere oplysninger fås hos:
UNKF, Akersveien 14,
01 77 Oslo 1, Norge,
tlf. 0047 22 20 72 65.

SVENSKA LEJRTILBUD

Sveriges Unge Katolikker tilbyder ligeledes sommerlejre:

Børnelejr	Uge 24
Latinos sommerlejr	09.06.-16.06.96
MJUK Juniorlejr	17.06.-23.06.96
Nordisk retræte	29.07.-04.08.96

Tilmelding og flere oplysninger fås hos:
SUK, Box 4007, 102 61 Stockholm, tlf. 0046
86 41 78 15.

Sr. Clementine C.S.J. kan fejre 70 års ordensjubilæum den 19. marts

På Skt. Josephs dag, tirsdag d. 19. marts, fornyer sr. *Clementine Wanhof* ved en festgudstjeneste kl. 11 i Skt. Knuds kirke i Ringsted de ordensløfter, som hun på denne dag i 1926 aflagde i Immaculata kirke på Strandvejen i København.

På foranledning af sin ældste søster kom sr. Clementine fra Osnabrück til København og indtrådte d. 3. september 1923 i ordenen. Hun virkede fra 1925 til 1978 som lærerinde med hovedfagene matematik og tysk på søstrenes skoler på Østerbro, Nørrebro,

i Århus, Fredericia og Ringsted. I sidstnævnte by ses Skt. Joseph skoles prægtige bygninger, som den afholdte leder, sr. Clementine fik rejst. De blev indviet i efteråret 1977.

Virksom pensionist

Efter at være blevet pensioneret i 1978 sad sr. Clementine ingenlunde uvirksom med hænderne i skødet. Tværtimod blev der nu udfoldet en energi, hvis rige frugter ikke lader noget tilbage at ønske: På Magleås er sr. Clementine stadigvæk to gange årligt med

til at lede de velbesøgte pensionistuger.

I sogneregi gives religionsundervisning, føres der pastorale samtaler, besøges syge og hjælpes nødlidende m.m. I en årrække var sr. Clementine desuden menighedsrådsformand og er med sine to søstre i kommunitetet på Teglovsvej 18 bærende, central kraft i menigheden.

TV-udsendelse om søstrene

Den 10. december 1991 lavede TV Øst gennem TV-2 en glimrende udsendelse om

søstrene. En genudsendelse - denne gang i DR program 1 fandt sted d. 30. august 1993. Forinden var der som forløber d. 5. januar samme år en radioudsendelse med sr. Clementine.

En ven af fineste karat

Jeg har selv kendt sr. Clementine siden 1980. Hendes støtte fik jeg i høj grad i mit arbejde som præst i Ringsted og Haderslev. På Bornholm følger hun mig også trofast.

Meget godt kan jeg med

mange andre sige om hende: Hun er storsindet, intelligent, har fantastisk indsigt med intuition i mange ting, er åben, frimodig, mild og hjælpsom, har humor, men tillige autoritet.

Først og sidst står hun for mig som et kærlighedsfyldt og åndeligt menneske, en ven af fineste karat, om hvilken nogen engang har sagt: »Hvor sr. Clementine virker, er der meget, som blomstrer«.

Med glæde ser jeg frem til at holde festgudstjeneste i

Ringsted søndag d. 17. marts, og at koncelebrere med sognepresten *Hans Esmark* den påfølgende tirsdag.

En anden vigtig begivenhed må til slut nævnes: Sr. Clementine fylder 90 år den 23. november. Man skulle på ingen måde tro det. Udseendet og adfærden minder mere en tresårigs. Af hele mit hjerte ønsker jeg - med stor tak - sr. Clementine til lykke!

Erling Brodersen

Liturgisk kalender for 20. - 31. marts 1996

20. viol. Onsdag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: Es 49,8-15. Ev.: Joh 5,17-30.

21. viol. Torsdag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: 2.Mos 32,7-14. Ev.: Joh 5,31-47.

22. viol. Fredag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: Visd 2,1a.12-22. Ev.: Joh 7,1-2.10.25-30.

23. viol. Lørdag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: Jer 11,18-20. Ev.: Joh 7,40-53.

Turibius Mogrovejo, biskop, (†1606), kan ihukommes.

24. viol. 5. SØNDAG I FASTEN. (I Ps). Cr. Særl. pf. I.L.: Ez 37,12-14; Sl 130,1-2.3-4.5-6.7-8. R. Hos Herren er

miskundhed, hos ham er forløsning i overflod. 2.L.: Rom 8,8-11. Ev.: Joh 11,1-45 eller 11,3-7.17.20-27. 33b-45.

25. hvid. Mandag. HERRENS BEBUDELSE (h). Gl. Cr. Særl.pf. I.L.: Es 7,10-14; Sl 40,7-8a.8b-9.10.11. R. Se, jeg kommer, Herre, at gøre din vilje! 2.L.: Hebr 10,4-10. Ev.: Luk 1,26-38.

26. viol. Tirsdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: 4.Mos 21,4-9. Ev.: Joh 8,21-30.

27. viol. Onsdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Dan 3,14-21; IV,26; 3,24-25.28. Ev.: Joh 8,31-42.

28. viol. Torsdag i 5. uge i fasten.

(I Ps). Pass. pf. I. L.: 1.Mos 17,3-9. Ev.: Joh 8,51-59.

29. viol. Fredag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Jer 20,10-13. Ev.: Joh 10,31-42.

30. viol. Lørdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Ez 37,21-28. Ev.: Joh 11,45-56.

31. rød. PALMESØNDAG. (II Ps). Cr. Særl.pf. Palmeprocessionen: Ev.: Matt 21,1-11. Messen: I.L.: Es 50,4-7; Sl 22,8-9.17-18a.19-20.23-24. R. Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? 2.L.: Fil 2,6-11. Ev.: Matt 26,14-27,66 eller 27,11-54.

P. Wladyslaw Zdunek C.ss.R. fylder 60 år den 26. marts

Den 26. marts fylder pater *Wladyslaw Zdunek* 60 år. Den 20. januar fejrede han 20 årsdagen for sin ankomst til Danmark og den 15. august fejrer han 40 års ordensjubilæum. Altså kan pater Zdunek se frem til 3 store fester i 1996.

Han kom til Danmark for 20 år siden for at støtte sine medbrødre, redemptoristerne i deres arbejde i den lille diasporakirke. På det tidspunkt havde han 15 års arbejde i Polen bag sig. Først som folke-missionær, derefter som

åndelig vejleder for præster og kommende ordensfolk.

Senere fulgte 9 strenge år, idet han ud over at sin præstegerning også studerede psykologi og filosofi ved det katolske universitet i Lublin. Frugten af dette arbejde var den 24. juni 1975, hvor han opnåede en doktorgrad i filosofi med psykologi som speciale.

Ville være missionær i Bolivia

Hans varmeste ønske var at blive missionær i Bolivia, Sydamerika. På grund af et militærkup i Bolivia blev han i stedet for sendt til Danmark. Det var en stor overraskelse. Norden, Skandinavien og Danmark var en helt anden verden end den, han havde indstillet sig på. En ny udfordring ventede ham.

Efter en kort tid i København, blev han sendt på kursus til England. Fra den 6. september 1976 virkede han i Odense. I de følgende 3 år var han præst for de polsktalende katolikker i Odense og på hele Fyn.

Da det danske sprog begyndte at blive en overkommelighed, blev han i 1979 udnævnt til sogneprest i Nyborg. Tre år senere blev han også sogneprest for menigheden i Assens. Blandt menighederne i disse to sogne fulgte en lang række gode år. Et dejligt arbejde, som han takker Maria-søstrene for, idet samarbejdet mellem sognepresten og menigheden i Assens var tæt og godt.

I 1987 blev han kaldt tilbage til København, hvor han blev udnævnt til sjælesørger for de polske katolikker i København og omegn.

Sognepræst i Hvidovre

Fra 1992 har han været sogneprest i Hvidovre ved Skt. Nikolaj kirke. Et sogn, der i sin brogethed repræsenterer den katolske kirkes internationalitet her i Danmark. Menigheden består af tre forskellige grupper: danskere, vietnamesere og polakker. Ind imellem ses også repræsentanter for andre nationaliteter.

Vores sogn er lille, men dynamisk og ambitiøst. Det kan vi takke vores sogneprest for. Han bærer alles initiativer godt igennem hverdagen med sit engagement, som bærer præg af hans humor, varme og lyse sind. Derfor nyder du, kære pater Zdunek, respekt og taknemmelighed for dit arbejde iblandt os. Det takker vi dig for og ønsker dig Guds velsignelse i dit arbejde fremover.

Tirsdag den 26. marts efter messerne kl. 8 og 18 arrangerer en reception i menighedslokalerne ved Skt. Nikolaj kirke.

Alle er yderst velkomne.

Ida Marie Nielsen
Menighedsrådsformand

Wladyslaw Zdunek C.ss.R.

Jerzy Kruk C.ss.R. fyldt 60 år

Pater *Jerzy Roman Kruk* C.ss.R. fyldte den 7. marts 60 år. Pater Kruk er født i Polen, hvor han allerede i 1955 blev optaget hos redemptoristerne.

Han kom til Danmark for mere end 20 år siden og har virket som præst både i København og Næstved samt Odense, Svendborg og Nyborg. I dag er pater Kruk både sogneprest for Svendborg, der har en meget stor menighed, og for Nyborg.

Pater Kruk taler et fremragende dansk og er meget afholdt på grund af sit venlige og ligefremme væsen. Han er meget engageret i sit arbejde og i de enkelte personer i menigheden. Kruk har en sjælden evne til at skabe glæde om sig. Vi lytter altid gerne til hans ord!

Eva Antkowiak

Formand for menighedsrådet ved Stella Maris kirke, Nyborg.

Ny afdeling af KRFF for Syd- og Sønderjylland

I det Syd- og Sønderjyske har man i længere tid været meget aktiv inden for Katolsk Radio og Fjernsyns Forbund, KRFF. Det startede med et Sønderjyllandsstræf i Løgumkloster i 1994, hvortil alle sønderjyske menigheder var inviteret. Det blev en stor succes, der afsluttedes med en gudstjeneste i klosterkirken.

I 1995, da TV-Syd flyttede fra Haderslev til Kolding, inviterede man KRFF's medlemmer i Sønderjylland til et besøg i de nye lokaler. Efter at

have overværet prøven på af-tenens udsendelse, sluttede man af med kaffebord, hvor en journalist og to medarbejdere fra TV-Syd besvarede spørgsmål.

Disse aktiviteter har ført til, at der nu arbejdes på at få en lokalafdeling for Syd- og Sønderjylland stablet på benene. Det drejer sig om en afdeling for følgende sogne: Aabenraa, Haderslev, Sønderborg, Tønder, Esbjerg, Vejle, Kolding og Fredericia. En afdeling der, indtil videre,

omfatter omkring 160 medlemmer.

Arbejdet er kommet igang takket være en ihærdig indsats fra *Marianne Sørensens*, Skærbæk, *Kirsten With Elsborg*, Haderslev og flere gode medlemmer i det Syd- og Sønderjyske.

Forbundet håber at kunne byde den nye afdeling velkommen på hovedbestyrelses- og repræsentantskabsmødet den 27. april 1996 i Radiohuset.

Anton Jensen

Nye tilbud til ledere i DUK

DUKs ledertræningsudvalg har vedtaget en ny udformning af ledertræningen i DUK. Den store interesse for ledertræning har betydet mange deltagere på kurserne og stor aldersspredning. Behovene er forskellige og ønskerne mangfoldige. Derfor har ledertræningsudvalget besluttet at lave to 2-årige kursusforløb.

Det ene henvender sig til aldersgruppen 14-20 år og det andet til aldersgruppen 18 år og opefter. Denne opdeling betyder, at de 18-20 årige selv kan vælge, hvilken kursusform, de ønsker. Med denne fleksibilitet imødekommer vi i højere grad behovet for individuel udformning af ledertræning.

Kurset for de 14-20 årige

vil ligge i Store Bededagsferien 1996/1997. Vi har døbt kurserne UHA 1 og UHA 2. Nøgleordene på UHA 1 er: Udfordring - Handlingsplan - Aktivitet. Det første kursus indeholder emnerne: Motivation, personlige ressourcer, oplevelse af mig i en gruppe, handlingsplan for mit engagement, pædagogisk/psykologisk teori om børns udvikling og adfærd i grupper. Vi arbejder med både oplevelser og indlæring.

På UHA 2 arbejder vi med pædagogisk/psykologiske redskaber i gruppearbejdet.

Kurset for 18 år og opefter vil ligge i oktober måned 1996/1997 og rummer nogle af de samme elementer som UHA 1 og UHA 2. Men vi vil forsøge at målrette tilbuddet

ud fra en spørgeskemaundersøgelse, som bliver udsendt i foråret 1996. Hermed en kraftig opfordring til alle ældrenuværende og kommende klubledere om at være med til at præge udviklingen af ledertræningen og besvare spørgeskemaet. Kurset har således ikke fundet sin endelige form og er endnu ikke blevet døbt. Derfor - hold øje med DUKs kursuskalender og »katolsk orientering«.

Hvis du, kære læser, har nogen ideer og kommentarer til den nye struktur, er du velkommen til at kontakte et udvalgsmedlem. Telefonnummeret fås på DUKs sekretariat.

På LTUs vegne

Thomas Borup

Arbejdet går videre - ønskesedlen forelægges paven

Düsseldorf (KNA) - For første gang efter underskriftindsamlingens afslutning mødtes initiativtagere og sympatisører den sidste weekend i januar for at fastlægge rammene for det videre arbejde med »kirkefolkets ønsker«.

Man vil røre på sig, når pave Johannes Paul II besøger Tyskland i juni. På en sådan måde, at det trænger igennem, men venligt, sagde medinitiativtageren Christian Weisner i forbindelse med mødet. Blandt andet vil man bede om en samtale med paven.

I Paderborn arrangerer man en aktionsuge med oplæsning, gadeteater og en fest for de »kirkeligt marginaliserede«, fortalte en repræsentant derfra. Reformbevægelsens officielle navn vil fremover være »Vi er kirke«; det var den vending, der gik som en rød tråd igennem efterårets underskriftindsamling.

De godt hundrede mødedeltagere repræsenterede de fleste tyske bispedømmer. Med stort flertal vedtog forsamlingen at opfordre de tyske biskopper til at tilkendegive, hvilke af aktionens fem anliggender de vil slutte op

om, og til at gå i dialog med aktionens sympatisører i deres respektive bispedømmer. Det forventes endvidere, at biskopperne vil tage aktionen op på deres plenarforsamling sidst i februar. »Vi går biskopperne på klingen og søger forbundsføller«, siger Weisner.

Deltagerne i denne »rådslagning« - det var, hvad mødet kaldte sig - valgte en seks mand høj arbejdsgruppe, hvis medlemmer skal være aktionens talsmænd. Frem til sommer skal denne gruppe udarbejde statutter og lægge planer for aktionens videre forløb. Det blev besluttet, at

gruppen skulle bestå af lige mange kvinder og mænd, tre af hver. Ud over initiativtagere, Weisner fra Hannover, Dieter Grohmann fra Dortmund og Eva-Maria Kiklas fra Dresden, der fik størstedelen af de 104 afgivne stemmer, valgtes Magdalene Bussmann fra Essen, Anne-gret Laakmann fra Paderborn og Herbert Brüning fra Kiel som talspersoner. Der var ingen kandidater fra det sydtyske område. Man besluttede desuden at leje et lokale, hvor der kunne indrettes et kontor, og at ansætte en timelønnet til at passe det. Ifølge initiativets egne oplysninger finansieres det udelukkende af gaver.

Hovedpunkter i denne initiativets anden etape er etablering af netværk i de enkelte bispedømmer og sammensætning af grupper med indgående kendskab til indholdet i reformønskerne. Ud over aktionerne i forbindelse med pavebesøget, der absolut ikke vil være af »forstyrrende« karakter, arrangeres en aktionsdag i Hildesheim den 12. september. Man valgte at gøre det dér, fordi Centralkomiteen af Tyske Katolikker afholder »Katolsk Kongres« i Hildesheim i dagene 12. til 15. september; kongressens tema er: »Solidaritet kan ikke deles«. En repræsentant for

Centralkomiteen deltog i mødet i Düsseldorf.

»Rådslagningen« indledtes med en opsummering af aktionens hidtidige forløb, der tydeligt viste, hvor forskelligt de enkelte biskopper har forholdt sig til den. En række deltagere kunne fortælle om mere eller mindre gode samtaler med deres stedlige biskopper, mens andre, som de sagde, havde fået den besked, at deres biskop anså enhver samtale for nytteløs.

Initiativtagere til lignende aktioner i Østrig, Belgien,

Holland og Frankrig var til stede i Düsseldorf.

Underskriftindsamlingen, der indledte aktionen »kirkefolkets ønsker«, gjaldt afskaffelse af det tvungne cølibat, mulighed for at præstevie kvinder, lægfolks medindflydelse ved bispeudnævnelser, ændringer i kirkens seksualmoral. Godt 1,8 millioner skrev under og støttede dermed initiativtagernes ønske om en reform inden for Den katolske Kirke; omkring 80% af underskriverne var katolikker.

»Kirkefolkets ønsker« nu også i Italien

Rom (KNA) - I Italien organiseres nu en aktion »kirkefolkets ønsker« lige som dem, der har været i Østrig og i Tyskland. I Rom, i Milano, Bolzano, Pisa, Napoli og Palermo er man allerede begyndt at samle underskrifter, fortæller Luigi de Paoli på initiativgruppens vegne; målet er 500.000 underskrifter på landsplan. Indtil nu er det kun i Sydtyrol, der er gennemført en folkeafstemning om reformer inden for kirken.

I en »appel til Gudsfolket« beder reformgrupperne de

troende om at skrive under på, at de ønsker »rettigheder og friheder inden for det katolske fællesskab«.

Endvidere drejer det sig om deltagelse i valg af præster og biskopper, om at indføre ordination af kvinder, om afskaffelse af det tvungne cølibat og om at lade gengifte fraskilte modtage kommunionen. Initiativtagerne taler for at lade samvittigheden råde i spørgsmålet om fødselskontrol og går imod diskriminering af homoseksuelle.

Kirkefolket i Tyskland, Østrig og Sydtyrol ønsker at tale med paven

Hildesheim (KNA) - Initiativtagerne til »Kirkefolkets ønsker« i Tyskland, Østrig og Sydtyrol har skriftligt henvendt sig til pave Johannes Paul II og anmodet om en samtale.

I et for nyligt offentliggjort brev har initiativtagerne meddelt, at dette skridt er nødvendigt, eftersom biskopperne desværre ikke med tilstrækkelig vægt har overbragt paven de mange troendes anliggender. I henvendelsen til paven hedder det blandt andet: »Kære broder pave! De må ikke betragte os som modstandere, men som Deres søstre og brødre i den fælles tro«.

Det drejer sig om kirkens struktur

Den store tilslutning til »Kirkefolkets ønsker« betyder for kirkens ansvarshavende en forpligtelse til en broderlig samtale, mener initiativtagerne. Til syvende og sidst drejer det sig ved denne aktion ikke så meget om ind-

holdet i de centrale tros lærespørgsmål, men om kirkens struktur.

En af initiativtagerne til underskriftindsamlingen i Tyskland, Christian Weisner, oplyser, at paven ved sit besøg i Tyskland i juni 1996 vil have mulighed for en samtale. I brevet til paven har man vedlagt »Kirkefolkets ønsker« som bilag.

Troen styrkes

I flere år har man haft indtryk af, at hverken Rom eller de fleste lokale biskopper har været tilstrækkeligt bevidst om, hvor meget mange mennesker har lidt under visse hændelser i den katolske kirke, betoner initiativtagerne.

Underskriftindsamlingen skal gøre dette tydeligt. I brevet siges det, at man finder det smerteligt, når det skulle være skadeligt for kirken, at fremlægge så mange millioner troendes anliggender. Når alt kommer til alt, føler de troende i de tysktalende lande, at reformønskerne er opmun-

trende og styrker troen, men ikke troen på »kirkens uforanderlighed«. De fremførte ønsker er udtryk for redelig bekymring og fremført med respekt og uden noget ønske om en kirkespaltning.

I den gældende kirkeret har paven givet de troende ret og pligt til at meddele deres gejstlige hyrder og medkristne deres mening om det, der vedrører kirkens ve og vel. »Kun ved kirkeledelsens og kirkefolkets fælles anstrengelser vil det være muligt at klare fremtidens udfordringer«, hedder det i brevet.

Initiativtagerne gik med deres underskriftindsamling i 1995 ind for: Cølibatets afskaffelse, kvinders adgang til præstevie, høring af lægfolket ved bispeudnævnelser og en mere fri seksualmoral. Desuden gik man ind for en kirkelig kontakt til fraskilte gengifte og til gifte præster. Af de i alt 2,3 millioner underskrivere i Tyskland, Østrig og Sydtyrol var omkring 2 millioner katolikker.

Fastelavnsfest i Lyngby

70 ulveunger, spejdere og rangere fra Græsserne og Hellig Tre Kongers Trop slog søndag den 25. februar sammen med inviterede børn fra Skt. Knud Lavard menighed katten af tænden i Lyngby under ledelse af Ida Hjejle.

Først indledtes med fastelavnsmesse hos pastor Georg Nibler, siden var der tøndeslagning, biden til bolle og fest i spejdernes lokaler i Skt. Knud Lavard Skole. Det var en munter og vellykket dag.

Philip Maschke

Katolik i Danmark

Let læselig bog af sr. Hildegard Madsen O.S.B.

Sr. Hildegard Madsen OSB: *Katolik i Danmark, Pastoral-Centret (i kommission hos Niels Steensens Forlag), 1996, 64 sider og 15 sider billedmeditationer, kr. 97,50.*

Ved kirkelige handlinger som vielser, dåb, trosbekræftelse m.v. møder ikke-katolikker den katolske kirke, og man har længe savnet en overkommelig information om, hvad kirken står for, dens holdning til dette og hint og en forklaring på de ceremonier, man møder i kirken.

En sådan kortfattet og letlæselig information har Pastoral-Centret nu udgivet. Her slås det på første side fast, at Den katolske Kirke er en verdenskirke med koordinerende centrum i Rom, og i et særligt

kapitel beskrives forholdet mellem lokalkirken (f.eks. den katolske kirke i Danmark) og universalkirken. Desuden gøres kort rede for kirkens historiske udvikling i Danmark fra 1536 til vor tid.

Eftersom katolsk tro ikke kan opdele livet i privat på den ene side og politisk på den anden, gøres der nærmere rede for kirkens forhold til vort samfund og man får et overblik over de eksisterende kirkelige institutioner og deres virke i samfundet.

Skønt bogens stil er informativ, gives der på midtsiderne mulighed for at fordybe sig lidt i en række emner: Mennesket og dets jord. Kærlighed og ægteskab. Sakramenterne. Eukaristien. Peterstjenesten. Ordenslivet. Maria. Hvert

emne er illustreret med et kunsttryk og der er anført meditative tekster.

De fleste mennesker, der på en eller anden måde har mødt den katolske kirke, forbinder kirken med særprægede ceremonier, symboler og tegn. Peter Schindler udgav i 1928 en liturgisk håndbog (Peter Schindler: Liturgi, J.H.Schultz Forlag, København, 1928, 2 bind), hvor kirkens hellige steder, hellige personer, hellige handlinger, ord, tider, tegn og ting nøje forklares og beskrives. Det andet Vatikankoncil's liturgi-reform har ændret ret så meget. Da den nye bog ikke er en liturgisk håndbog har forfatteren været nødt til at begrænse sig, hvorfor der fokuseres på en gennemgang af messen,

dens ceremonier og symboler, og baggrunden for menighedernes eukaristiske fællesskab.

Efter religionsfriheden i 1849 kom der flere ordenssamfund til landet og de har sat markante spor i samfundet i form af skoler, hospitaler, børnehaver, plejehjem m.v. Mange mennesker har netop via ordenssamfundenes ar-

bejde mødt den katolske kirke, og derfor tegner bogen et billede af ordenslivet, som man kan møde det i dagens Danmark.

Da bogen er tænkt som en kortfattet information om den katolske kirke i Danmark, er der for dem, der vil fordybe sig mere i kirkens historie, kirkens tro og praksis og i kirkelige personers biografier

henvisninger til yderligere litteratur om disse emner.

Bogen er rigt illustreret med mange farvetryk. Forsideillustrationen af Robert Delaunay er en meditation i sig selv. Det vil ikke undre mig, om bogen bliver revet væk. Den fortjener det.

Carly Majholm

At alle må være ét

Chiara Lubich: *At alle må være ét. Træk af Focolarebevægelsens spiritualitet og historie. Forlaget Ny Stad 1995, 73 s., kr. 50,-*

Et karakteristisk træk ved vor tids kirkelige liv er de religiøse bevægelers voksende betydning ved siden af de traditionelle ordenssamfund. En af disse bevægelser er Focolarebevægelsen, der har sit udspring i Italien, og som nu er udbredt over hele jorden (i Danmark siden 1981).

Hvad har så denne bevægelse at byde på? - Den har sin spiritualitet at tilbyde, en spiritualitet, som har sin rod i Evangeliet, og som følger sig ind i kirkens nye symfoni af spiritualiteter.

Lige som andre spirituali-

teter i kirken har også denne et nøgleord. Hvor nøgleordet for franciskanerne er fattigdom og for jesuitterne lydighed, er det for Focolarebevægelsen enhed. Bevægelsens mål er at være med til at virkeliggøre Jesu ønske, som Han udtalte under den sidste nadver: »At alle må være ét« (Joh. 17, 21).

Opdagede evangeliet

Focolarebevægelsen opstod i Trient i det nordlige Italien under Den anden Verdenskrig, hvor en gruppe unge piger under indtryk af krigens rædsler opdagede Evangeliet på ny.

I denne lille bog fortæller bevægelsens grundlægger og leder Chiara Lubich ikke kun om, hvordan det hele begynd-

te med en intens religiøs erfaring, men også om en række hovedpunkter, der efterhånden udkrystalliserede sig: Guds kærlighed, Guds vilje, kærlighedsbudet, den korsfæstede og forladte Jesus og det at erfare, at Jesus er midt iblandt os. Alt dette præsenteres i korte, stofmættede afsnit, der både informerer og stimulerer.

For den, der ønsker at lære Focolarebevægelsen at kende, findes der ingen bedre introduktion end denne lille bog, der også egner sig til almindelig åndelig læsning.

Bogen kan købes i Stenobutikken i København, i den katolske boghandel i Århus og hos Focolare, tlf. 36 46 01 92

Focolare

Katolsk Dialog

Katolsk Dialog nr. 1/96 indeholder 3 artikler: om de fremmede, om os nordiske og om et lidt for nordiske.

Af den nederlandske teolog Marcel Poorthuis bringes første del af en forelæsningsm »Den fremmedes betydning for den religiøse identitet«. Fra religionernes »os og dem«-indstilling føres vi over omsorgs- og gæstfrihedsindstillingen. Fra fundamentalismen ledes vi over i pluralis-

men i religion og kultur. »De fremmede« kan opfattes som både »de andre« og »os selv«. mange dybsindige tanker. Jeg ser frem til anden del i nr. 2.

Oliv Bohn har en artikel »Den katolske kirke i Norden og nordisk kultur«. Et konglomerat af strøtanker i en forfriskende form, der kræver en del arbejde af læseren. Vores nordiske kultur har ændret sig voldsomt i de sidste 50 år. De mere traditionsbundne ka-

tolikker og de indvandrede katolikker med deres mangfoldighed af holdninger stilles alle overfor en nødvendig inkulturation, som Bohn betegner som en evangelisering, fordi den overfladiske tilpasning ikke er nok. Vi kan som svar kule os ned i vores egen katolske ghetto. Og det er ikke smart. Eller vi kan danne basismenigheder som en standard-menighedsdannelse, som de etniske grupper ville stå uforstående overfor. Eller basismenighederne kunne være grundlag for en ægte, kristen pluralisme, med respekt for alle autentiske, kristne trosformer.

Pater L. O. Dorn har nogle »Tanker omkring festen for Skt. Ansgar«, hvis missionsarbejde blandt de lidt for nordiske jo ikke lykkedes. I den tidlige middelalder havde man endnu tanker om inkulturation, så man ikke blot væltede »hedningernes« templer og forbød deres skikke, men opførte sig menneskeligt, og det har afgjort passet til Ansgars indstilling, som det beskedne og elskværdige menneske, han var. Sætningen »Uden for kirken ingen frelse« har han vel sagtens forstået traditionelt og bastant.

Det var en sætning, der gav motivation til missionsarbejdet, men som i dag ikke forstås bogstaveligt. P. Dorn forklarer, hvorledes vi kan forstå den.

Endelig bringes en boganmeldelse, skrevet af Anna Forsberg.

Ove Leerbeck

Nyt nummer af TEMA

Årets første nummer af TEMA, der udgives af Pastoral-Centret, er en forberedelse til Fasteaktionen 1996. Hæftet indeholder, hvad man kan kalde besindelsestekster til fastetiden, en besindelse, der gerne skulle munde ud i en parathed til at støtte Den nordiske Bispekonferences fasteaktion.

Der indledes med et digt af den latinamerikanske forfatterinde, Elvira Romero de Arcaute med titlen: »Hvad ville Gud gøre, hvis han havde penge?«

En fasteprediken af pastorteoologen Rolf Zerfass med titlen »Vores historie med de 10 bud«, går ud fra budene,

som de står i 2. Mosebog. Læser vi dem her, i deres originale toneart, erkender vi i højere grad baggrunden og hensigten med denne menneskekulturens store arv og hjælper os til at bringe vore følelser i orden og klare vore spørgsmål.

Fastedugen

Årets fastedug, som har titlen »De udstødtes håb« bringes på midtersiderne. Den er malet af den tyske præst, Siegfried Köder. Han er uddannet sølvsmed og har studeret billedkunst i fire år på Kunstakademiet i Stuttgart. 40 år gammel besluttede han sig til blive præst. Billederne er lyses-

de og udtryksstærke i form af en triptychon. Kristus i midten har med sin lidelse og død givet lidende og udstødte mennesker håb. De to yderfløje viser håbshistorier fra Gamle og Ny Testamente.

Til fastedugen har jesuitterpateren, Theo Schmidkonz skrevet meditationstekster, som indbyder til at se og høre, at overveje og at handle.

Sidst i hæftet anmelder Carly Majholm Sr. Hildegard Madsens bog »Katolik i Danmark«.

TEMA kan rekvireres ved henvendelse til Pastoral-Centret, tlf. 31 24 26 30.

ks

Nyt katolsk tidsskrift

Vor initiativrigdom med hensyn til Ordets forkyndelse må være stor, og som et eksempel herpå hilser jeg »Ord på vejen« velkommen, skriver biskop Czeslaw Kozon i tidsskriftets første nummer.

»Ord på vejen« er blevet til på initiativ af de katolske menigheder i Birkerød og Hørsholm. Det bringer prædikener til hver søn- og helligdag samt forskelligt andet katolsk stof.

Det første nummer inde-

holder prædikener af biskop Hans L. Martensen og flere af vore præster, men der også er lægfolk blandt skribenterne til de korte og læseværdige prædikener.

Redaktionen tilstræber at bringe stof på et tilgængeligt niveau til glæde for lægfolk i almindelighed, herunder ikke mindst syge, der ikke kan deltage i kirkens liv.

Ansvarshavende redaktør er p. Andrzej Papuga. I redak-

tionen er iøvrigt Niels Tiedemann, Frans Ove Larsen, sr. Mamertis, sr. Anna Maria, sr. Lydia og sr. Agnes.

»Ord på vejen« udkommer 6 gange årligt og koster 25,- kr. pr nummer. Abonnement tegnes for 120 kr. Det dækker prædikener for en periode af to måneder. Abonnement tegnes hos Torben Johansen, Opnæsgård 13, 2., 2970 Hørsholm. Tlf. 42 863546.

kk

Nyt fra Katolsk Forlag

»Er miraklernes tid forbi?« af sr. Briega McKenna, 121 s., kr. 140,-.

I 3 år kæmpede hun mod sit kald for ikke at blive en tåbe for folk. I dag er hun kendt i vide kredse jorden over. Danmark får besøg 21.-29. april.

»Syndere og helgener i Bibelen« af Elsebet Kieler: i Gl. Testamente: kr. 200,-, i Ny Testamente: »Kristi Efterfølgelse (i evangelierne): kr. 285,-. »Det nye menneske« (i Ap. gern. og Joh. Åb.): kr. 130,-.

De 3 bind kan læses uafhængig af hinanden. En god basis for private åbenbaringer i vor egen tid.

»Kunsten af overleve, når man er gift med en katolik«. Tegneserie med klar besked i humoristisk form. Nyt oplag, 64 sider, kr. 75,-.

»Over håbets tærskel« af pave Johannes Paul II, 195 s., kr. 198,-.

»Et stærkt personligt dokument,« skrev Åge Hauken o.p. i det norske kirkeblad »Broen«, »som formår at formidle håb til en verden i nød... Det skulle ikke forbyde mig, om Joh. Paul af eftertiden vil få tilnavnet »Den store«.

»Salomos dom - 3000 år efter. Det ufødte barns symfoni« af Jerome Lejeune, 144 s. ill., kr. 95,-. Mere aktuel end nogensinde.

Ring eller skriv til:

Katolsk Forlag,
Bredgade 69 A, st., 1260 København K.,
Tlf. 33 14 82 92 ma-frø kl. 10-12.

Irsk ordenssøster holder retræter og foredrag om helbredelse ved bøn

Den irske ordenssøster *Briega McKenna* fra St. Clare Congregationen i Florida kommer til Danmark for at tale og bede med de danske katolikere. Besøget sker i perioden 21. april til 1. maj og er kommet i stand efter en indbydelse fra pastor *Benny Blumensaat*, Skt. Pauls Kirke i Taastrup ved København.

Sr. Briega, som er kendt uden for Danmarks grænser for sine retræter, møder og foredrag, benævner selv sit kald »Healing Ministry«, helbredelses-gerning.

Programmet i Danmark

Sr. Briega, der ledsages af en irsk præst, Fr. Kevin Scallon, indleder besøget med en helbredelsesgudstjeneste den 22. april kl. 18.30 i Skt. Marie Kirke i Haderslev.

Dagen efter, den 23. leder hun en retrætedag på Sostrup for både lægkvinder og ordenssøstre.

Onsdag den 24. er der helbredelsesgudstjeneste i Skt. Pauls Kirke i Taastrup kl. 19.00.

Torsdag den 25. er sr. Briega i Vor Frue Kirke i Næstved, hvor der vil være tilbedelse fra kl. kl. 16-18, derefter foredrag og bøn for helbredelse.

Fredag den 26. er der reception fra kl. 15-17 i Skt. Pauls Kirkes menighedssal, Taastrup, i anledning af Katolsk Forlags udgivelse af sr. Bregies bog, »Er miraklerne tid forbi?«. Fra kl. 18-22 foredrag, bøn og messe.

I weekenden 27/28. april er der retræte, ligeledes i Taastrup, om bøn og helbredelse, ledet af sr. Briega og fr. Ke-

vin. Lørdag fra kl. 10-16 og søndag kl. 10-14.

28. april vil sr. Briega tale og bede i forbindelse med den engelske messe i Skt. Annæ Kirke på Amager.

Den 29. april er der møde med præster og søstre på Nordvangsgård kl. 17.

Der bliver også et økumenisk arrangement i Bethlehemskirken på Åboulevarden 18 i København tirsdag den 30. april. Aftensang kl. 19, helbredelsesgudstjeneste, forbøn og taler.

Alle er velkomne til arrangementerne, men tilmelding og betaling er påkrævet til retrætedagene i henholdsvis Sostrup og Taastrup. Kontakt Maria Truelson for yderligere oplysninger på telefon 36 45 12 60.

ks

Pilgrimsrejse til Medjugorje

Den 24. juni 1996 på Johannes Døberens fest, er det 15 år siden, at de påståede Maria-åbenbaringer for seks børn begyndte i en lille bjerglandsby i Bosnien-Herzegovina. Ifølge børnene bragte jomfru Maria budskaber til det lokale sogn og hele verden. Et budskab om fred. I anledning af 15 års dagen arrangeres der en pilgrimsrejse dertil i perioden 19. - 30. juni. Ifølge de nu voksne »seere« viser jomfru Maria sig stadig dagligt.

I Johannes evangeliet kapitel 2, siger jomfru Maria til tjenere, efter at vinen er sluppet op: »Hvad som helst Han siger til jer, det skal I gøre«.

Ifølge pastor Benny Blumensaat, Skt. Pauls Kirke Taastrup, gentages dette budskab i Medjugorje - det blev også hørt i Fatima i Portugal i 1917 - »og grunden er, at mange har glemt Gud, mange har vendt sig bort fra troen og gør ikke, hvad Jesus beder os om. Derfor kommer jomfru

Maria som en moder og minder os om vigtigheden af at tro på Gud.« Benny Blumensaat er pilgrimsrejsens guide.

»Der er en grund til, at dette råb lyder fra Himlen i dag, tiden er kostbar, og det er sidste gang, at jomfru Maria viser sig på jorden«, fortsætter Blumensaat. Hun siger, at vi skal gøre Gud til vort midtpunkt, at vi skal have en stærk tro, at vi skal forsone os med Gud og hinanden, at vi skal omvende os; budskabet, som Johannes Døberens prædikede, og at vi skal bede meget. Både i Fatima og Medjugorje siger hun, at gennem bøn og faste kan vi afværge krige og naturkatastrofer, og med Rosenkransen i hånden har vi det stærkeste middel imod Satan«.

Der har været ca. 25 millioner pilgrimme fra alle kontinenter og alle trosretninger i Medjugorje. »Hvad er det, der får millioner af mennesker til at drage på pilgrimsrejse?«, spørger Benny Blumensaat.

»Svaret ligger i menneskets længsel efter Gud. Drevet af en indre kraft, forlader pilgrimmen hjemmets tryghed og drager ind i det ukendte. Ligesom israelitterne instinktivt længes efter og drager til Jerusalem, således længes pilgrimmen efter Guds by og drager på pilgrimsrejse.

Pilgrimstederne er små øer, hvor mennesket er væk fra dagligdagens bekymringer og er åben for Gud på en ny måde. Pilgrimene er Gudssøgere. Når pilgrimmen finder Gud, genopdager han sit eget hjerte - somme tider efter en lang, lang rejse.

Pilgrimstederne er rettet mod evangelisation, dette er pilgrimmens vigtigste opgave, når han rejser fra pilgrimstedet, at bringe Jesus Kristus og Hans budskab til en ventende verden: »Hvad som helst Han siger til jer, det skal I gøre«.

ks

Møder og arrangementer

DUK-KALENDER

FIRMELSE ØST WEEKEND den 15.3.-17.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Sjælland og Lolland/Falster. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 29.3.-31.3.1996 på Øm for alle firmander, der bor på Fyn og Jylland. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.

UNGDOMSMESSE den 31.3.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

FÆLLES KUK AFTEN den 10.4.1996 kl. 19.00 i Krypten under Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Alder: 12-18 år. Tilmelding senest den 20.3.1996.

LEJRELEDELSESKURSUS den 12.4.-14.4.1996 på Øm for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1996. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 22.3.1996.

UNGDOMSMESSE den 28.4.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

LEDERTRÆNING den 2.5.-5.5. på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Alder oplyses senere. Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 11.4.1996.

BØRNEDAG den 5.5.1996 kl. 12.00-17.00, Frederiksberg Have på plænen foran slottet. Alder: 7-12 år, men tag bare familien med på skovtur. Medbring frokost og tæppe til at sidde på. Tilmelding senest den 15.4.1996

UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!
Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og 300,- kr. for lejre. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

8-dages retræte på Als Kloster

Lørdag d. 24.8. - søndag d. 1.9.96

»Bønnens Vandring«
ud fra bibelske tekster og Johannes af Korsets lære.

Retræteledere: Grethe Livbjerg og pastor Poul Clausen

Pris kr. 1.400,-
Tilmelding på tlf. 39 63 53 33.

DKKF - Øst

Torsdag d. 28. marts 1996
indbydes til foredrag i Skt. Hans kirkes menighedssal, Bjerggade 10, Køge.

Jørgen Nybo Rasmussen taler kl. 19 om

»Birgitta af Vadstena«.

Der indledes med fællesspisning kl. 18.
Pris kr. 25,- incl. kaffe.
Drikkevarer kan købes.

Tilmelding til: Ruth Meyer, tlf. 31 42 76 71, Else Brask, tlf. 31 54 98 14 eller Lisbeth Poulsen, tlf. 53 66 81 60 - senest d. 26. marts 1996.

Alle er velkomne.

Lyt til anderledes radio hver mandag og tirsdag kl. 20-23

I de kommende uger kan
RADIO STENO
bl.a. byde på følgende udsendelser.

Mandag d. 18.3. på 107,9 MHz (Hybridnet, Frederiksberg 87,7 MHz):
20.15: Forum - i organisationen TRO & LYS' regi.

20.05: Antennen - Bjørn Håkonsson, psykolog og leder af Den katolske Højskole i Malmø: »Tro og tvivl«, om at forstå og misforstå. Nr. 5: Den historiske Jesus - den opstandne Jesus.

21.35: Fokus - Finn Vejgaard, sognepræst: Det moderne ægteskab.

22.05: De tosprogede program - Svensk.

22.35: Natbordet - Fra kirkefædrenes skrifter.

Tirsdag d. 19.3. på 88,2 MHz (Hybridnet, København 89,4 MHz):

20.15: Forum - Drøftelse om den internationale forening PAX CHRISTI og dens aktiviteter i Danmark.

21.35: Antennen - Bjørn Håkonsson fortsætter sin serie »Tro og tvivl« om at forstå og misforstå. Nr. 6: Jesu mirakler.

22.05 Fokus - Gunhild Lindstrøm, bibliotekar: Lydbøger.

22.35: Natbordet - Fra kirkefædrenes skrifter.

OBS.: Disse tre udsendelser samt et program på vietnamesisk kan høres på 107,9 MHz mandag den 25.3.

Tirsdag d. 26.3. på 88,2 MHz (Hybridnet, København 89,4 MHz):

20.15: Forum - Arrangeret af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund.

21.35: Antennen - Bjørn Håkonsson: Nr. 7 i serien »Tro og tvivl« om at forstå og misforstå.

22.05: Fokus - Max Reiter: Jesu lidelse.

22.35: Natbordet - Fra kirkefædrenes skrifter.

OBS.: Disse tre udsendelser samt et program på spansk kan høres på 107,9 MHz mandag den 1.4.

Ønsker De at annoncere i »katolsk orientering«

Henvend Dem trygt til
bladets redaktionskontor
Vesterbrogade 28, 4., 1620
København V. Tlf. 31 21 14 44

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Fonde

Rejsefond oprettet

Det vil nu være muligt fremover at hjælpe katolske præster, der ønsker at rejse til Medjugorje eller andre katolske valfartssteder, og som ikke selv har midler til det, ved at indbetale penge til en dertil oprettet girokonto. Alle beløb, store og små, er velkomne.

Girokonto: 1 639 1093
Adresse: Jens Messerschmidt
Schimmelmansvej 41
DK - 2920 Charlottenlund

DET SKER PÅ MAGLEÅS

On. d. 13. - to. d. 14.3.:
Skovtofte Seminarium.

Fr. d. 15. - sø. d. 17.3.:
RPU.

Sø. d. 17.3.: kl. 14.00.
Wienereftermiddag
(se anden annonce)

Ma. d. 18. - ti. d. 19.3.:
Landssammenslutningen
af hospitalslaboranter.

Ma. d. 18. - ti. d. 19.3.:
V. Kann-Rasmussen.

Ti. d. 19. - fr. 22.3.:
Gymn.skolelernes Engelsklærerforen.

Fr. d. 22. - lø. d. 23.3.
Sankt Joseph Skole, Roskilde.

Lø. d. 23. - sø. d. 24.3.:
Katolsk Arbejderaktion.

Sø. d. 24. - on. d. 27.3.:
Danske Fysioterapeuter.

On. d. 27. - to. d. 28.3.:
Arbejdsmarked Fondet.

To. d. 20. - lø. d. 30.3.:
Københavns Amt.

Fr. d. 29. - lø. d. 30.3.:
Landbohøjskolen.

Magleås-træf

17.3.96 kl. 14

Wienereftermiddag med Scala-trioen

Et genhør med den fine gamle underholdningsmusik, som engang lod sig høre herhjemme på Wivex og slige steder og som i dag stadig kan opleves i Prag og Wien.

Der serveres kaffe mellem kl. 14 og 15.
Koncerten begynder kl. 15.

Scala-trioen: Anne Munk-Nielsen/violin,
Klaus Munk-Nielsen/cello, Lindy Rosberg, klaver.

Pris kr. 30,-.

Russisk aften

til fordel for gadebørn, gamle
og invalider i Skt. Petersborg

Festlig aften med underholdning etc.
Mulighed for køb af drikkevarer og
russiske specialiteter.

Fredag d. 12.4. 1996 kl. 19.30
i menighedssalen, Stenosgade 4 B.

Alle interesserede er velkomne.

Radio Steno

Mandage kl. 20-23 på 107,9 MHz
(Hybridnet, Frederiksberg 87,7 MHz)
Tirsdage kl. 20-23 på 88,2 MHz
(Hybridnet, København 89,4 MHz)

Nær og Fjern - Nyheder og meddelelser.
Forum - Debatprogram med gæster i
studiet og åben telefonlinie.

Antennen - Tro i vor tid.

Fokus - Om Bibelen, kirken, litteratur,
kunst, kultur m.v.

Natbordet - Noget godt at slutte dagen
med!

Om mandagen sender vi desuden et pro-
gram for tosprogede og om tirsdagen
Magasin med indslag om aktuelle emner.

Pilgrimsrejse med fly til apostlen Jakobs grav i Santiago de Compostela

Fra den 22.7. - 29.7.96
med pastor Jan Ophoff, o.præm.
Kr. 5.600,- incl. fly, transfer, hotel + 1/4
penslon og udflugter.

Henvendelse for program:
Henrik Tarp, Spain Travel tlf. 57 82 13 73

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den
som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette
testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekon-
toret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Me-
nighedspleje værelser el. lejl. i hele Stor-
københavn. Gratis for begge parter formidles
kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at
udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje
33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22

Åbent: Tirs., torsd. og fred. kl. 16-18,
onsd. 14-18, Sønd. 11-13.
Lukket fra 31.3. - 8.4. 96 - begge dage
incl.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE
V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og for-
sikringservice, uafhængig af de enkelte
forsikringssselskaber i:

- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LÅVER SPECIALFORSIKRINGER FOR
KATOLSKE KIRKER - RING OG FOR-
HØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT
TAGE OS MED PÅ RÅD!

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet
ved at oprette et testamente.
Men ikke alle.
Ring til RET&RÅD i Roskilde.
Vi beskæftiger os meget med
testamenter og generationsskifte.
Vi kan hurtigt - og gratis - for-
tælle, om det vil være en fordel
for dig og din familie, at få
lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVØR

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De trykthed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse
og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eftf.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald
også anmeldelse til skifteret, sygesik-
ring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstre
Bedemændenes Landsforening

Savner De en gaveidé?

Giv Deres venner og bekendte
et årsabonnement på
»katolsk orientering«.

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester

Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30 86 26 09

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr

Vestre Kirkegårds Allé 28-32

2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Skat. Olyst. 10 · Roskilde · 46 15 10 15

det er altid sikkert med en registreret revisor

Mod det hellige år

Fortsat fra forsiden

Underkommissionen for nye martyrer arbejder med en liste over nye martyrer fra kristenforfølgelserne i vort århundrede. Kommissionen har allerede haft kontakt til 50 lokalkirker, hvor der i dette århundrede har været tale om forfølgelser. Den historisk-teologiske kommission vil sørge for det åndelige grundlag for hele forberedelsesarbejdet, så der bliver indholdsmæssig ensartethed i planlægningen. Man vil videnskabeligt tage fat på »mørke sider« i kirkehistorien som grundlag for samvittighedsrånsagelse.

Den pastorale kommission forbereder retningslinier for en global pastoral indsats i det hellige år, og den kulturel-kunstneriske kommission gør sig tanker om musikalske initiativer, udstillinger, konferencer og skuespil.

Den sociale kommission vil udarbejde forslag til, hvordan man i det hellige år kan skabe mulighed for forsoning, gældssanering, tolerance og solidaritet.

Mediekomiteen vil sørge for informationer om det hellige år. Desuden er der særlige komiteer for byen Rom og for Jerusalem, hvor det hellige år efter pavens ønske skal fejres på en særlig måde.

Endelig er der en teknisk kommission, der sammen med de statslige myndigheder skal planlægge indkvartering af gæster og sanitære forhold, samt en koordinationskomité mellem Vatikanet og den italienske stat, der skal behandle fælles problemer.

Den 22. januar holdt Hans Küng sin sidste forelæsnng for det teologiske fakultet. Foto KNA.

Hans Küng kræves rehabiliteret

Tübingen (KNA) - Det teologiske fakultet ved universitetet i Tübingen har krævet de kirkelige disciplinærforsaltninger mod Hans Küng ophævet. »Vi kræver som katolsk-teologisk fakultet Hans Küng rehabiliteret som katolsk teolog«, sagde fakultets dekan, Herbert Niehr for nyligt i anledning af Hans Küngs pensionering. Hans Küng bliver i marts måned 68 år.

Ved samme lejlighed fik retorikprofessor Walter Jens overrakt universitetets medalje i sølv, universitetets højeste udmærkelse.

Altid på katolsk grundlag

Hans Küng har altid udviklet sine problemstillinger og teser på grundlag af den katolske tro og den katolske kirkeforståelse, sagde Niehr.

Eftersom der nu ved hans pensionering var opstået en

ny situation, burde de ansvarlige kirkelige instanser, især biskoppen af Rottenburg, Walter Kasper, og den romerske trosrækkongregation, tage sagen op til ny overvejelse.

Dekanen understregede i forbindelse med erklæringen, der var underskrevet af alle medlemmer af fakultetet, at fakultetet hverken havde foranlediget eller støttet Küngs afsked i 1979, og han beklagede det skete. Efter mere end 16 år er det den første anmodning om Küngs rehabilitering.

Vatikanet fratog ham i 1979 muligheden for at undervise på grund af afvigende standpunkter vedrørende kristologiske spørgsmål og betydningen af den pavelige ufejlbarlighed.

Professor Hünermann protesterer til dekanen

Fakultets professor i dogmatik, Peter Hünermann, har imidlertid efterfølgende i et brev til dekanen kritiseret, at fakultetet har givet det udseende af, at man var enige i henvendelsen.

Ifølge Hünermann har han aldrig fået teksten forelagt og han distancerer sig i øvrigt fra fakultetets erklæring, idet

**FASTEAKTIONEN
Caritas Danmark
Giro 404-3979**

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør),
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær),
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafin
og Maria Jørgensen.

Storbritannien:

Kirker aktionerer mod våbenhandel

London (KNA) - Askensdag iværksatte kristne kirker i Storbritannien en aktion imod våbenhandel. frem til pinse - den 26. maj - vil menigheder og organisationer gennem forskellige initiativer gøre opmærksom på problemet og påvirke de folkevalgte der, hvor de hver især holder til, til at tage emnet op i parlamentet.

Våben og vold hænger sammen

At våben og vold er nært forbundet, kan man ikke komme uden om; derfor kan man ikke bare forholde sig til handel med våben som til enhver anden form for handel, siger formanden for den katolske bispekonference i England og Wales, kardinal Basil Hume.

I moralsk henseende vil våbenhandel aldrig være neutral, understreger kardinalen

og fortsætter: Produktion af våben vil heller aldrig kunne retfærdiggøres med den begrundelse, at det skaber arbejdspladser.

Våbensalg kontra arbejdsløshed

Naturligvis ville det føre alvorlige problemer med sig, hvis man indstillede den samlede våbenproduktion. »Men disse vanskeligheder retfærdiggør ikke, at der fortsat sælges våben til eksempelvis lande, hvor der forekommer svære overgreb på menneskerettighederne, og hvor international ret bliver brudt«, lyder det fra kardinal Hume. kardinalen henviser til en rundspørge, som viser, at 80% af briterne er imod salg af våben til totalitære stater, også selv om det medfører en stigning i arbejdsløsheden.

Afgørelser i kirkelige ægteskabssager skal fremmes

Vatikanet (KNA) -Pave Johannes Paul II har anmodet de kirkelige domstole om at fremme afgørelser i ægteskabssager. De involverede parter skal ikke holdes i uvished i lang tid, udtalte paven

over for medarbejderne af Den romerske Rota, der er kirkens øverste retsmyndighed. Ægtefællerne kan selv bidrage til en hurtig sagsbehandling ved at fremskaffe de nødvendige dokumenter.

Katolsk biskop fremhæver Luther

Hamburg (KNA) - Den tyske Bispekonferences økumeniske kommissions formand, biskop Paul-Werner Scheele, har peget på fællesstræk mellem den katolske kirke og Luther.

Mange stridsspørgsmål de to kirkesamfund imellem udviklede sig efter Luthers død, sagde biskoppen for nyligt i et interview med »Sonntagsblatt« i Hamburg, og fremhævede, at den lutherske kirkes sakramentale teologi og praksis ikke er så præsent, som Luther selv havde tænkt og ønsket det.

Luther holdt fast ved bispeembedet

Hvis biskoppen i dag kunne træffe Luther, var det muligt, at de sammen ville kæmpe mod andre, sagde biskop Scheele. Han fandt i Luthers

95 teser »mere katolsk« end man kunne finde i andre kirker.

Biskoppen advarede i øvrigt imod, at man i en letkøbt embedskritik påberåber sig Luther, som holdt fast ved bispeembedet som en nødvendighed, men kraftigt kritiserede, at biskopperne på hans tid også var politiske herskere. Desuden måtte man værdsætte, hvad Luther havde gjort for de kristnes enhed.

I forbindelse med den økumeniske samtale mellem den katolske og de lutherske kirker om de i det 16. århundrede formulerede lærefordømmelser, har de tyske biskopper formelt tilsluttet sig et udkast til en fælles erklæring om retfærdiggørelseslæren. Man måtte nu håbe, udtalte biskop Scheele, at den evangeliske kirke ligeledes ville formulere

Med dette frimærke mindes det tyske postvæsen året for Luthers død 1546.

re en positiv stillingtagen over for Det lutherske Verdensforbund i Genève. »Det ville blive første gang, der mellem den katolske og den evangeliske kirke fra højeste sted kunne forkyndes en bindende central læreudtalelse«, sagde biskoppen og udtalte til sidst håb om, at dette allerede kunne finde sted i 1997.

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Udgiver: Ansgarstiftelsen
Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 16.500.

**Næste nummer
udsendes
den 27. marts**

Konflikten blandt de ortodokse, side 2
 Sku' vi ikke invitere paven, side 5
 Rejsebrev fra Namibia, side 7
 Orientering fra sognene, side 8-12
 Bøger, side 13

Alvorlig konflikt mellem ortodokse kirker

Strid om hvilket patriarkat Estland skal høre til

Moskva (KNA) - Patriarkatet Moskva har suspenderet alle forbindelser med Det økumeniske Patriarkat i Konstantinopel på grund af striden om, hvilket af de to patriarkater den ortodokse kirke i Estland skal høre til. Dermed er forbindelsen mellem den talræstigt største, ortodokse nationalkirke og Konstantinopel i realiteten afbrudt.

Moskvas reaktion

Bruddet førte til, at patriarken af Moskva, *Aleksij II*, for første gang siden den russiske kirkes selvstændighed i 1589

fejrede en gudstjeneste uden at nævne den økumeniske patriark ved navn, meddeler det russiske nyhedsbureau ITAR-TASS. Det var Moskvas reaktion på *Bartholomaios I's* beslutning om at stille den nationalistiske fløj af den estiske kirke under sin jurisdiktion.

Det begyndte, da Estland blev frit

Forinden havde den russiske kirkes hellige synode advaret Det økumeniske patriarkat imod en splittelse af kirken. *Bartholomaios* opfordredes til ikke at tage »de skismatiske præster og lægfolk fra Estland under sin beskyttel-

se«, fordi en sådan fremgangsmåde var »helt i modstrid med kirkeretten«.

De ortodokse imellem begyndte disputation allerede i 1991, da Estland fik sin selvstændighed igen. I 1995 afgjorde en domstol, at »Den estiske apostoliske ortodokse kirke i Eksil«, der havde til huse i Stockholm og hørte under Konstantinopel, var den retmæssige efterfølger for mellemkrigsårenes etniske ortodokse kirke.

Eksilkirken rev sig løs af patriarkatet Moskva i 20'erne. En del estiske menigheder sluttede sig sidste år til eksilkirken og undsagde biskoppen af Tallinn.

Nødvendig med alle katolikkers enhed i menighederne

Et af Den nordiske Bispekonferences mange emner på mødet i Island her i marts var sognene og de etniske grupper. De katolske indvandrere, som kommer fra flere end 100 forskellige lande ønsker guds-

tjeneste på eget sprog, medens sognepræsterne på den anden side påpeger nødvendigheden af alle katolikkers enhed i menighed og bispedømme. Læs mere på side 3 om biskoppernes møde.

Opstandelsen. Billedet er fra begyndelsen af det 16. århundrede og malet af en svabisk mester efter et stik af Martin Schongauer. Det befinder sig på slotsmuseet i Sigmaringen.

Den katolske kirke i Danmark nu på internet

Med det lidt underlige navn »KAT-Web/DK« og adressen <http://inet.uni-c.dk/~oledam> har den katolske kirke i Danmark fået sin egen 'side' på internet. Hermed følger kirken herhjemme sig til den voksende gruppe af bispedømmer, der går på nettet.

Formålet med siden er bl.a., at journalister, bibliotekarer og andre, der har interesse i at søge oplysninger om den katolske kirke på denne måde gratis og hurtigt kan få dem.

'Siden', der er under opbygning, indeholder en kort artikel om hvad den katolske kirke er, kirkelige nyheder, arkiv med udvalgte katolske tekster, postadresser og tele-

fonnumre for den katolske kirke i Danmark; alle sogne og menigheder, katolske skoler og børnehaver samt alle institutioner er således med. Siden indeholder desuden katolske internet-adresser, hvor man med et museklik kan komme den katolske verden rundt i løbet af få sekunder. Der er bl.a. 'link' til Pavestolen, Vatikanets homepage, jesuitternes og franciskanernes net, til flere bispedømmer i verden, til forskellige katolske universiteter og informationscentre m.v.

Det er også muligt via siden at stille spørgsmål til en præst (en af jesuitterne på Niels Steensens Kollegium).

Både spørgsmål og svar behandles fortroligt.

Via denne side kan komme til Sostrup, der har sin egen spændende »homepage« med billeder og musik. Og der er 'link' til »Kirken på nettet«, et sted, hvor der lægges særlig vægt på Folkekirken, men hvor der er også plads til andre kristne kirker.

Det understreges, når man kalder siden via sin PC, telefon og modem, at det er en »officiel homepage for den katolske kirke i Danmark«.

P. Leslie Dom S.J., Ole Dam, John-Erik Stig Hansen og Knud Kluge har arbejdet med denne »tjeneste« i et år.

kk

Næsten alle menigheder i landet var repræsenteret, da DUK holdt årsmøde på Ømborgen i marts og bl.a. vedtog et arbejdsprogram, som vidner om gå-på-mod og opfindsomhed, skriver *Maria Jørgensen* i sin artikel om årsmødet på side 5.

Chok over brud mellem Moskva og Konstantinopel

Moskva/Paris (KNA) - Brudet mellem patriarkaterne Moskva og Konstantinopel har udløst chok og beklagelse i ortodokse og økumeniske kredse i hele verden. Det fortæller den ortodokse pressetjeneste »Syndesmos«. At de to søsterkirker ikke kunne nå frem til en fordragelig løsning på konflikten om den ortodokse kirke i Estland, vidner om »tragisk uenighed« og splittelse mellem de ortodokse af i dag.

Utilstrækkelige argumenter

Iagttagere peger i følge »Syndesmos« på, at begge patriarkater har anført historiske, nationalistiske og politiske argumenter til deres forsvar, eller de har argumenteret på baggrund af kirkeretten. De har forsømt at søge at finde en løsning i »den traditionelle enhedens og konciliaritetens

ånd« og ikke benyttet sig af muligheden for at lade andre ortodokse kirker mægle.

Også historikeren *Dmitri Pospjelowski* frygter en dyb og langvarig splittelse blandt de ortodokse. I »Moscow Times« taler han om faren for »det største skisma siden 1054«. Dengang kom det til et brud mellem Rom og Konstantinopel. I skrivelsen til den økumeniske patriark, *Bartholomaios I* af Konstantinopel, i hvilken patriarkaten Moskva meddeler ham, at forbindelserne er afbrudt, beskyldes han for at ødelægge den enhed, der i århundreder har været mellem de ortodokse.

Der er sendt bud til alle ortodokse kirker med meddelelsen om, at Estlands kirke igen er under Konstantinopels jurisdiktion. Det økumeniske patriarkats hellige synode bekendtgjorde den 20. februar sin beslutning om, at et dekret

fra 1923 igen skulle træde i kraft.

Med dette dekret etableredes den autonome, estiske kirke under Det økumeniske Patriarkats overhøjhed. I zarentid og frem til 1923 var kirken i Estland under Moskvas jurisdiktion. Under pres fra *Stalin* blev den underlagt Moskva igen i 1940.

Estlands ortodokse kirke igen autonom

I erklæringen fra den hellige synode i Konstantinopel hedder det videre, at ærkebiskoppen af Karelien og hele Finland og »primas for den tilstedeværende Estlands ortodokse kirke«, *Johannes Rinne*, er kaldt til provisorisk overhoved for den estiske kirke, der nu igen er autonom. Hans opgave bliver i samråd med Det økumeniske Patriarkat at genopbygge den estiske kirke, så den kan ledes af en metropolit.

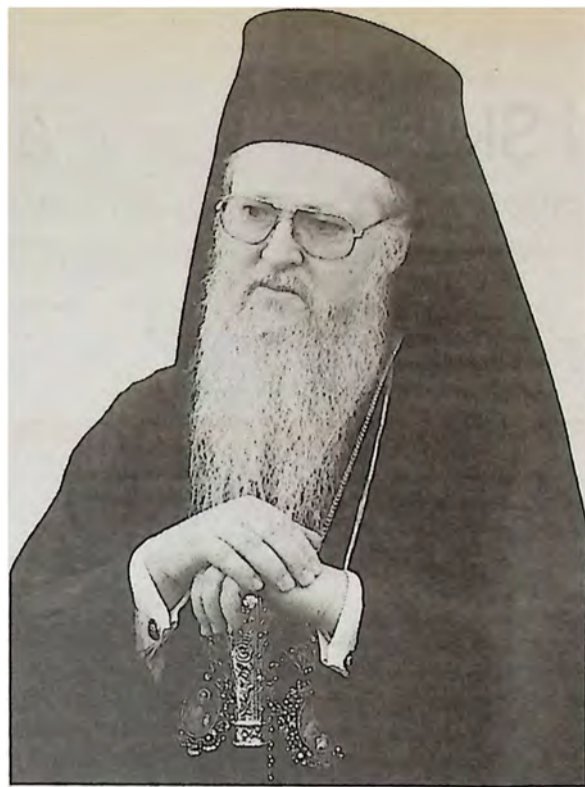
Det økumeniske patriarkat vil følge den på vej og udvælge og indsætte et nyt overhoved for de ortodokse i Estland. Dette vil få alvorlige konsekvenser, idet en metropolit, der er legalt indsat af den russisk-ortodokse kirke, allerede residerer i Tallinn. Da de ortodokse i Finland er blandt dem, der står under Konstantinopels jurisdiktion, har Moskva også afbrudt forbindelserne med dem.

Patriarken af Moskva, *Aleksij II*, bekræfter, at den russiske kirke har brudt med patriarkatet Konstantinopel. I

en erklæring, fremsat kort efter bruddet, påpeger han, at Bartholomaios har forbrudt sig imod kirkeretten ved at beslutte, at den estisk-ortodokse kirke skulle stå under hans jurisdiktion. Samtidig beskylder *Aleksij II* den estiske regering for at indskrænke troendes esteres rettigheder og spænde ben for russisk-ortodokse præster med den begrundelse, at disse ikke er estiske statsborgere.

Jeltsin bekymret

Det er uvist, om der i nærmeste fremtid vil finde samtaler sted mellem *Aleksij* og *Bartholomaios*. Også den russiske præsident, *Boris Jeltsin*, udtrykker bekymring for den estisk-ortodokse kirkes fremtid. Gennem den russiske ambassadør i Tallinn er der sendt bud til Estlands præsident, *Lennart Meri*, oplyser det russiske nyhedsbureau Interfax.

Den økumeniske patriark af Konstantinopel, Bartholomaios I.

Meri garanterer ambassadøren, at påstande om, at den estisk-ortodokse kirke skulle være udsat for diskrimination, er ubegrundede.

Den økumeniske Patriark af Konstantinopel: Truslerne fra Moskva er umoralske

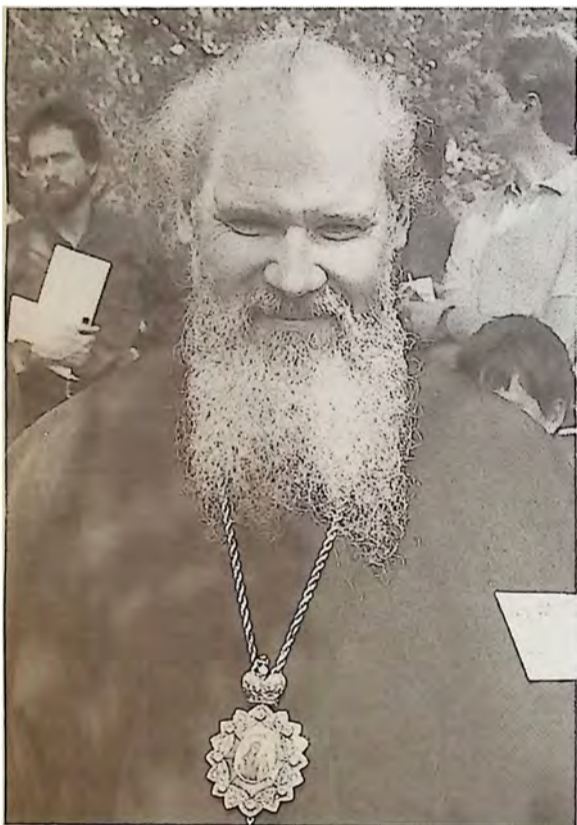
Istanbul (KNA) - Den økumeniske patriark *Bartholomaios I* betegner Patriarkatet Moskvas beslutning om at bryde med Konstantinopel som »umoralske trusler«.

I erklæring udsendt i Istanbul henleder *Bartholomaios* opmærksomheden på den russisk-ortodokse kirkeledelses fejtagelser i relation til den estiske ortodoksi i Stalin-

tiden. Samtidig opfordres patriarken af Moskva, *Aleksij II*, til at lade sig forsones med Konstantinopel.

Estlands præsident, *Lennart Meri*, takker imidlertid Det økumeniske Patriarkat for at have givet den estisk-ortodokse kirke selvstændigheden igen. Den blev ved tvang indlemmet i den russisk-ortodokse under sovjetstyret.

Det var de stalinistiske magthavere, der gennemtvang indlemmelsen af den estiske kirke i den russiske, understreger *Bartholomaios I* i sin erklæring. Patriarken siger endvidere, at den russiske kirke ikke har ret til at betegne hans beslutning om at stille den estiske kirke under sin egen jurisdiktion som uretmæssig.

Moskvas patriark Aleksij II. Fotos KNA.

Moskva har også brudt med Finland

Helsinki (KNA) - I striden mellem Moskva og Konstantinopel om overhøjheden over den estisk-ortodokse kirke har patriarkatet Moskva nu også afbrudt alle forbindelser til Finlands ortodokse kirke.

I en skrivelse til ærkebiskoppen af Karelien og hele Finland, *Johannes Rinne*, har patriark *Aleksij II* af Moskva kundgjort »bønsfællesskabets ophævelse«, udtaler *Harri Tajakka*, talsmand for de ortodokse i Finland.

Finlands ortodokse kirke hører direkte under Det økumeniske Patriarkat i Konstantinopel, under hvis jurisdiktion nu også den estiske kirke er sat. Konstantinopel har Moskva allerede brudt med.

Over for det finske dagblad »Helsingin Sanomat« betegner ærkebiskop *Johannes* Moskvas fremgangsmåde

som »ubegribelig« og siger, at den ikke lader sig retfærdiggøre under henvisning til kirkeretten. Den økumeniske patriark *Bartholomaios* henholder sig til de kriterier for selvstændighed, der fremgår af kirkeretten: en uafhængig stat, en egen nation og et eget sprog.

Opfordring til at undgå, at konflikten breder sig

Få dage forinden havde patriark *Aleksij* opfordret de ortodokse i hele verden til at bevare enheden. Han skal dog ifølge det græske pressebureau ANA have sagt, at der var »alvorlige problemer« mellem ham selv og den økumeniske patriark, *Bartholomaios I*. Han udtrykte håb om, at der på begge sider »omgående blev taget skridt

til at undgå, at konflikten breder sig«. Selv vil han gøre alt for at tilgodese den ortodokse kirkes enhed, siger han.

Ingen læremæssig afvigelse

Om denne strid og de mange tidligere splittelser skriver *Knud Ottosen* fra Institut for Kirkekundskab ved Århus Universitet en læseværdig kronik i »Kristeligt Dagblad« torsdag den 7. marts: »Om den aktuelle situation vil resultere i en varig kirkesplittelse er usikkert. Der mangler i hvert fald en afgørende ting, nemlig en konkret læremæssig afvigelse mellem de russisk-ortodokse og de græsk-ortodokse. Der er ligesom ikke noget at hænge skismaet op på«, slutter *Knud Ottosen* sin kronik.

Vil løse konflikten

Moskva (KNA) - »Vi har ikke mistet modet«, siger patriark *Aleksij II* til Radio Echos i Moskva. Begge parter bestræber sig på at løse konflikten, og man må håbe, at den sunde fomuft vil sejre, fortsætter han. Samtidig for-dømmer patriarken ethvert forsøg på at »fordrive den russiske kirke fra estisk jord«.

Konstantinopel begrundede sin indgriben med, at indlemmelsen af den estiske or-

todoksi i den russiske blev gennemtvunget af stalinisterne.

En forening til forsvar for russiske interesser i Estland har arrangeret en procession i Estlands hovedstad, Tallinn. Formålet er at vise, at den estisk-ortodokse kirke hører sammen med den russisk-ortodokse, siger *Juri Mischin*, der er formand for »Unionen af russiske borgere i Estland«.

Målet for den katolske kirke i Skandinavien må være det pastorale

siges det i pressemeddelelsen fra de nordiske biskoppers møde i Reykjavik om katolske indvandreres integration

Den nordiske bispekonferencens forårsmøde fandt i år sted på Island den 7. - 12. marts - i vinterkulde - inviteret af biskop *Joannes B. Gijzen*.

Biskopperne fejrede søndagsmessen sammen med menigheden i Haffnafjördurs menighedscenter, der blev indviet i 1992. Efter messen besøgte biskopperne franciskanerindernes og senere karmeliterindernes kloster.

Den islandske præsident *Vigdís Finnbogadóttir* modtog biskopperne og udtrykte interesse for de ca. 2500 katolske kristnes arbejde i Island.

Ved konferencens åbning overbragte den apostoliske nuntius, ærkebiskop *Giovanni Ceirano* den hellige Faders hilsen og kom ind på de nyligt offentliggjorte dokumenter om pavevalg og de pastorale problemer for flygtninge og asylansøgere.

Det økumeniske dokument om retfærdiggørelseslæren
Biskop *Paul Verschuren*, Helsinki, der er formand for bispekonferencen, omtalte indledningsvis det økumeni-

ske dokument om retfærdiggørelseslæren, som i den katolske kirke ikke har fået den samme modtagelse som hos lutheranerne.

Kvindens stilling i kirken

Biskopperne viede en hel dag til spørgsmålene om kvinders stilling i kirken og i samfundet og til integration af de talrige katolske indvandrere i Norge og Sverige.

Dr. *Janne Haaland Matlary* fra Oslo refererede indgående om den 4. FN-konferencens behandling af kvindespørgsmål i Beijing den 4. - 15. september 1995, hvor hun som medlem af den vatikanske delegation havde deltaget. Hun skildrede de vanskeligheder, som vatikanets delegation var stødt på, når de søgte ontologisk og naturretlig at begrunde mandens og kvindens stilling og at fremlægge den rette forståelse for kvindens værdighed.

Sognene og de etniske grupper
Om de katolske indvandreres integration i Skandinavien blev der fremsat forskellige

pastorale opfattelser. Medens de katolske indvandrere, der kommer fra mere end 100 forskellige lande, ønsker gudstjeneste og religionsundervisning på deres modersmål, fremhæver sogneejstligedens nødvendigheden af alle katolikkers enhed i menighed og bispedømme. Begge ønsker er berettigede og en løsning vil kun kunne findes ved et samarbejde mellem sognene og de etniske grupper - et samarbejde, der vil have et årelangt forløb.

Biskop *Verschuren* henviser i denne forbindelse på nogle kirkelige bevægelers spiritualitet, som ofte har vanskeligt ved at kunne tilpasses befolkningens mentalitet. Målet for den katolske kirke i Skandinavien må imidlertid være det pastorale. Ellers vil katolikker, som bor i de skandinaviske lande, næppe føle sig hjemme i den katolske kirke.

Blandt de talrige spørgsmål, der blev behandlet, var forberedelserne til år 2000, som i juni 2000 skal fejres med en nordisk katolik-dag i Vadstena.

Den hellige Faders og den vatikanske kommissions forslag til forberedelse af det hellige år blev drøftet med henblik på den økumeniske betydning af disse tiltag.

På det 2. europæiske møde om »Forsoning - Guds gave og kilde til nyt liv« fra 23. - 26. juni 1997 i Graz vil en 10 mand stor delegation, bestå-

ende af biskopper, præster, ordensfolk og lægfolk, deltage.

De nordiske bispedømmer på internet

Internet og e-post (elektronisk post) skal lette kontakten mellem bispedømmerne i Skandinavien, deres bispekonference og verdenskirken. For biskopperne forestår der en ikke alt for let læreproces i denne forbindelse.

Bispekonferencens efterårsmøde vil finde sted i november 1996 i Finland. På programmet her vil være en dag sammen med de ledende biskopper fra de lutherske kirker i Skandinavien.

Biskop *Czeslaw Kozon* har givet den tamilske præst *Kulas Jude Soosaiappu* lov til at fejre den hellige messe i bispedømmet. Tilladelsen gælder for ét år fra 1. marts. *Kulas Jude* holder en række messer på tamilsk i flere sogne. Se sogne nyt inde i bladet.

Romero-dag

DUK indbyder alle interesserede til Romero-dag. Den finder sted Palmesøndag den 31. marts i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4 A, København V.

Kl. 18 vises en film om *Oscar Romero*, kl. 20 er der ung-

domsmesse, og kl. 21 gives der oplæg om menneskerettigheder i Guatemala med efterfølgende debat.

Café *Ludvig* åbner kl. 18 med salg af øl og vand, te og kaffe, toast m.v.

Gospel workshop

DUK's lokalforening i Skt. Annæ Kirke på Amager afholder i weekenden 26. - 28. april en amatør gospel workshop i samarbejde med *Suh Bjerg*, medlem af koncertkoret *Primus* og korleder af et gospelkor ved Solvang Kirke.

Workshoppen afholdes på Sankt Annæ Skole, Otto Ruds vej, 2300 København S.

Fredag den 26. april fra kl. 18 - 21, lørdag den 27. fra kl. 10 - 18 og søndag den 28. fra

kl. 11 - 14. Der afsluttes med en koncert i Skt. Annæ Kirke søndag kl. 15. Entréen kr. 20,- går ubeskåret til Caritas' projekt: Børnehjem i Medjugorje.

Pris for deltagelse: Under 18 år kr. 25, over 18 år kr. 50,-. Tilmelding senest mandag den 9. april til *Marian Bridget Connolly*, Amagerbrogade 6, 2. tv. 2300 Kbh. S. Tlf. 31 57 22 54.

ks

Helligånden - Fællesskab og håb

Sommeruge med biskop *Martensen* for familier med børn enlige unge og gamle

Sønd. d. 7.7. kl. 15 - sønd. d. 14.7. efter frokost.

Lederteam:

Hildegard Doods, *Birthe* og *Erik Enebo*, *Niels Engelbrecht*, *Hans-Henrik Langsted*, *Felicity Pors*.

Program:

Hver dag:

- fælles morgenbøn,
- oplæg for de voksne ved biskop *Martensen*,
- katekese for børnene ved lederteamet,
- familiemesse,
- fritid til leg og badetur,
- familiehygge om aftenen med aftenbøn.

Torsdag:

- vandredag og grillaften.

Pris:

Voksne:	kr. 1.465,-.
Børn: 12-15 år	kr. 765,-.
3-11 år	kr. 465,-.
0-2 år	kr. 0,-.

Prisen er beregnet efter, at alle giver en hånd med ved borddækning og opvask. Sengetøj medbringes eller lejes på stedet for 30 kr.

Tilmelding: Inden 1. maj 1996 ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 4429 eller check til:

Magleås Kursuscenter

Høsterkøvej 6
3460 Birkerød

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Påskerefugium

Refugium 4.4.96 kl. 14 - 7. eller 8.4.96 kl. 14

Atter i år vil det være muligt at tilbringe påsken på Magleås. Påsken med dens rige liturgi vil være refugiets indhold. Alle, der føler et behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne. Gejstlig leder: *Edward Stappers O. Præm*. Daglig leder: *Ellen Marie Lebahn*. Pris til 1. påskedag kl. 14 kr. 995,-. Pris til 2. påskedag kl. 14 kr. 1.145,-.

Thomas af Aquin-kollokvium

Week-end 26.4.96 kl. 19 - 28.4.96 kl. 14

Denne store middelalder-kirkelærer er i vore dage genstand for fornyet interesse. Week-end'en vil berøre såvel Thomas af Aquins teologi som filosofi og etik.

Medvirkende: *Iver Hoel*, *Bjørn Højbo*, *Mette Lebech*, med flere.

Leder: pastor *Jesper Fich*. Pris kr. 650,-.

Kirkerne Apostlene efterlod

Week-end 31.5.96 kl. 19 - 2.6.96 kl. 14.

Denne week-end vil forme sig som en indføring i bogen af samme navn, skrevet af *Raymond Brown*, en af nutidens mest kendte bibel eksperter. Vi beskæftiger os med syv forskellige kirker, som vi kan skelne i Det ny testamente. Hvordan overlevede de apostlenes død? Kan vi i vor tid lære af deres erfaring?

Leder: pater *Frank Jobst OMI*. Pris. 600,-.

Pensionistuge

Søndag d. 21.7. kl. 14 - Lørdag d. 27.7. kl. 14.

Pris: kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Tilmelding til ovenstående arrangementer ved indbetaling af depositum kr. 200 på giro 428 44 29 med angivelse af arrangement.

Centerleder *Elin Udarn*,

Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15.

Et årtusinde i enhedens tegn

I slutningen af februar prædikede biskop *Czeslaw Kozon* ved en aftengudstjeneste i kirken i Toreby på Lolland. 80 mennesker var mødt op for at høre biskoppen, som netop kommer fra den egn. Biskoppen fokuserede i sin prædiken på det snarlige årtusindeskifte, skriver *Lolland-Falsters Folketidende*: »Når man ser på verdens situation i dag, så bliver man ofte nedtrykt og pessimistisk. Vi skal derfor nærme os de nye år med optimisme, så det kan blive et årtusinde i enhedens tegn.«

Efter gudstjenesten var der lejlighed til at stille biskoppen spørgsmål. I sin ungdom har biskop *Kozon* arbejdet som gravmedhjælper ved Toreby Kirke. Foto *Pia Winther*.

Katekumenerne bortsendes - de udvises ikke

Kære Holger Karlsen

Det er med særlig interesse, jeg i »k.o.« nr. 3 af 14. febr. 1996 har læst dit indlæg, som refererer til den radiotransmitterede højmesse fra Skt. Laurentii kirke i Roskilde, søndag d. 4. februar med sognepræst Hans Christoffersen som celebrant.

Begrundelsen for min særlige interesse er, at jeg selv er en af de fem katekumener, og det er som sådan, jeg føler mig tilskyndet til at besvare dit brev.

Du indleder med at skrive: »Efter den i øvrigt gode prædiken fik jeg imidlertid et chok, som ødelagde mit humør resten af dagen«. Du skriver endvidere, at det var dette, at katekumenerne »udvises«, som fik dig til at føle, at »det var meget pinligt«, og du slutter »efter min mening burde denne forargelige praksis forbydes«.

Det er trist, du føler ovennævnte praksis forargelig, for bortsendelsen efter ordets gudstjeneste er i fuld overensstemmelse med Det andet Vatikankoncilts beslutninger, jfr. endvidere pater Hans Christoffersens svar til dig i »k.o.« nr. 4.

Sådan som jeg opfatter det, har du lagt afgørende vægt på ordet »udvist«, og det er præcis det, der er fejlen. Der er nemlig hverken tale om en udvisning eller en bortvisning, men derimod om en bortsending. Der ville være god grund til bekymring, hvis en flok katekumener, som helhjertet forbereder sig på optagelse i kirkens fulde fællesskab, blev udvist. Men sådan forholder det sig gudskelov ikke.

Det, der er sket, er, at katekumenerne og kateketerne bortsendes - eller videresendes om man vil - for sammen

at fordybe sig i evangeliet og dagens læsninger i umiddelbar forlængelse af ordets gudstjeneste. Den »gode prædiken«, som du også nævner, er god hver søndag, og den bliver ofte inddraget i denne sammenhæng. Pater Hans' prædikener giver næring til sindet og stof til eftertanke, og de er til inspiration i vort daglige virke ugen igennem.

Hvad der også er til inspiration er menighedens varme interesse for os. En interesse, vi har følt lige fra den første gang, vi blev kaldt op til præsten og præsenteret for menigheden. Vi indgår allerede nu i fællesskabet - et fællesskab, som vi fuldt og helt vil komme til at dele påskena.

Når du i dit brev anfører, at man ved bortsendelsen »i dyb stilhed hørte de udvistes hastige fodtrin mod udgangen«, antyder du derved, at der er

tale om en straf. Det er trist, at et tilbud til katekumenerne - samt til hele menigheden re-præsenteret af katekumenerne - som bortsendingen jo er, af nogle katolikker opfattes som en straf.

Så vidt jeg kan se kunne begrundelsen for sådanne divergerende opfattelser søges i, at præsterne ikke i tilstrækkelig grad har videregivet/praktiseret de bestemmelser om ændringer i liturgien, som blev truffet ved Det andet Vatikankoncil. I hvert fald sidder der i dag katolikker tilbage uden den fornødne forståelse for indholdet af de liturgiske handlinger og som følge heraf heller ikke for handlingernes form.

Vi katekumener har på intet tidspunkt i vores 6 måneders forberedelse været kedede af, at vi ikke kunne deltage i hele messen, og der er derfor ingen grund til, at nogen skal

føle sig pinligt berørt på vores vegne. Som advent går forud for jul, og faste går forud for påske, på samme måde går katekumenatet forud for optagelsen. Vi lever i forventningens glæde før disse festlige begivenheder, og naturligvis glæder vi os meget, sammen med hele menigheden, til vores optagelse påskena.

Lad mig slutte med at sige, at hele VIK-processen (=Voksnes indføring i kristendommen) i Skt. Laurentii kir-

ke har været et utrolig givende og inspirerende forløb. Vi katekumener føler os meget privilegerede over at have fået mulighed for at deltage i dette pilotprojekt, (hvoraf vi udgør 2. kuld), og vi vil derfor gerne dele de erfaringer, vi har gjort, med andre katolikker. Vi har således planer om at skrive en artikel om dette emne, og vi håber, at »k.o.« kan afse spalteplasser hertil.

Ellen Margrethe Riese

Ite, Missa est

Sognepræsten i Roskilde, Hans Christoffersen, ofm. conv. har allerede gjort rede for de begrundelser, der ligger bag genoptagelsen af den oldkirkelige skik med at bede katekumener om at forlade kirken inden eukaristien fejres måske med et »Ite, missa est«, der jo oprindeligt blev sagt efter sunget efter ordets gudstjeneste.

Hvor er det godt, at katekumenerne forlader kirken sammen med nogen, der vil hjælpe dem videre på deres vej. Men de kunne også være blevet i kirken og have overværet eukaristien, have tilbudt Kristus i sakramentet og have modtaget præstens velsignelse, sådan som det var for godt 40 år siden, da jeg var på vej til min dåb i en alder af 29 år.

En ting var vist lige som i oldkirkens tid. Jeg blev primsignet nogle dage før dåben. Præsten og min gudmoder stod inden for døren i kirken, jeg udenfor. Da ritualet var ovre lukkede præsten døren til kirken og jeg gik udenom kirken op på hans kontor. For mig var det helt rigtigt og en

god understregning af, at først ved dåben ville jeg blive helt knyttet til kirken og dermed til Kristus.

»Dåben (henholdsvis firmelsen) indlemmer dem i det præstelige folk og giver dem ret til at tage del i den nye pagts fejring af Kristus«, citerer p. Hans i sin forklaring på det nye ritual. Så stort er det at konvertere. Der er noget at glæde sig til for dem, der lige nu lyder ordene: Ite, Missa est, og meget at takke for for os, der kan deltage i den nye pagts fejring af Kristus, og som er med i et fællesskab, der både geografisk og i tid er så stort - det fællesskab, som nogle sikkert snart vil slutte sig til. Mon ikke menigheden under messen beder for katekumenerne og på den måde støtter dem på vejen fremad?

Er der noget at forarges over? Er der ikke mere at være glad for, især dette, at katekumenerne i Roskilde har gode personlige »vejledere« - nogen, de kan både snakke og sludre med.

Ida Marie Nielsen

»Søndagsskolen« kan ikke erstatte messen

Ingen ønsker vel at forberede sig på optagelse i kirken uden forud som et søgende menneske at have overværet den helige messe, inklusive eukaristien. Sandsynligvis adskillige gange - ellers ville der jo være tale om overfladiskhed - og i vor kultur vil den søgende vel i de fleste tilfælde heller ikke være helt forudsætningsløs, hvad kristendom angår. Derfor er det grotesk, at den, der nu virkelig ønsker at påbegynde sit katekumenat, pludselig ikke mere må overvære eukaristien, som vedkommende har gjort det mange gange forinden.

Eller tænk på de mange tilfælde af blandede ægteska-

ber her i landet. Måske har den ikke-katolske part i årevis ledsaget sin katolske ægtefælle til messen, nogle næsten regelmæssigt, andre af og til - jeg kender sådanne tilfælde. »Vinden blæser, hvorhen den vil«, sagde Jesus om Helligånden, og en skønne dag ønsker den ikke-katolske part måske at konvertere. Men så klapper fælden, nu må han/hun ikke længere forblive i kirken, indtil hele messen er til ende, men må finde sig i at blive »sendt bort«, måske med en eller anden svulstig ordlyd som i gudstjenestekongregationens forslag.

Den katekumenale »søndagsskole« kan dog ikke er-

statte overværelse af den helige messe som helhed. Bortsendingen forekommer uanstændig og som en uheldig form for mysticisme, der kan betegnes som »hang til det hemmelighedsfulde«, der måske kan virke tiltrækkende på visse åndstyper, men ikke på andre.

Pater Hans Christoffersen, der fejlagtigt tror, at min forargelse over ritualet blot skyldes overraskelse over det uvante, citerer i k.o. nr. 4 gudstjenestekongregationens ritual »Katekumenerne bør som regel ikke overvære selve eukaristien...«, men det, der var naturligt for den unge kristne kirke for 18-1900 år

siden og måske kan være det endnu i visse missionslande, behøver ikke at være det i dag. Det kan føre til en fremmedgørelse, når gudstjenestekongregationen nu forsøger at skrue tiden tilbage.

Den logiske konsekvens måtte i øvrigt være, at kirkerummet inden eukaristien skulle tømmes for alle ikke-døbte/ikke-firmede personer, hvorefter dørene blev åbnet og aflåst. I gudstjenestelisterne ville der så ikke mere kunne stå »kl. 10 højmesse«, men »kl. 10 Ordets gudstjeneste. Kl. 10.45 Eukaristi (kun adgang for firmede katolikker)«.

Holger Karlsen

Jeg græmmes!

Somme tider føler jeg, at vores kirke er ved at blive sektet. Tanken dukker op igen, hvor et af vore katolske forlag, med udgivelsen af en bog om nutids-mirakler og vedlagte propaganda for en irsk nonnes besøg i navngivne menigheder, næsten får os til at tro, at vi kan blive helbredt for sygdomme ved at besøge en helbredelsesgudstjeneste et eller andet sted i tiden 22. - 30. april.

De af os der har mulighed for at se »Kristen TV« fra København, møder meget af dette karismatiske vingesus. Og mange gange har jeg sagt til mig selv, at jeg er privilegeret ved at være katolik i stedet for medlem af en af disse kirkeretninger. Og så ser det ud til, at disse strømninger alligevel får lov til at trives i den ældgamle katolske kirke.

Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om bønnens virkning, men jeg føler at skulle være på vagt over for misbruget af

bønnen. Bøn er ikke manipulation af Gud. Og jeg er helt sikker på, at Gud vil at vi alle mennesker skal være raske. Også at vi skal bekæmpe f.eks. sygdomme. Og i denne bekæmpelse skal vi selvfølgelig bruge Gud. Vi skal bede. Bøn for helbredelse henvender sig primært til mennesker i en sygdomssituation. Og netop i denne marginalsituation håber den syge på at blive helbredt, fordi mange beder for og med én.

Vores gamle katolske tradition giver os sygesakramentet som et nærvær med Jesus Kristus i vores tunge situation. Et nærvær, som ved modtagelsen bekræfter os i, at Gud vil, at vi skal være raske. At vi derfor skal søge at bekæmpe denne sygdom, og i denne kamp - også hvis den skal tabes - ved, at Jesus Kristus er os ganske nær.

Hvad skal vi så med denne irske vækkelse!

Sognepræst Hans Esmark

I dag fint samspil i gudstjenesten mellem præst og menighed

Jeg har mange år på bagen og kan derfor tillade mig at sammenligne messen, som den har formet sig gennem årene. Engang sad mange og bad rosenkransen for sig selv under messen, under hvilken præsten vendte ryggen til menigheden og bad de faste bønner på latin. (Da var det en præstation at være ministrant.)

Mange anskaffede sig i tidens løb en messebog med dansk oversættelse (1. udg. 1906, senere udg. 1926), men

jeg tror ikke, flertallet af menigheden ejede en sådan.

Jeg holder selv meget af den gregorianske sang, men det er en kunst, der er svær at udøve, så den lyder smukt. De mange firstemmige messer, som man brugte tidligere, var det ikke mere (eller mindre) en musikalsk oplevelse? Præsten måtte sidde i sin stol og vente på, at koret blev færdig med at synge, man fik ihvertfald ikke frommere tanker.

Jeg skal da indrømme, at

det tog sin tid for mig at vænne mig til den »nye« messeform efter konciliet 1965, men jeg er i dag lykkelig over at være med til en gudstjeneste, hvor præstens funktioner kan ses og følges af menigheden, og hvor der er et fint samspil mellem præst og menighed i bønnerne.

Man kan da stadigvæk synge, så godt man formår, en latinsk messe en gang imellem.

Der er stor interesse blandt unge fra andre trossamfund for at se vor kirke, overvære

messen og høre om dens opbygning.

Vi har i vort sogn mange konvertitter. En af dem skrev for nylig i vort sogneblad bl. a.:

»Kirken udstråler sådan et varmt fællesskab, og det er virkelig dejligt at være en del af det!«

Det var udtrykket »makværk«, der fik mig til at fare i blækket og skrive disse linier.

Anna Cæcilie Rasmussen

Skul' vi ikke invitere paven?

Af Maria Jørgensen

Danmarks Unge Katolikker holdt årsmøde i Øm i dagene 1.-3. marts. Ud over en række nødvendige formaliteter som årsberetning og regnskabssnak bød mødet på et fyrværkeri af visioner og idéer.

Vel nok det største årsmøde indtil nu, sagde formanden, Louise Fink-Jensen, da hun åbnede DUK's årsmøde. Mere end 80 mennesker var mødt op, heraf størstedelen delegerede fra lokalforeninger ud over det ganske land.

DUK's søsterorganisationer i Norge og Sverige var repræsenteret. Fra FIMCAP, en af de mange internationale, katolske ungdomsorganisationer deltog en schweizisk og en belgisk repræsentant. Danmarks katolske ungdom kom fra Uganda, Spanien, Vietnam, Tyskland, Nigeria, Polen, Sri Lanka, Irland, Jylland og Øerne... - jo, verdenskirken var på Øm den første weekend i marts.

Som alle andre ungdomsorganisationer er DUK orienteret imod fremtiden. Et arbejdsprogram for det kommende år blev udarbejdet i grupper, drøftet og justeret i plenum og derefter enstemmigt vedtaget. Arbejdsprogrammet vidner om gå-på-

mod og opfindsomhed, et udbredt og mangesidigt ønske om at tjene og en vilje til at løse problemer, inden de bliver for store.

Udvider sit arbejdsfelt

DUK er en børne- og ungdomsorganisation og bør derfor også tænke på børnefamilierne, mente man i en af grupperne. Det er fint, at der afholdes lejre og weekends for børn i forskellige aldre, men der må også være noget for hele familien - for eksempel weekends i et beskedent prisleje, hvor man kan tanke op, udveksle erfaringer og få »åndelige input«.

Også det at give troen videre og fordybe sig i, hvad den i grunden er, mener DUK, at der må sættes mere på. Et nyt nedsat katekesudvalg vil søge samarbejde med andre institutioner i bispedømmet med henblik på at indsamle, udarbejde og anvende katekistisk materiale i børne- og ung-

domsarbejdet. DUK's tema-blade, »DUK OP« for de yngre og »Natflyveren« for de ældre aldersklasser, kommer i højere grad til at indeholde stof af denne art.

Sang og musik har altid været noget, man kunne samles om i DUK, og hver generation har haft sine musikalske ildsjæle. Men repertoireet må udvides. Det er nødvendigt at præsentere den gregorianske musik for ungdommen, sagde Anne Marie Stubkjær, der betegnede denne århundredgamle sang som et internationalt sprog. »Det må være en opgave for DUK også at kunne rumme den dimension.« Philip Ryom var imponeret: »Det dér tror jeg ikke engang pastoralrådet vil turde!«

Hvornår var det nu det var?

Danmarks Unge Katolikker fylder 50 år i 1997 eller 1998. Da der hersker en smule usikkerhed om, ved hvilken lejlighed organisationen egentlig er blevet til, begynder jubilæumsforberedelse med, at man forsøger at finde dens »dåbsattest«. Skulle nogen blandt læserne have været med fra starten, kan man måske hjælpe med at indkredse datoen...?

Ideer og forslag til festligholdelse af den endnu ukendte dag spænder fra trøjer med jubilæumslogo til happening, der langt overgår sommerens valfarter. Hele den hjemlige kirke samt venner fra ind- og udland kommer til

at deltage i festlighederne. »Og så synes jeg, vi skal invitere paven«, lød det dybt seriøst fra Ann Vinter Christensen.

Biskop Czeslaw Kozon oplyste, at det var yderst tvivlsomt, om Hans Hellighed ville kunne komme, men sagde på egne vegne ja tak til invitationen.

Det forestående jubilæum giver DUK anledning til at se både frem og tilbage og overveje, hvad en katolsk børne- og ungdomsorganisation skal signalere - til kirken i øvrigt såvel som til det omgivende samfund.

Bibelen vandrer videre

På hvert årsmøde kåres »årets lokalforening«, som får et certifikat til evig arv og øje og en »vandrebibel«, der gives videre det følgende år.

Der blev aflagt rapport om børne- og ungdomsarbejde rundt om i landet. De fleste lokalforeninger oplever skiftende op- og nedgangstider. Nogle steder står ministranterne i kø for at gøre tjeneste, eller børnene myldrer til religionsundervisning. Andre steder er der ikke mennesker nok til at oprette en lokalforening. I flere sogne er der store grupper af udenlandske børn og unge - med alt, hvad det indebærer af både vanskeligheder og glæder.

Vandrebibelen, der i det seneste år har opholdt sig i Odense, blev denne gang overdraget til Marian Conolly, formand for Sankt Annæ lokalforening på Amager.

Topmålet af koncentration! Alle gjorde deres bedste til, at årsmødet kunne blive til gavn og glæde for DUK's arbejde rundt omkring i landet. Fotos Maria Jørgensen.

Marian kunne blandt andet berette om en voksende MAXI-KUK, som samler unge fra menigheden på tværs af nationale skel, og som også er blevet et tilholdssted for ikke-katolske unge med behov for fællesskab.

Også skæg og ballade

Der er plads til diskussion, musik og bibelkreds, til skæg og ballade og en vågenat hver tredje måned. Vågenatten har fået pæn tilslutning og er blevet modtaget som et bidrag fra de unge til menighedens fællesskab.

Samme lokalforening har taget initiativ til en gospelworkshop, der finder sted i dagene 26.-28. april, afvikles med professionel instruktør og munder ud i en koncert i Sankt Annæ kirke.

Nye kræfter i hovedbestyrelsen

Årsmødet valgte fire nye mennesker til hovedbestyrel-

sen. Camilla Bus er 23 år, lærerstuderende og tilhører Sakramentskirken på Nørrebro. Susanne M. Jensen er en 22-årig vordende sygeplejerske fra Randers. Franz Igwebuike, 20 år, er født og opvokset i Nigeria, men kom til Danmark i 1993 for at læse til bygningsingeniør. Franz hører til Sankt Antoni menighed i Brønshøj og har i øvrigt en dansk mor.

Disse tre er valgt for en toårig periode og afløser Birgitte Christensen, Christian Koerner og Troels Wienecke, der ikke ønskede at genopstille.

I stedet for Gregers Ebert, der ønskede at trække sig efter et år i hovedbestyrelsen, valgtes Mogens P. A. Julsdorf, 23-årig kontorelev fra Vestsjælland og forholdsvis ny konvertit. Mogens er valgt for ét år. Suppleant er den 30-årige Michael Löwe, EDB-programmør og medlem af Sankt Andreas menighed i Ordrup. Pia Møller og Michael R. Jensen var suppleanter i den afgående hovedbestyrelse

Louise Fink-Jensen og Michala Lange var ikke på valg i denne omgang. Hovedbestyrelsen i dens nuværende sammensætning har i skrivende stund endnu ikke konstitueret sig.

Som afslutning på årsmødet blev der læst messe, og den nye hovedbestyrelse blev indviet. Dens medlemmer forpligtede sig til at lade deres tro skinne igennem deres ord og handlinger, til at være pligtfulde og samarbejdsvillige, og de sagde ja til at tage deres udfordringer op i tillid til, at Gud vil hjælpe dem.

Læserne diskuterer

Ufejlbarlighed

Det var med stor overraskelse, jeg læste Søren Adellunds svar til Teresa Guldager - ikke på grund af diskussionen om kvinder som præster, men på grund af følgende: Det forekommer mig særdeles respektløst, at en katolik kan omtale Hans Hellighed som »en gammel mand, pave Wojtyla«. Vor pave hedder Johannes Paul II og bør omtales således. Hans alder har intet at gøre med det emne, der behandles i brevet.

Endvidere burde Søren Adellund være opmærksom på, at pave Johannes Paul II internationalt regnes som en af de største paver, kirken har haft.

Demæst skriver Søren Adellund »under påberåbelsen af at være ufejlbar«. Ingen pave har været ufejlbar, eftersom paven kun er ufejlbar, når han udtaler sig ex cathedra. Dette er inden for de sidste 125 år sket to gange, nemlig da pave Pius IX den 8.

december 1854 proklamerede dogmet om Marias uplettede undfangelse, og da pave Pius XII den 1. november 1950 proklamerede dogmet om Marias legemlige optagelse i himlen. Der er således ikke tale om, at paven altid er fri for fejl, men at han i ganske særlige situationer er fri for fejltagelser, og dette er som sagt kun sket to gange på 125 år.

Indvidere vil jeg benytte denne lejlighed til at tilslutte mig Lise Beyers udtalelser i brevet »Mange katolikker bliver væk«. Jeg er fuldstændig enig i, at vor kirkes ceremonier efterhånden er blevet noget makværk. Dette gælder også for den måde, hvorpå vor kirkes præster præsenterer sig selv, hvilket ses tydeligt på f.eks. billederne i »katolsk orientering« nr. 4 af 28. februar 1996, hvor to jesuitter (s. 3) og en franciskaner (s. 5) optræder i civil tøj.

Miguel Fargas

Rettelse

Der har desværre indsneget sig en fejl i DUK's lejravis: Børnelejr 3, der finder sted på Myretuen i perioden 27. juli til 3. august, er for børn i alderen 10-13 år - altså ikke 7-13, som der står i lejravisen

Skud og eksplosioner under påskegudstjeneste 1995 i Grosny

I centrum af den ødelagte by, hvor der ikke er nogen elektricitet og kun lidt vand, og hvor der skydes uafsladligt, ved murene af den katolske kirkes ruiner tændte diakonen - aftenen før påske den 15. april - en stor påsekerte foran ikonen til Guds barmhjertighed.

Hele den nat blev der kæmpet forbitret, men om morgenen blev der holdt en fordringsløs gudstjeneste med helliggørelse af vievand - på polsk og russisk. Til vores bord, til et enkelt måltid samledes russere og armenere, katolikker og ortodokse, mere end halvdelen var tetjenere - i alt 17 mennesker.

Den første skål ved festligheden var for Kristi opstandelse, den anden for de dræbte og derefter fortsatte folk

indtil tusmørket, da skydnin-gen tog til i styrke med at bringe skåle for fred på denne jord, thi der findes ikke dårlige nationer, men kun dårlige personer. Denne simple sandhed huskede folk på den dag, da hele den vestlige kristenhed fryder sig over den vigtigste begivenhed i menneskeheden - Kristi opstandelse.

Korset båret rundt i den ødelagte kirke

I fejringen af den ortodokse påske den 22. april deltog omkring 150 mennesker, mest ældre, to forhulede drenge på 8-10 år, unge mennesker og også familier med børn. Ved midnat blev korset båret tre gange rundt i den ødelagte kirke. Folk bar lys

og de uskadte kirkefaner. Vi blev beskyttet af snigskytter, der knælede i vinduerne i de omgivende huse og tre raketbatterier, der fulgte gudstjenesten.

To unge præster, fader *Anatolij* og fader *Aleksander*, førte an: »Englene synger om din opstandelse, Kristus vor frelser...« Umiddelbart efter dem kom den katolske diakon. (Den kristne gejstlighed var fuldtalligt forsamlet i påsken). Gudstjenesten frem til påskemorgen sang i den første, den tredje, ja den sjette time og liturgien fortsatte endnu længere, længere end det er sædvanligt i andre sogne i Rusland til normale tider.

Hele gudstjenesten foregik anstændigt og uden tom hast. Efter det første »Kristus er

opstanden« herskede der en atmosfære af glædens og freddens højtidelighed på trods af, at vi af og til på afstand kunne høre skud og eksplosioner.

Skød efter bilen

Kirken blev oplyst af diesel-generatorer, og derfor var lyset tilstrækkeligt til at se ud, som det gør i normale tider. Folk begyndte at spredes i morgendæmringen omkring kl. 5 på trods af, at dette var yderst farligt.

Jeg vendte hjem i min Lada med tændte lygter og yderst lav fart, indtil nogen begyndte at skyde efter bilen fra ruinerne med en automatrix. Så slukkede jeg lygterne og trådte på speederen.

Ældar Agadsjanov
diakon i Grosny

Model af Jesu grav

Per Wedell Topp har lavet denne model af Jesu grav. Modellen er udført i papma-che og træ efter tegning af *Guisepe Richotti*. Modellen, der gerne udlånes, var udstillet sidste år i påskeugen i Sct. Knud Lavards Kirke i Lyngby. Foto *Per Wedell Topp*.

Læserne skriver

Kærlighedens højsang

Bibelen er en stor bog (eller bogsamling). De fleste kristne kender kun brudstykker af den. Historierne om skabelsen, om Abraham, Moses og David, om Jesu fødsel, død og opstandelse. Og så nogle af Jesu fortællinger, især den om »den fortabte søn« og om »den barmhjertige samaritaner«.

I den liturgi, der blev indført efter Det andet Vatikan-koncil, har vi fået en fortræffelig sammenhæng mellem Det gamle og Det nye Testamente. Alle søn- og helligdage har et læsestykke fra Det gamle Testamente, som har relation til dagens evangelium.

En af de smukkeste afsnit i Bibelen

Den anden læsning - oftest af Pauli breve - er måske til gengæld kommet lidt i skyggen, fordi den ikke har nogen særlig tilknytning til evangeliet og til den første læsning. Det er heller ikke så ofte, der bliver prædikeret over den, skønt der i disse breve findes afsnit, som ingen kristen burde være ubekendt med.

Et sådant sted, som enhver katolik burde kende så godt som noget andet sted i bibelen, er det 13. kapitel i Pauli første brev til menigheden i Korint, »Kærlighedens højsang«.

Bliver aldrig mere læst ved søndagsmessen

Før Det andet Vatikan-koncil blev dette kapitel læst hvert år på fastelavnssøndag som den skønneste optakt til fastetiden.

Nu bliver den aldrig mere læst ved en katolsk søndagsmesse i Danmark. Mange yngre katolikker har sikkert aldrig haft lejlighed til at høre et af de smukkeste og mest centrale afsnit af Pauli breve, ja måske af hele Bibelen.

Kunne læses på Sct. Ansgars fest

I fjor hørte jeg denne kærlighedens lovsang læst, men det var ved søndagsmessen i et andet land på den 4. almindelige søndag i kirkeåret (sidst i januar). På denne søndag skulle den faktisk læses i alle katolske kirker hvert 3. år (Lukas-året). Men i Danmark er denne søndags læsestykke altid udgået i anledning af Sct. Ansgars fest. På hans fest læses i stedet et andet afsnit af 1. Korinterbrev - fra det 1. ka-

pitel - om »korsets dårskab«. Tanken er vel den, at det var Kristi kors, Sct. Ansgar kom til Norden for at prædike om. Men det var vel også om den kristne kærlighed, så man kunne godt, i det mindste i Lukas-året, læse kapitel 13 på Sct. Ansgars fest. Sct. Ansgar ville sikkert betragte det som en særlig ære!

Er det ikke noget, pastoralrådet kunne tage sig af? Hvis det nu ikke kan lade sig gøre, ville jeg foreslå, at »katolsk orientering« i det nummer, der udkommer i nærheden af Sct. Ansgars fest (4. alm. søndag) - eller eventuelt i det sidste nummer før fastetiden på en fremtrædende plads i bladet (f.eks. i en ramme på forsiden eller bagsiden) - trykte Kærlighedens lovsang. Indholdet er faktisk mere vigtig

og aktuel for alle katolikker i Danmark end noget som helst andet, som »katolsk orientering« ellers kunne have anvendt denne spalteplads til. Det burde gøres hvert år - men i hvert fald i de år (Lukas-år), hvor dette stykke skulle have været læst, hvis man ikke på Sct. Ansgars fest »foretrak kors og dårskab for kærlighed«.

Max Reiter

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af?

28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltværelse kr. 1.950,-.

Både den verdensfjerne nyreligøstet og den livsfjerne tilbedelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde pejle sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

Ledergruppe:

Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen.

Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard.

Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly.

Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udum, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter
Høsterkøbvej 8, 3460 Birkerød

**Sct. Norberts Skole,
Vejle**
søger 2 lærere
pr. 1. august 1996

Da vi fra næste skoleår opretter en ny 8. klasse og samtidig vil styrke de musik-kreative fag, søges 2 lærere med tiltrædelse 1. august.

Først og fremmest ønskes følgende fag dækket: tysk, matematik, drejgeidræt, musik og billedkunst.

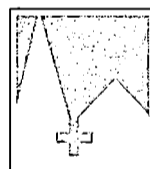
Ansættelsen sker i henhold til fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved Frie Grundskoler.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skolelederen eller viceskoleinspektøren på tlf. 75 83 51 00.

Ansøgningen stiles til

Bestyrelsen for Sct. Norberts Skole,
Blegbanken 1 b, 7100 Vejle

og skal være skolen i hænde senest den 15. april 1996.

Skt. Knuds Skole i Århus
søger afdelingsleder
(souschef) pr. 1. august 1996

Vi forstiller os, at du:

- er åben, synlig og har godt humør.
- er god til at kommunikere - også med børn.
- vil deltage i vores pædagogiske og holdningsmæssige målsætningsdebat.

Vi forventer, at du:

- har en kristen livsholdning.
- har indblik i administrativt arbejde og kan bruge edb.
- gerne vil videreudanne dig såvel fagligt/pædagogisk som personligt.

- vil deltage i team-building.
- kan blive en god sparringspartner til vores skoleleder.

Vi tilbyder:

- en dygtig og engageret lærerstab.
- arbejde i et lederteam såvel pædagogisk som administrativt.
- en aktiv forældrekræds og bestyrelse.
- en tryk og tillidsfuld elevgruppe med mange nationaliteter.

Skt. Knuds Skole er en kristen, katolsk privatskole med 325 elever fordelt på 18 klasser (bh.kl-10. kl.) samt en skolefritidsordning. Kort sagt: En god skole med en bevidst kristen, økumenisk linie.

Ansættelse sker i henhold til fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved de frie grundskoler.

Yderligere oplysninger fås hos skoleleder Ole-Chr. M. Plum, tlf. 86 13 75 11 i skoletiden, eller hos bestyrelsesformand, pater Adolf Meister, SJ, tlf. 86 18 57 66.

Ansøgningsfrist: 11. april 1996, kl. 12.00.

Ansøgning stiles til bestyrelsen for Skt. Knuds Skole og sendes til Skt. Knuds Skole, att. skoleleder Ole-Chr. M. Plum, Ryesgade 24, 8000 Århus.

Tre præster til 40 sogne

Menighederne får selv deres kirke til at fungere, og kvinderne spiller en meget stor og aktiv rolle i kirkens liv

Af Birgit Arbirk

Kirken er stuvende fuld. I højre sides bænkerækker i kirken sidder mændene, i venstre og i det meste af midterskibet kvinderne. De fleste med et lille bam på ryggen eller på skødet eller begge dele. På alle de forreste bænke sidder drenge og piger i mange størrelser. Også der har pigerne et spædbarn på ryggen eller en lillesøster ved hånden.

Klokken ringer. Flere myldrer ind i den allerede fyldte kirke. Mænd rejser sig og henter flere træbænke, der meget praktisk står løst på gulvet og kan flyttes efter behov. Klokketårnet står ved siden af kirken. For neden har

det to toiletter, hvortil dørene som oftest står åbne.

Døren til sakristiet går op, og ind træder celebranter og messtjenere. En lang række mennesker. Hovedcelebranterne er tre kvinder i messehagler, med hat på hovedet eller tørklæde. Gudstjenesten kan begynde.

Dette er en »kommunions-service«, hvilket vil sige: en normal messe med prædiken og kommunion, men blot uden forvandling. I stedet har man en lang række bønner, og megen andagt omkring fremtagelsen af alterbrødet og udelingen af kommunionen. Selv om der er mandlige lek-

torer ind imellem, ledes og domineres gudstjenesten helt af de tre kvinder, der er hovedcelebranter. De har modtaget speciel undervisning og fungerer også som undervisere til dåb, 1. kommunion og firmelse.

Kvindelige »koncelebranter«

De udgør en større gruppe, der også har en fælles ens dragt, men i øvrigt er almindelige gifte kvinder. Det sker en gang om måneden, at der er en præst og en almindelig højmesse. Ved de lejligheder har han to kvindelige medcelebranter, der optræder ved alteret, præcis som man kunne forestille sig, at koncelebrerende præster ville gøre det derhjemme, og de hjælper selvfølgelig også med kommunionuddelingen. I øvrigt forlader de sommetider deres plads ved alteret for at sørge for, at folk rykker tættere sammen, så alle får en plads eller giver tegn til andre om at sørge for det.

Sangen er stærk og mængdestemmig. Der kan spontant laves op til i hvert fald fem forskellige stemmer på deres egne melodier. En del af salmerne har dog de samme me-

lodier som vores. Så lyder det ikke helt så flot. Til gengæld kan man bare falde i på sit eget sprog, f.eks. »Vær hilset festens skønne dag«.

Man sidder tæt på bænke, og bænken står meget tæt. Man knæler på cementgulvet, hvor i øvrigt også nogle småbørn ligger og sover ved siden af - under eller mellem bænken. Varmen er trods de vidt åbne vinduer massiv. Fluerne, der kommer fra det nærliggende boligkvarter, svirrer om ens ører, kravler på armene og forsøger at invadere ens øjne.

Gudstjenesten varer flere timer

Luften er krydret. Dørene står også åbne. Der er to ved indgangen til kirken og to i hver side, og der er en konstant trafik af små og store, der af en eller anden grund vil uden for lidt. Man kan også glimrende følge messen ved at stå uden for og kikke ind ad vinduet.

Gudstjenesten tager 2-3 timer - mindst. Tiden føles imidlertid ikke lang. Især ikke, når der bliver sunget. Det er opmuntrende at se kvindernes ansigter lyse i sangglæde, især fordi det normale ansigtsudtryk hos kvin-

derne hernede ser både trist og træt ud.

Men lyser de op i smil, forvandles de totalt. Og det er ikke vanskeligt at få dem til at smile.

Sommetider varer gudstjenesten endnu længere, fordi der f.eks. er dåb. Påskemat blev 88 voksne og større børn døbt. 2. søndag efter påske blev ca. 15 spædbørn døbt. Sommetider udvides gudstjenesten med mange taler eller med optræden af ungdomskor eller med dans.

Katekese efter messen

Efter gudstjenesten går en hel del grupper i gang med katekese. Der er ingen præst til stede. Der sidder f.eks. to grupper i kirken. Én i et sideværelse, der også bruges til skriftemål, og en anden gruppe uden for under halvtags skygge. Man tager bare et par bænke ud fra kirken. Et sted står en pige og øver sig tilsyneladende på eget initiativ på nogle nye sange.

Fromheden og andagten under gudstjenesten er bemærkelsesværdig. Børn og unge sidder med næsen i bønnebøger og bibler og følger helt opslugt med. Da de voksne påskemat var blevet døbt, forlod de kirken først, mens vi alle sang: »Store Gud vi lover dig«. Derefter fulgte vi andre stadig syngende efter. Uden for dannede de nydøbte en stor rundkreds, hvor de i deres hvide dragter og med deres tændte lys i hænderne stod og modtog lykønskningerne fra menigheden, der defilerede forbi dem inde i deres rundkreds. I midten af rundkredsen lå søstrenes hunde og sov.

Børnehaven med høj standard

Ja, der er også søstre. Ved siden af kirken ligger et benediktinerindekloster med fire sorte søstre. De driver også en børnehaven, der ligger ved siden af igen, og de har lavet en eventyrlig dejlig klosterhave med mange frugttræer. Bl. a. citrontræer.

Der har de også bygget nogle af de traditionelle hytter, så man kan sidde derude og lave bål eller spise. Eller bare sidde i ro og fred eller have børnehaven på besøg.

Når man tænker på, hvordan børn normalt bliver beskæftiget og passet her i landet, har børnehaven en usædvanlig høj standard, der kommer op i nærheden af den danske. Der er blot ikke så mange voksne. Tre til tres børn. Men for små midler og med mange hjemmelavede remedier har de glimrende pædagogisk materiale. Børnene får virkelig lov til at lege og udfolde deres kreativitet.

Man bliver meget eftertænksom, når man som en nyttilflyttet dansk katolik oplever dette. Menighederne får selv

deres kirke til at fungere. Kvinderne spiller en meget stor og aktiv rolle. Der er tre præster til næsten 40 sogne.

Europæisk »kitsch« anses for finere end deres kunst

Kirken er bygget som et meget stort telt eller lidt ligesom et vestjysk missionshus. En stor firkantet bygning med to brede skyggefulde halvtage, hvor taget rager ud over sidemurene. Bygningen er ca. 30 m lang og 15 m bred og 10 m høj, bygget af cement, træ og bølgeblek. En funktionel brugskirke, der indvendigt er smykket af en korsvej med sødladne fotolignende bibelbilleder, et krucifiks og en Mariastatue. Planter og blomster af plastic. Praktisk i den varme og tørke.

Uden for har menigheden sin stolthed. En grotte med Vor Frue af Fatima. Jeg finder den »kunstneriske« udsmykning rædselsfuld og kan ikke lade være med at tænke på Ovamboernes egen stil og kunstneriske formåen, der hvad både træskærebearbejde angår, fletværk og sang er betydelig. For ikke at tale om, hvad de kan få ud af skrald og skrot. Fra hegn til legetøj. Desværre tror de, at alt, hvad der er europæisk eller ser europæisk ud, er bedre og finere.

Alt er præget af troen

Troen spiller en meget stor rolle her. Kirken er en kraftstation. Bibelen bliver brugt også i hverdage.

Et lille eksempel. Ved alle forretninger er der dørmænd, der sidder ved udgangen og kontrollerer, at man kun har de varer med sig, som er slået ind på bonen. Ind i mellem, når han ikke har noget at lave, sidder han og læser i Bibelen. I hvert fald en af dem.

Når regnen udebliver, beder man intenst Gud om at sende regn. Gud eksisterer her hele tiden, som en levende og betydningsfuld realitet. Radioen spiller påfaldende ofte salmer. Især her i påsketiden.

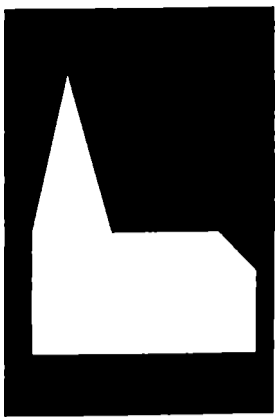
Om søndagen myldrer folk i kirke, enten de er af den ene eller den anden trosretning. Alle pynter sig efter bedste evne. Og det er ikke småting. Traditionelle dragter side om side med silke, tyl og atask. Alle farver og mønstre. Hatter og tørklæder. Og så de mange fantastiske og fantasifulde frisurer.

Der er så utrolig store og mange problemer her, som jeg vil beskrive en anden gang. Ikke mindst pigerne og kvinderne har et hårdt, uretfærdigt og barsk liv. Men i kirken tager de revanche. I kirken er blomstrende og næsten mere end ligevægtige. Stærke er de. Meget stærke. Værdige.

Birgit E. Arbirk, Namibia

Africansk messekal og hostieskål udskåret i træ. Desværre undervurderes deres fremragende kunst. Der ses endnu megen kitsch i Afrika.

Orientering fra sognene

April 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 8, der udkommer den 1. maj 1996, er torsdag den 11. april 1995 for maj 1996. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 1444.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messeider: (HC2)
Søndag: Messe kl. 10.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.
Tirsdag d. 2., 16., 23. og 30: Kor kl. 19.30.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 16.30 med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 22.
Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi kl. 15.
Lørdag d. 6.: Påskensliturgi kl. 21.
Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 8.: Messe kl. 10.
Torsdag d. 11.: Skt. Josephs klub kl. 14.30.
Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10 med førstekomunion.
Lørdag d. 20.: Vietnamesisk messe kl. 14.
Søndag d. 21.: Familiemesse kl. 10 og sogneundervisning.
Lørdag d. 27.: Polsk messe kl. 17.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16. (Dog ikke Langfredag).

Mandag d. 1.: DUK-udflugt kl. 8-13 til Sct. Mariæ Skole i Aalborg til afslutning på den fælles fasteaktion til fordel for fader Brennans arbejde for handicappede børn i Thailand.
Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17 med efterfølgende tilbedelse.
Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi kl. 15.
Lørdag d. 6.: Påskensliturgi kl. 22.
Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10. Efter messen velkomstfest for fader Jude, Tamilsk præst i Danmark.
Mandag d. 8.: Messe kl. 10.

Trosundervisning: Konfirmationsforberedelse hver torsdag kl. 15.45-16.45.
Kommunionsforberedelse og undervisning for børn lørdag d. 13. og 27. kl. 10.30-12.

Sankt Maria Kirke

Martyrernes Dronning, Hjørring
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. (Dog ikke Langfredag).
Øvrige messer: Se opslagstavlen.
NB.: Under kirkens ombygning fejrer vi messe i det nye menighedslokale.

Tirsdag d. 2.: Messe kl. 16. Efter messen er der lejlighed til skriftemål ved p. Allen eller pastor Per Dolmer.
Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 19 med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 22.
Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi kl. 15.
Lørdag d. 6.: Påskensliturgi kl. 19.30.
Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 14.30.
Søndag d. 21.: Vietnamesisk messe kl. 14.30.

Trosundervisning: Fredag d. 12. og 26. kl. 18-20.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HC2)
Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi kl. 15.
Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 14.30.
Søndag d. 14.: og 28.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekafe.

NB.: Den 4. maj 1996 fejrer Skt. Thøgers katolske kirke 25 års jubilæum med en højmesse kl. 16 med biskop Kozon som hovedcelebrant. Kl. 18 er der en festlig sammenkomst for menigheden samt indbudte gæster på Hotel Thisted (kr. 50,- pr. deltager). Tilmelding til sognepræsten senest den 20. april.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Jerzy Wolski. Tlf. 86 40 13 46.
Messeider:
Søndag: Messe kl. 10.
Hverdag: Se opslagstavlen.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Skærtorsdagens liturgi kl. 16.
Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagens liturgi kl. 15.
Lørdag d. 6.: Påskensliturgi begynder kl. 22. Velsignelse af påskemaden kl. 14.
Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Messe kl. 10.
Mandag d. 8.: Messe kl. 10.
Søndag d. 14.: Messe kl. 10 med førstekomunion.
Søndag d. 21.: Messe kl. 10 med trosbekræftelse.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.
Messeider: (HC2)
Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Skærtorsdagens liturgi kl. 16.
Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagens liturgi kl. 15.
Lørdag d. 6.: Påskensliturgi begynder kl. 19.
Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Ingen messe.
Mandag d. 8.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 13.: Undervisning kl. 10-12. Messe kl. 12. Messe kl. 16.
Søndag d. 14.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 20.: Messe kl. 16.
Søndag d. 21.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 27.: Messe kl. 16.
Søndag d. 28.: Messe på vietnamesisk kl. 11. Messe på engelsk kl. 18.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.
Messeider:
Fredag d. 5.: Langfredag. Liturgi kl. 15.
Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Messe kl. 10.
Søndag d. 14.: Messe kl. 10. NB.: Ingen undervisning.
Søndag d. 28.: Messe kl. 10. NB.: Undervisning efter messen.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.
Sognekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.

Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.

Århus Boghandel og Katolsk Information: 9.30-17.30, fred. 9.30-19, lørd. 9.30-14. Katolsk Information er også åben hver søndag efter højmessens til kl. 12.

Galleri ved kirken: Mandag, onsdag, torsdag og fredag kl. 14-17.00.

Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 19 22 31.

Messeider: (HA)

Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekafe). Messe kl. 17.

Messe på polsk: 1. og 3. søndag kl. 14.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.

Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8. Undt. i påskeferien.

Skriftemål: 1. fredag kl. 17-19 eller efter aftale, samt mandag, tirsdag og onsdag i Den stille Uge kl. 17-19.

KUK: Hver anden mandag kl. 19-22.

Mini-KUK: hver torsdag 17.30-19.30.

Ministrantgruppe: Torsdage i de lige uger kl. 18-19.45.

Firmandklub: Hver onsdag kl. 19.30.

Skt. Knuds klub for ældre: 1. og 3. tirsdag kl. 14.30.

Søndag d. 31.3.: Palmesøndag. Messe kl. 8 og 17.

Højmesse kl. 10 med indvielse af grenene og procession. Passionslæsning i alle messer.

Tirsdag d. 2.: Korsvejsandagt og messe kl. 16.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Liturgisk morgenbøn kl. 9. Højmesse kl. 17 til minde om Jesu sidste nadver. Derefter vågenat i huskapellet indtil midnat - slutter med komplet.

Fredag d. 5.: Langfredag. Liturgisk morgenbøn kl. 9. Langfredagsliturgi kl. 15. Man bedes medbringe en blomst til korsets hyldning. Faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 6.: Liturgisk morgenbøn kl. 9. Påskensliturgi begynder kl. 22 og slutter med påskensmesse. Lykønskning bagefter i salen.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Påske-højmesse kl. 10. Lykønskning bagefter. Messe med salmesang kl. 17.

Mandag d. 8.: Højmesser kl. 10 (dansk) og kl. 14 (polsk).

Torsdag d. 11.: Konvertitgruppe (OB) kl. 19.

Lørdag d. 13.: Sogneundervisning kl. 10. Familiemesse kl. 12.15.

Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10 med førstekomunion (Skt. Knuds Skole).

Mandag d. 15.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Torsdag d. 18.: Konvertitgruppe (OB) kl. 19.

Søndag d. 21.: Højmesse kl. 10 med førstekomunion (Sogneundervisningen).

Torsdag d. 25.: Kunstkredsens generalforsamling kl. 19.30 med bortlodning.

Skt. Mikael Kirke, Pindstrup

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messeider:
Mandag d. 8. og søndag d. 21.: Messe kl. 10.30.
Skt. Ansgars Kapel, Odder
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.
Messeider: (HC2)
Mandag d. 8. og søndag d. 28.: Messe kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messeider: (HC2)
Hver søndag kl. 10. Kirkekafe bagefter.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11.
Rosenkransbøn: Hver onsdag kl. 16.30.
Skriftemål: Onsdage og efter aftale.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Nadverens indstiftelse, fodtævning kl. 16.
Fredag d. 5.: Langfredag. Liturgi kl. 15.
Lørdag d. 6.: Påskevigilie kl. 23. Reception bagefter.
Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 8.: Ingen gudstjeneste.
Onsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 16.30.
Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 10. Religionsundervisning kl. 11.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Nadverens indstiftelse, fodtævning kl. 16.

Fredag d. 5.: Langfredag. Liturgi kl. 15.

Lørdag d. 6.: Påskevigilie kl. 23. Reception bagefter.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10.

Mandag d. 8.: Ingen gudstjeneste.

Onsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 16.30.

Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 10. Religionsundervisning kl. 11.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjermild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.

Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.

Messeider:

Søndagsmesse: kl. 10.

Hverdagsmesse: kl. 9.

Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.

Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskalde).

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Skærtorsdagsliturgi kl. 16. Bagefter agapemåltid i mødesalen. Tilbedelse indtil langfredagsliturgien.

Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi kl. 15. Tilbedelse hele dagen forinden.

Lørdag d. 6.: Ingen messe.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Påskevigil kl. 4.30. Bagefter festlig morgenmad i mødesalen.

Højmesse kl. 10.

Mandag d. 8.: Messe kl. 10.

Lørdag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Udstilling af Alterets Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen igennem. Sakramental velsignelse kl. 18.40.

Procession til ære for Maria Rosa Mystica kl. 19. Bagefter messe.

Lørdag d. 27.: Oblatmesse kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messeider: (HC2)
Søn- og helligdage: Messe kl. 11.

Palmesøndag den 31.3.: Messer kl. 9.15 og 11.

Palmeindvielse under begge messer.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 17.

Lejlighed til skriftemål kl. 15-16.30.

Fredag d. 5.: Langfredag. Liturgi kl. 15.

Lørdag d. 6.: Tamilsk messe kl. 18.30. Dansk vigilie- og påskemesse kl. 23.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Kun messe (med barnedåb) kl. 11.

Mandag d. 8.: Ingen gudstjeneste.

Religionsundervisning:

Fredag d. 17. og d. 26. for alle hold kl. 16.

Pastoralenhed 4:

Onsdag d. 10. P4-møde i Silkeborg kl. 19 (i børnehaven).

Firmandweekend i Øm:

Fredag d. 29. - 31. marts: Kinga Tonak og Elisabeth Wimberley deltager. Kørsel aftales.

Vort nye kirkecenter:

Kommunens tilladelse til at indrette os på Lillelundsvej kom ikke som forhåbet i februar. Menigheden får brev om, hvornår vi flytter. Tak for bidragene til sognet og med ønsket om en vel-signet påsketid,

Menighedsråd og præst

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahnner. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag.
Messeider: (HC2)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.
Tirsdag i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.
Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.
Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Agapemåltid i menighedssalen kl. 18. Højmesse kl. 19. Tilbedelse til kl. 22.

Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi kl. 15.

Lørdag d. 6.: Fælles morgenbøn, morgenmad og øve på påskensliturgi kl. 9. Fejring af påskensliturgi kl. 23.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10.

Mandag d. 8.: Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 13.: Børneundervisning kl. 9.30-12.

Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10 med børnenes førstekomunion.

Lørdag d. 27.: Børneundervisning kl. 9.30-12.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messeider: (HA)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 19 og tilbedelse kl. 20-21.

Freitag d. 5.: Langfredag. Gudstjeneste kl. 15. Faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 6.: Påskens liturgi kl. 20.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10 med barmhjertighed. Kirkebil.

Mandag d. 8.: Messe kl. 10.

Onsdag d. 10.: Pastoralenhedsmøde kl. 19 i Silkeborg.

Søndag d. 21.: Efter messen er der kirkekaffe.

Søndag d. 28.: Kirkebil.

Tirsdag d. 30.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Børn og unge vil få særlig besked vedr. møder i april.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle

Tlf. 75 82 08 93.

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

Messeider: (HB2)

Søndagsmesser: kl. 9 og 11.

Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel: mandag, onsdag og lørdag.

Aftenmesse i kirken: tirsdag og torsdag kl. 17.30 og fredag kl. 17.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.

Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Religionsundervisning for børn (9-15 år) hver fredag kl. 15.30-17.30.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 16.30. Efter messen tilbedelse af det allerhelligste sakramente indtil kl. 20.

Freitag d. 5.: Langfredag. Faste- og abstinensdag. Passionsliturgi med altergang kl. 15. Lejlighed til at modtage bodens sakramente kl. 17-19.

Lørdag d. 6.: Påskevigilien og midnatsmesse kl. 23. Derefter reception i samlingsalen.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.

Mandag d. 8.: Salmemesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.

Lørdag d. 13. - fredag d. 19.: Præsten er bortrejst.

Lørdag d. 13.: KUK kl. 11-15 i præstegården.

Onsdag d. 24.: Forsangerøvelse kl. 19.

Lørdag d. 27.: KUK kl. 11-15 i præstegården.

Mandag d. 29.: Studiekreds (Katolsk brevkursus nr. 18) i samlingsalen kl. 19.30 - 21.30.

Søndag d. 28.: Højmesse kl. 11 med 1. kommunion.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding

Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.

Messeider:

Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 2.: Lejlighed til at gå til skrifte kl. 17-18. Kirken er åben.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 19.30 med fodtvætning. Bagefter tilbedelse af sakramentet indtil kl. 22.

Freitag d. 5.: Langfredag. Passionsliturgi med korssets hyldning kl. 15.

Lørdag d. 6.: Påskevigilie kl. 23 med indvielse af ilden og påskelyset, Ordets gudstjeneste samt påskemesse. Efter messen reception i sakristiet.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Ingen messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med barmhjertighed. Bagefter reception i skolens gymnastiksal.

Mandag d. 8.: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 14.: Efter højmassen Mini-KUK.

Mandag d. 22.: Sr. Antonie viser lysbilleder kl. 19.30 og fortæller om sin rejse til Israel. Alle er velkomne. Sted: Menighedslokalet.

Søndag d. 28.: Efter højmassen kirkekaffe.

Religionsundervisning for førstekomunikanter: Lørdag d. 13, 20, og 27. kl. 15.30.

Sognepræsten er bortrejst fra d. 26.3. til 6.3.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia

Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.

Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).

Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjedsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.

Messeider: (HA1)

Søndag: Højmesse kl. 10.30.

Onsdag kl. 16.30.

Lørdag kl. 16.30.

Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.

Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirkeetarmet.

Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmassen.

Firmelsesundervisning: 2., 9., 16., 23. og 30. kl. 10-11.

1. kommunionundervisning samme datoer, men kl. 11-12.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.

Messeider:

Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe. Kl. 17.30: Vesper.

Søndag kl. 10: Højmesse.

Mandag kl. 16.00: Gudstjeneste med kommunion hos søstrene eller messe.

Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans og vesper.

Torsdag eller fredag kl. 7.30: Laudes og messe. Kl. 9: Skolemesse. Kl. 9.15: Messe.

Evt. ændring i gudstjenesterne: Se nedenfor.

Skriftemål: Onsdag d. 3. kl. 14.30-16.30.

Skærtorsdag kl. 10-12 eller efter aftale.

Søndag d. 31.3.: Palmesøndag. Indvielse af palmegrene, procession og højmesse kl. 10. Bemærk: Sommertid begynder lørdag nat.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 18. Derefter vågenat indtil kl. 24.

Freitag d. 5.: Langfredag. Gudstjeneste med læsning af lidelseshistorien, de højtidelige forbøner, hyldning af korset og kommunion kl. 16.

Lørdag d. 6.: Velsignelse af føden kl. 12. Vågenat med indvielse af påskelyset, læsning fra Skriften, fornyelse af dåbsløfterne og højmesse kl. 22.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 9. (Bemærk tidspunktet).

Mandag d. 8.: Messe kl. 10.

Tirsdag d. 9. - fredag d. 12.: Ingen messe.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa

Søndertorv 1, 6200 Aabenraa

Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.

Messeider: (HC2)

Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.

Hverdagsmesser: Mandag, onsdag, torsdag og fredag kl. 9, tirsdag kl. 19, lørdag kl. 8.

Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Søndag d. 31.3.: Palmesøndag. Messe kl. 15.30 med palmeindvielse.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 19.

Freitag d. 5.: Langfredag. Liturgi kl. 16.

Lørdag d. 6.: Vigilie kl. 23.30.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Messe kl. 10.

Mandag d. 8.: Messe kl. 10.

Søndag d. 21.: Messe kl. 15.30 med førstekommu-nion.

Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.

Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.

Messeider: (HC2)

Søndage: Højmesse kl. 10.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.

Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Søndag d. 31.3.: Palmesøndag. Messe kl. 10 med palmeindvielse.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 17.

Freitag d. 5.: Langfredag. Liturgi kl. 14.

Lørdag d. 6.: Vigilie kl. 21.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Messe kl. 10.

Mandag d. 8.: Messe på Als Kloster kl. 17.

Lørdag d. 13.: Messe kl. 10 med firmelse.

Søndag d. 21.: Messe kl. 10 med førstekommu-nion. Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev

Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26.

Messeider: (HC2)

Søndag kl. 10, onsdag kl. 16, torsdag kl. 16, fredag kl. 16, lørdag kl. 10.

Rosenkrans: Onsdag og torsdag kl. 15.30.

Tilbedelse: Onsdag, torsdag og fredag kl. 16.30.

Korsvej: Fredag kl. 15.30.

Lørdag d. 30.3.: Bodsandagt og skriftemål kl. 10 ved p. Kerkhofs og sognepræsten.

Søndag d. 31.3.: Palmesøndag. Palmeindvielse, procession og højmesse kl. 10.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Indstiftelsens messe kl. 16 og efterfølgende tilbedelse.

Freitag d. 5.: Langfredag. Passionsliturgi og korssets hyldning kl. 16.

Lørdag d. 6.: Påskevigilie kl. 23 med lysindvielse og procession.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Påskehøjmesse kl. 10.

Mandag d. 8.: Messe kl. 10.

Mandag d. 22.: Helbredelsesmesse kl. 18.30 med sr. Brieg McKenna.

Lørdag d. 4.5.: Cenakel kl. 10.

Torsdag d. 16.5.: Kristi himmelfartsfest kl. 10.

Søndag d. 26.5.: Pinskehøjmesse kl. 10.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder

Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.

Messeider:

Søndag kl. 17: Højmesse.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Ingen messe.

Freitag d. 5.: Langfredag. Gudstjeneste med læsning af lidelseshistorien, de højtidelige forbøner, hyldning af korset og kommunion kl. 13.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Indvielse af påskelyset og højmesse med fornyelse af dåbsløfterne kl. 12 (Bemærk tidspunktet). Ingen messe kl. 17.

Søndag d. 14.: Undervisning for børn kl. 14.30. Ingen studiekreds for voksne. Højmesse kl. 17.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C

Tlf. 66 12 16 64.

Sognepræst: Leo Drzal.

Andenpræst: Wieslaw Podlach.

Kontorid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12. Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.

Messeider: (HC2)

Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 17.30.

Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.

Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 17. Derefter tilbedelse til kl. 21.

Freitag d. 5.: Langfredag. Liturgisk gudstjeneste kl. 15.

Lørdag d. 6.: Påskens liturgi kl. 20. Velsignelse af påskemaden kl. 9 og kl. 13.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Messe kl. 10 og kl. 12 (polsk).

Mandag d. 8.: Messe kl. 10 og kl. 12 (polsk).

Torsdag d. 11.: Seniorklub kl. 14.

Lørdag d. 13.: Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund, Fynskredsen afholder *generalforsamling* kl. 10.30 i mødelokalet ved Skt. Albani kirke, Adelgade 1.

Søndag d. 14.: Messe kl. 10 med firmelse ved biskop C. Kozon.

Onsdag d. 19.: Studiekreds kl. 19.

Søndag d. 28.: Menighedsrådsmøde efter 10-messen.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg

Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffeid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.

Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.

Messeider: (HC2)

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.

Hverdagsmesser: Kl. 6.45, torsdag kl. 19.

Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Tirsdag d. 2.: Oliemesse i Domkirken i København kl. 17.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 17. Derefter tilbedelse af Sakramentet til kl. 20.

Freitag d. 5.: Langfredag. Mindegudstjeneste for Jesu lidelse og død kl. 15. NB.: Faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 6.: Påskens liturgi kl. 20.

Søndag d. 7.: Påskedag. Messe kl. 9.30 og 11.

Mandag d. 8.: Messe kl. 9.30. Ingen messe kl. 11.

Onsdag d. 10.: Vietnamesisk messe kl. 17.

Onsdag d. 17.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 14. Derefter fortsætter vi oppe i lokalene. Alle er velkomne! I. kommunikanternes forældre møde kl. 19.

Religionsundervisning for alle børn /DK-V-T/: kl. 9.45-11.30: Lørdag d. 13 og 27.

Kun vitenamesisk /V/: kl. 9.45-11.30: Lørdag d. 20.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14, 5900 Rudkøbing

Mandag d. 3. Kl. 15.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 7, 5800 Nyborg

Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.

Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.

Messeider: (HC2)

Hver lørdag er der højmesse kl. 15.30.

lighederne i kirken er der et festligt påskemorgenbord i Kolbestuen. For børnene er der gemt påskeæg i præstegårdshaven. Påskedags højmesse kl. 10.
Mandag d. 8.: Sangmesse kl. 10.
Lørdag d. 13.: Tamilsk messe kl. 16.
Søndag d. 21.: Menighedseftermiddag. Der er ingen messe kl. 10, men højmessens denne dag fejres kl. 14. Herefter er der komsammen i Kolbestuen. Fhv. Falckmand Knud Madsen viser en film om det gamle Nakskov. Alle er hjerteligt velkomne.

Lejlighed til skriftemål:

Op til påsken vil der være lejlighed til skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne (kom i god tid) eller efter aftale.

Påskekomunion:

Efter gammel tradition bør man i hvert fald i påsketiden modtage komunion. Denne tid er fastsat til at vare fra Palmesøndag d. 31.3. til Pinsesøndag d. 26.5.96.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
Messeider: (HC2)
 Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Denne dags liturgi fejres kl. 19.

Fredag d. 5.: Langfredag. Liturgien for Jesu lidelse fejres kl. 15.

Lørdag d. 6.: Påskemorgenbordet velsignes kl. 12. Påskentattens skønne liturgi starter kl. 22.30. Efter nattens gudstjeneste er der et glas vin med tilbehør i Fredensgade 15.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10. Efter messen kan børnene forsøge at finde påskeæg i haven.

Mandag d. 8.: Sangmesse kl. 10.

Onsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 19.15. Forud for mødet messe i kirken kl. 18.30.

Lørdag d. 13.: Polsk messe kl. 10.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved
 Tlf. 53 72 09 85.
 Konstitueret sognepræst (29.11.95-31.5.96): Pater Kazimierz Przybyłowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst 11-12 undt. mandag.
Messeider: (HA)

Søn- og helligdag: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10. Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9. Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.

I Fastetiden er der i kirken korsvejsandagt hver torsdag kl. 17 efter tilbedelse af Alterets sakramente.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Dagens eneste messe kl. 17. Vi mindes Jesu indstiftelse af Alterets sakramente. Tilbedelse i kirken til kl. 20.

Fredag d. 5.: Langfredag. Faste- og abstinensdag. Gudstjeneste kl. 15.

Lørdag d. 6.: Gudstjenesten begynder kl. 20. Lysets fejring, velsignelse af påskelyset, exultet, ordets gudstjeneste, eukaristi og derefter reception i menighedssalen.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10. Kirkekaffen bortfalder.

Mandag d. 8.: Polsk messe kl. 10.

Søndag d. 14.: Messer som på søndage.

Søndag d. 21.: Messe kl. 10 med firmelse ved biskop Czeslaw Kozon. Efter messen lille reception i menighedssalen. Polsk messe kl. 11.30 bortfalder.

Torsdag d. 25.: Sr. Briège McKenna fra Irland og den irske præst Kevin Scallon besøger os. Tilbedelse i kirken for alle kl. 16-17. Foredrag og bøn for helbredelse for alle i menighedssalen kl. 19.30. Alle er velkomne.

Søndag d. 29.: Messe som på søndage.

Undervisning for førstekomunikanter hver tirsdag kl. 15-16.

Undervisning for firnander hver tirsdag kl. 16-17.

Skriftemål: Der er lejlighed til påskeskriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.

Sygekommunion:

Præsterne bringer gerne den hell. kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem Tak!

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
 Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.

Messeider: (HA)
 Hver søndag: Messe kl. 10.

Tirsdag d. 2.: Oliemesse kl. 17 i Skt. Ansgars kirke i København.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Festmesse kl. 16. Vi fejrer indstiftelsen af sakramenterne: Eukaristien og præsteskebelen.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10.

Mandag d. 8.: Messe kl. 10.

Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10. Menighedskaffe efter messen.

Forberedelse til 1. kommunion: Hver søndag efter messen.

Skriftemål før eller efter søndagsmessen.

Skt. Hans Kirke, Køge

Bjerggade 10, 4600 Køge
 Tlf. 53 65 06 51.
 Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33
Messeider: (HC2)
 Søndage: Højmesse kl. 10.
 Hverdagmesse: Onsdag kl. 10.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17.

Fredag d. 5.: Langfredag. Gudstjeneste kl. 15.

Lørdag d. 6.: Højmesse kl. 21.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10.

Søndag d. 14.: Efter messen kirkekaffe.

Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
 Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.
 Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.
Messeider: (HC2)

Torsdag d. 4.: Skærtorsdags-messe fejres med pater Bodnar kl. 17.

Fredag d. 5.: Langfredags-liturgien fejres med pater Dudek kl. 15.

Lørdag d. 6.: Påskeliturgen fejres med pater Dudek kl. 20.

Søndag d. 7.: Ingen gudstjeneste.

Mandag d. 8.: 2. påskedag - påskemesse med sognepræsten kl. 10.

Lørdag d. 13.: 2. søndag i påsken fejres med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 14.: Ingen gudstjeneste.

Onsdag d. 17.: Skolemese kl. 8.30. Menigheden er velkommen at deltage.

Lørdag d. 20.: 3. søndag i påsken fejres med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 21.: Ingen gudstjeneste.

Søndag d. 28.: 4. søndag i påsken fejres med p. Anton Dekkers kl. 10.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
 Sognepræst: Stephen Holm
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
Faste messeider:

Om søndagen: Højmesse kl. 10, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne. NB: Palmesøndag og Påskesøndag begynder messen først kl. 10.30. Søndagsmesse i kapellet fredag aften kl. 19.15, - naturligvis ikke langfredag.

Om hverdagen: I Skt. Montforts kapel (over kirkens sakristi), normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.

Kommunitets daglige bønner: Rosenkransbøn kl. 12, dog ikke lø.-sø. Vesper kl. 19 (sø.-ti.-to.), kl. 18 (ma.-on.-fr.), lø. kl. 12.15.

Undervisning af vore børn og unge: søndag d. 31. marts og d. 21. april i forbindelse med messen.

(Eftermiddag) for vore ældre bliver i april vort genbesøg hos optimistklubben ved Sakramentskirken på Nørrebro i København. Det er tirsdag d. 23. april. Vi kører fra Slagelse kl. 9.30 og er hjemme sidst på eftermiddagen. Husk frokostpakke. Meld jer til hos Astrid Lorenzen (58264508) eller Rosa Jørgensen (58853065).

Palmesøndag d. 31. marts, den stille uge begynder med Jesu højtidelige indtog til sin lidelse, død og opstandelse. Sommertiden begynder. Kl. 10.30 (NB): palmevielse, palmeprocession og højmesse med oplæsning af Jesu lidelseshistorie.

Mandag d. 1.: Mandag i den stille uge, månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. I tilslutning til messen i kapellet kl. 17.15 er der, ligeledes i kapellet, fra kl. 18 - 19 en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.

Skærtorsdag, d. 4.: Mindetagen for Jesu indstiftelse af altrets og præstevielsens sakramenter. Kl. 10: laudes. Kl. 16.30: højtidelig aftenmesse. Ved messens slutning bæres det hellige sakramente til sidealtret, hvor der holdes tilbedelse indtil midnat, - i fællesskab fra kl. 23.15.

Langfredag d. 5.: Mindetagen for Kristi sejrige korsdød. Faste- og abstinensdag. Kl. 10: Laudes. Kl. 15: liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi passionshistorie, korsets højtidelige hyldning og kommunion.

Påskelørdag d. 6.: Kl. 13 begynder de unges retrætedag.

Påskentatten er »natten over alle natter«: Kl. 21 begynder den store opstandelsesgudstjeneste, med læsninger, påskelysets indvielse og påskelovsangen. Gudstjenestens højdepunkt er påskehøjmessens med det ny dåbsvands indvielse og dåbsløfternes fornyelse.

Slut talstærkt op om denne kirkeårets vigtigste gudstjeneste!!!

Efter gudstjenestens fortsætter vi opstandelsesfesten i messesalen, hvor vi over et glas vin og et par snitter ønsker hinanden glædelig påske. Levende musik afvekslende med toner fra diskotek »Montfort«, giver os lejlighed til, osse legemligt, at give udtryk for vor opstandelsesglæde.

Påskesøndag d. 7.: Kristi opstandelses fest. Kl. 10.30 (NB!): Festlig påskehøjmesse. Kl. 19: påskevesper.

2. Påskedag, mandag d. 8.: Ingen messe i Slagelse (NB!). Kl. 10: laudes. Kl. 19: Vesper, - i kapellet.

Lørdag d. 13.: Rengøring af kirke og menighedshus fra kl. 10.30 - 12.30. Kom og hjælp!

Søndag d. 14.: 8. påskedag, »Hvidesøndag«. Kl. 10: højtidelig påskemesse med de unges trosbekræftelse.

Søndag d. 28.: Festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger og beskytter. Kl. 10: festmesse.

Sankt Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
 Menighedssøster: Sr. Engeline, Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværg: Zilda Christensen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.

Søndagsmesse: Kl. 15, (28. april kl. 15.30) - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Der henvises til sognekirken i Slagelse.

Børneundervisning v. sr. Engeline: Søndag d. 21. april i forbindelse med søndagsmessen.

Hyggeeftermiddage for ældre, - en eftermiddag hveranden uge, fortrinsvis onsdag. Oplysning hos Tut Ritzau, tlf. 53 51 17 03.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup

Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup
 Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
 Andenpræst: Benny Blumensaat, tlf. 42 52 64 25.
 Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
 Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.
 Pastoralassistent: Birgitte Carlsson, tlf. 31 35 46 83.

Messeider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje-Taastrup kl. 19.

Onsdag: Messe kl. 8.

Torsdag: Messe kl. 11.

Fredag: Tilbedelse kl. 18 og messe kl. 19

Lørdag: Messe kl. 10 og messe kl. 17 (søndagsmesse).

Hver 3. onsdag i måneden er der KÆK.

Første torsdag i hver måned er der skolemese kl.

8.45 og 9.45.
 Hver fredag er der bedegruppe i kirken kl. 19-22. Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Torsdag d. 11.: Bankospil kl. 19.30.

Onsdag d. 17.: Focolarebevægelsen fortæller efter messen om deres oprindelse og virke i verden og i Danmark kl. 14.

Onsdag d. 24.: Helbredsgudstjeneste med mulighed for personlig forbøn. Sr. Briège vil tale og bede for helbredelse kl. 19.

Fredag d. 26.: Reception for at fejre udgivelsen af Sr. Briège's bog på dansk kl. 15-17. Sr. Briège taler kl. 18 til bedegrupperne, hvorefter der er messe og rosenkransbøn foran sakramentet.

Lørdag d. 27.: Retrætekl. 10-16 om bøn og helbredelse. Sr. Briège og Fr. Kevin leder retræten (lørdag og søndag).

Søndag d. 28.: Fortsat retræte fra 10-14 om bøn og helbredelse. Søndagen starter med messe kl. 10, hvor Sr. Briège vil tale og derefter retræte. Information: Kontakt Maria Truelsen på 33 32 70 69.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
 Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
 Sognepræst: Hans Christoffersen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (bedst 9-10 ti-fr).
 Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (Bedst 8-9 ti-fr).
 Gråbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.
Messeider: (HC2)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.

Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.

Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.

Sakramentsandagt hver onsdag kl. 16.

Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.

NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Tirsdag d. 2.: Ingen messe kl. 17, da bispedømmet fejrer oliemesse i Domkirken.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 17 med fodtævnting. Sakraments-tilbedelse frem til kl. 24.

Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredags-liturgi kl. 15. Økumenisk tjeneste i Islebjerg kirke, Frederikssund kl. 10.

Lørdag d. 6.: Påskevigilie kl. 23.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Messe kl. 10. Messe i Frederikssund kl. 14.

Mandag d. 8.: Messe kl. 10.

Fredag d. 12.: Ordets gudstjeneste med kommunion kl. 17.

Søndag d. 14.: Kl. 19.30 Kulturby '96: Nordsjællandske kor synger Davidssalmer. Pris kr. 30. Alle er velkomne.

Lørdag d. 20.: Religionsundervisning kl. 14.

Torsdag d. 25.: Skolemese kl. 10.30.

Fredag d. 26. - søndag d. 28.: Menighedsretræte på Smidstrup Strand. Se nærmere i Sognebladet.

Ledreborg Slotskirke

Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 3753.

Søndagsmesse: Om lørdagen kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne. (Ingen messe på selve søndagen!)

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor, - eller meddeles i kirken.

Undervisning af vore børn og unge: lørdag d. 20. april i tilslutning til søndagsmessen.

(Eftermiddag) for vore ældre vil i april blive erstattet af en heldagsudflugt til København, idet vi, sammen med ældregruppen fra Slagelse, er blevet inviteret til at besøge optimistklubben ved Sakramentskirken på Nørrebro. Vi kører fra Holbæk kl. 9.45 og vil være tilbage sidst på eftermiddagen. Husk frokostpakke. Kontaktperson: sakristanen, fru Helena Rasmussen, tlf. 53 43 52 54.

Lørdag d. 30. marts begynder den stille, hellige uge med fejring af palmesøndag: Vor Herres indtog til sin lidelse, død og opstandelse. Kl. 15.30 palmevielse og messe med oplæsning af Jesu lidelseshistorie.

Skærtorsdag d. 4.: Mindetagen for Kristi indstiftelse af altrets og præstevielsens sakramenter.

Kl. 19.15 (NB): aftenmesse, - med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 22.

Langfredag d. 5.: Mindetagen for Jesu Kristi korsdød. Faste og abstinensdag. Kl. 15: liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi lidelseshistorie, korsets hyldning og kommunion.

Påskelørdag d. 6.: Kl. 13 begynder, i Slagelse, de unges retrætedag.

Påskennatten er »natten over alle natter«: Den store opstandelsesgudstjeneste, kirkeårets vigtigste gudstjeneste, fejres samlet for vor pastoralenheds tre menigheder i Vor Frue Kirke i Slagelse. Den begynder kl. 21. Efter messen fortsætter opstandelsesfesten i menighedshuset. Se nærmere under »Slagelse«.

NB: Slut talstærkt op om denne vigtige gudstjeneste, og gør allesammen en indsats for denne aften at komme til Slagelse.

Påskesøndag d. 7.: Kristi opstandelses fest. Ingen gudstjeneste i Holbæk idag. Se 2. påskedag d. 8. **Påskemandag (2. påskedag) d. 8.:** Kl. 15.30 Holbæk menigheds festlige påskemesse med påskelovsang, indvielse af nyt dåbsvand og dåbsløfternes højtidelige formyelse. Under denne messe modtager Christina Finnerup sin første hellige kommunion. **7. påskedag, lørdag d. 13.** Højtideligholdelse af Hvidesøndag. Kl. 15.30: påskemesse **Lørdag d. 27.: Højtideligholdelse af festen for den hellige Louis-Marie de Montfort,** den montfortanske ordensfamilies grundlægger og beskytter. Kl. 15.30: festmesse.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør

Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør

Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.

Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.

Messestider: (HB2)

Tirsdag d. 2.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 4.: Skærtorsdags-messen fejres kl. 20.
Fredag d. 5.: Langfredags-liturgien fejres kl. 17.
Lørdag d. 6.: Påskennattens gudstjeneste fejres kl. 22.30.

Søndag d. 7.: Påske-messe kl. 9.
Torsdag d. 11.: Messe kl. 18.

Søndag d. 14.: Hvide søndag - messe kl. 11. Herefter påskefrokost i menighedssalen. Hvem tager hvad med? Skriv det på listen i våbenhuset forinden.

Tirsdag d. 16.: Pensionist-træf kl. 14.30 med messe og hyggeligt samvær. Vi spiser en god frokost/afsnemad sammen.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 18.
Søndag d. 21.: 3. søndag i påsken fejres i messen kl. 9.

Tirsdag d. 23.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 25.: Messe kl. 18.

Søndag d. 28.: 4. søndag i påsken fejres med latinsk messe kl. 11.

Tirsdag d. 30.: Messe kl. 14.30.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.
Skt. Vincent Søstre, tlf. 42 26 78 65.

Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.

Messestider: (HA)

Tirsdag d. 2.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 3.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdags-messen fejres kl. 17.
Fredag d. 5.: Langfredags-liturgi kl. 15.

Lørdag d. 6.: Påskeafstens-gudstjenesten fejres kl. 20.

Søndag d. 7.: Påskedags-messe kl. 11.
Torsdag d. 11.: Messe kl. 17.

Fredag d. 12.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 14.: 2. søndag i påsken, messen fejres kl. 9.

Tirsdag d. 16.: Messe kl. 18.30. Menighedsrådsmøde kl. 19 - 21.

Onsdag d. 17.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 17.

Fredag d. 19.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 21.: 3. søndag i påsken. Vi fejrer 1. kommunionsfest kl. 11.

Tirsdag d. 23.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 24.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 25.: Messe kl. 17.
Fredag d. 26.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 28.: 4. søndag i påsken. Lat. messe kl. 9.
Tirsdag d. 30.: Messe/Laudes kl. 8.30.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Mariavej 6, 2970 Hørsholm

Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.
Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Messestider: (HA)

Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11.

Messe på Mikkelpark, Strandvejen 352 kl. 9.

Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.

Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.

Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Aftenmesse kl. 18. Efter messen vil der være mulighed for tilbedelse af alterets sakramente.

Fredag d. 5.: Langfredag. Gudstjeneste kl. 18.

Lørdag d. 6.: Påskevigilie kl. 23. Derefter samvær i menighedssalen.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 11.

Mandag d. 8.: Messe kl. 11.

Søndag d. 21.: Højmesse kl. 11 med førstekommu-nion. Førstekommunikanterne er: Sofie Grube og Sebastian Van Huth. Efterfølgende kirkefrokost, hvortil alle er velkomne, men tilmelding er nødvendig.

Torsdag d. 25.: Sæsonens sidste religionsundervisning på Nordvanggaard.

Lørdag d. 27.: Højmesse kl. 10 i Skt. Hans kirke med firmelse ved biskop Czeslaw Kozon.

Firmanderne er: Christian Andersen, Robert Emborg, Jagoda Korcyl, Andreas Norrie og Charly Schibsbjerg.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød

Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.

Præst: Jacob Muiser.

Messestider: (HA1)

Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.

Tirsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.

Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

Søndag d. 31.3.: Palmesøndag. Den stille uge indledes med messe kl. 9.30, hvor palmegrenene velsignes. Husk: Caritas-spærbøsse. Kirkekaffe efter messen.

Tirsdag d. 2.: Oliemesse i Skt. Ansgar kirke, København kl. 17.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højtidelig messe kl. 16.

Tilbedelse til kl. 22.

Fredag d. 5.: Langfredag. Gudstjeneste kl. 15. Faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 6.: Påskensatvigilie og påskemesse kl. 21. Derefter samles vi i kostalden.

Søndag d. 7.: Påskedag. Højmesse kl. 9.30.
Mandag d. 8.: Højmesse kl. 9.30.

Torsdag d. 11.: Religionsundervisning kl. 16.
Søndag d. 14.: 1. kommunionsfest kl. 9.30.

Torsdag d. 18.: Religionsundervisning kl. 16.
Lørdag d. 20.: Konfirmandtrætte.

Torsdag d. 25.: Afslutning for religionsundervisningen kl. 16.

Lørdag d. 27.: Biskoppen meddeler firmelsens sakramente kl. 15.30.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj

Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag 10.30-11.30 på sognekontoret. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 38 74 13 05.

Messestider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 10.30.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe kl. 16.

Fredag d. 5.: Langfredag. Liturgien fejres kl. 15. Faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 6.: Påskevigilie kl. 21.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Messe kl. 10.30.

Mandag d. 8.: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 10.30 - kirkekaffe.

Søndag d. 21.: Gregoriansk messe kl. 10.30.
Fredag d. 26.: Niels Steensens-andagt kl. 18.50 - derefter messe.

Søndag d. 28.: Messe kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev

Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.

Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.

Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.Jensensvej 3., 3540 Lyngby.

Messestider: (HA)

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).

3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.

Skriftemål: Efter aftale.

KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Mandag d. 1.: Bodsandagt kl. 19.30 med lejlighed til skriftemål.

Tirsdag d. 2.: Oliemesse kl. 17 i Skt. Ansgars kirke.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Liturgi kl. 17.

Fredag d. 5.: Langfredag. Passionsliturgi kl. 15.

Lørdag d. 6.: Påskensatvigilie og messe kl. 21.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Messer som om søndagen.

Mandag d. 8.: Dansk messe kl. 10.

Lørdag d. 13.: Tro & Lys kl. 13. Retræte for kommunionsbørnene i kirken kl. 10-18.

Søndag d. 14.: Messe kl. 9.30 med førstekommu-nion.

Lørdag d. 20.: Engelsk messe kl. 17, hvor biskoppen meddeler firmelsens sakramente.

I Store Bededagsferien d. 3.-5. maj tager menighe-den udflugt til Nütschau.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby

Tlf. 45 87 77 12.

Sognepræst: G. Utenthal Nibler.

Messestider: (HA)

Søndag: Messe kl. 11. **Lørdag:** Søndagsmesse kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup

Giro 408 38 30.

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.

Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messestider: (HB2)

Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag og tirsdag: Messe kl. 17.

Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Tirsdag d. 2.: Møde i KÆK, Ordrup. Se under Skt. Andreas kirke. I Skt. Ansgars kirke: Pontifikalmesse med indvielse af De hell. Olier kl. 17.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17. Tilbedelse indtil kl. 22.30.

Fredag d. 5.: Langfredag. Herrens lidelses liturgi kl. 15. Kollekt til fordel for Det hellige Land.

Lørdag d. 6.: Påskevigiliens liturgi kl. 21.30. Efter messen agape i kantinen.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.

Mandag d. 8.: Reciteret messe kl. 9. Ingen messe kl. 11.

Tirsdag d. 9.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af sakramentet indtil kl. 21.

Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 9.

Tirsdag d. 16.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Anbefales til menighedens forbøn. Forslag til behandling modtages.

Lørdag d. 20.: Sognekatekese kl. 15. med biskop Hans L. Martensen over emnet »Kristendom og nyreligiositet« er desværre aflyst på grund af bortrejse.

Søndag d. 28.: Bededag for præste- og ordenskald. Sædvanlige gudstjenestetider.

Immaculata Kirke

Strandvej 91, 2100 København Ø

Messestider:

Søndage: Højmesse kl. 9.

Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.

Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.

Lørdag: Messe kl. 9.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17.

Fredag d. 5.: Langfredag. Herrens lidelses liturgi kl. 15.

Lørdag d. 6.: Påskevigiliens liturgi kl. 20.

Skt. Andreas Kirke,

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.

Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messestider: (HC2)

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.

Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 11.30.

Tirsdag d. 2.: Møde i KÆK, Ordrup. Messe kl. 11.30. Efter frokosten vil fhv. skoleleder Lillian Jespersen i et foredrag ledsaget af lysbilleder fortælle om en rejse til passionsspillene i Oberammergau.

Tilmelding pr. tlf. 39 63 82 52 Aase og Mogens Nielsen eller pr. tlf. 39 64 09 01 Inge Ryom. I Skt. Ansgars kirke er kl. 17 pontifikalmesse med indvielse af De hell. Olier.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17. Tilbedelse indtil midnat.

Fredag d. 5.: Langfredag. Fælles tidebøn kl. 8. Herrens lidelsesliturgi kl. 15. Kollekt til fordel for Det hellige Land.

Lørdag d. 6.: Påskevigiliens liturgi kl. 22. Efter messen agape i menighedssalen.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Latinsk højmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.

Mandag d. 8.: Sangmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8. Bibelkrede kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne.

Tilmelding pr. tlf. 39 63 63 82.

Onsdag d. 17.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Anbefales til menighedens forbøn. Forslag til behandling modtages.

Søndag d. 28.: Bededag for præste- og ordenskald. Sædvanlige gudstjenestetider.

Johanneskirken, Søborg

førstekommunion. Efter messen reception i menighedssalen. Messe på ungarsk kl. 16. Derefter samvær i menighedssalen.

Tirsdag d. 16.: Møde for de ældre kl. 14.30-16.30. Lysbilleder fra Østafrika og Pakistan ved p. August Ziggelaar S.J.

Onsdag d. 17.: Ministrantklub kl. 15.

Lørdag d. 20.: Kongretningsmesse kl. 10.

Kulturby-96-projekt kl. 20: Kirkekoncert med foredrag »Officium efter Knud Lavards manuskript«. Vesper kl. 20. Foredrag kl. 20.45. Matutin kl. 21.15. Schola Caeciliana under Michael Chestnutts ledelse. Professor dr. phil. John Bergsagel, Rekonstruktion og foredrag.

Mandag d. 22.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Onsdag d. 24.: Studiekreds kl. 11 for voksne på sr. Evelyns kontor. Husk frokostpakken. Kl. 19.30: Skal vi lukke kirken? Menighedsaftnen med rollespil og efterfølgende debat om vor kirkes fremtid. Alle er velkomne.

Weekend 26.-28. på Klitborg for alle børn, der deltager i religionsundervisningen og deres forældre. **Søndag d. 28.:** Kirkekoncert kl. 20 med kammerkorret »Musica Viva«. Værker af Palestrina, Buxtehude, Telemann m.fl.

Vi indbyder til *kirkekaffe* hver søndag efter morgenmesse.

Har du fået den? - vor 100-års jubilæumsbog, som P. Hampton Frosell har skrevet »Omkring Jesu Hjerte« En københavnerkirkes baggrund og betydning. 120 sider. Spændende læsning. Mange illustrationer. Kan fås i boghandelen, i Steno Butikken eller i porten, Stenosgade 4 A. Pris: kr. 175,-.

Jesu Hjerte Koret mangler tenorer og basser. For at kunne holde den høje kirkemusikalske standard, som koret har oparbejdet i de sidste 17 år, skal der findes flere nye medlemmer. Først og fremmest er det herrestemmer, der er behov for. Henvendelse til Ole Kongsted tlf. 33 93 31 88 eller Birthe Windfeldt-Schmidt tlf. 31 81 46 18.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messestider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 11.

Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17.

Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi kl. 15.

Lørdag d. 6.: Festlig påskevigilie kl. 21.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Festmesse kl. 11. Derefter kirkekaffe.

Mandag d. 8.: Højmesse kl. 11.

Tirsdag d. 9.: Katolsk Ældreklub. Møde i Liobahjemets sal kl. 14. Messe kl. 16.30.

Lørdag d. 13.: Børnenes lørdagsundervisning genoptages.

Søndag d. 14.: Højmesse kl. 11. Ungdomsmesse kl. 19.

Søndag d. 21.: Messe kl. 9. Højmesse kl. 11 med børnenes førstekommunion. Derefter kirkekaffe.

Lørdag d. 27.: Børnenes lørdagsundervisning kl. 10. Derefter sommerferie.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messestider: (HA)

Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Messe på vietnamesisk kl. 15. Højmesse på dansk kl. 17. Derefter tilbedelse til kl. 19.

Fredag d. 5.: Langfredag. Gudstjeneste kl. 15. Kollekt til fordel for Det hellige Land.

Lørdag d. 6.: Påskensliturgi kl. 20.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Mandag d. 8.: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10. Derefter kirkekaffe.

Søndag d. 21.: Højmesse kl. 10. Ingen messe på polsk kl. 17.

Søndag d. 28.: Højmesse kl. 10. Bededag for præste- og ordenskald.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.

Træffes på kirkenes kontor hverdage ca. kl. 10-11 (undt. mandag og lørdag) og ca. 1 time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, træffes tirsdag og torsdag kl. 9-11, onsdag og fredag kl. 10-15, tlf. 31 35 68 25.

Vicevært: Tom A. Sørensen tlf. 40 30 03 56..

Messestider: (HB2)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk messe. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Tirsdag d. 2.: Oliemesse i Skt. Ansgar Kirke kl. 17.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Fastetiden afsluttes før aftenmessen. Kl. 17.00: Dansk messe. Kl. 19.00: Engelsk messe.

Fredag d. 5.: Langfredag. Kl. 15.00: Dansk mindegudstjeneste. Kl. 17.30: Engelsk korsvej. Kl. 18.00: Engelsk gudstjeneste.

Lørdag d. 6.: Påskevigilie. Kl. 18.00: Engelsk messe. Kl. 21.00: Dansk messe.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Kl. 10.00: Dansk messe. Kl. 11.30: Fransk messe. Kl. 18.00: Engelsk messe.

Mandag d. 8.: Kl. 11.00 Dansk messe.

Tirsdag d. 9.: Tirsdagsklub efter 11-messen. Kl. 12-14: Undervisning af 1. kommunikanterne.

Lørdag d. 13.: Kl. 12.30: Tro og Lys-møde i krypten. Kl. 15.00: Møde for 1. kommunikanterne og deres forældre.

Søndag d. 14.: Børnenes første Hellige Kommunion. Familie-messe kl. 10.

Tirsdag d. 23.: Tirsdagsklub efter 11-messen. Vi får besøg af venskabsklubben fra Vor Frue menighed i Slagelse.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.

Præstemessetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messestider: (HB2)

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

Lørdag: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17. Dog ikke lørdag d. 6.4.

Tirsdag d. 2.: Pontifikalmesse kl. 17 med indvielse af de hellige olier og prædiken ved biskop Czeslaw Kozon.

Onsdag d. 3.: Messe for de ældre kl. 10.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Pontifikalmesse kl. 17. Derefter er kirken åben for tilbedelse til kl. 24.

Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi med korsets hyldning og læsning af lidelseshistorien kl. 15. Faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 6.: Påskevigiliens liturgi kl. 21.30. Efter messen er alle velkomne til en lille reception i menighedssalen.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Pontifikalmesse kl. 10 med biskop Kozon.

Mandag d. 8.: Reciteret messe kl. 8 og kl. 10.

Søndag d. 14.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med børnenes første hellige kommunion.

Onsdag d. 17.: Messe for de ældre kl. 10.

Søndag d. 21.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med gregoriansk sang.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.Ss.R. Tlf. 31 58 41 02.

Kontortid: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 10-13, onsdag kl. 10-12 og 17-18.

Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.

Messestider: (HA)

Lørdag: Engelsk messe kl. 17.

Søndag: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.

Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.

Hverdage: Messe kl. 8.

Torsdag: Messe kl. 19 med novene og rosenkransandagt.

1. fredag: Jesu Hjerte messe kl. 19.

Mandag d. 1.: Bestyrelsesmøde i Ungdoms lokalforeningen kl. 20.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Koncelebreret messe kl.

17 og derefter tilbedelse / vågenat.

Fredag d. 5.: Langfredag. Langfredagsliturgi kl. 15.

Kollekt til fordel for Det hellige Land.

Lørdag d. 6.: Påskensliturgi kl. 20.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Festmesse kl. 10. Messen kl. 8.30 bortfalder.

Mandag d. 8.: Messe kl. 10. Ingen messe kl. 8.30.

Onsdag d. 10.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Folketingets ombudsmand, professor Hans Gammetoft-Hansen fortæller om sit arbejde som ombudsmand med særlig henblik på behandling af sager vedrørende de ældres problemer.

Torsdag d. 11.: Møde i børneklubben Bikuben kl. 14-16.

Onsdag d. 24.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Sognepræst Maja Holst, Folkekirken fortæller om sit arbejde hos moder Theresa i Indien.

Torsdag d. 25.: Møde i børneklubben Bikuben kl. 14-16. Torsdagscafé efter messen kl. 19.

Fredag d. 26.: Amatør Gospel Workshop kl. 18-21.

Lørdag d. 27.: Amatør Gospel Workshop kl. 10-18.

Søndag d. 28.: Højmesse kl. 10 med firmelse ved biskop Czeslaw Kozon. Derefter reception. Amatør Gospel Workshop kl. 11-14. Gospel-koncert kl. 15 i kirken.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne

Østergade 59, 3700 Rønne

Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.

Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.

Messestider: (HC2)

Højmesse: Søndag kl. 10.

Torsdag d. 4.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17.

Fredag d. 5.: Langfredag. Korsets hyldning og læsning af lidelseshistorien kl. 15.

Lørdag d. 6.: Se Åkirkeby.

Søndag d. 7.: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10.

Rosenkranskirken, Åkirkeby

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby

Sognepræst: Erling Brodersen.

Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikeengen 24, tlf. 56 97 42 95.

Messestider: (HC2)

Højmesse: Lørdag kl. 17.

Torsdag d. 4. Skærtorsdag og Langfredag d. 5.: Se Rønne.

Lørdag d. 6.: Vigilmesse kl. 20.

Tirsdag d. 23.: Møde med damerne kl. 14.

19 Grønland

Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb

Sognepræst: Urban Figge O.M.I., Box. 51, 3900 Nuuk.

Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 2 31 75.

Messestider: Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser: Tirsdage og torsdage: Messe kl. 17.15. Onsdage: Tilbedelse kl. 19 efterfulgt af messe kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 i Blok 9, 213.

Lørdag: Messe kl. 9.15.

Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.

Gudstjenster på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 København V. Tlf. 31 24 26 30.

Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry

Fr. Carrol Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English: Saturday: VFK at 11 a.m.; Skt. A at 5 p.m.; SAK at 6 p.m.

Wednesday: SAK at 5 p.m.

Thursday: VFK at 9.30 a.m.

First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Communauté de Langue Francaise

Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 Kbh. V. Tlf. 31 31 78 22.

Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. v.

Kroatisk mission

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.

Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.

I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.

I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.

I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.

I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Msze swiete w jezyku polskim

Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.

Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.

Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerte Kirke). Tlf. 31 21 85 88.

Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

Tamilske gudstjenester i Den stille Uge

Lørdag d. 30.3. - kl. 18: Skt. Michaels kirke, Skt. Michaelsgade 2, 6000 Kolding.

Søndag d. 31.3. - kl. 18.30: Skt. Josefs kirke, Nørregade 19, 8700 Horsens.

Torsdag d. 4.4. - kl. 13: Skt. Knuds kirke, Sjællandsgade 50, 7000 Fredericia.

Fredag d. 5.4. - kl. 10.30: Skt. Norberts kirke, Blegbanken 1 A, 7100 Vejle.

Lørdag d. 6.4. - kl. 18.30: Skt. Peters kapel, Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Søndag d. 7.4. - kl. 10: Helligåndskirken, Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.

Søndag d. 7.4. - kl. 18: Skt. Mariæ kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg.

Mandag d. 8.4. - kl. 17: Jesu Hjerte kirke, Thorsgade 22, 8900 Randers.

Tirsdag d. 9.4. - kl. 18.30: Skt. Ansgars kirke, Søndertorv 1, 6200 Aabenraa.

Onsdag d. 10.4. - kl. 18: Hellig Kors kirke, Østergade 33, 7620 Lemvig.

Fredag d. 12.4. - kl. 18: Vor Frue kirke, Præstøvej 29, 4700 Næstved.

Lørdag d. 13.4. - kl. 16: Skt. Franciscus kirke, Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Søndag d. 14.4. - kl. 18: Skt. Elisabeths kirke, Carl Refssvej 2 B, 4300 Holbæk.

Koder for kørestolsbrugere

HA = direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.

HB = Adgang ad

1. viol. MANDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps). Pass.pf. II. L.: Es 42,1-7. Ev.: Joh 12,1-11.
2. viol. TIRSDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps). Pass.pf. II. L.: Es 49,1-6. Ev.: Joh 13,21-33.36-38. Frans af Paola, eneboer, (†1507), fejres ikke.
3. viol. ONSDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps). Pass.pf. II. L.: Es 50,4-9a. Ev.: Matt 26,14-25.
4. viol. SKÆRTORS DAG. Fa-

stetiden afsluttes før aftenmessen. PÅSKEHØJTIDEN
4. hvid. Aften: Påskehøjtiden indledes med aftenmessen, som træder i stedet for vesper. Gl. Euk.pf. I. 1.L.: 2.Mos 12,1-8.11-14; Sl 116,12-13.15-16bc.17-18. R. Velsignelsens kalk er fællesskab om Kristi blod. 2.L.: 1.Kor 11,23-26. Ev.: Joh 13,1-15. Isidor, biskop og kirkelærer, (†636), fejres ikke.

5. rød. LANGFREDAG. 1.L.: Es 52,13-53,12; Sl 31,2+6.12-13.15-16.17+25. R. Fader! i dine hænder betror jeg min ånd. 2.L.: Hebr 4,14-16; 5,7-9. Ev.: Joh 18,1-19.42.

Vincent Ferrer, præst, (†1409), fejres ikke. Kollekt for Det hellige Land.

6. viol. PÅSKELØRDAG. PÅSKETIDEN

6. hvid. Lørdag. PÅSKEVIGILIE. (h). Gl. Påskens pf. I. Af Det gamle Testaments læsninger skal læses mindst 3. GT: 1: 1.Mos 1,1-2,2 eller 1,1.26-31a. 2: 1.Mos 22,1-18 eller 22,1-2.9a.10-13.15-18. 3: 2.Mos 14,15-5,1 (obligatorisk). 4: Es 54,5-14. 5: Es 55,1-11. 6: Bar 3,9-15. 32-4.4. 7: Ez 36,16-28. NT: Rom 6,3-11; Sl 118,1-2.16ab-17.22-23. R. Halleluja! Halleluja! Halleluja! Ev.: Matt 28,1-10.

7. hvid. PÅSKEDAG. HERRENS OPSTANDELSE. (h). Gl. Sekvens. Cr. Påskens pf.I. 1.L.: Ap.G 10,34a.37-43; Sl 118,1-2.16ab-17.22-23. R. Denne er dagen, som Herren har gjort, lad os juble og glæde os på den. Eller: Halleluja! Halleluja! Halleluja! 2.L.: Kol 3,1-4 eller: 1.Kor 5,6b-8. Ev.: Joh 20,1-9 eller: Matt 28,1-10. Påskedags aften kan læses: Ev.: Luk 24,13-35. Johannes Baptista de la Salle, præst, (†1719), fejres ikke.

8. hvid. MANDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 2,14.22-32; Sl 16,1-2a+5.7-8.9-10.11. R. Vogt mig, Gud, thi jeg lider på dig. Eller: Halleluja! Ev.: Matt 28,8-15.

9. hvid. TIRSDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 2,36-41; Sl 33,4-5.18-19.20+22. R. Jorden er fuld af Herrens miskundhed. Eller: Halleluja. Ev.: Joh 20,11-18.

10. hvid. ONSDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 3,1-10; Sl 105,1-2.3-4.6-7.8-9. R. Jeres hjerte glæde sig, I, som søger Herren. Eller: Halleluja! Ev.: Luk 24,13-35.

11. hvid. TORSDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf.I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 3,11-26; Sl 8,2a+5.6-7.8-9. R. Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn på den vide jord. Eller: Halleluja! Ev.: Luk 24,35-48. Stanislaus, biskop og martyr, (†1079), fejres ikke.

12. hvid. FREDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 4,1-12; Sl 118,1-2+4.22-24.25-27a. R. Den sten, byggestrengene forkastede, er blevet hovedhjørnesten. Eller: Halleluja! Ev.: Joh 21,1-14.

13. hvid. LØRDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 4,13-21; Sl 118,1+14-15.16ab-18.19-21. R. Jeg vil takke dig, thi du bønhoerte mig. Eller: Halleluja! Ev.: Mark 16,9-15. Martin 1, pave og martyr, (†655), fejres ikke.

14. hvid. 2. SØNDAG I PÅSKEN. (II Ps). Gl. Evt.sekvens. Påskepf.I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Hallel-

uja! 1.L.: Ap.G 2,42-47; Sl 118,2-4.13-15.22-24. R. Tak Herren, thi han er god, thi hans miskundhed varer evindeligt. Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Pet 1,3-9. Ev.: Joh 20,19-31.

15. hvid. Mandag i 2. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 4,23-31. Ev.: Joh 3,1-8.

16. hvid. Tirsdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 4,32-37. Ev.: Joh 3,7-15.

17. hvid. Onsdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 5,17-26. Ev.: Joh 3,16-21.

18. hvid. Torsdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 5,27-33. Ev.: Joh 3,31-36.

19. hvid. Fredag i 2. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 5,34-42. Ev.: Joh 6,1-15.

20. hvid. Lørdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 6,1-7. Ev.: Joh 6,16-21.

21. hvid. 3. SØNDAG I PÅSKEN. (III Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1.L.: Ap.G 2,14.22-28; Sl 16,1-2a+5.7-8.9-10.11. R. Vis os, Herre, livets vej. Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Pet 1,17-21. Ev.: Luk 24,13-35. Kirketælling. Anselm, biskop og kirkelærer, (†1109), fejres ikke.

22. hvid. Mandag i 3. uge i påsken. (III Ps). Påskepf. L.: Ap.G 6,8-15. Ev.: Joh 6,22-29.

23. hvid. Tirsdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Eller rød. Georg, martyr. Påskepf. L.: Ap.G 7,51-8,1a. Ev.: Joh 6,30-35.

24. hvid. Onsdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Eller rød. Fidelis af Sigmaringen, præst og martyr, (†1622). Påskepf. L.: Ap.G 8,1b-8. Ev.: Joh 6,35-40.

25. rød. Torsdag. MARKUS, evangelist (f). (III Ps). Gl. Ap.pf. L.: 1.Pet 5,5b-14; Sl 89,2-3.6-7.16-17. R. Om din nåde, Herre, vil jeg evigt synge. Eller: Halleluja! Ev.: Mark 16,15-20.

26. hvid. Fredag i 3. uge i påsken. (III Ps). Påskepf. L.: Ap.G 9,1-20. Ev.: Joh 6,52-59.

27. hvid. Lørdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Påskepf. L.: Ap.G 9,31-42. Ev.: Joh 6,60-69.

28. hvid. 4. SØNDAG I PÅSKEN. (IV Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1.L.: Ap.G 2,14a.36-41; Sl 23,1-2.3-4.5.6. R. Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Pet 2,20b-25. Ev.: Joh 10,1-10. Bededag for præste- og ordenskald. Peter Chanel, præst og martyr, (†1841), fejres ikke.

29. hvid. Mandag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Katarina af Siena, jomfru og kirkelærer, (†1380)(m). Påskepf. L.: Ap.G 11,1-18. Ev.: Joh 10,11-18. Læsning ad libitum (Katarina af Siena): 1.Joh 1,5-2,2.

30. hvid. Tirsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Eller hvid. Pius V, pave, (†1572). Påskepf. L.: Ap.G 11,19-26. Ev.: Joh 10,22-30.

Pilgrimsrejser!

Fatima i Portugal og Medjugorje i Bosnien

Fatima fra den 8. maj til den 19. maj 1996
Medjugorje fra den 19. juni til den 30. juni 1996

Rejserne til de to Maria-åbenbaringssteder er arrangeret af Maria Truelsen, og pastor Benny Blumenfaat er vores spirituelle guide på begge rejser.

Pilgrimsrejserne er for alle søgende mennesker og for mennesker, som ønsker at udvikle sig personligt i troen og i Guds kærlighed.

Nærmere oplysninger:

Maria Truelsen
Dr. Tværgade 14
1302 København K
tlf. 33 32 70 69

eller

Holger Danske Bustrafik a/s

tlf. 42 81 22 44

Bønnens apostolat

ved Paul Keller S.J.

Hvad skal jeg være?

Den vigtigste afgørelse for unge mennesker er for det meste spørgsmålet om: »Hvad skal jeg være?« Af denne afgørelse afhænger deres egen lykke og måske utallige andres lykke.

I vore dage er det noget af det mest tragiske, at mange unge slet ikke kan vælge frit, men simpelthen grundet forholdene sættes ind på et bestemt spor. Lykkelig den, der i Guds nærværelse i frihed kan træffe sin afgørelse.

Lige fra kirkefædrenes dage har man drøftet spørgsmålet, om der findes et guddommeligt kald til præstedømmet og ordenslivet, og især, hvordan det viser sig. Det kan ske, at nogen føler sig kaldet, men venter ligesom et tegn fra Gud. Eller kræves der en »indre tilskyndelse ved Helligånden«?

I dag kan vi sige: Kristus kalder på unge mennesker fra alle folkeslag og udsender dem til at arbejde for hans rige. Der kræves et solidt helbred, de fornødne evner, viljen til at bringe ofre, men især apostolisk iver. Biskoppen, henholdsvis den foresatte i en orden, træffer så afgørelsen. Den sidste bekræftelse af et kald sker i det øjeblik, da biskoppen på kirkens vegne ved ordinationen tager imod en kandidat, eller vedkommende aflægger ordens-

løfterne »i den foresattes hænder«.

Vedvarende bøn om gode præster og ordensfolk er en væsentlig forudsætning. Vel er det Gud, som kalder, og han kalder, hvem han vil, og hvornår han vil. Alligevel opfordrer Jesus meget indtrængende til bøn: »Høsten er stor, men arbejderne få. Bed derfor høstens Herre om at sende arbejdere til sin høst« (Mat 9,38). Hvorfor vil Gud da blive bedt om det! Måske, for at vi skal opdage, hvor stor en gave det er; men især, for at også vi selv skal gøre noget for sagen. Kan vi katolikker så være medskyldige i, at der er mangel på præster og ordensfolk?

Før liturgireformen var der fire gange om året en uge, som var bestemt til bøn for dette anliggende, de såkaldte »tamperdage«. Nu anbefales den første lørdag i hver måned til dette formål. Blandt messer og bønner for forskellige anliggender findes der nu flere meget indholdsrige tekster, oven i købet med et rigt udvalg af skriftlæsninger.

Hvilken opgave tilfalder så forældre i så henseende? En kendt musikpædagog har sagt: »Opdragelse til musik må begynde meget tidligt, ja, allerede før fødslen!« Hvis det er sandt, gælder det i endnu højere grad et religiøst

kald. Hvilken rigdom af nåde modtog ikke Johannes Døber ved sit møde med Kristus under Marias besøg hos Elisabeth! Og for at Maria skulle være en værdig mor til Guds Søn skænkede Gud hende nådens liv allerede i samme øjeblik, da han skabte hendes sjæl. Og selv samvirkede Maria med hans nåde på enestående vis.

Forældrenes eksempel er også af stor betydning. Der var engang en mor, som sagde: »Hvor er jeg dog glad, at A. har lært at bringe et offer.« A. var nummer to i rækken af fem børn. En af drengene blev præst, en af pigerne blev søster.

Den 7. januar 1996 døde i Münster pater Wilhelm Klein SJ, den ældste jesuit i verden, i den bibelske alder af 106 år, (født 24.3.1889, præsteviet 28.10.1912), og til det sidste meget åndsfrisk. Han var det femte af ti børn. Tre af hans brødre var fulgt ham på vejen til præstekaldet i Jesu Selvskab.

Det er pavens håb, at kristne familiers eksempel må vække mange missions-, præste- og ordenskald.

Desuden beder vi om, at forældre må være eksempler for deres børn ved at dele med dem, som ingenting har.

Jeg tilmelder mig bispedømmets kirkebidragsordning

Kryds Jeg ønsker at betale:

- 50 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 100 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 150 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 200 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 Andet beløb: _____ pr. rate (max 8 rater pr. år)

Som året skrider frem, er der kun mulighed for at melde sig til et tilsvarende mindre antal rater i 1996. Næste år kan man så betale over de 8 rater.

Ovenstående aftale kan til enhver tid opsiges af bidragyderen

Jeg ønsker uforbindende at få en 10-årskontrakt tilsendt

Fornavn(e) _____ Efternavn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Blanketten indsendes til: Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon: 33 11 60 80 mellem kl. 9.00 - 16.00 mandag til fredag.

Jøder og jødedom i »Den katolske kirkes Katekismus«

Af Carly Majholm

Med denne titel har de tyske katolikkers centralkomite den 29. januar 1996 udsendt et arbejdsrapport.

Komiteen påpeger, at den nye katekismus er placeret i en århundredlang katekismus-tradition, hvor katekismeme har været og er en kort sammenfatning af den kristne lære. De har således medvirket til hos præster og lægfolk, i menigheder, skoler, hjem og familier at danne grundforståelsen for det kristne liv.

I mange katekismer, der udkom før Det andet Vatikan-koncil, kunne man finde jødefjendelige tendenser, siger komiteen, og de var således en støtte for kristnes foragt for jødedommen.

Det andet Vatikanconcil tog problemet op i »Nostra aetate« af 28.10.65, hvor det siges, at kirken er åndeligt forbundet med jødedommen. Kommissionen for religiøse relationer til jødedommen udsendte den 1.1.75 »Retningslinier og henvisninger for

gennemførelse af »Nostra aetate«, art. 4« og den 26.4.85 »Henvisninger for en fremstilling af jøder og jødedom i prædiken og katekese«.

Hertil kommer pave Johannes Paul II's taler, når han på sine pastorale rejser har besøgt flere jødiske menigheder, bl.a. ved besøget i Roms synagoge den 13.4.86: Den jødiske religion er for os ikke noget ydre, men hører på en vis måde til vor religions inderste væsen. Vi har derfor relationer til jødedommen, som til ingen anden religion«.

Før-koncilær holdning til jødedommen

Komiteen har konstateret, at Den ny Katekismus i sine udsagn ikke slår tilbage på en før-koncilær holdning til jødedommen. Jesus var jøde og torah'en vurderes som noget positivt (423,577). Farisæerne fremstilles nuanceret (579, 595). Israels udvælgelse er uigenkaldelig (121, 839). Jødemene er ikke ansvarlige for

Jesu død (597). Jødisk liv i dag kan have betydning for en bedre forståelse for den kristne liturgi (1096).

Men Den ny Katekismus har også mangler. Jødedommen fremstilles ikke positivt som kristendommens ældre søster. Man siger ikke noget om, at kærlighed til Gud og næsten er det centrale i jødisk liv, og man omtaler ikke værdsættelsen af torah'en, helligelse af Guds navn, helligelse af hverdagen eller jødedommen i dag. Man gør sig ingen tanker om at vise jødedommen i kristendommen. Kommer man ind på tanken, mister jødedommen sin selvstændighed og bliver en indledning til kristendommen.

Den ny Katekismus glemmer iflg. komiteen at omtale de trosudsagn, der er fælles for jøder og kristne, f.eks. at den ene Gud (200) er nådig og barmhjertig (210, 211) og at dette også er jødedommens tro. At De ti Bud og Kærlighedsbudet også er jødedom-

mens tro, vil man ikke kunne finde i katekismen.

Åbenbart har Den ny Katekismus vanskeligt ved at anerkende jødedommen i dag som en selvstændig frelseshistorisk størrelse ved siden af kirken.

Indre modsigelser

I katekismen er der flere steder tale om modsætninger, når forholdet mellem jødedom og kristendom beskrives. Selv om man anerkender, at Israels kaldelse er uigenkaldelig (839), så får man alligevel indtryk af, at pagten med Israel er blevet brudt og erstattet af pagten med kirken (762). På samme måde bliver den herliggjorte Messias' komme gjort afhængig af, at Israel anerkender Jesus (674).

Komiteen peger især på tre områder, som katekismen ikke fornår at afklare:

1) Forholdet mellem Det gamle Testamente og Det ny Testamente, hvor førstnævnte behandles som en forberedende form (typus) for Det nye Testamente (121, 140, 2787, 586, 708, 1964, 710, 129, 2763).

2) Den kirkelige antisemitisme nævnes ikke.

3) Katekismen forsømmer

chancen for at præsentere forholdet mellem jøder og kristne som et håbets tegn midt i en verden, der fremstår som uforløst, og som en opfordring til fælles arbejde på Gudsrigets komme.

Komiteens arbejdsrapport slutter med at henvise til, at sårene først kan heles, når vi i fællesskab venter på og arbejder for Guds rige og således »stå sammen om at tjene Herren« (Sef. 3.9).

Kurrejse til Polen

3 uger - alt incl. kr. 6.240,-

Bus: Afgang Jylland, Fyn: 28.4. (udsolgt), 18.5, 27.7. og 16.8.

Nyt fly: Afgang Kastrup 29.4., 20.5., 29.7. og 19.8.

Bestil nu - ring POLSAN 65 93 44 36

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Pilgrimsrejse med fly til apostlen Jakobs grav i Santiago de Compostela

Fra den 22.7. - 29.7.96
med pastor Jan Oghoff, o.præm.
Kr. 5.600,- incl. fly, transfer, hotel + 1/4 pension og udflugter.

Henvendelse for program:
Henrik Tarp, Spain Travel tlf. 57 82 13 73

Skal vi lukke kirken?

Et rollespil om kirkens fremtid med efterfølgende debat

onsdag d. 17.4. kl. 19.30
i Jesu Hjerter kirkes menighedssal,
Stenosgade 4 B

Der kan købes pizza, vin, øl og vand, kaffe, the og kage.
Alle interesserede er velkomne.

Forårskoncert

i Jesu Hjerter kirke, København
tirsdag den 30.4.96 kl. 20.

Kammerkoret »Musica Viva« og Barokensemblet opfører værker af Palestrina, Buxtehude samt Telemann.

Alle interesserede er velkomne.

Giv Deres ikke-katolske venner et gave-abonnement på »katolsk orientering«

Gave-abonnement: årl. kr. 230,-.

Henvendelse til bladets redaktionskontor, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V.

Det sker på Magleås

To. d. 4. - Ma. d. 8.4.:

Påskerefugium

On. d. 10. - to. d. 11.4.:

Københavns Universitet

To. d. 11. - fr. d. 12.4.:

AMU-Centret

Fr. d. 12. - Lø. d. 13.4.:

Cowi Consult

Fr. d. 12. - Sø. d. 14.4.:

D.J.V.

Ma. d. 15. - Ti. d. 16.4.:

Kbh. soc. pæd.

Ti. d. 16. - On. d. 17.4.:

Cowi Consult

On. d. 17. - Fr. d. 19.4.:

Undervisningsministeriet

On. d. 17. - Sø. d. 21.4.:

Ildrættens Lederakademi

Ma. d. 22. - On. d. 24.4.:

V.K.I.

On. d. 24. - To. d. 25.4.:

R.U.E.

To. d. 25. - Fr. d. 26.4.:

Københavns Amt

Fr. d. 26. - Sø. d. 28.4.:

Thomas af Aquin

Ma. d. 29. - Ti. d. 30.4.:

Ældresagen

Ma. d. 29. - Ti. d. 30.4.:

Udenrigsministeriet

Russisk aften

til fordel for gadebørn, gamle og invalider i Skt. Petersborg

Festlig aften med underholdning etc. Mulighed for køb af drikkevarer og russiske specialiteter.

Fredag d. 12.4. 1996 kl. 19.30
i menighedssalen, Stenosgade 4 B.

Alle interesserede er velkomne.

Den nordiske valfart til Lourdes

3. juli til 10. juli 1996

8 dages flyrejse fra København med fuld pension. Ens pris for alle deltagere på hotel kr. 5.300,-. Præster, læger og sygeplejersker ledsager valfarten. Hurtig tilmelding nødvendig.

Den nordiske valfart til Lourdes, Skovgårdsvej 11, DK-2920 Charlottenlund.

Tlf. (45) 42 28 39 83 Marina Steensen og (45) 39 29 92 23 Philippe Hanus (begge træffes hverdage kl. 20-21).

Litteraturudgivelser og valfart i anledning af montfortansk jubilæum

Ud over hele verden forbereder den montfortanske ordensfamilie sig til, næste år at fejre 50-året for den hellige Louis-Marie de Montforts helgenkåring. I samme forbindelse har pave Johannes Paul II ønsket, under sit Frankrigs-besøg nu til efteråret, at komme til St. Laurent-sur-Sevre for dér at bede ved den hellige Montforts og Sr. Marie-Louises grave. Den 19. september vil han være i St. Laurent.

I samme jubilæumsånd udsendes umiddelbart før jul et lille hæfte med montfortaner-pater Martin Brauns se eneste »prædikener«. P. Braun, som nu bliver 92 år og bor på Roskilde Domsogns plejehjem, har ladet dem udgive som et slags åndeligt testamente.

Den første »prædiken« bærer overskriften »Pater Kerckhoffs, Danmarks første montfortanerpræst«. Den er holdt i 1991 i 90-året for montfortanernes ankomst til Roskilde. Pater Brauns 60-års præstjubilæum i 1992 afholdte en prædiken med tilbageblik over et langt liv under titlen »Mit liv som præst«, - og endelig var julefesten i 1993, julen før hans 90-års fødselsdag, anledning til overvejelser omkring inkarnationens mysterium, om Helligånden som det feminine aspekt i den

treenige Gud. Disse overvejelser bærer overskriften: »RUAH, Guds evige moderlighed«.

På samme Roskilde Domsogns plejehjem boede indtil sin død den 4. februar frk. Sigrid Arkil. Hun havde fra først i 50'erne i Slagelse været montfortaner-pater Jan Quaedvlieds husbestyrerinde, og hun forblev det indtil hans død på Skt. Maria hospital i Roskilde i 1966.

Efter pater Quaedvlieds død udvalgte hun fra hans efterladte 55 tætskrevne kollegiehæfter tanker og taler, som hun mente skulle gøres alment tilgængelige, hvilket medførte udgivelse af en lille bog.

Men den lille bog »Tanker og taler i udvalg« er for længst udsolgt, og jo ældre frk. Arkil blev, desto mere brændte hun for en ny udgivelse. Det lykkedes for hende, og tre dage før sin død, 95 år gammel, holdt hun 2. udgave af den lille bog i sine/hænder.

Begge hæfter: p. Brauns »RUAH« og p. Quaedvlieds »Tanker og taler i udvalg« kan erhverves ved henvendelse til Skt. Montforts sekretariat, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Hæfterne er gratis, men man bedes vedlægge fem kroner i frimærker til forsendelse.

Fra sekretariatet kan ligeledes erhverves tre små nyudgivelser, folderne: »Montfort og den montfortanske ordensfamilie«, »Montfortansk spiritualitet, hvad er det?« samt statutterne for den montfortanske ordensfamilie »tredieorden«, »Maria, hjerternes Dronning«, som kirkeretligt er oprettet ved Vor Frue Kirke i Slagelse.

Endelig kan også afdøde montfortaner-pater Joseph Mesters' udmærkede hæfte »Montfort som ordensstifter« samt hans oversættelse/gen-givelse af Montforts skrifter »Marias nådehemmelighed«, »Kærligheden til Jesus, den guddommelige Visdom«, »Brevet til korsets venner« samt »Brændende bøn om missionærer« bestilles. De koster 20 kr. plus porto.

Sekretariatet vil markere kanonisationsjubilæet med en oversættelse/gen-givelse af Skt. Montforts kendteste værk »Aftandlingen om den ægte andagt til jomfru Maria«. Den vil for første gang udkomme på dansk i foråret 1997. Endelig planlægges der i samme jubilæumsår, - fra 14. - 25. juli, - en valfart til Frankrig i den hellige Montforts og søster Marie-Louises fodspor, med ophold i St. Laurent på selve jubilæumsdagen den 20. juli.

p. Stephen Holm

DUK-KALENDER

FIRMELSE VEST WEEKEND den 29.3.-31.3.1996 på Øm for alle firmader, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse.

UNGDOMSMESSE den 31.3.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

FÆLLES KUK AFTEN den 10.4.1996 kl. 19.00 i Krypten under Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Alder: 12-18 år.

LEJRLEDELSESKURSUS den 12.4.-14.4.1996 på Øm for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1996. Kurset er gratis.

UNGDOMSMESSE den 28.4.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

LEDERTRÆNING den 2.5.-5.5. på Øm for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Alder oplyses senere. Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 11.4.1996.

BØRNEDAG den 5.5.1996 kl. 12.00-17.00, Frederiksberg Have på plænen foran slottet. Alder: 7-12 år, men tag bare familien med på skovtur. Medbring frokost og tæppe til at sidde på. Tilmelding senest den 15.4.1996

UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og 300,- kr. for lejre. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adresse:

Postnr./by:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja Nej

Deltager i fællesrejse

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Diverse

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Aarhus Boghandel

Ryesgade 28, P.B. 533
8100 Århus C.
Tlf.: 86 12 66 30.
Fax: 86 12 89 00.

Katolsk Information

Ryesgade 28, P.B. 533
8100 Århus C.
Tlf.: 86 18 53 90
Fax: 86 12 89 00.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE

V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og forsikringservice, uafhængig af de enkelte forsikringselskaber i:

- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LAVER SPECIALFORSIKRINGER FOR KATOLISKE KIRKER - RING OG FORHØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT TAGE OS MED PÅ RÅD!

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD
ADVOKATER UDEN OMSVØB

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbobe-handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5 pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6 pr. sp./mm.

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin

38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen "NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eftf.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155
Østerbrogade 226
Filial: Taastrup 42 99 01 58

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skulshøjgade 10 · Roskilde · 46 75 10 15

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Dårlig luft mellem kirke og stat

Ljubljana (KNA) - I Slovenien bliver forholdet mellem stat og kirke stadig dårligere forud for pave Johannes Paul II's besøg i maj. I Ljubljana har bispekonferencen udtalt sig kritisk om en bestemmelse i den nye skolelov. Heri hedder det, at enhver form for konfessionsbestemt virksomhed er forbudt i offentlige skoler og børnehaver. Det strider imod samvittigheds-

og religionsfriheden, som er en menneskeret, siger biskopperne.

Skoleloven et skridt i den rigtige retning

I den blandede kommission, der skal afklare åbne spørgsmål mellem kirke og stat, skal der ikke have været nogen alvorlig diskussion om skolevæsenet. Alligevel betragter kirken skoleloven som et

skridt i den rigtige retning, fordi den signalerer en vis tolerance over for religion i offentligheden. For kirken er målet dog stadig en konfessionsbestemt religionsundervisning. I skoleloven tænkes »religion og etik« indført som valgfrit fag.

Sloveniens præsident, Milan Kucan, siger til biskopperne, at Slovenien vil være gæstfri over for paven. Der-

med tilbageviser han den kritik af omkostningerne i forbindelse med pavens besøg, som har været fremsat i offentligheden. Kritikken skader ikke alene forholdet mellem vært og gæst, men også tolerancen over for katolikkerne i landet, understreger Kucan.

Endnu mange opgaver mellem kirke og stat

Kirke-stat-kommissionen arbejder ikke så hurtigt, som man havde forventet, fortsætter præsidenten. Det drejer sig om at bygge en gensidig tillid op og komme i gang med en vedvarende dialog.

Ljubljanas ærkebiskop, Alojzij Suster, siger, at det i »åben, men også kritisk samtale« med Kucan har vist sig, at der i forholdet mellem kirke og stat endnu er mange opgaver, der skal løses. Den apostoliske nuntius i Slovenien, ærkebiskop Edmond Farhat, siger, at han går ind for at genoptage de strandede forhandlinger.

Den bohemiske reformator Jan Hus, der døde på bålet i 1415, bliver ifølge tjekkiske pressemeddelelser endnu i år rehabiliteret af Vatikanet. Ladislav Salouns mindesmærke på rådhuspladsen i Prags gamle bydel blev rejst i 1915 på 500-årsdagen for henrettelsen. Fotos KNA.

Tiltagende børneprostitution over hele jorden

Genève (KNA) - Ifølge FN's opgørelser tvinges stadig flere børn over hele jorden ud i prostitution. I Asien er det over en million, i USA omkring 300.000, meddeler pressetalsmanden for FN's menneskerettighedskommission, Ofelia Calcetas-Santos.

I Asien holder bordelejere børnene som slaver. For det meste er det forældrene, der har solgt dem, eller de er blevet bortført af bander. Ofte er politifolk og højt placerede politikere indblandet i handel med børn. Ifølge Calcetas-Santos er børneprostitution særlig udbredt i Cambodia, Philippineme, Thailand og Sri Lanka, der besøges af mange pædofile europæere.

Calcetas-Santos betegner fattigdom som den væsentligste årsag til børneprostitution. Ofte overlader forældrene de-

res børn til mellemmand under falske forudsætninger. De håber på, at mindreårige ved at arbejde i en storby kan bidrage til familiens underhold, siger hun.

500.000 pædofile ifølge FN

Også i USA og Canada er børneprostitution i tiltagende. Ofte er børnene ikke mere end 11-12 år gamle. Mange

forældre finansierer deres stofmisbrug ved at udnytte børnene på denne måde.

I FN's opgørelse anslås det, at der på verdensplan er 500.000 pædofile. De fleste er mænd, men i de senere år menes antallet af pædofile kvinder at være steget, fortsætter Calcetas-Santos. Ud over seksuelt samvær er de pædofile også meget interesserede i børnepornografi.

1.748 elever af alle konfessioner går der på den katolske Europaskole i Sarajevo, og der bliver stadig flere. Eleverne er både serbere, kroater og muslimer, og skolen tilbyder katolsk, ortodoks og islamisk religionsundervisning. Skolens leder, Pero Pranjic, appellerer til bispekonferencer og katolske institutioner i hele Europa om at slutte op om denne form for skole.

Kirkerne i Nordirland ønsker fred

London (KNA) - Den fortsatte fredsproces i Nordirland stiller sine krav til de kristne kirker i Storbritannien og Irland. Kirkerne appellerer til den nordirske terrororganisation IRA om af afstå fra enhver form for vold.

Men det er nødvendigt, at alle parter gør en indsats, hvis målet - freden - skal nås, hedder det i en fælleskirkelig erklæring. Derfor bliver de irske og britiske regeringers seneste bestræbelser på at løse konflikten da også hilset velkommen af kirkerne. Kirkerne har endvidere forpligtet sig til at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at hjælpe fredsprocessen på vej.

Erklæringen er udsendt af kirkenes råd for britiske og irske anliggender.

Det hellige år 2000 skal stå i enhedens tjeneste

Würzburg (KNA) - Det hellige år 2000 skal fremme enheden de kristne imellem, siger biskoppen af Würzburg, Paul-Werner Scheele. Det er pave Johannes Paul II's ønske, at repræsentanter for alle kristne kirker kan mødes i denne anledning, siger biskoppen.

Inden for den tyske bispekonference er Scheele den,

der står for økumeniske anliggender, lige som han er medlem af den kommission, der er ansvarlig for forberedelserne til det hellige år. For at overvinde splittelsen mellem kirkerne må også katolikkerne indse, at de har et ansvar - at de har pligt til at tænke over, hvor de selv har svigtet.

I forbindelse med forberedelserne til år 2000 siger

Scheele, at katolikkerne skal sætte et håbets tegn som et modtræk mod afskrækkende, apokalyptiske sekter. Jo nærmere vi kommer år 2000, desto mere intensiverer sekterne deres virksomhed. De forsøger at gøre folk bange og slår om sig med paroler om verdens undergang.

Israel: Kristne fordømmer bombeterror

Jerusalem (KNA) - Overhoveder for alle kristne kirker i Jerusalem har i en fælles appel skarpt fordømt de seneste terrorbomber, som den yderligtgående, palæstinensiske organisation Hamas er ansvarlig for.

I appellen opfordres både palæstinensere og israelere til »i dette kritiske kapitel af vores historie« ikke at forsømme deres søgen efter fred. Menneskelivet er helligt, en Guds gave, og må ikke udsættes for angreb, hedder det. Vold vil aldrig være vejen til fred.

Palæstinensiske og israelske myndigheder må samar-

bejde, for at der kan skabes »et nyt fredens klima« i området, understreger kirkelederne. De forskellige religioner i Det hellige Land er i særlig grad ansvarlige for at fremme et fredens klima.

Appellen er underskrevet af tolv patriarker, biskopper, ærkebiskopper og ordensledere. Blandt underskriverne er den latinske patriark, ærkebiskop Michel Sabbah, og franciskanerlederen Giuseppe Nazzarro. Ud over den katolske kirke var også forskellige ortodokse og protestantiske kirker blandt underskriverne af fredsappellen.

Ny leder af Pastoral-Centret, side 3
 Livets kultur - og dødens, side 5
 Nordisk og katolsk kvindesyn, side 6-7
 Fra Pax Christis årsmøde, side 8

katolsk orientering

Udmærkelse til Dom Helder Camara

Recife (KNA) - De forenede Nationer har givet den tidligere ærkebiskop af Recife i Brasilien, *Dom Helder Camara*, en udmærkelse for hans indsats for de fattige og svage i Recifes slumkvarterer.

Udmærkelsen blev overrakt Camara i Recife i forbindelse med åbningen af en international konference om fattigdommen i storbyerne. Ærkebiskoppen understregede ved overrækkelsen, at fattigdommen i Brasiliens storbyer har mange årsager. Det er nødvendigt at fremme landbrugsområderne, og de rige lande må tænke i andre baner.

Camara blev kendt for sin kamp mod social uretfærdighed og sine krav om demokrati og retfærdighed. Han

regnes for en af pionererne for den såkaldte befrielsesteologi. Camara grundlagde den brasilianske bispekonference og var en af initiativtagerne til de latinamerikanske biskoppers anden generalforsamling i Medellin 1968.

For 11 år siden accepterede paven Camaras afskedsbegæring, som han indsendte 75 år gammel.

Knud Aage Nielsen S.J. død 69 år

P. Knud Aage Nielsen S.J. døde mandag den 25. marts 69 år gammel. Requiem-messen fandt sted for en fyldt Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade.

Erling Tiedemann ny leder af Pastoral-Centret

Biskop Czeslaw Kozon har udnævnt Erling Tiedemann til ny leder af Pastoral-Centret pr. 1. august i år. Han afløser p. Guido Kreienbühl. Læs videre side 3.

Sankt Knud Lavards 900 års fødselsdag blev mindet højtideligt lørdag den 16. marts i Roskilde. På trods af bidende kulde mødte omkring 150 mennesker op foran Roskilde Domkirke for derfra at gå i procession til Sct. Laurentii Kirke, hvor der blev holdt messe med dele af den specielle Knud Lavard liturgi. Læs mere side 8. Fotos Knud Kluge.

Skarp kritik af Europarådets forslag til bio-etisk konvention

Beskytter ikke nok imod overgreb fra erhvervsliv og videnskab

Bonn (KNA) - Talsmænd for EUs kristelig-demokratiske partier, for handicap-organisationer og borgerinitiativgrupper har rettet en skarp kritik mod Europarådets forslag til en bio-etisk konvention.

Dele af forslaget kan ikke accepteres, da de overskrider grænserne for beskyttelsen af det menneskelige liv og den menneskelige værdighed, hedder det i en erklæring, som talsmanden for den Europæiske Folkeparti for nylig offentliggjorde. En sådan konvention burde - selv med nogle forbedringer - ikke vedtages af EUs parlament eller i Forbundsdagen i Bonn.

Forslaget udelukker ikke entydigt manipulation med menneskelige fostre og kan således true med at blive en indfaldsvinkel til en genetisk motiveret udvikling af mennesket, sagde *Peter Liese*, der er talsmand for det Europæiske Folkepartis bio-etiske arbejdsgruppe. Nu som før tillades den forbrugsrettede

forskning på menneskelige fostre og den formålsrettede forskning på børn og handicappede, der ikke har givet deres tilladelse.

Kritik fra handicap-organisationer

Organisationer for psykisk handicappede, herunder de katolske og evangeliske institutioner for psykisk handicappede, har kritiseret, at konventionen ikke effektivt beskytter det enkelte menneske mod erhvervslivets og videnskabens overgreb. Ligeledes tages der ikke tydeligt stilling til spørgsmålet, hvornår livet begynder og ender. Teksten giver videnskaben en håndsrekning, idet menneskets værdighed afhænger af, om et menneskeligt væsen viser egenskaber som selvbevidsthed og fornuft.

Ursel Fuchs, der er en af grundlæggerne af »Det internationale initiativ mod den planlagte bio-etiske konvention«, kritiserer Forbundsregeringens holdning. Regeringen

er øjensynlig ikke rede effektivt til at repræsentere Forbundsagens, Europaparlamentets og offentlighedens forbehold i Europarådets forskellige kommissioner.

Den bio-etiske konvention skal tjene som en beskyttelse af menneskerettighederne over for de nyeste forskningsresultater inden for medicin

og human-biologi.

Sommeren 1995 krævede politikere fra alle Forbundsagens partier og Europarådets parlamentarikere en lang række forbedringer af det første udkast til konventionen. Det af styregruppen nu fremlagte forslag har ikke taget hensyn til de fleste af disse forbedringskrav.

Forfulgte troende i Rusland rehabiliteres

Moskva (KNA) - I Rusland skal præster og lægfolk, der ubegrundet har været undertrykt, rehabiliteres. Det fremgår af et dekret, som præsident *Boris Jeltsin* har skrevet under på.

I dekretet fordømmes den

terror, der i årevis er udgået fra det bolsjevistiske, sovjetiske regime og har været rettet imod præster og lægfolk af alle konfessioner.

Generalstatsadvokaturet skal forestå rehabiliteringen i *Fortsætter på bagsiden*

katolsk orientering

Tilsendes katolske husstande i Danmark 120 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris 230 kr. årligt. Adresserendring meddeles til postvæsenet. ISSN 0962-287X

Stadig grove krænkelse af menneskerettighederne i Irak

Genève(KNA) - I Irak bliver menneskerettighederne ifølge FN stadig ikke respekteret. Vilkaerlige arrestationer og henrettelser, tortur af den mest brutale slags og lemlæstelse af såkaldte »desertører« hører til dagens orden.

Mere end 16.000 mennesker beteges som »forsyndne«, hedder det i en nylig offentliggjort rapport fra *Max van der Stoel*, der er observatør for FN's menneskerettighedskommission.

Landet er præget af angst. Det er den irakiske regering, der er ansvarlig for overgrebene. Den synes ikke at foretage sig noget som helst for at forbedre situationen.

Det tales om utallige tilfælde af mishandling, tortur, vilkaerlige rettelser og »forsvindinger«, fortsætter van der Stoel.

Også de mange lemlæstelser, der stadig tales om, vækker bekymring. Endnu i 1995 har man skåret et eller begge ører af såkaldte »desertører«. Soldater er blevet brændemærket mellem øjenbrynene og politiske modstandere likvideret.

I de sydlige sumpområder har der i det forgangne år

været talrige massehenrettelser. Det er især gået ud over landsbyerne i Basra- og Mesan-regionerne, fortæller van der Stoel. Hele befolkninger er blevet tilintetgjort.

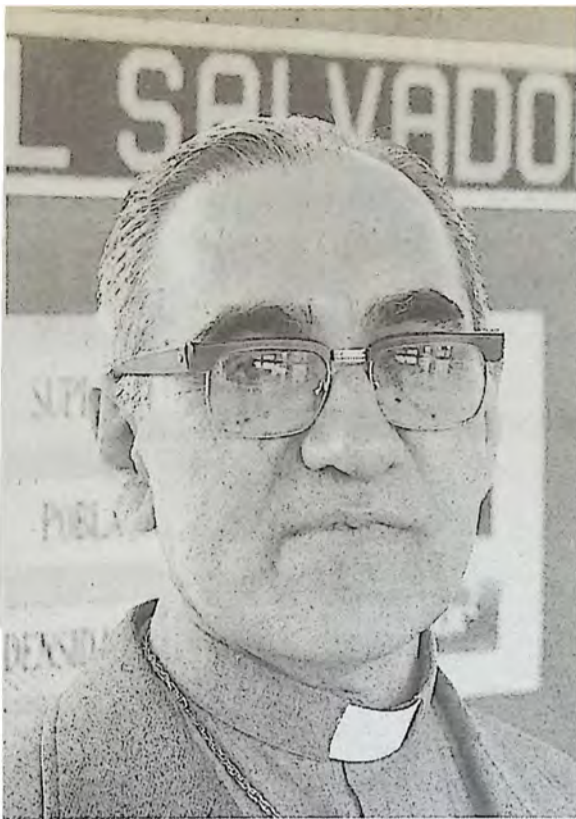
Observatøren fortæller også om henrettelse af et stort antal officerer efter et oprør i Ramadi.

Fødevarerituationen betegner van der Stoel som »yderst bekymrende«. Regeringen har skåret yderligere ned på sine tilskud til fødevarer, mens den spenderer millioner af dollars på pompøse bygninger og luksusvarer til officerer i hæren.

Blandt andet er der planer om at opføre en moske i marmor til en pris svarende til 150 millioner kroner.

Rapporten opfordrer den irakiske regering til at sælge olie til gengæld for import af levnedsmidler - det gældende handelsembargo lader denne mulighed stå åben.

Det fremgår, at der må sendes internationale observatører til landet med henblik på en forbedring af menneskerettighedssituationen. Dette har den irakiske regering allerede flere gange afslået.

Stik imod regeringens ønske besøgte pave Johannes Paul II domkirken i San Salvador, hvor ærkebiskop Oscar Romero (billederne) ligger begravet. Hjælpebiskop Chaves mener, at Romero bliver helgenkåret i år 2000. Romero blev myrdet under en messe af højreekstremister i 1980. Fotos KNA.

Hjælpebiskop Gregorio Chaves, El Salvador:

Prisen for den frie markedsidéologi betales af de fattige

»Ny-liberalismens uhyre« udgør den største fare for de mellemamerikanske landes fremtid. Det mener den salvadorianske hjælpebiskop *Gregorio Rosa Chaves*. Og prisen for den herskende, frie markedsidéologi betales af de fattige, fortsætter Rosa Chaves.

Endnu har man ikke fået et forum for økonomiske og sociale spørgsmål, hvor landets problemer kan drøftes. Det indgik ellers i freds aftalen ved borgerkrigens afslutning.

Rosa Chaves plæderer for et økonomisk system, i hvilket »mennesket og ikke øko-

nomien« står i forgrunden, og udtaler sig stærkt kritisk om de lave lønninger ikke mindst i de udenlandske tekstil- og elektronikfabrikker i El Salvador.

Man vil gøre El Salvador til et told- og skattefrit produktionsområde og tvinger derved mennesker til at arbejde under slaverilignende betingelser, siger han. - Og selv om økonomien er i stadig vækst, bliver der flere og flere fattige.

Det nuværende system stemmer ikke overens med freds aftalen.

Den tidligere nationale befrielsesfront FMLN har delt sig i tre, og også de kristelige demokrater i landet er indbyrdes uenige. Der findes således »ingen virkelig opposition« til den højreorienterede regering under præsident Armand Calderon Sol, og ingen repræsenterer »folkets interesser«.

Rosa Chaves ser det endvidere som et problem, at forbrydelser ikke bliver straffet og at der stadig er megen vold - også organiseret kriminalitet og politiske forbrydelser. Dertil kommer, at man ikke fik gjort op med borgerkrigstidens forbrydelser.

Romero måske på vej til helgenkåring
Rosa Chaves, der regnedes for at være den afdøde ærkebiskop *Arturo Rivera Damas'* højre hånd og sammen med

denne gjorde en stor del af arbejdet for at fremme fredsforhandlingerne i landet, blev ikke udpeget som hans efterfølger. Det havde kirken i landet ellers ønsket. I stedet udnævnte pave *Johannes Paul II* den hidtidige hjælpebiskop *Fernando Saens Lacalle* til ærkebiskop.

Rosa Chaves er ikke indstillet på at gå på kompromis, når det gælder hans solidaritet med de fattige, understreger han; han føler sig forpligtet over for de værgeløse, hans samvittighed tillader ikke andet.

Samtidig anerkender han de udtalelser, paven fremkom med under sit besøg i Latinamerika i februar. Paven kritiserede skarpt den økonomiske situation og forlangte mere medbestemmelse, lige som han gav sin støtte til den salvadorianske kirkes arbejde for de fattige.

Rosa Chaves regner med, at ærkebiskop *Oscar Romero* bliver helgenkåret i år 2000, siger han og erindrer om, at paven stik imod regeringens ønske havde besøgt domkirken i San Salvador, hvor Romero og efterfølgeren Rivera Damas ligger begravet. Der havde paven bedt - længe.

Romero blev skudt af højreekstremister i 1980; det skete under en messe. Siden er han blevet hædret som en martyr ud over hele det mellemamerikanske land.

Maranhao, Brasilien:

Pigerne går for højeste bud

Rio de Janeiro (KNA) - I staten Maranhao i det nordøstlige Brasilien sælger bordelejerne ganske unge piger for højeste bud og sidder offentlige protester overhørig. Det meddeler *Natalia Soares*, der er koordinator for den katolske kirkes sjælesorg for kvinder. Det foregår ved traditionelle auktioner i byerne med deltagelse af storgodsejere, politikere og erhvervsfolk, fortsætter hun.

Pigerne er mellem ni og 14 år gamle og stammer så godt som alle fra meget fattige familier. Det er almindeligt kendt i Maranhao, at udspekulerede mellemmand regelmæssigt går omkring i oplandet og overbeviser pigernes forældre om, at de kan tilbyde deres døtre et godt arbejde og sørge for en bolig til dem. Til gengæld får forældrene for det meste nogle sække ris eller bønner.

Den, der giver det højeste bud, får ret til en enkelt nat

sammen med pigen på et bedre studenterhotel - og allerede dagen efter bliver pigerne som regel tvunget til at arbejde som prostituerede. Mange af dem ender blandt Amazonas' guldgravere.

Ifølge *Natalia Soares* er det især i Imperatriz, den næst-største by i Maranhao, disse auktioner finder sted. Det anses for spændende og giver status at købe en pige på auktion. Man bliver dagens samtaleemne i mandekredse i Maranhao's high society.

Officersdatter solgt ved en fejtagelse

I lang tid afholdtes auktionerne relativt åbent - indtil mellemmandene i 1990 uden at være klar over det kom til at bortauktionere en datter af en officer i militærpolitiet. Faderen forlangte sagen undersøgt, og det lykkedes ham at få en bordel-mutter fra Imperatriz sat fast

for en tid og forhørt. Mod hende kører der nu en retssag, som hun dog ikke selv er med til.

Men auktionerne over de unge piger har man ikke kunnet stoppe. Ifølge *Natalia Soares* er de gode forbindelser mellem bordelejerne og indflydelsesrige personer en af de væsentligste forudsætninger for, at denne trafik kan fortsætte.

Terezinha Bonfim, der er ansvarlig for ungdomsanliggender i Maranhao, beklager, at det på grund af mordtrusler sjældent er muligt at få pigerne til at udtale sig i retten. Børne- og ungdomsprostitutionen i Maranhao er taget til i uhyggelig grad, siger hun.

Et medlem af Nationalkongressen har opfordret den brasilianske justitsminister, *Nelson Jobim*, til at sætte ind over for auktionerne. Sjælesorgen for Kvinder vil sammen med andre inter-

essegrupper anmode Nationalkongressen om at nedsætte en kommission, der skal undersøge forholdene vedrørende mindreårige prostituerede i Maranhao.

Mordtrusler

I Brasilien går Imperatriz for at være lejermordernes hovedstad, hvor blandt andre storgodsejere foranlediger mord på landarbejderfamilier, fagforeningsfolk og gejstlige.

Den stedlige biskop, *Alfonso Gregory*, der også er præsident for Caritas International, arbejder ihærdigt for jordløse, spedalske og gadebørn. Han bekræfter, at en agrarreform er tvingende nødvendig og stiller sig helt klart på de landarbejders side, der holder storgodsejernes braklagte arealer besat. Derfor står Gregory lige som masser af andre gejstlige på dødslisten.

Pastoral-Centret skifter ledelse umiddelbart efter sommerferien

Pastor Guido Kreienbühl forlader centret efter 29 år

Erling Tiedemann overtager sammen med sin hustru Vivian ledelsen af Pastoral-Centret den 1. august i år.

Biskop Czeslaw Kozon's udpegning af Erling Tiedemann er sket efter forslag fra centrets hidtige leder, Guido Kreienbühl, som efter 29 år på posten har ønsket at trække sig tilbage, siges det i en pressemeddelelse.

I et stykke tid har biskop Czeslaw Kozon og Erling Tiedemann drøftet hvilke opgaver inden for kirken denne kunne påtage sig, når han til sommer afslutter sine bibelteologiske studier i Paris.

Et foreløbigt resultat af disse drøftelser er, siges det videre i meddelelsen, at Erling Tiedemann sammen med sin hustru Vivian overtager ledelsen af Pastoral-Centret.

I forbindelse med lederskiftet vil centrets funktioner blive revurderet efter nærmere drøftelser med bl.a. repræsentanter for katolske skoler og andre brugere af centrets materialer.

Pastoral-Centret har hidtil haft 6-7 medarbejdere. Centrets opgave er at udarbejde materiale til religionsunder-

visning af både børn og voksne, afholde kurser, drive en vis forlagsvirksomhed, danne ramme omkring Katolsk Brevkursus og Katolsk Informationstjeneste samt påtage sig andre lignende opgaver.

Pastoral-Centret har indtil nu været paraply-betegnelse for flere »institutioner« beliggende Vesterbrogade 28 i København. Det drejer sig om den tidligere Kateketcentralen, Katolsk Brevkursus/Katolsk Information, Liturgisk Sekretariat, bispedømmets officielle forlag Ansgarstiftelsen Forlag, Niels Steensens Forlag, samt Steno-butikken. Guido Kreienbühl vil fortsat lede Steno-butikken og Niels Steensens Forlag. Han er desuden biskoppens konsulent i kateketiske spørgsmål og virker som præst for den tysk-talende menighed.

En alsidig mand

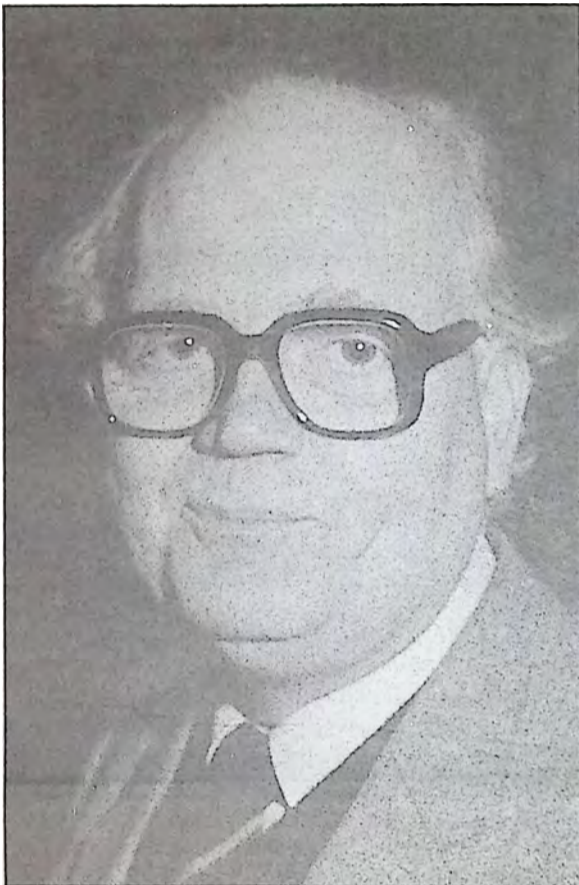
Erling Tiedemann, der er født i 1932, er uddannet som lærer, har bl.a. været skoleleder ved Skt. Norberts skole i Vejle fra 1959 til 1976. Han har desuden været formand for Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, landsformand for Danmarks

Unge Katolikker, medlem af synoden og medlem af pastoralrådet i et par perioder.

Erling Tiedemann var amtsborgmester i Vejle Amt fra 1974 til 1994, hvor han

gik på pension. I snart to år har han og Vivian Tiedemann studeret teologi på Institut Catholique, det katolske universitet i Paris.

kk

Pater Knud Aage Nielsen S.J. død

Mandag den 25. marts 1996 - dagen for Herrens Bebudelse - døde pater Knud Aage Nielsen på Frederiksberg Hospital.

Knud Aage Nielsen blev født 28. november 1926 i Holme og efter at have taget juridisk embedseksamen indtrådte han i Jesuiterordenen i 1959. De filosofiske og teologiske studier gennemførte han henholdsvis i Pullach/München og Skt. Georgen, Frankfurt fra 1960 til 1966. Han blev præsteviet i 1965.

Knud Aage Nielsen blev efter afsluttede studier kapellan ved Jesu Hjerter kirke 1966-1971 og sognepræst samme sted 1971-1975.

Efter et ophold i Tyskland blev han andenpræst ved Skt. Mariæ kirke, Frederiksberg 1978-80 og sognepræst ved Skt. Nikolaj kirke, Hvidovre 1980-1983. 1983-1992 var han sognepræst ved Skt. Antoni kirke, Brønshøj og fra 1992-1995 sognepræst ved Skt. Mariæ kirke, Frederiksberg. Fra 1987 var han desuden sognepræst for Johannes-

Pater Knud Aage Nielsen S.J. Foto Knud Kluge.

kirken, Søborg og beklædte i en årrække en stilling i bispedømmets kirkelige domstol.

I sognet fejrede man i aug. 1995 Knud Aage Nielsens 30 års præstebubilæum - en fest, han var meget glad og taknemmelig for, og som ingen kunne vide ville blive hans sidste runde dag. I

november 96 kunne han have fejret sin 70 års fødselsdag.

Usædvanligt varmt menneske

Knud Aage Nielsen var et usædvanligt varmt menneske med et stort hjerte for samfundets små. Når det drejede sig om mennesker i nød, var

hans omsorg legendarisk.

Selv om han tilbragte meget af sin tid alene i sin præstegård, kunne han overraske med at være overordentlig velorienteret. Han havde et meget åbent kirkesyn og satte sig aldrig til doms over andre. Med den indstilling mødte han også sine medmennesker, og han havde en umådelig vilje til altid at hæfte sig ved det positive hos andre. Personligt kan jeg tælle de gange på en hånd, hvor jeg har hørt ham udtale sig negativt om andre.

Endelig havde han den sjældne evne at glæde sig oprigtigt over andres fremgang. Som sådan var han en medbroder, man som præst kunne regne med i fuldt omfang.

Pater Nielsen havde ønsket at komme på plejehjem og genvinde så mange kræfter, at han igen kunne tage imod sine venner. Den glæde opnåede han desværre aldrig.

Han blev begravet fra Jesu Hjerter kirke. Mange af sognets medlemmer vil have ham i taknemmelig erindring.

Jesper Fich

Skt. Nikolaj Skole Esbjerg søger lærere

På grund af jobskifte og orlov søger Sankt Nikolaj Skole lærere pr. 1. august 1996.

Vi søger 1 lærer, der kan varetage skolens musikundervisning, både den obligatoriske og den frivillige. Herudover dansk og almindelige skolefag, der kan forhandles.

Vi søger desuden 2 lærere, hvor ansættelsen foreløbig er begrænset til skoleåret 1996 - 97. Vi vil gerne have følgende fag dækket: engelsk (bl.a. eksamensklasser), tysk og orienteringsfag.

Sankt Nikolaj Skole er en kristen, katolsk privatskole oprettet i 1905. Vi vedkender os vort kristne ståsted og søger dygtige, engagerede lærere, der i samarbejde med skolens ledelse og lærerstab vil være med til at udvikle skolen.

Vi prioriterer den faglige undervisning højt samtidig med, at vi ønsker at styrke det musiske og kreative. Vi søger at skabe en arbejdsdag, hvor børnene oplever medmenneskelig respekt, sammenhold og ægte kommunikation trods forskelle i baggrund, nationalitet og personlige anlæg. Vi har 215 elever i ét spor fra børnehaveklasse til 10. klasse og en medarbejderstab på 22.

Ansøgningen stiles til skolens bestyrelse og skal være skolen i hænde senest den 26. april 1996.

Ansættelsen sker i henhold til fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til viceinspektør Karen Margrethe Thygesen eller skoleleder Flemming Køhler på telefon 75 12 29 88.

Sankt Nikolaj Skole, Kirkegade 54, 6700 Esbjerg
Tlf.: 75 12 29 88 Fax: 75 45 32 22

Sct. Mariæ Skole Valdemarsgade 14 9000 Aalborg

- søger pr. 1. august 1996 en lærer til ca. 19 ugentlige undervisningstimer.

Stillingen påregnes at omfatte musik (i de mindre klasser), natur/teknik og kristendom. Kristendom om muligt for både katolske og ikke-katolske elever. Andre fag kan også komme i betragtning.

Som katolsk skole henvender vi os til ansøgere, der vil arbejde i et kristent skolemiljø.

Ansættelsen sker i henhold til fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler.

Ansøgningsfristen er den 2. maj kl. 12.00.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skoleleder Gert Ryom-Hansen, tlf. 98 13 60 03.

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Kvindens og præsters særlige opgaver i den gamle moderkirke

Den 13. marts 1996 bragte k.o. et læserbrev, som var indsendt af *Kristine Kaaber*, A. H. Wingsvej 5, Århus N angående kvinder og præsteskab i den katolske kirke.

Jeg vil gerne svare *Kristine Kaaber*, idet jeg som katolsk kvinde ser helt anderledes på spørgsmålet.

Jeg konverterede fra folkekirken til den romersk katolske kirke i voksen alder og er opvokset i et ægte protestantisk miljø med et meget nært familiemedlem som præst i folkekirken, derfor har jeg let ved at sætte mig ind i dine tanker om kvindelige præster i den katolske kirke; men, du ser det hele fra en for mig forkert vinkel! Jeg - og med mig mange katolske kvinder i verden - har ikke noget ønske om kvindelige præster! Vi har ikke spor svært ved at »tolke vort liv i katolsk perspektiv med mandlige præster at gå til med vores livserfaring! Vi har det fint med pave *Johannes Pauls* standpunkt i denne sag - som i så mange andre. Jeg ser sådan på det, at det er en gave, vi kvinder har fået af Jesus ikke at skulle være præster! Det er et mandejob,

som Jesus valgte Peter og disciplene til at udføre, efter at Jesus var vendt tilbage til Faderen. Jesus pegede ikke på én eneste kvinde i den sammenhæng, - hvis det havde været hans ønske og vilje, at kvinder skulle blive præster, tror jeg, han havde valgt anderledes!

Gud bruger kvinder til andre vigtige opgaver, hvor du selv nævner Guds Moder, jomfru Maria, og kvinderne ved graven. For katolikker er jomfru Maria en uhyre vigtig kvinde. Gud kunne sagtens have ladet sin søn komme til jorden på en helt anden måde - men, han ville det sådan, at Jesus skulle komme hertil født af en ren og uskyldig kvinde helt fri fra synd. Maria blev et meget vigtigt led i Guds frelsesplan! Jesus blev kødelig gennem sin fødsel, - og Maria var den, der skulle hjælpe ham. Føde ham, opfostrer ham. Hvilken ære - hvilken gave!

Nu er det så præsternes gave at bringe Jesu kød og blod til alteret i nadveren - det er ikke en ret de har, men det er en gave Jesus har givet dem - ikke kvinder, men mænd.

Kan du som kristen have noget imod det?

Kristine, du spørger også, om den katolske kirke kan være troværdig uden præster af begge køn, og du har svært ved at acceptere pavens beslutning om »at lukke debatten«, som du skriver.

Nu kalder du tros læren en historisk tradition; - det er det også, men den er altså også en trossandhed, som vi bliver nødt til at værne om og beskytte! Gør vi ikke det, mener jeg, der bliver tvivl om kirkenes troværdighed. Det ville være forkert at ordinere kvinder til præsteembedet - det ville være at gå imod, hvad Jesus pålagde Peter og disciplene. Kvinder stilles ikke ringere i vor kirke og »magtmænd« tager ikke patent på troens sandheder! Du taler om, at sagen med kvindelige præster skal sende katolske kvinder »tilbage til en dunkel fortid«, hvor de skal være »usynlige, lave kaffe og udføre diakonalt arbejde«, og hvor præsterne er de eneste, der »tegner kirken udadtil«.

Jeg er helt uenig af to grunde: For det første er kvinder yderst aktive og synlige i den

katolske kirke både som nonner og missionærer, medlemmer af pastoralrådet, menighedsråd, medlemmer i de katolske skolers bestyrelser, nogle kan helbrede syge, nogle profetere osv. osv.

For det andet ser jeg ikke noget nedværdigende i at lave kaffe og diakonalt arbejde - det er da kærlighedshandlinger, som ikke blot kvinder, men også vore præster udfører med glæde.

Så skriver du: »Paradoksalt er det, at den katolske messe er et rum, hvor der er plads til

sanserne - man ser, hører, lugter sakramenterne«. Det ser jeg ikke noget paradoks i - her forstår jeg ikke det, du siger. Videre: »Denne dimension, der giver det hellige krop, er vi en del kvinder, der er meget oplagede af«. Det forstår jeg godt - men tror du ikke, at også mænd er følsomme for disse sakramenters tilstedeværelse?

Hvis du mener, at kvinder er mere følsomme end mænd, hvad angår fornemmelsen af Herrens tilstedeværelse i vor kirke - og det er langt mere end fornemmelse, for han er dér i brødet og vinen, og Helligånden er der - det ved vi - men, dersom du tror, dette er forbeholdt kvinder, så modsiger du dig selv, idet du med rette gør opmærksom på, at vi alle er skabt lige.

I eukaristien, som katolik-

ker kalder nadveren, giver Jesus sig selv i brødet og vinen til kvinder såvel som til mænd igen og igen og igen, fordi han elsker os. Han har brug for præsten ved enhver messe, - vi har brug for præsten ved enhver messe, for uden præsten, kan vi ikke blive ét med Jesus i eukaristien. Jeg tror, pave *Johannes Paul* er udvalgt af Herren og med ham alle biskopper og præster.

Jeg ville ønske for dig *Kristine*, at du ville se på min kirke og dens gejstlige med »bibelske øjne«, så er jeg sikker på, at du også vil forstå mit synspunkt. Jeg glæder mig over, at du finder noget i den katolske kirke, som savnes i folkekirken. Det gjorde jeg også og søgte tilbage til den gamle moderkirke.

Helle Kofod

Hvad skal man dog vælge?

Udvisning - bortvisning - udsendelse - bortsendelse - ja, hvad skal man dog vælge?

Vi er en lille flok, som i Roskilde har fulgt den nyligt genoptagne katekumenatundervisning med stor glæde og rigt udbytte i 1995/1996.

Pater *Hans Christoffersen* ofm.conv. og menigheden følger kirkens officielle ritus, og han har sammen med sine medbrødre, *Marianne Powell* og flere andre komponeret og

udført et glimrende undervisningsforløb om onsdagen; det første hold begyndte i 1994.

Men om søndagen! Så sker der noget helt andet. Så bliver vi bortsendt. Det giver uro i geledderne. Det kan man da ikke. Hvad sker der - jamen, det forstyrrer jo! Det har ikke skortet på ret så kritiske røster.

Men hvis I alle vidste, at første halvdel af messen er beregnet på katekumenene - lige fra Oldkirkens dage, og som det stadig er praksis i Østkirken - ligesom denne forberedelse, vi gennemgår - og resten af messen er for jer indviede! Ved I, hvad I går glip af, når vi sidder og »ordner« dagens tekst(er)?

Vi har fået meget dybe og fine ting frem i de godt tre kvarter, vi har haft sammen med vore kateketer (brødre, menighedsmedlemmer),

hvad enten vi har været få eller mange.

Selvfølgelig - jo mere vi nærmer os vor optagelse i kirken, desto mere ser vi frem til fællesskabet med jer i menigheden. Det bliver spændende at se, hvorledes vi så skal udbytte dette fællesskab og på hvilke områder.

Et forslag fra min side går på, at »gamle« katekumenere fra 1994/1995 og vi er med til at skabe en bibelkreds, eventuelt, hvis det skønnes nødvendigt. Eller mødes en gang hver eller hver anden måned til oplæg og diskussion, gerne noget med økumenisk (fællesskabeligt) islæt. Eller byde nye katekumenere velkommen.

Joan Larsen
Skt. Laurentii sogn

SANKT ANSGARS SKOLE

Den katolske skole på Nørrebro

Med ansættelse pr. 1. august 1996 søges to lærere samt en barselsvikar med mulighed for varig ansættelse.

Sankt Ansgars Skole har 275 elever og 25 lærere. Ca. 1/3 af vore elever og lærere er katolikker.

Følgende fag:

Drengedræt, håndarbejde, hjemkundskab, skolebibliotek, specialundervisning, kl.lærer/da. i 1. kl. foruden almindelige skolefag.

Vi forventer, at du:

- * har en kristen livsholdning
- * er kreativ og åben
- * har humor
- * er faglig/pædagogisk velkvalificeret.

Vi tilbyder:

- * dygtige og engagerede kolleger
- * dejlige elever fra hele verden
- * klasser med 14-21 elever
- * store udfordringer m.h.t. skoleudvikling.

Ansættelsen sker i henhold til fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftalen for ledere, lærere og bh.kl.ledere ved de frie grundskoler.

Yderligere oplysninger kan fås hos skoleleder Kirsten Berg-Larsen i skoletiden på tlf. 31 39 46 46, privat på tlf. 38 34 28 62.

Ansøgningsfrist: Mandag d. 29. april 1996 kl. 12.

Ansøgningen stiles og sendes til bestyrelsen for Sankt Ansgars Skole, Nørrebrogade 27, 2200 København N.

Helligånden - Fællesskab og håb

Sommeruge med biskop Martensen for familier med børn enlige unge og gamle

Sønd. d. 7.7. kl. 15 - sønd. d. 14.7. efter frokost.

Lederteam:

Hildegard Doods, Birthe og Erik Elnebo, Niels Engelbrecht, Hans-Henrik Langsted, Felicity Pors.

Program:

Hver dag:

- fælles morgenbøn,
- oplæg for de voksne ved biskop Martensen,
- katekese for børnene ved lederteamet,
- familiemesse,
- fritid til leg og badetur,
- familiehgygge om aftenen med aftenbøn.

Torsdag:

- vandredag og grillaften.

Pris:

Voksne:	kr. 1.465,-
Børn: 12-15 år	kr. 765,-
3-11 år	kr. 465,-
0-2 år	kr. 0,-

Prisen er beregnet efter, at alle giver en hånd med ved borddækning og opvask. Sengetøj medbringes eller lejes på stedet for 30 kr.

Nu kun få ledige pladser til familier med børn.

Tilmelding: Inden 1. maj 1996 ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 4429 eller check til:

Magleås Kursuscenter

Høsterkøvej 6
3460 Birkerød

Annoncer i

»katolsk orientering«

Rubrikannoncer: 5 kr. pr. mm.

Tekstsideannoncer: 6 kr. pr. sp./mm.

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af?
28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltværelse kr. 1.950,-.

Både den verdensfjerne nyreligøstet og den livsfjerne tilbedelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde peje sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

Ledergruppe:

Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen.
Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard.
Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly.
Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udum, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter
Høsterkøvej 8, 3460 Birkerød

Livets kultur - og dødens

Af Flemming Kieler

Selv om din fremtid er sygdomstruet, er det ikke nødvendigt at gå på akkord med dit livs målsætning og meningsfylde, skriver Flemming Kieler i sin artikel. Foto DPA.

Så skarpt står modsætningerne i debatten om befolknings-tilvækst og forebyggelse af Aids, og anklager har hobet sig op mod kirken på grund af dens afvisende holdning til prævention.

»Når mennesker nu engang er, som de er, - hvorfor så ikke hjælpe dem med kemi og gummi på rette tid og sted«. Gør vi det ikke, bliver konsekvenserne uoverskuelige: Overbefolkning og sult, sygdom, død og elendighed. I sandhed - det ser ud, som om kirken tegner sig for dødens kultur, og - som mange ser det - på grund af nogle halstarrige principper med rod i fortids uvidenhed.

Også mange katolikker lader sig overbevise af denne argumentation. Aktuelt har den franske bispekonferences sociale komité åbnet for debatten om kondomet som den eneste præventionsmetode, der kan beskytte mod Aids. I den sammenhæng finder komitéens formand, biskop Rouet - det nødvendigt at acceptere metoden. Tankegangens udgangspunkt synes at være den samme: »Når mennesker nu engang er, som de er«, d.v.s. uden tilstrækkeligt herredømme over egen seksualdrift, så må vi kaste redningskransen ud og tilbyde dem teknisk beskyttelse mod smitte. En smitte, der betyder, at også andre, især ægtefællen, inddrages i en dødelig sygdoms konsekvenser. Det ville være umenne-

skeligt at nægte dem denne hjælp.

Jeg går ud fra, at de franske biskopper kun har forestillet sig godkendelse af kondomet i forbindelse med smitteforebyggelse inden for ægteskabets rammer, f.eks. i samlivet mellem en HIV positiv ægtemand og hans HIV negative hustru. Men denne begrænsning lader sig ikke opretholde.

Kirken kan hurtigt komme ud på en etisk glidebane

Det er udmærket at nuancere standpunkter, men uklarhed er farlig. Især omkring et emne som det foreliggende. Ivrige journalister og læger, teologer og psykologer står parat med ros og skulderklap i den sikre forventning, at den biskoppelige erklæring kan ses som »en blide, der brækker det første hul i murværket.« (jfr. lederartiklen i k.o. nr. 4 af 28. februar 1996.)

Hvis dette er rigtigt, vil kirken hurtigt komme ud på en etisk glidebane, hvad også mange håber. Den vil føre fra den begrænsede indikation til den generelle accept af metoden. Og er denne metode accepteret, må accepten tillige omfatte andre metoder. Det er en udvikling, der kræver lidt tid og tålmodighed. Men, som det bemærkes i lederartiklen: »Sejt forsvarede bastioner falder aldrig pludseligt, når det

gælder moral. De slides ned af modargumenter.«

Det var, hvad samfundet oplevede, da det indlod sig på legalisering af abort på medicinsk indikation. Den medicinske indikation blev suppleret med psykiatrisk og social, og nu er der praktisk talt fri adgang til legal abort. Glidebanen er velkendt, også af Etisk Råd, der forgæves søger et etisk grundlag for vurdering af lægelige og forskningsmæssige indgreb i det tidlige fosterliv. Man træffer afgørelser pr. fommelse og følelse, og det befinder man sig ilde ved.

Aborten opfattes nu af befolkningen som en af de præventive metoder. Det er dér, glidebanen er havnet. Rutinemæssigt sker det ved anvendelse af spiralen, minip-pillen og fortrydelsespillen. De gør slimhinden i livmoderen uimodtagelig for det befrugtede æg. Det har en »bequem konsekvens«, når kondomet brister. Så kan man jo blot inden for 48 timer rekvirere fortrydelsespiller hos lægen, og skulle der være et svangerskab i kim, vil den tidlige abort råde bod på uheldet.

Antallet af legale aborter i dette land ligger omkring 20.000 årligt. Til dette tal skal så lægges det ukendte og meget større antal tidlige aborter, der udløses af de præventive midler. Det er en erfaring, at de fleste brugere af præventive midler forlan-

ger abort, hvis metoden skulle svigte af tekniske eller menneskelige årsager.

Hvem er det, der taler om Dødens kultur?

I denne kultur kommer der uundgåeligt en ophobning af både lægelige og kulturelle problemer, herunder den skræmmende Aids-problematik. Det er forståeligt, at sygdommens slette prognose og store udbredelse - ikke mindst i Frankrig - har gjort de franske biskopper bekymrede.

Også den danske Sundhedsstyrelse har gjort sig sine tanker. Man besluttede sig omsider til at hugge den gordiske knude over med følgende enkle betragtning: Vi kan imødegå den truende Aids-epidemi med kondomet. Andet har vi ikke at tilbyde. Til gengæld må vi så engagere os i markedsføring af dette produkt, så forbruget bliver effektivt og udbredt. Som sagt, så gjort. Kondomreklamer kom til at pryde de københavnske busser og præsenterede sig iøjnefaldende i medieme. Bred opbakning i befolkningen. Det var da forståelig tale. Den kunne formuleres i en tegnefilm: Køb mig, jeg er billig. Brug mig, jeg er sikker. - næsten.

Dette »næsten« trækker til en lup. Det er rigtigt, at den tekniske kvalitet af den meget tynde kondommembran (0,03 - 0,06 mm) er blevet så stor, at

»sikkerheden« ligger omkring 98%. Der foretages stikprøvekontrol af materialets tæthed og holdbarhed. Men det er også rigtigt, at den menneskelige faktor betyder en usikkerhed på 10 - 20%. Der er en bred vifte af årsager: Mangel på omhyggelig instruktion. (De fleste mænd søger ikke læge i den anledning). Mangel på omtanke og omhu, ubehændig adfærd i en følelsesladet situation, svag motivation i omsorg og engagement. Alt dette betyder risiko trods kondomanvendelse. Og vi må spørge: Når sygdommen har dødelig konsekvens, er det så ansvarligt at påføre sin ægtefælle selv en begrænset risiko og dens medfølgende angst og utryghed? Det minder om russisk Roulette.

Vist begrænser kondomet smitterisikoen, når det anvendes rigtigt. Men det er tillige selve redskabet i både førægteskabelige og uægteskabelige forbindelser. Man begrænser én smittevej, men åbner samtidigt for flere andre. Nettoresultatet kan ikke opgives i tal, men det er utvivlsomt yderst problematisk.

Afholdenhed

Og nu kirken. Det er helt klart, at den kan hverken godkende eller markedsføre den trafik uden at blive tvetydig i sit budskab. Og en godkendelse ville uvægerligt føre til den beskrevne glidebane. Kirken kan heller ikke godkende en tankegang, der siger: »Når mennesket nu engang er, som det er«. Selve evangeliet er et budskab om fornyelsens mulighed. Et budskab til alle mennesker om fornyelse og forvandling i nye tanker og nye holdninger. Og bruges sakramenterne, - i denne forbindelse ikke mindst bodens sakramente - vil dette være en

ressource, man kan øse af, - og ikke kun et krav, man skal leve op til.

Hvad er det, man skal leve op til?

Det er kærlighedens offerberedskab til den konsekvente afholdenhed, som er nødvendig for med sikkerhed at undgå smitte i et ægteskab, hvor den ene er HIV positiv, den anden HIV negativ. Her må Vorherre gribe ind med sit tilbud om fornyelse, og kirken søger samarbejde med alle positive kræfter omkring en hurtig social-økonomisk bistand til nødstedte samfundsgupper. Programmet er formidling af sundhedsforståelse og hygiejne, forståelse af familiesammenhold.

Oplæring og uddannelse. Især beskyttelse af kvinder og børn er her i fokus. Prisen er høj - men problemerne for store til billige løsninger. Her er det værd at minde om, at den frivilligt kølbare stand i det store kirkefællesskab bringer et vidnesbyrd om, at afholdenhed kan vælges for Himmerigets skyld (Mat. 19,12: Der er gildninger, som har gillet sig selv for Himmerigets skyld. Den, som kan fatte det, han fatte det.).

Det kristne menneske, der har disse ting til overvejelse, kan søge hjælp i følgende enkle betragtning: Det, du gør - over for din ægtefælle, - kan du gøre det i Kristi navn? Hvad er det for en livskvalitet, du satser på. Er det den, Han vil skænke dig? Er du syg, så haster det jo med at gøre op med disse ting. Og andre, »forstående« mennesker skal ikke have lov til at påføre dig deres resignation og dermed begrænse dine muligheder. Selv om din fremtid er sygdomstruet, er det ikke nødvendigt at gå på akkord med dit livs målsætning og meningsfylde.

ÆGTESKABSFORBEREDELSE

Kursusdag, som henvender sig til hele bispedømmet

Som led i forberedelserne til indgåelse af ægteskab i den katolske kirke afholdes lørdag den 11. maj kl. 10-22 et ægteskabskursus for kommende ægtefæller og nygifte par. Kurset finder sted i Sct. Ansgar kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, 1260 København K. Der bliver indlæg ved kompetente personer og efterfølgende drøftelse i grupper og plenum. Følgende emner vil blive berørt:

1. Det sakramentale ægteskab.
2. Katolsk familieliv.
3. Det blandede ægteskab.
4. Familieplanlægning.
5. Kommunikation, konflikt og udvikling.

Kursusleder: Pater Frank Jobst OMI.

Tilmelding i forvejen er nødvendig for deltagelse i kurset. Der indkræves en afgift under kurset (100 kr. pr. par), som dækker frokost, aftensmad, kaffe m.v. (ingen skal afholde sig fra deltagelse af økonomiske grunde).

Skriftlig tilmelding til:

Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A
1260 København K.

Nordisk og katolsk kvindesyn

Ved Maria Jørgensen og Knud H. Kluge

Norske Janne Haaland Matlary var medlem af Vatikanets delegation til FN's kvindekongress i Beijing. I februar var hun i København, inviteret af Danmarks Unge Katolikker, Academicum Catholicum og Danmarks Katolske Kvindeforbund, for at holde foredrag om »nordisk og katolsk kvindesyn«. Det følgende er en let redigeret sammenfatning af foredraget.

Som norsk katolik og kvinde har jeg erfaret, at man nærmest bliver udskældt i pressen. Nordiske politikere har et meget rudimentært syn på - og kendskab til kristendommen generelt - og særligt da katolicismen. Man bruger ofte Vatikanet som en syndebug i international sammenhæng. Det skete med Cairo-konferencen, hvor pressen systematisk brugte Vatikanet som den store, reaktionære bremsekloks for progressiv politik på befolkningsområdet. Det er en kliché, der stadig gentages.

Man har fremdeles haft samme primitive opfattelse af kristendommens rolle, når det gælder kvindens stilling, generelt set en meget anti-religiøs holdning. Lad os se på rødderne til disse skandinaviske holdninger.

Sigrid Undset var vores store, norske konvertit, som jeg på mange måder føler stor beundring for. Hun var meget morsom og meget sarkastisk, og hun var meget kritisk over for mænd - så mænd ligefrem var bange for hende. Mange af hendes problemstillinger er de samme i dag.

Jeg tror, man kan finde historisk belæg for, at kvinden altid har været vældig uafhængig i Norden, at hun har haft en uafhængig og stærk stilling, fordi hun har udført meget fysisk arbejde, altså ikke været hjemme-gående husmor i moderne forstand. Hun var virkelig den centrale person i en husholdning.

Men det er industrialismen, der ændrer dette; det er mandens domæne, det er mandens produkt. Det er kvinden, der foregår uden for hjemmet, er at lade sig tvinge ind i fabriksarbejde og blive dobbeltarbejdende.

Så historisk set: den frie

stilling for kvinder i Skandinavien, den fandtes i middelalderen, og den var i høj grad ideologisk underbygget af kristendommens indførelse i Norden, som stillede mænd og kvinder lige inden for ægteskabet.

Latterlighedens martyrium

Det interessante er, at Sigrid Undset polemiserer mod de samme tendenser, som ses i nordisk politik i dag: at familien ikke er autonom, at familien stadig er objekt for statslig indgriben, at den tidlige feminisme, som siger, at man skal have ligestilling, betyder, at kvinden bliver dobbeltarbejdende, fordi hun er mor og husmor samtidig med, at hun skal arbejde uden for hjemmet.

Det at seksualiteten er noget, man må afmystificere og drive folkeoplysning om, kalder hun for »seksualhygiejnernes indtog«. Forældrenes autonomi som opdrager af deres børn angribes meget på hendes tid; det anses for en social/politisk opgave at tage sig af børn, at opdrage børn.

Sigrid Undset er knusende i sin kritik; hun kalder det en benægtelse af det naturlige. Men samtidig siger hun: »Jeg har stor sympati for enhver kvinde, der arbejder for kvindesagen, for disse kvinder påtager sig det største martyrium, der findes, nemlig latterlighedens martyrium.«

Hun siger også, at de kvinder, der gik forud for kampen om kvinders rettigheder, de havde kultur, men »vor egen generation af kvinder, som har arvet de goder, den foregående har tilkæmpet sig, har gennemgående mindre kultur. Først når vi kvinder er kommet så langt, at vi opfatter vore rettigheder som forpligtelser,

har vi igen nået det kulturniveau, der var kvinders standard«.

Det var et centralt tema i Beijing, at »rettigheder« i naturretlig forstand, indebærer forpligtelser. I dag taler man om rettigheder til næsten alting, man finder på nye rettigheder, men ikke tilsvarende forpligtelser.

Det er vældig interessant, at Undset samtidig betegner seksualundervisning i skolen som et udslag af pædagogisk uforstand, fordi børns blufærdighed - al menneskelig blufærdighed - siger, at man må føle sig utilpas ved at undervise en tilfældigt sammenbragt flok i seksualitet. Det er besynderligt, latterligt og ubehageligt, og sådan vil det være for et normalt udviklet, sundt barn.

Det er, som det hedder i debatten, for at kønslivet ikke skal stå i et mystisk skær. Men det er jo netop det mystiske, der gør det menneskelige kønsforhold til noget specielt.

De eneste, der kan udvikle barnets moralbegreber, er forældrene - ikke skolen, siger Undset videre. Barnets naturlige instinkt for, hvad der er rigtigt og forkert, kan kun udvikles af forældrene - ved at de praktiserer deres personlige moral.

Hun går ind for ligestilling, men siger, at det at give kvinden de samme rettigheder - hvad der også betyder de samme pligter - som mænd, er at lægge en ekstra byrde på kvinden, det er ikke ensbetydende med lighed.

Det er ikke fordi kvinden ikke kan; historisk har kvinden altid kunnet overtage mænds arbejde. Men kvinders specielle femininitet i vores tid, siger Sigrid Undset, er, at hun ved, hvad de naturlige elementer ved

livet er. Hun ved alt om mennesket; hun giver livet videre til børnene. Det er kvinden, der former råmateriale; hun har andre kvaliteter end mænd.

Det historiske syn på familien er, at den er en autonom, primær celle i samfundet. Det står også i FN's menneskerettighedserklæring: »The family is the first cell of society«. Familien har således som en basisenhed pligt til at opdrage børnene og ret til selv at vælge, hvilken opdragelse og skolegang de skal have, ret til at være fri for intervention fra statens side.

Det kaldes subsidiaritetsprincippet, et katolsk princip, som vi også kender fra EU-debatten. Det vil sige, at man har staten som subsidium, som støtte, og at den hjælper, når det er nødvendigt, men at familien har en autonomi, som staten ikke skal blande sig i, medmindre det er nødvendigt.

Man forsøger at omdefinere familiebegrebet til at betyde: enhver gruppe mennesker, der bor sammen under samme tag, hvad enten de er heteroseksuelle eller homoseksuelle. Selv om man ikke diskuterer homoseksualitet åbent i FN, er det en voldsom kamp, der foregår omkring familiebegrebet.

I Beijing-dokumentet er det også dette syn på seksualitet som instrument/seksualitet som rettighed, man har talt om, kvinder så vel som mænd. Der er ingenting om mænds og kvinders gensidighed i seksualiteten, men en enorm overbetoning af seksualitet som kvindesag - at seksualitet primært gælder seksuelle friheder.

Et mekanisk begreb

Man har en kvindesagsmodel, hvor forholdet mellem

kønnene er aggressivt. Den præges ikke af komplementaritet; det er ikke »kvinde hjælper mand - mand hjælper kvinde«, men derimod kønskampen. Det er der også meget af i tidlig, skandinavisk feminisme.

En anden faktor er, at moderskabet betragtes som gammeldags eller ikke betydningsfuldt. Der, hvor moderskabet - »motherhood« - omtales i Beijing-dokumentet, er det næsten altid i negativ sammenhæng: moderskabet er en byrde, kvinden pålægges, og familien er en rent ud sagt undertrykkende indretning.

I stedet for »mødre« anvendes udtrykket »women in procreation«, altså »reproducerende kvinder«, et meget mekanisk begreb.

Jeg tror nok, at man ude i verden ser nordisk feminisme som et forbillede; man opfatter de nordiske lande som progressive. Og den nordiske lighedsfeminisme, som også den katolske kirke er vældig enig i, har jo været banebrydende i 1970'erne. Denne form for feminisme har ignoreret moderrollen og koncentreret sig om den udearbejdende kvinde, om kvinden uden for familiesammenhæng.

Undset siger da også om feministerne anno 1912, at de ikke interesserer sig for kvindens rolle som mor - kun for de udearbejdende kvinder.

Frugtbar debat om feminismens fallitter

For ganske nylig skrev næstformanden for Norges Husmoderforbund i Aftenposten: »Hjemmearbejdende mødre er ikke forsvundet, selv om den kvindelige magtelite stadig forkynder husmoderens død som en sandhed. Vi føler os stadig unyttige, fordi vi usynlig-

gøres af andre kvinder, som har tilkæmpet sig rettigheder efter deres eget valg. Vi er forbavset over, hvor kort solidaritetstanken rækker.

I vores opvækst har vi lært ord som »ligeværd« og »kvindefrigørelse« og troede, det handlede om, at kvinder skulle komme så langt, at vi selv valgte, hvordan vi ville indrette vores tilværelse. I stedet møder vi modstand og en holdning, der stempler os som reaktionære, fordi vi faktisk finder det meningsfuldt at have hjemmet som arbejdsplads, mens børnene er små.«

Dette er en meget almindelig kritik, og jeg mener, det er frugtbart, at der nu kommer en sådan debat om feminismens fallitter.

»Vi i Vesten er kommet længst«

En stor del af problemerne omkring Beijing og vestlig feminisme består netop i, at den er vestlig. De vestlige feminister ville - som næsten alle vestlige politikere - sige, at de selv er de progressive. »Vi i Vesten er kommet længst; nu skal vi lære u-landene og resten af verden, hvad feminisme er, lige som vi lærer dem, hvad markedøkonomi eller miljøpolitik er.«

Denne tese om, at fremskridtet ligger i Vesten, ligger bag ved en stor del af tankegangen i internationale fora. En implicit del af denne tankegang er, at religiøsitet er et traditionelt fænomen, der forekommer i samfund, der ikke er moderne. Religiøsiteten forsvinder med det moderne.

Den norske statsminister sagde ved åbningen af Cairo-konferencen bl.a.: »Får man bare nok fremskridt - modernisering - »...religious obstacles will be overcome« - så vil de forhindringer, der hænger sammen med religion, kunne forceres.

På konferencen i Beijing fremstillede man religion som noget primitivt, som noget kvindeundertrykkende. Hovedtendensen i dokumentet var, at man forsøgte at fremstille religion som noget traditionelt, antimodernistisk og undertrykkende. Det var der selvfølgelig både muslimske og kristne repræsentanter, der reagerede imod.

Der var en klar tendens til at sige, at religion tilhører privatsfæren. Religion er som at spille golf. Jeg er katolik og går i kirke om søndagen; du spiller golf, og det gør du om søndagen. Altså en slags hobby.

Politisk set er det genialt at sige, at den offentlige sfære er noget helt andet end

Janne Haaland Matlary deltog i Vatikanets delegation til FN-konferencerne i København og Beijing. Foto Knud Kluge.

den private. I EU's argumentation var det også tydeligt. Man ville fra EU's side ikke tale om etik, spiritualitet, ikke-materielle værdier i mennesket, fordi det var religiøst og hørte privatsfæren til.

Men den katolske tradition er jo helt anderledes end denne type tankegang. Det er meget vanskeligt at forklare nutidsmennesker, at moral, etik og politik hænger sammen.

Kristi egen praksis

Ser man på Kristi egen praksis, er det godt dokumenteret, hvor radikal han var i sit kvindesyn i forhold til sin tid. Det var ganske uhejrt at tale med kvinder og behandle dem - intellektuelt set - på lige fod med mænd. I synet på ægteskabet - at der er total lighed mellem mand og kvinde i ægteskabet - brød han med tidens konventioner og kulturelle normer.

Mange mænd i kredsen omkring ham var vrede og oprevne over, at han behandlede kvinder - endda kvinder, der var kendt som »synderinder« - ligeværdigt. I kristendommen fik kvinder-

ne således en »frigørende ideologi«. Der er et stort antal kvinder blandt de tidlige martyrer. Og det siger jo meget om, at de følte sig ligeværdigt behandlet, at de virkelig var aktive, at de gik ind som disciple, som profeter.

I middelalderen ses denne frihed også, hvor specielt klosterfolk uddannede sig. Kvindeklostrenes uddannelse var lige så god som mandsklostrenes.

Hvad er kristendommens kvindesyn derudover? Kristendommen har jo også et politisk program i sig: at man virkelig søger caritas i det politiske. Kristendommen vil aldrig have et syn på mennesket - hverken mand eller kvinde - som er instrumentelt, som er hedonistisk. Jeg tror, det er meget vigtigt, at man ikke klerikaliserer mere end nødvendigt. At man ikke ser på hierarkiet som et magthierarki, for så bliver det en helt gal analyse. Så ser man, at der er så mange mænd i hierarkiet, der er så få kvinder, så og så mange procent af hhv. mænd og kvinder i kurien, derfor har kvinder så lidt

indflydelse.

Det er helt forkert, for derved gør man kirken til en politisk organisation, som vi kan ændre på og gøre med, hvad vi vil.

Men når det er sagt, er det selvfølgelig klart, at der er rigtig mange roller, kvinder kan have i kirken, der ikke forudsætter, at man er præst, og kvinder har sådanne roller.

Jeg kom til at tænke på den norske, katolske tradition, hvor det har været nonnerne, der »kørte forretningen«. Det var dem, der drev hospitalerne.

Kvindefrigørelsen i Vesten i høj grad er sket på mandens præmisser, men det skal vi ikke gøre efter i kirken.

Jeg tror også, det er meget vigtigt, at lægfolk som jeg selv udvikler lægfolks rolle.

Hvis der er komplementaritet mellem mand og kvinde, er der også helt klart en komplementaritet mellem lægfolk og viede personer. Denne komplementaritet er nødvendig i det moderne samfund, som er så sekulariseret. Det er meget vanskeligt at leve et offentligt

kristenliv i et sekulariseret samfund, men det er let at gå tilbage til privatsfæren og sige: jeg er katolik lige som du er lystfisker.

Interessegruppernes kamp

Hvad er det gode liv for en kvinde, altså ud fra et katolsk perspektiv - ? Kvindekampen og feminismen har en konfliktmodel: mand versus kvinde - kvinde versus kvinde - politikken er interessegruppernes kamp; der findes ikke noget fælles gode.

Men den gamle politiske tradition i Vesten - fra Aristoteles gennem middelalderen og i hvert fald frem til Macchiavelli - var meget mere optaget af, hvad det fælles gode var. Og jeg tror, kvinder måske lettere ser det, hvis de ikke glemmer, at de er kvinder. Det katolske, det kristne, er hele tiden baseret på denne komplementaritet - feminint-maskulint - det er ontologisk, det er naturligt.

I Beijing var der megen diskussion om det, der kaldes konstruktivisme, altså: at man konstruerer kønsroller. En gang mente man ikke, kvinder kunne være politikere - det er selvfølgelig en socialt konstrueret rolle, der ikke har noget med det væsentlige med mand og kvinde at gøre.

Men at et køn er konstrueret - »at jeg er heteroseksuel er bare en social konvention, og hvis jeg de-konstruerer min seksualitet, bliver jeg biseksuel«. Dette argument er meget fremtrædende i amerikanske, feministiske kredse, og feministisk teori har i høj grad svævet over vandene i Beijing. For hvis man mener, at der ikke findes noget naturligt køn, noget naturligt feminint/maskulint, men kun social konstruktion, så kan man de-konstruere. Så findes der ikke noget, der er naturligt, normalt eller normativt, kun subjektive opfattelser af køn, af det mandlige og det kvindelige.

Dette syn bryder med tidlig ligestillingsfeminisme fra 70'erne, hvor kvinder mere eller mindre imiterede mænd - altså hvis du kan blive kommandosoldat eller fodboldspiller eller rumfarer, hvis du på alle områder kan overtage mandens arbejde, så er du »frigjort« - det er »gammeldags feminisme« i dag. Nu er der meget mere forståelse for, at en kvinde har behov for at være kvinde - herunder: mor - for at være sig selv, for at være eksistensielt harmonisk.

Denne form for feminisme er egentlig meget katolsk

og meget moderne. Jeg ser mere og mere af den i den norske debat: Hvordan kan jeg være kvinde på mine egne præmisser? Hvordan kan jeg være mor og samtidig en kvinde med et job? Hvordan kan jeg have andre betingelser end mænd?

Kan ikke selv vælge

Det, der er så vigtigt i den katolske sammenhæng, er, at man må have valgmulighed - at man skal kunne gå hjemme, man skal kunne være husmor, hvis man ønsker det. I de fleste tilfælde har man ikke denne valgmulighed, fordi man ikke har penge til det; man må have to indtægter. Som f. eks. i mit eget tilfælde - med fire små børn må vi have to indtægter, ellers kan det ikke løbe rundt.

Men det er et politisk spørgsmål. Man kunne godt lægge forholdene sådan til rette, at man kunne få en familieindtægt, så det blev muligt at have en af forældrene hjemme. Vi gjorde derfor meget ud af, at der skulle være valgmulighed.

Et andet tema, som der fra katolsk hold tales alt for lidt om - særligt i lande med en meget traditionel familiestruktur, er, at mandens andel i familien er lige så vigtig som kvindens. Kvinden er vigtigst i den første tid - fødsel, amning o.s.v. - men mandens rolle er lige så central for børnene. Det er de samme toner, man hører for tiden i den politiske debat.

Et andet emne er statens legitime rolle vis-a-vis familien. Her er der helt klart store interessekonflikter. Ofte er socialstaten jo nærmest »katolsk«: vigtigheden af, at staten støtter op om familien, om individet, gennem sundheds- og socialpolitik.

Men filosofien er anderledes. I hvert fald i socialistisk tankegang er filosofien jo, at man omformer familien, omformer kirken o.s.v. ved at gribe ind i deres indre struktur, mens den katolske tankegang er, at man gennem subsidiariteten involverer staten der, hvor det er nødvendigt. Hvis man tager ansvaret fra forældrene ved at flytte en stor del af opdragelsen - også på seksualitetens område - ud af hjemmet og ind i skolen, er det naturligvis en meget vigtig del af en socialiseringsproces.

Man kan ikke få mænd til at amme

Vi var meget optaget af alt det, der handlede om familien og arbejdssfæren. Der var meget i Beijing-dokumentet som også gjaldt dette område, men ikke megen vilje til

at sige, at moderens rolle er central. Det var politisk korrekt at betegne faderens rolle som meget vigtig - men det er på en måde et meget overfladisk syn på mænd og kvinder, der siger, at det maskuline og det feminine er »interchangeable«. Man kan jo ikke få mænd til at amme, selv om der er nogle amerikanske feministe, der tror, at man kan.

Men det katolske kvindesyn - eller menneskesyn - er vel gennemtænkt. Det burde det jo også være efter 2000 år. Meget af det er noget, der er erfaret eksistensielt. Mange feministe har f.eks. oplevet, at de efter at have fået børn er blevet helt overraskede over, at der er sket noget med dem.

Det er ikke det kristne syn på ægteskabet, der gør ægteskabet til en institution over hele verden - det er den kollektive, menneskelige erfaring. Man finder ud af, at ægteskabet er det, der passer bedst for mennesket.

Oftentimes er disse selvfølgeligheder enten uden for det, der er politisk korrekt i diskussionen, eller man opdager dem, som om de var noget nyt. I Norge har man nu »opdaget« faderens nytteværdi i familien - så nu afholder man kurser i »at være en god far«.

Jeg tror, det maskuline og det feminine er noget, vi erfarer, hvis vi har et sundt og naturligt syn på seksualitet og på interaktion mellem kønnene. Hvis man ikke problematiserer/teoretiserer så meget. Men det er interessant at huske på citatet fra Sigrid Undset: at hvis man lever længe i en atmosfære, hvor man problematiserer det seksuelle i det offentlige liv, vil man til sidst miste sansen for, hvad der er naturligt.

Det, vi sagde i Beijing, var, at feminismen er alt for lidt opmærksom på moderens rolle (...) og ikke har noget at sige om, hvad mænd og kvinder er. Den har trampet de traditionelle kønsroller ned og i praksis imiteret mænd »bliv som en mand, så får du magt blandt mænd« (...)

En stor del af det, man kan kalde »det katolske anliggende«, er det med familien og arbejdshivet, at kvinder ikke presses ind på mænds betingelser. (...) Det kristne menneskesyn er jo, at personerne er lige-værdige, at de har den samme værdi som personer, men at det feminine og det maskuline er komplementære med hinanden - som Adam og Eva, som de første mennesker.

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Thomas af Aquin-kollokvium

Week-end 26.4.96 kl. 19 - 28.4.96 kl. 14

Denne store middelalder-kirkelærer er i vore dage genstand for fornyet interesse. Week-end'en vil berøre såvel Thomas af Aquins teologi som filosofi og etik.

Medvirkende: Ivar Hoel, Bjørn Højbo, Mette Lebech, med flere.

Leder: pastor Jesper Fich. Pris kr. 650,-.

Kirkerne Apostlene efterlod

Week-end 31.5.96 kl. 19 - 2.6.96 kl. 14.

Denne week-end vil forme sig som en indføring i bogen af samme navn, skrevet af Raymond Brown, en af nutidens mest kendte bibel eksperter. Vi beskæftiger os med syv forskellige kirker, som vi kan skelne i Det ny testamente. Hvordan overlevede de apostlenes død? Kan vi i vor tid lære af deres erfaring?

Leder: pater Frank Jobst OMI. Pris. 600,-.

Pensionistuge

Søndag d. 21.7. kl. 14 - Lørdag d. 27.7. kl. 14.

Pris: kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Tilmelding til ovenstående arrangementer ved indbetaling af depositum kr. 200 på giro 428 44 29 med angivelse af arrangement.

Centerleder Elin Udam,
Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15.

Valfart til Vor Frue af Aasebakken Søndag den 19. maj 1996

Valfartens tema:

Jesus Kristus -
den samme i går, i dag og til evig tid.
(Heb. 13,8)

S-tog fra Københavns Hovedbanegård kl. 7.06 til Holte. Vedrørende buslinje 327, 500S eller 354: Kontakt HTS kundeservice på tlf. 36 45 45 45.

Fra Holte S-station (herfra kan du få din bagage kørt direkte til klosteret) går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé), hvorfra skovvalfarten starter kl. 8.45 præcis. Sangblade til brug ved skovvalfarten vil blive udleveret. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Tiden mellem skovvalfartens ankomst til klosteret (kl. ca. 10.40) og messens begyndelse kl. 11.30 giver mulighed for skriftemål. (Se skiltene ved træhuset og ved Subiaco). Leje af stole: Kr. 10.

Kl. 11.30: **Bispemesse.**

Kl. 12.45-15.00: **Pause for spisning, leg og samvær.**
Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne.

Vor vietnamesiske ven sælger pølser og forårsruller m.m. og hele overskuddet giver han til valfarten.

Salg af rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.

Kl. 15.00: **Andagt med sakramental velsignelse.**

Dagens program slutter kl. ca. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk familiedag på Vor Frue Kloster, Høsterkøb, søndag den 19. maj.

Katolsk Valfarts Komité

Festlighederne ved Knud Lavards 800 års dag blev bl.a. markeret ved disse faner. Portræterne til venstre er Jørgen Nybo Rasmussen, Helge Clausen og Stig Holsting, alle fra Ælnoth, bispedømmets historiske forening. Fotos Knud Kluge.

Knud Lavard behørigt fejret

150 mennesker mødte op foran Roskilde Domkirke lørdag den 16. marts for der at pågynde fejringen af Den hellige Knud Lavards 800 års fødselsdag. Stedet blev valgt som udgangspunkt for mindehøjtidelighederne, fordi man formoder, at Knud Lavard er født og opvokset på kongsgården, som lå over for kirken.

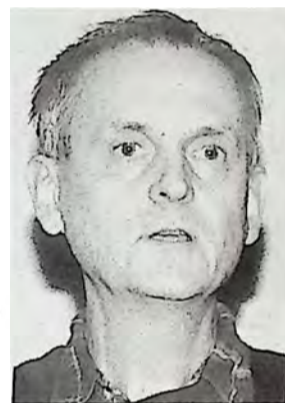
I procession gik man til

Skt. Laurentii Kirke, hvor Hans Christoffersen, Dietrich Timmermann, Stephen Holm og Bob Showers celebrerede. Det var en oplevelse at høre dele af Knud Lavard liturgien sunget under messen. Den består af både tekst og musik til Knuds to fester 7. januar og 25. juni.

Efter messen samlede man i menighedsalen til spisning, hvorefter Jørgen

Nybo Rasmussen, Helge Clausen og Stig Holsting fra bispedømmets historiske forening Ælnoth præsenterede deres lille hæfte »Sankt Knud Lavard 900 år«. Der var foredrag om Knud Lavard liturgien og Stig Holsting talte om ikonografien.

Msrgr. Schmidt fra Nordstrand samt oldermanden fra Knud Lavard gildet, Flensborg deltog.

Siden man malede Fanden på væggen....

RPU's weekendseminar 15. - 17. marts om »de sidste ting«

Selv om man ikke »malede Fanden på væggen« under RPU's årlige religionslærer- og katekettræf, så nåede de ca. 30 deltagere alligevel at komme ud i mange hjørner af trosudsagnene om »de sidste ting« eller eskatologien, som det også hedder.

Såvel de bibelske som de kirkelige formuleringer blev taget op til en nøjere vurdering, hvor vi forsøgte at trænge ind bag begreber som død, himmel, helvede, skærsild, dommedag, Satan, dæmoner etc.

Hver tidsalder har brug for billeder

Siden man malede Fanden på væggen i vore middelalderkirker og tænkte ret konkret om vort liv hinsides døden, har forskellige teologiske retninger søgt at sætte ord til udsagnene fra Bibelen og fra kirkens læremyndighed, frem for alt har man søgt at trænge om bag det billedsprog, som den bibelske overlevering er så fuld af.

Hver tidsalder i kirkens historie har haft brug for billeder, men nødvendigvis ikke de samme billeder. Religions-

lærere og kateketer i 1996 har brug for billeder, som i højere grad svarer til det univers af tanker og begreber, som netop kendetegner vor tid, hvor vi måske ikke mere i så høj grad forholder os til rumlige og tidsmæssige forestillinger om himmel, helvede, skærsild osv., og hvor vi heller ikke mere er præget af en meget individualiseret kristendom, men snarere ser os selv som »Gudsfolket på vandring«, også på vandring ud over tid og rum.

Vore forestillinger om tid og rum

Allerede fra starten tog pater L.O. Dorn S.J. os med på et tankemæssigt skoleridt hen over vore forestillinger om tid og rum, og det blev så fulgt op på de følgende dage af nogle ligeledes inciterende og engagerende foredrag om »himmelen« (ved pastor Reinhold Sahrner), om »skærsilden, aflad og limbus« (ved pater Hans Christoffersen ofm. conv.) og om »Satan« (ved pastor Bjørn Højbo).

Hvert foredrag blev fulgt op af spørgsmål og diskussion, og ofte fortsatte diskussi-

onen livligt under kaffepauser og måltider. Lørdag aften kunne vi så »slappe af« ved Inger Harbo Andersens lysbilleder og OH-billeder fra danske kalkmalerier, fulgt af hendes livlige kommentarer.

Ind imellem blev der også tid til fælles morgen- og aftenbøn, samt messe ved Bjørn Højbo og Jac. Adams.

Jeg selv holdt om søndagen kurssets sidste foredrag om »helvede« og afrundede hermed det teologiske strejftog ind i den verden af begreber, billeder, forestillinger og formuleringer, hvor vi kun erkender »stykkevis og delt«, men som vi ikke desto mindre må have som perspektiv i vort liv som kristne, ikke mindst i en trosformidlingssituation (Qua religionslærere, kateketer osv.)

Brugerstyret samordning?

Religionspædagogisk Udvalg under pater L.O. Dorns formandskab søger gennem kurser som dette samt ved en publikationsvirksomhed at række en hjælpende hånd til de mange, som står i den ofte vanskelige pædagogiske si-

tuation at skulle fortælle børn og unge, hvad det vil sige at være kirke i en verden, som har mange andre og tilsyneladende mere attraktive tilbud på, hvad der er meningsfyldt i tilværelsen.

Udvalget prøver efter bedste evne at kommunikere oplysninger om sit virke og sine publikationer ud til skoler, sogne og ungdomsgrupper, men må ofte erkende, at sådanne informationer drukner i strømmen af de mangfoldige andre informationer, som i en stadig stigende strøm trænger sig ind på vor nethinde og trommehinde.

Derfor til sidst et ofte gentaget hjertesuk fra religionspædagoger og skolefolk: Kunne de mange tiltag vedrørende trosoplysning - herunder distribution af materialer, publikationsvirksomhed etc. ikke på en eller anden måde samordnes i vort forholdsvis lille og overskuelige bispedømme? Måske en samordning, som i højere grad blev brugerstyret og brugerorienteret?

Ole Meyer

Fra Pax Christis årsmøde:

Kan Dayton-aftalen blive til varig fred i det tidligere Jugoslavien?

Af Susanne Wogensen

Er der en reel mulighed for, at Dayton-aftalen kan blive til en varig fred i det tidligere Jugoslavien?

Dette spørgsmål blev belyst på Pax Christis årsmøde i marts. Michael Møller-Jørgensen, der er ansat i Forsvarsministeriet med Ex-Jugoslavien som sit område, trak en lang linie op. Serbo-kroaterne, der i etnisk og sproglig forstand er ét folk, indvandrede til området i 600-tallet og bosatte sig på begge sider af Drina-floden. Netop denne flod dannede grænsen mellem det øst- og vestromerske rige. Så fra starten var der lagt op til, at dette folk kom under to forskellige kulturelle påvirkninger. De vestlige - kroaterne - blev f.eks. romersk-katolske, hvorimod de østlige - serberne - blev ortodokse.

Lidt historie

I Middelalderen var der et serbisk kongerige, der havde sit centrum i det nuværende Kosovo: Efter osmannernes erobring af området valgte nogle af serberne at blive muslimer, da det var adgangsbilletten til f.eks. at blive embedsmand i osmannerriget. Også i dag er islam et byfænomen i Jugoslavien. Men selv om muslimerne i høj grad var meget sekulariserede før den nuværende konflikts udbrud, opfattes de stadig som overløbere af mange serbere.

I forbindelse med Napoleonskrigene forsøgte flere sydslaviske folk, bl.a. serberne, ved oprør at opnå selvstændighed fra osmannerriget. Serbere i stort tal måtte flygte fra Kosovo mod grænsen til det øst-ungarske rige, hvor de bosatte sig i Krajina, der netop betyder grænse.

Jugoslaviens oprettelse

Efter 1. Verdenskrig opstod der et vakuum på Balkan, og man oprettede Jugoslavien med en serbisk konge. Under 2. Verdenskrig foregik der parallelt med krigen mod de fascistiske stater en meget blodig borgerkrig i Jugoslavien. Man regner med, at flertallet af de 2 mio. krigs ofre døde som følge af borgerkrigen og ikke verdenskrigen. Tito skabte derfor en føderal stat, hvor han prøvede at lægge låg på de nationale modsætninger.

Kommunismens sammenbrud betød en opblussen af selvstændighedsønskerne i nogle af republikkerne. Slovenien, som har den mest homogene befolkningssammensætning, var først, derefter fulgte Kroatien. Bosnien-Hercegovina, som har den mest sammensatte befolkning »etnisk« set, ønskede at forblive i en føderal struktur, men da Vesten anerkendte Kroatien, blev Bosnien bange for serbisk dominans og valgte derefter at erklære sig selvstændigt.

Resten af historien kender vi kun alt for godt. I løbet af krigsforløbet er grusomheden accelereret, således at alle parter har del i krigsforbrydelserne.

Den civile aftale halter bagefter

Er det på denne baggrund muligt at forestille sig, at Dayton-aftalen kan blive

begyndelsen til, at området kan vende tilbage til et normalt »hverdagsliv«. Man regner med, at ca. halvdelen af Bosniens 4,5 mio. indbyggere

er flygtet eller fordrevet, enten til en anden republik (især kroaterne og serberne), til udlandet (især muslimerne) eller internt i Bosnien.

ÅRETS LOPPEMARKED

12. maj 1996 fra kl. 10.30 til 15.00 på Nordvangsgård, Blstrup Byvej 4, Birkerød

Ting og sager søges til loppemarkedet

Brugt tøj, isenkram, kunst, el-artikler, bøger (også udenlandske), møbler - kort sagt alt hvad der er omsætteligt og har en vis værdi. (Dog ikke hårde hvidevarer, senge og madrasser).

Vedrørende allevering - ring venligst

42 86 22 88

Kan også afhentes

Tag familien med, kom og oplev markedets atmosfære, se en masse sjove ting og **GØR ET GODT KØB!!!**

Den militære del af aftalen er foreløbig gået over forventning. Den civile del, som ledes af Carl Bildt, halter derimod håbløst bagefter, da den ikke har samme bevågenhed fra det internationale samfunds side. Foreløbig er der kun lagt op, at den internationale styrke skal være i området ét år.

Michael Møller-Jørgensen mener, at hvis processen støt-

tes både militært og civilt i en længere årrække, er der en mulighed for, at situationen kan stabiliseres så meget, at der kan blive tale om en fred i politisk forstand. Derimod er det vanskeligt på nuværende tidspunkt at forestille sig, hvorledes retfærdighed kan opnås, for slet ikke at tale om forsoning mellem grupperne.

Biskop Komarica nægtet indrejse i Serbien

Banja Luka (KNA) - De serbiske myndigheder har nægtet den bosniske biskop Franjo Komarica indrejse i Serbien. Selv om biskoppen havde de nødvendige papirer på sig og var på vej til Beograd for at deltage i et økumenisk kirke-møde, fik han den forklaring, at han ikke kunne betræde Serbien, meddeler Vatikanets radio.

Biskoppen, der var sammen med medlemmer af NATO's styrker i Bosnien, protesterede forgæves. Heller ikke det argument, at han som borger i den serbiske republik Bosnien havde ret til indrejse, hjalp ham.

Sidste år sad Komarica i månedsvis som fange i sit hus i Banja Luka.

Attentatet skulle være gravsten over Polen

Rom (KNA) - Ifølge kuriekardinal Achille Silvestrini skulle attentatet mod paven den 13. maj 1981 være en »gravsten over Polen og fagforeningen Solidaritet«. Til journalister i Rom sagde Silvestrini, at gemingsmanden Ali Agca's handling ikke var tilfældig. Han påpegede, at

den katolske kirkes primas, kardinal Stefan Wyszyński, på dette tidspunkt var meget syg og døde få uger efter attentatet.

Var attentatet lykkedes ville det have svækket fagforeningen Solidaritet og oppositionen i Polen.

Revision med sund fornuft...

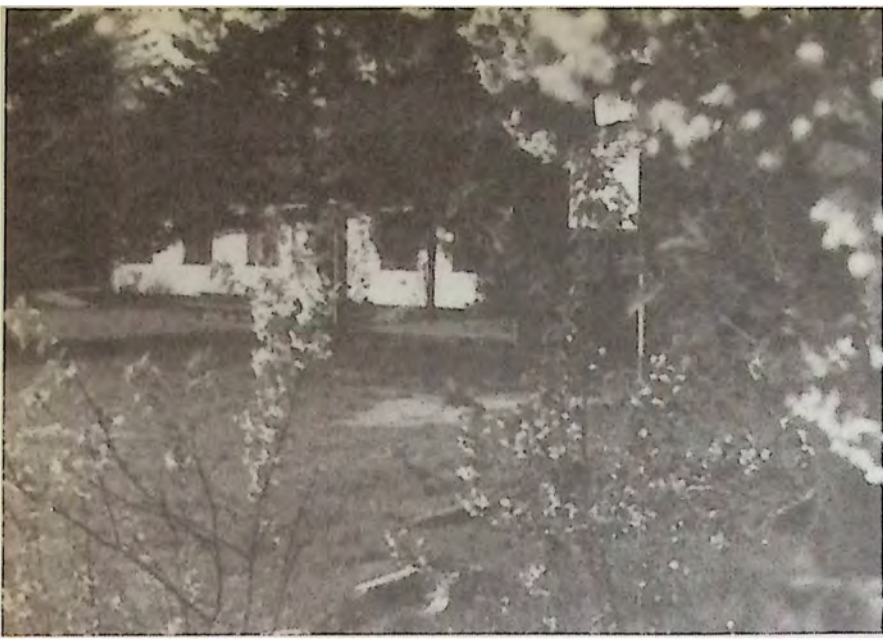
Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger.

Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

nt
revision

Stabsautoriseret revisionsaktieselskab

De firder RVT revision a/s i:	Skarhøj	tl. 74 75 18 00	
København	tl. 33 26 70 00	Vejen	tl. 75 36 02 11
Tåstrup	tl. 42 52 08 00	Århus	tl. 88 28 48 44
Vordingborg	tl. 53 77 11 66	Holstebro	tl. 87 41 22 11
Odense	tl. 66 15 85 55	Aalborg	tl. 98 18 41 22

Flere katolikker bør vælge »Myretuen« ved Bastrup sø

Ca. 30 km fra København, mellem Ganløse og Lyngby, i de skønne omgivelser ved Bastrup sø, nær skov og Buresø, hvor man kan bade, har bispedømmet et dejligt friidshus: »Myretuen«, som benyttes meget af skoler og andre uddannelsesinstitutioner. Her er også blevet holdt sølvbryllupper og runde fødselsdage.

»Hyttene« har ligget der i mange år, og nogle vil sikkert huske den fra deres barndoms DUK-lejre. Dengang var den også meget primitiv, og det var småt med faciliteterne. I dag er stedet totalt renoveret, og en bestyrelse arbejder for at be-

vare den gode standard.

Mange børn og unge får her en uforglemmelig oplevelse i en smuk natur og i et tæt samvær med kammeraterne.

Huset, der er på ca. 300 kvm, har tre sovesale med plads til 30 personer, tre lederværelser, tre baderum, opholdsstue med magelige lædersofaer og pejs og spisestue med flotte møbler. Huset er selvfølgelig helårsisoleret, så det kan bruges både sommer og vinter.

Grunden, som er en meget stor naturgrund med udsigt til Bastrup sø og fredede arealer, giver rig mulighed for bold-

spil, at bygge huler eller lave lejrbaal om aftenen.

Huset lejes mest ud til ikke katolske organisationer, og det kan man undre sig over; men måske har man ikke kendskab til stedets eksistens.

Med denne artikel, har vi ønsket at få flere katolikker til at vælge Myretuen, næste gang de skal planlægge en fest eller en lejrskole - men husk at bestille plads i meget god tid!

Udlejningen sker gennem Birgit Sørensen tlf. 4498 5714.

Minna Zielinski

Guds rige

Betragtninger af Paul Marx O.M.I. om retræten for mænd på Dalum Kloster 26. - 30. august

Jesus var fuldstændig grebet af et stort syn, som han kaldte Guds rige. Han sammenlignede det med en ild, der brændte voldsomt i hans sjæl (Lk. 12,49). Apostlen Paulus beskrev det som dynamit (1. Kor. 4,20). Dette syn var bestemt ikke noget teoretisk verdensbillede, men et syn, hvis hensigt var at lave radikalt om på verden, menneskeheden og hverdagen og at lade ingenting og intet menneske i fred (Lk. 12,51).

Når vi fokuserer på Jesu syn og ser klart og tydeligt, kan vi selv opdage og fornemme vor sande identitet, vandre i trofasthed og med iver i Jesu fodspor og forpligte os i kærlighed til at gå ud til de mest forladte i samfundet (både det kirkelige og det borgerlige samfund).

Hvad er derfor dette syn, som brændte så voldsomt i Jesus og drev ham til en forsmædelig død på korset og siden hen har haft den samme virkning på millioner af mennesker over hele verden gennem snart 2000 år?

Jesu syn skyldtes en dyb og personlig oplevelse af Gud som den ubetingede kærlighed. Han oplevede Gud som en Gud, der altid accepterer ethvert menneske og elsker det med en ubetinget kærlighed, altid tilgiver ethvert menneske og giver det en fremtid fyldt med håb, altid er med ethvert menneske (Immanuel). Guds rige er Gud, der giver sig selv fuldstændig hen i ubetinget og medlidende kærlighed til ethvert menneske. Denne oplevelse fyldte Jesus med en

kraft, der kunne helbrede (Lk. 5,17; 6,19; 8,46). Menneskene mærkede den og forlod straks alt og fulgte ham, da han kaldte på dem (Mk. 1,16-20). Jesu eneste ønske var at drage alle mennesker ind i den virkelighed af Guds ubetingede kærlighed og omsorg (Matt. 6,25-34) og gøre alle i stand til at kunne kalde Gud Abba, d.v.s. min kære far (Lk. 11,2).

Det er mit håb, min bøn og mit ønske, at Gud under retræten på Dalum Kloster i år vil forstyrre alle deltagere (mig selv inklusive) i deres sjæls grundvold og ikke lade nogen i fred et eneste øjeblik indtil Hans rige er fuldkomment synliggjort i deres liv og i samfundet.

Paul Marx, omi

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra den 26.8.96 (ankomst senest kl. 17) til den 30.8. efter højmesse og morgenmad.

Retrætepræst: Pastor Paul Marx O.M.I.
Emne: Guds rige.

Prisen for opholdet er kr. 675,-.

Tilmeld dig ved at sende depositum kr. 100,- i check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg - tlf. 86 82 28 92 eller 98 93 10 74. Der kan søges om tilskud til retræten.

Retræteudvalget: Walther Egger, Hillerød, Poul Wiisbye, Roskilde, Tage Gondek, Nykøbing F., Jens Åge Ibsen, Sønderborg og Børge Blans, Silkeborg (udv.form.).

Forårskoncert

i Jesu Hjerter kirke, København
tirsdag den 30.4.96 kl. 20.

Kammerkoret »Musica Viva« og Barokensemblet opfører værker af Palestrina, Buxtehude samt Telemann.

Alle interesserede er velkomne.

Skal vi lukke kirken?

Et rollespil om kirkens fremtid med efterfølgende debat

onsdag d. 24.4. kl. 19.30
i Jesu Hjerter kirkes menighedssal,
Stenosgade 4 B

Der kan købes pizza, vin, øl og vand, kaffe, the og kage.
Alle interesserede er velkomne.

DUK-KALENDER

UNGDOMSMESSE den 28.4.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

LEDERTRÆNING den 2.5.-5.5. på Ørn for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Alder oplyses senere. Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år).

BØRNEDAG den 5.5.1996 kl. 12.00-17.00, Frederiksberg Have på plænen foran slottet. Alder: 7-12 år, men tag bare familien med på skovtur. Medbring frokost og tæppe til at sidde på.

UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og 300,- kr. for lejre. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nei _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

»Hvem siger I, at jeg er?«

Med temaet »Hvem siger I, at jeg er?« holdt DUK en weekendretræte i Asserbo for 20 deltagere med pater Richard Sprengers som leder. Min mand og jeg meldte os til, da vi trængte til en pause fra hverdagens travlhed og gerne ville reflektere over vores tro, netop det, som en retræte indbyder til.

Selv om vores forventninger ikke blev fuldkomment imødekommet, var vi langt fra skuffede over arrangementet, som vi gerne så flere af i fremtiden.

Stilheden dannede rammen om retræten indtil lørdag aften, hvor adskillige deltagere åndede lettet op, mens andre gerne havde nydt mere af stilheden. Der blev holdt nogle gode oplæg, som inspirerede til meditation og refleksion. Men det kneb med at finde et sted i ensomheden, hvor en fordybelse i temaet kunne lade sig gøre.

Kapellet var for koldt og støvet til at man kunne være der i længere tid ad gangen,

hvilket desværre udelukkede muligheden for tilbedelse af Det hell. Sakramente. Men hvis man ikke kunne fordybe sig i sin tro alene, var der i hvertfald rig mulighed for at gøre det i selskab med andre.

Gennem kontemplativ dialog i mindre grupper, ledet af arrangørerne, fik Peters bekendelse af, hvem Jesus var, Jesu skarpe irettesættelse af ham, samt Jesu forklaring af, hvad efterfølgelse indebærer

(Markusevangeliet kap. 8,27-9,1) en ny og dybere betydning for os. Men også efter stilheden var ophævet, fandt flere deltagere sammen i dialog om troen.

DUK skal have tak for en velforberedt og givende weekend, som tjente som blid overgang til en mere krævende retræte, forhåbentlig til efteråret.

Birgitte Münchow Carlsson

R.I.P.

Pater Knud Aage Nielsen S.J.

f. 28. 11. 1926
d. 25.3.1996

Begravelsen har fundet sted.

En hjertelig tak til alle der tog del i og hjalp Knud Aage i den sidste tid, og til alle dem der var til stede ved requiem-messen.

På familiens vegne
Grete og Ole Søgaard

Det sker på Magleås

On. d. 17. - Fr. d. 19.4.:
Undervisningsministeriet

Ma. d. 22. - On. d. 24.4.:
V.K.I.

On. d. 24. - To. d. 25.4.:
R.U.E.

To. d. 25. - Fr. d. 26.4.:
Københavns Amt

Fr. d. 26. - So. d. 28.4.:
Thomas af Aquin

Ma. d. 29. - Ti. d. 30.4.:
Ældresagen

Ma. d. 29. - Ti. d. 30.4.:
Udenrigsministeriet

Jesu Hjerter Kirke

Kulturby-96 projekt: Lørdag den 20. april kl. 20:
Kirkekoncert med foredrag »Officium efter Knud Lavards manuskript«.
Vesper kl. 20. Foredrag kl. 20.45.
Matutin kl. 21.15. Schola Caecilliana under Michael Chesnutts ledelse.
Professor dr.phil. John Bergsagel, Rekonstruktion og foredrag.

Tag på Pilgrimsrejse!

Der arrangeres rejser til følgende pilgrimssteder:

Fatima i Portugal 8. - 19. maj
Medjugorje i Bosnien 19. - 30. juni
Norditalien 28. sept. - 6. okt.

Rejserne er arrangeret af Maria Truelsen i samarbejde med pastor Benny Blumensaat, som vil være vores spirituelle guide.

Ring til Maria Truelsen for program og tilmelding: tlf. 36 45 12 60. eller evt. Erik Hein: tlf. 42 81 22 44.

Holger Danske Bustrafik A/S

Den nordiske valfart til Lourdes 3. juli til 10. juli 1996

8 dages flyrejse fra København med fuld pension.
Ens pris for alle deltagere på hotel kr. 5.300,-.
Præster, læger og sygeplejersker ledsager valfarten.
Hurtig tilmelding nødvendig.

Den nordiske valfart til Lourdes,
Skovgårdsvej 11, DK-2920 Charlottenlund.

Tlf. (45) 42 28 39 83 Marina Steensen og (45) 39 29 92 23 Philippe Hanus (begge træffes hverdage kl. 20-21).

Diverse

Bekendtskab

Kvindelig akademiker søger bekendtskab med velstillet, kultiveret mand omkring 55-60 år - gerne enkemand.
Billet mrk. 1432 til »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22
Åbent: Tirs., torsd. og fred. kl. 16-18, onsd. 14-18, Sønd. 11-13.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

RADIO STENO

Mandage kl. 20-23 på 107,9 MHz
(Hybridnet: Frederiksberg 87,7)
Tirsdage kl. 20-23 på 88,2 MHz
(Hybridnet: Frederiksberg 89,4)

Nær og fjern - Nyheder og meddelelser.
Forum - Debatprogram med gæster i studiet og åben telefonlinie.
Antennen - Tro i vor tid.
Fokus - Om Bibelen, kirken, litteratur, kunst, kultur m.v.
Natbordet - Noget godt at slutte dagen med!

Om mandagen sender vi desuden et program for tosprogede og om tirsdagen vores *Magasin* med indslag om aktuelle emner.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

2 polske folkedragter og
2 første-kommunikationskjoler sælges
Henvendelse tlf. 32 53 86 48

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE
V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og forsikringservice, uafhængig af de enkelte forsikringselskaber i:
- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LÅVER SPECIALFORSIKRINGER FOR KATOLSK KIRKE - RING OG FORHØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT TÅGE OS MED PÅ RÅD!

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5 pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6 pr. sp./mm.

Værd at vide

Allan Ohms advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVÆR

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen "NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eftf.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København N

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstre
Bedemændenes Landsforening

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, lagførelse m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT 31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Murermester Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30 86 26 09

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FR

Jørgen Brangstrup

Skat. Østgade 10 · Roskilde · 46 35 10 15

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Tømrermester Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23 · Ålborg
Telefon 98 16 26 00

Vatikanet udsender frimærker med middelaldertemater i anledning af 700-året for Marco Polos hjemkomst fra sin rejse til Kina i 1296. Frimærket herover viser et stiliseret portræt af den venetianske handels- og opdagelsesrejsende Marco Polo, der er født i midten af 1200-tallet. Foto: KNA

Massive krænkelse af menneskerettighederne i Sudan

Genève (KNA) - Ifølge FN er det regeringen i Sudan, der er ansvarlig for de massive krænkelse af menneskerettighederne i landet.

Hæren, militser og paramilitære, religiøse enheder myrder, tortorer og voldtager fortsat medlemmer af religiøse og

etniske mindretal eller misbruger dem til slavearbejde, lyder det fra FN-observatøren *Gaspar Biro*.

Går også ud over de kristne i landet

Det er først og fremmest kristne kvinder og børn og det animistiske Nuba-folk, det går ud over, fortæller *Biro* i en rapport til FN's menneskerettighedskommission. Overgrebene har stået på i årevis og er efterhånden blevet en alvorlig trussel for Nuba-folket.

De bortførte kvinder må arbejde som husassistenter eller konkubiner for hærens folk, hedder det. Børnene skilles fra deres mødre, hvorefter de en-

ten sælges som slaver eller sendes til »genopdragelseslejre« for senere at kæmpe for islam.

Alene i Damazin-lejren er antallet af børn steget fra 1.000 til 4.000.

De fleste overgreb finder ifølge *Biro* sted i forbindelse med bekæmpelsen af modstandsbevægelserne SPLA og SSIA.

Fremgangsmåden over for de mistænkte er yderst voldelig. Hele landsbyer ødelægges, og befolkningen bringes eller bortføres. Antallet af overgreb er taget til i det forgangne år.

Regeringen forfølger også muslimer, fortsætter *Biro*.

Myndighederne forsøger at kvæle enhver form for opposition i landet. I 1995 blev mere end 200 politikere, advokater, journalister og religiøse ledere taget til fange og til dels torteret.

Ifølge FN's oplysninger skal også det sudanesiske folks befrielseshær, kaldet SPLA, og SSIA, der er en løsrivelseshær i det sydlige Sudan, have forbrudt sig imod menneskerettighederne.

Ved angreb på byer og landsbyer skal hundreder af uskyldige mennesker have mistet livet. *Gaspar Biro* understreger dog, at overgrebene især fra SPLA's side er blevet mindre brutale.

Troende rehabiliteres i Rusland

Fortsat fra forsiden

samarbejde med den føderale sikkerhedstjeneste og indenrigsministeriet, fremgår det videre af dokumentet.

Det er dem, der uden grund er blevet beskyldt for politiske forbrydelser eller andre strafbare handlinger og i forbindelse med deres overbevisning og religiøse virksomhed er blevet idømt frihedsstraffe eller udsat for andre repressalier, der skal rehabiliteres.

Regeringen er forpligtet til at være kirkeme behjælpelig med genopbygningen af de hellige steder og til at fremskynde overdragelsen af kirker, moskeer, synagoger og andre ejendomme, som blev beslaglagt i sovjettiden.

Treårig folkelig mission

Vatikanet (KNA) - Kirken i Cuba har iværksat »en stor, folkelig mission til Cubas evangelisering« og forkyndt, at den skal vare i de kommende tre år.

Ærkebiskoppen af Havana, kardinal *Jaime Lucas Ortega Alamino*, siger til Vatikanets avis »Osservatore Romano«, at der især blandt unge er stadig flere, der viser interesse for den katolske kirke.

Unge mennesker, der er vokset op stort set uden nogen kristen tilknytning, søger og værdsætter de menneskelige værdier, som evangeliet fortæller om, forklarer han.

National forsoning er den vigtigste opgave for kirken i Cuba. Det er nødvendigt, at man glemmer fortidens sammenstød og krænkelse. Som et led i optakten til år 2000 har ærkebiskoppen derfor rettet en

appel til alle eksilcubanere om forsoning.

Samtidig har *Alamino* vist sig overrasket over et »åbent brev« fra eksilcubanere, der er offentliggjort i amerikansk presse. Brevet er et angreb på ham for hans indsats for forsoningen. Han er dog overbevist om, at broderskabsfølelsen i sidste ende vil slå bro over kløfterne.

Den hellige Antonius på CD-ROM

Padova (KNA) - Tekst, billeder, musik og filmklip. Det finder man på en CD-ROM om den hellige Antonius af Padova, der netop er udsendt i Italien. Multimedie-CD'en er på engelsk og italiensk, meddelers tidsskriftet »Messaggero di Sant' Antonio«. Den indeholder omkring 600 billeder, 700 sider tekst, 400 fotogra-

fier, otte minutters filmklip og ti minutters musik.

Samtidig er »Antonius« en guide til de kunstskatte, der findes i Antoniusbasilikaen i Padova. Den fortæller endvidere om folkelig dyrkelse af den hellige Antonius i de forskellige regioner i Italien såvel som i resten af verden.

Rom år 2000:

Vatikanet for fodgængere

New York (KNA) - Til det hellige år 2000 skal området omkring Vatikanet være fri for kørende trafik. Det er, hvad borgmester *Francesco Rutelli* forestiller sig.

Både den brede Via Conciliazione, der fører fra Engelsborg til Peterskirken, og gaderne omkring Peterspladsens kolonnader skal spærres for bus- og bilkørsel, meddelte borgmesteren, da han for nylig besøgte New York.

Til det hellige år, hvor 40 millioner mennesker ventes at besøge Den evige Stad, skal man kun kunne nå Peterskirken til fods.

For at det skal kunne lade sig gøre, fortæller *Rutelli*, skal

undergrundsbanen forlænges, så den går helt frem til Piazza Risorgimento. Herfra skal rullende fortove som dem, man kender fra f. eks. lufthavne, lette den 400 meter lange gåtur til Peterspladsen eller Vatikanmuseet.

Ifølge borgmesterens oplysninger skal en biltunnel i nærheden af Engelsborg bidrage til, at der ikke opstår trafikpropper i nærheden af Vatikanet.

Desuden anlægges en kæmpemæssig busparkeeringsplads neden for Gianicolo-højen, hvorfra der vil være en ti minutters spadseretur til kristenhedens største kirke.

Paven fremhæver præstekaldets særlige betydning

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* har fremhævet præstekaldets særlige betydning. I en nyligt udsendt skrivelse til alle præster - det traditionelle »skærtorsdagsbrev« - fastslog paven samtidig, at alle præster i den katolske verdenskirke er forpligtet til at leve i cølibat. Brevet omhandler eukaristiens indstiftelse og præstevielsens sakramente.

En væsensforskel og en gradsforskel

Johannes Paul II kræver i brevet en klar skelnen mellem Gudsfolkets almindelige præstedømme og præsteembedet. Der er tale om en væsensforskel og en gradsforskel. Præsteembedet tjener Gudsfolkets almindelige præstedømme. »Når præsten fejrer eukaristien og uddeler sakra-

mentet, bevidstgør han de troendes delagtighed i det almindelige præstedømme«, hedder det i brevet. Ifølge paven går det særlige præstekald tilbage på Kristi opfordring til apostlene om at være hans efterfølgere. Den præstelige tjeneste er en arv fra apostlene.

Paven mindes sin egen og sine studiekammeraters præstevielse for 50 år siden i november 1946. Nogle af studiekammeraterne omkom under Den anden Verdenskrig. »At blive præst under disse omsvølgninger, fik for os en helt særlig betydning«, skriver paven. På alle jubilæers vegne beder paven Gud og mennesker om tilgivelse for alle fejl og forsømmelser, som han selv og alle præster har forvoldt i deres liv og præstelige tjeneste.

Paven i Tunesien, side 2
 Ny hovedbestyrelse i DUK, side 3
 Orientering fra Sognene, side 7-11
 Bøger, side 12

katolsk orientering

Algeriet: Syv trappister bortført

Alger/Oran (KNA) - Formålet med at bortføre syv algeriske trappistmunke har ikke været at dræbe dem. Det mener biskoppen af Alger, Pierre Lucien Claverie. Bortførerne har sandsynligvis haft brug for en læge, fordi der var sårede blandt dem, siger Claverie til KNA. Der er for tiden en del militær aktivitet i den af-sides bjergregion.

Biskoppen betegner bortførelsen som »et hårdt slag«, men tror, der er håb om, at munkene bliver givet fri. Ifølge de munke, der undslap, skal prioren have modsat sig, at bortføre tog den broder med, der er læge. Han er 80 år gammel og syg. Først derefter bortførtes alle de munke, der var til stede.

Hændelsen kan ikke sammenlignes med de elleve

mord på ordensfolk i omegnen af Alger og i Tizi Ouzou i de seneste år, siger Claverie. Så der er håb. Men de bortførte er alle i alderen 50 til 80, og ingen af dem er rigtig raske.

De syv franske trappister blev bortført fra deres kloster 100 km. sydvest for Alger natten til den 27. marts. Bortførerne er formodentlig islamiske fundamentalister. To andre munke, der sov i en anden af klostrets bygninger, slap fri.

Vatikanet fordømmer angreb på flygtningelejre

Vatikanet/Genève (KNA) - Vatikanet og Internationalt Røde Kors (IRK) har skarpt fordømt israelems angreb på flygtningelejre i Sydlibanon og krævet et omgående stop for krigshandlingerne. Hverken politisk eller militært kan en så dramatisk udvikling retfærdiggøres, hedder det i en erklæring fra Vatikanet.

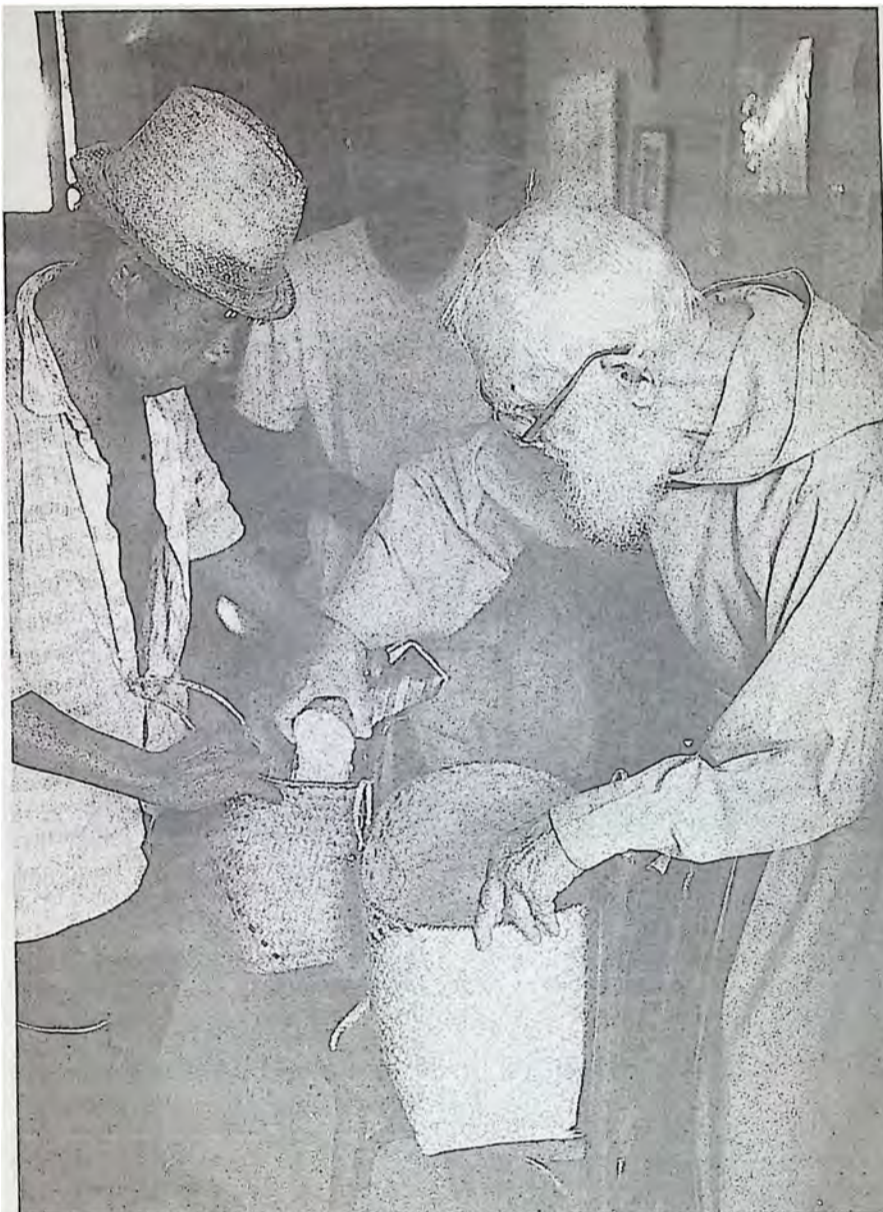
En militær operation, der ikke tager hensyn til menneskerettighederne eller til den værgeløse civilbefolkningssikkerhed, er der ingen undskyldning for. Den seneste tids skrækkelige hændelser må ikke gentage sig, hedder det.

Vatikanet opfordrer konfliktens parter og alle, der ønsker fred, retfærdighed og retigheder til alle Mellemøstens folk, til at søge en løsning ad forhandlingens vej.

Allerede ved sit besøg i Tunis fordømte paven den aktuelle krise og volden i Israel og Libanon. Desværre har den eskalerende vold ikke kunnet standses; tværtimod kræver den stadig flere ofre først og fremmest blandt libaneserne.

IRK understreger, at angrebene er et nyt bevis på nødvendigheden af en bedre beskyttelse af civilbefolkningen ved sådanne konflikter. Organisationen appellerer, til de stridende parter om at holde

Fortsætter på bagsiden

Paven opfordrer de katolske ordener til at lade de fattigste og mest ensomme af de syge, de handicappede og de udstødte komme i forreste række sammen med uhelbredeligt syge, ofre for misbrug og nye infektionssygdomme. Foto KNA.

Romerske jøder på besøg i Vatikanet

Vatikanet (KNA) - Ti år efter sit historiske besøg i synagogen i Rom har pave Johannes Paul II stadfæstet de venskabelige relationer mellem jøder og kristne.

Den urolige verden, der er kendetegnet ved had, bør tage ved lære af dette venskab, understregede paven ved en audiens for en delegation fra den jødiske menighed i Rom under ledelse af overrabbiner Elio Toaff.

Et vigtigt tegn til en urolig verden

Denne venskabets ånd og den gensidige nærmen sig hinanden, der kendetegner katolsk-jødiske relationer, kan ses som et vigtigt tegn, som jøder og katolikker viser den urolige verden, der ikke formår at prioritere kærligheden højere end had, sagde paven.

Pavens besøg i synagogen den 13. april 1986 betragtes som et af højdepunkterne i hans pontifikat. Dengang betegnede han jøderne som de kristnes »ældre brødre«, opfordrede til dialog mellem religionerne og fordømte enhver form for racisme og antisemitisme i historien.

Ordnerne står over for gamle problemer og nye opgaver

Pave Johannes Paul II udsender dokument fra ordenssynoden

Vatikanet (KNA) - Efter pave Johannes Paul II's opfattelse er de katolske ordensfællesskaber uundværlige og har en central betydning for kirken og dens arbejde i verden.

Trods mange kriser, mangel på tilgang og deraf følgende bekymringer må ordnerne bevare deres identitet og med endnu større målbevidsthed tage fat på de udfordringer, løse de opgaver, der venter dem i verden af i dag, hedder det i en skrivelse, der blev offentliggjort i Vatikanet sidst i marts.

Særligt på det pædagogiske

område, i mission og medievirksomhed og i indsatsen for de fattige og syge er der brug for ordensfolkernes indsats, understregede paven i slutdokumentet fra den bispesynode om ordenslivet, der blev afholdt i efteråret 1994. I rækken af særdeles vigtige opgaver nævnes også det økumeniske engagement og den interreligiøse dialog såvel som arbejdet for retfærdighed og fred og for bevarelse af skaberværket.

Frem for alt skal ordensfolkene indlede en »kærligheds dialog« der, hvor den

moderne verden splittes af rachedad og ødelæggende sygdomme, hedder det.

Skal tage sig af de ringest stillede

»Vita consecrata«, det gudviede liv, er titlen på den 220 sider lange skrivelse til de omkring én million mennesker i hele verden, der lever et ordensliv. De fattigste og mest ensomme af de syge, de handicappede og udstødte skal de lade komme i forreste række sammen med uhelbredeligt syge, ofre for misbrug og nye infektionssygdomme, lyder

pavens formaning. Ordensfolkene skal tage sig af alle dem, der »betragtes og behandles som de ringeste i samfundet«; samtidig skal de fortsat være uafhængige af politiske ideologier.

Paven sætter en tyk streg under løfterne om fattigdom, kyskhed og lydighed og anbefaler en livsstil, der svarer til ordenslivets ideal. Dertil hører, at man bærer ordensdragt.

Fortsætter på bagsiden

katolsk orientering

Tilsendt katolske husstande i Danmark 120 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris 230 kr. årligt. Adresserendring meddeles til postvæsenet. ISSN 0902-2274

Dialog og samarbejde med muslimske brødre og søstre

Fredelig sameksistens er ikke nok, sagde pave Johannes Paul II til katolikerne i Tunesien

Tunis (KNA) - En opfordring til tolerance og til mere dialog var et hovedtema i pave Johannes Paul II's taler, da han besøgte Tunesien søndag den 14. april.

Både ved den gudstjeneste, han holdt i domkirken i Tunis, og ved hans møder med regionens biskopper og med politikere, kulturfolk og repræsentanter for andre religioner talte han om at intensivere dialogen og samarbejdet mellem kristne og muslimer. 99% af landets befolkning er muslimer; af de omkring 20.000 katoliker er en stor del udlændinge.

I præsidentens palads i Karthago opfordrede paven kristne og muslimer til i fællesskab at gøre en indsats for social retfærdighed, for moralske værdier, for fred og for frihed. Religionerne kan ikke komme med »tekniske« svar på spørgsmål vedrørende økonomi eller internationalt samarbejde, sagde han. Men de skal være »samfundets

samvittighed«. De skal kræve etiske principper genindført; de skal gå ind for menneskeværd. for beskyttelse af livet, og de skal i særlig grad arbejde for de fattige og for dem, der har hjælp behov.

Et første bud i den islamisk-kristne dialog må være, at parterne lærer hinanden bedre at kende og accepterer hinandens forskelligheder, fortsatte paven. Målet må ikke være indifferens eller en sammenblanding af religionerne.

Fælles seminarer

Paven gav udtryk for sin påskønnelse af de seminarer og kollokvier, som kristne og muslimer i Tunesien afholder i fællesskab, og af udvekslingsordningerne mellem universiteter i Zaytouna og forskellige pavelige universiteter i Rom. Troen må være grundlaget for muslimer og kristnes samarbejde til gavn for menneskene, sagde han ved det ene møde på tunesisk

jord, hvor han stod over for og talte direkte til landets muslimske befolkning.

Ingen må slå sin broder ihjel

Ved et møde med otte katolske biskopper fra regionen opfordrede paven kirken i Nordafrika til at være »en fredens og forsoningens budbringer« i lande, hvor der er splid og vold. »Ingen må slå ihjel i Guds navn; ingen må slå sin broder ihjel«, sagde han ved en middag med biskopperne.

»Mødet med muslimerne må være mere end blot sameksistens; det må indbefatte et virkeligt samarbejde«, understregede paven. »Vær imødekommende over for jeres brødre og søstre fra de andre religioner - trods vanskeligheder og manglende forståelse«, lød hans opfordring til biskopperne. Den sociale indsats er ofte den eneste mulighed, den katolske kirke har, for at aflægge et kristent vidnesbyrd i et muslimsk land, sagde han og opmuntrede missionærerne til at være udholdende i troen, til at blive ved. Ordenssøstre skal fortsat arbejde for kvindens værdig-

hed og for, at hun i højere grad bliver påskønnet, lød det.

Ved gudstjenesten i domkirken i Tunis havde paven forinden opfordret landets katolske mindretal til - trods en del vanskeligheder - fortsat at tjene hele landets befolkning og samarbejde med muslimerne. Han garanterede katolikkene i Tunesien og i de nordafrikanske nabostater verdenskirken solidaritet og påskønnede det engagement i samfundet og det kristne vidnesbyrd, de lagde for dagen, selv om de var få i tal og udsat for prøvelser.

I sin prædiken mindede paven om de første århundreders blomstrende kirke i Nordafrika. De katoliker, der lever dér i dag, skal løfte denne arv og vise det ved i deres geminger at elske deres næste. Omkring 1.000 troende deltog i messen, der blev fejret på fransk. Kun indehavere af udenlandsk pas havde de tunesiske myndigheder givet adgang til domkirken.

Frigiv de bortførte trappister i Algier

Ved den efterfølgende middagssætning appellerede paven

indrængende om, at de syv trappister, der godt to uger forinden var blevet bortført i nabolandet Algier, måtte blive givet fri. Samtidig udtrykte han håb om, at befolkningen i Algier ville »gå fredens og forsoningens vej«. Paven beklagede de genopblussende, blodige konflikter i Liberia og i Mellemøsten. Han pegede særligt på de lidelser, der overgår »civilbefolkningen, de uskyldige ofre for konflikterne, og de mange mennesker, der må forlade alting« og står foran en usikker fremtid. Verdenssamfundet må ikke forholde sig ligegyldigt til dette »menneskelige drama«.

Paven havde indledt sit én-dagsbesøg i Tunesien om morgenen med en opfordring til fred, til dialog og til at afstå fra vold i de nordafrikanske lande og i hele Middelhavsområdet. Ved sin ankomst til lufthavnen i Tunis havde han ligeledes krævet respekt for menneskerettighederne, religionsfrihed og frihed til at praktisere sin tro i det overvejende muslimske land. Katolikkene er loyale statsborgere og ønsker en fredelig sameksistens med deres »muslimske brødre og søstre«, sagde paven. De bidrager til landets udvikling, særligt inden for undervisnings- og sundhedsområderne og i indsatsen for de fattige. »Katolikkene er glade for, at de i Tunesien møder venlighed og bliver accepteret, som de er - med deres tro og med deres religiøse praksis«, understregede pa-

ven og hentydede til regeringens løfte om tolerance og gensidig respekt. Han opfordrede Middelhavslandene til et tættere samarbejde. Paven blev modtaget af Tunesiens præsident *Zin El-Abdin Ben Ali* og af biskopperne i regionen. Da Vatikanets og værtslandets hymner var blevet spillet og man havde skridtet æresvagt af, mødtes han med det diplomatiske korps i en pavillon i lufthavnen. Denne gang kyssede han ikke værtslandets jord, sådan som han plejer, men viste i stedet Tunesiens flag sin respekt.

Ben Ali påskønnede den katolske kirkeleders bestræbelser på at fremme dialogen mellem de forskellige religioner. Samtidig lød præsidentens opfordring, at alt had og enhver grund til ekstremisme skulle udryddes. Ben Ali tog klart afstand fra ekstremisme og terrorisme og talte for en fredelig sameksistens mellem alle nationer, alle regioner og alle religioner. Pavens besøg i Tunesien vidner om »vores fælles tro på tolerance og på dialog«, sagde han og betegnede Tunesien som »et moderat land, et dialogens og tolerancens land såvel som et fyrtårn for islam«.

Inden paven fløj tilbage til Rom, opfordrede paven på ny det katolske mindretal i Tunesien til at holde fast ved deres tro og ved den praktiske indsats for næsten. »Lynvisitten« var pavens 70. udlandsrejse og hans tolvte tur til Afrika.

Liberia:

Alle flygter fra vold og plyndringer

Freetown (KNA) - Den katolske ærkebiskop af Monrovia, *Michael Francis*, er flygtet til Sierra Leone efter et væbnet angreb på hans hus. Flere mænd var trængt ind i hans hus og havde forlangt penge. »Vi gav dem alt, hvad vi havde«, sagde ærkebiskoppen til journalister i Freetown efter flugten. Efter overfaldet havde han søgt tilflugt på den amerikanske ambassade og var derefter blevet evakueret sammen med andre.

Francis udtaler, at han inden længe rejser videre til Vatikanet for at underrette pave *Johannes Paul II* om krisen i Liberia. Den øjeblikkelige situation betegner han som den værste i landets historie; alle vegne er plyndringerne det store problem.

Tusinder af mennesker har måttet bringes i sikkerhed, deriblandt så godt som alle medarbejdere i de humanitære organisationer. Store mængder har slået lejre rundt om den amerikanske ambas-

sade, hvor de venter på at blive evakueret.

De seneste uroligheder udløstes af, at regeringschefen *Charles Taylor* ønskede at passificere stammelederen *Roosevelt Johnson*. Ganske vist tog kamphandlingerne af, efter at der var indgået aftale om våbenhvile, men vold og plyndringer er i tiltagende, fortæller øjenvidner.

Af de omkring 1,6 millioner indbyggere i det vestafrikanske land menes et sted mellem 10 og 40% at være kristne, mens 15% er muslimer.

Landet er umuligt at regere

Katolske ordensfolk betragter situationen i Liberia som »dramatisk« og mener, at landet er umuligt at regere. Borgerkrigens parter »kæmper, røver og plyndrer, særligt NFPL under *Charles Taylors* ledelse«, udtaler tre evakuerede, italienske søstre efter at være ankommet til Senegal.

TIL

SØGES

2 LÆRERE 1 BARSELSVIKAR

Sct. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup er en katolsk skole, som bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Skolen har 360 elever fordelt på to spor fra børnehaveklasse til 9. klasse.

Med slogan'et »Menneske først og faglig så« ønsker skolen ud fra en kristen målsætning at se på det hele menneske, så hensynet til det menneskelige rum bliver en vigtig faktor, når vi fører eleverne mod deres faglige mål. Vi forventer, at du i fuld loyalitet over for skolens målsætning har lyst til at indgå i det samarbejde, der til enhver tid er omkring de enkelte teams og i den nytænkning og idéudvikling, børnene fortjener.

2 Lærerstillingen udbydes således med virkning fra 1. august 1996.

Flere kombinationer er mulige, men erfaring / uddannelse inden for flg. fag vil for skolen være af særlig interesse: Engelsk, tysk, fransk, dansk samt 1/3 skema specialundervisning.

1 Barselsvikarstilling udbydes fra primo sept. 96 til ultimo marts 1997.

Der er tale om et fuldtidsskema, som overvejende indbefatter pigeidræt.

Ansættelse og løn efter overenskomst mellem Lærernes Centralorganisation og Finansministeriet.

Ansøgning vedlagt relevante papirer stiles til skolens bestyrelse og sendes til:

Skoleleder Georg Høhling
Sct. Joseph Søstrenes Skole,
Skovkrogen 19, 2920 Charlottenlund

Ansøgningsfrist: 17. maj kl. 12.

Sct. Joseph Skole Ringsted søger fra 1. august 1996

en lærer med en bevidst kristen livsholdning

Sct. Joseph skole er en selvejende katolsk institution, stiftet i 1914 af Sct. Joseph søstrenes kongregation.

Skolen, der har 14 lærere og 178 elever, drives sammen med 23 andre skoler af den katolske kirke på grundlag af lov om frie skoler.

Skolen har et nært samarbejde med Folkekirken, hvorfor en ny medarbejder må have en positiv økumenisk holdning og være indstillet på - sammen med det øvrige lærerkollegium - at deltage aktivt i skolens kristne hverdag.

Vi søger først og fremmest en engageret musiklærer, som også kan lede kor og morgensang. Derudover er der mulighed for kombinationer inden for fagrækken dansk, religion, engelsk, tysk og historie.

Ansættelsen sker i henhold til fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftalen for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til skoleleder Anne Ambjørnsen på tlf. 53 61 03 59.

Ansøgningen stiles til skolens bestyrelse og sendes senest den 13. maj 1996 til skoleleder Anne Ambjørnsen, Sct. Joseph Skole, Dagmarsgade 8-12, 4100 Ringsted.

Fra venstre: Michael Löwe (suppleant), Susanne Maria Jensen, Michala Lange, Camilla Bus, Charles McCarthy, ofm conv, Louise Fink-Jensen (formand), Franz Igwebuikwe, Mogens Julsdorf.

Ny hovedbestyrelse for Danmarks Unge katolikker

Louise Fink-Jensen genvalgt som formand

Som man kunne læse i nr. 6 af Katolsk Orientering, blev der på DUK's årsmøde den 1. - 3. marts 1996 valgt ny hovedbestyrelse. Hovedbestyrelsen er meget glad for den opmærksomhed der blev givet DUK's årsmøde i Katolsk orientering, da årsmødet netop vidner om den kraft og energi de unge lægger i det katolske børne- og ungdomsarbejde.

Siden årsmødet har hovedbestyrelsen holdt det første møde på Nordvangsgård hos Søstrene af det dyrebare Blod i Birkerød den 22. - 23. marts 1996, hvor også den gamle hovedbestyrelse deltog for ligesom at kunne følge det igangværende arbejde ordent-

ligt »til dørs«. Den gamle hovedbestyrelse deltog dog kun i nogle få indledende punkter, hvorefter den nye hovedbestyrelse kunne starte på en frisk.

Hovedbestyrelsen vil besøge menigheder

Et vigtigt punkt på dagsordenen var, at hovedbestyrelsen skulle konstituere sig. Louise Fink-Jensen blev genvalgt til formand for DUK indtil november 1996, hvor der på ny afholdes årsmøde, da det på det netop afholdte årsmøde blev besluttet at flytte DUK's årsmøde til november måned.

Under messen om søndagen i Den Hellige Families

kirke i Birkerød blev *Susanne Maria Jensen* indviet som medlem af hovedbestyrelsen, da Susanne ikke havde mulighed for at være tilstede på årsmødet, hvor den øvrige hovedbestyrelsen blev indviet. Efter messen, fik hovedbestyrelse under kirkekaffen mulighed for at møde de unge fra menigheden, som var tilstede.

Hovedbestyrelsen vil også besøge andre menigheder i landet i forbindelse med HB møderne i efteråret, da det er vigtigt at komme ud og møde de unge i deres lokalforeninger. Hovedbestyrelsen ser frem til at gå et arbejdsfyldt og inspirerende år i møde.

Skoler mister frihed

De katolske skoler rammes hårdt af et nyt lovforslag, som skal gøre Tvind-skolernes forvaltning af offentlige midler mere gennemskuelig.

Formanden for de katolske skoler i Danmark (FAKS), *Georg Høhling* udtaler, at der skal strammes op, der hvor det er nødvendigt, men understreger, at der ikke har fundet misbrug sted fra de katolske skolars side.

Hvis lovforslaget vedtages, mister vi friheden til selv at sammensætte vores bestyrelser, så der er en direkte forbindelse mellem skolerne og ledelsen af de ordenssamfund eller bispedømmet, som har oprettet skolerne.

Hverken Frie Grundskolers Fællesråd eller FAKS mener, at lovslaget er nødvendigt. Mange steder er der sammenfald af kasketter, og habilitetsreglerne i selskabsloven følges, siger Høhling.

Læs også lederen. »katolsk orientering« bringer mere udførligt om sagen i næste nummer.

kk

Georg Høhling, Formand for Foreningen af Katolske Skoler i Danmark.

Nystiftet, humanitær forening vil hjælpe mennesker i nød

Petri-hjælpen har til huse i Jesu Hjerte sogn, Stenosgade

Det hele begyndte med en studiekreds i sogneregion. Man kom til at tale om gadebørn i Sankt Petersborg og blev meget hurtigt klar over, at disse var én blandt mange grupper af mennesker, der havde brug for hjælp. Nu! Der mangler mad, der mangler medicin, der mangler alting. Og alting koster penge.

Russisk aften

Fredag den 12. april holdt den nystiftede forening »Petri-Hjælpen« sit første offentlige arrangement - en russisk aften med musik, dans og russiske specialiteter - til fordel for by-

ens gadebørn, gamle og invalide hjemløse.

En by i Rusland

Mange af os lærte i geografitimerne, at den hed Leninograd. Efter Sovjetunionens sammenbrud blev Rusland igen til Rusland og Leningrad til Sankt Petersborg. Men et sikkerhedsnet under samfundets svageste vedblev at være »en by i Rusland«.

»Petri-Hjælpen« vil ikke nøjes med at række sine hjælpende hænder mod øst. Dens formål er »at bringe hjælp, af den ene eller den anden art, til mennesker i nød, uanset reli-

giøst tilhørsforhold og uanset hvor i verden hjælpen måtte behøves«.

Vær med til at hjælpe

»Petri-Hjælpen« er en selvstændig, humanitær forening, hvis medlemmer alle har en kristen livsholdning. Den er stiftet den 26. februar i år og har hjemsted i Jesu Hjerte sogn, Stenosgade 4 A, 1616 København V. Giro 1-246-0724.

Alle kan være med til at hjælpe; man behøver hverken bo i sognet eller tilhøre menigheden. Det koster 100 kr om året at være medlem af

»Petri-Hjælpen«. Unge under 18 og pensionister betaler det halve.

mj

900 år - ikke 800

De fleste ældre mennesker vil gerne være noget yngre. Men ligefrem at gøre nogen 100 år yngre - den går ikke. »katolsk orientering« nåede i sidste nummer at alderssætte Skt. Knud Lavard til 900 år på forsiden og til 800 år inde bladet. Vores helgen blev 900 år.

Budskabet fra Medjugorje

Retræte på Hellig Kors Kloster 16. - 18. maj 1996
Et kald til bøn og omvendelse v/ pastor Lars Messerschmidt (i anledning af, at father Jozo Zovko, ofm fra Medjugorje til efteråret besøger Danmark). Bibelen medbringes.
Sted: Hellig Kors Kloster, Lemvej 19, 6940 Lem (Vestjylland).
Pris: kr. 350,- alt incl.
Oplysninger og tilmelding: Kirsten Kjørulff, Alkenvej 19, Svejstrup, 8660 Skanderborg. Tlf. 86 57 70 52.

Valfart 1996
søndag d. 2. juni

Kl. 11.00	Valfartsvandring og andagt
Kl. 12.30	Frokost Bodens sakramente Tilbedelse
Kl. 14.00	Højmesse ved biskop Kozon

Valfart til Vor Frue af Aasebakken Søndag den 19. maj 1996

Valfartens tema:

Jesus Kristus - den samme i går, i dag og til evig tid.
(Heb. 13,8)

S-tog fra Københavns Hovedbanegård kl. 7.06 til Holte. Vedrørende buslinje 327, 500S eller 354: Kontakt HTS kundservice på tlf. 36 45 45 45.

Fra Holte S-station (herfra kan du få din bagage kørt direkte til klosteret) går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé), hvorfra skovvalfarten starter kl. 8.45 præcis. Sangblade til brug ved skovvalfarten vil blive udleveret. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Tiden mellem skovvalfartens ankomst til klosteret (kl. ca. 10.40) og messens begyndelse kl. 11.30 giver mulighed for skriftemål. (Se skiltene ved træhuset og ved Subiaco). Leje af stole: Kr. 10.

Kl. 11.30: Bispemesse.

Kl. 12.45-15.00: Pause for spising, leg og samvær. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne.

Vor vietnamesiske ven sælger pølser og forårsruller m.m. og hele overskuddet giver han til valfarten.

Salg af rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.

Kl. 15.00: Andagt med sakramental velsignelse.

Dagens program slutter kl. ca. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk familiedag på Vor Frue Kloster, Høsterkøb, søndag den 19. maj.

Katolsk Valfarts Komité

Katolske skoler i klemme

Det må have været i Baunsgaard-tiden, dengang landet sang »Hilmar, frelser og forsoner«, at der pludseligt blev stillet lovforslag om at beskutte stiftelser og fonde. Loven ville også have ramt vore katolske ordenssamfund, som alle er juridiske personer og stiftelser, og selve Ansgarstiftelsen, det katolske bispedømme som sådan. Lovforslaget blev taget af bordet efter en stærk strøm af protester fra de største nødhjælpsorganisationer, Røde Kors i spidsen, og alskens kulturfonde og sociale og kirkelige fonde. Skat af deres indtægter ville have betydet deres undergang.

I sin forståelige iver efter at komme Tvind-impériets påståede pengemanipulationer til livs, har undervisningsministeren nu fremsat et lovforslag, der forbyder medlemmer af en stiftelse, der ejer bygninger, at sidde i bestyrelsen for de institutioner, der lejer de samme bygninger. Det rammer utilsigtet især de katolske skoler. De fleste af dem ejes enten af et ordenssamfund eller af selve Ansgarstiftelsen. Formanden for Foreningen af katolske Skoler (FAKS), *Georg Høhling*, har i pressen da også omgående kritiseret lovforslaget som totalt overdimensioneret. Kontrol af en skoles lejeudgifter burde yde sikkerhed nok for, at - som ministeren antyder - urimelige beløb fra staten ikke kanaliseres til stiftelser via en for høj husleje. *Hanne Severinsen* har beklaget, at lovforslaget rammer de forkerte. Nu er en lov, der rammer de forkerte per definition en dårlig lov. Igen savner man, at forslag er gennemtænkte, inden de fremsættes. Et politisk flertal for en dårlig løsning gør ikke løsningen mere rimelig.

I Vejle Amts Folkeblad gør *Henrik Bech*, skoleleder ved den katolske Skt. Norberts Skole i Vejle, opmærksom på en side af sagen, der er undgået lovforslagsstillernes opmærksomhed: Katolske skoler er én som alle i stand til at have særordninger såsom søskenderabat, hele og halve fripladser, netop fordi det ordenssamfund, som ejer skolen, ofte meget generøst yder den støtte til skolens økonomi, som lovgiverne måske ikke har tænkt på.

Jagten på Tvind er foregået meget tøvende og tålmodigt. Mange kommuner har i alle de år, det drejer sig om, siden *Amdi Jørgensen* kom i søgelyset med det dengang endnu spæde »imperium«, brugt Tvind som ideel nødløsning for utilpassede, ikke skoleglade, uegnede og de måske egnede skolepligtige unge. Tvind har egenskaber, ingen anden skole kan tilbyde, blev der sagt, så man er ikke så ked af at have den i baghånden, eventuelt kun som skraldespand.

Så, det ville være rimeligt, enten at dispensere de katolske skoler fra lovens krav om inhabilitet for medlemmer af det trossamfund, der driver skolen, eller tage hele lovforslaget af bordet og finde andre veje til at sanere Tvinds formodede manipulationer uden at genere de forholdsvis små katolske skoler.

Baunsgaard-tidens lovforslag om skat på stiftelser ville have slaget de hospitaler, plejehjem, skoler og børnehaver, ordenssamfundene er blevet rost for at drive her i landet. Lad de katolske skoler få rimelige arbejdsvilkår, som ikke afskærer ordenssamfundene fra al indflydelse på en skoles linje og idé-gods.

W.W.

Fire hovedpunkter

I undervisningsminister *Ole Vig Jensen*s lovforslag, som rammer de katolske skoler uhensigtsmæssigt, er der fire hovedpunkter:

- Friskolerne må ikke længere udleje ejendomme til sig selv.

- Ingen må sidde i bestyrelse for skolen og for udlejeren af skolens bygninger samtidigt.

- Samme revisor må ikke revidere udlejer og lejer.

- Skolerne må kun have et begrænset antal fripladser.

Læserne diskuterer

Sr. Brieg McKenna er dybt forankret i kirkens tro

Søster *Brieg McKenna* og pater *Kevin Scallon* er inviteret til Danmark i perioden 20. - 30. april 1996 af undertegnede og med biskop *Kozons* officielle indbydelse. Efter besøget i Danmark skal søster *Brieg* og pater *Kevin* videre til Sverige og Finland.

Søster *Brieg McKenna* er nonne i Klarisserordenen og har fået sin ordens tilladelse til at rejse rundt i verden, hvilket hun har gjort de sidste 15 år for at forkynde budskabet om Guds kærlighed til os, gennem en forvandling ved Guds kraft, som fører til en stærk og dyb tro på Jesus Kristus.

Søster *Brieg* har modtaget helbredelsens nådegave fra Gud, som pater *Pio* og mange andre katolikker også har, og i kraft af denne nådegave drages utallige mennesker til en fornyet tro på Jesu nærvær og helbredende kraft.

Undertegnede er aktiv i den karismatiske fornyelse som startede i den katolske kirke i tresserne, som både pave *Johannes d. XXIII*, pave *Paul d. VI* og pave *Johannes Paul II* har budt velkommen.

For nogle år siden ledte søster *Brieg McKenna* en retræte i Rom for flere tusinde præster, indbudt af Vatikanet og blev ved denne lejlighed

udnævnt til Vatikanets Ambassadør.

Al tale om sekterisme må forstumme, da vi her møder et menneske, der er dybt forankret i kirkens tradition, elsker eukaristien og i hendes fremragende bog »*Er miraklernes tid forbi*« som kan købes på Katolsk Forlag, er der et kapitel der hedder: »Eukaristiens helbredende kraft«.

Helbredelse såvel gennem sakramenterne som gennem de nådegaver Gud i øvrigt giver mennesker, lægfolk såvel som konsekreerede, har altid været en del af den katolske kirkes forkyndelse, som det også er det i søster *Brieg McKenna*s forkyndelse.

Peter sagde til den lamme ved Tempelstøtten: »Sølv og guld har jeg ikke, men hvad jeg har, det giver jeg dig«: i

Jeg glædes!

I »katolsk orientering« nr. 6 af 27. marts skriver pastor *Hans Esmark* imod sr. *Brieg McKenna* og hendes bøn- og helbredelsesgudstjenester.

Pastor *Hans Esmark* udtrykker græmmelse over for denne form for katolsk gudsdyrkelse. Men græmmelse er et valg. Andre frydes og vælger at takke Gud, fordi sr. *Brieg McKenna* har taget imod vores invitation og som gæst vil komme til Danmark og hjælpe med at inspirere og formidle ny grøde og indre vækst hos danske katolikker.

De, som helbredes på krop, sind og sjæl, græmmes ikke, men omvendes til nyt liv og en dybere forståelse af eksis-

stensens mysterium og deres eget livs værdi og formål.

Det sognepræst *Hans Esmark* skriver om helbredelse er så godt og rigtigt, og i princippet det samme som sr. *Brieg McKenna* fremhæver i sin bog »*Er miraklernes tid forbi?*« (Katolsk Forlag 1996). Pastor *Hans Esmark* har selv en stor kraft og kunne gøre det samme. Men kaldenes og gavernes udtryk er forskellige.

Men læs selv bogen - den er meget katolsk, og mød evt. selv op til et af arrangementerne, og vælg så selv om der er mest brug for at græmmes eller glædes.

Hedvig Holsting

Jeg græmmes!

Ja, jeg græmmes over, at en af vore katolske præster, nemlig pastor *Hans Esmark* i »k.o.« nr. 6/96 kommer med udtalelser, som lige præcist kan slukke alt håb hos de syge mennesker, som læser dem.

Hvis de syge mennesker har en tro på Jesu almagt og et håb om at blive helbredt ved Ham, så kan de glemme alt om det, for det var for 2000 år siden, mens Han stadig gik på jorden, at Han øvede mirakler. Siden da er sligt ikke sket, og det med at troen kan flytte bjerge, er kun en tom frase.

Det er påfaldende, at Gud gang på gang, ofte gennem sin Moder *Maria*, henvendte sig til svage mennesker uden status, som f. eks. den hellige *Bernadette* af *Lourdes*, for at give et budskab, som faktisk altid er det samme, nemlig: uden bøn, bod og faste ingen frelse for nogen.

Hvis pastor *Esmark* havde læst *Brieg McKenna*s bog »*Miracles do happen*«, så ville han kunne se, at heller ikke for hende er helbredelserne det primære, men det er budskabet om altid at sætte Jesus i centrum. Jeg er sikker på, at hverken de dybt ulykkelige syge eller *Sister Brieg McKenna* nærer noget ønske om at manipulere med Vor Herre.

Vi må være glade for, at det var de fattige hyrder, der hverken kunne læse eller skrive, der først modtog det glade budskab om Jesu fødsel, for havde det været de kloge farisæere og saddukæere, og hvad der ellers fandtes af intellektuelle i Jerusalem, så var budskabet nok aldrig kommet videre.

Karla Andersen

En tendens, der fornægter døden

Det er med stor glæde og lettelse jeg læser pastor *Esmarks* læserbrev i anledning af den rundsendte indbydelse til den irske nonnes »helbredelsesgudstjenester«. *Esmark* taler utvivlsomt på utroligt manges vegne, både præsters og lægfolks.

Personligt græmmer jeg mig nu ikke på vor egen kirkes vegne: vi har igennem århundrederne givet plads til utroligt mange »snurrepiberier«, men jeg nærer store teologiske betænkeligheder ved den retning, som ovennævnte »helbredelsesgudstjenester« samt »helbredelse ved håndspålgelse« o.lign. fænomener, der i vor tid får vind i sejlene, lægger op til. I deres grundkerne harmoniserer de på ingen måde med kristendommens budskab, men går ærinde for en aktuel tendens, der fornægter døden og lægger hovedvægten på det denne-sidige (derfor helbredelse *her i livet*). Det er toner, som vi kristne ikke bør tude med i.

Vi gør derved tilmed de mennesker, vi skal forkynde det glædelige budskab for, en bjørnetjeneste: for døden er jo en skyld, der altid bliver betalt, og det er jo altid hjerteligt få, der (»findes værdige til at«?) helbredes - hvad så med alle de andre?! Var de måske ikke værdige? (Måske fordi de var protestanter eller udbøbte eller ikke af den rigtige observans?). »Det er jo

Jesu Kristi, nazareens, navn stå op og gå! (Apostl. G. 3,6).

De syges salvelse er en af de måder Gud virker på til styrke, helbredelse og forbedelse til det evige liv, men ikke den eneste måde. Undertegnede blev selv helbredt ved håndspålgelse i 1977, uden at modtage »de syges salvelse« som sakramente, en helbredelse som førte mig dybere ind i kirkens tradition og mysterium og åbnede mit sind for den mangfoldighed af måder Gud virker på, både inden og uden for kirken.

Det er netop den mangfoldighed der er med til at gøre den katolske kirke universel. Sammen med mange, mange andre mennesker glæder jeg mig over Guds forskellige måder at vise os sin kærlighed på, glæder mig over at tilhøre en kirke der drager omsorg for hele mennesket, ånd, sjæl og legeme, glæder mig til at byde søster *Brieg McKenna* og pater *Kevin Scallon* velkommen iblandt os.

Pastor Benny Blumensaat

bare en skam for dem, ikke sandt«!?

Ville det måske ikke snarere være vor opgave som kristne (måske især som professionelle forkyndere!), at forbedre menneskene på, at sygdomme og gebrækkeligheder hører med til den menneskelige natur, men at Gud og menigheden selv i disse topbelastninger ikke svigter den enkelte! - i stedet for at holde en »narresut« hen foran menneskene, hvor det som ved *Bethesda* dam »ser ud til, at kun den, der kommer først, løber af med gevinsten«! I denne bølge med »helbredelser ved o.s.v.« giver vi menneskene »stene for brød« - og det var vist ikke vor opgave, eller?!

Jeg går ud fra, at »grundelsen for helbredelserne« ikke er og aldrig kan være, »at Jesus også helbredte« - han gjorde det meget sparsomt og markant som understregning af, at han var *Esajas* profetens opfylder og derfor *Messias*. At der er kommet en nyttestamentlig »omtale« af, at »dem, de lægger hånden på, skal blive helbredt« ER naturligvis en løbende fristelse for os alle: hvem kunne ikke tænke sig at være den kirkelige *Poul Daniels*. Men jeg tror, det er en fristelse vi som Jesus i ørkenen burde vise fra os!

Tak til *Hans Esmark*!

G. Utenthal Nibler
sognepræst

Vi vil som nybagte konvertitter gerne dele nogle erfaringer med andre

Påskemat var for os fem katekumener ved Sct. Laurentii Kirke i Roskilde et højdepunkt i VIK processen, idet vi under denne festmesse modtog indføringssakramenterne, firmelsen og eukaristien, og dermed blev optaget fuldt og helt i den katolske kirkes fællesskab. En begivenhed som vi sammen med menigheden og vores præster har set hen til med forventningens glæde.

Vi har tidligere givet udtryk for (k.o. nr. 6 i år), at VIK for os har været et utroligt givende og inspirerende forløb. Skønt vores omvendelsesvandring ingenlunde er færdig, tværtimod, så vil vi som nybagte konvertitter gerne dele nogle af de erfaringer, vi har gjort, med andre katolikker og fortælle, hvorfor pilotprojektet VIK, som det praktiseres i Roskilde, er noget ganske særligt.

Dette kan ikke gøres med en enkelt sætning, men noget karakteristisk, som vi vil fremhæve ved VIK, er fællesskabet og mangfoldigheden, elementer som iøvrigt betones stærkt af Det andet Vatikanconcil, og som for os har været berigende igennem hele undervisningsfasen.

Hvad fællesskabet angår, har vi oplevet og mærket dette i adskillige sammenhænge og med øget intensitet igennem de syv måneder, hvor katekumenatet har stået på. Således indgik vi allerede fra den første undervisningsaften

i et fællesskab bestående af præsterne Charles McCarthy, Hans Christoffersen og Robert Showers samt broder Theodor Jürgensen (alle Gråbrødre), og Marianne Powell, som sammen med Charles er planlægger af hele VIK-forløbet. Derudover var der fem støttepersoner/repræsentanter for menigheden samt Maria Hellgren, som for godt to år siden konverterede andetsteds, men som meget gerne ville opleve en anden vinkel på undervisningen end den, hun forudgående havde haft.

Fællesskabet var imidlertid ikke begrænset til undervisningsaftenerne og dermed til præsterne og nogle få menighedsrepræsentanter. Da undervisningen havde stået på en måneds tid, præsenterede pater Hans os ved en søndagsmesse for hele menigheden. Dette skete i forbindelse med den første bortsending umiddelbart efter ordets gudstjeneste, og dermed vidste alle, hvem vi var.

Vi har lige siden oplevet varm interesse omkring os og den proces, vi har gennemgået; præsterne og menigheden har bedt for os og har i det hele taget været til stor støtte og inspiration.

Om bortsendingen har der været skrevet en del i k.o. på det sidste (nr. 4 og nr. 6), positive såvel som negative indlæg. Dette er forventeligt, for når vi oplever noget, som er anderledes end det, vi er vant

til, reagerer vi, nogle vredt, andre venligt spørgende. Også her kommer forskelligheden ind.

I vores egen menighed oplevede vi ligeledes forskellige reaktioner. Nogle gav udtryk for, at det var lidt ærgerligt, vi forlod kirken midt under messen, andre tilkendegav, forståeligt nok, at de var helt »misundelige« over ikke at være i vores sko, så også de, sammen med søndagskateketerne, kunne få mulighed for yderligere fordybelse i den hellige skrift.

Genoptager vi tråden vedrørende undervisningen, kan vi fortælle, at hele personerkredsen på seksten medlemmer mødtes hver onsdag aften

i menighedssalen, hvor vi placerede os i en rundkreds og indledte med en bøn. Dernæst var der undervisning, som på skift blev varetaget af sognets præster og voksenkateketer, og endelig havde vi typisk en lang og ivrig diskussion/debat, som strakte sig fra kaffe-pauser og et godt stykke ud over det berammede sluttidspunkt.

Formålet med katekesen er dels at præsentere hovedelementerne i den katolske tros-lære, dels at give et indblik i, hvad det i praksis vil sige at leve som katolik. Her er vores sponsorer (støttepersoner) medvirken væsentlig, idet de med deres individuelle livserfaring giver en mangfoldig-

hed af eksempler på, hvad det indebærer at være katolik. Eksempelvis kan nævnes, at en af dette års sponsorer konverterede for 50 år siden, en anden for tre år siden. En af sponsorerne er fra Peru, dvs. han har en helt anden kulturel baggrund, end danske katolikker har.

Mangfoldigheden oplevede vi ligeledes gennem de forskellige kateketers forskellige måder, at gribe undervisningen an på, spændende fra foredrag til gruppedialog.

Alt i alt indbød undervisningen til engagement og aktiv medvirken kredsen rundt. Den animerede endvidere til, at der blev stillet mange spørgsmål, og hver eneste onsdag aften gik vi hjem med masser af stof til eftertanke.

For os nye konvertitter fortsætter undervisningen indtil pinse på fuld styrke, dvs. hver onsdag aften, og ef-

ter sommerferien og et år frem en gang om måneden. Dette er et stort privilegium for os, og vi er meget taknemlige over den omsorg og de mange kræfter, der bliver lagt i at følge os så godt på vej.

Afslutningsvis vil vi sige hjertelig tak til vore præster, broder Theodor, kateketer og sponsorer (*Anne Ambjørnsen, Bjarne Balleby, Johan Eunck, Ebba Jensen, Hakon Meinert, Marianne Meyer, Emilio Paredes og Marianne Powell*), som hver især har ydet en stor indsats i forbindelse med den del af VIK-processen, som ledte frem til vores optagelse påskemat.

*Paul Frederiksen
Helene og Ole Flodin
Von Holstein-Rathlou
Joan Larsen
Ellen Margrethe Riese*

Justitia et Pax Danmark på lynvisit i Litauen

Ingen træthed, ingen slaphed

Af Bjørn Håkonsson

Fire medlemmer fra biskoppens kommission for Retfærdighed og Fred, Justitia et Pax var i den stille uge på lynvisit i Litauen med en kort afstikker til Letland. Formålet med rejsen var at se på de kirkelige og de sociale forhold nu fem år efter befrielsen fra Sovjet og kommunismen.

Alle tre baltiske lande havde i 1930'erne en udmærket markedsøkonomi. Den er nu stagt under genopbygning, med alt hvad det typisk indebærer af vanskeligheder i et efter-kommunistisk samfund: mangel på investeringskapital og vanskeligheder med at komme ind på kapitalistiske markeder. Overgangen til markedsøkonomi er hård og slår hårdt mod de svage i samfundet. Kløften mellem rige og fattige øger drastisk mafia-mord og anden kriminalitet.

Der er også mange provokerede aborter - et levn fra Sovjettiden, hvor hver kvinde i gennemsnit fik 6-7 aborter eller »rensninger«, som de blev kaldt. I dette miljø har socialpolitikken svære vilkår. Kirken selv er meget fattig, men organiserer alligevel suppekokkener for alle dem, som simpelthen ikke har råd til mad. I Riga er en indenlandsk Caritas-organisation under hastig udvikling. I Letland (Riga) arbejder katolikker bl.a. på at opbygge et medicinsk centrum, som skal give behandlinger til og hjælp til alle dem, som ikke har råd

til statens relativt dyre hospitaler. Projektet går støt fremad med hjælp fra udlandet og skal være færdigt om et par år, hvis man ellers slipper for indbrud, hærværk eller afpresning fra mafiaen, som alledødsnærværende i Riga.

Kirken stod ved befrielsen i 1991 over for en totalt forandret situation. De mange års undertrykkelse afløstes af en stor velvilje fra de nye regeringer og folkets side. Kirker og andre bygninger, som kommunisterne havde forvandlet til museer, lagerbygninger m.m. gives nu tilbage til kirken. Det går så hurtigt, at man næsten ikke kan nå at følge med og indvie dem i samme takt.

Nye skolelove i de baltiske lande kommer sandsynligvis til at betyde, at kirkerne får ansvar for religionsundervisningen i skolerne. Med kun 700 præster til en millionbefolkning af katolikker ser dette noget svært ud. Der arbejdes derfor på højtryk for at uddanne lægkateketer. Dette har man dog ikke tradition for, og de mange gamle og konservative landsbypræster

er så godt som uberørte af de seneste årtiers kirkelige udvikling i resten af verden.

Samtidig må præsterne tage sig af det store antal mennesker, som vil vende tilbage til kirken eller døbes som voksne. En præst i Riga fortalte om, at han hver dag kontaktes af ca. 10 nye personer, som vil optages i kirken. De er dybt overbeviste om den kristne tros sandhed, men mangler alligevel grundlæggende trosundervisning. Selv om den kraftigste omvendelsesbølge i de første år efter selvstændigheden er aftaget nu, så er de pastorale udfordringer overalt stadig enorme.

Religiøsitet hos de katolikker, vi mødte, virker stærk og ægte. Efter 50 års ateistisk indoktrinering og forfølgelse er der nærmest en afklaret, modnet ro over kirken. Den kristne tro er sand, der er ingen tvivl om dette. Folk har set med deres egne øjne, hvilket statsamfund den modsatte holdning ledte til, og de har set, hvor udholdende og sam-

vittighedsfuldt kirken er gået igennem hele denne tid. Unge og gamle står gerne op til tre kvarter i kø ved skriftestolene - det er slet ikke noget problem - det er jo et sakramente. selv deltog jeg i i en påskensatsungdomsmesse, som varede hele fem timer, og hvor gregorianske indslag blandedes med musik fra Taizé og moderne rytmer. Ingen træthed, ingen slaphed. Der var begejstrede unge, som blev døbt under messen. En af dem rakte armene op i jubel efter at have modtaget sakramentet. Blandt os danske katolikker er det nok kun et fodboldmål i fjernsynet, der kan medføre samme reaktion - næppe et sakramente. Vi er gennemsekulariserede uden at se det selv. Baltikum fremviser et noget anderledes billede end vor vestlige kirke - der står vi med alle vore stenhårde kroner og dollars og er alligevel så utroligt fattige. Måske fordi vi fik troen for let og for billigt og derfor aldrig fik øjnene op for den åndelige rigdom, vi havde modtaget.

Det gør ondt

I "katolsk orientering" nr. 6-27 marts skriver en katolsk sognepræst, at han græmmes ved bl. a. at se udsendelser fra "Kristen TV-København".

Det gør ondt, at man i "katolsk orientering", som sandsynligvis også læses af folk, der ikke tilhører den katolske kirke, skal læse en nedvurdering af andre tros-samfundets TV-udsendelser. Disse udsendelser er udsendt i allerbedste mening, og bringer bønnens og forbønnens varme ind i mange hjem - også hos katolikker, som med stor glæde ser dem.

Da brevet er underskrevet af en katolsk præst - ja ordet sognepræst er nævnt - er jeg bange for, at udenforstående måske kan få den tanke, at dette er den katolske kirkes

holdning, eller skal vi kalde det: katolsk hovmod - og dette tror jeg bestemt ikke var hensigten med læserbrevet.

For øvrigt er jeg enig i, at vi er meget privilegerede, fordi vi i den katolske kirke har de nådegivende og styrkende sakramenter - også det dejlige sygesakramente.

Alligevel er vi mange, der glæder os til den irske nonnes besøg. Vi får nu lejlighed til at være mange sammen i forbøn for de syge. Vi ved godt, at Gud alene kan helbrede, men Gud har lov til at bruge mennesker som redskab. Skulle der ske en helbredelse, er æren alene Guds; for Gud giver til enhver af os - hvad han vil, hvornår han vil og på hvilken måde han vil.

Karen Reiter

I dag forsikrer vi alt!

ALM.
BRAND

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

ÆGTESKABSFORBEREDELSE

Kursusdag,
som henvender sig til hele bispedømmet

Som led i forberedelserne til indgåelse af ægteskab i den katolske kirke afholdes lørdag den 11. maj kl. 10-22 et ægteskabskursus for kommende ægtefæller og nygifte par. Kurset finder sted i Skt. Ansgar kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, 1260 København K. Der bliver indlæg ved kompetente personer og efterfølgende drøftelse i grupper og plenum. Følgende emner vil blive berørt:

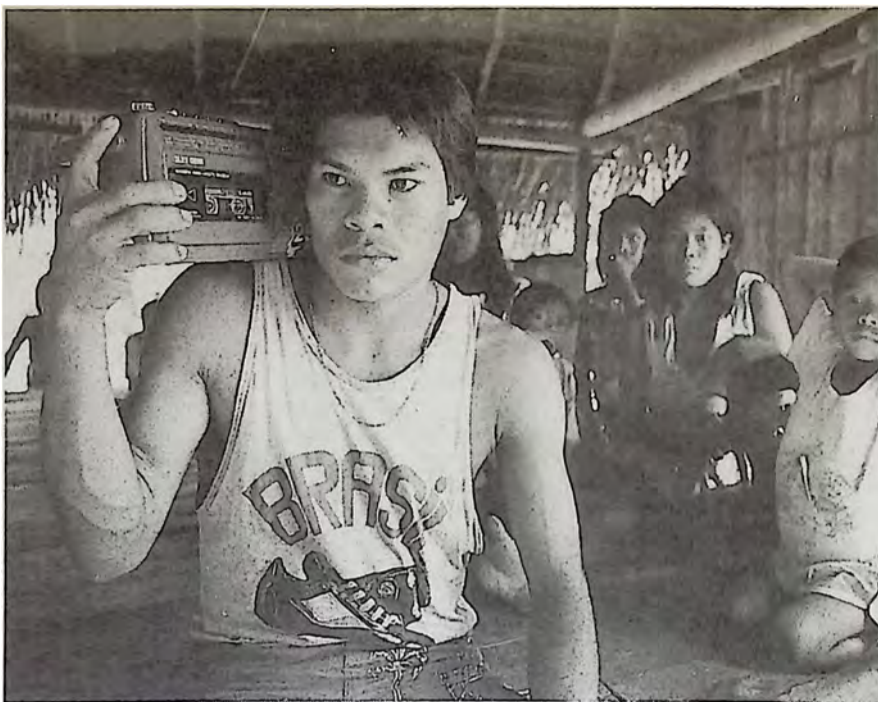
1. Det sakramentale ægteskab.
2. Katolsk familieliv.
3. Det blandede ægteskab.
4. Familieplanlægning.
5. Kommunikation, konflikt og udvikling.

Kursusleder: Pater Frank Jobst OMI.

Tilmelding i forvejen er nødvendig for deltagelse i kurset. Der indkræves en afgift under kurset (100 kr. pr. par), som dækker frokost, aftensmad, kaffe m.v. (Ingen skal afholde sig fra deltagelse af økonomiske grunde).

Skriftlig tilmelding til:

Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A
1260 København K.

Der er ingen gode nyheder for de brasilianske Kaxinawa-indianere. De frygter - med god grund - at miste deres land. Et dekret fra 1775, der ikke er blevet ophævet, åbner mulighed for drastisk at reducere det areal, indianerne har til disposition. Det har udløst en storm af protester i Brasilien såvel som i resten af verden. Også den brasilianske bispekonference har protesteret over for præsidenten. Foto KNA.

Gejstlige i Brasilien imod dekret om indianereservater

Itaici/Brasilien (KNA) - Henvend 440 præster fra alle Brasiliens bispedømmer har protesteret imod en ny ordning for afgrænsningen af indianereservater. Ved deres årlige møde i Itaici beklagede præsterne sig over, at dekretet muliggjorde en formindskelse af indianereservaterne, og en afgrænsning af stammområderne kunne yderligere udskydes.

Dekretet underskrevet af præsidenten

Faren for voldelig adfærd imod indianerne består således fortsat og de politiske ansvarlige myndigheders lige-

gyldighed og passivitet over for indianernes problemer kan fortsætte.

Den brasilianske justitsminister Nelson Jobin har imidlertid afvist kritikken. Det var hans opfattelse, at det katolske indianermissionsråd CIMI ikke var interesseret i at løse problemerne, men at skaffe problemer. Jobin erklærede, at man ikke ønskede at føre dialog med dem, der blot skaffede dem problemer på halsen.

Dekretet, der er udarbejdet i Jobins ministerium og i januar blev underskrevet af præsident Fernando Henrique Cardoso, medførte

kraftige protester fra indianerne, den katolske kirke i Brasilien og fra talrige organisationer i hele verden. Dekretet giver mulighed for at halvere indianereservaterne. Brasilianske indianerorganisationer opfordrede industrielandene til at standse støtten til afgrænsning af reservaterne, idet de var bange for, at

støtten - f.eks. 40 millioner mark fra Tyskland - ville blive anvendt til andre formål.

Som følge heraf har Jobin meddelt, at han i marts vil besøge Tyskland for at drøfte dekretet med de kirkelige hjælpeorganisationer og menneskerettighedsorganisationer.

Regering medansvarlig for fattigdommen

Teresina (KNA) - To brasilianske biskopper beskylder landets regering for bevidst at fremme fattigdom og social uretfærdighed.

For øjeblikket tjener staten »dødens kultur«, siger ærkebiskoppen af Teresina, Miguel Camara Filho. Presserende landreformer har de førende klasser spændt ben for i årevis, og at mange millioner brasilianere lever i stadig elendighed og knebet kan nå op på et eksistensminimum, tager regeringen med i købet.

Bare bankerne har det godt

Udtrykkeligt kritiserer ærkebiskoppen, at regeringen sætter på massesterilisering af kvinder i stedet for at bekæmpe fattigdommen, og at de kvinder, der skal steriliseres, til dels bliver holdt uvidende om indgrebet. I løbet af seks år har man opnået en reduktion i befolkningstilvæksten, der svarer til, hvad der er sket i Europa i løbet af 100 år. Men der bliver ikke sat ind over for fattigdommen.

Regeringen er mere interesseret i pengeinstitutternes sundhed end i den store, forarmede befolknings, understreger biskoppen af Picos,

Augusto Alves da Rocha. Den har ikke vist sig i stand til at sætte ind over for fattigdommen; i stedet bliver mennesker udnyttet og holdt retsløse.

Brasiliens biskopper i audiens hos paven

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II opfordrer Brasiliens katolske kirke til at vise lydighed over for det kirkelige læreemne og følge de kirkelige forskrifter.

Ved en audiens for nylig foranede paven landets biskopper at værne om troen og især at bevare kirkens enhed.

Endvidere advarede han kirken i Brasilien imod at lade sig påvirke af sociale og ideologiske tendenser i dens fremragende indsats for de fattige og de lidende. Det ville være langt bedre at anvende den katolske kirkes sociallære til at bekæmpe intolerance, vold, uretfærdighed og social marginalisering.

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Kirkerne Apostlene efterlod

Week-end 31.5.96 kl. 19 - 2.6.96 kl. 14.

Denne week-end vil forme sig som en indføring i bogen af samme navn, skrevet af Raymond Brown, en af nutidens mest kendte bibeleksperter. Vi beskæftiger os med syv forskellige kirker, som vi kan skelne i Det nye testamente. Hvordan overlevede de apostlenes død? Kan vi i vor tid lære af deres erfaring?

Leder: pater Frank Jobst OMI. Pris. 600,-.

Pensionistuge

Søndag d. 21.7. kl. 14 - Lørdag d. 27.7. kl. 14.

Pris: kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Ring efter udførligt program!

Tilmelding til ovenstående arrangementer ved indbetaling af depositum kr. 200 på giro 428 44 29 med angivelse af arrangement.

Centerleder Elin Udum,
Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15.

Helligånden - Fællesskab og håb

Sommeruge med biskop Martensen
for familier med børn,
enlige, unge og gamle

Sønd. d. 7.7. kl. 15 - sønd. d. 14.7. efter frokost.

Lederteam:

Hildegard Doods, Birthe og Erik Enebo, Niels Engelbrecht, Hans-Henrik Langsted, Felicity Pors.

Pris:

Voksne: kr. 1.465,-
Børn: 12-15 år kr. 765,-
3-11 år kr. 465,-
0-2 år kr. 0,-

Prisen er beregnet efter, at alle giver en hånd med ved borddækning og opvask. Sengetøj medbringes eller lejes på stedet for 30 kr.

Nu kun få ledige pladser til familier med børn.

Tilmelding: ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 4429 eller check til:

Magleås Kursuscenter

Høsterkøbvej 6
3460 Birkerød

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af?
28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltværelse kr. 1.950,-.

Både den verdensfjerne nyreligøstet og den livsfjerne tilbedelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde pejle sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

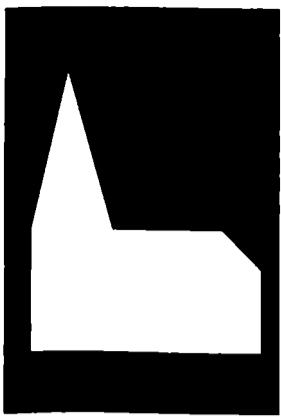
Oplæg ved billedkunstneren Adi Holzer, medlem af Århus Amtsråd, stud.theol. Lone Hindø, højskolelærer Peter Johannes Schjødt, Vallekilde Højskole, fhv. amtsdirektør Haakon Brandt og rektor Bent Hylleberg. Musik ved adjunkt Klaus Munk-Nielsen. Bibelarbejdet bliver tilrettelagt af sr. Hildegard Madsen, Den katolske Kirke, pastor Per Nørgaard, Baptistsamfundet og pastor Palle Dinesen, Folkekirken.

Ledergruppe:

Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen.
Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard.
Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly.
Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udum, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter
Høsterkøbvej 8, 3460 Birkerød

Orientering fra sognene

Maj 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 10, der udkommer den 29. maj 1996, er torsdag den 9. maj 1996 for juni 1996. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szaraffin, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messestider: (HC2)
Søndag: Messe kl. 10.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.

Onsdag d. 1. og 15.: Håndarbejdsaften kl. 19.30.
Fredag d. 3.: Første fredags sakramental tilbedelse kl. 16. Messe kl. 17.15.
Lørdag d. 4.: Tamilsk messe kl. 17.
Søndag d. 5.: Højmesse kl. 10 med firmelse ved biskop Kozon. Reception i skolens gymnastiksal bagefter.
Mandag d. 13. og 27.: Rosenkrans og meditation kl. 19.
Tirsdag d. 7. og 14.: Kor kl. 19.30.
Onsdag d. 8. og 22.: Syklub kl. 14.30.
Torsdag d. 9.: Skt. Josephs klub kl. 11. Vi tager ud til et sommerhus.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 25.: Polsk messe kl. 17.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 27.: Messe kl. 10.
NB.: Husk Valfart til Øm søndag d. 2. juni.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Lørdag d. 11.: Tamilsk messe kl. 17.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 10.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 27.: Messe kl. 10.
Trosundervisning for børn lørdag d. 11. og 25. kl. 10.30-12.
NB.: Husk Valfart til Øm søndag d. 2. juni.

Sankt Maria Kirke

Martyrernes Dronning, Hjørring
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. Øvrige messer: Se opslagstavlen.
NB.: Under kirkens ombygning fejrer vi messe i det nye menighedslokale.

Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 14.30.
Søndag d. 19.: Vietnamesisk messe kl. 14.30.
Søndag d. 26. Pinsedag. Højmesse kl. 14.30.
Trosundervisning fredag d. 10. og 24. kl. 18-20.
NB.: Husk Valfart til Øm søndag d. 2. juni.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HC2)
Lørdag d. 4. fejrer Skt. Thøgers katolske kirke 25 års jubilæum med en højmesse kl. 16, hvor biskop Kozon er hovedcelebrant. Kl. 18 er der en festlig sammenkomst for menigheden samt indbudte gæster på Hotel Thisted (kr. 50 pr. deltager).
Søndag d. 12. og 26.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

NB.: Husk Valfart til Øm søndag d. 2. juni.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Jerzy Wolski, tlf. 86 40 13 46.
Messestider:
Søndag: Messe kl. 10.
Hverdag: Se opslagstavlen.

Fredag d. 3.: Messe kl. 10.
Søndag d. 5.: Undervisning efter messen.
Søndag d. 12.: Messe kl. 10 ved pater Smeenk. Tamilsk messe kl. 17.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Messe kl. 10.
Søndag d. 19.: Undervisning efter messen.
Onsdag d. 22.: Forårskomsammen på skolen kl. 18.30.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Ordets gudstjeneste kl. 10.
Mandag d. 27.: Messe kl. 10.
NB.: Husk Valfart til Øm søndag d. 2. juni.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.
Messestider: (HC2)
Fredag d. 3.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 4.: Messe kl. 16.
Søndag d. 5.: Messe kl. 10.
Lørdag d. 11.: Undervisning kl. 10-12. Messe kl. 12. Messe kl. 16.
Søndag d. 12.: Messe på engelsk kl. 18.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Messe kl. 10.
Lørdag d. 18.: Messe kl. 16.
Søndag d. 19.: Messe på vietnamesisk kl. 10.
Lørdag d. 25.: Pinsmesse kl. 16.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Messe på engelsk kl. 18.
NB.: Husk Valfart til Øm søndag d. 2. juni.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.
Messestider:
Søndag d. 5.: Messe på tamilsk kl. 10. (Muligvis i Stuer).
Søndag d. 12.: Messe kl. 10. Undervisning efter messen.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Messe kl. 10.
NB.: Husk Valfart til Øm søndag d. 2. juni.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.

Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Århus Boghandel og Katolsk Information: 9.30-17.30, fred. 9.30-19, lørd. 9.30-14. Katolsk Information er også åben hver søndag efter højmessens til kl. 12.
Galleri ved kirken: Mandag, onsdag, torsdag og fredag kl. 14-17.30. Lene Rasmussen. Fernisering lørdag d. 4. kl. 11-13.
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 19 22 31.

Messestider: (HA)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.
Messe på polsk: 1. og 3. søndag kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Pinsedag d. 26.5. kl. 14.
Messe på tamilsk: Søndag d. 12. kl. 14.
Messe på engelsk: Lørdag d. 4. kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19,

lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8.
Skriftemål: 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.

Firmelse ved biskop Kozon:
Søndag d. 12. kl. 10 for unge fra sogneundervisningen.
Torsdag d. 16. for unge fra Skt. Knuds Skole.

KUK: Hver anden mandag kl. 19-22.
Mini-KUK: hver torsdag 17.30-19.30.
Ministrantgruppe: Torsdage i de lige uger kl. 18-19.45.
CVC/Mariakongregationen: Intet møde i maj.

Mandag d. 6.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Messe kl. 8 og kl. 17. Firmelse kl. 10.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Messer kl. 8, 10 og 17.
Mandag d. 27.: Messe på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 14.
Tirsdag d. 28.: Skolekredsens generalforsamling kl. 19.30.
Torsdag d. 30.: Fælles aften kl. 18.
NB.: Husk Valfart til Øm søndag d. 2. juni.

Skt. Mikæls Kirke, Pindstrup

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messestider:
Søndag d. 5., 19. og 27.: Messe kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.
Messestider: (HC2)
Søndag d. 12.: Messe kl. 14.
Mandag d. 27.: Messe kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messestider: (HC2)
Hver søndag kl. 10. Kirkekaffe bagefter.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11.
Rosenkransbøn: Hver onsdag kl. 16.30.
Skriftemål: Onsdage og efter aftale.

Onsdag d. 1.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Onsdag d. 15.: Messe med biskop Kozon kl. 19.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Ingen messe.
Lørdag d. 18.: Religionsundervisning kl. 10 - udflugt.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Messe kl. 10.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messestider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskalder).

Onsdag d. 1.: Højmesse kl. 9.30 med højtidelig løfteafleggelse for sr. M. Raphaela Müller.
Mandag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Udstilling af Alterets sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen igennem. Sakramental velsignelse kl. 18.40. Procession kl. 19 til ære for Maria Rosa Mystica. Messe derefter.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 25.: Oblatmesse kl. 8.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 27.: Messe kl. 10.
Onsdag d. 29.: Kirkeindvielsesfest med højmesse kl. 10.
Hver dag i maj er der majandagt kl. 17.10 (Søn- og helligdage kl. 16.45).

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Messe kl. 9.15 og 11.

Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Messer som om søndagen.

Lørdag d. 18.: Tamilsk bryllupsmesse kl. 10.
Mandag d. 27.: Ingen messe.

Pastoralenhed 4:
Tirsdag d. 14.: Fællesmøde for de fire præster og repræsentanter fra menighedsrådene i Silkeborg kl. 19.30.

KUK:
Søndag d. 19. mødes KUK-ledelsen med menighedsrådet efter 11-messen. Emne: Kommunalt tilskud til lejemål i det nye kirkecenter.

Kirkecenter:
Kommunens dispensation til at indrette kirkecenter i den forhenværende tekstilfabrik kom den 2. april. Arbejdet er nu i fuld gang. Om en måned, den 1. juni, skal vi være flyttet fra Silkeborgvej 25. En stor tak til de frivillige, der hjalp med at fjerne overflødig skillevægge.

Personalia:
1. kommunion: Cecilica Maria Wimberley, søndag d. 14. april i den første messe.
Døbt: Magnus Falch Simonsen, søndag d. 14. april i 11-messen. Til lykke til begge familier.

Menighedsråd:
Efter formandens flytning til Aalborg skal vi snarest muligt konstituere et nyt menighedsråd. Første suppleanten Ragunathan Thurairajah bliver medlem af rådet.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahrner. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.
Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.
Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.
Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Lørdag d. 11.: Børneundervisning (afslutningsfest) kl. 9.30-12.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 25.: Øve i kirken for firmander kl. 10.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messestider: (HA)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighedeme er velkomne.

Søndag d. 5.: Kirkebil.
Søndag d. 12.: Børnenes 1. kommunion under højmessens.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Messe kl. 10.
Søndag d. 19.: Kirkekaffe.
Torsdag d. 23.: Messe kl. 8 for Sct. Ibs Skoles elever.
Søndag d. 26.: Pinsedag. Kirkebil. Tamilsk messe kl. 16.
Mandag d. 27.: Messe.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messestider: (HB2)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel: mandag, onsdag og lørdag.
Aftenmesse i kirken: tirsdag og torsdag kl. 17.30 og fredag kl. 17.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.
Religionsundervisning for børn (9-15 år) hver fredag kl. 15.30-17.30.

Torsdag d. 2.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag d. 5.: Efter højmessens kl. 11 kirkekaffe. KUK medvirker ved messen.
Lørdag d. 11.: KUK i præstegården kl. 11-15.
Tirsdag d. 14.: Pastoralenhedsmøde i Silkeborg.
Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.
Tirsdag d. 21.: Forsangerøvelse kl. 19.
Onsdag d. 22.: Cantemusikoret synger i Skt. Norberts kirke kl. 19.30.
Lørdag d. 25.: KUK i præstegården kl. 11-15.
Mandag d. 27.: Salmemesse kl. 11.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding

Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Messe-tider:
 Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Lørdag d. 4.: Ingen undervisning for 1. kommunikanter.

Søndag d. 5.: Elter højmessens Mini-DUK.
 Mandag d. 6.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
 Søndag d. 12.: 1. hell. kommunion ved messen kl. 10.

Lørdag d. 25.: Tamilsk messe kl. 10.
 Søndag d. 26.: Pinsedag. Efter højmessens kl. 10 kirkekaffe.
 Mandag d. 27.: Salmemesse kl. 10.

Fra torsdag d. 9. til lørdag d. 11. samles første kommunikanter med sr. Antonie hver dag kl. 8 - 12.

Menighedstur til Abbediet Averbode:
 Fra onsdag d. 15. til søndag d. 19. organiseres en menighedstur til Belgien.

Sognepræsten vil være bortrejst fra d. 26. april til d. 6. maj.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia
 Sjøllandsgade 50 A, 7000 Fredericia
 Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.
 Sognesekretariat: Sjøllandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).
 Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjedsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.

Messe-tider: (HA)
 Søndag: Højmesse kl. 10.30.
 Onsdag kl. 16.30 (undt. 29.5.).
 Lørdag kl. 16.30 (undt. 18.5.).
 Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
 Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketårnet.
 Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessens.

Onsdag d. 8.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge.
 Lørdag d. 11.: Firmelse ved biskop Kozon kl. 15.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Højmesse kl. 10.30.
 Mandag d. 27.: Ingen messe.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messe-tider:
 Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe. Kl. 17.30: Vesper.
 Søndag kl. 10: Højmesse.
 Mandag kl. 16.00: Gudstjeneste med kommunion hos søstrene eller messe.
 Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans og vesper.
 Torsdag kl. 7.30: Laudes og messe eller kl. 9: Skolemesse. Fredag: Messe kl. 9.15.
 Evt. ændring i gudstjenesterne: Se nedenfor.

Lørdag d. 4.: Messe på vietnamesisk kl. 16.30.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Højmesse kl. 10 med børnenes 1. kommunion.
 Lørdag d. 18.: Messe på polsk kl. 16.30.
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Højmesse kl. 10.
 Mandag d. 27.: Messe kl. 10.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa
 Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messe-tider: (HC2)
 Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.
Hverdagsmesser: Mandag, onsdag, torsdag og fredag kl. 9, tirsdag kl. 19, lørdag kl. 8.
 Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messe-tider: (HC2)
 Søndage: Højmesse kl. 10.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
 Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Skt. Marie Kirke, Haderslev
 Mariegade 8, 6100 Haderslev
 Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26.
Messe-tider: (HC2)
 Søndag kl. 10, onsdag kl. 16, torsdag kl. 16, fredag kl. 16, lørdag kl. 10.
 Rosenkrans: Onsdag og torsdag kl. 15.30.
 Tilbedelse: Onsdag, torsdag og fredag kl. 16.30.
 Korsvej/Jesu Hjerteandagt: Fredag kl. 15.30.
 Skriftemål efter aftale.

Søndag d. 12.: Katekse kl. 11.45-13.45.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Højmesse kl. 10.
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Højmesse kl. 10. Katekse kl. 11.45-13.45.

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder
 Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, df. 74 72 18 90.
Messe-tider:
 Søndag kl. 17: Højmesse.

Søndag d. 12.: Undervisning for børn og »Teologi for alle« kl. 14.30. Messe kl. 17.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Ingen messe
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Højmesse kl. 17.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense C
 Tlf. 66 12 16 64.
 Sognepræst: Leo Drzal.
 Andenpræst: Wieslaw Podlach.
 Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.
 Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.
Messe-tider: (HC2)
 Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 17.30.
 Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.
 Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Tordag d. 1.: Majandagt i kirken kl. 19.
 Fredag d. 3.: Tilbedelse, rosenkrans og aftenmesse kl. 18-19.
 Tirsdage i maj: Polsk majandagt kl. 18.30.
 Onsdag d. 8.: Studiekreds kl. 19.
 Torsdag d. 9.: Majandagt hos Skt. Joseph Søstrene kl. 19.
 Lørdag d. 11.: Odense-DUK-træf i Legoland.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Højmesse kl. 10 med børnenes 1. kommunion.
 Torsdag d. 23.: Majandagt i Dalum kl. 19.
 Torsdag d. 30.: Majandagt i kirken kl. 19.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
 Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
Messe-tider: (HC2)
 Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
 Hverdagsmesser: Kl. 6.45, torsdag kl. 19.
 Skriftemål: En halv times tid før messe.

Onsdag d. 1.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
 Søndag d. 5.: Messe kl. 9.30 og 11. Vietnamesisk messe kl. 14.
 Onsdag d. 8.: Vietnamesisk messe kl. 17.
 Kateketmøde kl. 19.
 Søndag d. 12.: Højmesse kl. 9.30 med børnenes 1. kommunion. Stille messe kl. 11.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Messe kl. 9.30 og 11.
 Søndag d. 19.: Familiemesse kl. 9.30. Stille messe kl. 11.
 Lørdag d. 25.: Afslutning for religionsundervisningen i denne sæson. Bryllupsmesse kl. 13. Det er Pham, Xuan Chu Lien og Ha, Thuy Trinh, der skal giftes.
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Messe kl. 9.30 og kl. 11.
 Mandag d. 27.: Messe kl. 9.30. Ingen messe kl. 11.

Religionsundervisning for børn /Dk-V-T: Lørdag den 11. kl. 9.45-11.30.

Majandagter:
 Torsdag d. 2., 9., 23. og 30. kl. 18.30

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
 Brogade 14, 5900 Rudkøbing

Søndag d. 5.: Messe kl. 15.

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 7, 5800 Nyborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
 Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
Messe-tider: (HC2)
 Hver lørdag er der højmesse kl. 15.30.

Fredag d. 3.: Udflugt for menigheden til Vejle og Kolding. Nærmere oplysninger om dette i kirkens våbenhus.

Vor Frelzers Kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens
 Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til: Menighedsrådsformand Marie Lauridsen, tlf. 64 71 28 43.
Messe-tider:
 Højmesse hver søndag kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 57 50 80. Giro 3 00 50 46.
 Sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messe-tider:
 Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
 Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Lørdag d. 4.: Rosenkrans kl. 11.
 Søndag d. 5.: Messe kl. 10. Derefter kirkekaffe, hvor alle er velkomne.
 Lørdag d. 11.: Rosenkrans kl. 11.
 Søndag d. 12.: Efter messen er der voksenundervisning i præstegården. Alle er velkomne.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Messe kl. 10.
 Lørdag d. 18.: Rosenkrans kl. 11.
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Messe kl. 10 med første-kommunion for menighedens unge. Efter messen ønsker vi de nye førstekomunikanter til lykke i menighedssalen.
 Mandag d. 27.: Messe kl. 10.

Åsebakkevalfarten:
 Søndag d. 19. er der valfart til Åsebakken. Vi vil igen i år prøve at samle en busfuld. Bussen afgår fra kirken. I våbenhuset hænger der opslag, hvor man kan tilmelde sig. Det er mit håb, at mange vil deltage, så vi igen i år kan samles som menighed om denne valfart.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
 Bredgade 47, 4900 Nakskov
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
 Sognepræst: Pater H. F. Berning, OFMconv.
Messe-tider: (HA1)
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17. Højmesse søndag kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17 (undt. d. 27.). Onsdag kl. 11.30 (undt. d. 1. og 29.).

Søndag d. 5.: Højmessens kl. 10. Derefter kirkekaffe i Kolbehuset.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Højmesse kl. 10.
 Søndag d. 19.: *Valfart til Åsebakken*. Ingen messe i kirken denne søndag. Messe på Åsebakken kl. 11.30. Afsluttende andagt kl. 15. Der kører en bus fra Nakskov. Pris for voksne deltagere kr. 90. Børn gratis. Der holdes som sædvanlig et lotteri til fordel for børns deltagelse. Øvrige meddelelser vedr. valfarten gives i kirken. Tilmelding senest søndag d. 12.
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Højtidelig pinsemesse kl. 10.
 Mandag d. 27.: Sangmesse kl. 10.

Børnenes første kommunion:
 Forberedelse hertil hver tirsdag i maj fra kl. 14.30-16. Der fortsættes også i juni. Hvis et barn ikke kan give møde, bedes dette meddelt.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
Messe-tider: (HC2)

Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30.

Søndag d. 5.: Højmesse kl. 10. Herefter kirkekaffe i Fredensgade 15.
 Onsdag d. 12.: Forberedelse af børn til den 1. hell. kommunion fra kl. 14.-15.30. Som afslutning på denne forberedelse er der kl. 15.30 en kort bordsandagt i kirken for såvel børnene som deres forældre (hele familien).
 Lørdag d. 11.: Polsk messe kl. 16. Herefter kaffe i Fredensgade 15.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Festlig gudstjeneste kl. 10 med børnenes første kommunion. Herefter samvær for hele menigheden i præstegårdshaven (salen), hvor børnene vil beværte menigheden.
 Søndag d. 19.: *Valfart til Åsebakken*. Messe på Åsebakken kl. 11.30. Der afsluttes med en andagt kl. 15. Denne dag kører der en bus fra Nykøbing F. Alle øvrige meddelelser vedr. valfarten gives i kirken. Tilmelding dog senest søndag d. 12.
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Festlig højmesse med barnedåb kl. 10. Ville det ikke være en ide, at alle børn, som er døbt de sidste 5 år (fra 1991) mødes for efter messen at hilse på hinanden ved et »pinsestævne« i præstegårdshaven? Forældrene må gerne være med, samt også alle øvrige menighedsmedlemmer. Hvorfor ikke tage dåbsfadderne med også?
 Mandag d. 27.: Sangmesse kl. 10.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
 Præstøvej 29, 4700 Næstved
 Tlf. 53 72 09 85.
 Konstitueret sognepræst (29.11.95-31.5.96): Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst 11-12 undt. mandag.
Messe-tider: (HA)
 Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
 Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9.
 Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.
 Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
 Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den hell. kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Hver tirsdag i maj måned: Majandagt i kirken kl. 19.

Fredag d. 3.: Første fredag. Tilbedelse på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 16-17 og aftenmesse kl. 17.
 Søndag d. 5.: Efter højmessens er der kirkekaffe i menighedssalen.
 Tirsdag d. 7.: Skriftemål for førstekomunikanter og deres forældre kl. 8 og kl. 15.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Højmesse kl. 10 med første kommunion. Efter messen er der reception i menighedssalen. Førstekommunikanterne og deres forældre lykønskes.
 Lørdag d. 18.: Søndagsmesse kl. 17.
 Søndag d. 19.: Højmessens kl. 10 og den polske messe *bortfalder* p.g.a. valfarten til Åsebakken.
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Højmesse kl. 10.
 Fredag d. 31.: Messe kun på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 7 om morgenen.

Undervisning for førstekomunikanter hver tirsdag kl. 15-16.

Helligåndskirken, Vordingborg
 Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
 Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, df. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, df. 53 72 09 85.
Messe-tider: (HA)
 Hver søndag: Messe kl. 10.

Søndag d. 5.: Højmesse kl. 10. Menighedskaffe efter messen.
 Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart*. Højmesse kl. 10.
 Lørdag d. 18.: Søndagsmesse kl. 16.
 Søndag d. 19.: Ingen messe p.g.a. valfart til Åsebakken.
 Søndag d. 26.: *Pinsedag*. Titularfest for kirken Højmesse kl. 10.

I maj måned: Majandagt hver torsdag kl. 16.30.

Forberedelse til førstekomunion: Hver søndag efter højmessens.

Skt. Hans Kirke, Køge
 Bjerggade 10, 4600 Køge
 Tlf. 53 65 06 51.
 Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33
Messe-tider: (HC2)
 Søndage: Højmesse kl. 10.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

Søndag d. 12.: Efter messen kirkekaffe.
Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfart.* Højmesse kl. 10.
Søndag d. 26.: *Pinsedag.* Højmesse kl. 10.
Mandag d. 27.: Ingen messe.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
Skt. Josefstrøerne tlf. 53 61 73 71.
Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.

Messestider: (HC2)
Onsdag d. 1.: Skolemese kl. 8.45. Menigheden er også indbudt.

Søndag d. 5.: 5. søndag i påsken fejres med p. A. Ziggelaar kl. 10.

Lørdag d. 11.: 6. søndag i påsken fejres med sognepræsten kl. 16.

Torsdag d. 16.: *Kristi Himmelfart* fejres med pater A. Ziggelaar kl. 10.

Søndag d. 19.: Ordets gudstjeneste med kommunion kl. 10, med Sr. Clemantine.

Vedr. Åsebakkevalfarten henvises til opslag i våbenhuset.

Lørdag d. 25.: Pinselørdag - søndagsmessen læses af biskop Hans L. Martensen og sognepræsten kl. 16. I forbindelse hermed, indvier biskoppen vores nye menighedshus. Efter messen spiser vi sammen - det store kolde bord. Tilmelding i våbenhuset i god tid forinden. På grund af pladsforholdene, kan kun tilmeldte deltage i spisningen!
Søndag d. 25.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen,
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf. 53 52 06 45

Faste messetider:

Søndagsmesser: Søndag kl. 10, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne. Fredag aften kl. 19,15.

Hverdagsmesser: normalt således: Mandag kl. 17,15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11,15, lørdag ingen.

I maj måned holdes Majandagter til jomfru Marias ære: onsdag d. 14. og torsdag d. 30. maj, - se nedenfor!

Montfort-kommunitetets daglige bønner normalt således: Kl. 12: rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø. Kl. 18: vesper, lø. dog kl. 12,15, sø. kl. 19.

Undervisning af vore børn og unge: søndag d. 5., i tilslutning til søndagsmessen.

Eftermiddag for vore ældre: I maj måned (NB!): torsdag d. 30. maj kl. 14,30 - 17.

Onsdag d. 1.: Mindedagen for den hellige Josef som de arbejdendes forbillede. Kl. 11,15 messe i kapellet

Fredag d. 3.: (»Store Bededag«). Ingen messe om formiddagen, men søndagsmesse kl. 19,15, - som normalt om fredagen.

Mandag d. 6.: Festen for den salige visdomsdatter, Sr. Marie-Louise Trichet, og samtidig månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. Messe kl. 17,15 i kapellet. I tilslutning til messen er der, ligeledes i kapellet, en times tilbedelse foran det udstillede sakramente fra kl. 18 - kl. 19. Bøn for præste- og ordenskald.

Lørdag d. 11.: Rengøring i og omkring kirke, menighedshus og have fra kl. 10,30 - 12,30. Kom og hjælp til. Alt skal være fint og i orden til morgendagens store fest.

Søndag d. 12.: *Højtideligholdelse af »Mors dag«:* festen for jomfru Maria, Guds Nædes Moder og *Midlerinde, titularfest for Vor Frue Kirke og menighed i Slagelse* (egentlig 8. maj) og fejring af vor kirkes indvielsesdag (egentlig 16. maj).

Kl. 10: festmesse med fornyelse af menighedens indvielse til jomfru Maria, Te Deum og sakramental velsignelse.

Efter gudstjenesten fester vi videre, idet vi holder vor traditionelle, fælles menighedsfrokost efter det nu kendte mønster: Hver (familie) medbringer så mange stykker smørrebrød, som man mener selv at kunne spise, plus eet eller to ekstra stykker til vore meget velkomne gæster, som vi venter fra de andre menigheder. Al smørrebrødet arrangeres festligt på fade. Der sælges øl og vand, og menighedsrådet sørger for, sammen med Montfort-kommunitet, at der til indledning er en sild og en snaps og sidenhen en afrundende, god kop kaffe. Vel mødt!!

Onsdag d. 15.: Kl. 19,30: majandagt med sakramental velsignelse, - i Maria-kapellet.

Torsdag d. 16.: *Kristi Himmelfarts dag.* Kl. 10: festmesse med børnenes første hellige kommunion.

Søndag d. 19.: 7. påskesøndag. *Valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken.*

Åsebakkevalfarten indledes kl. 9 i Vor Frue Kirke med en kort andagt. Umiddelbart efter andagten afgår bussen. På Åsebakken er der bispemese. Slut helhjertet op om denne valfart. Hjemkomst henimod kl. 18.

NB!: Der er på valfarts-søndagen ingen messe i Slagelse kl. 10, men først om aftenen kl. 19,15. (NB!). Denne messe fejres delvis på latin.

Lørdag d. 25.: Pinselørdag. Ingen gudstjenester.

Søndag d. 26.: 8. påskesøndag: *Pinsedag, Helligåndens fest.* Kl. 10: højtidelig pinsmesse. Kl. 19: festvesper.

Mandag d. 27.: 2. pinsedag. Kl. 17: pinsmesse. Kl. 19: vesper. Hermed afsluttes påsketiden.

Torsdag d. 30.: Kl. 15,30 (NB): majandagt med sakramental velsignelse, - i Maria-sideskibet.

Fredag d. 31.: *Festen for jomfru Marias besøg hos Elisabeth.* Kl. 11,15: festdagens messe som afslutning på jomfru Marias maj-måned.

Personalia:

Bekræftet sin kristne, katolske tro har hvidesøndag d. 14. april: Eivind Tamayo Larsen (Vemmeløv). Til Lykke!!

Børn til den første hellige kommunion Kristi Himmelfartsdag d. 16. maj: Anna Maria Aruldos (Stenlille), Louise Baskiewicz Frimand og Anders Heinrich Hansen (begge Korsør) samt Mette Noval (Sørbj).

Sankt Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl Borromæussøstrene, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15,1, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.

Messestider:

Søndagsmesse: Kl. 15, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen.

NB: søndag d. 19. maj (Åsebakkevalfart) er der ingen messe i Kalundborg.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Der henvises til sognekirken i Slagelse.

Børneundervisning v. sr. Engeline: søndag d. 5. maj i forbindelse med søndagsmessen.

Hygge(efter)mid)dag for vore ældre: onsdag d. 8. maj kl. 11 ved kirken

Onsdag d. 8.: Besøg af domsognets ældregruppe fra København. Messe i kirken kl. 11, - og efterfølgende samvær i menighedslokalerne.

Søndag d. 12.: *Idag fejres i modernemenigheden i Slagelse titularfest (festen for Maria, al nædes midlerinde) og kirkevielsesfest.* Festmesse kl. 10 og efterfølgende fælles frokost. Kalundborg menighed indbydes på det hjerteligste.

Søndagsmessen kl. 15 i Kalundborg (6. påskesøndag) fejres delvis på latin.

Torsdag d. 16.: *Kristi himmelfarts dag.* Kl. 15: festmesse.

Søndag d. 19.: 7. påskesøndag: *Valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken.* Der er idag ingen gudstjeneste i Kalundborg. Forhåbentlig er der en del fra menigheden, der kan tage til Åsebakken.

Søndag d. 26.: 8. påskesøndag: *pinsedag, Helligåndens fest, påsketidens afslutning.* Kl. 15 festmesse.

Mandag d. 27.: 2. pinsedag: ingen messe.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup

Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.

Andenpræst: Benny Blumensaat, tlf. 42 52 64 25.

Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.

Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.

Pastoralassistent: Birgitte Carlsson, tlf. 31 35 46 83.

Messestider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Tirsdag: Messe hos søstre, Bygaden 53, Høje-Taastrup kl. 19.

Onsdag: Messe kl. 8.

Torsdag: Messe kl. 11.

Fredag: Tilbedelse kl. 18 og messe kl. 19

Lørdag: Messe kl. 10 og messe kl. 17 (søndagsmesse).

Hver 3. onsdag i måneden er der KÆK.

Første torsdag i hver måned er der skolemese kl. 8.45 og 9.45.

Hver fredag er der bedegruppe i kirken kl. 19-22.

Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.

Sognepræst: Hans Christoffersen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (bedst 9-10 ti-fr).

Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (Bedst 8-9 ti-fr).

Gråbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.

Messestider: (HC2)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.

Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.

Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.

Sakramentsandagt hver onsdag kl. 16.

Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.

NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Ledreborg Slotskirke

Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæussøstrene, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Messestider:

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15,30, - med efterfølgende kirkekaffe, - endnu i de gamle menighedslokaler.

NB: Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsgudstjenester fejres normalt ikke.

Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken.

Majandagter: følgende torsdage: d. 2., d. 23 og d. 30. maj kl. 19,15, den 9. kl. 16. (D. 2. og d. 9. med sakramental velsignelse).

Børne- og ungdomsundervisning: lørdagene d. 4. og 18. i tilslutning til søndagsmessen.

Eftermiddag for vore ældre: torsdag d. 9. maj fra kl. 13,30 - 17, - med majandagt i kirken fra kl. 16.

Yderligere oplysninger hos sakristanen, fru Helena Rasmussen, tlf. 53 43 52 54.

Lørdag d. 11.: 6. påskesøndag. Idag fejres dele af søndagsmessen kl. 15,30 på latin.

Søndag d. 12.: *Titularfest og kirkevielsesfest i Slagelse. Festen for jomfru Maria, Guds nædes midlerinde.* Holbæk menighed indbydes på det hjerteligste til at være med ved festmessen i Vor Frue Kirke kl. 10 og den efterfølgende fælles menighedsfrokost i menighedslokalerne.

Torsdag d. 16.: *Kristi Himmelfartsdag.* Ingen gudstjeneste i Holbæk. Se lørdag d. 18.

Lørdag d. 18.: 7. påskesøndag: Idag fejrer vi i vor menighed Kristi Himmelfarts fest. Kl. 15,30 festmesse, afsluttet med kort Maria-andagt i anledning af morgendagens Åsebakkevalfart.

Søndag d. 19.: *Valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken.* Valfarten indledes i Skt. Elisabeths Kirke kl. 9,30. Umiddelbart herefter kører bussen. På Åsebakken er der bispemese. Slut op om valfarten.

Lørdag d. 25.: *fejres påsketidens afslutning med den højhelige Pinsefest, Helligåndens fest.* Kl. 15,30: højtidelig pinsmesse.

Ingen gudstjenester i Holbæk 1. og 2. pinsedag.

NB: *Lørdag d. 16. juni* har vi menigheds-udflugt til København og Nordsjælland. Start fra Holbæk ved 11-tiden. Reservér dagen nu.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør

Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør

Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.

Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.

Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.

Messestider: (HB2)

Onsdag d. 1.: Ældreudflugt til Ringsted og Korsør.

Tilmelding hos søstre.

Torsdag d. 2.: Messe kl. 14.30.

Fredag d. 3.: Store Bededag, ingen messe.

Søndag d. 5.: 5. søndag i påsken fejres i messen kl. 9.

Tirsdag d. 7.: Messe/laudes kl. 14.30.

Torsdag d. 9.: Messe kl. 18.

Søndag d. 12.: 6. søndag i påsken fejres i messen kl. 11. Loppemarked på Nordvanggård i Birkerød kl. 10.30 - 15. (adr. Bistrup Byvej 4).

Tirsdag d. 14.: Messe kl. 14.30.

Torsdag d. 16.: *Kristi Himmelfart* fejres i messen kl. 9.

Lørdag d. 18.: Messe kl. 19. (gælder som søndagsmesse).

Søndag d. 19.: Ingen messe. Vi er på Åsebakkevalfart.

Tirsdag d. 21.: Messe kl. 18.

Torsdag d. 23.: Messe kl. 18.

Søndag d. 26.: Pinsmesse kl. 11.

Torsdag d. 30.: Messe kl. 18.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.

Skt. Vincent Søstre, tlf. 42 26 78 65.

Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.

Messestider: (HA)

Onsdag d. 1.: Ældreudflugt til Ringsted og Korsør. Tilmelding hos søstre.

Torsdag d. 2.: Messe kl. 8.30.

Fredag d. 3.: St. Bededag - ingen messe.

Søndag d. 5.: 5. søndag i påsken, messen fejres kl. 11.

Tirsdag d. 7.: Messe/laudes kl. 8.30.

Onsdag d. 8.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 9.: Messe kl. 17.

Fredag d. 10.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 12.: 6. søndag i påsken, messen fejres kl. 9. Loppemarked i Birkerød kl. 10.30 - 15. (adr. Bistrup Byvej 4).

Tirsdag d. 14.: Messe/laudes kl. 8.30.

Onsdag d. 15.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 16.: *Kristi Himmelfart* fejres i messen kl. 11.

Lørdag d. 18.: Messe kl. 17.30. (søndagens messe).

Søndag d. 19.: 7. søndag i påsken. Ingen messe. Vi er på Åsebakkevalfart.

Tirsdag d. 21.: Messe kl. 17.

Onsdag d. 22.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 23.: Messe kl. 17.

Fredag d. 24.: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 26.: *Pinsedag,* messe kl. 9.

Onsdag d. 29.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 30.: Messe kl. 17.

Fredag d. 31.: Messe kl. 8.30.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.

Assisterende præst: Jacob Muiser.

Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Messestider: (HA)

Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 9.

Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.

Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.

Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

*Søndag d. 26.: Pinsedag. Højmesse kl. 9.30.
Mandag d. 27.: Højmesse kl. 9.30.*

13 Hovedstads- område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messe samt tirsdag 10.30-11.30 på sognekantoret. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Henning Heinemier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 38 74 13 05.

Messeider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 10.30.

Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.

Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.

Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.Jensensvej 3, 3540 Lyngby.

Messeider: (HA)

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).

3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.

Skriftemål: Efter aftale.

KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdag: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Onsdag d. 1.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.

Fredag d. 3. - søndag d. 5.: Menighedens udflugt til Nütschau. Tro & Lys weekend på Magleås.

Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Messer som om søndagen.

Søndag d. 19.: Valfart til Åsebakken. Ingen messe kl. 9.30. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdag d. 21.: Overrabbiner Bent Lexner fortæller om jødedommen kl. 19.30.

Søndag d. 26.: Pinsedag. Messer som om søndagen.

Mandag d. 27.: Messe kl. 10.

14 Hovedstads- område NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.

Sognepræst: G. Utenthal Nibler.

Messeider: (HA)

Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messeider: (HB2)

Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag og tirsdag: Messe kl. 17. Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Tirsdag d. 7.: KÆK, Ordrup. Udflugt til Maribo. Se under Skt. Andreas kirke. 1-årsdagen for biskop Czeslaw Kozons bispevielse.

Torsdag d. 9.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. anbefales til menighedens forbøn. Forslag til behandling modtages.

Søndag d. 12.: Familiemesse kl. 9. Søndagens kollekt optages til fordel for meddelelsesmidlerne.

Tirsdag d. 14.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 21.

Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Befalet festdag. Sædvanlige messeider.

Søndag d. 19.: Sædvanlige messeider. Valfart til Åsebakken, hvor der vil være pontifikalmesse kl.

11.30.

Søndag d. 26.: Pinsedag. Sædvanlige messeider.

Mandag d. 27.: Reciteret messe kl. 9. Ingen messe kl. 11.

Immaculata Kirke

Strandvej 91, 2100 København Ø

Messeider:

Søndag: Højmesse kl. 9.

Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.

Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.

Lørdag: Messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke,

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messeider: (HC2)

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.

Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 11.30.

Fredag d. 3.: Store Bededag. Sangmesse kl. 9. Ingen tilbedelse og messe om eftermiddagen.

Lørdag d. 4.: Rosenkransbøn i kirken kl. 11.10. Derefter messe.

Søndag d. 5.: Latinsk højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 7.: KÆK's udflugt til Maribo. Afgang fra Skt. Andreas kirke kl. 9. 1-årsdagen for biskop Czeslaw Kozons bispevielse.

Søndag d. 12.: Søndagens kollekt optages til fordel for meddelelsesmidlerne.

Mandag d. 13.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. telf. 39 69 63 82.

Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Befalet festdag. Højmesse kl. 10 med børnenes første hellige kommunion. Ingen messe kl. 8.

Fredag d. 17. - lørdag d. 25.: Pinsenovene. Bønnerne bedes i forbindelse med dagens messe.

Søndag d. 19.: Valfart til Åsebakken. Her i kirken kun messe kl. 8. På Åsebakken pontifikalmesse kl. 11.30.

Onsdag d. 22.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. anbefales til menighedens forbøn. Forslag til behandling modtages.

Søndag d. 26.: Pinsedag. Sædvanlige messeider.

Mandag d. 27.: Sangmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg

Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognekantor: Vandtårnsvej 11.

Messeider: (HC2)

Hver søndag: Højmesse kl. 10.

15 Hovedstads- område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V.

Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Indvalg 3121 0234. Fax. 33 25 07 38.

Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)

Andenpræst: P. Niels Kjør, SJ. (22)

Pastoralassistent: Sr. Evelyn Kræpele, CSJ. (28)

Bedst mandag-onsdag kl. 13-14. Tlf. privat 31 35 86 92.

Messeider: (HA1)

Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.

Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.

Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 3.: Jesu hjerte fredag. Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Lørdag d. 4.: Majandagt kl. 17.

Tirsdag d. 7.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om »Den ene kirke«. Alle er velkomne.

Lørdag d. 11.: Majandagt kl. 17.

Søndag d. 12.: Messe på ungarsk kl. 16. Derefter samvær i menighedssalen.

Onsdag d. 15.: Ministrantklub kl. 15.

Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Søndagsmesseorden.

Lørdag d. 18.: Kongregationsmesse kl. 10. Majandagt kl. 17.

Søndag d. 19.: Valfart til Åsebakken. Vi har vores egen bus! Nærmere oplysninger på ugesedlen. I kirken: Søndagsmesseorden.

Tirsdag d. 21.: Skovtur kl. 11-18 for de ældre. Henvendelse: P. Keller.

Lørdag d. 25.: Majandagt kl. 17.

Søndag d. 26.: Pinsedag. Søndagsmesseorden.

Mandag d. 27.: Messe kl. 8 og 10. Ingen senere messer.

Majandagter til ære for den hell. Maria, jomfru og Guds moder, oplaget i himlen: Lørdag d. 4., 11., 18. og 25. kl. 17.

Vi indbyder til kirkekaffe hver søndag efter morgenmesse.

Jesu Hjerteret mangler tenorer og basser. For at kunne holde den høje kirkemusikalske standard, som koret har oparbejdet i de sidste 17 år, skal der findes flere nye medlemmer. Først og fremmest er det herrestemmer, der er behov for. Henvendelse: Ole Kongsted tlf. 33 93 31 88, Birthe Windfeldt-Schmidt tlf. 31 81 46 18.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg

Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messeider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 11.

Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

Tirsdag d. 14.: Katolsk Ældreklub. Møde i Liobahjemets sal kl. 14. Messe kl. 16.30.

Torsdag d. 16.: Kristi Himmelfart. Højmesse kl. 11.

Lørdag d. 18.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 19.: Ingen messe i kirken. Valfart til Vor Frue af Åsebakken.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre

Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messeider: (HA)

Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

Fredag d. 3.: Første fredag. Dansk messe kl. 8. Vietnamesisk messe kl. 15.

Søndag d. 5.: Højmesse på dansk kl. 10. Polsk højmesse kl. 12.

Søndag d. 12.: Højmesse kl. 10. Derefter kirkekaffe.

Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 10 med førstekomunion.

Søndag d. 19.: Valfart til Åsebakken. Hos os messe kl. 10. Polsk messe kl. 17.

Lørdag d. 25.: Højmesse kl. 17 med firmelse af 5 unge fra vort sogn ved biskop Kozon.

Søndag d. 26.: Pinsedag. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12.

Mandag d. 27.: Messe kl. 10.

16 Hovedstads- område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N

Tlf. 31 35 68 25.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.

Træffes på kirkens kontor hverdage ca. kl. 10-11 (undt. mandag og lørdag) og ca. 1 time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, træffes tirsdag og torsdag kl. 9-11, onsdag og fredag kl. 10-15, tlf. 31 35 68 25.

Vicevært: Tom A. Sørensen tlf. 40 30 03 56.

Messeider: (HB2)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk messe. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Fredag d. 3. - søndag d. 5.: Tro & Lys retræte på Magleås.

Fredag d. 3.: St. Bededag. messe eller ordets gudstjeneste kl. 11. Ingen messe kl. 17.

Søndag d. 5.: Familiemesse kl. 10.

Torsdag d. 16.: Kristi Himmelfart. Påbudt helligdag. Dansk messe kl. 10.

Lørdag d. 18.: Dansk messe kl. 17. Fransk messe med firmelse kl. 18.15.

Søndag d. 19.: Valfart til Åsebakken. Reciteret messe kl. 10.

Lørdag d. 25.: Pinsevigilie. Dansk messe kl. 17.

Søndag d. 26.: Pinsedag. Dansk messe kl. 10.

Mandag d. 27.: Dansk messe kl. 11.

Fredag d. 29.: Messe kl. 11.

17 Hovedstads- område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.

Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12. *Messeider: (HB2)*

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

Lørdage: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og majandagt kl. 17.

Onsdag d. 1.: Messe for de ældre kl. 10. majandagt kl. 19.

Søndag d. 5.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med gregoriansk sang.

Onsdag d. 8.: Skovtur kl. 9.30 for menighedens ældre. Majandagt kl. 19.

Søndag d. 12.: Reciteret messe kl. 8. Familiemesse kl. 10.

Onsdag d. 15.: Majandagt kl. 19.

Torsdag d. 16.: Kristi himmelfart. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

Søndag d. 19.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med gregoriansk sang.

Onsdag d. 22.: Majandagt kl. 19.

Søndag d. 26.: Pinsedag. Reciteret messe kl. 8. Pontifikalmesse kl. 10 under hvilken biskop Kozon meddeler firmelsens sakramente.

Mandag d. 27.: Reciteret messe kl. 8 og 10.

Messtider: (HC2)

Højmesse: Søndag kl. 10.

Torsdag d. 16.: Kristi Himmelfart. Messe kl. 11.

Søndag d. 26.: Pinsedag. Messe kl. 10.

19 Grønland

Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb

Sognepræst: Urban Figge O.M.I., Box. 51, 3900 Nuuk.

Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 2 31 75.

Messtider: Søndagmessen kl. 10.

Hverdagsmesser: Tirsdage og torsdage: Messe kl. 17.15. Onsdage: Tilbedelse kl. 19 efterfulgt af messe kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 i Blok 9, 213.

Lørdag: Messe kl. 9.15.

Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgi-er.

Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.

Gudstjenster

på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 København V. Tlf. 31 24 26 30.

Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem

Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry

Fr. Carol Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English:

Saturday: VFK at 11 a.m.; Skt. A at 5 p.m.; SAK at 6 p.m.

Wednesday: SAK at 5 p.m.

Thursday: VFK at 9.30 a.m.

First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Communauté de Langue Francaise

Copenhagen: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 Kbh. V. Tlf. 31 31 78 22.

Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. v.

Kroatisk mission

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej

11, 2860 Søborg.

Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.

I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 19.

I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.

I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.

I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Mszę swięte w języku polskim

Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.

Kosciół sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.

Msza sw.: Kazda niedziela i swięto o godz. 12.00.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade

4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85

88.

Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskappellet, Stenosgade 4 A).

Koder for kørestolsbrugere

HA = direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.

HB = Adgang ad løst rampe eller skinne.

HC = Kun adgang ved løft.

1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekortet.

2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekortet/kirken.

Bønnens apostolat ved Paul Keller S.J.

Hverken filmstjerne eller mannequin

Der skal ikke så lidt mod til at forelægge menneskene af i dag en model, som har været aktuel for 2000 år siden. Men det er akkurat det, paven gør, når han foreslår, at Marias eksempel skal hjælpe kristne kvinder til at finde og udøve deres særlige rolle i kirken.

Det gærer blandt kvinderne i hele verden, og netop ikke mindst blandt katolikker. Allerede pave Johannes XXIII erklærede, at man måtte anse kvindernes voksende selvbevidsthed og overgang til det offentlige liv som et af de vigtigste tegn i vor tid.

Også pave Johannes Paul II har flere gange stillet denne diagnose. I sine rundskrivelser om familien, om kvindens værdighed, om det kristne lægfolk nævner han forskellige former for diskrimination og visse tendenser til at betragte kvinden som et objekt, ja næsten som en handelsvare. Positivt betoner han, at mand og kvinde er fuldtud jævnbyrdige, fordi de er skabt i Guds billede. Han kræver kvindens aktive deltagelse og hendes overtagelse af ansvar, ikke blot i samfundet, men også i kirkens liv.

Kvindens specielle sendelse

Det 2. Vatikanconcil har ligeledes beskæftiget sig med spørgsmålet og fremhævet forskellige former for apostolat. Men den belgiske kardinal Suenens udtrykte sikkert mange kollegers mening, da han i koncilsaulaen i nærværelse af 2.500 mænd spurgte: »Hvor bliver den anden halvdel af menneskeslægten af?«

Efter concilet blev bevidstheden om kvindens særlige gaver og opgaver ved at vokse. Hendes specielle sendelse, som blev synlig allerede i Evangeliet og stadfæstet gen-

nem århundreder, kan i vore dage blive udgangspunkt for fornyelse og fremskridt.

Jesu holdning over for kvinder var noget helt revolutionerende. Han talte med kvinder, tog sig af synderinder, havde endda kvinder blandt sine disciple. Og da næsten alle mænd svigtede, holdt kvinderne ud under hans kors, og de var de første, som fik betroet påskebudskabet.

Maria

Det var især én kvinde, som på særegen måde kom til at præge hans liv og den menneskelige side af hans person: Maria, hans mor. Helt fri fra synd og fuld af nåde har hun nået en højde, som ikke kan overgås. I hende har Gud sat et tegn. Hun er den trofaste Jomfru og Herrens tjenerinde. Hun bliver mor til Guds evige Søn og tillige mor til hans mystiske legeme, kirken. Hun er hans hjælper ved forløsningen og ved formidlingen af nåden. Det er hende, paven præsenterer for alle kvinder i kirken af i dag som eksempel, ligesom hun allerede har været det for mange kvinder i kirkens fortid.

I Middelalderens mystisk benådede sjæle; i Birgitta af Vadstena, Katharina af Siena og Teresa af Avila, som havde stor indflydelse på pavedømmet og ordenslivet; i oldtidens og den nyere tids hellige kvinder har kristen bøn og arbejde gang på gang konkretiseret sig på et eller andet punkt mariansk, og således inspireret teologi og kultur, kirke og verden med enorme impulser. Johannes Paul II ser kvindens sande befrielse i hendes marianske orientering. Det gælder først og fremmest betydningen af jomfruelighed og moderværdighed, men efter hans mening også for enhver yderligere tilstedeværelse og akti-

vitet af kvinderne i kirken.

Faktisk yder kvinder allerede i de fleste menigheder en stor indsats: ikke kun som ægte kristne i familie og kald, men også på det kirkelige område, ved katekese og omsorg, i gudstjeneste og ved troens udbredelse. På missionsmarken overgås mændene langt af kvinderne, allerede rent talmæssigt, for slet ikke at tale om frugterne af deres virke. Uden kvindens rolle ville kristendom og kirke simpelthen være utænkelig.

Kvindelige præster

Men hemmeligt lurer et meget forståeligt spørgsmål: kvindelige præster. Over for den skitserede baggrund mister det meget af dets eksplosive kraft. Den romerske Kongregation for Troselæren har formuleret det således: »De største i Himmerige er ikke indehavere af embedet, men de hellige.« Maria, Herrens syndefri moder, har forrang for apostelen Peter, hvis opgave det er at forme syndernes kirke efter Marias eksempel.

Et sådant ideal har intet at gøre med reklamebilleder af filmstjerner og mannequiner. Det orienterer sig ved den jomfruelige og moderlige kærlighed, den tjenende og frelsende omsorg af den kvinde, som har fundet meningen med livet og »realiseret« sig selv ved at tjene Gud og menneskene: Maria, det lysende eksempel for kvinden i kirken, og hemmelige forbilleder for hver kvinde i verden.

Efter »Anregning«, 42. årg. nr. 5, Steyl (Holland).

I maj måned beder vi med paven om

Samarbejde om en stadig åndelig fornyelse ved jomfru Marias forbøn.

At Marias eksempel må hjælpe kristne kvinder til at udøve deres særlige rolle i

Liturgisk kalender for maj 1996

1. *hvid.* Onsdag i 4. uge i påsken.

(IV Ps). Eller *hvid.* Josef, arbejderen. Påskepf. L.: Ap.G 12,24-13,5. Ev.: Joh 12,44-50. Fejrer man Josef, arbejderen, læses følgende tekster: L.: ad libitum 1.Mos 1,26-2,3 eller Kol 3,14-15.17.23-24. Ev.: obligatorisk Matt 13,54-58.

2. *hvid.* Torsdag i 4. uge i påsken.

(IV Ps). Athanasius, biskop og kirkelærer, (+373) (m). Påskepf. L.: Ap.G 13,13-25. Ev.: Joh 13,16-20. Evangelium ad libitum (Athanasius): Matt 10,22-25a.

3. *rød.* Fredag. FILIP OG JACOB, apostle (f). (IV Ps). Gl. Ap.pf. L.: 1.Kor 15,1-8; Sl 19,2-3.4-5ab. R. Deres tale er nået til jorderigs ende. Eller: Halleluja! Ev.: Joh 14,6-14.

4. *hvid.* Lørdag i 4. uge i påsken.

(IV Ps). Påskepf. L.: Ap.G 13,44-52. Ev.: Joh 14,7-14.

5. *hvid.* 5. SØNDAG I PÅSKEN.

(I Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1.L.: Ap.G 6,1-7; Sl 33,1-2.4-5.18-19. R. Din miskundhed være over os, Herre, såsom vi håber på dig. Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Pet 2,4-9. Ev.: Joh 14,1-12.

6. *hvid.* Mandag i 5. uge i påsken.

(I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 14,5-18. Ev.: Joh 14,21-26.

7. *hvid.* Tirsdag i 5. uge i påsken.

(I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 14,19-28. Ev.: Joh 14,27-31a. 1-års dagen for biskop Czeslaw Kozons bispevielse. Mindes i Menighedens Forbønner.

8. *hvid.* Onsdag i 5. uge i påsken.

(I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 15,1-6. Ev.: Joh 15,1-8.

9. *hvid.* Torsdag i 5. uge i påsken.

(I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 15,7-21. Ev.: Joh 15,9-11.

10. *hvid.* Fredag i 5. uge i påsken.

(I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 15,22-31. Ev.: Joh 15,12-17.

11. *hvid.* Lørdag i 5. uge i påsken.

(I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 16,1-10. Ev.: Joh 15,18-21.

12. *hvid.* 6. SØNDAG I PÅSKEN.

(II Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1.L.: Ap.G 8,5-8.14-17; Sl 66,1-3a.4-5.6-7a.16+20. R. Bryd ud i jubel for Gud, al jorden. Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Pet 3,15-18. Ev.: Joh 14,15-21. Kollekt for meddelelsesmidlerne. Nereus og Achilleus, marty-

rer, (+1.årh.), og Pancratius, martyr, (+304), fejres ikke.

13. *hvid.* Mandag i 6. uge i påsken.

(II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 16,11-15. Ev.: Joh 15,26-16,4a.

14. *rød.* Tirsdag. MATTIAS, apostel (f). (II Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ap.G 1,15-17.20-26; Sl 113,1-2.3-4.5-6.7-8. R. Herren sætter ham mellem sit folks fyrster. Eller: Halleluja! Ev.: Joh 15,9-17.

15. *hvid.* Onsdag i 6. uge i påsken.

(II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 17,15.22-18,1. Ev.: Joh 16,12-15.

16. *hvid.* Torsdag KRISTI HIMMELFART (h). Gl. Cr. Hf.pf. Påskelyset står fremme til og med pinsedag. 1.L.: Ap.G 1,1-11; Sl 47,2-3.6-7.8-9. R. Gud steg op under jubel, Herren under homets klang. Eller: Halleluja! 2.L.: Ef 1,17-23. Ev.: Matt 28,16-20.

17. *hvid.* Fredag i 6. uge i påsken.

(II Ps). Påske- eller Hf.pf. L.: Ap.G 18,9-18. Ev.: Joh 16,20-23a.

18. *rød.* Lørdag i 6. uge i påsken.

(II Ps). Erik, martyr, (+1160)(m). Påske- eller Hf.pf. L.: Ap.G 18,23-28. Ev.: Joh 16,23b-28.

19. *hvid.* 7. SØNDAG I PÅSKEN.

(III Ps). Gl. Cr. Hf. pf. 1.L.: Ap.G 1,12-14; Sl 27,1.4.7-8+9a. R. Jeg er sikker på, at jeg skal skue Herrens godhed i de levendes land. Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Pet 4,13-16. Ev.: Joh 17,1-11a. Valfart til Åsebakken. Johannes I, pave og martyr, (+526), fejres ikke.

20. *hvid.* Mandag i 7. uge i påsken.

(III Ps). Eller *hvid.* Bernardin af Siena, præst, (+1444). Påske- eller Hf.pf. L.: Ap.G 19,1-8. Ev.: Joh 16,29-33. Læsning ad libitum (Bernardin af Siena): Ap.G 4,8-12.

21. *hvid.* Tirsdag i 7. uge i påsken.

(III Ps). Påske- eller Hf.pf. L.: Ap.G 20,17-27. Ev.: Joh 17,1-11a.

22. *hvid.* Onsdag i 7. uge i påsken.

(III Ps). Påske- eller Hf.pf. L.: Ap.G 20,28-38. Ev.: Joh 17,11b-19.

23. *hvid.* Torsdag i 7. uge i påsken.

(III Ps). Påske- eller Hf.pf. L.: Ap.G 22,30; 23,6-11.

Ev.: Joh 17,20-26.

24. *hvid.* Fredag i 7. uge i påsken.

(III Ps). Påske- eller Hf.pf. L.: Ap.G 25,13-21. Ev.: Joh 21,15-19.

25. *hvid.* Lørdag i 7. uge i påsken.

(III Ps). Eller *hvid.* Beda den Ærværdige, præst og kirkelærer (+735). Eller *hvid.* Gregor VII, pave, (+1085). Eller *hvid.* Maria Magdalene af Pazzi, jomfru, (+1607). Påske- eller Hf.pf. L.: Ap.G 28,16-20.30-31. Ev.: Joh 21,20-25. Aften: *rød.* PINSEVI-GILIE (H). Gl. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Halleluja! Halleluja! 1.L.: 1.Mos 11,1-9 eller 2.Mos 19,1a.3-8a.16-20b eller Ez 37,1-14 eller Joel 3,1-5; Sl 104,1-2a.24+35c.27-28. 29bc-30. R. Udsend din Ånd, Herre, og fomy jordens skikkelse. Eller: Halleluja! 2.L.: Rom 8,22-27. Ev.: Joh 7,37-39.

26. *rød.* PINSE DAG. (h). Gl. Sekvens. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Halleluja! Halleluja! 1.L.: Ap.G 2,1-11; Sl 104,1ab+ 24ac.29bc-30. 31+34. R. Udsend din Ånd, Herre, og fomy jordens skikkelse. Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Kor 12,3b-7.12-13. Ev.: Joh 20,19-23. Filip Neri, præst, (+1595), fejres ikke.

Hermed afsluttes påsketiden.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

27. *grøn.* Mandag i 8. alm. uge.

(IV Ps). Eller *hvid.* Augustin af Canterbury, biskop, (+605). L.: 1.Pet 1,3-9. Ev.: Mark 10,17-27.

28. *grøn.* Tirsdag i 8. alm. uge.

(IV Ps). L.: 1.Pet 1,10-16. Ev.: Mark 10,28-31.

29. *grøn.* Onsdag i 8. alm. uge.

(IV Ps). L.: 1.Pet 1,18-25. Ev.: Mark 10,32-45.

30. *grøn.* Torsdag i 8. alm. uge.

(IV Ps). L.: 1.Pet 2,2-5.9-12. Ev.: Mark 10,46-52.

31. *hvid.* Fredag. JOMFRU MARIAS BESØGELSE (f). (IV Ps). Gl. Jomfru Marias pf. L.: Zef 3,14-18 eller Rom 12,9-16a; Sl.: Es 12,2-3.4bcd. 5-6. R. Stor i din midte er Israels Hellige! Ev.: Luk 1,39-56.

Primus motor men ikke enegænger

Et forfriskende portræt af Frans af Assisi

Af Marianne Powell

I de seneste årtier er Frans af Assisi blevet så folkekær en helgen, at bøgerne om ham er ved at danne en hel industri. Det er imidlertid de færreste biografier, som føjer noget nyt til vor forståelse af Frans. Gunnar Martin Nielsens lille roman Broder Æsel er en undtagelse. Poetisk, teleskopet, men afrundet i sin form tegner den et portræt af Frans, som skønt det ikke er helt klart i konturene, virker mere overbevisende end de fleste Franciskus-billeder i den nyere tids fiktion. At Broder Æsel's portræt er mere overbevisende hænger sammen med forfatterens ærinde. Titlen alene viser, at han ikke agter at bygge videre på den gængse Franciskus-myte; tværtimod gennemhuller han den på væsentlige punkter, så resultatet på mange måder bliver mere historisk korrekt, den fiktive form til trods.

Et lille punkt i begyndelsen af bogen ændrer væsentligt på den traditionelle opfattelse af Frans. I den (historiske) scene, hvor Frans stedes for biskoppen af Assisi og i følge legenderne afsværger sin far og sin fædre arv med de ord, som gennem 800 år har runget ned gennem hagiografens korridorer: »Intil i dag har jeg kaldt Pietro Bernardone min far. For fremtiden vil

jeg sige 'Vor Far, som er i himlen'«, har Gunnar Martin Nielsen ændret perspektivet. I romanen Broder Æsel er det ikke Frans, der afsværger sin far, men faderen, der afviser sønnen: »Jeg har afleveret de ting, der betyder noget for min far«, lader forfatteren Frans sige, og han fortsætter: »Mig ville han ikke tage imod... og nu må jeg ikke mere sige far til Pietro di Bernardone. Lad mig så sige: Vor far, du som er i himlene!« Denne ændring skaber en mere menneskelig Frans, en ung mand, der gerne ville have været forsonet med sin far. Faderen er i romanen i øvrigt præsenteret som kathar, en detalje, som passer godt ind i den historiske sammenhæng, eftersom de kathariske tendenser havde særligt gode vækstbetingelser blandt klædehandlerne i Sydfrankrig, hvor Pietro hentede sine varer. Man kan dog måske ud fra romanens perspektiv undre sig over, at faderens kathariske tendenser ikke gav ham større forståelse for sønnens idealer.

Et iøjefaldende træk ved behandlingen af Franciskus-skikkelsen er, at Frans hele romanen igennem præsenteres sammen med og blandt sine brødre. Siden Sabatiers banebrydende arbejde inden

for Franciskus-forskningen i slutningen af forrige århundrede, er vi blevet vant til at få Frans præsenteret som en prægtig enegænger - den lille fattige fra Assisi, som på sine bare fødder under Umbriens blå himmel alene tog kampen op mod middelalderkirkens dårlighed og misbrug. Men sådan var det ikke. Frans var en blandt mange modige deltagere i et enestående åndeligt eventyr - primus motor for sin egen kreds, men ikke enegænger.

Kilderne til portrættet i romanen er fortrinsvis legenderne, men forfatteren har indflettet citater fra Frans' egne skrifter, hvilket bidrager til en afsentimentalisering af portrættet. Således indgår for eksempel hovedindholdet af Frans' Leveregel for brødrene i romanen som prædikener, der holdes af Frans - den ene næsten med karakter af en »bjergprædiken«. Også Frans' to testamenter citeres der fra, og blandingen af historisk materiale og legende danner en smuk enhed.

Det mest spændende element i romanen er imidlertid den rolle, forfatteren tillægger Giacomina dei Settesoli, den velhavende romerske kvinde, som betød så meget for Frans, at han lod hende tilkalde, da han lå på sit dødsleje. »Bro-

der« Jakobas betydning for Frans er anerkendt af eftertiden, som har sørget for, at hendes jordiske rester har fundet et hvilested i kryptkirken i Francesco-basilikaen i Assisi.

I Gunnar Martin Nielsens roman indtager Jakoba rollen som åndelig mentor for Frans, en rolle som skabes af den række af (fiktive) breve fra Frans til Jakoba, som giver romanen struktur. Brevene, som er placeret med jævne mellemrum, er med til at markere afgørende punkter i fortællingen, ligesom de afspejler Frans' egen åndelige udvikling og broderskabets tidligste historie.

I modsætning til Jakoba spiller den hellige Klara ikke nogen fortløbende fremtrædende rolle i romanen. Efter beskrivelsen af hende, hendes familie og omstændighederne omkring hendes modige flugt fra det fædrene hjem i begyndelsen af fortællingen nævnes hun kun en passant. Portrættet af Klara er imidlertid klart og præcist. Vi hører, at hun havde forestillet sig, at hun kunne leve som mindrebrødrene, en af tanke, som Gunnar Martin Nielsen deler med mange moderne forskere. Desværre udvikler forfatteren ikke dette punkt. Kirkens holdning til hellighedsbegrebet for kvinder gjorde, at Klaras og de første søstres visioner meget hurtigt blev stækket. De blev lukket inde i San Damiano klostret og henvist til en strengt kontemplativ livsstil, som ud over den kollektive fattigdom i klostret ikke havde meget tilfælles med det liv, Frans og hans brødre havde inspireret hende til.

Vi hører i romanen, at Klara først blev overflyttet til

Cimabues portræt af Frans af Assisi

benediktinerindeklostret San Paolo og derefter til benediktinerinderne i »Paso«. Den nyere forskning mener, at den lille gruppe kvinder i Sant'Angelo in Panzo, som stedet hedder, muligvis var begynder snarere end benediktinere. Det ville have været i romanens ånd at uddybe denne tanke. »Vil du sige mig, broder Francesco, om der ikke var kvinder i den flok, som fulgte Vor Herre, mens han var her?« spørger Klara i romanen.

Skønt der er tale om en ret kort roman - kun 172 små sider - er det lykkedes forfatteren at skabe et bredt panorama med fint skitserede detaljer. Biskop Guido af Assisi træder klart frem med en Peter Schindler-agtig jovialitet og personlighed. Broder

Cæsarius med sin sunde fornuft afromantiserer vort billede af det tidlige broderskab (»Brødrene er begejstrede, ja, men de holder ikke op med at være almindelige mennesker, hvor meget du så end prædiker om Kristi sindelag«, siger han til Frans), og »Broder« Jakoba antager næsten marianiske træk, når hun i døds-scenen får lov til at holde Frans' afsjælede legeme i sit skød som en anden Pieta - en detalje, som stammer fra Celano, forfatteren til den første Franciskus legende. Vi kan takke Gunnar Martin Nielsen for, at han har gravet denne særdeles menneskelige detalje op, som en forkvaklet tradition ellers har fundet det nødvendigt at udviske fra helgenens biografi.

I beskrivelsen af Frans' og brødrenes besøg hos Sultanen har det legendariske stof fået overtaget, og en pudsig anakronistisk detalje har sneget sig ind. Brødrene rejste ikke til Damietta med en leveregel, som omhandlede missionen blandt Saracenerne. Dette afsnit af Levereglen var snarere resultatet af oplevelsen i Damietta. Nu er romanforfatteren imidlertid ikke forpligtet til at skrive historie, og som det altid er tilfældet med historiske romaner, må den historisk kyndige læser tjøle sine reaktioner over for små afvigelser fra den normalt accepterede kronologi og geografiske placering af begivenhederne i personernes liv. Broder Æsel er fiktion, og en meget smuk fiktion. Med en kombination af Fioretti's charme og en forfriskende nøgternhed præsenterer romanen en overbevisende Franciskus-skikkelse uspoleret af nutidens afsporede Franciskus romantik.

Gunnar Martin Nielsen, Broder Æsel, Roman om Frans Assisi, 173 s., indb. 198,-. Forlaget Hovedland.

Jens Møller: Sejre og Nederlag. Erindringer. København: Borgen, 1996. 292 s., ill. Kr. 248,-

Sejre og Nederlag

Jens Møller.

I den sidste tredjedel af sine erindringer beretter Jens Møller om Kristeligt Folkepartis samarbejde i 1970'erne med landets skiftende regeringer. Når et forlig var i hus, fortæller han, samledes partilederne ofte til et gruppebillede. I dag betragter Jens Møller sådanne fotografier af sig selv omgivet af politikere som Anker Jør-

gensen, Poul Hartling, Per Hækkerup, Hilmar Baunsgaard, Erhard Jakobsen og Poul Schlüter med dyb undren: »var det virkelig mig, der sad dér blandt alle disse kendte og magtfulde folk?«

Det væsentligste problem for Sejre og Nederlag er, at man efter at have læst erindringerne er tilbøjelig til at dele hans undren. Det ene øjeblik var han lærer på den katolske skole i Kolding. Det andet øjeblik var han formand for et oprøvet politisk parti, der ved valget i 1973 kom i Folketinget med syv indflydelsesrige mandater. Hvordan gik det dog til? Seks år i Folketinget gjorde Jens Møller til en landskendt skikkelse. Men hvis man i hans erindringer forventer at læse om parlamentariske intriger, personlige ambitioner og politisk ærgerrighed, bliver man skuffet. Årene på tinge var nok

højdepunktet i en meget omskiftelig karriere, men memoirens egentlige pointe skal findes i Kristeligt Folkepartis gamle slogan: »Samling om Værdier«. Det er opvækst, familieliv og den personlige karakter-udvikling (sejre og nederlag), der er i højsædet. Det er altsammen sympatisk, omend man kunne godt have ønsket sig noget lidt mindre omstændeligt og lidt mere visionært, når nu Kristeligt Folkeparti i de omskiftelige 70'ere så ofte var tungen på vægtskålen i de stores spil om magten.

Jens Møller havde gode forudsætninger for at kunne færdes i det brogede kirkelige miljø, der udgør Kristeligt Folkepartis bagland. Selv fører han sin tro tilbage til en meget stærk Guds-oplevelse i sommeren 1945, der senere førte til et engagement i Indre Mission. Han blev ordineret

som præst i Folkekirken i 1951 og udsendt til Indien af Dansk Missionselskab.

I 1960 fandt han sit blivende stædet i den katolske kirke, men det er egentligt ikke særligt oplagt, hvorfor han endte her. Ens religiøse udvikling er naturligvis en meget privat sag. Men når det drejer sig om den mand, der evnede at gøre Kristeligt Folkeparti politisk levedygtigt vil man godt forstå forudsætninger for hans tolkning af tilværelsen lidt bedre. Det er f.eks. til at begribe at kristne mennesker kan enes om modstand mod fri abort. Det er væsentligt sværere at forstå, at man skulle kunne samle dem om en fælles udenrigspolitik. Det kan man heller ikke, viste det sig. I 1992 anbefalede Kristeligt Folkeparti et nej til EU, og det førte til, at Jens Møller meldte sig ud af partiet.

Sejre og Nederlag rummer mange fine iagttagelser og meget interessant erindringsstof. Men læseren lades i stikken fordi konturene i Jens Møllers i øvrigt begivenhedsrige liv ikke rigtigt træder frem. Under valgkampen op til folketingsvalget i 1974 sagde en reklamemand, at »Hemmeligheden bag Jens Møllers TV-tække er mandens troværdighed. Det er tydeligt, at han selv tror på, hvad han siger.« Det er et fint skudsmål at få. Det er blot en skam, at den oprigtighed og omstændelighed, der var Jens Møllers særlige varemærke som politiker blandt andre politikere, ikke er nok, når han er på egen hånd som forfatter. Andreas Rude

Franciskanernes generalminister kræver grundlæggende fornyelse af ordenslivet

Freising (KIPA) - Generalminister for franciskanerordenen *Hermann Schalück* har krævet en grundlæggende fornyelse af ordenslivet. Kun på denne måde kan ordensfolk spille en afgørende rolle i fremtidens Europa, sagde Schalück for nyligt på Unionen af europæiske ordensoverhoveders generalforsamling i Freising.

Det drejer sig om at strukturere ordenslivet i forhold til

de ændrede samfundsmæssige, kirkelige og religiøse rammer. Efter franciskanernes generalministers opfattelse, skal ordenerne skabe plads for en gudserfaring midt i denne verden og samtidig afsløre de falske guder i vor tid.

Samfundet i dag jager efter »oplevelser« og er langt hen ad vejen »fjendtlige over for fattige«. Derfor må der i menighederne og samfundene opbygges »alternative ople-

velsmiljøer«, hvor mennesker, som tælles blandt de fattige, kan integreres på en ven-skabelig måde.

Mindre klerikalisme

Ordenenes grundlæggende opgave er at forkynde en Gud, »der tager parti for de fattige«. »Vi vil i fremtiden ikke så meget blive vurderet på vore store strukturer og præstationer, men på, om vi er i stand til - midt i verden -

at danne celler for det kristne liv«, sagde franciskaneren.

Schalück opfordrede ordenene til at engagere sig i universiteter og i forskningscentre og at gøre sig gældende i ikke-kristelige avis- og fjernsynsredaktioner og i det kulturelle liv. Herved kunne ordenene solidarisk og samtidig kritisk tage del i samfundets offentlige diskussioner. I ordenssamfundene må der gøres en ende på »kønsspecifikke fordomme«. De kvindelige ordener har ifølge Schalück gjort sig »katastrofal afhængige« af mænd, og der er sket en »klerikaliseringsring«. Franciskaneren pegede på, at 85% af alle ordensfolk var kvinder.

De kvindelige ordeners og lægbrøders identitetskrise i forhold til den utilstedelige overvægt af præster i ordenssamfundene må overvindes.

Ved en gudstjeneste forud for generalforsamlingen kom kardinal *Friedrich Wetter*, München, ind på ordenenes betydning for den katolske kirke, og i denne forbindelse pointerede han, at kirkens fornyelse kun kan ske ved en fornyelse af ordenslivet. Uden ordenslivet er kirken fattig og svag.

Ny præsident for Unionen valgt

På generalforsamlingen valgte de tilstedeværende 78 ordensoverhoveder hollænderen *Jacques Scholte* (51) til ny præsident for Unionen. Scholte er formand for Brødreordenenes Superiorikon-

ference i Holland og provincial for de hollandske Marist-skolebrødre.

Som ny næstformand valgtes Sr. *Francoise Petit* (58). Hun er formand for ordensoverhovedenes konference i Belgien og provincial for Kærlighedens Søstre.

Repræsenterer 500.000 ordenfolk i hele Europa

Unionen tæller 32 nationale konferencer for ordensoverhoveder. Hertil kommer ni nationale konferencer fra tidligere kommunistiske stater som Ungarn, Kroatien, Slovenien, Tjekkiet og Polen. Unionen repræsenterer ca. 500.000 ordensfolk i hele Europa.

Tidsskrifter

Katolsk Dialog

Hans Küngs seneste bog (så vidt jeg ved) kom i 1994 og hed »Das Christentum«. Den behandler de skiftende 'udgaver', 'paradigmer' af kristendommen op gennem historien. Hovedsagelig på grundlag af denne bog har jeg skrevet en serie på fire artikler: »Paradigmeskift i kristendommen«, hvoraf den første kommer i dette nummer og gør rede for Küngs projekt i dets helhed samt gennemgår det første paradigme, det urkristne, apokalyptiske.

Marcel Poorthuis, hvis bekendtskab vi gjorde i forrige nummer, afslutter her sin forelæsnings om »Den fremmedes betydning for den religiøse identitet«. Vi kristne er altid 'fremmede', 'ikke af denne verden', af og til lidt sære, og alligevel er vi borgere i samfundet og medansvar-

lige for samfundet. Og vores kritiske distance til samfundet forøger netop vores ansvar.

Præsteembedet underlagt en kikkertoperation

Af *Jan Holman*, endnu en nederlandsk teolog, bringes en artikel, som han kalder »Præsteembedet underlagt en kikkertoperation« - med undertitlen »Et bibelsk syn?« Det Gamle Testamente var kilde til urkirkens opfattelse af begrebet 'præst', og netop der konstaterer vi, at præstedømmets indhold ofte synes at ændre sig for at imødekomme det jødiske folks aktuelle behov. Og endvidere ser vi, at når præsteskrabet til tider stiller store normerende og regulerende krav til folks liv, så vil det religiøse liv udvikle sig

udenom den klerikale magtsfære. Artiklen forsøger sig med moderne analogier og med praktiske forslag.

Sidst kommer 'desserten': - *Bjørn Højbos* anmeldelse af to nyere bøger om det pavelige primat og om ufejlbareheden. Det er to emner, der kun kan behandles med hjælp fra kirkens historie, og hele kirkens historie. Kirken er nemlig ikke så uforanderlig, som vi troede for 50 år siden (da vi var unge). Tanken om kirken som 'sandhedens ufejlbare vogter og forkynder' til alle tider lader sig ikke forlige med den historiske sandhed. Og sandhed er ikke noget vi har, men noget vi som kirke stadig må søge. Vi har et ansvar for at søge sandheden, og det kan aldrig siges stærkt nok.

Ove Leerbeck

Kirken i Ungarn kritiserer medielov

Budapest (KNA) - I Ungarn har den katolske bispekonference rettet en skarp kritik af landets nye medielovgivning. Små, religiøse grupperinger tillægges den samme status som de etablerede kirker, og de statslige medier pålægges begrænsninger i antallet af religiøse udsendelser, fortæller bispekonferencens talsmand *Laszlo Lukacs*.

I særdeleshed kritiserer kirken, at religiøse programmer sidestilles med pornografiske og voldelige udsendelser, idet der skal komme en advarsel inden udsendelsen, siger Lukacs. Endvidere forbyder loven, at religiøse overbevisninger bekendtgøres i form af reklamespots, men tillader, at reklamer håner religionen.

Efter den nye lov skal der ifølge bispekonferencens pressetalsmand oprettes et til-

synsførende radio- og TV-råd. Otte af de 21 pladser i rådet besættes med repræsentanter for de politiske partier, mens resten fordeles mellem de forskellige grupper i samfundet.

De fire store religioner - katolikker, lutheranere, calvinister og jøder - må deles om en plads i radio- og TV-rådet,

mens mindre, religiøse grupperinger ligeledes får en plads, lød Lukacs' kritik. Desuden vil rådet klart være politisk domineret og vil således under ingen omstændigheder kunne kaldes uafhængigt.

I Ungarn tilhører 66,2 % af befolkningen den katolske kirke.

Jeg tilmelder mig bispeddømmets kirkebidragsordning

Kryds *Jeg ønsker at betale:*

- 50 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 100 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 150 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 200 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 Andet beløb: _____ pr. rate (max 8 rater pr. år)

Som året skrider frem, er der kun mulighed for at melde sig til et tilsvarende mindre antal rater i 1996. Næste år kan man så betale over de 8 rater.

Ovenstående aftale kan til enhver tid opsiges af bidragyderen

Jeg ønsker uforbindende at få en 10-årskontrakt tilsendt

Fornavn(e) _____ Efternavn _____

Adresse _____

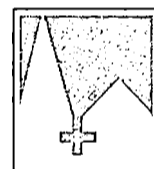
Postnr. _____ By _____

Blanketten indsendes til: Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon: 33 11 60 80 mellem kl. 9.00 - 16.00 mandag til fredag.

Kirken i Indien planter træer

New Delhi (KNA) - I Indien har den katolske bispekonference udråbt 1996 til »Miljøets år« og sat sig for at gøre en indsats for et renere miljø. Kirken i Indien opfordres til at plante mindst en million nye træer, hedder det i en erklæring fra biskopperne.

Samtidig skal der i alle landets sogne, klostre og katolske skoler iværksættes projekter, der i særlig grad drejer sig om hygiejne og miljøbeskyttelse, fremgår det af erklæringen.

Skt. Knuds Skole Århus

På Skt. Knuds Skole er der to lærerstilling ledige pr. 1. august 1996.

Skt. Knuds Skole er en katolsk privatskole, der bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Skolen har ca. 330 elever i børnehaveklasse - 10. klasse. Børnene er en broget flok bestående af katolske børn og ikke-katolske børn - danske børn og udenlandske børn af mange forskellige nationaliteter.

Der er flere muligheder for fag- og klassekombinationer. Næsten alle fag er aktuelle.

Har du en kristen livsholdning, er entusiastisk og alsidig samt har mod på at være med i udviklingen af en skole, der er godt i gang med virkeliggørelsen af intentionerne i den nye skolelov - så send os en ansøgning.

Ansættelse vil i første omgang være tidsbegrænset til 30. juni 1997.

Ansættelsen sker som månedslønnet lærer i henhold til Fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation samt organisationsaftalen for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler.

Ansøgning stiles til bestyrelsen ved Skt. Knuds Skole og sendes, så den er skolen i hænde senest fredag den 24. maj 1996 kl. 12.00.

Skt. Knuds Skole
att. skoleleder Ole-Chr. M. Plum
Ryesgade 24
8100 Århus C
Tlf. 86 13 75 11

Børnehavklassen fra Sct. Albani Skole i Odense sælger boller til fordel for fasteaktionen.

Brød til Sct. Albani Skole

Masser af boller blev det til, da børnehavklassen på Sct. Albani Skole i Odense gik i gang med at bage til støtte for FASTEAKTION 96.

De små solgte bollerne til skolens øvrige elever i spise-pausen med en flot fortjeneste på 430 kr.

Også flere forældre benyt-

tede chancen for at få lidt til kaffen. Ydermere har børnehavklassen sparet en pæn sum penge i løbet af fastetiden, nemlig 210 kr.

På trods af, at det kan være svært for en 6-årig at fatte, hvordan vores brød kan hjælpe børn så langt borte, kan børnene i børnehavklassen,

14 stk., vist godt være stolte af det fine resultat. Desuden var det en sjov dag!

Skolens andre klasser havde også sparebøsser, så ialt blev det til 1.645 kr. til FASTEAKTION 96.

Vibeke Jensen

Korsets tegn

Den nyoprettede DUK-teatergruppe i Odense havde sin debut 5. søndag i fasten med et fra polsk oversat passionsspil: Korsets tegn. En meget smuk optakt til den stille uge og påsken. Under sr. Teresa

Piekos' kyndige ledelse og instruktion gav DUK'erne den talrige fremmødte skare en god oplevelse.

Ved samme lejlighed var der også kirkekafe, hvor de unge solgte nogle påsketing,

som de havde arbejdet med i den sidste tid. Overskuddet fra salget af kirkaffen og et amerikansk lotteri er øremærket til Carians' fasteaktion. Det samlede beløb blev 2.625 kr. til glæde for børn i Peru.

Det var en smuk optakt til den stille uge og påsken i Odense med passionsspillet »Korsets tegn«, siges det i teksten bag på det tilsendte foto.

March for Jesus

Igen i 96 bliver der en verdensspændende March for Jesus. Nationalt er der focus på København, idet byen er kulturby i 1996, og derfor finder marchen også sted her.

March for Jesus er ikke noget nyt. Det nye er, at i år er vi en gruppe katolikker, der også går med og tilslutter os den fælles March for Jesus, hvor

der vil være kristne fra alle samfund.

Der marcheres i 170 hovedsteder, lørdag den 25. maj. Jorden rundt, døgnnet rundt, fra alle tidszoner vil der stige lovprisning og forbøn op fra kloden til Gud den Almægtige i Jesu navn. En dag, hvor bekendelsen af Jesus som Guds Søn får lov til at tone

klarere frem end alle vores forskellige mærkesager i kirkesamfundene.

Pinselørdag - kom og vær med. Se efter et banner, hvor der står den katolske kirke, og tilslut dig gruppen.

Det sker pinselørdag den 25. maj kl. 13.00 på Axeltorv.

Pastor Benny Blumensaat

20 unge firmet i Odense

Hvide søndag meddelte biskop Czeslaw Kozon under en meget smuk gudstjeneste firmens sakramente til 20 unge, og Sct. Albani Skoles pigeor forskønnede højtideligheden med deres opløftende sang.

Ved den efterfølgende reception overrakte menighedsrådsformand Jan Mrzyglod

hver af firmandene Det nye Testamente i den nye oversættelse. Han sagde i sin korte lykønskningstale bl.a.:

»Dette nye Testamente skal være jer et minde om denne store dag og samtidig være en påmindelse om, at jeres menighed og ikke mindst DUK/Odense er til for jer. Benyt jer af dem«.

Idéen med Det nye Testamente som gave kom fra menighedsrådet og bestyrelsen for DUK/Odense i fællesskab. Man håber dermed at styrke interessen for bl.a. DUK, som er af en anseelig størrelse i Odense (ca. 200 medlemmer).

Stinus Hahn

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås

On. d. 1. - to. d. 2.5.:

Ældresagen

Fr. d. 3. sø. d. 5.5.:

Tro og Lys.

Sø. d. 5. - to. d. 9.5.:

RUC

Ti. d. 7. - to. d. 9.5.:

DFU.

To. d. 9. - fr. d. 10.5.:

Lyngby-Taarbæk kommune.

Fr. d. 10. - lø. d. 11.:

FAKS.

Fr. d. 10.5.:

Kommunernes Landsforen.

Ma. d. 13. - ti. d. 14.5.:

Københavns Handelsskole.

Ma. d. 13. - ti. d. 14.5.:

Inst. Balter.

On. d. 15. - sø. d. 19.5.:

Idrættens lederakademi.

Ma. d. 20. - ti. d. 21.5.:

Berlingske Tidende.

Ma. d. 20. - on. d. 22.5.:

Præster fra Lübeck.

On. d. 22. - fr. d. 24.5.:

FAKS.

To. d. 23. - fr. d. 24.5.:

Undervisningsministeriet.

Ti. d. 28. - on. d. 29.5.:

Logopædisk Afdeling.

Ti. d. 28. - on. d. 29.5.:

RASK.

To. d. 30. - fr. d. 31.5.:

Birkerød kommune.

To. d. 30. - fr. d. 31.5.:

Ankestyrelsen.

Fr. d. 31. - sø. d. 2.6.:

Kirkerne Apostlene efterlod.

MARIA-ANDAGTER

i
Jesu Hjerter kirke,
Stenosgade 4, København
alle lørdage i maj:
den 4., 11., 18. og 25. maj
kl. 17.00

Aug. Ziggelaar S.J.

Sankt Andreas Bibliotek

(Bispedømmets teologiske bibliotek)
Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90 - Giro 212 4084

Åbent tirsdag - torsdag kl. 10-16.

ÅRETS LOPPEMARKED

12. maj 1996 fra kl. 10.30 til 15.00 på Nordvangsgård, Blatrup Byvej 4, Birkerød

MANGE BODER med masser af spændende tilbud.

AUKTION afholdes

Der er også CAFETERIA med smørrebrød, kager, kaffe, the, vin og øl. Der er is og pølser.

ALT TIL RIMELIGE PRISER

Tag familien med, kom og oplev markedsstemningen, se en masse sjove ting og GØR ET GODT KØB!

Retræte for damer

afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 19. august med ankomst kl. 17 og slutter fredag den 23. august efter morgenmaden og fejring af den hl. messe.

Retrætens præst: p. Paul Marx, om: Emnet: Hvem siger Gud, at jeg er? Pris pr. deltager: kr. 675,-, alle har eneværelse.

Man bedes ved tilmelding sende et depositum på kr. 100,- til: Agnethe Emmerich, Lahngade 11, 5000 Odense C. Der kan søges tilskud på samme adresse.

ACADEMICUM CATHOLICUM 1896 - 27. MAJ - 1996

AC's 100 års jubilæum fejres på selve jubilæumsdagen, mandag den 27. maj med følgende program, hvortil alle er hjertelig velkomne:

Kl. 11: Pontifikalmesse med biskop Czeslaw Kozon i Sankt Augustins kirke, Jagtvej 183. Sang ved Jesu Hjerter kirkes kor.

Efter messen bydes der på en let buffet i Niels Steensens Gymnasiums lokaler. Kl. ca. 13.30: Foredrag i Englesalen ved prof. Olaf Pedersen om "Tro og viden". Derefter overbringelse af hilsener og selskabeligt samvær.

Pilgrimsbustur til Polens største Helligdom 7. Til 16. Oktober 1996

-Lichen
-Czestochowa,
Den sorte madonna
-Krakow
Lagiawnik, Sr. Faurstina
-Auschwitz
-Warsawa
Papieżsko
-Niepokalanow

Pilgrimspræst, Martin Bergsøe
Pris kr. 3500,00 inkl. ½ pension i Polen.
Arrangør: Gosia Gatzwiller & Erik Hein
Holger Danske Bustrafik A/S
70 11 12 00

Den nordiske valfart til Lourdes 3. juli til 10. juli 1996

8 dages flyrejse fra København med fuld pension. Ens pris for alle deltagere på hotel kr. 5.300,-. Præster, læger og sygeplejersker ledsager valfarten. Hurtig tilmelding nødvendig.

Den nordiske valfart til Lourdes,
Skovgårdsvej 11, DK-2920
Charlottenlund.

Tlf. (45) 42 28 39 83 Marina Steensen og (45)
39 29 92 23 Philippe Hanus (begge træffes
hverdage kl. 20-21).

Tag på Pilgrimsrejse!

Der arrangeres rejser til følgende pilgrimssteder:

Fatima i Portugal 8. - 19. maj
Medjugorje i Bosnien 19. - 30. juni
Norditalien 28. sept. - 6. okt.

Rejserne er arrangeret af Maria Truelsen i samarbejde med pastor Benny Blumensaat, som vil være vores spirituelle guide.

Ring til Maria Truelsen for program og tilmelding: tlf. 36 45 12 60.
eller evt. Erik Hein: tlf. 42 81 22 44.

Holger Danske Bustrafik A/S

DUK-KALENDER

LEDERTRÆNING den 2.5.-5.5. på Ørn for alle landets KUK-ledere, potentielle KUK-ledere samt interesserede. Alder oplyses senere. Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse (dog kr. 225,- for dem over 30 år).

BØRNEDAG den 5.5.1996 kl. 12.00-17.00, Frederiksberg Have på plænen foran slottet. Alder: 7-12 år, men tag bare familien med på skovtur. Medbring frokost og tæppe til at sidde på.

UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og 300,- kr. for lejre. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adresse:

Postnr./bv:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja Nej

Deltaager i fællesrejse

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Diverse

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Stor-København. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Tak

Hermed vil jeg gerne sige hjertelig tak for alle hilser, blomster og gaver og en særlig tak til alle, der glædede mig ved at deltage i festmessen og receptionen i anledning af min runde 60-års fødselsdag.

Pater Wladyslaw Zdunek, C.Ss.R.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Aarhus Boghandel
Ryesgade 28, P.B. 533
8100 Århus C.
Tlf.: 86 12 66 30.
Fax: 86 12 89 00.

Katolsk Information
Ryesgade 28, P.B. 533
8100 Århus C.
Tlf.: 86 18 53 90
Fax: 86 12 89 00.

Salg og service

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD
ADVOKATER UDEN OMSVÆR

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbohandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE
V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og forsikringservice, uafhængig af de enkelte forsikringselskaber i:

- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LAVER SPECIALFORSIKRINGER FOR
KATOLSK KIRKER - RING OG FOR-
HØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT
TAGE OS MED PÅ RÅD!

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professional hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Annoncer i
»katolsk orientering«

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eftf.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Stor-København.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FR

Jørgen Brangstrup

Sk. Olgade 10 · Roskilde · 46 35 10 15

det er altid sikkert med en registreret revisor

Dokumentet fra ordenssynoden

Fortsat fra forsiden

På alle planer skal kvindelige ordensfolk have bedre muligheder for at tage del i arbejdet, fortsætter paven. De skal inddrages i beslutningsprocesser frem for alt der, hvor det drejer sig om dem selv. Søstre skal fremme en »ny feminisme«, der vil sejre over al vold mod kvinder og over enhver form for udnyttelse og diskrimination.

De mange nye sammenslutninger af mennesker, der lever et gudviet liv, må ikke opfattes som alternativer til de gamle ordenssamfund, understreger paven i sin skrivelse. Derfor er det også nødvendigt at fastlægge kriterier for godkendelse af nye fællesskaber, der grundlægges.

Der lyder desuden en kraftig opfordring til de ordensfolk, der er beskæftiget med undervisning og med sjælesorg i sogneregi, om at samarbejde med biskopperne.

»De forandringer, der foregår i samfundet, og det faldende antal nye ordenskald lægger en tung byrde på ordenslivet i nogle dele af verden«, indrømmer paven i sin skrivelse. Andre steder, for eksempel i de unge kirker i den 3. verden og i lande, hvor de kristne gennem længere tid har været forfulgt, ser man, hvordan det blomstrer. Nogle ordenssamfund synes at være ved at dø ud; andre står foran en nødvendig og til dels smertefuld reorganisation.

Men de forskellige vanskeligheder må »under ingen omstændigheder føre til, at man mister troen på den evangeliums kraft, der er i det gudviede liv«, siger paven. Han opfordrer alle ordner til »modigt på ny at fremhæve deres grundlæggers initiativ, opfindsomhed og hellighed som et svar på de tidens tegn, der viser sig i verden af i dag«.

Vatikanet fordømmer angreb

Fortsat fra forsiden

sigt til den internationale folkerets regler. Dertil hører forbudet imod at angribe civile mål. Også israelernes befaling til den libanesiske befolkning om at forlade deres land strider imod de humanitære forskrifter.

Mere end 90 libanesere og to FN-soldater fra Fidji-øerne blev dræbt ved angrebet på FN's flygtningelejr ved Kana. Flere FN-soldater samt civile blev såret.

Ifølge israelske oplysninger skal Hisbollah kort forinden have affyret raketter fra et sted i umiddelbar nærhed af FN's kvarter med kurs mod det nordlige Galilæa.

Clemens August von Galen, biskop af Münster i årene 1933-46, var en af de kendte gejstlige, der sagde nazismen imod. Den nuværende hyrde for hans hjord, biskop Reinhard Lettmann, sammenligner ham med oldtidens kristne, der frimodigt forkyndte Guds ord for deres hellenistiske omgivelser. Pave Pius XII udnævnte von Galen til kardinal for 50 år siden, den 21. februar 1946; kardinalen døde få dage senere. Foto: KNA.

»Kirkefolkets ønsker«: Ikke noget møde mellem initiativtagerne og paven

Bonn (KNA) - Ifølge formanden for den tyske bispekonference, biskop Karl Lehmann, kommer initiativtagerne til »kirkefolkets ønsker« ikke til at mødes med pave Johannes Paul II, når denne besøger Tyskland til sommer.

Programmet er meget tæt, og paven må tage hensyn til sin alder og sit helbred, siger Lehmann til KNA og tilføjer:

»Der er ikke mulighed for samtaler med grupper af nogen art. Og paven vil sikkert tale på en sådan måde, at enhver kan høre, at han er her for alle. Det gælder biskopper, præster og lægfolk, dem til venstre, dem til højre, udlændinge og tyskere.«

Pavens tredje besøg i Tyskland finder sted i dagene 21.-23. juni. Initiativtagerne til »kirkefolkets ønsker« har

meldt sig som interesserede i et møde med »broder pave«.

Lehmann understreger, at kun ganske få mennesker i samme grad som paven kan siges at være indbegrebet af moralske standarder. Det kan de, der ikke bryder sig om ham, heller ikke bortforklare.

Selv om folk i Tyskland ikke reagerer lige så spontant som man gør i mange udviklingslande, vil et pavebesøg altid være et lyspunkt. Han kommer med håb og fortrosthed, og han opfordrer til forsoning, siger biskoppen.

Ud over indre, tyske aspekter forventer Lehmann, at paven i sin tale ved Brandenburger Tor vil komme ind på forbundsrepublikkens forhold til naboerne mod øst, ikke mindst Polen.

Frans af Assisi relikvier udstillet

Kutten her til venstre, der minder om et fugleskræmsel, har tilhørt den hellige Frans af Assisi. Det har taget to år at restaurere kapellet i franciskanerklostret, hvor relikvierne befinder sig. Nu kan man se ordensreglen på pergament, sandaler og svededug foruden kutten her. Den hvide klædning, i hvilken Frans blev lagt i graven, må man vente på lidt endnu; rester af blod skal undersøges nøjere. Foto: KNA

Den ukrainske kirke repræsenteret i Rom

Vatikanet (KNA) - Fremover vil der være en officiel repræsentant for den ukrainsk-katolske kirke i Rom. Paven har stadfæstet beslutningen herom, der blev truffet på den sidste ukrainske synode, og udnævnt msgr. Ivan Choma til prokurator for den ukrainske storærbiskop.

Choma blev præsteviet i Rom i 1949 og viet til biskop i 1977. I årene 1962-1982 var han generalsekretær for den tidligere storærbiskop, kardinal Josyf Slipyj. Fra 1969 til 1985 var Choma rektor for Sancta Sophia kollegiet i Rom. Derefter blev han rektor for et katolsk universitet i Ukraine.

Samtidig oprettede paven

eksarkatet Kiev-Wyschorod og udnævnte den 63-årige msgr. Lubomir Husar til dets første eksark. Et eksarkat er en forvaltningsstruktur for et område med meget få troende.

Husar udnævntes i 1985 til generalvikar for kardinal Myroslaw Lubachivsky. I 70'erne var han superior for Studion-klostret i Grottaferata uden for Rom. Husar blev biskop i 1977 og har i perioder været archimandrit for studiermunkene i Europa og Amerika. For tiden arbejder han på at få grundlagt et kloster for denne orden i Ternopil.

Colombia: Ærkebiskop kræver præsidentens afgang

Bogota (KNA) - Formanden for den katolske bispekonference i Colombia, ærkebiskoppen af Bogota, Pedro Rubiano Saenz, kræver præsident Ernesto Sampers afgang.

Efter den politiske krise, der er udløst af korruption og narkohandel, er Sampers afgang det eneste, der kan bane vej for en ny begyndelse, sagde ærkebiskoppen til journalister i Bogota. Den indsats imod narkohandel og korruption, som præsidenten har iværksat, betegner han som »latterlig«. Det er nødvendigt at skære igennem for at genoprette en moralsk forsvarlig, politisk basis og for at

»standse infiltrationen af narkopenge i det politiske system«. Der må gøres ende på korruptionen, sagde han, og det kan kun ske, ved at et nyt hold politikere kommer til.

Fire colombianske parlamentarikere står allerede tiltalt for korruption i forbindelse med narkohandel. Generalstatsadvokaturen menes at være i gang med undersøgelser af forholdene for yderligere 20. Desuden skal tolv ud af femten medlemmer af den undersøgelseskommission, der arbejder med sagen imod præsidenten, selv være indblandet i korruption.

Ærkebispedømmet
Wien planlægger
gratis kirkeblad

Wien (KNA) - Ærkebispedømmet Wien har planer om til efteråret 1996 at udsende et gratis kirkeblad til alle katolske husstande.

Wolfgang Bergmann, der er leder af det nye kontor for kommunikation, udtalte for kort tid siden, at vi som kirke skylder mennesker en information. Kirken må af sig selv henvende sig til mennesker og ikke forlange, at katolikker skal købe en avis for at få noget at vide om deres kirke.

Man har planlagt et oplag

på 900.000. Om det nye kirkeblad betyder døden for det hidtidige »Wiener Kirchenzeitung« kom Bergmann ikke ind på. I øjeblikket arbejdes der på det nye kirkeblad, der bliver gratis og vil udkomme én gang månedlig.

Det vil ikke blive en reklametryksag, men en tjenesteydelse, sagde Bergmann. Konceptet vil være klart til sommer, men det er endnu ikke afgjort, hvornår det første nummer af kirkebladet vil udkomme.

katolsk orientering

Redaktion:
Pæstor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Heibred Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafia
og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 40 75 og 97 22 40 54.
Udgiver: Ansvarstiftelsen
Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 16.500.

Næste nummer
udsendes
den 15. maj

Katolske journalistmøder, side 2
 Dekret fra biskoppen, side 3
 Valfarterne til Åsebakken og Øm, side 5
 Fra et katolsk kvindemøde, side 6-7
 AC 100 år, side 9

katolsk orientering

Pastoralrådet har fået nye foreløbige vedtægter

Biskop Czeslaw Kozon har med et dekret den 30. april sat de gamle vedtægter ud af kraft

For ikke at forlænge en tilstand af uklarhed har biskop Czeslaw Kozon sat de hidtidige vedtægter fra 1992 ud af kraft; de er erstattet af nye vedtægter, som er trådt i kraft den 30. april 1996.

Der er af forskellige årsager ikke udarbejdet retningslinier for samarbejdet mellem Pastoralrådets Forretningsudvalg og Økonomisk Råd. Begge arbejder med gyldige, men modstridende vedtægter; det har skabt en del rådvildhed, siger biskoppen i et brev til pastoralrådet og til præsterne. I dekretet benyttes formuleringen »kompetenceproble-

mer i forhold til andre gremier, hvorfor en ny vedtægt har vist sig stadig mere påkrævet.«

De nye vedtægter er foreløbige. I dekretet beder biskoppen nemlig pastoralrådet om at færdiggøre vedtægten med henblik på en definitiv udgave. I det medfølgende brev til rådets medlemmer og til præsterne, siger biskoppen, at en »fortsat diskussion på det nye grundlag er nødvendig.« Med det nye grundlag henviser biskoppen til kirkeretten vedrørende pastoralråd og biskoppens kompetence hertil.

Biskoppen formand for pastoralrådet

Kirkeretten foreskriver, at biskoppen skal være pastoralrådets formand, hvilket er medtaget i de nye vedtægter. Rådets hidtige formand og næst-

formand kaldes herefter for »moderator« og »vicemoderator«. I brevet til rådets medlemmer og præsterne siger biskop Kozon: »At biskoppen er formand, er en understregning af rådets rolle i forhold til ham og vil ikke betyde nogen indskrænkning af den hidtidige formands og næstformands rolle og arbejde.«

Nogle pastoralrådsmedlemmer er skuffede over måden, det er sket på og havde hellere set, at vedtægterne først blev drøftet på pastoralrådets møde 8. og 9. juni i Øm. Formand for rådet igenem 12 år, Jan Lange ønsker ikke at udtale sig før pastoralrådets møde.

Biskoppens brev og dekret bringes på side 3. »katolsk orientering« bringer i næste nummer en artikel om de nye vedtægter.

kk

Verdenskatekismen i revideret udgave

Vatikanet (KNA) - Den katolske Kirkes Verdenskatekismus, der udkom i 1992, vil inden længe foreligge i en bearbejdet udgave.

På enkelte områder adskiller den sig fra 1992-udgaven, udtaler ærkebiskop Crescenio Sepe, der er sekretær i Vatikanets kleruskongregation. Blandt andet er pave Johannes Paul II's encyklika fra

1994, »Evangelium vitae«, inddraget i bearbejdelsen. Denne indtager en mere restriktiv holdning til for eksempel dødsstraf.

Ifølge Verdenskatekismen fra 1992 kan dødsstraf retfærdiggøres i ganske få undtagelsestilfælde. I den omtalte encyklika er disse undtagelsestilfælde endnu færre.

Antipersonelminer bandlyses

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II forlanger antipersonelminer bandlyst.

I anledning af de afsluttede forhandlinger om en revision af FN's våbenkonvention beklager paven den frygtindgydende virkning, disse våben har især på børn. »Undlad at bruge disse dødens in-

strumenter; beslut jer i stedet for et definitivt stop for produktion og handel«, lyder opfordringen.

Paven beklager, at minerne kræver millioner af ofre i mange dele af verden, særligt i Cambodja, Angola, Afghanistan og Bosnien-Hercegovina.

Kristi Himmelfart. Loftmaleri i Vatikanet af Rafael. Foto KNA.

Den katolske skole i Nyborg lukker til sommer

Ingen katolske lærere og ingen katolikker blandt de kun 72 elever på Stella Maris Skole

Den 88 år gamle katolske Stella Maris Skole i Nyborg lukker, meddeler både Fyns Amtsavis og Morgenposten Fyns Stiftstidende i deres udgaver 25. april. Skoleleder Mogens Winther beklæfter lukningen, men ønsker ikke at udtale sig i sagen. Det har ikke været muligt at få en udtalelse fra formanden for bestyrelsen, viceborgmester fra Vejle, Svenning Ravn p.g.a. bortrejse.

Fyns Amts Avis skriver, at det ikke længere er muligt at drive Stella Maris Skole på et katolsk idégrundlag. Skolen

har ingen katolske elever, ingen katolske lærere og heller ikke skolelederen er katolik, og der er ikke udsigt til, at der vil komme en katolsk elevtilgang.

Forældrene ønsker at fortsætte som en kristen friskole

Forældrene blev informeret om lukningen i slutningen af april. På et efterfølgende møde blev der nedsat en arbejdsgruppe med seks forældre, som nu forsøger at oprette en kristen friskole.

Stella Maris Skole blev op-

rettet i 1908 af redemptoristerne i Odense og Sct. Hedvig Søstrene. Skolen havde dengang et kælderlokale under kirken. Seks år efter rejste søstrene fra Nyborg og skolen blev overtaget af Maria Søstrene. I 1931 begyndte de en nybygning bag kirken, som gennem en tunnel sattes i forbindelse med denne.

Maria Søstrene trak sig ud af skolen sidste år, og den overgik til Bispedømmet København. Skolen har i dag 72 elever fra børnehaveklasse til 10. klasse.

kk

Nordiske katolske journalister minder de nordiske biskopper om presseresolution fra 1966

Princippet er nødvendige for at katolsk presse kan bevare sin troværdighed

Katolske journalister fra de nordiske lande minder i en resolution den nordiske biskopkonference om en resolution helt tilbage til 1966. Resolutionen, der er vedtaget af nordiske katolske pressefolk i København 19.-20. november og som bringes i sin helhed nedenfor, tager principiel stilling til den katolske presses formål, arbejdsopgaver og etik m.v. Den blev i øvrigt også vedtaget med et klart flertal af den danske synode i august 1969.

»Når det gælder katolsk presse henviser vi til vedtagne principper, som er nødvendige for at den kan bevare sin troværdighed«, siges det i en medfølgende skrivelse til biskopperne. Det katolske redaktørmøde og UCIP-møde fandt sted på kursuscenteret Mariaholm uden for Oslo i weekenden den 26.-28. april i år.

Nordiske katolske pressefolks resolution fra 1966

Den katolske presse udgør en del af de respektive landes samlede presse. Dens formål er at bidrage til den samlede informationsformidlende og opinionsdannende presse i Norden og at virke som presseorgan for den katolske befolkning.

Den katolske presse i vore lande tager på journalistisk basis del i de pastorale og

apostoliske opgaver, hvis øverste ansvarlige instans er den lokale biskop.

De katolske pressefolks opgave er ansvarsbevidst at varetage den pædagogiske formidling af Det andet Vatikan-konciliums reformprogram. De ved sig forpligtet af koncillets målsætninger, når det gælder såvel forholdet til den ikke-katolske verden - kristen og ikke-kristen - som respekten for friheden og bredden i den indre-kirkelige katolske opinion.

Den katolske presse tilslutter sig principielt den sædvanlige nordiske presseetik, hvorunder forpligtelsen til en fuldstændig åben og ligevægtig information må forudsættes.

- Det er den ansvarlige redaktørs opgave i sin gerning at have pressens ideelle mål for øje og i troskab mod ytringsfrihedens ukrænkelige princip efter bedste skøn at arbejde for det, som han mener tjener kirken og samfundet.

- Redaktøren må respektere den objektive sandheds-søgende reportages principper, skelne klart mellem fakta og vurderinger og undgå fordækt propaganda. Den mening, bladet forfægter, skal fremgå klart som en redaktionel opfattelse både ved sit indhold og sin form.

- En redaktør forudsættes at dele sit blads katolske grundsyn, men inden for rammen af

dette skal han have frihed til at hævde sine meninger, selv om de i enkelte spørgsmål ikke deles af udgiveren. Kommer han i uløselig konflikt med den lokale biskop, forpligter han sig til at trække sig tilbage fra sin stilling.

- Redaktøren har det personlige og fulde ansvar for bladets redaktionelle indhold, og han må ikke lade sig påvirke til at hævde meninger, som strider mod hans samvittighed og overbevisning. Han leder og har ansvaret for sine medarbejderes virksomhed.

Mødet i Oslo

De nordiske journalister og redaktører hørte fredag aften i Oslo på en paneldebat om emnet »Det flerkulturelle Norge - dialog eller vandtætte skodder.« To af paneldeltagere var indvandrere, der

Redaktøren har det personlige og fulde ansvar for bladets redaktionelle indhold, siges det i resolutionen.

rejste spørgsmålet, om i hvor høj grad medierne er de nye landsmænds medier. Der var en kraftig opfordring til journalisterne om at gå bag ansigterne på de mennesker, man møder.

Lørdag var afsat til en presseetikdebat ved Erland Lyngve, der kom ind på pressen som samfundsrevser; ingen må kunne rejse tvivl om journalistens habilitet. Senere

talte Knud Kluge om »Katolsk presse - kritisk loyalitet« med udgangspunkt i »katolsk orientering«s retningslinier og Vatikanets pastoralinstruktion »Fællesskab og fremtid«. Han konstaterede, at bladet ligesom flere af de øvrige nordiske katolske blade var lidet journalistisk kritiske og absolut loyale både mod udgiverne og kirken som sådan. Sveriges nyansatte informati-

onsmedarbejder, Eva Janzon redegjorde kort om »Den katolske kirkes Informationstjeneste i Sverige«, en tjeneste flere andre savnede i deres lande.

Søndag formiddag informerede Generalsekretær Joseph Chittilappilly om arbejdet i Den Katolske Presses Verdensunion (UCIP) og om bl.a. mødet i Krakow (se nedenfor). kk

Præsidenten for Verdensunionen af Katolske Journalister, Günther Mees:

Kirken bør være tolerant og høre på andre meninger

Krakow (KNA) - Günther Mees, præsident for Den katolske presses Verdensunion (UCIP), opfordrer kirken til at være tolerant og til at høre på andre meninger om de grundlæggende ting. Kun med denne indstilling kan kirken være en vejviser i en verden, der ikke længere kendetegnes ved en ensartet verdensanskuelse, sagde Mees som optakt til UCIP's rådsmøde i Krakow i april.

Kristne må vise, hvordan det er muligt uden diskriminering at føre en dialog mellem forskellige grupper, fortsatte han; for den, der undgår diskussioner med grupper af anden observans, »lukker sig inde i sin egen grav«.

Katolske journalister kan lære af hinanden

Ifølge Mees vil UCIP igen sine medieeksperter hjælpe med til at udfri det menneskelige samfund »af krigen mellem verdensanskuelser, af hadets forviklinger og af den lammende materialisme« og medvirke til at virkeliggøre menneskets værdighed. Og her tænker UCIP ikke bare på de katolske trosfæller.

Günther Mees.

Mees pegede endvidere på, at der i hele verden foregår en afkristianisering, og at det derfor er en kendsgerning, at ny-evangelisering er nødvendig. Katolske journalister - i Latinamerika, i Afrika, i Asien eller i Europa - kan lære af hinanden, hvordan værdier som frihed, menneskeværd og retfærdighed kan forsvares, styrkes og garanteres.

Det er ikke uden grund, UCIP valgte Krakow til dette års rådsmøde, understregede Mees. Kommunismens sammenbrud har igen flyttet Europas midte mod øst; Polen er nu igen geografisk placeret

midt i Europa. Også åndeligt må landet igen i højere grad opfatte sig selv som toneangivende, sagde han; det gælder også for de andre lande i den tidligere østblok - Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet og de baltiske stater.

Verdens største medieorganisation

Ifølge Mees' oplysninger har UCIP, der er grundlagt i 1927, i mellemtiden udviklet sig til »verdens største og mest aktive, katolske medieorganisation« Kongresserne i Brasilien i 1992 og i Østrig i 1995 samlede deltagere fra 106 lande, og for første gang kom et fler-

tal af deltagere fra lande uden for Europa.

Inden for UCIP er det i dag de yngre og de kvindelige medlemmer, der slår tonen an, fortsatte han; »network of young journalists« tæller mere end 3.000 medlemmer.

35 deltagere fra den såkaldte tredje verden deltog i kongressen i Luxembourg i 1991. Seks år senere, i Wien, kom der 50. Da UCIP i 1980 holdt kongres i Rom, deltog 492 delegerede fra 70 lande, deriblandt 21 fra Afrika, Latinamerika og Asien. I Dublin kom der 315 fra 64 lande, heraf 84 fra de samme lande.

I 1986 blev kongressen for første gang holdt i Asien, i den indiske by Delhi; her samledes 382 deltagere fra 61 lande. Af dem kom, hvis man ser bort fra inderne selv, 97 fra den tredje verden. Da UCIP i 1989 holdt verdenskongres i den tyske by Ruppolding, mødtes 79 delegerede fra 79 lande, heraf 183 fra lande uden for Europa.

KNAs chefredaktør æresmedlem af UCIP

Karl Heinz Hock, der er chefredaktør for det tyske pressebureau Katholischen Nachrichten-Agentur (KNA), er udnævnt til æresmedlem af Den katolske presses Verdensunion (UCIP).

Karl Heinz Hock har indlagt sig fortjeneste i kirken, fordi det er lykkedes for ham

ved KNAs kvalificerede arbejde at vække den ikke-kristne offentlighed interesse og forståelse for den katolske kirkes opgaver og målsætninger, udtalte UCIP's præsident, Günther Mees ved møde for nylig i Krakow, Polen.

(»katolsk orientering« benytter KNA).

Helligånden - Fællesskab og håb

Sommeruge med biskop Martensen for familier med børn, enlige, unge og gamle

Sønd. d. 7.7. kl. 15 - sønd. d. 14.7. efter frokost.

Lederteam:

Hildegard Doods, Birthe og Erik Eiebo, Niels Engelbrecht, Hans-Henrik Langsted, Felicity Pors.

Pris:

Voksne: kr. 1.465,-
Børn: 12-15 år kr. 765,-
3-11 år kr. 465,-
0-2 år kr. 0,-

Prisen er beregnet efter, at alle giver en hånd med ved borddækning og opvask. Sengetøj medbringes eller lejes på stedet for 30 kr.

Nu kun få ledige pladser til familier med børn.

Tilmelding: Inden 1. maj 1996 ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 4429 eller check til:

Magleås Kursuscenter

Høsterkøbvej 6
3460 Birkerød

Biskoppens brev til pastoralrådets medlemmer og til præsterne

Vedlagt sendes dekret om indførelse af nye vedtægter for Pastoralrådet samt de nye vedtægter.

Gennem flere år har der ind imellem været tale om en revision af vedtægterne, f. eks. vedrørende rådets sammensætning. Oprettelsen af Økonomisk Råd den 10. juni 1994 har yderligere nødvendiggjort, at Pastoralrådet og dets forretningsudvalgs kompetence blev formuleret på en anden måde.

De i oprettelsesdekretet lovede retningslinier for samarbejde mellem Pastoralrådets forretningsudvalg og Økonomisk Råd er af forskellige årsager såsom bispeskift og alment arbejdspress ikke blevet udstedt, en omstændighed, der også har øget uklarheden vedrørende forretningsudvalgets kompetence.

De manglende retningslinier samt den omstændighed, at to gremier arbejder med hidtidige gyldige, men også modstridende vedtægter, har i det forløbne år skabt en del rådvildhed både generelt og ved behandlingen af enkelt-sager.

Derfor har behovet for en hurtig afklaring trængt sig stadig mere på, og skønt den umiddelbart nærliggende procedure ville have været en regulær behandling i Pastoralrådet med den tid, det tager, er jeg kommet til den overbevisning, at denne fremgangsmåde på dette afgørende tidspunkt ville have forlænget tilstanden af uklarhed.

Derfor sættes de hidtidige vedtægter for Pastoralrådet af 17. september 1992 ud af kraft og erstattes af nye udstedt dags dato. Som det fremgår af det ledsagende dekret gør disse vedtægter ikke krav på at have nået deres endelige udformning, hvorfor en fortsat diskussion på det nye grundlag er både nødvendig og ønskelig. Kun ligger de ting fast, som foreskrives i Kirkeretten vedrørende pastoralråd og biskoppens kompetence i almindelighed. At bringe vedtægterne i overensstemmelse med Kirkeretten har således også været et vigtigt anliggende og præger formuleringen og strukturen.

Nogle vil sikkert mene, at

dette indgreb er drastisk; men de ovennævnte omstændigheder, især behovet for tilpasning til Kirkeretten og afklaringen i forhold til Økonomisk Råd har nødvendiggjort det.

Når dette er sagt, står det dog også klart, at Pastoralrådets virke og muligheder fortsat er righoldige og på de fleste områder slet ikke ændret. At biskoppen er formand, er en understregning af rådets rolle i forhold til ham og vil ikke betyde nogen indskrænkning af den hidtidige formands og næstformands rolle og arbejde.

Nogle vil måske også mene, at det grundlag, de i 1994 blev valgt på, ikke længere eksisterer. Også hvad dette angår, er der kun tale om en præcisering af, hvad der jævnligt er understreget på de enkelte møder, nemlig at Pastoralrådet er rådgivende.

De mange talenter og initiativer samt den store arbejdsindsats vil fortsat kunne komme til udtryk. Derfor håber jeg, at Pastoralrådet fortsat må blive betragtet som bispedømmets forum for dialog og idéudveksling til fremme af Kristi sag.

På opfordring er der tidligere indkommet en del ændringsforslag til vedtægterne. Disse er kun i begrænset omfang medtaget i de nye vedtægter, da de for det meste drejede sig om rådets sammensætning og størrelse, og der ikke har været tid til at behandle dem grundigt. For disse områders vedkommende gælder indtil videre de hidtidige vedtægter. De relevante paragraffer udsendes som et særligt sæt vedtægter, således at man efter behov kan foretage ændringer her, uden at ændre hovedvedtægten.

En første diskussion vil naturligt nok foregå på det kommende pastoralrådsmøde den 8.-9. juni. Jeg håber, at de nye vedtægter både må gavne arbejdet i rådet og være et brugbart grundlag for udarbejdelse af senere vedtægter. Med de bedste ønsker for det videre fælles arbejde sender jeg de venligste hilsener

+ Czeslaw Kozon

København, den 30. april 1996

Biskoppen beder nu pastoralrådet om at være med til færdiggøre den ny vedtægt med henblik på en definitiv udgave, siges det i dekretet. Det samme gælder vedtægten for pastoralrådets sammensætning og for valg hertil.

Dekret om ny vedtægt for pastoralrådet i Bispedømmet København

1. Ved et dekret af 22. juli 1970 oprettede biskop Hans L. Martensen pastoralrådet i bispedømmet København og godkendte dets vedtægt (jfr. nr. 17). Oprettelsen af et pastoralråd skete i henhold til det 2. Vatikankoncilts ønske om at inddrage ikke mindst lægfolket i hele Kirkens apostoliske sendelse, og biskoppen citerer den dogmatiske konstitution om Kirken nr. 33: »Lægfolkets apostolat er delagtighed i selve Kirkens frelsebringende mission. Til dette apostolat bemyndiges alle af Herren selv ved dåben og firmelsen« (jfr. dekretet nr. 2).

2. I dekretet om Lægfolkets Apostolat hedder det: »Der skal så vidt muligt i bispedømmene være råd, som er til hjælp for Kirkens apostoliske arbejde, hvad enten det er på evangeliseringens og helliggørelsens område, eller på det karitative og sociale eller andre områder. Det er hensigtsmæssigt, at gejstlige og ordensfolk samarbejder med lægfolket« (nr. 26).

3. I dekretet om biskoppernes hyrdeembede i Kirken anbefales det udtrykkeligt, at der »oprettes et særligt pastoralråd, som biskoppen selv er formand for, og som særligt udvalgte præster, ordensfolk og lægfolk har sæde i. Dette råds opgave skal være at undersøge, overveje og fremsætte praktiske forslag vedrørende det pastorale arbejde« (nr. 27).

4. Paul VI citerer i motu proprio *Ecclesiae Sanctae* om iværksættelse af koncilsteksterne den sidste sætning med den vigtige tilføjelse: »for at gudsfolkets liv og aktivitet må blive i stadig mere samklang med Evangeliet« (nr. 16 § 1).

5. Med disse vigtige tekster er der lagt et teologisk grundlag for udvikling af pastorale organer i de enkelte bispedømmer, der alene har til formål at gøre Kirken i stand til i vor tid at udfylde den opgave, Kristus har betroet den. Et overordnet synspunkt i koncilets belæring om hele Kirkens apostoliske sendelse er, at alle katolikker, omend hver på sin måde, har del i den og derfor også har et medansvar for den.

6. Det er den universelle og den lokale kirkerets opgave nærmere at formulere, hvordan dette fælles ansvar skal komme til udtryk. Et fælles ansvar indebærer et samarbejde, og et samarbejde indebærer en stadig dialog, som Paul VI formulerede det i rundskrivelsen *Ecclesiam suam*. En lytten først og fremmest til Kirkens Herre og dernæst til hinanden i Kirken. Derfor bliver begrebet høringsret et nøglebegreb i kirkeretten. Det er en af kirkerettens fornemste opgaver at definere, hvordan den enkelte og grupper i Kirken kan komme til orde, når der skal træffes beslutninger af kompetente myndigheder.

7. Pastoralrådet skal som hid-

til være det fornemste organ i bispedømmet for denne dialog mellem præster, ordensfolk, lægfolk og biskop. Biskop Martensen forudså i oprettelsesdekretet, at justeringer og ændringer kunne blive nødvendige (jfr. nr. 14) både af hensyn til de erfaringer, man måtte gøre, og til den universelle kirkeret, der endnu ikke forelå, og han skrev: »Da vi under ingen omstændighed ønsker at skabe en kirkeret, der er isoleret fra den øvrige Katolske Kirkes, vil en vedtægt ikke få permanent karakter uden at være forelagt den Hellige Fader til hans udtalelse og godkendelse. Uden en sådan godkendelse vil vedtægten i øvrigt ikke uden videre have gyldighed ud over min embedstid« (nr. 15).

8. Da jeg tiltrådte som biskop, var det en af mine første embedshandlinger ved dekret af 19. maj 1995 at forny pastoralrådets mandat, da pastoralrådet i henhold til kirkeretten (can. 513 § 2) var ophørt at eksistere ved bispeskiftet. I samme dekret får rådet i opdrag at arbejde med nødvendige vedtægtsændringer, et arbejde der har været i gang siden. Dette er dog en langvarig proces, hvis foreløbige resultater ikke har kunnet løse kompetenceproblemer i forhold til andre gremier, hvorfor behovet for en ny vedtægt har vist sig stadig mere påkrævet.

9. Efter at det biskoppelige

råd og andre organer er blevet hørt, er der udarbejdet en ny vedtægt for pastoralrådet, som jeg har besluttet at sætte i kraft for nærværende ved dette dekret. Samtidig ophæves vedtægten af 17. september 1992.

10. Jeg beder nu pastoralrådet være med til at færdiggøre vedtægten med henblik på en definitiv udgave, jfr. § 8. Det samme gælder vedtægten for pastoralrådets sammensætning og for valg hertil. De i den hidtidige vedtægt indeholdte paragraffer herom bliver indtil videre uændret og udsendes nu som selvstændig vedtægt.

Givet ved Sct. Ansgars Kirke, København

den 30. april 1996
+Czeslaw Kozon
Biskop

Biskop Czeslaw Kozon

Psykiatrien og skriftemålet

Selv om Freud var jøde, så var han dog trods alt vokset op i det katolske Østrig. Og selv om Jung var kritisk fritænkter, så søgte han dog, - eller måske netop derfor, tilbage til grundkildene, - til skolastikken. Hans besøg hos dominikanerne åbnede for disse kilder. Det er da også bemærkelsesværdigt at se, hvor grundlæggende ens, netop denne klassisk katolske sjælesorg er med de videnskabelige erfaringer, man siden har nået inden for psykiatrien:

Er der et alvorligt besluttet ønske om at komme fri af sin sindslidelse, så gives 'absolutionen' også.

'Ransager man sin samvittighed' ved at gå bag om til det ubevidste for at 'sætte navn' på det, der binder, vil 'udfrielsen' også ske.

Kan man herfra gå videre, med en stadig alvorlig beslutning om at 'omvende sig', - gå ind til et nyt liv, så modtager man også det nye liv.

Og hvis man her i 'det nye liv' efteranalyserer, kan man erkende fortidens fejtagelser og ruste sig imod dem, så de ikke gentager sig i livet fremover.

Man kan sige, at man her i psykoanalysen eller i terapien, har sat sig uden for kirken og hermed tabt den sakramentale nåde, hvis man da før har været inden for. Men ser man på det almindelige skriftemål af i dag, må man modsat sige, at præsten i alt for høj grad har tabt den klassiske

visdom, til at 'skelne mellem ånderne' og herved også til at bringe den skriftende til erkendelse af sin egen situation. Præsten har for så vidt hele psykoterapeutens apparat i sin skolastiske tradition, men opgiver at bruge det i en misforstået tro på, at Vor Herre selv vil løse de psykiske komplikationer, alene ved sakramentets nåde.

Vel er det rigtigt, at kun Kristus selv kan løse sjælen ud af den ondes vold, og at kun Han kan rense det dybe betændte sjælesår. Men lige som lægens patient også kan få fjernet noget sygt og betændt, så er behandlingen dog ikke færdig efter endt operation. For efter operationen er der et operationssår, som skal plejes og herefter igen en instruktion som skal gives, for hvordan det nye liv skal leves.

Præsten er stadig forvalteren af det almindelige sakramentale skriftemål, men efter dette har både præsten og vi som menighed (kirke) meget at lære og at udføre. Her har psykoanalysen og -terapien udviklet sig ganske betydeligt, medens kirken (præsten) på samme felt er faldet katastrofalt bagud, - ikke mindst her hjemme. Uanset hvor i landet man går til søndagsmesse, så ser vi alle steder, både alvorligt sindslidende og dybt neurotiske mennesker, blande sig med de almindelige kirkegængere. Men jeg har alligevel aldrig hørt en præst opfordre disse mennesker til

at komme ind til ham efter messen. For at få talt ordentlig om det som piner dem. Tværtimod har jeg alt for ofte set præsten undgå sådanne mennesker, og endda anbefalet dem til stedet for at gå til psykiateren, hvis de blev for påtrængende.

Selv om Freud vel stadig har en dominerende plads som psykiatriens fader, og selv om der inden for lægevidenskaben stadig findes en kritisk skepsis over for det kirkelige, så har vi dog i dag også psykologer, psykiatere og terapeuter som ikke deler denne skepsis, men også kan gå med ind på troens vej.

Men også på andre måder er udviklingen ved at tegne et nyt billede. Psykoanalysen eller psykiatrien udøves i dag ikke kun som en lægevidenskabelig disciplin. Også her er man ved at finde tilbage til udgangspunktet ved at inddrage både kunsten og filosofien.

Her ville det være velgørende om præsten også ville være med til at øve barnhøjertighed og lindre sjælens smerter. Med præsten som sakramenternes forvalter, kunne de lidende sjæle her modtage Kristi helbredende nåde, og i et sandt diakoni, kunne den kunstner, filosof, psykiater eller socialrådgiver som også har troen, da træde ind som den, der efter sakramentets meddelelse eller efter evangeliseringen, kunne følge op med omsorg og sjælens 'sygepleje'. Og også her bur-

de man lade troen udvikle sig ved samværet og samtalen (undervisningens) katekese.

Ser vi på de store sociale projekter i Danmark, så er Socialministeriet netop ved at sætte et stortilet afvænningsprojekt for narkomaner igang, efter italiensk kirkeligt forbillede.

Fra dansk side har man brugt flere år på at sætte sig ind i disse italienske psykoterapeutiske metoder, der giver overraskende gode resultater. Det står helt klart, at det er denne kombination af klassisk katolsk sjælesorg og psykiatri (diakoni), som giver udslaget. Om metoden så er anvendelig her under vor socialdemokratiske tradition og uden den sakramentsforvaltende præsts medvirken, kan kun tiden vise. Men metoden har klart nok gjort indtryk, helt op i det evangelisk-lutherske nord.

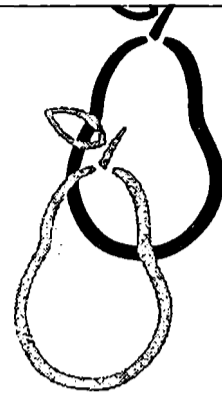
Joost Dahlerup
Det kristne Arbejdsfællesskab.

(Forkortet af red.)

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Henvendelse: Redaktionskontoret, Vesterbrogade 28,4., 1620 København V. Telefon 31 21 14 44.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning.

Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger.

Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

Statsautoriseret revisionsrådgivningsfirma

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	lf. 74 75 18 00	
København	lf. 33 26 70 00	Vejen	lf. 75 36 02 11
Tåstrup	lf. 42 52 08 00	Århus	lf. 86 28 48 44
Vordingborg	lf. 53 77 11 66	Holstebro	lf. 97 41 22 11
Odense	lf. 66 15 65 55	Aalborg	lf. 98 18 41 22

Paven som »Kristi stedfortræder«

Den første pave, der brugte titlen om sig selv, var Hadrian IV. (1154 til 1159). Han var englænder, og det er formodentlig fra dette område, at han tog titlen med sig.

Den havde været brugt af enkelte biskopper samt af nogle angel-saksiske konger. Pave Innocens III (1198-1216) indførte denne titel som helt officiel betegnelse og reserverede den for paven, så vidt jeg ved. Det er så blevet videreført til vore dage.

Indtil forrige århundredes sidste halvdel tog man på pilgrimsfærd til Rom for at besøge apostelfyrstemnes grave. Men med Pius IX skete der en ændring. Nu skulle man til Rom for at se paven selv. Hidtil havde han været Peters stedfortræder, men nu blev han altså Kristi stedfortræder i en ualmindelig grad. Det kunne næppe siges det hysteriske.

En fransk forfatter, der var pilgrim, tog til Rom for at se »Jesus i hans stedfortræder«. Nogle gik så langt som til at indsætte Pius IX's navn i stedet for Kristi navn i breviarets hymner! Andre talte om »den fortsatte inkarnation (menneskegørelse)«. Man talte om Guds Søns tredje inkarnation. (Den første skulle så være den, Kristus påtog sig ved jomfru Maria. Den anden var i eukaristien, nadverbrødet, og den tredje altså i paven).

Endelig var dette for lidt for nogle, der talte om paven som »menneskeheden vicegud«. Så nærmer vi os blasfemien, hvis det hele ikke var så grotesk latterligt.

Så kom vi godt ned på jorden igen med pave Johannes XXIII. Lad os være glade for det...

Bjørn Højbo

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af?
28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltværelse kr. 1.950,-.

Både den verdensfjerne nyreligøsitets og den livsfjerne tilbødelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde peje sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

Oplæg ved billedkunstneren Adi Holzer, medlem af Århus Amtsråd, stud.theol. Lone Hindø, højskolelærer Peter Johannes Schjødt, Vallekilde Højskole, fhv. amtsdirektør Haakon Brandt og rektor Bent Hylleberg. Musik ved adjunkt Klaus Munk-Nielsen. Bibelarbejdet bliver tilrettelagt af sr. Hildegard Madsen, Den katolske Kirke, pastor Per Nørgaard, Baptistsamfundet og pastor Palle Dinesen, Folkekirken.

Ledergruppe:
Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen.
Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard.
Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly.
Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udum, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter
Høsterkøvej 8, 3460 Birkerød

Sct. Knuds Skole Fredericia

Skoleleder

Da vores nuværende leder har valgt nye udfordringer, søges skoleleder pr. 1. august 1996.

Vi forventer af dig, at du:

- finder glæde i arbejdet med børn og undervisning
- har visioner og kan tilføre skolen pædagogisk udvikling og nytænkning
- har undervisningserfaring og administrative evner
- har overblik, humor og gåpåmod
- er en inspirator med hjertet i lærergruppen, som tør forlange noget af de ansatte og som kan omsætte vores fælles overvejelser til handling i skolens hverdag
- vil arbejde ud fra det kristne livs- og menneskesyn.

Sct. Knuds Skole er en katolsk skole med ca. 200 elever fra Bh til 10. klasse. Skolen bygger på det kristne livs- og menneskesyn og er et tilbud til såvel katolske som ikke-katolske elever.

Ansættelse sker i henhold til fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler.

Yderligere oplysninger ved henvendelse til styrelsesformand Kristian Nørgaard tlf. privat 75 94 38 70 - arb. 40 53 21 20.

Ansøgningsfrist: 8. juni 1996.

Ansøgning stiles til: Styrelsen for Sct. Knuds Skole, Fredericia v/ styrelsesformand Kristian Nørgaard, Vejrmosegårds Allé 74, 7000 Fredericia.

Biskop Czeslaw Kozon ønsker en god forberedelse af valfarten og håber, at vi i stort tal mødes på Åsebakken og i Øm. Billedet er fra valfarten sidste år i Øm. Foto Willem Wuyts.

Valfarterne til Åsebakken og Øm står i jubelårets tegn

Af biskop Czeslaw Kozon

Jesus Kristus - den samme i går, i dag og til evig tid (Hebr.- 13,8)

Som en indgroet del af vor lokale katolske tradition afholdes også i år vore to valfarter til henholdsvis Åsebakken og Øm.

Selv om vore to valfartsmål ikke er så traditionsrige som de kendte i udlandet, har de dog en plads i vor bevidsthed, og under alle omstændigheder afspejler de to årlige begivenheder på en festlig måde det engagement, der under lidt mere stilfærdige former foregår hjemme i menigheden.

En valfart er nemlig først og fremmest en manifestation

af vor tro. Denne kan ganske vist ske hvorsomhelst, men bestemte steder og tider har traditionelt samlet katolikker til bøn og andagt, og selve valfartsrejsen, dette at begive sig ud, har en stor symbolsk værdi. Den udtrykker billedet af kirken som Guds folk på vandring og vor beredvillighed til at bryde op og følge Gud og lade os lede af ham.

De ovenfor citerede ord fra Hebræerbrevet er valgt med henblik på fejringen af det kommende årtusindskifte. Citatet er nævnt flere gange i pave Johannes Paul II brev »Tertio millennio adveniente« (se k.o. nr. 5) og skal rette vor opmærksomhed mod Kristi person, hvis menneskevordel-

se vi særligt mindes i år 2000. *Jomfru Maria* gav ham menneskelegemet og viser os i øvrigt, at hun og vi som mennesker i alle disse år har været mål for Guds opmærksomhed.

Det forventes af os, at vi tager jubelårets temaer op og beskæftiger os med dem. Som et almindeligt årsskifte er de ikke noget ekstraordinært i vor tro, men markerer blot, hvad vi som kristne står for og tror på. Dog erfarer vi hele tiden, at vi har brug for fomyelse, genopfriskning og ny beslutsomhed, når det drejer sig om at uddybe og leve vor tro. Dette vil forberedelse til jubelåret give os anledning til.

Vore valfarter vil også allerede stå i jubelårets tegn. Også af den grund anmoder jeg alle om at komme. Men kom for at opleve og synliggøre vort kirkelige fællesskab! Selv om vi ikke synes, vi har brug for at erfare det på denne måde, kan vi dog med vor tilstedeværelse vise andre, at det er der. Deltag også - det gælder især Åsebakken - i valfarten til fods. Denne udtrykker jo som ovenfor nævnt vort opbrud og vor længsel efter et mål.

Hermed ønsker jeg alle en god forberedelse af valfarten og håber, at vi i stort tal mødes på Åsebakken og i Øm.

+ Czeslaw Kozon

Skoleleder Jørgen Buntzen, Nakskov om lovforslag

En overreaktion og en hovsa-løsning

Skoleleder Jørgen Buntzen kalder undervisningsminister Ole Vig Jensen's lovforslag om privatskoler for »overreaktion og en hovsa-løsning, som rammer helt uskyldige skoler«. Buntzen er skoleleder for Steno Skolen i Nakskov.

Udvalget er faldet til Lolland-Falsters Folketidende, som har kontaktet øernes tre katolske skoler.

Lovforslaget, som »katolsk orientering« kort omtalte i sidste nummer, skal forhindre misbrug af offentlige tilskud. Hvis lovforslaget vedtages, må ingen sidde i bestyrelse

for skolen og for udlejerens skolens bygninger samtidigt.

- For en katolsk skole er det vigtigt at have forbindelsen til baglandet i form af den katolske tro, som er skolens grundlag, siger Buntzen. Bispedømmet har en repræsentant i bestyrelsen bl.a. for sikre mod, at en forældrekreds kan lave et »kup« imod skolens katolske grundlag. Netop derfor har de katolske skoler i Danmark fået dispensation fra den gældende regel om, at forældrene skal have flertal i skolebestyrelser. Med dette forslag, er der ikke længere mulighed for dispensation.

mener Buntzen, hvorimod skoleleder Ove Nielsen fra Skt. Birgitta Skole i Maribo ifølge lokalbladet er overbevist om, at denne dispensation får lov til at fortsætte.

Ove Nielsen finder ligesom formanden for de katolske skoler i Danmark, Georg Høhling lovforslaget for overflødig, da selskabslovgivningens habilitetsregler er tilstrækkelige. Ove Nielsen siger desuden, at udlejer skal gå uden for døren, når lejekontrakter skal drøftes.

Skoleleder Steen Dissing, Sct. Joseph Søstrenes Skole i Nykøbing Falster mener,

at ministeriet kunne nøjes med at slå fast, at lejekontrakter skal godkendes.

De 24 katolske skoler i Danmark har 7.300 elever, og de drives enten af bispedømmet eller af et ordenssamfund. Høhling udtaler til »katolsk orientering«, at ordenssamfundene har det største problem, fordi det er svært at finde bestyrelsesmedlemmer uden personsammenfald. Han understreger, at de katolske skoler som regel lejer bygningerne af enten bispedømmet eller et ordenssamfund til under markedspris.

kk

Valfart til Vor Frue af Aasebakken Søndag den 19. maj 1996

Valfartens tema:

Jesus Kristus - den samme i går, i dag og til evig tid.
(Heb. 13,8)

S-tog fra Københavns Hovedbanegård kl. 7.06 til Holte. Vedrørende buslinie 327, 500S eller 354: Kontakt HTs kundservice på tlf. 36 45 45 45.

Fra Holte S-station (herfra kan du få din bagage kørt direkte til klosteret) går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé), hvorfra skovvalfarten starter kl. 8.45 præcis. Sangblade til brug ved skovvalfarten vil blive udleveret. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Tiden mellem skovvalfartens ankomst til klosteret (kl. ca. 10.40) og messens begyndelse kl. 11.30 giver mulighed for skriftemål. (Se skiltene ved træhuset og ved Subiaco). Leje af stole: Kr. 10.

Kl. 11.30: **Bispemesse.**

Kl. 12.45-15.00: **Pause for spisning, leg og samvær.** Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne.

Vor vietnamesiske ven sælger pølser og forårsruller m.m. og hele overskuddet giver han til valfarten.

Salg af rosenkranser, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.

Kl. 15.00: **Andagt med sakramental velsignelse.**

Dagens program slutter kl. ca. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk familiedag på Vor Frue Kloster, Høsterkøb, søndag den 19. maj.

Katolsk Valfarts Komité

Valfart 1996
søndag d. 2. juni

Kl. 11.00 **Valfartsvandring og andagt**
Kl. 12.30 **Frokost**
Bodens sakramente
Tilbedelse
Kl. 14.00 **Højmesse ved biskop Kozon**

Herning menighed

Vi flytter!

Pinsedag: Sidste messer kl. 9.15 og 11 i kapellet på Silkeborgvej 25

2. juni: Øm-valfart. Ingen messe i Herning.

9. juni: For første gang messe kl. 10.15 i det nye kirkecenter, Lillelundvej 36

Generalforsamling i Canberra for Verdensunionen af katolske kvinder (WUCWO)

af dr. phil. Eva Nordentoft

Når Afrika taler, er det med hjerte, mund og hænder. Fotos Eva Nordentoft.

Verdensunionen af katolske kvindeorganisationer (WUCWO) har 30 millioner kvinder som medlemmer. Til organisationens generalforsamling kan hvert land sende en stemmeberettiget delegeret for sine katolske kvindeorganisationer. Den filippinske delegat havde således 4 millioner kvinder bag sig. Når jeg blev spurgt om DKKF, svarede jeg, at vi kun er en lille organisation i Danmark.

Man stemmer efter lande, men hvis der i et land er flere overordnede kvindeorganisationer som f.eks. i England og Tyskland, så har den ene delegerede flere stemmer - dog højst 10.

Der kom ca. 500 katolske kvinder til Canberra i Australien, og 300 australske katolske kvinder havde meldt deres ankomst. De australske værter glædede sig til de mange katolske medsøstre, men havde dog mest tænkt på besøg fra Europa og USA. De vænnede sig dog hurtigt til, at de fleste delegerede kom fra Afrika og Asien.

Gæstfrihed og pionérånd, men også frygt for massiv indvandrerpres fra lande med overbefolkning, var problemer, man hyppigt kunne drøfte med de australske kvinder. Deres officielle delegation var

også, hvad vi vil kalde »meget traditionelt« indstillet, så de græd, da man protesterede mod Vatikanets forsøg på at styre dagsordenen og foreskrive, hvilke emner, der måtte drøftes.

Nuntius ville have fjernet resolution

Pavestolens nuntius i Australien havde første aften henstillet til den hollandske præ-

sident for WUCWO at fjerne »Resolution 11« fra dagsordenen. Resolution 11 krævede en dybtgående teologisk refleksion og en udvidet debat om kvinder og embeder i kirken. Den pavelige nuntius sagde, at Vatikanet, hvis man beholdt resolution 11 på dagsordenen, ikke ville kunne betragte WUCWO som en katolsk kvindeorganisation, og at kirken måtte trække sin

økonomiske støtte tilbage. Sidstnævnte ville især ramme delegerede fra u-landene.

Desuden krævede han, at spørgsmålet om diakonembedet ikke blev drøftet. For at sige noget kort og præcist: Den apostolske nuntius i Australien greb ind i ytringsfriheden.

De tilstedeværende præster og biskopper var stort set enige med de protesterende delegerede.

Brevet til paven

Generalforsamlingen vedtog med 41 stemmer for, 31 imod og 3 undladelser at sende paven følgende brev:

»Kære Hellige Fader!

Som De ved er flere hundrede katolske kvinder kommet til Canberra med håb og glæde for at studere emnet »Jeg vil gøre alting nyt«.

Vi begyndte med studiedage om forsoning og håb. Vores diskussioner var inspireret af, at vi hørte, at katolske kvinder udfører meget betroet arbejde i det kristne fællesskab med villighed, overbevisning og kompetance.

I Deres brev til kvindene før FN-konferencen i Beijing talte De om vigtigheden af kvinders værdighed og deres menneskerettigheder. På baggrund af dette mener kvinder-

ne i Canberra, at der skulle være mulighed for en åben dialog om kvinder i kirken, og på hvilke måder de kan give udtryk for deres tro.

Derfor er det med stor sorg, at mange af os hørte, at en af de resolutioner, som skulle diskuteres, skulle trækkes tilbage efter krav fra den apostolske nuntius, Deres repræsentant i Australien.

Han gav udtryk for, at WUCWOs troværdighed som en katolsk organisation stod på spil. Resolutionen efterlyste kirkelige autoriteters dybere undersøgelse af skriften og teologien om kvinders adgang til ordinerede embeder i kirken. Vi ved, at emnet kunne være kontroversielt, men det drejer sig slet ikke om dens indhold. Vi tror, et vigtigt princip står på spil - princippet om ytringsfrihed. Som voksne, døbt og firmede medlemmer af kirken, føler vi at kvinders rettigheder og værdighed ikke bliver respekteret på den måde.

Desuden synes denne tildragelse at stå i modsætning til de følelser, som Deres brev til Beijing udtrykker. Det er vort håb, at De vil arbejde sammen med os - kvinder fra WUCWO - om at finde nye veje for dialog om kvinders rolle i kirken.«

Studier

De første fem dage af mødet var helliget studier over emnet forsoning. Vi arbejdede i studiekredse, og emnerne var fordelt på følgende måde:

Forsoning som begreb. Forsoning med dig selv. Forsoning med andre. Forsoning med staterne. Forsoning med kirken.

Hovedbegreberne, som alle grupper formulerede, og som tjente som en slags faciliteliste, var følgende: at lytte, at være åben, at forblive i dialog, at være sårbar, at have humor, at være tolerant, at håbe og at modtage forandringer.

Debatten omkring brevet til paven, som blev til på europæisk foranledning, havde nogle konsekvenser. Alle delegerede forblev i generalforsamlingen, ingen gik i protest imod kravet om at slette en resolutionsdebat vedrørende kvinder og embeder. Ved at blive i forsamlingen udtrykte man sin protest.

Desuden fik denne debat indflydelse på debatten omkring de resterende resolutioner. Således blev der vedtaget resolutioner om kvinder og mænds ligestilling, og en resolution om, at kvinder kan give absolution. (Denne resolution er nødvendig, fordi der i flere afrikanske lande er adgangsforbud for mænd (også præster) til kvindefængslerne. Desuden har nogle kvinder været udsat for voldtægt og mordforsøg, der gør dem ude af stand til at tale med en mand om disse ting).

Resolutioner om forbud mod eksport af medicin og pesticider, som ikke må bruges i fremstillingslandet, og en resolution om forbud mod brug og fremstilling af landminer blev enstemmigt vedtaget.

Det har vist sig, at det i Danmark er svært at få disse resolutioner offentliggjort i medierne, eftersom man ikke finder dem »aktuelle« eller »dagsinteressante«.

Bøn for de vejfarende - for dem på livets vej

Måtte Gud, som kaldte vor fader Abraham til at begive sig på rejse til det ukendte, og som ledte og velsignede ham, måtte Han beskytte også os og velsigne vores rejser. Måtte Hans trofasthed støtte os, når vi starter, måtte Hans Ånd være hos os på vores vej, og måtte Han bringe os tilbage til vore hjem i fred. Dem vi elsker anbefaler vi til hans omsorg. Han er hos dem - vi skal ikke være bange. Hvad os selv angår, måtte Han være hos os som vores ledsager, så at vi er velsignet sammen med alle dem, vi møder. Velsignet være Gud, hvis tilstedeværelse rejser med Hans folk. Amen.

(Irsk velsignelse)

Sårbarhed og evnen til at lytte efterlyses.

Ny generalpræsident

De sidste otte år var *Marie Therese van Heteren Hogenhuis* præsident for WUCWO. Hun fratrådte ved afslutningen af denne generalforsamling, fordi otte år er maksimum i dette embede. Generalforsamlingen valgte *Maria Eugenia Diaz* fra Mexico til ny generalpræsident. Det er interessant at bemærke, at den nye præsident kommer fra et land i den tredje verden - fra Latinamerika.

Efter valget gav hun udtryk for, at hendes hovedanliggende var: Vi er kirken. Dialogens værdi. Samarbejde med alle dem, som er villige til samarbejde.

Nye arbejdsemner

Efter en debat blev følgende emner valgt som arbejdsemner for de næste fire år: Vold mod kvinder. Kvinder og ledelse. Kvinder og sundhed. Økumenisk samarbejde og erfaringer ved dette samarbejde.

Uden at ville fornærme nogen og uden at ville generalisere, skal det siges, at der vises sig tendenser til en afrikansk nationalisme, som kan få sentenser til at flyve i luften, f.eks. »Tænk ikke på Europa! Europa er død!« Det vil kræve en lang og tålmodig dialog at forklare, at Europa ikke er lig med Europas nederlag og problemer - opløsning af familier, skilsmisser - Europa er også kamp for menneskerettigheder for alle Guds børn, talefrihed og ligeberettigelse. At Afrika tænker mere traditionelt kan måske hænge sammen med en fortid med forfædre-formødrereligion, og begreber som »den hellige fader« og »moderkirken« ligger lige for. Det er begreber, der går til hjertet og er svært at debattere.

WUCWOS regionale inddeling

Den regionale inddeling i WUCWO med vicepræsidenter for hver region er:

Afrika (Ghana), Asien / Stillehavet (Japan), Nordamerika (Canada), Latinamerika (Argentina). WUCWO har repræsentanter ved FN i New York, ved EU i Paris og ved Kirkernes Verdensråd i Geneve samt i Vatikanet i Rom.

Afskedstale

Hovedpunkter fra Marie-Therese van Heteren Hogenhuis afskedstale kan sammenfattes i al korthed:

Det stigende antal kvinder i hele verden, der rammes af fattigdom, hvilket blev påvist ved FN-konferencerne i Beijing, København og Kairo. Af WUCWO-deltagere blev Beijing-konferencen anset for at være positiv og sige mere om kvinderne end Kairo-konferencen. Man fik talt med hinanden på flere planer - også på det personlige.

En præstestola af leopardskind vakte stor begejstring.

Flere og flere kvinder rammes af AIDS. Mænd og drenge må ændre livsstil!

Vold er tiltagende over hele verden. Det er nødvendigt at informere om kvinders rettigheder.

Økologi - her kom FN-konferencen i Rio med vigtige tiltag.

Kvinder kan være bærere af forandringer - de har et historisk livssyn.

Afslappet atmosfære

Man hørte på generalforsamlingen vigtige og vittige bemærkninger som:

Kirken taler altid om seksualitet i stedet for om fred,

økologi, økonomi og demokrati.

Ting kan ikke bare være anderledes, de er anderledes.

Gør, hvad I vil, blot I gør det, som jeg ønsker af jer!

Liturgi

Deltagere i generalforamlingen i Canberra oplevede i liturgien nye ord, dans og trommeslag og et herligt syn af en stola af leopardskind hører til de store oplevelser.

Vi oplevede også den gyldne ukrainske liturgi på to og en halv time og vi bekendte den »fælles tro og kvinders fællesskab«

Brasilien:

Politiet tilslører mord på landarbejdere

Brasilia (KNA) - Den brasilianske regering har beordret en officiel undersøgelse af den massakre, som militærpolitiet for nyligt øvede mod landarbejdere. Generalstatsadvokat *Oswaldo Jose Barbosa da Silva* meddelte i denne forbindelse, at militærpolitiet også anklages for at tilsløre massakrens omfang. Man har først regnet med 19 døde, men må nu antage, at 23 er omkommet. Fra vidner havde han erfaret, at en lastbil med lig af kvinder og børn var kørt fra gemingsstedet kort efter udåden.

Præsidenten for Brasiliens

Caritas, biskop *Liz Demetrio Valentino*, har meddelt, at massakren var omhyggeligt planlagt. Det har været hensigten at myrde de mest fremtrædende ledere af arbejderbevægelsen, sagde Valentino ved den i Indaiatuba afholdte bispekonference.

Den katolske kirkes organisation for pastoralt arbejde blandt landbefolkningen har tidligere hævdet, at de ansvarlige for massakren ikke vil blive retsforfulgt. Man forsøger at forfalske undersøgelsesens resultater og tilbageholde mordvåbnene. Ingen af dem, der deltog i massakren,

er endnu blevet arresteret. Organisationen anmodede om verdensoffentlighedens solidaritet og om protestaktioner i hele Brasilien. De brasilianske biskopper har krævet en streng undersøgelse af forbrydelsen.

Mindst tolv blodbad siden 1986

Henved 1.500 landarbejdere blokerede den 17. april en vej 650 km fra provinshovedstaden Belem. 200 militærpolitifolk blev sat ind mod demonstranterne med tåregas.

Da der blev kastet sten og træstykker mod militærpolitiet, åbnede politiet ild med maskingeværer. Efter militærpolitiets oplysninger, blev der også skudt fra landarbejdernes demonstration, men åbenbart fandtes der ingen sårede politifolk.

I amazon-delstaten Para er der særlig mange brakmarker, og man anvender nu som før slavearbejdere. Konflikterne mellem storgrundbesiddere (og deres militser) og den af den katolske kirke støttede landarbejderbevægelse har været meget voldsomme i mange år. Den sidste store massakre mod landarbejdere fandt sted i august 1995 i delstaten Rondonia, hvor 12 mennesker efter de officielle opgørelser blev skudt, men øjenvidner taler om 30 døde.

Store protester mod udeblivelsen af landbrugsreformer

Ria de Janeiro (KNA) - I Brasilien har flere tusinder i protestmarcher protesteret mod en barbarisk massakre, som for nyligt kostede 24 landarbejdere livet. Med talekor og på transparente blev præsident *Fernando Henrique Cardoso* og guvernøren i delstaten Para, *Almir Gabriel*, udråbt som ansvarlige for mordene.

Brasiliens biskopper beskyldte på ny Cardoso for slet ikke at være interesseret i sine tidligere løfter om at fordele storgrundejernes rigeligt forekommende og brakliggende arealer til flere tusinde landarbejdere. Biskop *Augusto Rocha*, der er præsident for den pastorale indsats for landbefolkningen, udtalte, at der øves massakre mod landarbejdere, som om man slet ikke regner menneskeliv for noget. De brasilianske medier taler om en politisk katastrofe for Cardosos socialdemokratiske parti.

Ved den sidste massakre i august 1995 lykkedes det Brasilien at lægge slør over skaderne. Delstatsguvernør, *Valdir Raupp*, der var ansvarlig for militærpolitiets indsats og for drabet på over 30 mennesker, tilhører det demokratiske brasilianske parti, der ikke er med i regeringsalliancen.

Berygtet militær

Til trods for Cardosos løfter har man imidlertid glemt, at ingen af dem, der tog del i massakren, er blevet suspendet fra tjeneste og at undersøgelse endog er blevet stillet i bero.

Ifølge Amnesty International er Brasilien det latinamerikanske land, der mest over-

ser sådanne handlinger. Selv efter et år og fire måneder med Cardoso ved magten har guvernør *Almir Gabriel* nu som den første højtplacerede politiker befalet at slå hårdt ned på landarbejdere.

Ifølge de retsmedicinske undersøgelser blev ofrene for de seneste massakre i delstaten Para skudt på få centimeters afstand. Fire af de dræbte var ledere i landarbejdernes bevægelse. Andre blev efter arrestationen pint til døde.

Forskrifterne for de over 200 militærpolitifolk krævede iøvrigt, at de kun måtte anvende slagvåben, men de rykkede ud med maskinpistoler og uden de navneskilte på uniformerne, som var foreskrevet.

I den brasilianske offentlighed er Cardosos social- og menneskerettighedspolitik igen taget op til debat. Både Cardoso og guvernør *Gabriel* var klar over den spændte situation i delstaten Para. Den katolske kirke og oppositionspolitikere havde flere gange advaret mod et blodbad. *Kilder* hævder, at *Gabriel* en uge før massakren var blevet enige med storgrundbesiddere om at anvende det berygtede militærpoliti.

Para er imidlertid ikke den eneste delstat, hvor en socialdemokratisk guvernør har krænket menneskerettighederne. Amnesty International har blandt andet i en udførlig dokumentation beskyldt den civile og militære sikkerheds-tjeneste i Rio de Janeiro for korrupsion, grusomhed, sadisme og systematisk tortur af arresterede, samt beklaget sig over autoriteternes knusende ligegyldighed.

Bøn og betragtning

Gud, vores Emmaus ligger i det fjerne tæt på eller langt væk fra et trafikuheld, en kræftdiagnose, et brudt kærlighedsløfte; mange er undervejs i håbløshed og tårer, blinde, døve, lamme, men fordi Du har lidt, Du blev dømt og skreg; Du var forladt - derfor går Du med os indtil vi genkender Dig i brødtets brydelse og vi siger: Herre, bliv hos os..

(Efter en bøn på kvindekongressen i Canberra 1996)

Gud, Du ukendte. Vi søger Dig de steder, Du allerede har forladt, og vi ser Dig ikke, når Du står lige foran os. Opstandne Kristus. Dit fravær lader os stivne, men Din tilstedeværelse er overvældende. Ånd på os med Dit overflod af liv, så at vi, hvor vi ikke kan se, har modet til at tro, at vi bliver oprejst med dig.

Velsignet være Du, Jesus, som går med os på vores sorgers vej og genkendes i brødtets brydelse. Vi priser Dig med kvinden, som fødte Dig, med kvinden, som tog vare på Dig og nærrede Dig, som skændtes med Dig og rørte ved Dig, med kvinden, som salvede Dig til Din død, med kvinden, som mødte Dig, opstået fra de døde, med alle dem, som elskede dig gennem århundreder. Vi priser Dig! Amen.

Mordtrusler mod præster og ordensfolk

Indaiatuba (KNA) - Efter den seneste massakre på jordløse i det nordlige Brasilien fortæller landets biskopper, at gejstlige, der arbejder i de konfliktfyldte områder, udsættes for mordtrusler. Alene i løbet af det seneste år har storgodsejere fremsat mordtrusler imod 15 ordensfolk, der arbejdede for de jordløse og deres familier.

Flere biskopper har gennem mange år regelmæssigt modtaget mordtrusler, fremgik det af den brasilianske bispekonferences plenarforsamling i Indaiatuba i april. En af dem er biskoppen af Sao Felix do Araguaia, *Pedro Casaldaliga*, der under diktaturet havde påtalt slaveriets fortsatte eksistens i Brasilien.

I 1976 skød militærpolitiet en præst, som stod ved siden af *Casaldaliga*; de troede, det var ham.

Den jødiske krig

Josephus Flavius nu i dansk oversættelse

Josephus Flavius (på hebraisk Josef ben Matatiah) blev født i Jerusalem år 37 e.v.t. under kejser Caligula og døde efter år 100 i Rom. Faderen var ypperstepræst og moderen af den kongelige hasmonæer-slægt.

Brugte Flavius i stedet for at henrette ham

Under opstanden mod romerne var han militær øverstkommanderende i Galilæa og blev taget til fange af romerne. Da han ikke var en hr. »hvem-som-helst«, foretrak romerne at bruge ham i stedet for at henrette ham. Han kom til Rom, blev nært knyttet til den flaviske kejserslægt (deraf navnet og skrev en række værker, hvoraf vi kender fire.

Antiquitate (jødisk oldtid) omhandlede tiden »fra jordens skabelse til vore dage« (d.v.s. omkring år 100).

Bellum (den jødiske krig), der ikke kun handler om den krig, Josef deltog i, men om tiden deromkring, giver et udførligt indblik i den samtid, hvor bl.a. kristendommen opstod, templets ødelæggelse, Masada, Zeloternes militante modstand, Herodes, jødedommens forskellige retninger dengang og meget andet.

Vita (beretningen om ham selv), et ikke ret udbredt værk, lidt kedeligt måske, hvor han lægger stor vægt på de umådelige rigdomme, det lykkedes ham at samle i bl.a. Rom.

Ante Apion (mod overtroen), der er et forsvarsskrift for den jødiske tro, og som er det sidste han fik skrevet.

Den tids forfattere tog det ikke helt så nøje med kronologi og hvad der måtte være historisk korrekt, men man fortalte en spændende histo-

rie, beregnet for det hellenistisk-romerske publikum. Det var præcis det samme som evangelisterne (samtidige) gjorde. Og de skrev, som Josef på græsk.

Noget af det ældste kildemateriale

Dertil kommer, at værker fra den tid har undergået i hvert fald nogle forandringer undervejs, efterhånden som de blev afskrevet. Blandt andet er det, man tilskriver Josefus om Jesus fra Nazareth næppe fra hans hånd. Dels er der markant forskel i stil, og dels kan Josefus næppe have skrevet (18. og 22. bog i *Antiquitate*), som man tillægger ham, når man ser det senere værk Ante apion. Og endelig anvendes en terminologi, der ikke kendtes på den tid.

Nu kommer *De bello judaico* (den jødiske krig) i dansk

oversættelse. Ud over at den er noget af det ældste kildemateriale - bogen blev skrevet mindre end 100 år efter Jerusalems fald - vi kender, får vi udførligt forklaret Josefus synspunkt, at romerne var uovervindelige (en supermagt), og at jøderne derfor måtte finde en modus vivendi.

Bogen er oversat af den nyligt afdøde lektor Erling Harsberg, for hvem det skal

være lykkedes at oversætte meget præcist og til et smukt dansk. Desuden er oversættelsen blevet kritisk gennemgået af docent dr. Per Bilde (Josefus-kender par excellence) og professor Jens Erik Skydsgaard.

Forventes udgivet til december

Bogen er på ca. 520 sider og forventes udgivet i december

1996. Bogladeprisen bliver 298,- kr., men hvis man forudbestiller senest 15. juni 1996 hos forlaget, får man den tilsendt til kr. 196,-.

Bogen kan bestilles hos Museum Tusulanums Forlag (Universitetet), Njalsgade 92, 2300 København S. Tlf. 35 32 91 09, Fax 35 32 91 13.

Bent Noval

Tillykke

Peter Tantholdt Hansen S.J. fylder 70 år den 16. maj

Venner og bekendte samler ind til en ny bil

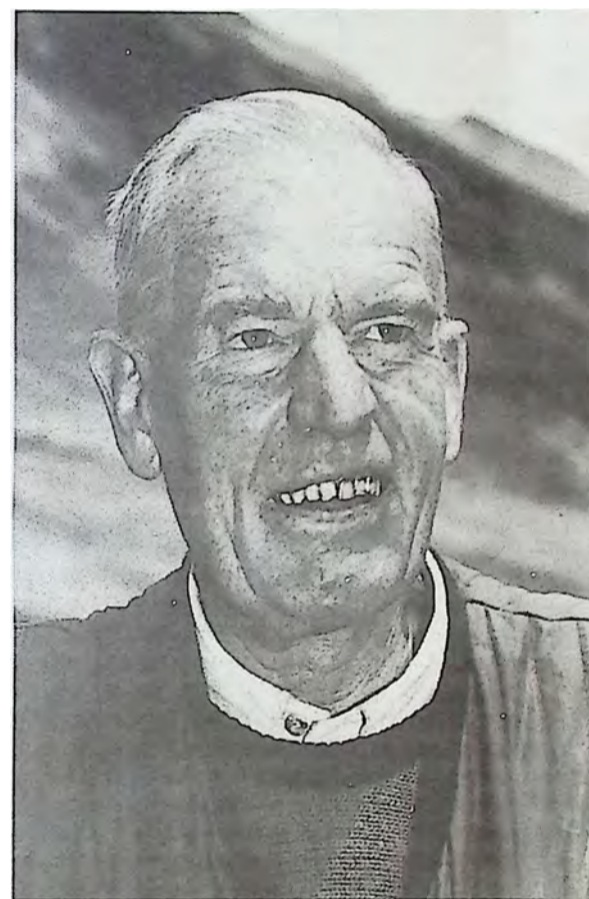
Den danske jesuiterpræst Peter Tantholdt Hansen fylder den 16. maj 70 år. Om menuen på selve dagen bliver den fornemme og velsmagende ret med stegt marsvin og kogte kartofler i hans spartansk udstyrede hus i Quico højt oppe i Andesbjergene i Peru vides ikke; men mon ikke der bliver fest i landsbyen for »El padrecito - den lille præst«. Sygeplejerske Kirsten Brink, der er i gang med årets fasteaktionsprojekt for at bedre sundhedsstanden i området, deltager også i festlighederne. Peter fortjener om nogen et gilde, hvor netop han, der er beskedenheden selv, fejres.

Og bekendte og venner af Peter kan gøre 70 års-dagen til noget særligt for ham; Peter trænger til en ny landrover, forlyder det fra Peru. Man kan sende et beløb via Caritas Danmarks giro 404 3979, Mrk. »Peter Tantholdt«.

Tantholdt er født i Ballerup uden for København i 1926 og opvokset i en katolsk familie med syv søskende. Han tog juridisk embedseksamen i 1952 og indtrådte hos jesuitterne i 1957. Den 5. marts 1966 blev han diakonviet i Rom af kardinal Johannes Willebrands. Den 2. april samme år blev han præsteviet i Skt. Augustins Kirke af sin tidligere skolekammerat, biskop Hans L. Martensen. Året efter rejste han til Peru, hvor han arbejdede først i Limas slum, dernæst hos aguarena-indianerne i junglen. Her blev han udnævnt til hoveding af missionsstationen.

Det var hertil den danske befolkning i 1970 samlede omkring »Operation slæbebåd«, hvor 50 skoler i Perus jungle fik gavn af bl.a. danske undervisningsmaterialer. Få år efter rejste han til Urcos, én times bilkørsel fra den tidligere inka-hovedstad Cusco beliggende i 3000 meters højde i Andesbjergene.

Sammen med 7 andre jesuitter passer han seks sogne

Peter Tantholdt Hansen gør, hvad mange taler om at gøre. Foto Kluge.

på størrelse med Sjælland. Peter har sat gang i flere projekter, bl.a. i 1975, hvor overskuddet fra børnenes julekalender gik til et værksteds- og undervisningscenter for børnene i Ocongate og omegn. Det er blevet til lignende projekter i Urcos og i Marcapata. Caritas Danmark har været projektmedansvarlig. I 1988 organiserede han et stort fødevareprojekt.

Udviklingsarbejdet er en integreret del af hans dagligdag. Det må ikke blot være ord alene, når man prædiker om næstekærlighed og solidaritet, siger han. Budskabet kommer igennem, når man tier stille og gør noget.

Den, der har besøgt Peter i bjergene, ved, hvor livsnødvendigt det er, at han har en driftssikker bil til rådighed. Ikke for hans egen fornøjelses-

skyld, men for de mennesker, han i det stille arbejder for. Selv i bil kan det tage uger at nå rundt i sognet. Især i regntiden kan det være yderst vanskeligt at komme over floder eller højtliggende pas.

Peter selv bor i landsbyen Quico i 5000 meters højde. I hans spartansk udstyrede stråtte hytte findes der hverken toilet, vand eller el. Peter har valgt at leve evangeliet på denne måde i solidaritet med de aller fattigste. »Hvis man er indstillet på at leve på samme niveau som befolkningen, så mangler man aldrig noget, sagde han under mit besøg for nogle år siden.

Vi er mange, der følger dit arbejde og beder for at det må bære frugt. Må Gud velsigne dig i rigt mål!

Knud Helsted Kluge

Nye bøger på Niels Steensens Bibliotek

Af Niels Steensens Biblioteks nyanskaffelser kan fremhæves følgende:

Gunnel Vällquist »Katolske lærår. Uppsala-Paris-Rom«. Heri beretter den svenske journalist og forfatter - hun er nok bedst kendt for sine 4 bøger om Det andet Vatikan-koncil - om etaper i sit begivenhedsrige liv.

George Sayer »Jack. J. C. Lewis liv«. I denne biografi fortæller en ven til den kendte

forfatter J.C.Lewis om hans liv og hans spændende forfatterskab.

Gunnar Martin Nielsen »Brøder Æsel«. Roman om Frans af Assisi vil mange tænke - og det er for så vidt også rigtigt, men denne roman skildrer på en helt anden og mere dybsindig måde Frans's liv. Ganske vist i fiktion, men den er baseret på dokumentation og research, og

så fornemmer man helt tydeligt forfatterens egen fortid som katolsk præst i hans skildring af datidens miljø.

Sankt Knud Lavard 900 år. I Ælnoths lille skriftserie er man nu nået til nr. 4, som beskriver forskellige aspekter af den hellige Knud Lavards liv og betydning, og hvordan og hvor han stadig har sat sine spor i Danmarks kirkehistorie. Der er bidrag af pastor Dietrich Timmermann, sognepræst ved Skt. Ansgars kirke, Jørgen Nybo Rasmussen, Bispedømmets arkivar og formand for Ælnoth, pensioneret major Poul L. Wiisbye samt Stig Holsting, forfatter, tegner og illustratør til mange gode katolske bøger.

Endelig har Det lutherske Verdensforbund og Det pavelege råd til fremme af kristen Enhed udsendt en »Fælleserklæring om retfærdiggørelseslæren«. Skønt bogen er lille (47 sider), er det en bog, der kræver en del af sin læser, idet den forsøger at forene den lutherske og den katolske opfattelse af retfærdiggørelsen. Personligt synes jeg ikke rigtigt, at det er lykkedes, men det er op til læseren selv at bedømme. Det er bestemt en bog, der er værd at læse, selv om den ikke er let at gå til.

Keld Dahlwad

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Kirkerne Apostlene efterlod

Week-end 31.5.96 kl. 19 - 2.6.96 kl. 14.

Denne week-end vil forme sig som en indføring i bogen af samme navn, skrevet af Raymond Brown, en af nutidens mest kendte bibeleskperter. Vi beskæftiger os med syv forskellige kirker, som vi kan skelne i Det ny testamente. Hvordan overlevede de apostlenes død? Kan vi i vor tid lære af deres erfaring?

Leder: pater Frank Jobst OMI. Pris. 600,-.

Pensionistuge

Søndag d. 21.7. kl. 14 - Lørdag d. 27.7. kl. 14.

Pris: kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Ring efter udførligt program!

Tilmelding til ovenstående arrangementer ved indbetaling af depositum kr. 200 på giro 428 44 29 med angivelse af arrangement.

Centerleder Elin Udarn,
Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15.

Johannes Aagaard og Heinrich Roos S.J. (1904-77) ved den økumeniske konference »En uge til fremtiden« på Aarhus Universitet 1970.

Der blev sunget meget på Langø-lejrene i 1940'erne.

Øjebliksbillede fra en Langø-lejr i 1940'erne: Der lappes cykel og skrælles kartofler. Stående til venstre Gottfred Wissum (1894-1988) og yderst til højre Kaspar Kallan.

AC 100 år og stadig ung

Af Sebastian Olden-Jørgensen

Årene omkring århundredskiftet var en tid fuld af grøde for den katolske kirke i Danmark.

I de år voksede kirken fra at være en ganske lille, tysk-præget minoritet til at blive et velorganiseret kirkesamfund med et stærkt element af selvbevidste danske konvertitter. Mange af vore kirker og ordenshuse står som synlige minder fra denne tid, men græsrodderne, foreningslivet blomstrede også i de år. I overensstemmelse med den tids katolske kultur valgte man med forklarlig latiniske navne: Concordia, Lætitia, Ut Omnes Unum... og Academicum Catholicum.

Academicum Catholicum eller AC, som foreningen hedder i daglig tale - blev stiftet den 27. maj 1896 i Søpavillonen. Blandt stifterne var den berømte forfatter og konvertit Johannes Jørgensen. Initiativet udgik dog fra studenterne og de første mange år var AC en katolsk studenterforening - for mandlige studenter vel at mærke! Fra 1912 var det imidlertid slut med mandehørrnen.

At leve er at forandre sig

Kaster man et blik på ACs 100-årige historie, må man sände kardinal *Newmans* ord: »At leve er at forandre sig; at være fuldendt er at have forandret sig ofte«, blot med den tilføjelse, at AC med hensyn til det sidste har langt igen! Når AC har gennemgået så

mange forandringer i sit 100-årige liv, skyldes det, at en grundlæggende åbenhed for samtidens strømninger inden for kirken og verden har været et gennemgående træk ved foreningen.

Det kan derfor ikke overraske, at jesuitterne i mange år prægede rækken af foredragsholdere og en overgang ved at pater A. *Menzinger* endda sad på formandsposten. Lige så lidt kan det undre, at der fra »dansk-katolsk« side i 1928 blev foretaget et »kup« (ledet af pastor *Schindler*), der gjorde AC til et »dansk« alternativ til de »tyske« jesuitter.

Man skal dog ikke tro, at Jesu Selskab dermed var slået af banen. Tværtimod må enhver nok så overfladisk skil-

dring af ACs historie fremhæve den store betydning, *Heinrich Roos*, SJ (1904-1977) i tiden under og efter Den anden Verdenskrig havde for en hel generation af AC'ere.

Den umiddelbare efterkrigstid blev præget af sammenholdet fra krigens tid og en opsøgt energi og deltagelse i international, især nordisk samarbejde. Afsættet til alt dette var en række sommerlejre på Langø og siden på Klitborg, hvor pater Roos' indsats spillede en stor rolle både socialt og religiøst.

Når talen falder på dem, der gennem en årrække prægede AC, må civilingeniør *Gottfred Wissum* (1894-1988) også nævnes. Fra sine unge

dage (fra 1916!) deltog han i foreningens liv på forskellige poster og i flere perioder også som formand. Han bidrog til at skabe kontinuitet i en forening med hyppigt skiftende bestyrelser.

I forhold dertil har AC siden 1968 gennemlevet en periode med ualmindelig kontinuitet under studielektor *Kaspar Kallan* som formand. Også i disse år har AC afspejlet den almindelige kulturelle udvikling. I 1970'erne var AC f.eks. medarrangør af nogle økumeniske konferencer i Århus, sommerlejrene finder ikke længere sted i Nordsjælland, men i Mellemeuropa, og foredragsholderne rekrutteres i vid udstrækning uden for det katolske miljø.

For teologisk, kulturelt og politisk interesserede

Skal man her ved tærsklen til det 21. århundrede forsøge at sige noget om, hvad AC er, og hvad der er den bærende tanke, så må svaret lyde noget i retning af dette: AC er en forening for teologisk, kulturelt og politisk interesserede katolikker. AC ønsker at bidrage til at styrke det katolske miljø og AC ønsker at formidle et pust fra den universelle kirke og et katolsk perspektiv på aktuelle og evige spørgsmål. I varetagelse af denne opgave har foredrag, rejser, udflugter og meget mere gennem ACs

Johannes Jørgensen (1866-1956) var AC's første formand. Litografiet her er fra 1897, året efter stiftelsen af AC.

100 års historie indgået i varierende forhold til hinanden.

Selv om også heller ikke AC er blevet forskånet for den splittelse i det katolske miljø og den aldersmæssige skævhed, der har været nogle af den efterkoncilære tids mindre heldige kendetegn inden for kirken, så er der ingen grund til pessimisme. Ukruet forgår ikke så let, og så længe der findes katolikker med interesse og sans for verdenskirken og et katolsk perspektiv på tilværelsen, vil AC have sin eksistensberettigelse.

Kaspar Kallan, AC's formand siden 1968.

1896 - AC 100 år - 1996

Program for jubilæumsdagen mandag den 27. maj

Kl. 11: Pontifikalmesse med biskop Czeslaw Kozon i Sankt Augustins kirke, Jagtvej 183. Gregoriansk sang ved Jesu Hjerter Kor. Ind- og udgang ved Copenhagen Cornetts and Sackbutts. Derefter en let buffet.

Kl. ca. 13: Jubilæumsforelæsnings i Englesalen (Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B) ved prof. dr. phil. Olaf Pedersen: »Tro og viden«.

Derefter: Selskabeligt samvær og frembringelse af hilsener.

Bidrag til ACs »100-års gave« til støtte for »AC revue« modtages med tak (giro 7 02 09 96). Alle er velkomne.

I 1979 deltog AC i en march fra Assisi til Rom; til højre ses pater Mizzi.

»Helbredelses-gudstjenesten« var en katolsk messe med sakramental velsignelse

Efter en ihærdig foromtale fra arrangøremes side forud for sr. *Briege McKennas* og p. *Kevin Scallons* besøg i Danmark, hvor ordene: mirakler, kald til helbredelse, bøn for helbredelse, »Healing Ministry« etc., var ca. 500 mennesker mødt op i Skt. Pauls Kirke i Taastrup onsdag den 24. april, nogle for at opleve det, man sædvanligvis forestiller sig, når man hører ovennævnte ord, håndspalægninger, tungtale og falden omkuld, højlydte lovpriinger etc.etc., andre kom i det lønlige håb, måske at opleve et lille mirakel. »Jeg har taget min stök med for alle tilfældes skyld«, var der én, der sagde, som er helt afhængig af sin kræstol. De, der forud for gudstjenesten - som iøvrigt var en messe, hvad der ikke fremgik af programmet - havde nået at læse hele den nyudgivne danske oversættelse af sr. Brieges selvbiografiske bog: »Miracles do happen« med den danske titel: »Er miraklernes tid forbi?« var nok indstillet på, at der ikke ville ske noget i ovennævnte retning.

Sr. Briege om sin egen mirakuløse helbredelse
Messen blev koncelebreret af præsterne *Benny Blumensaat*, *Martin Bergsøe*, *Kevin Scallon*, *Patrick Sheils* C.ssR. og *Paul Marx* omi. Efter evangeliet talte Kevin Scallon om troen på Gud Fader, på hans Søn, Jesus Kristus og på den Hellige Ånd, om jomfru Maria som vores mor, til hvem vi kan komme med alle vores anliggender. »Tror I på det?«, spurgte han flere gange den store forsamling, hvis ja i første omgang var lidt spagt. Så kom sr. Briege til orde.

Bog af sr. Briege

Forud for sr. *Briege McKennas* besøg i Danmark udkom hendes bog på Katolsk Forlag. På dansk fik den titlen »Er miraklernes tid forbi?«

Det havde været en del år, inden bogen blev en realitet, fortalte sr. Briege ved en reception i Sankt Pauls kirke i Høje Taastrup. Hensigten med den var hverken at tjene penge eller at fortælle om sig selv, fortsatte hun; bogen skulle få mennesker til at søge og finde Gud.

På nuværende tidspunkt er bogen oversat til 18 forskellige sprog og læses i en del lande i den tidligere østblok og i den 3. verden.

mj

Hun fortalte om sin mirakuløse helbredelse for en forkrøblende leddegigt, og om den for hende mest betydningsfulde: den åndelige helbredelse, som skete samtidig, og om hvad den kom til at betyde for hendes liv og kald.

Endvidere fortalte hun om sine og Kevin Scallons rejser rundt omkring i verden, og nævnte nogle eksempler på helbredelser, som de har oplevet mange af, i forbindelse med de gudstjenester, de har været med til.

Som indledning til det, som mange hjemmefra havde gjort sig tanker om, nemlig »helbredelses-bøn«, fortalte sr. Briege om eukaristien, om forvandlingen af brød og vin til Jesu legeme og blod. Det var en undervisning, der især henvendte sig til de tilstedeværende ikke-katolikker, således at ingen i kirkerummet skulle være i tvivl om, hvordan katolikker opfatter Altelrets Sakramente. I forlængelse af denne »katekese«, lå det lige for at sige til ikke-katolikkerne, at de da var meget velkomne til komme frem under kommunionen og få en velsignelse!

Hun beskrev, hvordan

father Kevin ville gå rundt i kirken med Kristi Legeme i monstransen, og at alle - naturligvis ikke kun katolikkerne - kunne bede til Jesus og lægge alt frem for ham, sorger og bekymringer, legemlige og åndelige svagheder. »Stræk jeres hænder op mod Jesus«, sagde hun.

Det var som ved en sakramentsprocession i Lourdes, som mange kender fra et besøg dér. Monstransen blev holdt op til tilbedelse, og der blev givet sakramental velsignelse.

Bøn for åndelig og legemlig helbredelse

Så var tiden inde til bønnen. Sr. Briege var forbeder, og hun bad tydeligt og inderligt for så at sige alle tænkelige anliggender: åndelig og legemlig helbredelse, verdensfred, Danmark, familier, børn, unge, præster, ordensfolk etc. etc.

Efter messen gik mange hen til sr. Briege i kirkebænken for hilse på hende personligt og for at få en autograf i deres nyhvervede »Er miraklernes tid forbi?«

ks

Søndag den 28. april deltog sr. *Briege McKenna* og p. *Kevin Scallon* i den engelske messe i Skt. Annæ Kirke på Amager. Programmet forløb stort set som ved de øvrige messer under deres ophold i Danmark.

TV2 følger søstrene bag murene i Sostrup

På torsdag den 16. maj sender TV2 en reportage fra Sostrup Kloster på Djursland. TV2's »Reportageholdet« har fået lov til at følge livet bag murene hos de unge cisterciensernonner. Udsendelsen viser bl.a. ceremonien med løfttaflæggelse. Programmet bliver sendt i den bedste sendetid torsdag, nemlig kl. 20, og genudsendes mandag den 20. maj kl. 14.40.

TV2 genudsender iøvrigt

også et program produceret af Danmarks Kirkelige Mediecenter for nogle år siden om *Sven Havsteen-Mikkelsen*, der har lavet en del kirkekunst. Det er søndag den 26. maj kl. 13.10. Og på Danmarks Radio, P1, kører for tiden en lang serie om kristendommens indflydelse på vores samfund og kultur. Det er hver tirsdag aften kl. 22.

Klaus Møller-Jørgensen

»Nobody knows the trouble I've seen«. Denne sang, som *Renate Hansen* sang solo, var et af de mere stilfærdige numre ved amatørernes gospel-koncert i Skt. Annæ Kirke søndag den 28. april.

Gospel-koncert i Skt. Annæ Kirke

»Årets lokalforening« DUK, Amager stod som arrangør af en meget vellykket Gospel workshop, der fandt sted i weekenden 26-28. april.

Sankt Annæ Skole ved skoleleder *Jens Knudsen* havde gæstfrit stillet skolens dejlige, lyse aula til disposition alle tre dage. De rundt regnet 20 deltagere kom »alle vegne fra«, og var i alle aldre. Der blev indøvet syv trestemmige sange under ledelse af den dygtige korleder, *Suh Bjerg*.

Resultatet blev præsenteret ved en koncert i Skt. Annæ kirke søndag eftermiddag, hvor entré-indtægten ubeskåret gik til Caritas' projekt: et børnehjem i Medjugorje.

Efter opfordring fra p. *Patrick Sheils* sang koret også under den engelske messe, der fandt sted efter koncerten.

ks

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås

On. d. 15. - sø. d. 19.5.:
Ildrættens lederakademi.
Ma. d. 20. - ti. d. 21. 5.:
Berlingske Tidende.
Ma. d. 20. - on. d. 22.5.:
Præster fra Lübeck.
On. d. 22. - fr. d. 24.5.:
FAKS.
To. d. 23. - fr. d. 24.5.:
Undervisningsministeriet.
Ti. d. 28. - on. d. 29.5.:
Logopædisk Afdeling.
Ti. d. 28. - on. d. 29.5.:
RASK.
To. d. 30. - fr. d. 31.5.:
Birkerød kommune.
To. d. 30. - fr. d. 31.5.:
Ankestyrelsen.
Fr. d. 31. - sø. d. 2.6.:
Kirkerne Apostlene efterlod.

DUK-KALENDER

UNGDOMSMESSE den 26.5.1996 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V.

MARIA-ANDAGTER

i Jesu Hjerter kirke,
Stenosgade 4, København
alle lørdage i maj:
den 18. og 25. maj kl. 17.00
Aug. Ziggelaar S.J.

Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra den 26.8.96 (ankomst senest kl. 17) til den 30.8. efter højmesse og morgenmad. Retrætepræst: Pastor Paul Marx O.M.I. Emne: Guds rige. Prisen for opholdet er kr. 675,-. Tilmeld dig ved at sende depositum kr. 100,- i check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg - tlf. 86 82 28 92 eller 98 93 10 74. Der kan søges om tilskud til retræten. Retræteudvalget: Walther Egger, Hillerød, Poul Wiisbye, Roskilde, Tage Gondek, Nykøbing F., Jens Åge Ibsen, Sønderborg og Børge Blans, Silkeborg (udv.form.).

Retræte

Sankt Lukas Søstrenes Feriehjem
Smidstrup ved Gilleleje
den 20. - 22. september 1996

Tema: *Faderen selv elsker jer* (Joh. 16,27).
Ledere: Pater Wilfrid Stinissen, ocd, og Grethe Livbjerg.
Pris: kr. 700,-.

Tilmelding - sammen med betaling af depositum kr. 200,- - til Grethe Livbjerg, Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund.

Russisk koncert i Sankt Ansgars kirke Lørdag d. 8. juni 1996 kl. 16

Kammerkoret »Raspev« fra Vladimir, Rusland, som har vundet flere internationale priser, er nu i København, hvor de afholder koncerter.

Der opføres værker af Bartnyansky, Tchalkovsky og Rachmaninov.

Alle er velkomne. Indgang gratis.

FORÅRSKONCERT

med Mathias J. From, guitar
i Skt. Laurentii kirke, Roskilde
den 21. maj kl. 19.30 og
i Skt. Mariæ kirke, Frederiksberg
den 27. maj kl. 19.30.
Værker af bl.a. J.S.Bach, H. Villa-Lobos
og I. Albeniz. Fri entré.

Tag på Pilgrimsrejse!

Der arrangeres rejser til følgende pilgrimssteder:

Fatima i Portugal 8. - 19. maj
Medjugorje i Bosnien 19. - 30. juni
Norditalien 28. sept. - 6. okt.

Rejserne er arrangeret af Maria Truelsen i samarbejde med pastor Benny Blumensaat, som vil være vores spirituelle guide.

Ring til Maria Truelsen for program og tilmelding: tlf. 36 45 12 60.
eller evt. Erik Hein: tlf. 42 81 22 44.

Holger Danske Bustrafik A/S

Den nordiske valfart til Lourdes

3. juli til 10. juli 1996

8 dages flyrejse fra København med fuld pension.
Eks. pris for alle deltagere på hotel kr. 5.300,-.
Præster, læger og sygeplejersker ledsager valfarten.
Hurtig tilmelding nødvendig.

Den nordiske valfart til Lourdes,
Skovgårdsvej 11, DK-2920
Charlottenlund.

Tlf. (45) 42 28 39 83 Marina Steensen og (45) 39 29 92 23 Philippe Hanus (begge træffes hverdage kl. 20-21).

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Sankt Andreas Bibliotek

(Bispedømmets teologiske bibliotek)
Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90 - Giro 212 4084

Åbent tirsdag - torsdag kl. 10-16.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22

Åbent: Tirsd., torsd. og fred. kl. 16-18,
onsd. 14-18, Sønd. 11-13.
Biblioteket har lukket den 19.5. (Åsebakkevalfart) og den 26.5. (Pinse-søndag).

Katolsk Menighedspleje

søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Radio Steno

Mandage kl. 20-23 på 107,9 MHz
(Hybridnet, Frederiksberg 87,7 MHz)
Tirsdage kl. 20-23 på 88,2 MHz
(Hybridnet, København 89,4 MHz)

Nær og Fjern - Nyheder og meddelelser.
Forum - Debatprogram med gæster i studiet og åben telefonlinje.

Antennen - Tro i vor tid.
Fokus - Om Bibelen, kirken, litteratur, kunst, kultur m.v.
Natbordet - Noget godt at slutte dagen med!

Om mandagen sender vi desuden et program for tosprogede og om tirsdagen Magasin med indslag om aktuelle emner.

Salg og service

BILLIGE FLYBILLETTER

til hele verden.

Ring og få et godt tilbud hos ANGEL
TOURS & TRAVEL - tlf. 33 25 22 70

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboebehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

BJ ASSURANCE - REVISION OG SERVICE
V/ Børge Juulsgaard
Vestergade 24 - 4200 Slagelse

Tlf.: 58.50.26.36 / Fax.: 5353 2736

Vi yder uvildig forsikringsrevision- og forsikringsrevision, uafhængig af de enkelte forsikringselskaber i:

- erhvervsforsikringer
- livs- og pensionsforsikringer
- private forsikringer.

VI LÅVER SPECIALFORSIKRINGER FOR
KATOLSK KIRKER - RING OG FOR-
HØR NÆRMERE - DET LØNNER SIG AT
TAGE OS MED PÅ RÅD!

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVØR

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Find Deres bedemand her:

Vanløse Liggistemagasin

38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn

Jyllingevej 8

2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer

Køgevej 40

2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eftf.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, lagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i større brugsvandsystemer.

Tlf.: 42 27 31 00

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr

Vestre Kirkegårds Allé 28-32

2450 København SV

Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGILDET I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Skat · Østergade 10 · Roskilde · 46 15 10 15

det er altid sikkert med en registreret revisor

Gadebørn dræbt ved nakkeskud

Rio de Janeiro (KNA) - I Rio de Janeiro har ukendte dræbt to drenge på elleve og tolv år ved nakkeskud. Menneskerettighedsorganisationer har protesteret på gemingsstedet.

Mordet skete i bydelen Botafogo få dage før processen imod tre af militærpolitiet og en håndværker. De

fire skal have massakreret otte gadebørn i juli 1993.

I Brasilien hører mord på gadebørn hverdagen til, oplyser NGO-organisationer. I 1993 blev 1.152 gadebørn myrdet; året efter steg tallet til 1.226, lyder det fra organisationen CEAP.

Munkenes bortførere stiller krav

Kairo (KNA) - Siden syv franske munke blev bortført for fire uger siden har bortførerne nu givet sig til kende. En organisation, der kalder sig »Den væbnede islamiske gruppe« tog over for et arabisk dagblad ansvaret for bortførelsen og stillede samtidig krav til den franske regering.

De syv trapistmunke vil blive myrdet, hvis gruppens medlemmer, der er fængslet i Frankrig, ikke omgående bliver frigivet, hedder det i dagbladet »Al-Hayat« i Kairo. Samtidig forsikrede man, at munkene var i live og raske.

Munkene blev den 27. marts bortført fra deres kloster i Tibehirine, ca. 100 km. sydvest for Algiers hoved-

stad. De bortførte er mellem 45 og 80 år gamle, to af dem lider af svær hjertesygdom. Munkene, der har boet i klosteret siden 1934 blev for nogen tid af myndighederne advaret om, at området var usikkert. Munkene havde vægret sig ved at forlade klosteret, da de kom godt ud af det med befolkningen i området. Pave Johannes Paul II og Frankrig har flere gange krævet munkenes løsladelse.

Islamiske fundamentalister har tidligere angrebet ordensfolk. Således blev to franske ordenssøstre beskudt i november 1995 og en af dem mistede livet. Siden 1994 er 18 ordensfolk omkommet i Algeriet.

Storbritannien: Ny ægteskabslov hilses velkommen

London (KNA) - De katolske biskopper i Englang og Wales støtter planerne om en ny ægteskabslovgivning.

Ifølge lovforslaget, der for tiden drøftes i parlamentet, skal ægtefælle have et års betænkningstid forud for en skilsmisse. Hidtil har man kunnet blive skilt allerede efter tre måneder, hvis parterne var enige om det.

Samtidig forlanger biskopperne, at der lægges mere vægt på ægteskabsforberedelse, og at man også ved borgerlige vielser gør det mere klart, at et ægteskab indgås for livstid. Man må få folk til at forstå, at et livslangt forhold ikke er noget, man bare lige pludselig er inde i, understreger ærkebiskoppen af Westminster, kardinal Basil Hume. Samtidig kritiserer han den omstændighed, at skilsmisser koster det britiske samfund, hvad der svarer til

17 milliarder danske kroner, mens der kun bruges omkring én procent af beløbet på ægteskabsforberedelse og -rådgivning.

En regeringskommission drøfter for tiden, hvordan ægteskabsrådgivning og -forberedelse kan forbedres.

Ifølge FN tvinges én million børn i Asien til prostitution.

Tusinder valfarter igen til enhedens symbol i Trier. Fotos KNA.

Ét vævet stykke fra øverst til nederst

Siden 1500-tallet har katolikkerne i Trier valfartet til en kjortel, der måske var Jesu egen

For tredje gang i dette århundrede finder en større valfart sted i Trier ved floden Mosel. »Heilig-Rock-Wallfahrt« kaldes den månedlange begivenhed af de lokale.

Ved en festlig gudstjeneste fredag den 19. april åbnedes skrinet med den kjortel, der måske var Jesu egen. I sin hilsen til deltagerne i valfarten opfordrer pave Johannes Paul II de kristne kirker til at stræbe efter enhed. Ca. 4.000 mennesker deltog i åbningsgudstjenesten. Når valfarten slutter den 16. maj, ventes omkring 700.000 pilgrimme fra nær og fjern at have besøgt Trier.

Kjortelen, der opbevares i domkirken, menes ifølge gammel tradition at være den, Jesus bar på sin vej til Golgatha - den, der var »ét vævet stykke fra øverst til nederst«. Dette udelte klæde opfattes

fra gammel tid som et symbol på de kristnes enhed.

Endnu har man ikke videnskabeligt kunnet fastslå, hvor relikviet stammer fra. Fra den katolske kirkes side tillægges det ingen betydning, hvorvidt det er Jesu egen kjortel; den betragtes som et tegn, et symbol for Jesus Kristus.

For første gang deltager den evangeliske kirke i valfarten. De to seneste valfarter fandt sted i 1959 og 1933.

Jesu Kristi vej

Valfarten kan være et »ja« til, at Jesus Kristus er med os på vejen ind i det næste årtusind - »som broder og herre, som mester og lærer, som ven og ledsager«, hed det i et af de uddrag af pavens hilsen til valfartsdeltagerne, der blev læst op ved åbningsgudstjenesten.

Åbningsgudstjenesten blev

fejret af blandt andre biskoppen af Trier, Hermann Josef Spital, og formanden for den tyske bispekonference, Karl Lehmann, der er biskop af Mainz.

Valfarten inviterer menneskene til definitivt at følge Jesu Kristi vej, sagde Spital og fortsatte: Kristus har med sit liv og sin lære banet »veje, der er gode for mennesker«. Lehmann betegnede valfarten som en hjælp til at samles omkring Jesus Kristus på tværs af alle grænser. Valfarten til den udelte kjortel er i særlig grad knyttet til bønner om kirkens enhed.

Kjortelen, der til daglig opbevares bag lås og slå i et særligt kapel i domkirken i Trier, kan i hele valfartsperioden ses under panserglas foran kirkens højalter. Den første offentlige fremvisning fandt sted i 1512.

Total og definitiv fred kan forebygge kriser

Vatikanet/Jerusalem (KNA) - Kun en total og definitiv fred mellem Israel og de arabiske lande kan forhindre alvorlige kriser i Mellemøsten som den, der senest er opstået i Libanon. Det mener den latinske patriark af Jerusalem, Michel Sabbah.

Det indebærer også, at Israel trækker sig ud af de besatte områder, siger patriarken til

Vatikanets Radio. »Man ønsker fred, men kan ikke finde vej; så går man den gale vej, og den fører ikke til fred.« Sabbah finder det berettiget, at Israel ønsker at sikre grænsen mod nord, men siger, at man bærer sig forkert ad.

Når alt kommer til alt, er det besættelsen af et fremmed land, der er årsag til skyderierne, konkluderer han.

Kardinaler skriver til Clinton om abort

Washington (KNA) - Den katolske kirke i USA har skarpt fordømt præsident Bill Clintons beslutning om at standse et lovforslag om forbud mod såkaldte »sene« aborter. I en i Washington offentliggjort skrivelse fra biskopperne til præsidenten hedder det, at præsidentens veto vil bringe landet et skridt nærmere tilladelse til børnemord.

Abort endnu efter den 20. uge?

Skrivelsen er underskrevet af formanden for USAs bispekonference, biskop Anthony Pilla, og otte kardinaler. Kirkelederne beklager sig over den »Døds-kultur«, som også har vist sig ved to delstats-appeldomstoles afgørelser vedrørende eutanasi.

Repræsentanternes Hus havde i slutningen af marts vedtaget, at abort efter den 20. uge var forbudt, bortset fra tilfælde, hvor moderens liv var i fare. Med 286 mod 129 stemmer blev forslaget vedtaget.

I slutningen af 1995 havde Senaten vedtaget et lignende lovforslag. Nu må lovtæksten forhandles på ny og i begge huse vedtages med 2/3 flertal, hvis præsidentens veto skal forbigås.

Paris (KNA) - UNESCO, de palæstinensiske selvstyremyndigheder og bystyret i Bethlehem har iværksat et omfattende projekt, der går ud på at renovere Jesu fødeby.

»Bethlehem 2000« hedder det. I de kommende fire år op til årtusindskiftet skal der bruges et beløb svarende til små 14 millioner kroner til genopbygning af den historiske, gamle by og til restaurering af bygninger, der har religiøs eller historisk betydning, meddeler UNESCO i Paris.

En fotoudstilling om byens kirker og andre bygninger danner optakt til kampagnen. Renoveringen af Bethlehem vil også gøre byen mere attraktiv for turister og skaffe flere arbejdspladser.

Kort før jul 1995 blev Bethlehem omfattet af det palæstinensiske selvstyre.

Nye vedtægter for pastoralrådet, side 3

Katekumener, side 4

Bispedømmets ungdomspræst, side 5

Orientering fra sognene, side 7-10

Bøger, side 12

katolsk orientering

Efter 10 år som formand for pastoralrådet siger Jan Lange nu farvel

Jan Lange forlader nu formandsposten for pastoralrådet efter først treogethalvt år som næstformand og dernæst 10 år som formand. Alt sammen frivilligt ulønnet arbejde, der har kostet megen tid. For to år siden ville Jan Lange stoppe, men biskop *Hans L. Martensen* bad ham fortsætte to år mere.

Man skal ikke blive for længe, og jeg bør gå nu, konstaterer Jan Lange, der kraftigt understreger, at hans afgang intet har med biskop *Czeslaw Kozons* dekret at gøre.

Jan Lange har været skuffet over den offentlige pole-

mik i dagspressen omkring biskoppens dekret af nye foreløbige vedtægter. Det har været handlingslammende for forretningsudvalget, siger han. Jeg ønskede ikke selv at udtale mig forud for pastoralrådets møde i Øm, men jeg vil gerne nu sige, at jeg var imod dekretet. Biskoppen har besluttet, at det skal være sådan, og jeg respekterer hans afgørelse.

Jan Lange vil ikke helt udelukke, at han stiller op som kandidat til forretnings-

udvalget. Blandt de øvrige medlemmer af forretningsudvalget har franciskaneren *Hans Christoffersen, sr. Laurentia Klaumann* og *Jacob Thomsen* givet tilsagn om at opstille. Næstformand *Kurt Hansen* ønsker ikke opstilling. *Tove Pedersen* ønsker efter 10 år i forretningsudvalget at blive afløst. *Kjeld Holbek* har endnu ikke besluttet sig.

Pastoralrådsmødet finder sted i Øm den 8. og 9. juni.

kk

Folkemordet i Rwanda fortsætter i det skjulte

Nairobi (KNA) - Menneskerettighedsorganisationen *African Rights* beklager de vedvarende grusomheder i Rwanda.

Hutu-stammen, der var ansvarlig for folkemordet i 1994 og dermed for rundt regnet en halv million menneskers død, rører stadig på sig, fortæller organisationen i en nylig offentliggjort rapport. Folkemordet fortsætter i det skjulte, siger den.

Verdenssamfundet beskylder »African Rights« for udelukkende at bekymre sig om flygtningeproblematikken, mens den overser de vedvarende voldsomheder i Rwanda. Dem, angrebene nu rettes imod, er især de overle-

vende fra massakren i 1994 og dem, der var vidner til den.

Mange af de overlevende fra dengang er allerede dræbt, skriver organisationen, der har hovedsæde i London, og i de første måneder af dette år er myrderieme ikke blot fortsat; de er taget til.

Angsten råder i landet, og stadig færre mennesker tør stå frem som vidner til tidligere overgreb. »De, der beskyldes for noget, kommer i reglen fri igen efter få dage og slår så anklageme ihjel«, hedder det i rapporten.

I Rwandas fængsler sidder for tiden omkring 70.000 hutu'er, der tog del i folkemordet på tutsi-stammen for to år siden.

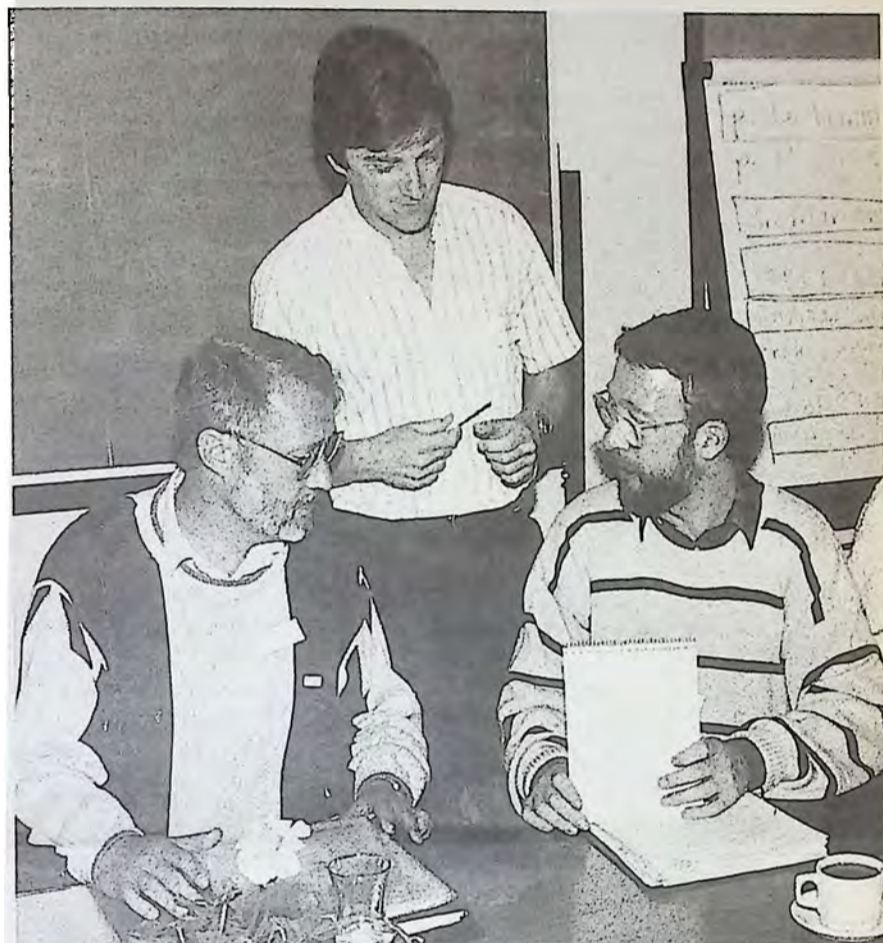
»Kærlighedens Missionærer« må opgive Vietnam

Hongkong (KNA) - I Vietnam vil myndighederne ikke længere tillade »Kærlighedens Missionærer« at arbejde i landet.

Søstrene har forsøgt at propagandere for deres religion, fremgår det af aviserne i Hongkong, som citerer forbudet fra de vietnamesiske myndigheder. De syv søstre har

ikke fået forlænget deres visum, som udløb kort før jul 1995.

Ordenen drev børnehjem i Hanoi og i Ho-Chi-Minh-byen (Saigon). Dens grundlægger, *Mother Teresa*, var på besøg i Vietnam i december for at bede de ansvarlige om at give søstre mulighed for at fortsætte deres arbejde.

Jan Lange (t.v.) forlader nu posten som pastoralrådets formand. Han har været pastoralrådets næstformand i treogethalvt år og dets formand i 10 år. Han har igennem årene ydet en værdifuld indsats for den katolske kirke i Danmark. Også fra »katolsk orientering« skal der lyde en tak for Jan Langes trofaste støtte til bladet. Han ses her sammen med sine tidligere næstformænd: *Georg Høhling* (i midten) og *Niels Engelbrecht*. Foto: Kluge.

UNICEF-krav:

Aktion til beskyttelse af børn i krig

Bonn (KNA) - FN's børnefond UNICEF kræver, at der iværksættes en verdensomspændende aktion, der beskytter børn i krig. Aldrig før har så mange børn lidt under væbnede konflikter som i dette århundrede, siger *Carol Bellamy* fra UNICEF.

Alene sidste år boede der 28 millioner børn i områder, hvor der var krig, og hver anden flygtning var under 18 år. I Liberia anslås 6.000 børn under 15 og 12.000 unge mellem 16 og 18 år at have kæmpet som soldater, hedder det.

Ifølge UNICEF's oplysninger sendes børn under 15 år ud som soldater i mindst 27 igangværende krige. Mange mindreårige slutter sig til de væbnede grupper, fordi de er sultne og bange, mens andre tvangsrekrutteres. Ved at tage

maden fra dem og ved at give dem stoffer får man dem til at makke ret; de »dresseres« til at stjæle og dræbe, og de misbruges som levende minedetektorer.

Mere end ti millioner børn menes i de seneste år at være psykisk skadet af krig og af flugt. Ikke så få har måttet se på, mens deres forældre, deres familie og venner blev mishandlet, voldtaget eller dræbt.

I Rwanda har over halvdelen af børnene oplevet, at nogen blev myrdet. Følgerne deraf: angst, mareridt, krampegråd, depressioner, tissen i sengen eller afmagring.

Undgå konflikter eller løs dem fredeligt
Bellamy opfordrer verdenssamfundet til at investere

mere tid, flere penge og flere kræfter i at undgå konflikter og i at løse konflikter på fredelig vis. Derudover kræver hun, at antipersonelminer fuldstændig afskaffes. Hundredtusinder af børn er blevet dræbt eller lemlæstet, mens de løb og legede, passede på kvæget eller arbejdede i markerne.

I øvrigt mener Bellamy, at minimumsalderen for militærtjeneste bør hæves fra 15 til 18 år i FN's deklaration om børns rettigheder, og at børn skal sikres fredszoner i krigshærgede områder.

Endelig skal piger beskyttes bedre imod seksuelle overgreb. Under borgerkrigen i Mozambique menes omkring 16% af pigerne i landet at være blevet voldtaget.

katolsk orientering

Tilsendes katolske husstande i Danmark 120 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementpris 250 kr. årligt.
Adresseændring meddeles til postvæsenet.
ISSN 0902-297X

Genopbygningen af kirken i Rusland trækker ud

Moskva (KNA) - Den katolske ærkebiskop af Moskva, *Tadeusz Kondrusiewicz*, beklager de russiske myndigheders langsommelighed med at give de ejendomme, der blev beslaglagt af kommunisterne, tilbage til kirken.

Kondrusiewicz håber stadig, at alle de bygninger, der tilhørte den katolske kirke før oktoberrevolutionen, bliver givet tilbage, siger han i et interview med det russiske, katolske nyhedsbureau B.L.I. Udtalelsen faldt i anledning af femårsdagen for oprettelsen af Det apostoliske Administratur for Europæisk Rusland, som han er leder af.

For tiden disponerer administratret over 17 kirkebygninger, hvoraf ni trænger

hårdt til istandsættelse. Der er 89 katolske sogne i den europæiske del af den russiske føderation. Sjælesorgen varetages af 91 præster og 104 ordenssøstre; der findes ingen pålidelige oplysninger om katolikernes antal. Efterkommere af katolikker fra tiden før revolutionen melder sig løbende i sognene. Det samme gør ældre mennesker, der nåede at blive døbt i den katolske kirke, inden det bolsjevistiske regime ødelagde de kirkelige strukturer.

Forholdet mellem Rom og Moskva besværliggøres

Endnu et stykke ind i 1920'erne var ærkebiskop *Mogilew Podolskij*, der resi-

derede i Sankt Petersborg, ansvarlig for den katolske sjælesorg i hele det russiske rige med undtagelse af Polen og Litauen. Efter bolsjevikernes ødelæggelse af kirken var St. Louis de France, en kirke i Moskva med tilknytning til den franske ambassade, den eneste katolske kirke, der var i funktion som sådan.

Først i 1991 kunne de kirkelige strukturer bygges op igen med oprettelsen af de apostoliske administratretter, der for Ruslands vedkommende har sæde i Moskva, for Sibiriens i Novosibirsk og for Centralasiens vedkommende i Karaganda.

At katolske biskopper blev udnævnt uden forudgående kontakt med det russisk-ortodokse patriarkat har dog besværliggjort forholdet mellem Rom og Moskva, idet den ortodokse kirke beskylder katolikkerne for forsøg på at få de troende over i deres egen kirke. De dermed forbundne vanskeligheder har til dato ikke kunnet overvindes.

Katolikker trues af udvisning i Hviderusland

Minsk (KNA) - Den ortodokse kirke i Hviderusland mangler viljen til økumene, siger den hviderussiske kardinal *Kazimierz Swiatek*.

De ortodokse biskopper siger mange smukke ord om økumene, men samtidig understreger de igen og igen, at Hviderusland historisk og kirkeretligt set er ortodoks, udtaler ærkebiskoppen af Minsk-Mohilev og Pinsk. Det tolker han derhen, at der ikke er plads til katolikker i landet. Katolikkerne udgør rundt regnet 20% af befolkningen i Hviderusland.

Ifølge kardinalens oplysninger er de fleste af katolikkerne af polsk herkomst, og sjælesorgen varetages af omkring 200 polske præster og ordensfolk.

Regeringen forsøger stadig mere ihærdigt at dæmpe op for den »udenlandske« indflydelse og truer stadig oftere med at udvise denne gruppe mennesker. Udenlandske præster får arbejdstilladelse for ét år ad gangen.

Der protesteres jævnlige over polsksprogede gudstjenester. Men »de fleste katolikker tilhører det polske mindretal, og de har ret til at deltage i messer på deres eget sprog«, understreger *Swiatek*.

Den nyudnævnte ærkebiskop *Sigitas Tamkevicius* fotograferet i 1980, da han sammen med de øvrige litauiske præster på billedet udgjorde »Komiteen til forsvar for de troendes rettigheder i Litauen«. Fra venstre *Jonas Kauneckas*, *Juozas Zdebskis*, *Alfonas Svarinskas*, *Sigitas Tamkevicius* og *Vincas Velavicius*. Foto KNA.

Litauen:

Sigitas Tamkevicius ny ærkebiskop af Kaunas

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* har udnævnt den hidtidige hjælpebiskop af Kaunas, den 57-årige *Sigitas Tamkevicius*, til ærkebiskop. Derved imødekom han den hidtidige ærkebiskops afskedsbegæring. Kardinal *Vicentis Sladkevicius* er 75 år og ønskede at trække sig tilbage på grund af alder.

I kommunisttiden har såvel *Tamkevicius* som *Sladkevicius* stået som symboler for den forfulgte katolske kirke i Litauen. I 20 år var *Sladkevicius* suspenderet som apostolisk administrator af bispedømmet *Kaisiadorys*. I juli 1982 lykkedes det paven med de

sovjetiske myndigheders tilslutning igen at overdrage ham ledelsen af bispedømmet.

Sladkevicius udnævntes til kardinal i 1988 og blev dermed den anden sovjetborger, der fik denne udmærkelse. Han har ledet ærkebispedømmet siden 1989 og har desuden været formand for den litauiske bispekonference siden 1988.

Tamkevicius er født i 1938 i *Krikstonys* i bispedømmet *Vilkaviskis* og indtrådte i jesuiterordenen i 1968. Samme år blev han frataget tilladelsen til at prædike. I 1969 fik han forbud imod at virke som præst og måtte tjene til livets

opretholdelse ved praktisk arbejde.

Tamkevicius var medredaktør af et undergrundstidskrift, der var kraftigt medvirkende til, at overgreb på menneskerettighederne og forfølgelse af kirken i det kommunistiske Litauen kom til den vestlige verdens kundskab. Efter gentagne trusler blev han arresteret i 1983 og sendt til en arbejdslejr i Sibirien, hvor han var indtil begyndelsen af 1989.

Inden *Tamkevicius* i 1991 blev udnævnt til hjælpebiskop, var han rektor for præsteseminariet i Kaunas.

Kardinal Jozef Glemp:

Østeuropa har brug for kirkens stemme

Warszawa (KNA) - De postkommunistiske lande i den tidligere østblok har brug for »kirkens stemme som åndelig kraft«, fordi »de befinder sig i et kaos af ideer. Det sagde den polske kardinal *Jozef Glemp* på et regionalmøde i De europæiske Bispekonferencers Råd (CCEE) i Warszawa.

Mødet var et led i forberedelserne til efterårets CCEE-symposium, hvor temaet vil være »Religion som privatsag og som offentligt anliggende - kirken i det pluralistiske samfund«. 70 biskopper og præster fra Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ukraine, Hviderusland, Litauen, Letland og Rusland deltog i mødet.

Glemp understregede, at landene i denne del af Europa har mere end kommunismen

og postkommunismen til fælles. Gennem århundreder har det været i disse lande, den byzantinske og den romerske tradition mødtes; det er rigdommen i Østeuropas fælles erfaring, sagde kardinalen.

I lyset af år 2000 bliver det stadig mere påkrævet, at vi lader kirkens stemme lyde, fortsatte *Glemp*. De europæiske nationer bestræber sig på at nærme sig hinanden økonomisk, kulturelt og politisk. Men der er stadig brug for kirkerne som en åndelig kraft, der åbner menneskers øjne og lader dem se meningen med livet, sagde han.

Formanden for CCEE, kardinal *Miloslav Vlk* fra Prag, understregede, at kirken må være et tegn for verden, der let kan forstås, og give tydelige

svar. Det er ikke let at bygge kirken op igen efter kommunismens sammenbrud, sagde han, og det kommer ikke til at gå hurtigt.

Det er heller ikke alle steder, der er rede til at samarbejde med kirken på lige fod. Som et eksempel på dette nævnte *Vlk* sit hjemland, Tjekkiet, hvor han beskyldte regeringen for manglende vilje til samarbejde.

Flere biskopper pegede på det stadig større problem med »privatiseringen« af tro og af religion, der også er udbredt i Østeuropa. I lyset af denne udvikling må der søges nye veje til evangelisering og forkyndelse, der lader mennesker forstå, at de også må stå frem og vise deres tro offentligt, sagde de.

Danmarks Unge Katolikker (DUK) søger pr. 1. august 1996

Kontorassistent / sekretær til sekretariatet 30 t / ugtl.

DUKs sekretariat er organisationens primære serviceorgan, hvorfra alle udsendelser og kontakter til medlemmerne foregår i samarbejde med Århus-kontoret.

Du vil indgå i teamet af ansatte medarbejdere, som sammen planlægger arbejdet på de ugentlige medarbejdermøder. Endvidere vil du i samarbejde med sekretariatets nuværende kontorassistent have en række fælles arbejdsopgaver.

Dine egne opgaver vil bl.a. være:

- servicering af organisationens medlemmer og frivillige medarbejdere,
- telefonpasning,
- arkivering,
- personaleadministration,
- referent på årsmøde,
- renskrivning / lay-out på små og store udsendelser.

Personlige kvalifikationer:

- kristent livssyn,
- kendskab til EDB og tekstbehandling på brugerniveau, samt gerne interesse for lay-out,
- loyal, fleksibel og i stand til at håndtere travle arbejdsperioder,
- interesse for børne- og ungdomsarbejde samt lyst til at samarbejde med unge mennesker.

Der må regnes med deltagelse på 3 DUK-weekends i løbet af året samt ind imellem aftenmøder.

Ansøgere med bogholderierfaring er ønskeligt, men er ikke noget krav. For ansøgere med disse kvalifikationer vil der være mulighed for udvidelse af arbejdstiden til 37 timer/ugt.

Ansøgningsfrist er 12. juni 1996 kl. 12.

Ansøgning vedlagt curriculum vitae sendes til: DUKs sekretariat, Bredgade 67, 2.th., 1260 København K.

Nærmere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til DUKs sekretariat, tlf. 33 14 77 07.

DUK er en demokratisk, landsdækkende børne- og ungdomsorganisation med 2100 medlemmer, fortrinsvis i alderen 5-30 år. DUK arbejder såvel nationalt som internationalt, bl.a. med lejre og kurser, og er repræsenteret i en række danske og internationale organisationer. DUKs mange aktiviteter udføres af unge frivillige, ledet af en hovedbestyrelse. Det daglige arbejde varetages af DUKs sekretariat, hvortil organisationskonsulent, landskonsulenter, ungdomspræst og kontorassistent er knyttet.

Pastoralrådets nye vedtægter afviger på væsentlige punkter fra de gamle

Rådets opgaver er omformuleret og biskoppen er nu formand

Ifølge de nye foreløbige vedtægter, som biskoppen pr. 30. april har indsat ved dekret, har rådet dels fået omformuleret dets opgave og dels er biskoppen blevet rådets formand. Den hidtidige formand og næstformand skal frem-

over ifølge forslaget hedde »moderator« og »vicemoderator«.

Rådets opgaver

Allerede i paragraf 1 formuleres rådets opgaver: »Som repræsentativt organ for de troende i den lokale Kirke har pastoralrådet medansvar for og til opgave under biskoppens autoritet at undersøge, overveje og fremsætte praktiske forslag vedrørende de sager af pastoral art, der angår bispedømmet, for at gudsfolket liv og aktivitet må blive i stadig mere samklang med Evangeliet.«

Pastoralrådet skal i henhold til sit medansvar og sin opgave:

- orientere sig om bispedømmets pastorale situation, især hvad angår evangelisation, katekese, karitativ virksomhed, og bistå med løsning af de pastorale og karitative opgaver,
- befordre samarbejdet mellem alle dele af gudsfolket, bispedømmets institutioner, øvrige gremier og fremmedsprogede grupper,
- følge samfundsdebatten og udviklingen og disses indflydelse på Kirkens liv og trivsel,
- sikre opretholdelse af en for

hele bispedømmet fælles kirkebidragsordning, herunder foreslå udskrivnings- og fordelingsprocenter for kirkebidrag,

- udtale sig om den økonomiske forvaltning i bispedømmet på grundlag af en årsberetning og et årsregnskab,
- foreslå og udtale sig om projekter og langtidsplaner,
- høre vedrørende oprettelse af nye menigheder, ned-

læggelse eller sammenlægning af menigheder og andre strukturspørgsmål.

I »den gamle vedtægt« hed det omkring opgaverne:

»Pastoralrådet er ansvarlig over for biskoppen for løsningen af de opgaver af pastoral, karitativ og administrativ/økonomisk art, som hovedsageligt angår hele bispedømmet...«

Det er denne formulering,

Pastoralrådet mødes den 8.-9. juni i Øm

Forretningsudvalget står til valg

Mange imødeser med en vis spænding det kommende pastoralrådsmøde. Af den foreløbige dagsorden fremgår det, at biskoppen vil orientere om forslaget til ændringer af vedtægter; forretningsudvalget imødeser en debat herom og eventuel nedsættelse af en arbejdsgruppe.

Herudover skal der ifølge de nye foreløbige vedtægter vælges moderator og vicemoderator. Der skal også vælges et nyt forretningsudvalg.

Men pastoralrådet har også andre punkter på dagsorde-

nen. Danmarks Unge Katolikker får lov til at præsentere sig selv, hvorefter rådets medlemmer får lejlighed til at stille spørgsmål.

Udover beretning fra forretningsudvalget forelægges bispedømmets regnskab fra 1995 og budgettet for 1997 til udtalelse.

Kathrina Magnussen fra Færøerne orienterer om vor nordlige menighed. Der bliver også orientering fra EDB-gruppen, og kirkebidragsudvalget fremlægger beretning.

der har givet problemer i forhold til Økonomisk Råd.

Pastoralrådets forretningsudvalg var indtil for to år siden også biskoppens økonomiske råd. Det blev ændret med et dekret af biskop Martensen, og et selvstændigt økonomisk råd blev dannet.

Formandskabet

»Biskoppen er pastoralrådets formand«, siges det ordret i de foreløbige vedtægter. I stedet for formand og næstformand indføres »nye« begreber, nemlig »moderator« og »vicemoderator«. Det biskoppelige Råd og Økono-

misk Råd har moderatorer.

Biskop Kozon understreger i sit brev til pastoralrådets medlemmer og til præsterne, at det ikke vil betyde nogen indskrænkning af den hidtidige formands og næstformands rolle og arbejde.

Det skal også nævnes, at biskoppen i de nye vedtægter kan udnævne indtil fem personer som fuldtidige medlemmer af rådet, d.v.s. med alle rettigheder og pligter.

Vedtægterne er altså kun foreløbige og vil blive drøftet på det kommende pastoralrådsmøde i Øm.

B. Mannov er gået i protest

Der har været en vis uro hos flere pastoralrådsmedlemmer over, at biskoppen med et dekret har suspenderet pastoralrådets vedtægter og indsat nye foreløbige vedtægter.

Børge Mannov har valgt at forlade rådet. I et skarpt brev til biskoppen, et brev, som også er sendt til rådets medlemmer, giver han udtryk for, at pastoralrådet med de nye vedtægter har fået mundkurv på. »Det kan ikke fremover henvende sig til nogen som helst uden din tilladelse. Censur er en dårlig idé, for hvem i vor omverden vil fremover interessere sig for, hvad rådet måtte mene og gøre, når de bare kan nøjes med at spørge biskoppen«, siger Mannov.

...og lidt fra nogle af vore nordiske naboer

I Danmark har en lægmand været formand for pastoralrådet, siden dets start i 1970. I de nye foreløbige vedtægter, som biskoppen har tilpasset efter kirkeretten, er det nu biskoppen, der er formand. »katolsk orientering« har set på, hvordan nogle af bispedømmene i Norden tolker kirkeretten på dette punkt.

I Sverige er biskoppen »huvudman«, d.v.s. overhoved eller bedre oversat leder. I Sverige er »formanden« (som vi hidtil har haft det i Danmark) »ordførenden«.

I Bispedømmet Oslo siges det i §4 »Biskopen præsiderer Pastoralrådet«. Her vælger

man en »pastoralrådsleder«. I Trondheims Katolske Bispedømme er »formanden« ligesom i Sverige »ordførenden«.

Hvad angår opgaverne er der også forskellige landene imellem. I Bispedømmet Oslo f.eks. benyttes samme formålsparagraf, som nu er udskiftet i Danmark, at »Pastoralrådet er ansvarlig over for biskoppen for løsningen af de opgaver af pastoral, karitativ og administrativ/økonomisk art, som hovedsageligt angår hele bispedømmet...« Det er netop denne paragraf, der har givet problemer i forhold til Økonomisk Råds opgave her i bispedømmet.

Hvad siger kirkeretten om pastoralråd

Can. 511

I hvert bispedømme bør der, når sjælesorgs-forholdene kræver det, nedsættes et pastoralråd, hvis opgave det er under biskoppens autoritet at undersøge, rådgive og give praktiske forslag til alt, hvad der har med bispedømmets virke at gøre.

Can. 512

§ 1 Pastoralrådet er sammensat af troende, der befinder sig i fuldt fællesskab med den katolske kirke, og som skal omfatte både gejstlige og medlemmer af kirkelige institutioner, frem for alt lægfolk; de udnævnes efter den af biskoppen fastlagte fremgangsmåde.

§ 2 De troende, der udnævnes til pastoralrådsmedlemmer, skal udvælges på en sådan måde, at de virkelig repræsenterer hele det gudsfolk, der udgør bispedømmet. I denne forbindelse skal der tages hensyn til bispedømmets forskellige regioner, til de sociale forhold og erhverv samt til

den andel, som pastoralrådsmedlemmer selv og sammen med andre har i det apostoliske arbejde.

§ 3 Til pastoralrådet må kun udnævnes troende, som udmærker sig ved en fast tro, gode sæder og klogskab.

Can. 513

§ 1 Pastoralrådet dannes på

tid i henhold til bestemmelserne i de vedtægter, som er fastlagt af biskoppen.

§ 2 I tilfælde af bispemødets vakance ophører pastoralrådet at bestå.

Can. 514

§ 1 Pastoralrådet har kun rådgivende stemmeret. Det påhviler alene biskoppen at

indkalde rådet, når han finder, at de apostoliske forhold kræver det, og han leder det; ham alene påhviler det at offentliggøre de i rådet behandlede emner.

§ 2 Pastoralrådet skal indkaldes mindst en gang om året.

Kommentar til kirkeretten

Til kirkerettens enkelte paragraffer forefindes også kommentarer; det gælder også til punkterne om pastoralråd. I en engelsksproget udgave omtales indledningsvis Det andet Vatikankoncil's dekret »Christus Dominus«. Her siges, at »det i høj grad er ønskeligt, at der i hvert bispedømme oprettes et pastoralråd, over hvilket den stedlige biskop præsiderer og særligt udvalgte præster, ordensfolk og lægfolk deltager.«

Et andet sted i den indledende kommentar siges, at pastoralrådet bør tage fat på alle de vigtige pastorale anliggender, der trænger til at blive undersøgt, og komme med praktiske anbefalinger. »Biskoppen bør betragte det som en af sine nærmeste samarbejdspartnere.«

At biskoppen præsiderer over rådet betyder ikke nødvendigvis, at han skal lede møderne, siger kommentaren til Canon 514. »Statutterne

kan indeholde en bestemmelse om, at der skal være en formand (a chairperson) og andre, hvis opgave det er at lette rådets arbejde forud for og under møderne.«

Som kommentar til Canon 514 siges, at det er biskoppens ret og ansvar, hvordan rådets arbejde bekendtgøres. Normalt vil man publicere i meget stort omfang, idet man ønsker at få mest mulig respons på strategier og større projekter.

Valfart 1996
søndag d. 2. juni

Kl. 11.00	Valfartsvandring og andagt
Kl. 12.30	Frokost
	Bodens sakramente
	Tilbedelse
Kl. 14.00	Højmesse ved biskop Kozon

Kristi Legems- og blods fest torsdag den 6. juni 1996

Traditionen tro indbydes Storkøbenhavns katolikker til i fællesskab at fejre festdagen i Skt. Therese kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Transport: S-tog til Hellerup station eller bus nr. 1 næsten til døren.

Kl. 19.30 højmesse i kirken med efterfølgende procession i Rygaards park.

Velkommen i Skt. Therese kirke.

Menighedsrådet

Kan kristne betegnes som katekumener og konvertitter?

Af p. Stephen Holm

Egentlig har jeg ikke lyst til at blande mig i debatten omkring konvertit-praksis i Roskilde. For det er sikkert rigtigt, når det påstås, at romerske instruktioner ligger til grund for den stedlige nypraksis, som én af de implicerede har kaldt for »Pilot-projektet VIK«.

Sådan gør man så nu i Roskilde. Men mon ikke »Lumen gentium« fra sidste koncil og bemærkningen i det gældende »Ritual for optagelse i kirkens fuldstændige fællesskab«, hvor det hedder, at man »kun skal gøre, hvad der er nødvendigt og ikke pålægge nogen noget udover det nødvendige. (Ap. G. 15,28)«, er dét, der inspirerer praksis i resten af bispedømmet?

Ihvertfald fatter jeg ikke brugen af den hyppigt anvendte term: »katekumener-

ne«. Ifølge »katolsk minileksikon« s. 103 er en katekumen »en udøbt person (hedning), som ved undervisning forberedes til dåben!«

Såvidt jeg har forstået, er alle »katekumener« i Roskilde mennesker, der, - omend uden for den romersk-katolske kirke, - gyldigt er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Jeg oplever det som en uforkammethed af rang at kalde sådanne gyldigt døbte mennesker, - altså mennesker, der er kristne, - for katekumener. Og behandle dem, som om de var det.

Brug ordet konvertit med forsigtighed

For mig er det også et spørgsmål, om man ikke bør bruge ordet »konvertit«, med større forsigtighed. At »konvertere« betyder ifølge samme katolske minileksikon: at omvende

sig. Til omvendelse er alle kristne kaldede, når de relaterer deres dåbspagt: Alle, - selv Simon Peter og hans efterfølgere må i dén forstand betragtes som konvertitter, jævnfør Jesu ord til Simon: »Når du engang omvender dig.....« (Luk. 22,32). Men vi har, - bortset fra EDB-verdenen, som konverterer tekster fra ét program til et andet, - i praksis reserveret ordet til definition af en døbt person, som omvender sig/har omvendt sig fra dette eller hint kristne trossamfund til den katolske kirke.

Kirkens lære

Er det ikke ukorrekt at tale om, at døbte mennesker »konverterer« til den katolske kirke, al den stund, at enhver, som gyldigt døbes med den kristne dåb, indpodes i Kristus, vokser sammen med

ham, bliver hans legeme og dermed en del af hans kirke, som i sit væsen er katolsk?

Det må være rigtigere at sige: Enhver, som gyldigt døbes, bliver på en eller anden led tilknyttet den katolske kirke, uanset om den døbte er sig det bevidst eller ej! Så langt tilbage som år ca. 110 e. Kr. skriver biskop Ignatius af Antiochia: »Hvor Jesus Kristus er, dér er også den katolske kirke«.

Det er katolsk lære, at den katolske kirke er nærværende osse udenfor den synlige romersk-katolske kirke. Det andet Vatikankoncil fortæller om døbte kristnes forskellige henordning til kirken.

Ud fra denne forståelse kan en protestant ikke »konvertere« til den katolske kirke. Allerede i sin dåb konverterede han til Kristus og dermed til kirken. Dét, han nu ønsker, er at fortsætte ud ad dén vej, som han i sin dåb er slået ind på, at tage skridtet fuldtud.

Derfor taler det ny optagelses-ritual (1975) heller ikke, - som det gamle, - om »Konvertitters optagelse« (Salme- og bønnebog, 1961, nr. 505), men om »Optagelse i kirkens fuldstændige fællesskab«. Denne nyformulering lader os forstå, at enhver døbt, i kraft af sin dåb, er medlem af den katolske kirkes delvise fællesskab, og derfor på en måde allerede katolik.

»Alt blev bevaret!«

Lad mig citere pastor *Per Dolmer*, som tidligere har været præst i folkekirken. Han har for nogle år siden i en fin artikel i k. o. skrevet: »Jeg, der er gået fra folkekirken til den katolske kirke, har erfaret, at intet af dét, jeg tidligere havde troet, hele min barnetro m. v., er gået tabt. Alt blev bevaret.«

Men det var brudstykker af troen, udsnit af troen, som nu kom på plads i dén helhed, hvor de hørte til. Derfor er mit forhold til folkekirken grundlæggende positivt. I dén er jeg døbt og i dén er jeg vokset op som et kristent menneske. I folkekirken tro genkender jeg store dele af den katolske tro«.

Kristent arvegods

Jeg fornemmer, at den katolske kirke, ganske særligt efter sidste koncil, har lært at glæde sig over de protestantiske kirker af idag, fordi den dér genfinder så megen overlevet sand kristendom; kristen-

dom, som er arvegods fra den katolske kirke.

Jeg fornemmer, at den derfor mere og mere arbejder sig væk fra at betragte kristne i disse kirkesamlund som stående udenfor den katolske kirke, - ydermere, fordi de fleste protestanter af idag ikke er protestanter i protest mod den katolske kirke, men er det, fordi de, ligesom alle andre mennesker, er født ind i en historisk og geografisk sammenhæng, som har været bestemmende. Signora Guastella har ikke bedt om at blive katolik. Hun er det, fordi hun er født på Sicilien. Fru Hansen har ikke bedt om at blive protestant. Hun er det, fordi hun er født i Sønder Snydelse efter 1536! Det »straffer« den katolske kirke hende ikke for. Det er hårdt nok endda!

Omvendelse

Det er jo mærkeligt! Heinz Müller fra Bad Tölz syd for München blev i byens Pfarrkirche Herz Jesu døbt, kommuniceret og firmet i løbet af sine første ti leveår, - ligesom alle andre børn i byen dengang.

Fra han var femten har han ikke sat sine ben i kirken. Som 22-årig emigrerer han til Danmark. Forlængst har han kvittet både Kristus og hans kirke. Forsætter sit liv uden nogensomhelst kristelig relation. Kommer tilfældigvis i en alder af 60 år til en messe i anledning af en bekendts begravelse. Begravelsesmessen bliver anledning til hans omvendelse.

Han opsøger den stedlige sognepræst, taler med ham om fredagen, skrifter om lørdagen og går til kommunion i søndagsmessen. Omvendelsen er klaret på tre dage, fordi der står »Herz Jesu, Bad Tölz« på dåbsattesten. -

Lise Jensen fra Dianalund er døbt i den stedlige kirke. Hendes overbeviste, kristne forældre har hjulpet hende til et personligt forhold til Kristus. Siden hun som voksen blev gift og flyttede til Holbæk, har hun så at sige hver søndag siddet i Skt. Nicolai. Kristus har livet igennem været hendes inspirator.

I en alder af 60 år opdager hun den katolske kirke, opdager moderkirken, opdager, at her er kristendommen i sin helhed. Hun opsøger den stedlige sognepræst, fortæller, hvad der er sket i hendes liv, anmoder om at blive optaget i den katolske kirke og forkynder, at hun glæder sig til at gå til alters hos os på søndag. Men så får hun at vide, at så let går det nu ikke. Hun får besked på, at i hendes tilfælde står en ca. et-årig forberedelsestid for døren, før noget kan blive til noget. »Hvorfor?«, - spørger hun. Og svaret er: »Fordi der står 'Kolonien kirke, Dianalund' på din dåbsattest og ikke

'Herz Jesu, Bad Tölz'!«

At være katolik

Når et døbt menneske fra folkekirken kommer til mig som katolsk sognepræst og siger: »Jeg vil gerne være katolik«, så svarer jeg vedkommende: »Det er du allerede i kraft af din dåb!«. Men tilføjer så naturligtvis, at man til fuldstændig indlemmelse i Kristi kirke må modtage tre initiations-sakramenter: dåb, firmelse og eukaristi, og at vedkommende døbte således mangler at modtage de to sidstnævnte, - på linje med menighedens yngste medlemmer, - dém under otte/ni år.

Og ligesom disse små mennesker seriøst forberedes til modtagelse af eukaristien og firmelsen, således skal dé, der ønsker, ikke længere at være delvist, men fuldstændigt medlem af kirken, forberedes seriøst til modtagelse af samme sakramenter. Det bliver de så, og ved modtagelse af den første hellige kommunion og firmelsens sakramente, - på linje med andre barnedøbte katolikker, - vokser de stille og roligt, uden nogen form for cirkus, ind i kirkens fuldstændige fællesskab. Og glider de igen ud, er frafaldet ikke så markant, fordi optagelses»showet« ikke var det.

Frafald

For erfaringen viser jo, at skuffelser ikke udebliver. Ligesom vi oplever, at barnedøbte, kommunicerede og firmede katolikker »falder fra«, oplever vi det samme med senere optagne, - af og til endda med dém, der under og efter optagelsesprocessen var de mest begejstrede. Når jeg læser de begejstrede Roskilde-folks vidnesbyrd, kan jeg, - Gud tilgive mig, - ikke lade være med at sige til mig selv: Lad os nu se!

Afvikle forskel på døbte

I de første menigheder skelnede man problematisk mellem jødekrig og hedningekristne, og i lang tid har vi i vore menigheder skelnet mellem »konvertitter« og såkaldte »fødte« katolikker. Sidstnævnte blev undervist på lavere plan, mens de var børn. Førstnævnte undervist på højere plan som voksne og personlig kælet for gennem længere tid.

Er det ikke på tide, at vi afvikler denne forskel på døbte, - i stedet for forstærket at markere den? Da de ti spedalske, som sygdommen havde sat udenfor Gudsfolket fuldstændig fællesskab, råbte til Jesus: »Herre, forbarm dig over os«, åbnede han armene for dem alle ti og hentede dem på stedet ind i fællesskabet! (Luk. 17, 11-14).

Mon ikke det er i dén retning, vi burde bevæge os?

Læserne diskuterer

Det var overraskende sobert

Det var med nogen ængstelse, at jeg tog ud til Nordvanggård for at mødes med søster *Briega McKenna*.

Hvad kunne man ikke forvente sig efter al den mærkelige foromtale? Jeg tænkte på Oxfordmøder i 30-erne, på amerikanske pinsegudstjenester med helbredelser, på Toronto-bevægelsen. Hvad skulle vi så komme ud for? Men nu ville jeg se det hele af selvsyn!

Det var overraskende sobert - messen blev læst meget smukt af pastor *Blumensaat*. Vi hørte sr. Briega tale selv. Hun er dybt forankret i sin tro gennem en personlig oplevelse. Hun opfordrer folk til at tro på Kristi nærvær i Alterets Sakramente, til at give sig til Gud og overlade til ham, hvad der skal ske. Hun lover ikke helbredelser, men fortæller om den fred i sjælen de får hos Gud. Hun beder sammen med folk og for folk. Det var totalt anderledes end, hvad man havde reklameret med - til stor skuffelse for folk, der er ude på det ekstraordinære. *Hans Esmarks* og *Georg Niblers* syn på sagen er faktisk sr. Brieses syn.

Lidt kritik skal der være for at folk tager én alvorligt! Det virkede ejendommeligt, at der først var kommunion (under to skikkelser endda!) og et par

minutter derefter blev sakramentet båret rundt og folk tilbudt det, som om de ikke selv var forenede med Sakramentet i kommunionen! Men hvad skal man stille op med vesterlandske katolikkers mærkelige indstilling til Sakramentet?

Desuden var det mærkværdigt, at Dåben kun blev omtalt én gang, en passant. Det er jo det Sakramente, der er vor selvsyn!

Retræte i Taastrup

Fra den 27. - 28. april afholdt sr. *Briega McKenna* og p. *Kevin Scallon* en retræte om bøn og helbredelse i Skt. Pauls Kirke i Taastrup.

Det blev for mig et virkeligt møde med Vor Herre Jesus Kristus. Den hl. messe, som var retrætens midtpunkt, hvor den konsekrerede hostie virkelig er Jesus Kristus.

Det var det centrale i sr. Briega og p. Kevins forkyndelse! »Hav tillid til Gud«, »Thi for Gud er intet umuligt«. »Kom til Jesus med jeres bekymringer: Sjæleligt, legemligt - Han hører jer! Vær udholdende, hav tro.«

Og det var den levende tro, jeg mødte. Talrige vidnesbyrd efter 15 års apostolat - om at Gud møder mennesker, at

frelses grundlag, ifølge Ny Testamente. Men derom ved vesterlandske katolikker jo heller ikke så meget.

Jeg glæder mig til at læse søster *Briega McKennas* bog. Hun var en stor overraskende oplevelse, uden »überschwenglichkeit« (over-spændthed. red.)

Bjørn Højbo

Han forvandler os. For mig vil disse dage altid stå indprentet i mit hjerte.

Vi havde skrevet vores bønssintensioner på en seddel, som blev bragt til alteret. Sr. Briega bad for bønnerne, og i Alterets Hellige Sakramente i monstransen blev vi velsignet, i kommunionen forenet med Jesus Kristus.

Jeg tror ikke, at nogle uforandret har været på denne retræte.

Tak til Gud for hans velsignelse, tak for sr. Briega, p. Kevin, p. *Blumensaat* og pastor *Bergsøe* for deres tro og tjeneste.

Klaus Aarup

Vi betragter hermed debatten herom afsluttet. Red.

Det gælder om at være der, hvor de unge er

Af Maria Jørgensen

Hvad laver en ungdomspræst egentlig?

- Ungdomspræsten har landsdækkende ansvar for at hjælpe og støtte lokalt arbejde og formidle udvikling af ungdomsarbejde inden for kirken i samarbejde med de to konsulenter i Danmarks Unge Katolikker (DUK). Jeg har også et ansvar for unge katolikker, der ikke har noget med DUK at gøre og for unge, der står uden for kirken.

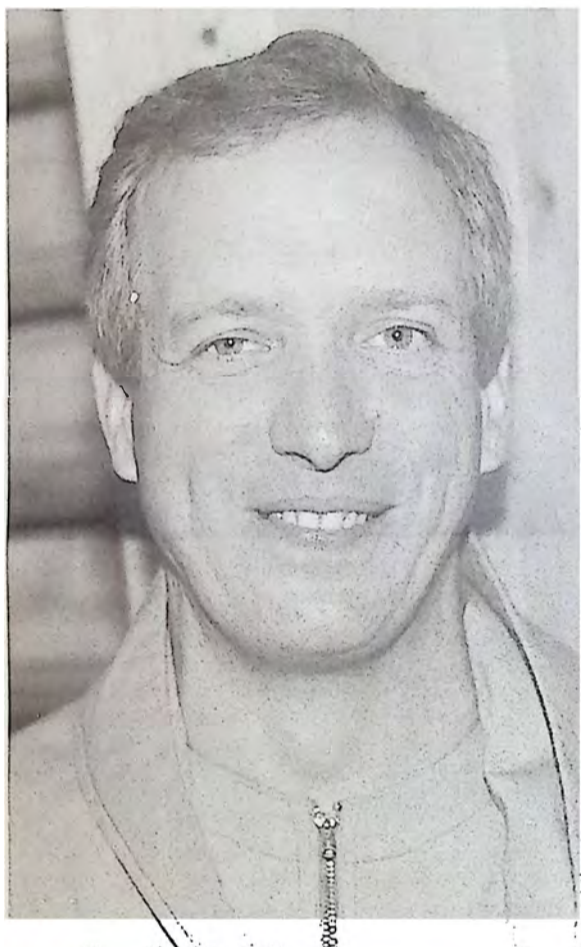
DUK og flere kirkelige aktiviteter tiltrækker mennesker, der ikke har noget med kirken at gøre, og pludselig er en samtale i gang med en eller anden om, hvad det er for noget, det dér med troen. Så det er ikke bare DUK, det er ikke bare katolsk aktivitet, det er også meget andet.

At være ungdomspræst kan altså defineres sådan: Der, hvor unge er, der har ungdomspræsten et særligt ansvar.

Paven taler om »vore dages Areopagos«, der, hvor mennesker nu kommer sammen. Hvordan kan ungdomsarbejde defineres dér - ud over lejr, ledertræning og de forskellige aspekter i DUK's arbejde? Det er meget vigtigt, at vi fortsætter med det, men hvordan kan vi komme ud over det? Eksempelvis til Roskilde Festival. Vi tager derud med en gruppe fra Sverige, Norge, Hamburg og nogle fra Danmark - simpelt hen for at være til stede. Det er helt uden for katolsk regi, men der kommer en masse katolikker dér.

For mig som ungdomspræst er målet at gøre noget for dem, der er firmet, og for aldersgruppen 18-30 år. Det er også vigtigt at få fat i de studerende - ikke kun dem på universitetet, alle kan være med. Det er den aldersgruppe, der definerer deres liv, deres vision; kirken kan hjælpe dem til at definere deres identitet.

Da du blev ungdomspræst, havde du været her i et år...

Ungdomspræst og franciskaner, Charles McCarthy. Foto: Kluge.

- Ja, jeg kom i august '93 og blev udnævnt til ungdomspræst i august '94, men jeg kom først i gang i januar '95. Jeg var på højskole, men var i kontakt med kontoret hver uge.

Du har en amerikansk baggrund; hvad er dit indtryk af ungdommen i Danmark?

- Ungdommen ligner hinanden meget, når man sammenligner USA og Danmark. Der er kulturelle forskelle. Ideer om demokrati er der forskel på.

Med hensyn til kirken er der forskel. Jeg vil ikke sige, at troen udgør en større del af amerikansk ungdoms liv end i Danmark, men opmærksomheden på troen er nok større. Der er større engagement i kirken i det ame-

rikanske samfund end i det danske; det er meget mere almindeligt at være kirkeligt aktiv i USA.

Men de, der er engageret i kirken i Danmark, er lige så dybt engageret. Begge samfund er sækulariserede og har et højt niveau af materialisme. Med hensyn til musik, tøj, mode, ting, man gerne skal ha' - amerikanske unge ejer flere ting end danske.

Kirken er mere et fællesskab end en institution

Den hellige Frans tog afstand fra sin tids rigdom. Hvad betyder det for dit ungdomsarbejde, at du er franciskaner?

- Frans er kendt for fattigdom, ja. Men han forlod sin

fars hus - ikke fordi han gerne ville være fattig, men for at opleve Guds kald til ham. Det fandt han i menneskene og i det at være med dem i deres livssituation.

Som franciskanere må vi være der, hvor mennesker er. Det var lige så vigtigt for Frans at være hos de rige som at være hos de fattige. Tager man fattigdom, alvorligt - at man ingenting ejer - hvorfor har man tøj på? Hvorfor har man musik? At samle på det er forkert; vi har det for at bruge det. Tjener vi de ting, vi har, eller tjener tingene os og vores arbejde? Kan jeg leve uden en ny jakke? - Sagtens!

Der er et andet aspekt, som Frans ikke havde tænkt på i begyndelsen: Han havde ingen idé om at etablere et fællesskab, men pludselig voksede der et fællesskab op omkring ham. Andre var begejstrede for hans livsform og vilde være med. Så det er en meget vigtig del af franciskansk identitet og af det, vi har at tilbyde verden, at vi lever i et fællesskab og prøver at udvikle verden til et fællesskab.

Ud fra et franciskansk perspektiv er kirken i højere grad et fællesskab end den er en institution. I Danmark er der mange, der mest ser kirken som institution.

DUK har et ansvar over for alle unge

DUK fik i 1990 status af »Bispedømmet Københavns initiativ m.h.t. børne- og ungdomsarbejde« - hvad betyder denne status, denne blåstempling, for dig?

- Det betyder, at DUK ikke bare er en almindelig ungdomsforening; den har også et særligt pastoralt ansvar for at komme ud af eget regi og omfatte dem, der søger efter noget med hensyn til tro, om de er katolikker eller ej, om de er medlemmer af DUK eller står uden for. Derfor er DUK en landsdækkende ungdomsforening som en hvilken som helst anden, men den har en særlig, katolsk identitet og et forkyndelses- eller formidlingsansvar. Så på sin vis er DUK en del af hierarkiet, en del af den hierarkiske institution.

Selv om en gruppe ikke har noget at gøre med DUK, men har at gøre med udvikling af unge i katolsk regi, så har vi et ansvar - ikke for dem, men over for dem. Derfor samarbejder vi med Foreningen af Katolske Skoler, spejdere og andre.

DUK har nedsat et katekesudvalg, der har ansvar for samarbejdet med Pastoralcentret og Religionspædagogisk Udvalg. Katekesudvalget skal ikke være en konkurrent til dem, men en samarbejdspartner.

DUK's weekends og lejre skal »styrke og opbygge tro-

en« hos børn og unge; hvordan gør man det?

- Lejrerne styrker den katolske identitet. Især hvis man bor ude på landet eller ingen katolsk familie har, betyder det noget, at katolske børn og unge bliver bragt sammen, så de ser, at der er andre, der også identificerer sig som katolikker. Så lejr, ledertræning og andre aktiviteter bringer folk sammen, for at de kan lære hinanden at kende.

Det lykkes fint. Én i Aalborg har sin bedste ven i Naksbo, de savner hinanden og planlægger, hvilken lejr de skal på næste gang; de får en fælles identitet. Ikke sådan at de er isoleret fra det store samfund, men de støtter hinanden.

Lige som med ungdomsmesse - det er ikke meningen at tage de unge fra deres eget sogn, men at de kommer sammen og ser, at der er andre i deres egen aldersgruppe. Så når de kommer ud i verden, har de en identitet; de har et menneskesyn og et verdenssyn.

Det er ikke nok at lære »tør« katekismus udenad. Afhængig af, hvilken aldersgruppe, man har med at gøre, kan man f. eks. tale om: hvad betyder firmelsen, og hvordan er den anderledes end en konfirmation i folkekirken?

Så må man prøve at bibringe de unge en forståelse af, at det er en pligt for enhver voksen kristen i verden - at nu har de ikke bare fået en gave, de har også fået et ansvar over for kirken og over for samfundet. Et ansvar for at formidle troen i deres eget liv, i deres familieliv og sammen med deres venner.

I den næste aldersgruppe, efter firmelsen, begynder man så at definere etiske løsninger: Hvordan kan kirken, hvordan kan den hellige skrift belyse vores situation? - Så forhåbentlig vil de unge forstå, at det ikke bare er nu og her, de skal tro, men at dette er kirkens tro.

Der er huller i netværket

Der er en del unge, der konverterer...

- Ja, og der er nogle protestantiske unge, der også er med til aktiviteter i katolsk regi og finder støtte i deres egen tro. Det er fint; det er økumenisk. Og der er flere, der hører til en DUK-lokalforening, som ikke er katolikker, men synes, katolsk ungdomsarbejde er sjovt.

Hvis et ungt menneske konverterer og kommer til at stå alene i forhold til sin familie, der ser så et netværk i DUK? - Det håber jeg. Men det er svagt nogle steder og stærkt andre steder. I større byer, større sogne, vil det være lettere at få den støtte end i en lille by. Det kommer også an

på, hvordan man bliver optaget i kirken. De, der har ansvar for konvertitterne i en optagelsesproces, hvis de henviser til aktiviteter i sognet og præsenterer dem for nogen, vil de hjælpe med at bygge et netværk op.

Den protestantiske studentpræst her i København siger, at flere katolske unge kommer til hende. De kommer fra andre landsdele og ved ikke, hvor kirken er, kender ikke en præst, men de har hørt om hende fra deres kammerater - og hun ved ikke, hvem hun skal henvise dem til. Så netværket er der, men der er meget store huller i.

Som ungdomspræst er du med til at forberede unge til at stifte familie...

- Ja, det håber jeg da! Jeg forventer, at de unge tager et ansvar som voksne i verden og i kirken, og at stifte familie er en del af det ansvar. Men forhåbentlig er der også nogen, der bliver præster, og der er brug for ordenskald.

Hvis nogen banker på din dør midt i en sommerlejr og siger, det er den vej de vil, hvad siger du så?

- Jeg forsøger at finde ud af, hvad de har brug for, og hvad der er grunden til, at de vil det. Hvis det er det kontemplative, de søger, så må jeg henvise til de kontemplative ordner; hvis det er det aktive, så må vi finde et ordenssamfund, der har noget at gøre med f. eks. de fattige.

Det er det samme med unge mænd, der vil være præster: Er det fællesskabet de søger, eller er det højeste ønske at blive præst? Der er jo stor forskel på at leve i en orden og så være verdenspræst.

Kirken skal være levende

Men der er også unge, der siver ud af kirken; hvad er grunden til det?

- Det kan være, de har haft et negativt forhold til en præst eller til deres egen familie, eller det kan være, at de simpelthen søger og at kirken ikke har kunnet give dem det svar, de har brug for. Jeg tror, det har lige så meget at gøre med utilfredshed med éns egen identitet.

For mig at se kommer det også an på, om man fokuserer for meget på kirken som institution. Det er den, og en institution skal styres, skal have nogle regler, men igen: vi skal videre end til strukturer og retningslinjer. Kirken skal være levende.

Mennesker, der har et negativt og for strengt billede af kirken, de er på vej ud - hvis alt er mørkt og fordømmende og man ikke kan gøre nogen ting rigtigt. Men hvis kirken befrier mig og hjælper mig, giver krilik, når jeg gør noget forkert, men også bekræfter mig i min identitet - så kan

I de sidste ti år er der alene i Rio de Janeiro myrdet mere end 6.000 gadebørn. De fleste ofre er skudt i ryggen. Indtil nu er kun otte personer retsforfulgt. Billedet viser en demonstration foran kirken i Sao Paulo. Foto KNA.

Livstid for mord på gadebørn

Rio de Janeiro (KNA) - For første gang i brasiliansk retshistorie er en af militærpolitets mænd idømt fængsel på livstid for at have dræbt gadebørn. Ved retten i Rio fik den 29-årige 309 år i alt for seks mord, fem mordforsøg og tre tilfælde af alvorlig legemsbeskadigelse. Ifølge brasiliansk retspraksis betyder fængsel på livstid i realiteten max. 30 år.

Den dømte blev kendt medskyldig i massakren ved Candelaria-katedralen i Rio i juli 1993. Otte gadebørn blev skudt, mens de sov, og andre blev såret. Dommeren pegede på gemingsmændenes grusomhed og foragt for mennesker; de havde forbrudt sig

imod børn, der i forvejen hørte til samfundets udsatte, sagde han. Den anklagede havde tilstået mord på et enkelt barn og påstået, at han handlede efter ordre fra en overordnet. Hans forsvarer vil appellere dommen.

Tre andre militærpolitfolk kommer for retten sidst i maj.

Menneskerettighedsorganisationer betragter dommen som et første skridt i bekæmpelsen af uniformerede morderes straffrihed. I løbet af de seneste ti år er mere end 6.000 gadebørn myrdet, heraf langt de fleste siden 1993. Indtil nu er kun otte personer blevet draget til ansvar for det.

Kirken vedkender sig sin skyld i diktaturet

Argentina (KNA) - For første gang har den katolske kirke i Argentina offentligt undskyldt sin holdning under militærdiktaturet.

Den argentinske bispekonference har efter biskoppernes møde for nylig udsendt en erklæring, hvori de beder Gud om tilgivelse for den rolle, kirken i årene 1976-1983 spillede i juntaens »beskidte krig« mod oppositionen. I erklæringen hedder det videre, at man dybt beklager ikke at have følt dyb smerte ved den lidelse, man har forårsaget, og man erklærer sig solidarisk med alle dem, der føler sig såret.

Biskopperne udtrykker endelig dyb anger over, at kirkens sønner var delagtige i krænkelser af menneskerettighederne. Med denne erklæring håber de argentinske biskopper at kunne hele gamle sår og at bidrage til en forsoning i samfundet.

De argentinske biskopper har i flere måneder arbejdet på en sådan erklæring. Et forslag var tænkt behandlet på bispekonferencen i december 1995, men blev angiveligt af tidsmæssige grunde ikke behandlet. Mens nogle biskopper betonedede, at kirken dengang havde støttet diktaturets forbrydelser ved sin passive holdning, var andre af den mening, at kirken aldrig havde dækket over regimets ansvarlige.

Kardinal Ratzinger:

Befrielsesteologien har også ført voldshandlinger med sig

Mexico City (KNA) - Kardinal Joseph Ratzinger, præfekt for Trosælerekongregationen, betegner befrielsesteologien som en »ideologisk strømning«, der også har ført mange voldshandlinger med sig i Latinamerika.

Et af målene med hans besøg i Mexico for nylig var at få de latinamerikanske biskopper i tale og henlede deres opmærksomhed på, at »politisering af evangeliet« ikke kan accepteres, sagde kardinalen på en pressekonference.

Kardinal Ratzinger og en delegation fra Vatikanet mødtes med formændene for de enkelte, latinamerikanske bispekonferencers trosælrekommisioner først og frem-

mest for at tale om befrielsesteologien.

Blandt andet skulle den såkaldte indianske teologi, in-kulturationen og sekternes indflydelse analyseres, fortalte Ratzinger forud for møderne. »Det hører også med til vores opgave at anerkende de positive aspekter i befrielsesteologien. Men disse må være baseret på evangeliet, hvis de skal kunne bekæmpe den stadig stigende vold i Latinamerika«, understregede kardinalen.

Anerkende de positive aspekter

På spørgsmålet, hvad han mente om den tidligere præst og befrielsesteolog Leonardo Boff, svarede Ratzinger: »Han

har valgt at gå sin egen vej, en vej, der fører væk fra kirkens lære.« Han tilføjede, at meningen med besøget i Mexico ikke var at fordømme personer, men at det alene drejede sig om læremæssige spørgsmål.

Forud for rejsen meddeltes det fra Vatikanet, at mødet med de latinamerikanske biskopper skulle tjene kongregationens opgave: at fremme og værne om trosælren. Blandt andet skulle kardinalen og hans delegation lære det religiøse liv i Latinamerika og den dertil hørende virkelighed at kende og forbedre samarbejdet mellem de lokale lærekommisioner og trosælrekongregationen i Rom, hed det.

Abbé Pierre i karambolage med franske biskopper

Paris (KNA) - Den franske bispekonference tager afstand fra Abbé Pierres udtalelser i forbindelse med forfatteren Roger Garaudys revisionistiske teser om nazi-tidens jødeforfølgelser.

»Vi beklager meget, at Abbé Pierre har engageret sig på Garaudys side«, hedder det i en erklæring fra bispekonferencen. Underskriver er Gaston Poulain, biskop af Perigueux og formand for en komité under bispekonferencen, der tager sig af forholdet til jødedommen.

Indholdet af Garaudys bog må det være op til retsvæsenet at fælde dom over, understreger biskopperne, der heller ikke ønsker at tage stilling til motiverne bag det personlige venskab, der har fået Abbé Pierre til at støtte forfatteren.

Beslutsomt tager biskop-

perne afstand fra den »meget alvorlige forvirring« og den »skandale«, Abbé Pierre har forårsaget ved at støtte forfatteren. »Abbé Pierre står i kraft af sine ord og sin virksomhed som en moralsk garant og har opnået en autoritet, der i offentlighedens øjne forpligter kirken i Frankrig. Kirken kan ikke affinde sig med at blive kompromitteret på denne måde«, hedder det i skrivelsen.

Den debat om forbrydelserne imod jøderne, som Abbé Pierre efterlyser, har allerede fundet sted, understreger biskopperne. Det kan hverken bestrides, at jødeudryddelsen har fundet sted eller at det drejede sig om et folkemord. Selvfølgelig skal der forskes videre, og kirken må også spørge sig selv, hvordan

det står til med dens ansvarlighed. Også denne proces er allerede begyndt.

Trækker i land

Den 83-årige Abbé Pierre trak i land samme dag, som biskoppernes indstilling blev kendt. Han er ikke i tvivl om, at millioner af jøder blev slået ihjel på grund af deres etniske tilhørsforhold, og at Shoah er en realitet, udtaler præsten, der også kaldes »de hjemløses fader«. Og han fordømmer alle, der fornægter, forklæjner eller bortforklarer denne kendsgerning. Samtidig viger han fra sit oprindelige krav om en historisk nyvurdering af Holocaust.

Om forfatterens troværdighed siger Abbé Pierre: »Roger Garaudy har både mundtligt og skriftligt givet tilsagn om at erkende alle de fejl, det kan påvises, at han har gjort. I modsat fald kunne jeg beklageligvis ikke længere have tillid til ham.«

I sin bog med titlen »Den israelske politiks grundlæggende mytologi« kritiserer publicisten og eks-kommunisten Garaudy blandt andet »dogmet om de seks millioner jøder, som nazisterne skal have udslettet«. Han tager afstand fra »Shoah-business« og den dermed forbundne »zionistiske mytologi«.

Garaudy blev arresteret i april; han beskyldes for at have fornæglet forbrydelser begået imod menneskeheden. Hans forsvarer, Henri Groues, var også forsvarer for nazisten Klaus Barbie.

Fransk europaminister:

Abbé Pierre har krav på næstekærlighed

Paris (KNA) - I forbindelse med diskussionen om Abbé Pierre og hans støtte til forfatteren Roger Garaudy forlanger den franske minister for europæiske anliggender, Michel Barnier, at der udvises »en smule kristen næstekærlighed« over for den 83-årige præst. Abbé Pierre har begået en fejl, men derfor behøver man ikke straks nedgøre hans livsværk, udtaler Barnier i fransk TV.

Garaudys seneste bog,

»Dogmet om de seks millioner jøder, som nazisterne skal have udslettet«, kritiserer »Shoah-business« og vender sig imod »zionistisk mytologi«. Det førte til en forarget storm på præsten.

I mellemtiden har Abbé Pierre taget afstand fra Garaudys teser; samtidig har han dog udtalt, at han bliver ved med at bakke sin »ven« op, indtil nogen påviser, hvad han har gjort forkert.

Sankt Knud Lavard Skole

søger en lærer pr. 1. august 1996.

En af skolens lærere har efter endt orlov valgt at blive i USA. Vi søger derfor en velkvalificeret lærer med en kristen livsholdning samt et kreativt og åbent sind. Det er vigtigt, at du i samarbejde med skolens øvrige personale er med til at udvikle skolen bl.a. ud fra vort kristne ståsted.

Sankt Knud Lavard Skole er en katolsk privatskole, som bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Skolen har 115 elever i ét spor fra bh.kl. - 10.kl. samt 10 lærere. Ca. 15% elever er katolikker.

Vi ønsker en lærer, som udover alm. skolefag kan dække et eller flere af følgende fag: engelsk, fransk, dansk og katolsk religionsundervisning.

Ansættelsen sker i henhold til fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftalen for ledere, lærere og bh.kl. ledere ved frie grundskoler.

Yderligere oplysninger kan fås hos skoleleder Torben Falkenberg i skoletiden på tlf. 4587 6240 el. privat på tlf. 3965 6720.

Ansøgningsfrist: den 14. juni 1996 kl. 12.00.

Ansøgningen stiles til bestyrelsen for Sankt Knud Lavard Skole, skoleleder Torben Falkenberg, Toftebæksvej 30, 2800 Lyngby.

Orientering fra sognene

Juni 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 12, der udkommer den 26. juni 1996, er torsdag den 6. juni 1996 for juli/august 1996. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg

Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.

Allen Courteau, OMI, sognepræst.

Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.

Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.

Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.

Messestider: (HC2)

Søndag: Messe kl. 10.

Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.

Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9. NB.: Fra 18.6. indtil 13.8. mødes gruppen ikke.

Lørdag d. 1.: Tamilsk messe kl. 17.

Søndag d. 2.: Ømvalfart - dog også Ordets gudstjeneste kl. 10.

Fredag d. 7.: 1. fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16 og messe kl. 17.15.

Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Højmesse kl. 10.

Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Messe kl. 17.

Fredag d. 21.: Skolens afslutningsgudstjeneste i kirken kl. 10.

Lørdag d. 22.: Vietnamesisk messe kl. 14. Polsk messe kl. 17.

Mandag d. 24.: Johannes Døbers fødsel. Messe kl. 10.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn

Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messestider: (HB2)

Søndag: Messe kl. 10.

Fredag: Messe kl. 17.

For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.

Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Søndag d. 2.: Ømvalfart. Ingen messe.

Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Højmesse med procession kl. 10.

Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. messe kl. 17.

Sankt Maria Kirke

Martyrernes Dronning, Hjørring

Bispensgade 67, 9800 Hjørring

Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messestider: (HB2)

Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.

Tirsdag: Messe kl. 16.

Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Søndag d. 2.: Ømvalfart dog Ordets gudstjeneste kl. 14.30.

Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Messe kl. 14.30.

Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Messe kl. 19.

Søndag d. 16.: Messe på vietnamesisk kl. 14.30.

Fredag d. 7. og 22.: Trosundervisning kl. 18-19.

Lørdag d. 22.: Undervisning slutter med messe kl. 8.30 og påfølgende udflugt til Fårup Sommerland.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevvej 23, 7700 Thisted.

Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messestider: (HC2)

Søndag d. 9. og 23.: Messe kl. 10 med efterfølgende kirkekaffe.

NB.: I juli og august er der messe hver lørdag kl. 16.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers

Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.

Menighedsrådsformand:

Jerzy Wolski. Tlf. 86 40 13 46.

Messestider:

Søndag: Messe kl. 10.

Hverdag: Se opslagstavlen.

Søndag d. 2.: Messe kl. 9. Ømvalfartsdag.

Søndag d. 9.: Ordets gudstjeneste kl. 10.

Søndag d. 16.: Messe kl. 10. Ministrantudflugt efter messen.

Søndag d. 23.: Ordets gudstjeneste kl. 10.

Søndag d. 30.: Messe kl. 10.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sci. Leonisgade 12, 8800 Viborg

Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.

Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.

Messestider: (HC2)

Lørdag d. 1.: Messe kl. 16.

Søndag d. 2.: Ømvalfartsdag.

Lørdag d. 8.: Undervisning kl. 10-12. messe kl. 12.

Ingen messe kl. 16.

Søndag d. 9.: Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 15.: Messe kl. 16.

Lørdag d. 22.: Messe kl. 16.

Søndag d. 23.: Festmesse kl. 10. 50 års jubilæum for kirkens indvielse. Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 29.: Messe kl. 16.

NB.: P. Smeenk er i den kommende tid i Grønland. Der er derfor ikke nogle søndagsmorgensmesser på dansk.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig

Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.

Kontaktperson: Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.

Messestider:

Søndag d. 2.: Ømvalfartsdag. På Øm begynder valfartsvandringen kl. 11 og messen med biskoppen kl. 14.

Søndag d. 9.: Messe kl. 10.

Søndag d. 23.: Ingen messe. Festmesse i Viborg kl. 10.

NB.: P. Smeenk er for tiden i Grønland.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C

Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.

Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.

Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.

Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.

Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.

Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.

Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.

Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 19 22 31.

Messestider: (HA)

Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.

Messe på polsk: 3. søndag, d. 16.6. kl. 14.

Messe på vietnamesisk: 4. søndag, d. 23.6. kl. 14.

Messe på engelsk: Lørdag d. 1.6. kl. 14.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.

Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8 (undt. i ferien).

Skriftemål: 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.

KUK: Hveranden mandag kl. 19. MINI-KUK: Hver torsdag kl. 17.30-19.30.

Ministrantgruppe: Torsdage i de lige uger kl. 18-19.45.

Katolsk Information: Mandag - fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12 - ellers henvendelse til boghandlen.

Aarhus Boghandel: Mandag - torsdag kl. 9.30-17.30, fredag til kl. 19, lørdag kl. 10-14.

Galleri ved kirken: Mandag, onsdag - fredag kl. 14-17.30. Lene Rasmussen til den 10.6. »Images of Africa«: Under festugen udstilles etiopiske ikoner, malet af søster Abraham, Jerusalem, og Desta Hagos, Ethiopien. Udstillingen åbnes tirsdag d. 25.6. kl. 16-18.30. Kunstnerne vil være til stede. udstillingen varer til 6.7. Mandag d. 1.7. vil søster Abraham kl. 19.30 holde foredrag om sit liv

og arbejde i Jerusalem.

Ømvalfarten: Søndag d. 2.6.: Bus fra kirken kl. 9. Retur kl. 16 fra Øm.

Mandag d. 3.: Menighedsrådsmøde.

Tirsdag d. 4.: »Spanien i Ryesgade«. Vore spaniere bidrager til gadeforeningens arrangementer med forskellige aktiviteter inden for og uden for kirken.

Fredag d. 7.: Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu hjerte messe kl. 18.

Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Højmesse med sakramentsprocession og indsættelse af nye kommuniionsuddelere kl. 10.

Søndag d. 16.: Korkoncert kl. 20 ved Katolsk Vor Frue kirkes kantori.

Skt. Mikael Kirke, Pindstrup

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård

Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.

Kirkeværg: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.

Messestider:

Søndag d. 2.: Ingen messe p.g.a. Ømvalfart.

Søndag d. 16.: Messe kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder

Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.

Kirkeværg: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.

Messestider: (HC2)

Søndag d. 9. og 23.: Messe kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå

Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.

Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.

Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.

Messestider: (HC2)

Hver søndag kl. 10. Kirkekaffe bagefter.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11.

Rosenkransbøn: Hver onsdag kl. 16.30.

Skriftemål: Onsdage og efter aftale.

Søndag d. 2.: Valfart til Øm. Ingen messe.

Onsdag d. 5.: Menighedsrådsmøde kl. 16.30.

Søndag d. 16.: Ingen messe.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.

Tlf. 86 38 44 88.

Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.

Messestider:

Søndagsmesse: kl. 10.

Hverdagsmesse: kl. 9.

Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.

Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).

I juni måned Jesu-hjerter-andagt kl. 17 (søndag og højfest kl. 16.45).

Søndag d. 2.: Treenighedssøndag. Højmesse kl. 10.

Torsdag d. 6.: Kristi legems og blods fest. Højmesse uden for kl. 10 med procession gennem parken.

Tilbedelse fra efter messen til kl. 17.30.

Lørdag d. 8.: Sjælemesse for vor afdøde oblat Edith Koepe kl. 9.

Torsdag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Udstilling af Alterets hell. Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen igennem. Sakramental velsignelse kl. 18.40.

Procession til ære for Maria Rosa Mystica kl. 19. Bagefter messe.

Mandag d. 24.: Johannes Døbers fødsel. Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 29.: Peter og Paul. Højmesse kl. 10.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kirke, Herning

Lillelundvej 36, 7400 Herning

Tlf. 97 12 43 82

Præst: Willem Wuyls, O. Præm.

Messestider: (HA)

Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

Søndag d. 2.: Valfart til Øm. Ingen messe i Herning. Minibus med 8 pladser kører fra Lillelundvej 36 senest kl. 9.30.

Pris pr. voksen: 85 kr., barn: 50 kr.

De bilister, der ønsker at køre samlet, mødes ligeledes ved kirken senest kl. 9.15.

Søndag d. 9.: Kun messe kl. 10.15. Bus til Lillelundvej kører kl. 10 fra terminalen i Smedegade - over for banegården. Den er ved stoppestedet lige over for AMU-centret 4 min. senere. Spørg buschaufføren om han/hun vil køre op til kirken. De er så flinke i Herning!

Tak

En stor tak til alle, der hjalp med flytningen af kirkens og menighedens bohøve fra Silkeborgvej til Lillelundvej, og til alle, der kom med bidrag til vort menighedsarbejde.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsvej 16, 8600 Silkeborg

Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.

Sognepræst: Reinhold Sahrer. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag.

Messestider: (HC2)

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.

Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.

Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.

Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.

Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Lørdag d. 1.: Højmesse kl. 10, under hvilken biskop Kozon meddeler firmelsens sakramente. Reception efter messen.

Søndag d. 2.: Øm-valfart. Ingen messe i kirken.

Mandag d. 3.: Messe kl. 19, efterfulgt af menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 15.: Loppemarked kl. 10-15. Effekter her til afleveres i præstegården.

Lørdag d. 22.: Lokalforeningen tager på kanotur.

Desuden gøres opmærksom på vores vejkirke-projekt i ugerne 28 og 29. Hjælpende hænder og tjenstvillige ånder bedes tage kontakt med Ulla, Margrethe eller Reinhold.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Messestider: (HA)

Søndagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighedene er velkomne.

Søndag d. 2.: Valfart til Øm. Se programmet i »katolsk orientering«. Højmesse i Skt. Josefs kirke kl. 10.

Torsdag d. 6.: Menighedsrådsmøde.

Søndag d. 16.: Kirkekaffe.

Lørdag d. 22.: Vietnamesisk messe kl. 15.

Søndag d. 23.: Kirkebil.

NB.: Firmelse i 1997 finder sted lørdag d. 31. maj kl. 10.

Søndag d. 2.: Valfart til Øm. Ingen messe kl. 11. Der kører bus fra kirken kl. 9 til Øm.

Lørdag d. 8.: KUK kl. 11-15 i præstegården.

Søndag d. 9.: Efter højmassen kl. 11 kirkekaffe.

Torsdag d. 13.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.

Lørdag d. 22.: Udflugt for de ældre og syge til Mørkholt.

Søndag d. 2.: Ømvalfart. messe kl. 9. Ingen messe kl. 11. Der kører bus fra kirken kl. 9 til Øm.

Lørdag d. 8.: KUK kl. 11-15 i præstegården.

Søndag d. 9.: Efter højmassen kl. 11 kirkekaffe.

Torsdag d. 13.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.

Lørdag d. 22.: Udflugt for de ældre og syge til Mørkholt.

Søndag d. 2.: Ømvalfart. messe kl. 9. Ingen messe kl. 11. Der kører bus fra kirken kl. 9 til Øm.

Lørdag d. 8.: KUK kl. 11-15 i præstegården.

Søndag d. 9.: Efter højmassen kl. 11 kirkekaffe.

Torsdag d. 13.: Den hell. kommunion bringes til menighed

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27
bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messestider:
Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe. Kl. 17.30: Vesper.
Søndag kl. 10: Højmesse.
Mandag kl. 16.30: Gudstjeneste med kommunion hos søstrene eller messe.
Onsdag kl. 8: Laudes og messe. Kl. 16.30: Rosenkrans og vesper.
Torsdag kl. 7.30: Laudes og messe eller kl. 9: Skolemesse. Fredag: Messe kl. 9.15.
Evt. ændring i gudstjenesterne: Se nedenfor.

Lørdag d. 1.: Messe på vietnamesisk kl. 16.30.
Søndag d. 2.: Valfart til Øm. Messe i Skt. Nikolaj kirke kl. 8. (Ingen messe kl. 10).
Torsdag d. 6.: Skolemesse kl. 9.
Fredag d. 7.: Første fredag i måneden: Vesper og tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.30.
Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Vesper og tilbedelse kl. 18.30. Højmesse kl. 19.30.
Fredag d. 21.: Laudes og messe kl. 7.30.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa

Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.
Hverdagsmesser: Mandag, onsdag, torsdag og fredag kl. 9, tirsdag kl. 19, lørdag kl. 8.
Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messestider: (HC2)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26.
Messestider: (HC2)
Søndag kl. 10, onsdag kl. 16, torsdag kl. 16, fredag kl. 16, lørdag kl. 10.
Rosenkrans: Onsdag og torsdag kl. 15.30.
Tilbedelse: Onsdag, torsdag og fredag kl. 16.30.
Korsvej/Jesu Hjerteandagt: Fredag kl. 15.30.
Skriftemål efter aftale.

Lørdag d. 1.: Søndagsmesse kl. 15.
Søndag d. 2.: Ømvalfart. Højmesse i Øm v. biskop Kozon. Ingen messe i Haderslev.
Søndag d. 9.: Katekese kl. 11.45-13.45.
Lørdag d. 15.: Barnedåb under messen kl. 10.
Søndag d. 16.: Sognedag med højmesse kl. 10 og efterfølgende fællesspisning. Tilmelding senest 9.6.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder
Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messestider: Søndag kl. 17: Højmesse.

Søndag d. 2.: Valfart til Øm. Ingen messe i Tønder.
Søndag d. 16.: Menigheden er indbudt til sognefest i Niebüll. Festmesse kl. 10.30. Messe i Tønder kl. 17.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64.
Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræst: Wieslaw Podlach.

Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.
Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 17.30.
Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Søndag d. 2.: Valfart til Øm. Bussen afgår kl. 8.30 fra kirken. Messe i kirken kl. 8.30, kl. 10 og kl. 18.30.
Fredag d. 7.: Tilbedelse, rosenkrans og aftenmesse kl. 18-19.
Søndag d. 9.: Messe kl. 10 i parken i Dalum.
Torsdag d. 13.: Udflugt for Seniorklubben kl. 14.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, torsdag kl. 19.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Søndag d. 2.: Valfart til Vor Frue af Øm. Bussen kører fra kirken kl. 8. Ingen messer i kirken, men der bliver holdt en ordets gudstjeneste med kommunion kl. 9.30.
Onsdag d. 12.: Udflugt for Kontaktgruppen. Bussen kører fra Lerchevej v. kiosken kl. 9.30. Vietnamesisk messe kl. 17.
Onsdag d. 19.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Søndag d. 23.: Messerne som sædvanligt kl. 9.30 og kl. 11. Tamlisk messe med barnedåb kl. 17.
Lørdag d. 29.: Bryllupsmesse kl. 9. Det er Nguyen Thi Trang og Do, Minh Xuan, der skal giftes.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Søndag d. 2.: Ingen messe.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
Messestider: (HC2)
Hver lørdag er der højmesse kl. 15.30.

Lørdag d. 1.: Menighedsrådsmøde efter messen.
Lørdag d. 8.: Kirkekaffe efter messen.
Mandag d. 10.: Danmarks katolske Kvindeforbund og Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund, Fynskredsen afholder Sommertræf på Stella Maris, Nyborg. Der indledes med messe kl. 16.30 v. pastor Stephen Holm. Derefter spises medbragt mad. Senere følger kaffe og underholdning. Tilmelding inden mandag d. 3. juni til Eva Antkowiak, t.f. 65 36 18 83. Alle er velkomne!

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til: Menighedsrådsformand Marie Lauridsen, tlf. 64 71 28 43.
Messestider:
Messe hver lørdag kl. 17.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 57 50 80. Giro 3 00 50 46.
Sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messestider:
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Søndag d. 2.: Den hellige Treenigheds fest. Efter messen kl. 10 er der kirkekaffe og alle er velkomne.
Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Messe kl. 10.
Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Messe kl. 9.
Søndag d. 30.: Peter og Paul. Messe kl. 10.

Kære menighed

Sommeren står for døren og snart begynder ferien for mange af os, og vi spredes for alle vinde for en tid. Jeg ønsker jer alle en velsignet ferietid. Det er dejligt at få nye indtryk, at opleve andre mennesker

og deres måde at leve på. Og det er heldigvis også dejligt at komme hjem igen. En stor tak til jer alle for hvad I gør for vor menighed i Maribo - og nok engang: Rigtig god sommer.

Kærligst pastor Finn Arvé

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Sognepræst: Pater H. F. Berning, OFMconv.
Messestider: (HA1)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17. Højmesse søndag kl. 10.
Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17. Onsdag kl. 11.30.

Søndag d. 2.: Den hell. Treenigheds fest. Højmesse kl. 10. Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe i Kolbehuset efter messen. Alle er velkomne.
Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 13.: Festen for Antonius af Padua. messe i præstegårdens huskapel kl. 11.30.
Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Messe i huskapellet (præstegården) kl. 17.
Søndag d. 30.: Peter og Pauls fest. Højmesse kl. 10.

Fasteaktionen 1996

Der kunne sendes kr. 4.300,- til Caritas Danmark til fordel for årets fasteaktion. Tak til alle, som har været med til at støtte fasteaktionen. Det kan oplyses, at lysene ved Maximilian Kolbe indbragte 900 kr. Bliv ved at tænde et lys. Din femmer går ubeskåret til Caritas.

Ekstra bidrag til kirkens opvarmning

Opvarmningen af kirken blev ekstra dyr i denne vinter. Kirkegængerne foretrak at sende en ekstra påskegave i stedet for at sidde i en kold kirke. Tak for ekstra bidrag til kirkens opvarmning. Indtøl dato er der indkommet over 4000 kr.

Forberedelse til den første kommunion

Følgende tirsdage er der undervisning for de børn, som forbereder sig til at modtage den hellige kommunion: d. 4., 11. og 18. juni. Hver gang fra kl. 14.30 til 16.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Messestider: (HC2)
Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30.

Søndag d. 2.: Den hell. Treenighedsfest. Højmesse kl. 10. Denne søndag er menighedens cykelsøndag. Efter messen i kirken drager vi af sted. Hvorhen...? Det må blive en overraskelse. Alle, som har en cykel, kan allerede nu begynde at støve den af!
Torsdag d. 6.: Skolemesse kl. 8.
Lørdag d. 8.: Polsk messe kl. 16. Herefter kaffe i Fredensgade.
Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Højmesse kl. 10.
Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Messe kl. 18.30.
Onsdag d. 19.: Dimissionsfest for skolens ældste elever. Festen starter med en andagt i kirken kl. 19.
Fredag d. 21.: Børmens ferie starter.
Søndag d. 30.: Peter og Pauls fest. Højmesse kl. 10.

Sommermarked

Lørdag d. 31. august finder det årlige sommermarked sted. Dem, som ligger inde med ting og sager, som man ikke selv bruger mere, men er godt brugbar endnu og kan være til glæde og gavn for andre, kan allerede nu aflevere tingene i præstegården.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 53 72 09 85.
Sognepræst: Josef Völk, træffes bedst ti, fr og lø mellem kl. 11-12.
Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst 11-12 undt. mandag.
Messestider: (HA)
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.
Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Søndag d. 2.: Den hell. Treenigheds fest. Messer som om søndagen.
Fredag d. 7.: Første fredag. Messe hos søstrene kl.

17. NB! Ingen tilbedelse.

Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Messe hos søstrene kl. 8. Højmesse i kirken kl. 10. Efter messen Kristi legemsprocession.
Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Messe hos søstrene kl. 7.
Søndag d. 16.: Messer som om søndagen. Polsk messe kl. 11.30.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Messestider: (HA)
Hver søndag: Messe kl. 10.

Søndag d. 2.: Den hell. Treenighedsfest. Højmesse kl. 10.
Fredag d. 7.: Jesu hjerte fredag. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 9.: Højmesse kl. 10. Menighedskafe efter messen.
Søndag d. 16.: Højmesse kl. 10 med børmens første kommunion.
Søndag d. 30.: Festen for Peter og Paul. Højmesse kl. 10.

Skt. Hans Kirke, Køge

Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 53 65 06 51.
Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33
Messestider: (HC2)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

Søndag d. 9.: Efter messe kirkekaffe.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 24 14 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.
Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.
Messestider: (HC2)

Lørdag d. 1.: Trinitatis - fejres med sognepræsten kl. 16.
Søndag d. 2.: Ingen messe.
Søndag d. 9.: Kristi Legemsfest, messe og sakramental velsignelse med p. Pierre Grégoire kl. 10.
Lørdag d. 15.: 11.alm. søndag, messe med sognepræsten kl. 16.
Søndag d. 16.: Ingen messe.
Søndag d. 23.: 12.alm. søndag, messe med p. Kazimierz kl. 10.
Søndag d. 30.: Peter og Paul, messe med p. Grégoire kl. 10.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf. 53 52 06 45
Faste messetider:
Søndagsmesser: Søndag kl. 10, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag aften kl. 19,15.
Hverdagsmesser, i Maria-sideskibet, normalt således: mandag kl. 17,15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11,15, lørdag ingen.
Montfort-kommunitetets daglige bønner normalt således: Kl. 12: rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø. - Kl. 18: vesper, lø. dog kl. 12,15, søndag kl. 19.
Undervisning af vore børn og unge: søndagene den 2. og 16. i forlængelse af søndagsmessen kl. 10. Herefter sommerferie til sidst i august.

Søndag d. 2. Trinitatisfesten. Kl. 10: festmesse. I forbindelse med messen meddeles dåbens sakramente til Lisa og Lars Wagner Hansens nyfødte datter Lea (Sorø).
Mandag d. 3.: Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. Foruden messen kl.17,15 er der fra kl. 18 - 19 en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordensskald.
Søndag d. 9. juni: Kristi Legems og Blods fest
Kl. 10: festmesse. I tilslutning til messen udstilles altrets hellige sakramente til tilbedelse, hvorpå monstransen bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
Fredag d. 14.: Jesu Hjertes fest. Kl. 19,15: Festdagens messe, afsluttet med Jesu Hjerte-bøn og sakramental velsignelse.
Lørdag d. 22.: Kl. 12.30 bryllupsmesse. Peter Way og Jytte Janik (Frederiksværk) meddeler hinanden ægteskabets sakramente.
Søndag d. 23.: 12. søndag i årsrækken.

I forbindelse med højmessens kl. 10 meddeles dåbens sakramente til Johannes og Christina Novals nyfødte søn Mathias (Sørby).
Søndag aften er Sankt Hans aften. Kl. 18,15 (NB!) Sankt Hans vesper.
Mandag d. 24.: Sankt Hans dag: Kl. 9,45: laudes. Kl. 17,00 (NB) messe. Kl. 18 vesper.
Søndag d. 30.: Festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul. Kl. 10: højtidelig messe, sunget delvis på latin.
NB: Søndag d. 7. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Vi mindes 900-året for Knud Lavards fødsel. Reservér allerede nu eftermiddagen.

Sankt Mariæ Kirke, Kalundborg
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
 Menighedsrådsmedlem: Sr. Engeline, Karl Borromæussøstrene, Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværg: Zilda Christensen, Lundemarken 15,1, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.
Messestider:
Søndagsmesse: Kl. 15, - med efterfølgende kirke-kaffe i menighedslokalet.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
Undervisning af vore børn: søndag d. 2. i forlængelse af messen. Herefter sommerferie til sidst i august.

Søndag d. 2.: Trinitatis. Festmesse kl. 15
Søndag d. 9. juni: Kristi Legems og Blods fest
 Kl. 15: festmesse. I tilslutning til messen udstilles altrets hellige sakramente til tilbedelse, hvorpå monstransen bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
Søndag d. 23. juni: 12. søndag i årsrækken, Sankt Hans aften. Kl. 15 messe til ære for Johannes Døberens fødsel.
Søndag d. 30.: Festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul. Kl. 15: festmesse, fejret delvis på latin.
NB: Søndag d. 7. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Husk at reservere eftermiddagen. Der er dén dag ingen messe i Kalundborg.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup
 Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup
 Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
 Andenpræst: Benny Blumensaat, tlf. 42 52 64 25.
 Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
 Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.
 Pastoralassistent: Birgitte Carlsson, tlf. 31 35 46 83.
Messestider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje-Taastrup kl. 19.
Onsdag: Messe kl. 8.
Torsdag: Messe kl. 11.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
 Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
 Sognepræst: Hans Christoffersen, ofm.conv.
 Kst. sognepræst Robert Showers, ofm.conv., tlf. 46 35 09 65 (bedst ti-fr), tlf. 33 91 86 90 (Skt. Andreas Bibliotek) on og to.
 Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (Bedst 8-9 ti-fr).
 Gråbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.
 Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17. Torsdag er der kommunionsgudstjeneste.
 Sakramentsandagt hver onsdag kl. 16.
 Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.
 NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Søndag d. 2.: Messe i Frederikssund / Islebjerg kirke kl. 14.
Torsdag d. 6.: Kvindeklubben.
Søndag d. 9.: Messe i Ledreborg Slotskirke kl. 8.30.
Tirsdag d. 11.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Torsdag d. 13.: Skt. Antonius af Padovas festdag. Lægfranciskanerne indbyder til en aftenbøn i kirken kl. 19.30.
Tirsdag d. 18.: Menighedsaften.
Torsdag d. 20.: Skt. Josef Skoles afslutningsfest kl. 19.
Lørdag d. 22.: Skt. Hans udflygt.

NB.: På grund af ombygningsarbejde i menighedssalen finder kirkekaffe efter søndagsmessen sted i Skt. Josef Skole.
Ledreborg Slotskirke

Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
 Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
 Gudstjenesteleder: Jan Tezca, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.
 Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Messestider:
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15,30, - med efterfølgende kirkekaffe. NB: lørdag d. 16. er der ingen messe i Holbæk.
 NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken.
Undervisning af vore børn og unge: lørdagene d. 1. og 8., - i forbindelse med søndagsmessen. Herefter sommerferie til sidst i august.

Lørdag d. 1.: Trinitatis-fest, festen for den hellige Treenighed. Kl. 15,30: højtidelig messe.
Torsdag d. 6.: Aftenen før månedens 1. fredag er der kl. 19,15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.
Lørdag d. 8.: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 15,30 festmesse med bømenes første hellige kommunion. I tilslutning til messen bæres det hellige sakramente gennem kirken og vi afslutter med Te Deum og sakramental velsignelse. Efter messen reception, hvor vi kan ønske børnene og deres forældre tillykke.
Torsdag d. 13.: Aftenen, hvor Jesu Hjerter fest begynder, er der kl. 19,15 messe med bøn til Jesu hjerte og sakramental velsignelse.
Lørdag d. 15.: Menighedsudflugt, - derfor ingen messe i Holbæk idag. Vi starter fra Sankt Elisabeths kirke ved 10-tiden og kører, fordelt i privatbiler, til Sankt Elisabeths Hospital på Amager, hvor Elisabeth-søster Dorothea Alex vil vise os de mange Elisabeth-fresker og fortælle os om dem. Derefter besøger vi Amager menigheds onsdags-klub og spiser frokost sammen med dem, hvorpå turen går til Skt. Joseph-søstrene i Kokkedal, hvor vi med udsigt over Øresund drikker kaffe og afslutter med søndagsmesse i søstrenes kirke.
Søndag (NB) d. 23.: Sankt Hans aften, Johannes Døberens fødsels fest. Kl. 17,00 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion.
Onsdag d. 26.: Kl. 18,00 sølvbryllupsmesse. Ewa og Mirek Bozykowsky (Holbæk) fejrer deres 25-års bryllupsdag. Reception bagefter.
Lørdag d. 29.: Festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul. Kl. 15,30: festmesse, fejret delvis på latin.
NB: Søndag d. 7. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Reservér allerede nu eftermiddagen.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B. 3000 Helsingør
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
 Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messestider: (HB2)
Søndag d. 2.: Trinitatis - fejres kl. 9.
Tirsdag d. 4.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 6.: Kristi Legemsfest fejres med andre af nordsjællands katolikker kl. 19 på Nordvanggård i Birkerød (Bistrup Byvej 4). Messen er i kirken og derefter procession til gårdspladsen og sakramental velsignelse. Kirkekaffe.
Søndag d. 9.: Kristi Legemsfest fejres i messen kl. 11 med pastor Guido Kreienbühl fra bispedømmets pastoralcenter.
Tirsdag d. 11.: Pensionist-traf med messe kl. 14.30 og derefter hyggeligt samvær i haven.
Torsdag d. 13.: Messe kl. 18.
Søndag d. 16.: 11. alm. søndag, messe kl.9.
Tirsdag d. 18.: Messe kl. 14.30.
Søndag d. 20.: Messe kl. 18.
Søndag d. 23.: 12. alm. søndag, messe kl. 11. Herefter sommerparty. Vi rister pølser i præstegårdshaven og ser på billigt sommertøj i præsteboligen.
Søndag d. 30.: Peter og Paul fejres i messen kl. 9 med sognepræst i Taastrup: Martin Bergsøe.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.

Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.
 Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.
Messestider: (HA)
Søndag d. 2.: Trinitatis - fejres i messen kl. 11.
Tirsdag d. 4.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Torsdag d. 6.: Kristi Legemsfest fejres kl. 19 med andre af Nordsjællands katolikker på Nordvanggård i Birkerød (Bistrup Byvej 4). Messe i kirken og herefter procession til gårdspladsen og sakramental velsignelse.
Fredag d. 7.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 9.: Kristi Legemsfest fejres i messen kl. 9, med pastor Guido Kreienbühl fra bispedømmets pastoralcenter. Sognepræsten er i Lübeck for at fejre vores venskabsmenigheds 40 års jubilæum.
Tirsdag d. 11.: Messe kl. 17.
Onsdag d. 12.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 13.: Messe kl. 17.
Fredag d. 14.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 16.: 11. alm. søndag fejres messen kl. 11. Herefter sommer-party. Vi rister pølser på gårdspladsen.
Tirsdag d. 18.: Messe kl. 17.
Onsdag d. 19.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 20.: Messe kl. 17.
Fredag d. 21.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 23.: 12. alm. søndag, messe kl.9.
Søndag d. 30.: Peter og Paul fejres i messen kl. 11 med sognepræsten fra Taastrup: Martin Bergsøe.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messestider: (HA)
Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkeltorg, Strandvejen 352 kl. 9.
Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.
Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

I juni måned bortfalder tirsdags- og torsdagsmesserne samt religionsundervisningen for børn og unge.

Lørdag d. 1.: Busudflugt for menighedene i Hørsholm og Birkerød. Turen går til bl.a. Præstø og Stevns, og der startes fra vor kirke kl. 8.30. Hjemkomst ca. kl. 17. Udflygten ledes af Ulla Pinborg.
Søndag d. 2.: Børnearrangement under højmessens Kirkefrokost.
Torsdag d. 6.: Kristi legems og blods fest fejres kl. 19 på Nordvanggård. Det er et fælles arrangement for de fire nordsjællandske menigheder.
Søndag d. 23.: Sankt Hans kirkes fødselsdag fejres lige efter messen.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96
 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
 Præst: Jacob Muiser.
Messestider: (HA1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.
 Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
 Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

Lørdag d. 1.: Fælles busudflugt for Hørsholm og Birkerød til Præstø og Stevns. Start fra Nordvanggård kl. 9 og hjemkomst ca. kl. 17. Snarlig tilmelding til søstrene.
Søndag d. 2.: Den hell. Treenighedsfest. Højmesse kl. 9.30.
Torsdag d. 6.: Kristi legems og blods fest med procession på Nordvanggård kl. 19 - fælles for de fire nordsjællandske menigheder. Efter messen kaffe. KUK slutter op om processionen og har derefter hyggeaften.
Søndag d. 9.: Efter messen holder børnekuk sommerfest som afslutning på sæsonen.
Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Aftenmesse kl. 19.30.
Mandag d. 24.: Johannes Døbers fødsel. Messe kl. 8.
Søndag d. 30.: Peter og Pauls fest. Messe kl. 9.30.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 31 28 17 00.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag 10.30-11.30 på sognekortoret. Evt. også på 31 28 47 69.
 Menighedsrådsformand: Henning Heinemeier, Markskellet 5, 2720 Vanløse. Tlf. 38 74 13 05.
Messestider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 10.30.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest. Messe kl. 10.30. I dag fejres også Skt. Antonius af Padua.

Vor Frue Kirke, Herlev
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
 Tlf. 44 94 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.Jensensvej 3, 3540 Lyngø.
Messestider: (HA)
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).
Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
 3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.
 KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
 Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.
 Fredag d. 31. maj - søndag d. 2. juni: Magleås: »Kirkerne - apostlene efterlod« v. p. Jobst.

Lørdag d. 1.: TRO & LYS udflygt. Se opslag i våbenhuset.
Lørdag d. 8.: Arbejdsdag i kirken.
Søndag d. 9.: Økumenisk fællesgudstjeneste i Herlev Hallen i anledning af Kulturby 96. Se opslag i våbenhuset.
Onsdag d. 12.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30 efter messen.
Søndag d. 16.: Menighedsudflugt efter messen kl. 9.30. Se opslag i våbenhuset.
Søndag d. 23.: Skt. Hansaften i Præstebro kirke. Se opslag i våbenhuset.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
 Tlf. 45 87 77 12.
 Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messestider: (HA)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup
 Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup
 Giro 408 38 30.
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstillfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontoret tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HB2)
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. I juni, juli og august højmesse kl. 9. (Kun denne messe). Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdage: Mandag og tirsdag: Messe kl. 17.
Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bemstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag d. 2.: Fra i dag i sommermånederne kun én messe om søndagen. Højmessens kl. 9.
Torsdag d. 6.: Kristi legems og blods fest. Pontifikalmesse og procession i parken kl. 19.30. Ingen messe hos Sct. Joseph Søstrene.
Tirsdag d. 11.: Messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 21.
Mandag d. 24.: Johannes Døbers fødsel. Messe kl. 17.
Søndag d. 30.: Apostlene Peter og Paul. Højmesse kl. 9. Kollekt af Peterspenge.

Immaculata Kirke
 Strandvej 91, 2100 København Ø
Messestider:
Søndag: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.

Lørdag: Messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04
22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i
nødstillælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56,
2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Michael Hombech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920
Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Sognekontor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund.
Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag
kl. 9-12.
Messetider: (HC2)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10. I
juni, juli og august højmesse kl. 10.30. (Kun denne
messe).
Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.
Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl.
16. Kort andagt og messe kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 11.30.

Lørdag d. 1.: Rosenkransbøn i kirken kl. 11.10.
Derefter messe.

Søndag d. 2.: Latinsk højmesse kl. 10.30. Bemærk,
at der på søndagene i sommermånederne kun er én
messe: Højmassen kl. 10.30.

Torsdag d. 6.: *Kristi legems og blods fest* fejres i Sct.
Therese kirke med pontifikalmesse og procession i
parken kl. 19.30.

Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Se under messetider.
Mandag d. 17.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst,
Schimmelmannsvej 45. Alle er velkomne.
Tilmelding pr. tlf. 39 63 63 82.

Mandag d. 24.: Johannes Døbers fødsel. Messe kl.
8.

Søndag d. 30.: *Apostelen Peter og Paul.* Højmesse
kl. 10.30. Kollekt af Peterspenge.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-
11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakke-
gårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognekontor: Vandtårnsvej 11.

Messetider: (HC2)

Hver søndag: Højmesse kl. 10.

15 Hovedstads- område V

Jesu Hjerne Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Indvalg 3121
0234. Fax: 33 25 07 38.

Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
Andenpræst: P. Niels Kjær, SJ. (22)

Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele, CSJ. (28)
Bedst mandag-onsdag kl. 13-14. Tlf. privat 31 35 86
92.

Messetider: (HA1)

Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.

Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.

Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse
kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og
efter aftale.

Vi indbyder til kirkekaffe efter søndagsmessen til
og med søndag d. 16. juni.

Tirsdag d. 4.: Kongregationsandagt kl. 16 med fore-
drag om »Hvad kan jeg gøre for at søge og finde
Gud i alt?« Alle er velkomne. Evalueringsskema for
kommunikationsudvalget og lektorer kl. 19.30.

Torsdag d. 6.: Vi fejrer sammen med de københavnske
menigheder Kristi legems og blods fest med
festmesse og procession kl. 19.30 i Skt. Therese kirke,
Bernstorffsvej 54, Hellerup.

Fredag d. 7.: Jesu hjerte fredag. Sakramentet udstil-
les kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl.
16.45. Messe kl. 17.

Onsdag d. 12.: Ministrantklub kl. 15.30. Sidste gang
før sommerferien.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000
Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messetider: (HA)

Søndag: Højmesse kl. 11.

Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag
og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag:
Messe kl. 7.30.

Søndag d. 2.: *Den hell. Treenigheds fest.* Familie-
messe kl. 11. Derefter kirkekaffe.

Søndag d. 9.: *Kristi legems og blods fest.* Højmesse
med procession kl. 11. Derefter kirkekaffe.

Tirsdag d. 11.: Katolsk Ældreklub. Møde i
Liobahjemmets sal kl. 14. Messe kl. 16.30.

Søndag d. 23. og søndag d. 30 er kirken lukket p.g.a.
veligholdelsesarbejder. Ingen messe.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej
2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag,
fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag,
onsdag og søndag kun efter aftale.

Messetider: (HA)

Mandag- fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 2.: *Den hell. Treenigheds fest.* Højmesse
på dansk kl. 10. Højmesse på polsk kl. 12. Derefter
kirkekaffe.

Fredag d. 7.: Første fredag. Messe på vietnamesisk
kl. 16.

Søndag d. 16.: Højmesse kl. 10. Reciteret messe på
polsk kl. 17.

Søndag d. 30.: *Peter og Pauls fest.* Højmesse kl. 10.
Kollekt af Peterspenge.

16 Hovedstads- område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade
5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.

Træffes på Kirkens kontor hverdage ca. kl. 10-11
(undt. mandag og lørdag) og ca. 1 time efter mes-
serne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, træffes tirsdag
og torsdag kl. 9-11, onsdag og fredag kl. 10-15, tlf.
31 35 68 25.

Vicevært: Tom A. Sørensen tlf. 40 30 03 56.

Messetider: (HB2)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15
fransk messe. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18
engelsk.

Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag,
torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk mes-
se.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe
kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental
velsignelse.

Søndag d. 2.: *Den hell. Treenigheds fest.* Familie-
messe kl. 10. Loppemarked i skolegården kl.
11-14.

Onsdag d. 5.: Udluft for ministranter og 1. kom-
municanter kl. 11 til ca. 17.

Fredag d. 7.: Messe kl. 17. Derefter udstilling af
Sakramentet, tilbedelse og sakramental velsignelse.
Ingen messe kl. 11.

Søndag d. 9.: *Kristi legems og blods fest.* Højmesse
kl. 10.

Fredag d. 14.: Jesu hjerte fest. Messe kl. 11.

Søndag d. 16.: Højmesse kl. 10. Søndagsskole i
krypten for børn mellem 0 og 11 år kl. 10-11.

Mandag d. 24.: Johannes Døbers fødsel. Messe kl.
11.

Lørdag d. 29.: Vigilie til Peter og Paul kl. 17.

Søndag d. 30.: *Peter og Paul.* Højmesse kl. 10.

17 Hovedstads- område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.

Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37
62.

Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.

Messetider: (HB2)

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.

Lørdag: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosen-
kransbøn kl. 17.

Lørdag d. 1.: Lynmarked kl. 14-17.

Søndag d. 2.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10
med gregoriansk sang. Lynmarked kl. 11-16.

Fredag d. 7.: Jesu hjerte messe kl. 16.30. Tilbedelse
til kl. 18.

Lørdag d. 15.: Sommerfest kl. 18.

Søndag d. 16.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl.
10 med gregoriansk sang.

Husk! Fra søndag d. 7. juli er der hver søndag reci-
teret messe kl. 8 og højmesse kl. 11.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.Ss.R. Tlf. 31 58 41

02.

Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-
12, torsdag tillige kl. 17-18.

Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.

Messetider: (HA)

Lørdag: Engelsk messe kl. 17.

Søndag: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.

Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.

Hverdage: Messe kl. 8.

Torsdag: Messe kl. 19 med novene og rosen-
kransandagt.

1. fredag: Jesu Hjerne messe kl. 19.

Søndag d. 2.: Familiemesse kl. 10.

Mandag d. 3.: Bestyrelsesmøde i Ungdomslokal-
foreningen kl. 19.30.

Torsdag d. 6.: *Kristi legems og blods fest.* Inter-
national familiemesse med procession kl. 19.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerne messe kl. 19 med efterføl-
gende vågenat arrangeret af Ungdomslokalforenin-
gen. Vågenatten slutter med messen kl. 8 om mor-
genen. Alle er velkomne!

Onsdag d. 12.: Menighedsrådsmøde - sidste gang
inden sommerferien.

Fredag d. 14.: Jesu Hjerne fest. Messer kl. 8 og 19.

Torsdag d. 27.: Festen for Moderen af den
Stedsvarende Hjælp. Festmesse med novene kl. 19.

Søndag d. 30.: Festen for apostlene Peter og Paul.
Latinsk højmesse kl. 10.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne

Østergade 59, 3700 Rønne

Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.

Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33
11 60 80.

Messetider: (HC2)

Højmesse: Søndag kl. 10

Søndag d. 9.: Kristi legems og blods fest..

Rosenkranskirken, Åkirkeby

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby

Sognepræst: Erling Brodersen.

Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannike-
engen 24, tlf. 56 97 42 95.

Messetider: (HC2)

Højmesse: Lørdag kl. 17.

19 Grønland

Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb

Sognepræst: Urban Figge O.M.I., Box. 51, 3900
Nuuk.

Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 2 31 75.

Messetider: Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser: Tirsdage og torsdage: Messe kl.
17.15. Onsdage: Tilbedelse kl. 19 efterfulgt af mes-
se kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 i Blok 9, 213.

Lørdag: Messe kl. 9.15.

Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgi-
er.

Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.

Gudstjenster på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620
København V. Tlf. 31 24 26 30.

Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um
10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin
Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem
Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein
statt.

English-Speaking Ministry

Fr. Carrol Parker, O.M.I., Chaplain to the English-
Speaking Catholic Community.

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK),
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.

Other Churches with Mass in English:
Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200
Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans
Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: VFK at 11 a.m.; Skt. A. at 5 p.m.; SAK at
6 p.m.

Wednesday: SAK at 5 p.m.

Thursday: VFK at 9.30 a.m.

First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Misa en Espanol

Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los
domingos a las 12.00.

Communauté de Langue Francaise

Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à
Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616
Kbh. V. Tlf. 31 31 78 22.

Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerne Kirke,
Stenosgade 4, 1616 Kbh. v.

Kroatisk mission

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej
11, 2860 Søborg.

Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.

I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.

I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl.
17.

I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Msze swiete w jezyku polskim

Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.

Kosciol sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300
Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.

Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Tamilske messer

Lørdag d. 1.: Skt. Mariæ kirke, Aalborg, kl. 17.

Lørdag d. 8.: Skt. Michaels kirke, Kolding, kl. 16.

Søndag d. 9.: Skt. Ansgars kirke, Aabenraa, kl. 10.

Lørdag d. 15.: Skt. Knuds kirke, Fredericia, kl. 16.

Lørdag d. 22.: Skt. Kjelds kirke, Viborg, kl. 18.

Søndag d. 23.: Skt. Knuds kirke, Svendborg, kl. 17.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade
4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerne Kirke). Tlf. 31 21 85
88.

Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskape-
let, Stenosgade 4 A).

Koder for kørestolsbrugere

HA = direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller
elevator.

HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.

HC = Kun adgang ved løft.

1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved hen-
vendelse til sognekantoret.

2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sog-
nekantoret/kirken.

Levende Vand nr. 2

»Kan noget godt komme fra
Nazaret?« (Joh 1,46) er titlen
på *Levende Vand*'s maj-num-
mer, der er et temahæfte om,
hvordan ordensfællesskaberne
Jesu små Brødre og -
Søstre blev til, takket være
Charles de Foucauld, som in-
spirerede *René Voillaume* og
Lille søster *Magdeleine* til at
grundlægge ordensfællesska-
berne i henholdsvis 1933 og
1939.

Charles de Foucauld øn-
skede brændende at grund-
lægge et ordensfællesskab,
men nåede det ikke. Kun 31
år gammel - i 1916 - blev han
dræbt af en gruppe beduiner.

Små tyve år senere opdager
mænd og kvinder hans liv og
nogle af hans efterladte skrif-
ter. Forskellige former for
fællesskaber bliver til, og an-
dre følger efter lige til vore
dage. Charles de Foucaulds
»åndelige familie« er i dag en
stor familie.

I december 1933 rejste
René Voillaume sammen med
fem unge præster til Algeriet.
De ville gå i Charles de Fou-
caulds fodspor. Det blev be-
gyndelsen til Jesu små
Brødres frateritet.

Lille søster *Magdeleine*,
(1898-1989) som havde læst
om broder Charles og hørt om

René Voillaume, grundlagde i
1939 Jesu små Søstre. Hun
skrev mange breve til de små
søstre, når hun var på rejse
rundt omkring i verden. Disse
breve var samtidig en vejled-
ning til søstrene, der udsprang
af hendes egen erfaring.

En menneskeværdig vej

Medierne har ofte gjort den sorte verdensdel endnu mørkere. I sin skrivelse af september 1995 om Afrikasynoden, der blev holdt i påsken 1994, taler også paven om afrikasynodens lidelser: »Utallige mennesker ligger her så at sige ved vejen, hjælpeløse, syge og udstødte«. Men trods alt er Johannes Paul II optimistisk.

For Afrika har frembragt store personligheder og helgener, ikke kun ved kristendommens begyndelse, men også i vore dage, mennesker, som har ofret deres liv for at redde andre. Frem for alt er kristendommen håbets og glædens, kærlighedens og enhedens religion. Disse værdier dyrkes også i den traditionelle afrikanske kultur. Desuden har kirken på afgørende måde været med til at afskaffe diktaturet i Malawi, apartheid i Sydafrika og fremmet kvindens ligestilling.

Afrikansk mentalitet

I den kommende tid bør kirken i Afrika blive stadig mere afrikansk. Rom har allerede anerkendt en egen ritus for Zaire. Blandt de forskellige »billeder« af kirken: som Guds folk, Kristi mystiske legeme, Helligåndens tempel, svarer tanken om kirken som

en »familie« bedst til afrikansk mentalitet. Familien betyder: gensidig omsorg, medansvar, menneskelig varme.

I nr. 65-67 taler paven om dialog. Dialog inden for kirken, med Rom, mellem bispeddømmene, mellem biskopper, præster og lægfolk; dialog også med animister og muslimer, dog således, at religionsfriheden respekteres. I præsteseminarier og pastoralcentre skal man også studere

den traditionelle afrikanske religion. »Den er for os afrikanere ikke noget separat system, men den religiøse og åndelige rod, hvori vi alle er befæstet« (kardinal Thian-doun).

Retfærdighed og fred

Kap. IV handler om kirkens indsats for retfærdighed og fred på det sorte kontinent. Alle, som er engageret i det offentlige liv, skal aflægge vidnesbyrd.

I den kommende tid bør kirken i Afrika blive stadig mere afrikansk.

Allerede under synoden bebrejdede biskopperne deres egne politikere, at årsagen til broderkrigene var nepotisme, religiøs fanatisme og magtbegær, og at der mange steder stadig anvendes tortur (nr. 11). Flere gange omtales kvindens rolle og værdighed (nr. 82, 121).

Paven opfordrer verden til ikke at glemme Afrika, hvis nationer hører med til de fattigste. De rige lande bedes hjælpe med til at bekæmpe hungersnøden, analfabetismen og mangelen på hygiejne. Verdensbanken opfordres til, hvis ikke helt at slette, så dog at lette Afrikas gældsbyrde. Synoden bønfaller de rige nationer om at standse og forbyde våbenleverancer til Afrika. Afrikas regeringer anmodes om at sænke militære udgifter til fordel for humanitære formål (nr. 118).

Desuden nævner paven endnu nogle specielle problemer: AIDS (nr. 116), konflikter mellem stammerne (nr. 117-118) og flygtningenes tragiske situation, ca. 10 mil-

lioner (nr. 119).

Biskopperne var bekymrede over, at medierne kun sjældent beretter om positive værdier. Men endnu mere beklagede de, at Afrika oversvømmes med pornografisk materiale og med film, som forherliger vold (nr. 124).

Basisgrupper skal være centrum

Biskopperne gjorde de små kristne basisgrupper til centrum for alt pastoralt arbejde. Altså kristne, som ved fælles bøn og meditation over Guds ord søger at gøre Kristi kærlighed synlig ved deres liv (nr. 89).

Biskopperne opfordres til at tage sig særligt af de unge, som er udsat for arbejdsløshed, sult, narko, alkohol, bandevæsen. Men det siges også, at de unge selv er de bedste missionærer for deres jævnaldrende (nr. 93).

Europas og Afrikas kirker bedes indtrængende hjælpe deres søsterkirker (nr. 104).

Paven slutter sin lille bog med en bøn til Maria, Herrens

moder og Afrikas dronning (nr. 144).

I juni beder vi med paven om,

at »forståelse med kirken« må vokse og omsættes til en trofast og ansvarlig modtagelse af kirkens lære, og

at retningslinierne i den afrikanske synode må bidrage til en øget evangelisationsiver på det afrikanske kontinent.

Liturgisk kalender for juni 1996

1. rød. Lørdag i 8. alm. uge. (IV Ps). Justus, martyr, (+166)(m). L.: Jud. 17.20b-25. Ev.: Mark 11,27-33.

2. hvid. Søndag. DEN HELLEGE TREENIGHEDS FEST (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 2.Mos 34,4b-6,8-9; Sl: Dan 3,52.53.54.55.56. R. Priset og ophøjet i evighed! 2.L.: 2.Kor 13,11-13. Ev.: Joh 3,16-18. Valfart til Øm. Marcellinus og Peter, martyrer, (+303), fejres ikke.

3. rød. Mandag i 9. alm. uge. (I Ps). Karl Lwanga og lidelsesfæller, martyrer, (+1886) (m). L.: 2.Pet 1,2-7. Ev.: Mark 12,1-12.

4. grøn. Tirsdag i 9. alm. uge. (I Ps). L.: 2.Pet 3,12-15a.17-18. Ev.: Mark 12,13-17.

5. rød. Onsdag i 9. alm. uge. (I Ps). Bonifatius, biskop og martyr, (+754)(m). L.: 2.Tim 1,1-3.6-12. Ev.: Mark 12,18-27.

6. grøn. Torsdag i 9. alm. uge. (I Ps). Eller hvid. Norbert, biskop, (+1134). L.: 2.Tim 2,8-15. Ev.: Mark 12,28b-34.

7. grøn. Fredag i 9. alm. uge. (I Ps). L.: 2.Tim 3,10-17. Ev.: Mark 12,35-38a.

8. grøn. Lørdag i 9. alm. uge. (I Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: 2.Tim 4,1-8. Ev.: Mark 12,38-44.

9. hvid. Søndag. KRISTI LEGEM OG BLODS FEST (h). Gl. Sekvens ad libitum. Cr. Euk.pf. 1.L.: 5.Mos 8,2-3.14b-16a; Sl 147,12-13.14-15.19-20. R. Lovpris Herren, Jerusalem! Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Kor 10,16-17. Ev.: Joh 6,51-58. Efræm Syrer, diakon og kirkelærer, (+373), fejres ikke.

10. grøn. Mandag i 10. alm. uge. (II Ps). L.: 1.Kong 17,1-6. Ev.: Matt 5,1-12.

11. rød. Tirsdag i 10. alm. uge. (II Ps). Barnabas, apostel (m). Ap.pf. L.: Ap.G 11,21b-26; 13,1-3. Ev.: Matt 5,13-16. Evangelium ad libitum (Barnabas): Matt 10,7-13.

12. grøn. Onsdag i 10. alm. uge. (II Ps). L.: 1.Kong 18,20-39. Ev.: Matt 5,17-19.

13. hvid. Torsdag i 10. alm. uge. (II Ps). Antonius af Padua, præst og kirkelærer, (+1231)(m). L.: 1.Kong 18,41-46. Ev.: Matt 5,20-26.

14. hvid. Fredag. JESU HJERTE FEST (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 5.Mos 7,6-11; Sl 103,1-2.3.4.6.7.8+10. R. Herrens miskundhed varer fra evighed til evighed over dem, der frygter ham. 2.L.: 1.Joh 4,7-16. Ev.: Matt 11,25-30.

15. grøn. Lørdag i 10. alm. uge. (II Ps). Eller hvid. Marias reneste hjerte. L.: 1.Kong 19,19-21. Ev.: Matt 5,33-37. Evangelium obligatorisk (Marias reneste hjerte): Luk 2,41-51.

16. grøn. 11. ALM. SØNDAG. (III Ps). Gl. Cr. Alm. S.pf. 1.L.: 2.Mos 19,2-6a; Sl 100,2.3.5. R. Vi er hans folk og den hjord, han vogter. 2.L.: Rom 5,6-11. Ev.: Matt 9,36-10,8. Vilhelm, abbed, (+1203), fejres ikke.

17. grøn. Mandag i 11. alm. uge. (III Ps). L.: 1.Kong 21,1-16. Ev.: Matt 5,38-42.

18. grøn. Tirsdag i 11. alm. uge. (III Ps). L.: 1.Kong 21,17-29. Ev.: Matt 5,43-48.

19. grøn. Onsdag i 11. alm. uge. (III Ps). Eller hvid. Romuald, abbed, (+1027). L.: 2.Kong 2,1.6-14. Ev.: Matt 6,1-6.16-18.

20. grøn. Torsdag i 11. alm. uge. (III Ps). L.: Sir 48,1-14. Ev.: Matt 6,7-15.

21. hvid. Fredag i 11. alm. uge. (III Ps). Aloysius Gonzaga, ordensmand, (+1591)(m). L.: 2.Kong 11,1-4.9-18.20. Ev.: Matt 6,19-23.

22. grøn. Lørdag i 11. alm. uge. (III Ps). Eller hvid. Paulinus af Nola, biskop, (+431). Eller rød. John Fisher, biskop, og Thomas More, martyrer (+1535). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: 2.Krøn 24,17-25. Ev.: Matt 6,24-34. Læsning ad libitum (Paulinus af Nola): 2.Kor 8,9-15. 23. grøn. 12. ALM. SØNDAG. (IV Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Jer 20,10-13; Sl 69,8-10.14+17.33-35. R. O Gud, i din store miskundhed svare du mig,

2.L.: Rom 5,12-15. Ev.: Matt 10,26-33. 1.vesper til Johannes Døber. Aften: hvid. VIGILIE TIL JOHANNES DØBERS FØDSEL (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: Jer 1,4-10; Sl 71,1-2.3.4a.5-6ab. 15ab+17. R. Fra moders skød har jeg støttet mig til dig. 2.L.: 1.Pet 1,8-12. Ev.: Luk 1,5-17.

24. hvid. Mandag. JOHANNES DØBERS FØDSEL (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: Es 49,1-6; Sl 139,1-3.13-14ab.14c-15. R. Jeg vil takke dig, fordi jeg er underfuldt skabt. 2.L.: Ap.G 13,22-26. Ev.: Luk 1,57-66.80.

25. grøn. Tirsdag i 12. alm. uge. (IV Ps). L.: 2.Kong 19,9b-11.14-21.30c-35a.36. Ev.: Matt 7,6.12-14.

26. grøn. Onsdag i 12. alm. uge. (IV Ps). L.: 2.Kong 22,8-13; 23,1-3. Ev.: Matt 7,15-20.

27. grøn. Torsdag i 12. alm. uge. (IV Ps). Eller: hvid. Cyrillus af Alexandria, biskop og kirkelærer, (+444). L.: 2.Kong 24,8-17. Ev.: Matt 7,21-29.

28. rød. Fredag i 12. alm. uge. (IV Ps). Irenæus, biskop og martyr, (+202) (m). L.: 2.Kong 25,1-12. Ev.: Matt 8,1-4. Læsning ad libitum (Irenæus): 2.Tim 2,22b-26.

29. grøn. Lørdag i 12. alm. uge. (IV Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: KlagEs 2,2.10-14.18-19. Ev.: Matt 8,5-17. Aften: rød. VIGILIE TIL PETER OG PAUL, apostle (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: Ap.G 3,1-10; Sl 19,2-3.4-5ab. R. Deres tale er nået til jorderigs ende. 2.L.: Gal 1,11-20. Ev.: Joh 21,15-20. 1.vesper til Peter og Paul, apostle.

30. rød. Søndag. PETER OG PAUL, apostle (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: Ap.G 12,1-11; Sl 34,2-3.4-5.6-7.8-9. R. Herren friede mig fra alle mine rædsler. 2.L.: 2.Tim 4,6-8.17-18. Ev.: Matt 16,13-19. Kollekt af Peterspenge. Byen Roms første hellige martyr fejres

Jeg tilmelder mig bispeddømmets kirkebidragsordning

Kryds Jeg ønsker at betale:

- 50 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
- 100 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
- 150 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
- 200 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
- Andet beløb: _____ pr. rate (max 8 rater pr. år)

Som året skrider frem, er der kun mulighed for at melde sig til et tilsvarende mindre antal rater i 1996. Næste år kan man så betale over de 8 rater.

Ovenstående aftale kan til enhver tid opsiges af bidragyderen

Jeg ønsker uforbindende at få en 10-årskontrakt tilsendt

Fornavn(e) _____ Efternavn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Blanketten indsendes til: Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon: 33 11 60 80 mellem kl. 9.00 - 16.00 mandag til fredag.

Den katolske kirke i Norge fra kristningen til i dag

Af Jørgen Nybo Rasmussen

»Den katolske kirke i Norge fra kristningen til i dag« Redigeret af John W. Gran. Aschehoug, Oslo 1993. 538 sider.

Når man sammenligner den katolske kirkes historie i de forskellige nordiske lande med hinanden, er der nok forskelle i enkeltheder, men i hovedtrækkene forbausende stor lighed. Både i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island var det den romersk-katolske kirke, der i århundrederne fra 900-1200 stod for kristningen, og i det følgende halve årtusinde var denne kirke i lige så høj grad som ellers i Europa disse landes kirke. Men i 1500-tallet vandt den lutherske kristendomsstøtte ikke blot fodfæste, men afløste i kraft af statsmagtens støtte den katolske kirke så fuldstændigt, at det i århundreder var ulovligt for nordboerne at tilslutte sig deres landes oprindelige tro. Først frihedsbælgelserne og demokratiet muliggjorde i løbet af 1800-tallet en genopbygning af den katolske kirke; denne gang dog kun i form af beskedne minoritetskirker, som ikke fik megen indflydelse på landenes kultur og samfundsforhold, idet de lutherske statskirker fortsatte som flertallets kirker. Således er situationen stort set endnu i dag, hvor vi stærkt nærmer os år 2000 efter Kristi fødsel og kirkens stiftelse.

Grundvilkårene for at være katolik i Norden har således gennem århundrederne gennemgået nogle særdeles dramatiske omskiftelser. For os som for andre socialgrupper er det vigtigt, at vi er os denne historie bevidst, ellers kan vi hverken begribe vor egen identitet eller forstå vore særlige problemer ved at leve som nordiske katolikker. Desværre er det alt for lidt, der hidtil er blevet gjort for at samle og formidle god viden om vor egen historie.

På baggrund heraf er denne nye bog: »Den katolske kirke i Norge« et glædeligt lyspunkt. Blandt de opgaver, den i 1983 afgående biskop Gran af Oslo satte sig, var at skaffe de norske katolikker et historisk oversigtsværk. En afgørende forudsætning for, at opgaven kunne løses, var

Et af højdepunkterne i norsk katolsk kirkehistorie var pave Johannes Paul II's besøg i 1989. Her får paven overrakt noget af det, landet er rigt på: en fisk.

dog, om man kunne finde kvalificerede og villige forskere til at skrive bogens forskellige afsnit. Men man må sige, at dette er lykkedes biskop Gran og hans medredaktører, historikeren Erik Gunnar og politikeren Lars Roar Langset, på bedste måde.

Fra kristning til reformation

Del I »Fra kristning til reformation« er skrevet af Vera Henriksen. Hun er skønlitterær forfatter, ikke faghistoriker, men har gennem sine middelalderromaner, herunder især sine bøger om kong Olav den Hellige, tilegnet sig en omfattende indsigt i det katolske liv i Norges middelalder. I denne bog er det lykkedes hende på ca. 80 sider at skabe et udmærket billede af kirken i Norge gennem disse århundreder, idet hun fremdrager de afgørende faser af udviklingen og gør det i et så levende og godt sprog, at læsningen er en ren fornøjelse. Samtidig er afsnittet, som bogen i det hele taget, sagligt og smukt illustreret, således at middelalderkirkens rolle ikke blot som kristendomsforkynder, men også som kulturfremmedler træder klart frem.

Undergrundskirken

Del II »Undergrundskirken 1537-1814« er forfattet af den nu pensionerede professor i

historie ved Oslo Universitet, Oscar Garstein. Gennem mere end 40 år har han viet sig til studier af de forsøg, den katolske kirke efter reformationen gjorde for påny at få fodfæste i de nordiske lande. Resultaterne heraf foreligger i fire store bind: »Rome and the Counter-Reformation in Scandinavia«, Oslo-Leiden 1963-1992. Ingen kan altså være bedre kvalificeret end han til at give denne bogs overblik på ca. 80 sider over de dramatiske og tragiske forhold, som katolske præster og konvertitter i denne protestantiske statskonfessionales tidsalder havde at kæmpe med. Der er en tankevækkende sammenhæng mellem, at Norge under de enevældige danske konger omkring 1700 tabte de sidste rester af selvstændighed, og at katolicismen samtidig endeligt udryddedes i Norge.

Den katolske kirke vender tilbage

Del III hedder »Den katolske kirke vender tilbage« og er bogens tyngdepunkt med henved 300 sider. Forfatteren er den unge katolske præst, siden 1991 augustiner munk i Klosterneburg i Østerg, Bern Eidsvig. Begyndende med Eidsvoll-grundlovens spirende frihedsideer, i 1814 skildrer han i overblik, men også i detaljer katolicismens historie i Norge i vor egen

tidsalder. Den første legale messe læstes efter en ny dissenterlov (lov om religiøse afvigere) i Oslo i 1842. I 1850'erne udmøntedes håbet om en virkelig genrejning af den katolske kirke i Norden på en ejendommelig måde, nemlig i den såkaldte »Nordpolsmission«, der 1855-1861 lededes af den russiske konvertit og baron Djunkowski med hovedsæde i Alta i Finmarken. Herefter kom udviklingen ind i mere normale baner under den apostolske præfekt, franskmænden Bernard Bernard. Der oprettedes katolske sogne og byggedes kirker rundt om i de større byer. 1892 blev præfektet ophøjet til bispedømme - altså samtidig med Danmark - med den strenge Johs. O. Fallize som første biskop. Eidsvigs behandling præges af hans meget omfattende viden, men den almene læselighed skades noget af, at han ikke blot vil skildre hovedlinjerne, væsentlige begivenheder og kendte konvertitter som f. eks. Sigrid Undset, men også hvert eneste enkelt sogns og næsten hver eneste katolsk præst, skole, hospital og ordenssamfunds historie. Alle disse enkeltheder virker trættende på den generelt historisk interesserede. Men samtidig har det naturligvis den fordel, at bogen kommer til at fungere som en katolsk topografi og håndbog, der

også kan tilfredsstille rent lokalhistoriske interesser. Afsnittet slutes med oplysninger om det aktuelle antal katolikker i Norge - efter de nyeste indvandring ca. 32.000 registrerede - samt med pave Johannes Paul II's besøg i 1989.

Samlet vurdering

Del IV indeholder diverse nyttige tillæg. Der er en samlet vurdering af norsk katolicisme af Lars Roar Langset, samt statistiske oversigter over ordenssøstrenes antal og udbredelse af søster Else Britt Nilsen, som iøvrigt viser, at også i Norge toppede søstrenes antal i årene 1950-60,

hvorefter der begyndte en stærk tilbagegang. Af stor praktisk værdi er statistiske og kronologiske oversigter over de sidste 150 år samt et alfabetisk register over alle gejstlige af Claes Tande foruden note- og litteraturfortegnelse samt almindelige sag- og navneregistre til hele bogen.

Alt i alt må vi her fra Danmark sige: Til lykke, kære norske trofæller, med denne gode historiebog, som vi andre forhåbentlig engang magter at efterligne. Den er også smukt trykt, solidt indbundet og som allerede nævnt, udmærket illustreret.

Er miraklernes tid forbi?

Katolsk Forlag, »Er miraklernes tid forbi?«, Briega Mc.Kenna OSC, 121 s., kr. 140,-.

Allerede apostlen Paulus skrev til menigheden i Korinth om de mange former for nådegaver, karismer: »Der er forskel på nådegaver, men Ånden er den samme....Det, som Ånden åbenbarer, får hver enkelt til fælles gavn...en får tro ved den samme ånd, en anden nådegaver til at helbrede ved den ene og samme ånd...«

I en verden, hvor mennesker generelt kun er interesserede i det, der kan måles og vejes, hvor man jager efter materielle goder, og søger at forlænge livet mest muligt og med alle midler, hvor menneskets åndelige behov ikke tages alvorligt og hvor det gælder om at få »oplevelser« af alle arter, kommer sr. Briega i sin bog med nogle klare budskaber:

- Den værste sygdom i dag er ikke den legemlige, men den sjælelige sygdom, som kun Gud kan helbrede. Det er ikke mine anstrengelser, men Guds indgriben, der forvandler mig.

- Vi skal lære at skelne mellem tro og følelser. Jesus sagde ikke: »Dine følelser har frelst dig!« Det er ikke vigtigt, hvad vi føler, men hvad vi tror, og tro er tillid til det, vi ikke ser; tillid til Guds kærlighed; tillid til Guds omsorg for os.

- Mange mennesker gør de personer, som har helbredelsens nådegave, til »falske guder«. Disse mennesker søger »personer« og ikke Gud, der møder os i kirkens sakramenter.

- Det åndelige liv næres af bøn, d.v.s. lovprisning af Gud, meditatív læsning af Den hellige Skrift og blot være nærværende for Guds ansigt.

- Gud skal være centrum i ens liv og fremtiden ligger i hans hånd.

- Den nådegave, karisme, Gud skænker, er en gave, der

skal bruges. Karismen er en særlig form for forkyndelse af Guds omsorg for mennesket og de troendes fællesskab.

For sr. Briega var helbredelsens karisme en byrde, og det tog tid for hende at forstå, at det var en gave fra Gud, som skulle tjene forkyndelsen af Gud blandt vor tids mennesker. Hun pointerer flere steder i bogen, at hun kun er et redskab i Guds hånd, og at det alene er Gud, der virker helbredelse.

Gud ønsker et personligt forhold til hvert enkelt menneske, og derfor gør sr. Briega meget ud af de situationer, hvor et sådant møde især finder sted, nl. i bønner og i sakramenterne, hvor Gud træder os mennesker i møde og tilbyder sit nærvær og sin hjælp.

Bogens »teser« er rigt »illustrerede« med sr. Briega's personlige oplevelser og erfaringer. Nogle vil sikkert mene, at hun befinder sig et sted mellem fantasi og virkelighed, men for hende er det hendes forståelse og fortolkning af virkeligheden, set ud fra troens synsvinkel.

Skønt der berettes om den ene jeg-oplevelse efter den anden, er bogen ikke jeg-centreret, men viser uafslædt hen til troens grundvold, Gud selv og hans omsorg for os mennesker.

Det er derfor desto mere kritisabelt, at der i forbindelse med sr. Briega's besøg i Danmark i april i år blev fokuseret så meget på hende som »helbreder« og »undergører«.

Sr. Briega er et godt eksempel på, hvad Gud formår at udvirke, når et menneske er rede til at bruge de gaver, Gud giver det. I sin bog har sr. Briega aflagt et vidnesbyrd om sit eget liv i Guds tjeneste - hendes vej til Gud. Det er ikke meningen, at andre mennesker skal kopiere hendes vej, men finde deres egen vej til deres personlige forhold til Den Højeste.

Carly Majholm

Sct. Ibs Skoles Big Band bidrog til at gøre indvielsen af den ny skolebygning festlig. Foto Henning Steffensen.

Ny skolefløj indviet på Sct. Ibs Skole

Den 26. april 1996 blev en festdag på Sct. Ibs Skole i Horsens, idet skolens nye fløj blev indviet.

Under morgensamlingen, som denne dag foregik i skolegården under kirsebærtræet, indviede sognepræst pater *J. Reymen* 15 krucifikser, som en repræsentant for hver klasse kort efter anbragte i eget klasseværelse. I sin tale til eleverne kunne p. Reymen fortælle, at det på flere måder var en særlig dato, da det også var 100 årsdagen for grund-

stensnedlæggelsen til Sct. Josefs kirke. Efter en bøn for skolen og dens elever sang alle »Nu takker alle Gud«.

Der er meget at takke for, en ny skoleafdeling indeholdende 15 klasseværelser, skolekøkken, fysiskal og mødelokale, og bygningen fremstår med en smuk glasfacade ud mod den eksisterende skolegård og spejler bl.a. kirsebærtræet på smukkeste vis.

Tonerne fra skolens bigband mødte de indbudte gæster, deriblandt biskoppens

repræsentant pastor *Dieter Timmermann* og *Erna Kleiner* fra bispekontoret, da man ved middagen mødtes i skolegården. Her rettede pastor Timmermann i sin tale taknemmeligheden tilbage mod de personer, som tidligere har arbejdet for skolen og på sin vis medvirket til den udvikling, som skolen har oplevet. Han undskyldte, at det havde været 10 år, inden byggeriet blev realiseret, men så meget desto mere grund er der til at ønske til lykke.

Lykønskninger og taknemmelighed prægede de mange taler ved spisningen i gymnastiksalen, hvor skoleledere, entreprenører, lærere og øvrige gæster tilbragte en dejlig eftermiddag i hinandens selskab.

Skolens leder *Jørgen Frost-Jensen*, som med stort engagement har arbejdet for den nye skolebygning, takkede alle instanser for deres medvirken og støtte under hele forløbet.

Birgitte Boesen

Sognepræsten ved Sct. Josefs Kirke i Horsens, p. *Reymen* takker *Børge Walther* for lang og tro tjeneste. Foto Henning Steffensen.

Horsens menighed takker Børge Walther

Menighedsrådet ved Sankt Josefs kirke i Horsens tog ved en festlighed den 30. marts afsked med sin mangeårige regnskabsfører.

I over 40 år har købmand *Børge Walther* med stor trofasthed og punktlighed ført sognets regnskab. Adskillige

præster har han gennem de mange år samarbejdet med, og da menighedsrådene overtog en del af præsternes administrative arbejde, fulgte *Børge Walther* med og fortsatte ufortrødent arbejdet med at styre menighedens økonomi. På grund af sygdom måtte

han sidste år opgive arbejdet, og først nu kunne menighedsrådet sige ham tak for de mange års tjeneste. Det gjorde man ved en middag, som også hans hustru deltog i.

Børge Walther er i dag 78 år og nyder sit orium sammen med sin store familie, enten i

Horsens eller i ægteparrets sommerhus i Juelsminde.

Sognets ny regnskabsfører er *Birgit Hoyos*, som overtog regnskabet midt i sidste finansår.

J. Frost-Jensen

Pilgrimsrejse med fly til apostlen Jakobs grav i Santiago de Compostela

Fra den 22.7. - 29.7.96 med pastor Jan Ophoff, o.præm. Kr. 5.600,- incl. fly, transfer, hotel + 1/4 pension og udflugter.

Henvendelse for program: Henrik Tarp, Spain Travel tlf. 57 82 13 73

»At leve budskabet fra Medjugorje«

Retræte

fra fredag d. 16. aug. kl. 16 til søndag d. 18. kl. 16 på Lille Magleås, Høsterkøb.

Tid til bøn, stilhed, meditation. Tid til samtale med vore præster og med hinanden.

Retræten er et tilbud om personlig forberedelse til at fader Jozo fra Medjugorje besøger Danmark d. 29. og 30. okt. 1996.

Retræten ledes af pastor Tran Duc Thanh Dominique. Medbring selv Bibel og sengelinned.

Pris kr. 350.

Nærmere oplysninger: Lydia Graff, Braine Parken 35, 6100 Haderslev, tlf. 74 52 88 20 eller - efter 15.6.: Kirsten Kjærulff, Alkenvej 19, Svejstrup, 8660 Skanderborg, tlf. 86 57 70 52

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Skt. Hans Aften

Medbragt mad kan spises i det fri fra kl. 17. Fra kl. 20-21 kaffe i stuerne (30 kr.). Kl. 21.00 Skt. Hans Bål med båltales af biskop Hans L. Martensen.

PENSIONISTUGE

Søndag d. 21. 7. kl. 14 - Lørdag d. 27. 7. kl. 14. Pris kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Fra programmet:

»På pilgrimsfærd til Fatima« - »Hvorfor bliver man frater (broder) i Franciskanerordenen?« - »Skriftemålet i dag« - »Ikoner« - og træk fra den russisk-ortodokse kirkes traditioner« - »Præstestuderende i USA« - desuden en udflugtsdag.

Tilmelding til pensionistugen ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 44 29.

Yderligere oplysninger og program hos: Centerleder Elin Udam, Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15.

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af? 28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltvær. kr. 1.950,-.

Både den verdensferne nyreligiositet og den livsfjerne tilbedelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde pejle sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

Oplæg ved billedkunstneren Adi Holzer, medlem af Århus Amtsråd, stud.theol. Lone Hindø, højskolelærer Peter Johannes Schjødt, Vallekilde Højskole, fhv. amtsdirektør Haakon Brandt og rektor Bent Hylleberg. Musik ved adjunkt Klaus Munk-Nielsen. Bibelarbejdet bliver tilrettelagt af sr. Hildegard Madsen, Den katolske Kirke, pastor Per Nørgaard, Baptistsamfundet og pastor Palle Dinesen, Folkekirken.

Ledergruppe:

Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen. Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard. Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly. Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udam, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter Høsterkøbvej 8, 3460 Birkerød

Organist og kantor ved domkirken Rolf Tønshoff fylder 50 år

Rolf Tønshoff fik sin ansættelse som organist og kantor ved Skt. Ansgars kirke i 1980. Men begyndelsen til hans offentlige kirkemusikalske virke ligger helt tilbage i 1967, altså for næsten 30 år siden,

da pastor Nølke hentede ham til organist ved Sankt Knud Lavard kirke i Lyngby. Samtidig var han også organist ved de tysksprogede messer på Sct. Josephs Hospital i sin tid. Med omhu og ildhu og in-

spireret som få tilrettelægger og gennemfører han sit virke. Nogle af hans kirkemusikalske højdepunkter var nok dagene omkring pavebesøget i 1989, hvor Rolf Tønshoff ledede det såkaldte »Pavekor«. Som tak herfor gratulerede den hellige Fader ham til fødselsdagen den 6. juni.

Uforglemmelig er også den færgeoverfart over Østersøen på Niels Steensen-valfarten til Schwerin, hvor Rolf Tønshoff stod sammen med sit kor på færgens øverste dæk og komponerede det særlige Valfarts-Alleluja.

Selv har jeg som sognepræst arbejdet sammen med ham siden 1980. Hver eneste dag har jeg kunnet være tryk og glad ved dette samarbejde.

Vi vil her i Domkirken fejre vor organist og kantors 50 års fødselsdag ved en reception efter højmessens søndag den 2. juni.

Dietrich Timmermann
sognepræst

Rolf Tønshoff.

Georg Nibler præst i 30 år

Grundlovsdag, den 5. juni 1996, kan pastor *Georg Utenthal Nibler*, Skt. Knud Lavard kirke, Lyngby, fejre sit 30 års præstetjeneri.

Pastor Nibler blev præsteviet grundlovsdag 1966 i domkirken, Skt. Ansgars kirke, København, og umiddelbart efter præstevielsen fik jeg den glæde at modtage undervisning hos ham.

Efter at have gået til undervisning i ca. et år hos en anden præst, og der intet var sket, slog lynt ned, da jeg første gang traf pastor Nibler. Uden dette »lyn«, fremkaldt

af pastor Niblers ydmyge holdning, var jeg vist aldrig blevet katolik, og jeg føler trang til at sige tak for undervisningen til en mand, der i den grad følger næstekærlighedens bud ved f.eks. at tage sig af sin gamle mor og som i mange år har taget sig af en plejesøn. Tænk, hvis alle levede på samme måde, så var det godt at være katolik i Danmark.

Pastor Nibler lever selv efter sit ord ved sidste jubilæum i 1991 om »at blive menneske - helst snart«. Jeg ønsker også at nævne det store arbejde,

han gør for økumenien i sognene - og jeg har hørt, at han er en god skriftefader.

Jeg vil slutte med at ønske pastor Nibler Guds velsignelse i sit arbejde fremover med ordene fra salme 5 (12-13): »Thi du velsigner den retfærdige, Herre, du dækker ham med nåde som skjold« og ønsket om, at rigtig mange vil glæde ham i anledning af jubilæet, og at han vil fortsætte sine indlæg i sognebladet som Guds troubadour til glæde for mange, tror jeg.

Karen Christensen ofs

Døde

Anne Lise Bévort var et sandt forbillede

Søndag den 5. maj 1996 afgik *Anne Lise Bévort* ved døden. En kendt skikkelse i Helsingør er ikke mere, men i sorgen over hendes bortgang vil sikkert mange i byen mindes hende med stor taknemmelighed.

Vi er i vore dage og med rette stolte af vores velfungerende velfærdsstat. Men det får os undertiden til at glemme, at selv i den velfungerende velfærdsstat er der fortsat mange tabere, som vi til daglig ikke har tid til at opsøge og hjælpe, fordi de ikke er opfan-

get af det sociale netværk.

Derfor er det af så stor betydning, at der iblandt os er personer, der føler et særligt ansvar for taberne i samfundet, narkomanerne, de enlige udstødte og fremmede iblandt os, de mange ensomme flygtninge og ældre. For mange af dem var Anne Lise Bévort et sandt lyspunkt, som ikke alene erkendte deres specielle nød, men vel at mærke også benyttede sin store energi til at forsøge at hjælpe.

Ikke bare for disse mange udstødte, men for os alle, vil

hun nu, hvor hun er gået bort, stå som et inspirerende eksempel og som en stadig påmindelse om, hvor vigtigt det er, at vi aldrig mister sansen for at hjælpe netop dér, hvor nøden er så indlysende, men måske samtidig svær at nå.

Med tanken på hendes store sociale indsats kan vi kun med digteren sige: »Vi græder, for hun er ej mer, men tænker, hvad hun var, og ler«.

Gamle venner

En gruppe Dalit fra den laveste kaste i Indien fik sidste år godt 10.000 kr. fra Caritas Danmark. For pengene købte de musikinstrumenter. I dag tjener de penge ved optræden og kan bidrage til en bedre økonomi for familien.

Få penge - stor virkning

I juni 1995 betalte Caritas Danmark 10.532 kr. til en gruppe unge »dalits« i Indien. Dalit er en af de laveste kaster, som sjældent eller aldrig får et job. Kastevesenet i Indien er officielt afskaffet, men det betyder ikke, at den er afskaffet i praksis.

Under et besøg i Caritas Danmark i 1995 afleverede hr. *Susai Raj*, der selv er dalit, et lille projekt, som på en genial måde ville skaffe en gruppe på 20 unge dalits en beskedent indkomst.

Gruppen havde selv fundet frem til, at de gerne ville danne en musikgruppe, men manglede penge til de nødvendige instrumenter, som de bad Caritas Danmark om. Som sagt, så gjort.

Tjener penge

Susai Raj har nu rapporteret tilbage og fortalt, at man for pengene indkøbte musikin-

strumenter og ens dragter til 20 mand. Efter et halvt års musikundervisning kunne gruppen gå i gang, og det er gået så godt, at de nu er begyndt at tjene penge ved at optræde og derved kan bidrage til bedre levevilkår for deres familie.

Hvad der måske er vigtigt er, at de har opnået social bevidsthed og har fået en forståelse for, at samarbejde giver større resultater. De giver hver en smule af deres indtjening til en fælles pulje, som går til Dalit-børns skolegang.

Hanne Majholm

Turistfolderen 1996

Katolsk Bispekontor har udgivet den årlige Turistfolder, der i år er rød! Den giver alle oplysninger, der er værd at have ved hånden, hvis man selv holder ferie i Danmark, men også hvis man skal vejlede udenlandske turister.

Alle katolske kirker og kapeller er taget med samt nogle lutherske kirker. Der er ialt 100 forskellige steder, hvor man deltager i en katolsk gudstjeneste.

Gudstjenesterne holdes på følgende sprog foruden dansk: polsk, vietnamesisk, tysk, engelsk, spansk, fransk, kroatisk, italiensk og ungarsk.

Folderen er fremlagt i sognekirken, men kan også fås ved henvendelse til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K. Telefon 3311 6080.

Den er desuden lagt frem på flere campingpladser og hoteller i sommerlandet.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Sankt Andreas Bibliotek

(Bispedømmets teologiske bibliotek)
Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90 - Giro 212 4084

Åbent tirsdag - onsdag kl. 10-16,
torsdag kl. 12-18.
Lukket i juli og august.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22

Åbent: Tirs., torsd. og fred. kl. 16-18,
onsd. 14-18, Sønd. 11-13.

Giv Deres ikke-katolske venner et gave-abonnement på »katolsk orientering«

Informationsaften om Letland

Skal du med på ungdomslejren til Letland?

Overvejer du at tage med på Letlandslejren?

Er du i øvrigt interesseret i Letland? Eller - er du bare nysgerrig og kaffetørstig?

...så kom til Letlandsgruppens informationsaften om Letland!

På mødet vil Letlandsgruppen orientere om:

- Letlandsrejsen 1996,
- Indtryk fra tidligere Letlandsrejser,
- Læst og fast om lettisk historie og kultur, det lettiske samfund og den katolske kirke i Letland.

Mødet finder sted
onsdag den 5. juni 1996, kl. 19
hos pastor Timmermann,
Bredgade 64, 1. sal.

Det sker på Magleås

Lø. d. 1. - sø. d. 2.6.:
Ingeniørforeningen
Ma. d. 3. - ti. 4.6.:
Københavns Amt
Ma. d. 3. - on. d. 5.6.:
Danmarks Radio
To. d. 6. - lø. d. 8.6.:
Københavns Amt
To. d. 6. - fr. d. 7.6.:
AMS
Fr. d. 7. - lø. d. 8.6.:
Bysted Kommunikation
Lø. d. 8. - ma. d. 10.6.:
Danske Fysioterapeuter
Ma. d. 10. - ti. d. 11.6.:
DC-udvikling
Ma. d. 10. - ti. d. 11.6.:
Danske socialrådgivere
Ma. d. 10.6.:
Kommunernes Landsforening
Ti. d. 11. - fr. d. 14.6.:
Institut for Organisation
Ma. d. 17. - fr. d. 21.6.:
Told- og Skattestyrelsen
Fr. d. 21.6.:
Ingeniørforeningen
Sø. d. 23.6.:
Midsommertræf
(Se omtale andetsteds)
Ti. d. 25. - on. d. 26.6.:
KVL

Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra den 26.8.96 (ankomst senest kl. 17) til den 30.8. efter højmesse og morgenmad. Retrætepræst: Pastor Paul Marx O.M.I. Emne: Guds rige. Prisen for opholdet er kr. 675,-. Tilmeld dig ved at sende depositum kr. 100,- i check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg - tlf. 86 82 28 92 eller 98 93 10 74. Der kan søges om tilskud til re-træten. Retræteudvalget: Walther Egger, Hillerød, Poul Wiisbye, Roskilde, Tage Gondek, Nykøbing F., Jens Åge Ibsen, Sønderborg og Børge Blans, Silkeborg (udv.form.).

Den nordiske valfart til Lourdes

3. juli til 10. juli 1996

8 dages flyrejse fra København med fuld pension. Ens pris for alle deltagere på hotel kr. 5.300,-. Præster, læger og sygeplejersker ledsager valfarten. Hurtig tilmelding nødvendig.

Den nordiske valfart til Lourdes, Skovgårdsvej 11, DK-2920 Charlottenlund.

Tlf. (45) 42 28 39 83 Marina Steensen og (45) 39 29 92 23 Philippe Hanus (begge træffes hverdage kl. 20-21).

Pilgrimsbustur til Polens største Helligdom

7. Til 16. Oktober 1996

-Lichen
-Czestochowa,
Den sorte madonna
-Krakow
Lagiawnik, Sr. Faurstina
-Auschwitz
-Warsawa
Popieuzsko
-Niepokalanow

Pilgrimspræst, Martin Bergsøe
Pris kr. 3500,00 inkl. ½ pension i Polen.
Arrangør: Gosia Gatzwiller & Erik Hein
Holger Danske Bustrafik A/S
70 11 12 00

Skt. Ansgars menighed
Bredgade 64, København

Reception

i anledning af organist og kantor
Rolf Tønshoffs
50 års fødselsdag
søndag den 2. juni 1996
i menighedssalen, Bredgade 69
efter højmessens kl. 10.

PS.: Der er Lynmarked hos os den dag.

SommerLøpemarked

i
Sakramentskirken, Nørrebrogade 27
skolegården
Søndag d. 2. juni kl. 11-15
Café med falaffer, sandwich og kager
Løpemarked
med mange gamle ting og sager
Genbrugs-tøjbod - nyeste model!

Diverse

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Salg og service

BILLIGE FLYBILLETTER til hele verden.

Ring og få et godt tilbud hos ANGEL TOURS & TRAVEL - tlf. 33 25 22 70

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD
ADVOKATER UDEN OMSVBS

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Announcer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

• Rekvirer gratis pjecen "NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 61

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eftf.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

DANSK OLIE

KOMPAGN A/S

Fyringsolie
Oliefyrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsoner

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Malermester

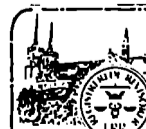
VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRK

Jørgen Brangstrup

Skat. Olsøgade 10 · Roskilde · 40 15 10 15

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Steno-butikken og »Galleri ved Kirken«, Århus er blandt arrangørerne af kunststillingen af etiopiske ikoner. De to ikoner er malet på oksehud.

Ethiopiske ikoner i Roskilde og Århus

Ikonkunstneren *Desta Hagos* udstiller sammen med *sr. Abraham*

Hvis man spørger en traditionel etiopisk kristen, hvornår hans kirke opstod, får man historien helt tilbage til Kong Salomon og Dronningen af Saba. I Apostlenes Geminger fortælles det, at dronning Kadakes tjener blev døbt af diakonen Filip på vej hjem fra en rejse til Jerusalem. Efter etiopisk tradition var det netop denne tjener, der bragte

kristendommen til Etiopien. Udstillingen under Images of Africa vil give lejlighed til at stifte bekendtskab med et af de ældste kristne kunstudtryk, den etiopiske ikonografi.

Ikonkunstneren *Desta Hagos* er uddannet på School of Fine Art i Addis Ababa. Hun har gennem de sidste 20 år arbejdet med ikoner. På ud-

stillingen i Roskilde og Århus præsenterer hun nogle af sine ikoner og giver introduktion til maleteknikken. I udstillingen indgår der enkelte ikoner af *sr. Abraham*, der er bosat i Jerusalem.

Udstillingen kan ses i Roskilde Bibliotek, Dr. Margrethesvej 14, 4000 Roskilde fra den 15. - 22. juni. Åbent man. - fre. 10 - 19, lør. 10 - 14, søn.

lukket. I Århus i »Galleri ved Kirken«, Ryesgade 24, 8000 Århus C. fra 25. juni - 5. juli. Åbent man. - lør. 14. - 17.30. Søn. lukket.

For arrangementet står Kirkernes u-landsoplysning, Økumenisk Center, København, Nardus, foreningen af kristne kunstnere, Steno-butikken og Galleri ved Kirken, Århus.

De troende spørges om bispekandidater

Salzburg (KNA) - Ærkebiskoppen af Salzburg, *Georg Eder*, forsøger nu at finde frem til egnede bispekandidater ved denne fremgangsmåde:

To dage i maj måned er sat af til samtaler. På disse dage kan enhver katolik meddele ærkebiskoppen, hvem hans

eller hendes favorit er. Indtil udgangen af juni kan man dog også gøre det, når man møder ærkebiskoppen ved andre lejligheder, meddeler han.

I andre østrigske bispedømmer anvendes en lignende fremgangsmåde; her er det dog kun de forskellige kirkelige råd, der bliver spurgt.

Vatikanets Radio:

Håb om større pressefrihed i Europa

Vatikanet (KNA) - På verdensdagen for pressefrihed hilser Vatikanets radio et dokument fra Europarådet velkommen. Dokumentet forsvarende pressefriheden og er underskrevet af rådets 39 medlemsstater. Det giver håb om en større pressefrihed i det mindste i Europa, lød det i Vatikanets radio.

I dokumentet forpligter Europarådets medlemsstater

sig til at beskytte journalister i tilfælde af konflikter og andre spændte situationer. De forpligter sig endvidere til at respektere alle eksisterende garantier og til at støtte truede journalister gennem Europarådets generalsekretariat.

På verdensplan har mere end 50 journalister mistet livet i forbindelse med deres arbejde i 1995.

Kardinal Suenens død

Bryssel (KNA) - Natten til den 6. maj døde kardinal *Leo Josef Suenens*, 91 år gammel.

Suenens var ærkebiskop af Mechelen-Bryssel og Belgiens primas i årene 1962-1979. Han hørte til de mest prominente repræsentanter for Det andet Vatikanconcil, hvor han var en af de fire moderatører. Kardinalen blev betragtet som repræsentant for en reformvenlig kirke.

Inden Suenens i 1945 blev hjælpebiskop i den belgiske hovedstad, havde han i nogen tid virket som professor i filosofi ved det katolske universitet i Leuven og været rektor samme sted. Efter at pave *Johannes XXIII* havde bebudet, at konciliet skulle holdes, udpegede han Suenens som medlem af den forberedende

komité. Suenens, der var en personlig ven af *Johannes XXIII*, blev især kendt for sin indsats for økumenen og for, at lokalkirkeme skulle opnå en højere grad af selvstændighed i forhold til Rom.

Havde indflydelse på koncildokumenter

Det var især koncildokumenterne om lægfolket og om de blivende diakoner, Suenens havde indflydelse på. Han var også med til at få indført den regel, at en biskop skal søge sin afsked, når han fylder 75. På det økumeniske område arbejdede den belgiske primas frem for alt på at bringe anglikanere og katolikker sammen.

Paven sendte Suenens til FN's generalforsamling i New York i 1963. Her præsenterede han forsamlingen for runderskrivelsen »Pacem in terris«, hvori *Johannes XXIII* i lyset af den kolde krig gik ind for et stop for oprustningen og en kontrolleret nedrustning på baggrund af oprigtigt indgåede aftaler.

Efter Suenens død tæller kardinalskollegiet 156 medlemmer. Heraf vil 115 kunne deltage i et eventuelt pavevalg; de resterende 41 har passeret de 80 år, der er den øvre aldersgrænse for valgdeltagelsen.

Kardinal Suenens. Foto KNA.

Gaillot vil være de udstødtes biskop

Paris (KNA) - Den suspenderede, franske biskop *Jacques Gaillot* har sagt nej tak til alle de embeder, som landets bispekonference har tilbudt ham. Han vil kæmpe videre på de udstødtes side, siger han til det franske dagblad »le Monde«.

Bispekonferencen har foreslået Gaillot at blive sjælesørger på et psykiatrisk eller et almindeligt hospital eller i et fængsel. »Gode venner har fortalt mig, at mange håde i Frankrig og i udlandet vil komme til at savne mig, hvis jeg overtager en af disse me-

Biskop Gaillot. Foto KNA.

had og i, at samfundets udstødte stødes endnu længere ud, henvendte sig i december i fjor til paven med ønsket om at blive de udstødtes biskop. Paven opfordrede ham til at søge at nå til en forståelse med de franske biskopper. At oprette et særligt bispedømme til Gaillot, bestående af en bestemt kategori af mennesker, betegner *Joseph Duval*, bispekonferencens formand, imidlertid som urealistisk.

Efter at Gaillot blev suspenderet som biskop af Evreux, har han i et år boet sammen med en gruppe hjemløse i et besat hus i Paris. For nylig har han sammen med *Abbé Pierre* engageret sig i nogle illegale, afrikanske indvandrere, der holdt kirker besat. Sidste år demonstrerede Gaillot på Mururoa i det sydlige Stillehav imod de franske atomprøvesprængninger, der fandt sted dér.

get tidkrævende opgaver«, udtaler biskoppen, som dog ikke vil undrage sig et »mere vidtrækkende ansvarsområde«.

Et urealistisk ønske mener formanden for bispekonferencen

Gaillot, der igen og igen pegede på det forkerte i fremmed-

Paven besøger Berlin og Paderborn

Vatikanet (KNA) - Vatikanet har officielt bekræftet, at pave *Johannes Paul II* rejser til Tyskland i dagene 21.-23. juni. Det meddeles, at han flyver fra Rom til Paderborn, hvor han ventes at lande fredag den 21. omkring kl. 19. Hele lørdagen tilbringes i Paderborn og omegn; søndag går turen videre til Berlin, og søndag aften ved 23-tiden ventes paven at være hjemme i Rom igen.

Et højdepunkt ved dette første pavebesøg i den genforenede Tyskland er saligkåringen af domprovst *Bernhard Lichtenberg* og *Karl Leisner* i Berlin; begge er blandt nazismens ofre. Paven skal også holde en tale ved Brandenburger Tor. I Paderborn står der et økumenisk møde på programmet.

Det er tredje gang pave *Johannes Paul II* besøger Tyskland.

katolsk orientering

Redaktion: Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør), Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær), Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafin og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4., DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54. Udgiver: Ansgarstiftelsen Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 12. juni

Forlader pastoralrådet, side 2
 Forretningsudvalgets beretning, side 3
 AC 100 år, side 4
 Åsebakken og Øm, side 5
 Abbé Pierre, side 6-7

Ordensledere:

Hellere kvalitet end kvantitet

Rom (KNA) - Når man taler om ordenskald, må kvalitet være vigtigere end kvantitet. Det siger formanden for sammenslutningen af ordensledere, pater *Camillo Maccise*, ved afslutningen på de 95 ordenslederes forårskonference i Ariccia uden for Rom.

I en samtale med KNA i Rom forsikrer Maccise, der er den øverste leder af de uskøde karmeliter, at ordenslederne på realistisk vis ser frem til jubelåret, år 2000. I den øjeblikkelige situation er det nødvendigt, at man på ny besinder sig på, hvad der er rødderne til hver enkelt ordenskarisme, og på, hvordan de

kan tilpasses såvel de forskellige kulturer som de krav, der stilles i verden af i dag, siger han.

Ordenssamfundene vil kun kunne bestå i fremtiden, hvis de virkeliggør den »kreative troskab«, som pave Johannes Paul II opfordrer til i sin skrivelse om de gudviede liv. Ifølge Maccises oplysninger bliver der stadig færre af de uddannelses- og sundhedsinstitutioner, der ledes af ordensfolk. Men ordensfolk vil fortsat være til stede inden for disse områder, understregede lederen af den verdensomspændende paraplyorganisation, der omfatter alle mandlige ordensfællesskaber.

Fortsætter på bagsiden.

Trappister formodes myrdet

Paris/Vatikanet (KNA) - Pinsedag lød dødeklokkerne fra størstedelen af de omkring 40.000 katolske kirker i Frankrig til minde om de myrdede munke. Denne symbolske tilkendegivelse har ikke været anvendt siden pave Johannes Paul I's død i efteråret 1978.

I Paris tændte ærkebiskoppen, kardinal *Jean-Marie Lustiger*, igen de syv lys til minde om munkene. De blev tændt første gang den 27. april, nøjagtig en måned efter at munkene var blevet bortført, men blev slukket igen, da GIA, den væbnede, islamiske front, havde meddelt, at munkene var myrdet. Samtidig tændtes lys for de myrdede trappister i alle ordenens klostre i Frankrig.

Paven er bestyrtet

Pave Johannes Paul II gav udtryk for sin bestyrtelse over den skæbne, de syv havde fået. Anden pinsedag appellerede han til muslimerne i forbindelse med angelusbønnen på Peterspladsen: som »Abrahams sønner« måtte de ikke

Fortsætter på bagsiden

Valfarterne til Åsebakken i Nordsjælland og til Øm i Midtjylland forløber forskelligt. I år var en af de markante forskelle vejret. Deltagere på Åsebakken fik kun ni graders varme, og mange tog hjem før tiden, fordi de havde taget for lidt tøj på. I Øm derimod glædede man sig over et dejligt solskinsvejr, der stod i grel modsætning til det tunge regnvejr året før. »katolsk orientering« bringer en billedreportage fra valfarterne på side 5. Billedet er fra messen i Øm. Foto Knud Kluge.

Paven lykønsker AC med de 100 år

Den danske Academicum Catholicum fik 2. pinsedag en lykønskning fra pave Johannes Paul II, da foreningen under stor festivitas fejrede sine 100 år. Brevet blev oplæst af nuntius, ærkebiskop *Giovanni Ceirano* i Skt. Augustins Kirke på Jagtvej i København. Brevet, der er stilet til formanden, *Kaspar Kallan* lyder:

Hr. Kaspar Kallan, formand for Academicum Catholicum

I anledning af hundredåret for grundlæggelsen af den hæderkronede, danske forening Academicum Catholicum har Den hellige Fader bedt mig sende Dem hans varmeste hilsner og forvisse Dem om, at han følger Dem i bøn.

Foreningens fortjenstfulde bestræbelser på at holde fast ved kirkens lære og fremme troskaben over for den har Hans Hellighed i tankerne, når han beder Helligånden om fortsat at vejlede Dem alle. Han betror Dem til Vor Frues forbøn og giver med glæde sin apostoliske velsignelse.

Kardinal *Angelo Sodano*, statssekretær.

Vatikanet, den 24. maj 1996.

Pave Johannes Paul II

Stands nedfrysning af befrugtede menneskelige æg

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II appellerer til læger og forskere over hele jorden om at standse nedfrysningen af befrugtede menneskelige æg. De mange tusinde dybfrosne, befrugtede æg har fundamentale, menneskelige rettigheder og må derfor også juridisk behandles som men-

nesker, som personer. Sådan sagde paven til deltagere i et internationalt symposium for jurister. Symposiet, hvis tema var beskyttelse af livet, fandt sted i Rom i maj.

Paven opfordrede juristerne til såvel over for stater som over for internationale instanser at arbejde for en juridisk

anerkendelse af de befrugtede ægs menneskerettigheder.

Etiske værdier

Heller ikke stater kan undslå sig for denne forpligtelse, sagde han. Han fordømte på det skarpeste fremstillingen af befrugtede æg udelukkende til brug for forskning eller

forud planlagt destruktions.

I en retsstat må der altid værnes om de etiske og naturlige værdier, de må ikke prisgives den enkeltes forgodtbefindende eller magthavernes arrogance, sagde han.

Paven gentog det kirkelige forbud imod kunstig befrugtning.

Kjeld Wogensen, der repræsenterer pastoralenhed 16 - Sakraments sogn - har valgt at trække sig ud af pastoralfrådet, fordi han betragter biskop Czeslaw Kozons dekret om pastoralfrådet som »et betragteligt tilbageskridt for den katolske kirke i Danmark.« Brevet til pastoralfrådet har »katolsk orientering« også fået tilsendt. Det bringes i sin helhed nedenfor.

Et betragteligt tilbageskridt

Af Kjeld Wogensen

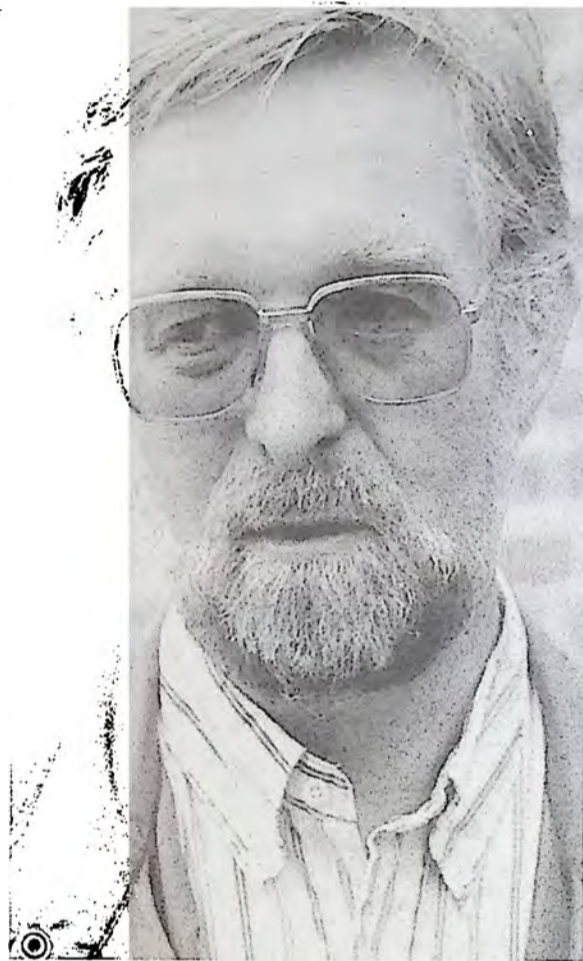
Kære alle i pastoralfrådet!
'Gang på gang har Kirken brug for menneskelige hjælpekonstruktioner for at kunne tale og handle i den aktuelle tid. Kirkelige institutioner og retningsnormer er ikke noget dårligt, tværtimod. Men de forældes, de truer med at udgive sig som det væsentlige, og således skjuler de udsynet til det virkelig væsentlige. Derfor må de gang på gang fjernes, som stilladser, der er blevet overflødige. Reform er altid fjernelse af noget, for at den »nobilis forma« Brudens ansigt, og brudgommen selv, den levende Kristus, kan blive synlig.'

Kardinal Joseph Ratzinger i tale til Communio e Liberazione 1993.

På baggrund af det dekret den nye formand for pastoralfrådet, biskop Kozon har udsendt vedr. bekræftelsen af konstruktionen omkring økonomisk råd og vedtægtændringer i pastoralfrådet, har jeg besluttet at træde ud af pastoralfrådet, fordi jeg anser dette for et betragteligt tilbageskridt for den katolske kirke i Danmark.

Jeg har sammen med andre tidligere offentligt gjort mig til talsmand for større gennemsækelighed i de kirkelige beslutningsprocesser. Den kirkelige styreform bestående af et lukket system af diverse råd, hvis sammensætning og kompetence for de fleste er uklar, er en torn i øjet på mange demokratisk indstillede mennesker. Men hvad værre er, den er det også ud fra nogle fundamentale teologiske principper.

Biskop Kozon har valgt, at forbigå 'det fornemste af alle råd' i denne vigtige sag på en måde, der gør det svært at have tiltro til indbydelsen til at være med til at revidere pastoralfrådets vedtægter. Det står åbenbart fast, at økonomisk råd skal fungere helt uafhængigt af pastoralfrådet og dermed uden det, der i vores kirke kommer nærmest

Kjeld Wogensen har valgt at forlade pastoralfrådet.

på en demokratisk påvirkningsmulighed af økonomiske dispositioner.

Handlemuligheder og dermed pastoralt arbejde er nu engang knyttet til penge, hvilket sammenknytningen af økonomisk råd og hierarkiets top vel er en indirekte bekræftelse af.

Gensidighed og åbenhed

Teologisk ligger fremgangsmåden så fjernt fra det, som jeg finder rigtigt.

Biskop Kozon indleder ganske vist sit dekret om nye vedtægter for pastoralfrådet med henvisninger til 2. Vatikanerkoncils konstitution »Om Kirken« og fremhæver ligestillingen i kirken, fordi vi alle har del i kirkens apostoliske sendelse. Dekretet frem-

hæver også, at det er den universelle og den lokale kirkerets opgave at formulere, hvordan det 'fælles ansvar' skal komme til udtryk, samt at »det er kirkerettens fornemste opgave at definere, hvordan den enkelte og grupper i kirken kan komme til orde.« (pkt. 6)

Efter denne indledning er det paradoksalt, at biskoppen i det ledsagende brev forsvarer at styre sin lokalkirke ved hjælp af dekretet. Derved understøtter han en struktur, som er lukket og altså ikke giver de troende mulighed for indflydelse i væsentlige beslutningsprocesser.

Konciliet markerede klart, at det kirkelige liv skal bygge på gensidighed og åbenhed og med plads for forskelligheder, - det, der karakteriserer et sandt demokrati. Der er

intet, der giver plads til en forståelse af lægfolket som juridisk underordnet et kirkeligt 'embede'. Biskoppen er ikke 'Roms pontifikats vikar'. Han er »Kristi stedfortræder og udsending« og de gejstlige »er helt klar over lægfolkets betydning for hele kirken. De ved at de ikke selv er blevet indsat som hyrder af Kristus for i sig selv alene at koncentrere Kirkens hele opgave med hensyn til verdens frelse. Deres ophøjede embede består i at være hyrder for de troende, anerkende deres tjenester og nådegaver, sådan at hver enkelt efter evne sammen med de andre bidrager til det fælles værk.« (Lumen Gentium, art. 27.)

Det fornemste råd var ikke fornemt nok

Et økonomisk råd blev udnævnt og oprettet pr. dekret af biskop Martensen og videreført med sædvanlig, men nødvendig romersk automatik af efterfølgeren. I sin konstruktion viser det sig nu, at hensigten er, at det ikke skal være underlagt nogen demokratisk kontrol fra dem, der forudsættes at stille pengene til rådighed. Pastoralfrådet og dets forretningsudvalg kan udtale sig om økonomisk råds anbefalinger, men har ingen kompetence. Og vel at mærke kun omkring de pastorale prioriteringer.

Problemet er oven i købet blevet løst i et system med forskellige råd med vandtætte skodder imellem, på den måde, at den monarkiske biskop har hørt 'det biskoppe-lige gehejmeråd' og 'andre organer' (Dekretet § 9) om deres råd i den nuværende kompetencestrid. Og biskoppen har truffet sin beslutning.

Men hvilke gode råd fik han? Hvilke råd er sorteret fra? Hvem er de andre organer? Er det officielle eller uofficielle 'gremier'. Det er i hvert fald ikke pastoralfrådet. Det råd, som hyklerisk betegnes 'som det fornemmeste organ i bispedømmet' (Dekretet § 7).

Jeg kunne fristes til at bede om at blive forflyttet til de 'mindre fornemme', som åbenbart bliver hørt!

Vi skal hente vores identitet i Kirken

Det er ikke acceptabelt, at de kirkelige beslutninger i Grundtvigs fædreland foregår efter enevældens metoder, som selv i dens oplyste form blev afskaffet her til lands for 150 år siden. Vi skulle gerne kunne hente identifikationsmodeller fra vores kirke til en menneskelighed og et samfundengagement i lighed og frihed. Der skal være en overensstemmelse mellem den konkrete måde Kirken indretter sig på i verden og det Kirken kræver af verden f.eks. i

adskillige rundskrivelser om det retfærdige samfund. Kirken er ur-sakramente også i denne betydning.

Kirken er ikke et demokrati, siges det. Nej, den er en åndelig realitet. Populært sagt kan man ikke stemme om troen. Men det er heller ikke det, det drejer sig om!

Det er et indlysende og alment krav i dag, at folk har indsigt i og indflydelse på, hvordan deres penge bruges og hvorfor, og det er tilmed også teologisk væsentligt at hævde denne ret.

Dialog - ikke belæring

Enhver lærer ved, at autoritet i klasseværelset i dag bygger på lærerpersonligheden og hans faglige indsigt, ikke på 'embedet'. Men i meget af det biskop Kozon i det første år i embedet har gjort og signaleret har han markeret embedet på en meget traditionalistisk måde. Men for mig er bispe-tjenestens primært en forkyn-delsens tjeneste, som biskoppen udfylder med sin person som moderator i ordets bedste betydning.

På baggrund af de interviews biskoppen har givet i pressen står det mig klart, at hans pædagogiske synsvinkel er en ganske anden. F.eks. udtalte han i DK4, at de katolske unge er del af deres samfund med de samme udfordringer og problemer, som andre danskere. Men de udviser dog en vis lydhørhed, mente han. Det er muligt at tale med de unge mennesker. Det gælder om at have stor tålmodighed i sin belæring. (min fremhævelse)

I mine øren er det at gøre de unge/mennesker til objekter. Kirken skal ikke 'belære'; den skal komme mennesker i møde i respekt og dialog! Og der er i hvert fald ikke brug for indgreb og begrænsninger i den kirkelige ytringsfrihed.

Arbejdsgruppen for katekese (som jeg selv var medlem af) står helt klart på dette pædagogiske standpunkt. I den rapport som det forrige pastoralfråd godkendte hedder det:

'Det kirkelige image betyder meget for katekesens muligheder. Det er nødvendigt, at der er større overensstemmelse mellem Kirken og nutidens selvforståelse og livspraksis. Det skal være tydeligt, at troen vedkommer hele tilværelsen, og at Kirken ikke kun interesserer sig for særlige områder som seksualitet og fødselsbegrænsning, sådan som medierne sommetider giver indtryk af. Ytringer i offentligheden er i sig selv et stykke katekese over for dem, der holder sig på afstand.... Den katekese, der skal udvikles, må samtidig med at den er organiseret på landsplan undgå den docerende form, men benytte en anderledes personcentreret undervis-

ningsform. Det må være en selvfølge, at alle væsentlige spørgsmål vedrørende troen må kunne diskuteres i en åben og fordomsfri atmosfære. Kernen må være udveksling af erfaringer og viden mellem deltagerne. Katekesen bør sætte sig vækstspor i menighedens liv.'

Det er tanker som disse, jeg ser under angreb i den arbejdsform, som biskop Kozon åbenbart har valgt.

Kirkeretten skal reflektere teologien

I biskop Kozons henvendelse til pastoralfrådet er der vist for første gang i rådets historie tale om en så markant understregning af kirkerettens bestemmelser. Kirken har selvfølgelig brug for regler, men kirkeret og teologi kan være svære at forene, i hvert fald ud fra den tolkning af kristendommen, der siger, at 'loven er til for menneskets skyld'. Der er ingen frelse i loven, hverken den jødiske eller den kanoniske.

2. Vatikanconcil fremhævede, at ufejlbarheden fundamentalt knytter sig til hele Kirken, men kirkeretten fokuserer næsten udelukkende på episkopatets læreembede. Den forholder sig ikke rigtigt til »den troens sans (sensus fidei), fremkaldt og støttet af sandhedens ånd, som får Guds folk til usvigeligt at holde fast ved den tro, som en gang for alle er overgivet til de hellige..... den samme troens sans som får Guds folk til med sikker dømmekraft at trænge dybere og dybere ind i troen og stadig at give den en rigere virkeliggørelse.« (Lumen Gentium, art. 12).

For mig er det klart, at den kanoniske lov er en hjælp, ikke en ufravigelig lov. Også den medsendte kommentar (p. 412, 2. sp.) påviser jo problemerne med loven, nemlig hvad angår *informationsdeling og samarbejde mellem forskellige organer i Kirken*. På denne baggrund forekommer det mig totalt uforståeligt at lægge sig på en model, som bestemt ikke reflekterer Gudsfolkstanken i lyset af det danske samfund.

Jeg synes, at vi som danske har en ganske særlig mulighed ud fra vores specielle baggrund, også katolsk set, at markere nogle standpunkter, der understreger den fundamentale lighed, vi alle har i kraft af dåben. Det er denne sans for frihed i åben dialog jeg ser truet i biskop Kozons måde at løse problemer på.

Biskoppens dekret er for mig overskridelse af en grænse, som jeg ønsker tydeligt at markere med min beslutning. Det er klart, at jeg vil ønske, at enhver, der er enig, vil markere sig.

Tak for mange gode diskussioner og tilkendegivelser i pastoralfrådet.

Omfattende beretning til pastoralrådet om bispedømmets mange aktiviteter

Forretningsudvalget tager afsked med p. Guido Kreienbühl og byder velkommen til Pastoral-Centrets nye leder Erling Tiedemann

Forretningsudvalget har været inddraget i en række sager, hvoraf nogle skal omtales i det følgende, siges det som indledning til forretningsudvalgets beretning til pastoralrådet. Nedenfor følger beretningen som den forelægges.

DUK

Samarbejdet med sekretariatslederen er ophørt, og DUK vil omstrukturere sin administration og derefter ansætte en ny kontormedarbejder.

EDB i sognene

Indtil nu har 8 menigheder ytret ønske om at være med til fællesindkøb af EDB-udstyr. 12 menigheder er interesseret i at få tilbudt programmer til menighedskartotek og regnskab.

(Det forventes, at programmerne kan udsendes til menigheden i den nærmeste fremtid.) 34 menighedsmedlemmer har ytret ønske om at deltage i kurser. Derudover er præsterne interesset i at få blanketter, der benyttes ved kirkebogsføring, på EDB. Dette kan muligvis kædes sammen med menighedskartoteket. FU følger den videre udvikling.

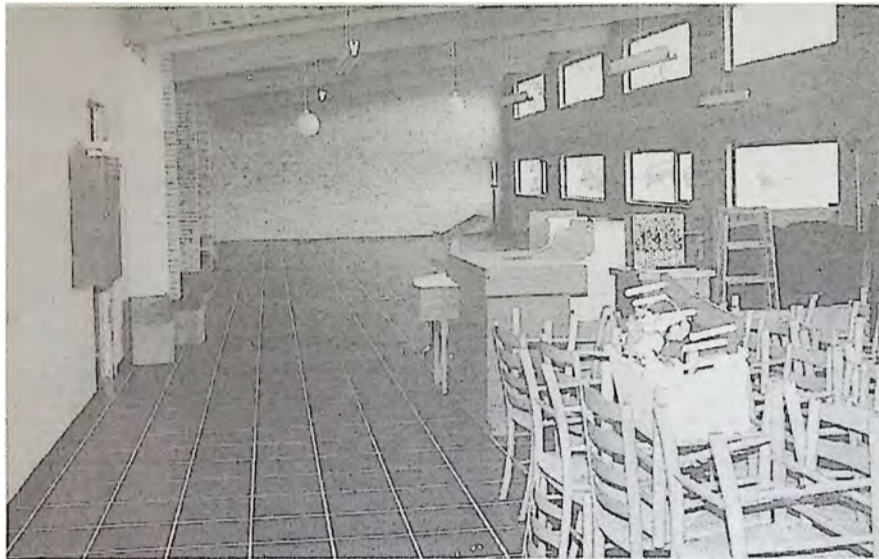
Europæisk Forum

Næste møde i Europæisk Forum (det europæiske lægmandsarbejde) skal, som tidligere oplyst, finde sted i London fra 5. til 11. juli (begge dage inclusive). Kurt Hansen er anmeldt som delegationsleder. Delegationen består derudover af adjunkt Niels Arbøl, som er medlem af bispedømmets konsulentgruppe vedr. Pastoralplanen for de sociale kommunikationsmidler, Bente Clausen medlem af DUK og medie medarbejder på NYT FOR DUK, lektor Elisabeth Hansen, Michael Raymond Jensen medlem af DUK og layout-chef på NATFLYVEREN, Jan Lange og lærer Kirsten Lange.

Helsingør

Mariahjemsnetts Børnehaven i Helsingør har i dag intet katolsk islæt, bortset fra at Den katolske Kirke repræsenteres af et medlem i bestyrelsen, der består af max. 7 personer, hvoraf forældrene udgør flertallet.

Samarbejde mellem børnehaven og menighed eksisterer så godt som ikke med undtagelse af et enkelt arrangement ved juletid. Ansgarstiftelsen ejer ejendommen og udlejer lokalene til børnehaven, der

Pladsforholdene for menigheden i Herning har længe været for trange. Nu er bygningen på Silkeborgvej 25 solgt. Menighed og sognepræst Willem Wuyts O. Præm. er flyttet til Lillelundvej 36 i Herning. Billedet viser det ny smukke kirkerum, som er færdigindrettet nu, men endnu ikke ved fotooptagelsen den 1. juni. Foto Kluge.

ikke er medlem af Foreningen af Katolske Børnehaver i Danmark.

Herning

Pladsforholdene for præst og menighed i Herning har i mange år været alt for trange. Problemet er nu løst, idet Ansgarstiftelsen har erhvervet en nedlagt erhvervsjendom Lillelundvej 36, der er meget velegnet som kirkecenter.

Salget af det tidl. kirkecenter Silkeborgvej 25, som ejes af Sankt Norberts Stiftelse, Præmonstratenserordenen er afsluttet, og Præmonstratenserordenen har foræret provenuet til Ansgarstiftelsen, så det indgår i projektet. Ansgarstiftelsen har på sin side tilvejebragt midler til købet af erhvervsjendommen.

Der forestår nu forskellige nødvendige ombygnings- og indretningsarbejder. Efter mange års trængsler for Sankt Peters menighed er der således fundet en overordentlig god løsning på lokaleproblemerne.

Holbæk

I slutningen af november 1995 blev der afsagt dom i sagen mellem Holbæk Kommune og Ansgarstiftelsen vedr. størrelsen på det beløb, som kommunen skulle udrede i forbindelse med istandsættelsen af Søsterhuset, efter at kommunen i mange år har lejet bygningen (lejemålet ophørte for nogle få år siden).

Dommen faldt positivt ud for Ansgarstiftelsen. Erstatningsbeløbet går til helt nødvendige reparationer og istandsættelser af Søsterhuset. Desuden gennemføres

der en meget påkrævet ombygning af huset, således at menigheden kan få opfyldt et længe næret ønske om bedre menighedslokaler.

Jesu Hjerter sogn

Menigheden er blevet berettiget til at modtage fradragsberettigede gaver direkte, dvs. at gaven ikke skal gives via Ansgarstiftelsen.

Kirkebidragsudvalget

Kirkebidragskampagnen har nu været i gang et stykke tid, men det er endnu for tidligt at vurdere resultatet.

Nordkat 1997

Det ligger allerede nu fast, at næste Nordkatmøde bliver fra 12. til 15. juni 1997 i Sverige, sandsynligvis i Vadstena. Det svenske PR har allerede gjort sig en række tanker om form, indhold, antal deltagere fra de forskellige lande og gæster, der kan indbydes o.a.

Sammen bør Pastoralrådene i Norden arbejde på at formalisere Nordkat. FU vil foreslå, at der på PR-mødet i juni nedsættes en arbejdsgruppe, der kan arbejde med disse spørgsmål.

Nuntiaturen

FU har sendt nuntius et svar på redegørelsen for proceduren vedr. bispevalget (omtales i næste nummer, Red.).

Pastoral-Centret

Den 1. august 1996 tiltræder Den 1. august 1996 tiltræder tidl. amtsborgmester, PR- og FU-medlem Erling Tiedemann stillingen som leder af Pastoral-Centret. Dette er samtidig afslutningen på pastor Guido Kreienbühls arbejde som leder samme sted. Fra os alle skal der lyde

en stor, stor tak til ham og hans medarbejdere, som gennem mange år har skullet løse denne yderst vanskelige opgave.

Projekter og projektsøgninger

Bispedømmet modtager hvert år store beløb fra De tyske katolikkers Bonifatiuswerk til forskellige projekter, som biskoppen ansøger om økonomisk hjælp til.

Bonifatiuswerk har for 1995-1996 bevilget ca. DM 1,5 mio (knap 6 mio kr.) til:

Sankt Ansgars Kirke, København

Sankt Albani Kirke, Odense

Sankt Birgittas Kirke, Maribo

Sankt Franciskus Kirke, Nakskov

Sankt Mariæ Kirke, Frederiksberg

Sankt Nikolaj Kirke, Hvidovre

Sankt Maria, Martyremes Dronning, Hjørring

Krist Konges Kirke, Nuuk

Menighedslokaler, Viborg

Menighedslokaler, Fredericia

Menighedslokaler, Lyngby

Menighedslokaler, Aalborg

Sankt Knuds Skole, Fredericia

Sankt Mikael Skole, Randers

Sankt Maria Hospice, Vejle

Niels Steensens Bibliotek

Pastoral-Centret

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Liturgisk Sekretariat og DUK

Biskoppen har for 1996-1997 modtaget flg. ansøgninger:

Sankt Knud Lavards Kirke, Lyngby

Menighedslokaler, Silkeborg

Menighedslokaler, Helsingør

Sankt Nikolaj Skole, Esbjerg

Gråbrødrehuset, Roskilde

Ømborgen, »Hamahytten«

og Ll. Augustenborg i Øm

(Jesu små Søstre)

DUK

Endvidere imødeses der ansøgninger fra Pastoral-Centret og Liturgisk Sekretariat.

Ansøgningslisten, som skal være Bonifatiuswerk i hænde i begyndelsen af oktober, bliver behandlet af vore tyske velgørere i december måned, således at biskoppen omkring årsskiftet 1996-1997 kan meddele ansøgere resultatet.

Rådsstrukturer

Ved dekret af 30. april 1996 har biskoppen sat en ny vedtægt for Pastoralrådet i kraft for nærværende. Samtidig er vedtægten af 17. september 1992 ophævet. Hvad angår de i den hidtidige vedtægt indeholdte paragraffer om Pastoralrådets sammensætning og for valg hertil, forbliver disse indtil videre uændrede - og er nu udsendt som selvstændig vedtægt.

Biskoppen betoner, at den ny vedtægt ikke gør krav på at have nået den endelige udformning, hvorfor en fortsat drøftelse på det ny grundlag er både nødvendig og ønskelig. Denne drøftelse opfordres Pastoralrådet til aktivt at deltage i.

Skt. Ibs Skole i Horsens

Med virkning fra den 1. januar 1996 er der foretaget et mageskifte mellem Sankt Ibs Skole og Ansgarstiftelsen således, at kirke, præstebolig og menighedslokaler nu er samlet til en helhed, beliggende tæt ved hinanden.

Skolen har på tilsvarende måde fået samlet sine bygninger og har samtidig gennemført et større nybyggeri, som blev indviet den 26. april i år. Vi ønsker skolen og menigheden til lykke med dette.

Både skole og menighed har med mageskiftet fået bedre udfoldelsesmuligheder.

Stella Maris Skole i Nyborg

Stella Maris Skole ophører som katolsk skole. Skolen har ingen katolske elever og lærere og heller ikke en katolsk skoleleder. En kreds af forældre undersøger for tiden, sammen med skolens styrelse, muligheden af at videreføre skolen som kristen friskole med nyt navn.

Skolerne

Som I har kunnet følge i pressen, har Undervisningsministeren stillet forslag til

ændring af friskoleloven, der - hvis lovforslaget bliver vedtaget - vil skabe store problemer for de katolske skoler, for så vidt angår forslaget bestemmelse om nye habilitetskrav til skolernes bestyrelsesmedlemmer.

Sagen følges nøje af FU, Det biskoppelige Råd, bispedømmets advokat og i særdeleshed FAKS, der har været inddraget i forhandlingerne med Folketingets Uddannelsesudvalg med henblik på at få ændret lovforslaget til gunst for vore skoler.

Ved en række skoler udpeger biskoppen, menigheden, et ordenssamfund eller FU medlemmer til skolebestyrelserne.

Disse udpegede medlemmer lægger ofte en meget stor arbejdsindsats i dette vigtige og vanskelige arbejde. Vi kan også her takke for den hjælp, disse bestyrelsesmedlemmer yder for skolerne og hermed også for kirken.

Tåstrup

Biskoppen har besluttet, at de gamle bygninger - kirke, præstegård og menighedslokaler på Køgevej - skulle sælges til Den koptiske Kirke i Danmark, hvilket er sket.

Tips- og lottomidler

På ansøgning har bispedømmet i 1995 fået del i Tips- og lottomidlerne, som uddeles til forskellige organisationer.

Økonomisk Råd

Den 10. juni 1994 oprettede biskop Hans L. Martensen Det økonomiske Råd. I den forbindelse tilkendegav biskoppen, at der snarest muligt skulle udarbejdes regler for samarbejdet mellem Økonomisk Råd og Pastoralrådets Forretningsudvalg.

På FU-mødet den 13. september 1995 blev et udkast til samarbejdsaftale uddelt. Den 29. november 1995 kom et revideret forslag. FU har haft en første drøftelse af udkastet, som ligeledes har været behandlet på et fællesmøde mellem Økonomisk Råd og FU. Spørgsmålet vil i fremtiden blive behandlet i.f.m. den videre behandling af de nye vedtægter.

Aalborg

Kamillianergården, som tidligere var udlejet til Dansk Flygtningehjælp, er fortsat ikke lejet ud. Der har været en række projektforslag på bordet. Menigheden har ønsket at undersøge muligheden for at inddrage bygningen mere i det diakonale og pastorale arbejde i området. Og biskoppen har givet menigheden en frist til 1. august 1996 til at afklare, hvorvidt der er mulighed for at gennemføre nogle af de påtænkte planer.

Et højdepunkt i fejringen af AC's 100 år var en latinsk højmesse i Sankt Augustins kirke. Heri deltog bl. a. biskop Czeslaw Kozon og den apostoliske nuntius, Giovanni Ceirano. Fotos: Kluge.

Sangere fra Jesu Hjerte Kor var de bærende, musikalske kræfter, og de havde sammen med dirigenten Ole Kongsted lagt et stort arbejde i at gøre jubilæumsmessen festlig.

AC's nuværende formand, Kaspar Kallan, har ledet foreningen igennem mange år, bistøjet af...

... sin hustru, Sophie Kallan, der ligeledes har lagt et beundringsværdigt engagement for dagen.

Academicum Catholicum fejret over to dage

I pinsen fyldte AC 100 år. Pinsesøndag den 26. maj var der kransnedlæggelse på Katolsk Vestre Kirkegård, hvorefter man fortsatte til Ledreborg Slot til festmiddag.

2. pinsedag var der festmesse til ære for Helligånden i Skt. Augustin Kirke i København, hvor biskop Czeslaw Kozon koncelebrerede sammen nuntius ærkebiskop Giovanni Ceirano, prælat Ib Andersen, p. Gerhard Sanders S.J. og August Ziggelar S.J. Omkring 200 mennesker deltog i messen.

Jesu Hjerte Kor var sammen med dirigent og kantor Ole Kongsted de bærende musikalske kræfter ved festmessen, men også Copenhagen Cornetts and Sackbutts satte sit præg på jubi-

læumsmessen med musik på zink- og barokbasuner.

I sin prædiken kom biskop Kozon ind på, at når vi søger det ægte menneskelige og ikke mindst det ægte kristne, så møder vi overalt udfordringer, og vi bliver gjort opmærksom på menneskelivets begrænsninger. Vi har hertil brug for troens styrke og Åndens kraft og oplysning.

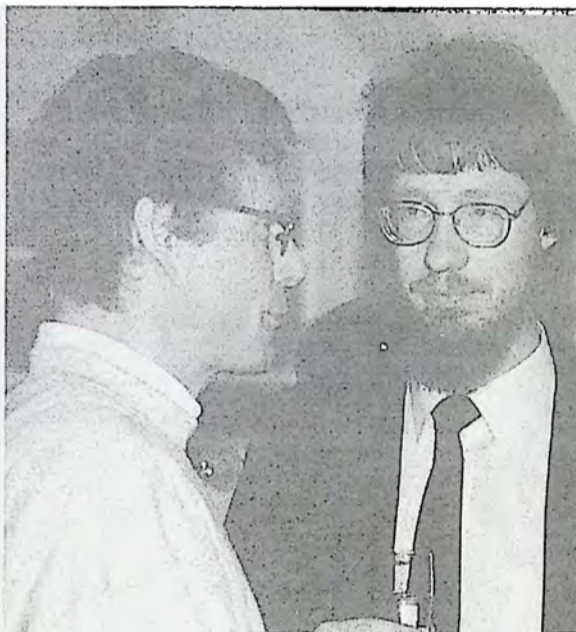
Senere sagde biskoppen, at selv om vi er nok så rodfæstet i vor tro, nok så udadvendte, nok så pastoralt indstillede, så lykkes det os ikke altid hurtigt nok at opfange udviklingen. Derfor kommer meget bag på os, hvad moralske og doktrinære spørgsmål angår. Det lykkes os ikke altid at give en tilgængelig forklaring til de mennesker, vi henvender os

til, fordi vi ikke altid har gennemtænkt deres problemer og situation;

Det er på tide, når mennesket nu har forandret så meget, som tilfældet er, at se på det, som vi hidtil har anset for rigtigt, om det ikke på en eller anden måde kan omformuleres, om krav kan indskrænkes, om holdninger kan opblødes for at komme nutidens mennesker i møde. Både for at indstille os på deres virkelighed og i læremæssig sammenhæng også at kunne opnå større konsensus, større enighed.

Efter messen var der buffet på Niels Steensens Gymnasium, hvorefter professor Olaf Pedersen holdt foredrag om »Tro og viden«. »katolsk orientering« vil i et senere nummer bringe mere om dette.

kk

Trods foreningens høje alder rummer den også yngre kræfter. Til disse hører Sebastian Olden-Jørgensen.

En linie faldt ud

I sidste nummer af »katolsk orientering« var den sidste linie faldet ud i interviewet med ungdomspræsten på side 5. Vi beklager og gengiver derfor sidste afsnit af artiklen:

Mennesker, der har et negativt og for strengt billede af kirken, de er på vej ud - hvis alt er mørkt og fordømmende og man ikke kan gøre noget rigtigt. Men hvis kirken befrier mig og hjælper mig, giver kritik, når jeg gør noget forkert, men også bekræfter mig i min identitet - så kan jeg komme videre med den.

Firmelse i domkirken

Pinsedag var Sankt Ansgars kirke i Bredgade fyldt til bristepunktet med omkring 400 mennesker, hvoraf 36 unge og ældre modtog firmelsens sakramente af biskop Czeslaw Kozon. Blandt firmanderne var del kroater. »katolsk orientering« var heldig at tage dette foto inden der blev meddelt fotoforbud under messen og firmelsen. Fra venstre ses Ditte Novella, Cecilie Rzepa Jensen og Maria Elbrønd, som sammen med de øvrige firmander ønskes hjertelig tillykke.

Der var kun et par hundrede mennesker tilbage, da den traditionelle andagt med efterfølgende procession med Maria-statuen fra alter til klosterport fandt sted. Dagen var præget af en temperatur på kun 9 grader. Omkring 5-600 mennesker var mødt frem til valfarten. Fotos: Knud Kluge.

Glimt fra valfarterne

De to valfarter, der holdes med 14 dages mellemrum, forløb meget forskelligt. I år var valfarten til Åsebakken præget af et 'katastrofalt' lavt deltagerantal, nemlig 5-600 mennesker. Stig Rolvsen fra valfartskomiteen forudså et større underskud. Selv om man blev forskånet for regn på selve dagen var det koldt, og mere end halvdelen af deltagere tog hjem umiddelbart efter messen.

I Øm fik man - i modsætning til sidste års tunge regn -

et dejligt solskinsvejr, som fik smilene frem.

Det er karakteristisk for valfarterne med de mange mennesker af udenlandsk herkomst, som her har fundet et samlingssted. I Øm sang først et vietnamesisk kor og senere et tamilsk kor. Farverigt var det.

Begge valfarter stod i jubelårets tegn med temaet: »Jesus Kristus - den samme i går, i dag og til evig tid«. Det hellige år 2000 synes noget ude i fremtiden, men denne

overskrift udtrykker grundlaget for vor tro, sagde biskoppen i sine prædikener. Jesus Kristus er altid den samme. Budskabet er uforanderligt. Igennem historien er vi blevet vidner til, hvordan mennesker har levet Jesu budskab - et budskab, som har været genstand for udvikling, vækst og fortolkninger. Vor egen tid er ikke undtaget fra på ny at skulle tage imod Jesus Kristus, som den samme i går og i dag, sagde biskoppen.

kk

I Øm var man begunstiget med et dejligt sommervejr, og valfartsmessen kunne finde sted uden paraplyer, som var en nødvendighed sidste år.

Selve valfartsvandringen finder sted på Ømborgens område, nemlig fra plænen nedenfor bygningen og videre rundt om den store parkeringsplads for at slutte foran kirken.

På Åsebakken var det nyt at se Birgitta-søstre og Kærlighedens Missionærer, begge ordenssamfund er kommet hertil inden for det sidste år.

Brødrene Bølling Nordentoft; Simon (t.v.) og Lukas på 7 måneder er sønner af Betina og DUKs landskonsulent Johannes.

ÆLNOTH - katolsk historisk forening

holder møde lørdag den 15. juni 1996 kl. 12
i menighedssalen, Stenosgade 4, Kbhvn V.

Preben Frosell vil fortælle om sin nye bog
om Jesu Hjerte kirke og viser rundt.
løvrigt møde efter dagsorden.
Alle er hjerteligt velkomne.

Indbydelse til præstevielse

Jeg vil hermed gerne indbyde
alle gode venner og bekendte til min præstevielse
fredag den 23. august 1996 kl. 17
i Skt. Ansgars kirke, Bredgade 64.

Efter præstevielsen er der fest for alle
på Niels Steensens Gymnasium, Australiensvej 38.

Primitz

i Skt. Ansgars kirke søndag den 25. august kl. 11
på Vor Frue Kloster, Åsebakken, søndag den 1.
september 1996 kl. 9.

Niels Engelbrecht

Hvis nogen ønsker at give et bidrag til festen efter
præstevielsen, kan de gøre det ved at indbetale et
beløb på giro 1199-1-617-8756, Niels Engelbrecht,
Bredgade 64, 1260 København K. Alle beløb vil bli-
ve modtaget med taknemmelighed.

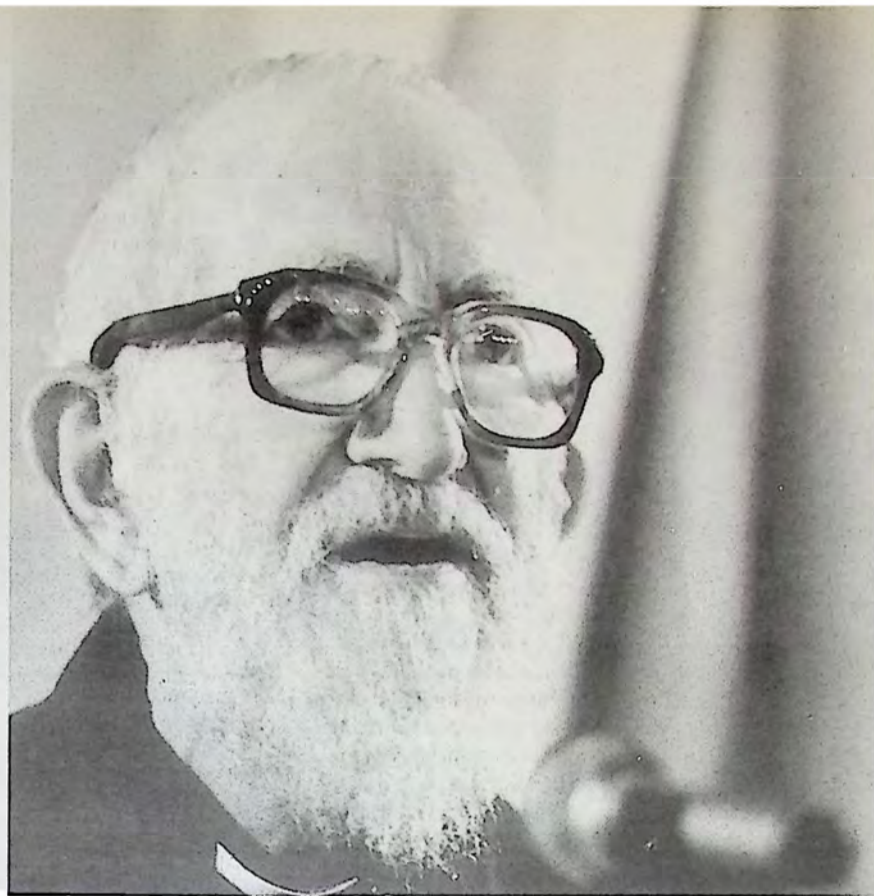
Begge valfarter havde deltagelse af mange børn og unge, især af udenlandsk herkomst.

Denne hjemløse mand var sandsynligvis frosset ihjel, hvis ikke Abbé Pierre havde taget ham til sig og lagt sin frakke over ham.

Vinteren 1954; Håndværkerne arbejder stadig med at gøre Abbé Pierres hus beboeligt, men den første hjemløse familie er allerede ved at flytte ind.

Den aldrende munk, Abbé Pierre, går også under betegnelsen "de hjemløses fader". Hans indsats gerne op i Frankrigs samvittighed.

Abbé Pierre - en levende lege

Frankfurt am Main (KNA) - Den 83-årige har med sin baskerhue, sit sorte slag og spadserestok et beskedent ydre. Det er næsten ikke til at tro, at han for år tilbage har vundet en uofficiel konkurrence, som han tilmeldte sig for at skaffe midler til de fattige.

En rundspørge i den parisiske søndagsavis »Le Journal du Dimanche« viser, at han stadig er årets mest elskede og ansete franskmand.

I et halvt århundrede har han kaldt sig *Abbé Pierre*. Han er katolsk præst, var i 8 år kapuciner, og i et land, der i øvrigt ikke er kendt for sin kirkevenlighed, er han mere elsket end de mest kendte franske filmstjerner.

Den franske statspræsident, socialisten *Mitterand*, søgte før sin død trøst hos Abbé Pierre. Venstre-liberale blade som »Nouvel Observateur« betegner den lille, skrøbelige Abbé som muligvis den eneste i dag, som i dette rædslerens århundrede kan føre mennesker til tro.

Har Abbé Pierre en hemmelighed? Er det overnaturlige kræfter, som overbeviser en verden, der i stigende grad snydes af jordiske mirakelprædikanter? Han tør offentligt og klart sige det, som pro-

minente teologer blev kritiseret for og indbragte hans fortrolige ven, biskop *Jacques Gaillot*, en forvisning til ørkenen. Han bebrejder paven, at han bekymrer sig for meget om sexualmoralen. Abbé Pierre skelner mellem den ægteskabelige utroskabs synd og anvendelse af kondom. For ham er det så at sige en forbrydelse, når en AIDS-smittet ikke beskytter sin partner ved brug af kondom.

Kampen for de boligløse

Abbé Pierre måtte gøre op med gamle holdninger bl.a. den hellige messes - efter hans overbevisning - tanke-tomme symbolik. Han tordner imod, at den katolske kirke ikke tager kvindernes, de fraskilte og de homosexuelles problemer højtideligt. Han ønsker ikke at rokke ved cølibatet, i alle tilfælde ikke præsternes frivillige cølibatære liv, men han indrømmer i sin høje alder, at han ofte har savnet ømhed. Det ændrer imidlertid ikke hans holdning, at præster bør leve i cølibat.

Når det menneskelige aspekt i kirke og stat krænkes, undgår han ingen mulighed for at pege på de ansvarlige. Ellers ville Abbé Pierre for-

modentlig ikke have kunnet gøre det, han har gjort.

Alle tager ham alvorligt, for *Henri Grouès*, der er Abbé Pierres borgerlige navn - han stammer fra en velhavende forretningsfamilie i Lyon - er ikke et vrøvlhoved. Hele hans liv giver ethvert af hans argumenter en særlig vægt.

Den gamle mand, som tilbringer sine sidste år blandt fattige i Estville ved Rouen i et beskedent værelse, der mest af alt minder om en klostercelle, har en indflydelse, som mobiliserer selv magtbevindte politikere.

Således beslaglagde borgmesteren i Paris, *Jacques Chirac*, hurtigt lejligheder og fordelte dem til boligløse, da Abbé Pierre offentligt opfordrede ham til det. Denne aktion var nyttig for Chiracs valgkampagne til præsidentposten. Kampen for de boligløse - dét er Abbé Pierres livsværk. Ingen magt i verden har kunnet hindre ham heri.

Bed om at få »De helliges antiklerikalisme«

Efter at være blevet præget af livet i kapucinerklosteret Crest i de franske alper, satte han sig for at ville være almindelig sognepræst. Han

ligst stillede i samfundet rusker

kandidat for en politisk karriere. Han lod sig opstille som uafhængig og blev valgt. De fem år som parlamentsmedlem bragte ham næsten kun skuffelser over politikernes egoisme og selvhævdelse, men hjalp ham indirekte i hans livsværk. Det skaffede ham forbindelser og åbnede veje og muligheder, så han hinsides alle lovforskrifter kunne hjælpe mennesker i nød.

Skuffet over politikere

I efterkrigstidens Frankrig var der især tale om boligløse. I parkerne i Paris levede der mennesker i jordhuler. Selv fabriksarbejdere med almindelig indtjening havde ikke råd til en lejlighed. Abbé Pierre fandt ud af, at Frankrig havde fået penge fra Marshall-planen, men i stedet for at anvende pengene til genopbygning, anvendte man dem til krigsførelse først i Indokina, senere i Afrika og sidst i Alger, hvor krigen først endte i 1962.

For de boligløse var vinteren 1954 særlig slem. Regeringen kunne intet stille op. End ikke Metro-stationer blev åbnet for de hjemløse, der var ved at dø af kulde. Abbé Pierre havde allerede i fem år samlet hjemløse om sig. De samlede klude ind og solgte dem og kunne på denne måde få en indtjening. Det var begyndelsen til Emmaus-arbejdet, som nu findes i 42 lande og arbejder efter de samme grundprincipper. De hjemløse bliver ikke forsørget. Organisationen skaffer dem arbejde. Med arbejdet får mennesket igen sin værdighed og tag over hovedet. Bliver der noget til overs, går det til dem, der har behov for hjælp.

Men disse enkle regler hjalp ikke, da temperaturen i flere uger var under minus 20 grader. En kvinde døde på en af Paris' boulevarder, fordi hun af en nådesløs husejer - der havde loven på sin side - var blevet sat på gaden. Kvinden havde endnu opsigelsen i sin forfrosne hånd.

Abbé Pierre blev rasende. I sin nød gik han til radioen og hans appel til franskmændene om at vise barmhjertighed gik ind i den franske samtidshistorie på linie med Charles de Gaulles berømte radiotale, hvor generalen i 1940 opfordrede hele Frankrig til modstand mod den tyske besættelse. En bølge af hjælpsomhed greb hele Frankrig og tvang regeringen til - skønt de talte om opstand - at give indrømmelser, som de i længere tid koldt havde afvist.

Abbé Pierre blev æret som en helgen - også selvom politikernes sløvhed indfandt sig, da de varmere dage begyndte. Indtil den dag i dag har Frankrig et hjemløseproblem. Det varede f.eks. 40 år, før Chirac udnyttede en af de Gaulle teoretisk fremsat mulighed for at beslaglægge lejligheder. Dengang - i 1994/95 - var der som sagt valgkamp.

Første medarbejder var en fadermorder

Abbé Pierre har som en handlingens mand aldrig formuleret nogen teologi. Han har heller aldrig spurgt én, der banker på hans dør, hvad denne tror på. Han har altid vægret sig mod at grundlægge en katolsk organisation. Kirkelig kontrol? Nej tak!

Hans første medarbejder, som han havde samlet op på gaden og som hjalp ham med at bygge hytter til de hjemløse, var en fadermorder, tid-

ligere fremmedlegionær og krigsveteran, som i stedet for at få et borgerligt erhverv tog sin tilflugt til drikkeriet.

Abbé Pierre hjalp ham med at finde sin værdighed igen ved arbejde - også når det drejede sig om et arbejde på en stinkende affaldsbjerg.

En biskop spurgte engang Abbé Pierre, om han også forkyndte Guds ord for disse personer. »Jeg taler ikke med dem om Gud, men de taler indbyrdes meget om Gud«, svarede Abbé Pierre underfundigt.

Som et eksempel fortæller han gerne om en episode, hvor han i et fattigkvarter i det østlige Paris en weekend havde hårdt brug for mursten, så han kunne indrette en bolig for en mor og tre små børn. En fyr henviste ham til en murer, der ikke yndede præster. Abbé Pierre gik hen til ham og forklarede ham situationen. Mureren gav ham stene - gratis, for som han sagde: »Hvis der findes en Gud, så må han være sådan som Dem, d.v.s. en der hjælper en fattig kvinde«.

Rettelse

I forrige nummer af »katolsk orientering« er vi kommet til at viderebringe en fejlagtig oplysning fra vort nyhedsbureau KNA.

Under overskriften »Abbé Pierre i karambolage...« nævnes *Henri Groues* som forsvarer for forfatteren Roger Garaudy. Det er ikke korrekt; Henri Groues er Abbé Pierres borgerlige navn.

Abbé Pierre på besøg i en husvildebarak, hvor det kniber med både mad og plads, og hvor præstens hjertevarme betyder et kærligt lyspunkt i den grå dagligdag.

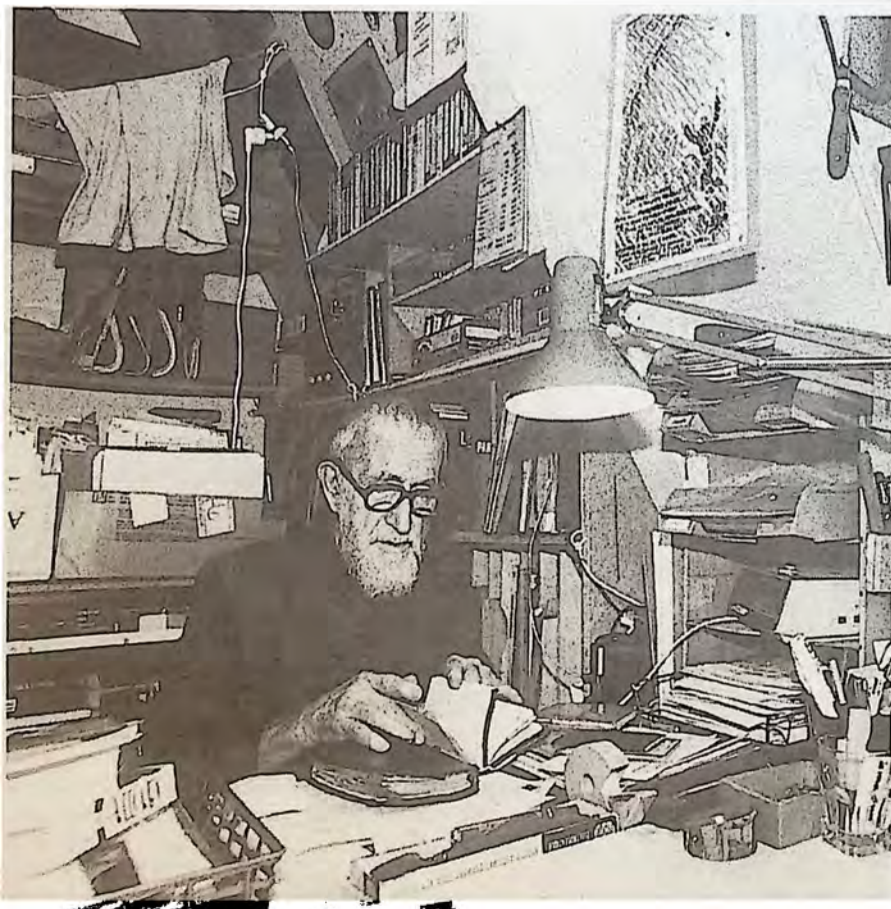
le

blev præsteviet sammen med den senere kardinal *Jean Daniélou*, S.J. Aftenen før præstevielsen gav den kendte jesuit og banebryder for Det andet Vatikankoncil *Henri de Lubac* ham følgende råd: »Når De i morgen ligger foran alterets trin, må De bede til den Helligånd og blot bede om ét; at den Helligånd må skænke Dem de helliges antikerikalisme«. Senere hen i livet tillod Henri Grouès ikke, at kirkelige organisationer satte sig på ham.

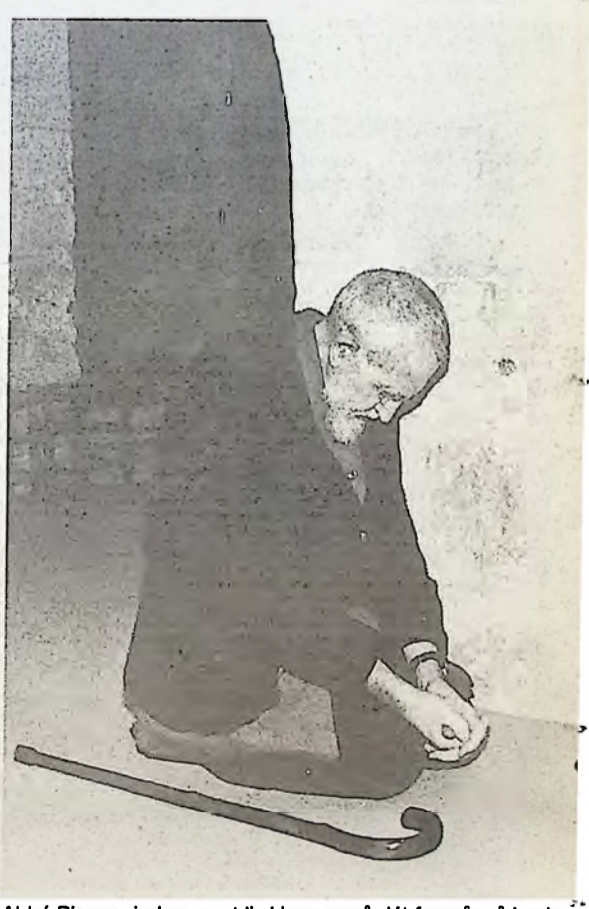
Det første embede som kappellan førte ham i 1939 til Grenoble - på den tid, hvor krigen brød ud og jødiske medborgere anmodede om hjælp. Abbé Pierre blev næsten automatisk modstander af den følgende tyske besættelse. Han hjalp, hvor han havde mulighed for det.

Uden at blive mistænkt skaffede han i lang tid som sognepræst falske papirer for flugt til Schweiz og i nødstilfælde ledsagede han selv de forfulgte over bjergene - engang var det den senere præsident *Charles de Gaulles* broder og dennes hustru.

Efter krigen var frihedskæmperen, som flere gange havde været arresteret af gestapo, en eftertragtet

Også arbejdsværelset hjemme i Saint Wandrille-klostret er meget spartansk indrettet.

Abbé Pierres rigdom er et liv i bøn; også dét foregår så beskedent som muligt.

Styrmand og samurai

Dansk Historisk Håndbogsforlag, København 1996, Will Adams. Styrmand. Samurai. En englænders eventyrlige færd til Japan 1598-1620, Claus Munk Plum, 181 s. illustreret. Kr. 158,-. ISBN 87-88742 85 7.

Det var en spændende historie om Japan og Europa, om handel og søfart og om kristendom og politik, som Claus Munk Plum fortæller i bogen »Will Adams. Styrmand og samurai«.

Will Adams var en engelsk skibsbygger og sømand, der i året 1600 strandede i Japan. I løbet af kort tid vandt han gennem sine gode råd og mange færdigheder Japans egentlige hersker, shogunens, tillid og venskab og fik derigennem stor indflydelse på forbindelserne mellem Japan og Europa. Han var den første englænder, der bosatte sig i Japan, hvor han blev godsejer og opnåede rang af samurai. Bogen beretter hans historie og om den fremmedartede verden, han levede i.

Verden blev i bogstaveligste forstand større i det 16. og 17. århundrede, hvor spanier-

ne, portugiserne, hollænderne og englænderne kappedes om at opdage nye sejlruiter og finde nye markeder. Spanierne og portugiserne var tillige stærkt engageret i mission, og Japan havde været en lovende missionsmark, siden Frans Xaver i 1549 først besøgte landet.

Japanerne interesserede sig på deres side meget for forbindelsen til Europa. De var imponerede over europæisk knowhow, og det er typisk, at Will Adams fik til opgave at bygge det første havgående japanske skib efter europæisk mønster. Japanerne var dog ikke helt trygge ved kontakten til europæerne og frygtede deres indflydelse i landet på længere sigt.

Det gjorde også et dårligt indtryk, at europæerne langtfra altid kunne enes om politik eller religion, men tvært imod bragte reformationstidens mange stridigheder med sig overalt, hvor de færdedes.

Jesuitterne og franciskanerne i Japan var mildest talt ikke begejstrede for den indflydelse, den protestantiske Will Adams havde ved shogunens hof. Og englænderne var

ofte forbitrede over, at han også hjalp spanierne og hollænderne med deres handel.

Claus Munk Plum tegner et fint portræt af Will Adams, der fremstår som typisk for den brydningstid, han levede i. Han efterlod sig kone og børn i England og vedblev med at forsøge dem, men giftede sig ikke desto mindre igen i Japan og fik to børn.

Han var protestant i et land, der var domineret af buddhisme og som var udsat for kraftig katolsk mission. Han hjalp europæiske handelsmænd, men rådgav samtidigt shogunen om europæiske anliggender.

Da han lå for døden i 1620 kunne han se tilbage på tyve spændende år. Men han har nok også haft en fornemmelse af, at hans rolle for så vidt også var udspillet. I 1612 udstedte shogunatet et totalt

forbud mod kristendommen, og i 1616 begyndte de indskrænkninger af Japans handel med udlandet, der bragte Japan i en selvvalgt isolation, der varede indtil 1853. Først herefter fik man igen brug for folk som Will Adams.

Claus Munk Plum fortæller spændende om en central, omend forholdsvis kort periode i Japans historie, som vi kender alt for lidt til herhjemme. Som læser fornemmer man forfatterens store interesse for landet og fascination af Will Adams' skæbne (der også inspirerede James Clavell til romanen »Shogun« fra 1975). Bogen er en rigtig appetitvækker, der opmuntrer til videre studium. Den er smukt illustreret og rigt forsynet med noter og litteraturlister. Den må have været morsomt at skrive.

Andreas Rude

Claus Munk Plum

Will

Adams

Styrmand Samurai

En englænders eventyrlige færd til Japan 1598-1620

I 1975 skrev James Clavell romanen »Shogun«, der er oversat til dansk og har været vist som TV-serie. En af romanens hovedpersoner, den engelske sømand John Blackthorne, er netop Will Adams. Den virkelige historie om ham er bestemt ikke mindre spændende.

Claus Munk Plum med ny bog på Niels Steensens bibliotek

Følgende bøger finder De nu på Niels Steensens bibliotek:

Claus Munk Plum »Will Adams. Styrmand. Samurai. En englænders eventyrlige færd til Japan 1598-1620«.

Måske kender »k.o.«-læsere romanen »Shogun«, som i øvrigt også har været vist som TV-serie og vil blive genudsendt. Denne series hovedperson er den engelske sømand John Blackthorne, som netop er Will Adams - den første englænder, der kom til Japan via den hollandske flåde. Hans liv bliver i denne biografi ridset op sideløbende med, at vi hører om en periode i Japans historie, hvor specielt jesuitterne, men senere også franciskanerne driver mission. En spændende bog, fordi den skildrer en kultur og en tænkemåde, som er meget fremmed for en europæer, og de vanskeligheder, det afstedkommer for Will Adams, der kommer til at fungere som en slags diplomat for såvel hollandske som engelske interesser, samtidig med at han i høj grad også plejer egne interesser både socialt og økonomisk.

En anden biografi, som jeg vil nævne, er geografisk flyttet til Kina og tidsmæssigt frem til vores egen tid. Bogen er engelsk og hedder »If the Grain of Wheat Dies...« og fortæller en meget bevæget historie om den kinesiske jesuit pater Francis Xavier Chu Shu-Teh, som i årene fra 1953 til 1983, hvor han døde, sad fængslet - altså et fæng-

selsophold på 30 år. Hvordan han ukuelig holder modet oppe både for sig selv, men ikke mindst også for dem, som færdes omkring ham, og den indflydelse, han havde og stadig har på dem, der husker hans beskedne og selvopofrende væsen.

Endvidere skal nævnes en bog - igen på engelsk - om jesuitterordenens stifter, den hellige Ignatius af Loyola. Bogen er skrevet specielt med

henblik på unge læsere, men kan med stort udbytte læses af ældre. Bogens titel er »Ignatius. Founder of the Jesuits« og er skrevet af en nutidig jesuit Ignatius St. Lawrence på et meget letlæseligt engelsk. Bogen giver et godt gennemarbejdet billede af Skt. Ignatius' liv og den betydning han har haft såvel dengang som nu.

Endelig vil jeg omtale en bog, som vi endnu ikke har

modtaget, når dette skrives. Bogen er skrevet af den finsk/svenske diplomatfrue Lisbeth Stenius, der er gift med forfatteren og diplomaten Göran Stenius (bl.a. »Bag Vatikanets mure«). Titlen er »Oss människor emellan«, og handler om familiens spændende liv i diplomatiets tjeneste med særlig henblik på tiden i Rom.

Keld Dahlwad

AC-revue nr. 5

To artikler af kvinder og om kvinder

Det er ikke altid muligt i kirkelige sammenhænge at honorere det verdslige samfunds krav om kønspolitisk ligestilling, dagsaktualitet og politisk korrekthed. AC-revue nr. 5 når dog et stykke af vejen.

Afbladets fire artikler er de to nemlig skrevet af kvinder og om kvinder. Det gælder Grethe Livbjerg, som på grundlag af sin bog om samme emne giver et rids af Teresa af Avila - mystiker, ordensstifter og kirkelærer. Men det er ikke kun den levende fortid, der kommer til orde.

Den norske videnskabskvinde og mor til fire, Janne Haaland Mattary, der var en af Vatikanets repræsentanter på kvindekonferencen i Beijing, gæstede for et par måneder siden Danmark og holdt et

velbesøgt foredrag, som også har været refereret i »katolsk orientering«. Ethvert referat må vælge ud, og det forholder sig så lykkeligt, at der kun er få overlapninger mellem »katolsk orientering« referat og så det fyldige udtog, som AC-revue bringer under titlen: At være kvinde på kvinders egne betingelser.

Det tredje bidrag er skrevet af en mand om en mand: Kardinal Newmans vej til den katolske kirke af Maurice Couve de Murville, ærkebiskop af Birmingham, hvor Newman virkede det meste af sit liv.

Efter dette angelsaksiske pust bryder symmetrien imidlertid sammen i dette nummers fjerde bidrag. Det er skrevet af to mænd, Anders Piltz og Jacob Thomsen, og består af en brevveksling om

missaleoversættelser, foranlediget af Jacob Thomsens overvejelser om oversættelsesprincipper i AC-revue nr. 4. Oversætte eller gendigte? Er det nok at hovedpointen kommer med? Skal oversættelsen supplere den latinske original og i givet fald med hvad? Det er spørgsmål, der ikke kun har akademisk interesse, for det gælder for os alle, at bønsliv og trosliv hænger inderligt sammen.

Alt i alt må AC-revue nr. 5 karakteriseres som ganske godt afbalanceret. Om det også lever op til kravet om politisk korrekthed er straks mere tvivlsomt, men for en katolsk betragtning heller ikke så afgørende.

AC-revue fås for kr. 25 ved henvendelse på tlf. 48 79 30 22 eller i Steno-Butikken.

Sebastian Olden-Jørgensen

FORÅR OG SOMMER PÅ MAGLEÅS

Midsommertræf - Skt. Hans Aften

Skt. Hans Aften den 23. juni 1996. Båltalen holdes i år af biskop Hans L. Martensen. Tag venner og bekendte med til Skt. Hans bål på Magleås.

Fra kl. 18.00 vil det være muligt at grille sin aftensmad eller spise sin medbragte mad på havens plæner - dog i salen, hvis det regner.

Kl. 20 - 21.00 kan man købe kaffe/te og kage til kr. 25,-. Gratis saftvand til børnene.

Kl. 21.00 samles vi ved bålpladsen for at lytte til båltalen.

PENSIONISTUGE

Søndag d. 21. 7. kl. 14 - Lørdag d. 27. 7. kl. 14. Pris kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Fra programmet:

»På pilgrimsfærd til Fatima« - »Hvorfor bliver man frater (broder) i Franciskanerordenen?« - »Skriftemålet i dag« - »Ikoner - og træk fra den russisk-ortodokse kirkes traditioner« - »Præstestuderende i USA« - desuden en udflygtsdag.

Tilmelding til pensionistugen ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 44 29.

Yderligere oplysninger og program hos: Centerleder Elin Udum, Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15.

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Peterspladsen, onsdag den 13. maj 1981. Under generalaudiensen rammes paven af tre pistolskud og bliver alvorligt såret. Skuddene blev affyret af en ung tyrk ved navn Mehmet Ali Agca; han menes dog ikke at have været alene om attentatet.

Vatikanet overlader Agca-processen til det italienske retsvæsen

Gælder også en eventuel løsladelse før tiden

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II overlader den juridiske behandling af attentatmanden Ali Agca til det italienske retsvæsen og dermed også beslutningen om muligheden for en løsladelse før tiden.

Det blev for nyligt meddelt af Vatikanets talsmand Joaquin Navarro-Valls. Fire dage efter attentatet, der fandt sted den 13. maj 1981, meddelte paven fra sin sygeseng på den romerske Gemelli-klinik, at han tilgav Ali Agca.

Ved sit besøg i december 1983 hos Ali Agca i fængslet

gentog paven denne udtalelse.

Navarro-Valls betonedede, at »paven udtrykker sin deltagelse for moderens og Ali Agca's egne lidelser«.

Ønskede Vatikanets anbefaling

For kort tid siden indgav Agca anmodning om førtidig løsladelse og ønskede i denne forbindelse Vatikanets anbefaling. Politikere og jurister har krævet, at Agca først skal udtale sig om bagmændene og omstændighederne bag attentatet.

Agca's forsvarer, Marina Magistrelli, vurderede Vatikanets første reaktion som positiv for en førtidig løsladelse, men forinden havde Navarro-Valls på 15 års dagen for attentatet erindret om pavens tilgivelse af Agca og pointeret, at Vatikanet ikke havde yderligere planer.

Den katolske politiker Rocco Buttiglione, der er leder af det kristen-demokratiske parti, ser ikke muligheden for: at løslade den nu 38-årige Agca, så længe denne ikke har ydet sit til at få attentatet opklaret. Dagbladet »La Stampa« citerede Buttiglione for at have sagt, at Agca hidtil har gjort alt for at udviske sporene. Desuden må man være sikker på, at han ikke ved mere om Emanuela Orlandis forsvinden fra Vatikanet sommeren 1983, end han foregiver. For en løsladelse af den dengang 15-årige pige krævedes Agca's løsladelse i »bytte«.

Flere om attentatet

Statsadvokat Antonio Marini, der har fulgt Agca-processen i 10 år, er af den opfattelse, at Agca med sikkerhed ikke er alene om attentatet, skønt man ikke har kunnet påvise, at flere personer var involverede. Agca har bevidst udlagt falske spor. Den tilfornede dommer Nono Abbate, der deltog i den første proces mod Agca i 1981, krævede, at attentatmanden blev behandlet på samme måde som andre kriminelle, og i forbindelse med spørgsmålet om Agca's

løsladelse var det hans opfattelse, at det skulle afgøres på baggrund af hans opførsel. Hans manglende klarhed om en så traumatisk hændelse må give stof til eftertanke, udtalte Abbate, der i dag er præsident for den nationale dommerforening.

Johannes Paul II henviste kort efter 15 års dagen til hændelserne den 13. maj 1981. Til pilgrimme fra Milano sagde paven, at han takkede for den guddommelige barmhjertighed, som dengang blev ham til del.

Anmodning om løsladelse afvist

Efter den gældende retspraksis i Italien vil Agca kunne løslades år 2005. Hans anmodning om løsladelse, som kunne finde sted i år, er blevet afvist. Det er alene Italiens præsident, der vil kunne benåde og førtidig løslade Agca, der er dømt til livsvarig fængsel. Præsidenten giver en sådan ansøgning videre til Justitsministeriet, men er ikke bundet af ministeriets afgørelse.

Til det tyrkiske nyhedsbureau Anatolia har Agca udtalt, at hele verden skal vide, at han er den nye messias og tidligere medlem af den højre-ekstreme bevægelse »De grå ulve«. Attentatet var ikke en terroristaktion, for den blev udført af skjulte magter hinsides hans vilje. Det var en handling, der ikke vil blive gentaget i verdenshistorien. Han selv er det menneske, som kristne, jøder og muslimer har ventet på. Når han bliver løsladt, vil han kæmpe mod terror og vie sit liv til samfundet.

SANKT ANSGARS SKOLES FRITIDSKLUB

søger pr. 1. august 1996 pædagog til en eftermiddagsstilling på ca. 23 timer pr. uge. Uddannet pædagog er ønskelig, men andre med de rigtige kvalifikationer er velkomne.

Skolens SFO har ca. 70 elever fra bh.kl. - 4. kl.. Yderligere oplysninger ved henvendelse til klubleder sr. Susanne dagligt kl. 12 - 15 på tlf. 31 39 42 54 eller hos skoleleder Kirsten Berg-Larsen på tlf. 31 39 46 46.

ANSØGNINGSFRISTEN ER DEN 17. JUNI 1996.

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af?
28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltværelse kr. 1.950,-.

Både den verdensferne nyreligiøsitet og den livsfjerne tilbedelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde pejle sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

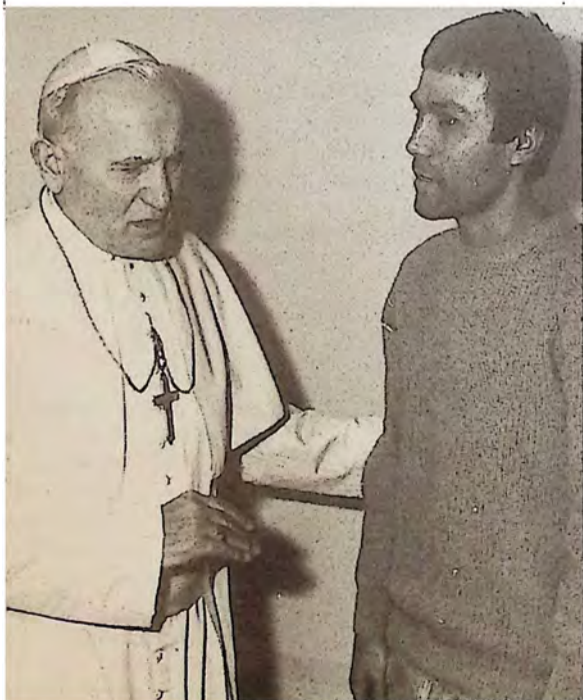
Oplæg ved billedkunstneren Adi Holzer, medlem af Århus Amtsråd, stud.theol. Lone Hindø, højskolelærer Peter Johannes Schjødt, Vallekilde Højskole, fhv. amtsdirektør Haakon Brandt og rektor Bent Hylleberg. Musik ved adjunkt Klaus Munk-Nielsen. Bibelarbejdet bliver tilrettelagt af sr. Hildegard Madsen, Den katolske Kirke, pastor Per Nørgaard, Baptistsamfundet og pastor Palle Dinesen, Folkekirken.

Ledergruppe:

Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen. Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard. Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly. Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udarn, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter
Høsterkøvej 8, 3460 Birkerød

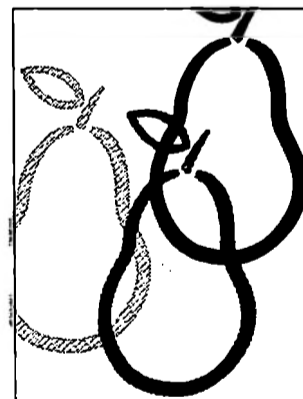
Juli 1993, godt to et halvt år senere. Paven tilgiver Mehmet Ali Agca og meddeler ham det under et privat besøg i Rebibbia-fængslet i Rom.

Paven sender hilsen til Ukraine

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II stadfæster sin nære forbundethed med den katolske kirke i Ukraine, der er af byzantinsk ritus.

I sin hilsen til ukrainerne peger paven på de nære bånd, der består mellem Rom og denne katolske kirke i øst. Kardinal Edward Cassidy, der som pavens stedfortræder deltog i fejringen af 400-året for den ukrainske kirke, overbragte pavens hilsen.

Fejringen gjaldt Brest-unionen i 1596 og Uzhorod-unionen 50 år senere. Med disse to unioner stadfæstede de lokale kirker af byzantinsk ritus, at de stod i fællesskab med Rom.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger.

Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

nt
revision
Statsautoriseret
revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skarabæk	tel. 74 75 18 00	
København	tel. 33 26 70 00	Vejlen	tel. 75 36 02 11
Tåstrup	tel. 42 52 08 00	Århus	tel. 88 28 48 44
Vordingborg	tel. 53 77 11 66	Holstebro	tel. 87 41 22 11
Odense	tel. 68 15 85 55	Aalborg	tel. 98 18 41 22

Paven opfordrer til enhed i Slovenien

Præsidenten for landet håber, at Vatikanet også fremover vil støtte Slovenien

Ljubljana (KNA) - Pave Johannes Paul II har opfordret det slovenske folk til i enighed at forblive ét folk.

I sin tale ved afslutningen på sin rejse til Slovenien sagde paven, at han satte pris på alle anstrengelser, som man i Slovenien havde gjort sig, for at virkeliggøre fremskridt og velfærd for alle. Imidlertid kan man ikke med et slag fjerne de samfundsmæssige vanskeligheder, landet har arvet fra fortiden, men med tålmodighed, med beredvillighed til dialog og til tilgivelse og førsøning ville det være muligt at gå fremtiden i møde med tillid.

Præsident Milan Kucan gav udtryk for håb om, at Vatikanet også i fremtiden vil støtte Slovenien i dets anstrengelser for at fastholde den indre fred og finde fodfæste i de fælles europæiske institutioner. Vi har brug for Europa og er en del af Europa, og jeg tror, at Europa uden os vil blive en hel del fattigere, sagde præsidenten.

I domkirken i Maribor havde paven tidligere på rejsen opfordret repræsentanter for videnskab og kultur til en ny dialog mellem kristendom og kultur.

Sandhedens time er slået for Europa. Murene er faldet, jemtæppet eksisterer ikke mere, og man sporer mere end nogensinde udfordringer med henblik på livets mening og frihedens værdi, sagde paven. Til syvende og sidst drejer det sig om spørgsmålet om Gud. Det nuværende angst- og mistillidsklima og den offentlige forvirring i den europæiske kultur må ansprende til at betragte relationerne mellem kristendom og kultur, mellem tro og fornøft på en ny måde, mente paven.

Med henblik på de antiklerikale strømninger i visse dele af den slovenske offentlighed, sagde paven, at kirken ikke havde andet sigte end at forkynde frelse i Jesus Kristus for alle mennesker. Han tilføjede: »Vær ikke bange for Kristus! Vær ikke bange for kirken! Den er på de menneskers side, som bekymrer sig om menneskets værdighed og sande frihed«.

Paven advarer mod overtro og horoskoper

Ved gudstjenesten i Maribor, som 120.000 mennesker deltog i, beklagede paven sig over, at mange mennesker søger svar på deres eksistencielle problemer ved overtro og magi. Verden har i dag brug

for forbilleder og helgener, som forstår og kan formidle Gud og hans svar og vise mennesker den rigtige vej.

Desværre lader mange sig blænde af det okkulte og søger i stjernerne efter tegn for deres skæbne. Kirken må være opmærksom på denne fare. Ved bønnen »Regina Coeli« efter messen erindrede paven om, at den slovenske kultur uløseligt er forbundet med kristendommen. Det ældste skriftlige dokument på slovensk er en bøn. På denne baggrund opfordrede paven slovakkerne til at forblive tro mod Evangeliet og være surdejg for enhed og fredelig sameksistens folkegrupperne imellem.

Ved et møde med 50.000 unge i Postojna opfordrede paven til indsats for fred, førsøning og solidaritet. Mange unge ser i dag ingen fremtid for dem og flygter ind i billig underholdning, alkohol, sex og narkotika. Andre lider af psykiske sammenbrud, gribes af ligegyldighed eller tilslutter sig voldelige grupper. Det er altsammen forsøg på at flygte fra en indre tomhed, sagde paven. Men frygt og fortvivelse lader sig ikke bekæmpe på denne måde. Kun tro og kærlighed kan besejre angsten og vække nyt håb, tilføjede han.

På de unges spørgsmål, om paven nogensinde havde været grebet af angst, mindede paven om den uforglemmelige erfaring af angst og fare i krigens tid. Han var 20 år gammel, da krigen spredte død og ødelæggelse over Europa. »Min generation er præget af angsten for bombardementer, deportationer og repressalier«, sagde paven. Til trods for disse dystre ord, var det et festligt møde med de unge, hvor man hyldede paven på hans 76 års fødselsdag med blomster og sang.

Ved en gudstjeneste i Stozice opmuntrede pave Johannes Paul II de slovenske katolikker til også i dag at gå ind for Evangeliets udbredelse. De 120.000 troende blev mindet om, at det slovenske folk kan se tilbage på en lang kristen historie.

Et tilbageblik er imidlertid ikke tilstrækkeligt, for hver enkelt generation er kaldet til at vælge Kristus på ny. Det er vigtigt at undgå sammenstød mellem tro og kultur.

Om morgenen samme dag var over 100 børn mødt op foran ærkebiskoppens hus i Ljubljana for at ønske paven til lykke med fødselsdagen.

Paven talte lidt med børnene før han kørte til gudstjenesten. Også ved gudstjenesten blev der ønsket til lykke og paven fik overrakt et hæfte med bosniske flygtningebørns tegninger. Præsidenten gav paven en sølvlampe, som skulle være et symbol på førsøning.

Sidst på rejsen til Slovenien mødte paven præster, ordensfolk og katolske lægfolk i katedralen i Ljubljana, hvor paven mindedes det slovenske folks og kirkens mange prøvelser under fascismen, nazismen og kommunismen.

I disse prøvelser havde kirken og dens biskopper og præster forkyndt livets evangelium og forsvaret menneskets værdighed og retfærdighed. Efter en langsom overvindelse af den kommunistiske ideologis negative følger, advarede paven samtidig slovenerne mod at falde for en lige så farlig ideologi, nemlig liberalismens ideologi, som netop indtager tomrummet efter kommunismen.

Pave Johannes Paul II indledte sin rejse til Slovenien med en indtrængende fredsappel, idet han allerede på flyvepladsen opfordrede Sydeuropas folkeslag til at søge en retfærdig og varig fred.

Ethvert folk har ret til at leve frit og respekteret i eget land. Samtidig roste paven den unge stats vej til uafhængighed og den fredelige overgang til demokrati og fuld suverænitæt.

Lige efter ankomsten havde paven kysset en skål med slovensk jord. Præsident Kucan og medlemmer af regeringen, det diplomatiske korps og Sloveniens biskopper hilste paven velkommen, og præsidenten, der tidligere var kommunistisk toppolitiker, roste i sin velkomsttale paven for hans fredsstiftende arbejde.

Hvis statsmænd blot ville følge pavens råd og formaninger, ville verden være mere menneskevenlig, sagde Kucan. Han mindedes den egentlige årsag til pavebesøget, idet Slovenien blev kristent år 1250. Kirkens ledelse havde i den forgangne tid ydet et vægtigt bidrag til at det slovenske folk kunne overleve trods massive farer.

Desuden takkede Kucan paven for, at Vatikanet som den første stat i verden havde anerkendt Slovenien. Herved blev andre opmuntret til også at anerkende landet.

Disse fire unge tyske piger kommer hvert år på Himmelfartslejr for at møde andre unge.

Unge katolikker på Himmelfartslejr i Hamburg

I dagene 15.-19. maj 1996 deltog jeg i Katholische Jugend Hamburg (KJH) Himmelfartslejr i Ratzeburg ved Lübeck. Lejren er arrangeret af KJH - altså i ærkebiskopedømmet Hamburg - men under Bund der Deutschen Katholischen Jugend, som er landsorganisationen for unge katolikker i Tyskland.

Invitationen havde jeg fået på Nordisk Katolsk Ungdomsråds (NKUR) årsmøde i Nacka ved Stockholm, hvor bl.a. Dietmar Flucke - formanden for KJH - deltog.

NKUR består af de nordiske katolske ungdomsorganisationer; dvs. Sveriges Unga Katolikker, Unge Norske Katolikkers Forbund, Juventus Catholica fra Finland, Félag Kathólskra Unglinga fra Island, og sidst Danmarks Unge Katolikker. KJH deltager som gæster på NKUR's årsmøde.

Jeg mener det er vigtigt at have tæt kontakt med alle vores katolske naboer, og dermed også med nordtyskerne, og desuden tiltalte idéen med over 500 unge katolikker fra nordtyskland mig, så jeg takkede for invitationen og drog altså til Ratzeburg.

Du er ikke for ung

Temaet for Himmelfartslejren var »Du bist nicht zu jung!« - »Du er ikke for ung!«. Under titlen var »Wir wollen mitbestimmen« - »Vi vil have indflydelse«.

I lejren havde man så lavet fire landsbyer. I de enkelte landsbyer skulle man vælge et landsbyråd bestående af 9 medlemmer, ud fra de 9 skul-

de der vælges 3 til lejrrådet.

I vores landsby havde vi en restriktiv valglov, da vi blev delt op i tre aldersgrupper, gruppe et var under 12 år, gruppe to var mellem 13 og 18 år og sidst gruppe tre var dem der var 19 år og derover. Vi måtte højst stille fire op i hver gruppe, således at 12 stillede op i alt.

Det var alle tiders, men lederne (og de folkevalgte) glemte at komme med en opfølgning, så det var sjældent vi hørte noget fra landsbyrådet eller fra lejrrådet.

Om fredagen skulle vi ud i workshops på tværs af landsbyerne. Der var 24 workshops at vælge i mellem. En del af dem havde med demokrati og indflydelse at gøre, men der var også mange workshops hvor man skulle lave et produkt, der var nogle der lavede en avis, nogle optog forskellige ting på video, og den workshop jeg var i skulle lave lørdagens eftermiddagsunderholdning, nemlig HiFa-Lympics, de olympiske lege på lejren.

Det var vældigt sjovt og inspirerende at se hvilke lege og hvilke fremragende ideer så få mennesker kunne finde ud af. Det siger bare lidt om den tyske opfindsomhed og effektivitet.

Undervejs fik jeg en snak med fire unge piger fra KSJ i Hamburg, hvorfor de kom her. Beate Widrinski på 17 år og Anna Kusnierek på 16 år sagde samstemmende, at de kommer her, fordi det er en tradition og for at møde nye unge mennesker og møde dem man lærte at kende sidste år.

Tina Brkic ligeledes på 16 år, sagde at der er meget kærlighed, men lige så meget smerte, og det gør det meget interessant og anderledes.

Eva Zajac på 17 år, er her for tredje gang og mener det vigtigste er fællesskabet og sammenholdet. De fire piger havde delte meninger om det praktiske, men sammenholdet og det at have det sjovt overskygger gerne det dårlige ved Himmelfartslejren.

Lørdag aften var den store festdag, her var der fest til ud på de små timer

Man kunne godt forestille sig, at det ville være svært at være alene afsted på lejren. Leopold Landauer - bare kaldet Leo - kom fra Rostock i Mecklenburg-Vorpommern, men tyskerne er meget gode til at henvende sig til »fremmede«, så hverken Leo eller jeg kom til at kede os. De unge tyskeres åbenhed og høflighed overraskede mig meget, og de skulle alle fortælle, at de havde været i Danmark på et eller andet tidspunkt, og om hvor godt de kunne lide Danmark og danskerne.

Alt i alt var det en utrolig god lejr, som viste at vi kan lære så meget af tyskerne, både med hensyn til deres åbenhed, høflighed, og så er deres store arrangement gennemført til fingerspidserne, så der ikke manglede noget.

En ting er helt sikkert, jeg kommer igen til næste år, Gud ved om der ikke skulle være andre interesserede?

Mogens Julsdorf
Hovedbestyrelsesmedlem
i DUK

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Moder og arrangementer

Det sker på Magleås

Ti. d. 11. - fr. d. 14.6.:
Institut for Organisation
Ma. d. 17. - fr. d. 21.6.:
Told- og Skattestyrelsen
Fr. d. 21.6.:
Ingeniørforeningen
Sø. d. 23.6.:
Midsommertræf
(Se omtale andetsteds)
Ti. d. 25. - on. d. 26.6.:
KVL

Kirkekoncert

Sommerkoncert
som aftensang i den katolske
Vor Frue kirke i Århus

Søndag den 16. juni kl. 20 afholder kir-
kens kantori (23) sommerkoncert under
ledelse af organist og korleder Olav K.
Mielke-Jepsen.

Der synges gregorianske satser, davids-
salmer, hymner, motetter, danske som-
mersange, Mozart's Lacrimosa, Ave
Verum. Sats fra Exsultate Jubilate og
Andrew Lloyd Webber's Pie Jesus synges
som soloværker. Strygekvartetten Chry-
sto-mus opfører andantesatsen fra
Johannes Brahms's strygekvartet i B-dur,
op. 67, ligesom strygeensemblet ledsager
kor og orgel til værkerne af Mozart.

Der er gratis adgang til koncerten.

Programpris kl. 15.

Olav K. Mielke-Jepsen

Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra
den 26.8.96 (ankomst senest kl. 17) til den
30.8. efter højmesse og morgenmad.
Retrætepræst: Pastor Paul Marx O.M.I.
Emne: Guds rige.

Prisen for opholdet er kr. 675,-.
Tilmeld dig ved at sende depositum kr.
100,- i check til Børge Blans, Sejsvej 7,
8600 Silkeborg - tlf. 86 82 28 92 eller 98
93 10 74. Der kan søges om tilskud til re-
træten.

Retræteudvalget: Walther Egger, Hillerød,
Poul Wiisbye, Roskilde, Tage Gondek,
Nykøbing F., Jens Åge Ibsen, Sønderborg
og Børge Blans, Silkeborg (udv.form.).

Den nordiske valfart til Lourdes

3. juli til 10. juli 1996

8 dages flyrejse fra København
med fuld pension.

Ens pris for alle deltagere
på hotel kr. 5.300,-.

Præster, læger og sygeplejersker
ledsager valfarten.
Hurtig tilmelding nødvendig.

Den nordiske valfart til Lourdes, Skov-
gårdsvej 11, DK-2920 Charlottenlund.
Tlf. (45) 42 28 39 83 Marina Steensen og (45) 39
29 92 23 Philippe Hanus (begge træffes hver-
dage kl. 20-21).

Pilgrimsrejse med fly til apostlen Jakobs grav i Santiago de Compostela

Fra den 22.7. - 29.7.96
med pastor Jan Ophoff, o.præm.
Kr. 5.600,- Incl. fly, transfer, hotel + 1/4
pension og udflugter.

Henvendelse for program:
Henrik Tarp, Spain Travel tlf. 57 82 13 73

Diverse

Sankt Andreas Bibliotek

(Bispedømmets teologiske bibliotek)
Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90 - Giro 212 4084

Åbent tirsdag - onsdag kl. 10-16,
torsdag kl. 12-18.
Lukket i juli og august.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22

Åbent: Tirs., torsd. og fred. kl. 16-18,
onsd. 14-18, Sønd. 11-13.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsatte den
som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette
testamentet. Udgifterne til salær refunderes af
bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Meni-
ghedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn.
Gratis for begge parter formidles kontakt mellem
udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje -
ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl.
14-16 tirsdag og torsdag.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og
juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelser, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med fast
ejendom, testamenter og dødsboe-
handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet
ved at oprette et testamente.
Men ikke alle.
Ring til RET&RÅD i Roskilde.
Vi beskæftiger os meget med
testamenter og generationsskifte.
Vi kan hurtigt - og gratis - for-
tælle, om det vil være en fordel
for dig og din familie, at få
lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVØR

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin

38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn

Jyllingevej 8

2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer

Køgevej 40

2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse
og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rokvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eff.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med døds-
fald også anmeldelse til skifteret,
sygesikring, lagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i større,
brugsvandsystemer.

Tlf.: 42 27 31 00

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr

Vestra Kirkegårds Allé 28-32

2450 København SV

Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Skf. Olygale 10 · Roskilde · 46 15 10 15

det er altid sikkert med en registreret revisor

Mother Teresa æresborger i Rom

Rom (KNA) - *Mother Teresa*, ordensgrundlægger og modtager af nobelprisen, er blevet æresborger i Rom. Midt i maj ankom den katolske ordenssøster til den italienske hovedstad, hvor hun fik tildelt æresborgerskabet.

Den 85-årige sagde til journalister, at hun var »lykkelig for at blive borger i denne hellige stad«. Med sig havde hun to forældreløse, indiske børn, der skulle bortadopteres til italienske forældre.

Trappist-munke formodes myrdet

Fortsat fra forsiden

tillade, at »aktioner, der krænkede Gud og mennesker« igen fandt sted, hed det.

I et kondolencetelegram til ærkebiskoppen af Alger, *Henri Teissier*, forsikrede paven ham om, at han sammen med hele kirken ville bede om, at de munke, der forblev tro indtil døden, ved deres eksempel ville lade forsoningen i landet spire frem. Samtidig bad han Gud om »fredens gave til den algeriske nation«. I hovedstaden Alger mindedes hundreder af troende herunder ordensfolk - de dræbte ved en gudstjeneste pinedag.

Også USA og Iran fordømmer mordet på munkene. I Frankrig stod alle de store partier - med undtagelse af de mest højreekstremistiske - bag en stor protestdemonstration imod terrorismen. Heri deltog fremtrædende medlemmer af regering såvel som af opposition, deriblandt socialisternes leder *Lionel Jospin*, kulturminister *Francois Bayrou* og den tidligere forsvars-

minister *Francois Leotard*. Allerede den 5. marts kaldte de store partier til demonstration imod terrorismen.

Strider imod islam

Islamiske organisationer fordømmer ligeledes mordet på de syv ordensfolk. Mordet strider imod det grundlæggende i islam, udtaler muftien af Ægypten, *Sheik Muhammed Sayed Tantaoui*. Gemingsmændene skal straffes, understreger han. Den iranske oppositionsorganisation i Frankrig beskylder mullaher og regering i Teheran for at være ansvarlige for fremvæksten af islamisk fundamentalisme. En talsmand for det iranske udenrigsministerium fordømmer derimod mordet som en »anti-islamisk handling« og mener ikke, det kan være islamisters værk.

Så sent som i pinsen understregede det algeriske indenrigsministerium, at det stadig ikke var bevist, at trappisterne var døde.

Fransk mellemmand til Algeriet?

Den franske udenrigsminister *Herve de Charette* afviser avissskriverier om, at den franske regering skulle have sendt en mellemmand til Algeriet, at denne skulle have besøgt de bortførte munke, inden de blev myrdet, og at han skulle have bragt kommunionen med til dem. Regeringen har ikke sendt nogen mellemmand, og det er helt usandsynligt, at et sådant møde har fundet sted, understreger de Charette fra Paris.

Dermed afviser han også spekulationer om mulige fejltrin fra den franske regerings side. Avisen »Journal de Dimanche« citerer en fransk trappist, pater *Gerard*, for noget sådant. Det var Gerard, der grundlagde det kloster i Algeriet, som de syv munke blev bortført fra. Han holder fast ved sin fremstilling af historien hvorimod hans foresatte, pater *Yves de Broucker*, dementerer den.

De to kvindelige præster er fra venstre *Regina Pickel-Bossau* og *Angela Berlis*. I midten ses biskop *Joachim Vobbe*. Foto KNA.

Gammelkatolikkerne i Tyskland præstevier kvinder

Anden pinedag, den 27. maj, fik gammelkatolikkerne deres to første, kvindelige præster, *Angela Berlis* og *Regina Pickel-Bossau*. Vielsen fandt sted i den sydtyske by Konstanz.

Kvindelige diakoner har gammelkatolikkerne haft siden 1987; den første blev viet i Schweiz, den næste året efter i Tyskland og i 1991 end-

nu én i Østrig. I 1984 vedtog en international forsamling af gammelkatolske teologer, at spørgsmålet om kvinders adgang til præsteembedet måtte overvejes på ny, og man indledte i den anledning teologiske samtaler med andre kirker.

De følgende års arbejde mundede ud i, at biskop *Joachim Vobbe* i januar i år med-

delte, at de to kvinder ville blive præsteviet til pinse.

Gammelkatolikkerne opstod i kølvandet på Det første Vatikanconcil (1869-70); det »gamle« består i, at man ikke ville anerkende de fornyelser, dette concil frembragte. Dogmet om pavens ufejlbarhed blev til på Det første Vatikanconcil.

Planer om endnu en Europa-synode

Mødet vil få en økumenisk karakter

Ljubljana (KNA) - Pave *Johannes Paul II* har planer om at indkalde til den anden bispesynode for Europa. Mødet vil få en økumenisk karakter, men hvornår det skal finde sted, er endnu ikke fastlagt, forlød det i forbindelse med pavens besøg i Ljubljana for nylig. Det vides heller ikke, hvornår den officielle meddelelse om synodens afholdelse vil komme. Den første Europasynode mødtes i Vatikanet i 1991.

Vatikanets talsmand, *Joquin Navarro-Valls*, meddelte, at paven endnu ikke har fastlagt tidspunktet.

Optakt til åndelig fornyelse

Ved en fejltagelse var en engelsksproget udgave af en tale, paven skulle holde for præster og ordensfolk, forinden blevet delt ud ved et pressemøde i Ljubljana. Heraf fremgik, at synoden nu blev indkaldt. Men det har åben-

bart drejet sig om et udkast, der senere blev ændret.

I dette udkast hedder det: »For seks år siden udråbte jeg den første særsynode for Europa i valfartsbyen Velehrad. I dag vil jeg gerne i forbindelse med dette vigtige møde indkalde til den anden særsynode. Sammen med synoderne for de andre kontinenter vil den hjælpe kirken med at forberede sig til det hellige år 2000.«

Det var begivenhederne i

Dalai Lama hos paven

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* har modtaget *Dalai Lama* i audiens. Det var »et åndeligt møde i bøn og i samtale om religiøse emner«, meddelte en talsmand for Vatikanet efter sammenkomsten.

Paven og Dalai Lama mødtes sidst i Vatikanet i 1988 og 1990. I efteråret 1986 deltog de tibetanske buddhisters overhoved i den verdensomspændende bededag for fred, der var blevet til på pavens initiativ og omfattede mange forskellige religioner.

Dalai Lama er både åndeligt og verdsligt overhoved for seks millioner tibetanere og lever i eksil. Spændingerne i Tibet, der siden 1950 har været kontrolleret af Den kinesiske Folkerepublik, er i den seneste tid taget til.

Forud for sit besøg hos paven deltog Dalai Lama i en interreligiøs sammenkomst i Sant' Anselmo-klostret i Rom. Her blev to salmer læst op, Dalai Lama bad en bøn og istemte en tibetansk sang. Buddhisternes overhoved efterlyste en højere grad af spiritualitet i de industrialiserede lande.

Hellere kvalitet....

Fortsat fra forsiden

Efter den voldsomme nedgang i antal ordenskald i 60'erne og 70'erne har der i de senere år igen været en stigende tilgang, og »kaldskrisen« i Europa og Nordamerika opvejes af et stigende antal ordenskald i den tredje verden. »Vi er klar over vores begrænsninger«, siger *Maccise* og indrømmer, at selv om der lægges meget større vægt på, at noviceerne får en passende uddannelse, vil niveauet set fra den europæiske kultursynsvinkel være faldende.

På verdensplan er der i dag omkring 300.000 ordenspræster og rundt regnet en million søstre. Det største månedlige ordensfællesskab er jesuiterne, der tæller 23.000 medlemmer.

Katolsk Kyrkotidning prisbelønnet for artikler om EU

I Sverige har Katolsk Kyrkotidning deltaget i en konkurrence med 21 andre kristne blade og vundet 10.000 kroner for en artikelserie om EU-spørgsmål.

Sveriges Kristne Råd begrundede belønningen med, at bladet tager emner op, som er centrale for kirkerne og som vedrører EU's regeringskonference. Artiklerne er skrevet

og publiceret i forbindelse med regeringskonferencen i foråret. »Det er værdifuldt for svensk økumenisk debat at få et klart, hjemligt-katolsk perspektiv på EU-spørgsmålene«, hedder det videre i begrundelsen.

Manden bag de prisbelønnede artikler er *Pehr Thorell*, chefredaktør på Katolsk Kyrkotidning. »I dag bestemmes

menneskers liv i høj grad af det, der sker inden for EU«, siger *Thorell*. »Men spørgsmålene er vanskelige og komplicerede, og der er en risiko for, at man ikke engagerer sig. Det burde vi kristne gøre. Desuden er der inden for EU et klart ønske om, at kirkerne tager del i arbejdet«, slutter han.

mj Pehr Thorell.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafin og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4., DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54. Udgiver: Ansgarstiftelsen. Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 18.500.

Næste nummer udsendes den 26. juni

Pastoralrådets møde i Øm, side 2-3, 7
 Optagelse i kirkens fælleskab, side 5
 U-landsbistand i egen hånd, side 9
 Tro og viden, side 10-12
 Orientering fra sognene, side 13-17

Lederskifte på Pastoral-Centret

Pastor Guido Kreienbühl afløses nu af Erling Tiedemann

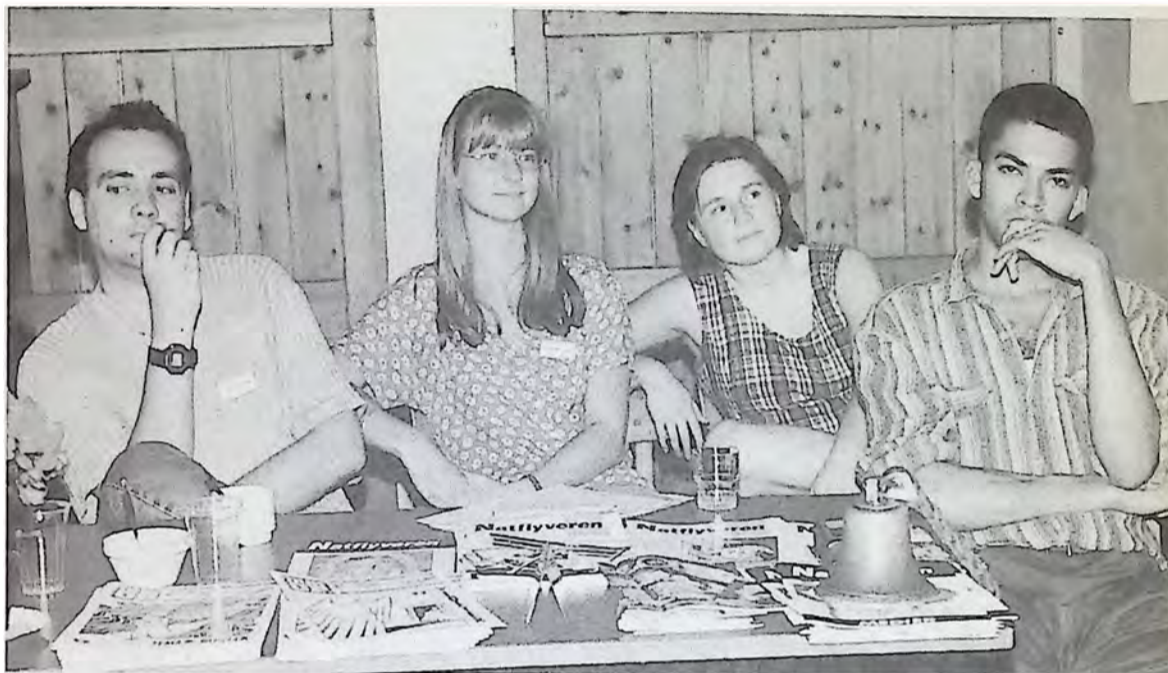
En epoke er slut og nye kommer til. Det sagde pastoralrådets netop afgående formand Jan Lange under forretningsudvalgets beretning på pastoralrådets møde. Bemærkningen var henledt på Pastoral-Centret, hvis leder Guido Kreienbühl nu trækker sig tilbage og overlader roret til Erling Tiedemann. Guido Kreienbühl oprettede for 29 år siden Kateketcentralen.

Også de frivillige medarbejdere Karen Erngaard og Elisabethsøster Dorothea Alex, begge mangeårige medarbejdere, forlader Pastoral-Centret. To ansatte er sagt op og en tredje forsøges ompla-

ceret til andet arbejde i bispedømmet.

I forretningsudvalgets beretning, som blev fremlagt på pastoralrådets møde, siges der tak til Kreienbühl og hans medarbejdere, »som gennem mange år har skullet løse den yderst vanskelige opgave.«

Den 64-årige Erling Tiedemann tiltræder den 1. august. Et ønske fra ham om, at pastoralrådet på mødet i Øm nedsatte et udvalg blev ikke imødekommet, men tre rådsmedlemmer Merete Noval, Kåthe Lund og Kurt Hansen tager kontakt med centrets nye leder for indledende drøftelser. Se videre side 3.

Danmarks Unge Katolikker, DUK, var trods den lange debat om pastoralrådets vedtægter mødets hovedemne. De unge præsenterede engagerende og levende deres egne visioner om det katolske ungdomsarbejde. I august-nummeret bringes en omtale. Fra venstre: Cyril Lykkebo-Malka, Susanne Maria Jensen, Louise Fink-Jensen (formand) og Franz Igwebuike. Fotos: Knud Kluge.

Fuld opbakning til biskoppen på pastoralrådets møde i Øm

Rådet nedsatte en arbejdsgruppe, som skal viderebehandle de vedtægter, biskoppen indsatte med et dekret den 30. april

»Der er ingen grund til uro, for pastoralrådets betydning er ikke blevet mindsket«. Denne udtalelse fremsatte biskop Czeslaw Kozon på pastoralrådsmødet i Øm, fremgår det af pressemeddelelsen fra mødet.

Alle medlemmer gav i en åben og konstruktiv debat fuld opbakning til biskoppen, selv om nogle var uenige med ham i fremgangsmåden og i enkelte ændringer af paragrafferne, siges det videre i rådets pressemeddelelse.

Mødet fandt sted på Øm-borgen ved Øm Kloster i Midtjylland den 8. og 9. juni, og der deltog 32 stemmeberettigede medlemmer.

Et af hovedpunkterne var rådets nye vedtægter, som biskoppen ved et dekret havde indført den 30. april i år. Børge Mannov og Kjeld Wogensens var forinden mødet udrådt af rådet i protest herimod.

Åben debat og fri meningsudveksling
 Biskop Kozon opfordrede i sin indledning til åben debat og fri meningsudveksling i rådet. Flere medlemmer gav udtryk for utilfredshed med

enkelte punkter i rådets nye vedtægter, bl.a. at biskoppen fremover er dets formand, og at rådets formand og næstformand betegnes som hhv. moderator og vicemoderator. Biskoppen understregede, at både moderator og vicemoderator i praksis har samme funktioner som den tidligere formand og næstformand, og at biskoppen er rådets formand ifølge kirkeretten.

Nogle rådsmedlemmer havde i stedet foretrukket, at vedtægterne var blevet ændret af rådet selv. Biskoppen havde imidlertid skønnet det nødvendigt at ændre vedtægterne forud for mødet, fordi det i 1994 nedsatte økonomiske råd og pastoralrådet havde arbejdet med modstridende vedtægter. Dette havde vanskeliggjort rådenes arbejde og skabt uklarhed om kompetencefordelingen.

De konkrete ændringer er foretaget for at justere vedtægterne i forhold til den katolske kirkeret, som blev revideret i 1983.

Vedtægterne op på et nyt møde
 Da biskoppen gav udtryk for, at de nye vedtægter ikke nød-

vendigvis havde fundet deres endelige form, besluttede pastoralrådet på mødet i Øm at nedsætte en arbejdsgruppe, som til næste pastoralrådsmøde skal forberede rådets videre behandling af vedtægterne.

Andre emner
 Pastoralrådet havde en lang række andre emner på dagsordenen, herunder bl.a. det

katolske ungdomsarbejde, bispedømmets regnskab for 1995 og budget for 1997.

Mere om pastoralrådets møde i Øm på side 2 og 3.

Der henvises i øvrigt til »katolsk orientering« nummer 10 og 11, hvor dekretet og biskoppens skriftlige begrundelse for samme er bragt.

kk

Valgt på pastoralrådets møde:

Rådets moderator Vice-moderator

Erik Schou blev valgt.

Poul Wisbye blev valgt.

Pastor Guido Kreienbühl forlader nu Pastoral-Centret.

Niels Engelbrecht præstevies

Niels Engelbrecht præstevies fredag den 23. august kl 17 i domkirken. Se mere side 9.

Levende og lang debat om nogle nye vedtægter

Der var afsat 45 minutter på pastoralrådets møde til meningstilkendegivelser om de vedtægter for rådet, som biskoppen havde indsat med dekret, hvorefter man så kunne beslutte om der skulle nedsættes en arbejdsgruppe. Med 36 indlæg blev det i stedet en tre timers debat med mange lange indlæg.

Et forslag fra tidligere næstformand Kurt Hansen om at afholde et ekstraordinært møde med drøftelse af vedtægterne blev nedstemt. I stedet fik Peter Ryom et næsten tilsvarende forslag vedtaget om nedsættelse af en arbejdsgruppe, som skal forberede en vedtægtsdebat på næste pastoralrådsmøde i efteråret.

Arbejdsgruppen kom til at bestå af fire rådsmedlemmer Poul Wiisbye, Erik Christiansen, Peter Ryom og Kurt Hansen samt Maria Jørgensen fra »katolsk orientering«.

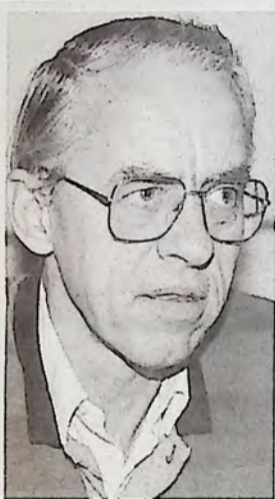
Biskoppens indlæg

Et punkt, som har vakt forundring, er at biskoppen nu er formand, sagde biskop Czeslaw Kozon i sine indledende bemærkninger. Han henholdt sig til, at det igennem årene har været en del af rådets bevidsthed, at netop biskoppen er den egentlige formand. Meningen med ændringen i vedtægten er netop at præcisere forholdet mellem biskop og pastoralråd. Biskoppen er også formand eller noget tilsvarende i de øvrige nordiske

landes pastoralråd, sagde han videre.

Biskoppen kom også ind på en kritik af de mange udanske ord i de nye vedtægter, og han hentydede bl.a. til begreberne »moderator« og »vicemoderator«, som er de nye betegnelser for det, vi hidtil har forstået som formand og næstformand. I katolsk sammenhæng må vi operere med fremmedord. Biskop Kozon ville ikke udelukke, at man ved fælles drøftelser kan finde frem til noget andet.

Biskoppen talte også om den rejste kritik, at han nu er formand for et råd, som skal rådgive ham selv. Han oplyste, at der ikke er noget unormalt i det og henviste bl.a. til praksis ved koncilet, Det bi-

Kurt Hansen fik afvist forslag om arbejdsgruppe og ekstraordinært møde.

skoppelige Råd, Præsterådet og i ordenssamfundene.

Biskoppen afviste en kritik om, at rådet nu har fået mundkurv på, fordi der i en ny vedtægt er medtaget en formulering om, at biskoppen skal godkende rådets eventuelle henvendelser til myndigheder, råd og organer. »Det er også sket med rod i kirkeretten, hvor der står, at biskoppen skal godkende beslutninger om, hvad der skal offentliggøres«, sagde biskop Kozon.

Formuleringen er medtaget for at undgå, at et flertal i rådet skulle komme til at optræde som et modstykke til biskoppen eller den kirkelige øvrighed. Han afviste, at det skulle betyde en undertrykkelse af ytringsfriheden. På pastoralrådets møder kan man få sagt, hvad man vil, og der berettes om dem i »katolsk orientering«. Selv om det kan være uhensigtsmæssigt, kan man ikke forbyde medlemmer at udtale sig til pressen.

Uddrag af en debat

Kurt Hansen kunne ikke ac-

Peter Ryom fik forslag igen om arbejdsgruppe og et ordinært møde.

Rådets medlemmer sagde ja til at nedsætte en arbejdsgruppe, som i de kommende måneder skal arbejde med vedtægterne. Fotos: Knud Kluge.

ceptere begrebet »moderator« og ønskede at bibeholde ordet formand. Han mente, at man så måtte tydeliggøre biskoppens stilling på en anden måde. Flere rådsmedlemmer var også af denne opfattelse. Han foreslog, at man i stedet brugte ordet »præsiderer«. Det skulle siges i vedtægterne, at vigtige økonomiske afgørelser skal forelægges rådet.

Oluf Bohn havde gerne set nogle skitser fremlagt vedr. retningslinier for samarbejdet mellem Økonomisk Råd og Pastoralrådet. Finn Arvé syntes som flere andre, at rådet beskæftigede sig for lidt med pastorale anliggender.

Jan Lange så en fare i de nye regler, hvor man kridter banen op på en anden måde. Han understregede, at alle re-

spekterer biskoppens embede, han er den øverste for pastoralrådet.

Biskoppen har været i overensstemmelse med canonisk ret ved at handle, som han har gjort, og vi har ikke nogen som helst grund til at beklage os over det, sagde Peter Ryom. Tværtimod! Biskoppen har handlet overordentligt demokratisk. Han skelnede mellem den demokratiske metode, som vi anvender ved vore valg, og den demokratiske kompetence, men vi har ikke ifølge kirkens indretning mulighed for at anvende sidstnævnte.

Peter Ryom kom også ind på spørgsmålet om formandskabet. I den katolske kirke er det biskoppen hhv. sognepræsten, der leder; der er det ham, der formand. Han men-

te det var en fordel i vor kirkelige sammenhæng at bruge begrebet »moderator«.

Han ønskede, at rådet fik skabt fred i kirken. Lad os blænde stridighederne, det kan kun ske ved at slutte op om biskoppen, ved at anerkende, at han er hyrden her på stedet, ved at anerkende de vedtægter han har fremsat og ved at undlade kritiske bemærkninger i tide og utide.

Poul Wiisbye kaldte forretningsudvalget for »avancerede sagsbehandlere« for bispekontoret. I har lavet et stort arbejde, men som rådsmedlem er jeg skuffet over jer, sagde han. Vi har næsten ikke haft lejlighed til pastoralt arbejde. Flere andre så gerne, at pastoralrådet kom til at fungere bedre.

kk

I kirkelig sammenhæng er der ikke noget unormalt i, at man er formand for et råd, der skal rådgive én selv, sagde biskop Czeslaw Kozon.

Udvalg siger nej til friløb hos sognene

Pastoralrådet fik for første gang ikke nedsat et kirkebidragsudvalg

Det ligner ikke noget! Sådan sagde Erik Schou, tidligere formand for kirkebidragsudvalget, om nogle sognes tiltag til, hvad han kaldte »frikirkelignende ordninger«. Dermed mente han, at gaver til ens egen sognekirke bliver fradragsberettiget lige som beløb, man indbetaler til kirkebidragsordningen.

Man kan derfor frygte, at katolikkerne hellere vil betale direkte til deres eget sogn end til Ansgarstiftelsen - hvilket vil være en »tikkende bom-

be« under den solidariske kirkebidragsordning, sagde han.

Kirkebidragsudvalget beder om, at der udvises den fornødne loyalitet over for bispedømmets etablerede ordning og vedtagne pastorale praksis, siges det i udvalgets rapport til rådet.

Pastoralrådet fik ikke nedsat et nyt kirkebidragsudvalg og dermed heller ikke et nyt kommissorium. Dette er første gang i rådets 26-årige historie. Det tidligere udvalgs kommissorium er opfyldt,

sagde Erik Schou. Et andet problem er mindre eksplosivt, men må alligevel løses: Mange trosfæller af udenlandsk herkomst har vanskeligt ved at forstå, hvad kirkebidragsordningen går ud på.

Udvalget har derfor blandt andet foreslået, at der udarbejdes tiårserklæringer på udenlandske katolikkers modersmål og at der sammensættes en »gavepakke« med f.eks. messehefter og hefter til de forskellige ritualer, så det kan blive lettere at følge med

i de dansksprogede gudstjenester.

Udvalgets kampagne for at få folk til at tilmelde sig kirkebidragsordningen indledtes i efteråret 1995 med et tillæg til »katolsk orientering«. Derefter fik hvert sogn en sending løse tillæg til at fordele blandt menighedens medlemmer. Det er alt for tidligt at vurdere effekten af denne kampagne, idet man stadig kan nå at tilmelde sig kirkebidragsordningen.

mj

Pastoral-Centrets nye leder, Erling Tiedemann:

Pastoralrådet bør drøfte centrets formål og virksomhed i hver samling

Pastoral-Centret bør have et rådgivende støtteorgan baseret først og fremmest på brugerrepræsentanter. Det foreslår centrets nye leder, Erling Tiedemann i en skrivelse til pastoralrådet. Det er tanken, »at pastoralrådet mindst én gang i hver valgperiode bør drøfte centrets formål og virksomhed med udgangspunkt i en beretning, udarbejdet af centret.«

Et ønske fra Tiedemann om nedsættelse af et udvalg

blev ikke imødekommet i denne omgang, men *Merete Noval*, medlem af det nye forretningsudvalg, *Käthe Lund* og *Kurt Hansen* kontakter centerets nye leder for indledende samtaler. Alle tre har tidligere i en årrække deltaget i et katekesevalg under pastoralrådet.

Tiedemann har aftalt med biskop *Kozon*, at én af de første opgaver bliver at optage drøftelser med blandt andre brugerrepræsentanter og

andre relevante, for at der på et fornyet grundlag kan ske en afklaring af Pastoral-Centrets formål, arbejdsområder og konkrete aktiviteter.

Som bekendt overtager *Erling Tiedemann* 1. august ledelsen af Pastoral-Centret efter pastor *Guido Kreienbühl*. kk

Pastoralrådets svar til ærkebiskop Ceirano

Pastoralrådets forretningsudvalg blev på sidste møde bedt om at svare nuntius, ærkebiskop *Ceirano* på et brev vedr. bispeskiftet.

Deres Excellence, I anledning af bispeskiftet har Pastoralrådet henvendt sig til Dem, idet rådet har ment, at proceduren omkring et bispeskifte må kunne foregå på en måde, der i højere grad inddrager lægfolket. I samme anledning har også deltagere på Nordkat-mødet henvendt sig til Den Nordiske Bispekonference. På sidste møde i Pastoralrådet blev det pålagt

forretningsudvalget at afgive rådets endelige svar til Dem.

Vi er taknemmelige for svaret fra Dem. Der har aldrig hersket tvivl om, at proceduren, som er fulgt, har været i overensstemmelse med gældende kirkeret.

Pastoralrådet tog *Deres* redegørelse til efterretning, men vil dog ikke undlade at gentage ønsket om, at man ved kommende bispeskift tager et bredere udsnit af kirkefolket med på råd.

På Pastoralrådets vegne,
Jan Lange
formand

Besøg fra et sogn i udkanten af bispedømmet

Pastoralrådet havde besøg af *Kathrina Magnussen*, der er formand for det færøske menighedsråd. Menigheden består af 60-70 mennesker, hvoraf kun få er indfødte færinger; ikke mindre end ti nationaliteter er repræsenteret i sognet.

Tórshavn. Nu er det kun bórnehaven, de står for; tre af dem arbejder i institutionen.

Tre unge i menigheden er medlemmer af Danmarks Unge Katolikker. For at kunne oprette en lokalforening skal de være dobbelt så mange, men DUK holder kontakt med dem og støtter dem både moralsk og økonomisk. Der er langt til Øm, når man bor i Nordatlanten, men færingerne har været meget glade for at deltage i DUK's sommeraktiviteter. *Mogens Julsdorf* fortalte, at DUK havde givet en færøsk pige et tilskud til et halvt års kursus i England.

Menigheden ser frem til, at biskop *Czeslaw Kozon* i september besøger et af de fjernest beliggende sogne i hans bispedømme.

mj

Ikke egen sognepræst siden 1990

Siden *Per Waagø's* død i februar 1990 har færingerne ikke haft deres egen sognepræst, men bliver »passet« af en fastboende diakon, *Chr. Gabrielsen*, og en halv snes præster på skift. Præsterne læser messe både i sognekirken i Tórshavn og rundt omkring på øerne, og de holder foredrag for menigheden når de er der.

Der er både fordele og ulemper ved denne ordning, konstaterer *Kathrina Magnussen*; man kommer til at kende mange præster, men man bliver ikke rigtig fortrolig med nogen af dem. Derfor har hun som menighedsrådsformand et meget stort ansvar. Og det er hende, folk kommer til, også når de har noget at skælde ud over.

Bor meget spredt

En bønsgruppe mødes hver anden uge, og en gang om måneden mødes menighedens kvinder til en hyggeaften. Man bor så spredt, at der ikke er basis for større menighedsaktiviteter, men en yngre søster rejser rundt sammen med præsterne og besøger menighedens medlemmer i bygdeme.

Søstre - franciskanersøstre - har drevet både vuggestue, børnehave og skole i

Biskop *Czeslaw Kozon* overrækker *Jan Lange* en computer som tak for 10 års indsats som pastoralrådets formand.

Biskop Czeslaw Kozon takker Jan Lange for 10 års formandsskab

Der blev takket mange gange; først af den nu afgående formand, *Jan Lange*, der sagde »farvel« til kollegaerne i forretningsudvalget. Det gjaldt bl.a. *Tove Pedersen*, der har fulgt *Jan Lange* igennem alle årene. Han rettede en særlig tak til sin sekretær på bispekontoret, *Annie Rasmussen*.

og tilføje kirken flere ressourcer. Det skal du have en meget stor tak for. Denne baggrund har også præget din indsats for pastoralrådet, sagde han.

Denne holdning er et eksempel til efterfølgelse, og bispekontoret ønskede, at der overalt i menighederne, i alle sammenhænge fremslår mennesker, der på denne måde engagerer sig i kirken og føler et ansvar for den.

Biskoppen takkede også for *Jan Langes* enorme flid som pastoralrådets formand.

Du nævnte før, fortsatte bispekontoret, at vi ikke altid var enige, men jeg har aldrig oplevet dig som illoyal; vores samarbejde, den tid jeg har været generalvikar og den korte tid jeg har været biskop, har altid været aldeles udmærket.

Biskoppen overrakte på bispedømmets vegne en bærbar computer.

kk

En engageret lægmand

Demæst var det biskop *Czeslaw Kozon's* tur til at takke. Han konstaterede først, at *Jan Lange* var den formand, der havde beklædt posten længst: alene det er en præstation, som springer i øjnene, men også noget, der viser din indsats og din ihærdighed; det er en krævende post, sagde bispekontoret.

Han betegnede *Lange* som en engageret lægmand, som virkelig føler med kirken, sætter sig ind i tingene, virkelig prøver på fra lægmandsstatus at opbygge og inspirere

Fremtidsvisioner...

Halvdelen af pastoralrådets fireårige valgperiode er gået, et nyt forretningsudvalg trådte til og en lang række bolde givet op til anden halvleg:

Uddannelse til lektortjeneste, indsats for præste- og ordensskald, konkret og praktisk opfølgning af rapporter, der er udarbejdet under tidligere pastoralråd og siden glemte i en skuffe, forberedelse til år 2000 - og til 1999. Da fylder grundloven - og dermed reli-

gionsfriheden - 150 år. »Det vil være pinligt, hvis katolikkerne ikke bidrager«, mente *Peter Ryom*, der i øvrigt gjorde opmærksom på, at kirkeretten forpligter os til at følge samfundsdebatten på de områder, der er af »katolsk interesse«.

Begge årstal ansporer der til. Biskoppen gav eksempler: New Age, familiespørgsmål, demokrati, Europa...

mj

Valgt til forretningsudvalget for de næste to år

Forud for pastoralrådets møde herskede der spænding om hvem, der stillede op som hhv. moderator og vicemoderator.

Der var 'kun' én kandidat til hver af posterne, nemlig *Erik Schou* og *Poul Wiisbye*. *Erik Schou*, der bor i Hjørring og er menighedsrådsformand

for det nordjydske, betingede sig frikøb for sit arbejde. Bispekontoret vil først rådføre sig, før han siger ja til dette.

Til forretningsudvalget

blev desuden valgt: p. *Hans Christoffersen* OFM.conv., sr. *Laurentia Klaumann*, *Merete Noval*, *Jakob Thomsen* og *Kjeld Holbek*. *Lone Stubkjær*

og *Finn Arvé* er suppleanter. Forretningsudvalget er valgt for to år, dvs. den sidste del af rådets periode.

kk

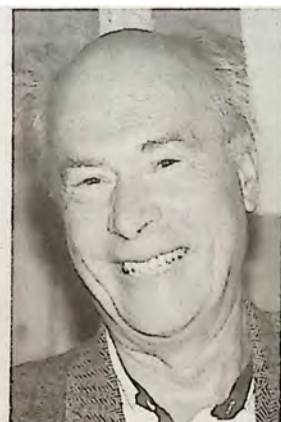
Merete Noval.

Sr. Laurentia Klaumann.

Kjeld Holbek.

Jacob Thomsen.

Pater Hans Christoffersen.

På vej med en ny kurs

På det netop afsluttede pastoralrådsmøde i Øm udtalte den nu afdøde formand *Jan Lange*, at »en epoke er slut og nye kommer til.« Udtalelsen faldt i forbindelse med en omtale af lederskiftet på Pastoral-Centret, hvor pastor *Guido Kreienbühl* efter 29 år og efter eget ønske forlader centret. I »Tema« - en udgivelse fra Pastoral-Centret - siges der i sidste nummer fra 1995, at det »ikke er nogen synkende skude, Guido Kreienbühl forlader. Det er et godt og sødygtigt »skiv«. Den hånd, der i fremtiden skal føre roret må kunne manøvrere også i oprørt sø. Thi: Ét er søkort at forstå, noget andet skib at føre...« *Erling Tiedemann* bliver som bekendt den, der overtager roret.

Det er også et godt og sødygtigt »skiv« *Jan Lange* nu efter 10 år forlader som formand. Der har, når man ser tilbage, været rolige perioder, til tider trak det op til storm; *Jan Lange* har dygtigt formået at føre skibet »Pastoralrådet« sikkert i havn. Biskop *Czeslaw Kozon* betegner det som en præstation, at *Jan Lange* er den formand, der har beklædt posten længst. Han er en lægmand, der føler med kirken, sætter sig ind i tingene og virkelig prøver at opbygge og inspirere, sagde biskoppen på råds-mødet i Øm. En tak skal *Jan Lange* også have for hans trofaste støtte til »katolsk orientering«, for aktivt at støtte en levende platform for meningsudveksling. Efter 10 år er en epoke slut og nye kommer til.

Det gælder også de nye vedtægter, som pastoralrådet nu har fået afstukket fra biskop *Kozon*. En del katolikker, heriblandt pastoralrådsmedlemmer har stillet sig kritisk over for nogle af de nye paragrafer.

Der er ikke valgt ny formand. Biskoppen er ifølge de nye vedtægter formand, og den person vi hidtil har betegnet som formand er nu »moderator«. Biskoppen har flere gange understreget, at moderator og vicemoderator har de samme funktioner som tidligere formand og næstformand.

På pastoralrådets møde var meningerne stærkt delte i dette spørgsmål. Nogle kunne sagtens leve med disse betegnelser, andre fandt ordet »moderator« for udansk. Nogle syntes, det var i orden, at biskoppen havde foretaget ændringerne, når nu kirkeretten siger, at han skal være rådets formand. Han udelukker ikke, at der kan findes bedre udtryk end moderator og vicemoderator; ved fælles drøftelser, kan vi måske finde frem til noget bedre, sagde han. Måske kan læserne hjælpe med.

Der findes imidlertid ikke en officiel kirkeret på dansk. Kirkeretten er skrevet på latin og oversat til en lang række sprog. Frit oversat står der, at rådet skal fungere »under biskoppens autoritet« - på latin »sub auctoritate Episcopi«. På flere sprog bruges udtrykket, at biskoppen »præsiderer«.

Rådet valgte *Erik Schou* som moderator og *Poul Wiisbye* som vicemoderator. De skal sammen med de øvrige valgte i forretningsudvalget være med til at afstikke kursen sammen med biskoppen. *Poul Wiisbye* får i hvert fald en chance for at angive ny retning; Det tidligere forretningsudvalg betegnede han som »avancerede sagsbehandlere for bispekontoret«. Godt arbejde, men det pastorale var ladet for meget i stikken, sagde han. Med det nye forretningsudvalg er der ingen tvivl om, at »skivet« stadig er sødygtigt, og at det bliver muligt at manøvrere det også fremover. At der kan komme oprørt sø, gør ikke noget. *Jan Lange* påpegede i sin afskedstale, at han til tider var uenig med biskoppen; biskoppen svarede hertil, at han aldrig har oplevet *Jan Lange* som illoyal. Det bør være sådan, at pastoralrådets medlemmer også fremover kan være uenige med biskoppen. Illoyal er man først, når man rådgiver om en kurs, som man inderst inde ikke kan stå inde for.

kk

Maria-dyrkelse og Maria-åbenbaringer

Det sker ofte - ikke mindst i maj - at vi katolikker, af protestanter, bliver beskyldt for at tilbede *Maria* (underforstået: som en afgud). Samtidig er nogle i tvivl om, hvorvidt man som katolik kan/skal tro på, at *Maria* åbenbarer sig forskellige steder i verden fx. *Lourdes*, *Fatima* og *Medjugorje*. Andre åbenlyst utroværdige åbenbaringer er blevet fordømt af kirken.

Om det første kan man sige, at vi som katolikker anerkender *Maria* som Guds og Kirkens moder og som mønster og forbillede for Kirken. Hun er den første og største af alle helgener, og er dermed Gud ganske nær, men ikke Gud lig. Derfor ærer vi *Maria* og beder om hendes forbøn for os, og vi tror på, at vi kan komme til *Maria* med vor problemer og sorg, idet *Maria* selv har følt smerten og sorgen.

Vi tilbeder altså ene og alene Gud, men beder om *Marias* forbøn for os hos Gud.

Mariaskikkelsen har således en ganske særlig plads i katolsk trosliv og lære, i forhold til andre helgener.

Angående åbenbaringerne er der følgende at sige: Det er fejlagtigt at tro, at man som katolik er forpligtiget til at tro på åbenbaringerne. Grundlæggende kan man sige, at for de mennesker der har haft en personlig *Maria*-åbenbaring, og for alle der tror på, at det var en autentisk/sandfærdig

åbenbaring, må den naturligvis spille en stor og vigtig rolle.

Det er stort set umuligt, videnskabeligt at bevise en åbenbarings troværdighed.

Kirken efterprøver dog vidnemes troværdighed, men er ellers meget forsigtig med fordømmelser, da en del af åbenbaringerne ofte samler store skarer af tilhængere.

Det andet Vatikankoncil erkendte, at *Mariadyrkelsen* er farvet af tidsmæssige, kulturelle og temperamentsbestemte faktorer, men konciliet advarede imod overdrevelse og umådehold.

Man kan dog sige, at så længe troen på åbenbaringer ikke overskygger Kristus, så må folk tro på dem, som de vil. Den kendte amerikanske professor i teologi *Richard McBrien* udtrykker det således i sit store teologiske opslagsværk, »Katolsk tro gennem to årtusinder«:

»Tilsykekomster, visioner og andre usædvanlige hændelser, der direkte eller indirekte tillægges *Maria*, kan man tro på eller lade være med at tro på. Ingen af dem kan nogensinde betragtes som væsentlige for den kristne tro, hvad enten de er godkendt af den officielle kirke eller ej. Hvis disse fænomener har nogen definitiv autoritet, har de det kun for dem, der direkte og umiddelbart oplever dem.

Ingen undtagen modtage-

ren (eller modtagerne) kan i deres samvittighed være bundet af, hvad der så end meddeles. I hvert fald kan de forskellige indhold (budskaber, direktiver osv.) i sådanne be- givenheder aldrig ligestilles med evangeliet selv, hverken med hensyn til deres autoritet eller med hensyn til den opmærksomhed, de vækker og/eller kræver. Disse indhold må altid måles over for

den kristne tro i dens helhed og må ikke modsige eller være i strid med nogen væsentlig del af denne tro.«

Afsluttende må det pointeres, at det er vigtigt, hvad enten man tillægger bestemte åbenbaringer betydning eller ej, at man respekterer, at der kan være divergerende meninger desangående.

Tony Lundby Hansen

Jovialiteten breder sig

Vi er blevet så »demokratiske« i vort omgangssprog! Du's og på fornavn med alle og enhver - også med vor biskop, vore præster; og det kan være godt, hvis ikke det udarter sig til jovialitet med dens fare for, at vi mister respekten for biskoppens / præstens embede.

Biskoppen / præsterne bør ikke blot være tiltalt og omtalt med deres for- eller efternavn, men også med deres titel. Eksempler: Ikke blot *Czeslaw* eller *Kozon*, men biskop *Czeslaw* eller biskop *Kozon*. Ikke blot *Ebbe* eller *Simonsen*, men pastor *Ebbe* eller pastor *Simonsen*.

Med mindre, selvfølgelig, at ens forhold til biskoppen / præsten er så venskabeligt, at man kan lægge titlerne bort, og da må biskoppen / præsten være indforstået.

I øvrigt er der god tradition for, at en verdenspræst tituleres pastor og en ordenpræst tituleres pater.

Selv om man ikke skulle bryde sig om en præst personlig, så bør man dog omtale og tiltale ham med respekt på grund af hans embede, der jo bygger på et sakramente: præstevielsen.

Nej! Vi skal ikke genoplive den underdanighed, som vi f.eks. møder i *Gregorius Rippe*: Den katolske Kirkes Skønhed (dansk udgave 1866 og 1895); men en tilbagevenden til et decorum udi adfærd, tiltale og omtale er stærkt tiltrængt just nu, hvor det »frie« omgangssprog florerer med alle dets skadelige følgevirkninger, hvoraf tab af respekten for biskoppens / præstens embede er en af dem.

Stig Rolvsen

Biskoppen kan ikke være formand

Som bekendt har biskop *Kozon* i relation til Pastoralrådet afskaffet det hæderkronede danske ord formand og erstattet det med et fremmedord, moderator, der på tysk betyder ordstyrer (på en generalforsamling).

Biskoppen kan ikke selv

kalde sig formand, for han er jo biskop i forvejen, og denne titel har i sig selv et indhold.

En formand for en hvilken som helst forening i Danmark er en person, der påtager sig en daglig administrativ byrde, og der går ikke en dag, hvor en formand ikke er beskæfti-

get med at tage stilling på foreningens vegne. Denne situation har sikkert også indtil nu været gældende for Pastoralrådets formand og næstformand, og i den forbindelse forstår jeg ikke, at man ikke har oprettet et særligt sekretariat for Pastoralrådet med kontorphonale og et skrivebord, som formanden kunne benytte sig af, samt diæter, som jo ville effektivisere arbejdet i og for Pastoralrådet.

Når nu biskop *Kozon* præsiderer over Pastoralrådet - hvad biskoppen altid har gjort

i kraft af sit embede - og han ikke kan kalde sig formand, hvor skal så den daglige administrative byrde ligge? Hos moderator kan den ikke ligge, da denne kun skal være ordstyrer i en forsamling. Hos biskoppen kan den heller ikke ligge, da titlen biskop er mere vidtrækkende!

Jeg foreslår, at man beholder ordet »formand« og som hidtil tillægger denne titel den byrde, at repræsentere Pastoralrådet dagligt!

Hans Thams Clausen

Tak til Børge Mannov

Din beslutning om at træde ud af Pastoralrådet er en logisk konsekvens af din holdning og dermed din reaktion på de seneste begivenheder inden for den katolske kirke i Danmark.

Jeg føler trang til at sige tak for din indsats for demokrati- et inden for kirken. Du har haft mandsmod og hjerte til at kæmpe for det, du syntes, var rigtigt, også selv om du syntes, du stod til øretæver hos en vis fløj.

Du skal vide, at du står ikke alene med dine meninger - dét har jeg ladet dig vide privat;

nu vover jeg mig frem offentligt, for det skylder jeg dig i taknemmelighed over, at du har givet udtryk for en smerte og frustration, som jeg selv har følt, og mange med mig.

Det er jo bare sådan, at kirken melder man sig ikke ud af, som man melder sig ud af en forening. Vi elsker den jo, kirken, selv om der var mange ting, man godt kunne ønske sig anderledes.

Tak for din indsats, Børge. Jeg tror, trods alt, ikke den har været forgæves.

Eva Guldager

RECEPTION

I anledning af Gert Ryom-Hansens 25 års jubilæum som skoleleder på Skt. Mariæ Skole i Aalborg indbydes hermed til reception på skolen, Valdemarsgade 14 / Kastetvej 1, Aalborg

fredag, den 16. august 1996 kl. 14-17.

Bent Wenstrup
Bestyrelsesformand

I påsken 1975 blev 800 katekumener optaget i Frankrig gennem Katekumenatet. Tyve år senere, i påsken 1996, havde den katolske kirke i Frankrig 12.000 katekumener på troens og omvendelsens vej, hvoraf 4.000 blev optaget i kirkens fulde fællesskab. Hvorfor kommer den katolske kirke i Danmark ikke igang med denne proces og med udviklingen af troens pligt, spørger franciskaneren Charles McCarthy i dette debatindlæg, som er et svar på p. Stephens Holms artikel i forrige nummer af »katolsk orientering«

Optagelse i kirkens fællesskab er mere end undervisning

Af Charles McCarthy OFM Conv.

En stor tak skal siges til Stephen Holm for hans videreførelse af debatten om katekumenat/VIK, en debat, der har stået på i hvert af k.o.'s numre siden februar. Stephens opfordring til at afklare katekumenatets/VIKs ordforråd er noget som vi, der er involveret i VIK-processens udvikling i Roskilde, sætter stor pris på. Men Stephen, slap lidt af med at fornærme de nyoptagne medlemmers forsæt om deres pligt efter deres optagelse. Du træder alt for langt ud over pastorale og menneskelige grænser, når du skriver »Lad os nu se!«. Selv apostlen Paulus var ikke helt overbevist om sin egen trosligt og gav derfor en kraftig advarsel til de modne i troen - til hvilken gruppe du sandsynligvis regner dig selv - om ikke at bringe skam over eller fornærme de nye midt i blandt os.

Koncillets mening bag katekumenatets genoprettelse

Men, som sagt, tak for din opfordring til at få forklaret vis-

se ord samt betydningen af, at VIK-processen omtales som »pilot-projekt«. Nu først ordforrådet: katekumen el. kandidat, konvertit el. vandrør på troens vej? Det er ikke bare i »Katolsk Minileksikon«, man finder beskrivelsen af katekumenen. Her ville det være mere hensigtsmæssigt at fordybe sig i Det andet Vatikanconcils mening bag katekumenatets genoprettelse, i kirkerettens udarbejdelse af Koncillets intention samt i rubrikkerne i selve dokumentet »Voksnes indførelse i Kristendommen«. (VIK er det romerske ritual, der præciserer, hvordan og hvorledes katekumenatet fejres i dets forskellige trin, perioder, ritualer og variationer - vedtaget af bispekonferencer verden over og nedfældet i kirkeretten.) Minileksikonets beskrivelse af en katekumen er fin nok - men man mangler sandelig en forståelse af katekumenatet, hvis man begrænser dets dybere mening og dets værdi for den lokale - såvel som den universelle kirke ... ved blot at definere hele pro-

cessen med ét teknisk ord, taget ud af dets bestemte sammenhæng. Jeg synes ikke, at det er minileksikonets hensigt eller ansvar at begrænse kirkens pastoralliturgiske indhold - og ej heller begrænse den åndelige vejledning, som kirken er pligtig til at give, og »de vandrede på troens vej« med rette forventer.

...da vi jo allesammen er på vej

I det pastorale forord - side 13 - til VIK-dokumentet (1974 på latin, udgives senere på dansk) siges: »Ritualet til indførelse i kristendommen... er beregnet for voksne, der, efter at have hørt Kristusmysteriet forkyndt, åbner deres hjerte for Helligånden, bevidst og frit søger den levende Gud og engagerer sig på troens og omvendelsens vej«. Her finder vi ikke henvisning til ordene konvertit eller katekumen, men i stedet hører vi om »voksne«, der har hørt noget nyt, åbnet deres hjerte og frivilligt ønsker at gå videre for at forstå Guds kald. Kunne det mon betyde, at vi, som Paulus, aldrig kan betragte os som helt »konverterede« - men stadig »konverterende«? D.v.s., at ordet »konvertit«, som er almindeligt i brug, i virkeligheden er uden mening for en almindelig kristen. Da vi jo allesammen er på vej.

Ritualets rubrikker fortsætter over de næste 200 sider med at henvende sig til disse voksne, først som kandidater, så katekumener, derefter udvalgte - og til sidst som neophyter (nyfødte). Ordet katekumen hører derfor til dem, der befinder sig på et bestemt trin (el. etape) i katekumenatets ubestemte tidsplan. Kandidater, katekumener, udvalgte og neophyter er først og fremmest, i ordenes egentlige betydning: voksne, der er på vej gennem den proces, der betegnes som »indførelsestiden« (s.15). Under denne såkaldte indførelse prøver man at kommunikere med de søgende voksne gennem forskellige trin (el. etaper) og ritualer (d.v.s. sakramenter og øvrige ceremonier), idet man gør dem bevidste om, at om-

vendelse er en vej - og ikke et øjeblik, og at optagelse i kirkens fællesskab er mere end undervisning, det er noget, der er begyndt længe inden den voksne overhovedet har spurgt nogen om at blive optaget... og dette fortsætter livet igennem.

En del af troens vej

Katekumenatet er derfor en del af »troens vej« - og betegnes som sådan i kirkeretten: »Through instruction and an apprenticeship in the Christian life, catechumens are suitable to be initiated into the mystery of salvation and introduced into the life of faith, liturgy, charity of the people of God and the apostolate« (can. 788:2). Sådan en vej kan ikke være tidsbegrænset og er så krævende gennem hele éns liv (og ikke blot i de øjeblikke, hvor man deltager i katekesemøder), - at hvis man kaldte den konvertitundervisning eller, som Stephen betegner den: et »cirkus« eller et »show«... så ville den miste meget.

I Katekumenatet drejer det sig ikke om at blive »oprykket« til konvertit - thi vi er jo hele tiden på vej, - det drejer sig om at blive voksen i troen. Derfor hører vi ikke dem, der kender noget til Katekumenatet, tale om konvertitter - og sandelig ikke om konvertitundervisning. Hvorfor? Fordi processen har meget mere at gøre med, hvem de søgende er - og hvor de befinder sig på vejen. Måske opfatter de ikke det, de hører, som en indbydelse til at træde ind i Den katolske Kirkes fulde fællesskab, men til at blive forsonet med deres egen gren af det kristne samfund el.- med andre trossamfund. Det er ikke alle, der begynder i Katekumenatet, der bliver optaget og indført.

Mennesker på troens og omvendelsens vej

Man finder masser af mennesker på troens og omvendelsens vej. Nogle er ikke døbt, men kender en del til kristendommen. Andre ikke-døbte er mistænksomme over for

det kristne samfund. For begge disse kategorier af søgende passer Katekumenatet, uden tilpasning.

Der findes atter andre, som er blevet døbt, enten inden for det romersk-katolske eller i et andet kristent samfund - men ikke er blevet kateketiseret (har ikke modtaget katekes, jfr. kirkerettens ovenstående citat om undervisning og læretid = »introduced into the life of faith, liturgy, charity of the people of God and the apostolate«).

Disse søgende, der heller ikke er blevet firmet og aldrig har modtaget kommunion, kaldes kandidater. Men - ulige kandidaterne til dåben - skal disse aldrig betegnes som katekumener, udvalgte eller neophyter. VIK-dokumenterne, der er godkendt til brug i England og USA, fastslår betydningen af denne forskel, men slår lige så klart fast, hvor vigtigt det er, at alle, som ønsker at blive optaget i kirkens fuldstændige fællesskab, skal modtage katekesen:

»As in the case of the catechumens, the preparation of these adults requires a considerable time, during which the faith infused in baptism must grow in them and take deep root through the pastoral formation they receive. A program of training, catechesis suited to their needs, contact with the community of the faithful, and participation in certain liturgical rites are needed in order to strengthen them in the Christian life.« (The Roman Ritual: RCIA, nr. 401 (Liturgical Press, Chicago) 1988, s. 241).

Døbte fra andre kristne samfund

Herudover findes der atter andre, som er blevet døbt og har modtaget katekesen i et andet kristent samfund, men nu gerne vil identificere sig selv med den romersk-katolske kirke. Disse søgende kaldes ligeledes kandidater. Ligesom de, der manglede katekesen, skal disse i ritualerne skelnes fra de ikke-døbte søgende; men også disse, der har deres udspring i et andet kristent trossamfund, har brug for at forklare deres holdning overfor kirkens identitet (d.v.s. kirkens lære, liturgi, sognets liv osv.) og for at identificere sig selv med et levende fællesskab. Ritualerne, som VIK bringer dem, gør utroligt meget for dem på vejen - og hjælper dem til at følge med som fællesskabets medlemmer.

Temmelig morsomt, men misvisende

Stephens betegnelse af katekumenatet som den »stedlige nypraksis« - fordi det var blevet kaldt »pilot-projekt« - er temmelig morsomt. Vel kunne man måske sige, at noget, der officielt er blevet genoprettet for 25 år siden, er nyt... selv

om kirken både i Frankrig og Filippinerne har eksperimenteret med det siden 50-erne, altså godt og vel i 40 år. Men at betegne det herhjemme som den »stedlige nypraksis« kan nemt være misvisende, fordi de genoprettede ritualer rent formelt jo stammer fra den ældgamle kirke. - Men VIK, eller mere præcist: Katekumenatet, betragtes som pilot-projekt i Roskilde - fordi Den nordiske Bispekonference endnu ikke har nedfældet de vedtægter, som kirkeretten foreskriver, og hvor processens ritualer vil blive tilpasset den nordiske kultur og dennes kirkesyn.

Tilladelsen til at komme igang med at udvikle Katekumenatet i Roskilde er blevet givet af biskop Martensen og senere godkendt af biskop Kozon. Hvis det ene eller det andet sogn (muligvis flere?) gerne vil være med til en udvikelse, vil det være en stor hjælp.

Praktiseres i 30 svenske sogne

I nordisk katolsk sammenhæng eksisterer Katekumenatet kun i Roskilde, men det viser sig, at samme proces også bliver praktiseret i 30 svenske sogne inden for statskirken. Forlaget Verbum, der hører til den svenske statskirke, er begyndt at oversætte bøger og andet katekumenatmateriale fra fransk og engelsk - skrevet næsten udelukkende af katolikker. Hvorfor mon svenske protestanter er så vilde med dette »katolske« ritual, mens katolikkerne i Norden stadigvæk ikke gider at gå igang med det, 25 år efter, at dokumenterne er blevet til?

I påsken 1975 blev 800 katekumener optaget i Frankrig gennem Katekumenatet. Tyve år senere, i påsken 1996, havde den katolske kirke i Frankrig 12.000 katekumener på troens og omvendelsens vej, hvoraf 4.000 blev optaget i kirkens fulde fællesskab. Hvorfor kommer den katolske kirke i Danmark ikke igang med denne proces og med udviklingen af troens pligt?

Måske lyder det som noget, der går »ud over det nødvendige«, sådan som Stephen har noteret sig det fra den bemærkning i VIK-ritualets tekst, - men at tilbyde mindre end hvad processen i sin helhed gør - som beskrevet i samme ritual - ville være at vige fra ansvaret over for dem, der søger at forstå Guds Ord i deres liv og beder os om sammen at vandre på omvendelsens vej.

Læserne diskuterer

Vi vil alle gerne høre Guds Ord

I »katolsk orientering«s »Orientering fra sognene« er der nu kommet »Koder for kørestolsbrugere« til stor gavn for kørestolsbrugere. Det ville være fint, hvis det også blev oplyst, om der er teleslynge i kirken. (Cirka 10% af Danmarks befolkning er høre-hæmmede).

Min mand og jeg var i pinsen til to meget smukke messer: pinsedag i Skt. Therese kirke og 2. pinsedag til fir-melse i Skt. Pauls kirke i Taastrup (her blev et af vore oldestebørn firmet). Det var to gode oplevelser, men min mand, der er stærkt hørehæmmet, måtte nøjes med at glæde sig over »de helliges samfund« og sakramenterne. Læsningerne og prædikenerne kunne han ikke høre et ord af. I al-

mindelighed går vi i vores sognekirke, Skt. Ansgars kirke, der har et fremragende teleslyngeanlæg, der vist ikke har været helt billigt. I den nye kirke i Taastrup ville et sådant anlæg skønmæssigt koste en snes tusinde kroner, men efter sigende har kirken (der er meget smuk) kostet en snes millioner. Gid der også var blevet - eller bliver - råd til teleslyngen!

Foreløbig kunne det måske i »Orientering fra sognene« oplyses, om der er teleslynge eller ej i de forskellige kirker.

Ruth Plum

Redaktionen takker for opfordringen. Oplysningen om evt. teleslynge bringes fremover sammen med sognestofet.

Europæiske biskopper ønsker et større europæisk engagement

Wien (KNA) - Kirkerne må bidrage til, at Europa bliver bygget op, mener formanden for De europæiske Bispekonferencers Råd (CCEE), kardinal *Miloslav Vlk*. Europa skal

have sin sjæl igen; det gælder om at forbinde enhed med frihed, sagde han forud for rådets plenarforsamling i Wien. Vlk gjorde opmærksom på, at kirkens engagement i Europa

ikke drejer sig om at få magt, men om at være et sennepskom.

Der er ikke tale om noget konkordat mellem kirken og EU, sagde formanden for den

tyske bispekonference, biskop *Karl Lehmann*, til pressen. Der er en del stater, der på ingen måde er interesserede i, at kirkelige spørgsmål forelægges til et EU-plan, fortsatte han. Men det er i den katolske kirkes interesse, at kirkens betydning er rodfæstet i Maastricht II-traktaten. Lehmann påpegede, at kirken ifølge den nuværende praksis ikke officielt konsulteres i aktuelle EU-spørgsmål. Han advarede imod kun at opfatte kirkens rolle som interessebestemt lobbyisme; det drejer sig i langt højere grad om at indse, at kirken har til opgave

at gøre en indsats for »mennekenes vel«.

De kristne kirker i Europa må etablere et åndeligt netværk, og det må til stadighed udbygges, udtalte formanden for den østrigske bispekonference, biskop *Johann Weber*. I denne henseende er plenarforsamlingen i CCEE et led i forberedelse til det store, økumeniske møde for hele Europa, der finder sted i Graz i juni 1997, og hvor hovedtema er »forsoning«, fortsatte han.

Hertil bemærkede kardinal Vlk, at der har været megen skuffelse efter de politiske omvæltninger i Østeuropa, og at den økumeniske bevægelse i de lande, hvor kommunismen herskede, har udviklet sig helt anderledes end i Vesten. Økumeniske kontakter fandtes stort set kun på sogneplan, fordi magthaverne ikke brød sig om, at kirkernes ledelser havde kontakt med hinanden, forklarede han.

Det hellige års åndelige indhold

Vatikanet (KNA) - Efter pave *Johannes Paul II's* opfattelse, må massemedierne ikke følge forberedelserne til det hellige år 2000 ved blot at fokusere på de ydre begivenheder, men lægge mere vægt på jubilæets åndelige indhold.

Styret med jubilæet er at bekræfte de kristne af i dag

i deres tro på Kristus, at støtte deres håb på et evigt liv og på ny at levendegøre næstekærligheden, sagde paven ved en audiens for medlemmerne af det hellige års centrale forberedelseskomité.

De kristne må sørge for, at verdensoffentligheden bliver klar over jubilæets åndelige

karakter, og det er mediernes opgave at skabe et klima om det hellige år i lighed med det, medierne skabte ved Det andet Vatikankoncil.

Dengang stod konciliet ikke blot i centrum for massemediernes interesse, men skabte forventninger og håb hos datidens mennesker.

Italiensk avis:

Abbé Pierre offer for international zionistisk inspireret pressekampagne

Milano (KNA) - *Abbé Pierre* føler sig som offer for en pressekampagne der er inspireret af en international, zionistisk lobby. Det siger den 83-årige præst til det italienske dagblad »Corriere della sera«.

Massemediernes pres og deres koncentrerede og fantasifulde kampagner er anledning til, at han for en tid har forladt Frankrig, hvilket han betegner som meget ubehageligt. »De hjemløses fader« giver udtryk for, at han er overbevist om, at de franske jour-

nalister ikke har gennemlæst hans brev til vennen Roger Garaudy; de har bare plukket nogle sætninger ud og fortolket dem sådan, at de passede til deres teori. »Hvis den franske kirke havde interverneret og censureret, havde den gjort det som følge af mediekampagnen«, udtaler *Abbé Pierre*.

Bølge af forargelse

Den gamle præst har i tre uger opholdt sig i benediktinerklosteret Praglia i nærheden af Padova, rejste via Milano til Paris og derfra til Schweiz, hvor

han har trukket sig tilbage for en tre ugers periode.

En bølge af forargelse rejste sig, da *Abbé Pierre* i foråret billigede en omstridt bog af den franske forfatter *Roger Garaudy*. I »Den israelske politik grundlæggelsesmyter« kritiseres »dogmet om de seks millioner jøder, der blev udslettet af nazisterne. Bogen tager afstand fra »shoah-business« - kommerciel og propagandistisk udnyttelse af de rædsler, jøderne har været igennem - og den dermed forbundne »zionisti-

ske mytologi«. Senere har *Abbé Pierre* til dels taget afstand fra Garaudys bog, men har tilsagt ham sin støtte, »indtil nogen påviser de fejl, han har begået«.

I begyndelsen af maj blev *Abbé Pierre* ekskluderet af Det internationale Selskab til Bekæmpelse af Racisme og Antisemitisme (LICRA), hvor han var æresmedlem. Også Emmaus-fællesskabet, som han selv har grundlagt, og den franske bispekonference har taget afstand fra ham.

En stor del af verdens befolkning vil samle sig i storbyer

Bonn (KNA) - FN forventer, at en stor del af verdens befolkning vil samle sig i byerne. Om 10 år vil 3,3 milliarder - godt halvdelen af de omkring 6,95 milliarder menne-

sker, der ventes at være til den tid - være byboer, hedder det i en rapport. 90% af denne udvikling finder sted i udviklingslandene. Det fremgår endvidere, at antallet af stor-

byer med over en million indbyggere vil stige. I dag er der 280 sådanne byer; i år 2015 vil der være dobbelt så mange, og de vil befinde sig i udviklingslandene.

Ifølge vurderingen i rapporten er denne udvikling uundgåelig, men den er ikke udelukkende negativ. Familieplanlægning, sundhedsprogrammer og uddannelse kan organiseres bedre i storbyer end i udviklingslandenes landdistrikter, understreger *Corinna Kuhl* fra FN's befolkningsfond.

5,8 mia. mennesker

På den anden side er der risiko for, at forvaltningsinstanser i byerne overbelastes, at mængden af miljøskadelige stoffer vil vokse og at det sociale sikkerhedsnet, som storfamilien og landsbyfællesskaber udgør, vil falde fra hinanden.

Uddannelse, arbejdspladser, sundhed og familieplanlægning er nødvendige forudsætninger for, at overgangen til en verden præget af byer skal kunne forløbe godt, udtaler *Kuhl*.

Først og fremmest må piger og kvinder have bedre muligheder for at uddanne sig, dødeligheden blandt mødre må nedbringes og alle hindringer for familieplanlægning må ryddes af vejen. *Kuhl* betegner FN-konferencen i Istanbul, »Habitat II«, som afgørende for en sådan udvikling.

Det ser ud til, at verdens befolkning fortsætter sin vækst i uforandret hast. I 1995 voksede den med 86 millioner og er nu på 5,8 milliarder. FN forventer, at udviklingen fortsætter, og at der i år 2015 vil være mellem 7,1 og 7,8 milliarder mennesker på jorden.

Pavens retningslinier for økumeni skal følges

Warszawa (KNA) - Generalsekretæren for Det lutherske Verdensforbund, *Ismael Noko*, har opfordret den katolske kirke i Østeuropa til at rette sig efter pave *Johannes Paul II's* retningslinier for økumeni. Det ville forbedre de økumeniske relationer i det tidligere Sovjetunion og i hele Østeuropa, sagde *Noko* i Warszawa ved afslutningen af sin rejse i Polen, og tilføjede,

at den lutherske kirke i denne proces kan spille en formidende rolle. Som mindretalskirke kan den vise tolerance og evne til at dele pladsen med andre folk og religioner.

I Polen har *Noko* arbejdet for en tæt kontakt til den katolske kirke, som 90% af befolkningen tilhører. Luthernerne har kun 90.000 medlemmer i Polen.

Tridentinsk messe-feber raser i New York

Spændingerne mellem traditionelle og liberale katolikker i USA kulminerede for nylig, da debatten om den stigende hyppighed af tridentinske messer i amerikanske kirker nåede sit højdepunkt.

Den 12. maj anslås 4.000 mennesker at have deltaget i den første tridentinske messe i St. Patricks katedral i New York i 25 år. Messen var annonceret vidt og bredt.

Messen, der varede 2 1/2 time - den var et tilløbsstykke, så deltagerne måtte stå helt ude på Fifth Avenue - var godkendt af kardinal *John O'Connor*, ærkebiskop af New York, som i sin prædiken støttede den tridentinske messe.

I New York har man i følge *Catholic Herald* overvejet, om det er udtryk for, at den kirkelige ledelse er villig til at lytte til de traditionalistiske katolikker i Amerika, som i stigende grad udnytter pave *Johannes Paul II's* autorisation (1984) af den tridentinske messe.

En talsmand for ærkebispedømmet New York udtalte for nylig, at kardinal *O'Connor* ikke favoriserer den tridentinske messe, selv om han har tilladt at fejre denne messe i ærkebispedømmet.

Messen i katedralen den 12. maj var arrangeret af den ultrakonservative gruppe »Christi fidelis« og blev celebreret af kardinal *Alfons Stickler*, der tidligere var chef

for Vatikanets bibliotek og arkiv. *Fr. John Perricone*, medarrangør af messen og talsmand for »Christi fidelis« gav udtryk for et meget tydeligt modsætningsforhold mellem tilhængere af den gamle latinske messe og tilhængere af den efterkoncilære ritus. Han henviste iøvrigt til igangværende holdningsændringer, idet de unge i stigende grad tilslutter sig den tridentinske messe.

»Christi fidelis« var for kort tid siden vært for et forum »Katolikker og den verdslige stat«. *New York Times* beskrev dette forum som et stiltiende krav om en explicit katolsk stat.

50.000 - 70.000 katolikker besøger hver uge tridentinske messer, mens 30 mill. går ind for den efterkoncilære ritus.

Den amerikanske bispekonference benægter, at der er noget som helst tegn på, at den tridentinske messe er blevet mere populær i de seneste år og at især de unge går ind for denne ritus.

Talsmanden for bispekonferencens liturgikommission antydede for nylig, at mens den tridentinske messe i begyndelsen synes at være populær, når den introduceres i sognene, så aftager dens tiltrækning efterhånden. Han indrømmede, at der var utilfredshed med den nuværende messe, og at der endnu var meget, der skulle gøres for at højne kvaliteten.

Den katolske kirke i Danmark Ansgarstiftelsen

Regnskab for 1995 og udkast til budget 1997

Rekapitulation

	Regnsk. 95	Budget 95	Budget 96	Budget 97 (forslag)
Indtægter:				
1. Kirkebidragsordning	5.308.423	5.200.000	5.395.000	5.400.000
2. Tilskud fra indlandet	4.620.431	2.739.000	4.131.000	5.000.000
3. Tilskud fra udlandet	3.881.172	3.930.000	3.930.000	3.800.000
4. Administrationshonorarer af legater og fonde	70.520	68.000	68.000	26.000
5. Ejendommenes drift	3.031.116	3.284.000	3.900.000	2.894.340
6. Renteindtægter	2.885.084	2.077.000	2.450.000	2.886.000
Ordinære indtægter i alt	19.796.746	17.298.000	19.874.000	20.006.340
Udgifter:				
7. Fællesadministration	4.778.865	4.841.000	4.881.000	4.863.000
8. Præster	5.693.937	6.372.000	6.398.000	6.396.000
9. Tilskud til menighederne	4.613.914	4.630.000	4.353.000	4.411.250
9a. Kirkebidragsordningens udg.				385.000
10. Institutioner: - i alt	2.061.484	2.944.000	2.025.000	1.801.000
Pastoralcentret	0	770.000	0	0
Danm. unge Katolikker	470.000	470.000	0	0
Landskons. DUK	218.553	0	260.000	260.000
Caritas	150.000	150.000	150.000	150.000
»katolsk orientering«	842.063	1.170.000	1.100.000	841.000
Skt. Andreas bibliotek	309.009	309.000	315.000	350.000
Niels Steensens bibliotek	71.859	75.000	200.000	200.000
11. Lejre og kursussteder - i alt	178.154	288.000	283.000	233.000
Magleås	87.509	225.000	200.000	150.000
Ømborgen	91.673	65.000	85.000	85.000
Myretuen	-1.028	-2.000	-2.000	-2.000
12. Rabatter: - i alt	300.230	325.000	325.000	325.000
Magleås - kat. arrangem.	138.502	155.000	155.000	155.000
Øm - kat. arrangem.	161.728	170.000	170.000	170.000
13. Råd, udvalg og kommissioner	353.884	335.000	361.000	309.000
14. Pastoralassistenter	479.000	553.000	567.000	550.000
15. Præstestuderende	-79.242	150.000	150.000	150.000
16. Andre pastorale udgifter	100.263	135.000	135.000	90.000
17. Diverse tilskud	900.580	964.000	914.000	99.000
18. Istands. af bygninger m.v.	73.204	250.000	300.000	100.000
19. Uforudsete udgifter				294.090
Ordinære udgifter i alt	19.454.273	21.787.000	20.692.000	20.006.340
Resultat af ordinær drift	342.473	-4.489.000	-818.000	0
Resultat af særlige indt./udg.	710.363	1.300.000	538.000	0
Resultat af projekter	-73.302	0	0	0
Resultat i alt	979.534	-3.189.000	-280.000	0

Fasteaktionen i år gav i Danmark et rekord-beløb på 1,042 mio kr. Det er 50.000 kr. mere end sidste år. Sundhedsprojektet i Quico hos Peter Tantholdt Hansens indianere støttes blandt andet af årets fasteaktion. Billedet er fra Quico foran kirken. Pater Peter tager video af en fjerceremoni.

Pastoralrådets møde i Øm 8. og 9. juni

Det koster 20 millioner kr. at drive bispedømmet

Ingen debat om regnskab og budget i rådet

Er bispedømmets regnskab og budget for godt udarbejdet eller har pastoralrådet ikke den store interesse i at se på tal? Det kan i hvert fald konstateres, at der er en himmelræbende forskel i de mange kræfter flere medlemmer fra det tidligere forretningsudvalg og fra pastoralrådet har brugt de seneste to år i spørgsmålet om, hvem der skal have indstillingsret af budget og regnskab til biskoppen: Økonomisk Råd eller Pastoralrådet. Debatten om bispedømmets tal blev i hvert fald væk.

Regnskab og budget

Det fremgår af regnskabet for 1995, at der er et overskud på 979.534 kr. For 1996 påregnes allerede nu et 'mindre' underskud på 280.000 kr., medens der for 1997 er balance mellem udgifter og indtægter.

Det forventes, at katolikkerne i Danmark i 1997 giver 5,4 mio. kr. i kirkebidrag, godt 100.000 kr. mere end i 1995. Der er endnu ikke taget højde for de bidragydere, der har meldt sig efter kampagnens start i november.

Videre forventes i 1997 tilskud på 5 mio kr fra indlandet, ca. 350.000 kr. mere end i regnskabet for 1995. Beløbet kommer fra Ansgarfon-

den af 1979 og Messerschmidt og Hustrus fond. Desuden er der tilskud fra Stiftelsen Hoffmanns Minde og fra Tips- og Lottopuljen.

Tilskud fra udlandet er for 1995 på knap 3,9 mio kr og 3,8 mio kr næste år. Pengene er fra diaspora-kommissariatet til præstelønninger.

På udgiftssiden koster fællesadministrationen ca. 4,8 mio kr., udgifter præsterne androg i 1995 5,7 mio. kr., som ventes at stige til 6,4 mio kr. næste år pga. flere præster og løntilpasning.

Under punkt 9 kan man se, at menighedernes andel af kirkebidraget ligger nogen-

lunde konstant på 4,5 mio kr. Bispedømmet modtager pengene og sender dem videre til de enkelte sogne.

Under institutionerne skal bemærkes, at »katolsk orientering« - især takket være læsernes gode bidragsvilje - har fået »bispedømmets udgift til bladvirksomhed« bragt betragteligt ned.

Pastoral-Centret har traditionelt ikke kostet bispedømmet penge igennem årene, men det må formodes, at der fremover må afsættes beløb hertil.

Som det ses af skemaet koster det 20 mio. kr. at drive bispedømmet. *kk*

Præste- Præst vielse i 40 år

Niels Engelbrecht præstevies fredag den 23. august kl 17 i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade.

Niels Engelbrecht har været lærer på Niels Steensens Gymnasium og pastoralrådets næstformand; han har læst bl.a. i Tyskland og i USA. Efter messen er der reception på Niels Steensens Gymnasium.

Biskop Hans L. Martensen kan den 15. august fejre sit 40 års præstebubilæum. Det sker ved en festmesse i Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade kl. 17.

Efter messen er der reception i menighedssalen, hvor alle kan få lejlighed til at lykønske. Biskop Martensen blev præsteviet i Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade.

Ny samarbejdsform for de nordiske Caritas-organisationer forventes

Ved den nordiske bispekonference i marts 1996 drøftede de nordiske landes biskopper Nordisk Katolsk Udviklingshjælp (NKU)s fremtid, og i et brev til de nordiske landes Caritasorganisationer refererede bispekonferencens formand konferencens overvejelser om at nedlægge NKU, men fortsat sikre et samarbejde mellem de nordiske landes Caritasorganisationer.

Når en nedlæggelse af NKU kommer på tale, skyldes det bl.a., at fasteaktionen i Norge og Sverige er så tæt forbundet med statslige tilskud, at NKUs samarbejdsprincipper ikke har kunnet fastholdes eller gennemføres.

Repræsentanter fra de nordiske landes Caritasorganisationer har på et møde i Åbo, Finland den 7.-9. juni drøftet biskoppernes henvendelse og har tilsendt den nordiske bispekonference følgende indstilling:

NKU bør nedlægges, og

hvert enkelt land iværksætter og gennemfører sin egen fasteaktion.

De små Caritasorganisationer i Finland og i Island skal sikres hjælp, og Caritas Finland vil fremtidig samarbejde med Caritas Sverige og Caritas Island med Caritas Danmark.

Det anbefales, at 10%-projekterne fortsætter. Det drejer sig om små, katolske projekter, som andre hjælpeorganisationer ikke yder støtte til. Hvert lands Caritasorganisation reserverer 10% af det indsamlede beløb til disse projekter, og hvis et land ikke har sådanne projekter, kan beløbet overføres til andre landes Caritasorganisation, der har projekter af denne type.

Mødes én gang årligt

De nordiske Caritasorganisationer vil fortsat mødes én gang årligt, og man anbefaler, at der fortsat blandt de nordiske biskopper er én, der på bispekonferencen repræsen-

terer dem.

Man foreslår, at den nye samarbejdsform får navnet »Nordic Caritas Conference« (NCC), og NCC vil på sit årlige møde drøfte emner af fælles interesse, f.eks.: De enkelte landes fasteaktion, samarbejdet med Caritas Internationalis og Caritas Europa m.v.

I en overgangsperiode vil der fortsat være projekter, der indsendes til NKU. Disse projekter, vil blive ekspederet af Caritas Danmark eller evt. videresendt til de andre nordiske landes Caritasorganisationer.

Åbo-mødets indstilling vil blive drøftet på den nordiske bispekonference i efteråret 1996, men eftersom indstillingen svarer nøje til biskoppernes overvejelser, må det forventes, at NKU bliver nedlagt og at der etableres et caritativt samarbejde i de nordiske lande, som vil få navnet Den nordiske Caritaskonference.

Carly Majholm

Indsamling til Vietnam

Fem dollars og en cykel kan redde et barns skolegang

Fem dollars om måneden og en cykel at køre på. Det kan redde et barns skolegang i Go Thi, et fattigt landdistrikt i Vietnam. De fleste familier er fattige og har knebent råd til at sende børnene i skole. Lykkes det alligevel, er en skolevej på 6-11 km. lige lovlig lang for et barn, der må tilbagelægge den til fods.

»Børn har brug for uddannelse«, skriver sognepræsten i Go Thi, pater *André Huynh-*

Thanh-Khuong, til Caritas Danmark. »Ved hjælp af uddannelse kan de komme ud af den permanente fattigdom i familien. De kan blive nyttige borgere, være til nytte i familien og i det kristne samfund i menigheden.«

Det drejer sig om 200 børn

Den katolske menighed i Go Thi tæller 3.500 mennesker, heraf mange børn i skolealder-

ren. 200 børn i alderen 7-14 år har problemer med at komme i skole og har ikke mulighed for at fortsætte på gymnasiet, med mindre de får hjælp.

Fem dollars om måneden svarer til knap en krone om dagen, og en cykel koster et par hundrede kroner. Hjælp til børnene i Go Thi kan sendes til Caritas Danmark, giro 404-3979, mærket »skolebørn i Vietnam«.

mj

Ved hjælp af uddannelse kan børnene komme ud af en ellers permanent fattigdom. Den katolske menighed i Go Thi tæller 3.500 mennesker, hvoraf mange er børn i skolealderen.

For små penge kan man gøre meget i Vietnam. Børnenes skolevej er fra 6 til 11 km lige lovlig langt for et barn, der må tilbagelægge den til fods.

Jeg tilmelder mig bispedømmets kirkebidragsordning

Kryds *Jeg ønsker at betale:*

- 50 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 100 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 150 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 200 kr. pr. rate i 8 rater pr. år
 Andet beløb: _____ pr. rate (max 8 rater pr. år)

Som året skrider frem, er der kun mulighed for at melde sig til et tilsvarende mindre antal rater i 1996. Næste år kan man så betale over de 8 rater.

Ovenstående aftale kan til enhver tid opsiges af bidragyderen

Jeg ønsker uforbindende at få en 10-årskontrakt tilsendt

Fornavn(e) _____ Efternavn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Blanketten indsendes til: Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon: 33 11 60 80 mellem kl. 9.00 - 16.00 mandag til fredag.

Kardinal i Vietnam håber på politisk åbning efter partikongres

En politisk åbning kan få positive konsekvenser for den katolske kirkes uddannelsesområde

Hanoi (KNA) - Hanois ærkebiskop, kardinal *Paul Joseph Pham Dinh Tung*, har udtrykt håb om en politisk åbning i Vietnam efter partikongressen i juni og juli.

Til KNA oplyste kardinalen, at der er mange intellektuelle, der er konverteret til den katolske kirke, fordi de efter det ideologiske sammenbrud i Øst- og Mellemuropa til en vis grad er blevet skuffede. Kommunisterne har lovet meget, som de ikke har holdt. En politisk åbning kunne efter en succesrig økonomisk åbning muliggøres ved at vælge yngre partimedlemmer ind i partiledelsen og fravælge de ældre.

En åbning efter partikongressen kunne ifølge kardinalen få positive konsekvenser for den katolske kirkes uddannelsesområde. Man savnede ganske vist uddannet

lærpersonale, idet hele uddannelsesområdet hidtil havde været en statsopgave. En tilbagegivelse af de kirkelige ejendomme, som blev konfiskeret ved kommunisternes magtovertagelse, kunne endnu ikke forventes.

Endelig gav kardinalen udtryk for optimisme for et kommende pavebesøg i Vietnam.

Unge konverterer

Efter kardinalens oplysninger er der mange konversioner blandt unge, og der er i Vietnam mange præstekald. Alene i ærkebispedømmet Hanoi uddannes ca. 60 præstestuderende, men man er nu som før ikke nået til enighed om bispseudnævnelserne i Vietnam.

Det var dog positivt at bemærke sig, at der ikke blandt de politiske fanger i Vietnam

findes katolikker, som af samvittighedsgrunde har mistet deres frihed. Der findes fortsat bureaukratiske forhindringer for offentliggørelsen af kirkens kvartalsblad i Vietnam, skønt bladet blev godkendt for flere måneder siden af Premierminister *Vo Van Kiet*.

Hanois ærkebiskop var især glad for, at pave *Johannes Paul II* har indkaldt til en Asien-synode inden år 2000 og han ville se frem til før synoden i Vietnam at få besøg af synodesekretær, kardinal *Jan Schotte*.

10% af Vietnams ca. 8 millioner indbyggere er katolikker. Forfatningen sikrer religionsfrihed. Der er i alt seks præsteseminarier i landet, men at indtræde i disse kræver mange formaliteter. Hidtil har det kun været få, der har kunnet studere i Rom.

Nye forfølgelser af kristne i Kina

Biskopper, præster og lægfolk arresteret, processioner og valfarter forbydes

Paris (KNA) - I den kinesiske provins Hebei er det kommet til nye forfølgelser af landets unerede katolikker.

Ifølge den kirkelige informationstjeneste »Eglises d'Asie«, som udkommer i Paris, blev alle de processioner, som plejer at finde sted i april og maj, forbudt. Forbudet gjaldt især en procession til den tidligere biskop af Boading, *Peter-Joseph Fan Xueyans* grav. Biskoppen døde i fængsel i 1992.

Ligeledes ramte forbudet Maria-processionerne i Donglu. De troende, som

trodsede forbudet og samlede ved biskoppens grav, er blevet forfulgt.

I husarrest

I slutningen af marts blev biskoppen af Boading, *Jakob Su Zhemin*, dennes hjælpebiskop *Franz An Shuxin* og adskillige præster og kirkelige lægfolk arresteret. I maj måned blev alle præster i provinsens katolske landsbyer holdt i husarrest.

Det nye massive politiopbud er ifølge »Eglises d'Asie« beordret af de lokale statslige religionskontorer.

Myndighederne udgav den 23. april et dekret, hvor alle valfarter i provinsen blev forbudt, da de var ulovlige og til fare for samfundets stabilitet.

I Kina kan kun medlemmer af den i 1957 grundlagte »Kinesiske katolske patriotiske Forening« frit udøve deres tro. Medlemmerne af undergrundskirken, der er romersk katolsk, forfølges af myndighederne. Vatikanet har dog på det seneste anerkendt nogle af biskopperne fra den »patriotiske kirke« og der er voksende stemning fra begge sider for at få normaliseret forholdene.

Mulighed for at tage et stykke u-landsbistand i egen hånd!

Eurobarometer er et institut, der tager pulsen på befolkningens holdninger og meninger i EU-landene. På det seneste har der været et rundspørge om holdningen til udviklingsbistand. Det viser sig, at et overvældende flertal gerne vil hjælpe udviklingslandene. I hele EU 83 procent, i Danmark endda 89 procent. Det er opmuntrende! Danmark er også det land, der - målt efter befolkningens størrelse - giver flest penge til bistand.

Det næste spørgsmål var, hvad man anså for det egentlige mål for vores hjælp: 1) mindre fattigdom? 2) økonomisk partnerskab med os? 3) økonomisk selvstændighed? Her er det interessant, at langt over halvdelen (64 procent) mener, at økonomisk uafhængighed bør være målet. I Danmark er det endda 83 procent, der ser dette som målet.

Demæst blev der spurgt, om man mente, at den gængse form for udviklingsbistand har den ønskede effekt. Her tænkes på bistanden fra Verdensbanken eller direkte fra vore regeringer i form af gaver eller lån til u-landenes regeringer. Ofte til projekter, og ofte med krav om en skrap økonomisk politik i modtagerlandene. Svarene på dette spørgsmål afspejler stor skepsis.

Kun 40 procent af EU-landenes befolkninger tror, at denne bistand afhjælper fattigdommen; af danskerne endda kun 29 procent. Endnu svagere er troen på, at den gør u-landene mere selvstændige og uafhængige. Af EU-landenes befolkninger som helhed tror kun 33 procent på det. I Danmark endda kun 27 procent.

Danskerne har et skarpt blik for svaghederne i den gængse udviklingshjælp.

- Vi er klar over, at fattigdom altid har en årsag. Den er aldrig selve sygdommen, men en følge af - et symptom på - dybereliggende mangler og syge sammenhænge. Det er her, der skal sættes ind.

- Hjælpen gives oftest hen over hovedet på fattige mennesker. Den er ikke tæt nok på de mennesker, det drejer sig om.

- Gavebistand specielt risikerer at gøre mennesker endnu mere afhængige, end de er i forvejen. Den menneskelige værdighed skal altid sættes højt. Almisser tilgodeser den ikke. (Her tænkes selvfølgelig ikke på katastrofahjælp eller akut nødhjælp. Den kan være nødvendig, selv i vor rige del af verden, f.eks. efter oversvømmelser o.l.).

- De fattige er i bund og grund lige så initiativrige som vi andre, hvis de bare får en

chance for at komme i gang. Derfor vokser den overbevisning, at låne-finansieret bistand er vejen frem. Men vel at mærke en lånebistand, som er tæt på de fattige, og som fattige kan bære. Vi glemmer tit, at ordet »kredit« kommer af »credo«: »jeg tror på dig« - og derfor vil jeg gerne hjælpe dig. Det er ofte kommet til at betyde: »jeg vil gerne tjene på dig«. Skal »kreditværdighed« alene afhænge af den økonomiske sikkerhed, man kan stille med? Erfaringen viser ofte det stik modsatte!

Det er tanker som disse, der breder sig. Herhjemme har de ført til oprettelsen af Andelskassen OIKOS. Den driver almindelig bankvirksomhed. Men der er tre ting, som gør OIKOS til et helt specielt pengeinstitut.

For det første andelsprincippet, som jo bygger på tanken om indbyrdes solidaritet mellem andelshaverne (alle har 1 stemme ved beslutningerne, uanset om man har købt 1 eller 100 andele - en andel koster iverd kun 1.000 kr.). Dette princip har OIKOS til fælles med andre andelsforetagender.

For det andet går så meget som muligt af andelskapitalen samt overskuddet på bankvirksomheden til de mest fattige lande, specielt den tredje verden, i form af

meget billige lån til fattige menneskers egne erhvervsinitiativer. Det er hele meningen med OIKOS.

For det tredje kan alle brugere af OIKOS indsætte penge uden at forlange renter. Det betyder ofte ikke så meget for den enkelte indskyder, når skattevæsenet tager en stor del af renterne.

Men for OIKOS betyder det en gevaldig styrkelse af mulighederne for at hjælpe mennesker i fattige lande.

Da næsten alle har brug for en bankforbindelse, har de altså alle med OIKOS samtidig en mulighed for at tage et stykke effektiv u-landshjælp i egen hånd.

OIKOS giver gerne nærmere information. F.eks. om sikkerheden for pengene, om hvordan pengene »arbejder« i de fattige lande (foreløbig 2,1 millioner), om betingelserne for ind- og udlån, og om OIKOS' regnskab.

Ring, skriv eller fax til: Andelskassen OIKOS (hverdag kl. 10-14 samt torsdag 16-18), Brogade 26 C, 8850 Bjerringbro. Tlf. 86 68 23 33. Fax 86 68 23 34.

Anton Dekkers,
fmd. for OIKOS' repræsentantskab

Annoncér
i
»katolsk orientering«

Økumenisk højskoleuge

Hvor bliver det menneskelige af?
28. juli '96 kl. 19 - 3. august kl. 10.

Pris: eneværelse kr. 2.250,- og dobbeltværelse kr. 1.950,-.

Både den verdensfjerne nyreligiøsitet og den livsfjerne tilbedelse af succes og materiel lykke er en konstant udfordring til livet som menneske i dag. Højskoleugen vil på forskellig måde pejle sig ind på emnet: Hvor bliver det menneskelige af? Det spændende er, hvorledes de forskellige kirkelige traditioner kan give forskellige indfaldsvinkler.

Oplæg ved billedkunstneren Adi Holzer, medlem af Århus Amtsråd, stud.theol. Lone Hindø, højskolelærer Peter Johannes Schjødt, Vallekilde Højskole, fhv. amtsdirektør Haakon Brandt og rektor Bent Hylleberg. Musik ved adjunkt Klaus Munk-Nielsen. Bibelarbejdet bliver tilrettelagt af sr. Hildegard Madsen, Den katolske Kirke, pastor Per Nørgaard, Baptistsamfundet og pastor Palle Dinesen, Folkekirken.

Ledergruppe:

Folkekirken: Palle Dinesen og Astrid Sørensen.
Baptistsamfundet: Bodil Krabbe og Per Nørgaard.
Den katolske kirke: Walter Dalland og Pia Kelly.
Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udarn, telefon 42 81 07 15.

Magleås

Den katolske Kirkes kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød

PENSIONISTUGE

Søndag d. 21.7. kl. 14 - Lørdag d. 27.7. kl. 14.

Pris kr. 1.950,- for enkeltværelse - kr. 1.650,- for dobbeltværelse pr. person.

Fra programmet:

»På pilgrimsfærd til Fatima« - »Hvorfor bliver man frater (broder) i Franciskanerordenen?« - »Skritermålet i dag« - »Ikoner - og træk fra den russisk-ortodokse kirkes traditioner« - »Præstestuderende i USA« - desuden en udflugtsdag.

Tilmelding ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro 428 44 29.

Yderligere oplysninger og program hos:

Centerleder Elin Udarn, Magleås Kursuscenter,
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15.

KALKMALERI - tur

Lørdag/søndag den 28. - 29. september 1996.

- Kl. 10:30: Man mødes i Skt. Ansgars menighedssal, Bredgade 69. Kunsthistorisk indledning til turen ved kunsthistorikeren, mag.art. Bodil Franck.
- Kl. 12:00: Frokost med medbragt mad. Øl og vand kan købes.
- Kl. 13:00: Busafgang til 3 nordsjællandske kirker for at kigge på kalkmalerier. Bussen er på Magleås ca. 17.30 og efter middagen.
- kl. 20:00: Kalkmaleriet som religiøs belæring v/pastor Dietrich Timmermann.

Næste dag efter morgenmad og messe:

- kl. 10:45: Bodil Franck holder en afsluttende forelæsnings.
- Kl. 12:30: Frokost og herefter afrejse.

Ledere: pastor Dietrich Timmermann og Ellen Marie Lebahn.

Pris kr. 350,-. Tilmelding og yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udarn, Magleås kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15. Giro 428 4429/depositum kr. 150,-.

Tillykke

Pater Bodnar C.ss.R fylder 60 år

Pater Julian Bodnar fylder den 20. august 60 år. Pater Bodnar er født i Polen, hvor han som ganske ung indtrådte i Redemptoristordenen. Han kom til Danmark i 1973, hvor han i årenes løb har haft embede i Vordingborg, Nykøbing F. og Næstved.

Siden 1990 har han været knyttet til Skt. Annæ kirke på Amager, senest som præst for polsktalende katolikker i København. I de år, pater Bodnar har haft sin geming her på Amager, har vi lært ham at kende som en omhyggelig sjælesørger og en betydelig prædikant.

Han er højt respekteret for sine evner til samarbejde, og hans venlige og beskedne måde at føre sig frem på i forbindelse med en passende myndighed og autoritet har bevirket, at hans person og hans geming er højt værdsat af alle, som han i embedsmedfør kommer i berøring med.

Foruden sit arbejde for den polske del af menigheden på Amager har han i flere år

været gejstlig protektor for onsdagsklubben (de ældres klub) ved Skt. Annæ kirke. Her nyder han en enestående popularitet, og ikke mindst fra sognets ældre skal der lyde en varm tak for hans aldrig svigtende indsats til gavn for onsdagsklubben. Vi håber

meget, at pater Bodnar endnu i mange år må få tid og kræfter til at varetage opgaven som klubbens protektor.

Jeg vil gerne på hele Skt. Annæ menigheds vegne ønske for dig, pater Bodnar, Guds velsignelse over din fortsatte geming på Amager

og udtrykke vor påskønnelse og vor taknemmelighed for de år, du indtil nu har virket iblandt os.

Vi ønsker dig hjerteligt til lykke med den runde dag og håber, at du vil blive hos os længe endnu.

Niels Randkær

Sognepræst Hans Esmark og Skt. Knuds menighed fik pinselørdag indviet det nyopførte menighedshus i Sct. Knudsgade i Ringsted. Biskop Hans L. Martensen forestod indvielsen. Han sagde bl.a.: Vi kan sammen glæde os over det smukke nye menighedshus. Men et hus er først levende, når mennesker færdes deri. Og hvor mennesker er forsamlet i Herrens navn, der er Han tilstede midt iblandt dem. Foto: Peter Frederiksen.

Professor Olaf Pedersens foredrag, som blev holdt 2. pinsedag ved Academicum Catholicums 100 årsjubilæum

Den videnskabelige praksis viser, at med alt, hvad den menneskelige bevidsthed præsterer under arbejdet, er den orienteret ud over sig selv.

Dens virksomhed er rettet mod noget andet, som vor fornuft - under stor møje og med mange fejltrin - gradvist kan kapere større eller mindre stykker af. Dette grundlæggende forhold kender vi igen fra den kristne tro.

Tro og viden

Af Olaf Pedersen

Endnu i dag er den moderne bevidsthed stadig gennemsyret af Comte's skema for menneskeåndens udvikling gennem 3 stadier, det »teologiske (eller mythologiske)« det »metafysiske« og til sidst det »positive«, hvor kun »positiv viden« direkte relateret til iagttagelige fænomener accepteres. Grelt kommer dette til udtryk i Wienskolen, eller den »logiske positivisme«, der forkaster alle ikke-verificerbare udsagn som blottede for mening og uden sandhedsværdi. Her får naturvidenskaben konsekvent og principielt det sidste ord.

I reaktion herimod findes der mennesker, som for at opretholde »religiøse værdier« helt vil forkaste den naturvidenskabelige tilgang. Det kan dreje sig om bibelske eller dogmatiske fundamentalister, som spiller, hvad de opfatter som åbenbare sandheder, ud mod sådanne videnskabelige resultater, som ikke behager dem. Eller det kan være folk, som p.g.a. deres skepsis over for fornuften forkaster videnskaben for dens rationalisme, og undertiden ligefrem identificerer troen med det ufornuftige. En afart af den er de, som hævder, at videnskaben altid forandrer sig, ikke kun formulerede endegyldige sandheder, og derfor er afmægtig over for de store eksistentielle spørgsmål i tilværelsen.

Andre søger på en eller anden måde at skaffe plads til både tro og viden. Det kan ske på flere måder. Nogle hævder, at tro og videnskab refererer til forskellige verdener, f.eks. den åndelige og den materielle, eller den personlige og den sociale. Verden deles op i adskilte dele. Der er enklaver, som videnskaben ikke har adgang

til, f.eks. livets opståen. Gud bliver til »livets Gud«, medens den døde natur overlades til videnskabelige forklaringer.

Andre hævder, at tro og viden beskæftiger sig med den samme verden, men at de beskriver den i forskellige, dybest set uafhængige spørgsmål, som ikke kan oversættes til hinanden. Der opfattes troende sprog normalt som mere alment, fordi det refererer til flere områder af tilværelsen.

I disse kredse kommer konflikter mellem tro og viden til at spille en fremtrædende rolle i debatten, som dem der opstod omkring Galilei og evolutionsteorien.

Taget under et, er situationen således præget af forvirring. Der er intet overordnet synspunkt, som kan sætte tingene på plads.

Om der en dag kommer et sådant overordnet synspunkt, der bliver alment accepteret, ved jeg ikke, og jeg skal ikke her forsøge at udforme et sådant. Jeg taler også kun om »videnskaben selv«. Jeg vil derimod prøve at vise, at vi kan vinde i hvert fald noget mere indsigt ved at grave lidt dybere i den rent historiske udvikling, som jeg livet igennem har beskæftiget mig med.

Da verden var formet som myter

Her må vi begynde langt tilbage i den periode, da al samtale om verden var formet som myter, d.v.s. historier eller fortællinger om, hvordan talløse guddomme med meget menneskelige personlige egenskaber skaltede og valtede med alle fænomener i både naturens og menneskenes verden. Her i Norden husker vi alle, hvordan torden og lyn forklaredes som resultater af

Thor's køretur med sine bukke hen over himlen. Den slags meteorologiske fænomener sorterede i Hellas under Zeus. Også en menneskelig begivenhed som f.eks. Odysseus' skibbrud havde sin mytologiske forklaring. Hans sultne mandskab havde forgrebet sig på solguden Helios' okser, der vogtedes af hans datter, den langskørte Lapetia. Hun sladrer til sin far, som underretter Zeus, der igen sender Poseidon ud for at straffe de formastelige med storm og bølger.

Denne mytologiske naturbeskrivelse var altomfattende og havde mange fordele. Gudernes forskellige motiver var

velkendte fra menneskets verden. Der var ingen kløft mellem natur og kultur. Myterne benyttede dagligdagens almindelige sprog, for andet havde man ikke. Man kunne fortælle selv børn om, hvordan naturens fænomener blev til, og ofte på en måde, der gav udtryk for megen menneskelig visdom.

Men der var også ulemper. For de regerende guddomme var frie, så man kunde ikke forudsige deres handlinger, selv om man prøvede det med astrologi og anden spådomskunst. Derfor kunne mytologien ikke begrunde de mange regelmæssigheder i naturen, som er forudsætninger for li-

Professor Olaf Pedersen ved ACs jubilæum 2. pinsedag.

vet i det menneskelige samfund.

I mysteriereligionerne søgte man ved mange forskellige ritualer at sikre årtidernes skiften og dyrs og menneskers frugtbarhed. Men ville ikke også vår følge efter vinter i de år, hvor ceremonierne blev dårligt udført eller måske helt udeladt?

Måske var det sådanne spørgsmål, der gav stødet til den store intellektuelle revolution, der begyndte i den græske verden omkring 600 f. Kr. som et led i et almindeligt åndeligt røre over alt i verden, repræsenteret af de store profeter i Israel, Zaratustra i Persien, Buddha i Indien og Konfucius i Kina.

Tankemæssig revolution

Hos grækerne gav denne bevægelse sig udslag i et konsekvent forsøg på at afmytologisere naturbeskrivelsen.

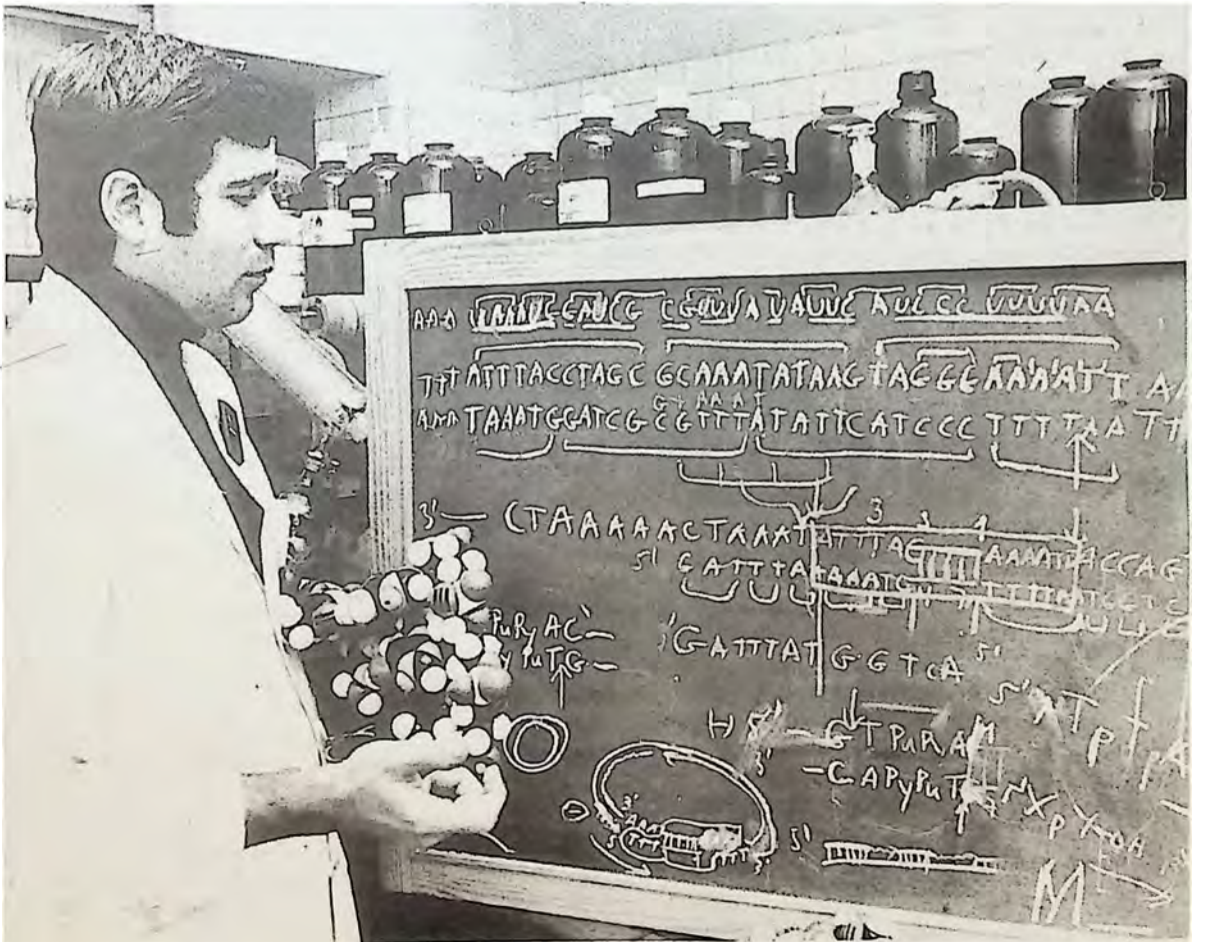
De gamle græske filosoffer - som nogle af os lærte at kende ved filosofikum - tumlede alle med vage forestillinger om, at naturens fænomener ikke fremkaldtes af gudernes

fric viljesbeslutninger. De forekom med en indre nødvendighed takket være naturen selv, og på samme måde hver gang de rette betingelser var til stede.

Der er en beretning hos Herodot, som illustrerer denne tankemæssige revolution. På en af sine mange rejser besøgte han den thessaliske slette, der afvandedes af floden Peneus, som gennem en smal kløft i klipperne løber ud i det Ægæiske hav. Thessalierne var endnu her midt i det 5. årh. uberørte af den nye tankemåde og fortalte derfor, at kløften engang var lavet af guden Poseidon. Men Herodot er den nye tids mand og finder det derfor mere rimeligt at antage, at kløften fremkom takket være et jordskælv.

Dermed er Poseidon forkastet til fordel for en forestilling om, at det ene naturfænomen fremkalder det andet. Her står vi derfor ved begyndelsen til den videnskabelige beskrivelse af universet.

Der er ingen grund til her at følge detaljerne i denne første og største af alle videnskabelige revolutioner. Derimod er der grund til at overveje de enorme sproglige vanskeligheder, denne nye opfattelse måtte kæmpe med og søge at overvinde. Dem kan vi illustrere ved en anden passage hos Herodot, der har iagttaget den årlige Niloversvømmelse i Ægypten. Her nævner han overhovedet ikke den gamle myte om, at det er Nilguden Hapy, som fremkalder oversvømmelsen. I stedet diskuterer han en »møderne« teori om, at vandet stiger i floden, fordi de etesiske nordenvinde om sommeren stemmer vandet op i deltaet og derved spærrer for Nilens løb. Men

denne teori forkaster han, fordi oversvømmelsen også indtræder i de år, da de ctesiske vinde af en eller anden grund ikke blæser.

I stedet knytter han derfor oversvømmelsen til et fænomen, der gentager sig år for år med samme regelmæssighed. Han tillægger derfor solen en særlig evne til at løfte vand, sådan at vandstanden øges, når solen om sommeren stiger højere op på himlen. I vort abstrakte sprog kan vi sige, at Herodot betragter solen som årsag til Niloversvømmelsen.

Men Herodot kendte ikke det abstrakte årsagsbegreb. Han sagde derimod, at solen var oversvømmelsens aitia. Dette ord betød i dagligsproget først og fremmest den skyld, en forbryder pådrager sig takket være sin brøde. Rent bogstaveligt kaldte Herodot altså solen for en forbryder. Da oversvømmelserne gentages år for år, må solen også være en vaneforbryder. Men betænker man, at oversvømmelsen slet ikke er nogen forbrydelse, men tværtimod en velsignelse for hele Ægypten, bliver det klart, at vi her står over for et sammenbrud af dagligsproget.

Naturvidenskaben født i en sproglig krise

Naturvidenskaben blev derfor født i en sproglig krise, hvori et vagt og ukendt begreb om en indre sammenhæng i naturfænomenerne var hjemløs i det etablerede sprog. Det kunne kun antydes ved at benytte et ord, som i daglig tale betød noget andet og som i den nye, videnskabelige discurs kun kunne betragtes som et billede eller metafor.

Men filosofierne blev ved med at sige aitia og glemte efterhånden, at det i grunden kun var en metafor. Latinerne fulgte i samme spor og brugte ordet causa, der jo også stammer fra dagligdagens retssprog, og på dansk kan vi jo også sige, at »lynneslaget var skyld i branden« uden at tænke på, at dette er en mærkværdig brug af ordet skyld.

Det gik talrige andre ord på samme måde. Hele den nye, afmytologiserede naturbeskrivelse blev fuld af sådanne metaforer, som langsomt og takket være vanens magt fik en ny status som abstrakte, »videnskabelige« udtryk for noget, som egentlig ikke kunne siges. De blev grundstammen i det metafysiske vocabulary, som først blev grundigt undersøgt i de aristoteliske skrifter, hvor netop årsagsbegrebet spiller en fundamental rolle. Videnskabens formål er for Aristoteles at finde fænomenernes årsager, herunder den finale årsag eller hensigten med fænomenerne. Den må med, for hvis vi ikke kender den, kan vi ifølge Aristoteles ikke give etikken en videnskabelig ud-

formning; thi om et fænomen er godt eller ondt afhænger af det formål, det ifølge sin natur er bestemt til at virkeliggøre.

Men grækerne fandt også andre veje til at løse den sproglige krise. Vi har ingen grund til at betvivle den enstemmige tradition om pythagoræernes akustiske eksperimenter med en monokord med variabel strenglængde. Halveres strengen, stiger tonen en oktav. Kortes den op til 2/3, stiger tonen en kvint, medens 3/4 giver en kvart.

Denne indsigt i sammenhængen mellem matematiske talforhold og musikalske intervaller demonstrerer, at de eftersøgte indre sammenhænge i naturen ikke nødvendigvis måtte beskrives ved hjælp af uklare metaforer som årsag og virkning. Thi her var der ingen dunkel billedtale. Tværtimod - strenglængden kan uden videre måles, og toneintervallet identificeres af enhver, der har gehør.

Dermed fremtrådte matematikken i en ny rolle - som et middel til erkendelse. Uden matematikkens hjælp havde vi hverken kunnet opnå eller udtrykke denne erkendelse. Det har naturvidenskaben aldrig senere glemt, og det er en vigtig forudsætning for meget af det, der følger nedenfor.

Metaforisk løsning og matematisk løsning

Vi kan nu iagttage to helt forskellige løsninger på den sproglige krise, eller to forskellige indfaldsvinkler til den videnskabelige beskrivelse af de immanente sammenhænge i naturen.

Den første er den metaforiske, der prøver med Aristoteles at beskrive sammenhængen ved metafysiske begreber - årsag og virkning, substans og accidens, form og materie, osv.. Den anden er den matematiske, som prøver at finde sammenhænge ved målinger og udtrykke den i et matematisk sprog.

Gennem tiderne har disse to strømninger kæmpet om magten over naturforskernes sind, og det så længe ud til at den aristoteliske tilgang havde overtaget. Det blev videnskabens formål at finde fænomenernes årsager, og det havde som nævnt at gøre med Aristoteles's ønske om at kunne inddrage etiske spørgsmål i den videnskabelige beskrivelse. Men spørger vi, om det lykkedes, bliver svaret i det store og hele negativt.

Hvorfor falder en sten til jorden? Hos Aristoteles var det fordi den af naturen var tung, d.v.s. havde en indbygget tendens til at søge hen til sit naturlige sted ved verdens centrum. Hos middelalderens skolastikere var det derimod, fordi legemer har en naturlig tendens til at søge sammen med deres lige. Newton forklarede faldbevægelsen som resultat af en almindelig mas-

setiltrækning, der efter en bestemt matematisk lov virker på alle legemer. Og endelig har Einstein i vore dage beskrevet gravitationen som et rent geometrisk fænomen, fremkaldt af at det ikke-euklidiske rum påvirkes af de legemer, det indeholder.

Om det sidste ord dermed er sagt, kan kun fremtiden vise. Sikkert er det, at årsagsforklaringer af faldbevægelsen med tiden har måttet laves om, hvilket tyder på, at årsagsbegrebet måske, når alt kommer til alt ikke er noget godt værktøj for naturforskere.

I den moderne atomfysik er dets utilstrækkelighed da også blevet tydeligt demonstreret, f.eks. ved de radioaktive stoffers henfald: det har vist sig helt umuligt at give nogen grund til at en bestemt Ra-atom skulle disintegrere på noget bestemt tidspunkt. Det kan ske nu eller om en million år, og ingen kan sige hvorfor.

Alt i alt må vi derfor konkludere, at årsagsforestillingen måske har udspillet sin rolle. Hvis det er rigtigt, får det mange konsekvenser, idet vi så også må nyvurdere alle filosofiske slutninger, der gennem tiderne har benyttet årsagsbegrebets værktøj, ikke mindst i teologien.

Her overfor står den matematiske naturbeskrivelse, der ikke taler om fænomenernes årsager, men om de indbyrdes relationer imellem dem, der kan udtrykkes matematisk. Den fejrede allerede i oldtidens bemærkelsesværdige triumfer. Pythagoræernes akustik er allerede nævnt, og Archimedes' statik kan føjes til med dens lære om tyngdepunkter, vægtstangsregler o.m.a.

Senere er stadig flere sådanne matematiske relationer kommet til. Det kan man se i »Gummibiblens« stadigt voksende omfang, med alle dens oplysninger om vægtfylde, smelte- og kogepunkter, ledningsevner og mange, mange andre ting, som optræder som talværdier, man i virkeligheden udtrykker relationer.

En sikker, objektiv og permanent sandhed

Om disse resultater er der to ting at bemærke:

1) De er alle sande i den forstand, at ingen naturvidenskabelig teori og ingen teknisk anvendelse kan tillade sig at ignorere dem. De er videnskabens endegyldige resultater - og de folk tager fejl som hævder, at videnskaben ikke kan nå frem til absolutte sandheder.

2) Deres antal vokser stadigt. Min egen udgave af »Gummibiblen« fra 1938 vejer 1 kg. Den sidste udgave vejer over 5 kg. Mængden af kendte fysiske og kemiske sandheder er altså forøget mindst 5 gange på 50 år.

Her står vi over for noget meget underligt, der nok er værd at lægge mærke til. De fleste andre menneskelige udsagn er upræcise, usikre, tidsbestemte, subjektive, uoprigtige eller simpelt hen løgn. Men det er en sikker, objektiv og permanent sandhed, at f.eks. bly vægtfylde er 11,4 g/kubikcm.

Her vil nogle måske sige: »Ja, hvad så? - for min skyld måtte den gerne være 12.5«. Meningen med sådanne indvendinger er formentlig, at vi kunne være lige lykkelige, hvad enten denne naturkonstant havde den ene eller den anden værdi; det er muligvis rigtigt - jeg har ikke undersøgt spørgsmålet. Men det er snarere forkert, for det forekommer mig på forhånd formålstomt at hævde, at vor menneskelige tilværelse skulle være uberørt af, hvad vi kan få at vide om verdens struktur. Men det lader vi ligge her, for det interessante er efter min mening, at vi overhovedet kan erkende noget som sandt, uanset om vi finder det inter-

essant eller ej. Det må vi re-flekttere lidt mere over, og her vil jeg begynde med et eksempel fra min egen tilværelse.

Som ung lærer skulle jeg undervise i fysik i 1. mellem, og her skulle eleverne lære om vægtfylde. Det foregik efter den dengang knæsatte pædagogik på den måde, at man først læste i fysikbogen, at »ved et stofs vægtfylde forstås man...«, hvortil eleverne naturligvis sagde »Øv - her er mere, vi skal lære udenad«.

Derefter fik de udleveret nogle små blystykker og bedt om at finde deres vægt og rumfang med skålvægt og måleglas, og derudfra beregne vægten af 1 kubikcm bly og skrive resultatet op på tavlen. Alle tallene afveg lidt fra hinanden, hvorfor undervisningen straks degenererede til en samtale om fejl og usikkerhed ved målingerne.

Alt dette var meget lidt opløftende, og en dag faldt det mig derfor ind at gå frem på en anden måde. Fysikbogen blev ikke åbnet, men blystykkerne blev vejret og målt som før, og måletallene skrevet på på tavlen med vægtene i kolonne 1 og de tilsvarende rumfang i kolonne 2. I dette talmateriale var der ikke andet system at se umiddelbart, end at vægten altid var større end rumfanget; men det kunne vi let ændre ved f.eks. at udtrykke vægten i kg i stedet for i gram; det krævede ikke nye eksperimenter og var derfor ikke særligt fascinerende.

Derefter spurgte jeg eleverne: »Vi har her en masse forskellige tal - hvad kan man gøre med dem?« Svaret var naturligvis, at dem kan man regne med, hvorfor eleverne blev bedt om at regne med tallene, som de havde lyst til. Så fik vi først en kolonne med (vægt+rumfang); den var der heller ikke noget system i. Det samme var tilfældet med kolonnen for vægt - rumfang, og med kolonnen vægt x rumfang blev der endnu mere uorden i materialet. Til sidst tog eleverne mod til sig og benyttede den mest avancerede regningsart, de kendte. Og se! I kolonnen for (vægt : rumfang) stod der nu alle vegne næsten det samme, nemlig omtrent 11,4.

Herefter var det let at slå pædagogisk mønt af dette resultat og sige, at kvotienten (vægt : rumfang) åbenbart var noget særligt og fortjente sit eget navn (bly vægtfylde). Man kunne så gå videre med eksperimenter, der viste lignende konstante relationer mellem vægt og rumfang for andre stoffer som f.eks. kobber, og hvad man nu havde ved hånden.

Til sidst kunne vi så selv formulere en definition på vægtfylde og genfinde den i lærebogen.

Men der var meget mere end pædagogik i dette lille

forløb. Eleverne havde ikke blot lært noget. De havde oplevet noget, som var stærkt nok til at ændre deres adfærd. Thi medens de normalt opførte sig som en sæk lopper, sad de nu i flere minutter musestille og bare gloede på den sorte tavle med alle tallene. Dette måtte skyldes:

1) både det faktum, at de her havde fået en indsigt i naturens sammenhænge, som de ikke tidligere havde haft. De kendte nu i hvert fald en konstant relation.

2) og de havde selv fundet den ved a) deres egne sansers vidnesbyrd i forsøgene, og b) deres behandling af disse sansedata med deres egen fornuft gennem de matematiske udregninger.

Naturvidenskabelig fundamentaloplevelse

De havde med andre ord ikke blot lært noget om naturen, men også om sig selv, og det kom bag på dem. Så gjorde det ikke noget, at andre før dem havde fundet det samme, for oplevelsen var helt deres egen. Den var på en gang personlig (de havde selv gjort en opdagelse), og social (resultatet kunne bekræftes af andre). Det er rimeligt her at tale om en naturvidenskabelig fundamentaloplevelse, som altså også skoleelever kan få del i.

At der er endnu mere at sige om det, der her var sket, fremgår, når vi spørger om kilden til den konstante relation, der siger »blysværgfælde er 11,4«, og til alle lignende relationer. Hvor kommer de fra? Her har ikke blot filosoffer, men også naturforskere været uenige. I et berømt værk om relativitetsteorien fra 1920 sammenlignede *Edington* naturforskeren med en mand, der studerer fodspor i sandet på en strandbred, for - efter at have gået rundt i en stor kreds - at opdage, at de var hans egne.

På samme måde er der dem, der hævder, at naturens relationer til syvende og sidst er skabt af vor egen bevidsthed (rationalister og transcendentale idealister). Over for dem kan man nævne Newton, der sammenlignede sig selv med et barn, der går på stranden og fryder sig over at finde en smukkere skal eller en glattere sten end andre; og det er let at finde talrige andre videnskabsmænd, der slutter op bag ham.

Problemet er altså, om de konstante relationer er noget, vi skaber, eller noget vi finder? Melleskoleeleverne var næppe i tvivl - de havde fundet noget, som deres egen bevidsthed ikke kunne have fortalt dem. Ellers havde de jo straks vidst, at det interessante resultat måtte fremkomme ved at dividere vægten med rumfanget, men det kunne de umuligt vide, så de måtte ledes frem til deres nye indsigt

gennem mange fejlslagne forsøg med addition, subtraktion og division.

Det er her fristende at citere *Heisenberg*, der beskriver den videnskabelige grundoplevelse med at sige, at »når man reducerer eksperimentelle resultater til formelmæssige udtryk og derved når til en fænomenologisk beskrivelse (...), har man en fornemmelse af selv at have opfundet disse formler(...)».

Men når man så støder på disse meget enkle, store sammenhænge (...), ser man det hele i et nyt lys. Vort indre øje åbner sig pludseligt for en forbindelse, som altid har været der - også uden os - og som helt klart ikke er skabt af mennesket.»

Her siges det helt klart, at trods alt det intellektuelle arbejde, er det en illusion at tro, at de »enkle, store sammenhænge« er menneskets eget værk. De er der uden for bevidstheden, den kan kun afdekke dem med et passende materielt og intellektuelt værktøj, og den må bøje sig for deres eksistens uden hensyn til de forudfattede meninger, der ofte søger at tilsløre dem.

Men det må betyde, at det videnskabelige arbejde forudsatte en særlig holdning hos forskeren, der må gå ud af sig selv for at »finde« sine resultater, bøje sig for eksistensen af sådanne trans-humane realiteter, og lade sig »belære« af dem (for nu at bruge et af *Bohr's* yndlingsudtryk).

Sagt på en anden måde: den videnskabelige praksis viser, at med alt, hvad den menneskelige bevidsthed præsterer under arbejdet, er den orienteret ud over sig selv. Dens virksomhed er rettet mod noget andet, som vor fornuft - under stor møje og med mange fejltrin - gradvist kan kapere større eller mindre stykker af.

Et kristent mysterium

Dette grundlæggende forhold kender vi igen fra den kristne tro. Her kommer det til udtryk gennem udsagnet »Verden er skabt!« Men her må vi være forsigtige, for dette udsagn kan logisk set forstås på to måder. Tilsyneladende er det en simpel sætning med subjekt, verbum og prædikat, som udsiger noget positivt eller bekræftende.

Men spørger vi, hvad det positive indhold af udsagnet er, bliver det hurtigt klart, at det kan ikke udtrykkes i det videnskabelige sprog.

Her må jeg i parentes indskyde, at megen moderne tale om »skabelse« identificerer dette begreb med et udsagn om, at verden ikke er evig, men har en begyndelse i tiden. Men dette er en vildfarelse, for i teologisk forstand måtte vi også kalde verden for

skabt, selvom den havde eksisteret uendelig længe.

Men vi får ingen ny information om verden ved at sige, at den er skabt. At »Gud skabte verden« er i sig selv et udsagn om Gud - og derfor et kristent mysterium - men ikke om verden i den forstand, hvori vi kan tale om verden som genstand for vor erkendelse.

Men udsagnet kan også ses under en anden synsvinkel; hvis vi betragter dets funktion i almindelig menneskelig diskurs, viser det sig ikke at være en positiv sætning, men et pseudopositivt udsagn. Hermed mener jeg, at det trods sin positive grammatiske form i virkeligheden dækker over en negation. Den benægter, at verden er en menneskelig konstruktion. Gud ved utvivlsomt, hvad han gjorde, da verden blev til. Vi mennesker ved kun, at det skete uden vor medvirken, at vi ikke har nogen ære af dens grundlæggende struktur, og at vi kun kan udøve magt ved at respektere den som noget givet.

»I begyndelsen var Ordet«

Det er ikke svært at finde vidnesbyrd om denne negative forståelse i Bibelen. Skabelses hymnen i Gen. 1 og skabelsesmyten i Gen. 2 har det til fælles, at mennesket arriverer på et relativt sent tidspunkt af processen. I Job. 38,4 spørger Gud derfor: »Hvor var du, da jeg lagde jordens grundvold?« og profeten Jes. (40,12) kan på samme måde spørge: »Hvem har målt vandene i hans hule hånd... hvem har dirigeret Herrens Ånd eller været hans rådgiver, som belærte ham?«

Efter min mening skal man være blind for ikke at se, at denne opfattelse af »skabelse« placerer mennesket i samme position til verden som den, vi har lært at kende gennem den videnskabelige praksis. I forskningen forholder forskerne sig til tingene akkurat som de troende, der bekender, at de er skabt.

Dette er så nært man efter min mening kan komme på skabelsesdogmet alene ud fra en analyse af naturvidenskabens væsen. Det er her en vigtig pointe, at vi hidtil ikke har behøvet at betragte naturvidenskabelige teorier. Teorierne er tankekonstruktioner, der søger at beskrive de primære sammenhænge mellem fænomenerne som logiske konsekvenser af en række aksiomatiske forudsætninger. De tiltrækker sig sikkert hovedparten af den almindelige opmærksomhed både i den populære debat og i videnskabsfilosofien, og giver anledning til mange spændende overvejelser, som her ikke skal berøres nærmere. For når alt kommer til alt, er det eneste, man som en lidt forhærdet

gammel videnskabshistoriker kan sige om en naturvidenskabelig teori, at den en dag vil blive forladt til fordel for en anden.

Det er derfor en lykke, at vi hverken behøver relativitetsteori, kvanteteori, gravitationsteori eller hvad ellers kan nævnes for at opretholde det syn på verden som skabt, der er omtalt ovenfor. Alt hvad vi behøver er den indsigt, at der i universet er konstante sammenhænge, som vort intellekt gradvist kan erkende. Eller sagt på en anden måde - der er i universet en rationalitet, som kan fattes mere eller mindre med vor menneskelige fornuft uden at have sit ophav i den.

Men om denne immanente rationalitet er der mere at sige i lyset af den kristne tro. Der må vi vende os til det Nye Testamente og specielt til den johannæiske litteratur. Som bekendt begynder Joh. Ev. med udsagnet »I begyndelsen var ordet«. Tolkningen heraf volder store vanskeligheder: Hvad er det for et »ord« og hvad er det for en »begyndelse«? Her må vi tilbage til den græske grundtekst, hvor der står »Oprindeligt var ho logos« og dette ord logos har en rig historie på græsk og et bredt spektrum af betydninger. Det kan betyde det ord, der rent akustisk kommer ud af et menneskes mund. Men det kan også betyde den tanke eller mening, som ligger bagved som det rationelle grundlag for det talte ord.

Mangfoldighed om logos gået i glemme

Denne dobbelthed er specielt græsk og kommer ikke frem i oversættelser. Når f.eks. *Skt.*

Augustin skal gengive logos på latin, må han derfor hver gang overveje, om han skal sige verbum eller sermo eller ratio. I danske bibeloversættelser er denne mangfoldighed helt gået i glemme. Men grækerne kendte den, og eftersom den antikke verden fik evangeliet forkyndt på græsk, må det være rimeligt at vi lægger den græske forståelse af logos til grund for tolkningen.

Betragter vi den oldkirkelige litteratur, ser vi hvorledes allerede de apologetiske fædre i det 2. årh. forstod Johannesprologen som et udsagn om at Gud havde indbygget sin egen rationalitet i verden; det går igen atter og atter, og i det 9. årh. opsummerer *Johs. Scotus Erigena* tanken i en passage, der fortjener at blive citeret i sin helhed.

»Thi det der kaldes logos på græsk, betyder enten verbum eller ratio eller causa. Når der derfor står skrevet i evangeliet, at »I begyndelsen var logos« kan man oversætte det ved »I begyndelsen var ordet« eller »I begyndelsen var rationaliteten« eller »I begyndelsen var der en årsag«, og man kan benytte enhver af disse formuleringer uden at afvige fra sandheden, thi Faderens enbårne Søn er både verbum og ratio og causa.«

Tager vi *Johs. Scotus* på ordet, kan vi altså oversætte begyndelsen af Johannes evangeliet således: »Lige fra begyndelsen var der en rationalitet i tingene og denne rationalitet var hos Gud, og rationaliteten var Gud...« Alt det blev til ved den, og uden den blev end ikke en ting til af det som er blevet til. I den var

livet, og livet var menneskets lys... og det var det sande lys som oplyser hvert menneske, som kommer til verden.«

Gud er selve tilværelsens rationelle princip

Sådan kunne en græker forstå det. Hvad han derimod ikke kunne forstå var fortsættelsen om at »Logos blev kød og op slog sit telt iblandt os«. Det var kristendommens dårskab, selve inkarnationen, der underdrager sig enhver forklaring i videnskabelige termer. Men pointen har her udsagnet om, at den Gud, der blev inkarnet i Jesus, var selve tilværelsens rationale princip, som gennemsyner alt hvad der er til og principielt er tilgængelig for mennesket som en lys, der oplyser verden.

Derfor kan *Johs. Scotus* også sige: »Guds autoritet ikke blot ikke fortryder, men kalder på erhvervelsen af kundskab om både synlige og usynlige ting«, hvilket han støtter med en henvisning til det klassiske sted hos Paulus i Rom. 1, 18-20. Vi har her den teologiske legitimation af naturforskningen. Dette forklarer, at NT aldrig angriber »verdens« naturvidenskab, men nok dens vantro og umoral. Det forklarer også det faktum, at naturvidenskabens fra sin »græske« oprindelse, kunne udfolde sig og vokse sig stærk inden for kristendommen. Det er rigtigt, at den en tid lang også groede på islamisk grund, for også her anerkendes verden som skabt; men logos-teologien viser, at grobunden for naturvidenskabens blev gødet af den kristne tro på den treenige Gud.

Tidsskrifter

Katolsk Dialog

Dette nummer vil jeg helst anmelde bagfra og begynde med boganmeldelsen.

Det er pater *Georg Heggum*, der anmelder og anbefaler »Broder Æsel« af *Gunnar Martin Nielsen*, en roman om Frans af Assisi. Heggum anbefaler endda at læse den to gange.

Så er der et indlæg af *Inga Kærlyt*, og det hedder »Teologi - mand. Psykologi - kvinde«. Mænd fordyber sig i de store åndspersonlighedens tanker, mens kvinder fordyber sig i deres nærmestes adfærd. Ligesom kvinder og mænd tænker nye tanker om deres egen identitet, således bør også psykologi og teologi ikke stå fjernt og uforstående over for hinanden, børn f.eks. bør være et oplagt emne for teologien, ikke kun for psykologien.

Det næste er vanskeligt. Det er et foredrag på norsk af sr. *Anne Bente Hadland O.P.*

om »Perspektiver på sociallæren«. Det vanskelige er ikke sproget, men snarere, at det her måske drejer sig mere om psykologi end om teologi, således som Inga Kærlyt mente. Kirkens sociallære i nyere tid begynder ikke med *Leo XIII*, men med *Pius IX* og endda før ham med stærk frihedskritik og antiliberalisme.

Her bringes en slags forsvaret for *Pius IX*, og det antydes, at der ikke er noget afgørende nyt i kirkens forhold til den moderne verden før og efter Det andet Vatikanconcil. Kirken er stadig lige antiliberal i dag. Der er adskilligt

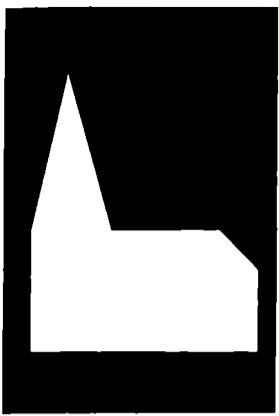
mere, og det er nok værd at læse det grundigt igennem.

Endelig er der anden del af min artikelserie om »Paradigmeskift i kristendommen«, og den beskæftiger sig med det oldkirkelige, hellenistiske paradigme og begynder på behandlingen af det middelalderlige, romersk-katolske. Kirkehistorien styres af Guds Ånd, men også i nogen grad af menneskers magtmissbrug og forræderi mod Jesu budskab. Den trofaste *Petrus* og den forræderiske *Judas* dukker hele tiden op, hvor vi ikke altid venter dem.

Ove Leerbeck

Ferielukning på redaktionskontoret

»katolsk orientering« holder delvist lukket i juli måned. Vi håber læserne har forståelse herfor. Vi åbner igen den 29. juli.

Orientering fra sognene

Juli / august 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 13, der udkommer den 28. august 1996, er torsdag den 8. august 1996 for september 1996. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafi, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 26, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaippu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.

Messeider: (HC2)

Søndag: Messe kl. 10.

Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9. NB.: Fra den 18.6. indtil den 13.8. mødes gruppen ikke.

Fredag d. 5.7.: 1. fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16 og messe kl. 17.15.

Fredag d. 2.8.: 1. fredag. Tilbedelse af sakramentet kl. 16 og messe kl. 17.15.

Tirsdag d. 13.: Rosenkransgruppen begynder igen kl. 9.

Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 31.: Vi begynder trosundervisningssæsonen med en udflugt til Hammerbakker ved Vodskov kl. 9.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messeider: (HB2)

Søndag: Messe kl. 10.

Fredag: Messe kl. 17.

For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.

Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Ved højmessens kl. 10 i juli og august er læsningerne på dansk og tysk.

Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Højmesse kl. 10.

Sankt Maria Kirke

Martyrernes Dronning, Hjørring

Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messeider: (HB2)

Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.

Tirsdag: Messe kl. 16.

Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. Øvrige messer: Se opslagstavlen.

I juli og august holdes en messe på tysk hver søndag aften kl. 19.

Søndag d. 18.8.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Biskop Kozon genindvier kirken ved messen kl. 14.30. Efter messen fest.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messeider: (HC2)

I juli og august er der messe hver lørdag kl. 16 undt. den 31.8. Der er messe søndag d. 1. sept. kl. 14.30.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.

Menighedsrådsformand: Jerzy Wolski. Tlf. 86 40 13 46.

Messeider:

Søndag: Messe kl. 10.

Hverdage: Se opslagstavlen.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg

Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.

Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.

Messeider: (HC2)

Lørdag d. 6., 13., 20. og 27.7.: Messe kl. 16.

Søndag d. 14.: Messe på engelsk kl. 18.

Søndag d. 28.: Messe på vietnamesisk kl. 10. Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 3., 10., 17., 24. og 31.8.: Messe kl. 16.

Søndag d. 11. og 25.: Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 31.: Viborg økumeniske kirkedag kl. 10-20. (P. Smeenk er i den kommende tid i Grønland. Der er derfor ikke nogle søndagsmesser på dansk.)

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig

Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.

Kontaktperson: Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.

Messeider:

Messe hver søndag kl. 10 (tysk-dansk).

2.7.-22.7.: Pfr. Bernhard Möller, Esloh-Bremke, Tyskland.

23.7.-9.8.: Pfr. Klaus Kiefer, Guldentel, Tyskland.

19.8.-6.9.: Kaplan Klaus Jendrisik, Wunsiedel, Tyskland.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 81.

Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.

Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.

Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.

Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.

Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.

Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.

Århus Boghandel: Mandag-torsdag kl. 9.30-17.30, fred. 9.30-19, lørd. 10-14. 1. og sidste lørdag kl. 10-16.

Katolsk Information: Mandag-fredag kl. 13-17.30 (de fleste dage nu også om formiddagen fra kl. 9.30), lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12, ellers henvendelse til boghandelen.

Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 18 09 18.

Messeider: (HA)

Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.

Messe på polsk: 1. og 3. søndag kl. 14.

Messe på vietnamesisk: 4. søndag kl. 14.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.

Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8 undt. i ferier.

Skriftenåd: 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.

Messe i Ebeltoft på tysk/dansk: Fra 6.7. til 24.8. hver lørdag kl. 19.30.

KUK: Hveranden mandag kl. 19 undt. i ferien.

Mini-KUK: Hver torsdag kl. 17.30-19.30 undt. i ferien.

Ministrantgruppe: Torsdage i de lige uger kl. 18-19.45 undt. i ferien.

Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu hjerte messe: Fredag den 5.7. og 2.8. kl. 18.

Onsdag d. 10.7.: Kong Knuds fest. Messe kl. 8.

Onsdag d. 31.: Ignatius af Loyola's fest: Messe kl. 8.

Onsdag d. 7.8.: Skt. Knuds Skole begynder igen efter sommerferien.

Mandag d. 2.9.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Sogneundervisningen begynder igen lørdag d. 24.8. kl. 10. Familiemesse kl. 12.15.

Skt. Mikael's Kirke, Pindstrup
Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messeider: (HC2)
Søndag d. 7.7., 21.7., 4.8. og 18.8. messe kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.
Messeider: (HC2)

Søndag d. 14.7., 28.7., 11.8. og 25.8. messe kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.

Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag (undt. i juli) kl. 9-12.

Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.

Messeider: (HC2)

Søndag d. 14.7., 4.8., 11.8. og 25.8. messe kl. 10. kl. 10. Kirkekaffe bagefter.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 16 (undt. i juli) og torsdag kl. 11.

Rosenkransbøn: Hver onsdag kl. 16.30 (undt. i juli).

Skriftemål: Onsdage (undt. i juli) og efter aftale.

Maria Hjerter Kloster, Søstrup

Maria Hjerte Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.

Tlf. 86 38 44 88.

Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.

Messeider:

Søndagsmesse: kl. 10.

Hverdagsmesse: kl. 9.

Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.

Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskalder).

1.-31.7.: Jesu-blods-andagt kl. 17.20 (søndag og højfest kl. 16.50).

Mandag d. 1.: Festen for Jesu dyrebare blod.

Højmesse kl. 10. Bagefter tilbedelse til kl. 17.30.

Tirsdag d. 2.: Jomfru Marias besøgelse. Højmesse kl. 10.

Torsdag d. 11.: Benedikt. Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Procession til ære for Maria Rosa Mystica kl. 10. Bagefter højmesse med udstilling af alterets sakramente.

Tilbedelse hele dagen. Sakramental velsignelse kl. 17.25.

Lørdag d. 3.8.: Tamilvalfart.

Søndag d. 4.: Festmesse kl. 10 i anledning af sr. M. Francesca Sørensens første løfteafleggelse.

Tirsdag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Udstilling af alterets sakramente. Tilbedelse hele dagen.

Sakramental velsignelse kl. 18.40. Procession til ære for Maria Rosa Mystica kl. 19. Bagefter messe.

Torsdag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 20.: Bernhard. Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 31.: Oblatmesse kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kirke, Herning

Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82

Præst: Willem Wuyts, O. Præm.

Messeider: (HC2)

Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

I sommermånederne vil nogle af søndagens messer ledes af en vikar eller vor gudstjenesteleder Ester Jensen.

Den officielle indvielse af Skt. Peters kirke finder sted lørdag d. 28. september kl. 10, af hensyn til, at biskoppen skal firme i Viborg samme eftermiddag og i Randers dagen efter.

Lørdag d. 17. august er der messe på tamilsk ved pastor Jude kl. 18.

Øm-weekenden med biskoppen 7.-8. september.

Sidste frist for tilmelding søndag d. 25. august.

Temaet er: Kirkens fremtid i Danmark. Weekenden organiseres af vore fire menigheder i pastoralenhed 4. Se plakaten på opslagstavlen.

Døbt: Stefanie Kumarasingam den 19. maj og David Macapaz Petersen den 26. maj. Til lykke til begge familier!

Endnu en gang en stor tak til alle, der hjalp med flytningen fredag den 31. maj. Sognekontoret fungerer igen! Resten kommer lidt efter lidt.

Vor Frue Kirke, Silkeborg
Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.

Sognepræst: Reinhold Sahner. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag.

Messeider: (HC2)

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.

Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.

Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.

Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.

Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Skt. Josefs Kirke, Horsens
Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Messeider: (HA)

Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Søndag d. 7.: Højmesse - kirkebil.
Lørdag d. 27.: Højmesse for vietnamesere.
Søndag d. 28.: Højmesse - kirkebil.

I juli måned er sognepræsten bortrejst og højmessens vil blive forestået af henholdsvis præst og gudstjenesteledere.

Søndag d. 4.8.: Højmesse - kirkebil.

Søndag d. 18.: Højmesse - efter messen kirkekaffe. Højmesse for tamiler kl. 16.

Søndag d. 25.: Højmesse - kirkebil.

Firmelsen i 1997 finder sted lørdag d. 31. maj kl. 10.

Skt. Ibs Skole begynder undervisningen efter sommerferien onsdag d. 7. august. Børnehaveklasserne møder kl. 8 og de øvrige klasser møder kl. 10. Legestuerne begynder samme dag.

Skt. Norberts Kirke, Vejle
Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

Messeider: (HB2)

Søndagsmesser: kl. 9 og 11.

Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel: mandag, onsdag og lørdag.

Aftenmesse i kirken: tirsdag og torsdag kl. 17.30 og fredag kl. 17.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.

Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45. Holder ferie i juli.

Torsdag d. 4.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Præsten er bortrejst fra mandag d. 22. til mandag d. 29.7.

Søndag d. 4.8.: Efter højmessens kl. 11 er der kirkekaffe.

Mandag d. 5.: Skt. Norberts Skole starter det nye skoleår.

Onsdag d. 7.: Onsdagsklubben starter igen kl. 14-16.45. Herefter hver onsdag i august måned.

Torsdag d. 8.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.

Torsdag d. 8.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Skt. Michaels Kirke, Kolding
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.

Messeider: Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Pastor H. Kerkhofs er på ferie fra 24.6.-7.7.

Pastor Bertling er på ferie fra 9.7. og sr. Antonie fra 8.7. til 22.7.

Søndag d. 16.: Efter højmessens holder DUK-Kolding generalforsamling i menighedslokalet.

Fredag d. 2.8.: Sygekommunion.

Lørdag d. 3.: Personalefest kl. 16.30 i præstens have. Tilmelding nødvendig.

Tirsdag d. 13.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Lørdag d. 17.: Heldagsudflugt for de ældre (over 60 år).

God ferie!

5 Sydjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O. Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.

Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).

Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjæsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.

Messeider: (HA1)

Søndag: Højmesse kl. 10.30.

Onsdag kl. 16.30 (undt. 29.5.).

Lørdag kl. 18.30 (undt. 18.5.).

Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.

Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketåmet.

Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessens.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.

Messeider: Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe.

Søndag kl. 10: Højmesse.
Juli: Hverdagsmesser se opslag ved kirkedøren.
August: Hverdagsmesser se opslag ved kirkedøren.

Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i himlen.
 Højmesse kl. 10.

Sognepræsten træffes ikke fra 22. juli til 9. august.
 Pater August Ziggelaar S.J. vikarierer i dette tidsrum.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa
 Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.

Hverdagsmesser: Mandag, onsdag, torsdag og fredag kl. 9, tirsdag kl. 19, lørdag kl. 8.
 Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messeider: (HC2)
Søndag: Højmesse kl. 10.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
 Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Skt. Marie Kirke, Haderslev
 Mariegade 8, 6100 Haderslev
 Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26.
Messeider: (HC2)
 Søndag kl. 10, torsdag kl. 16 (undt. 25.7.), lørdag kl. 10.
 Tilbedelse: Torsdag kl. 16.30.
 Skriftemål efter aftale.
 Katekse: Søndag d. 25.8. kl. 11.45-13.45.

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder
 Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder mandag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messeider:
 Søndag: Messe kl. 17.

Søndag d. 7.7.: Messe kl. 17.
Søndag d. 14.: Messe kl. 17.
Søndag d. 21. og 28.: Ingen messe.
Søndag d. 4.8.: Ingen messe.
Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i himlen.
 Højmesse kl. 17. Efter messen er der menighedsmøde. Nærmere program senere.

Præsten træffes ikke fra 22. juli til 9. august. Ved akut behov bedes man henvende sig til præsten i Haderslev, tlf. 74 52 23 26, i Esbjerg, tlf. 75 12 10 27 eller i Sønderborg, tlf. 74 43 59 30 og mobil tlf. 40 63 59 30.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense C
 Tlf. 66 12 16 64.
 Sognepræst: Leo Drzal.
 Andenpræst: Wieslaw Podlach.
 Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12. Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30.
 Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.
 Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Fredag d. 5.7.: Tilbedelse, rosenkrans og messe kl. 18-19.
Søndag d. 21.: Forløserfest. Redemptoristernes titelfest.
Fredag d. 2.8.: Den hell. Alfons Maria Liguori. Redemptoristernes grundlægger. Tilbedelse, rosen-

krans og messe kl. 18-19.
Skt. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
 Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
Messeider: (HC2)
 Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
 Hverdagsmesser: Kl. 6.45, torsdag kl. 19.
 Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Søndag d. 7.7.: Knud kongen, martyr. Menighedens værnemøde. Festlig højmesse kl. 9.30. Stillemesse kl. 11. Vietnamesisk messe kl. 14.
Søndag d. 14.: Højmesse med en barnedåb kl. 9.30. Det er Bui, Thi My Anh og Bui, Tan Tai's datter, der skal døbes. Stillemesse kl. 11.
Søndag d. 21.: Fællesspisning for menigheden efter messerne kl. 9.30 og kl. 11.
Søndag d. 4.8.: Messe kl. 9.30 og kl. 11. Vietnamesisk messe kl. 14.
Onsdag d. 7.: Kateketmøde kl. 19.
Fredag d. 9. - søndag d. 11.: Fællesweekend for 8-12 årige børn i Mørkholt.
Onsdag d. 14.: Vietnamesisk messe kl. 17.
Lørdag d. 31.: Menigheden holder »Åbent hus«. Nærmere besked om tidspunktet kommer senere.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
 Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Søndag d. 7.7.: Messe kl. 19.
Søndag d. 21.: Messe kl. 19.
Søndag d. 4.8.: Messe kl. 19.
Søndag d. 18.: Messe kl. 19.

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 7, 5800 Nyborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
 Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
Messeider: (HC2)
 Hver lørdag er der højmesse kl. 15.30.
 I august er der højmesse hver lørdag kl. 15.30.

Lørdag d. 17.8.: Højmesse ved biskop Kozon kl. 15.30. Efter messen kirkekaffe sammen med vor biskop.

Vor Frelsers Kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens
 Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til: Menighedsrådsformand Marie Lauridsen, tlf. 64 71 28 43.
Messeider:
 Højmesse hver søndag kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 57 50 80. Giro 3 00 50 46.
 Sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messeider:
 Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
 Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
 Bredgade 47, 4900 Nakskov
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
 Sognepræst: Pater H. F. Berning, OFMconv.
Messeider: (HA1)
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 19. Højmesse søndag kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17. Onsdag kl. 11.30.

Søndag d. 7.: Efter højmassen kirkekaffe i Kolbehuset.
Mandag d. 15.: Festen for den hl. Bonaventura. Messe kl. 17 i huskapellet.
Søndag d. 4.8.: Efter højmassen kirkekaffe i Kolbehuset.
Tirsdag d. 6.: Herrens forklarelses fest. Messe kl. 17 i huskapellet.
Tirsdag d. 13.: Menighedsrådsmøde kl. 14.30.
Onsdag d. 14.: Festen for Maximilian Kolbe. Messe i huskapellet kl. 11.30.
Søndag d. 18.: Festen for jomfru Marias optagelse i himlen. Højmesse kl. 10.

Tamilsk messe.

Den tamilske præst, pastor Jude, kommer til Nakskov lørdag d. 31. august og holder messe på tamilsk kl. 16 i Skt. Franciskuskirken. Efter messen lejlighed til samvær i Kolbehuset.

Tysksprogede gudstjenester.
 Lørdagsgudstjenester kl. 19 holdes på tysk, når der er turister til stede.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
Messeider: (HC2)
 Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30.

Søndag d. 28.7.: Menighedens havefest. Familiengudstjeneste kl. 10. Herefter fest i haven for menigheden og turisterne. Der vil være forskellige lege for hele familien. Madpakke medbringes til fælles spising, men på festpladsen kan man også købe noget spiseligt og drikkeligt. Alle øvrige meddelelser gives i kirken.
Torsdag d. 15.8.: Skt. Joseph søstrenes Skole fejrer sit 75-års jubilæum. Denne dag er der reception på skolen. For selve tidspunktet: Se den lokale avis.
Søndag d. 18.: Festen for jomfru Marias optagelse i himlen. Gudstjenesten er kl. 10.
Lørdag d. 31.: Sommernarked i skolens lokaler fra kl. 11-15. Vi håber, at mange menighedsmedlemmer ad denne vej støtter menigheden. Hvis nogen skulle ligge inde med brugelige ting, så er man meget velkommen til enten af aflevere dem ved præstegården eller at ringe til Ingrid Guzek. Denne dag er der tamilsk messe i Nakskov kl. 16.

I juli og august måneder er der tysk-sproget gudstjeneste kl. 19 om lørdagen. Denne messe gælder som søndagsmesse.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
 Præstøvej 29, 4700 Næstved
 Tlf. 53 72 09 85.
 Sognepræst: Pater Josef Völk. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
 Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 53 72 09 85.
 Træffes bedst 11-12 undt. mandag.
Messeider: (HA)
 Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
 Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9.
 Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.
 Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.
 Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
 Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den hell. kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Søndag d. 21.: Forløserfest. Redemptoristernes titularfest. Festmesse i kirken kl. 10.
Søndag d. 4.8.: Festen for Redemptoristernes stifter, den hell. Alfonsus de Liguori.
Tirsdag d. 6.: Herrens forklarelse.
Søndag d. 18.: Marias optagelse i himlen.
 Festmesse i kirken kl. 10.

Helligåndskirken, Vordingborg
 Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
 Sognepræst: Josef Dudek, CSSR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Messeider: (HA)
 Hver søndag: Messe kl. 10.

Søndag d. 21.: Festen for den allerhell. forløser, redemptoristernes titularfest. Højmesse kl. 10.
Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i himlen.
 Højmesse kl. 10.

I juli og august bortfalder Jesu-hjerte messen den 1. fredag i måneden. Menighedskaffen efter messen den 2. søndag i måneden bortfalder ligeledes.

Alle ønskes en rigtig god ferie!

Skt. Hans Kirke, Køge
 Bjerggade 10, 4600 Køge
 Tlf. 53 65 06 51.
 Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33
Messeider: (HC2)
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
 Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

Søndag d. 14.: Efter messen kirkekaffe.

Søndag d. 11.8.: Højmesse kl. 10. Efter messen afholder vi menighedens årlige sommerudflugt. Vi glæder os til at se så mange som muligt.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
 Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.
 Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.

Messeider: (HC2)
Søndag d. 7.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 14.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 21.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 28.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 4.8.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 11.: Messe kl. 10 med p. Gregoire.
Søndag d. 18.: Messe kl. 10 med p. Ziggelaar.
Lørdag d. 24.: Søndagsmesse kl. 16 med sognepræsten.
Søndag d. 25.: Ingen messe.
Lørdag d. 31.: Loppemarked kl. 10 - 14. Ting og sager kan afleveres i forb. med gudstjenesterne. Det er vigtigt, at vi får succes med dette første loppemarked, både af hensyn til vores image i Ringsted og den fortjeneste vi kan få til at dække de sidste regninger i forb. med vores nye menighedshus. Vi håber på stor opbakning.

Vor Frue Kirke, Slagelse
 Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
 Sognepræst: Stephen Holm
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen,
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
 Tlf. 53 52 06 45

Faste messetider:
 Om søndagen: Kl. 10 højmesse, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedshuset. Om fredagen: søndagsmesse kl. 19.15.
 NB: søndagene den 21. juli og 11. august fejres dele af messen på latin.
 Om hverdagen, i Maria-sideskibet, normalt således: mandag kl. 17.15, (d. 8., 15., 22. og 29. juli kl. 19.15) tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.
 Montfort-kommunitets daglige bønner, normalt således: Kl. 12: rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø.. Kl. 18: vesper, lø. dog kl. 12.15, søndag kl. 19.
 Børne- og ungdomsundervisningen holder sommerferie. Men vi begynder en ny sæson sidste weekend i august, idet vi fra lørdag d. 24. 08 holder fælles bømeweekend i Røsnæs ved Kalundborg. Vi slutter af med søndagsmessen i kirken i Kalundborg søndag d. 25. 08. kl. 15.

Mandagene d. 1. juli og 5. august er månedemes 1. mandage, som er inter-montfortanske bededage. De dage er der, i slutning til messen kl. 17.15, fra kl. 18 - 19 tilbedelse foran det udstillede sakramente.
Søndag d. 7. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Menigheden opfordres til at deltage i denne ældste valfart i bispedømmet, I år mindes vi 900-året for Knud Lavards fødsel. Vi mødes ved Sankt Bendts Kirke i Ringsted lidt før kl. 13.30. Valfartsmessen er i Sankt Knuds Kirke kl. ca. 14.
 I Slagelse er der søndagsmesse kl. 10, - som normalt.

Tirsdag d. 6. august er festen for Kristi forklarelse på Taborbjerg. Messe kl. 11.15.
Lørdag d. 10. august er der kirkerengøring fra kl. 10.30-12.30, - i forlængelse af menighedsrådsmøde.
Søndag d. 18. august fejres jomfru Marias optagelse i Guds himmel. Der er festmesse kl. 10.

Sankt Mariæ Kirke, Kalundborg
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
 Menighedsøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-østrene, Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15, 1, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.

Messeider:
Søndagsmesse: Kl. 15, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen.
 Søndagene d. 21. juli og 11. august fejres dele af messen på latin.
 NB: søndag d. 7. juli er der ingen messe i Kalundborg.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
 Børne- og ungdomsundervisningen holder sommerferie. Men vi begynder igen sidste weekend i august, idet der den weekend fra lørdag den 24.08. arrangeres en fælles bømeweekend i Røsnæs. Vi slutter af med søndagsmessen i Skt. Mariæ Kirke i Kalundborg den 25.08. kl. 15.

Søndag d. 7. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Vi mødes lidt før kl. 13.30 ved Sankt Bendts Kirke i Ringsted. Her indledes valfarten. Der er valfartsmesse i Skt. Knuds Kirke kl. ca. 14. Ingen messe i Kalundborg idag.

Søndag d. 18. august fejres Jomfru Marias optagelse i Guds himmel. Der er festmesse kl. 15.

Søndag d. 25. august er deltagere fra den fælles børne-weekend med søndagsmessen kl. 15.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup
Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
Assumptionssøstre, tlf. 43 99 81 57.
Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.
Pastoralassistent: Birgitte Carlsson, tlf. 31 35 46 83.
Messeider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe hos søstre, Bygaden 53, Høje-Taastrup kl. 19.
Onsdag: Messe kl. 8.
Torsdag: Messe kl. 11.

Fra 1. 8. ændres messeider til følgende:
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe kl. 19 hos søstre, Bygaden 53, Høje Taastrup.
Torsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Stille tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19.
Tilbedelse med rosenkrans kl. 20.
Lørdag: Messe kl. 9 og 17.

Søndag d. 7.7.: Mariaindvielse i kirkens kapel kl. 10.
Torsdag d. 8.8.: Aktivitetsdag - håndarbejde, havearbejde m.v. kl. 11.30-16.
Torsdag d. 15.: Fatima-aften om vor Frue af Fatima kl. 19.
Lørdag d. 17.: Hovedrengøring af kirken kl. 10.
Søndag d. 18.: Afskedsreception for Benny Blumensaat efter messen kl. 10.
Onsdag d. 28.: Helbredelsesmesse kl. 19.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
Sognepræst: Hans Christoffersen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (bedst 9-10 ti-fr).
Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (Bedst 8-9 ti-fr.).
Gråbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.
Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.
Sakramentsandagt hver onsdag kl. 16.
Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.
NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Lørdag Slotskirke
Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Elisabeth-centret, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.
Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Sr. Engeline er bortrejst fra 10. juli - 14. august.
Messeider:
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe.
Lørdagene d. 20. juli og 10. august fejres dele af messen på latin.
NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søndagsmessen.
Børne- og ungdomsundervisningen holder sommerferie. Men vi begynder igen sidste weekend i august, idet vi fra lørdag d. 24.08 holder fælles børne-weekend i Røsnæs ved Kalundborg. Vi slutter med søndagsmessen i kirken i Kalundborg søndag d. 25. 08. kl. 15.

Fredagene d. 5. juli og 2. august er månedernes 1. fredage. Aftenen før, dvs. torsdagene den 4. juli og 1. august er der kl. 19.15 en ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.
Søndag d. 7. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Vi mindes 900-året for Knud Lavards fødsel. Vi mødes lidt før kl. 13.30 i Sankt Bendts Kirke i Ringsted. Her indledes valfarten. Kl. ca. 14 er der valfartsmesse i Sankt Knuds Kirke. Slut op om denne valfart!

Lørdag d. 17. august fejres Jomfru Marias optagelse i Guds himmel. Kl. 15.30: festmesse. I tilslutning til festmessen foretager vi den officielle indvielse af vort ny menighedshus, hvorpå vi i forbindelse med en reception ønsker hinanden tillykke. At alt i det ny menighedshus fungerer perfekt, vil vi forvisse os om, når vi fra kl. 18 holder menighedsfest. De nye, højmoderne ovne plus kogeplader hedes op til en kolossal festmiddag, og efter middag og mocca spiller Svend-Erik Pedersens vidunderlige one-man-band (fra Slagelse menighed) op til et virkeligt menighedsbal, hvor det vil kunne konstateres, at det nylagte trægulv er bæredygtigt. Tilmelding til festen senest lørdag d. 10. august. Voksne 40 kr., børn 20 kr.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.
Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messeider: (HB2)
Lørdag d. 6.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke kl. 19 midtåb. (dansk/tyisk).
Søndag d. 7.: Søndagsmesse kl. 9.
Tirsdag d. 9.: Pensionist-træf med messe kl. 14.30, og herefter hyggeligt samvær.
Torsdag d. 11.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 13.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke (dansk/tyisk) kl. 19.
Søndag d. 14.: Søndagsmesse kl. 11.
Tirsdag d. 16.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 20.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke (dansk/tyisk) kl. 19.
Søndag d. 21.: Søndagsmesse kl. 9.
Tirsdag d. 23.: Messe kl. 14.30.
Onsdag d. 24.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 27.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke (dansk/tyisk) kl. 19.
Søndag d. 28.: Søndagsmesse kl. 11 (latin).
Søndag d. 4.8.: Søndagsmesse kl. 9, med sognepræst Erling Brodersen.
Søndag d. 11.: Søndagsmesse kl. 11, med pater August Ziggelaar SJ.
Tirsdag d. 13.: Pensionist-træf kl. 14.30 med hygge i præstegårdshaven.
Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i Himlen fejres kl. 9, med sognepræst Erling Brodersen.
Søndag d. 25.: Søndagsmesse kl. 11, med sognepræsten.
Tirsdag d. 27.: Messe kl. 14.30
Torsdag d. 29.: Messe kl. 18.
NB: Sognepræsten holder ferie i tiden 21. juli til 23. august.
Børnens religionsundervisning begynder lørdag den 7. september kl. 9.30 i Katolsk Kirkecenter i Hillerød.
Finnelse i 1997 finder sted lørdag d. 15. marts kl. 16 i Sankt Vincent Kirke.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.
Skt. Vincent Søstre, tlf. 42 26 78 65.
Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.
Messeider: (HA)
Lørdag d. 6.: Søndagsmesse i Asserbo (dansk/tyisk) kl. 17. adr. Skovbovej 23 og i Gilleleje Kirke kl. 19 m/ dåb.
Søndag d. 7.: Søndagsmesse kl. 11.
Tirsdag d. 9.: Messe kl. 17.
Onsdag d. 10.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 11.: Messe kl. 17.
Fredag d. 12.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 13.: Søndagsmesse i Asserbo kl. 17, og i Gilleleje Kirke kl. 19.
Søndag d. 14.: Søndagsmesse kl. 9.
Tirsdag d. 16.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 17.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 17.
Fredag d. 19.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 20.: Søndagsmesse i Asserbo kl. 17, og i Gilleleje Kirke kl. 19.
Søndag d. 21.: Søndagsmesse kl. 11.
Tirsdag d. 23.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 24.: Messe kl. 17.
Fredag d. 26.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 27.: Søndagsmesse i Asserbo kl. 17, og i Gilleleje Kirke kl. 19.
Søndag d. 28.: Søndagsmesse kl. 9.
Søndag d. 4.8.: Søndagsmesse kl. 11, med sognepræst Erling Brodersen.

Søndag d. 11.: Søndagsmesse kl. 9, med pater August Ziggelaar SJ.
Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i Himlen fejres kl. 11, med sognepræst Erling Brodersen.
Søndag d. 25.: Søndagsmesse kl. 9, med sognepræsten.
Tirsdag d. 27.: Messe/laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 28.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 29.: Messe kl. 17.
Fredag d. 30.: Messe kl. 8.30.
NB: Sognepræsten holder ferie i tiden 21. juli til 23. august.
Børnens religionsundervisning begynder lørdag d. 7. september kl. 9.30.
Finnelse i 1997 finder sted lørdag d. 1. marts kl. 16.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.
Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messeider: (HA)
Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 9.
Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.
Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
Religionsundervisning for børn og unge: Torsdag kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.
I juli måned bortfalder tirsdags- og torsdagsmesserne.
I juli og august bortfalder religionsundervisningen for børn og unge.

Tirsdag d. 6.8.: Første tirsdagsmesse efter ferien kl. 19.30.
Onsdag d. 7.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30 i menighedssalen.
Torsdag d. 8.: Første torsdagsmesse efter ferien kl. 10.30.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf/fax 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
Præst: Jacob Muiser.
Messeider: (HA1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.
Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 31 28 17 00.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag 10.30-11.30 på sognekantoret. Evt. også på 31 28 47 69.
Menighedsrådsformand: Damian Nawarecki, Tryggevej 127, 2720 Vanløse. Tlf. 31 60 33 55.
Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 31 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
Messeider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 10.30. Fra 1.8. kl. 11.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

I ferietiden vil der normalt blive fejret messe om søndagen kl. 10.30. Hvis der er messe på hverdage vil dette blive bekendtgjort ved søndagsmessen.

Søndag d. 4.8.: Messe kl. 11. (Husk ny søndagsmessekl. 11).
Lørdag d. 17.: Rodsog for menighedsrådet. Det er her det kommende års aktiviteter planlægges. Ønsker og ideer kan indleveres til rådet.
Mandag d. 19.: Sidste forberedende møde til sommermarkedet afholdes kl. 19.30 i menighedssalen.
Fredag d. 30.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Herlev
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Lars Arbirik Wenstrup, P.D.Jensensvej 3., 3540 Lyngby.
Messeider: (HA)
Lørdag: Messe kl. 17. (Ingen lørdagsmesser i juli måned).
Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftemål: Efter aftale.
KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Josef Søstre, Primulavej 1: Messe kl. 19.
I anledning af p. Frank Jobst's bortrejse fungerer p. Paul Marx som sognepræst.

7.-14.7.: Sommeruge på Magleås med biskop Hans Martensen. Tilskud kan søges på Magleås.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby
Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.
Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messeider: (HA)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messeider: (HB2)
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. I juni, juli og august højmesse kl. 9. (Kun denne messe).
Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdage: Mandag og tirsdag: Messe kl. 17. Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag d. 25.8.: Skt. Andreas menighed arrangerer sommerfest i tilslutning til højmessens kl. 10.30. Skt. Therese menighed vil være velkommen. Nærmere oplysninger vil fremkomme.

Immaculata Kirke
Strandvej 91, 2100 København Ø
Messeider:
Søndag: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
Lørdag: Messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Michael Hornbech-Madsen, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messeider: (HC2)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10. I juni, juli og august højmesse kl. 10.30. (Kun denne messe).
Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.
Fredag: Udstilling af sakramente til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17. I juli og august messe kl. 8. Ingen tilbedelse og messe om eftermiddagen.
Lørdag: Messe kl. 11.30.

Fredag d. 5.: Jesu-hjerte fredag. Se under messeider. Bemærk ændring af gudstjenestetid.
Lørdag d. 6.: Rosenkransbøn kl. 11.10. Derefter messe.
Fredag d. 2.8.: Jesu-hjerte fredag. Se under messeider.
Lørdag d. 3.: Rosenkransbøn kl. 11.10. Derefter messe.
Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Latinsk højmesse kl. 10.30.
Onsdag d. 21.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. anbefales til menighedens forbøn. Forslag til behandling modtages.

Søndag d. 25.: Sommerfest efter højmessens. Nærmere oplysninger vil fremkomme. Reservér dagen.

Johanneskirken, Søborg
Vandåmsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
Sognekantor: Vandåmsvej 11.
Messeider: (HC2)
Hver søndag: Højmesse kl. 10.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Indvalg 3121 0234. Fax. 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
Pastoralassistent: Sr. Evelyn Krepele, CSJ. (28)
Bedst mandag-onsdag kl. 13-14. Tlf privat 31 35 86 92.

Messeider: (HA1)

Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 5.: Jesu hjerte fredag. Tilbedelse af det hell. sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Onsdag d. 31.: St. Ignatius af Loyola - Jesu Selskabs grundlægger. Festlig messe kl. 17.
Fredag d. 2.8.: Jesu hjerte fredag. Tilbedelse af det hell. sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Fredag d. 30.: Medarbejderfest kl. 19.30.

Efter ferietiden indbyder vi igen til *kirkekaffe* efter søndagsmessen fra søndag d. 11.8.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Messeider: (HA)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Hverdag: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

Tirsdag d. 9.7.: Katolsk ældreklub. Møde i Liobahjemmet sal kl. 14. Messe kl. 16.30.
Tirsdag d. 13.8.: Katolsk ældreklub. Møde i Liobahjemmet sal kl. 14. Messe kl. 16.30.
Tirsdag d. 20.8.: Katolsk ældreklubs skovtur. Pris kr. 100 pr. deltager. Tilmelding senest 20.7.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messeider: (HA)
Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 7.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10. Ingen kirkekaffe efter messen.
Søndag d. 21.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638.
Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.
Træffes på kirkens kontor tirsdag-fredag ca. kl. 10-11 og ca. fi. time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, Nørrebrogade 27 C, 2200 København N. tlf. 31 35 68 25. I juni, juli og august er kontoret kun åbent fra kl. 10-12.
Menighedsrådsformand: Flemming Andersen, Ved Klosteret 6, st.tv., 2100 København Ø. Tlf. 39 29 69 23.
Hospitalsspresten for Københavnsområdet pastor

Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 9-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.

Messeider: (HB2)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk messe (dog ikke juli og august). Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.
Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.
1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse (dog ikke i juli og august).

Tirsdag d. 9.7.: Villehad. Kirkens værmehelgen. Messe kl. 11.
Søndag d. 21.: Ingen søndagsskole under højmessens kl. 10.

Torsdag d. 1.8.: Alfons Maria de Liguori. Redemptoristernes ordensstifter. Messe kl. 11.
Tirsdag d. 6.: Herrens forklarelse. Messe kl. 11.
Lørdag d. 17.: Vigilie til jomfru Marias optagelse i himlen kl. 17.
Søndag d. 18.: Jomfru Marias optagelse i himlen. Højmesse kl. 10. Søndagsskole i krypten kl. 10-11. Alle børn fra 0-11 år er velkomne.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messeider: (HB2)
Fredag d. 5.: Jesu hjerte messe med tilbedelse kl. 18.
Lørdag d. 6.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 7.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11. *Valfart til Haraldsted* - messe i den katolske kirke i Ringsted kl. 14.
Onsdag d. 10.: Knud konge. Messe kl. 19.
Lørdag d. 13.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 14.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdag d. 20.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 21.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdag d. 27.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 28.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Fredag d. 2.8.: Jesu hjerte messe med tilbedelse kl. 18.
Lørdag d. 3.: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 4.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Lørdag d. 10.: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 11.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdag d. 17.: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 18.: *Jomfru Marias optagelse i himlen.* Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Fredag d. 23.: Pontifikalmesse kl. 17 under hvilken biskop Kozon præstevier Niels Engelbrecht.
Lørdag d. 24.: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 25.: Reciteret messe kl. 8. Primismesse ved pastor Niels Engelbrecht kl. 11.
Lørdag d. 31.: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

1. grøn. Mandag i 13. alm. uge. (I Ps). L.: Am 2,6-10.13-16. Ev.: Matt 8,18-22.

2. grøn. Tirsdag i 13. alm. uge. (I Ps). L.: Am 3,1-8; 4,11-12. Ev.: Matt 8,23-27.

3. rød. Onsdag. THOMAS, apostel (f). (I Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ef 2,19-22; Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet! Ev.: Joh 20,24-29.

4. grøn. Torsdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid.* Elisabeth af Portugal, (†1336). L.: Am 7,10-17. Ev.: Matt 9,1-8.

5. grøn. Fredag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid.* Antonius Maria Zacharia, præst, (†1539). L.: Am 8,4-6.9-12. Ev.: Matt 9,9-13.

6. grøn. Lørdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *rød.* Maria Goretti, jomfru og martyr, (†1902). Eller *hvid.* Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Am 9,11-15. Ev.: Matt 9,14-17. Læsning ad libitum (Maria Goretti): 1.Kor 6,13c-15a.17-20.

7. grøn. 14. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. I.L.: Zak 9,9-10; Sl 145,1-2.8-9.10-11.13cd-14. R. Evigt og altid vil jeg love dit navn, min Gud, min konge! 2.L.: Rom 8,9.11-13. Ev.: Matt 11,25-30.

8. grøn. Mandag i 14. alm. uge. (II Ps). L.: Hos 2,14.15b-16.19-20. Ev.: Matt 9,18-26.

9. rød. Tirsdag i 14. alm. uge. (II Ps). Villehad, martyr, (†1572) (m). L.: Hos 8,4-7.11-13. Ev.: Matt 9,32-38.

10. rød. Onsdag. KNUD KONGE, martyr, kongeriget Danmarks værmehelgen (†1086). (f). (II Ps). Gl. Mart.pf. L.: 2.Kor 24,18-22 eller 2.Kor 9,6-15; Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17. R. I dine hænder befaler jeg min ånd. Ev.: Matt 10,34-39.

For Færøerne og Grønland: *grøn.* Onsdag i 14. alm. uge. (II Ps). Knud Konge, martyr (†1086)(m). L.: Hos 10,1-3.7-8.12. Ev.: Matt 10,1-7.

11. hvid. Torsdag. BENEDIKT, abbed, Europas værmehelgen, (†547)(f). (II Ps). Gl. Helg.pf. L.:

kirkes titularfest. (Dagen for Joakim og Anna er den 26. juli).

Torsdag d. 1.8.: Den hell. Alfonsus de Liguori. Redemptoristernes stifter. Festmesse kl. 19. Derefter reception i den lille sal.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe kl. 19 med efterfølgende vågenat.

Onsdag d. 14.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Hyggeeftermiddag.

Lørdag d. 31.: Medarbejderfest kl. 12.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.

Messeider: (HC2)
Juli: Højmesse søndage kl. 9.
August: Højmesse søndage kl. 11.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikeengen 24, tlf. 56 97 42 95.

Messeider: (HC2)
Juli: Højmesse søndage kl. 11.
August: Højmesse søndage kl. 9 (undt. søndag d. 11.august)

Lørdag d. 10.: Messe kl. 17.
Søndag d. 11.8.: Ingen messe.

19 Grønland
Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb

1. grøn. Mandag i 13. alm. uge. (I Ps). L.: Am 2,6-10.13-16. Ev.: Matt 8,18-22.

2. grøn. Tirsdag i 13. alm. uge. (I Ps). L.: Am 3,1-8; 4,11-12. Ev.: Matt 8,23-27.

3. rød. Onsdag. THOMAS, apostel (f). (I Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ef 2,19-22; Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet! Ev.: Joh 20,24-29.

4. grøn. Torsdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid.* Elisabeth af Portugal, (†1336). L.: Am 7,10-17. Ev.: Matt 9,1-8.

5. grøn. Fredag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid.* Antonius Maria Zacharia, præst, (†1539). L.: Am 8,4-6.9-12. Ev.: Matt 9,9-13.

6. grøn. Lørdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *rød.* Maria Goretti, jomfru og martyr, (†1902). Eller *hvid.* Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Am 9,11-15. Ev.: Matt 9,14-17. Læsning ad libitum (Maria Goretti): 1.Kor 6,13c-15a.17-20.

7. grøn. 14. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. I.L.: Zak 9,9-10; Sl 145,1-2.8-9.10-11.13cd-14. R. Evigt og altid vil jeg love dit navn, min Gud, min konge! 2.L.: Rom 8,9.11-13. Ev.: Matt 11,25-30.

8. grøn. Mandag i 14. alm. uge. (II Ps). L.: Hos 2,14.15b-16.19-20. Ev.: Matt 9,18-26.

9. rød. Tirsdag i 14. alm. uge. (II Ps). Villehad, martyr, (†1572) (m). L.: Hos 8,4-7.11-13. Ev.: Matt 9,32-38.

10. rød. Onsdag. KNUD KONGE, martyr, kongeriget Danmarks værmehelgen (†1086). (f). (II Ps). Gl. Mart.pf. L.: 2.Kor 24,18-22 eller 2.Kor 9,6-15; Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17. R. I dine hænder befaler jeg min ånd. Ev.: Matt 10,34-39.

For Færøerne og Grønland: *grøn.* Onsdag i 14. alm. uge. (II Ps). Knud Konge, martyr (†1086)(m). L.: Hos 10,1-3.7-8.12. Ev.: Matt 10,1-7.

11. hvid. Torsdag. BENEDIKT, abbed, Europas værmehelgen, (†547)(f). (II Ps). Gl. Helg.pf. L.:

kirkes titularfest. (Dagen for Joakim og Anna er den 26. juli).

Torsdag d. 1.8.: Den hell. Alfonsus de Liguori. Redemptoristernes stifter. Festmesse kl. 19. Derefter reception i den lille sal.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe kl. 19 med efterfølgende vågenat.

Onsdag d. 14.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Hyggeeftermiddag.

Lørdag d. 31.: Medarbejderfest kl. 12.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.

Messeider: (HC2)
Juli: Højmesse søndage kl. 9.
August: Højmesse søndage kl. 11.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikeengen 24, tlf. 56 97 42 95.

Messeider: (HC2)
Juli: Højmesse søndage kl. 11.
August: Højmesse søndage kl. 9 (undt. søndag d. 11.august)

Lørdag d. 10.: Messe kl. 17.
Søndag d. 11.8.: Ingen messe.

19 Grønland
Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb

1. grøn. Mandag i 13. alm. uge. (I Ps). L.: Am 2,6-10.13-16. Ev.: Matt 8,18-22.

2. grøn. Tirsdag i 13. alm. uge. (I Ps). L.: Am 3,1-8; 4,11-12. Ev.: Matt 8,23-27.

3. rød. Onsdag. THOMAS, apostel (f). (I Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ef 2,19-22; Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet! Ev.: Joh 20,24-29.

4. grøn. Torsdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid.* Elisabeth af Portugal, (†1336). L.: Am 7,10-17. Ev.: Matt 9,1-8.

5. grøn. Fredag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid.* Antonius Maria Zacharia, præst, (†1539). L.: Am 8,4-6.9-12. Ev.: Matt 9,9-13.

6. grøn. Lørdag i 13. alm. uge. (I Ps). Eller *rød.* Maria Goretti, jomfru og martyr, (†1902). Eller *hvid.* Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Am 9,11-15. Ev.: Matt 9,14-17. Læsning ad libitum (Maria Goretti): 1.Kor 6,13c-15a.17-20.

7. grøn. 14. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. I.L.: Zak 9,9-10; Sl 145,1-2.8-9.10-11.13cd-14. R. Evigt og altid vil jeg love dit navn, min Gud, min konge! 2.L.: Rom 8,9.11-13. Ev.: Matt 11,25-30.

8. grøn. Mandag i 14. alm. uge. (II Ps). L.: Hos 2,14.15b-16.19-20. Ev.: Matt 9,18-26.

9. rød. Tirsdag i 14. alm. uge. (II Ps). Villehad, martyr, (†1572) (m). L.: Hos 8,4-7.11-13. Ev.: Matt 9,32-38.

10. rød. Onsdag. KNUD KONGE, martyr, kongeriget Danmarks værmehelgen (†1086). (f). (II Ps). Gl. Mart.pf. L.: 2.Kor 24,18-22 eller 2.Kor 9,6-15; Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17. R. I dine hænder befaler jeg min ånd. Ev.: Matt 10,34-39.

For Færøerne og Grønland: *grøn.* Onsdag i 14. alm. uge. (II Ps). Knud Konge, martyr (†1086)(m). L.: Hos 10,1-3.7-8.12. Ev.: Matt 10,1-7.

11. hvid. Torsdag. BENEDIKT, abbed, Europas værmehelgen, (†547)(f). (II Ps). Gl. Helg.pf. L.:

Ordsp 2,1-9; Sl 34,2-3.4-5.6-7-8-9.10-11. R. Jeg vil love Herren til hver en tid. Eller: Smag og se, at Herren er god. Ev.: Matt 19,27-29.

12. grøn. Fredag i 14. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid.* Kjeld, præst, (†1150). L.: Hos 14,2-10. Ev.: Matt 10,16-23.

13. grøn. Lørdag i 14. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid.* Henrik, (†1204). Eller *hvid.* Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Es 6,1-8. Ev.: Matt 10,24-33.

14. grøn. 15. ALM. SØNDAG. (III Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. I.L.: Es 55,10-11; Sl 65,10abcd. 10e-11.12-13.14. R. Sæden faldt i god jord og bar frugt. 2.L.: Rom 8,18-23. Ev.: Matt 13,1-23 eller 13,1-9. Kamillus af Lellis, præst, (†1614), fejres ikke.

15. hvid. Mandag i 15. alm. uge. (III Ps). Bonaventura, biskop og kirkelærer, (†1274)(m). L.: Es 1,10-17. Ev.: Matt 10,34-11,1.

16. grøn. Tirsdag i 15. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid.* Vor Frue af Karmel. L.: Es 7,1-9. Ev.: Matt 11,20-24.

17. grøn. Onsdag i 15. alm. uge. (III Ps). L.: Es 10,5-7.13-16. Ev.: Matt 11,25-27.

18. grøn. Torsdag i 15. alm. uge. (III Ps). L.: Es 26,7-9.12.16-19. Ev.: Matt 11,28-30.

19. grøn. Fredag i 15. alm. uge. (III Ps). L.: Es 38,1-6.21-22.7-8. Ev.: Matt 12,1-8.

20. hvid. Lørdag i 15. alm. uge. (III Ps). Torlak, biskop, (†1193)(m). L.: Mika 2,1-5. Ev.: Matt 12,14-21.

21. grøn. 16. ALM. SØNDAG. (IV Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. I.L.: Visd 12,13.16-19; Sl 86,5-6.9-10.15-16a. R. Du, o Herre, er god og rund til at forlade. 2.L.: Rom 8,26-27. Ev.: Matt 13,24-43 eller 13,24-30. Laurentius af Brindisi, præst og kirkelærer, (†1619), fejres ikke.

22. hvid. Mandag i 16. alm. uge. (IV Ps). Maria Magdalene (m). L.: Mika 6,1-4.6-8. Ev.: Joh 20,1-2.11-18. Læsning ad libitum

(Maria Magdalene): Højs 3,1-4a eller 2.Kor 5,14-17.

23. hvid. Tirsdag i 16. alm. uge. (IV Ps). Birgitta, ordenssøster, (†1373) (m). L.: Mika 7,14-15.18-20. Ev.: Matt 12,46-50.

24. grøn. Onsdag i 16. alm. uge. (IV Ps). L.: Jer 1,14-10. Ev.: Matt 13,1-9.

25. rød. Torsdag. JACOB, apostel (f). (IV Ps). Gl. Ap.pf. L.: 2.Kor 4,7-15; Sl 126,1-2ab.2cd-3.4-5.6. R. De, som sår med gråd, skal høste med frydesang. Ev.: Matt 20,20-28.

26. hvid. Fredag i 16. alm. uge. (IV Ps). De hellige Joakim og Anna, Jomfru Marias forældre (m). L.: Jer 3,14-17. Ev.: Matt 13,18-23. Læsning og evangelium ad libitum (Joakim og Anna): Sir 44,1.10-15 & Matt 13,16-17.

27. grøn. Lørdag i 16. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid.* Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Jer 7,1-11. Ev.: Matt 13,24-30.

28. grøn. 17. ALM. SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. I.L.: 1.Kong 3,5.7-12.; Sl 119,57+72.76-77.127-128.129-130. R. Hvor elsker jeg dog din lov, Herre. 2.L.: Rom 8,28-30. Ev.: Matt 13,44-52 eller 13,44-46. Martha fejres ikke.

29. rød. Mandag i 17. alm. uge. (I Ps). Olaf, martyr, (†1030)(m). L.: Jer 13,1-11. Ev.: Matt 13,31-35. For Færøerne og Grønland (h). Gl. Cr. Mart.pf. I.L.: Visd 10,10-14; Sl 31,2-3a.3bcd-4.

Communauté de Langue Francaise
Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à
Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana
Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616
Kbh. V. Tlf. 31 31 78 22.
Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke,
Stenosgade 4, 1616 Kbh. v.

Kroatisk mission
P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej
11, 2860 Søborg.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.
I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.
I Helsingør, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl.
17.
I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Msze swiete w jezyku polskim
Ks. Julian Bodnar, CSSR.
Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300
Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.
Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Ungarsk messe
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade

4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85
88.
Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapel-
let, Stenosgade 4 A).

Tamilsk gudstjenester
Pastor Jude Kulas Soosaiappu, Kastelvej 1, 9000
Aalborg. Tlf. 98 13 50 39.
Ingen tamilske messer i juli.
Lørdag d. 3.8.: Valfart til Sostrup.
Lørdag d. 17.: Skt. Peters kirke, Herning, kl. 18.
NB.: Ny adresse: Lillelundvej 36.
Søndag d. 18.: Skt. Josephs kirke, Horsens, kl. 16.
Lørdag d. 24.: Skt. Norberts kirke, Vejle, kl. 17.
Søndag d. 25.: Jesu Hjerter kirke, Randers, kl. 17.
Lørdag d. 31.: Skt. Franciscus kirke, Nakskov, kl.
16.

Koder for kørestolsbrugere

HA = direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller
elevator.
HB = Adgang ad løst rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved hen-
vendelse til sognekortet.
2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sog-
nekortet/kirken.

Bønnens Apostolat ved p. Paul Keller S.J.

Den utrættelige fader til »Guds korrespondenter«

engelsk og 11 indiske sprog.
Oversættelser på Urdu, Ne-
pali og Pnjabi er under forbe-
redelse.

980 millioner adressater

Den gruppe, vi sigter til, er
enorm. De kristne udgør kun
4% af en befolkning på ca.
980 millioner. Årlig tilvækst
ca. 16 millioner. Interessen
for alskens religiøse spørgs-
mål er stor. Og Jesu Kristi
person virker ejendommeligt
fascinerende på mange. En
række af store personligheder,
frem for alt *Mahatma
Gandhi*, som selv har holdt
bibeltimer, har været og er in-
teresseret i Jesus Kristus og
hans lære, og mere end kun
interessert.

Interesse betyder endnu ikke at blive døbt

Nogle af vore brevpartnere
beder om at blive døbt. Vi
svarer så, at de skal tage det
med ro og lære lidt mere om
troen, lære kristendommen og
måske en kristen menighed
nærmere at kende, f.eks. ved
at besøge søndagsmessen osv.
Nogle af dem er virkelig
chokeret over sådanne svar.
Mange af dem mente jo, at vi
kristne slet ikke kan vente til
de var omvendt, og i
nødtilfælde endda ville bruge
list og vold for at dem
døbt. Jeg svarer så disse kur-
susdeltagere, at vi selvsagt
ville glæde os over deres dåb.
Men vi vil ikke på nogen
måde opnå deres omvendelse
ved unfair midler.

Min religion er mig så
kostbar, at jeg gerne vil dele
den med alle mennesker.
Netop derfor vil jeg nødig
sælge den til spotpris.

Tallet på dem, som endelig
modtager dåben, er altså lille.
Men mange fordomme, som
til dels endnu stammer fra ko-
lonitiden, trappes ned ved
dette apostolat. Af mange

hundrede svarbreve fremgår
det, hvor stort tallet er på dem,
som alligevel tager Jesu Kristi
tanker og holdning med ind i
deres liv.

Lige som andre mission-
nærer kan også »Guds korre-
spondenter« kun føre menne-
skene til templets forgård.
Det sidste skridt må enhver
gøre selv.

Brevvennemes ekko

»Jeg takker Dem meget for
den lille bog om Jesus Kri-
stus. De har hjulpet mig til at
komme ham så nær, efter at
jeg så længe havde søgt en vej
til ham.«

»Jeg vil anbringe et billede
af Kristus i mit hus. Jeg vil
læse Det ny Testamente, og
jeg er sikker på, at jeg vil fin-
de en ny vej for mit liv.«

»Min familie og jeg har
læst hele rækken af de små
bøger, som De har sendt os i
fjor. Vi tror fuldt og helt, og vi
er blevet kristne. Den 27.1.
har vi modtaget dåben og
kommunionen.«

Vort brevapostolat og de 45
centre har en stor opgave,
som tillige er en udfordring
og en hellig forpligtelse. Der
vil aldrig være så mange mis-
sionærer eller mennesker,
som går ud til alle dem, der
endnu ikke har hørt om Kri-
stus, men dog er interessert.
I mange breve spores ægte
længsel. Ved vort apostolat
hverken kan eller vil vi erstat-
te missionærerne på selve ste-
det, men supplere dem og
henvende os til en kreds, som
man ikke kan nå på anden
måde.

Paul Varghese S.J.«

I august beder vi med paven
om,
at de, som har fjernet sig fra
Kirken, må vende tilbage
og
at hele Kirken må indse vig-
tigheden i at forkynde troen
for Asiens befolkning.

Liturgisk kalender for august

1. hvid. Torsdag i 17. alm. uge. (I
Ps). Alfons Maria de Liguori,
biskop og kirkelærer, (†1787)
(m). L.: Jer 18,1-6. Ev.: Matt
13,47-53. Læsning ad libitum
(A.M. de Liguori): Rom 8,1-4.

2. grøn. Fredag i 17. alm. uge. (I
Ps). Eller hvid. Eusebius af
Vercelli, biskop, (†371). L.: Jer
26,1-9. Ev.: Matt 13,54-58.

3. grøn. Lørdag i 17. alm. uge. (I
Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdags-
messe. L.: Jer 26,11-16.24.
Ev.: Matt 14,1-12.

4. grøn. 18. ALM. SØNDAG. (II
Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Es
55,1-3; Sl 145,8-9.15-16.17-18.
R. Du åbner din hånd, Herre, og
mætter os. 2.L.: Rom 8,35.37-39.
Ev.: Matt 14,13-21. Johannes
Maria Vianney, præst, (†1859),
fejres ikke.

5. grøn. Mandag i 18. alm. uge.
(II Ps). Eller hvid. Kirkevielses-
fest for kirken Santa Maria
Maggiore. L.: Jer 28,1-17. Ev.:
Matt 14,22-36.

6. hvid. Tirsdag. HERRENS
FORKLARELSE (f)(II Ps) Gl.
Sær.pf. L.: Dan 7,9-10.13-14
eller 2.Pet 1,16-19; Sl 97,1-2.5-
6.9. R. Herren har vist, han er
kongen; den Højeste over al jor-
den! Ev.: Matt 17,1-9.

7. grøn. Onsdag i 18. alm. uge.
(II Ps). Eller rød. Xystus II, pave,
og lidelsesfæller, martyrer
(†258). Eller hvid. Cajetan,
præst, (†1547). L.: Jer 31,1-7.
Ev.: Matt 15,21-28.

8. hvid. Torsdag i 18. alm. uge. (II
Ps). Dominicus, præst, (†1221)
(m). L.: Jer 31,31-34. Ev.: Matt
16,13-23

9. grøn. Fredag i 18. alm. uge. (II
Ps). L.: Nah 2,1,3; 3,1-3.6-7. Ev.:
Matt 16,24-28.

10. rød. Lørdag. LAURENTIUS,
diakon og martyr, (†258) (f). (II
Ps). Gl. Mart.pf. L.: 2.Kor 9,6-
10; Sl 112,1-2.5-6.7-8.9. R. Salig
den, der ynkes og låner ud! Ev.:
Joh 12,24-26.

11. grøn. 19. ALM. SØNDAG.
(III Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.:
1.Kong 19,9a.11-13a; Sl 85,9ab-
10.11-12.13-14. R. Lad os skue
din miskundhed, Herre, din frel-
se give du os. 2.L.: Rom 9,1-5.
Ev.: Matt 14,22-33. Klara, jom-
fru, (†1253), fejres ikke.

12. grøn. Mandag i 19. alm. uge.
(III Ps). L.: Ezek 1,2-5.24-28c.
Ev.: Matt 17,22-27.

13. grøn. Tirsdag i 19. alm. uge.
(III Ps). Eller rød. Pontianus,
pave, og Hippolyt, præst, marty-
rer (†3. årh.). L.: Ezek 2,8-3,4.

Ev.: Matt 18,1-5.10.12-14.

14. rød. Onsdag i 19. alm. uge.
(III Ps). Maximilian Maria
Kolbe, præst og martyr, (†1941)
(m). L.: Ezek 9,1-7; 10,18-22.
Ev.: Matt 18,15-20.

15. grøn. Torsdag i 19. alm. uge.
(III Ps). L.: Ezek 12,1-12. Ev.:
Matt 18,21-19,1.

16. grøn. Fredag i 19. alm. uge.
(III Ps). Eller hvid. Stefan af
Ungarn, (†1038). L.: Ezek 16,1-
15.60.63. Ev.: Matt 19,3-12.

17. grøn. Lørdag i 19. alm. uge.
(III Ps). Eller hvid. Gudsmoders
lørdagsmesse. L.: Ezek 18,1-
10.13b.30-32. Ev.: Matt 19,13-
15. 1.vesper til Jomfru Marias
optagelse i Himlen. Afien: hvid.
VIGILIE TIL JOMFRU MARI-
AS OPTAGELSE I HIMLEN
(h). Gl. Cr. Sær.pf. 1.L.: 1.Krøn
15,3-4.15-16; 16,1-2; Sl 132,6-
7.9-10.13-14. R. Herre, bryd op
til dit hvilested, du og din vældes
ark! 2.L.: 1.Kor 15,54b-57. Ev.:
Luk 11,27-28.

18. hvid. Søndag. JOMFRU
MARIAS OPTAGELSE I HIM-
LEN (h). Gl. Cr. Sær.pf. 1.L.:
Åb 11,19a; 12,1-6a.10ab; Sl
45,11-12.14-15.16-17. R. Dron-
ningen står i ofirguldets skrud-
ved din højre. 2.L.: 1.Kor 15,20-
27. Ev.: Luk 1,39-56.
Kirketælling.

19. grøn. Mandag i 20. alm. uge.
(IV Ps). Eller hvid. Johannes
Eudes, præst, (†1680). L.: Ezek
24,15-24. Ev.: Matt 19,16-22.

20. hvid. Tirsdag i 20. alm. uge.
(IV Ps). Bernhard, abbed og kir-
kelærer, (†1153)(m). L.: Ezek
28,1-10. Ev.: Matt 19,23-30.

21. hvid. Onsdag i 20. alm. uge.
(IV Ps). Pius X, pave,
(†1914)(m). L.: Ezek 34,1-11.
Ev.: Matt 20,1-16.

22. hvid. Torsdag i 20. alm. uge.
(IV Ps). Jomfru Maria, vor
Dronning (m). Jomfru Marias pf.

Den 15. august fejres Jomfru Marias optagelse i himlen.

En annonce i avisen, og 2000
mennesker i Delhi stiller
spørgsmål til »Guds korre-
spondenter«

I Johannes-evangeliet siger
Jesus til disciplene: »Se ud
over markerne, de er hvide til
høst« (Jo 4,35). Mon ikke det
kan siges om Asiens milliard-
befolkning? Vore medbrødre i
Indien, jesuitterne, er overbe-
vist om, at man har længsel
efter sandheden.

Pater Paul Varghese S.J. fra
Ahmedabad i staten Gujerat
er for tiden koordinator af 45
centre, hvorfra troens forkyn-
delse sker ved brevkurser el-
ler brevapostolat.

Et billede af Kristus

»Skriv til os, hvis De vil vide
mere om Jesus Kristus og Bi-
belen.« Således lyder teksten
i en annonce i et dagblad i
Ahmedabad. Sædvanligvis er
annonce forsynet med CISS
(Catholic Information Servi-
ce Society). En sådan annon-
ce resulterede for det meste i
ca. 200-500 forespørgsler.

En dag bragte vi med sam-
me tekst et billede af Jesus
Kristus. Denne annonce af
22.sept. 1994 medførte 2000
forespørgsler. Så prøvede vi
det samme i Delhi og andre
byer - med samme resultat.

En dag bragte vi med sam-
me tekst et billede af Jesus
Kristus. Denne annonce af
22.sept. 1994 medførte 2000
forespørgsler. Så prøvede vi
det samme i Delhi og andre
byer - med samme resultat.

Faderen til »Guds korrespondenter«

Det var en amerikansk jesuit,
pater P. I. Sontag i Nordindi-
en, som i begyndelsen af 40'
erne startede dette apostolat i
Danapur i Patna-missionen.
Kort efter blev han flyttet til
Pune, til De Nobili College,
hvor der samles præstestude-
rende fra hele Indien. Den
utrættelige fader til alle
»Guds korrespondenter« i In-
dien fik således en enestående
chance for at få oversat sit
brevkursus om den katolske
tro på en hel række indiske
sprog.

I dag findes dette kursus på

MAGLEÅS-træf / ÅBENT HUS

Søndag den 29. september 1996
Abel Schrøder d.y. - Danmarks festligste
og meget fornemme billedskærer

Abel Schrøder d.y. (1602-76) - sin tids største »træsnyder«
og til hvis hovedværker regnes altertavlerne i Holmens
Kirke og Præstø Kirke - var ikke alene en stor billedskæ-
rer, men også en flittig mand, og hans træskærerarbejder
ses i mange andre sjællandske kirker den dag i dag.

Kom og hør tidligere konsulent i Det danske Bibelselskab
Annelise Thomsen fortælle engageret og meget vidende
om denne livfulde og idrige barokkunstner.

Der serveres kaffe i stuerne mellem kl. 14 og 15.
Foredraget begynder kl. 15. Pris kr. 35,-.

Magleås, Høterkøvej 6, 3460 Birkerød

Jeg havde uret, men nu har Gud sagt mig det rigtige

Her er en lille opfordring til alle de almindelige folk (inklusive mig selv), der har et ansvar i vores kirke, skal repræsentere den på en eller anden måde eller skal være med til at træffe beslutninger i kirken. Og ikke mindst også til alle dem, der skriver læserbreve til disse spalter, med ønsker om at den fremtidige diskussion må være en diskussion, der opbygger vores menigheder til Guds ære, en diskussion der bygger på den fred og kærlighed, som vi har fået givet af vores Fader.

Som lægfolk har vi alle en del af ansvaret for vores kirke. Derfor har vi også pligt til at lytte til Gud. Vi har pligt til at søge at blive ledet af Gud i hver eneste lille sag, og naturligvis især når vi står overfor vigtige beslutninger. Lad os

der ikke blive narret af, hvad vi tror Gud vil sige til os, men som i virkeligheden kommer fra vort eget hjerte. Dette er yderst vigtigt! Lad os være fuldkommen sikre på at det er Guds ord, vi har hørt, før vi siger det er Guds ord.

For at høre Guds ord kræves der i det mindste en tids stilhed i bøn. I den stille bøn kan vi søge Gud om råd, vi kan lægge alle vores problemer frem for Gud for at han kan vejlede os og lette os for byrder.

Gud kræver tid. Gud kræver at vi lytter. Og Gud vil også tale til os på en eller anden måde. En enkel måde Gud kan udtrykke sig på kan være at man i bøn, får fred om et bestemt spørgsmål. Så ved man, at Gud har givet sin accept på ens beslutning.

Lad mig give et eksempel: Man har læst et læserbrev i »katolsk orientering«, som man simpelthen bliver nødt til at svare på. Man formulerer, febrilsk, et svar, men inden man lægger den i konvoluten, beder man en stille bøn og søger Guds fred i sit indre. Ryger brevet i postkassen eller i papirkurven?

I alle andre spørgsmål kan man søge Gud om råd, og måske får man et svar. Igen, lad os være sikre på, at det virkelig er Guds ønske, der er kommet igennem til os. Hvis man får denne vished om en sag inden der overhovedet er gået to minutters tid af ens bøn, og inden man overhovedet har nået at falde til ro, så er der store chancer for at det er vort eget ønske, der er kommet til udtryk og ikke Guds.

Tænk hvis du virkelig har taget fejl i en sag, og Gud lader dig vide det. Sikke et privilegie! Sikke en evne til at lytte til Gud! Så vil du kunne sige »Jeg havde uret, men nu har Gud sagt mig det rigtige«. Og det er noget at prale af.

Men det kan da også være meget nemmere at høre Guds vilje. Man må ikke glemme, at meget af det står skrevet i den Hellige Skrift, som er evig aktuel.

En af de ting, man ikke kan tage fejl af, når man læser Biblen er, at Gud under ingen omstændigheder ønsker splittelse i sin kirke (se for eksempel Johannes evangeliet kap. 17 vers 23). Så der må

man straks se i øjnene, at ethvert tiltag i menighederne og i kirken, som kunne mistænkes at føre til splittelse, som den eneste frugt, er et forkert tiltag. Det er ikke Guds ønske, hvor meget man end synes det skal gennemføres.

Lad os ikke være opfarende og søge at iværksætte vores egne planer, men stræbe

efter ulmodighed, mildhed og selvbeherskelse som er Guds gaver til dem, der søger Ham (Galaterbrevet kap.6 vers 22).

Hold kirken hellig og inakt, og hver eneste lille menighed eller gruppe med. For når en del af kirken lider, da lider hele kirken med (se 1. Korintherbrev kap.12 vers 26,

eller hele kap. 12). Et sidste tip om, hvordan man kan rette sig efter Guds vilje, hvis man ikke endnu selv er så god til at lytte (inklusive mig selv): Lad os stole på dem, der virkelig lytter. Stol på dem, der hver dag bruger meget tid i bøn med Gud, for de har hørt Guds ord.

Marcelino Gauguin

Kirken i Polen har fået computer-netværk

Warszawa (KNA) - Den katolske kirke i Polen er med på den nyeste teknik: Alle bispedømmer, bispekonferencens sekretariat og nuntiaturet er forbundet med hinanden ved hjælp af et avanceret computersystem.

Det nye system giver også mulighed for at holde telefoniske konferencer, og inden årets udgang vil man kunne holde videokonferencer. Net-

værket er udarbejdet af kirken i USA, som også har givet et tilskud svarende til godt 300.000 kroner.

KLITBORG 6. - 21. juli

Hvis du skynder dig, kan du nå at komme med på årets sommerlej. Pris kun kr. 850,- incl. rejse. Nærmere oplysninger fås hos Bente Nygaard Hansen, tlf. 33 14 69 36 eller Vicente Christensen, tlf. 35 43 10 89.

Katolsk Menighedspleje

Fra Fredericia til Sarajevo

Efter 14 år som leder af Sankt Knuds Skole i Fredericia tager skoleleder Jørgen Brårup nu fat på den næste opgave: Når dette skoleår er slut, rejser han til Sarajevo for at arbejde på en katolsk skole dér.

Det tidligere Jugoslavien er ikke helt fremmed for Brårup. Skolen i Fredericia har haft en del elever derfra, børn, der opholder sig på de nærliggende asylcentre, og en lang række af religioner er repræsenteret

såvel blandt eleverne som i lærerstaben. Det samme gælder skolen i Sarajevo, hvor man bevidst arbejder på en forsoning mellem katolikker, ortodokse og muslimer.

Brårup har tidligere drømt om Nordirland, hvor der ligeledes i mange år har været behov for en forsonende indsats. Dengang faldt valget i stedet på Sankt Knuds Skole. Denne opgave må nu være løst, mener Brårup.

Niels Steensen valfart til Schwerin

Igen i år arrangeres der en Niels Steensen-valfart til Schwerin. I år vil vi på vejen besøge Hamburg, netop fordi Niels Steensen tilbragte sine sidste år der, inden han kom til Schwerin.

Vi skal bo på den katolske kursusejendom Ansgar-Haus begge nætter. Lørdagen vil gå med besøg forskellige steder, der er interessante i forbindelse med vor kirkes historie. F.eks. Sct. Joseph kirke i Altona, der som dansk koloni var religiøs fristad, mens Hamburg var lukket for katolske præsters virke.

Vi skal fejre messen i den nye domkirke og have et møde med Hamburgs nye ærkebiskop Ludvig Averkamp.

Fejrer højmesse med menigheden

Til Schwerin kører vi så søndag morgen for at fejre højmessens med menigheden og bagefter spise frokost og have samvær på traditionel vis.

Afgang er fra Københavns

Hovedbanegårds busplads den 13. september kl. 9.00. Tilbage er vi den 15. september ca. kl. 21.30.

Annonce med yderligere oplysninger findes bag i bladet.

Dietrich Timmermann

Haraldsted-valfart søndag den 7. juli

Søndag den 7. juli, - som altid den første søndag i juli, - finder årets Haraldsted-valfart sted. Vi vil minde, at det i år er 900 år siden, at Knud Lavard blev født. Og opfordrer til deltagelse i denne bispedømmets ældste valfart.

Valfarten har traditionelt fire stationer: Sankt Bendts og Sankt Knuds Kirker i Ringsted, Haraldsted Kirke og kapelruinen.

Kort før kl. 13,30 forsamles vi foran Sankt Bendts Kirke i Ringsted, hvor vi åbner valfarten. I procession, anført af processionskors og faner, drager vi derfra til den nærliggende lille katolske Sankt Knuds Kirke, hvor vi med begyndelse kl. ca. 14 fejrer val-

fartens højdepunkt, den hellige messe.

Efter messen fordeler vi os i de forskellige privat-biler og kører de tolv kilometer fra Ringsted til Haraldsted Kirke. Herfra går vi videre i procession til kapel-ruinen, hvor den afsluttende andagt vil finde sted og velsignelsen blive lyst.

Før vi skilles, er der en kop kaffe/the og et stykke hjemmebakket kage hos det lille kommunitet, der bebor huset i umiddelbar nærhed af kapel-ruinen. Vi plejer at være færdige ved 18-tiden.

Vel mødt!

p. Stephen Holm
valfartspræst

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

DET SKER PÅ MAGLEÅS

Sø. d. 7. - sø. d. 14.7.:
Familieuge v/ biskop Hans L. Martensen m.fl.
Sø. d. 21. - lø. d. 27.7.:
Pensionistuge.
Lø. d. 20. - lø. d. 27.7.:
Sct. Joseph søstre fra Coesfeld-Lette.
Sø. d. 28.7. - sø. d. 3.8.:
Højskoleuge.
Fr. d. 2. - sø. d. 4.8.:
Sr. Pilar med gruppe.
On. d. 7. - fr. d. 16.8.:
Ungdomsgruppe fra Wien.
Sø. d. 11. - fr. d. 16.8.:
Audiologopæd Forening
Fr. d. 16. - lø. d. 17.8.:
Danm. Naturfred. Forening
Fr. d. 16. - sø. d. 18.8.:
Pastor Dominique og Kirsten Kjærulff.
Ti. d. 20. - to. d. 22.8.:
Københavns sundhedsvæsen.
Ti. d. 20. - on. d. 21.8.:
Sociologisk Institut.
Fr. d. 23. - lø. d. 24.8.:
Mørks Skole, Hillerød.
Lø. d. 24. - sø. d. 25.8.:
Dansk STOK
Lø. d. 24. - sø. d. 25.8.:
Den tyske menighed.
Sø. d. 25. - on. d. 28.8.:
Danske Fysioterapeuter.
Ti. d. 27.8.:
Piberødhus.
Ti. d. 27. - on. d. 28.8.:
Kommunernes Landsforening.
On. d. 28. - fr. d. 30.8.:
D.L.H.
Fr. d. 30. - lø. d. 31.8.:
Aftenskolemes samarbejdsudv.,
Gladsaxe.
Lø. d. 31.8. - sø. d. 1.9.:
Kristne forretningsfolk.

»katolsk orientering«
ønsker
læsere og annoncører
en god sommerferie

Indbydelse til præstevielse

Jeg vil hermed gerne indbyde alle gode venner og bekendte til min præstevielse fredag den 23. august 1996 kl. 17 i Skt. Ansgars kirke, Bredgade 64.

Efter præstevielsen er der fest for alle på Niels Steensens Gymnasium, Australiensvej 38.

Primitz

i Skt. Ansgars kirke
søndag den 25. august kl. 11
på Vor Frue Kloster, Åsebakken,
søndag den 1. september 1996 kl. 9.
Niels Engelbrecht

Hvis nogen ønsker at give et bidrag til festen efter præstevielsen, kan de gøre det ved at indbetale et beløb på giro 1199-1-617-8756, Niels Engelbrecht, Bredgade 64, 1260 København K. Alle beløb vil blive modtaget med taknemmelighed.

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Dalum Retræte

for mænd afholdes på Dalum Kloster fra den 26.8.96 (ankomst senest kl. 17) til den 30.8. efter højmesse og morgenmad. Retrætepræst: Pastor Paul Marx O.M.I. Emne: Guds rige. Prisen for opholdet er kr. 675,-. Tilmeld dig ved at sende depositum kr. 100,- i check til Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg - tlf. 86 82 28 92 eller 98 93 10 74. Der kan søges om tilskud til retræten. Retræteudvalget: Walther Egger, Hillerød, Poul Wiisbye, Roskilde, Tage Gondek, Nykøbing F., Jens Åge Ibsen, Sønderborg og Børge Blans, Silkeborg (udv.form.).

Retræte for damer

afholdes på Dalum Kloster fra mandag den 19. august med ankomst kl. 17 og slutter fredag den 23. august efter morgenmaden og fejring af den hl. messe.

Retrætens præst: p. Paul Marx, oml.
Emnet: Hvem siger Gud, at jeg er?
Pris pr. deltager: kr. 675,-, alle har eneværelse.

Man bedes ved tilmelding sende et depositum på kr. 100,- til: Agnethe Emmerich, Lahnsgade 11, 5000 Odense C. Der kan søges tilskud på samme adresse.

DUKs sekretariat holder ferielukket fra 8.7. - 26.7.1996

Rejser og valfarter

Velkommen til »La bella Italia«

Er du interesseret i at opleve en ferie i særklasse, så tag til Toscana, et af Italiens smukkeste områder. Du kan vælge mellem at bo på en gård, vinslot, villa eller lejlighed i egnens særprægede stil.

Kontakt Vita Dahlerup om aftenen på telefon 42 86 66 63.

Kurophold i Polen

Moderne sanatorium, 1/1 pens., 3 dagl. beh., 5 udflugter. Transport i moderne luxusbus, dansk/polsk talende rejseleder. Afg. Fyn, Jyll. 18.8. Kbh. afg. 19.8. 21 dage, alt incl. 6.240,- kr.

Fly afg. 29.7. 22 dage 6.350,- kr. Evt. kørsel indh. tilbud (POLSAN). Efterår i Kudowa, Taffelbergene se bl.a. Kraniekapellet & den store Basilika i Wambierzyce »Europas Jerusalem«, 7 dage 1/2 pens. 1.995,- kr. Afg. Kbh. 21.9. Fyn, Jyll. 12.10. Ring nu og få program.

Fyn, Jyll.: Polsan 65 93 44 36.
Kbh.: Bo's Busser 40 50 76 43.

Pilgrimsbustur til Polens største Helligdom 7. Til 16. Oktober 1996

- Lichen
- Czestochowa, Den sorte madonna
- Krakow
- Lagiawnik, Sr. Faurstina
- Auschwitz
- Warsawa
- Popieusko
- Niepokalanow

Pilgrimspræst, Martin Bergsøe
Pris kr. 3500,00 inkl. 1/2 pension i Polen.
Arrangør: Gosia Gatzwiller & Erik Hein
Holger Danske Bustrafik A/S
70 11 12 00

NIELS STEENSEN VALFART til SCHWERIN - i år for 6. gang - fred. d. 13. sept. - sønd. d. 15. sept.

Vi besøger steder, hvor Niels Steensen har virket i Hamburg, fejrer højmessens med menigheden i Schwerin og besøger stedet, hvor han døde.

Pris pr. person kr. 1.480,-. For to pers. i dobbelvær. kr. 2.720,-. Sidste frist for tilmelding er mandag den 12. juli.

Information: Skt. Ansgars kirkes kontor, Bredgade 64, 1260 København K.

Se omtalen andetsteds i bladet.

Pilgrimsrejse med fly til apostlen Jakobs grav i Santiago de Compostela

Fra den 22.7. - 29.7.96 med pastor Jan Ophoff, o.præm. Kr. 5.600,- incl. fly, transfer, hotel + 1/4 pension og udflugter.

Henvendelse for program: Henrik Tarp, Spain Travel tlf. 57 82 13 73

Den nordiske valfart til Lourdes 3. juli til 10. juli 1996

8 dages flyrejse fra København med fuld pension. Ens pris for alle deltagere på hotel kr. 5.300,-. Præster, læger og sygeplejersker ledsager valfarten. Hurtig tilmelding nødvendig.

Den nordiske valfart til Lourdes, Skovgårdsvej 11, DK-2920 Charlottenlund.

Tlf. (45) 42 28 39 83 Marina Steensen og (45) 39 29 92 23 Philippe Hanus (begge træffes hverdage kl. 20-21).

Diverse

Sankt Andreas Bibliotek er lukket i juli og august.

Niels Steensens Bibliotek er lukket i juli.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Salg og service

BILLIGE FLYBILLETTER til hele verden.

Ring og få et godt tilbud hos ANGEL TOURS & TRAVEL - tlf. 33 25 22 70

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen på tlf. 33 14 19 40.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskilte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD
ADVOKATER UDEN OMSVÆR

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Tåstrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rokvirer gratis pjecen "NÅR NOGEN DØR..."

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eff.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald og anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Tåstrup 43 99 01 58

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Skt. Olufsgade 10 · Roskilde · 46 15 10 15

det er altid sikkert med en registreret revisor

Den danske franciskaner og kongesøn Jakob er kendt og agtet i Mexico. Billedet er et udsnit af Claus Bergs altertavle i Sct. Knuds Kirke i Odense, og det præger også forsiden af Henrik Stangerups bog »Broder Jakob«.

Saligkåningsproces indledes for Broder Jakob den Danske

I Mexico har den danske franciskaner og kongesøn Jakob altid været kendt og agtet blandt de missionærer, der i 1500-tallet førte kristendommen til Den nye Verden, og især blandt tarsker-indianerne i provinsen Michoacán, hvor han fortrinsvis virkede. I Tarecuato, hvor han døde ca. 1566, er han lige siden blevet holdt i ære som byens lokale helgen.

Men nu tages hans sag op på det officielle kirkelige plan. Ærkebiskop *Alberto Suarez Inda af Morelia*, provinsens nuværende hovedstad, har besluttet at indlede saligkåningssager for

tre af områdets kristne pionerer, deriblandt broder Jakob - »Fray Jacobo Daciano«, som han kaldes.

I et brev, der netop er overbragt personligt af en rejsende dansk, katolsk ingeniør, har ærkebiskop Suarez orienteret biskop *Czeslaw Kozon* om sit initiativ og har anmodet om det danske bispedømmes medvirken.

Det bør være en stor glæde for alle danske, men især for katolikker, at der således er åbnet mulighed for, at endnu dansker måske vil opnå »alterets ære.«

Jørgen Nybo Rasmussen

Bliver pater Pio saligkåret?

Pater Pio, den stigmatiserede kapucinermunk, er uofficielt blevet æret over hele verden som en helgen, og det forlyder ifølge Catholic Herald, at han nu bliver saligkåret den 1. november. På denne dag er det 50 år siden, at pave *Johannes Paul II* blev præsteviet.

Formodningerne er blevet forsigtigt bekræftet af kardinal *Angelo Sodano* fra statssekretariatet, af pater Pio's officielle levnedsskildrer og af den assisterende opponent ved helgenkåningsprocessen, og kilder i Vatikanet kan tilføje, at pave Johannes Paul II direkte kunne erklære pater Pio for helgen og undgå saligkåningsprocessen.

Kardinal Sodano tilføjer, at paven har et stort ønske om offentligt at henlede opmærksomheden på pater Pio's heroiske dyder. Pater Pio har stået på ventelisten til helgenkåring i over 20 år.

Det fortælles iøvrigt, at pave Johannes Paul II kort efter sin præstevieelse den 1. november 1946 besøgte pater Pio i San Giovanni Rotondo klosteret. Pater Pio skal have forudsagt pavevalget og have meddelt paven, at han »så ham klædt i en hvid dragt med blodstænk«, hvilket man nu anser for at være en forudsigelse af attentatet mod paven i 1981 på Peterspladsen.

Pater Pio menes også at have forudsagt, at pavens embedsperiode skulle være i 17 år - en deadline, der blev overskredet den 16. oktober 1995.

Skønt Vatikanet i de sidste to årtier menes at være blevet oversvømmet af rapporter om uforklarlige mirakler, der sættes i forbindelse med pater Pio, er det angiveligt pave *Johannes XXIII's* tilbageholdenhed, der har forårsaget, at processen har været så længe.

Vatikanet kræver at katolske brudepar får bedre ægteskabsforberedelse

Det pavelige Familieråd siger fra over for overdådige bryllupper

Vatikanet (KNA) - Det stigende antal skilsmisser og truslen imod ægteskab og familie har fået Vatikanet til at kræve, at katolske brudepar får en mere intensiv, kirkelig ægteskabsforberedelse. Et 30 sider langt dokument fra Det pavelige Familieråd med titlen »Forberedelse til ægteskabets sakramente« fremhæver værdien af kyskhed forud for ægteskabet og siger fra over for overdådige bryllupper.

Dokumentet fordømmer samtidig de foranstaltninger i samfundet, der »ikke hjælper den ægteskabeligt baserede familie, men fratager den dens rettigheder«. Par, der

skal giftes, skal informeres bedre om det ansvar, der påhviler forældre, og om anvendelsen af naturlige, kirkeligt tilladte metoder til familieplanlægning. Et yderligere mål med dokumentet er at gøre parrene klart, at ægteskabet er et sakramente, at det er uopløseligt og at det af forsvare livet er meget værdifuldt, hedder det.

Angreb på familien

Den »beskyt-dig-mentalitet«, der er fremherskende nu om dage, og den stadig mere udbredte, liberale lovgivning om skilsmisse, om provokeret abort og om seksuel frihed

hører med til det, der i dokumentet betegnes som angreb på familien. Åndelig tomhed og dyb utilfredshed driver unge mennesker til pille- og alkoholmisbrug, vold og selvmord.

Stadig flere overser, hvilken rigdom ægteskab og familie er, og afviser det derfor; ægteskabsforberedelsen må derfor være en tid, hvor begge parter åbner deres øjne og fordyber sig i troen, hedder det. I dokumentet beklages det, at forlovelsesperioden, der er beregnet til, at parterne kan modnes som mennesker og som kristne, ofte ødelægges af en »uansvarlig brug af seksual-

teten, der ikke tjener til at modne den ægteskabelige kærlighed«.

Det er nødvendigt, at man allerede i børnenes/de unges seksualoplysning begynder med en loyal og modig opdragelse til kyskhed og til at betragte kærligheden som en gave fra Gud, understreger Familierådet. Kyskheden undertrykker ikke kærligheden; den betegnes tværtimod som en forudsætning for den virkelige kærlighed. I forbindelse med naturlig familieplanlægning vil kyskheden hjælpe et ægtepar med den periodiske afholdenhed, hedder det.

Johannes Gijsen biskop af Reykjavik

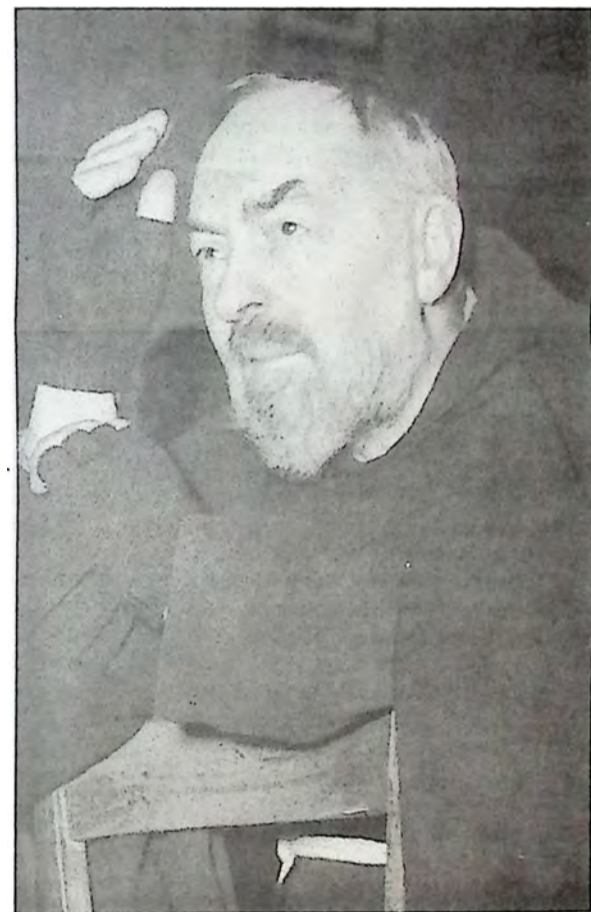

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II har udnævnt

Johannes Baptist Gijsen til biskop af Reykjavik, hvor han siden midt i marts har været apostolisk administrator. Bispedømmet Reykjavik tæller omkring 2,500 troende fordelt på fire sogne og er således et af verdens mindste. I januar 1993 indgav Gijsen sin afskedsbegæring fra det hollandske bispedømme Roermond. Gijsen angav, at det var af helbredsmæssige årsager, han trak sig tilbage. Allerede i 1991 havde han overdraget en del af sin biskopelige myndighed til andre biskopper.

Hov, lille ven - det er *min* kalot!! Det er næppe første gang, den børnegladede pave Johannes Paul II har været udsat for små, nysgerige fingre. Det er næppe heller første gang, et forældrepar har forsøgt at se alvorlige ud på grund af barnets »uartige« opførsel og samtidig desperat forsøgt at holde lattermusklerne i ro. Situationen opstod, da paven for nylig besøgte en bosnisk flygtningeorganisation i Rom. Foto: AP

Pater Pio saligkåres måske den 1. november.

Mindeplade for paven i fødeby

Wadowice (KNA) - I anledning af pave *Johannes Paul II's* 50 års præstetjubilæum den 1. november er der for nylig på rådhusets facade i pavens fødeby, Wadowice, afsløret en mindeplade. Kardinal *Frantisek Macharski* fra Krakow foretog velsignelsen.

Vi ønsker vore læsere og annoncører en god, varm og afslappet sommer. Vi er tilbage igen i august

Biskop myrdet i Algeriet, side 2
Om biskop og pastoralråd, side 5
Paven i Paderborn og Berlin, side 6-7
To saligkåringer i Berlin, side 8
Orientering fra sognene, side 9-12

Misforståelser om rehabilitering af Martin Luther

Bonn (KNA) - Højststående repræsentanter for kirken tilbageviser udtalelser, der er fremsat i det tyske magasin »Focus«, gående ud på, at tyske biskopper skal have hindret pave *Johannes Paul II* i at rehabiliter reformatoren *Martin Luther* i forbindelse med besøget i Tyskland i juni. I Berlin udtaler kardinal *Georg Sterzinsky*, at hverken han selv, biskop *Karl Lehmann*, der er formand for den tyske bispekonference, eller ærkebiskoppen af Paderborn, *Johannes Joachim Degenhardt*, har talt med paven om dette under deres seneste besøg i Rom.

Paven havde ønsket at opheve »bandlysningen og eks-kommunikationen af Luther og dermed reformatorens udelukkelse af kirken«, hed det i magasinet. Sammen med præfekten for trosæleregation, kardinal *Joseph Ratzinger*, skulle biskopperne *Lehmann*, *Sterzinsky* og *Degenhardt* over for paven personligt have fremsat den indvending, at »tiden endnu ikke var moden« til et sådant skridt. »Focus« angiver ingen kilde til denne oplysning.

Sekretær i den tyske bispekonference, prælat *Wilhelm Schätzler*, betegner historien som »helt vanvittig« og »det rene opspind«.

Ekskommunikation ophævet ved død

Sterzinsky understreger, at han ikke ved, om paven overhovedet har haft planer om at rehabiliter *Martin Luther*. Kardinalen tilføjer, at tiden efter hans personlige opfattelse ikke er moden til det. Fra Vatikanet oplyses det, at den katolske kirkes ekskommunikation af Luther blev ophævet med reformatorens død. Det fremhævede paven i forbindelse med sit besøg i Danmark i 1989, udtaler Vatikanets pressetjeneste.

Fra velinformerede kilder i Vatikanet forlyder det, at man ikke har drøftet sagen med paven.

Paven roser Sverige

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* påskønner Sveriges indsats for at gennemføre verdensomspændende udviklings- og hjælpeprogrammer.

Over for den nyudnævnte ambassadør ved Den hellige Stol, *Anders Thunborg*, har paven udtrykt anerkendelse af Sveriges indsats i kampen for menneskerettighederne og af landets bidrag til fredsbestræbelserne på Balkan.

Torsdag den 15. august fejrede biskop *Hans L. Martensen* sit 40 års præstestjubilæum. Det skete for en fyldt Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade, samme kirke som han blev viet til præst i. Nuntius, ærkebiskop *Giovanni Ceirano* og biskop *Czeslaw Kozon* deltog i jubilæumsmessen sammen med en række af bispedømmets præster. Se også side 3 inde i bladet. Foto: Kluge.

Britiske kirker protesterer:

Stop overskudsproduktion af befrugtede menneskelige æg

London (KNA) - Højststående repræsentanter for kirkerne i Storbritannien ønsker et forbud imod »overskudsproduktion« i forbindelse med kunstig befrugtning. I dagbladet »The Times« efterlyser flere af kirkernes eksperter inden for etik en lovændring på området. Blandt disse er kardinal *Tom Winning*, formand for de britiske bispekonferencers bioetiske komité, og den anglikanske moralteolog *Oliver O'Donovan*.

Det første skridt må være, at de ansvarlige instanser sørger for at begrænse produktionen af embryoner (befrugtede æg) til det antal, der straks efter kan føres op i livmoderen, hedder det. Derudover foreslås et forbud imod produktion og nedfrysning af overskydende embryoner.

Moralsk blindgyde

I et radiointerview udtrykker kardinal *Basil Hume* sin modstand imod destruktion af nedfrosne, befrugtede æg.

En sådan destruktion er umoralsk, fordi det drejer sig om menneskeliv, siger *Hume*, der er formand for bispekonferencen i England og Wales. Efter kardinalens mening er dette såvel som selektive aborter ved tvillingegraviditeter tegn på, at det britiske samfund er havnet i en moralsk blindgyde.

Der må findes nye veje til behandling af barnløshed, siger *Hume*; lagerføring af nedfrosne embryoner bør forbydes.

Forældreløse embryoner

Ifølge den britiske lovgivning skal nedfrosne embryoner destrueres efter fem år, med mindre forældrene har givet besked om, hvad de skal anvendes til.

For omkring 6.000 befrugtede ægs vedkommende har forældrene besluttet sig. En tredjedel ønsker dem fortsat opbevaret i nedfrosset stand, 15% har givet embryonerne

fri til adoption og 8% har givet deres tilsagn til, at de befrugtede æg må destrueres.

Den 1. august faldt ca.

3.000 embryoner for femårsgrænsen. Man har ikke kunnet få kontakt med deres forældre.

Retten til en bolig bør gøres til et politisk hovedtema

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* appellerer til alverdens nationer om at gøre retten til en bolig til et politisk hovedtema. Efter afslutningen på FN-konferencen i Istanbul i juni, »Habitat II«, udtrykte paven tilfredshed med, at man enstemmigt havde vedtaget denne ret. Ingen må lukke øjnene for, hvad det vil sige at leve på gaden eller at måtte nøjes med nødtørftigt husly, sagde han.

Paven konstaterede med beklagelse, at mange unge måtte vente med- eller helt

give afkald på at gifte sig, fordi de ikke kunne finde et sted at bo eller fordi de ikke havde arbejde.

Samtidig forlangte han en ny formulering i international ret, der kæder retten til en bolig sammen med retten til at stifte familie og retten til arbejde. Endvidere appellerede han til alverdens stater om at at mindske forskellen mellem de rige og de fattige lande og opfordrede til, at man ved at vise solidaritet gav sit bidrag til at ophæve dette misforhold.

Biskop myrdet i Algeriet

Biskoppen havde tidligere udtalt sig mod vold og fordømt de islamiske fundamentalisters handlinger

Algier (KNA) - Biskop *Pierre Lucien Claverie* og hans chauffør blev dræbt torsdag den 1. august ved et bombeattentat i byen Oran.

Ifølge oplysninger fra algeriske og franske myndigheder fandt attentatet sted ved 22-tiden. Sprængsatsen på en gasflaske blev udløst ved fjernbetjening, mens biskoppens bil kørte på området omkring hans bolig. Endnu har ingen vedkendt sig attentatet. Man formoder, at de islamiske fundamentalister med dette attentat har villet reagere imod den franske udenrigsminister *Herve de Charette's* besøg i landet. Den franske udenrigsminister havde haft møder med biskop Claverie og med ærkebiskop *Henri Teissier*.

Rammer en hårdt prøvet kirke

Den 58-årige Claverie var født i hovedstaden Algier og tilbragte næsten hele sit liv i det nordafrikanske land. Han blev udnævnt til biskop af Oran i 1981 og gjaldt for at være en af de førende personligheder i den katolske kirke i Algeriet.

Biskoppen havde gentagne gange udtalt sig imod vold og fordømt de islamiske fundamentalisters handlinger. Få uger inden hans død blev hans bog »Breve og budskaber fra Algeriet« udgivet og her fordømte biskoppen igen engang voldsanvendelse.

Over for KNA har en af ærkebispedømmet Algiers gejstlige fordømt attentatet, der efter mordet på syv trappistmunke i maj og andre anslag mod ordensfolk har ramt en i forvejen hårdt prøvet kirke. Algeriets indenrigsminister *Mostefa Benmansour* udtalte, at den »kriminelle og barbariske handling« har ramt en »højt værdsat personlighed i den algeriske kirke«. Rege-

ringen er opsat på at finde gerningsmændene og at straffe dem hårdt.

De islamiske fundamentalister har allerede i lang tid jaget de katolske kirkeledere og ordensfolk. Fra januar 1994 indtil nu er 19 personer blevet ofre for deres anslag. De sidste ofre var de 7 trappistmunke, som blev dræbt ca. 2 måneder efter at være blevet bortført fra deres kloster i nærheden af byen Medea.

Ved sit besøg i Algeriet besøgte den franske udenrigsminister de Charette munkenes grav i deres kloster i Tiberine. Efter drabet på munkene opfordrede regeringen i Paris alle franske ordensfolk til at forlade Algeriet. Størstedelen af de ca. 300 ordensfolk med fransk statsborgerskab havde imidlertid meddelt, at de ville blive i Algeriet.

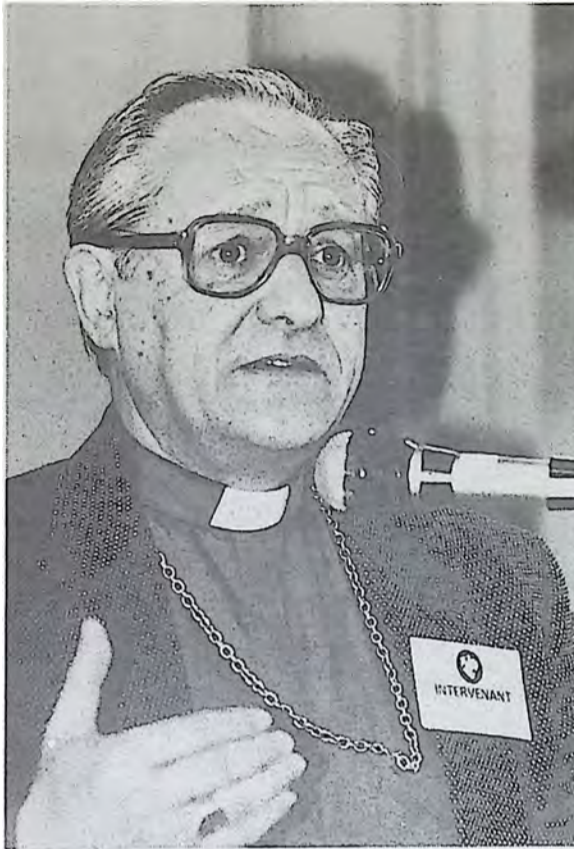
Frankrig fastholder nære kontakter til Algeriet

Til trods for mordet vil den franske udenrigsminister fastholde »en nær og hjertelig kontakt til Algeriet«. Han gav i Paris udtryk for, at intet skal bringe Frankrig af sporet. Den franske regering kan tilslutte sig biskop Claveries budskab om venskab og solidaritet mellem det algeriske og det franske folk, sagde han. Ministeren fandt attentatet afskyeligt og om biskoppen sagde han, at denne var en troens, retfærdighedens og modets mand.

Den algeriske præsident *Liamine Zeroual* fordømte mordet, som han fandt afskyeligt. I et kondolencetelegram til ærkebiskop Teissier erklærede præsidenten, at han ved meddelelsen om det fejte mord på biskoppen var blevet oprørt og bekymret. Han ville bede den almægtige Gud om at bistå ærkebiskop Teissier i

etional og andre menneskeret-tighedsorganisationer har bedt præsident *Alvaro Arzu* om at ændre dødsstraffen til en frihedsstraf.

Dødsstraffen har ikke været anvendt i Guatemala siden 1983, da landet var et militærdiktatur. Den tiltagende vold fik i 1995 den demokratiske valgte kongres til at ændre straffeloven. Foruden mord kan også bortførelser medføre dødsstraf.

Biskop Pierre Lucien Claverie. Foto KNA.

denne vanskelige situation, sagde han. Den barbariske handling vidnede om fuldkommen ligeegyldighed over for menneskelige værdier som endrægtighed og sameksistens, som karakteriserer islam og som præger det algeriske folk.

Imidlertid har en talsmand for den i Algeriet forbudte »Islamisk frelsesfront« fordømt mordet som værende »umoralisk«. Handlingen har samme sadistiske træk som de algeriske magthaveres handlinger, hedder det i en erklæring fra frelsesfrontens talsmand, *Anouar Haddam*. Mordet skulle nødig føre til, at Frankrig vil øge sin støtte til det »terroristiske regime« i Algeriet, advarer Haddam.

Paven smertelig berørt

Pave *Johannes Paul II* har udtrykt dyb smerte over biskop Claveries død. I sit kondolencetelegram til ærkebiskop Teissier udtalte paven, at dette nye anslag mod kirken i Algeriet må for det algeriske folk være anledningen til med ny iver at arbejde på et samfund, hvor mennesker ikke mere forhånes, hvor vold ikke findes og hvor forskelligheder samvirker til gavn for almenvellet.

Der er føjet en side til fortællingen over martyrer i Algeriet, konstaterede paven med beklagelse og forsikrede samtidig kirken i Algeriet om hans forbøn for den modige og til døden trofaste biskop og for alle volds ofre i Algeri-

et. Han betonede, at den katolske kirke vil tage del i det algeriske folks lidelse og håb.

I sit kondolencetelegram til dominikanernes ordensoverhoved *Timothy Radcliffe*, udtalte paven håb om, at Biskop Claveries lange tilstedeværelse i Oran, hans ord og hans liv i den hellige Dominikus' ånd ville bringe frugt.

Timothy Radcliffe mindedes den myrdede biskop i en i Rom udsendt erklæring. Claverie havde givet sit liv for kirken i Algeriet og for freden og broderligheden i sit fædreland. Han havde været klar over risikoen ved at blive i Algeriet, men havde ikke villet forlade landet, idet han der ville vise solidaritet med det algeriske folk. Biskoppens død var smertelig for hans medbrødre og familie, men man måtte være stolt over hans standhaftighed, når det drejede sig om arbejde for fred og broderlighed.

Kirken må, med et citat af biskoppen, være nærværende der, hvor folket i sin menneskelighed og enhed korsfæstes. I Algeriet står folket ved et vejkryds mellem islam og kristendommen, mellem nord og syd og mellem fattig og rig. Kirkens plads er netop der, for netop der må opstandens lys kunne skinne.

Biskop Claverie havde kort før sin død besøgt Radcliffe, og biskoppens glæde og beslutsomhed havde gjort et stort indtryk på Radcliffe. »Det var glæden hos en, der ved, at han sætter sit liv ind på

det rigtige sted«, sagde Radcliffe, og efter at have nævnt de mange kristne og muslimer, der er faldet som ofre i Algeriet, sluttede Radcliffe: »Måtte vore brødres offer og Jesu offer blive en kilde til fred i vor af vold prægede verden«.

Betydelig forkæmper for retfærdighed

Den katolske kirke i Tyskland mindedes biskop Claverie som en »betydelig forkæmper for retfærdighed«. Det fejte mord på biskoppen viser, at det kristne budskab om kærlighed og forsoning mellem mennesker ikke har mistet sin udfordring og betydning. Biskoppen kæmpede modigt for disse værdier, hedder det i et kondolencetelegram til ærkebiskop Teissier fra den tyske bispekonferences formand biskop *Karl Lehmann*, der samtidig udtrykker de tyske katolikkers medfølelse med den algeriske kirke.

Generalsekretæren for den franske bispekonference pa-

ter *Bernard Lagoutte* kaldte et interview med KNA Claverie »en modig mand«. Biskoppen havde både kritiseret den algeriske regering og regeringens modstandere og havde været helt uafhængig. Skønt der endnu ikke er nogen, der har vedkendt sig mordet, er det sandsynligt, det er de islamiske fundamentalisters svar på den franske udenrigsministers besøg i Algeriet, sagde han.

Generalsekretæren grundede de franske gejstliges forbliven i Algeriet med deres solidaritet med det algeriske folk. De fleste af dem havde desuden et algerisk statsborgerskab ved siden af det franske statsborgerskab. Efter mordet i maj måned på de 7 trappistmunke havde biskop Claverie udtalt, at han ikke ville forlade landet, han ville vise solidaritet og det - i en situation med fattigdom og lidelse - ikke var tidspunktet for at forlade landet. Dette vidnesbyrd havde han givet til det yderste, sagde Lagoutte.

MAGLEÅS-træf / ÅBENT HUS

Søndag den 29. september 1996

Abel Schrøder d.y. - Danmarks festligste og meget fornemme billedskærer

Abel Schrøder d.y. (1602-76) - sin tids største »træsniider« og til hvis hovedværker regnes altertavlerne i Holmens Kirke og Præstø Kirke - var ikke alene en stor billedskærer, men også en flittig mand, og hans træskærerarbejder ses i mange andre sjællandske kirker den dag i dag.

Kom og hør tidligere konsulent i Det danske Bibelselskab Annelise Thomsen fortælle engageret og meget vidende om denne livfulde og idérige barokkunstner.

Der serveres kaffe i stuerne mellem kl. 14 og 15. Foredraget begynder kl. 15. Pris kr. 35,-.

Magleås, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød

Magleås-weekend

18. - 20. oktober 1996

HILDEGARD AF BINGEN

En fjer for Guds Ånde
En basun for Guds mund

Hos Hildegard af Bingen møder vi en universel kosmisk naturmystik, som samtidig er inderlig forbundet med Den hellige Skrift og Kirkens tradition. Man kan med den store teolog Urs von Balthasar sige: Den kristne mystik »er ikke sidekapeller i dogmatikkens katedral, men dets formål er tværtimod at uddybe og levendegøre dens kerne«.

Hildegards dramatiske og farvestrålende billeder danner udgangspunkt for foredragene, og hendes musik vil undervejs give rum for meditative pauser til eftertanke og rekreation.

Weekenden kan ses som en fortsættelse af tidligere Hildegard-kurser, men disse er ikke en nødvendig forudsætning.

Foredrag: Kirsten Kjærulff, cand.mag. i musik og litteraturhistorie. Forfatter til »Den ildfyldte kraft. Middelalderens mystik hos Hildegard af Bingen«, Gyldendal 1992 og »Hildegard af Bingen. En basun for Guds mund«, ANIS 1995. Sang: Jette Thomsen, cand.mag. i musik og fransk. Organist og kantor, specialist i gregoriansk sang fra Solesmes i Frankrig.

Pris: kr. 650,00. Tilmelding og yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udum, Magleås tlf. 42 81 07 15. Depositum på kr. 200,00 indbetales pr. check eller på giro 428 44 29.

Magleås kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Paven i forbøn for dødsdømte

Guatemala (KNA) - Pave *Johannes Paul II* har anmodet regeringen i Guatemala om at benåde to mænd, der er dømt til døden for voldtægt og mord. Hans intervention er sket ud fra humanitære synspunkter og ud fra et ønske om at forsvare livet, meddeler bispekonferencen for de centralamerikanske lande.

De to mænd blev kendt skyldige i at have voldtægt og dræbt en mindreårig pige i 1993. Også Amnesty Interna-

Biskop Martensen præst i 40 år

På dagen for Marias optagelse i Himlen, torsdag den 15. august fejrede biskop Hans L. Martensen sit 40 års præstebilæum med en festmesse i Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade, København. Blandt celebranterne var foruden biskoppen selv nuntius, ærkebiskop Giovanni Ceirano og biskop Czeslaw Kozon. Det var iøjnefaldende med de mange vietnamesere i den fyldte kirke.

Biskop Czeslaw Kozon udtrykte i sin prædiken tak til sin

bispekollega for hans virke som præst, hvoraf de fleste har været som biskop.

Du har altid søgt at virke med mildhed, forståelse og kærlighed samt prøvet på at samle os, sagde menighedsrådets formand Vibeke Baudsgaard til biskoppen ved receptionen efter messen. Msgr. Ib Andersen takkede ham for sin måde at være biskop på, bl.a. ved at præsterne altid trygt har kunnet henvende sig til ham.

kk

Især mange vietnamesere mødte op til både festmessen og den efterfølgende reception.

Biskop Hans L. Martensen.

Ikke plads til alle indlæg

To måneders bladpause har bevirket, at mange indlæg fra læserne og flere nyheder må vente på at blive bragt. Vi håber på læsernes og indsendernes tålmodighed.

Ny præst til Skt. Annæ menighed

Skt. Annæ menighed på Amager har fået en ny præst. Det er den nyviede, 28 årige redemptorist Janusz Turek. Han er født i Polen; i 1987 indtrådte han i redemptoristordenen i Tuchów, hvor de fire første studieår fandt sted. Efter fire års studier i Innsbruck i Øst-rig og et års sognepraktik samme sted, blev han den 8. juni i år præsteviet i Kraków i Polen.

Janusz Turek bydes officielt velkommen som menighedens andenpræst ved familie-

massen i Skt. Annæ Kirke den 1. september. ks

Tillykke

Palle Burla 50 år præst

Pastor Palle Burla fejrer sit halvtreds års præstebilæum søndag den 8. september, på Mariæ fødselsdag. Han bliver så jubellærer, som det hedder med et godt, gammelt ord.

Palle Burla, som blev født i København 1919, blev døbt i Rosenkranskirken og gik i skole hos jesuitterne. Han har oplevet den katolske kirke i Danmark under fem biskopper og også den dannede virkelighed i Danmark uden for kirken i sin gymnasietid på Østre Borgerdyd. Han hørte til kredsen af unge teologer omkring Peter Schindler - onkel Peters drenge - og stiledede som han mod et virke som verdenspræst. Hans studieår ved universitetet i Louvain fandt sted under krigen, og igen var han i skole hos jesuitterne.

Efter præstevielsen var han kapellan på Nørrebro og i Lyngby, og i 1953 tog han fat på den opgave at være sognepræst for den lille katolske menighed på Færøerne, som påskønnede at have en fast præst med kærlighed til det færøske land, folk og sprog. Menigheden havde fortjent,

at han var blevet i Tórshavn, og han er stadig mindet og savnet; men den kirkelige øvrighed sendte ham hjem til Danmark i 1971, hvor han fik en række virksomme år i Fredericia. Han fratrådte som sognepræst i 1984 og blev præst ved Dalum Kloster på Fyn, hvor han har været virksom som lærer og hyrde - doctor et pastor - indtil han nu nyder sit otium, sysselsat med litterær virksomhed.

Hans Bekker-Nielsen

Palle Burla.

Meddelelse til indehavere af %-kontrakter

Nu er det på tide at sende kopi af årsopgørelse 1995 til bispekontoret.

Gratis rosenkranse til alle

I mere end en menneskealder har den internationale katolske hjælpeorganisation "Aid to the Church in Need" (Hjælp til kirken, hvor den er i nød) indsamlet penge til støtte for projekter i fattige lande. Organisationen blev oprettet af præmonstratenserpræsten Werenfried van Straaten, og man støtter f.eks. uddannelse af præster, søstre og kateketer, udgivelse af bøger, børnebøger og katekistisk materiale.

I 1995 blev der indsamlet ialt ca. 65 millioner dollars, som blev fordelt til katolske projekter i 115 lande. Bidragene kommer ind, dels som frivillige bidrag, dels ved salg af religiøse bøger m.v.

På engelsk, russisk eller tjekkisk

Man kan f.eks. støtte "Aid to the Church in Need" ved at købe en lille bog om rosenkransen. Den er smukt illustreret og indeholder korte meditationer over alle rosenkransens 15 mysterier, samt

anvisning på, hvordan man beder rosenkrans.

Bogen er fremstillet speci-

elt som en økumenisk vejledning for katolikker og ortodokse kristne, som vi bl.a.

har andagten til Maria Guds Moder tilføjet. Bogen fås på engelsk, russisk eller tjekkisk.

Prisen er 40 kr. pr. stk. Beløbet kan indsendes i check eller indbetales på nedenstående gironummer. Oplys venligst hvilket sprog man ønsker bogen på og hvor mange. Så vil man i løbet af et par uger få tilsendt bogen, samt en smuk rosenkrans i etui. Rosenkransen, som er gratis, er magen til den, paven normalt forærer sine gæster, og så er den oven i købet vel-signet af ham.

Hvorfor ikke benytte anledningen til at få en (ny?) rosenkrans, så vi alle her i oktober måned kan bede rosenkrans. Ifølge traditionen er oktober rosenkransmåneden. Man kan også give bogen og rosenkransen som gave.

Denne indsamling foretages med biskoppens tilladelse. Birgit og Helge Clausen, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet. Tlf./fax 86 99 63 54. Giro 4 18 00 11.

En af den lille bogs illustrationer: Marias møde med Elisabeth.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning.
 Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger.
 Flere end 3.800 brugere allerede.
 Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	tel. 74 75 18 00
København	Vejlen	tel. 75 36 02 11
Tåstrup	Århus	tel. 86 28 48 44
Vordingborg	Holstebro	tel. 97 41 22 11
Odense	Aalborg	tel. 98 18 41 22

Fortsat drøftelse om vedtægterne er både nødvendig og ønskelig

Kjeld Wogensen har i "katolsk orientering" nr. 11 skrevet et langt og i sin form pænt indlæg som begrundelse for sin udtreden af pastoralrådet. Ved nærmere gennemlæsning viser det sig, at det indeholder mange misforståelser, som hverken biskoppen, "katolsk orientering", Wogensen selv eller læserne kan være tjent med skal stå uimodsagt.

Der har kunnet spores en vis uro i forbindelse med biskoppens bestemmelser om pastoralrådets beføjelser.

For en udenforstående ser det ud som om biskoppen vil have en ændring i forskellige strukturer, uden at de skal være tyngt af gammelt arvegods. Biskoppen betoner (ifølge k.o. nr. 11 af 12. juni 96), "at den ny vedtægt ikke gør krav på at have nået den endelige udformning, hvorfor en fortsat drøftelse på det nye grundlag er både nødvendig og ønskelig. Den drøftelse opfordres pastoralrådet til aktivt at deltage i."

Hvad kan man forlange mere? Er det ikke demokrati?

For hvad er demokrati? Danmark har demokrati!

Den er efterhånden blevet lidt forældet, men er stadig brugelig. Men man kan næppe hævde, at det ikke er demokrati. Det samme gælder Tyskland, Frankrig, USA m.fl. Deres demokratiske systemer er anderledes end det danske, men at benægte, at de er demokratiske, går ikke. Selv i Stalins Rusland var der et vist demokrati, for så vidt Stalin selv var valgt af det øverste Sovjet.

Biskoppen har delt pastoralrådet i to organer, som tilsyneladende fungerer sideordnet, nemlig et økonomisk råd og det nuværende pastoralråd. Det er der i virkeligheden ikke noget nyt i.

Pastoralrådet er udgået af det tidligere stiftsråd, som alene var et økonomisk råd. Dets beføjelser er af synoden udvidet til på papiret at beskæftige sig med pastorale problemer.

På pastoralrådets 3. møde har man erkendt, at pastoralrådets medlemmer ikke havde tilstrækkelig interesse og forudsætninger for at gennemskue regnskabsmæssige forhold, hvorfor pastoralrådet

udstedte et kommissorium for det da nyvalgte økonomiudvalg. I kommissoriet hed det bl.a.: a) Udføre kristisk revision af Ansgarstiftelsens og sognenes regnskaber. b) Gennemgå og udarbejde evt. ændringsforslag til samtlige budgetter før årsbudgettemes forelæggelse. c) Afgive udtalelser til foretningsudvalget om ændringer i vedtagne budgetter.

Pastoralrådet vedtog enstemmig dette forslag og efter prioriteringsmetoden valgtes 5 medlemmer til udvalget, hvoraf ingen var medlemmer af pastoralrådet.

Det er ikke usædvanligt at høre, at biskoppen ved at gøre sig selv til formand for det nye økonomiske råd og det hidtidige pastoralråd, har tiltaget sig en magt, som bryder med det gensidighedsprincip, som er understreget af koncilet. Det gælder næsten alle mennesker, at de før eller senere i deres liv har måttet stirre ned i en tom kasse og dermed erfaret den totale magtesløshed man har, når man ingen midler har.

Stiftsrådets fædre havde en

vision om, at kirkebidragsordningen skulle kunne løse alle bispedømmets økonomiske problemer. I så fald var der mening i, at stiftsrådet (nu pastoralrådet) havde en afgørende indflydelse på økonomiske dispositioner. Men sådan er det ikke gået, og sådan vil det heller ikke komme til at gå. Fra min tid i foretningsudvalget husker jeg de mange gange, hvor vi måtte give op overfor aktuelle vanskeligheder. I alle tilfælde, og jeg kan vist godt sige uden undtagelse var det biskoppen, som kom med løsningen. Det var biskoppen, der fandt pengene. Der er derfor ikke noget urimeligt i at biskoppen formelt afgør deres anvendelse. Det er jo ham, som har anvist forudsætningerne for den modtagne støtte.

Økonomiudvalget gik straks i gang med at efterkomme kommissoriet. Og udvalget var tilstede ved pastoralrådsmøder og gav oplysning om stillede spørgsmål. Der har i mange år været kritik af bispedømmets regnskabsform, som man fandt uforståelig og uoverskuelig. Da en effektiv regnskabsafleggelse er en forudsætning for alle dispositioner, udarbejdede økonomiudvalget en regnskabsform, som delte regnskabet i fire logiske afsnit, nemlig Kirkebidragsordningen, Bispedømmets finansielle forhold, Pastorale udgifter og regnskabsresultatets behandling. Forslaget blev modtaget med højlig ligegyldighed. Det trak dog efterhånden det resultat med sig, at der sideløbende med den hidtidige regnskabsform offentliggjordes et såkaldt "formålsbetinget regnskab". Det er dog lige så uforståeligt som den gamle form.

Økonomiudvalget fortsatte sit arbejde med gennemgang af sognenes regnskaber og kunne over for foretningsudvalgets repræsentant påtale, at bispedømmets husleje i Bredgade næsten årligt blev forhøjet. Det var imod aftalerne, som gik ud på at bispeskontorets husleje ikke skulle forhøjes i forhold til bispedømmets ejendom på Frederiksberg. Det blev forklaret med at man havde forhøjet huslejen i Bredgades andre lejemaal og derfor måtte lade bispeskontoret følge trop.

Økonomiudvalget begyndte også at interessere sig for den praksis, at man det ene år lånte et sogn et beløb og nogle år efter eftergav man beløbet. Det kan man selvfølgelig godt gøre, men udvalget

fandt det rigtigst at oplyse pastoralrådet derom, så kirkebidragsordningens midler bedre kunne bedømmes.

Ved deltagelse i pastoralrådets møder har økonomiudvalgets repræsentant gentagne gange anført det urimelige i, at den katolske kirke skal betale moms af alle sine indkøb. For at dokumentere spørgsmålets betydning har vi foreslået, at bispedømmet i sit regnskab og menighederne i deres regnskaber viser hvor stor deres momsudgift er. Det er ikke svært at se, at i de år hvor kirken i Tåstrup har været under opførelse har momsudgiften andraget mere end kirkebidragsordningen har indbragt i samme periode. Men man står svagt ved forhandling med politikere om

det, hvis man ikke sort på hvidt kan dokumentere spørgsmålets størrelse. Det ophævede økonomiudvalgs interesse for problemet er nærmest blevet påhørt med ligegyldighed.

Alting skal selvfølgelig have tid til en vis indkøring.

Det anerkender biskoppen ved at betone "At den nye vedtægt ikke gør krav på at have nået den endelige udformning, hvorfor en fortsat drøftelse på det nye grundlag er både nødvendig og ønskelig. Denne drøftelse opfordres pastoralrådet til at tage aktivt del i."

Dette er i høj grad en tilidserklæring, som kirkens medlemmer kan være tilfreds med og bakke op.

A.F. Beyer

Chokerende læsning

DUKs årsmødereferat 1996 er i et særligt afsnit meget chokerende læsning. Jeg må gøre opmærksom på, at der er tale om et officielt møde med et dertil hørende officielt referat.

Under punkt 5 står refereret en nogenlunde sober gengivelse af et hændelsesforløb vedrørende en tidligere ansat på DUKs sekretariat. Dette opfølges på efterfølgende side under punktet »debat om punkt 5« af en lang række sårende og meget provokerende udtalelser om pågældende tidligere ansatte. Man kan endda læse, hvem der har sagt hvad - endda ansatte på DUKs sekretariat udtaler sig på denne måde officielt.

Jeg finder det meget chokerende, at mødets dirigent og DUKs hovedbestyrelse ikke fik stoppet denne diskussion i tide eller i hvert fald fik lukket mødet og afbrudt referenten, som det er kutyme i personsager. Jeg synes, at det er utiladeligt og ærkekrænkende, at man ikke tager hensyn til det menneske, der ikke selv kunne deltage i debatten.

En officiel undskyldning i indeværende blad burde være på sin plads.

Daniel Majholm

Svar

Daniel Majholm giver i ovenstående læserbrev udtryk for, at der i referatet fra DUKs sidste årsmøde i marts måned under et bestemt punkt skulle være en lang række sårende og provokerende udtalelser om en tidligere ansat på DUKs sekretariat.

Efter atter at have gennemlæst den pågældende passage i referatet nøje, har vi meget svært ved at se, hvad Daniel mener. På årsmødet bestræbte både dirigenten, hovedbesty-

relsen og de øvrige deltagere sig på, at dette punkt kunne få en fair og sober behandling, og at man netop ikke skulle gå i detaljer i denne personsag af hensyn til de implicerede. Dette afspejles efter vores mening i referatet, hvor der er rimelig balance mellem en påkrævet orientering om hændelsesforløbet og de kritiske røster, der var i den forbindelse, uden at dette forfalder til nedværdigende kritik eller personangreb. Hvis nogle måtte opfatte det, der står i referatet på anden vis, beklager vi det naturligvis meget.

Michala Lange,

medlem af DUKs hovedbestyrelse

Johannes Nordentoft

Landskonsulent for DUK

Teleslyngeanlæg i Tåstrup

For nogen tid siden havde Ruth Plum et indlæg i "katolsk orientering", hvor hun fremsatte et hjertesuk over manglende teleslyngeanlæg i Skt. Pauls Kirke i Høje Taastrup, som medførte, at det under den festlige gudstjeneste 2. pinsedag ikke var muligt at høre læsningerne og prædikenen.

Til glæde for Ruth Plum og andre kan jeg oplyse, at der er truffet beslutning om anskaffelse af et højtalersanlæg med tilhørende teleslynge, som formentligt installeres efter sommerferien.

Anders Keller
menighedsrådsformand

Pyramidestrukturen er vendt tilbage

I årene før Det andet Vatikan-koncil havde kirken den hårde pyramidestruktur. Paven udsendte eneældigt befalinger til »sine« biskopper. Biskopperne sendte befalinger til »deres« præster, og præsterne gav befalinger videre til lægfolket. »Kirken« blev i praksis betragtet som identisk med præsteskabet.

Lægfolket var dem, som »kirken« tog sig af, havde omsorg for. Det blev dog pointeret, at lægfolket også - på visse områder - kunne være til hjælp for »kirken«. Lægmandsorganisationer var begyndt at blomstre, og - under gejstlig ledelse og kontrol - blev de anset for yderst nyttige for »kirken«.

Det andet Vatikan-koncil gjorde op med denne struktur. Kirken var nu identisk med »Guds folk«. Biskopperne var ikke længere paven lensmænd; men kollegialitetsprincippet skulle nu gælde mellem alle biskopper, inkl. paven. Den kraftige styring ovenfra blev om ikke ganske afskaffet, så dog i høj grad mildnet gennem subsidiaritetsprincippet. Ensretningen på det læremæssige område blev ændret gennem plurali-

tetsprincippet, hvorved den legitime usikkerhed blev genindført i kirkens lære. Vi følte, at en befrielse var kommet til os, gennem Helligåndens særlige virke.

Nu og i de senere år er pyramidestrukturen vendt tilbage, både på det administrative og på det læremæssige område. Ikke mindst vil en pave med en begrænset teologisk indsigt nu ene mand bestemme, hvad der er sandt og rigtigt i teologien. Det har medført et troværdighedsproblem for kirken. Mange katolikker i Europa og Nordamerika vil ikke længere lægge navn til deres medlemskab af kirken. Og det er ikke de ringeste af katolikkerne, der reagerer på den måde.

Jeg opfatter situationen som en forbigående krise, der vil modne os, hvis vi er åbne for Helligånden. Vi må ikke glemme, at vi - som Guds folk - er ansvarlige for hinanden, og dermed for kirken. En fornyelse nedefra er ikke utænkelig.

Men, for mig at se: - det er et dårligt signal, og ikke til opmuntning for os, når biskop Kozon nu beslutter at være formand for pastoralrådet i

stedet for blot at være ham, under hvis »usynlige og diskrete« myndighed, det hele foregår. Dette med den usynlige og diskrete myndighed står ikke for mig som et ideal, men som en - skal vi kalde det - »overvintningsmodel«, under den nuværende kirkeret. For os som danskere er medbestemmelse i frihed noget naturligt, som vi forventer. Og for os som Guds folk er medbestemmelse i frihed afgørende for en teologisk forståelse af os selv som kirken. Helligånden virker ikke kun i præster og biskopper.

En kraftig markering af, hvem der bestemmer, og hvem, der adlyder, er derfor ikke lige, hvad vi har brug for. En ung biskop er naturligvis nødsaget til at iagttage de kirkelige love samvittighedsfuldt; men han er også og i endnu højere grad nødsaget til at tage pastorale hensyn til, at meget få danske katolikker betragter Det andet Vatikan-koncil som blot »en uheldig episode« i kirkens historie. De fleste af os er dybt uenige med kirkens romerske ledelse på det punkt.

Ove Leerbeck

Om biskop, pastoralråd og kirkens strukturer

Af Ivar A. L. Hoel

"Mange opfordrer til loyalitet, til at undgå strid og splittelse, til ikke at komme med kritiske bemærkninger i tide og utide. Er det at skabe splittelse at fortælle at den udvikling man ser, berører en dybt? Det er netop loyaliteten mod biskoppen og kirken som gør det nødvendigt for den, der ikke er enig, at give udtryk for dette." Sådan siger Ivar L. Hoel i sit længere debatindlæg om pastoralrådet.

"Fuld opbakning til biskoppen" i sagen om de ny vedtægter for Pastoralrådet (PR), oplyser KO i nr. 12, med citat fra en pressemeddelelse med dette budskab. Da jeg ikke er medlem af noget "gremium", må jeg bero mig alene på det jeg læser i KO. Denne læsning medfører dog at i denne sag har han ikke opbakning fra min side til forløbet og det hidtidige vedtægtsresultat. Dertil er der for mange selvmodsigende oplysninger og ubesvarede spørgsmål.

Når man læser KO's referat fra PR-mødet kan det såmænd synes som om den manglende opbakning også gælder en del rådsmedlemmer, uanset hvad en pressemeddelelse søger at fortælle. Mine spørgsmål kan forhåbentlig være til hjælp for den arbejdsgruppe der skal forberede PR's kommende debat om de endelige vedtægter.

Den demokratiske staffage

I vedtægterne kaldes PR i § 1's første sætning et "repræsentativt organ". Med denne sprogbrug placerer man sig i en demokratisk tradition, som vi kender den fra det Danmark vi bor og arbejder og stemmer og betaler skat i. Her udnyttes således demokratiet som en positiv værdi. Til et repræsentativt organ må der høre i hvert fald to rettigheder: det må selv kunne bestemme hvad det vil diskutere, og det må til enhver tid kunne fortælle dem, det repræsenterer, hvilke resultater det er nået frem til.

Det er selvmodsigende at kalde PR et repræsentativt organ, når der der nu er gennemført ændringer som indebærer det modsatte: det er nu udtrykkeligt sagt at i den situation at nogen i PR har et synspunkt der ikke stemmer overens med den kirkelige øvrigheds, skal dette kunne forhindre i at blive offentligt kendt gennem PR, og i særdeleshed hvis disse "nogen" udgør et flertal. Hvorledes skal

så eventuel uenighed udtrykkes, inden for Kirken?

Inkonsekvenserne bliver så meget desto tydeligere når man tænker på det valgtekniske hurlumhej med valglisten og valgkomiteer og klagefrister og valgudvalg som hører til et PR-valg, og får os til at tro at der faktisk er tale om valg til et repræsentativt organ. I anstændighedens navn burde al denne demokratiske staffage nu afskaffes. Det logiske ud fra det ny grundlag ville være at biskoppen selvvalgte sit råd ud fra navnelister udarbejdet af de enkelte menighedsråd.

Moderatorens rolle

Der har været fokuseret på at formanden nu bliver moderator, et fremmed begreb. På amerikansk er ordet dog velkendt, og betyder mødeleder. Større forundring end at der bruges fremmedord bør det dog vække når det siges at dette "ikke vil betyde nogen indskrænkning af den hidtidige formands... rolle og arbejde".

Men ingen med et minimum af organisationsmæssig erfaring vil være i tvivl om at der er sket en reel ændring når en formand ikke længere er formand, kun mødeleder. Skiftes der betegnelse alene for at understrege overfor Vatikanet at vi skam følger kirkeretten? Har de hidtidige formænd troet at de var "formænd" uden at være det? Jeg forstår ikke meningen med de ord der siges. Hvordan kan man give fuld opbakning til noget som ikke giver mening for en?

Der har været henvist til at også i de øvrige nordiske lande er biskoppen formand eller tilsvarende. Så er det forbausende i det nyeste nummer af "Broen", der er officielt organ for de norske katolske biskopper, at se at den nyvalgte leder af PR i Oslo Katolske Bispedømme også omtales som - ja, som formand. Så vidt jeg kan se har man i statutterne der valgt at udskifte ordet formand med det kønsneutrale

"leder", men der står intet sted at biskoppen er formand eller leder.

KO's oplysninger i nr. 10 om vore naboer bidrager heller ikke med klare argumenter for at det er Danmark som indtil nu har været galt afmarcheret. Men hvad indebærer så henvisningen til de øvrige nordiske lande? Kan der i øvrigt være noget problem i at kalde biskoppen "præsident" og lade den valgte leder forblive formand?

Biskoppen har ret når han siger at der intet er i vejen for at han selv er formand for et råd der skal rådgive ham selv. Men man kan ikke drage den modsatte konklusion, at rådgivning forudsætter en uselvstændighed i forhold til den der rådgives. Det andet har fungeret i 26 år. Hvorfor skal der nu, uden varsel og forberedelse, indføres ændringer?

Er kirkeretten en begrundelse?

Ved læsning af begrundelserne for ændringerne må man få det indtryk at vi i nogle år har levet i halvt lovløse tilstande, et slags beklageligt demokratisk mellemspill, men at nu er den rette romerske orden genoprettet. Der henvises flere gange til at vi har haft pastoralråd fra længe før kirkeretten optog bestemmelser herom i 1983. Vi skal forstå at der af denne grund er opstået et misforhold mellem vore lokale regler og de universelle, og at dette ikke kan accepteres. Accepteres af hvem?

Det kan ikke være Vatikanet. Det kan man se af at i Oslo Katolske Bispedømme har man først haft PR fra 1990 af. Det var længe efter den reviderede kirkeret kom i 1983, og der henvises udtrykkeligt til denne i vedtægterne. Ikke desto mindre indeholder de den samme bemyndigelse til PR - skrevet af efter det danske PR - som nu ikke længere kan accepteres i Danmark! Jeg bliver yderligere forvirret. Er jeg alene om det?

De citater fra den kommenterede kirkeret KO har bragt (nr. 10), viser tydeligt at kirkeretten som al anden jura må fortolkes. Hvad har der været i vejen for at fortælle Vatikanet om denne gode danske praksis, som oven i købet er blevet efterfulgt af andre, og anmode om at få denne praksis fortsat godkendt som en blandt flere mu-

lige fortolkninger af kirkerettens regler?

Hvad blev der af pastoralrådets indflydelse på økonomien?

I vedtægten hedder det at PR "skal udtale sig om den økonomiske forvaltning i bispedømmet på grundlag af en årsberetning og et årsregnskab". Her siges det, indirekte men umisforståeligt, at PR ikke må udtale sig om det der er det væsentlige, nemlig budgettet. Men da PR's forretningsudvalg i 1994 vedtog at gå ind for et Økonomisk Råd, var det med tanke på en "administrativ, økonomisk forbehandling, der ridser prognoser op, opstiller alternativer" (citat Jacob Thomsen i KO 12/94). Og biskop Martensens dekret af 10.6.94 taler om at Det økonomiske Råds budget skal opstilles "med henblik på videre behandling i PR's forretningsudvalg...".

Der har derfor i den mellemtilfældige tid været tale om at fastlægge en praktisk måde at få ØR og PR til at samarbejde på - selvfølgelig. Men det pludselige resultat er nu at PR ved dets forretningsudvalg er udelukket fra indflydelse. Denne udelukkelse af PR er en uforståelig og uacceptabel ændring. Med hvilken begrundelse er den sket? Er ikke forudsætningerne for tilslutningen i 1994 nu ændret? Jeg finder det forbløffende at PR, "bispedømmets forum for dialog" ikke er inddraget i en så vidtgående ændring. Hvad skal der så være dialog om?

Kirkebidrag og kirkeskat

I spørgsmålet om økonomien er der et langt mere alvorligt perspektiv. PR får pålagt et ansvar for at skaffe penge ("sikre opretholdelse af en for hele bispedømmet fælles kirkebidragsordning"), men har ingen indflydelse på hvordan pengene bliver brugt. Denne adskillelse kan vise sig at få meget uheldige konsekvenser. I det danske samfund er vi vant til at betale skat, og har demokratisk kontrol med hvad pengene bruges til. Nu er et kirkebidrag godt nok ikke en skat, og alle beslutninger om anvendelsen kan formelt siges at være overdraget til modtageren når penge gives som gave.

Men bidragskampagnerne

er lagt op netop for at få os til at tænke på det som en skat, en parallel til folkekirkens kirkeskat - sådan oplever i hvert fald jeg det. Formentlig er det også denne strategi som vil give de fleste kroner i kassen. Men hvis jeg betaler skat, vil jeg også have lov til at have indflydelse. Indflydelsen ved at have lov til at vælge et PR, som vælger et forretningsudvalg der har indflydelse, dækker for mig dette behov. Et vingestækket PR gør det ikke. I sidste ende kan det betyde at jeg, når tiårskontrakten skal fornyes, alvorligt må overveje om ikke mit bidrag skal gå til sognet i stedet, fradragsret eller ej. Hvad vil der ske hvis flere skulle få den samme tanke?

Hvad jeg ikke har diskuteret

De mange spørgsmål der kan stilles, og hvoraf mine kun er et udvalg, burde have været besvaret i form af en forståelig redegørelse inden der blev foretaget ændringer. Hvad jeg derimod ikke har taget op, er diskussionen om hvad vi (biskop, præster, lægfolk) egentlig vil med PR, og om forventninger til og erfaringer med de første 26 år giver grundlag for ændringer. Nogle finder at det har fungeret dårligt; det kan jeg som ikke-medlem ikke have nogen velbegrundet mening om. Men da dette væsentlige spørgsmål af indlysende årsager ikke kan besvares uden at inddrage PR selv, er det utænkeligt at dette er årsag til ændringerne.

Det er heller ikke min me-

ning at rejse tvivl om at der er et juridisk grundlag for at biskoppen kan beslutte som han gør. Spørgsmålet er derimod om det har været klogt at gøre det.

Er der grund til at diskutere ændringerne?

Mange opfordrer til loyalitet, til at undgå strid og splittelse, til ikke at komme med kritiske bemærkninger i tide og utide. Er det at skabe splittelse at fortælle at den udvikling man ser, berører en dybt? Det er netop loyaliteten mod biskoppen og kirken som gør det nødvendigt for den, der ikke er enig, at give udtryk for dette.

Nogle vil mene at det er unødvendigt at gå så meget op i de små ændringer - præciseringer kaldet - som nu er gennemført. Jeg kan ikke være enig. I katolsk kirkeforståelse er det vigtigt at kirken også er et synligt, konkret, jordisk samfund. Et synligt samfund har nogle synlige magtstrukturer. Den katolske kirkeforståelse medfører at det er væsentligt at der er en sammenhæng mellem den måde vi omgås hinanden på i det civile liv, og den måde vi omgås hinanden i kirkens magtstrukturer. Der er denne sammenhæng der for os nu bliver brudt. Det er ikke nogen ubetydelig sag. Hverken historisk eller teologisk betragtet er det muligt at se det som en særlig katolsk dyd at minimere de demokratiske træk i kirkens strukturer.

KALKMALERI - tur

Lørdag/søndag den 28. - 29. september 1996.

- Kl. 10.30: Man mødes i Skt. Ansgars menighedssal, Bredgade 69. Kunsthistorisk indledning til turen ved kunsthistorikeren, mag.art. Bodil Franck.
- Kl. 12.00: Frokost med medbragt mad. Øl og vand kan købes.
- Kl. 13.00: Busafgang til 3 nordsjællandske kirker for at kigge på kalkmalerier. Bussen er på Magleås ca. 17.30 og efter middagen.
- kl. 20.00: Kalkmaleriet som religiøs belæring v/pastor Dietrich Timmermann.

Næste dag efter morgenmad og messe:

- kl. 10.45: Bodil Franck holder en afsluttende forelæsnings.
- Kl. 12.30: Frokost og herefter afrejse.

Ledere: pastor Dietrich Timmermann og Ellen Marie Lebahn.

Pris kr. 350,-. Tilmelding og yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udam, Magleås kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15. Giro 428 4429/depositum kr. 150,-.

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Pavebesøget i Paderborn stod helt i økumenens tegn. Over for katolikker, protestanter og ortodokse gjorde paven opmærksom på, at evangelisering er for alle kristne. Billedet er fra domkirken i Paderborn. Fotos KNA.

Pave Johannes Paul II i Tyskland

Økumene, dialog og engagement

Paderborn (KNA) - Som optakt til sit tredje besøg i Tyskland havde pave Johannes Paul II appelleret til alle kristne og til alle mennesker af god vilje om at gøre en indsats for en fremtid i frihed, fred og retfærdighed. Umiddelbart efter ankomsten til Paderborn understregede paven over for den tyske forbundspræsident, Roman Herzog, og en lang række politikere og biskopper, at hans besøg frem for alt gjaldt mennesker uden kirkeligt tilhørsforhold. »Det er alle dem, jeg ønsker at nå: jeg henvender mig til alle gode og ægte menneskelige kræfter«, sagde paven.

Forbundspræsidenten bød velkommen og takkede paven for ved sin person og sin embedsførelse at have medvirket til jemtæppets fald. Herzog mindede om, at Tyskland var reformationens land. »Jeg vil sådan ønske, at dialogen mellem kirkerne bliver ført videre, intensivt, konsekvent og til gavn for alle«, understregede han.

Forbundspræsidenten henvendte opmærksomheden på Verdensfredsdagen i Assisi for ti år siden, hvor alle religioner var repræsenteret; dér

havde paven vist - og det havde gjort et stort indtryk på Herzog at se - hvilken fredsstiftende kraft der kan udgå fra troen.

En fælles opgave for alle kristne

I Paderborn stod pavebesøget helt i økumenens tegn. I domkirken fejrede paven en økumenisk gudstjeneste sammen med den evangelisk-lutherske biskop af Hannover, Horst Hirschler, den græsk-ortodokse metropolit af Tyskland, Augustinos, Walther Herrenbrück, der er ansvarlig for den reformerte kirke i området, og pastor Uwe Kühne, der leder sammenslutningen af evangelisk-frikirkelige fællesskaber i Tyskland. Fra katolsk side deltog formanden for den tyske bispekonference, biskop Karl Lehmann, og ærkebiskoppen af Paderborn, Johannes Joachim Degenhardt.

Over for de omkring 1.000 katolikker, protestanter og ortodokse, der fyldte kirken til sidste plads, gjorde paven opmærksom på, at evangelisering er en opgave for alle kristne. Han understregede nødvendigheden af, at de

kristne ikke bar præg af splittelse. Paven sendte en hilsen til deltagerne i de evangelisk-lutherske kirkedage i Eisleben, som fandt sted samtidig med hans besøg, og som var planlagt af katolikker og protestanter i fællesskab.

Gudstjenesten blev sendt i radioen og blev i øvrigt transmitteret til pladsen uden for domkirken, hvor en stor-skærm var sat op.

Om reformatoren Martin Luther sagde paven, at hans lænkning lagde megen vægt på individet og som følge deraf var mindre opmærksom på fællesskabets krav. Luthers oprindelige hensigt med at ville reformere kirken, var at kalde til bod og fornyelse, sagde han og tilføjede, at der var mange grunde til, at det kom til en splittelse.

»Utilstrækkeligheder inden for den katolske kirke, som allerede pave Hadrian VI beklagede, og politiske og økonomiske interesser, der kom ind i billedet« var et par af dem. Men også »Luthers egen lidenskab, der drev ham meget længere end til det, han oprindeligt ville, til at fremsætte en radikal kritik af den katolske kirke, dens liv og

dens lære« havde været medvirkende, understregede paven og tilføjede: »Vi er alle skyldige, og derfor må vi alle gøre bod.«

Ny økumenisk kirkemodel

Den lutherske biskop Hirschler efterlyste i sin tale en »ny, teologisk gennemtænkt, økumenisk kirkemodel« og mente, at man måtte overveje, »i hvor stort omfang vi kan og skal tåle hinanden med vores forskelligheder«.

Hirschler kom også ind på de endnu uafklarede spørgsmål om eukaristi og nadverfællesskab. I de evangeliske kirker er »døbte kristne af andre konfessioner« velkomne ved nadverbordet, sagde han og begrundede det med, at de evangeliske kirker ikke anså de bestående, læremæssige forskelligheder for »kirkesplittende« i så høj grad, at nogen af den grund skulle blive væk fra nadveren. Til eftertanke stillede Hirschler spørgsmålet, om ikke det var på sin plads at overskride nogle grænser, når det nu var Kristus, der var vært.

Metropolit Augustinos kaldte dette århundredes øku-

meniske bevægelse for »en særlig nådegave fra Gud«. Man længes stadig mere efter enhed mellem kirkerne, og ønsket om at overvinde splittelse bliver større dag for dag, sagde han. Verden har »brug for Guds barmhjertighed og for hans frelse nøjagtig som for to tusinde år siden«; derfor burde ingen give sig hen til nogen som helst illusion om verdens tilstand, sagde metropolitken med henvisning til det tilstundende tredje årtusind. Han mente, at menneskene mere end nogensinde længtes efter den sande fred.

Som paven var blevet modtaget med stormende bifald, da han trådte ind i kirken, blev han hyldet af en jublende mængde igen efter gudstjenesten. Langs vejen fra domkirken til det præsteseminarium, hvor han om aftenen skulle mødes med den katolske bispekonference, havde tusinder taget opstilling og hilset paven med vinken og klapsalver, da han kørte forbi.

Før dialogen videre

Under samtalerne på præsteseminarieret opfordrede paven til en fortsat dialog i forståelsens tegn. I økumenisk sammenhæng måtte man udvise »mod og fantasi« for at få løst de problemer, man stod over for, sagde han og tilføjede: »Jeg er klar over, at mange mennesker lider under splittelsen. Derfor har vi pligt til at bryde barrierer ned og stræbe efter en højere grad af fællesskab.«

Paven kom igen ind på Martin Luthers betydning. »I dag - efter århundreders smertefuld splittelse og fremmedgørelse - ser vi mere klart, hvor vigtigt hans krav om en skriftnær teologi og hvor betydningsfuld hans vilje til fornyelse i kirken var«, sagde han. For paven kunne der ikke herske nogen tvivl om Luthers overordentligt store bidrag til det tyske sprogs udvikling eller om den kulturelle arv, han efterlod. Men hverken reformatorens lydhørhed over for Guds ord eller den beslutsomhed, hvormed han gik den troens vej, han havde erkendt som den rigtige, kunne bortforklare hans personlige begrænsninger. Og lige så lidt kunne man komme uden om den kendsgerning, at mange af de spørgsmål om troen, skriften og kirkens overlevering, som Luther anså for problematiske, endnu i dag ikke er afklaret, sagde Johannes Paul II.

Paven udtalte en varm tak til den økumeniske kommission, som foranlediget af hans første besøg i Tyskland (i efteråret 1980) havde taget initiativ til en historisk og systematisk behandling af det 16. århundredes lærefordømmelser. Takket være kommissionens studie fremstår mange af det 16. århundredes kontroverser i dag i et andet lys, sag-

de paven. Der er slået bro over nogle kløfter, som tidligere generationer ikke mente, at man kunne komme over, fortsatte han og gav kommissionens studie æren af, at man har kunnet enes eller nærme sig hinanden i talrige væsentlige trosspørgsmål.

Selv om der skal føres endnu nogle samtaler, inden den lutherske reifærdiggørelseslære kan forenes med den katolske dåbs- og kirkelære, mente paven dog, at der var håb om at »nå til enighed i dette spørgsmål, der er et af kernepunkterne i det 16. århundredes teologiske kontroverser«. Også i læren om sakramenterne og i embedsopfattelsen har der vist sig elementer, som er fælles for katolikker og lutheranere, men som man endnu ikke er nået til vejs ende med.

Luther betød mere end splittelse

Om Luthers person mente Engelhardt, formanden for de evangeliske kirkers råd, at han gennem århundrederne først og fremmest var blevet opfattet som én, der havde forårsaget splittelse. »I den senere tid er vi alle blevet mere og mere opmærksomme på, hvordan der må skelnes imellem Luthers reformatoriske hovedanliggender og selve kirkesplittningen«, understregede han. På trods af splittelsen kunne man både se og anerkende, at Luther havde banet vej til en ny erkendelse af den inderste keme i den kristne tro, hed det.

Engelhardt kom også ind på økumene i praksis og lagde vægt på, at der nu var mulighed for i særlige undtagelsestilfælde at fejre økumeniske gudstjenester søndag formiddag. Han ville dog ønske, at det ikke kun var i særlige tilfælde, men at man kunne gøre det som noget selvfølgelig. Endvidere pegede Engelhardt på den forvirring, fortvivlelse og ligegyldighed, som sås hos mennesker, der var fremmede for troen og hjemløse i kirken. Mange af dem ville gerne tro, sagde han, men verden forekom dem så nådeløs, at de ikke kunne få øje på den nådige Gud. På denne baggrund mente Engelhardt, at det måtte være en opgave for alle kristne i fællesskab »endnu mere intenst og med brændende hjerter at vidne om Jesus Kristus, vor eneste trøst i liv og i død«.

Friluftsmesse med 100.000 deltagere

Omkring 100.000 mennesker trodsede de fugtigt-kolde vejrforhold for at deltage i en friluftsgudstjeneste med paven. Gudstjenesten fandt sted i en lufthavn i nærheden af Paderborn. Foran alteret stod skrinet med relikvierne af bispedømmets værnehelgen, Liborius. Blandt koncele-

De sagde styret midt imod

To præster, der døde som martyrer under Den anden Verdenskrig, stod i centrum af pave Johannes Paul II's besøg i Berlin

Berlin (KNA) - En »nådens tid« for kirken og for hele det tyske folk - det var, hvad pave Johannes Paul II kaldte den festmesse, der blev fejret på det olympiske stadion i Berlin. Han benyttede saligkåringen af de to præster og nazi-

modstandere Karl Leisner og Bernhard Lichtenberg til at komme med kritiske udtalelser om de problemer, kirken i Tyskland har, når det gælder politik. Disse problemer har især været mærkbare i diskussionerne om krucifikser i bay-

erske klasseværelser, i debatten om abortloven og i spørgsmålet om skolernes religionsundervisning i delstaten Brandenburg.

Paven opfordrede de kristne til at vidne, lige som de to saligkårede havde gjort. Midt

for 60 år siden udnyttede de olympiske lege til at lade sin menneskefjendske ideologi triumfere, hvor det misbrugte ungdommens idealisme og æggede menneskene til at leve i had og i fjendskab i stedet for at leve fredeligt sam-

kom hans bøn også til at omfatte »fangerne i koncentrationslejrene, millioner af ukendte flygtninge, hvis nationalitet heller ikke er kendt, de sårede, de døende og kæmpende soldater her og der, bomberamte byer i venne- og fjendeland«. Det fremgår af forhørsprotokollen. Han blev stukket og taget til fange den 23. oktober 1941. To år senere døde han under transporten til koncentrationslejren Dachau.«

biskopper viste: Konrad von Preysing i Berlin og Clemens August von Galen i Münster. Et sådan vidnesbyrd er nødvendigt netop i en verden, der tit ikke kan eller ikke vil erkende, at den kristne tro har værdi, og som derfor ofte sætter spørgsmålstegn ved det bærende i dens egen kultur.

Kristendommens jødiske rødder

I forbindelse med mit besøg i synagogen i Rom i april 1986 gjorde jeg opmærksom på, at Kristi kirke burde genopdage sin tilknytning til jødedommen ved at besinde sig på sine egne mysterier. For os er den jødiske religion ikke noget »udenfor«; den hører på en ganske særlig måde til »det indre« i vores egen religion. Til stadighed at uddybe dette vil altid være en af kirkens store intentioner.

...og livet

Paven nævnte andre eksempler på mennesker, der havde gjort en indsats for de forfulgte; Leisner og Lichtenberg var ikke de eneste. Og han fortsatte:

»Kristus er livet. Det var den overbevisning, Karl Leisner levede og til sidst døde for. Livet igennem søgte han Kristi nærvær i bønner, i den daglige bibellæsning og i meditation. I mødet med Herren i eukaristien fandt han dette nærvær på en ganske særlig måde. Men det eukaristiske offer, han bragte i koncentrationslejren Dachau efter sin præstevieelse, var ikke blot mødet med den Herre, der var hans livs kraft og kilde; Karl Leisner vidste, at den, der lever med Kristus, træder i skæbnefællesskab med Herren.

Karl Leisner og Bernhard Lichtenberg vidner ikke om døden, men om livet, et liv, der rækker videre end døden. De vidner om Kristus, som selv er livet, og som er kommet, for at vi skal få livet i dets fylde. I en »dødens kultur« er de begge livets vidner.

Lige som de to salige er vi alle kaldet til at vidne om livet. Hold derfor fast ved livet, som er Kristus selv. Modstå hadets og dødens kultur, uanset i hvilken forklædning den optræder. Bliv ikke trætte af at kæmpe netop for dem, hvis liv og værdighed er truet: De ufødte børn, de håbløst syge, de gamle og de mange, der lider nød i denne verden (...) Det blev muligt for Leisner og Lichtenberg at aflægge deres vidnesbyrd ikke mindst takket være de lysende eksempler, som deres respektive

Allerede Det andet Vatikanconcil opfordrede derfor til en intensiv dialog mellem de to religioner, en dialog, der skulle fremme den gensidige forståelse og respekt. Den bør fuldendes i form af en »livets dialog«, hvor de troende i deres dagligdag bevidner deres respektive menneskelige og religiøse værdier, hjælper hinanden med at leve i overensstemmelse med dem og således arbejder på et mere retfærdigt samfund.

Kirken i Berlin og i hele Tyskland bestræber sig i særlig grad på at føre en sådan dialog. Mangfoldige aktiviteter viser allerede, hvor meget denne dialog ligger kirken på hjerte. Og det har glædet kirken at konstatere, at man fra jødisk side ikke alene har taget godt imod dens bestræbelser, men at man har været hjerteligt imødekomende og støttet dem.«

Først når Den hellige Stols arkiver bliver åbnet, kan historien om kirken i nazitiden skrives færdig, udtaler Vatikans pressetalsmand, Joaquin Navarro-Valls i anledning af saligkåringen. En erklæring om holocaust er under udarbejdelse, fortsætter han, men »paven ønsker ikke at offentliggøre et stykke retorisk papir, hvorpå der kun står ting, der allerede er blevet sagt«.

Paven fejrede gudstjeneste på olympiastadion i Berlin. Foruden 90.000 mennesker deltog 120 biskopper, 2.500 ministre og 600 kommuniionsuddelelere.

Økumene, dialog....

Fortsat fra forrige side

branterne var kardinalerne Angelo Sodano, Joseph Ratzinger og Edward Cassidy, der alle er i kurien i Rom, Tysklands »egne« kardinaler, Friedrich Wetter, Georg Sterzinsky og Joachim Meisner, formanden for bispekonferencen og en række kardinaler og biskopper fra ind- og udland.

»Stå sammen i håbet og styrk hinanden i fælles bøn«, lød pavens opfordring til katolikkerne. Aldrig måtte angst og klage herske i hjertene, understregede han i sin prædiken, der varede en lille halv time. Indtrængende bad han familieme om ikke at forsømme børnenes opdragelse, lige som han mindede om, at man skulle tage sig af sine forældre, især »når de bliver gamle og gebrækkelige«. Katolikkerne blev også opfordret til at bede om præstekald. Johannes Paul II understregede,

at præsternes cølibatære livsform ikke havde overlevet sig selv og heller ikke ville komme til det, eftersom den var en efterlevelse af Jesu eksempel. Her blev han afbrudt af bifald.

Kirken skal engagere sig

Det hører med til kirkens kald, at den inspirerer samfundet i Evangeliets ånd; den må ikke udelukkende lade mennesker alene i deres sorg og nød, påpegede paven. Han advarede imod, at man efter jerntæppets fald lod en verden opstå, der var præget af en »radikal kapitalistisk ideologi« og forlangte i stedet et fællesskab af nationer og stater, hvor alles ret til livet blev respekteret og hvor udviklingen blev fremmet. Underprivilegerede folk skulle mødes med accept og være med på lige fod, understregede paven.

i en »dødens kultur« vidnede de om livet, sagde han. Han understregede, at der i nazismens tid var mange, der havde fulgt den løgnagtige ideologi og var »gået vild« i stedet for at følge Kristus, som er vejen, sandheden og livet. Leisner og Lichtenberg blev fremhævet som forbilleder for de kristne af i dag. Det gælder ikke verdens ære, sagde paven; »tegn på en ægte Kristi efterfølgelse er, at man i sandhed bekender sig til Jesus Kristus«.

Kristne må ikke opgive deres identitet for at blive »veltilpassede og magelige nutidsmennesker«, formanede paven og appellerede under stort bifald de troende til at modstå »hadets og dødens kultur«. Foruden forbundspræsidenten og forbundsdaens formand var også forbundskansleren og en lang række andre politikere blandt de 90.000, der deltog i messen. Der var 120 biskopper, 2.500 ministre og 600 kommuniionsuddelelere.

Vejen, sandheden...

»Netop på det sted, hvor det nationalsocialistiske regime

men, er det i dag to salige martyrer, der triumferer«, sagde paven.

»Kristus er vejen. Det viste Bernhard Lichtenberg og Karl Leisner i en tid, hvor mange havde forladt den rette vej og var gået vild som følge af angst eller opportuniste.

Kristus er sandheden. Derfor vidnede Bernhard Lichtenberg til det sidste. Derfor trodsede han frimodigt nationalsocialismens løgnagtige ideologi ved at bekende: »Min fører er Kristus«. Derfor bad han hver aften »for de »ikke-ariske kristne«, som trænges så hårdt, for de forfulgte jøder, for fangerne i koncentrationslejrene...«

Domprovst Karl Lichtenberg så med egne øjne, hvad mennesker kunne gøre imod deres medmennesker, da han så de frygtelige spor af programmerne den 9. og 10. november 1938. Den aften stod han på prædikestolen i Sankt Hedvigs domkirke og sagde: »Der udenfor brænder templet - det er også et Guds hus.« Og fra da af bad han hver aften offentligt »for de forfulgte, ikke-ariske kristne, for jøderne«. I de følgende år

Som på alle rejser hilste pave Johannes Paul II også på de unge.

En modig bekender

Frankfurt (KNA) - I forbindelse med saligkåringen af Bernhard Lichtenberg har kardinal Georg Sterzinsky tegnet et portræt, som her gengives i uddrag.

Bernhard Lichtenberg var en modig bekender og en beslutningspræst - som kapellan i Neisse (Schlesien) 1899, i det nuværende Berlin-Lichtenberg fra 1900, i Charlottenburg og St. Michael, Berlin, som kurator i Karlshorst-Friedrichsfelde og Berlin-Pankow, og som sognepræst i Charlottenburg og i Skt. Hedwig, Berlin. Hans opgave var ikke at være »tjenestemand«, men identificerede sig med sin elskede katolske kirke.

At måtte arbejde i den og for den anså han for at være den tjeneste i Herrens vengård, som han skyldte sin frelser, og det var ikke en chance til at profilere sig selv. Denne opfattelse af kirken udviklede sig allerede i hans barne- og ungdomsår i det schlesiske Ohlau, hvor han blev født den 3. december 1875 som nr. 2 af 4 brødre.

Han voksede op i en familie, der var præget af en dyb

Bernhard Lichtenberg blev saligkåret af Johannes Paul II den 23. juni. Foto KNA.

tro, der blev praktiseret til daglig. I kulturkampens år styrkedes hans trofaste tilknytning til kirken og troen og førte til en indre sikkerhed.

Trofast fastholdt Bernhard Lichtenberg hele sit liv det, som han fandt rigtigt og forpligtende. Som præst i kirken handlede han efter sin klare

samvittigheds afgørelse og i konsekvent beslutsomhed.

Principfast forsvarede han det, der var rigtigt, og især forsvarede han kirkens rettigheder. Derfor overtog han i 1919 et parlamentarisk mandat og var indtil 1931 medlem af Charlottenburgs by- og distriktsråd og en del af tiden også medlem af Berlins byråd, idet han mente, at han derved kunne forsvare kirkens frihed. For ham var det en form for præsteligt ansvar for verden.

Som kirkens mand interesserede han sig samfundspolitisk for de fattige og nødlidende. Som politiker arbejdede han for oprettelse af familievenlige boliger. Han gik som medlem af præsidiat ind for »Konfessionernes arbejdsfællesskab for fred«. Som omsorgsfuld præst protesterede han personligt imod de nazistiske autoriteters krænkelse af menneskerettighederne i en koncentrationslejr og imod den af regimet beordrede »euthanasi«. De gældende retsbestemmelser satte han altid i relation til det grundlæggende retsprincip, at ethvert menneske er ansvarlig over for Gud.

Hvorfra fik han kræfter til dette arbejde? De udsprang af hans fromhed og hans spiritualitet førte til engagement i samfund og politik og omvendt blev hans indsats i ver-

den inspiration for hans åndelige liv.

På grund af bl.a. »embedsmisbrug« blev han idømt to års fængsel, men denne smertefulde erfaring kunne ikke mindske hans forbundethed med Kristus og hans rodfæstelse i kirken. Ikke engang når han som følge af oplevelserne ved varetægtsfængslingen kunne udtale, at »der var stunder, hvor selv en præst blev fristet til at opgive«. Selv når han blev udsat for psykiske og fysiske ydmygelser, spot p.g.a. sine bønner, knippslag og spark, og helbredsmæssig blev stadig mere svag, kunne han ikke trække sig tilbage fra Kristi efterfølgelse.

Han anså sig selv som fange i Herren og sammenlignede sin tilværelse i cellen med en kateusemunks tilværelse. To dage før sin død blev han spurgt, om han følte sig så syg, at han ikke kunne flyttes. Dødssyg svarede han: »Jeg vil ikke have det bedre end de andre«.

Man vil ikke forstå sagens sammenhæng, hvis man siger, at Bernhard Lichtenberg var et moderne menneske. Det var han med sin livsstil og sin fromhed heller ikke dengang han levede - og i dag langt mindre. Han vidner om og personificerer et budskab, som enhver tid har brug for og især vor tid.

Også i vor tid har vi brug for personligheder, der vidner om Guds virkelighed, som forsvarer Guds ære, som i kirken går ind for den af Gud givne ret. Lærkebispedømmet Berlins historie er Bernhard Lichtenberg en enestående og fremragende skikkelse, hvis tiltrækningskraft ikke mindskes, når alle de andre, der var åndsbeslægtede med ham og var tro indtil døden, drages med ind i billedet.

Som eksempel nævner jeg her fra vor region hans medarbejder *Margarete Sommer*, uden hvis hjælp han ikke havde kunnet hjælpe forfulgte jøder. Hun undgik kz-lejr og overlevede nazitiden, men risikerede lige så meget som han.

Eller jeg nævner ordenssøsteren *Elisabeth River*, som i kz-lejren Ravensbrück frivilligt gik i døden i stedet for en mor. Disse personligheder viser, at den kilde, Bernhard Lichtenberg øste af, var en kilde, andre også kunne benytte.

Det vil være en kostbar frugt af saligkåringen af Bernhard Lichtenberg og *Karl Leisner* den 23. juni 1996, hvis man blev mere bevidst om, at kristne - også i dag - i forbundethed med Kristus og i trofasthed over for kirken kan vidne om Guds virkelighed og være til velsignelse for mennesker.

»Herre, velsign også mine fjender!«

Frankfurt (KNA) - Biskop Reinhard Lettmann har i forbindelse med saligkåringen af Karl Leisner tegnet et portræt, som her gengives i uddrag.

Karl Leisner blev født den 28. februar 1915 i Rees am Niederrhein. Sin ungdomstid tilbragte han i Kleve, hvor han også gik i skole. Hans udvikling blev stærkt præget af den katolske ungdomsbewægelse og han elskede de unges fællesskab og foretog med dem rejser i Tyskland og de tilgrænsende lande.

Læsning af Den hellige Skrift og eukaristifejringen fik en særlig betydning for hans religiøse udvikling og i kontakten til Schönstatmenigheden blev en inderlig Mariafromhed en prægende kraft for hans liv.

I disse år begyndte Karl Leisner at føre dagbog regelmæssigt, hvilket giver et dybt indblik i hans personligheds modningsproces. »Kristus - du er min lidenskab!«

Denne notits i dagbogen afslører hans kærlighed til Kristus.

1924 fik Leisner studentereksamen og besluttede at blive præst. I en af de første studiemestre i Münster blev han af biskoppen opfordret til at være med i bispedømmets ungdomsarbejde, der gik vanskelige tider i møde. De nationalsocialistiske magthavere ønskede at vinde ungdommen for sig med lokkende tilbud og såvel hemmeligt som åbenlyst pres. Alle vanskeligheder og farer til trods, søgte Leisner at samle de unge i kirkens regi og at styrke dem, så de kunne modstå nationalsocialisternes ideologi. Det hemmelige statspoliti havde for længst fået øje på ham og fulgte opmærksomt hans virksomhed.

Efter et studieår i Freiburg fulgte et år, hvor der var foreskrevet arbejde for »riget«. Som det fremgår af hans dagbøger, søgte Karl Leisner i denne periode efter et svar på spørgsmålet, om Gud havde kaldt ham til et liv i ægteskab og med familie eller et liv som præst. Han mente dog, at han var kaldet til at blive præst og den 4. marts 1939 blev han viet til subdiakon og den 25. marts til diakon.

Nu var der kun få måneder til præstevielsen; men Karl Leisner blev syg. Lægerne konstaterede en lungetuberkulose og han måtte i mange måneder behandles i et sanatorium i Schwarzwald.

Den 8. november 1939 fandt attentatet mod Adolf Hitler sted, og det blev meddelt gestapo, hvad Karl Leisner havde udtalt i denne forbindelse. Han blev arresteret og uden rettergang blev han anbragt i kz-lejren Sachsenhausen og overflyttet til kz-lejren Dachau i december 1940.

I fem år oplevede Karl Leisner kz-lejrens sult, menneskelige pine og grusomhed. Han blev igen syg og blev flyttet til en barak, hvor man-

Karl Leisner blev saligkåret af pave Johannes Paul II den 23. juni. Foto KNA.

ge syge var stuvet sammen og med helt utilstrækkelig ernæring og lægelig omsorg kun kunne se døden i øjnene. Leisner fandt kraft og trøst i bønnen, ved at læse i Bibelen og modtage den hellige kom-

munion, som han hemmeligt fik. Skønt han selv var syg, kunne han med sin indre kraft trøste sine medfanger - især sine lidelsesfæller i sygebarakken.

I efteråret 1944 blev den

franske biskop *Gabriel Piquet* arresteret og anbragt i Dachau. Leisners venner kendte hans inderste ønske om at blive præsteviet, og med meget besvær forberedte de hemmeligt alt, hvad der var nødvendigt for en præstevielse. Den 17. december 1944 blev Leisner i Dachaus lejrkapel præsteviet og 2. juledag fejrede han sin første hellige messe.

Sygdommen skred frem, og Leisner kunne ikke forlade sig seng. Da de amerikanske soldater befriede Dachau den 4. maj 1945, kunne Leisner ikke vende tilbage til sit hjem. De sidste uger levede han i et sanatorium i Planegg ved München. I disse uger skrev Leisner i sin dagbog: »Vi stakkels kz'ere. De ville slå vore sjæle ihjel. Gud, jeg takker dig for redningen til et rige af kærlighed og menneskeværdighed. Herre, giv at jeg må elske dig stadig mere. Kærlighed og bod! Jeg takker for alt. Tilgiv mig mine svagheder«.

Hans dagbog slutter med en notits den 25. juli 1945: »Velsign også mine fjender, Herre«.

Den 12. august 1945 døde Karl Leisner. Han blev begravet i Martyr-krypten i Skt. Viktor domkirken i Xanten og blev den 23. juni i år saligkåret af pave *Johannes Paul II*.

Orientering fra sognene

September 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 15, der udkommer den 25. september 1996, er torsdag den 5. september 1996 for oktober 1996. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.

Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.

Menighedsrådsformand. Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.

Messeider: (HC2)(T)

Søndag: Messe kl. 10.

Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15.

Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.

Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.

Torsdag d. 12.: Skt. Josephs klub mødes kl. 14.30. Yderligere oplysninger fås ved søndagens bekendtgørelser.

Søndag d.8. og 29.: Sogneundervisning efter messen.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messeider: (HB2)(I)

Søndag: Messe kl. 10.

Fredag: Messe kl. 17.

For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.

Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Trosundervisning for børn og unge lørdag d. 14. og 28. kl. 10.30 - 12.

Sankt Maria Kirke

Martyrernes Dronning, Hjørring

Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messeider: (HB2)(I)

Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.

Tirsdag: Messe kl. 16.

Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Trosundervisning for børn og unge fredag d. 13. og 27. kl. 18-20.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messeider: (HC2)(I)

Søndag d. 1. og 15.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekafe.

NB.: Da præsten ikke kan komme søndag d. 29. er messen flyttet til lørdag d. 28. kl. 14.30.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.

Menighedsrådsformand:

Jerzy Wolski. Tlf. 86 40 13 46.

Messeider: (I)

Søndage: Messe kl. 10.

Hverdage: Se opslagstavlen.

Søndag d. 1.: Messe kl. 10. Efter messen kirkekafe.

Søndag d. 8.: Ordets gudstjeneste kl. 10.

Søndag d. 15.: Messe kl. 10.

Søndag d. 22.: Messe kl. 10.

Søndag d. 29.: Messe med firmelse ved biskop Czeslaw Kozon kl. 10.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.

Messeider: (HC2)(I)

Søndag d. 1.: Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 7.: Messe kl. 16.

Lørdag d. 14.: Messe kl. 16.

Søndag d. 15.: Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 21.: Messe kl. 16.

Lørdag d. 28.: Firmelsesmesse med biskoppen kl. 17.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Rita Sørensen, tlf. 97 82 22 42.

Messeider: (I)

Søndag d. 8.: Messe kl. 10. Efter messen kirkekafe.

Søndag d. 22.: Messe kl. 10. Efter messen kirkekafe.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 81.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.

Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.

Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.

Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.

Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.

Århus Boghandel: Mandag-torsdag kl. 9.30-17.30, fred. 9.30-19, lørd. 10-14. 1. og sidste lørdag kl. 10-16.

Katolsk Information: Mandag- fredag kl. 13-17.30 (de fleste dage nu også om formiddagen fra kl. 9.30), lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12, ellers henvendelse til boghandelen.

Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 18 09 18.

Messeider: (HA)(T)

Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekafe). Messe kl. 17.

Messe på polsk: 1. og 3. søndag kl. 14.

Messe på vietnamesisk: 4. søndag kl. 14.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.

Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8 undt. i ferier).

Skriftemål: 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.

KUK: Hveranden mandag kl. 19 undt. i ferien.

Mini-KUK: Hver torsdag kl. 17.30-19.30 undt. i ferien.

Ministrantgruppe: Torsdage i de lige uger kl. 18-19.45 undt. i ferien.

Skt. Mikael Kirke, Pindstrup

Kastrupvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.

Messeider:

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.

Messeider: (HC2)(I)

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.

Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.

Messeider: (HC2)

Søndagsmesser hver 2. og 4. søndag kl. 10. Kirkekafe bagefter.

Hverdagsmesser hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11.

Rosenkransbøn hver onsdag kl. 16.30.

Skriftemål: Onsdage og efter aftale.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.

Tlf. 86 38 44 88.

Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.

Messeider:

Søndagsmesse: kl. 10.

Hverdagsmesse: kl. 9.

Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.

Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).

1.-31.7.: Jesu-blods-andagt kl. 17.20 (søndag og højfest kl. 16.50).

Søndag d. 8.: Jomfru Marias fødsel. Højmesse kl. 10.

Fredag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Udstilling af Alterets sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen igennem. Sakramental velsignelse kl. 18.40. Procession kl. 19 til ære for Maria Rosa Mystica. Derefter messe.

Lørdag d. 28.: Oblatmesse kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kirke, Herning

Lillelundvej 36, 7400 Herning

Tlf. 97 12 43 82

Præst: Willem Wuyts, O. Præm.

Messeider: (HC2)(I)

Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

Lørdag d. 7. - søndag d. 8.: Familiweekend i Øm med biskop Kozon. Emne: Kirkens fremtid i Danmark.

Søndag d. 22.: Ungdomsmesse. Sidste frist for tilmelding er mandag d. 2. september.

Lørdag d. 28.: Indvielse af vort nye kirkecenter ved biskop Kozon kl. 10. Efter messen er der reception i salen.

Der kommer en del gæster fra udlandet, bl.a. fra den menighed i Flandern, som pastor Wuyts' familie hører til, og som har støttet os økonomisk i mange år. Hvem af vor menighed kan tilbyde én eller flere sengepladser til begge nætter: fredag d. 27. og lørdag d. 28?

Rengøring Nu er ferien forbi. Oprettelsen af faste rengøringshold til kirken og salen haster! Skriv jer på listen, der fremlægges i kirken! KUK bedes selv male deres to lokaler i de farver, de selv ønsker. Helst inden 22. sept.

Gaver Kirken mangler intet inventar. Gaver til det nye center gerne som bidrag på vor girokonto 434-7226. Tak.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsvej 16, 8600 Silkeborg

Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.

Sognepræst: Reinhold Sahner. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag.

Messeider: (HC2)(I)

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.

Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.

Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.

Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.

Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Tirsdag d. 3.: Messe med Seniorklubben kl. 14.

Lørdag d. 7. - søndag d. 8.: Familiweekend på Øm. Husk tilmelding senest d. 25.8. til præsten.

Tirsdag d. 17.: Messe med Seniorklubben kl. 14.

Lørdag d. 21.: Børneundervisning kl. 9.30 - 12.30.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Messeider: (HA)(T)

Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighedeme er velkomne.

Fredag d. 30. 8. - søndag d. 1.9.: DUK afholder hovedbestyrelsesmøde i Horsens.

Lørdag d. 31.8.: Menighedens børn og unge mødes til månedlige møde/musikøvelse m.v. kl. 13.30.

Søndag d. 1.: Kirkebil.

Lørdag d. 7. - søndag d. 8.: Familiweekend på Øm. Weekend'en begynder lørdag kl. 13. Om eftermiddagen er der arrangeret et »kirkeløb«. Om aftenen er der messe med biskop Czeslaw Kozon. Bagefter er der frit samvær. Søndag holder biskoppen et oplæg om »Kirkens fremtid og kirken i fremtiden«. Der er

tilrettelagt et særligt program for børnene.

Weekend'en slutter kl. ca. 15. Prisen er sat til 150 kr. for voksne og 100 kr. for børn (ml. 12 og 16 år). For børn under 12 år betales 50 kr. Økonomisk hjælp kan søges ved Øm-feriefonden. Tilmelding snarest.

Liste er ophængt bag i kirken.

Søndag d. 15.: Kirkekafe efter højmessens.

Søndag d. 22.: Kirkebil.

Lørdag d. 28.: Højmesse for vietnameserne kl. 15.

Firmelsen i 1997 finder sted lørdag d. 31. maj ved biskop Czeslaw Kozon. Forældrene bedes snarest tilmelde firmander til sognepræsten.

Bemærk!

I forbindelse med kirkens 100 års jubilæum i januar måned 1997 efterlyses fotos fra perioden fra århundredskiftet til ca. 1945. Alt lånt materiale vil blive tilbageleveret.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellevej 2, 7100 Vejle

Tlf. 75 82 08 93.

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

Messeider: (HB2)(I)

Søndagsmesser: kl. 9 og 11.

Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel: mandag, onsdag og lørdag.

Aftenmesse i kirken: tirsdag og torsdag kl. 17.30 og fredag kl. 17.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.

Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Søndag d. 1.: Efter højmessens kl. 11 menighedens udflugt til Bindeballe.

Torsdag d. 5.: Den hl. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.

Lørdag d. 7. og søndag d. 8.: Pastoralenhedsweekend i Øm.

Torsdag d. 19. - mandag d. 23.: Menighedstur til Averbode.

Lørdag d. 21.: KUK i præstegården kl. 11-15.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding

Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59.

Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.

Messeider: (TH)

Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Pastor H. Kerkhofs er på ferie fra 24.6.-7.7.

Pastor Bertling er på ferie fra 9.7. og sr. Antonie fra 8.7. til 22.7.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia

Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.

Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).

Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjedsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.

Messeider: (HA1)(T)

Søndag: Højmesse kl. 10.30.

Onsdag kl. 16.30 (undt. 18.9.).

Lørdag kl. 16.30 (undt. 21.9.).

Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16 (undt. 18.9.).

Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketæppet.

Kirkekafe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessens.

Mandag d. 2.: Foredrag med forfatteren og filosofen John Engelbrecht. Foredraget organiseres i samarbejde med den reformerte menighed og begynder kl. 19 i den reformerte menigheds menighedslokaler eller ved stor deltagelse i den reformerte kirke.

Foredraget er gratis. Efter foredraget kan der købes en kop kaffe.

Onsdag d. 11.: Den hl. kommunion bringes til menighedens syge.

Lørdag d. 14. - søndag d. 15.: Bygningskulturens dag i Fredericia: Troens huse og dødens haver. Der er rundvisning i kirken kl. 10 og kl. 13 og lørdagen. Samtidig vil der være en lille udstilling i menighedslokalet. Udstillingen har åben om lørdagen kl. 10-14 og om søndagen kl. 13-15.

Fredag d. 20.: Skolens høstfest kl. 9.15.

Søndag d. 22.: Høstgudstjeneste kl. 10.30.

Onsdag d. 25.: Rosenkransbøn kl. 16.

Præsten er bortrejst 15.9. - 21.9.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag.

Messeider: (TH)

Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe. Vesper kl.

17.30. Søndag kl. 10: Højmesse. Kl. 16.30: Vesper og sakramental andagt.
Mandag: Messe hos søstrene eller gudstjeneste med kommunion kl. 16.30.
Tirsdag: Laudes og messe kl. 8.
Onsdag: Laudes og messe kl. 8. Rosenkrans og vesper kl. 16.30.
Torsdag: Laudes og messe kl. 8 eller Skolemesse kl. 9.
Fredag: Messe kl. 9.15.
Evt. ændring i gudstjenesterne: Se nedenfor.

Mandag d. 2. - torsdag d. 5.: Ingen messe.
Onsdag d. 4.: Gudstjeneste hos søstrene kl. 8.
Fredag d. 6.: 1. fredag i måneden. Messe kl. 9.
Lørdag d. 7.: Messe på vietnamesisk kl. 16.30.
Tirsdag d. 17.: Ingen messe.
Lørdag d. 21.: Messe på polsk kl. 16.30.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa
Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messetider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.
Hverdagsmesser: Mandag, onsdag, torsdag og fredag kl. 9, tirsdag kl. 19, lørdag kl. 8.
Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
Ringriervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messetider: (HC2)(1)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Skt. Marie Kirke, Haderslev
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26, bedst 10-12 undt. mandag og tirsdag. Træffes normalt i Tønder onsdag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messetider: (HC2)(1)
Søndag kl. 10, torsdag og fredag kl. 16, lørdag kl. 10.30.
Katekese søndag d. 13. og 27. oktober 11.45-13.45. Tilbedelse: Torsdag og fredag kl. 16.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Kirkekaffe: søndag den 6. oktober.

Hellig Kors Kapel, Tønder
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Præst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Haderslev. Tlf. 74 52 23 26 bedst 10-12 undt. mandag. Træffes normalt i Tønder onsdag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messetider: (1)
Søndag: Messe kl. 17.
Onsdag: Stillemesse kl. 17.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Katekese: 1. søndag i måneden kl. 14.30.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64.
Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræst: Wieslaw Podlach.
Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.
Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.
Messetider: (HC2)(T)
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30.
Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Onsdag d. 4.: Religionsundervisning kl. 16.30 for

de elever, der ikke går på Sct. Albani Skole.
Studiekreds ved pater Huber kl. 19.
Fredag d. 6.: Tilbedelse og messe kl. 18-19.
Onsdag d. 11.: Musikforedrag ved Peter Ryom kl. 19.
Torsdag d. 12.: Seniorklubben kl. 14.
Søndag d. 15.: Høstfest.
Hver søndag beder vi vesper kl. 18 som optakt til aftenmessen. Alle, der er interesserede, er velkomne.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
Messetider: (HC2)(T)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 6.45, torsdag kl. 19.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Søndag d. 1.: Vietnamesisk messe kl. 14.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter messe og bøn om præste- og ordenskald kl. 19.
Lørdag d. 7.: Religions- og firmelsesundervisningen begynder kl. 9.45.
Onsdag d. 11.: Vietnamesisk messe kl. 17.
Menighedsrådsmøde kl. 19.
Tirsdag d. 17.: Økumenisk aften om Islam i Vor Frue kirkes menighedslokaler kl. 19.30.
Onsdag d. 18.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messe i kirken kl. 14. Efter messen fortsætter vi oppe i lokalene. Alle er velkomne!
Søndag d. 22.: Tamilsk messe kl. 17.
Tirsdag d. 24.: Økumenisk aften om Islam i vore menighedslokaler kl. 19.30.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Messetider: (1)
Søndag d. 1.: Messe kl. 15.

Stella Maris Kirke, Nyborg
Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
Messetider: (HC2)(1)
Hver lørdag er der højmesse kl. 15.30.

Lørdag d. 28.: Høstgudstjeneste kl. 15.30. Efter messen holder vi auktion over medbragte afgrøder i klosterhaven. Overskuddet vil gå til Moder Teresa's arbejde i Indien.

Vor Frelsers Kirke, Assens
Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til: Menighedsrådsformand Marie Lauridsen, tlf. 64 71 28 43.
Messetider:
Højmesse hver søndag kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
Mariegade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 57 50 80. Giro 3 00 50 46.
Sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messetider: (1)
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Søndag d. 1.: Efter messen er der kirkekaffe og alle er velkomne.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Sognepræst: Pater H. F. Berning, OFMconv.
Messetider: (HA1)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 19. Højmesse søndag kl. 10.
Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17. Onsdag kl. 11.30.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.

Messetider: (HC2)(1)
Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.

Søndag d. 1.: Efter højmassen kl. 10 er der kirkekaffe i Fredensgade 15.
Torsdag d. 5.: Skolegudstjeneste kl. 8. Menighedsrådsmøde kl. 19.15.
Lørdag d. 14.: Festen for korsets ophøjelse. Polsk messe kl. 16. Denne fest fejres også om søndagen.
Søndag d. 22.: Denne søndag fejrer menigheden kirken 80 års fødselsdag. Festlig højmesse kl. 10. Herefter er der fællesspisning i salen. Retterne, som serveres, bliver tilberedt af de forskellige nationaliteter, som er repræsenteret i menigheden. Maden købes mod en beskedent godtgørelse. Drikkevarer kan købes på stedet. Lad os gøre denne dag til en festlig og hyggelig menigheds-familie-søndag.

OBS.: Husk også menighedens sommermarked lørdag d. 31. aug. i skolens lokaliteter fra kl. 11 til kl. 15.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 53 72 09 85.
Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Messetider: (HA)(1)
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10. Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9. Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.
Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.
Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Søndag d. 1.: Messe i kirken kl. 10. Derefter kirkekaffe i menighedssalen.

Firmelses- og førstekommunionforberedelse
Vor Frue kirkes menighed tilbyder religionsundervisning som forberedelse til både firmelse og til førstekommunion. De børn, der går på Vor Frue Skole, vil få religionsundervisning i skoletiden. For andre børn foregår undervisningen i menighedslokalet tirsdag eftermiddag. Undervisningen begynder i september måned.

Helligåndskirken, Vordingborg
Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Messetider: (HA)(1)
Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fredag. Rosenkransbøn for præste- og ordenskald kl. 15.30. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 8.: Menighedsmesse efter messen.
Lørdag d. 14.: Det hl. Kors' ophøjelse.
Søndag d. 29.: De hl. ærkeengle Michael, Gabriel og Rafael. Højmesse kl. 10.

Skt. Hans Kirke, Køge
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 53 65 06 51.
Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 53 65 06 51 bedst 9-10. Giro 800-5627.
Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33
Messetider: (HC2)(1)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

Lørdag d. 14.: Festen for korsets ophøjelse. Messe kl. 17. Alle er velkomne.
Mandag d. 30.: Pilgrimsrejse til Norditalien. Hjemkomst 9.10. Pris kr. 2.900. Tilmelding til præsten. Alle er velkomne.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.

Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.
Messetider: (HC2)(1)

Søndag d. 1.: Ingen messe.
Søndag d. 8.: 23. alm. søndag, messe kl. 10 med p. Johs. Samuelsen.
Lørdag d. 14.: 24. alm. søndag, messe og valfart og høstfest kl. 16.
Søndag d. 15.: Ingen messe.
Søndag d. 22.: 25. alm. søndag, messe med p. August Ziggelaar kl. 10.
Onsdag d. 25.: kl. 19: Hvad tror vi på? Den første af tre aftener med sognepræstens gennemgang af vores katolske tro!
Lørdag d. 28.: 26. alm. søndag, messe kl. 16.
Søndag d. 29.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse
Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf. 53 52 06 45

Faste messetider:
Søndagsmesser: Søndag kl. 10, med efterfølgende kirkekaffe i menighedshuset. Fredag aften kl. 19.15.
Hverdagsmesser - normalt således: mandag kl. 17.15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.
Montfort-kommunitetets daglige bønner - normalt således: Kl. 12 rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø. Kl. 18 vesper, lø. dog kl. 12.15, sø. kl. 19.
Børne- og ungdomsundervisning: søndagene d. 1., 15. og 29. - i tilslutning til messen.

Mandag d. 2.: månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag. I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18 - 19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.
Søndag d. 8. er der højmesse kl. 10. Om eftermiddagen kl. 15 er der festmesse i Kalundborg. Kalundborg kirke og menighed fejrer nemlig denne søndag kirkevielse og titularfest: Festen for jomfru Marias hellige navn. Efter messen er der festligt kaffebord i menighedslokalene. Kalundborg vil glæde sig meget over gæster fra moder-menigheden i Slagelse.
Mandag d. 9. fejres festen for jomfru Marias fødsel. Kl. 17.15 messe.
Fredag d. 13. fejres festen for korsets ophøjelse. Kl. 19.15 messe.
Torsdag d. 19. gæster pave Johannes Poul II, under sit Frankrigs-besøg, St.-Laurent-sur-Sevre, for dér, i forbindelse med en vesper kl. 17, at bede ved Louis-Marie de Montforts og Sr. Marie-Louises grave. Til samme tid vil medlemmerne af den montfortanske lægmandsafdeling i Danmark bede vesper i Maria-sideskibet i Vor Frue Kirke i Slagelse. Osse ikke-medlemmer er selvfølgelig velkomne.
Fredag d. 27. Mikkelssnat, som i lighed med sidste år arrangeres som kulturnat i Slagelse by. Mikkelssnat kl. 23.00 (NB). Ingen messe kl. 19.15. Øvrige arrangementer i vor kirke aftenen igennem meddeles senere.
Søndag d. 29. højtideligholder vi i vor kirke Mikkelssnat: festen for de hellige ærkeengle Mikael, Gabriel og Rafael Ærkeenglen Mikael er Slagelse by's værneengel (se byvåbenet!) og ærkeenglen Gabriel er den montfortanske ordensfamilies værneengel. Kl. 10 er der familiemesse.

Sankt Mariae Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
Menighedsøstere: sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refssvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53
Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.
Messetider:
Om søndagen: messe kl. 15. - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalene.
Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
Børneundervisning: søndagene d. 1., 15. og 29. sept. i forbindelse med messen.

Søndag d. 8. fejres kirkevielsesdag og festen for jomfru Marias hellige navn, vor kirkebygning og vor menigheds titularfest (-egenlig 12. sept.) Kl. 15: festmesse, - afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse. Under messen fornyes menighedens indvielse til jomfru Maria. Efter messen er der, i dagens anledning, et ekstra festligt kaffebord i menighedslokalene. Gæster fra nabomenighederne er meget velkomne.
Søndag d. 22. fejres dele af søndagsmessen kl. 15 på latin.
Søndag d. 29. fejrer vi søndagsmessen kl. 15 som vor menigheds høstgudstjeneste. Messens kollekt

går den dag til ét års hjælp til det afrikanske barn, som menigheden har adopteret gennem Børnefonden.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup

Fryngaard Allé 6, 2630 Taastrup
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.
Messestider: (HA)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje-Taastrup kl. 19.
Torsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Stille tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19.
Tilbedelse med rosenkrans kl. 20.
Lørdag: Messe kl. 9 (undt. 14.9., hvor messen er kl. 9.30). Søndagsmesse kl. 17.

Søndag d. 1.: Børnekatekese. Orienteringsmøde for forældrene efter søndagsmessen kl. 10. (Ingen undervisning denne dag).
Torsdag d. 5.: Møde for de kommende firmander og deres forældre kl. 19.
Torsdag d. 12.: Aktivitetsdag. Håndarbejde, havearbejde, m.v. efter messen kl. 10.
Lørdag d. 14.: Mariadag. Messe kl. 9.30. Pastor Chr. Noval fortæller om Maria i Den hl. Skrift.
Onsdag d. 18.: KÆK kl. 14 efter messen. Åbent hus i Skt. Pauls i forbindelse med bibeluddeling kl. 19.
Fredag d. 20. - søndag d. 22.: SPU weekend for de 10-15 årige i Asserbo.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
Sognepræst: Hans Christoffersen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (bedst 9-10 ti-fr).
Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (Bedst 8-9 ti-fr).
Græbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.
Messestider: (HC2)(I)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.
Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.
Sakramentsandagt hver onsdag kl. 16.
Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.
NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Ledreborg Slotskirke

Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Elisabeth-Centret, Carl Refssvej 6, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
Sognesøster: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Refssvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.
Messestider:
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe.
NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken om lørdagen.
Børneundervisning: lørdagene d. 30. august, 14. og 28. september, - i forlængelse af søndagsmessen kl. 15.30.

Søndag d. 8. fejres kirkevielse og titularfest i Kalundborg: festen for jomfru Marias hellige navn. Der er højtidelig messe dér kl. 15 og efterfølgende festligt kaffebord. Gæster fra Holbæk er yderst velkomne.

Lørdag d. 14. fejres festen for korsets ophøjelse.
Lørdag d. 21. får vi under messe og kirkekaffe besøg af en gruppe fra Nyborg menighed, som overtog vores første pipeorgel. De kommer bl. a. for at se den nyopsatte Kristus-figur over altret, som vi har fået fra Nyborg.
Lørdag d. 28. fejrer vi søndagsmessen kl. 15.30 som menighedens høstgudstjeneste. Ved messens begyndelse vil vore børn i procession bringe høstens gaver frem til altret, gaver, som vi beder menigheden tage med til kirke. Ved messens slutning vil vi, før høstfesten fortsættes med kaffebord i menighedslokalerne, ved en festlig auktion sælge gaverne til smukke overpriser. Det indkomne beløb vil sikkert dække de års-udgifter, vi har på de to afrikanske børn, som menigheden har »adopteret« fra Børnefonden.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør

Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messestider: (HB2)(T)
Søndag d. 1.: 22. alm. søndag, messe kl. 9.
Tirsdag d. 3.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 6.: Messe kl. 18. Menighedsrådsmøde kl. 19 - 21.
Lørdag d. 7.: Børnernes religionsundervisning - finder sted i Hillerød - kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11.
Søndag d. 8.: Høstgudstjeneste kl. 11, med efterfølgende stor frokost. Tilmelding til frokost, på liste i våbenhuset
Tirsdag d. 10.: Pensionist-træf med messe kl. 14.30 og derefter hyggeligt samvær.
Torsdag d. 12.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 14.: Børnernes religionsundervisning nr. 2 - finder sted i Hillerød - kl. 9.30 - 11.30. Messe kl. 11 - 11.30.
Søndag d. 15.: 24. alm. søndag, messe kl. 9.
Tirsdag d. 17.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 19.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 21.: Pensionist-dag i Hørsholm Sankt Hans Kirke, fælles for de fire nordsjællandske menigheder i tiden kl. 11 - 15.30. Tilmelding hos søstrene.
Søndag d. 22.: 25. alm. søndag, messe kl. 11.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 28.: Børnernes religionsundervisning nr. 3, - finder sted i Hillerød - kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30.
Søndag d. 29.: 26. alm. søndag, messe kl. 9.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.
Menighedsrådsformand: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.
Messestider: (HA)(T)
Søndag d. 1.: 22. alm. søndag, messe kl. 11.
Tirsdag d. 3.: Messe/Laudes kl. 8.30. Menighedsrådsmøde kl. 19 - 21.
Onsdag d. 4.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 5.: Messe kl. 17.
Fredag d. 6.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 7.: Børnernes religionsundervisning nr. 2, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30.
Søndag d. 8.: 23. alm. søndag, messe kl. 9.
Tirsdag d. 10.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 11.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 12.: Messe kl. 17.
Fredag d. 13.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 14.: Børnernes religionsundervisning nr. 3, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30. Økumenisk andagt kl. 13 på Æbelholt Kloster udenfor Hillerød (initiativtager er borgmesteren i Hillerød).
Søndag d. 15.: Høstgudstjeneste kl. 11, med efterfølgende stor frokost. Tilmelding til frokost, på liste i våbenhuset.
Tirsdag d. 17.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 18.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 19.: Messe kl. 17.
Fredag d. 20.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 21.: Pensionist-dag i Hørsholms Sankt Hans Kirke; fællesarrangement for de fire nordsjællandske menigheder i tiden kl. 11 - 15.30. Tilmelding hos søstrene.
Søndag d. 22.: 25. alm. søndag, messe kl. 9.
Onsdag d. 25.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 17.
Lørdag d. 28.: Børnernes religionsundervisning nr. 3, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30.
Søndag d. 29.: 26. alm. søndag, messe kl. 11.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.
Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messestider: (HA)(I)
Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkelpark, Strandvejen 352 kl. 9.
Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.
Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Søndag d. 1.: Børnearrangement under højmessens Kirkefrokost.
Torsdag d. 5.: Religionsundervisningen for børn og unge genoptages efter endt sommerferie. Det er kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.
Lørdag d. 21.: Pensionistdag i Skt. Hans kirke for de fire nordsjællandske menigheders pensionister. Dagen indledes med messe kl. 11. Derefter middag med fest og sang. Dagen afsluttes med andagt og sakramental velsignelse kl. 15.
Tirsdag d. 24.: Efter messen kl. 19.30 inviterer tidskriftet »Ord på Vejen« til kaffebord.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
Præst: Jacob Muiser.
Messestider: (HA I)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.
Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

Torsdag d. 5.: Religionsundervisningen begynder igen kl. 16 på Nordvanggaard.
Torsdag d. 12.: Religionsundervisning kl. 16.
Mandag d. 16.: Præstemøde på Nordvanggaard kl. 18.
Onsdag d. 18.: Sognepræstemøde for Storkøbenhavn på Nordvanggaard kl. 10.
Torsdag d. 19.: Religionsundervisning kl. 16.
Lørdag d. 21.: Den årlige festdag for ældre, syge og handicappede i Skt. Hans kirke, Marievej 6 i Hørsholm. Messe kl. 11 og derefter middag og hyggeligt samvær. Tilmelding og oplysning hos Sr. Mamertis på tlf. 42 81 00 96.
Torsdag d. 26.: Religionsundervisning kl. 16.
Fredag d. 27.: Festen for den hl. Vincent af Paul, stifter af Vincentpræsterne.

13 Hovedstadsområde NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 31 28 17 00.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag 10.30-11.30 på sognekantoret. Evt. også på 31 28 47 69.
Menighedsrådsformand: Damian Nawarecki, Tryggevej 127, 2700 Brønshøj. Tlf. 31 60 33 55.
Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 31 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
Messestider: (HA)(T)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Søndag d. 1.: Årets sommermarked. Messen fejres kl. 9 i det fri. Markedet åbner kl. 10. I salen er der cafeteria, hvor man kan købe smørrebrød, øl & vand, te & kaffe samt forskellige kager til rimelige priser. Markedet lukker kl. 15.
Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 11.
Søndag d. 15.: Gregoriansk messe kl. 11.
Fredag d. 27.: Niels Steensen andagt kl. 18.50. Messe kl. 19.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.Jensensvej 3, 3540 Lyngby.
Messestider: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).
Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftemål: Efter aftale.
KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.
I anledning af p. Frank Jobst's bortrejse fungerer p. Paul Marx som sognepræst.
Søndag d. 8.: Undervisning efter messen kl. 9.30.
Onsdag d. 25.: Forbøn for de syge. Messe med de

syges salvelses sakramente kl. 19.30. Efter messen tilbedelse indtil kl. 22.

14 Hovedstadsområde NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.
Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messestider: (HA)(I)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdage: Mandag: Messe kl. 11. Tirsdag: Messe kl. 17. Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag d. 1.: Højmesse kl. 9. Reciteret messe kl. 11. Fra i dag igen 2 messer om søndagen.
Mandag d. 2.: Fra i dag ændres tiden for mandagens messe til kl. 11.
Tirsdag d. 3.: Møde i K.Æ.K., Ordrup. Se under Sankt Andreas kirke. Fællesmøde kl. 19.30 for menighedsrådene for Sankt Therese og Sankt Andreas sogne.
Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 9. Efter messen uddeling af bibles.
Tirsdag d. 10.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 21.
Søndag d. 22.: Søndagens kollekt optages til fordel for Katolsk menighedspleje.

Immaculata Kirke

Strandvej 91, 2100 København Ø
Messestider:
Søndage: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
Lørdag: Messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.
Fredag: Udstilling af sakrament til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 11.30.

Søndag d. 1.: Reciteret messe kl. 8. Latinsk højmesse kl. 10. Fra i dag igen 2 messer om søndagen.
Tirsdag d. 3.: Møde i K.Æ.K. Messe kl. 11.30. Efter frokosten foredrag af pastor Michael Hornbech-Madsen. Emne: »Ikonografi« (læren om de gamle billeders indhold). Der vil blive lejlighed til at takke pastor Hornbech-Madsen for 2 års virke i vore menigheder og ønske ham et godt resultat af hans studieophold i Rom. Tilmelding senest forudgående søndag pr. tlf. 39 63 82 52, Aase og Mogens Nielsen, eller pr. tlf. 39 64 09 01, Inge Ryom.
Fredag d. 6.: Jesu-Hjerte fredag. Tilbedelsen og messen om eftermiddagen genoptages. Se under messetider.
Mandag d. 9.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmannsvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 39 69 63 82.
Onsdag d. 18.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Anbefales til menighedens forbøn. Forslag modtages til behandling.

Søndag d. 22.: Søndagens kollekt optages til fordel for Katolsk menighedspleje.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
Sognekantor: Vandtårnsvej 11.
Messetider: (HC2)(T)
Hver søndag: Højmesse kl. 10.

15 Hovedstadsområde V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Indvalg 3121 0234. Fax. 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12. Fredag kl. 14-17.
Messetider: (HA1)(TH)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Tirsdag d. 3.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om Sankt Ignatius af Loyola og den treenige Gud.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det hl. sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Onsdag d. 11.: Ministrantklub kl. 15.30.
Mandag d. 16.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Tirsdag d. 17.: Møde for de ældre kl. 14.30 - 16.30. Foredragsholder fru Antonia Appelt. Vi hører om Karen Blixens barndom på Rungstedlund, Karen Blixens år på kaffeplantagen i Afrika. Fra forfatter-skabet: Brudstykker fra »Skygger på græsset« og fra »Mit livs mottoer«.

Lørdag d. 21.: Kongregationsmesse kl. 10.
Onsdag d. 25.: Studiekreds for voksne kl. 10. Tag frokostpakke med.
Søndag d. 29.: Ungdomsmesse kl. 20 med Café Ludvig bagefter i menighedssalen.

Undervisning 1996/1997

Religionsundervisningen for børn begynder i september. Nærmere oplysninger vil tilgå forældrene. Vi regner med at oprette følgende hold:
- Før første-kommunion: Årgang 89 og yngre.
- Første-kommunion: Årgang 87/88.
- Efter første-kommunion: Årgang 84/85.
- Forberedelse til firmelsen d. 21.9.97: Årgang 81/82 og ældre.

Studiekreds for voksne

Hver sidste onsdag i måneden kl. 11-14.

Efter ferietiden indbyder vi igen til kirkekaffe efter søndagsmessen.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Messetider: (HA)(TH)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Hverdag: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

Søndag d. 8.: Ungdomsmesse kl. 19. Derefter hyggeligt samvær.

Mandag d. 9., 16., 23. og 30.: Teologikursus kl. 19.30.

Tirsdag d. 10.: Katolsk Ældreklub. Møde kl. 14. Messe kl. 16.30.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messetider: (HA)(T)
Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 1.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Torsdag d. 5.: Religionsundervisning for firmander kl. 17.30.

Fredag d. 6.: Første fredag. Messe på dansk kl. 8. Messe på vietnamesisk kl. 16.

Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.

Torsdag d. 12.: Religionsundervisning for formander kl. 17.30.

Søndag d. 15.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.

Søndag d. 22.: Højmesse kl. 10. Kollekt til fordel for Katolsk menighedspleje.

16 Hovedstadsområde N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638
Sakramentskirken.
Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.
Træffes på kirkens kontor tirsdag-fredag ca. kl. 10-11 og ca. fi time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, Nørrebrogade 27 C, 2200 København N. tlf. 31 35 68 25.
Kontortid: Ti. og to. kl. 9-11, ons. og fr. kl. 10-15.
Menighedsrådsformand: Flemming Andersen, Ved Klosteret 6, st.tv., 2100 København Ø. Tlf. 39 29 69 23.

Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 9-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.

Messetider: (HB2)(T)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk messe. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Søndag d. 1.: 22. Alm. søndag: Kl. 10 Familie-messe.

Tirsdag d. 3.: Kl. 19-21: Bede-gruppe i kirken.
Fredag d. 9.: Kl. 17 messe. Derefter udstilling af det Allerehelligste, tilbedelse og sakramental velsignelse. Ingen messe kl. 11.

Lørdag d. 7.: Kl. 12.30 TRO og LYS møde i krypten, slutter med messe kl. 17.

Søndag d. 8.: 23. Alm. søndag, højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 10.: Efter 11-messen er der Tirsdags-klub (Optimisterne) i krypten. Husk madpakke. Kl. 19-21: Bede-gruppe i kirken.

Lørdag d. 14.: Kl. 17 messe.

Søndag d. 15.: 24. Alm. søndag. Kl. 10 Højmesse. Kl. 10-11: Søndags-skole i krypten. Alle børn fra 0-11 år er velkomne.

Tirsdag d. 17.: Kl. 19-21: Bede-gruppe i kirken.

Lørdag d. 21.: Kl. 17 messe.

Søndag d. 22.: 25. Alm. søndag. Kl. 10 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

Tirsdag d. 24.: Efter 11-messen er der tirsdags-klub i krypten. Husk madpakke. Kl. 19-21: Bede-gruppe i kirken.

Onsdag d. 25.: Kl. 19: Informationsaften for 1. kommunikanternes forældre. Tilmeldning senest fredag d. 20. september.

Torsdag d. 26.: Kirkevielsesfest. Kl. 11. messe.

Lørdag d. 28.: Kl. 17 messe.

Søndag d. 29.: 26. Alm. søndag. Højmesse kl. 10.

Husk: Bømenes 1. hellige kommunion er søndag den 6. april 1997. Undervisningen starter onsdag den 2. oktober kl. 12-14. Tilmeldning til undervisning sker ved informationsaften onsdag den 25. september kl. 19-21.

17 Hovedstadsområde K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messetider: (HB2)(T)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdag: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Søndag d. 1.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11 med gregoriansk sang. Årsdagen for Domkirkens konsekration.

Onsdag d. 4.: Messe for de ældre kl. 10.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Søndag d. 8.: Reciteret messe kl. 8. Familiemesse kl. 11.

Lørdag d. 14.: Aftenmesse kl. 17. Pastor Palle Burla fejrer 50 års jubilæum.

Søndag d. 15.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10 med gregoriansk sang. Messen radiotransmitteres.

Onsdag d. 18.: Messe for de ældre kl. 10.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.s.R. Tlf. 31 58 41 02. Andenpræst Janusz Turek C.s.R.
Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, torsdag tillige kl. 17-18.
Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.
Messetider: (HA)(T)
Lørdage: Engelsk messe kl. 17.
Søndag: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
Hverdage: Messe kl. 8.
Torsdag: Messe kl. 19 med novene og rosenkransandagt.
1. fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19.

Søndag d. 1.: Familiemesse kl. 10. Her byder vi den nye præst pater Janusz Turek C.s.R. velkommen til menigheden og til Danmark. Derefter festligt samvær i Den lille Sal.

Torsdag d. 5.: Religionsundervisningen begynder kl. 16.

Torsdag d. 12.: Bibel Café kl. 19.30 i Den lille Sal. Oplæg ved biskoppen.

Søndag d. 29.: Latinsk højmesse kl. 10.

Mandag d. 30.: Generalforsamling i DUKs lokalforening kl. 19.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne

Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.
Messetider: (HC2)(I)
Lørdag kl. 17 - Ligeså lørdag d. 31. august.

Rosenkranskirken, Åkirkeby

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikeengen 24, tlf. 56 97 42 95.
Messetider: (HC2)(I)
Søndag kl. 10.
Tirsdag d. 10.: Vi begynder igen med vore møder hos søstrene kl. 14. Alle er velkomne. Tilmelding senest d. 8.

19 Grønland

Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb

Sognepræst: Urban Figge O.M.I., Box. 51, 3900 Nuuk.
Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 2 31 75.
Messetider: Søndagsmesser kl. 10.
Hverdagsmesser: Tirsdage og torsdage: Messe kl. 17.15. Onsdage: Tilbedelse kl. 19 efterfulgt af messe kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 i Blok 9, 213. Lørdag: Messe kl. 9.15.
Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.
Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.

Gudstjenster på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 København V. Tlf. 31 24 26 30.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry

Fr. Carol Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.
Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200

Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: VFK at 11 a.m.; Skt. A at 5 p.m.; SAK at 6 p.m.
Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9.30 a.m.
First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Communauté de Langue Francaise

Copenhagen: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana

Ufficio e biblioteca italiana: Stenosgade 5, 1616 Kbh. V. Tlf. 31 31 78 22.
Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. v.

Misa en Espanol

Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

Kroatisk mission

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.
I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.
I Helsingør, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.
I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Msze swiete w jezyku polskim

Ks. Julian Bodnar, C.s.R.
Kosciol sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.
Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a. 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88.
Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskabet, Stenosgade 4 A).

Tamilsk gudstjenester

Pastor Jude Kulas Soosaipappu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 39.
Søndag d. 1.: Vor Frue kirke, Næstved kl. 12.
Skt. Ansgars kirke, København kl. 17.
Lørdag d. 7.: Skt. Michaels kirke, Kolding kl. 16.
Søndag d. 8.: Skt. Ansgars kirke, Aabenraa kl. 10.
Lørdag d. 14.: Skt. Knuds kirke, Fredericia kl. 16.30.
Søndag d. 22.: Skt. Knuds kirke, Svendborg kl. 17.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter »Mettetider«.
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løst rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekantoret/kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter »Mettetider«.
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg, hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehæmmede.

Handling efterlyses

Apostlen Jakob har slået fast, én gang for alle, at tro uden gerning er død (2,7). Og Johannes opfordrer kristne til alle tider: "Lad os ikke elske med ord eller tunge, men i gerning og sandhed" (1 Joh 3,18). Vi kender alle lignelsen om den barmhjertige samaritan. Og enhver må overveje,

om han en gang vil have plads på højre eller venstre side. Den dag vil ingen kunne nøjes med at være tilskuer. Der kan altså kun være diskussion om den bedste måde at hjælpe på.

Fattigdom og elendighed er verdensomspændende problemer. Medierne konfronterer os uafbrudt med andre landes og kontinenters nød. Vi mangler ikke information, men somme tider viljen til at tage konsekvenserne. Men det kan ske, at det evindelige refræn får os til at slå fra, eller at vi siger: Hvad kan det nytte?

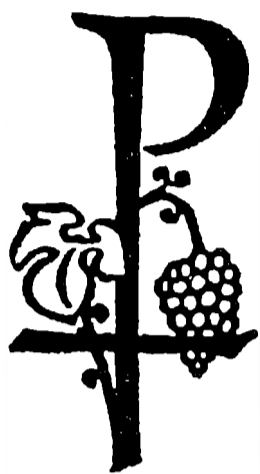
Fattigdommen har mange ansigter. Statistikken taler om 50 % analfabeter blandt de voksne i Afrika. Unicef har meddelt, at dødeligheden blandt afrikanske småbørn ligger 10 gange højere end i industrilandene. Efter verdensbankens undersøgelser lever 60 % af afrikanske børn under

5 år i absolut fattigdom. Desuden spiller naturkatastrofer, borgerkrige, epidemier og Aids en tragisk rolle.

Vi skal dele

Herhjemme lever vi i et velfærdssamfund. Denne kendsgerning burde være anledning til en alvorlig samvittighedsransagelse. Betyder vor velstand ikke medansvar for de andre, ja en streng forpligtelse til uegennyttig hjælp?

Det drejer sig ikke kun om at give af vor overflod, men om at dele det livsnødvendige med de nødlidende. Er vor "rigdom" ikke på en måde medskyldig i så manges fattigdom? Er forbrugersamfundets livsstil ikke med til at udbytte andre? Og endelig, ville ikke 10 % af de enorme udgifter til oprustning være tilstrækkeligt til at garantere enhver beboer på vor planet en nogenlunde menneskeværdig tilværelse?

Jesus Kristus havde mod til at forkynde budskabet om evangelisk fattigdom. Han levede selv, hvad han lærte, og han priste netop dem salige, der i fattigdommen finder nøglen til himmerige. Kirken kender talrige helgener, som efterfulgte Kristus i radikal troskab. Frans af Assisi er den mest kendte af dem.

Også i vore dage trænger de kristne lande til sådanne vidner om fattigdom og

kærlighed. Men fordi en sådan holdning ikke er noget selvfølgeligt, må den vækkes af Helligåndens nåde og nedbedes ved manges bøn.

I snart 2000 år er der blevet talt og skrevet om dette emne. Hver generation af kristne bliver på ny konfronteret med det og må søge at løse det. Handling efterlyses! Mange kan ikke finde deres "identitet". Mon ikke den ville være "saligprisningernes" ånd, i

hjælpsomhed og næstekærlighed? Det er også sproget, som forstås af alle. (Efter "Anregung", Steyl)

I september beder vi med paven om
*At kirken må kunne tale hjertets sprog til mænd og kvinder af alle kulturer og
 At de kristne lande må hjælpe med at lindre nøden i verden.*

Dode

Ole Borg in memoriam

Midt i sommerferien, hvor vi var optaget af rejser, glæden over friheden og livsfylden, kom budskabet om, at Ole Borg var død natten mellem den 19. og 20. juli. Han havde kort forinden fejret sin 55 års fødselsdag, bl.a. sammen med sin mor og sin søster, der begge lever i Aarhus-området. Han var blevet ramt af ildebefindende og indlagt på sygehuset, men hjemme igen hos sig selv, da døden kom til ham.

Ole var kendt af mange inden for vor hjemlige katolske kirke og i de pædagogisk/psykologiske kredse, han færdedes iblandt. Jeg selv lærte ham at kende i de meget unge år på Øm i 60'erne, hvor Ole få år tidligere var konverteret til den katolske kirke.

Senere i livet blev Ole lærer, så cand.pæd.psych., og med denne ballast søgte han at bruge sit liv på at prøve at hjælpe de børn og voksne, han fik med at gøre, til en bedre tilværelse gennem sit arbejde som skolepsykolog, som seminarlærer for først skolelærere og siden pædagoger og som privatpraktiserende psykolog derhjemme på Vejlevej i Kolding.

Ole var også aktiv, hvor det gjalt kirken og samfundet. I forlængelse af sit engagement i ungdomsarbejdet og Øm var han en periode i 1970'erne DUK-formand. Han var medlem af Kristeligt Folkeparti og stillede op ved byrådsvalget i 1989. Han var medlem af

menighedsrådet i Kolding og siden sidste PR-valg var han også medlem af pastoratrådet.

Det lyder af meget, og det var også meget. Ole var et utrolig arbejdsomt menneske. Altid syntes han, han måtte påtage sig de opgaver, som man anså for vigtige, og som man bad ham om at gå ind i. Som pater Minnaert sagde i sin prædiken ved Oles bisættelse i Kolding: »Han levede ikke kun for sig selv, men for andre, og han levede også for sin Herre... At være til for andre var i høj grad at være til for Ham, som står bag ethvert menneske. I de andres ansigt lyste for ham Guds ansigt, mødte han de små, dem, som var kommet helt ud i tovene.«

Havde megen omsorg og kærlighed

Ole var ikke et pænt gennemsnitsmenneske. Han havde kanter og temperament; han drev sig selv hårdt med alt det, han syntes, han burde, og han kunne være direkte og nærgående - men han havde megen omsorg og kærlighed,

som han gerne ville af med til dem, der havde brug for den - og hvem har ikke det?

Måske har Vor Herre syntes, at nu havde han brændt sit lys for Ham og medmennesket så meget, at det var på tide, han kom hjem til den Far, der ene ville kunne bringe Ole til hvile, så han kunne blive den, der fremover skulle modtage fred og kærlighed i overflod. Ole var et sammenfat, men meget levende menneske, der rakte ud til næsten. Han havde på den måde fået mange venner, så der selv i sommerferien var fuldt hus i Sct. Michaels kirke ved afskeden.

Lad os slutte med endnu et par ord fra p. Minnaerts prædiken: »Ole Borg har befriet en del fra deres fængsler. Thi der fandt han sit kald som kristen. Derfor siger vi tak og giver ham tilbage til sin Herre og Skaber, som han elskede på sin egen særprægede manier. Men også for de særprægede er der en plads i Herrens hus. Amen.«

Käthe Lund

Nyt om navne

Redemptoristerne har fået ny provincial

Ved et provinskapitel i Wien er der valgt en ny provincial for redemptoristerne, pater Josef Kamplleitner. Han efterfølger pater Alois Kraxner, som mange præster kender fra retræten 1995 på Magleås. Alois Kraxner er blevet udnævnt til bispevikar for de

mere end 300 kvindelige ordenssamfund, der findes i ærkebispedømmet Wien.

Redemptoristerens viceprovincial København har siden 1. december 1995 stået direkte under provincialen i Wien.

Josef Völk C.ss.R.

Ny generalabbed for præmonstratenserne

Rom (KNA) - Præmonstratenserordenens generalkapitel har valgt den 63-årige Hermengild Noyens til ny generalabbed, meddeler ordenen. Generalkapitlet blev afholdt i Rom i juli måned. Noyens, der stammer fra Belgien, af løser den 65-årige abbed

Marcel van de Ven.

Præmonstratenserordenen er grundlagt i 1120 og har navn efter abbediet Premontré i Frankrig. I Danmark arbejder præmonstratenserne i fem midt- og sydjyske sogne: Vejle, Kolding, Fredericia, Horsens og Herning.

Liturgisk kalender for september

1. grøn. 22. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Jer 20,7-9; Sl 63,2.3-4.5-6.8-9. R. Herre min Gud, efter dig tørster min sjæl. 2.L.: Rom 12,1-2. Ev.: Matt 16,21-27. I Domkirken: hvid. ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKEN KONSEKRATION (h). Gl. Cr. Særl.pf. 1.L.: 1.Kong 8,22-23.27-30; Sl 84,3.4. 5.10-11. R. Hvor elskelige er dine boliger, Hærskarers Herre! 2.L.: 1.Kor 3,9c-11.16-17. Ev.: Joh 2,13-22 eller Joh 4,19-24. 2. vesper til Kirkevielse.
 2. grøn. Mandag i 22. alm. uge. (II Ps). L.: 1.Kor 2,1-5. Ev.: Luk 4,16-30.
 3. hvid. Tirsdag i 22. alm. uge. (II Ps). Gregor den Store, pave og kirkelærer, (†604) (m). L.: 1.Kor 2,10b-16. Ev.: Luk 4,31-37.
 4. grøn. Onsdag i 22. alm. uge. (II Ps). L.: 1.Kor 3,1-9. Ev.: Luk 4,38-44.
 5. grøn. Torsdag i 22. alm. uge. (II Ps). L.: 1.Kor 3,18-23. Ev.: Luk 5,1-11.
 6. grøn. Fredag i 22. alm. uge. (II Ps). L.: 1.Kor 4,1-5. Ev.: Luk 5,33-39.
 7. hvid. Lørdag. ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKEN KONSEKRATION (f). I andre kirker: som 1. september i Domkirken. Gl. Særl.pf. Man vælger mellem 1. og 2. læsning. I Domkirken: grøn. Lørdag i 22. alm. uge. (II Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: 1.Kor 4,6b-15. Ev.: Luk 6,1-5.
 8. grøn. 23. ALM. SØNDAG. (III Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Ezek 33,7-9; Sl 95,1-2.6-7ab.7c-9. R. Når I i dag hører Herrens røst, forhærd ej jeres hjerte. 2.L.: Rom 13,8-10. Ev.: Matt 18,15-20. Jomfru Marias fødsel fejres ikke.
 9. grøn. Mandag i 23. alm. uge. (III Ps). L.: 1.Kor 5,1-8. Ev.: Luk 6,6-11.
 10. grøn. Tirsdag i 23. alm. uge. (III Ps). L.: 1.Kor 6,1-11. Ev.:

Luk 6,12-19.
 11. grøn. Onsdag i 23. alm. uge. (III Ps). L.: 1.Kor 7,25-31. Ev.: Luk 6,20-26.
 12. grøn. Torsdag i 23. alm. uge. (III Ps). L.: 1.Kor 8,1b-7.11-13. Ev.: Luk 6,27-38.
 13. hvid. Fredag i 23. alm. uge. (III Ps). Johannes Chrysostomos, biskop og kirkelærer, (†407) (m). L.: 1.Kor 9,16-19.22-27. Ev.: Luk 6,39-42.
 14. rød. Lørdag. DET HELLIGE KORS' OPHJÆLSE (f). (III Ps) Gl. Særl.pf. eller Pass.pf.I. L.: 4.Mos 21,4-9 eller Fil 2,6-11; Sl 78,1-2.34-35.36-37.38. R. Glem ikke Guds velgerninger. Ev.: Joh 3,13-17. 2. vesper til Det hellige Kors' ophøjelse.
 15. grøn. 24. ALM. SØNDAG. (IV Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Sir 28,1-7; Sl 103,1-2.3-4.9-10.11-12. R. Nådige og barmhjertige er Herren, langmodig og rig på miskundhed. 2.L.: Rom 14,7-9. Ev.: Matt 18,21-35. Jomfru Marias smerter fejres ikke.
 16. rød. Mandag i 24. alm. uge. (IV Ps). Cornelius, pave, (†253), og Cyprian, biskop, (†258), martyrer (m). L.: 1.Kor 11,17-26.33. Ev.: Luk 7,1-10.
 17. grøn. Tirsdag i 24. alm. uge. (IV Ps). Eller hvid. Robert Belarmin, biskop og kirkelærer, (†1621). L.: 1.Kor 12,12-14.27-31a. Ev.: Luk 7,11-17.
 18. grøn. Onsdag i 24. alm. uge. (IV Ps). L.: 1.Kor 12,31-13,13. Ev.: Luk 7,31-35.
 19. grøn. Torsdag i 24. alm. uge. (IV Ps). Eller rød. Januarius, biskop og martyr, (†305). L.: 1.Kor 15,1-11. Ev.: Luk 7,36-50.
 20. rød. Fredag i 24. alm. uge. (IV Ps). Kim Andreas Taegon, præst, og Paulus Chong Hasang og lidelsesfæller, martyrer, (†19.årh.) (m). L.: 1.Kor 15,12-20. Ev.: Luk 8,1-3.
 21. rød. Lørdag. MATTÆUS, apostel og evangelist (f). (IV Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ef 4,1-7.11-13; Sl

19,2-3.4-5ab. R. Deres tale er nået til jorderigs ende. Ev.: Matt 9,9-13.
 22. grøn. 25. ALM. SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Es 55,6-9; Sl 145,2-3.8-9.17-18. R. Nær er Herren hos alle, som kalder på ham. 2.L.: Fil 1,20c-24.27a. Ev.: Matt 20,1-16. Kollekt for Katolsk Menighedspleje.
 23. grøn. Mandag i 25. alm. uge. (I Ps). L.: Ordsp 3,27-35. Ev.: Luk 8,16-18.
 24. grøn. Tirsdag i 25. alm. uge. (I Ps). L.: Ordsp 21,1-6.10-13. Ev.: Luk 8,19-21.
 25. grøn. Onsdag i 25. alm. uge. (I Ps). L.: Ordsp 30,5-9. Ev.: Luk 9,1-6.
 26. hvid. Torsdag. KIRKEVIELSESFEST (h) i konsekrede kirker undtagen Domkirken (som 7. september). I andre kirker: grøn. Torsdag i 25. alm. uge. (I Ps). Eller rød. Cosmas og Damian, martyrer, (†303). L.: Præd 1,2-11. Ev.: Luk 9,7-9.
 27. hvid. Fredag i 25. alm. uge. (I Ps). Vincent af Paul, præst, (†1660)(m). L.: Præd 3,1-11. Ev.: Luk 9,18-22.
 28. grøn. Lørdag i 25. alm. uge. (I Ps). Eller rød. Wenceslaus, martyr, (†929). Eller rød. Laurentius Ruiz og lidelsesfæller, martyrer, (†omkr. 1635). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Præd 11,9-12,8. Ev.: Luk 9,43b-45.
 29. grøn. 26. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Ezek 18,25-28; Sl 25,4-5.6-7.8-9. R. Herre, kom din miskundhed i hu. 2.L.: Fil 2,1-11 eller 2,1-5. Ev.: Matt 21,28-32. De hellige ærkeengle Michael, Gabriel og Rafael, fejres ikke.
 30. hvid. Mandag i 26. alm. uge. (II Ps). Hieronymus, præst og kirkelærer, (†420) (m). L.: Job 1,6-22. Ev.: Luk 9,46-50.

Taizé-træf i Stuttgart ved nytårstid

Taizé (KNA) - I dagene omkring nytår afholder det økumeniske fællesskab i Taizé sit 19. europæiske ungdomstræf i Stuttgart. Titusinder af unge fra hele Europa ventes at komme sammen fra den 28. december til den 1. januar.

De seneste træf af lignende art, der fandt sted i Wrocław, Paris, München, Wien og Budapest, havde mellem 80.000 og 100.000 deltagere. Det var unge i alderen 17 til 25 år under ledelse af *Roger Schutz*, grundlæggeren af det

økumeniske fællesskab i Taizé.

Fællesskabet meddeler, at de første forberedende møder allerede har fundet sted både i Stuttgart og i Taizé. Her har man især talt om indkvartering af de unge; en stor del af gæsterne vil kunne bo hos private.

Bøn, meditation og gudstjeneste

Store haller i Stuttgart skal være steder, hvor man beder sammen, lyder det endvidere

fra fællesskabet. Begivenheden forberedes i samarbejde med bispedømmet Rottenburg og den evangeliske kirke i Würtemberg; biskopperne *Walter Kasper* og *Eberhard Reiz* har udtrykkeligt ønsket dette møde.

Bøn, meditation og gudstjeneste er centralt placeret i de ungdomstræf, der afholdes hvert år ved nytårstid. Disse træf skal ses som et håbets tegn; de skal give nationer og konfessioner mulighed for at mødes.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Tak

Den 1. august er jeg flyttet til USA. I den anledning vil jeg gerne takke alle dem, som jeg i de forløbne år har haft kontakt med, for al venlighed, inspiration og tilskyndelse.

Deres in Christo *Lars Reuter, SJ*

Dode

R.I.P.

Vores kære søn
Mikael-Johannes Wulffsberg
født den 3.4.64
er gået hjem til Gud den 12.8.96

På familiens vegne
Jette og Kjeld Wulffsberg

Bisættelsen har fundet sted.

Møder og arrangementer

Pastor Palle Burla

fejrer sin
50 års præstetiljubilæum
ved en messe
søndag d. 8. oktober 1996 kl. 10
på Dalum Kloster og
lørdag den 14. oktober 1996 kl. 17
i Skt. Ansgars kirke, København.
Begge steder er der reception
efter messen.

Sommermarked i Skt. Antoni kirke, Brønshøj søndag d. 1. sept. 1996

Der er friluftsmesse kl. 9. Sommermarkedet åbner kl. 10 og lukker kl. 15 (bemærk tidspunkterne).

Der er loppetov, tombolaer, salgsbod og kroen har lækker smørbrød, kaffe og kager.

Skt. Antoni kirke og menighedslokaler, Frederikssundsvej 225, er stedet, hvor katolikker fra hele København og omegn mødes og hygger sig. Buslinie 5, 7E og 8 kører lige til døren.

Det sker på Magleås

Sø. d. 1. - ti. d. 3.9.:
Landbohøjskolen.

Ti. d. 3. - on. d. 4.9.:
Københavns Handelshøjskole.

Ti. d. 3. - on. d. 4.9.:
Socialdirektoratet.

On. d. 4. - sø. d. 8.9.:
Idrættens lederakademi.

On. d. 4. - fr. d. 6.9.:
HT.

Fr. d. 6. - lø. d. 7.9.:
Danske Fysioterapeuter.

Ma. d. 9. - fr. d. 13.9.:
Privat-gymnasiernes rektorer,
FAKS,
Niels Steensens Gymnasium.

On. d. 11. - to. d. 12.9.:
Undervisningsministeriet.

Fr. d. 13. - lø. 14.9.:
Danmarks Bløderforening.

Fr. d. 13. - sø. d. 15.9.:
DUK

Lø. d. 14. - sø. d. 15.9.:
Rådmandsgade Inst.

Sø. d. 15. - on. d. 18.9.:
Nordiske Journalister.

Ma. d. 16. - on. d. 18.9.:
Latinlærerforeningen.

On. d. 18. - lø. d. 21.9.:
Engelsklærerforeningen.

On. d. 18. - fr. d. 20.9.:
Den Sociale Højskole.

Fr. d. 20. - lø. d. 21.9.:
Tivoli.

Lø. d. 21. - sø. d. 22.9.:
Folkeligt Oplysningsforbund.

Sø. d. 22. - ma. d. 23.9.:
Folkekirkens Nødhjælp.

Ma. d. 23. - ti. d. 24.9.:
Statens Museum for Kunst.

Ti. d. 24. - on. d. 25.9.:
Slagteriskolen.

On. d. 25.9.:
Levnedsmiddelstyrelsen.

On. d. 25. - to. d. 26.9.:
Berlingske Tidende.

To. d. 26. - fr. d. 27.9.:
Inst. for social udvikling.

Fr. d. 27. - lø. d. 28.9.:
LOF.

Fr. d. 27. - lø. d. 28.9.:
Værløse kommune.

Lø. d. 28. - sø. d. 29.9.:
Kalkaleritur, se annonce.

Sø. d. 29.9.:
Magleåstræf, se annonce.

Ma. d. 30. - fr. d. 4.10.:
Landsforen. af forsorgsledere.

Ma. d. 30. - ti. d. 1.10.:
Danmarks Radio.

Ønsker De at annoncere i »katolsk orientering«

Henvend Dem trygt til
bladets redaktionskontor
Vesterbrogade 28, 4., 1620
København V. Tlf. 31 21 14 44

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 25.08.96 kl. 20 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

BØRNEDAG den 01.09.96 kl. 11.00 - 16.30 i Roskilde Folkepark.

Alder 5 - 12 år.
Med bring familie, frokost, tæppe til at sidde på samt tøj, der svarer til vejret. Arrangementet er gratis. Øl og sodavand kan købes. Tilmelding til Sekretariatet senest den 23.08.96.

DIALOG RETRÆTE den 13.09. - 15.09.96 på Lille Magleås. Alder 18 - 30 år. Max 20 deltagere. Pris kr. 160,00. Fællesrejse fra Jylland/Fyn kr. 175,00, fra Sjælland kr. 100,00. Tilmelding og betaling senest den 23.08.96.

EN BRUGBAR BIBEL den 19.09.96 kl. 19 - 21 og efterfølgende 3 torsdage i Århus. Den 22.10.96 kl. 19.30 - 21.30 og efterfølgende 3 tirsdage i København. Alder 13 - 30 år. Pris kr. 60,00. Tilmelding og betaling senest den 10.09.96 og den 20.10.96.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 21.09 - 22.09.96 for alle lokalforeningsledere. Pris kr. 50,00, 2 ledere fra hver lokalforening får refunderet rejseudgifterne. Tilmelding og betaling senest den 30.08.96.

SKOLEWEEKEND den 20.09.96 - 22.09.96 på Øm for alle katolske elever i 6. klasse. En weekend med film, leg, samvær, og en spændende messe. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 30.08.96.

UNGDOMSMESSE den 29.09.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

LAYOUT KURSUS den 04.10 - 06.10.96 på Sekretariatet. Alder 16 - 30 år. Pris kr. 100,00. Tilmelding og betaling senest 13.09.96.

MINISTRANTWEEKEND den 04.10 - 06.10.96 på Øm for ministranter i alle aldre. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog kr. 225,00 for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 13.09.96.

EFTERÅRSLEJR den 12.10. - 18.10.96 PÅ Øm for de 7 - 13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20.09.96.

STILLE RETRÆTE den 18.10. - 20.10.96 i Skovhuset for de 18 - 30 årige. Max. 12 deltagere. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 27.09.96.

KUK LEDER RUNDE den 22.10.96 kl. 19.30 for alle, der planlægger KUK-programmer. Tilmelding til Sekretariatet senest den 21.10.96.

UNGDOMSMESSE den 27.10.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café Ludvig.

LEDERTRÆNING den 01.11. - 03.11.96 på Øm for de 18-årige og opetter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog kr. 225,00 for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 11.10.96.

INTERSPISNING den 09.11.96 kl. 17.00 i Skt. Pauls menighed i Taastrup for alle nationale grupper og interesserede. Alder: ca. 13 år og opetter. Spisebiletter kan købes på stedet å kr. 10,00. Tilmelding til Sekretariatet senest den 01.11.96.

ÅRSMØDE den 22.11. - 24.11.96 på Øm for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder 16 år og opetter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 04.10.96.

Kalenderen fortsætter i næste spalte, hvor også tilmeldingsslip kan benyttes.

DUK-kalender

fortsat

UNGDOMSMESSE den 24.11.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 13.12.96 kl. 15.00 - 17.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12. - 01.01.1997 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7 - 13 år kr. 490,00
voksne kr. 550,00

samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 6.12.96.

NB! HUSK AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekender og kr. 300,00 for lejrel! Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adresse:

Postnr./by:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja Nei

Deltager i fællesrejse

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Pilgrimsrejser

PILGRIMSREJSE

til tre norditalienske
Maria-åbenbaringssteder

San Damiano
Montichiari-Fontanelle
Schio-San Martino

Afrejse fra København d. 20. september og hjemkomst d. 9. oktober.

Nærmere oplysninger og tilmelding:
Maria Truelsen, Kløverbladsgade 10,
2500 Valby. Tlf. 36 45 12 60 eller
Agneth Blumensaat, tlf. 86 44 80 78.

NIELS STEENSEN VALFART
til SCHWERIN - i år for 6. gang -
fred. d. 13. sept. - sønd. d. 15. sept.

Vi besøger steder, hvor Niels Steensen har virket i Hamburg, fejrer højmesses med menigheden i Schwerin og besøger stedet, hvor han døde.

Pris pr. person kr. 1.480,-. For to pers. i dobbelværelse kr. 2.720,-.

Information: Skt. Ansgars kirkes kontor,
Bredgade 64, 1260 København K.

Legater

Lensbaron og lensbaronesse STAMPE CHARISIUS LEGAT

yder legatstøtte til katolske kvinder / eller børnerige familier i meget vanskelige økonomiske kår.

Legatportionerne kan søges ved henvendelse inden fredag den 27. september 1996 med fyldige oplysninger og påtegning af sognepræst eller anden gejstlig myndighed.

Ansøgning sendes til formanden for bestyrelsen Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Alle ansøgere vil få skriftligt svar inden jul.

STIFTELSEN MARIAHJEMMET

yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse, dels som stipendium, dels som rentefrie lån.

Skema til ansøgning, der må indsendes inden fredag den 27. september 1996, kan rekvireres hos bestyrelsens formand Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, ved fremsendelse af frankeret svarkuvert.

Yderligere oplysninger kan fås ved tlf. henvendelse til Jan Lange på nr. 39 65 88 75.

Alle ansøgere får skriftligt svar inden jul.

JANS FOND

yder støtte til familier med hjemmeboende psykisk udviklingshæmmede børn. Fondens meget beskedne legatportioner uddeles i oktober 1996.

Ansøgning om støtte sendes senest den 30. sept. 1996 til Carly Majholm, Reersøgade 11, 1.tv., 2100 København Ø.

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.

Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Sankt Andreas Bibliotek

(Bispedømmets teologiske bibliotek)
Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90 - Giro 212 4084

Åbent tirsdag - onsdag kl. 10-16,
torsdag kl. 12-18.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22
Åbent: Tir., torsd. og fred. kl. 16-18, onsd.
14-18, Sønd. 11-13.

Har du samme problem som jeg?

Du elsker din polske familie, men kan ikke tale med dem.

Kontakt mig, så vi kan stable et sprogkursus på benene i Nykøbing F.
Karina Nielsen, tlf. 53 83 57 37 (efterm.).

Salg og service

Kingosgade 15
1818 Frederiksberg
tlf. 33 25 22 70

ANGEL
TOURS & TRAVEL

BILLIGE FLYBILLETTER til hele verden. Ring og få et **GODT TILBUD**.
Man. - Fre. kl. 10-17. Lørdag lukket.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle.
Ring til **RET&RÅD** i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSYBB

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbobe-handling indenlands og udenlands.

**Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.**

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

**DØGNET
RUNDT**

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eftf.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
31 55 55 55**

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Find Deres bedemand her:

**Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01**

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

**Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01**

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De trykthed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Røkvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsoner

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7120 Vejle Ø.
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester

Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Billtlf. 30 86 26 09

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Skt. Oligade 10 · Roskilde · 46 35 10 35

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Abbé Pierre fortryder sin støtte til forfatter

De franske biskopper var blandt kritikerne

Paris (KNA) - Den franske præst *abbé Pierre* har trukket sine udtalelser om Holocaust tilbage og fortrudt, at han støttede forfatteren *Roger Garaudy*. Antisemitiske, nynazistiske og nyfascistiske grupper, som *abbé Pierre* altid har bekæmpet og fortsat vil bekæmpe, havde taget hans udtalelser op. Derfor besluttede han sig for at trække disse udtalelser tilbage, hedder det i en erklæring, som præsten har offentliggjort i det katolske dagblad »La Croix«, der udkommer i Paris.

Den 83-årige *abbé Pierre*, der har grundlagt »Emmaus-fællesskabet« og er kendt som »de hjemløses fader«, udløste en chokbølge med sin rosende omtale af *Roger Garaudy* og hans bog, »Den israelske politik grundlæggende mytologi«.

I bogen kritiseres »dogmet om de seks millioner jøder,

som nazisterne skal have udsløjet«.

Forfatteren vender sig imod »shoah-business« - kommerciel og propagandistisk udnyttelse af, hvad jøderne kom ud for under Den anden Verdenskrig - og den dermed forbundne »zionistiske mytologi«. Blandt *abbé Piers* kritikere var de franske biskopper. Præsten blev også ekskluderet af »Ligaen imod racisme og antisemitisme« hvor han ellers var ærespræsident.

Åbent brev til Garaudy

I et brev til *Garaudy*, som ligeledes blev offentliggjort i »La Croix« beder *abbé Pierre* forfatteren om ikke at sætte hans navn i forbindelse med bogen. Den gamle præst lader forstå, at den smule kræfter, han har tilbage, ikke skal bruges på polemikker, og at han derfor ikke mere vil deltage i

denne »forfærdelige debat«. *Abbé Pierre* forvisser forfatteren om sin tillid til, at eventuelle fejl i bogen vil blive korrigeret. Brevet er underskrevet »Din broder«.

Nogle uger forinden havde *abbé Pierre* udtalt, at han følte sig som et offer i denne strid. I et interview sagde han blandt andet, at der ikke var seks millioner ofre for Hitlers holocaust - der var 50 millioner; hvilken rolle spillede det så, om der var seks eller syv eller fem millioner jøder, der blev forfulgt? »Det er rigtigt nok, hvad *Garaudy* siger i sin bog«, fortsætter præsten: »Om det så bare havde været en enkelt jøde, der var blevet behandlet sådan på grund af sit religiøse eller racemæssige tilhørsforhold, måtte vi alligevel gøre opmærksom på, at det var en forbrydelse imod menneskeheden.«

For første gang har relikvierne af Frankrigs anden skytshelgen, *Therese af Lisieux*, været uden for den domkirke, hvor de ellers opbevares. I forbindelse med et europæisk ungdomstræf i Altötting i det sydlige Tyskland blev relikvierne bragt dertil fra *Lisieux*, skrinet anbragt foran alteret i byens domkirke og symbolsk dækket med rosenblade. *Therese* levede sit korte liv som karmelit i den lille by *Lisieux* og døde i en alder af 23 år. Foto KNA.

Ikke risikofrit at adoptere nedfrosne, befrugtede æg

Svært at finde et moralsk forsvarligt alternativ til destruktion af omkring 3.000 befrugtede æg

Vatikanet (KNA) - Ifølge Vatikanets Radio er det vanskeligt at finde et sikkert og moralsk forsvarligt alternativ til destruktion af omkring 3.000 nedfrosne, befrugtede æg. Bortadopteres de, vil det indebære en risiko for, at nedfrysningen dermed legitimeres, hedder det, og udsigten til en adoption kunne måske endda svække den moralske ansvarsfølelse hos dem, der har tænkt sig fortsat at nedfryse befrugtede æg.

Biskop *Elio Sgreccia*, der er leder af et katolsk, bio-etisk institut, siger til Vatikanets Radio, at man ikke kan ude-

lukke den mulighed, at der efter fem års nedfrysning er sket skader på embryonerne. De italienske forældre, der har tilbudt at adoptere de befrugtede æg, må også informeres om den risiko, der er forbundet med en adoption, siger *Sgreccia*.

Adoptivmødre står parat

Antallet af italienske kvinder, der er parate til at adoptere de nedfrosne embryoner og gennemføre en graviditet, vokser fra time til time, oplyser *Mario Ciampi*, der er leder af et Pro Vita-center i byen *Massa*

Carrara. Fem dage før embryonerne faldt for aldersrænsen og dermed skulle destrueres, havde 360 kvinder meldt sig. En stor del af dem havde børn i forvejen.

Op til den 1. august lå de godt 3.000 befrugtede æg nedfrosset på britiske fertilitetsklinikker. De var blevet til i forbindelse med reagensglasbefrugtning og skulle efter fem års opbevaring destrueres, fordi ejerne havde glemt dem eller mistet interessen. Vatikanets dagblad, »L'Osservatore Romano«, kaldte planerne for »prænaltalt massemord«.

Domkirken i Firenze er ved at drukne i turister

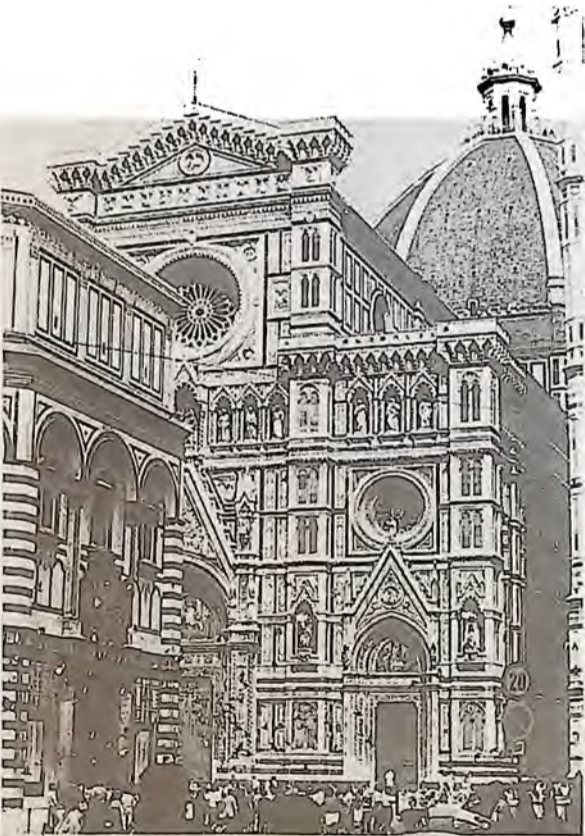
Firenze (KNA) - Domkirken i Firenze, en af Italiens største attraktioner, er ved at drukne i turiststrømmen. Det er især dåbskapellet, det går ud over. Ærkebispedømmets presse-tjeneste meddelte derfor først på sommeren, at man fra og med den 8. juli måtte betale entré, hvis man ville se dåbskapellet. Desuden må der fremover højst være 200 personer derinde ad gangen; derved begrænses mængden af fugtig udåndingsluft, som de kostbare fresker udsættes for, hedder det. Ærkebispedømmet skønner, at omkring én million mennesker i fjor besøgte domkirken *Santa Maria del Fiore* og dåbskapellet. Man har ikke umiddelbart planer om at indføre entrébetaling i selve domkirken.

700 år 8. september

I anledning af 700-året for domkirkens indvielse - det var den 8. september 1296 - skal en lang række jubilæumsforanstaltninger minde om gudshusets betydning som religiøst og kulturelt midtpunkt i byen. I betragtning af, hvor stort et problem masseturismen udgør, er det passende på denne måde at skærpe opmærksomheden lidt, siger domkapellänen, *Timothy Verdon*.

De planlagte jubilæumsforanstaltninger omfatter også en præsentation af planerne for restaurering af domkirkens indre. Ærkebiskoppen af Firenze, kardinal *Silvano Piovanelli*, har opfor-

dret en gruppe internationalt kendte arkitekter til at komme med forslag til, hvordan domkirken kan indrettes, så den igen fremstår som et bønnens rum, som en ramme om gudstjenesten.

Fra 8. juli i år må man betale entré, hvis man vil se dåbskapellet ved domkirken i Firenze. For at begrænse mængden af fugtig udåndingsluft må der højst være 200 mennesker ad gangen.

Fernando Cardenal genindtræder hos jesuiterne efter 12 år

Rom (KNA) - Den tidligere, nicaraguanske undervisningsminister, 62-årige *Fernando Cardenal*, er på ny indtrådt i jesuiterordenen. *Cardenal* skal gennemgå et års fornyet noviciat, meddeler jesuiternes generalsekretær, p. *Hans Zwielfelhofer*. Det er en »helt almindelig procedure«, der følges, når *Cardenal*, der udtrådte af ordenen i 1984, optages igen, fortsætter generalsekretæren. Den daværende sandinistiske politikers genindtræden skal endvidere have været planlagt allerede i 1984.

Cardenal indtrådte i jesuiterordenen i 1952 og blev

præsteviet i 1967. Under *Somoza*-diktaturet måtte han forlade universitetet i *Managua*, hvor han havde en stedfortrædende lederstilling. Han var med til at grundlægge den revolutionære, kristne bevægelse i 1973 og var i de følgende år en hård kritiker af diktaturet i landet.

Efter den sandinistiske revolution i 1979 blev han af præsident *Daniel Ortega* udnævnt til undervisningsminister, og i 1983 modtog han pave *Johannes Paul II* på dennes første besøg i Nicaragua. I dag er *Cardenal* leder af en forskningsinstitution.

Fernando Cardenal S.J.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør),
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær),
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafin
og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Udgiver: Ansgarstiftelsen
Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Gibstrup. Oplag 16.500.

Næste nummer
udsendes
den 26. juni

Konference om misbrug af børn, side 2
 DUK på pastoralrådsmødet, side 3
 Indvielser i bispedømmet, side 6-7
 Tro og Lys 25 år, side 8
 Pavens helbredstilstand, side 9

130 lande vil beskytte børn mod sexuel misbrug

Vatikanet peger på væsentlige årsager til udnyttelsen af børn

Stockholm (KNA) - Drengene og piger skal beskyttes imod sexuel misbrug. Det signal sendes ud til hele verden fra verdenskongressen i Stockholm om sexuel udnyttelse af børn i kommercielt øjemed.

Såvel i en højtidelig erklæring som i en konkret handlingsplan, der er underskrevet af samtlige 130 deltagende lande, kræves en mere håndfast lovgivning, der skal ramme både producenter og forhandlere af børnepornografi, folk, der handler med børn, og kunder, der efterspørger prostituerede børn. Samtidig tæller dokumentet

for mere virksomme, udviklingspolitiske tiltag, der skal skåne børnene for at ryge ud i prostitution, og sikre, at der både medicinsk og socialt taget hånd om ofrene.

Landene opfordres til at give hårdere straf
 I enkeltheder fremgår det af handlingsplanen, at sexturisme

og børnepornografi skal straffes hårdere, for eksempel skal gemingsmændenes fortjeneste og formue beslaglægges. Staterne opfordres til gennem lovgivning at åbne mulighed for, at borgere, der misbruger børn i udlandet, kan retsforfølges i hjemlandet. Myndighederne skal samarbejde på tværs af

grænserne, så man kan udveksle oplysninger og forbedre retssagerne.

Moralsk forfald er hovedårsagen

Efter Vatikanets opfattelse er mangel på åndelige værdier og en fremherskende økonomisk tankegang den væsentligste årsag til den tiltagende seksuelle udnyttelse af børn i hele verden.

Også den voksende fattigdom i mange lande er medvirkende til, at problemet bliver større, sagde Vatikanets repræsentant, monsignore Frank Dewane, på konferencen.

Mange mennesker er tvunget til at gøre alt for at overleve, konstaterede han. Moralsk opdragelse, en mere retfærdig fordeling af goder og en fornyet opmærksomhed på familien vil efter Dewanes opfattelse kunne dæmme op for sexuel misbrug af drenge og piger.

Fortsætter på bagsiden

Kirken fyldt til bristepunktet

Ikke siden bispevielsen for knap halvandet år siden har Skt. Ansgars Kirke været så fyldt som til præstevielsen af Niels Engelbrecht fredag den 23. august. På billedet ses præstekandidaten få håndspåleggelse af p. Leslie Dom S.J. Se også side 6.

Mariamesse i DR/P1 fra Skt. Ansgars kirke

Den 15. september i år transmitteres højmesse fra Skt. Ansgars kirke i DR/P1 kl. 10. Celebrant og prædikant er biskop Czeslaw Kozon.

Messen, der fejres kl. 10, vil forme sig som en latinsk højmesse i anledning af højtideligholdelsen af Jomfru Maria syv Smerter. »9. messe« og den sjældent fremførte sekvens »Stabat Mater« vil blive sunget af Skt. Ansgars kirkes kor.

Messen, som kommenteres

af Peter Ryom, er kommet i stand i samarbejde med Kulturby 96, DR og Skt. Ansgars kirkes organist, Rolf Tønshoff.

Temaet for messen er ikke kun Jomfru Marias betydning i går, men også Guds Moders betydning i dag og i fremtiden. Derfor uropfører Skt. Ansgars kirkes udvidede kor under kommunionen et »Ave Maria«, som komponisten Niels La Cour har skrevet til lejligheden.

Det Nye Testamente uddeles gratis til 620.000 husstande

I anledning af kulturbyåret 1996 vil 620.000 husstande få tilbudt et gratis eksemplar af Det Nye Testamente. Det sker med assistance af 6.000 frivil-

lige i dagene 6. - 15. september. Bogen er en gave fra de lokale kirker og Det Danske Bibelselskab.

De katolske sognekirker står sammen med deres lutherske nabosogne for uddelingen i København.

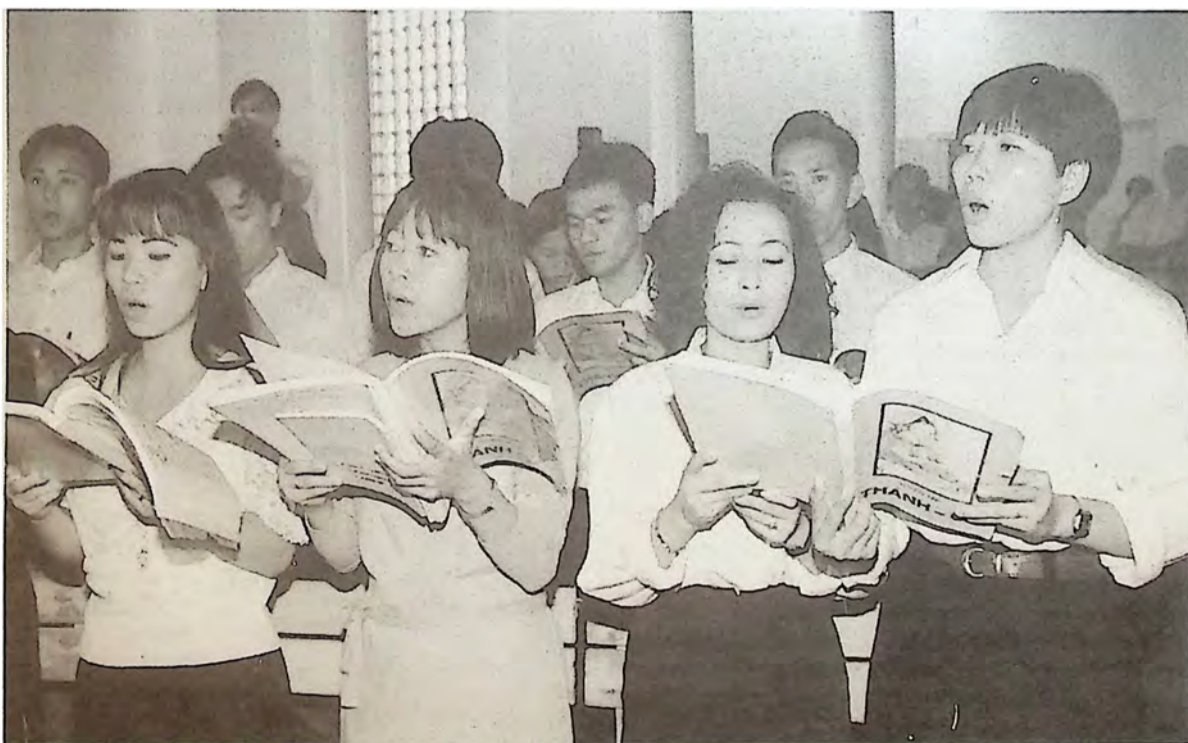
Man kommer ikke uden om Bibelen

Formålet med uddelingen er at fremme forståelsen for Bibelens indflydelse på kirke og kultur. Mange vil måske tænke: Hvad skal jeg med Det Nye Testamente i 1996? Svaret er, at uanset om man tror på Gud eller ej, kommer man ikke uden om Bibelen. Vort samfund er bygget på en kultur, der er præget af kristendom.

Brev med indbydelse fra kirkerne

Det Nye Testamente vil være ledsaget af et brev med indbydelse fra de lokale kirker til forskellige aktiviteter, der på hver deres måde følger op på uddelingen. Alle, der har lyst til at vide mere om

Fortsætter på bagsiden

På kun fem år har menigheden i Hjørring, der hovedsageligt består af vietnamesere, fået deres kirke indviet to gange. Første gang efter en nyopførelse og søndag den 18. august efter en nødvendig udbygning af kirken. Menigheden har selv taget fat med hænderne. Se reportagen side 6-7. Det vietnamesiske kor vakte stor begejstring hos de fremmødte både for fremførelser under messen og ved den efterfølgende fest i den nye menighedsdal. Fotos Kluge.

katolsk orientering

Tilsendes katolske husstande i Danmark 120 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris 230 kr. årligt. Adresserendring meddeles til postvæsenet. ISSN 0902-297X

Nej til børnepornografi og børneprostitution

Ingen omstridte formuleringer i skarpe parenteser som på det sociale topmøde og kvindekongressen

Få dage før den internationale børnepornografikonference begyndte i Stockholm, forelå udkastet til slutdokumentet. De involverede forventede ikke de store uenigheder mellem de 110 lande, der var repræsenteret, og de mange regeringsuafhængige organisationer, NGO'erne. Denne gang var der - i modsætning til det sociale topmøde i København og kvindekongressen i Beijing - ingen omstridte formuleringer i skarpe parenteser. Dermed skulle vejen være banet for et intensivt samarbejde mellem politikere og NGO'er, der for første gang er med ved forhandlingerne på lige fod.

Rige lande er ikke alene om ansvaret

Kongressen gav resultater allerede i den indledende fase: I slutdokumentet hviler ansvaret ikke alene på de rige industrilande, selv om disses turisme betyder efterspørgsel på børn og børneporno, og selv om fattigdommen giver så uretfærdige betingelser, at den seksuelle udnyttelse bliver til en levevej for børnene. Afrikanske, asiatiske og latinamerikanske lande, hvor sexturisme og børneprostitution er mest udbredt, beskæftiger sig også med de årsager, de

selv er ansvarlige for: seksuel vold inden for familien og traditionelle mands- og kvindroller, men også materialisme og social rodløshed. Hovedparten af »efterspørgslen« stammer fra disse lande, meddeler FN's børnefond UNICEF.

Terre des hommes og FN skønner, at omkring en million drenge og piger under 18 år hvert år tvinges ud i prostitution. På verdensplan menes omkring to millioner børn at blive udnyttet seksuelt. Forældrene sælger dem eller de kidnappes af børnehandlere og holdes som slaver i bordeller. Problemet er særlig stort i Asien, forekommer også i Latinamerika og er voksende i afrikanske lande som for eksempel Kenya. Efter østblokens sammenbrud ses børneprostitution stadig mere i Rusland og Ungarn. Selv ved Tysklands østligste grænse ser man børneprostitution vokse frem som en følge af fattigdommen, meddeler formanden for forbunds dagens børnekommission, *Dorle Marx*.

Strengere straffe og bedre vilkår

Kongressens handlingsplan og afsluttende deklaration forudsætter tre tiltag til at bekæmpe denne form for mis-

brug af børn: Strengere straffe til mellemhandlere og kunder, en forebyggende indsats i form af udviklings- og uddannelsesprogrammer og intensiverede bestræbelser på at reintegrere ofrene i familie og samfund.

For sexturisme og børnepornografi foreslås for eksempel konfiskation af gerningsmandens formue og for tjeneste. Staterne opfordres til at lovgive sådan, at deres borgere kan retsforfølges i udlandet, hvis de tages i at misbruge børn. I Tyskland, hvor en sådan lovgivning har eksisteret siden 1903, har der indtil nu kun været ført 15 sager; én er blevet dømt. Myndighederne skal samarbejde på tværs af grænserne så de kan få oplysninger af hinanden og forberede retssagerne, lyder kongressens forslag. Børnene skal sikres en vis beskyttelse og en begrænset opholdstilladelse også hvis de bliver bortført til udlandet. Endvidere skal både drenge og piger have bedre skoleuddannelse, lige som familier og børn skal have bedre livsvilkår, så børnene ikke bliver ofre for denne udnyttelse, hedder det i handlingsplanen. Desuden kræver planen, at traditionelle normer, der især er til ulempe for piger, bliver ændret. Dokumentet opfordrer medier og turistindustri til at gøre deres indflydelse gældende i kampen imod børnepornografi og børnepornografi.

Handlingsplanen lægger især vægt på at få ofrene ind igen i de miljøer, de kom fra. Dertil er der brug for medicinsk og psykologisk såvel som social hjælp. Man må ikke straffe børnene. De traumer, som deres oplevelser har givet dem, må ikke forstærkes ved at lade dem gennemgå for eksempel en retssag, fremgår

det. Endelig skal der gøres en særlig indsats for de børn, der lider af kønssygdomme eller AIDS; det drejer sig ifølge dokumentet om indtil halvdel.

Et mindre spørgsmål med stadig større betydning er udbredelsen af børnepornografi via computernetværk. Rundt regnet 3% af det, der er tilgængeligt på internettet, kan karakteriseres som pornografi, oplyser Marx.

Huller i lovgivningen

Juridisk indgriben over for udbydere og aftagere er forbundet med store vanskeligheder. De grænseoverskridende netværk lader sig ikke styre af nogen national lovgivning. Desuden åbner elektronikken nye muligheder for produktion af - eksempelvis computeranimerede børnepornofilm. Og da forbudet i lovgivningen kun retter sig imod publikationer, der viser en »virkelig hændelse«, vil den forbavsende virkelighedstro computeranimation indtil videre kunne gå fri.

Kardinal Godfried Danneels siger nej til belgiernes krav om at genindføre den netop afskaffede dødsstraf. Kravet er en reaktion på den seneste tids chokerende afsløringer. Danneels ser hellere en omgående indsats imod børnepornografi. Foto: KNA

Det pavelige Lægmandsråd under amerikansk ledelse

Vatikanet (KNA) - Samtidig med spekulationerne over pavens helbred fortsætter den løbende fornyelse af forvaltningsapparatet. Senest var det Lægmandsrådet, der fik ny leder; her har pave Johannes

Paul II udnævnt den hidtidige ærkebiskop af Denver i staten Colorado, James Francis Stafford.

Det er længe siden, en ledende post i kurien sidst er blevet besat med en mand fra USA. Det var i 1984, da presemanden John Patrick Foley blev hentet til Vatikanet fra ærkebispedømmet Philadelphia, hvor han havde stået i spidsen for den mest succesrige, kirkelige avis i Amerika, for at blive leder af Det pavelige Råd for social Kommunikation. Lige som i Foleys tilfælde kan pavens personlige indtryk også have været udslagsgivende ved udnævnelsen af Stafford. Det var ham, der organiserede verdens ungdomsdagen i Denver i 1993. Paven var med, og det var ualmindelig vellykket. Unge i hundredtusindvis gav ham et begejstret bifald, da han fremsatte krav om en fornyet overvejelse af moralske værdier. Under dette begivenhedsrige besøg gav paven sig tid til en to timers vandretur sammen med Stafford i Rocky Mountains.

Ærkebiskop James Francis Stafford. Foto KNA.

I spørgsmål om moral, familieliv og socialt engagement nåede man i ret stort omfang til enighed. Som viceforstander for en katolsk-metodistisk kommission fortsatte Stafford sin dialog med metodistene på internationalt plan. Senere blev han leder af bispekonferencens økumenekommission. I moralspørgsmål regnes Stafford til den konservative lejr inden for den nordamerikanske bispekonference. Han og en god halv snes embedsbrødre tilsluttede sig kardinalen fra New York, John O'Connor, der i december 1988 tog afstand fra en forholdsvis liberal skrivelse om AIDS-problematikken. I skrivelsen var brugen af præservativer til forebyggelse af sygdommen ikke udelukket.

Socialt engageret

I politisk-sociale spørgsmål ligger Stafford lige som størstedelen af hans embedsbrødre »til venstre« for den amerikanske midte; hans engagement i denne forbindelse har ført til oprettelsen af en lang række sociale institutioner i ærkebispedømmet. Siden verdens ungdomsdagen i Denver har man formodet, at ærkebiskoppen en dag ville forlade Rocky Mountains. Han blev nævnt, da der skulle udnævnes en ny ærkebiskop af Saint Louis i staten Missouri - men paven havde tilsyneladende andre planer med ham.

En økumenens mand

Inden for den nordamerikanske bispekonference har Stafford, der er født i Baltimore i staten Maryland, markeret sig som en økumenens mand. Mens han var biskop i Sydstaten - først hjælpebiskop i Baltimore, siden biskop af Memphis (Tennessee) - stod han for dialogen med metodistkirken, som har stor betydning i USA.

Kirken bør helt afvise dødsstraf

Rom (KNA) Ifølge jesuittidsskriftet »Civiltà Cattolica« bør kirken helt afvise dødsstraf. En sådan tilpasning af kirkens lære vil være passende, bl.a. fordi man derved kan imødegå de stadigt stærkere tendenser til at gå ind for henrettelser, der viser sig både i Europa og i USA.

Hverken teoretisk-etisk eller praktisk kan det retfærdiggøres, at staten slår et menneske ihjel; det er tilstrækkeligt, hvis samfundet spærter farlige kriminelle inde, så de ikke

kan anrette yderligere skade, argumenterer jesuitterne.

Ud fra en religiøs betragtning kan man ikke sige, at Gud har givet samfundet retten til at fratage borgerne livet, heller ikke hvis de er forkerer tendenser til at gå ind for henrettelser, der viser sig både i Europa og i USA.

Magleås-weekend

18. - 20. oktober 1996

HILDEGARD AF BINGEN

En fjer for Guds Ånde
En basun for Guds mund

Hos Hildegard af Bingen møder vi en universel kosmisk naturmystik, som samtidig er inderlig forbundet med Den hellige Skrift og Kirkens tradition. Man kan med den store teolog Urs von Balthasar sige: Den kristne mystik "er ikke sidekapper i dogmatikkens katedral, men dets formål er tværtimod at uddybe og levendegøre dens kerne".

Hildegards dramatiske og farvestrålende billeder danner udgangspunkt for foredragene, og hendes musik vil undervejs give rum for meditative pauser til eftertanke og rekreation.

Weekenden kan ses som en fortsættelse af tidligere Hildegard-kurser, men disse er ikke en nødvendig forudsætning.

Foredrag: Kirsten Kjærulff, cand.mag. i musik og litteraturhistorie. Forfatter til "Den ildfyldte kraft. Middelalderens mystik hos Hildegard af Bingen", Gyldendal 1992 og "Hildegard af Bingen. En basun for Guds mund", ANIS 1995. Sang: Jette Thomsen, cand.mag. i musik og fransk. Organist og kantor, specialist i gregoriansk sang fra Solesmes i Frankrig.

Pris: kr. 650,00. Tilmelding og yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udum, Magleås tlf. 42 81 07 15. Depositum på kr. 200,00 indbetales pr. check eller på giro 428 44 29.

Magleås kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Danmarks Unge Katolikker vil være med i det pastorale arbejde

- fortalte hovedbestyrelsens medlemmer til pastoralsrådet, da de mødtes på Ømborgen i forsommeren

Pastoralsrådet havde besøg af Danmarks Unge Katolikker, da det mødtes i juni. Eller måske var det omvendt - for Ømborgen, hvor mødet fandt sted, er som et hjem for de unge i DUK. Og hvis alt går vel, vil der inden længe være et sted mere, hvor unge katolikker kan føle sig som hjemme.

DUK's sekretariat ser sig om efter andre lokaler - et synligt sted i den indre by, for DUK vil være en del af gadebilledet. Det skal være et sted, hvor man kan dumpe ind på en helt almindelig dag, få en kop kaffe og en sludder eller gi' en hånd med et eller andet, og så skal der være plads til et kapel. Derudover skal det rumme alle de funktioner, der findes i det nuværende sekretariat i Bredgade, og den mangfoldighed af møder og kurser, som i øjeblikket afholdes i lånte lokaler rundt om i byen.

DUK er i dag mere pastoralt orienteret, end organisationen tidligere har været, fortalte Louise Fink-Jensen, der er formand for DUK's hoved-

bestyrelse. Det vil i praksis sige, at udgangspunktet tages i de behov, der viser sig; i anden omgang tages der så stilling til økonomien og til, om det er muligt at opfylde disse behov. Blandt andet har der vist sig at være behov for nogle weekends for hele familien, hvor børnene bliver passet, mens de voksne »tænker op« - og et sådant behov kan DUK ikke bare se bort fra.

Man kan heller ikke se bort fra, at mennesker rundt om i verden mangler ting, vi andre tager for givet. I DUK har man altid været opmærksom på dette og kørt skiftende projekter til fordel for nødlidende. Det næste bliver Vietnam, hvor en skole for handicappede mangler både el, vand og skolebøger.

Når langt ud over organisationens egne grænser

Ud over at stå for en bred vifte af rejser, sommerlejr og mere eller mindre kursusprægede weekendarrangementer i årets løb udgiver DUK hele tre forskellige blade, som nok er beregnet for

medlemmene, men som når et godt stykke ud over organisationens grænser. Mens organisationsbladet »Nyt fra DUK« hovedsagelig bruges til intern kommunikation, er »DUK Op« og »Natflyveren« temablade, der henvender sig til aldersgrupperne 5-14 og 15-30 år.

Temaet må gerne være et, der også kan fange andre børn i skolerne, forklarede den daværende redaktør på »Natflyveren«, Cyril Lykkebo-Malka. Bladet er ikke kun beregnet for katolske børn i katolske skoler. Det kom da også frem, at »Natflyveren« kunne være interessant for de unges forældre; Lone Stubkjær havde faktisk savnet den, efter at hendes børn var flyttet hjemmefra. »DUK Op« er blevet rigtig godt modtaget af lærerne, som gerne benytter det i undervisningen. Michala Lange gjorde opmærksom på, at »DUK Op« kan bestilles i klasserummet.

Til gengæld kniber det gevaldigt med at nå ud til dem, der er i gang med en videregående uddannelse. Bispedømmets ungdomspræst,

Charles McCarthy, kaldte det en skandale, at Danmark som noget nær det eneste land i verden ikke har et katolsk studentpræstearbejde. Dette er en væsentlig del af baggrunden for, at DUK har udset sig det gamle universitetskvarter til et nyt og mere åbent sekretariat. For ganske vist er både universitetet og de mange andre uddannelsessteder spredt ud over store dele af København, men den indre by er et af de steder, hvor unge mennesker færdes.

Det er i menigheden arbejdet skal gøres

Det er ikke meningen, at DUK skal være en »supermenighed«, der dækker det åndelige behov, sagde landskonsulenten, Johannes Nordentoft. Men organisationen skal skabe et fællesskab og give inspiration til menighederne, hvor der så bygges noget op. Og der er nok at tage fat på. Børne- og ungdomsarbejdet er et ømt punkt også i mange af de sogne, hvor menigheden i øvrigt stortrives.

De unge skal inddrages, ikke kun i praktisk arbejde; de skal have ansvar, for så vil de engagere sig, og de skal accepteres sådan som de er, refererede Johannes fra ungdomsseminaret 1987. For DUK ligger der også en udfordring i at styrke dialogen med- og integrationen af de forskellige etniske grupper, fortsatte landskonsulenten.

DUK så meget gerne en pastoralplan, hvori samtlige kirkens institutioner indgår; man er meget interesseret i at samarbejde med andre kræfter i bispedømmet. Et sådant ønske om samarbejde ligger da også - sammen med erkendelsen af, at man har behov for noget kateketisk materiale - bag dannelsen af DUK's katekesudvalg. Det er et forholdsvis nyt udvalg, fortalte ungdomspræsten; idéen blev

Sammen med den øvrige hovedbestyrelse rejser Camilla Bus og Mogens Julsdorf land og rige rundt og besøger menighederne i forbindelse med hovedbestyrelsesmøderne.

undfanget på årsmødet i 1995.

Fra DUK's side lød der ingen suk over, at der var for lidt »krudt« i præsterne. Men pastor Finn Arvé ville sådan ønske, »at I engang får overskud til at sparke os præster bagi, så vi kommer i gang«.

Lokalforeningerne er organisationens fundament; her gøres en stor del af arbejdet, og det er her, man henter de menneskelige ressourcer. Der skal seks eller flere mennesker til at danne en lokalforening, men man bliver ikke ladt i stikken, bare fordi man højst kan samle fem. De tre unge katolikker på Færøerne er enkeltvis medlemmer af DUK, som støtter dem både moralsk og økonomisk.

Masser af engagerede mennesker

Ungdomspræsten og de to pastoralplan, hvori samtlige kirkens institutioner indgår; man er meget interesseret i at samarbejde med andre kræfter i bispedømmet. Et sådant ønske om samarbejde ligger da også - sammen med erkendelsen af, at man har behov for noget kateketisk materiale - bag dannelsen af DUK's katekesudvalg. Det er et forholdsvis nyt udvalg, fortalte ungdomspræsten; idéen blev

Landskonsulent Johannes Nordentoft ønsker ikke, at DUK skal være en »supermenighed«, der dækker det åndelige behov.

torpersonale holder de sammen på de mange, mange tråde, som så let kan gå i kludder, når så mange mennesker på én gang er involveret.

Tidligere var katolske børn og unge automatisk medlemmer af DUK. Nu skal man selv melde sig ind; det er derfor, medlemstallet ser beskedent ud. Til gengæld er langt størstedelen af medlemmerne helhjertet med i det frivillige arbejde - som medlemmer af diverse udvalg, som medarbejdere på bladene, som repræsentanter i diverse organisationer og/eller som aktive i lokalforeningen hjemme i sognet. Til de mange frivilligt arbejdende hører naturligvis også hovedbestyrelsens medlemmer, som rejser land og rige rundt og besøger menighederne i forbindelse med deres egne møder.

Jubilæum forude

DUK voksede frem i anden halvdel af 1940'erne, blev lidt efter lidt til en egentlig organisation og har nu - to år før 50 års jubilæet - et medlems-tal på 2.100.

I 1980 fik den sin nuværende struktur, hvorved blandt andet udtrykket »lokalforening« blev introduceret. DUK blev tilsluttet Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) og fik del i tipsmidlerne. Ti år senere fik DUK af den daværende biskop Hans L. Martensen status af »Bispedømmet Københavns officielle initiativ med hensyn til børne- og ungdomsarbejde«.

Det forestående jubilæum skal fejres med maner. Der bliver holdt en kæmpemæssig festival, hvor alle er velkomne - gamle, nuværende og mulige nye medlemmer. Men det bliver ikke alt sammen fest og ballade. I anledning af jubilæet planlægger DUK endnu et ungdomsseminar, som også skal være et led i forberedelse til år 2000.

mj

Cyril Lykkebo-Malka (længst t.v.), indtil i sommer ansvarshavende redaktør på »Natflyveren«, arbejder frivilligt for DUK lige som Susanne Maria Jensen, Louise Fink-Jensen og Franz Igwebuike, der alle er medlemmer af hovedbestyrelsen.

Taizé-rejse i efterårsferien

Foreningen »Rejse til Taizé« inviterer alle interesserede til at holde efterårsferie i det økumeniske klosterfællesskab Taizé i Frankrig.

Taizé-fællesskabet består af ca. 90 brødre, som repræsenterer omkring 25 nationaliteter og flere forskellige kristne kirker. Gennem et fælles liv centreret om bøn og fordybelse ønsker de, at deres økumeniske (tværkirkelige) broderfællesskab kan være et billede på kirkens fællesskab.

Siden 60'erne er der opstået en ungdomslejr i forbindelse med fællesskabet, som hvert år besøges af op mod 100.000 unge.

En uge i Taizé er en mulighed for at opleve et fællesskab med kristne fra hele verden - at få ny inspiration gennem intense samtaler og festligt samvær med andre unge. Det er også en mulighed for at give sig selv den tid, fred og stilhed, som det kan være svært at finde i hverdagen, til

at søge fællesskab med Gud.

I Taizé deltager alle i både bibeloplæg, samtalegrupper, praktiske opgaver og i de tre daglige gudstjenester. Gudstjenesterne er bygget op omkring flersprogede læsninger, enkle meditationssalmer og en periode med stilhed. Det er simpelthen noget, der skal opleves!

Turen foregår i bus og koster (for transport, kost og logi i Taizé, samt picnic på rejsen) 1.750 kr. Deltagere

over 30 år betaler 600 kr. ekstra, da deres pris i Taizé er tilsvarende højere.

Tidspunktet er fra lørdag den 12. til søndag den 20. oktober, og nærmere oplysninger samt tilmelding kan ske ved henvendelse inden 20. september til: Foreningen Rejse til Taizé, Det økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N. Tlf. 86 16 26 55 eller Ole Michael Strange tlf. 97 89 17 74.

Broder Jacob var ikke kongesøn

"Det bør være en stor glæde for alle danske, men især for katolikker", slutter *Jørgen Nybo Rasmussen* sit indlæg (k.o. nr. 12 af 26. juni 1996) om den påtænkte saligkåningsproces for broder Jacob, den danske franciskanermissionær i Mexico.

Hvor stor glæden vil være ved jeg ikke, for mon ikke Vatikanets historikere vil nå frem til, at Nybo Rasmussens idé, at broder Jacob skulle være søn af kong Hans og dronning Christine, er en påstand, der i sin absurditet savner ethvert realitetsindhold. Det har danske historikere forgæves forsøgt i mere

end tredive år at få ham til at indse.

Ingen samtidige danske eller nordtyske kilder kender kongesønnens eksistens. Først hundrede år senere dukker navnet Jacob op hos en oldenborgsk forfatter ved navn Hamelmann. Denne kendte imidlertid ikke kongesønnen Ernst og kaldte iøvrigt kongedatteren Elisabeth for Dorothea, hvorfor han næppe kan siges at have været særlig velunderrettet om det danske kongehus' familiemedlemmer. Hamelmann er desuden en alt for sen kilde, der ikke kan bekræfte det upræcise mexikanske udsagn, der også

stammer fra en senere tid, at deres danskfødte missionær skulle være af det kongelige hus.

Den mexikanske "tradition" er iøvrigt de steder, hvor den kan kontrolleres, urigtig. Således kan det ikke være korrekt, at broder Jacob skulle have besiddet noget større kendskab til græsk og hebraisk. Det græske sprog var ikke noget franciskanerne dyrkede i første halvdel af 1500-tallet.

Tværtimod vendte de sig som de fleste dominikanere og karmeliter mod enhver læsning af Bibelen på græsk, da de opfattede den græske bibel som skismatisk. Og hebraisk var der ikke mange katolikker, der kunne dengang. De, der som Reuchlin tog undervisning hos jødiske rabbinere for at kunne læse Det gamle Testamente på hebra-

isk, blev desuden normalt betragtet som kættere. Fra Danmark har vi da heller ingen viden om nogen person med kendskab til hebraisk før 1536.

Det er fornuftigt af den mexikanske ærkebiskop at bede biskop *Czeslaw* om hjælp og medvirken. Det er blot svært at se, hvad vi kan hjælpe med, da broder Jacob kun omtales to gange i danske kilder.

I franciskanernes såkaldte Uddrivelseskrønike oplyses, at han som provincialministerens "socius" skrev beretningen om munkenes fordrivelse fra Viborg, og at han i 1532 sammen med en broder Rasmus rejste til København for at forelægge Næstvedklostrets problemer for rigsrådet. Det er, hvad vi med sikkerhed ved om ham. Alt andet

er formodninger og hypoteser, hvis holdbarhed er tvivlsom.

Det gælder således opfattelsen af, at han skulle have skrevet 2/3 af "Uddrivelseskrøniken", der i parentes bemærket ikke er en krønike, men en samling individuelle beretninger om fordrivelsen af munkene fra deres forskellige klostre, og at han skulle være identisk blot er en myte? *Kaare Rübner Jørgensen*

rede med de såkaldte lutheranere i Malmø. At han skulle have været, som man har ment, en lærd humanist og dygtig bibelteolog i reformkatolicismens ånd, kan ikke slutes af samtidens kilder.

Det ville iøvrigt også stride mod alt, hvad vi ved om franciskanerordenens medlemmer i 1500-tallets første halvdel. De tilhørte - og de nuværende franciskanere må have mig undskyldt - bagstræbet, idet de så godt som alle var imod enhver fornyelse af de religiøse sædvaner og af den traditionelle middelalderlige overlevering. Nøjagtigt som vi kan læse i "Uddrivelseskrøniken".

Endelig er der billedet, som ledsager notitsen i "katolsk orientering". At det skulle forestille broder Jacob er som det meste, der hævdes om denne person, absurd.

Men trods dette kan man jo godt beundre broder Jacob for hans kamp for indianernes ligeberettigelse. Hvis det altså ikke også blot er en myte?

Kaare Rübner Jørgensen

Undgå udtryk med negativ klang

Jeg synes ikke, at katolske blade eller katolikker skal bruge udtrykket »den tredje verden«, for Gud har kun skabt én verden, det står der i Bibelen. Har I en anden udgave, end jeg har?

Og så kan jeg ikke lide negative beskrivelser af vore lande, f.eks. at der er givet penge til en »lav kaste« i Indien. Når man søger arbejde eller optagelse på en skole, spørges der ikke om, hvilken kaste man tilhører.

Mange af os fik uddannelse og arbejde, da vi havde smidt de kristne ud af vort land, efter at de havde rømt alt i mange, mange år. Vore forældre måtte undvære mange ting, og kirken hjalp os ikke dengang.

I skal være meget varsom-

me med de ord, I bruger. Vi bryder os ikke om, at de bliver brugt i vores katolske blad. Vi vil meget gerne have åndelig vejledning i stedet for politisk propaganda.

Det vil også være en god ting, hvis I kan give arbejde i forskellige katolske skoler m.m. til udlændinge. Jeg har fået min uddannelse i et såkaldt kristent land, og vores lokale præst fortalte mig ikke, at vi havde et katolsk hospital. Jeg tror, at jeg kunne have haft både opholdstilladelse og arbejde og ikke være så bitter. Det har været en hård kamp for mig her. Det er umuligt for os at få arbejde.

Alle kirker var tavse i kolonitiden. Jeg vil gerne vide hvorfor.

Maria Brimer

Hvor er glæden, smilet og engagementet?

Nu må jeg have luft! Der er en ting, som har undret mig i mange år som katolik, og som jeg nu synes, jeg vil delagtiggøre k.o.s læsere i - altså mine brødre og søstre i Kristus.

Vi har et fælles ansvar og en fælles opgave samtidig med, at vi har fået en fantastisk gave fra Gud, når vi sammen fejrer den hellige messe. Det er netop dét, jeg vil fremdrage: Fejringen af den hellige messe (- og jeg vil gerne modtage reaktioner på mit problem): Hvor bliver glæden, smilet, engagementet af, når vi sammen fejrer den hellige liturgi.

Som katolikker har vi mulighed for hver dag at modtage Herren i brødets og vinens skikkelse, men alligevel fornemmer jeg, at man ofte »bare er til stede«, fremsiger de nu til lejligheden faste bøn-

ner uden sans og bevidsthed om, hvilke utrolige gaver, vi er blevet givet. Samtidig ser jeg også ofte præster - og det er i virkeligheden mit primære anliggende, idet de jo skal bevidstgøre menigheden om Evangeliets glade budskab - som jeg virkelig fornemmer blot skal have »dette overstået«, og som pligtskyldig »læser« og ikke fejrer liturgien ved at læse messen på højst 20 minutter, hvor der ikke bliver plads til fornøden stilhed og pauser i de forskellige dele af messen.

Jeg synes, det er synd og en tilsidesættelse, ja faktisk en manglende respekt for Herrens gaver og for det offer, han kom for at give for vore synder og fejl. Når vi nu er bevidst om dette, hvorfor fornemmer vi så ikke at give ham lidt tilbage ved vort fulde nærvær. Taknemmelighed og

glæde over alt det, han har givet og til stadighed giver os - hver dag!

Nu skal ovennævnte tanker ikke tages som udtryk for en generalisering. Jeg ved godt, at for mange trofaste kirkegængere betyder den hellige messe virkelig meget, ligesom man jo heller ikke kan være lige engageret hver dag, men alligevel forekommer det mig, at vi alle - undertegnede iberegnet - tit og ofte mangler sans, bevidsthed og evne til at udtrykke den glæde, der er blevet os givet - såvel i budskabet som i de konkrete gaver, vi synligt

modtager i brødet og vinens skikkelse.

For præsternes vedkommende er der en del, der virkelig fejrer en smuk og værdig liturgi, men jeg oplever desværre også præster, for hvem det i hvertfald fra min synsvinkel blot gælder om at blive færdig så hurtigt som muligt, og her føler jeg virkelig en svigten, som jeg synes pågældende præster skulle tage op til overvejelse såvel for menighedens skyld som over for Vor Herre!

Keld Dahlwad

Omgangsformer

Stig Rolvsen skriver i k.o. nr. 12 om omgangsformer, fortrinsvis om hvordan man tiltaler præster og biskopper, ikke om hvordan de tiltaler lægfolk; kvindene er heller ikke nævnt.

Jeg synes, det er mærkeligt, når nogen taler til hinanden i "De" form, når der er offentlighed på, men straks derefter, når situationen er privat, så siger de "du" til hinanden. Man må godt signalere offentligt, at man kender hinanden, så skaber man ikke misforståelser. I offentligheden skal man så bare justere visse oplysninger fra.

Jeg møder tit en af mine gamle kvindelige kollegiefæller, som i mellemtiden har gjort karriere i staten. Hun er fuldt tilfreds med du og fornavn stadigvæk, selv om jeg også er leveringsdygtig i en

tysk taleform: Ærede kontorchef, kære..., hvor man både signalerer det offentlige og det private.

Den tyske adfærdsteoretiker *Adolf von Knigge* (død i Bremen 1796) skriver, "at det er sundt for unge mennesker at omgås modne og dydige kvinder. Herved bliver Charakteren mildere". (Halvorsens oversættelse 1857 s. 178).

Jeg ønsker en mild karakter for os alle, så vil formerne ikke betyde så meget.

P.S. I 1796 betød god opførsel, at man opnåede omgivelsernes velvilje, i 1996 er bolden givet over til omgivelserne. Nu skal velvilje, tolerance og forståelse være tilstede hos omgivelserne på trods af masse odds.

Hans Thams Clausen

MAGLEÅS-træf / ÅBENT HUS

Søndag den 29. september 1996
Abel Schrøder d.y. - Danmarks festligste og meget fornemme billedskærer

Abel Schrøder d.y. (1602-76) - sin tids største »træsnyder« og til hvis hovedværker regnes altertavlerne i Holmens Kirke og Præstø Kirke - var ikke alene en stor billedskærer, men også en flittig mand, og hans træskærerarbejder ses i mange andre sjællandske kirker den dag i dag.

Kom og hør tidligere konsulent i Det danske Bibelselskab Annelise Thomsen fortælle engageret og meget vidende om denne livfulde og idérige barokkunstner.

Der serveres kaffe i stuerne mellem kl. 14 og 15. Foredraget begynder kl. 15. Pris kr. 35,-.

Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød

KALKMALERI - tur

Lørdag/søndag den 28. - 29. september 1996.

- Kl. 10.30: Man mødes i Skt. Ansgars menighedssal, Bredgade 69. Kunsthistorisk indledning til turen ved kunsthistorikeren, mag.art. Bodil Franck.
- Kl. 12.00: Frokost med medbragt mad. Øl og vand kan købes.
- Kl. 13.00: Busafgang til 3 nordsjællandske kirker for at kigge på kalkmalerier. Bussen er på Magleås ca. 17.30 og efter middagen,
- kl. 20.00: Kalkmaleriet som religiøs belæring v/pastor Dietrich Timmermann.

Næste dag efter morgenmad og messe:

- kl. 10.45: Bodil Franck holder en afsluttende forelæsning.
- Kl. 12.30: Frokost og herefter afrejse.

Ledere: pastor Dietrich Timmermann og Ellen Marie Lebahn.

Pris kr. 350,-. Tilmelding og yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udam, Magleås kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15. Giro 428 4429/depositum kr. 150,-.

Stress og bøn

»Præster bliver syge af stress« hedder det i Kristeligt Dagblad af 26. juli. Emnet optager godt en side i nummeret. Næste dag behandles emnet igen i en ledende artikel: »Arbejdstilsynet skal undersøge præster for stress«. Her optager emnet ialt det meste af en side. Præsteforeningen går i samarbejde med »Tilsynet« og med Yngre Læger for at få kortlagt arbejdsforholdene.

Det gør én ondt at læse alt dette: KD er jo en seriøs avis - og påstandene er da også bevidnet med både statistik over de lutherske præsters gennemsnitlige arbejdsindsats og med eksempler på de uheldige følger af mange præsters formodede stress.

Situationen i Folkekirken idag minder om den periode i den Katolske Kirke, hvor et uhørt antal præster opgav deres embede; mange af dem søgte (uilsyneladende) trøst i et ægteskab, der dog langtfra altid blev lykkelig for de pågældende: mennesker, der som vi er opdraget til at leve for »en sag« - Guds Rige - er næppe forberede på at leve mest for en familie. - Det vil være spændende at høre en sagkyndigs forklaring på grunden til, at disse mere eller mindre internationale kriser pludselig meldte sig. - Men det er næppe tilfældigt, at krisen i den internationale Katolske Kirke især ramte de rige lande i Europa og Nordamerika. »Kirken trives bedst i fattigdom« hed det i min første ungdom!

Hvad gjorde vi katolikker for vore stressede præster? Jeg véd kun, at mange af os - og måske biskop Martensen frem for os alle - bad for vore fratrådte præster. Måske burde man have talt højere til menighederne om deres pligt til

at tjene Gud ved at gå i forbøn for os. (Det er let at være bagklog). Da jeg søndag den 28. juli indledte gudstjenesten med et opfordre til bøn for de lutherske præster, hørte jeg kun godt for det.

Har vi måske lært noget om ydmyghed af de triste oplevelser i vor egen kirke?

KD's artikler af 26. og 27. juli fremkaldte én meget positiv kommentar skrevet af diakon, cand. psyk. Maja Arthy: på baggrund af KD 26. juli udtrykker hun sin undren over, at kirkerne ikke står på spring for at opsnappe de nyuddannede diakoner til at assistere præsterne i deres opslidende arbejde. - Selv har jeg mødt adskillige lutherske diakoner, der syntes gennemtrængt af kristen idealisme.

Ifølge KD 27. juli ønsker Præsteforeningen kontakt til Arbejdstilsynets og Yngre Lægers ekspertise. De skal studere præsterne arbejdsforhold - på grundlag af en statistik fra 1995 i Kalundborg provsti ... vore lutherske præsters arbejdsuge skulle gennemsnitligt være på ca. 55 timer. Det er betydeligt mindre end de katolske præster i Danmark. - Men vi har jo heller ikke ansvar for kone og børn, så de 2 gruppers forhold er nærmest umulige at sammenligne.

Det første, der faldt mig ind ved synet af denne statistik, var, at ordet bøn ikke forekommer! Men det kan jo være underforstået i ordet 'forberedelse' (til gudstjenester, undervisning etc.).

Men det er ikke muligt at skelne statistisk mellem bøn, meditation, bibellæsning og ... husbesøg i et kristent engagement menneskes tilværelse. I bedste tilfælde er hele hans liv en bøn om at måtte tjene Gud ved at tjene vore medmenne-

sker: »En ny lov giver jeg jer ...« (Joh 15, 12). - Og så alligevel: tilbedelse og meditation optager en del af enhver religiøst formet kristens tilværelse. En daglig 'øvelse', om hvilken Jesus i begyndelsen af Bjergprædikenen (Mat 7, 7) siger: »Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer«.

Måske har den Katolske Kirke ikke tilstrækkeligt fremhævet de døbttes fælles præstelige ansvar: både Paulus (Rom 12, 1 - 8) og Peter fremhæver det. Peter skriver (1 Pet 2, 9): »I er et udvalgt slægt, et helligt folk ... I skal forkynde hans guddoms magt, som kaldte jer ud af mørket til sit underfulde lys«. Peter taler her klart om alverdens døbtte - uden at komme ind på, at nogle forholdsvist få er kaldede som apostlenes efterfølgere

og deres tjenere, præsterne, til at prædike ordet og uddele sakramenterne ... alle dem, som Jesus formentlig talte om, da han sagde til sine nærmeste disciple: »Høsten er stor, men arbejderne få. Bed derfor høstens Herre om at sende arbejdere ud til sin høst!« (Mat 9, 38ff).

Så meget er sikkert, at vi alle skal tage Fader Vor's ord til os og bede - ja, virkeligt ønske og bede om - at Fadere vilje må ske i os og ved os »som i himlen så og på jorden«!

Her vil jeg gerne citere fra Wilfrid Stinssens bog »I dine hænder« (s. 14 - 15): »Det er nødvendigt, at man i dagens løb af og til afbryder sit arbejde for at vende sig til Gud (for at tilbede ham i sit hjerte). Men det er med en højere grad af tro for at kunne genkende Gud i alt, hvad der sker.

Det er sværere at genkende Gud i et menneske, som gang på gang forstyrrer mig ved at ringe til mig på urmelige tidspunkter, end det er indimellem at holde en lille pause i arbejdet og samle sig i bøn. Men forsøger jeg ikke det første, er det andet ikke meget værd: en Gud, som jeg kun møder i mit indre, men ikke i mennesker og begivenheder, er ikke rigtig inkarnet (del af mit menneskeliv). Derved opstår en farlig dobbelthed: kontakten med Gud reduceres til særlige øjeblikke, mens mit liv i øvrigt er 'gudløst'«.

Og videre side 21: »Netop de traumatiske begivenheder i vort liv giver os en privilegeret lejlighed til at lade Guds kærlighed blive konkret for os. Psykoanalysens formål: at bevidstgøre traumatiske erfaringer, opnås ofte hurtigere og

grundigere ved Helligåndens virke. Den almindelige analyse kræver oftest mange, mange timer. Brugte vi bare en tiendedel af denne tid til kontakt med Helligånden, ville vi i de fleste tilfælde gå hurtigere frem. For Ånden er intet skjult. Når vi åbner os for ham, får vi del i hans viden«.

Pater Stinssen er en fremragende skriftefader og psykolog. Jeg håber, at jeg med disse citater har anbefalet ham til dem, der ikke kender ham. Bogen er på 64 sider. Den kan købes for kr. 25,- i Bethesdas Boghandel, Rømersgade 17, 1362 København K - tlf. 33 13 17 17.

Selv har jeg lært af den: at stå tidligt op, så jeg får morgentimerne i fred til bøn/meditation og bibellæsning/prædikenforberedelse.

Paul d'Auchamp

Er privat-åbenbaringer bare private?

I forhold til den såkaldte officielle Åbenbaring - ubetinget ja. Den begyndte som bekendt med Abrahams opbrud fra hedningeland og trosvanndring til det forjættede land - og den sluttede med Kristi opstandelse og himmelfart, Helligåndens komme over kirken pinsedag og den sidste apostels død, ca. år 100 e.v.t.

For mig, der fik en solid konvertitundervisning, har den officielle Åbenbaring også været en personlig åbenbaring af Guds skaber- og frelsesplan, så jeg har haft rigeligt at se til og leve op til lige siden. Intet behov for privat-åbenbaringer altså. Jeg vidste, at de finder sted overalt i verden, flere også anerkendt af kirken. Jeg kender også danske pilgrimme, der er blevet helbredt i Lourdes. Det er fint og betydningsfuldt, men vi taler jo ikke højt om

den slags herhjemme! Nu får Tony Lundby Hansens indlæg i k.o. 26. juni mig imidlertid til at tale højt; forhåbentlig i den ånd, som Marcelino Gaudin i samme nr. fint har opfordret os til.

I dag står Lourdes 1858, Fatima 1917 og Medjugorje fra 1981 og sidenhen hver dag indtil nu - for min bevidsthed som en tetrinsraket, som ikke er til at komme udenom. Det drejer sig i alle tre tilfælde om Maria-åbenbaringer til børn med adresse til hele verden. Alene det, at en privat-åbenbaring som i Medjugorje fortsætter dagligt på 15. år, og at dens budskab om fred begyndte før den blodige krig i Bosnien-Herzegovina brød ud, taler jo for sig selv.

Det kaldte på en ny opmærksomhed fra min side for de private åbenbaringer. Men det var Gamle Testamente,

der åbnede mine øjne for den medvandrende Gud og hans kontakt med sine sendebud på jorden. Han var i stadig føling med udvalgte patriarker, profeter, hyrder og hedninger for at styre sin faldne menneskeslægt frelst gennem dens ødelæggelser af verden frem til gennembruddet i den forjættede Messias. Og Gud kommenterede selv, langs ad vejen, den verdenshistorie, de stod midt i. Hvem andre kan tillade sig det end historiens Herre?

Med Guds Søns menneskevordelse kom Helligånden, og vi fik grundlæggelsen af Verdenskirken »på apostlenes og profeternes grundvold, med Jesus Kristus som hovedhjørnesten« (Ef 2,20). Så vidt ufatteligt godt. Men hvorfor skulle denne store Åbenbaringshistorie gennem 2000 år så fortsætte i privat-åbenbaringer? Har Gud da ikke talt ud i sin Søn? Og skal vi ikke vogte os for at trække fra eller lægge til i den officielle Åbenbaring? Jo, ubetinget. Er de private åbenbaringer så ikke et falsum? Jo, hvis de trækker fra eller lægger til. Men nej, hvis de henviser til den og giver os konkrete advarsler, trøst og vejledning i den situation vi og verden til enhver tid befinder sig i. Det er Medjugorje for mig at se en daglig påmindelse om, takket være »Fredens dronning«, jomfru Maria, som Jesus på Korset kaldte til at være mor for hans disciple og for »hendes slægt« (Joh 19,27; Åb 12). Og med den almindelige afkristning af verden i dag, krige og ødelæggelser, ufatteligt ondskab mellem mennesker og den megen tale om satanisme både her og der: ødelæggelser af kirkebygninger, smædefuld graffiti (som nu også er nået til Bispe-

kontorets port i Bredgade, hvor der er skåret dybe ridser i Mariabilledet) - tør man nok sige, vi trænger til det.

Kirken skal altid være åben for reform - det er katolsk axiom. Og her kan alle have deres demokratiske ret til at udtale sig på eget ansvar. Men også vi skal være åbne for reform, hvis vi skal stå model til den situation, verden i dag befinder sig i. Vi skal passe på ikke selv at komme i dårligt selskab. Vi må ikke hælde barnet ud med badevandet. »Barnet« - det er os selv, dvs. det Guds barn, dåben forvandlede os til, for at vi skulle leve i et beskyttet livsrum, omsluttet af Guds omsorg og hengivne i vort ønske om at gøre hans vilje, når onde kræfter er i færd med at ødelægge kirken.

Det har også Guds moder i 1982 sagt til Mirjana, en af seerne i Medjugorje: »Du må forstå, at Satan eksisterer. En dag viste han sig for Guds trone og udbad sig tilladelse til at prøve kirken i et århundrede. Dette århundrede er under djævelens magt, men... hans magt vil blive ødelagt. Selv nu er han ved at miste sin magt og bliver aggressiv. Han ødelægger ægteskaber, skaber splid mellem præsterne og er ansvarlig for besættelser og mord. I må beskytte jer mod disse ting gennem faste og bøn, særlig fællesbøn...«

Visse privat-åbenbaringer synes således allerede i dag at være hårdt tiltrængt, og om det derfor vil være klogt at lade sig hjælpe af, mens der endnu er tid. Og ville det ikke også være mærkeligt, hvis ikke Gud advarede os, mens der endnu er tid?

Elsbet Kieler

Nye horisonter

Den franciskanske Lægorden holder generalkapitel

Den franciskanske Lægorden har i dagene 7. - 14. juli holdt generalkapitel i Rom. Repræsentanter fra 47 lande mødtes for at diskutere ordenens fremtid og vælge en ny international styrelse, som skal lede ordenen de næste seks år. Fra Skandinavien deltog Marianne Powell, som siden 1990 har haft sæde i den internationale styrelse.

Temaet for kapitlet var: Hvordan skal OFS se ud i det 3. årtusinde?, og deltagere diskuterede ordenens rolle og muligheder. De traditionelle franciskanske mærkesager understreges igen: omsorgen for de fattige og umælende,

dem, der ingen stemme har; evangelisk enkelhed, freds- og retfærdighedsarbejde som en del af evangeliseringsprocessen, som paven ofte har udtrykt det, og i kirkelig sammenhæng en profetisk holdning og medarbejde på kirkens opgaver, ikke mindst katekesen og økumeniske tiltag som grundlaget for en fornyet evangeliseringsproces.

Nye toner blev slået an, da man fra et par lande i Latinamerika og Østeuropa fortalte, at lægfranciskanerne dér er begyndt at arrangere kurser i teologi og franciskansk spiritualitet, dels for at medlemme selv kunne fungere

som åndelige vejledere de steder, hvor der ikke er franciskanerbrødre nok, dels for at de brødre, som får hvervet som åndelige vejledere for lægordenen, kan blive bedre forberedt til opgaven.

Karakteristisk for flere af de østeuropæiske lande, som deltog i kapitlet for første gang, var, at deres repræsentanter var yngre, højtuddannede mennesker, som brændte ikke blot for den franciskanske sag, men for Koncilet. Deres opgave er ikke nem, fordi deres lokale kirke ofte har svært ved at acceptere Koncilets tanker, men de mente, at et medlemsskab af

Den franciskanske Lægorden var en god indfaldsvinkel til den nødvendige fornyelse i kirken i Østeuropa. Uden at vide det citerede de jesuitten Mario von Galli, som har hævdet, at Frans af Assisi kan lære os at se og tolke tidens tegn.

Ved valget, som fandt sted den 12. juli, blev en del af styrelsen fornyet. Genvælgt blev dog generalforstanderen Emanuela De Nunzio (Italien), viceforstanderen Encarnacion del Pozo (Spanien), ligesom også Marianne Powell blev genvælgt som repræsentant for de 27 engelsktalende lande.

Skt. Ansgars Kirke fyldt ved Niels Engelbrechts præstevielse

Mere end 50 præster celebrerede med biskopperne Kozon og Martensen

Fredag den 23. august blev Niels Engelbrecht præsteviet af biskop Czeslaw Kozon. Det blev den første kandidat, som biskoppen med synlig glæde kunne præstevie.

Præstevielsen blev et til-løbsstykke, som vel fra de senere år kun kan sammenlignes med bispevielsen i maj 1995. Mere end 50 præster koncelebrerede med biskopperne Czeslaw Kozon og Hans L. Martensen. Der sås flere præster fra både Tyskland og USA, hvor Niels Engelbrecht har studeret.

Den 45-årige Niels Engelbrecht har igennem mange år været en kendt person især i katolske kredse i København, dels som leder af ministranterne ved større ceremonier i bl.a. domkirken, dels som lærer ved Niels Steensens

Gymnasium og ikke mindst i en række år som næstformand for pastoratrådet under Jan Lange. Det var derfor ikke underligt, at så mange strømmede til hans eget tidligere sogn.

5-600 mennesker var kommet til Bredgade for at festlig-holde dagen for Engelbrecht. Tilstrømningen begyndte allerede to timer før messens start. Og der gik ikke lang tid før kirken var fyldt til bristepunktet. Selv skriftestol og gangarealer blev inddraget. Vejret var sommerligt varmt og luften stod bogstaveligt talt stille i kirken.

Messen blev indledt med en stor procession, som stoppede al myldretrafik i Bredgade. Processionen omfattede ministre, præster, nuntius ærkebiskop Giovanni Ceira-

no, biskopperne Martensen og Kozon samt præstekandidaten.

En symfonisk sammenhæng

Musikken ved vielsen kræver også en omtale. Vekselsangen salme 22 »Herren er min hyrde« med musik af Erling Rasmussen samt det keltiske Alleluja blev fremført af operasangerinde Susanne Elmark, som hører til domso-gnet.

Så vidt vides har man aldrig før i Skt. Ansgars Kirke hørt pauker og bækkener, fagot, strygere og trompeter og klarinetter, kastagnetter og triangel samt kor i en symfonisk sammenhæng; men Davids salme 150, der lovpriser Gud med hornets klang, med pauker og strengeleg, kling-

rende cymbler og sang, blev i anledning af Niels' præstevielse fremført med musik af Benjamin Britten. Et rytmisk ret krævende og et i sit tone-sprog interessant værk, oplyser organist Rolf Tønshof. Det blev opført af musikere fra sogne i Storkøbenhavn.

Jeg håber for dig Niels, at din præstevielse og din præstegerning må blive en lang nådens tid, sagde biskoppen bl.a. i sin prædiken.

Tak fra den nyviede præst

Efter messen gik den nyviede præst på prædikestolen, hvor han takkede en lang række mennesker, som havde haft stor betydning for ham; det gjaldt hans mor og p. Leslie Dom S.J. som åndelig vejleder og som den der hjalp mig

til at tage den rigtige beslutning. Også pastor Bjørn Højbo og biskop Theodor Suhr blev nævnt samt alle de mennesker, der havde gjort messen så festlig, men også til de mange som havde hjulpet økonomisk eller på anden måde under studietiden, bl.a. Dorothea Olbrich, som også fik overrakt en buket blomster.

Niels Engelbrecht nævnte, at det havde været en besynderlig uge; først en knækket tand, så gik brilleme itu og sidst var der kommet en buket med påskriften: Til Niels Engelbrechts bære.

Efter messen var der fællesspisning på Niels Steensens Gymnasium. Også her var der fuldt hus.

Et view ud over den udvidede s bænkeplads, da biskop Czeslaw

De gjør

Inden for fem år i deres kirke to ga

Biskop Hans L. Martensen indviede kirken for fem år siden; søndag den 18. august i år på festen for Marias optagelse i Himlen genindviede biskop Czeslaw Kozon kirken. Vi er i Hjørring, hvor den katolske menighed hovedsageligt består af vietnamesiske bådflugtninge.

En række præster fra Nord- og Midtjylland koncelebrerede med biskoppen. Biskop emeritus Henrik Christiansen var blandt de mange gæster.

Til festligheden var der foruden menigheden også en del gæster fra København, ligesom der var medlemmer af bestyrelsen for Den vietnamesiske Forening i Danmark.

Under højtideligheden i kirken var menighedens vietnamesiske kor med til at gøre dagen særdeles mindeværdig.

En aktiv menighed

Mens det andre steder i landet er svært at fylde kirkerne om søndagen, er menigheden i den katolske kirke i Hjørring i den modsatte situation, oplyser menighedsrådsformanden Erik Schou. Kirken er blevet alt for lille, selv om den kun er fem år gammel. Derfor er den nu udvidet til at rumme dobbelt så mange mennesker.

For fem år siden byggede vi et nedlagt stenhuggeri om til en lys og venlig kirke. Nu har de gjort det igen! Smøget ærmene op, og med stor frivillig arbejdsindsats og offervilje - dog med hjælp fra professionelle håndværkere og arkitekt - bygget til kirken, siger Erik Schou videre.

I en tale inden ceremonien i kirken redegjorde menighedsrådsformanden for ud-

»Lover du mig og mine efterfølgere agtelse og lydighed?« spurgte biskop Czeslaw Kozon med et varmt smil præstekandidaten. Fotos Kluge.

Christopher Plum passedede ganske godt på biskop Czeslaw Kozons bispestav under den to timer lange ceremoni.

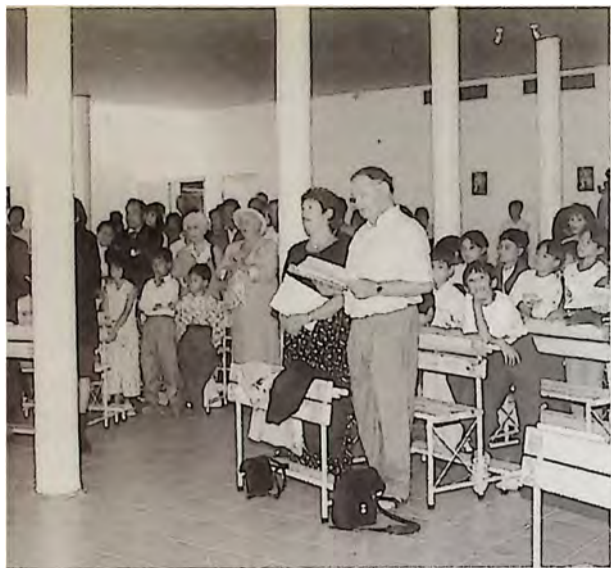
Øverst har Niels Engelbrecht netop givet sin mor en buket blomster. Nederst takkes Dorothea Olbrich, Osnabrück også med en buket.

Niels Engelbrecht giver før messen instruks til gudbarnet Frederik Filip Stæger, der p.g.a. sin unge alder glemte det, da han ved præfationen bar vand op til alteret. Han blev tørstig og ville drikke af kanden på vej op mod alteret, men blev bremset i tide.

Pladsen var trang selv i den bageste del af domkirken.

Kirke, Skt. Maria - Martyremes Dronning, som var fyldt til sidste i foretold den smukke indvielsesceremoni. Fotos Kluge.

det igen

enigheden i Hjørring indviet af to forskellige biskopper

viklingen i menigheden. I 1991, da kirken blev indviet, stod vi ved vore drømmes mål. Vort fælles hjem havde fået fysisk form og skulle blive en god ramme om mange aktiviteter og et blomstrende indre liv. Kirken havde plads til 120 mennesker. Men vi sprængte alle rammer. Nye kom til, bryllup, barmesåb, familiesammenføring og tilflytning. Menigheden er vokset fra 70 i 1991 til 287 i dag, sagde Schou. Vi måtte igang igen.

I august 1995 satte vi spaden i jorden til arbejdet med menighedssalen. Efter juleferien gik man igang med at udvide kirken.

Erik Schou rettede bl.a. en

tak til næstformanden i menighedsrådet, *Ngoc Nguyen Bay*: Han har fuldt ud levet op til sit ansvar, ledet med sikker formelse, haft sans for at løse de mange praktiske spørgsmål. Han har virkelig været brobygger mellem håndværkere og menighedens frivillige arbejdskraft, sluttede Schou.

Kirken bærer navnet Skt. Maria - Martyremes Dronning, en påmindelse om de mange ukendte vietnamesere, der har mistet livet på grund af deres tro.

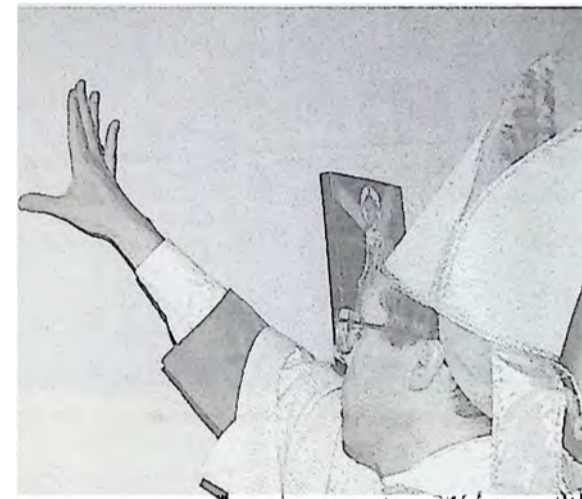
Efter højtideligheden samledes omkring 350 mennesker i menighedssalen til vietnamesisk festmåltid og underholdning. kk

Menigheden i Hjørring består hovedsageligt af vietnamesiske bådflýgtninge. De er alle meget trofaste kirkegængere.

Biskoppen opfordrer menigheden til at gå ind i kirken: »Gå ind i Herrens porte med takkesang, med lovsange ind i hans forgårde«. Herefter overrakte han kirkens nøgle til pastor Per Dolmer.

Biskoppen salver kirkens mure, idet han med passende afstand tegner tolv kors med krisam.

Biskop emeritus *Henrik Christiansen*, Ålborg og koncentreret yngre kirkegænger.

Nye menighedslokaler i Holbæk

Biskop Hans L. Martensen indvier også nyrestaureret kirke

Oftentimes slår siddepladserne i den lille Skt. Elisabeth kirke i Holbæk ikke til, når menigheden lørdag eftermiddag samles for at fejre søndagsgudstjenesten, men på festen for jomfru Marias optagelse i himlen var det for alvor galt.

Kirken var stuvende fuld, alle ekstra stole var taget i brug, ja, selv uden for kirkebygningen havde menigheden lejet sig på opstillede bænkerækker. Men dagens fest var da også ekstra stor i Holbæk, idet menigheden fejrede indvielse af sin nyistandsatte kirke og det nyindrettede menighedshus.

Da Elisabethiner-søstrene fra Tyskland, som siden 1931 havde drevet hospital i Holbæk, i 1973 så sig nødsaget til at opgive deres virksomhed i byen, solgte de hospitalsbygningen til kommunen og overdrog deres kapel og deres kloster, »Søsterhuset«, til menigheden, hvilket i praksis betød til bispedømmet.

Hurtigt blev det bestemt, at kapellet skulle være Holbæk menigheds fremtidige sognekirke, hvorfor den gamle og ikke særlig heldige sognekirke blev afhændet. Da menigheden på det tidspunkt ikke var særlig talstærk, besluttede bispedømmet at udleje »Søsterhuset« til Holbæk kommunes ældreforsorg, som havde pladsproblemer.

I begyndelsen af 80'erne fornyedes kontrakten med kommunen, men nu var Holbæk menighed præget af vokseværk, og sognepræst og menighedsråd begyndte en indsats for, at »Søsterhuset«, når kontrakten med kommunen i begyndelsen af 90'erne udløb, skulle stilles til menighedens disposition i stedet for søstrenes tidligere kartoffelkælder, som var menighedens eneste mulighed for samling.

Mange gode kræfter støttede de lokale bestræbelser, og biskop *Czeslaw* ydede den afgørende støtte, efter at han havde firmet i Holbæk og ved selvsyn havde sandet forholdene.

Lørdag eftermiddag den 17. august var det endelig så vidt. Efter en lang og trang proces, hvor en retssag med Holbæk kommune, som ikke umiddelbart ville betale erstatning for det afleverede, nedslidte »Søsterhuset« var indbefattet. Sammen med sognepræst, pastor *Stephen Holm*, og menigheden foretog biskop *Hans Martensen* den højtidelige indvielse af det ny menighedshus, og den - af menigheden selv - nyre-

staurerede kirke. Samtidig fejrede man biskoppens 40-års præstetjubilæum, og alle glædede sig over hans pragtfulde prædiken under festmessen.

Efter messen, hvor menigheden havde sunget, så kirketaget var ved at lette, og hvor et lille kor, under ledelse af organist *Annelies van der Meer*, havde sunget både klassisk og spirituals, gik man i samlet procession til det ny menighedshus, til menighedssalen, hvor menighedsrådsformand *Birthe Hjort* og repræsentanter fra bispedømmet og fra nabomenighederné i Slagelse og Kalundborg talte. Gaver blev overbragt, hvorpå biskoppen indviede det nye hus.

Han bad en indvielsesbøn og gik derefter sammen med sognepræsten gennem alle husets værelser og bestænkede med vievand. Herefter kom turen til den ny præstebolig og endelig til udlejningsafdelingen med de fire kollegieværelser, som skal få husets økonomi til at balancere. Herefter var der reception og åbent hus, og de mange fremmødte kunne gå rundt og se alt.

Kl. 18.30 begyndte den fælles middag for indbudte gæster og tilmeldte fra menigheden. Stemningen var høj blandt de 125, der var samlede. Salmer til ære for den hellige Elisabeth blandedes med spontant istemte sange fra Polen og Sri Lanka, tyske skålsange og det af de vestsjællandske katolikker med glæde annekterede skål-halleluja fra Dyrehavsbakken.

Den dejlige mad bekræftede, at det ny køkken fungerer perfekt, og det nylagte gulv viste sig bæredygtigt, da *Svend-Erik Pedersens* one-man-band fra Slagelse menighed spillede og til dans. De to Elisabethiner-søstre fra Bad Kissingen (Fulda), der havde rejst den lange vej for at være med ved indvielsesfesten, var blandt de første, der var på gulvet.

Menighedens ungdomsgruppe, der under middagen havde fungeret som perfekte tjenere, fortrak sig på det tidspunkt til de gamle menighedslokaler i kirkekælderen. Her havde de unge mennesker indrettet diskotek »De fire evangelister«, hvor musik og lysshow under dj *Lukas'* ledelse gik op i en højere enhed.

Først omkring midnat sænkede der sig en form for stilhed over Sankt Elisabeth.

En deltager

Tillykke

Tro og Lys blev til på en valfart til Lourdes i 1971. Fra alle tre danske grupper var der nogen, der deltog i årets valfart sammen med syge, raske og hjælpere. Tro og Lys - Danmark fejrede på denne måde sit 25 års jubilæum.

TRO & LYS fejrer 25 års jubilæum

Valfarten blev i starten mødt med stor skepsis, i dag er der 1.500 grupper i 70 lande

I dagene 3.-10. juli deltog en lille snes TRO & LYS-folk i Den nordiske Valfart til Lourdes for at sige tak for 25 velsignede år.

Det gjorde et stort indtryk på mig, hvor velkomne vi var. Det står i skærende kontrast til de oplevelser, en fransk familie - Gerard, Camilla og deres to sønner Loic og Thaddee (begge med et mentalt handicap) - havde. Denne familie ønskede ligesom vi at deltage i denne valfart til Lourdes, men fik at vide, at der ikke var plads til dem - børnene var for handicappede og de ville alligevel ikke forstå noget. Familien besluttede selv at tage til Lourdes, men det var en svær tid for dem. De blev behandlet dårligt på hotellet. »Jeres måltider vil blive bragt op på jeres værelser. I forstyrrer gæsterne i spisesalen!« På gaderne og ved grotten hørte forældrene: »Med sådanne børn skulle I være blevet hjemme!« Det var i 1968.

Da de kom hjem, mødte de Jean Vanier og fortalte ham deres historie. Han blev dybt bevæget og besluttede, at der måtte gøres noget for denne familie og andre i lignende situationer. Jean Vanier og hans veninde Marie-Helene Ma-

thieu kendte mange familier, som ønskede, at deres børn havde mulighed for at blive integreret i samfundet og i kirken. De besluttede sig for at planlægge en international valfart til Lourdes for mennesker med et mentalt handicap, deres familier og venner, så de aldrig skulle føle sig isolerede igen.

Efter 3 års forberedelse fandt valfarten sted i påsken 71. Valfarten blev mødt med stor skepsis. Byen var sat i militær undtagelsestilstand. Soldater var placeret langs Gavelfoden, så de »vilde« ikke skulle kaste sig i den. Souvenirbutikkerne lukkede for ikke at blive raseret. De lokale psykiatriske hospitaler var sat i akut alarmberedskab.

Den 9. april ankom 12.000 mennesker fra mange lande, bl.a. Danmark. Pastor Jørgen Hviid, Marie og Anne Storm havde samlet en lille dansk flok. I tre dage oplevede alle en ubeskrivelig glæde og fred. Et ord, der beskriver, hvor lykkelige de var, var Halleluja. Halleluja til god morgen, til god dag...til alt!

Gradvis åbnedes cafeer og butikker, og indbyggerne i Lourdes gik fra frygt til velkomst og undren. Undren over at så mange mennesker,

der bar på så meget, kunne være så lykkelige. Forældre sagde, at efter de havde oplevet sådant et fællesskab, kunne de ikke udholde tanken om at vende tilbage til isolationen.

På valfartens sidste dag spurgte mange Jean og Marie-Helene: »Hvad skal vi gøre? Det må ikke holde op!« Jean svarede: »Gå hjem og gør, hvad Helligånden inspirerer jer til. Tag hjem, fortsæt med at mødes og del med hinanden, hvad I har modtaget!«

Således opstod TRO & LYS - p.g.a. et behov hos forældre og mennesker med et mentalt handicap for at være en del af kirken og på enkel vis sige: »Vi er også Guds folk!«

I dag er der TRO & LYS grupper i ca. 70 lande fordelt på små 1.500 grupper i alle verdensdele. Vi fejrer 25 år som en international, kristen bevægelse, bestående af mennesker med et mentalt handicap, deres familier og venner. Vi er taknemmelige for at have et sted, hvor alle er velkomne, at have et fællesskab, hvor der finder forsoning og enhed sted, og hvor kristne kirker mødes. I krigsramte lande er det sommetider det eneste sted, hvor stridende parter har et fællesskab. I centrum er mennesket med et mentalt handicap.

I Danmark har vi tre grupper og brænder for at nå folk, der kan have gavn af vort fællesskab.

Så med den baggrund er vi i TRO & LYS taknemmelige

for, at vi i Den nordiske Valfart var en integreret del. Vi mødte megen kærlig forståelse og nye venskaber er opstået. Det er det, det handler om: et kristent netværk af venner, hvor der er plads til, at enhver kan trives og lovprise Gud.

Valfartens tema var: »Vi har et håb! At elske er nok!« Det syntes jeg også valfarten viste i praksis. Det var godt at være en del af den universelle kirke og sammen gå til messe, deltage i procession, tage på udflugt og være i hinandens selskab. Jeg er sikker på, at valfarten vil bære megen frugt.

Zone-møde i England

I dagene 27. juli - 1. august deltog fem danske TRO & LYS-folk i Nordeuropæisk zones møde i Sydengland sammen med folk fra De britiske Øer, Skandinavien og Frankrig. Desuden var der folk fra U.S.A. og Zimbabwe, som havde rejst tusindvis af kilometer for at fejre deres venskab med os, og »Venskab« var en af de hyppigst anvendte ord. Venskab med Jesus og med hinanden.

Aslaug Espe fra Norge sagde bl.a.: »Mange af de mennesker, der kommer i vore fællesskaber har været isolerede og er blevet afviste. Mange af dem har fået et negativt self-image. De har brug for venner. De har brug for at

udtrykke deres behov til en, der virkelig er i stand til at lytte.«

At elske nogen, at være venner, hvad betyder det? Jean Vanier siger: »At elske nogen betyder naturligvis, at man ønsker at gøre noget for vedkommende, men det er af større betydning at være nærværende og hjælpe vedkommende til at se sin skønhed og værdi samt at få tillid til sig selv.«

Venskab er krævende, ofte undslipper vi det ved at have »travlt«. Samtidig har vi brug for hinanden.

Maureen O'Reiley, interna-

tinal TRO & LYS koordinator, siger: »Er ikke vore hjerter blevet forandrede ved, at der er brug for os? Og har vi ikke oplevet en forbavsende vækst, ikke kun i mennesker med et mentalt handicap, men i enhver af os, når der virkelig er brug for os?«

Venskabet forblev ikke kun teori på mødet, men blev omsat i praksis. Vi prøvede ikke så meget at gøre noget for, men sammen med hinanden.

Interesserede i TRO & LYS er velkomne til at henvende sig til undertegnede på tlf. 31 39 09 89.

Inge Switon-Rønnow

De fem danske Tro og Lys-folk, der var til zonenmøde i England: Maria Mohammed, p. Herbert Kawczyk, Simon Gough, Kirsten Carlsen og Inge Switon-Rønnow.

Sommeruge på Magleås

Fra den 7. til den 14. juli var vi 46 deltagere i "Sommeruge på Magleås". Ugen var kombineret med oplæg/debat, katolsk fællesskab og afslappet samvær med deltagere fra halvandet år til 87 år.

Sommerugens tema var "Skabelse" (Guds skaber-værk) og "Forsoning". Diakon Niels Engelbrecht og pater Anton Dekkers stod for oplæggene og de efterfølgende drøftelser med deltagerne. For de deltagende børn var der naturligvis samtidig børnekatekese og leg.

En dag var reserveret til sr. Anna Maria fra klosteret på

Åsebakken, som fortalte om Julian af Norwich, og vi afsluttede dagen med at gå til klosteret på Åsebakken og synge komplet.

Vivian og Erling Tiedemann kom en aften og fortalte morsomt og inspirerende om deres toårige ophold i Paris, hvor de har studeret teologi.

Der var afsat god tid til samvær i Magleås' hyggelige opholdsstuer, samt ikke mindst mulighed for at gå i parken og den nærliggende Rude skov. En af dagene var vi iøvrigt med naturvejledere på en heldagsudflugt til Rude

skov med medbragte madkurve.

Dagene bød naturligvis også på fælles morgenbøn, messe, måltider (dejlig mad sku' vi hilse og sige) samt aftenunderholdning og aftenbøn.

Vi er mange der tror og håber, at "Sommeruge" på Magleås vil blive et fast tilbud hver sommer.

På billedet ser man deltagerne sammen med biskop Czeslaw Kozon, der var inviteret til at deltage i festaftenen.

Birte og Erik Elnebo

Glade børn og voksne håber, at sommerugen på Magleås bliver en tilbagevendende begivenhed.

Kirkeindvielse i Herning

Lørdag den 28. september kl. 10 indvier biskop Czeslaw Kozon Skt. Peters Kirke i Herning. Alle er velkomne!

På ny usikkerhed om pavens helbredstilstand

Pave Johannes Paul II måtte for nylig aflyse to messer

Vatikanet (KNA) - Der hersker på ny usikkerhed om pave Johannes Paul II's helbredstilstand. Paven har på det seneste aflyst to gudstjenester og fik midt i august foretaget en computer-tomografi på Albano sygehus.

Messen 15. august, dagen for Marias optagelse i Himlen, blev fejret af statssekretær, kardinal Angelo Sodano, der udtalte, at paven havde følt sig lettere utilpas. Ved Angelusbønnen samme dag havde paven vist sig på balkonen i Castel Gandolfo, men virkede svækket og havde talt med sitrende stemme.

Dagen før havde paven fået foretaget en undersøgelse på Albano sygehus. Computertomografien ville kunne afsløre eventuelle tumorer, deres størrelse og placering.

Den for undersøgelsen ansvarlige læge har til den italienske presse udtalt, at paven har det godt, og at der ikke er tildraget ham noget. Dagen

før undersøgelsen havde paven aflyst morgenmessen p.g.a. pludselige mavesmerter.

Fem dage efter undersøgelsen takkede Pave Johannes Paul II de troende, der var forsamlet til Angelusbønnen i Castel Gandolfo's gård, for deres forbøn for ham og hans sundhed. Paven syntes at være træt og anspændt og talte med en svag stemme. Uden smil havde han fulgt de sange og danse, som en gruppe italienske unge havde opført ved den 50 minutter lange audiens.

Allerede i marts måned dementerede Vatikanets pressetalsmand *Joaquin Navarro-Valls* mediernes oplysninger om, at paven skulle lide af en kræftsygdom. Under henvisning til pavens livlæge *Renato Buzzonetti* erklærede Navarro-Valls, at paven regelmæssigt blev klinisk undersøgt, og at der ikke var fundet tegn på nogen akut tu-

morlidelse.

1981 blev paven indlagt på det romerske Gemelli-hospital efter at være blevet skudt på Peterspladsen af *Ali Agca*.

I 1992 blev paven opereret for en tarmtumor. Det hed sig dengang, at tumoren, der var på størrelse med en appelsin, var godartet, men der var dog fundet celleforandringer.

Juledag 1995 blev tusindvis af fjernseere vidne til pavens ildebefindende, da han måtte afbryde velsignelsen »Urbi et orbi« på grund af influenza.

Så sent som i marts i år havde paven et tilfælde af maveforkølelse.

Ikke plads til en pavelig emeritus

Meddelelsen om pavens mavesmerter og hans pludselige indlæggelse til undersøgelse på Albano sygehus gav endnu engang pressen anledning til at fremføre rygter om hans tilbagetræden fra embedet.

Det er ikke nogen hemmelighed, at pavens helbred er vaklende. Følgerne efter attentatet den 13. maj 1981 på Peterspladsen gør sig sikkert mere gældende med alderen, og pavens indsats i de forløbne år har sat sig sine spor.

Imidlertid viser pavens rejseplaner og hans talrige projekter i forbindelse med forberedelserne til det hellige år 2000, at han ikke har i sinde at lægge roret fra sig.

»Lige så længe som det guddommelige forsyn tillader det, vil jeg fortsat udøve mit Petrusembede«, sagde paven i januar 1995 i Sydney, Australien. Så længe han kan det, vil han således stå i spidsen for ca. 1 milliard katolikker.

Den 18. maj 1994 - kun to uger efter at han havde fået indopereret et kunstigt hofteled - meddelte Vatikanets talsmand *Joaquin Navarro-Valls* om pavens vittige bemærkning til chefkirurg *Gianfranco Fineschi* på det romerske Gemelli-hospital - en bemærkning der gendriver alle rygter om hans tilbagetræden fra embedet: »Professor, De og jeg har kun et valg: De må helbrede mig og jeg må atter blive rask. Der er ikke plads til en pavelig emeritus«.

Samme dag - den 18. maj, der er pavens fødselsdag - havde det spanske dagblad »Diario 16« skrevet, at paven ville træde tilbage, da han led af Parkinsons sygdom.

Fra Vatikanets side har man hidtil demteret sådan-

Trods forlydender om dårligt helbred fortsætter paven sin rejseaktivitet. Fotoet er fra hans besøg i Tyskland i juni. I begyndelsen af september besøgte han Ungarn; sidst i september går rejsen til Frankrig. Foto KNA.

ne forlydender, og at paven ryster på venstre hånd, har man anset for at være en følge efter attentatet.

Jornalist ved Vatikanet *Bruno Bartoloni* har i »Corriere della Sera« på ny påpeget, at pavens manglende mimik ikke udelukkende kan begrundes med pavens træthed, men i lige så høj grad kan være et symptom på Parkinson.

Til trods for sine alders- og sygdomstegn tvivler ingen i Vatikanet på pavens enorme udholdenhed. Vatikanet har bekræftet pavens planer om at rejse til Ungarn og Frankrig i september. Den aldrende pavelige livlæge *Renato Buzzonette*, som ingen journalist har kunnet få til at sige noget uofficielt om pavens helbredstilstand, er rejst på ferie. Vatikanets talsmand Navarro-Valls, der roste pavens kondition efter dennes ferie i

bjergene i juli, er netop vendt tilbage efter ferie og erklærede efter et besøg i Castel Gandolfo, at den følgende generalaudiens ville finde sted i Vatikanet, og at paven havde det godt og var i godt humør. Paven fulgte i Castel Gandolfo et seminar om det slaviske folks problemer, myter og traditioner i forbindelse med spørgsmålet om et forenet Europa.

Da paven havde fået øje på sin pressetalsmand havde han spurgt: »Hvad laver De her? Er De også interesseret i dette emne?«

Seminaret ledes ifølge Navarro-Valls af en af pavens skolekammerater fra Kraków, *Teresa Dąbek-Wirgowa*, der i mange år har doceret filosofi ved universitetet i Kraków. Mellem forelæserne kan paven således opfriske gamle ungdomsminder.

Max Thurian død

Brødræfællesskabet i Taizé har mistet en kapacitet

Taizé (KNA) - Det verdenskendte brødræfællesskab i Taizé har mistet en af sine største kapaciteter. Den 15. august, dagen før sin 75 års fødselsdag, døde *Max Thurian* i sin hjemby Genève. Thurian, en af de første - ja, den første, der slog følge med *Roger Schutz*, gik for at være den mest betydningsfulde teolog i det økumeniske fællesskab, hvis centrale, gejstlige skikkelse er den nu 81-årige Schutz. Det teologiske fundament til det økumeniske arbejde i Taizé er støbt af Max Thurian, der gang på gang understregede alt det, de forskellige konfessioner har til fælles.

Thurian og Schutz, der begge kom fra det vestlige Schweiz og begge var reformerte teologer, arbejdede sammen på at bygge fællesskabet op i den lille burgundiske by. Stedet blev grundlagt i 1944, og fem år senere aflagde de syv første mænd, deriblandt Thurian, deres ordensløfter. Alle kom de fra kirker, der er udgået af reformationen. De viede deres liv til konfessionernes forsoning, til forståelsen i Europa og til en enkel levevis; de lovede fattigdom, kyskhed og lydighed. Fællesskabet, der snart blev kendt verden over, førte til nye fællesskaber i flere lande. I 1969 blev de første katolske

brødre optaget. Forinden havde Schutz og Thurian deltaget som gæster i Det andet Vatikanekoncil. Thurian var i mange år engageret i Kirkernes Verdensråds arbejde og var med til at udforme Limaliturgien, der fik stor, økumenisk betydning, og efter konciliet blev han fra tid til anden sendt til Vatikanet som repræsentant for brødræfællesskabet.

Konverterede i hemmelighed

Dengang var Thurian endnu protestant lige som de fleste af brødræne; men han døde som katolsk præst. I 1987 konverterede den 67-årige til den katolske kirke og blev viet til præst i Napoli. »Jeg er nået til den overbevisning, at fædrenes kirke er den sande, og at denne endnu i dag består i den katolske kirke«, lød hans begrundelse for at konvertere. At det først blev kendt året efter, skyldes nok ikke i første række tilbageholdenhed med personlige oplysninger, forklaringen var snarere den betydning, det ville få - og de vanskeligheder, det også ville medføre for fællesskabet.

Pave Johannes Paul II kaldte i 1992 Thurian, som han allerede havde mødt nogle gange, til at være med i den internationale kommission af

Teologen Max Thurian deltog som observatør i Det andet Vatikanekoncil.

teologer. Og Thurian gjorde ingen hemmelighed af, hvor højt han værdsatte kirkens overhoved: Han roste rundskrivelsen »Ut unum sint« - »At alle må være ét« - da den udkom i 1995 og betegnede Johannes Paul II som »økumenens pave« og »tjenernes tjener«, der tjener den synlige enhed mellem alle kristne. Thurian har skrevet en lang række teologiske værker om Guds moder, om skriftemålet, om eukaristien og om ægte-skab og cølibat. En del af hans produktion foreligger i dansk oversættelse.

Max Thurian blev bisat i Taizé.

Paven besøger Frankrig

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II besøger Frankrig i dagene 19. - 22. september. I Tours deltager paven i højtideligholdelsen af 1600-året for den hellige Martins død, og i Reims skal han være med til at fejre 1500-året for merovingerkongen Chlodovigs døb. Det fremgår af det officielle program for rejsen, som Vatikanet har offentliggjort.

Den 19. september flyver paven fra Rom til Tours. Derfra begiver han sig til Saint-Laurent-sur-Sevre, hvor missionsøren og ordensgrundlæggeren *Louis Marie Grignon de Montfort* er begravet. Mariavalfartsstedet Sainte-Anne-d'Auray er målet for en pilgrimsfærd fra Tours, der er programsat til dagen efter. Den tredje dag rettes pavens opmærksomhed mod selve byen Tours; den fjerde og sid-

ste tilbringer han i Reims, hvor han blandt andet skal mødes med den franske bispekonference.

Det er femte gang, pave Jo-

hannes Paul II besøger Frankrig. Rejsen finder sted kort efter hjemkomsten fra besøget i Ungarn, som blev udsat fra forsommeren til september.

Fire foredragsaftener
i Skt. Ansgars menighedssal,
Bredgade 64 A, Kbhv. K.

Vi tyder tidens tegn
om emner, katolikker bør tage stilling til.

Tirsdag d. 17.9. kl. 19.30-21.30:
Ny-evangelisation og New Age.

Tirsdag d. 24.9. kl. 19.30 - 21.30:
Verdensmission og fremmede i Danmarks kirker.

Torsdag d. 4.10. kl. 19.30 - 21.30:
Ordensfolk og Opus Dei.

Torsdag d. 10.10. kl. 19.30 - 21.30.
Bibelkritik og fundamentalisme v. Erling Tiedemann.

Foredragsholdere bliver foruden Erling Tiedemann
bl.a. Inge Norling og en præst fra Stockholm.

Guds kærlighed på 100 måder

Retræte for damer på Dalum Kloster

Fra den 19. - 23. august var jeg på retræte for damer på Dalum Kloster.

Retrætens tema var: »Hvem siger Gud, at jeg er?« og det var pater Paul Marx OMI, der sørgede for den åndelige føde. De kære Hedvigsøstre havde på trods af ombygningsrod formået at give plads til 26 deltagere og sørgede for os på bedste måde, hvad angik det materielle. Ialt gav Paul Marx 7 indlæg, og desuden var der laudes, vesper, komplet, messe og tilbedelse på programmet.

Ud over de kateketiske indlæg var der afsat tid til skriftsmål og personlige samtaler. Bortset fra første og sidste måltid foregik retræten i stilhed. I det følgende vil jeg fortælle om, hvad jeg har fået med hjem.

»Hvem siger Gud, at jeg er?« Svaret ligger i karakteren af Guds kærlighed. Personlig er jeg tilbøjelig til at forkusere for meget på, hvad jeg skal gøre for Gud og spekulere på, om jeg er god nok til at få hans kærlighed. Jeg lægger planer og glemmer at spørge

Gud, hvad han ønsker af mig.

Paul Marx begyndte med at fortælle om tre personer fra Bibelen: David, Abraham og Maria. David planlagde at bygge et tempel til Pagtens Ark, men glemte at finde ud af, om det var det, Gud ønskede af ham. Gud bryder ind og fortæller David, hvad han vil gøre for David. Gud velsigner David og lover ham, at en evig Konge vil udgå fra hans slægt. Abraham glemmer Gud i sin rædsel for, hvad der vil ske ham i Egypten, og også ham lover Gud store velsignelser. Derimod viser Maria os, hvad Gud ønsker af os. Hun er åben og modtagelig over for ham og giver i sin lovsang genklang på hans løfte med taknemmelighed og glæde.

Det bare at tage imod virker måske i første omgang for passivt; men det blev klart for mig, at jeg ved at tage imod Guds kærlighed, på samme måde som Maria - af mig selv vil handle ud fra den kærlighed, som han giver mig. Pointen i dette er, at jeg på denne måde bedre kan arbejde med

på at skabe de omgivelser, som Gud ønsker for os.

Stilheden på retræten var med til at gøre det muligt at lytte og være opmærksom over for Gud og hinanden. En anden pragtfuld tanke, som gik igennem alle oplæg, var, at Gud ved at skabe mig i sit billede har givet mig noget af sig selv. Jeg er underfuldt skabt. Et bibelord, som gjorde et stort indtryk på mig, var et om ikke at lade rædden snak gå ud af sin mund.

Det, jeg fik ud af retræten er, at Gud elsker mig med mine synder og gør alt for at vise mig kærlighed. Og mærkeligst og ufatteligt: han ønsker at være sammen med mig i al evighed. Hvis jeg tager imod alt dette og tager imod alle mennesker og begivenheder, der møder mig i hverdagen, i hans Ånd, vil jeg vokse og udvikle mig. Min lykke ligger i at leve i overensstemmelse med hans planer og ikke mine egne. Det er vel det, Jesus mener, når han siger: »Mit kors er let at bære, for jeg er ydmyg...«

Eva Weis Bentzon

Første nord-europæiske møde for gudviede kvinder i Danmark

Den 16., 17. og 18. august 1996 mødtes de Konsekrerede kvinder fra Tyskland og Danmark for første gang.

Konsekrerede kvinder er en stand som har eksisteret i kirken i mange år, helt tilbage til år 200 e.kr., og før klosterordenene kom frem. Det var kvinder som var kaldet til at tjene kirken gennem bøn og tjeneste.

Vielsen til standen sker af den stedlige biskop, og i Danmark er p. Paul Marx OMI moderator og ansvarlig for denne gruppe kvinder. Vi lever i verden og har vores eget arbejde, er økonomisk uafhængige af kirken, men først og fremmest er vi kaldet til bøn for kirken og tjeneste i denne.

Gruppen mødtes fredag med pastor Dietrich Timmermann i Skt. Ansgars Kirke i

København, hvor vi deltog i vesper og messe med efterfølgende tilbedelse af sakramentet. Biskop Hubertus Brandenburg, Sverige og biskop Hans L. Martensens sendte en hilsen til mødet. Det betød meget for os, at kirken i Skandinavien tog positivt imod os.

Lørdag mødtes vi i Jesuiterne kapel til Laudes og meditation og udveksling af erfaringer. Om eftermiddagen mødtes vi med p. Paul Marx i præstegårdshaven i Herlev, hvor han gav os et godt oplæg. Herefter deltog vi i den danske messe efterfulgt af vesper og tilbedelse.

Om søndagen besøgte vi den russisk-orthodokse kirke i Bredgade, hvor vi oplevede noget af deres gudstjeneste, inden vi deltog i højmesseren i Skt. Ansgars Kirke. Fra kl. 15 til 16 var der tilbedelse og bøn

for kirken i Danmark. Dagen sluttede hos benediktinerinderne på Åsebakken, hvor der var samtale og rundvisning ved sr. Margarita. Efter at have bedt vesper sammen med søstrene gik turen tilbage til København ad den smukke Strandvej.

De tyske deltagere gav udtryk for, at de havde fået et godt indtryk af den katolske kirke i Danmark, og for undertegnede som ung konsekreret, var det dejligt at møde kvinder, som har levet dette i mere end tyve år. En af deltagere skulle mødes med en gruppe unge kvinder i Syd-tyskland, som har valgt denne vej, og hun ville berette om vores kirke her i det nordlige Europa.

Den 19. 20. og 21. september 1997 er der et møde i Erfurt for alle konsekrerede i Tyskland, hvortil vi også er indbudt.

Kvinder som er interesserede i denne livsform bedes kontakte p. Paul Marx OMI, som er den ansvarlige for kaldet i Danmark.

Marianne Groesmeyer, OCV

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås

On. d. 11. - to. d. 12.9.:
Undervisningsministeriet.

Fr. d. 13. - lø. 14.9.:
Danmarks Bløderforening.

Fr. d. 13. - sø. d. 15.9.:
DUK

Lø. d. 14. - sø. d. 15.9.:
Rådmandsgade Inst.

Sø. d. 15. - on. d. 18.9.:
Nordiske Journalister.

Ma. d. 16. - on. d. 18.9.:
Latinlærerforeningen.

On. d. 18. - lø. d. 21.9.:
Engelsklærerforeningen.

On. d. 18. - fr. d. 20.9.:
Den Sociale Højskole.

Fr. d. 20. - lø. d. 21.9.:
Tivoli.

Lø. d. 21. - sø. d. 22.9.:
Folkeligt Oplysningsforbund.

Sø. d. 22. - ma. d. 23.9.:
Folkekirkens Nødhjælp.

Ma. d. 23. - ti. d. 24.9.:
Statens Museum for Kunst.

Ti. d. 24. - on. d. 25.9.:
Slagteriskolen.

On. d. 25.9.:
Levnedsmiddelstyrelsen.

On. d. 25. - to. d. 26.9.:
Berlingske Tidende.

To. d. 26. - fr. d. 27.9.:
Inst. for social udvikling.

Fr. d. 27. - lø. d. 28.9.:
LOF.

Fr. d. 27. - lø. d. 28.9.:
Værløse kommune.

Lø. d. 28. - sø. d. 29.9.:
Kalkmaleritur, se annonce.

Sø. d. 29.9.:
Magleåstræf, se annonce.

Ma. d. 30. - fr. d. 4.10.:
Landsforen. af forsorgsledere.

Ma. d. 30. - ti. d. 1.10.:
Danmarks Radio.

Pastor Palle Burla

fejrer sit
50 års præstetjubilæum
ved en messe

lørdag den 14. september 1996 kl. 17
i Skt. Ansgars kirke, København.
Efter messen er der reception.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund
Lokalafd. for Syd- og Sønderjylland
indbyder til

KATOLSK TRÆF
lørdag den 28. september
i Rosenkranshuset, Mariegade 8,
6100 Haderslev

Kl. 10.00: Musikunderholdning for børnene. Drama og diskussionsklub for de unge. Debatkreds for voksne om emnet »Hvordan lever vi med vor tro i en moderne verden?«

Kl. 12.00: Frokost (medbragt mad). Kaffe og drikkevarer kan købes på stedet. Hyggeligt samvær.

Kl. 13.30: Messe ved pastor Kerkhofs.

Kl. 14.30: Kaffe, te og hyggeligt samvær. Boller kan købes på stedet.

Tilmelding inden 20. september til:
Kirsten With Elsberg, tlf. 74 57 53 35
eller Per Jespersen, tlf. 74 71 64 84.

Kan der komme noget godt fra Nazaret?

Gudsbilleder og livsstil

Oplæg til debat og samtale ved
Sr. Johanne Marie, Jesu små Søstre

Onsdag den 2. oktober 1996
kl. 19.30

I Jesu Hjerter kirkes menighedssal,
Stenosgade 4 B.

ACADEMICUM CATHOLICUM

indbyder til foredrag om

kirkefaderen Augustin

ved dr.phil et theol. Bert Dalsgaard Larsen

tirsdag den 26. september kl. 20

i Englesalen, Niels Steensens
Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Dalsgaard Larsen har for nylig afsluttet den første fuldstændige danske oversættelse af Augustins hovedværk De civitate Dei (Om Guds stad).

Alle er velkomne.

DUK-kalender

DIALOG RETRÆTE den 13.09. - 15.09.96
på Lille Magleås. Alder 18 - 30 år.
Max 20 deltagere. Pris kr. 160,00.
Fællesrejse fra Jylland/Fyn kr. 175,00,
fra Sjælland kr. 100,00.

EN BRUGBAR BIBEL den 19.09.96 kl. 19 -
21 og efterfølgende 3 torsdage i Århus.
Den 22.10.96 kl. 19.30 - 21.30 og efter-
følgende 3 torsdage i København.
Alder 13 - 30 år. Pris kr. 60,00.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 21.09 -
22.09.96 for alle lokalforeningsledere.
Pris kr. 50,00, 2 ledere fra hver lokalforening
får refunderet rejseudgifterne.

SKOLEWEEKEND den 20.09.96 - 22.09.96
på Øm for alle katolske elever i 6. klasse. En
weekend med film, leg, samvær, og en
spændende messe. Pris kr. 160,00 samt kr.
175,00 for fællesrejse.

UNGDOMSMESSE den 29.09.96 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke i København, derefter
Café Ludvig.

LAYOUT KURSUS den 04.10 - 06.10.96 på
Sekretariatet. Alder 16 - 30 år. Pris kr.
100,00.

Tilmelding og betaling senest 13.09.96.

MINISTRANTWEEKEND den 04.10 -
06.10.96 på Øm for ministranter i alle aldre.
Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse
(dog kr. 225,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 13.09.96.

EFTERÅRSLEJR den 12.10. - 18.10.96 PÅ
Øm for de 7 - 13 årige. Pris kr. 500,00 samt
kr. 150,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling
senest den 20.09.96.

STILLE RETRÆTE den 18.10. - 20.10.96 i
Skovhuset for de 18 - 30 årige. Max. 12 del-
tagere. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for
fællesrejse. Tilmelding og betaling senest
den 27.09.96.

KUK LEDER RUNDE den 22.10.96 kl. 19.30
for alle, der planlægger KUK-programmer.
Tilmelding til Sekretariatet senest den
21.10.96.

UNGDOMSMESSE den 27.10.96 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café
Ludvig.

LEDERTRÆNING den 01.11. - 03.11.96 på
Øm for de 18-årige og opetter. Pris kr.
160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog
kr. 225,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 11.10.96.

INTERSPISNING den 09.11.96 kl. 17.00 i
Skt. Pauls menighed i Taastrup for alle nation-
ale grupper og interesserede. Alder: ca. 13
år og opetter.

Kalenderen fortsætter i næste spalte, hvor
også tilmeldingsslip kan benyttes.

Møde i Ælnoth

Der afholdes møde i Ælnoth lørdag den 21. 9. kl. 12.00 i
Bredgade 67 A. Alle er velkomne.

DUK-kalender

fortsat

Spisebletter kan købes på stedet á kr. 10,00.

Tilmelding til Sekretariatet senest den 01.11.96.

ÅRSMØDE den 22.11. - 24.11.96 på Øm for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder 16 år og opæfter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 04.10.96.

UNGDOMSMESSE den 24.11.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 13.12.96 kl. 15.00 - 17.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12. - 01.01.1997 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:

0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7 - 13 år kr. 490,00
voksne kr. 550,00

samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 for dem over 30 år).

Tilmelding og betaling senest den 6.12.96.

NBI HUSK AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekender og kr. 300,00 for lejrel. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger

Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidler kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 00 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Pilgrimsrejser

PILGRIMSREJSE

til tre norditalienske
Maria-åbenbaringssteder

*San Damiano
Montichiari-Fontanelle
Schio-San Martino*

Afrejse fra København d. 30. september og hjemkomst d. 9. oktober.

Nærmere oplysninger og tilmelding:
Maria Truelsen, Kløverbladsgade 10,
2500 Valby. Tlf. 36 45 12 60 eller Ag-
nethe Blumensaat, tlf. 86 44 80 78.

Pilgrimsbustur til Polens største Helligdom

7. til 16. oktober 1996

- Lichen
- Czestochowa,
Den sorte madonna
- Krakow
Lagjawnik, Sr. Faustina
- Auschwitz
- Warszawa
Popieluszko
- Niepokalanow

Pilgrimspræst: Martin Bergsøe
Pris kr. 3.500,- inkl. halvpension i Polen.
Arrangør: Gosia Gatzwiller & Erik Hein
Holger Danske Bustrafik A/S
tlf. 70 11 12 00

Salg og service

Kingosgade 15
1818 Frederiksberg
tlf. 33 25 22 70

ANGEL
TOURS & TRAVEL

BILLIGE FLYBILLETTER til hele verden. Ring og få et GODT TILBUD.
Man. - Fre. kl. 10-17. Lørdag lukket.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33-13 07 07.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og Juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedssoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD
ADVOKATER UDEN ØMSVØB

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

† BEGRAVELSER OG BISÆTTELSESR †

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

**DØGNET
RUNDT**

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eftf.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

Malermester
VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7120 Vejle Ø.
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skf. Olsøgade 10 · Roskilde · 46 35 10 35

det er altid sikkert med en registreret revisor

Sådan ser forsiden ud på Det Nye Testamente, som uddeles gratis i Storkøbenhavn.

Det Nye Testamente

Fortsat fra forsiden

kristendom og Det Nye Testaments indflydelse på kirke, kunst, litteratur, musik, samfund og dagligdag samt meget mere, kan her læse hvilke aktiviteter, der tilbydes i lokalområdet.

Også for fremmedsprogede

Fremmedsprogede husstande får mulighed for på et medfølgende kort at bestille et ek-

semplar af Det Nye Testamente på de mest talte fremmedsprog i Danmark direkte hos Det Danske Bibelselskab, - ligesom der vil blive arrangeret særlige aktiviteter på forskellige sprog.

Forsiden, som vil præge de mange plakstandere i Kulturbyen, er specielt designet til København af kunstneren *Esben Hanefelt-Kristensen*.

ks

130 lande vil beskytte....

Fortsat fra forsiden

Normer må tages op til revision

Handlingsplanen kræver også, at både drenge og piger skal have bedre skolegang, og at familier og børn skal have bedre livsvilkår, for at børnene ikke skal blive ofre for sexuel udnyttelse. Misbrug af børn skal bandlyses verden over, hedder det. Derfor må normer og traditioner, der især giver piger vanskelige kår, tages op til revision. Stockholm-dokumentet opfordrer også både medier og turistindustri til at gøre deres indflydelse gældende i kampen mod kommerciel-sexuel udnyttelse af børn.

I handlingsplanen lægges der særlig vægt på, at ofrene

hjælpes tilbage til samfundet. Det understreges, at de har brug for både medicinsk, social og psykologisk hjælp. Der lægges også vægt på, at børnene ikke skal straffes, og at deres traumatiske oplevelser ikke skal forstærkes ved, at man for eksempel udsætter dem for retssager. Endelig blev det besluttet, at børn med kønssygdomme eller AIDS har krav på en særlig indsats. Det drejer sig skønsmæssigt om op imod halvdelen.

Ifølge Terre des hommes og FN er det omkring en million piger og drenge under 18 år, der hvert år ryger ud i prostitution. På verdensplan bliver to millioner udnyttet kommercielt.

Særsynode for Amerika skal beskæftige sig med tro, økumene og solidaritet

Vatikanet (KNA) - Særsynoden for Amerika, som pave *Johannes Paul II* har sammenkaldt, skal frem for alt beskæftige sig med troens fornyelse, økumene og social solidaritet, forlyder det fra beredelsessekretariatet. I de arbejdsrapporter, som sekretariatet har udsendt, advares imod manglende tro under nye former som verdslighed, religiøs ligegyldighed, falske ideologier og politisk messianisme, der breder sig over det amerikanske kontinent.

»Møde med den levende Jesus Kristus: vejen til omvendelse, fællesskab og solidaritet i Amerika«. Sådan ly-

der temaet for synoden, der kommer til at bestå af nord-, mellem- og sydamerikanske kirkeledere. I arbejdsrapporterne og et vedlagt spørgeskema anmodes biskopper, præster og lægfolk om forslag til og meningstilkendegivelser om det forestående møde. Tid og sted for synoden er endnu ikke fastlagt.

Arbejdsrapporterne indeholder en opfordring til omvendelse i kirke og samfund. Nyevangeliseringen indebærer, at der gøres en indsats for hele mennesket - herunder at hans eller hendes sociale situation bedres, hedder det.

Blandt områder, hvor der

skal sættes ind, nævnes fred og bevarelse af livet, etniske mindretal, bevarelse af naturen og hjælp til marginalgrupper, gadebørn og ensomme, stofmisbrugere og AIDS-syge. Dokumentet peger også på nye former for fattigdom og slaveri, korruption og stadig mere vold blandt unge.

Der lægges vægt på de socio-økonomiske forklaringer, som ligger bag mange af disse problemer; men man må være meget opmærksom på både grænser og sammenhæng mellem evangelisering og fremme af retfærdighed, hedder det under henvisning til »betrækningssteologi«.

Spørgsmål som udlandsgæld, ulighed i udvikling og fordeling af goderne og »manglende solidaritet« mellem nord og syd tillægges stor betydning. Endvidere betyder videnskabelige fremskridt på bio-etikkens område - for eksempel i forbindelse med gen-manipulation - nye opgaver for kirken, fremgår det af papirerne. Sammenblanding af den kristne tro og fremmede elementer betegnes som farligt; det kan føre til, at de troende mister orienteringen og slutter sig til sekter, lige som det kan fremme væksten af parareligiøse bevægelser, hedder det i dokumentet.

Vatikanet forbyder officielle Maria-valfarter til Medjugorje

Langres (KNA) - Vatikanet er imod, at sogne og bispedømmer organiserer valfarter til Medjugorje i det tidligere Jugoslavien. Troslærekongregationen udtaler, at »officielle valfarter« til stedet, hvor jomfru Maria siges at vise sig, strider imod en erklæring fra biskopperne i området. Det svar fik biskop *Leon Taverdet* af Langres, Frankrig, da han spurgte Troslærekongregationen, om det var tilladt fra kirkelig side at organisere valfar-

ter til den lille by i Bosnien-Hercegovina.

Biskopperne i det tidligere Jugoslavien udsendte i april 1991 en erklæring, hvori de understregede, at man på baggrund af de hidtil gennemførte undersøgelser ikke med sikkerhed kunne sige, at Guds moder virkelig viste sig i Medjugorje.

Det hele begyndte i 1981. Nogle børn fortalte, at de havde set jomfru Maria, og at hun havde bragt dem nogle bud-

skaber. Inden længe blev Medjugorje kendt verden over som valfartssted, og krigen på Balkan, der ikke gik ud over den lille, hercegovinske by, mindskede ikke interessen for Medjugorje.

Folk strømmer stadig til Medjugorje

Stadig større strømme af mennesker valfarter til Medjugorje i Bosnien-Hercegovina. Derfor minder Vatikanet den stedlige biskop om sit ansvar for sjælesorgen og for pilgrimene. Det gælder om at fremme en »sund Mariadyrkelse i overensstemmelse med kirkens lære«, forklarer Vatikanets pressetalsmand, *Joaquin Navarro-Valls*.

De hidtil gennemførte undersøgelser har ikke bekræftet, at der er tale om åbenba-

ringer eller overnaturlige tilsynkomster i Medjugorje, tilføjer han.

Både den lokale og de andre biskopper må ofre de mange troende, der valfarter til Medjugorje, den opmærksomhed, der tilkommer dem, siger Navarro-Valls. Han henviser til en erklæring, som biskopperne i det tidligere Jugoslavien udsendte i 1991, og peger på bønnens betydning og betydningen af, at man tænker sig særlig grundigt om, når det gælder »enhver form for angiveligt overnaturlige åbenbaringer«, indtil man har nået vejs ende med undersøgelserne.

Navarro-Valls kom ikke ind på det kirkelige forbud imod officielle Medjugorjevalfarter i bispedømme- eller sogneregi.

I Australien giver den katolske kirke nu den oprindelige befolkning en undskyldning. Så sent som i 1960'erne mente kirken, at den gamle kultur stod i vejen for landets kristianisering; kirken var derved med til at krænke menneskerettighederne.

Mongoliet har fået sin første katolske kirke Pengene er kommet fra Taiwan

Ulan Bator (KNA) I Mongoliet er den første katolske kirke nu åbnet. Den befinder sig i hovedstaden Ulan Bator og blev indviet af den apostoliske nuntius, ærkebiskop *Giovanni Bulatis*, ved en festlig gudstjeneste. Byggeriet har kostet, hvad der svarer til godt 6 millioner kroner; størstedelen af pengene er kommet fra Taiwan.

Tre missionærer

De diplomatiske forbindelser mellem Den hellige Stol og Den mongolske Folkerepub-

lik blev oprettet i april 1992. Kort efter blev tre katolske missionærer sendt afsted for at arbejde i Mongoliet. Pave *Johannes Paul II* udnævnte en af dem, den filippinske pater *Venceslao Padilla*, til leder af missionen i Urgan/Ulan Bator. Kirken har ikke tidligere været at finde i det kæmpe-mæssige land mellem Sibirien og Kina. Kommunismen faldt sammen i 1991, og før den kom til magten, var befolkningen næsten udelukkende buddhistisk.

Næste nummer
udsendes
den 25. september

Katolsk
orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafin
og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Udgiver: Ansgarstiftelsen
Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 16.500.

Paven i Ungarn, side 2

Medierne - det er os selv, side 5

Kommende bispesynoder, side 6

Orientering fra sognene, side 8 -11

En menneskeværdig død, side 13

katolsk orientering

Pastoralrådet uden fungerende moderator

Frikøbsordning for Erik Schou kunne ikke realiseres

Skolelærer Erik Schou, Hjørring, er i dag ikke-fungerende moderator for pastoralrådet. På pastoralrådets møde i juni betingede han sig en frikøbsordning svarende til to arbejdsdage om ugen. Skønsmæssigt ville det koste bispedømmet 120.000 kr. årligt.

Biskop Czesław Kozon har forhørt sig i Biskoppeligt Råd og Økonomisk Råd. Begge råd »har ikke kunnet gå ind for en frikøbsordning, som foreslået af Erik Schou«, siges det i en meddelelse til pastoralrådets medlemmer, som er udsendt mandag den 23. september til pastoralrådet.

Rådene foreslog, at mødedatoer tilrettelægges for resten af skolerådet 1996/97; der

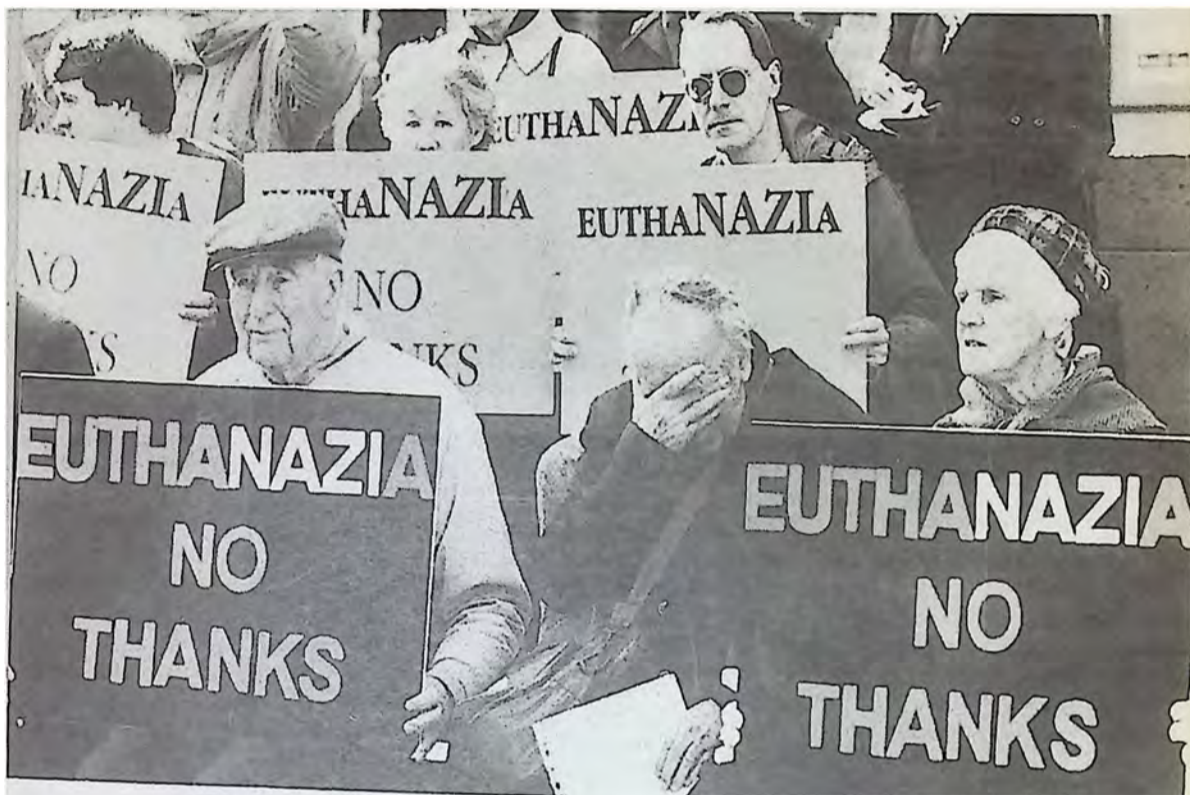
betales for eventuel vikar, hvis Schou må tage fri fra skolen for at deltage i forretningsudvalget møder.

»På baggrund af rådernes holdning kunne biskoppen ikke tilbyde Erik Schou den af ham ønskede forudsætning. Den af rådene foreslåede ordning kunne Erik Schou ikke acceptere. Heraf følger, at Erik Schou pr. d.d. ophører med at fungere som moderator i Pastoralrådets forretningsudvalg.« Sådan udtrykkes det i brevet til pastoralrådets medlemmer, som er dateret den 17. september. Vice-moderator Poul Wiisbye indtræder som leder af det daglige pastoralrådsarbejde.

Erik Schou vil dog fungere som moderator på det kommende pastoralrådsmøde i november - dvs. indtil nyvalg af moderator har fundet sted.

»Jeg kan i dag gå med til et frikøb én dag om ugen«, siger Erik Schou. Dvs. at frikøbsbeløbet er 60.000 kr. Rådet mødes 9. og 10. november.

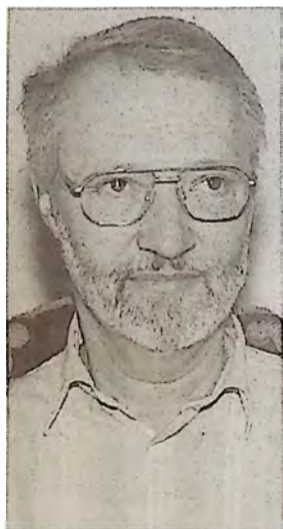
kk

»Eutanasi - nej tak!« Foran højesteret i den australske by Darwin demonstrerer unge, gamle, læger, kirkeledere og aboriginals, Australiens oprindelige befolkning, imod den nyligt vedtagne lov, der giver grønt lys for aktiv dødshjælp. Skrivemåden mere end antyder, at demonstranterne sammenligner den nylig vedtagne lov, der tillader medlidenhedsdrab, med nationalsocialismens legalisering af drab på mennesker, hvis liv blev betegnet som »uværdigt«. På side 13 i dette nummer anmelder Eva Nordentoft to bøger med titlen dødshjælp. Foto KNA

Bispesynoder skal vise vej

Kirken ser sig godt for, inden den går ind i det tredje årtusind

Formand for Caritas Danmark

Tidligere formand for pastoralrådet, Jan Lange er af biskop Czesław Kozon udnævnt til formand Caritas Danmarks nye bestyrelse. Biskoppen har samtidig pr. 31. juli i år under tegnet et nyt sæt vedtægter for Caritas. Se side 3.

Vatikanet (KNA) - Med fire synoder for fire kontinenter vil kirken afstikke kursen for det tredje årtusind endnu inden det er begyndt. Synodesekretariatet, der ledes af den belgiske kardinal Jan Schotte, er for tiden en af kuriens travleste instanser. Foruden de planlagte bispesynoder for Amerika, Asien, Australien og Europa står en del efterbehandling af tidligere synoder på programmet, eksempelvis Libanonsynoden fra 1995. Ud over synoderne for de fire forskellige verdensdele skal også den tiende ordinære synode træde sammen inden det hellige år 2000.

En bispesynode skal tjene kollegialiteten mellem paven og verdensbiskopperne. Den blev til efter ønske fra Det andet Vatikanconcil (1962-65) og fik den 15. september 1965 status af fast institution inden for den katolske kirke. Synoden sammenkaldes af paven, koordineres og forberedes af et råd af biskopper og af et særligt synodesekretariat i Rom og skal videreføre kon-

cilets sande ånd. Den er rådgivende for kirken, men har ikke et koncils besluttende kompetence. Hvad en synode måtte komme frem til, forelægges paven, som går det igennem og for det meste offentliggør det i form af en apostolisk skrivelse til verdenskirken.

Få biskopper deltager i en synode

I modsætning til et koncil, hvor hele verdensbiskopperne er samlet, deltager kun en brøkdel i en synode - typisk 200 ud af de godt 3.000 biskopper, der findes. Til de ordinære synoder, som har været holdt med tre års mellemrum siden 1967, og som behandler kirkens vigtige anliggender, er der som regel deltagere fra bispekonferencerne i hele verden. Til en særsynode som den for Nederlandene i 1980, den for Ukraine i 1991 og senest synoden for Libanon kaldes størstedelen af deltagere fra den del af verden, som det drejer sig om, selv om ver-

densebiskopperne altid er repræsenteret. Derudover er der altid deltagere, som paven har udnævnt, der er ledende repræsentanter for den romerske kurie, og der er eksperter til stede for at hjælpe og vejlede forsamlingen.

Ud over de ordinære synoder og særsynoderne er der ekstraordinære bispesynoder. En sådan har indtil nu været indkaldt to gange. Den ene gang var i 1985, hvor man markerede, at der var gået 20 år siden koncilets afslutning.

Marianne Powell bliver menighedskonsulent i Nordjyllands sogne

Den 1. oktober tiltræder Marianne Powell en stilling som menighedskonsulent i Nordjylland med særligt henblik på katekesen. Det bliver de tre sogne: Ålborg, Randers og Viborg, der tilsammen tæller syv menigheder, som får glæde af konsulenten. Hun skal bl.a. være behjælpelig med at oprette katekeseprogrammer, finde eller tilrettelægge materialer og koordinere programmer, hvor der er brug for det. Læs side 3.

Paven fordømmer ny polsk abortlov

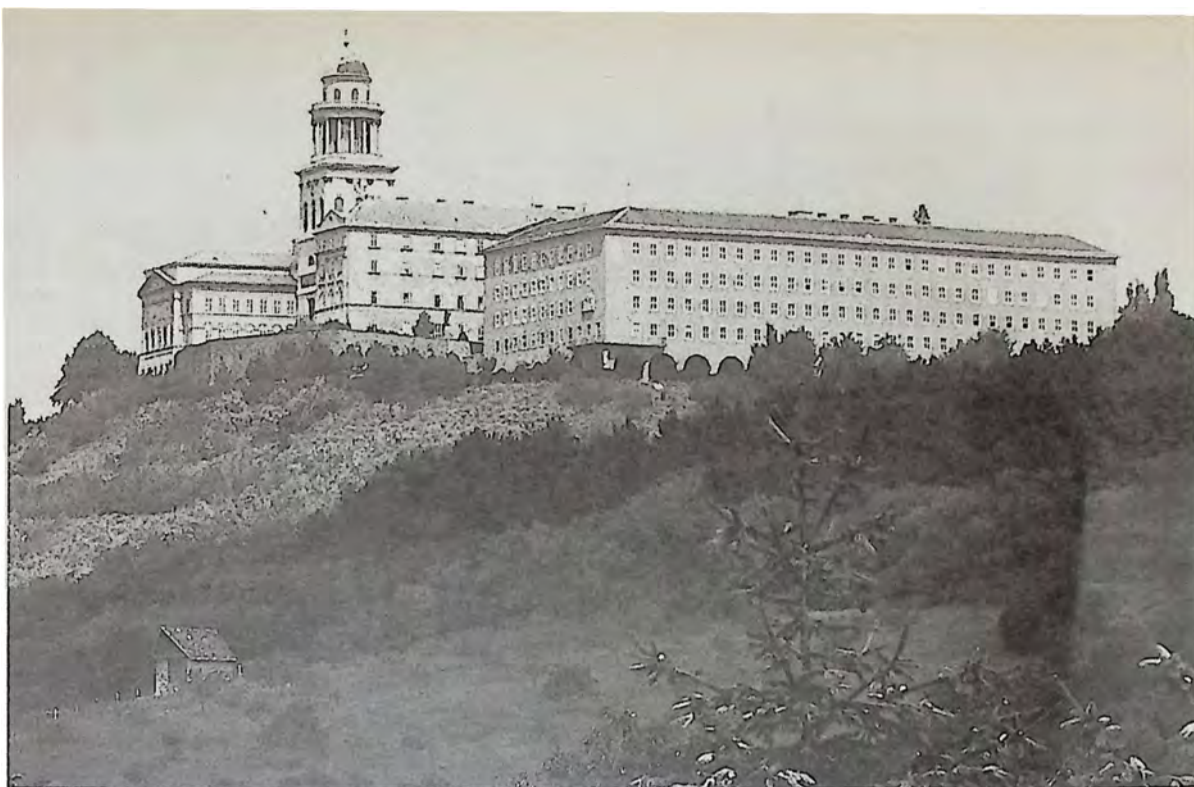
Castelgandolfo (KNA) - Pave Johannes Paul II fordømmer skarpt liberaliseringen af abortlovgivningen i Polen og ytrer ønske om, at hans landsmænds samvittighed må vågne op på ny. Der findes ingen legalitet i en stat, der tillader mord på uskyldige, sagde paven til en gruppe polske pilgrimme, der besøgte sommerresidensen Castelgandolfo.

En nation uden fremtid!

En nation, som slår sine egne børn ihjel, er en nation uden fremtid. Sådan lød det i et

budskab fra paven, som blev læst op for mere end 100.000 troende, der var på valfart til Czestochowa, umiddelbart efter parlamentets vedtagelse af den nye lov. Paven gav udtryk for, at det gjorde ham ondt. Menneskelivet må respekteres fra undfangelsen til den naturlige død, sagde han.

Ifølge loven, der blev vedtaget den 30. august, er det strafrit for en kvinde, der af materielle eller personlige grunde ser sig nødsaget til det, at få foretaget et abortindgreb i løbet af de første 12 uger af svangerskabet.

I Ungarn besøgte pave Johannes Paul II blandt andet benediktinerabbediet Pannonhalma og deltog i fejringen af 1000-året for dets grundlæggelse. Pannonhalma skulle have været rammen om et møde mellem paven og patriark Alexij II af Moskva, men denne havde meldt afbud. Pavens andet besøg i Ungarn skulle have fundet sted i foråret, men blev udsat til den 6. og 7. september; hans første besøg i landet fandt sted i efteråret 1991. Foto KNA

Krisen i Irak:

Vatikanet håber på en politisk løsning

Vatikanet (KNA) - Den hellige Stol håber på en international politisk løsning på den seneste krise i Golfen, meddeler kardinal Achille Silvestrini. Kirken er meget bekymret over konfliktens konsekvenser for den civile befolkning i Irak, udtaler Silvestrini, der er præfekt for Kongregationen for de orientalske Kirker, i et interview med Milano-avisen »Corriere della Sera«.

Aftale fra maj sat ud af kraft

Kardinalen konstaterer med beklagelse, at den aftale om eksport af olie til gengæld for import af fødevarer, som FN indgik med regeringen i Bagdad i maj, som følge af de seneste begivenheder er sat ud af kraft.

Aftalen var en lempelse af FN's handelsembargo imod Irak. Han gør opmærksom på, at den vanskelige situation i

sundhedsvæsenet såvel som på levnedsmiddelområdet ligner pave Johannes Paul II på sinde. Paven har gentagne gange omtalt det irakiske folks lidelser over for offentligheden.

Under Golfkrisen i 1990-91 var situationen en helt anden end i dag, påpeger Silvestrini. Dengang varede det fem måneder, fra Saddam Hussein besatte Kuwait til USA angreb Irak. I løbet af disse måneder udviste Vatikanet en hel del diplomatisk aktivitet i forsøg på at forhindre krigen - til trods for det faktum at den internationale ret var blevet krænket.

Også kirken i Irak forventer en politisk løsning på den aktuelle krise, oplyser Vatikanets tidligere udenrigsminister. Størstedelen af landets omkring 600.000 katolikker hører under Kongregationen for de orientalske Kirker.

De kristne i Ungarn er en minoritet

Budapest (KNA) - De kristne er en minoritet i det moderne Ungarn, meddeler bispekonferencen i landet. Ifølge statistiske oplysninger er der 15% af befolkningen, der betragter sig selv som »bevidste ateister«, understreger pater Laszlo Lukacs, der er pressetalsmand for den ungarske bispekonference, over for en delegation af katolske journalister fra seks mellem- og østeuropæiske lande.

De politiske omvæltninger med kommunismens sammenbrud har ikke ført nogen religiøs opblomstring med sig, fortsætter Lukacs; folk myldrer bestemt ikke ind i kirkene.

I landdistrikterne deltager 50-70% af skolebørnene i egentlig religionsundervisning, mens der så godt som ingen undervisning er i storbyerne og i de højere skoler. Ungarn er blevet »et missionsland, en minoritetskirke med alt, hvad deraf følger«, konstaterer pressetalsmanden og beklager sekternes eksplosionsagtige fremgang.

Officielt er der registreret 62 »trosløsskaber«. Sekternes fremmarch er foruroligende, og den omstændighed, at man kan grundlægge en kirke og lade den registrere, bare der er 100 medlemmer, fører til et rent kaos, udtaler Lukacs.

Udholdenhed og dialog

Pave Johannes Paul II minder de kristne kirker om, at de er med til at bygge Ungarn op igen efter kommunismens sammenbrud

Budapest (KNA) - Under sit besøg i Ungarn efterlyste pave Johannes Paul II en styrket dialog de kristne kirker imellem og opfordrede dem til at vise gensidig forståelse. Ved en gudstjeneste i anledning af benediktinerabbediet Pannonhalmas 1000 års jubilæum opmuntrede han benediktinerne til at fortsætte deres indsats i den økumeniske dialog og i fredens og forsoningens tjeneste.

Paven sammenlignede ordenens klostre med en kæde; denne kæde skulle forbinde de kristne i Øst- og Vesteuropa, nøjagtig som de var forbundne for 1000 år siden. På tærsklen til det tredje årtusind opfordrede han benediktinerne til en fornyet spirituel og pastoral indsats i troskab mod deres kald.

Samme morgen var paven ankommet til Budapest, havde haft en samtale af mere end en halv times varighed med den ungarske præsident Arpad Göncz og var fløjet videre til Pannonhalma. Den private samtale med præsidenten menes at have drejet sig om Ungarns vanskelige økonomi. Åbne spørgsmål om forholdet mellem kirke og stat skal også være blevet drøftet; det samme gælder, hvad der betegnes som »centraleuropæiske problemer«, som også vedrører den ungarske befolkning i nabolandene Rumænien og Slovakiet.

Paven, der ved ankomsten til Budapest virkede besværet

og udmattet, blev budt velkommen af præsident Göncz, ministerpræsident Gyula Horn og den ungarske primas, kardinal Laszlo Paskai. Også omkring 700 børn havde taget opstilling i lufthavnen for at tage imod ham.

Advarer imod skuffelse og resignation

I sin første tale efter ankomsten advarede paven imod skuffelse og resignation. Genopbygningen tager tid - men Ungarn må have tålmodighed og med den gamle, kristne tradition som fundament lade de materielle og åndelige sår vokse sammen, som det kommunistiske diktatur har forvoldt, sagde han og mindede om, at også de andre postkommunistiske lande måtte igennem en vanskelig fase.

Den eufori og optimisme, der herskede i tiden efter kommunismens sammenbrud, fortog sig hurtigt, og alle fik både sorger og bekymringer. Alligevel ville det være forkert, sagde paven, at overse eller undlade at glæde sig over det, man har opnået indtil nu. Efter de dramatiske ting, der er sket i dette århundrede, kan det ikke undre nogen, at det tager tid at begynde på ny og få udviklingen til at gå i den retning, man håber på, understregede Johannes Paul II.

De ulyksalige følger af et årelangt diktatur kan besejres både åndeligt og materielt - men kun hvis alle, især den

unge generation, er tålmodige og udholdende.

Kirkerne spiller en uundværlig rolle

Göncz understregede i sin velkomsttale til paven, at de kristne kirker og alt det, de står for, spiller en uundværlig rolle i løsningen af de mange sociale problemer og i etableringen af holdbare værdinormer. Lovgivningen i Ungarn sikrer samvittigheds- og religionsfrihed og frihed for kirker og ordenssamfund; enhver borger kan tjene sin hjemstavnsom medlem af det trossamfund, hvor han nu engang hører til, og bede på sit modersmål, sagde præsidenten.

Den ungarske stat gør meget for at sikre, at kirkerne på længere sigt kan udvikle sig frit og for at skabe de forudsætnings, som er nødvendige for dette. Fra statens side regner man med, at der under hensyntagen til landets vanskelige økonomi findes frem til konkrete svar på de spørgsmål, som endnu står åbne, sagde han og gav udtryk for det håb, at de fremtidige løsninger ville kunne accepteres af alle parter.

Beklager aflysning af møde med Alexij II

Ungarn er et af de steder, hvor øst- og vestkirker mødes, fortsatte Göncz. Han beklagede dybt, at paven ikke kom til at møde den russisk-ortodok-

se patriark Alexij II i Pannonhalma, sådan som det oprindeligt havde været meningen. Som rammen om dette møde ville det tusind år gamle kloster have været et symbol på enheden mellem kirkerne. Alligevel mente præsidenten ikke, at kirkernes diplomatiske bestræbelser havde været forgæves; de ville bestemt bære frugt, sagde han. Som et led i markeringen af år 2000 skulle alle kristne gøre, hvad de kan, for at lære hinanden bedre at kende, lød hans opfordring. Göncz lagde endvidere vægt på, at det gjaldt om at bekæmpe og besejre »overdreven og snæversynet nationalisme«.

Dagen efter deltog omkring 160.000 mennesker i pavemessen i byen Győr. Paven mødtes med repræsentanter for det politiske liv og for kirken i Ungarn, inden han om aftenen fløj hjem igen til Rom.

Rundt regnet to tredjedele af Ungarns ti millioner indbyggere er katolikker. Også efter kommunismens sammenbrud har forholdet mellem stat og kirke været vanskeligt. Et af stridspunkterne er religionsundervisning i skolerne; problematisk er det også at få kirkens beslaglagte ejendom tilbage. Kirken, hvis offentlige indflydelse er betydeligt mindre, end den før har været, mangler præster og har desuden økonomiske problemer. Sidst paven var i Ungarn, var i september 1991.

Bispedømmet opretter stilling som menighedskonsulent

Marianne Powell forlader Pastoral-Centret efter syv års ansættelse og tiltræder sin nye stilling i Nordjylland den 1. oktober

De tre nordjyske sogne Ålborg, Viborg og Randers, omfattende syv menigheder, kan se frem til den 1. oktober, hvor Marianne Powell tiltræder en stilling som menighedskonsulent for netop disse tre sogne. Hun forlader hermed sin stilling på pastoral-Centret, hvor hun bl.a. har lavet katekiske materialer til alle aldersklasser, dog mest voksne.

Som menighedskonsulent skal Marianne Powell stadig beskæftige sig med katekese, idet hun skal oprette katekeseprogrammer i menighederne, finde og tilrettelægge materialer og koordinere programmerne, hvor der er brug for det, oplyser hun. Det nye job indebærer også, at hun skal udarbejde artikler med alment spirituelt indhold til »katolsk orientering«, ligesom hun i et vist omfang skal varetage jysk nyhedsstof.

Nøgleopgaver

Den nye stilling indebærer, at sognepræsterne og menighedsrådene i de tre sogne får assistance på det pastorale område. Af stillingsbeskrivelsen fremgår det, at menighedskonsulent skal indgå i et snævert samarbejde med præster og kateketer ligesom der skal samarbejdes med Pastoral-Centret.

Også kommende konvertitter får glæde af konsulenten, idet der kan blive tale om egentlig undervisning, eventuelt gennem en koordineret konvertitundervisning i menighedeme.

Videre fremgår det, at konsulent skal undervise kateketer, og i det omfang det ønskes forestå sakramentsforberedelsen.

Hun får også til opgave, at animere de voksne til større trosengagement, ligesom hun kan arrangere mødeaftener, udflugter og andre aktiviteter tilpasset menigheden.

Hun skal varetage gudstjenestelederarbejde, d.v.s. holde ordets gudstjeneste eller andagter, når det er påkrævet og fungere som kommunisuddeler efter behov.

Der kan ligeledes blive tale om besøgstjeneste, dvs. besøge ældre og syge og bringe kommunion ud til dem.

Desuden skal hun assistere ved oprettelse af katekumenprocessen (voksnes indførelse i kristendommen).

Alsiddig konsulent

Marianne Powell har i sin tid på Pastoral-Centret varetaget mange opgaver. Udover udarbejdelse af materialer til voksekatekese, har hun taget sig af pædagogisk tilrettelægge-

se af materialer, oversat bøger, hæfter og tekster fra svensk, engelsk, tysk og italiensk. Hun har forfattet artikler til flere tidsskrifter, har været studievejleder og intern censor på Grundkursus i Teologi. Hun har også været brugt som retræteleder. Hendes internationale arbejde i franciskansk regi har givet hende et bredt kendskab til verdenskirken. Hun var sekretær for Pavestolens officielle delegation ved FN's topmøde i København i 1995.

kk

Marianne Powell får nok at se til som menighedskonsulent i det nordjyske.

Caritas Danmark har fået nye vedtægter

Hjælpeorganisationen får helt ny bestyrelse

Den katolske hjælpeorganisation, der i juni 1997 fylder 50 år, har fået helt nye vedtægter og der er udpeget og valgt nye bestyrelsesmedlemmer.

Tidligere pastoralrådsformand Jan Lange er af biskop Czeslaw Kozon udpeget til formand. Præsterådet har valgt pater Jac Adams C.ss.R. til bestyrelsen. Han afløser hermed p. Henri Leenders S.J. Pastoralrådet har via dets forretningsudvalg valgt Jeanet Jezewski og Caritas Danmarks personale har peget på en fra egen kreds, nemlig Dolores Bachmann. På det første bestyrelsesmøde torsdag den 19. september valgte

de fire bestyrelsesmedlemmer det femte medlem: Torben Juncker.

De nye vedtægter er under tegnet af biskop Czeslaw Kozon den 31. juli i år. Caritas Danmark har som formål, - at udøve karitativ virksomhed i ind- og udland, - at samarbejde med andre organisationer med tilsvarende formål, og være medlem af Caritas Internationalis.

Caritas er kun i kirkeretlig henseende underlagt Den katolske Kirke i Danmark.

Bestyrelsen er Caritas Danmarks øverste organ og har den overordnede ledelse. Den ansætter og afskediger

Caritas Danmarks generalsekretær. Biskoppen kan nedlægge begrundet veto - højst to gange - imod bestyrelsens valg af generalsekretær. Generalsekretæren varetager den daglige ledelse af Caritas Danmark. Pågældende ansætter og afskediger personale og udarbejder udkast til budget og regnskab. Generalsekretæren er desuden bestyrelsens sekretær ved møderne.

Anne Lise Timmermann er generalsekretær for Caritas Danmark. Hun afløste nu afdøde pastor Knud Ballin.

Omsætningen ligger på 60-70 mio. kr. om året.

kk

Nyt om navne

90 år

Pastor Olav Vilhelm Rørdam Bonnevie fyldte 7. september 90 år. Han blev præst i Folkekirken i 1932, men konverterede i 1945 til den katolske kirke. Olav Bonnevie havde giftet sig i 1940, men fik tilladelse fra paven til at blive viet til katolsk præst.

Han blev viet i 1960 i Skt. Therese Kirke i Hellerup, hvor han kom til at virke som kapellan indtil 1965. Her fungerede han så som sognepræst indtil 1975.

50 år

Den 68-årige pater August Ziggelar S.J. har været jesuit i 50 år. Han indtrådte i ordenen i Holland den 7. september 1946. Efter filosofiske og teologiske studier blev han præsteviet i 1961 i Maastricht.

Han har virket som præst i Århus, lærer ved skolen og ved universitetet i Århus 1964-68. I 1971 blev han dr. phil. Han er lærer ved Lærerskolen i København og er præst i Stenosgade.

Efterlysning

Til Katolsk Menighedsplejes Julemarked, der i år afholdes Søndag den 1. december 1996, eftersøges bøger, service, køkkengrej, lamper og lignende effekter til bortsalg på vort loppemarked. Ring på telefon 44 66 06 40 (bedst efter kl. 20.00) og bestil afhentning en søndag i oktober.

Vi kunne i øvrigt også godt bruge »en hånd« (gerne flere) på selve Julemarkedet. Har du/i lyst, så ring, enten på ovennævnte telefonnummer eller på 33 15 23 03 og fortæl, hvordan vi netop kan bruge din/jeres hjælp. På forhånd tak!

Michael Plum
Julemarkedskomiteén

PILGRIMSREJSE

til tre norditalienske Maria-åbenbaringssteder

San Damiano
Montichiari-Fontanelle
Schio-San Martino

Afrejse fra København d. 30. september og hjemkomst d. 9. oktober.

Nærmere oplysninger og tilmelding: Maria Truelsen, Kløverbladsgade 10, 2500 Valby. Tlf. 36 45 12 60 eller Agnethe Blumensaat, tlf. 86 44 80 78.

ÅRETS AFTEN

PETRI - HJÆLPEN

afholder

Afrikansk Gallaften

Lørdag d. 5. okt. 1996 kl. 19.30 på

Institut Sct. Joseph
Dag Hammerskjølds Allé 17
2100 København Ø.

Konferencier: Henrik Voldborg

Entré: Kr. 100,-.

Se opslag i kirkernes våbenhuse og i dagspressen m.m.

Gunhild Buchardt Hansens fond

for tidligere elever ved Sct.-Albani Skole og for tiden under uddannelse

Ledige portioner à kr. 4.000 er til udbetaling i år. Ansøgningsblanket anvendes ikke.

Ansøgning bedes indsendt inden 20. oktober 96 til Sct. Albani Skole, Adelgade 5, 5000 Odense C., m.r.k. »Lægat«.

I dag forsikrer vi alt!

ALM. BRAND

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Annoncering

i »katolsk orientering«

Kontakt venligst redaktionskontoret i dagtimerne mellem kl. 9 -16.

Er pastorlrådet repræsentativt for de danske katolikker?

Den største begivenhed siden 1849 kaldte »Katolsk Ugebld« i september 1969 Synoden, hvor man bl.a. vedtog »for hele bispedømmet at oprette et pastorlråd, som sammensættes af et antal medlemmer fra hver region, valgt ved direkte valg og blandt de i regionen bosiddende katolikker (præster, lægfolk og søstre)«. Regionerne blev siden erstattet af pastorlenheder.

Det første pastorlrådsvalg fandt sted i 1970, og stemmeprocenten var på ca. 24; siden har den ligget mellem 15 og 20. Det nuværende pastorlråd blev valgt 8. maj 1994 med en stemmeprocent på 17,3, en ret pæn stemmeprocent, da jo desværre ikke alle ca. 25.000 katolikker, der på det tidspunkt boede i Danmark, var interesserede i valget. Men er pastorlrådet et »repræsentativt organ for de troende i den lokale kirke«, som det kaldes i »Vedtægter for Pastorlrådet i bispedømmet København«, der er godkendt af biskoppen 30. april

1996?

I »katolsk orientering« 1994, nr. 8, gjorde *Knud Kluge* sig nogle overvejelser over det »repræsentative«. Han skrev bl.a., at 57 lægfolk stillede op til pastorlrådsvalg, men at der kun i »10 pastorlenheder vil være mulighed for at stemme på en lægkandidat. I 8 pastorlenheder er der fredsvalg. Det betyder, at omkring 12.000 vælgere ud af 25.000 ikke får mulighed for at stemme på en lægmand. Det er ikke før sket, at så mange pastorlenheder skal have fredsvalg«. I seks pastorlenheder var der ingen præster opstillet og i syv var der ingen søstre opstillet. Der var fredsvalg!

(Når der tales om »fredsvalg«, vil nogle måske tænke på, at i Folkekirken er fredsvalg til menighedsråd slet ikke ualmindeligt, men dér betyder det ikke, at der er for få, der ønsker at påtage sig et kirkeligt arbejde, men det er, hvad det undertiden også kaldes, et »aftalevalg«, hvor forskellige grupper (f.eks.

grundtvigske og indremissionske) aftaler, hvor mange pladser i rådet hver af dem skal have).

For nyligt har to medlemmer forladt pastorlrådet; de var begge valgt ved fredsvalg, og derfor har pastorlenshed 12 (Helsingør, Hørsholm, Birkerød) nu kun to repræsentanter i rådet, og pastorlenshed 16 (Nørrebro) slet ingen. Bortset fra, at de fredsvalgte (i vores kirke i modsætning til i Folkekirken) kun repræsenterer sig selv, er der jo yderligere den ulempe ved metoden, at der ikke er suppleanter for de udtrådte medlemmer.

Naturligvis er det kedeligt, at to medlemmer forlader pastorlrådet - uden at der er suppleanter for dem. Men de mange fredsvalgte pastorlrådsmedlemmer får mig til at spørge mig selv: hvor repræsentativt for Danmarks katolikker er det nuværende pastorlråd? Og hvad kan der gøres for at få flere til at stille op til pastorlrådsvalget i 1998?

Fra pastorlrådsmøderne kommer de altid fyldige referater i »k.o.«, men forretningsudvalgsmøderne slipper der ikke noget ud om til os, der ikke er medlemmer af pastorlrådet. Mon ikke kortfattede referater - naturligvis uden følsomme detaljer - i »k.o.« fra hvert forretningsudvalgsmøde ville få interessen for pastorlrådets arbejde til at vokse? Det kan vel ikke være hemmeligheder alt, hvad der drøftes. Det er mit ønske til det nye forretningsudvalg. Måske kunne det give flere katolikker lyst til at stille op til pastorlrådet i 1998.

Foreløbigt glæder jeg mig over, at forretningsudvalgets »flotte mindretal« på tre medlemmer er kampvalgte, men mest glæder jeg mig i den forbindelse over, at rådets moderator, *Erik Schou*, ved pastorlrådsvalget 1994 fik det højeste antal stemmer af alle: 230.

Nu håber jeg - og sikkert mange andre - på tit at høre fra jer.

Ruth Plum

Før og efter koncilet

Ove Leerbeck siger i sit læserbrev i »katolsk orientering« af 28. august, at »meget få danske katolikker betragter Det andet Vatikanconcil som blot en »uheldig episode« i kirkens historie«. Det er jeg også overbevist om. Men fortsættelsen forvirrer mig en del: »De fleste af os er dybt uenige med kirkens romerske ledelse på det punkt«.

Hvis der skal blive sammenhæng imellem de to ting, må Ove Leerbeck fortælle os, hvem i kirkens romerske ledelse, der har sagt, som hans citat viser, og hvornår.

Det forekommer mig for øvrigt, at Ove Leerbeck hverken kender den katolske kirke før koncilet eller koncilskrifterne særligt godt. Hvad han skriver om lægfolksorganisa-

tioner før koncilet kender jeg ikke igen; som bekendt var Katolsk Aktion i fuld gang dengang (ja, egentlig mere end i dag) og i Danmark er det snart 50 år siden, vi startede Danmarks unge Katolikker. Den eneste betingelse for den slags var dengang som nu, at det faktisk var inden for kirken, lægfolksorganisationerne blev dannet.

Med hensyn til forholdene efter koncilet henviser jeg bare til de to dokumenter *Lumen gentium* (den dogmatiske konstitution om kirken), især det meget omtalte afsnit 25, og dekretet *Christus dominus* (om biskoppernes hyrdehverv i kirken), f.eks. afsnit 8, 9 og 20, hvoraf fremgår, at Ove Leerbeck i hvert fald ikke er enig med koncilet i,

hvad han skriver om tiden efter dette.

Endelig finder jeg det uforståeligt, når Ove Leerbeck betegner den nuværende pave som »en pave med en begrænset teologisk indsigt« (det lyder som et citat fra Bernhard Häring!). Bortset

fra, at de fleste ikke vil være enige i det, må også Ove Leerbeck vide, at paven har adgang til omfattende teologisk rådgivning fra kirkens fineste teologer i sit teologiske råd, og at han selvfølgelig benytter sig af det.

Erik Guldager

Det skal siges, så lad det være sagt

Jeg finder det aldeles betryggende og glædeligt, at biskoppen styrer sit bispedømme i overensstemmelse med sit hverv som hyrde, d.v.s. efter kirkeretten og de bestemmelser, som måtte være eller blive truffet af Den hellige Stol.

Jeg ønsker ikke at polemisere med nogen; men det er trist; at »katolsk orientering« atter skal bruge to sider på små nordiske, danske og demokratiske opstød.

Det kan være, at demokrati er en passende styreform i visse vesteuropæiske lande i verdslige/civile anliggender; men dette betyder ikke, at denne styreform har universel gyldighed, og slet ikke at denne form også skulle have nogen gyldighed i åndelige/spirituelle anliggender.

Kirken er forpligtet over for afdøde og kommende generationer. Alene derfor er der en indre modsætning mellem demokrati og den rette styrelse af kirken.

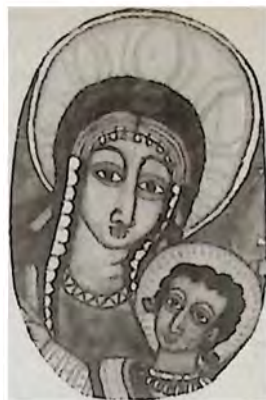
Det er pinligt, at det mere end antydes, at Den hellige Fader skulle have demokratikursus i Norden eller i Danmark.

Det synes uforståeligt, at nogen mener at kunne bedømme pavens teologiske viden og eller evner, og udtaler sig om, at disse skulle være beskedne.

At blande betaling af kirkebidrag sammen med tanker om medindflydelse er direkte - undskyld - begrebsforvirring.

Ole Dyrberg

Fik De ikke set udstillingerne af etiopiske ikoner i sommer?

Steno-Butikken har stadig et udvalg af den særprægede og smukke afrikanske kunst.

Vi har endvidere udvidet vores sortiment af andre håndmalede ikoner fra bl.a. Rusland, Ungarn og Rumænien.

Velkommen i STENO • BUTIKKEN!

Bemærk vores nye telefon og fax-nr.

STENO • BUTIKKEN

Specialbutik for kirkelig kunst og kunsthåndværk, musik & litteratur

Vesterbrogade 28 • 1620 København V. Tlf. 33 86 03 86. Fax 33 86 03 87

MAGLEÅS
Kursuscenter

Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 07 15. Fax. (45) 42 81 16 34. Giro 428 4429.

WEEK-ENDS

Kalkmaleri-tur

Lørdag d. 28. sept. kl. 10.30 - 29. sept. kl. 14. Pris kr. 350,-.

10.30: Mødes i Skt. Ansgars menighedssal, Bredgade 69. Kunsthistorisk indledning til turen ved kunsthistorikeren, mag.art. Bodil Frank.

12.00: Frokost med medbragt mad. Øl og vand kan købes.

13.00: Busafgang til 3 nordsjællandske kirker for at kigge på kalkmalerier.

Bussen er på Magleås ca. kl. 17.30 og efter middagen 20.00: Kalkmalerier som religiøs belæring ved pastor Dietrich Timmermann.

Næste dag efter morgenmad og messe

10.45: Bodil Frank holder en afsluttende forelæsning.

12.30: Frokost og herefter afrejse.

Ledere: Pastor D. Timmermann og Ellen Marie Lebahn.

Hildegard af Bingen

Fredag d. 18. okt. kl. 19 - 20. okt. kl. 14. Pris kr. 650,-.

En fjer for Guds ånde. En basun for Guds mund.

Hos Hildegard af Bingen møder vi en universel kosmisk naturmystik, som samtidig er inderligt forbundet med Den hellige Skrift og kirkens tradition. Hildegards dramatiske og farvestrålende billeder danner udgangspunkt for foredragene og hendes musik vil undervejs give rum for meditative pauser til eftertanke og rekreation.

Ledere: Cand. mag.'erne Kirsten Kjæruff og Jette Thomsen.

I er Kristi Legeme

Fredag d. 22. nov. kl. 19 - 24. nov. kl. 14. Pris kr. 650,-.

Kirke og sakramente. Kirke som sakramente.

I nadveren modtager kirken, hvad den skal være: Kristi Legeme og sakramente. Mødelen af kirken som en organisme og en krop overvinder splittelsen mellem ånd og materie og åbner for et helhedssyn på mennesket og verden. Kirken som sakramente betyder samtidig sendelse ind i verden.

Temaet vil blive behandlet i foredrag, meditation og liturgi. Ledere: Pastor Niels Engelbrecht og pastorassistent Kaare Nielsen.

Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udarn, Magleås. Tlf. 42 81 07 15.

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum på kr. 200,- på giro 428 4429.

Magleås

Den katolske kirkes kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Fire foredragsaftener
i Skt. Ansgars menighedssal,
Bredgade 64 A, Kbvh. K.

Vi tyder tidens tegn
om emner, katolikker bør tage stilling til.

Torsdag d. 4.10. kl. 19.30 - 21.30:
Ordensfolk og Opus Dei.

Torsdag d. 10.10. kl. 19.30 - 21.30.
Bibelkritik og fundamentalisme v. Erling Tiedemann.

Foredragsholdere bliver foruden Erling Tiedemann
en præst fra Stockholm.

Medierne - det er os selv

Af Niels Arbøl

Fuld af forventning ankom syv danske katolikker: fhv. pastoralsrådsformand *Jan Lange*, *Kirsten Lange*, *Elisabeth* og *Kurt Hansen*, *Bente Clausen*, *Michael Raymond Jensen* og *Niels Arbøl* til det europæiske lægfolksforums ugelange konference om »Kirke og medier« 5.- 10. juli i London.

Forventningerne blev til fulde indfriet. Ud over det faglige udbytte var det en særlig oplevelse at møde så mange helt fremmede katolikker fra næsten alle europæiske lande. Og stedet kunne ikke være smukkere valgt - St. Mary's college nær Twickenham i S.W. London. Konferencen drejede sig altså om medier, og det var især TV, som stod i centrum, selv om en mangfoldighed af gode tryksager og blade var fremlagt til beskuelse i kaffepauserne.

Både pave *Paul VI* og pave *Johannes Paul II* har understreget betydningen af brug af medierne i katekesen og i evangelisation. Aetatis Novae fastslår: »Uddannelse og træning i kommunikation bør være en uadskillelig del af

pastorale medarbejders og præsters dannelse.«

Medierne er os selv. De kommer ikke fra en anden planet. De såkaldte soap-operas (d.v.s. tankelette familieriserier med indlagt dåselatter, f.eks. *Cosby*, fru *Hyasinth* o.s.v.) viser, hvad befolkningen er urolig over: jobsituationen, kærlighedslivet, børnene, vennerne, miljøet. Det er de samme temaer hver gang, uendelig varieret. Medierne tager simpelthen pulsen på samfundslivet. Vi er selv medierne! Så en eventuel kritik af dem bør ramme os selv.

Medieeksplosionen breder sig stadig mere inden for hjemmets fire vægge. Al information vil bruges via computerteknologien, der samler lyd og billede og som knytter alle informationskilder sammen i hjemmet. »Det digitale hjem« står klart: En digital hjemmeterminal til alt muligt - TV, telefon, bank o.s.v.

Manipulation vil være en mulighed som aldrig før. Men mere væsentligt - hvad gør det ved vor virkelighedsopfattelse? Er det sådan, at en begivenhed ikke er sket, før

vi har set den i fjernsynet? Som en dreng spurgte: »Far, hvis et træ falder, og medierne ikke har været der, er det så faldet?« Problemet for os som kristne er derfor, hvis det kristne budskab mangler i medierne.

Vigtigt at kunne medie-sproget

Pastor *Dermod McCarthy* fra Irland talte om problemer og muligheder for kirken i medierne.

I vort stadig mere sekulariserede samfund kræves der kendskab til et andet sprog, hvis vi skal fortælle mennesker om Gud, et sprog, der fortsat skal kunne tale til menneskets dybeste længsler og håb, om mening i livet, men som også formår at udtrykke sig i kraftfulde billeder og symboler. Altså et medie-sprog, for det er det sprog, som den verden, vi lever i, taler.

McCarthy kunne have tilføjet, at dette i og for sig ikke skulle være fremmed for kirken, for dels har kirken selv en lang tradition for billeder, ganske vist mest i form af maleri og skulptur, og dels

findes de i rigelig mængde hos Kristus selv, der brugte lignelsen, altså billedtalen, som sin primære forkyndelsesform, ja selv var Guds udtrykte billede, som alle mennesker er skabt til. - Skulle det da være umuligt for Gudsfolket at udtrykke sig i billeder, såvel i taler, prædikener som i medierne? Jeg synes mere, det ligner en opfordring.

Behov for medie-træning

Ikke desto mindre har kirken som organisation ofte stillet sig skeptisk an. Ikke så snart var bogen opfundet, før indexet fandt vej. Ikke så snart kom de elektroniske medier frem, før kirkens folk snarere tænkte på forsvar end på aktivt engagement. Der er et meget stort behov for medie-træning hos kirkens præster og lægfolk. Når den officielle kirke holder sig borte fra medierne, overlades feltet til sekteriske bevægelser af alle slags. Det gælder ikke blot i Mellemamerika, hvis indbyggere døgnet rundt fodres med amerikanske protestantiske sekters »televangelister.«

På alle planer i kirken mangler vi professionalisme i TV-mediet. Lige fra dækningen af pavelige begivenheder i Vatikanet, over biskoppers og præsters defensive og tøvende udlevering af oplysninger til pressen, og til lægfolks tilbageholdenhed blot med at skrive et læserbrev til pressen om et lokal-kirkeligt initiativ (hospice m.m.).

Det store problem med at præsentere kirkens budskab på TV er, at seriøse programmer sjældent kan blive vist på en måde, der er spændende for det store flertal af seere. De kirkelige programmer får derfor ikke tildelt den bedste sendetid, »prime time«. Denne tendens ser vi også i høj grad herhjemme. Vi må erkende, at prime time fjernsyn er et vanskeligt sted for en nuanceret behandling af åndelige ting.

Dette er selvfølgelig rigtigt, hvis vi taler om teologiske debatter, kirkelige reportager, undervisning, prædikener, gudstjenestetransmissioner o.s.v. Og det er udmærket, at nogle TV-stationer også har ansat kirkelige medarbejdere, det er meget betydningsfuldt.

Kristne novellefilm?

Men hvad der måske ville være endnu bedre var, om kirken tog konsekvensen af vore dages sprog: billedet og begyndte at interessere sig mere for fiktionen, altså egentlig film, herunder korte novellefilm, der i princippet kan være opbygget ligesom lignelseme fra Ny Testamente. Et eksempel blev vist på

konferencen fra belgisk katolsk TV - historien om en gammel morlils ensomhed og glæden ved hendes søns besøg. - Den slags TV ville sikkert kunne sælges til prime time. Problemet er her især, at TV og film er en dyr kunst.

På denne baggrund opstod i en af de efterfølgende tyve personers workshops det forslag, og som denne gruppe tilsluttede sig, at kirken i Europa burde tage initiativ til oprettelsen af en katolsk filmfond, der kunne støtte unge talentfulde filmkunstnere, herunder i Central- og Østeuropa. Gerne efter en fifty-fifty ordning som den danske, hvorefter producenten stiller med halvdelen af kapitalen, mens den anden halvdel ydes som en finansiell støtte af en kompetent bestyrelse, en støtte, som betales tilbage hvis TV-filmen bliver solgt.

En anden ting, McCarthy nævnte, var at TV også egner sig udmærket til personlige »vidnesbyrd« af interessante mennesker. Så måske er det slet ikke så sikkert, at det gode budskab ikke kan få plads i prime time.

At kunne skelne skidt fra kanel

En væsentlig pointe hos dr. *Jim McDonnell* som leder af det katolske kommunikationscenter var discernment, det at kunne lære at bruge medierne og at skelne mellem dets udbud.

I dag er 300 satellitkanaler tilgængelige for europæere, men der er groft taget intet på dem. Kvaliteten er for ringe. Det er ikke det største problem for forbrugerne, for så slukker de blot eller skifter over. Et større problem er det, at alle TV-kanaler kun synes at interessere sig for det, som det store flertal af seere vil se. Hvor mange programmer handler f.eks. om de fattige, de lavtuddannede, de sociale tabere, de arbejdsløse? Der er ikke penge i at producere for dem. Programmer laves især for et købedygtigt publikum. Programmer for enlige mænd med høj indkomst er bedre.

Message eller massage

Ifølge *McDonnell* var det nødvendigt at blive klar over mediernes rolle i vort hverdagsliv. Mediet er »message« (budskab), men det er også »massage«. Vi tillader i for høj grad, at massemedier som TV og radio »masserer« os til en tilstand af passivt modtagende og ukritisk forbrug. For mange mennesker kører medierne uafbrudt løs som baggrundsstøj både hjemme, i fritid og på arbejde. Ligesom trafikstøj i baggrunden bliver mediestøjen optaget i vores bevidsthed i en grad, så vi kun sjældent bliver klar over det. Det konstante flow

af billeder og lyd gør det vanskeligt for os at samle det væsentlige op og fravælge det irrelevante. Vi taler om at »zappe« gennem TV-kanaler, at »skimme« avisen, at »surfe« på internettet. Vores erfaringer bliver let adskilte og kaotiske, uden nogen forbindelse, vi lader bare medicbølgen skylle henover os.

Dette bombardement af meddelelser sker samtidig med, at subkulturene i samfundet tager til i antal, og stadig flere specielle interessegrupper danner deres egen TV- og radioformidling, hvilket gør det stadig mere vanskeligt at nå til en fælles opfattelse af grundværdier og en fælles opfattelse overhovedet. Hvordan kan vi som kristne forholde os både med hensyn til at udnytte mediefloren (»massagen«) kreativt, men også til at imødegå samfundets fragmentering? Som kristne mener vi jo, at evangeliets værdier bør gennemtrænge alle sektorer og niveauer i samfundet.

Studér

TV-programmet først

Først og fremmest må vi til at udvikle en kritisk opmærksomhed og sætten-spørgsmål-ved. Som mediekonsumenter kan vi lære at skelne nøjere. Den kontemplative ånd tilskynder os til frigørelse fra mediefloren for kortere eller længere tid, så vi kan genopdage værdien af stilhed og varmen ved samtale. Vi vil være i stand til at udvælge de bedste og mest udfordrende TV-programmer, de mest pålidelige nyhedsreportager, det bedste inden for film og musik. Kort sagt: Studér TV-programmet før du sér! Dette gælder også og især, hvis du har ansvar for mindre børn.

Den kontemplative ånd vil på den anden side hjælpe os til virkeligt at se og høre de billeder og lyde, vi tager for givet. På den måde vil medierne henrykke os, informere os, uddanne og underholde os. Selv inden for de kommercielle medier vil vi så kunne finde billeder og stemmer der taler om skønheden og værdigheden i den naturlige verden og i mennesket. På den måde vil medierne ikke fremme den tristhed, pessimisme og verdensforagt, der så let kan blive resultatet hos mennesker, der lader TV'et køre hele tiden, for vi vil være i stand til at opdage hvad der er værdifuldt og livgivende.

Altid står udfordringen tilbage om, at Kristi budskab: »Jeg er kommet, for at de skal have liv og have liv i overflod« må blive præsenteret og viderebragt i den ånd, det vil også sige på den måde og i det sprog, som er det rigtige til enhver tid.

Niels Arbøl, biskoppens konsulentgruppe vedr medier.

Kirken møder sociale, kulturelle og religiøse udfordringer

Vatikanet (KNA) - Fornyelse inden for kirken, et styrket missionsarbejde, økumeniske bestræbelser og interreligiøs dialog. Disse opgaver er de vigtigste for den katolske kirke i Asien og Amerika på vejen ind i det tredje årtusind. Desuden må kirken tage de nye udfordringer op og på ny overveje, hvordan den kan give sit bidrag til fred og retfærdighed i samfundet, hedder det i de dokumenter, der for nylig er offentliggjort forud for bispesynoderne for Amerika og Asien. Disse forberedende dokumenter, de såkaldte »lineamenta«, er sendt ud til biskopperne sammen med et spørgeskema.

Temaet for Amerikasynoden er »Mødet med den levende Kristus - vejen til omvendelse, fællesskab og solidaritet i Amerika«. De asiatiske biskoppers møde har som ledertråd »Jesus Kristus vor Frelser og kærlighedens tjene mission i Asien: At de må have livet i dets fylde«. Lederen af synodesekretariatet, kardinal Jan Schotte, foreslår at synoderne for Amerika og Asien finder sted i henholdsvis 1997 og 1998.

I den omkring 60 sider lange tekst, der er udsendt som et led i forberedelse til Asiensynoden, fremhæver den katolske kirke, at udbredelsen af evangeliet i denne verdensdel har absolut højeste prioritet. Den missionariske opgave skal dog altid løses i respekt for de andre religioner og i dialog og udveksling med de asiatiske folkeslags religion og kultur, hedder det i teksten, der er delt op i seks kapitler.

I Asien er et mindretal på tre procent katolikker - 96 millioner ud af en samlet befolkning på 3,4 milliarder. Af den katolske del af befolkningen bor 56 millioner på Philippinerne.

Frihed og udvikling

I dokumentet slår kirken fast, at den har pligt til at arbejde for udvikling og for menneskers frihed i enhver henseende. Dertil hører blandt andet kampen imod fattigdom og undertrykkelse, imod social uretfærdighed og korruption, imod uacceptable gældssforpligtelser over for udlandet og »udnyttelse i alle dens afskyninger«. Den katolske kirke vil i særlig grad forsva-

re de ofte diskriminerede kvinders rettigheder og sætte ind imod den vidt udbredte prostitution, hedder det. En højt prioriteret indsats for etniske, kulturelle og religiøse mindretals rettigheder er også omfattet af kirkens sociale engagement i Asien.

I »lineamenta« kritiseres især de asiatiske samfundformer, der ikke giver tilstrækkelig plads til religionsfrihed. For eksempel har den kommunistiske magtovertagelse i Kina ført til forfølgelse og til, at mange katolikker er udvandret til Taiwan og til andre lande. Dokumentet omtaler lignende tilstande i Nordkorea og Nordvietnam. På trods af kommunisternes

magtovertagelse i Sydvietnam i 1975 har der været en overordentlig stor bølge af konversioner, hedder det. Af Vietnams befolkning på 80 millioner er otte procent i dag katolikker.

Kinesiske biskopper med i forberedelsen

Det er meningen, at biskopper fra den såkaldte kinesiske katolske patriotiske forening, som er loyal over for styret i folkerepublikken, indirekte skal deltage i forberedelse til Asiensynoden. Synodesekretariatet forsøger at komme i forbindelse med dem via mellemmand i Hongkong og Taiwan, meddeler kardinal Schotte.

I Kina er det kun medlemmer af den patriotiske forening, der er grundlagt i 1957 og ikke har nogen tilknytning til Vatikanet, der frit kan dyrke deres religion. Myndighederne forfølger medlemmer af undergrundskirken, der er tro mod Rom. Vatikanet har dog anerkendt nogle biskopper i den »patriotiske kirke«, og stadig flere taler om, at begge parter er villige til at normalisere forholdet.

Amerika: Religiøs krise

Samtidig med præsentationen af retningslinjerne for Asiensynoden fremlagdes det tilsvarende dokument for bispesynoden for Nord-, Mellem- og Sydamerika. Også her fremgår det af »lineamenta«, hvilke udfordringer kirken kommer til at tage op. Alle dele af Amerika trues af tiltagende religiøs ligegyldighed og kalder på et mere energisk pastoralt engagement, hedder det. Den katolske sociallære anbefales som et middel til at

løse de alvorlige sociale konflikter såvel mellem nord og syd som inden for de enkelte landes grænser i denne del af verden.

Afvisningen af befrielsesteologien understreges i »lineamenta«, som opfordrer biskopperne til ikke kun at forholde sig til de »klassiske« konflikter i samfundet. De bør også tage stilling til de nye spørgsmål, som videnskabelige og tekniske fremskridt har sat på dagsorden. I denne sammenhæng nævnes blandt andet den forplantningstekniske udvikling inden for lægevidenskaben og de nye elektroniske medier. I den internt kirkelige diskussion lægges der vægt på genoprettelsen af den enhed, der trues af afvigende opfattelser og afvigende praksis. Endvidere kræves en større indsats i den økumeniske dialog med andre kristne kirker.

Kardinal Ratzinger:

Johannes Paul II er økumenens pave

Bonn (KNA) - Der er ingen grænser for pave Johannes Paul II's gode vilje, når det gælder økumenen. Det mener præfekten for Troslærekongregationen, kardinal Joseph Ratzinger. Forholdet til ortodoksien er det, der ligger paven mest på sinde - det hænger sammen med hans østeuropæiske herkomst - men han er ikke mindre optaget af forholdet til protestantismens verden, siger Ratzinger i et interview med ugeavisen »Rheinischer Merkur«.

Johannes Paul II selv engageret i debat om pavens embede

Paven er særligt engageret i diskussionen om Peters embede. Som katolik, som præst og som biskop er han på den ene side klar over, at dette embede hører kirken til og at det er Herrens vilje. På den anden side, fortsætter kardinalen, ser han sit embede som en tjeneste: Peters embede skal tjene hele kristenhedens enhed. Der må kunne findes frem til former, som er lovende og økumenisk forståelige, uden

at det væsentlige går tabt, sagde han.

At paven i sin encyklika »Ut unum sint« - »At alle må være ét« - beder kristenheden om at overveje dette, betyder ifølge Ratzinger, at han ikke selv har løsningen, og at løsningen ikke uden videre kan nås ad teoretisk vej. Den skal snarere findes ved fælles hjælp og fælles arbejde, mener kardinalen og tilføjer, at paven allerede har gjort en stor indsats på dette område.

I økumenisk sammenhæng er det efter Ratzingers opfattelse vigtigt, at man alle vanskeligheder til trods kan omgås hinanden som kristne og sammen forsøge at være kristne i verden. Økumene er ikke bare aftaler, sammenlutninger og sensationer, siger han; økumene er et stadigt større, fælles kristent ansvar og en nærmere sig hinanden på baggrund af den kristne tro. Jo mere man spørger efter det væsentlige i økumenen, desto stærkere er den, lød den tankevækkende opfordring fra præfekten for Troslærekongregationen.

Selv om der endnu ikke er fastsat en dato, forlyder det, at den anden Europa-synode vil få økumenisk karakter. Den første Europa-synode fandt sted i 1991. På billedet fra 1991 ses kardinal Kuharic, Zagreb og kardinal Macharski, Krakow. Foto KNA.

Paven har planer om endnu en Europa-synode

Ljubljana (KNA) - Pave Johannes Paul II har planer om at indkalde til den anden bispesynode for Europa. Mødet vil få en økumenisk karakter, men hvornår det skal finde sted, er endnu ikke fastlagt, forlød det i forbindelse med pavens besøg i Ljubljana for nylig. Det vides heller ikke, hvornår den officielle meddelelse om synodens afholdelse vil komme. Den første Europasynode mødtes i Vatikanet i 1991.

Vatikanets talsmand, Joaquin Navarro-Valls, meddeler, at paven endnu ikke har fastlagt tidspunktet.

Blev delt ud til pressen ved en fejltagelse

Ved en fejltagelse var en engelsksproget udgave af en tale, paven skulle holde for præster og ordensfolk, forinden blevet delt ud ved et pressemøde i Ljubljana. Heraf fremgik, at synoden nu blev indkaldt. Men det har åben-

bart drejet sig om et udkast, der senere blev ændret.

I dette udkast hedder det: »For seks år siden udråbte jeg den første særsynode for Europa i valfartsbyen Velehrad. I dag vil jeg gerne i forbindelse med dette vigtige møde indkalde til den anden særsynode. Sammen med synoderne for de andre kontinenter vil den hjælpe kirken med at forberede sig til det hellige år 2000.«

Det var begivenhederne i

forbindelse med murens fald i 1989, der gav anledning til indkaldelsen til den første Europasynode, hed det. Den videre udvikling, »der ikke kun har været positiv«, nødvendiggør nu, at kirkens hyrder besinder sig på kontinentets åndelige kraft og på denne måde danner optakt til den åndelige fornyelse i Europa såvel som til fornyelsen i samfundet, fremgik det af udkastet.

Stadig uafklarede spørgsmål mellem kirke og stat i Sverige

Fra og med år 2000 vil det lovmæssige grundlag for forholdet mellem den svenske stat og den nuværende statskirke være et andet. Initiativet er udgået fra kirken selv. Beslutningen blev taget på synoden i august 1995, forelagt den svenske rigsdag og vedtaget i begyndelsen af december.

Indirekte vil ændringerne også få konsekvenser for de såkaldte frikirker, deriblandt den katolske. Biskoppen af Stockholm, *Hubertus Brandenburg*, forklarer her, hvad det hele går ud på.

Målet med rigsdagens principielle afgørelse er ikke en fuldstændig adskillelse af kirke og stat, mener *Brandenburg*. Men den svenske kirke bliver mere selvstændig, end den hidtil har været.

Seks regeringskommissioner har udarbejdet lovgivningslaget for det nye forhold mellem kirke og stat. Det drejer sig om en ændret forfatning og om, at kirkeskatten skal erstattes af et lovpligtigt bidrag, som fortsat vil blive opkrævet over skattebilletten og givet videre til kirken uden omkostninger for denne.

Endvidere drejer det sig om kirkens ejendom, om statslige tilskud til erhvervelse af bygninger med kirkelig og kulturel betydning og om medarbejdernes retsstilling. I denne sammenhæng omfatter regeringens interesse også spørgsmålet om frikirkerne, mener *Brandenburg*.

Endelig skal man se på begravelsesvæsenets organisati-

on og finansiering; dette skal fortsat sortere under kirken. En af de væsentligste ændringer, der allerede er trådt i kraft, er, at man nu igen bliver medlem af den svenske kirke ved dåben.

Nationalkirke siden 1593

Planerne om en ændring af forholdet mellem stat og kirke har skabt forventning blandt kirkerne i Sverige, udtaler *Brandenburg*. Frikirkerne havde ønsket sig en ensartet lovgivning, sådan at alle kirker havde haft de samme retningslinjer, men det ville efter biskoppens opfattelse ikke kunne lade sig gøre. Sverige føler sig under alle omstændigheder politisk forpligtet over for den status af selvstændig nationalkirke, som den svenske kirke har haft siden Rigssynoden i 1593. Det har derfor ikke været meningen at stille kirkerne lige, siger han.

Hidtil har alle kendte overvejelser fastholdt nationalkirkens privilegier; den partipolitiske indflydelse på den svenske kirke vil ligeledes bestå - særligt når det drejer sig om personspørgsmål. Det

skyldes frygt for, at den svenske flertalskirke svækkes økonomisk og at dens betydning i stat og samfund bliver mindre, hvis den fuldstændig skilles fra staten, siger *Brandenburg*.

Også efter år 2000 vil den svenske kirke ifølge statslige forskrifter være en landsdæk-

kende, evangelisk-luthersk bispekirke. Kirken vil dog selv kunne udnævne sine biskopper og domprovster.

Kun kirkens egne skal betale

Personer, der ikke tilhører den svenske kirke, vil ikke længe behøve at betale kirkeskat. Som det er nu, betaler alle skatteydere til den; ikke-medlemmer betaler dog kun 30% af, hvad medlemmerne betaler. I forbindelse med bestræbelserne på at omdefinere forholdet mellem kirke og stat har regeringen i Stockholm også varslet en lov, der skal klarlægge frikirkernes retsstilling. Såvel *Brandenburg* som

Biskop Hubertus Brandenburg.

andre iagttagere tvivler på, om tidsplanen holder. De politiske partier i Sverige er uenige om det komplekse stof. Det sinker processen, siger de, og det fører en hel del usikkerhed med sig. Set med katolske og andre kirkers øjne - og ud fra en økumenisk betragtning - er det ikke ønskeligt at have en anden retsstil-

ling end den svenske kirke, mener *Brandenburg*. Han understreger, at forskelsbehandlingen ikke udgør nogen væsentlig hindring for den økumeniske dialog, selv om den ikke kan føres på lige fod.

Økumene efterlyses

Kiev (KNA) - Fra Vatikanets side opfordres de romersk-katolske biskopper i den tidligere Sovjetunion til at gå i økumenisk dialog med de ortodokse. Ved et møde med regionens katolske biskopper i Kiev understregede kardinal *Edward Cassidy*, leder af Det pavelige Enhedsråd, at økumene og evangelisering ikke er to modsætninger, men at de tværtimod supplerer hinanden.

Kardinalen deltog som pavens særlige udsending i de ukrainske katolikkers jubilæumsfestligheder.

Et katolsk ord til Fælleserklæring om retfærdiggørelseslæren

Et af hovedemnerne for årets kirkemøde er lutheranernes og de romerske katolikkers udkast til fælles erklæring om retfærdiggørelsen. Udkastets mål er ikke at forklare enigheden eller uenigheden mellem den lutherske og den katolske kirke om retfærdiggørelsen på en ny måde. Derimod skal det sammenfatte og redegøre for resultatet af den økumeniske dialog, som er foregået i flere år, og som ifølge bedømmelser på begge sider har ledt frem til en situation, som viser, at forskellene ikke længe er kirkeadskillende.

Det er glædeligt, at den Svenske Kirkes kirkemøde har taget sig tid til grundigt at granske udkastet for at forsøge at komme frem til en stillingtagen som skal hjælpe Det lutherske Verdensforbund til at sige ja eller nej til udkastet i Hong Kong dette efterår.

Inden for den katolske kirke har spørgsmålet om retfærdiggørelsen ikke samme aktualitet som den har i Den svenske Kirke. Spørger jeg en katolik, hvad han eller hun tænker og mener om retfærdiggørelsen, så er svaret med al sandsynlighed, at man først udbeder sig en forklaring på, hvad der menes med retfærdiggørelsen.

Jeg anser den økumeniske dialog på det videnskabelige plan som uundgåelig og vigtig. Men en sådan dialog ender hurtigt galt, hvis man ikke samtidig tager hensyn til vores almindelige menighedsmedlemmer, som aldrig har læst videnskabelig teologi, men som alligevel forsøger at

være ægte kristne i kirkens fællesskab.

Hvis jeg skal forsøge at forklare spørgsmålet på en enkel og letforståelig måde, ville jeg sige følgende: At ingen af os er uden svagheder og fejl, uden skyld over for Gud, det fornægter vi ikke. Det, der er vigtigt at vide, er, hvor vi kan få tilgivelse, hvordan vi kan nå Guds barmhjertighed. Som katolske kristne burde vi svare: ved omvendelse og bod, gennem bodens sakramente og ved at jeg gør den skade, jeg har forvoldt, god igen.

Hvis vores protestantiske søstre og brødre svarer: ved troen og Guds nåde får vi tilgivelse og bliver retfærdige over for Gud, så er det slet ikke fremmed for os katolikker. Men når man siger: alene ved Guds nåde - »sola gratia« - og uden at vi selv kan gøre noget for det, så spørger vi os selv: er det da helt nødvendigt at vi forsøger at omvende os, ikke at gøre noget forkert, at adlyde kærlighedsbudet og leve efter de ti bud? Er det alene og udelukkende Guds nåde, som Gud tilregner os, hvis bare vi tror på ham - så vi bliver retfærdige selv om vi forbliver syndere - »simul iusti et peccatores«?

Da jeg studerede udkastet til en fælles erklæring om retfærdiggørelseslæren, blev jeg meget glad. Jeg fandt en stor del af det, jeg studerede for mere end 40 år siden i Innsbruck hos min lærer, *Karl Rahner*. Han var heller ikke altid så let at forstå. Men somme tider - vi talte om hans

»lucida intervalla« (»klare øjeblikke«) - kunne han forklare noget teologisk kompliceret på en meget enkel måde.

Han talte om en dreng, som står på den ene side af en lille bæk og siger: »Gud løft mig op, så jeg kan komme sikkert over på den anden side«. Gud svarer: »Du må selv hoppe over!« Men, da han så er kommet godt over, skal han sige: »Tak, gode Gud! Det var dig, som lod mig komme over på den anden side i sikkerhed!«

Jeg kan udmærket forestille mig, at *Martin Luther* blev skræmt af alt det, han oplevede i sin tids kirke: aflad, penge og rigdom, stræben efter himmelsk løn og ære gennem gode gerninger. Alt dette står jo i modsætning til Det nye Testaments budskab om den nåde, som Herren tilbyder os »gratis«, ufortjent, og om den tro og fortrøstning, som han tilbyder os.

Når jeg læser dekretet fra Trient fra 1547 med dets 33 afsnit, som alle slutter med »anathema sit« - han skal være udelukket - så bliver jeg ikke specielt glad. Men lige så forskrækket bliver jeg, når jeg læser, at »ifølge luthersk opfattelse er mennesket ude af stand til at medvirke til sin frelse, idet man som synder aktivt modsætter sig Gud og hans frelsesplan« (udkast nr. 21).

At vi ifølge luthersk lære forbliver syndere, selv om Gud ved sin nåde tilregner os retfærdigheden og ikke længere vore synder, er utilfredsstillende for mig. Er vi da ikke

gennem Herrens død og opstandelse helt befriede og retfærdige - ikke ved eller på grund af vore egne gode gerninger, men ved hans frelsesværk, som giver os retfærdigheden og Guds nåde tilbage, så vi selv duer igen over for Gud, også med vore gode gerninger, som er helt umulige uden Guds nåde og støtte.

En liturgisk tekst i vort Missale siger klart og tydeligt, hvad vi som katolske kristne tænker og mener: I messens præfation ved fejring af en helgenfest, synger præsten: »Når du kroner de helliges fortjenester, så er det dine egne gaver du kroner«. Ved Guds nåde kan det frelste menneske komme til hellighed. Men helgenernes fortjenester er intet andet end Guds gaver, som blev helgenernes fortjenester!

Da jeg læste og studerede alt dette kom jeg taknemmeligt i tanke om, at vi - de kristne i reformationens kirker og i den romersk-katolske kirke - har lært meget af den økumeniske dialog. Vi er kommet hinanden nærmere, også og ikke mindst i retfærdiggørelseslæren.

Jeg håber og beder om, at begge kirker siger ja til det udkast, som man i fællesskab har arbejdet sig frem til, således at det kan blive et skridt fremad mod den enhed, som Herren selv bad om aftenen før sin lidelse. Hans bøn til Faderen er en forpligtende opgave som gælder os alle »for at verden må tro«.

Hubertus Brandenburg
Biskop af Stockholm

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

Statautoriseret revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	Ul. 74 75 18 00
København	Vejl	Ul. 75 38 02 11
Tåstrup	Århus	Ul. 86 28 48 44
Vordingborg	Holstebro	Ul. 87 41 22 11
Odense	Aalborg	Ul. 98 18 41 22

Orientering fra sognene

Oktober 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 17, der udkommer den 30. oktober 1996, er torsdag den 3. oktober 1996 for oktober 1996. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messeider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.
Kor: Tirsdag d. 1., 8., 22. og 29. kl. 19.30.
Maxi-KUK: Torsdag d. 3., 10., 24. og 31. kl. 19-22.

Lørdag d. 5.: Vietnamesisk messe kl. 14. Tamilsk messe kl. 17.
Torsdag d. 10.: Skt. Josephs klub mødes kl. 14.30.
Søndag d. 27.: Sogneundervisning efter messen. Husk: Sommertiden er endt).

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.
Lørdag d. 12.: Tamilsk messe kl. 17.
Trosundervisning for børn og unge: Lørdag d. 12. og 26. kl. 10.30 - 12.

Sankt Maria Kirke

Martyrernes Dronning, Hjørring

Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. Øvrige messer: Se opslagstavlen.
Trosundervisning for børn og unge: Fredag d. 11. og 25. kl. 18-20.
Søndag d. 6.: Vietnamesisk messe kl. 14.30.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HC2)(I)
Da præsten ikke kan komme søndag d. 13. er messen flyttet til **lørdag d. 12.** kl. 14.30.
Søndag d. 27.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe. (Husk: Sommertiden er endt).

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Jerzy Wolski, tlf. 86 40 13 46.
Messeider: (I)
Søndag: Messe kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.
Messeider: (HC2)(I)

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig, tlf. 97 82 08 04.
Messeider: (I)

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Mandag-fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12, ellers henvendelse til boghandlen.
Århus Boghandel: Ryesgade 28, tlf. 86 12 66 30.
Mandag-torsdag kl. 9.30-17.30, fredag til kl. 19, lørdag kl. 10-14.
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 18 09 18.
Galleri ved kirken: Mandag-fredag kl. 14-17.30. 8 danske naivister udstiller.

Kunstikredsen ved kirken: Spørg på kontoret!

Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.
Messe på polsk: Søndag d. 6. og 20. kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Søndag d. 27. kl. 14.
Messe på engelsk: Lørdag d. 12. kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8 (undt. i ferier).
Økumenisk skolegudstjeneste: Tirsdag d. 29.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.
KUK: Hveranden mandag kl. 19.
Mini-KUK: Hver torsdag kl. 17.30-19.30.
DUK-Bibelkursus: Torsdag d. 3. og 10. kl. 19.
Ministrantgruppe: Torsdage i de lige uger kl. 18-19.45.
Studenttergruppe: Spørg på kontoret!
Skt. Knuds Seniorklub: Tirsdag d. 1. og 22. kl. 14.30.

Mandag d. 7.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Fredag d. 4.: Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu Hjerter messe kl. 18.
Lørdag d. 5. og 26.: Sogneundervisning kl. 10 og familiemesse kl. 12.15.
Lørdag d. 12.: Liturgiske medarbejdere mødes kl. 8-12.
Mandag d. 21.: Forældremøde (firmander) kl. 19.
Tirsdag d. 29.: Katolsk seminar kl. 19.30 - pater Charles McCarthy, ofm.conv.

Skt. Mikæls Kirke, Pindstrup

Kastrupvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværg: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messeider:
Søndag d. 6. og 20.: Messe kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværg: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.
Messeider: (HC2)(I)
Søndag d. 13. og 27.: Messe kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesser hver 2. og 4. søndag kl. 10.
Kirkekaffe bagefter.
Hverdagsmesser hver onsdag kl. 16 og torsdag kl. 11.

Rosenkransbøn hver onsdag kl. 16.30.

Skriftemål: Onsdage og efter aftale.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.

Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.

Messeider:

Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).

Søndag d. 6.: Høstgudstjeneste kl. 10.

Søndag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Procession til ære for Maria Rosa Mystica kl. 10. Bagefter messe (Verdens sonekommunion) med udstilling af Allerets Sakramente. Tilbedelse fra efter messen til sakramental velsignelse kl. 17.25.

Tirsdag d. 15.: Therese af Avila. Messe kl. 10.

Lørdag d. 26.: Oblatmesse kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kirke, Herning

Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messeider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

Søndag d. 13.: Gudstjeneste uden præst. Leder: Ester Jensen.

Religionsundervisning for børn og unge.

Alle hold:

Oktober: Fredag d. 25. kl. 16 til 17.30.

November: Fredag d. 8. og den 22.

December: Fredag d. 6. Fælles afslutning.

Forældrene til alle disse børn vil få et brev før oktoberferien.

Personalia:

Døbte:

Anna Sørensen, født 7. marts, døbt 23. juni, datter af Kurt og Barbara M. Sørensen, Ringkøbing.
Theresa Nha Thien Nguyen Lam, født 10. april, døbt 21. juli, datter af Toan Paulus Ngoc Lam og Thi Hien An f. Nguyen, Herning.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahner. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag og fredag.
Messeider: (HC2)(I)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.
Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.
Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.
Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Søndag d. 29.9.: Høsttakkefest. Auktion til fordel for Caritas.

Tirsdag d. 1.: Seniorklub.

Lørdag d. 5.: Børneundervisning kl. 9.30-12.30.

Mandag d. 7.: Messe kl. 19. Bagefter menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 26.: Børneundervisning kl. 9.30-12.30.

Søndag d. 27.: Vi besøger menigheden i Herning. Højmesse i det nye kirkecenter kl. 10.15. Se sognebladet og opslag i kirken. Ingen messe hos os!

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messeider: (HA)(T)

Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelseres Kirke. Menighederne er velkomne.

Lørdag d. 5.: Alle kommende firmander mødes kl. 13.30 med deres undervisere. Mødested: Bag kirken. Bemærk: De er mødepligt!

Det forventes, at der bliver 2 undervisningsdage om måneden. Dagene er fortrinsvis lagt på lørdage. Samme dag mødes også Musikgruppen kl. 13.30, ministrantgruppen og børnegruppen i Mini-KUK. Mødested: Bag kirken.

Kl. 15.30 er der familiemesse. Vel mødt!
Onsdag d. 9.: Menighedsrådsmøde kl. 19. Johannes Nordentoft, landskonsulent for DUK, og ungdomspræst Charles Mc.Carthy besøger sognet. Menighedsrådet vil fortælle de 2 repræsentanter fra DUK om sognets ungdomsarbejde og fremtidige arrangementer vil blive drøftet.
Søndag d. 20.: Messe for den tamilske del af menigheden kl. 16.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellevej 2, 7100 Vejle

Tlf. 75 82 08 93.

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

Messeider: (HB2)(I)

Søndagsmesser: kl. 9 og 11.

Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel: mandag, onsdag og lørdag.
Aftenmesse i kirken kl. 17.30: tirsdag, torsdag og fredag.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.

Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Onsdag d. 2.: Økumenisk gudstjeneste i Metodistkirken i Vissingsgade kl. 19.30. Erling Tiedemann taler.

Torsdag d. 3.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.

Fredag d. 4.: Religionsundervisning for børn (9-15 år) kl. 16-18.

Lørdag d. 5.: KUK kl. 11-15 i præstegården.

Søndag d. 6.: Høstgudstjeneste kl. 11. Gaver til pyntning af kirken kan sættes i våbenhuset senest lørdag d. 5. Efter høstgudstjenesten fællesspisning og de givne gaver sælges til fordel for Caritas.

Onsdag d. 9.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Fredag d. 11.: Religionsundervisning for børn (9-15 år) kl. 16-18.

Fredag d. 18.: Ingen religionsundervisning p.g.a. efterårsferien.

Tirsdag d. 22.: Forsangerøvelse kl. 19.

Fredag d. 25.: Religionsundervisning for børn (9-15 år) kl. 16-18.

Lørdag d. 26.: KUK kl. 11-15 i præstegården.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Messeider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).
Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjæsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.
Messeider: (HA1)(T)
Søndag: Højmesse kl. 10.30.
Onsdag kl. 16.30 (undt. 18.9.).
Lørdag kl. 16.30 (undt. 21.9.).
Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16 (undt. 18.9.).
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketårnet.
Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessens.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag.
Messeider: (TH)
Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe. Vesper kl. 17.30. Søndag kl. 10: Højmesse. Kl. 16.30: Vesper og sakramental velsignelse.
Mandag: Messe hos søstrene eller gudstjeneste med kommunion kl. 16.30.
Tirsdag: Laudes og messe kl. 8.
Onsdag: Laudes og messe kl. 8. Rosenkrans og vesper kl. 16.30.
Torsdag: Laudes og messe kl. 8 eller Skolemesse kl. 9.
Fredag: Messe kl. 9.15.
Evt. ændring i gudstjenesterne: Se nedenfor.

Tirsdag d. 1. - torsdag d. 3.: Ingen messe.

Fredag d. 4.: 1. fredag i måneden. Vesper og tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.30.

Lørdag d. 5.: Messe på vietnamesisk kl. 16.30.

Søndag d. 6.: Efter højmessens kirkekaffe og årsmøde. Menighedsrådet aflægger beretning og drøfter med menigheden menighedens anliggender. Mød taletærkt op.

Lørdag d. 19.: Messe på polsk kl. 16.30.

Søndag d. 20.: Efter messen »Teologi for alle«.

Torsdag d. 24.: Skolemesse kl. 9.

Søndag d. 27.: Sommertiden ender. Uret stilles en time tilbage lørdag nat.

Tirsdag d. 28. - torsdag d. 31.: Ingen messe.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa

Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.

Messestider: (HC2)

Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.

Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag, fredag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 18.30.

Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85. Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.

Messestider: (HC2)(I)

Søndage: Højmesse kl. 10.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.

Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev

Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26.

Messestider: (HC2)(I)

Søndag kl. 10, torsdag kl. 16 (undt. 25.7.), lørdag kl. 10.

Tilbedelse: Torsdag kl. 16.30.

Skriftemål efter aftale.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevej 41, 6270 Tønder

Sognepræst: Tran Duc Thanh. Træffes normalt i Tønder onsdag 9-11, tlf. 74 72 18 90.

Messestider: (I)

Søndag: Messe kl. 17.

Onsdag: Messe kl. 17.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C

Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.

Sognepræst: Leo Drzal.

Andenpræst: Wieslaw Podlach.

Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.

Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.

Messestider: (HC)(TH)

Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30.

Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.

Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Tirsdag d. 1.: Polsk rosenkrans kl. 18.30. (Hver tirsdag i oktober måned).

Onsdag d. 2.: Dansk rosenkrans kl. 10. (hver onsdag i oktober måned). Studiekreds kl. 19.

Fredag d. 4.: Tilbedelse kl. 18-19.

Torsdag d. 10.: Seniorklub kl. 14.

Lørdag d. 26.: DUKs generalforsamling kl. 14. Derefter bankospil.

Søndag d. 27.: Orgel-indvielse kl. 10. Der er orgelmusik fra kl. 9.30 til kl. 10 og efter højmessens.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg

Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobiltilf. 20 21 56 42.

Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.

Messestider: (HC2)(T)

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.

Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19.

Skriftemål: En halv times tid før messe.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerte aftenmesse og bønner om præste- og ordenskald kl. 19.

Søndag d. 6.: Vi takker Gud for årets høst. Høstfest ved højmessens kl. 9.30. Efter messen auktion over de medbragte afgrøder. Kollektene og overskuddet fra auktionen går i år til Mariasøstrenes arbejde i Brasilien. Stille messe kl. 11.

Tirsdag d. 8.: Økumenisk fællesaften hos Frelsens Hær om Islam kl. 19.30. Alle er velkomne!

Onsdag d. 9.: Vietnamesisk messe kl. 15.

Onsdag d. 16.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 14. Efter messen fortsætter vi oppe i lokalene. Alle er velkomne!

Rosenkransandagter: Torsdag d. 3., 10., 17. og 24. kl. 18.30.

Firmandundervisning: Lørdag d. 5. kl. 9.45-11.45 og fredag d. 25. kl. 16.30-18.

Religionsundervisning for alle børn /DK-V-T/: Lørdag d. 5. og 26. kl. 9.45-11.45.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14, 5900 Rudkøbing

Messestider: (I)

Søndag d. 6.: Ingen messe.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 7, 5800 Nyborg

Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobiltilf. 20 21 56 42.

Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.

Messestider: (HC2)(I)

Hver lørdag er der højmesse kl. 15.30.

Rosenkransandagter: Hver lørdag kl. 15.

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens

Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til:

Messestider:

Højmesse hver søndag kl. 10.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo

Tlf. 54 57 50 80. Giro 3 00 50 46.

Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.

Messestider: (I)

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.

Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerte fredag. Udstilling af Alterets sakramente kl. 8.15 og messe kl. 9.

Lørdag d. 5.: Rosenkrans kl. 11 og messe kl. 11.30.

Søndag d. 6.: Høstmesse med offergang. Efter messen er der kirkekaffe, og alle er hjertelig velkomne.

Lørdag d. 12, 19, og 26.: Rosenkrans kl. 11 og messe kl. 11.30.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov

Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.

Sognepræst: Pater H. F. Bering, OFMconv.

Messestider: (HA1)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17. Søndag højmesse kl. 10.

Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17 i huskappellet.

Torsdag d. 3.: Skt. Frans' hedengang fejres i husets kapel kl. 19.

Søndag d. 6.: Menigheden fejrer Skt. Frans' fest med en gudstjeneste i kirken kl. 10.

Søndag d. 27.: Verdensmissions søndag. Højmesse kl. 10. Kollekten denne dag indsamles til fordel for missionsarbejdet i verden.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. 54 85 07 39.

Messestider: (HC2)(I)

Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30.

Torsdag d. 3.: Skolemesse kl. 8. Alle menighedsmedlemmer er hjertelig velkomne.

Søndag d. 6.: Menigheden fejrer Skt. Frans' fest med en højmesse kl. 10. Denne gudstjeneste udformes som en høst-takkegudstjeneste. Efter messen er der kirkekaffe i Fredensgade 15.

Lørdag d. 12.: Polsk messe kl. 16.

Søndag d. 27.: Verdensmissions søndag. Højmesse kl. 10. Kollekten denne dag indsamles til fordel for missionsarbejdet i verden.

Sommertiden ender.

Mandag d. 7. - torsdag d. 24.: Pater Bering er på ferie i Holland.

Mandag d. 28. okt. - fredag d. 1. nov.: Præsterne er på kursus på Maglås.

Fredag d. 25.: Messe med bamedåb kl. 18.30..

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstvej 29, 4700 Næstved

Tlf. 53 72 09 85.

Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Messestider: (HA)(I)

Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.

Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9.

Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.

Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.

Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30. Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.

Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Onsdag d. 2.: Skolemesse for 1. til 6. klasse kl. 8.

Fredag d. 4.: Skolemesse for 7. til 10. klasse kl. 8.

Søndag d. 6.: Messe i kirken kl. 10. Efter messen kirkekaffe i menighedssalen.

Vor Frue kirkes menighed tilbyder religionsundervisning som forberedelse til både firmelse og første kommunion. De børn, der går på Vor Frue Skole, vil få religionsundervisning i skoletiden. For andre børn foregår undervisningen i menighedslokalet

tirsdage kl. 15.

Onsdag d. 2.: Skolemesse for 1. til 6. klasse kl. 8.

Fredag d. 4.: Skolemesse for 7. til 10. klasse kl. 8.

Søndag d. 6.: Messe i kirken kl. 10. Efter messen kirkekaffe i menighedssalen.

Bankospil.

Ny aktivitet i vor menighed. Nogle initiativtagere fra vor menighed holder i menighedssalen bankospil for unge og ældre mandag d. 7. og mandag d. 21.

Tag venner og bekendte med!

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg

Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.

Messestider: (HA)(I)

Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerte fredag. Rosenkransbøn om præste- og ordenskald kl. 15.30. Messe kl. 16.30.

Søndag d. 13.: Højmesse kl. 10. Menighedskafe efter messen.

I oktober måned er der rosenkransandagt hver torsdag kl. 16.30.

Lejlighed til skriftemål før højmassen eller efter aftale.

Skt. Hans Kirke, Køge

Bjerggade 10, 4600 Køge

Tlf. 53 65 06 51.

Konst. sognepræst: M. Bergsøe.

Andenpræst: Benny Blumensaat, tlf. 53 65 06 51 bedst 9-10. Giro 800-5627.

Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33

Messestider: (HC2)(I)

Søndage: Højmesse kl. 10.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.

Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

Oktober er rosenkransmåned, og derfor er der rosenkransandagt i kirken kl. 19 torsdag d. 10., 17., 24. og 31.

Fra den 31.9. - 9.10. deltager pastor Benny Blumensaat i pilgrimsrejsen til Italien.

Søndag d. 13.: Kirkekaffe efter messen. Religionsundervisning for børn og unge.

Tirsdag d. 15.: Festen for Theresa af Avila. Messe kl. 19.

Fredag d. 18.: Festen for Skt. Lukas. Messe kl. 19.

Søndag d. 27.: Religionsundervisning for børn og unge.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted

Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.

Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.

Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.

Messestider: (HC2)(I)

Søndag d. 6.: Messe kl. 10.

Onsdag d. 9.: Menighedsaften kl. 19. »Hvad tror vi på?« Sognepræsten gennemgår vores tro på denne 2. af tre aftener.

Lørdag d. 12.: Messen fejres med sognepræsten kl. 16.

Søndag d. 20.: Messe kl. 10.

Onsdag d. 23.: Menighedsaften kl. 19. »Hvad tror vi på?« Sognepræsten gennemgår vores tro på denne 3. af tre aftener.

Lørdag d. 26.: Messen fejres med sognepræsten kl. 16.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse

Sognepræst: Stephen Holm

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse

Tlf. 53 52 06 45

Faste messetider:

Søndagsmesser: Søndag kl. 10 i kirken - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen.

Hverdagsmesser: - i Skt. Montforts kapel over kirkeens sakristi. Normalt således: mandag kl. 17.15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15, fredag kl. 19.15. (Den 27.9. fejres messen i kirken kl. 23).

Montfort-kommunitetets daglige bønner - i Skt. Montforts kapel: Normalt således: Rosenkransbøn hver middag kl. 12, dog ikke lørdag og søndag.

Vesper lørdag kl. 12.15, søndag kl. 19 og øvrige dage kl. 18.

Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor bedes ud over den daglige rosenkrans - rosenkrans i fællesskab før messen søndag d. 13., 20. og 27. fra kl. 9.50.

Børneundervisning i relation til søndagsmessen den 29. 9., 13. og 27.10.

Eftermiddag for vore ældre: Torsdag d. 31. fra kl. 14.30.

Fredag d. 27. sept. er Mikkelsaften, der fejres i Slagelse som kulturnat. I vor kirke sker der noget fra kl. 18-24. Kl. 18.15-19 : Rundvisning. Kl. 19.15: Korsvejsmeditation. Kl. 20.40: Jazzkoncert. Kl. 21.30: Korkoncert (Gospel). Kl. 23: (NB)Midnatsmesse / Mikkelsmesse.

Søndag d. 29. højtideligholder vi i vor kirke Mikkelsdag - festen for de hellige ærkeengle Mikael, Gabriel og Rafael. Ærkeenglen Mikael er Slagelse ny's værneengel (se byvåbenet!) og ærkeenglen Gabriel er den montfortanske ordensfamilies værneengel. Familiemesse kl. 10.

Søndag d. 6. okt., den første oktober søndag. Vi højtideligholder rosenkransfesten med en rosenkransandagt i forbindelse med messen kl. 10.

Mandag d. 7. er månedens 1. mandag, som er intermontfortansk bededag. I tilslutning til messen i kapellet kl. 17.15 er der fra kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.

Lørdag d. 12. er der fra kl. 10.30 - 12.45 fælles rengøring omkring kirke og menighedshus. Samtidig skal morgendagens høstfest forberedes. Kom og vær med!

Søndag d. 13. fejres messen kl. 10 som menighedens høstgudstjeneste, hvor vore børn ved messens begyndelse i procession bærer høstens gaver frem til altret - gaver, som vi beder menigheden bringe med til kirken. Før vi ved messens slutning modtager velsignelsen, holder vi en frisk auktion over høstgaverne, som vil gøre os i stand til økonomisk at sørge for vore tre »adopterede« børn fra Afrika og Brasilien endnu et år frem.

Efter messen går vi til menighedshuset, hvor vi skal spise gule ær

Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.
Messestider: (HA)(I)
 Søndag: Tilebedelse med rosenkrans kl. 9.30. Højmesse kl. 10.
 Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høj-Tastrup kl. 19.
 Torsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Stille tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19. Tilbedelse med rosenkrans kl. 20.
 Lørdag: Messe kl. 9 (undt. 5.10., hvor messen er kl. 10). Søndagsmesse kl. 17.

Fredag d. 4.-søndag d. 6.: Vågeveek-end fra fredag kl. 22. til lørdag kl. 9 og igen fra lørdag kl. 18 til søndag kl. 9.
Lørdag d. 5.: Mariadag kl. 9.30.
Torsdag d. 10.: Aktivitetsdag efter messen kl. 10.
Torsdag d. 17.: Oplæg om Helligånden med Anna og Eva kl. 19.
Onsdag d. 23.: KÆK efter messen kl. 14.
Lørdag d. 26.: Menighedsrevy efter messen kl. 17 til kl. 24. Alle er velkomne. Billetter sælges efter messen fra søndag d. 29. sept. til d. 20. okt. Pris: Kr. 50 for voksne, kr. 20 for børn under 12 og kr. 10 for mindre børn.
Onsdag d. 30.: Helbredelsesmesse kl. 19.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
 Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
 Konstitueret sognepræst: P. Robert Showers, ofm. conv.

Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm. conv. tlf. 46 35 09 65 (Bedst 8-9 ti-fr.).
 Gråbrødrhuset, tlf. 42 36 77 56.
Messestider: (HC2)(I)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17. Sakramentsandagt hver onsdag kl. 16.30. Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.
 NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Torsdag d. 3.: Skt. Francescos Transitus kl. 19. Efter andagten vil der være en lille forfriskning i menighedssalen.
Fredag d. 4.: Francescos festmesse kl. 19. Efter messen er der reception i menighedssalen.
Lørdag d. 5.: Religionsundervisning.
Søndag d. 27.: Andagt til ære for Jacob den Danske kl. 19. Efter messen vil der være en lille fest i menighedssalen.

Ledreborg Slotskirke
 Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
 Elisabeth-Centret, Carl Refssvej 6, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
 Sognesøster: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstre, Carl Refssvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Messestider:
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe.
 NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser: fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken om lørdagen.
Børne- og ungdomsundervisning: lørdagene d. 12. og 26. - i forlængelse af søndagsmessen kl. 15.30.
Oktober måned er rosenkransmåneden. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab før søndagsmessen lørdag d. 12., 19. og 26. fra kl. 15.20. Torsdag d. 17., 24. og 31. er der rosenkransbøn i kapellet kl. 19.15.
Aftener for unge over 16 år - i Slagelse fredag d. 6. og 27. fra kl. 19-ca. 22.
Hyggeklub for menighedens ældre (og yngre) begynder i november

*Torsdag d. 3. - aftenen før oktobermånedens 1. fredag - er der kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddelelse af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20. I denne gudstjeneste fejres festen for den hellige Frans af Assisi (egtl. d. 4. okt.), inspirator for vort sogns værnhelgen, den hell. Elisabeth af Thüringen. Efter gudstjenesten spiser vi »italiensk« sammen i menighedssalen. Tilmelding på liste.
Lørdag d. 5. - den første oktober weekend - højtideligholder vi rosenkransfesten. Messen kl. 15.30 forbindes den dag med en rosenkransandagt.
Torsdag d. 10. holder vi menighedsaften. Lektor Henrik Terp fra Sorø Akademi fortæller i menighedssalen om valfart til Santiago di Compostela i Nordspanien. Vi afslutter i kirken.
Lørdag d. 19. fejres dele af søndagsmessen på latin.
Lørdag d. 26. fejres verdensmissionssøndag med en messe med sange på mange forskellige sprog.*

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag, Mobil tlf. 40 58 48 57.
 Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.
 Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messestider: (HB2)(T)

Tirsdag d. 1.: Messe kl. 14.30.
Onsdag d. 2.: De fire nordsjællandske menigheder er indbudt til en fælles menighedsaften i Hillerød kl. 19.30. Medlemmer fra pastorallrådet vil berette om, hvad der er sket bl.a. i forbindelse med biskop Kozons dekret om bl.a. afsættelse af den demokratisk valgte formand til fordel for sig selv. Fra vor menighed deltager Børge Mannow.
Torsdag d. 3.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 5.: Børmens religionsundervisning nr. 4 i Hillerød kl. 9.30-11.30. Børmesse kl. 11.
Søndag d. 6.: Messe kl. 9.
Tirsdag d. 8.: Pensionist-træf med messe kl. 14.30. Derefter hyggeligt samvær. Menighedsaften kl. 19. Sognepræsten taler om: Bodens sakramente gennem kirkens historie.
Torsdag d. 10.: Messe kl. 18.
Søndag d. 13.: Messe kl. 11.
Søndag d. 20.: Messe kl. 9.
Tirsdag d. 22.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 24.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 26.: Børmens religionsundervisning nr. 5 i Hillerød kl. 9.30-11.30. Børmesse kl. 11.
Søndag d. 27.: Messe kl. 11. (Sommerferien er slut. Vi sov en time længere).
 Tirsdag d. 29.: Messe kl. 14.30.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag, Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.
 Skt. Vincent Søstre, tlf. 42 26 78 65.
 Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.
Messestider: (HA)(T)

Tirsdag d. 1.: Messe/laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 2.: Messe kl. 19. De fire nordsjællandske menigheder er indbudt til en fælles menighedsaften i Katolsk Kirkecenter kl. 19.30. Medlemmer fra pastorallrådet vil berette om, hvad der er sket bl.a. i forbindelse med biskop Kozons dekret om bl.a. afsættelse af den demokratisk valgte formand til fordel for sig selv.
Torsdag d. 3.: Messe kl. 17.
Fredag d. 4.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 5.: Børmens religionsundervisning nr. 4 kl. 9.30-11.30. Børmesse kl. 11.
Søndag d. 6.: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 8.: Messe/laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 9.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 10.: Messe kl. 17.
Fredag d. 11.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 13.: Messe kl. 9.
Søndag d. 20.: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 22.: Messe/laudes kl. 8.30. Menighedsaften kl. 19.30, hvor sognepræsten taler om »Bodens sakramente gennem kirkens historie«.
Onsdag d. 23.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 24.: Messe kl. 17.
Fredag d. 26.: Børmens religionsundervisning nr. 5 kl. 9.30-11.30. Børmesse kl. 11.
Søndag d. 27.: Messe kl. 9. (Sommerferien er slut. Vi sov en time længere).
Tirsdag d. 29.: Messe/laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 30.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 31.: Messe kl. 17.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messestider: (HA)(I)
 Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkelsborg, Strandvejen 352 kl. 9.
 Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.
 Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge: Torsdag kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Onsdag d. 2.: Menighedsaften for de fire nordsjællandske menigheder kl. 19.30 i Katolsk kirkecenters menighedssal, Møllestræde 10 B, Hillerød. Debataften vedrørende pastorallrådet.
Søndag d. 6.: Under højmesse kl. 11 synger kam-

merkoret Musica Viva. Kirkefrokost. Børnearrangement den første søndag i måneden udskydes til den følgende søndag.
Onsdag d. 9.: Aktivitetsgruppen mødes kl. 19 på Nordvanggaard.
Søndag d. 13.: Høstmesse kl. 11. Børnearrangement under messen. Særlig velsignelse af børnene.
Onsdag d. 16.: Redaktionsmøde »Ord på Vejen« kl. 19 på Nordvanggaard.
Onsdag d. 23.: Arrangement for menighedsmedlemmer og andre, som har påtaget sig særlige opgaver, herunder lektorjeneste. Det er kl. 19 i menighedssalen. Indbydelser vil blive fremsendt - også til ægtefæller.
 Der er ingen messe tirsdag d. 29. og torsdag d. 31., og der er ingen religionsundervisning torsdag d. 17. og 24.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
 Præst: Jacob Muiser.
Messestider: (HA) I
 Søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
 Tirsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.
 Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
 Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

Onsdag d. 2.: Menighedsaften for de 4 nordsjællandske menigheder i Hillerød kl. 19.30.
Torsdag d. 3.: Religionsundervisning kl. 16.
Torsdag d. 10.: Religionsundervisning kl. 16. KUK-møde kl. 19.30.
Torsdag d. 17.: Ingen religionsundervisning p.g.a. efterårsferien.
Torsdag d. 24.: Ingen religionsundervisning, men KUK-møde kl. 19.30.
Lørdag d. 26.: Børne KUK kl. 10.30-12.30.
Søndag d. 27.: Familiemesse kl. 9.30.
Torsdag d. 31.: Religionsundervisning igen kl. 16.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 31 28 17 00.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messe samt tirsdag 10.30-11.30 på sognekantoret. Evt. også på 31 28 47 69.
 Menighedsrådsformand: Damian Nawarecki, Tryggevej 127, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 60 33 55.
 Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 31 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
Messestider: (HA)(T)
 Søndag: Højmesse kl. 11.
 Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Torsdag d. 3.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Fredag d. 4.: Tilbedelse kl. 18.30. Rosenkransandagt kl. 18.40.
Lørdag d. 5.: Påbegyndelse af børnenes undervisning og forberedelse til 1. hell. kommunion kl. 16. Børmens forældre er også hjerteligt velkomne til dette indledende møde.
Fredag d. 11.: Rosenkransandagt kl. 18.40.
Søndag d. 13.: Familiemesse kl. 11. I forbindelse med kirkekaffen vil der fremover lejlighedsvis være en eller anden form for indslag. Denne gang kommer tidligere formand for Lourdes valfartskomite, skoleleder Georg Høhling og fortæller om og viser billeder fra Lourdes-valfarten.
Fredag d. 18.: Rosenkransandagt kl. 18.40.
Lørdag d. 19.: Børneundervisning kl. 16-17.
Søndag d. 20.: Gregoriansk messe kl. 11.
Fredag d. 25.: Rosenkransandagt kl. 18.40.
Søndag d. 27.: Messe kl. 11 med kollekt til fordel for Verdensmissionen. Husk: Sommerferien er slut.

Det netop afholdte sommermarked gav atter i år et flot resultat på kr. 17.900,-, hvilket er 700 kr. mere end sidste år. Hjerteligt tak til alle de mange trofaste hjælpere og til dem, der på anden måde var med til at støtte sommermarkedet.
 Bidrag til finansiering af reparation af kirkens tag er fortsat yderst velkomne og kan f.eks. indbetales på kirkens girokonto.
 Det udtrukne nummer på amerikansk lotteri er nr. 25. Gevinsten er afhentet.

Vor Frue Kirke, Herlev
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
 Tlf. 44 94 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.

Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.Jensensvej 3, 3540 Lyngby.
Messestider: (HA)(I)
 Lørdag: Messe kl. 17.
 Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).
 Hverdag: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
 3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.
 KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
 Tirsdag: Åbent hus hos Skt. Josef Søstre, Primulavej 1: Messe kl. 19.
 I anledning af p. Frank Jobst's bortrejse fungerer p. Paul Marx som sognepræst.

Søndag d. 13.: Undervisning efter messen kl. 9.30.
Onsdag d. 23.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.30.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
 Tlf. 45 87 77 12.
 Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messestider: (HA)(I)
 Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
 Giro 408 38 30.
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
 Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HB2)(I)
 Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
 Hverdag: Mandag: Messe kl. 11. Tirsdag: Messe kl. 17. Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17.30 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Tirsdag d. 1.: Møde i K.Æ.K., Ordrup. Se under Skt. Andreas kirke. Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Lørdag d. 5.: Højtideligholdelse af festen for den hellige Therese, vor kirkes og sognets værnhelgen. Pontifikalmesse kl. 17. Derefter menighedsfest i skolens gymnastiksal.
Tirsdag d. 8.: Messe kl. 17, efterfulgt af tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 21.
Lørdag d. 12.: Sognekateketer kl. 15. Foredrag af Jens Th. Keiding. Emne: »Etske overvejelser over medicinsk forskning«.
Søndag d. 13.: Familiemesse kl. 9.
Tirsdag d. 22.: Menighedsrådsmøde i kantinen kl. 19. Tilmelding til menighedsrådet
Sommerferien ophører natten mellem lørdag og søndag. Urene stilles 1 time tilbage.
Søndag d. 27.: Søndagens kollekt optages til fordel for verdensmissionen.

Immaculata Kirke
 Strandvej 91, 2100 København Ø
Messestider:
 Søndag: Højmesse kl. 9.
 Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
 Lørdag: Messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
 Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HC2)(I)
 Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10. Hverdag: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.
 Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.
 Lørdag: Messe kl. 11.30.

Alle lørdage i oktober: Rosenkransbøn kl. 11.10. Derefter messe.
Tirsdag d. 1.: Møde i K.Æ.K., Ordrup kl. 11.30. Efter frokosten foredrag af Max Reiter. Emne: »På valfart i Frankrig - fra Lisieux til Lourdes«. Tilmelding senest søndag d. 29. sept. pr. tlf. 39 63 82 52, Aase og Mogens Nielsen, eller pr. tlf. 39 64 09 01, Inge Ryom.
Fredag d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Se under messetider.
Lørdag d. 5.: Skt. Therese sogn højtideligholder festen for den hellige Therese. Vor menighed indbydes til at deltage. Se under Skt. Therese kirke.
Søndag d. 6.: Latinsk højmesse kl. 10.
Mandag d. 7.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 39 63 63 82.
Onsdag d. 23.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Anbefales til menighedens forbøn. Forslag modtages til behandling.
Sommertiden ophører natten mellem lørdag og søndag. Urene stilles 1 time tilbage.
Søndag d. 27.: Søndagens kollekt optages til fordel for verdensmissionen.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
 Tlf. 39 69 03 01.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
 Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
 Sognekantor: Vandtårnsvej 11.
Messetider: (HC2)(T)
 Hver søndag: Højmesse kl. 10.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V.
 Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Indvalg 3121 0234. Fax. 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
 Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
 Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12. Fredag kl. 14-17.
Messetider: (HA1)(TH)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
 Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Tirsdag d. 1.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om »Synet af Kristus i Johannes Åbenbaring 1,9-18.«
Fredag d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det hell. sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Søndag d. 6.: Efter 11.30 messen: Emnekirkekaffe. Indleder: Vibeke Baadsgaard Jensen om »Generationskløften.«
Tirsdag d. 15.: Møde for de ældre kl. 14.30-16.30. Pastor Benny Blumensaat (Køge) vil vise os en video om Fatima.
Lørdag d. 19.: Kongregationsmesse kl. 10.
Onsdag d. 23.: Ministrantklub kl. 15.30.
Lørdag d. 26.: Religionsundervisning for børn og unge kl. 10.30-13. Tag madpakken med.
Søndag d. 27.: Ungdomsmesse kl. 20 med Café Ludvig bagefter i menighedssalen.
Onsdag d. 30.: Studiekreds kl. 11 for voksne. Tag madpakken med.
 Hver søndag indbyder vi til kirkekaffe efter morgenmesse.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
 Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Messetider: (HA)(TH)
 Søndag: Højmesse kl. 11.
 Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

Lørdag d. 5.: Børneundervisning kl. 10-11.45.
Søndag d. 6.: Familiemesse kl. 11. Efter messen kirkekaffe.
Mandag d. 7.: Teologikursus kl. 19.30.
Tirsdag d. 8.: Katolsk Ældreklub. Møde i Liobahjemets sal kl. 14. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 13.: Ungdomsmesse kl. 19.
Mandag d. 14.: Teologikursus kl. 19.30.
Lørdag d. 26.: Børneundervisning kl. 10-11.45.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
 Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag,

fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messetider: (HA)(T)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
 Lørdag: Messe kl. 17.
 Søndag: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 6.: Højmesse på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 12 med efterfølgende kirkekaffe.
Søndag d. 13.: Højmesse kl. 10. Derefter kirkekaffe.
Søndag d. 20.: Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 17.
Mandag d. 28.: Sangaften i kirken kl. 19.30 i forbindelse med kulturbrydret.

Hver torsdag: Religionsundervisning for firmanderne kl. 17.30.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N
 Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638 Sakramentskirken.
 Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.
 Træffes på kirkens kontor tirsdag-fredag ca. kl. 10-11 og ca. en halv time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
 Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, Nørrebrogade 27 C, 2200 København N. tlf. 31 35 68 25.
 Kontortid: Ti., on. og to. kl. 9-11, fr. kl. 10-12.
 Menighedsrådsformand: Flemming Andersen, Ved Klosteret 6, st.tv., 2100 København Ø. Tlf. 39 29 69 23.
 Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messetider: (HB2)(T)
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk messe. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.
 Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.
 I. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Undervisning af l. kommunikanter kl. 12-14 onsdag den 23. og 30. oktober.

Optimisterne mødes i krypten efter 11-messen tirsdag d. 8. og 22. oktober.

Bede-gruppe i kirken kl. 19-21 tirsdag d. 1., 8., 13. og 22. oktober.

Fredag d. 4.: Messe kl. 17. Derefter udstilling af Alterets sakramente, tilbedelse og sakramental velsignelse. Ingen messe kl. 11.
Lørdag d. 5.: TRO & LYS-møde i krypten kl. 12.30 Mødet slutter med messe kl. 17. Husk madpakke.
Søndag d. 6.: Familie-høstmesse. Husk at medbringe jeres egne høstgaver. Gaverne vil blive solgt på aktion efter messen. Aktionsbeløbet sender vi til sr. Gisela Heitz' arbejde i Plzen, Tjekkiet.
Fredag d. 19.: Messe kl. 11.
Søndag d. 20.: Højmesse kl. 10. Søndagsskole i krypten kl. 10-11. Alle børn mellem 0 og 11 år er velkomne.
Lørdag d. 26.: Messe kl. 17.
Sommertiden ender. Husk at stille urene.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
 Præstemessens træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messetider: (HB2)(T)
 Søndage: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
 Lørdage: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Onsdag d. 2.: Messe for de ældre kl. 10. Rosenkransandagt kl. 19.
Fredag d. 4.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.
Søndag d. 6.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11 med gregoriansk sang.
Onsdag d. 9.: Rosenkransandagt kl. 19.
Søndag d. 13.: Reciteret messe kl. 8. Familiemesse kl. 11.
Onsdag d. 16.: Messe for de ældre kl. 10. Rosenkransandagt kl. 19.
Søndag d. 20.: Reciteret messe kl. 8. Pontifikalmes-

se kl. 11 med biskop Kozon og den apost. nuntius G. Ceirano i anledning af pave Johannes Paul II's indsættelse i embedet i 1978.
Onsdag d. 23.: Rosenkransandagt kl. 19.
Onsdag d. 30.: Rosenkransandagt kl. 19.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
 Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.Ss.R. Tlf. 31 58 41 02.
 Andenpræst: Janusz Turek, C.Ss.R.
 Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, torsdag tillige kl. 17-18.
 Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.
Messetider: (HA)(T)
 Lørdage: Engelsk messe kl. 17.
 Søndage: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
 Hverdage: Messe kl. 8.
 Torsdage: Messe kl. 19 med rosenkransandagt.
 I. fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19.

Søndag d. 6.: Familie- og høstgudstjeneste kl. 10.
Onsdag d. 9.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14. Skoleleder Jens Knudsen fortæller om jomfru Maria i den ortodokse kirke.
Onsdag d. 23.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14. Menighedsrådsformand Tony Lundby Hansen vil reflektere over skriftemålet.
Søndag d. 27.: (Husk sommertid slutter natten mellem lørdag og søndag). Latinsk højmesse kl. 10.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne

Østergade 59, 3700 Rønne
 Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
 Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.
Messetider: (HC2)(I)
 Søndag kl. 10.

Rosenkranskirken, Åkirkeby

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikeengen 24, tlf. 56 97 42 95.
Messetider: (HC2)(I)
 Lørdag kl. 17.

Tirsdag d. 8.: Møde med damerne kl. 14. Alle er velkomne.

19 Grønland

Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb

Sognepræst: Urban Figge O.M.I., Box. 51, 3900 Nuuk.
 Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 2 31 75.
Messetider: Søndagsmesser kl. 10.
 Hverdagsmesser: Tirsdage og torsdage: Messe kl. 17.15. Onsdage: Tilbedelse kl. 19 efterfulgt af messe kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 i Blok 9, 213.
 Lørdag: Messe kl. 9.15.
 Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgi-er.
 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.

Gudstjenster på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 København V. Tlf. 31 24 26 30.
 Hi. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry

Fr. Carrol Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
 Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.
 Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Eucharistic Celebrations in English:
 Saturday: VFK at 11 a.m.; Skt. A at 5 p.m.; SAK at 6 p.m.
 Wednesday: SAK at 5 p.m.
 Thursday: VFK at 9.30 a.m.
 First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Communauté de Langue Francaise

Copenhagen: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana

Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

Misa en Espanol

Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

Kroatisk mission

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
 Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
 I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.
 I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.
 I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.
 I Klippan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Msze swiete w jezyku polskim

Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
 Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.
 Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4a, 1616 Kbh. V. Jesu Hjerter Kirke. Tlf. 31 21 85 88.
 Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

Tamilske gudstjenester

Pastor Jude Kulas Soosaiappu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 39 eller 20 86 67 38.
Lørdag d. 5.: Skt. Mariæ kirke, Aalborg kl. 17.
Søndag d. 6.: Hellig Kors kirke, Lemvig kl. 10.
Lørdag d. 12.: Helligåndskirken, Frederikshavn kl. 17.
Søndag d. 13.: Vor Frue kirke, Århus kl. 14.
Lørdag d. 19.: Skt. Peters kirke, Herning kl. 18.
Søndag d. 20.: Skt. Josefs kirke, Horsens kl. 16.
Lørdag d. 26.: Skt. Norbets kirke, Vejle kl. 17.
Søndag d. 27.: Jesu Hjerter kirke, Randers kl. 17.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter »Messetider«.
 HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
 HB = Adgang ad løbende rampe eller skinne.
 HC = Kun adgang ved løft.
 1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
 2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekantoret/kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter »Messetider«.
 T = Teleslynge.
 H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleralnæg, hånd-hørcapparat. Sidsnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
 I = Ingen hjælpemidler for hørchæmmede.

MAGLEÅS-træf / ÅBENT HUS

Søndag den 29. september 1996

Abel Schrøder d.y. - Danmarks festligste og meget fornemme billedskærer

Abel Schrøder d.y. (1602-76) - sin tids største »træsniider« og til hvis hovedværker regnes altertavlerne i Holmens Kirke og Præstø Kirke - var ikke alene en stor billedskærer, men også en flittig mand, og hans træskærerarbejder ses i mange andre sjællandske kirker den dag i dag.

Kom og hør tidligere konsulent i Det danske Bibelselskab Annelise Thomsen fortælle engageret og meget vidende om denne livfulde og idérige barokkunstner.

Der serveres kaffe i stuerne mellem kl. 14 og 15. Foredraget begynder kl. 15. Pris kr. 35,-.

Magleås, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød

En vedvarende opgave

Evangelisation er mødet mellem Kristus og verden, mellem apostlene og deres omverden, mellem kirken, historien og kulturen, mellem den kristne af i dag og hans omgivelser, men fremfor alt mødet mellem kristne og ikke-kristne, mellem kirken og jordens nationer - nationer, som allerede ved Guds skabelse ejer »sandhedens sædekorn«, og som ved Helligånden skal nå frem til Kristi hele fylde.

I evangelisationen er det Jesus Kristus, hans person og hans budskab, der fortsat møder menneskene. Den dybeste begrundelse for evangeliets forkyndelse er Guds Søns menneskevordelse. Han, som fra evighed af udgår fra Faderen, udsendes til vor jord. Og Jesus Kristus bliver så ved med at udsende sine »apostle«. Igennem dem fortsætter han sin befriende, formynde og frelsende gerning.

Pavens rundskrivelse »Redemptoris Missio« af 1991 om kirkens vedvarende missionsopgave (Ansgarstif-

telsens Forlag, København 1991) går ud fra den tanke, at det slet ikke er overladt til os, om vi skal forkynde vore medmennesker den frelse, som Gud tilbyder os i sin Søn, men at det simpelthen er noget, vi bør gøre. Pavens skrivelse er en klar og indtrængende appel til hvert medlem af kirken. Allerede ved dåben er vi udvalgt og kaldet til denne opgave. Vi kan ikke sige et eneste Fader Vor, uden at vi bliver mindet om vort medansvar for Guds rige. Paven siger, at ingen menighed kan kalde sig kristen, hvis ikke den er missionsk. Det andet Vatikankoncil har i dekretet om kirkens missionsgerning fastslået, at den åndelige fornyelse i sogne og bispedømmer vil stå i relation til den omsorg og hjælp, som disse hver og især yder, ikke alene over for deres egne, men også for dem i det fjerne.

Når altså alle lægfolk er »missionærer« i kraft af dåben, må vi blive ved med at støtte præster, søstre, kateke-

ter og andre hjælpere i de unge kirker ved bøn og offer, ikke blot på verdensmissions søndagen, men hele året igennem.

Måske kan også messen for evangeliets udbredelse fortsat virke inspirerende.

I anledning af verdensmissions søndagen bringer vi her messen »For evangeliets forkyndelse blandt folkeslagene«.

Indgangsvers (Sl. 67,2-3)

Gud være os nådig og velsigne os, han lade sit ansigt lyse over os; at din vej må kendes på jorden, din frelse blandt alle folk.

Dagens bøn

Gud, det er din vilje, at alle mennesker skal frelses og komme til erkendelse af sandheden. Send nådigt arbejdere til din store høst, så at evangeliet må forkyndes for hele skabningen og dit folk, der er samlet om livets ord og næret af sakramenternes kraft, må vandre fremad på frelsens og

kærlighedens vej. Ved vor Herre...

eller

Gud, du har sendt din Søn til verden som det sande lys. Lad din Søns blod og Helligåndens nåde. Kirken skulle vise, at den var et folk, forenet ved Trefoldighedens enhed, Kristi Legeme og Helligåndens tempel, din mangfoldige vis-

må indgå i dit ene folk. Ved vor Herre...

Bøn over gaverne

Herre, se til Kristi, din Salvendes, åsyn, han der gav sig selv som løsesum for alle, så at dit navn fra solens opgang til dens nedgang må blive lovprist blandt folkeslagene, og det ene offer overalt må frembæres for din majestæt. Ved Kristus, vor Herre.

Søndagspræfation VIII

Sandelig, det er værdigt og ret, rigtigt og os til frelse, at vi altid og overalt takker dig, Herre, hellige Fader, almægtige, evige Gud. Thi du har på ny samlet dine børn, som synden havde fjernet fra dig, ved din Søns blod og Helligåndens nåde. Kirken skulle vise, at den var et folk, forenet ved Trefoldighedens enhed, Kristi Legeme og Helligåndens tempel, din mangfoldige vis-

dom til ære. Derfor slutter vi os med glæde til englens kor, idet vi siger: Hellig, hellig, hellig...

Kommunionsvers (Matt. 28,20)

Lær alle folkeslagene at holde alt det, som jeg har befalet jer, siger Herren. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.

Afsluttende bøn

Herre, du har næret os med vor forløsnings sakramente.- Lad den sande tro altid udbredes ved dette hjælpemiddel til evig frelse. Ved Kristus, vor Herre.

Sammen med paven beder vi i oktober om

- at retfærdighed, rodfæstet i kærlighed, må være det centrale i unge menneskers udvikling, og

- at verdensmissions søndagen må kalde de troende til generøst samarbejde.

Tidsskrifter

Katolsk Dialog med nye artikler

Augustins teorier om menneskelig seksualitet, pavernes anstrengelser for at få magt og anerkendelse og de germanske folkeslags primitivitet er nogle af årsagerne til det romersk-katolske paradigmes opståen.

Europas opblomstring i et nyt forår i det 11.-12. århundrede er blandt forudsætningerne for dets videre udvikling, og højdepunktet i skolastikken ser vi langsomt afløses af en nedgang, der til sidst fremprovokerer et nyt paradigme, det reformatorisk-protestantiske. Det er emnerne for 3. del af min artikelserie om paradigmeskift i kristendommen.

Næste punkt er et referat af Gerard O'Connell af ærkebiskop John R. Quinn's foredrag om »Primatets fordringer og enhedens kostbare krav«, der blev holdt i Oxford sidste år.

Udgangspunktet er ærkebiskoppens fornemmelse af, at

kirken kunne være anderledes, og at han meget gerne vil tage pavens udfordring op til at søge nye former og nye måder at udøve det pavelige primat på.

Kurien har en tilbøjelighed til at skyde sig ind mellem paven og de øvrige biskopper til skade for den broderlige kollegialitet, og han anmoder om, at et nyt økumenisk koncil kan blive indkaldt i begyndelsen af det tredje årtusind. Et spændende indlæg.

Pater Dorn fremsætter nogle tanker om kirke, synd og frelse. Alle tre ord har langt flere betydninger end vi lægger mærke til i vores daglige tale, og de kræver tydelig præcisering, hvis misforståelser skal undgås.

Dom gør opmærksom på, at en katolsk fundamentalisme med hensyn til kirkens lære ikke er spor bedre end en bibelsk fundamentalisme. En sproglig og historisk tolkning af koncilteksterne kan vi ikke

undvære, hvis vi ikke vil ende i det helt uforståelige.

Heftet slutter med to bog anmeldelser af Anne Forsberg og af L. O. Dorn.

Ove Leerbeck

Stilhedens arbejde

Det økumeniske Center i København har udgivet et nyt 16 siders blad »Stilhedens arbejde« med undertitlen »Om kristen meditation og aktion«. Bladet omhandler centrets aktiviteter og retræter. Det udkommer fire gange om året og afløser de små retrætefoldere.

Med bladet er det blevet muligt at bringe længere artikler, som der ikke var plads til i de små foldere.

På retræte med katolske præster

Der tilbydes to økumeniske retræter i efteråret: fra den 11. - 13. oktober på Lille Magleås med titlen »At bede med Bibelen«. Den ledes af p. Bob Showers OFM.conv.

Fra den 15. - 17. november leder p. Henri Leenders SJ en retræte med temaet: »Den hellige Treenighed«. Stedet er Skt. Lukas Søstrenes Feriehjem ved Smidstrup Strand i nærheden af Gilleleje. Alle interesserede kan deltage i centrets retræter.

Medlemskab og information om DØC, retræter og øvrige arrangementer kan fås ved henvendelse til Det økumeniske Fællesråd i Danmark, Dag Hammarskjöld's Alle 17, 3. 2100 Kbh. Ø. Tlf. 3543 2943.

Liturgisk kalender for oktober

1. *hvid*. Tirsdag i 26. alm. uge. (II Ps). Therese af Jesusbarnet, jomfru, (†1897)(m). L.: Job 3,1-3.11-17.20-23. Ev.: Luk 9,51-56.
2. *hvid*. Onsdag i 26. alm. uge. (II Ps). De hellige Værmeengle (m). Englens pf. L.: Job 9,1-12.14-16. Ev.: Luk 9,57-62. Læsning ad libitum (Værmeenglene): 2.Mos 23,20-23a.
3. *grøn*. Torsdag i 26. alm. uge. (II Ps). L.: Job 19,21-27ab. Ev.: Luk 10,1-12.
4. *hvid*. Fredag i 26. alm. uge. (II Ps). Frans af Assisi, (†1226)(m). L.: Job 38,1.12-21; 39,36-38. Ev.: Luk 10,13-16. Læsning ad libitum (Frans af Assisi): Gal 6,14-18.
5. *grøn*. Lørdag i 26. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Job 42,1-3.5-6.12-17. Ev.: Luk 10,17-24.
6. *grøn*. 27. ALM. SØNDAG. (III Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Es 5,1-7; Sl 80,9+12.13-14.15-16.19-20. R. Herrens vingård er Israels hus. 2.L.: Fil 4,6-9. Ev.: Matt 21,33-43. Bruno, præst, (†1101), fejres ikke.
7. *hvid*. Mandag i 27. alm. uge. (III Ps). Vor Frue af Rosenkransen (m). Jomfru Marias pf. L.: Gal 1,6-12. Ev.: Luk 10,25-37.
8. *grøn*. Tirsdag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Gal 1,13-24. Ev.: Luk 10,38-42.
9. *grøn*. Onsdag i 27. alm. uge. (III Ps). Eller *rød*. Dionysius, biskop, og lidelsesfæller, martyrer. Eller *hvid*. Johannes Leonardi, præst, (†1609). L.: Gal 2,1-2.7-14. Ev.: Luk 11,1-4.
10. *grøn*. Torsdag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Gal 3,1-5. Ev.: Luk 11,5-13.
11. *grøn*. Fredag i 27. alm. uge. (III Ps). L.: Gal 3,7-14. Ev.: Luk 11,15-26.
12. *grøn*. Lørdag i 27. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Gal 3,22-29.

Ev.: Luk 11,27-28.
13. *grøn*. 28. ALM. SØNDAG. (IV Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Es 25,6-10a; Sl 23,1-2.3-4.5.6. R. I Herrens hus skal jeg bo gennem lange tider. 2.L.: Fil 4,12-14. 19-20. Ev.: Matt 22,1-14 eller 22,1-10.
14. *grøn*. Mandag i 28. alm. uge. (IV Ps). Eller *rød*. Callistus I, pave og martyr, (†222). L.: Gal 4,22-24.26-27.31-5,1. Ev.: Luk 11,29-32.
15. *hvid*. Tirsdag i 28. alm. uge. (IV Ps). Therese af Jesus, jomfru og kirkelærer, (†1582)(m). L.: Gal 5,1-6. Ev.: Luk 11,37-41. Læsning ad libitum (Therese af Jesus): Rom 8,22-27.
16. *grøn*. Onsdag i 28. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid*. Hedvig, ordenssøster, (†1243). Eller *hvid*. Margrethe Maria Alacoque, jomfru, (†1690). L.: Gal 5,18-25. Ev.: Luk 11,42-46.
17. *rød*. Torsdag i 28. alm. uge. (IV Ps). Ignatius af Antiochia, biskop og martyr, (†107)(m). L.: Ef 1,1-10. Ev.: Luk 11,47-54. Læsning ad libitum (Ignatius af Antiochia): Fil 3,17-4,1.
18. *rød*. Fredag. LUKAS, evangelist (f). (IV Ps). Gl. Ap.pf.II. L.: 2.Tim 4,10-17b; Sl 145,10-11.12-13ab.17-18. R. Dine fromme, Herre, skal kundgøre dit riges strålende herlighed! Ev.: Luk 10,1-9.
19. *grøn*. Lørdag i 28. alm. uge. (IV Ps). Eller *rød*. Isaak Jogues, præst, og lidelsesfæller, martyrer (†1647). Eller *hvid*. Paul af Korset, præst, (†1775). Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Ef 1,15-23. Ev.: Luk 12,8-12.
20. *grøn*. 29. ALM. SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Es 45,1.4-6; Sl 96,1+3.4-5.7-8.9-10ac. R. Giv Herren ære og pris! 2.L.: 1.Tess 1,1-5b. Ev.: Matt 22,15-21.
21. *grøn*. Mandag i 29. alm. uge.

(I Ps). L.: Ef 2,1-10. Ev.: Luk 12,13-21.
22. *grøn*. Tirsdag i 29. alm. uge. (I Ps). L.: Ef 2,12-22. Ev.: Luk 12,35-38. 18-års dagen for pave Johannes Paul II's indsættelse. Mindes i Menighedens forbønner.
23. *grøn*. Onsdag i 29. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid*. Johannes af Capistrano, præst, (†1456). L.: Ef 3,2-12. Ev.: Luk 12,39-48.
24. *grøn*. Torsdag i 29. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid*. Antoni

us Maria Claret, biskop, (†1870). L.: Ef 3,14-21. Ev.: Luk 12,49-53.
25. *grøn*. Fredag i 29. alm. uge. (I Ps). L.: Ef 4,1-6. Ev.: Luk 12,54-59.
26. *grøn*. Lørdag i 29. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Ef 4,7-16. Ev.: Luk 13,1-9.
27. *grøn*. 30. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: 2.Mos 22,21-27; Sl 18,2-3a.3bc.4.47+51ab. R. Herre, min styrke! jeg har dig hjertelig kær. 2.L.: 1.Tess 1,5c-10. Ev.: Matt 22,34-40. Kollekt for Verdensmissionen.

28. *rød*. Mandag. SIMON OG JUDAS, apostle (f). (II Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ef 2,19-22; Sl 19,2-3.4-5ab. R. Deres tale er nået til jorderigs ende. Ev.: Luk 6,12-19.
29. *grøn*. Tirsdag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Ef 5,21-33. Ev.: Luk 13,18-21.
30. *grøn*. Onsdag i 30. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid*. Thøger, præst, (†ca. 1050). L.: Ef 6,1-9. Ev.: Luk 13,22-30.
31. *grøn*. Torsdag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Ef 6,10-20. Ev.: Luk 13,31-35.

Levende Vand nr. 3

Bønserfaringer

Tidsskriftet »Levende Vand«s augustnummer har som tema »Bønserfaringer«.

I den redaktionelle indledning skriver Grethe Livbjerg: »Mennesker i dag søger erfaring - ikke en masse teori. De kristne mystikere er blevet aktuelle, men ved læsning af dem kommer spørgsmålet: Er der mennesker i dag, som lever dette - eller er dette bare åndelig museumskultur?«

Fem mennesker giver deres personlige bønserfaringer videre: Monica Papazu skriver om »Bøn og glæde«, sr.

Anna-Maria Kjellegaard OSB om »Erfaringer med bøn set fra en benediktinsk synsvinkel«. Grethe Livbjerg har kaldt sit indlæg »Den indre bøn - svar på Guds kærlighed« og Lisbeth Rømer videregiver sine personlige erfaringer med kristen meditation. Til slut beretter Helle Bernth Jensen om sin vej til den indre bøn.

Enkeltnumre af »Levende Vand« kan fås for kr. 30,- i Stenbutikken, Vesterbrogade 28.

ks

Eutanasi - dødshjælp

Alle er optaget af ønsket om en menneskeværdig død

Af Eva Nordentoft

»Ligger liv og død i dag i menneskers hænder?« Det er det spørgsmål, som er den skjulte og indlysende dagsorden i en moderne debat. To udgivelser med titlen »Dødshjælp« er lige kommet på bogmarkedet og belyser udførligt dette delaspekt af diskussionen.

Man kan i Danmark - hvad angår døden - direkte tale om stadier på debattens vej. For ca. 30 år siden begyndte man at gøre sig tanker, om man måtte eller skulle sige »sandheden« til en meget syg patient; om en patient har krav på at kende sin diagnose; om det er barmhjertigt at lyve eller ubarmhjertigt at fortie sandheden.

Med den hurtige udvikling inden for medicinsk kunnen og teknologi begyndte man at tale om »liv og død i menneskers hænder«. Er mennesket begyndt at indtage Vor Herres plads?

Den næste etape i diskussionen blev den hede debat om dødkriterierne: hjertedød - hjernedød. Så opagede man, at det kan medføre problemer, når medicinen går fra den ene landvinding til den næste. »Vi bliver ældre og ældre, og hvordan skal vi komme herfra?«, lyder det nye spørgsmål.

Helt aktuel blev debatten om passiv og aktiv dødshjælp i det øjeblik, da Holland gjorde eutanasi under visse betingelser straffri.

Eutanasidebat, dødshjælpsdebat og debatten omkring hospice-tankens som alternativ fulgtes ad i Danmark. Alle parter er dybt optaget af ønsket om »en menneskeværdig død«.

Nu har der været tid til overvejelser og to større arbejder om dødshjælp er udkommet i 1996. Bliver vi klogere? Ja, vi kan blive mere afklaret. Emnet kommer os alle ved. Døden er det eneste 100% sikre i denne verden, så bevidst eller ubevidst føler ethvert menneske sig berørt af dette emneområde.

Lars Reuters bog

Lars Reuter »Dødshjælp - en etisk-teologisk analyse og vurdering af den europæiske debat om eutanasi«,

Akademisk Forlag 1996, 234 sider kr. 248,00.

Det første kapitel omhandler eutanasidebattens historie i Europa og den juridiske situation i de europæiske lande inklusive f.eks. Tyrkiet, Ukraine og Den russiske Føderation. I konklusionen kan man overraskes. Det er nærliggende, at debatten er ført længst og mest intensivt i Nederlandene, Tyskland, Svejs og Storbritannien. Overraskende er, at - hvad holdningen og differentieringen omkring det emne angår - går grænsen ikke mellem nord-syd (protestantiske-katolske lande), men mere mellem nordøst og sydvest.

Det andet kapitel indeholder argumenter for og imod eutanasi og analyser af disse argumenter samt en debat om de praktiske konsekvenser, som de forskellige holdninger vil medføre.

Problematismen sker gennem begreber som pligtetik, livets hellighed, tillid mellem læge og patient. Positive holdninger til eutanasi tager deres udgangspunkt i ekstrem lidelse og smerte, hvor døden kan være »det mindre onde«.

Det tredje kapitel er vurderingen af situationen. Der foreligger i Danmark et livstestamente-forslag, som fås som folder og kan sendes i underskrevet stand til Livstestamenteregisteret. Teksten lyder:

1) Jeg ønsker ikke livsforlængende behandling, hvis jeg er i en situation, hvor jeg er uafvendelig døende.

2) Jeg ønsker ikke livsforlængende behandling i tilfælde af, at sygdom, fremskreden alderdomssvækkelse, ulykke, hjertestop eller lignende har medført en så svær invaliditet, at jeg varigt vil være ude af stand til at tage vare på mig selv fysisk og mentalt.

3) Jeg ønsker i den under punkt 1 nævnte situation at blive holdt fri for smerter med smertestillende/beroligende midler, selv om det skulle medføre risiko for fremskyndelse af dødstidspunktet.

Denne formulering indeholder en »farlig« tankegang. Kun hvis jeg kan tage vare på mig selv, har jeg værdi. Det, der er problematisk i den danske debat i dag er, at menneskeværd ofte måles ved det »at kunne tage vare på sig selv fysisk og psykisk«. Det, at kunne give og modtage omsorg, er det svære, men det eneste menneskelige, som ikke sætter spørgsmålstegn ved menneskeværd, hverken i livets begyndelse eller afslutning.

Lars Reuter bringer et alternativt forslag til teksten i et livstestamente. Det lyder:

1) Jeg ønsker ikke livsforlængende behandling, hvis jeg er i en situation, hvor jeg er uafvendelig døende.

2) Hvis jeg er uafvendelig døende, ønsker jeg at blive holdt fri for smerter med smertestillende, beroligende eller andre nødvendige midler i medicinsk indicerede doseringer, selv om dette medfører en endog høj risiko for fremskyndelse af døden.

3) Er jeg ikke uafvendelig døende, men på grund af bevidstløshed eller en anden form for inhabilitet ikke længere i stand til at ytre min vilje med hensyn til iværksættelse eller afbrydelse af livsforlængende behandling, ønsker jeg at give (formavn, efternavn, cpr.nr.) eller, hvis vedkommende ikke kan spørges (formavn, efternavn, cpr.nr.) retlig bindende fuldmagt til at træffe sådanne afgørelser på mine vegne.

Et fjerde kapitel i bogen er epilogen. Her diskuteres det alle steder underliggende væsentlige problem: Spørgsmålet om lidelsens mening.

Lars Reuter anfører forskellige tolkninger og siger om kristendommen, at her er Gud med-lidende i Jesus Kristus. Gud er ikke bøddel eller tilskuere, men »den i Jesus lidende Gud kan hjælpe mennesket til at forstå, at

mennesket i sin personlige lidelse ikke er forladt...«

Det etiske Råds redegørelse

Det etiske Råd: »Dødshjælp - en redegørelse«, 1996, 293 sider kr. 100,00.

I denne bog er det den danske problemstilling, som belyses. Artikler og avisdebat er med, og eksemplerne er fra den danske hverdag.

Titlen for Det etiske Råds redegørelse er »Dødshjælp?« - netop med et spørgsmålstegn. »Skal man forandre loven?« Det er det åbne spørgsmål. Målet for folk, som siger ja, og for folk, som siger nej til aktiv dødshjælp, er det samme: Det gode liv og den gode død.

Indholdsfortegnelsen siger noget om den omhyggelige og omfattende redegørelse. Det fremlægges, hvad begrebet aktiv dødshjælp dækker over, og hvad loven siger.

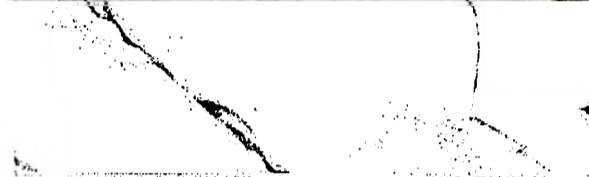
Menneskelivets ukrænkelighed og retten til at dø, lindring, omsorg og pleje samt konsekvenserne af, hvad man prioriterer af disse indfaldsvinkler, bliver fremstillet. Dansk ret og hollandsk ret beskrives. Begrundelser til fordel for en lovliggørelse af aktiv dødshjælp og konsekvenserne af en sådan belyses.

I den anden halvdel af bogen beskrives flertallets og mindretallets overvejelser og anbefalinger, om aktiv dødshjælp bør lovliggøres.

Det etiske Råds flertals anbefalinger starter med at sige: »Aktiv dødshjælp bør ikke lovliggøres«. Støtte, omsorg, pleje og lindring drøftes.

Mindretallets udtalelse omfatter 57 sider. Filosofen Jørgen Husted drøfter begreber som selvbestemmelse og den uudholdelige lidelse. I mindretallets anbefalinger argumenteres for et ja til en lovændring i favør af muligheden for aktiv dødshjælp under helt bestemte forudsætninger.

Når man har læst de to fyldige bøger om dødshjælp og argumenterne for eller imod en lovændring desangående, får man fornemmelsen af, at

man ikke kan lovgive for alt. Siger man ja, vil der være situationer, som der ikke er taget højde for, og siger man nej, vil der ske det samme. Ind imellem vil man være alene med sin samvittighed og Vor Herre.

Den gaussiske kurve gælder også for formulering af etiske principper: Etikken ligger i midten, loven laves i midten, men man kan komme i en ekstrem situation, hvor man står alene med sin samvittighed, hvor ingen lov vil være fyldestgørende.

Vi lever i et pluralistisk samfund. Loven skal være en ramme og ikke altid dække det lovlige, det rigtige for alle individer. Inden for lovens rammer må individet have frihed til at sige ja eller nej til tilbudene fra sundhedsvæsenet. Jo mere viden og kunnen, der står til vor rådighed, desto større er valgmulighederne, og mange valg er nok prisen for et moderne liv. Også her gælder det, at det helt sikre og risikofrie ikke findes. Menneskeligt skøn vil altid være nødvendigt i visse situationer, og her kan man blive skyldig.

For ca. hundrede år siden kendte man en kirkebøn, som hedder: »Fra en brat død, bevar mig Herre«. Så kom i vort århundrede bønnen om en brat og usynlig død som ideal. Ingen skulle mærke eller se noget. Døden sås som et teknisk uheld, som egentlig ikke burde finde sted. Men i de sidste år er man igen kommet dertil, at man tænker døden som en del af livet. I en af publikationerne fra Det etiske Råd »Etik - en introduktion« står der: »Menneskets eksistens er afhængig af de livsbetingelser, som alle levende væsener deler: luft og vand, lys og næring,

sårbarhed og dødelighed«.

Et menneskesyn, hvor dødeligheden er væsentlig menneskelig, må også indebære en tolkning af menneskets tilværelse i livets helhed og af meningen med liv og død for den enkelte. Der findes forskere, der ser mennesket som en af naturens fejludviklinger. Mennesket forurener, forbruger ressourcer og overbefolker. Andre ser mennesket som medskabning i helheden, men med en særstilling; som det væsen, der kan tage ansvar for sig selv, for andre og for helheden. Mennesket indtager sin plads i evolutionen ved bevidst at bære det frem, som naturen i årtusinder har gjort ubevidst.

Hans Küng stiller i sin bog »Evig liv?« spørgsmålet. »Er også menneskelivets begyndelse overgivet til menneskets ansvarlighed (ikke dets vilkårlighed). Ville det være tænkeligt, at livets afslutning mere end hidtil er lagt ind under menneskets ansvarlighed (ikke vilkårlighed) af den samme Gud, som ikke vil, at vi påtvinger Ham et ansvar, som vi selv kan og bør bære?« (Ewiges Leben, Piper 1996, s. 216).

Den debat, som de to her omtalte bøger præsenterer, vil til enhver tid være højaktuel. Enhver generation må fra egne forudsætninger og i eget sprog befatte sig med de store spørgsmål om liv og død.

Patentløsninger findes ikke, men rammerne omkring »livs- og dødshjælp« hviler også på en politisk beslutning. Lovene gives i folkettingen. Det gælder om at holde demokratiet og den politiske bevidsthed ved lige, og dermed agtelse for menneskeværd og integritet.

Nyheder fra Niels Steensens Bibliotek

En aktuel bog netop nu er *Joni Eareckson Tadas* bog: "Hvornår er det tid til at dø? Selvmord, eutanasi, lidelse, omsorg". Heri tager forfatteren, der selv som ganske ung blev lammet, spørgsmålet op omkring det, at mennesker skal have mulighed for at vælge "den sidste udvej".

Med udgangspunkt i konkrete tilfælde og en del selvoplevede tilfælde, tilbageviser forfatteren denne mulighed. I stedet peger hun - på baggrund af sin kristne tro - på en vej, hvor man på trods af svære vanskeligheder kan leve livet som en Guds skabning.

Birgittasøstrene udgav i 1994 i anledning af 600 års jubilæet i 1991 for den hellige Birgittas kanonisering en meget rigt illustreret bog, med tekster på italiensk, svensk og

engelsk, så den kan læses af alle. Bogens titel er: "Santa Brigida. Profeta dei Nostri Tempi".

Yvonne Maria Werner har for den svenske katolske kirke skrevet kirkens historie i perioden 1873-1929. Bogen har titlen "Världsvind men främmande". Den katolske kyrkan i Sverige 1873-1929. Forfatteren, som er historiker og nykonvertit har skrevet bogen på opfordring og i forbindelse med et forskningsprojekt. Derfor giver bogen også et interessant og meget gennemarbejdet indblik i de betingelser en minoritetskirke fungerer på - betingelser, som vi nordiske katolikker er fælle om.

Pave Johannes Paul II's seneste rundskrivelse (i engelsk udgave) finder De også på Niels Steensens Bibliotek. Den har titlen "Consecrated life" -

(Det gudviede liv). Den henvender sig til alle biskopper og præster, ordener og kongregationer, sekularordener og alle troende mennesker i hver deres specielle kald.

Til sidst skal nævnes en bog om *Den hellige Frans*. Den er skrevet i 1993 af en franciskaner kapuciner *Anton Rotzetter*. Bogens titel er: "Frans av Assisi. Den evangeliske vei". Den er skrevet på letlæselig norsk. Grunden til at den skal nævnes, selv om den er et par år gammel, er, at den ikke bruger Frans' levnedbeskrivelse som kilde til at lære ham at kende, men tager sit udgangspunkt i hans egne skrivelser. Samtidig har bogen et meget omfattende kildemateriale og litteraturliste for den, som virkelig vil gå i dybden med *Den hellige Frans af Assisi*.

Keld Dahlwad

Fra en festlighed på skolen, siges der som billedtekst i bogen til dette billede. Årstallet kendes ikke. Måske kan en læser tidsfæste dette foto.

Skolen i Nykøbing F. 75 år

»Det hele begyndte med, at skolen skulle have en lille hvervebrochure«, fortalte forfatteren *Palle Brandt* om det, der endte med at blive til en bog. Dynger af kildemateriale havde overlevet både flytning, ombygning og flere generationsskifter på Sankt Joseph søstrenes skole i Nykøbing F., så hvorfor ikke skrive en bog om skolens historie? - Som sagt, så gjort, og den 15. august i år, nøjagtig på 75-årsdagen for de første søstres ankomst, var værket en realitet. »Og det har været en fornøjelse at skrive den«, tilføjede forfatteren, der selv har to børnebørn blandt skolens nuværende elever.

En reception i anledning af bogudgivelsen indgik i den øvrige jubilæumsfestivitas. Taler med både frem- og tilbageblik, gaver fra børnenes

familier, fra kirkelige og andre institutioner og fra byens erhvervsliv understregede det indtryk, som også jubilæumsbogen giver: I en lille, dansk købstad er den katolske skole en del af kirkelivet, som igen er en del af livet i lokalsamfundet.

»Det lange, måske lidt besværlige navn vidner om, hvem der grundlagde skolen«, sagde *Georg Høhling*, der er formand for Foreningen af Katolske Skoler i Danmark og leder skolen i Ordstrup med samme »besværlige« navn. Selv om Sankt Joseph Søstrene ikke længere underviser på skolen i Nykøbing F., holder skolen fast ved den identitet, de har givet den. »Det fundament, I har støbt, gør, at vi står stærkt«, sagde skoleleder *Steen Dissing* med adresse til søstrene.

Bogen fortæller ikke alene om søstrenes arbejde i Nykøbing, men giver også et indblik i ordenens historie helt tilbage til midten af 1600-tallet. Historien om de polske landarbejdere, som siden slutningen af forrige århundrede har udgjort en stor del af den katolske befolkning på »Sydhavsøerne«, sættes ind i et europæisk-historisk perspektiv. Gamle fotografier og sirligt håndskrevne dokumenter gør historien nærværende for alle os, der ikke selv har oplevet den, og fire af skolens allertidligste elever lader læseren få del i deres oplevelser i årene 1921-32.

»Vi har en skole med en fortid, som sikrer en god fremtid«, sagde *Steen Dissing*.

mj

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

ADVENTSRETRÆTE

på Als Kloster

ved pastor Poul Clausen og Kaare Nielsen

Fra fredag d. 29. nov. kl. 18
til søndag d. 1. dec. kl. 14.

Pris: Kr. 500,-

Tilmelding på tlf. 74 43 33 70.

Katolsk Arbejderaktion

indbyder

til retræteweekend på Magleås
Lørd. d. 12. - sønd. d. 13. okt. 1996.

Emne: Forsoning - Guds gave og kilde til nyt liv.

Leder: Jakob Munck

Pris: Kr. 330,- med mulighed for efter ansøgning at opnå tilskud.

Tilmelding: G. Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1.tv., 2100 København Ø. Tlf. 39 29 51 10.

Program vil blive tilsendt ved tilmelding.

Alle interesserede er velkommen.

Retræten er tænkt som optakt til det 2. europæiske økumeniske møde, der finder sted i Graz (Østrig) den 23. til 29. juni 1997.

Det sker på Magleås

To. d. 26. - fr. d. 27.9.:
Inst. for social udvikling.

Fr. d. 27. - lø. d. 28.9.:
LOF.

Fr. d. 27. - lø. d. 28.9.:
Værlose kommune.

Lø. d. 28. - sø. d. 29.9.:
Kalkmalerit, se annonce.

Sø. d. 29.9.:
Magleåstræf, se annonce.

Ma. d. 30. - fr. d. 4.10.:
Landsforen. af forsorgsledere.

Ma. d. 30. - ti. d. 1.10.:
Danmarks Radio.

On. d. 2. - fr. d. 4.10.:
HT

Fr. d. 4. - lø. d. 5.10.:
Egevang.

Sø. d. 6. - ma. d. 7.10.:
Centralsygehuset, Hillerød.

Ti. d. 8.10.:
Birkerød kommune.

Ti. d. 8. - fr. d. 11.10.:
Undervisningsministeriet.
Engelsklærerne.

Fr. d. 11. - sø. d. 13.10.:
Det økumeniske Center.
København.

Lø. d. 12. - sø. d. 13.10.:
Katolsk Arbejder Aktion.

Ma. d. 14. - ti. d. 15.10.:
Metalskolen.

On. d. 16. - fr. d. 18.10.:
HT.

Fr. d. 18. - sø. d. 20.10.:
Hildegard af Bingen.

Ma. d. 21. - on. d. 23.10.:
FAKS.

On. d. 23. - To. d. 24.10.:
DSB.

On. d. 23. - fr. 25.10.:
Undervisningsministeriet.
Tysklærerne.

To. d. 24. - fr. d. 25.10.:
Brüel & Kiær.

To. d. 24. - fr. d. 25.10.:
Miljøministeriet.

Fr. d. 25. - lø. d. 26.10.:
LAH.

Lø. d. 26. - sø. d. 27.10.:
Fritid & Samfund.

Ma. d. 28. - fr. d. 1.11.:
Dansk Teologisk Præstemøde.

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 29.09.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

LAYOUT KURSUS den 04.10 - 06.10.96 på Sekretariatet. Alder 16 - 30 år. Pris kr. 100,00.

MINISTRANTWEEKEND den 04.10 - 06.10.96 på Øm for ministranter i alle aldre. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog kr. 225,00 for dem over 30 år).

EFTERÅRSLEJR den 12.10. - 18.10.96 PÅ Øm for de 7 - 13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse.

STILLE RETRÆTE den 18.10. - 20.10.96 i Skovhuset for de 18 - 30 årige. Max. 12 deltagere. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 27.09.96.

KUK LEDER RUNDE den 22.10.96 kl. 19.30 for alle, der planlægger KUK-programmer. Tilmelding til Sekretariatet senest den 21.10.96.

UNGDOMSMESSE den 27.10.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café Ludvig.

LEDERTRÆNING den 01.11. - 03.11.96 på Øm for de 18-årige og opetter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog kr. 225,00 for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 11.10.96.

INTERSPISNING den 09.11.96 kl. 17.00 i Skt. Pauls menighed i Taastrup for alle nationale grupper og interesserede. Alder: ca. 13 år og opetter.

Spisebiller kan købes på stedet á kr. 10,00.

Tilmelding til Sekretariatet senest den 01.11.96.

ÅRSMØDE den 22.11. - 24.11.96 på Øm for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder 16 år og opetter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 04.10.96.

UNGDOMSMESSE den 24.11.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 13.12.96 kl. 15.00 - 17.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12. - 01.01.1997 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7 - 13 år kr. 490,00
voksne kr. 550,00

samt kr. 175,00 for fællesrejse

(dog 225,00 for dem over 30 år).

Tilmelding og betaling senest den 6.12.96.

NBI HUSK AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN! Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekender og kr. 300,00 for lejre! Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./bv: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Kan der komme noget godt fra Nazaret?

Gudsbilleder og livsstil

Oplæg til debat og samtale ved Sr. Johanne Marie, Jesu små Søstre

Onsdag den 2. oktober 1996 kl. 19.30

I Jesu Hjerter kirkes menighedssal, Stenosgade 4 B.

ACADEMICUM CATHOLICUM

Indbyder til foredrag.

Nåde og frihed hos

kirkefaderen Augustin

ved dr.phil et theol. Bent Dalsgaard Larsen
torsdag den 26. september kl. 20

I Englesalen, Niels Steensens
Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Dalsgaard Larsen har for nylig afsluttet den første fuldstændige danske oversættelse af Augustins hovedværk De civitate Dei (Om Guds stad).

Alle er velkomne.

Pilgrimsrejser

Pilgrimbustur til Polens største Helligdom

7. til 16. oktober 1996

- Lichen
- Czestochowa, Den sorte madonna
- Krakow
- Ligiawnik, Sr. Faustina
- Auschwitz
- Warszawa
- Popieluszko
- Niepokalanow

Pilgrimspræst: Martin Bergsøe
Pris kr. 3.500,- inkl. halvpension i Polen.
Arrangør: Gosia Gatzwiller & Erik Hein
Holger Danske Bustrafik A/S
tlf. 70 11 12 00

Diverse

Bekendtskab

Polisk pige, 23 år, troende katolik, søger bekendtskab med dansk katolsk troende mand i passende alder.

Skriv på engelsk eller polsk til billet mrk. 1433, »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V.

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lej. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Salg og service

Kingosgade 15
1818 Frederiksberg
tlf. 33 25 22 70

ANGEL
TOURS & TRAVEL

BILIGE FLYBILLETTER til hele verden. Ring og få et **GODT TILBUD**.
Man. - Fre. kl. 10-17. Lørdag lukket.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

AsJur Bogføring

- orden i dine bilag
- momsafregning til tiden
- afstemning og rykning af debitorer
- månedsbalancer
- lønkørsel
- akkuratelse, hurtighed og kvalitet
- fast pris pr. måned

AsJur Bogføring
Ejlboparken 31, 1.th.
4000 Roskilde

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD
ADVOKATER UDEN OMSVØB

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, væk-end og helligdage kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rokvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 61

**DØGNET
RUNDT**

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eftf.
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstre
Bedemændenes Landsforening

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, lagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7120 Vejle Ø.
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester

Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30 86 26 09

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23 · Ålborg
Telefon 98 16 26 00

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Skat. Olystede 10 · Roskilde · 46 35 10 35

det er altid sikkert med en registreret revisor

Amerikansk ærkebiskop vil reformere kurien

Oxford (KNA) - Den tidligere ærkebiskop af San Francisco, *John Quinn*, gør sig til talsmand for en gennemgribende reform af den romerske kurie. Efter Quinns opfattelse ville et nyt koncil give kirken mulighed for at indstille sig på de udfordringer, der venter den i det tredje årtusind, lige som det ville være en anledning til at få afklaret de endnu ubesvarede spørgsmål, der blev rejst i forbindelse med Det andet Vatikanconcil.

Ærkebiskoppen mener endvidere, at biskopper og bispekonferencer skal stå stærkere i forhold til Vatikanet, og at der er brug for en større kollegialitet mellem paven og biskopperne. I tre år var Quinn formand for den amerikanske bispekonference; efter eget ønske - og efter 18 år som ærkebiskop - trådte han tilbage i december 1995. Kurien forekommer ham ofte at være en »tredje in-

stans«, der sorterer under paven, men står over biskopperne. Det spænder ben for økumenen, siger Quinn, fordi man hører kritiske røster om »den måde, hvorpå kurien behandler visse emner«.

Ærkebiskoppen foreslår, at der nedsættes en kommission under ledelse af tre personer til at udarbejde en gennemgribende strukturreform. De tre skal være en repræsentant for bispekonferencerne, en med-

arbejder i kurien og en lægperson; kommissionen som helhed skal bestå af præster, ordens- og lægfolk. Ekspertgruppen for teologi, kirkeret og management skal benyttes som konsulenter, bispekonferencerne inddrages i arbejdet og projektet forelægges paven til gennemsyn og godkendelse.

Quinn mener, at en sådan kuriereform kan gennemføres i løbet af tre år.

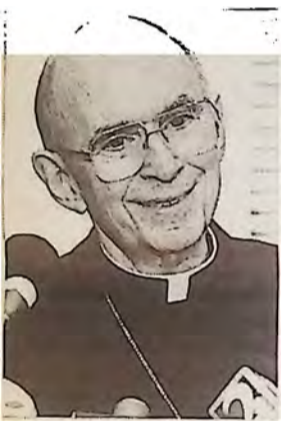
Arafat på besøg i Vatikanet

Vatikanet (KNA) - I anledning af palæstinenserlederen *Yassir Arafats* besøg i Vatikanet udtrykker pave *Johannes Paul II* håb om, at vanskelighederne for fredsprocessen i Mellemøsten hurtigt kan overvindes. I en hilsen, som overbragtes Arafat af Vatikanets statssekretær, kardinal *Angelo Sodano*, forlanger paven sikkerhed for det palæstinensiske såvel som for det israelske folk og ønsker, at det må gå begge parter vel.

Det stadig noget »kildne« spørgsmål om Jerusalem og problemerne omkring religionsfrihed i regionen var cen-

trale punkter i samtalen, som blev betegnet som »hjerterlig«, mellem Arafat og Sodano. Der blev desuden talt om de økonomiske vanskeligheder for den palæstinensiske befolkning på Vestbredden og Gazastriben og om deres begrænsede muligheder for at rejse ind i Israel og videre til Jerusalem, fremgår det af en erklæring fra Vatikanets talsmand *Joaquin Navarro-Valls*.

Endelig talte Arafat og Sodano om forberedelserne til det hellige år 2000; paven ønsker, at året skal markeres både i Rom og i Jerusalem.

Ærkebiskoppen af Chicago, kardinal *Joseph Bernardin*, har fået USA's frihedsmedalje for sin indsats i bekæmpelsen af fattigdommen og for sin medvirken til at forsone de forskellige grupper i samfundet. Kardinalen meddeler offentligheden, at hans kræftsygdom har bredt sig, og at han ifølge lægerne højst har et års tid igen. Foto KNA

Hjælp begrænses

Freiburg (KNA) - Tolv internationale hjælpeorganisationer begrænser deres hjælpearbejde i Liberia. Det sker for at forhindre, at stadige tyverier af blandt andet køretøjer får borgerkrigen til at trække ud, oplyser Caritas Internationalis.

Så længe kamphandlingerne og plyndringerne står på, vil hjælpen være begrænset til det, der er livsnødvendigt, såsom transport af medicin og fødevarer, hedder det.

I Grækenland er der igen rygter fremme om, at Hagia Sophia skal indrettes som moske eller som et sted, hvor muslimer kan bede. Hagia Sophia, der står som et symbol på ortodoksien, var moske fra tyrkernes erobring af Konstantinopel i 1453, til den i 1934 blev bygget om til museum. Den gamle kirkes fundament kan dateres tilbage til 325 efter Kristi fødsel. Foto KNA

Edith Stein ventes helgenkåret i forbindelse med pave *Johannes Paul II*'s besøg i Wrocław i maj 1997. Ærkebiskoppen af Wrocław, kardinal *Henryk Roman Gulbinowicz* siges at være med i forberedelserne. Billedet viser Edith Stein som karmelit og karmeliterklosteret i Köln, hvor hun bad en sidste bøn foran Guds møders billede, inden hun blev sendt til Holland. Klosteret blev fuldstændig ødelagt under krigen. Edith Stein døde i Auschwitz den 9. august 1942. Foto KNA

Kina-missionær og martyr første helgen i landet

Vatikanet (KNA) - Den katolske kirke i Kina har fået sin første helgen. Pave *Johannes Paul II* har helgenkåret den franske Kina-missionær *Jean-Gabriel Perboyre*, der levede i årene 1802-40.

Ved en festlig gudstjeneste på Peterspladsen for nylig helgenkåredes samtidig den spanske ordensmand *Juan Grande Roman* og den sydtalienske franciskaner *Egidio Maria di San Giuseppe*. Sidstnævnte kaldes også »de fattiges apostel« og levede fra 1729 til 1812. I sin prædiken mindedes paven alle dem, der »i århundredernes løb har vidnet om Jesu Kristi navn på kinesisk jord«.

Samtidig antydede han, at også de andre omkring 220 Kina-martyrer inden længe ville blive helgenkåret. Det

vil være et »håbets tegn« for kirken i Kina, sagde paven og lod forstå, at han følte sig nært forbundet med det kinesiske folk. Ud over italienere, spaniolere og franskmænd deltog også mange eksilkinesere i messen. Sammen med paven koncelebrerede to kinesiske biskopper fra Taiwan og Macao.

Franskmænd Perboyre indtrådte som 16-årig i den hellige Vincent af Pauls missionsorden og blev i 1835 sendt til Kina for at missionere i områderne Honan og Hubei. Under en bølge af forfølgelse blev han forrådt, stillet for en kinesisk ret og grusomt tortureret. Men han fornægtede ikke sin tro. Sammen med adskillige kriminelle blev han derpå dømt til døden og hængt i en korsformet galge.

Juan Grande Roman var engageret i sygepleje, kaldes »de pestbefængtes apostel« og døde selv af pest som følge af sin gerning. Broder Egidio Maria var gennem 50 år kok og portner i et kloster i Napoli og indsamlede gaver til klostret. Han spredte trøst og håb omkring sig og blev derfor betragtet som en helgen allerede mens han var i live.

Katolske mediers Magna Charta

Bliver Johannes XXIII snart saligkåret?

Sotto il Monte (KNA) - Vatikanets statssekretær, kardinal *Angelo Sodano*, ønsker en snarlig saligkåring af pave *Johannes XXIII*. I forbindelse med en valfart til hans fødested, en lille bjerglandsby ved navn Sotto il Monte, udtaler Sodano, at han beder for en snarlig afslutning på den saligkåringproces, der blev indledt i december 1974.

Biskop *Loris Capovilla*, der var omtalte paves privatsekretær, mener, at der kan blive tale om en fælles salig-

kåring af Johannes XXIII, forgængeren *Pius XII* og efterfølgeren *Paul VI*. Capovilla bekræfter, at to mirakler, som er sket på Johannes XXIII's forbøn, er blevet anerkendt. Saligkåringprocesserne for Pius XII og Johannes XXIII blev indledt samtidig. For Paul VI's vedkommende indledtes processen først i 1992 på opfordring af den italienske bispekonference.

Johannes XXIII - Angelo Giuseppe Roncalli - var pave i årene 1958-63.

Vatikanet (KNA) - Ærkebiskop *John Foley*, formand for pavens medieråd, har gjort status over »Communio et progressio« (Fællesskab og fremskridt), som Vatikanet offentliggjorde for 25 år siden.

Foley udtaler i Radio Vaticana, at dokumentet med rette betegnes som »Magna charta« for katolsk mediearbejde. Med denne skrivelse er det fastlagt, at kirken skal være åben for mediearbejdet, hvilket Det andet Vatikanconcil allerede i 1964 krævede ved dekretet »Inter mirifica«.

I »Communio et progressio« har Vatikanet anbefalet bispedømmene og bispekonferencerne at oprette pressebureau'er.

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szaraffin og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4., DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44. Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54. Udgiver: Ansgarstiftelsen Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 16.500.

Næste nummer udsendes den 9. oktober

»missio danmark«, side 5-7

Meddelelser fra Bispekontoret, side 8

Kardinal Arns 75 år, side 9

Bøger fra Katolske Biblioteker, side 10

Kardinal Basil Hume:

Det forpligtende cølibat kan muligvis ophæves

London (KNA) - Det er ikke umuligt, at katolske præsters forpligtelse til at leve i cølibat bliver ophævet, mener den engelske primas, kardinal Basil Hume. »Det er en kirkelig regel, som enhver pave kan lave om på«, siger kardinalen i britisk radio. Det er beklageligt, at kirken mister gode præster, fordi de gerne vil gifte sig, tilføjer han.

Humes udtalelser kommer som en reaktion på den skotske biskop Roderick Wrights tilbagetræden. Den 56-årige Wright fratradte for nylig som følge af et forhold til en kvinde.

Hume medgiver, at der må foretages grundige under-

søgelser af, hvilke konsekvenser en ophævelse af cølibatsforpligtelsen vil have for kirken som helhed. Lige nu diskuteres emnet kun i Vesteuropa og i Nordamerika, men kirken er nødt til at tænke globalt, påpeger han.

Kardinalen er selv tilhænger af cølibatet

De praktiske konsekvenser må man også overveje, fortsætter kardinalen; for mange præster vil det uden tvivl være vanskeligt at udfylde deres plads som præster og samtidig leve op til deres familiære forpligtelser.

Selv er Hume tilhænger af cølibatet, fordi Kristus levede i ugift stand. Men det er naivt at tro, at ægteskabet skulle være lettere at leve i end cølibatet, understreger kardinalen.

»katolsk orientering« på internet

Nu kan ikke-katolikker læse dele af »katolsk orientering« på internet. Følgende internetadresse kaldes:

<http://inet.uni-c.dk/~ko-press>

Vi bringer udover udvalgte nyheder og artikler, oplysninger om arrangementer m.v. Der oprettes »links« til katolske nyhedstjenester, bl.a. i Norge, Sverige, Finland og Vatikanet. Elektroniske manuskripter sendes til »katolsk orientering«s E-mailadresse:

ko-press@inet.uni-c.dk

»katolsk orientering«s hjemmeside er en selvstændig del af Kat-Web, »Den uofficielle homepage for Den katolske Kirke i Danmark«: <http://inet.uni-c.dk/~oledam>

Pater Heggum i DR1

DR1s program TV-Åben har onsdag den 30. oktober 1996 kl. 14.10 en »Portrætomtale« med pater Heggum. Programmet har som undertitel »En pæredansk jesuit«.

Programmet bliver genudsendt torsdag d. 31. oktober 1996 kl. 13.40.

På verdensmissions søndagen den 27. oktober indsamles kollekt i alle katolske kirker i hele landet. Alle kan forinden få udleveret en indsamlingsbøsse ved sognekirken. Læs mere om verdensmissionen i oktober på siderne 5, 6 og 7. Foto Present.

Hyrdebrev fra hollandske biskopper:

Hvis der skal bruges magt skal den tjene et retfærdigt mål

Utrecht (KNA) - Der er brug for en international autoritet til at sikre freden i verden, mener den hollandske bispekonference. FN er ganske vist »ikke nær det, organisationen burde være, men den er uundværlig og kan blive bedre«, understreger biskopperne i et hyrdebrev om fred. Både hvad angår personel og hvad angår materiel må FN være

bedre rustet, hvis opgaven skal kunne løses, hedder det. Situationen må kunne forbedres i samarbejde med regionale forsvar såvel som med NATO og Vestunionen, fremgår det af hyrdebrevet.

Biskopperne beklager, langt de fleste af de krige, der udkæmpes for tiden, er borggerkrige. Sådanne konflikter kræver virkelig mange ofre

blandt civilbefolkningen og domineres i mange tilfælde af bevæbnede bander, som ikke viger tilbage for at sætte børn ind som soldater, hedder det. Våbenproducenterne har endda sendt geværer i børnestørrelse på markedet, skriver biskopperne og fordømmer i denne sammenhæng såvel våbenhandel som våbenproduktion. Alle bestræbelser på

Pavens sygdom optager sindene i Vatikanet

Historien om pave Johannes Paul II's helbred ligner efterhånden en farce, skriver »Catholic Herald«, da Vatikanets pressetalsmand, Joaquin Navarro-Valls tilbød trække sig tilbage. Det skete, efter at talsmanden havde »trådt forkert« ved over for pressen at udtale sig forbavsende frit om, hvad paven fejlede.

Afskedsansøgningen blev afvist; Navarro-Valls forventes at blive, og de oplysninger, han giver til pressen, ventes fremover at være af mere begrænset karakter.

Ifølge kilder i Vatikanet var også pavens læge, Renato Buzzonetti, noget fortømet over Navarro-Valls' omtale af pavens forestående blindtarmsoperation.

Det passer ikke sammen

Den italienske presse har ellers kritiseret Navarro-Valls for ikke at være meddelsom nok. Vatikanet har ikke kunnet overbevise folk om, at diagnosen var rigtig, fordi den »ganske enkelt ikke passer sammen med den forpinthed, som vi alle kan se, at paven er præget af«, skrev dagbladet »Corriere della Sera«.

Også Buzzonetti er blevet *Fortsætter på bagsiden*

Den katolske kongres i Hildesheim, arrangeret af de tyske katolikkers centralkomité i samarbejde med bispedømmet Hildesheim, samlede godt 2.000 deltagere fra hele verden. Årsager til den stadig voksende fattigdom var kongressens hovedtema. Foto KNA

Indtrængende appel fra tyske katolikker:

Vær helt og udelt solidariske

Hildesheim (KNA) - Den katolske kongres i Hildesheim har udsendt en indtrængende appel om solidaritet. Menneskeheden kan kun overleve i solidarisk fællesskab, hedder det i en erklæring, der blev fremlagt ved kongressens afslutning: »Uden hel og udelt solidaritet har vores verden ingen fremtid (...) Hvis fred og retfærdighed skal have en chance i vores verden, skal det underbygges af et udelt ja til solidaritet med alle mennesker, særligt de fattige og underprivilegerede.«

Det fremgår af erklæringen, at de sociale spørgsmål for stadig flere mennesker drejer sig om andet og mere end at være i arbejde og forsvare sin ejendom. Velfærdsstaten må tages op til fornyet overvejelse og sikres, hvis freden i landet skal være ved, hedder det.

Kongressen var opfyldt af en vision om menneskeheden som en stor familie og af håbet om, at fattigdommen

over hele jorden kunne besejres, fremgår det endvidere af erklæringen. Der omtales også sociale konflikter, der lurer under velstandens overflade, og en kløft mellem rige og fattige, som verden over vokser dramatisk. Demokrati og markedsøkonomi har ikke bestået sin prøve med socialismens sammenbrud, mener kongressens deltagere; den egentlige prøve, som endnu venter, går på, om menneskeheden vil vokse sammen til en familie. Desuden fremhæves det, at mennesker ikke må leve på kommende slægters bekostning, men skal sikre deres eksistensgrundlag og vise respekt for Guds skaberværk.

Kristne er forpligtet over for fattige

Kristen solidaritet bunder ifølge erklæringen i troens erfaring af Guds solidaritet med menneskene. Det understreges, at Gud i Jesus Kristus først og fremmest rettede sin

opmærksomhed imod de fattige, og at de kristne derfor i særlig grad er forpligtet over for dem.

Man må dog ikke misbruge troen til at trøste eller bortforklare for at dække over, at man ikke gør noget, hedder det. De kristne skal give et konkret bidrag til, at fattigdom, ufrihed og uretfærdighed i hele verden kan besejres. Derfor, fremgår det af erklæringen, må kristne menigheder ikke nøjes med at beskæftige sig med sig selv.

Hjælpen til de fattige skal ifølge erklæringen omfatte økonomiske tiltag såvel som uddannelse og udvikling af strukturer, der gør det muligt at deltage i det politiske og kulturelle liv og i samfundets liv i det hele taget. Solidaritet og subsidaritet skal supplere hinanden, hedder det; kirke, stat og samfund skal derfor styrke enkelte mennesker og mindre samfund. Frihed, retfærdighed og solidaritet skal være det bærende i den fremtidige samfundsorden ikke kun i Tyskland, men også i Europa og i hele verden. Derfor kræver erklæringen, at hver enkelt kristen handler solidarisk ved at afstå fra selvcentrerethed og gruppeegoisme.

Ikke begrænset til det dagsaktuelle

Hverken kongressen eller dens erklæring vil nøjes med at handle om dagsaktuelle, politiske emner, understrege-

de Rita Waschbüsch, der er formand for de tyske katolikkers centralkomité. Havde man for eksempel fremsat en udtalelse om et netop vedtaget spareprogram, ville teksten i løbet af fire uger miste sin aktualitet, sagde hun og lagde vægt på, at kongressen forsættigt havde valgt ikke at være partipolitisk.

Også den stedlige biskop, Josef Homeyer, pegede på tekstens og kongresarbejdets grundlæggende udformning: »Vi nøjes ikke længere med at tage os af dem, der er faldet blandt røvere; vi vil også gøre en ende på røveriet.« Man skulle gerne nå dertil, at der ikke er hele grupper, der til stadighed er truet, sagde biskoppen og tilføjede, at der var endnu en mur, der ikke var faldet - muren, bag hvilken man ville kunne se »et solidarisk verdensbillede med de fattige og underprivilegerede i centrum«.

At vælte denne mur ville nødvendigvis medføre både skrammer og turbulens, indrømmede Homeyer, som dog mente at se en »enorm vilje til at lave om på vores ensidigt velstandsorienterede livsstil«. Folk ville gerne give afkald på noget og dele med hinanden, sagde biskoppen. Den bold mente han, at politikerne burde gribe og i højere grad end tidligere træffe entydige beslutninger; de skulle »styre båden i stedet for bare at ro den«.

To præster arresteret - biskoppen flygtet

Rom (KNA) - I Zaire er soldater fra hæren trængt ind i biskoppens hus i byen Uvira og har arresteret to præster; biskoppen selv, Jerome Gapan-gwa Nteziryayo, er tilsyneladende flygtet. Det meddeler velinformerede kirkelige kredse i Rom og henviser til øjenvidner i Uvira.

Som baggrund for militæraktionen angives den blodige konflikt mellem hutu- og

tutsi-stammerne, som flygtningestrømmen har ført med sig fra nabolandet Rwanda. I Uvira, ikke langt fra Rwandas hovedstad Bujumbura, har flygtninge fra begge stammer slået sig ned. Både Nteziryayo og de to arresterede præster tilhører tutsi-stammen. Umiddelbart inden soldaterne kom, var 20 mennesker, som sandsynligvis var hutu'er, blevet dræbt.

Sorg og bestyrtelse over attentat på ærkebiskop

Bujumbura/Vatikanet (KNA) - Attentatet på Burundis ærkebiskop Joachim Ruhuna og seks andre har udløst sorg og bestyrtelse. Den seneste grusomme episode fortsætter rækken af uhyrlige voldshandlinger, der anvendes som i politiske kampe, sagde pave Johannes Paul II efter attentatet. Paven appellerede indtrængende til alle ansvarlige og til hele landets befolkning om at arbejde på en forsoning om at arbejde på en forsoning i sandhed og i kærlighed.

Burundis præsident Pierre Buyoya opfordrer befolkningen til at forholde sig i ro. Mordet på Ruhuna skulle nødig føre til hævnaktioner, siger han i radioen; ingen må lade den sørgelige begivenhed blive anledning til, at ekstremismen blusser op. Præsidenten betegner Ruhuna som en fredens mand og hans død som et alvorligt slag.

Buyoya, der kom til magten ved et militærkup i juli, meddeler, at han trods attentatet vil fortsætte ad fredens og forsoningens vej.

Tre af de syv fundet døde

Ærkebiskoppens udbrændte bil blev fundet i det urohærgede område omkring Gitega. Først blev tre af de syv, der var med i bilen på, den skæbnsvangre køretur, fundet døde, oplyser hæren. Ruhunas lig blev først fundet flere dage senere, tre kilometer fra gemingsstedet.

Ifølge hæren er oprørere fra hutu-stammen ansvarlige for attentatet. Ruhuna og hans chauffør kørte sammen med to søstre, en bogholder og to skolepiger. Rester af brændt tøj er fundet i nærheden af bilen.

Biskopper forlanger en ende på volden

Bogota (KNA) - I Colombia forlanger biskopperne en afslutning på de borgerkrigs-lignende sammenstød mellem guerillasoldater og hæren i landet. Freden er alles ret og pligt, lyder det i en erklæring, som biskopperne udsendte i forbindelse med det kirkelige initiativ »En uge for fred«. Er-

klæringen er foranlediget af den seneste tids blodige guerrillaoffensiver i Colombia.

Fredsspørgsmålet bliver afgørende for nationens fremtid, formaner biskopperne; kun freden kan sikre, at Colombia ikke ryger ud i afgrunden.

Lad bosniske familier finde sammen igen

Vatikanet (KNA) - Foranlediget af de problemer, som hundredtusinder af bosniske flygtnings hjemvendende har ført med sig, opfordrer pave Johannes Paul II regeringer og internationale organisationer til at hjælpe de opsplittede flygtningefamilier til en genforening. Flygtninge er men-

nesker, hvis rødder er blevet rykket op; i håbet om en bedre fremtid søger de til stadighed efter noget, der kan sikre deres overlevelse, siger han.

En genopbygning af landet kan efter hans opfattelse kun lade sig gøre, hvis man fra alle sider viser vilje til forsoning.

Kontorassistent

På Pastoral-Centret oprettes en deltidss stilling (18 timer ugtl.) som kontorassistent til besættelse snarest muligt. Kontorassistenten må kunne påtage sig almindeligt kontorarbejde, herunder tekstbehandling og andet sekretærarbejde, telefonpasning og forsendelse samt andet forefaldende arbejde. Ansættelsen finder sted under Ansgarstiftelsen, og stillingen aflønnes efter gældende overenskomst.

Ansøgning sendes til Pastoral-Centrets leder, Erling Tiedemann, til hvem henvendelse også kan rettes. Pastoral-Centret, Vesterbrogade 28, 1620 V. Tlf. 31 24 26 30

Danmarks Unge Katolikker holder i november årsmøde, det andet i år. Fremover vil årsmøderne finde sted i november i stedet for som tidligere i marts. Foto Maria Jørgensen.

Et ordinært årsmøde i DUK på et ekstraordinært tidspunkt

Af en lang række praktiske årsager besluttede Danmarks Unge Katolikker på sit årsmøde i marts, at fremtidige årsmøder skulle holdes i november. Selv om der derfor undtagelsesvis vil være tale om et »trekvartårsmøde«, er det et ganske ordinært årsmøde, der

finder sted på Ømboengen i weekenden d. 22.-24. november.

To repræsentanter

DUK's årsmøde er et forum, hvor dansk katolsk ungdomsarbejde diskuteres, og hvor der lægges planer for det

kommende års indsats. Ud over hovedbestyrelsen, sekretariatets personale og repræsentanter for den brede vifte af udvalg, der er i DUK, ventes hver af landets lokalforeninger at sende to repræsentanter til årsmødet.

mj

I løbet af perioden kom der

Messe i anledning af 18 års dagen for pave Johannes Paul II's valg

Den 22. oktober er det 18 år siden vor pave *Johannes Paul II* efter sit valg højtideligt overtog ledelsen af kirken. Hvert år markeres denne dag på en af de nærmeste søndage. Sådant vil det også være i år. Denne gang falder årssdagen for indledelsen af pontifikatet dog sammen med pavens 50 års præstetjubilæum, som fejres den 1. november. Dette giver anledning til på særlig måde at fejre paven,

hvilket bedst sker ved at vi tænker på ham i vore bønner.

Søndag den 20. oktober kl. 11.00 fejres årssdagen for pavens valg med en højtidelig messe i Sankt Ansgars domkirke. Den apostolske nuntius, ærkebiskop *Giovanni Ceirano*, vil forestå messen. Selv om denne messe er en årligt tilbagevendende begivenhed, bør den i år fejres med særlig opmærksomhed. Derfor opfordrer jeg alle, der har mulig-

hed for det, til at deltage i denne messe. Ud over at messen er vor højtideligste måde at samles på som Guds folk, vil den på denne dag også udtrykke vor enhed med paven. Dertil kommer, at han på grund af de udfordringer og bekymringer, hans embede giver ham, har særlig brug for vor forbøn.

Vor pave satser meget på forberedelsen til årtusindskiftet, det store jubelår, der gerne

skulle være en anledning til forsoning og fornyelse i og uden for kirken. Lad os derfor bede Gud give ham alle de fornødne kræfter til med sin forkyndelse at ledsage forbedelsen af den store begivenhed og forunde ham at se den kirke, som han ofrer sig så meget for, gå styrket og fornyet ind i næste årtusind.

+ *Czeslaw Kozon*

Planer om fælleskirkeligt medietidskrift

En bred kreds af interesserede for kirkelivet i Danmark ønsker at oprette et medietidskrift med baggrund i fælleskirkelige målsætninger, muligheder, behov og etik.

Ifølge vedtægterne skal medietidsskriftet være en sagligt og fagligt velfunderet samt kirkeligt perspektiveret orientering om og debat om radio, fjernsyn, film video, presse og andre elektroniske medier. Tidsskriftet skal give læserne et godt overblik over aktuelle medieforhold.

Tidsskriftets målgruppe er lærere og pædagoger på skoler, efterskoler og højskoler, foreningsledere, sognemed-

hjælpere, præster, mediemedarbejdere og andre, som kunne tænkes at være interesseret i en solid og uddybende medie orientering med kirkeligt perspektiv.

Den 3. september blev der holdt stiftende generalforsamling på Religionspædagogisk Center på Frederiksberg i København, hvor 25 fremmødte repræsentanter fra kirkelige organisationer og grupper deltog. Efter vedtagelse af foreningens vedtægter, valgtes bestyrelse, hvor bl.a. Erling Tiedemann, Pastoral-Centret blev valgt. De øvrige bestyrelsesmedlemmer blev: *Walter Hartmann*,

Benny Aros, Jes Nysten og Evan Johansen.

Blandt initiativtagerne er

pater *L. O. Dom S.J., David Olander* fra Danmarks Unge Katolikker.

P. André Renard OSB er død

Benediktinceren André Renard er død 9. august 77 år gammel i abbediet Skt. Maurice, Clervaux, Luxemburg.

Han blev født den 23. november 1918 i Etterbeck, Belgien og indtrådte i Clervaux i 1939, hvor han aflagde evige løfter. Efter studier i Leuven blev han præsteviet i 1945.

Han var præst ved Dalum Kloster 1956 - 59 og ved Vor Frue Kloster på Åsebakken 1966-70, hvorefter han vendte tilbage til Clervaux.

Pater Renard var kendt i mange danske menigheder, hvor han i årene 1949-1983 ofte virkede som ferievikar.

Gør kirken til en synlig og naturlig del af feriens glæder

Vor Frue Kirke i Silkeborg var vejkirke i 2 uger

På rejser i Norge og Sverige i ferietiden er vi ofte stødt på skille med ordet »Vejkirke«, kirker beliggende tæt ved alléfarvej, som er åbne hele skoleferien, og som tilmed har betjening på - mennesker, som efter behov både kan fortælle om kirken, lytte til gæsterne eller holde sig i baggrunden.

Vi har set mange kirker i den sammenhæng og været glade for korte ophold på lange køreture, så vi syntes, det var værd at prøve i Silkeborg, hvor der kommer mange turister, og hvor den katolske kirke ligger ret centralt i byen.

Derfor annoncerede vi i den lokale turistavis, at Vor Frue kirke var vejkirke, ikke hele sommeren, men to uger i juli, åben hver dag fra kl. 10 til 17. Vi satte plakater op på kirkemuren, havde musik i kirken, om formiddagen ved organisten og ellers på bånd, og der var kaffe i haven. Sognepræsten og et par lægfolk skiftedes til at være til stede, og det blev en god og spændende oplevelse for alle involverede.

I gennemsnit 25 - 30 mennesker om dagen, udenlandske og danske turister, og også silkeborgensere, som ofte havde haft lyst til at gå ind, men fandt det lettere, nu døren stod vidtåben! Også en del, som kunne berette om katolske slægtinge langt tilbage i familien.

Vores kirke står også til daglig åben, men uden betjening. Da vi ikke skiltes med

det, er det stort set kun menigheden bekendt. Andre venter desværre ikke at finde en åben kirkedør, selvom der nok kan være behov for et roligt øjeblik i dagens jagt.

Vi vil gerne opfordre andre til, og også selv næste sommer igen etablere vejkirke for på den måde at gøre kirken til en synlig og naturlig del af feriens glæder.

Margrethe Mørck Pedersen

Skt. Knuds Skole, Århus

På Skt. Knuds Skole er en lærerstilling blevet ledig til besættelse 15. november eller snarest.

Skt. Knuds Skole er en katolsk privatskole, der bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Skolen har ca. 335 elever i børnehaveklasse - 10. klasse. Børnene er en broget flok, bestående af katolske børn og ikke-katolske børn - af danske børn og af udenlandske børn af mange forskellige nationaliteter.

Vi har brug for en bredtfaavnende lærer, der kan varetage begynderengelsk og -tysk, matematik i 7. klasse samt specialundervisning, herunder dansk som andetsprog på flere niveauer. Anden fagfordeling kan aftales.

Hvis du er entusiastisk og alsidig samt har mod på at være med i udviklingen af en skole, der allerede er godt igang med virkeliggørelsen af intentionerne i den nye skolelov - så send os en ansøgning.

Ansættelse sker som månedslønnet, tidsbegrænset lærer i henhold til fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation samt organisationsaftalen for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler.

Ansøgning stiles til bestyrelsen ved Skt. Knuds Skole og sendes, så den er skolen i hænde senest fredag den 1. november 1996 kl. 12.00.

Skt. Knuds Skole

att. skoleleder Ole-Chr. M. Plum

Rymsgade 24, 8100 Århus C. Tlf. 86 13 75 11

MAGLEÅS Kursuscenter

Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15. Fax. (45) 42 81 16 34. Giro 428 4429.

Hildegard af Bingen

Fredag d. 18. okt. kl. 19 - 20. okt. kl. 14. Pris kr. 650,-.

En fjer for Guds ånde. En basun for Guds mund.

Hos Hildegard af Bingen møder vi en universel kosmisk naturmystik, som samtidig er inderligt forbundet med Den hellige Skrift og kirkens tradition. Hildegards dramatiske og farvestrålende billeder danner udgangspunkt for foredragene og hendes musik vil undervejs give rum for meditative pauser til eftertanke og rekreation.

Ledere: Cand. mag.'erne Kirsten Kjærulff og Jette Thomsen.

I er Kristi Legeme

Fredag d. 22. nov. kl. 19 - 24. nov. kl. 14. Pris kr. 650,-.

Kirke og sakramente. Kirke som sakramente.

I nadveren modtager kirken, hvad den skal være: Kristi Legeme og sakramente. Modellen af kirken som en organisme og en krop overvinder splittelsen mellem ånd og materie og åbner for et helhedssyn på mennesket og verden. Kirken som sakramente betyder samtidig sendelse ind i verden.

Temaet vil blive behandlet i foredrag, meditation og liturgi. Ledere: Pastor Niels Engelbrecht og pastoralassistent Kaare Nielsen.

Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udarn, Magleås. Tlf. 42 81 07 15.

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum på kr. 200,- på giro 428 4429.

Magleås

Den katolske kirkes kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Vatikanet pressetalsmand har ikke meddelt noget om forbud mod officielle valfarter til Medjugorje

»katolsk orientering« bragte den 11. september en KNA meddelelse om, at Vatikanet forbyder officielle Maria-valfarter til Medjugorje. Men ét er overskriften, hvad med teksten?

Der står: Officielle valfarter strider imod en erklæring fra biskopperne i området. De udsendte i april 1991 en erklæring, hvori de understregede, at man »på baggrund af de hidtil gennemførte undersøgelser ikke med sikkerhed kunne sige, at Guds moder virkelig viste sig i Medjugorje«.

Vatikanets pressetalsmand, *Navarro-Valls*, har imidlertid ikke meddelt noget om kirkeligt forbud imod officielle Medjugorjevalfarter i bispedømme- og sogneregi. Derimod minder Vatikanet både den lokale og andre biskopper om, at de ofrer de mange troende, der valfarter til Medjugorje, den opmærksomhed, der tilkommer dem. Der peges på nødvendigheden af »bøn og omtanke« i forbindelse med enhver form for angiveligt - overnaturlige åbenbaringer. Biskoppernes ansvar er at »fremme en sund

Maria-dyrkelse i overensstemmelse med kirkens lære«.

Ingen af disse bemærkninger har karakter af forbud, og de kvaliteter, der fremhæves, er i nøje overensstemmelse med Maria-åbenbaringernes budskab.

At officielle valfarter kommer i strid med de kroatiske bispers officielle afstandtagen, det er en anden sag. Vatikanet, som værner om enhed, indtager af den grund en forsigtig og afventende holdning. Men valfarterne fortsætter, og troslivet blomstrer i

deres kølvand. Der er ikke i de 15 år, der er forløbet, dokumenteret et eneste tilfælde af vranglærdom.

Personligt har vi været i Medjugorje to gange. Vore

impulser var tro og bøn, anger og bod, og det hele munder ud i et meget stort håb for en meget stor menneskeskare. Vi må om dette tænke følgende:

Hvis de katolske biskopper havde kendt deres besøgstid og sluttet op omkring Marias initiativ, så ville de derved have åbnet for en fornyet etisk dimension i det kroatiske folks mentalitet. Dermed ville de have afbødet og mildnet utallige tragiske og blodige hændelsesforløb i

de følgende år.

Nu fortsætter valfarterne uden deres opbakning. Og tiden går. Ekstra lang tid. Har biskopper og præster, ordensfolk og lægfolk ikke et medansvar for det?

Men også Maria fortsætter, og det er - os bekendt - ikke kirkens tradition at tage endelig og officiel stilling til en privatåbenbaring, før den er afsluttet.

*Maria Therese og
Flemming Kieler*

Er Maria-bevægelsen i Medjugorje sund og sand?

Er Maria-bevægelsen i Medjugorje sund og sand? Det kan kirken officielt ikke udtale sig om, så længe åbenbaringerne demede ikke er afsluttet. På det niveau kan officielle valfarter til Medjugorje derfor ikke finde sted, sådan som i Fatima og Lourdes.

Det er, hvad trosrækongregationen på forespørgsel har mindet om. Tilbage bliver millioner af mennesker fra hele verden, for hvem de har betydet omvendelse, et nyt liv og frugtbar tjeneste i kirken. De støttes af præster, biskopper og kardinaler fra mange lande.

»Vi behøver ægte bodfær-

dighed og ærefrygt for at komme Gud nærmere; det sker i Medjugorje-bevægelsen«, har ærkebiskop *Dyba* af Fulda udtalt. »Verden har i dag mistet det overnaturlige«, har pave *Johannes Paul II* sagt; »mange søger det, og i Medjugorje finder de det i bøn, faste og skriftemål«.

»Jeg ved, at paven besluttede Maria-året på foranledning af Guds moders budskab i Medjugorje«, har kardinal *Gordon Gray* sagt; »jeg ved, at paven privat tilslutter sig åbenbaringerne i Medjugorje«.

»Og den nu afdøde kardinal *Tomasek* i Prag var en varm

ven af Medjugorje: »Personligt er jeg dybt overbevist om, at Medjugorje er fortsættelsen af Lourdes og Fatima. Den kirkelige kommission har selvfølgelig det sidste ord, men budskaberne må vi allerede nu med glæde tage til os og efterleve«. Det samme har forh. ærkebiskop *Franic* i Split udtalt.

Pladsen i »katolsk orientering« tillader næppe flere citater. Det er, fordi Katolsk Forlag har udgivet en bog om budskabet fra Medjugorje, at vi modtager deres publikationer demedfra.

Elsebet Kieler

Overfladiske og negative påstande om broder Jakob den Danske

Af et indlæg i »katolsk orientering« 11. september fremgår med al ønskelig tydelighed, at *Kaare Rübner Jørgensen* ikke tror, at broder *Jakob* var dansk kongesøn. Men det gør jeg, og min begrundelse derfor fremgår af de to bøger, jeg har skrevet om ham, især »Broder Jakob den Danske, kong Christian II's yngre broder«, Odense Universitets forlag, 1986.

Historisk viden drejer sig nu hverken om tro eller vantro, men om, hvad man kan se af et kritisk vurderet kildemateriale og de herpå byggede rationelle konklusioner.

Hvad der skuffer mig i Rübner Jørgensens indlæg er ikke, at han kommer til et andet resultat end jeg, men den måde, hvorpå han fremfører sin opfattelse. Det hele er en sørgelig blanding af grove, overfladiske og meget negative påstande, ikke en saglig påvisning af, at det skulle være rigtigt, hvad han mener. Da han ellers har vist sig som en seriøs historiker, kan jeg faktisk ikke forstå, at han i dette spørgsmål viser en sådan ligegyldighed overfor anerkendt historisk metodik,

og tilmed optræder groft injurerede overfor mig personlig.

Fra min side vil jeg altid være parat til en faglig drøftelse af holdbarheden af min tese. Den går ud på, at den gamle mexikanske tradition om, at broder »*Jacobo Daciano*« var af det danske kongehus, faktisk kan bekræftes i nordiske kilder og præciseres til, at han var en søn af kong *Hans* og dronning *Christine* af Danmark og dermed en yngre broder til kong *Christian II*.

Hertil kommer de øvrige argumenter for hans identitet

som hovedperson i og medforfatter af »Uddrivelseskrøniken« osv. - Men udgangspunktet må være, at de grunde, jeg allerede i mine bøger har anført, tages alvorligt og ikke på forhånd affejes som »absurditeter, der savner ethvert realitetsgrundlag«. Af praktiske grunde vil det dog næppe være muligt, at en sådan debat kan foregå i »katolsk orientering«s begrænsede spalter. Men jeg imødeser gerne et udspil om, hvordan den ellers vil kunne finde sted.

Jørgen Nybo Rasmussen

Det »fulde nærvær« i messen er ikke et spørgsmål om dens varighed

Jeg må på det kraftigste reagere mod *Keld Dahlvads* læserbrev i »katolsk orientering« nr. 14 af 26. august 1996, og jeg gør det på vegne af alle de mange præster, som du klandrer for at være overfladiske, blot fordi de fejrer hverdagsmessen på omkring 20 minutter.

Det forholder sig nemlig sådan, at en hverdagsmesse af mange grunde sjældent varer længere. Dels er der retningslinier for liturgiernes sædvanlige varighed, og dels er der praktiske grunde. Hos os er der for eksempel nogle, der skal på arbejde og ikke kan nå at deltage, hvis messen varer meget længere, eller der er nogle, som skal hjem og lave mad eller hente børn i fritidsordningen.

Det »fulde nærvær« i messen kan efter min bedste mening ikke være et spørgsmål om dens varighed.

I fordums tid var hverdagsmessen ofte overstået i en ruf. Jeg husker for eksempel montfortanerne fra min praktikperiode i Tåstrup. De læste messen på helt ned til 12 minutter uden at blive forpustet. Det synes jeg ganske vist ikke om, men det var nu engang deres tradition, og jeg ville aldrig nogensinde mene, at det var et udtryk for en overfladisk forståelse af eukaristien fra deres side.

Hvis man ønsker at fordybe sig yderligere, er der som oftest mulighed for privat bøn både før og efter messen.

Jesper Fich

Hvorfor har vi ikke tid til at holde taksigelse?

Tak til *Keld Dahlvad* for dit indlæg i »katolsk orientering« den 11.9. Det har sikkert rørt ved manges hjertes.

Hvad har vi da så travlt med? Mig selv indbefattet.

Jeg tænker specielt på søndagsmessen. Når vi lige har modtaget Kongernes Konge og Herremes Herre, hvorfor har vi så ikke tid til at takke og ære Ham tilbørligt bagefter? De fleste af os styrter af sted, som om intet var hændt.

Hvis man har en kær gæst på besøg, lader man ham da ikke bare lige gå med det samme, men vil gerne tale med ham og høre, hvad han har at sige én, men dette tager nødvendigvis lidt tid.

Jeg vil gerne fortælle en sand historie, en veninde af mig oplevede i Rom i Maria Maggiore kirken.

Der blev holdt en festmesse (pinse, tror jeg det var). Hovedcelebranten var en ærkebiskop, assisteret af 12-15 andre præster. Kirken var propfuld.

Efter uddelingen af den hellige kommunion satte ærkebiskoppen sig med lukkede øjne og blev siddende. De andre præster »vimsede« om-

kring alteret og blev urolige, fordi ærkebiskoppen blev siddende. Efterhånden satte præsterne sig også ned. Ligeledes menigheden, som først var urolig, men efter et stykke tid begyndte der at falde ro over hele kirken. Alle holdt taksigelse, og der var dødsstille (i Rom!) i ca. 15 minutter.

Omsider rejste ærkebi-

skoppen sig og gav velsignelsen. Alle havde i den grad fornyet Guds nærvær, havde fået tid til at lytte og sige tak for alterets hellige sakramente. De fleste forlod kirken stille og glade.

Hvorfor kan vi ikke gøre ligeså? Vi kunne jo begynde med bare 5-10 minutter, og så se, hvad der sker!

Lise Bjørn

KIRKEKONCERT

med Jesu Hjerter kor
Immaculata kirke, Strandvej 91

torsdag den 31.10.96 kl. 19.

Der opføres værker af Goudimel, Flamingus, Buxtehude, Ole Kongsted m. fl. Alle interesserede er velkomne!

EFTERLYSNING

Er der et eller flere steder i landet, som kunne tænke sig at hjælpe os med et eller flere af følgende effekter, vil vi være jer meget taknemmelige:

Processionskors
Processionslys
Indgangsklokke og messeklodder
Knælepuder og siddepuder
Vievandsbeholder

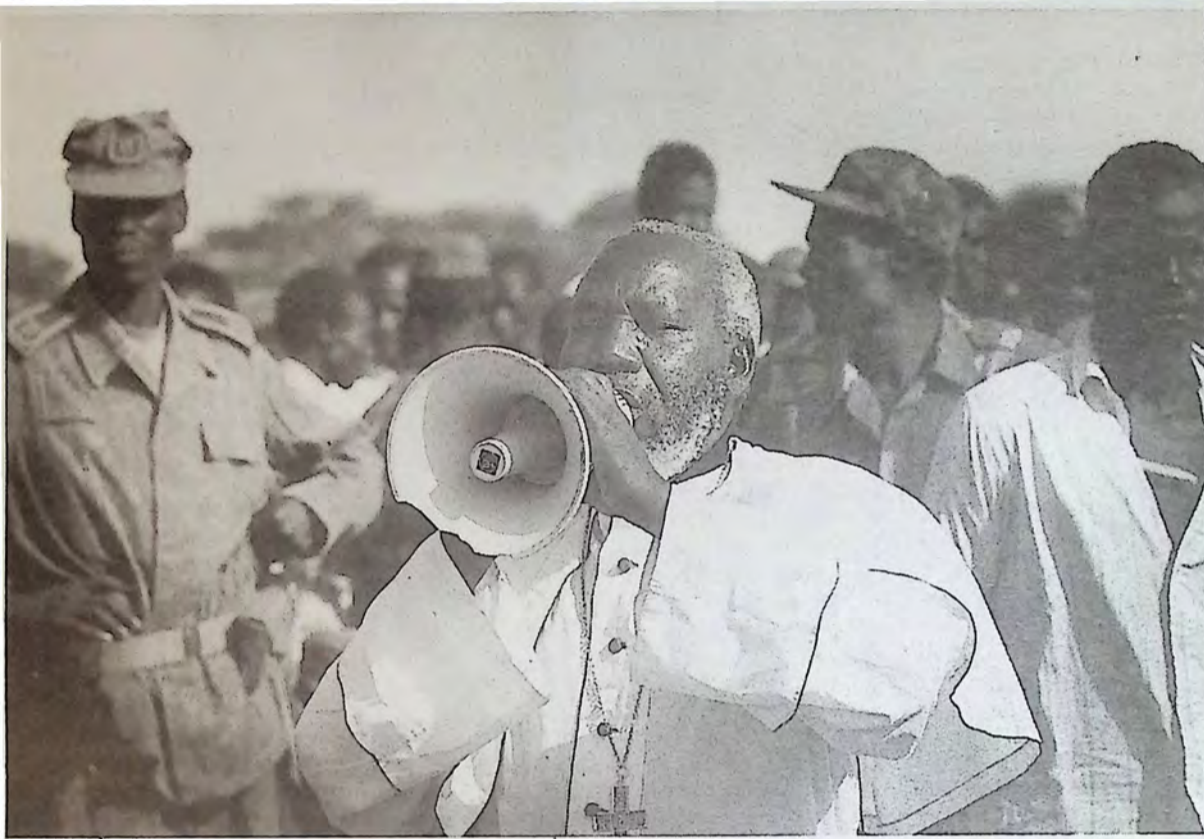
På forhånd tak og kontakt venligst: pastor Benny Blumensaat, Sankt Hans kirke, Bjerggade 10, 4600 Køge. Tlf. 53 65 06 51.

Lidt sent ude

Jeg er ikke historiker, men skal blot indskyde: sagen omkring broder *Jacob* har været kendt i adskillige år og kendt i udlandet. Er *Kaare Rübner Jørgensen* ikke lidt sent ude med sine påstande. Hvad er *Kaare Rübner Jørgensen* ude på? Hvad vil han opnå?

Kjeld Wulfsberg

Verdensmissionen i oktober 1996

Det er på biskop Paride Tabans initiativ, at de sudanesiske kirker har sluttet sig sammen i »Det sudanesiske Kirkeråd« for i fællesskab at kunne yde bedre bistand til mennesker i nød. Kan biskoppen også råbe dig op på verdensmissions søndagen den 27. oktober? Foto Gérard Klijn.

Vi så dem først da bomberne faldt

Ingen fred de sidste 40 år. På 10 år er 3,5 millioner millioner mennesker blevet fordrevet, og mellem 1,5 og 2,5 millioner har mistet livet. Nøjagtig hvor mange er der ingen, der ved. Folk bliver bortført, børn misbrugt og holdt som slaver. Kirker brændes af, præster og biskopper tages til fange og kateketer korsfæstet. Skuepladsen er Sudan.

Det arabisk-islamiske nord og det sorte syd bekæmper hinanden. I syd dyrker 17%

af befolkningen de traditionelle religioner, mens 8% er kristne. I 13 år har Sydsudan kæmpet for at opnå politisk uafhængighed.

Biskop Paride Taban, den første leder af bispedømmet Torit, der blev grundlagt i 1983, nyder ikke bare katolikernes tillid. Det er på hans initiativ, at de kristne kirker i syd har sluttet sig sammen i »Det ny sudanesiske Kirkeråd« for i fællesskab at kunne yde bedre bistand til mennesker i nød. Rådet har valgt biskop Paride til sin første formand.

»Der har ikke været fred i Sudan siden 1955. Folk chikaneres, mishandles eller myrdes hver eneste dag; i denne militant-islamiske stat er der ikke plads til kristne«, skriver biskop Taban. Igen og igen appellerer han til det internationale samfund om ikke bare at se til, hvordan der ustandselig sker overgreb på menneskerettighederne i Sudan.

»Gravkøen her er vores mindesmærke over de døde.« Paride Tabans stemme

knækker over; hans blik dvæler i det fjerne. Hans hånd hviler på en af stålslugerne på maskinen, hvis farve er ved at skalle af. »De kom tidligt om morgenen«, fortæller han. Han hakker i det. »Vi hørte dem for sent, vi så dem først, da bomberne faldt. De fløj alt for højt; vi havde ikke en chance. Mange af os gik til - hundrede, to hundrede, måske flere... Jeg ved det ikke. Det varede kun nogle minutter, så blev der stille.«

Ikke kræfter til at begrave de døde

Folk kommer nærmere, mens biskoppen fortæller. »Solen brændte«, fortsætter Paride. »Det blev varmere og varmere op ad dagen. Vi tog os af de sårede - så godt vi nu kunne. Så samlede vi de døde sammen og fik dem herhen. Nøjagtig hvor mange det var, er der ingen der husker. Men vi kendte de fleste. Torit er en lille by. Det var vores venner, vores slægtninge, vores børn. Og vi kunne ikke komme til at begrave dem. Jorden var for hård. Det havde ikke reg-

net i mange måneder.« Biskoppen går i stå og siger så stille, at det næsten ikke kan høres: »Vi havde ikke kræfter til det.«

Så var Paride Taban klatret op og havde sat sig i førerhuset på den gravkø, som nogle norske u-landsfolk havde efterladt. En gang for længe siden havde biskoppen lært, hvordan man styrede sådan en kolos. I denne sorgens stund var det godt, at han en gang havde givet efter for sin tekniske nysgerrighed. Ingen andre havde turdet gøre det, biskoppen nu var i gang med. Uhyrets stålsnude rev den tørre jord op, gravede dybere og dybere - en massegrav. Biskop Paride gyser ved tanken. »Det var rædselsfuldt. Jeg kørte maskinen frem og tilbage, frem og tilbage. Gennem støvskyerne kunne jeg se folks chokerede ansigter, mens jeg bad - for de kristne, for animisterne, for muslimerne.

Den dag begravede vi dem alle sammen. Deres grav var også ført de levende nærmere til hinanden.«

Et barns ide

Til alle børn i bispedømmet!

Når Verdensmissionsdagen nærmer sig, plejer jeg at skrive her i »katolsk orientering«. Normalt skriver jeg til de voksne, men denne gang henvender jeg mig til børnene. Det har naturligvis sin særlige grund.

Netop i år er det 150 år siden, det første Børnmissionsværk blev grundlagt - af en pige på 13 år! Hun hed Auguste von Sartorius og voksede op i Aachen i Tyskland.

Oplysninger om, at man i Kina satte børn - specielt pigebørn - ud i bjergene eller andre øde egne, fordi man ikke havde råd til at have dem, rystede i den grad Auguste, så hun besluttede sig til at stifte en »Børns- og indsamlingsforening«.

Meldinger fra Afrika, der fortalte, at afrikanske forældre solgte deres børn som slaver for at skaffe sig til livets opretholdelse, fik hende til at forstå, at mange børn på fjerne kontinenter havde brug for hjælp. Altså satte den 13-årige pige alle kræfter ind på at organisere sin hjælpeforening. Hun vandt sine skolekammerater, lærerne og også præsten i sin sognemenighed for ideen. Snart var Børnmissionsværket en kendsgerning.

I dag - 150 år senere - findes der 110 børnmissionsværker verden over. Det største af dem er det værk, som Auguste grundlagde i Aachen. Det har nu 1.1 million medlemmer, der i 1995 indsamlede 67 millioner D-mark (= 260 millioner kroner).

Af det lille sædekorn, som blev lagt i jorden af en 13-årig pige, er der blevet et kæmpe træ, der år efter år bærer rig frugt.

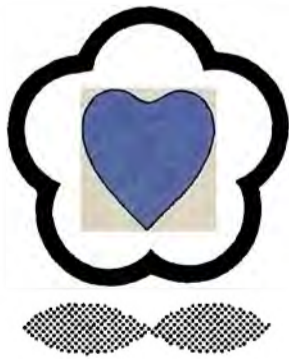
På den indsamlingsbøsse, som I forhåbentlig allerede har fået udleveret i jeres sognekirke (ellers må I bede om at få en), står sætningen: Alle Børn har rettigheder.

Danske børn kan være med til at sikre, at børn i den tredje verden får de rettigheder, som alle børn har krav på: Retten til tag over hovedet, mad, klæder, skolegang og medicin, når de er syge.

I øvrigt er årets indsamlingsbøsse en gave til danske børn, skænket af Børnmissionsværket i Aachen. I kan hædre mindet om den 13-årige grundlægger af værket ved at samle ekstra mange penge i indsamlingsbøssen og aflevere den i jeres sognekirke på Verdensmissions søndagen den 27. oktober 1996.

Hermed sender jeg en kærlig hilsen til alle bispedømmets børn og siger tak på forhånd for en ekstra indsats.

Urban Figge
Missio Danmark

missio
danmark

Gud er sort

Vores Gud er sort!
Råb det gennem bushen.
Råb det fra hjergene til urskoven,
og fra urskoven lyder ekkoet:
Vores Gud er sort!

Med brede yppige læber,
med kruset hår og klart blik,
af smukkeste skikkelse og form er han,
for i sit billede skabte han os.
Sort er vores Gud!

Sortere end en stjerneløs nat.
I morgendæmringen og tusmørket
forkyndt det for hele verden:
Sort er vores Gud.

Se, den levende bronze-gud,
mandig af vækst og med stærke lemmer,
med arme fulde af overmenneskelig kraft
er han det største menneske af alle mennesker.

Vender du dig også mod os, Gud?
Se, hvor man spotter os,
hvordan onde mennesker bagtaler os
i det land, som du har givet dine egne.

Almægtige og retfærdige Gud.
Åh, sig os dog, hvor du står.
Ti stille, I slaver,
for Gud er sort!

R.E.G. Armattoo

Bøn fra Den tredie Verden

Vi er vågnet op.
Søvnen sidder os endnu i øjnene,
men fra vore læber
lyder straks din lov.
Vi lover og priser dig.

Vi, det er jorden,
vandet og himlen.
Det er græsstrå, buske og træer.
Det er fugle og alle de andre dyr.
Det er menneskene her på jorden.

Alt, hvad du har skabt,
fryder sig over din sol og din nåde
og varmer sig derved.

Duggen blinker i græsstråene.
Tågen hænger endnu i træerne,
og en mild vind
giver løfte om en god dag.

Bør vi ikke fryde os
over alt, hvad du har skabt?

Derfor er vi så glade
i denne morgentime,
Giv, at dagens minutter og timer
ikke smuldrer upågtede
gennem vore hænder.
Giv, at vi lever i din tid.
Amen.

Mens mændene sletter penge op, er det næsten altid kvinderne, der investerer dem til gavn for familien - hvis de har penge at disponere over.

Kvinderne trækker det tungeste læs, siger man. Men det er ikke dem, der bestemmer, hvor det skal trækkes hen. Ifølge en rapport fra FN udfører den kvindelige halvdel af menneskeheden to ud af tre timers arbejde; lønnen er en tiendedel af den samlede indkomst. Kvinder disponerer over siger og skriver én procent af formuen - på verdensplan.

For de fleste kvinder i udviklingslandene bliver børn og madlavning til et bijob, fordi 80% af markarbejdet hviler på dem. Uden kvinderne gik alting i stå i udviklingslandene. Og hvad mere er: Måltrettet støtte til kvinder har vist sig at være en absolut forudsætning for en mere vellykket udviklingshjælp.

Uden kvinderne ville Afrika bogstaveligt talt dø af sult. De producerer mere end to tredjedele af alle fødevarer, forarbejder og opbevarer 70% af høsten og sørger som oftest også for dyrene.

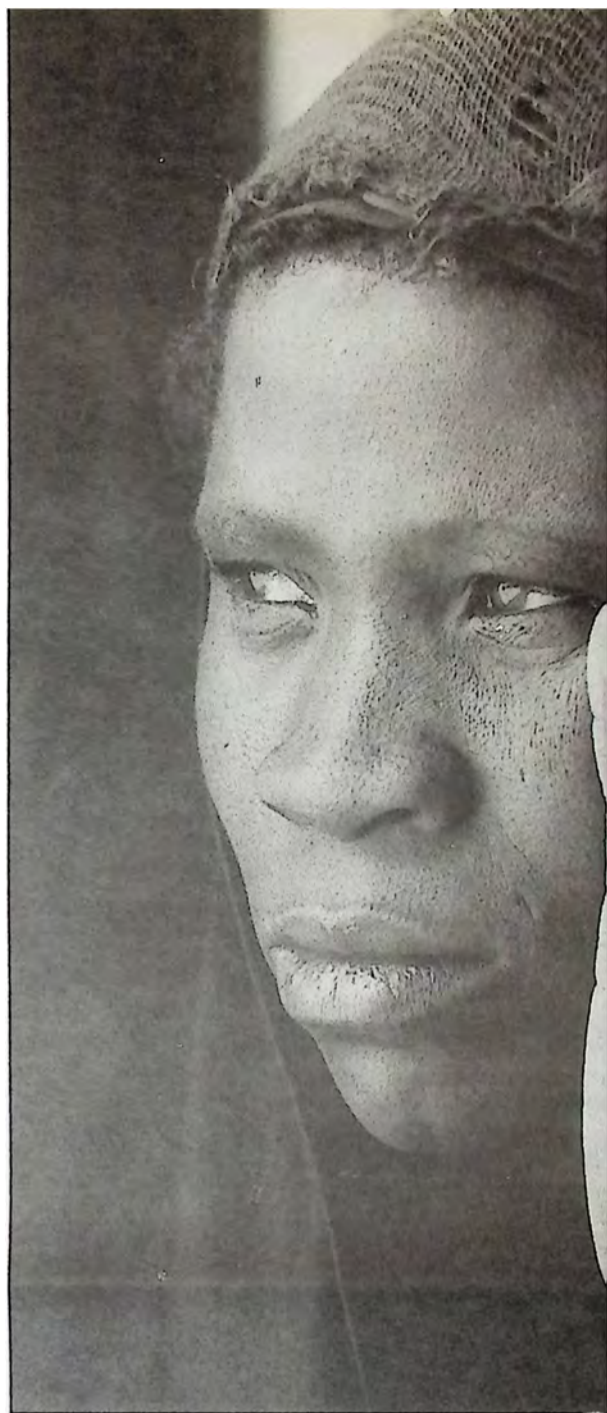
Det nytter ikke at uddanne mænd
Kvindernes indsats bliver hverken lagt mærke til eller

anerkendt. Og det er ikke bare mændene, der overser dem; det er også en del bevilgende instanser i hjælpeorganisationerne. Og konsekvenserne er fatale: Mange jordbrugsprojekter mislykkes, fordi man uddanner mændene, mens det overvejende er kvinderne, der må udføre arbejdet. Hjælp til selvforsørgelse må altså nødvendigvis gives via kvinderne.

Det sker for eksempel i et projekt på Madagascar. På et kirkeligt uddannelsescenter i byen Tomasina undervises kvinder og unge piger ikke bare i syning, madlavning og barnepleje. Have- og jordbrug, husdyrhold, konservering og handel er vigtigt at kende til og indgår derfor i undervisningsprogrammet.

At samle brænde er traditionelt også kvindernes arbejde. I Kenya, hvor store dele af landet er dækket af savanne og ørkenlignende områder med sparsom vegetation, har en gennemsnitsfamilie brug for 10-15 kilo brænde om dagen. To-tre gange om ugen er kvinderne ude for at samle det; for det meste er de væk hele dagen, og lasten er tung at bære hjem.

Men så gik det op for dem: jo færre træer, desto længere vej. Kvinderne gjorde derfor en indsats for en fornyet skov-

Den stærke side hos det såkaldte

beplantning og begyndte at udskifte de gamle ildsteder med nye og mere brændøkonomiske.

Kvinder er mere kreditværdige

Mange afrikanske kvinder klager også over, at deres mænd drikker en anseelig del af pengene op. Kvinderne bruger pengene på børnene og hjemmet. »Manden tænker på sig selv her og nu, hvorimod kvinden tænker på andre i fremtiden«, konkluderede den tidligere, tyske forbrugspræsident *Richard von Weizsäcker* efter en rejse til Asien.

Kvindens større troværdighed i pengesager viser sig

også derved, at de er flinkere til at betale deres kreditorer. Hvis man lod kvinderne få mere end de kun fem procent af udviklingslånene, de hidtil har fået, vil det være en lovende investering i fremtiden. Og det vil bestemt ikke bare komme kvinderne til gode. For, som en ordenssøster siger efter femten år som missionsnær i Kenya: »Den, der hjælper en mand, hjælper et individ; hvis man derimod hjælper en kvinde, støtter man både familien og samfundet.«

Ser et behov og tager et initiativ

I et fattigkvarter i Maputo, hovedstaden i Mocambique, har kvinderne taget et initiativ,

Et tegn blandt folkene

missio danmark

Verdensmissionssøndagen den 27

Lyset lader sig ikke begrave

Det sorte ansigt i Colombia er også et lidende ansigt. Fattigdom betyder: for lidt drikkevand, ingen kloakering, ingen strøm, 1,5 ud af 100 børn dør i deres første leveår, af 100 mennesker kan 60 ikke læse og skrive.

De lever i yderste armod i evig kamp for at overleve. De er småhandlende. Hver dag står de tidligt op for at finde sig en plads på et torv i håb om at tjene så meget, at familien kan blive mæt.

»I vores liv er der ikke tid til lediggang«, fortæller en kvinde og tilføjer, »vores fritid er arbejdet«. Men for deres børn ønsker de sig mere: en skole, en rigtig uddannelse, frem for alt en fast arbejdsplads.

Kirken i Colombia er ikke kun fattig, den er også ung. Det ser man f.eks. på børns og unges palmeprocession i Pontezuela. 1.500 afrocolumbia- nere hører til dette sogn.

Palmesøndagsprocessionen beskrives som en »procession uden regi, uden glans og herlighed«. Sådan oplever børnene det ikke. Jesus kan hedde Pedro eller Alfredo eller Ricardo. Han kan næsten ikke vente på dagen, så skal han nemlig ikke bære pjalter, men et mageløst hvidt gevandt og et udsmykket æsel skal bære ham.

Optøget består fortrinsvis af gadebørn, hjemløse, ud-

stødte børn og unge, der frister livet som tyve og prostituerede. Og dog bliver deres optog et lille stykke frelseshistorie. Den er immervæk en historie om lidelse og korsvej.

Udover sognesøsteren og en mand med megafon tager kun nogle få voksne kvinder del i processionen. Men, når børnene foranstalter »deres« palmeprocession, så bliver det til den fattige unges kirkes lovprisning af Herren.

Der er nu Rinaldo, som er apostel. Hele året igennem er han frugthandler på gaden og forsøger at sørge for sin mor og sine søskende. I dag svinger han begejstret sin palmegren.

Samlet og alvorligt er ansigtet på den dreng, der spiller Jesus. Maria og Magdalene glemmer deres hverdag. Deres klæder - til dels gamle ud-rangerede messeklæder - giver dem en ny, særlig værdighed.

De synger, de beder, de drager gennem gadene. Alle sammen er de en ungdommelig protest mod døden. Langfredag? Hele deres liv er en eneste langfredag.

Faste må de imod deres vilje. Ris og en kogt banan - oftest kun én gang dagligt. Er de heldige, får de ris og kød, men det er sjældent. De ved for længst, hvad det vil sige at være født som afrocolumbia-ner.

Rinaldo er apostel. Hele året igennem er han frugthandler på gaden og forsøger at sørge for sin mor og sine søskende. I dag svinger han begejstret med sin palmegren. Fotos Klijn, Present.

»Hosianna« synger de, for de vil trods deres fattigdom ikke lade sig slå ned. »Man kan ikke begrave lyset«, lyder det i en af deres sange.

Om lyset forkynder også denne børnenes palmeprocession.

Eva-Maria Kremer

missio danmark

»missio danmark« er det pavelige missionsværk i Danmark. Som kirken officielle missionsværk her i bispedømmet står »missio danmark« for indsamling af de midler, som fordeles centralt i Rom. Sidste søndag i oktober fejres verdensmissions søndagen.

De troende mindes om deres personlige og hele kirken ansvar for troens udbredelse. Biskoppen har udnævnt Urban Figge O.M.I., som leder af »missio danmark« her i bispedømmet.

De tre sider er redigeret af Karen Emgaard for Pastoral-Centret.

svage køn

der kan føre til selvhjælp. De er ikke bare engageret i deres egne interesser. De deltager aktivt i drikkevandsforsyning, husdyrhold og gennemførelse af alfabetiseringskurser. Gadebørnene, der hverken har hjem eller familie, ligger dem ganske særligt på hjerte. »De er da også vores børn«, siger kvinderne bag selvhjælpsinitiativet. Derfor organiserer de den mest elementære undervisning for både drenge og piger, bygger latriner og laver varm mad til børnene.

Det er langt hen ad vejen de svageste af de svage og de fattigste af de fattige, der ville være fortabt, hvis det ikke var for kvinderne: spedalske, AIDS-syge og andre, der har

brug for hjælp. Som for eksempel gravide, ugifte kvinder, der er blevet ladt i stikken af fædrene til deres børn og udstødt af deres egne familier. Nogle søstre, der begyndte deres arbejde på Madagascar i 1980, blev hurtigt opmærksomme på den nødsituation, disse kvinder befinder sig i. En ung studerende, der var gravid, tog hele vejen til byen Sandradahy - 300 km. - og brugte sine sidste kræfter på at nå frem til søstrene, så hun kunne føde sit barn under det kristne fællesskabs beskyttelse.

Hårdtest ramt og mest motiveret

Talrige eksempler viser tydeligt, at udviklingsbistand giver et bedre resultat, når hjælpen målrettes mod kvinderne. De har ikke bare størstedelen af ansvaret for familien og udfører størstedelen af arbejdet;

det er også dem, der mærker mest til underudviklingen og er forfordelt i dagligdagen. Derfor er de virkelig motiverede og engagerer sig stærkere, når de kan tage beslutningen i egen hånd - beslutningen om en bedre fremtid.

missio
danmark

Hvorfor kolibrien blev dyrenes konge

Da løven, dyrenes konge, var død, ville mange stærke gerne overtage kongens rolle. Tigreren, næsehornet og elefanten kunne imidlertid ikke overbevise de andre dyr om, at de ville være gode konger.

Da løftede ørnen sine vinger og råbte: »Jeg er ikke alene stærk, jeg kan også flyve. Lad os krone det dyr til konge over os, der kan hæve sig højest op i luften«.

Dyrene var begejstrede og udnævnte ørnen til deres konge. Kun kolibrien var ikke indforstået. Den fløj til ørnen og opfordrede den til at bevise, at den virkelig var den bedste flyver blandt fuglene.

Så mente de andre dyr, at kolibrien skulle flyve om kap med ørnen. »Jeg er parat« pipede kolibrien. Den brugte en kokospalme som startsted.

Da haren gav starttegnet, satte den listige kolibri sig på ørnens ryg, uden at nogen opdagede det. Så fløj den med ørnen næsten op til solen.

Da sagde ørnen med et: »Jeg må tilbage til jorden, ellers brænder jeg op!« Da fløj kolibrien ud fra sit skjulested og pipede: »Tror du stadigvæk, ørn, at du er den, der kan flyve højest?« Ørnen troede ikke sine øren og fløj tilbage til den høje kokospalme.

De andre dyr modtog den med hån og spottende latter. De var klar over kolibriens sejr og råbte: »Længe leve den nye konge!« Og kolibrien satte sig på den prægtige elfenbens-trone.

Afrikansk eventyr.

oktober

Nyt om vore præster, søstre og institutioner

Fire nye præster ankommet til Bispedømmet København

Sankt Peters Kapel, Silkeborgvej 25 i Herning er nedlagt. Et nyt gudstjenestested er indrettet Lillelundvej 36, Herning og indvies under betegnelsen Sankt Peters Kirke den 28. september 1996.

Udnævnelser

Med virkning fra den 1. august 1996 har biskoppen udnævnt:

Pastor *Martin Bergsøe* til konstitueret sognepræst ved Sankt Hans Kirke i Køge for en periode af 1 år.

Pastor *Benny Blumensaat* til andenpræst ved Sankt Hans Kirke i Køge for en periode af 1 år.

Pastor *Niels Engelbrecht* til andenpræst ved Sankt Andreas Kirke i Ordrup og ved Sankt Therese Kirke i Hellerup for en periode af 1 år.

Pater *Kazimierz Przybylowicz* C.ss.R. til sognepræst ved Vor Frue Kirke i Næstved for en periode af 3 år.

Pastor *Lech Pytlak* til sognepræst ved Johanneskirken i Søborg for en periode af 2 år.

Pastor *Dominique Tran Duc Than* til præst for den selvstændige menighed (quasi-paroecia) ved Hellig Kors Kapel i Tønder for en periode af 3 år.

Pater *Janusz Turek* C.ss.R. til andenpræst ved Sankt Annæ Kirke i København for en periode af 3 år.

Pater *August Ziggelaar* S. J. til konstitueret sognepræst ved Mariukirkjan i Tórshavn.

Pater *Josef Völk* C.ss.R. til dommer i Den kirkelige Domstol for perioden indtil den 31. juli 2001. Han afløser herved pater Josef Dudek C.ss.R.

Med virkning fra den 6. marts 1996 udnævnt pater *Jude Kulas Soosaiappu* C.R. (kaldet Jude), som ankom til landet den 22. februar 1996 for at indgå i bispedømmets arbejde, til præst for de tamilsk katolikker i bispedømmet foreløbig indtil den 31. juli 1997.

Pater *Jude* bor i Sankt Mariæ Sogn, Kastetvej 1, 9000 Ålborg. Tlf. 98 13 50 29.

Med virkning fra 1. maj 1996 udnævnt pater *Paul Marx* O.M.I. til moderator for de konsekreerede jomfruer for perioden indtil den 1. maj 1999.

I henhold til CIC Canon 539 og 540 har biskoppen:

Med virkning fra den 19. juli 1996 udnævnt pater *Paul Marx* O.M.I. til administrator parocialis ved Vor Frue Kirke i Herlev for perioden indtil den 31. december 1996.

Med virkning fra den 21. august 1996 udnævnt pater *Robert Showers* O.F.M.Conv. til administrator parocialis ved Sankt Laurentii Kirke i Roskilde for perioden indtil den 31. december 1996.

Embedsperioden fornyet

Med virkning fra den 1. august 1996 har biskoppen fornyet embedsperioden for:

Pater *Jac. Adams* C.ss.R. som sognepræst ved Sakramentskirken i København for en periode af 1 år.

Pastor *Martin Bergsøe* som sognepræst ved Sankt Pauls Kirke i Tåstrup for en periode af 3 år.

Pater *Herman F. Berning* O.F.M.Conv. som konstitueret sognepræst ved Hellig Kors Kapel i Nykøbing Falster for en periode af 1 år.

Pater *Hans Christoffersen* O.F.M.Conv. som sognepræst ved Sankt Laurentii Kirke i Roskilde for en periode af 3 år.

Pater *Leo Drzal* C.ss.R. som sognepræst ved Sankt Albani Kirke i Odense for en periode af 3 år.

Pater *Josef Dudek* C.ss.R. som sognepræst ved Helligaandskirken i Vordingborg for en periode af 3 år.

Pater *Jerzy Gorowski* C.ss.R. som sognepræst ved Sankt Annæ Kirke i København for en periode af 3 år.

Pater *Frank Jobst* O.M.I. som sognepræst ved Vor Frue Kirke i Tåstrup for en periode af 3 år.

Pastor *Henri Kerkhofs* O.Præm. som sognepræst ved Sankt Michaels Kirke i Kolding for en periode af 3 år.

Pater *Jerzy R. Kruk* C.ss.R. som sognepræst ved Sankt Knuds Kirke i Svendborg og ved Stella Maris Kirke i Nyborg for en periode af 3 år.

Pastor *Lars Messerschmidt* som sognepræst ved Sankt Nikolaj Kirke i Esbjerg for en periode af 3 år.

Pastor *Raymond Minnaert* O.Præm. som sognepræst ved Sankt Knuds Kirke i Fredericia for en periode af 3 år.

Pastor *Georg U. Nibler* som sognepræst ved Sankt Knud Lavards Kirke i Lyngby for en periode af 2 år.

Pastor *Jan Ophoff* O.Præm. som sognepræst ved Sankt Norberts Kirke i Vejle for en periode af 3 år.

Pastor *Andrzej Papuga* C.M. som sognepræst ved Den Hellige Families Kirke i Birkerød og som sognepræst ved Sankt Hans Kirke i Hørsholm for en periode af 3 år.

Pater *Wieslaw Podlach*

C.ss.R. som sognepræst ved Vor Frelsers Kirke i Assens og som andenpræst ved Sankt Albani Kirke i Odense for en periode af 3 år.

Pastor *Reinhold Sahrer* som sognepræst ved Vor Frue Kirke i Silkeborg for en periode af 3 år.

Med virkning fra den 1. august 1996 har biskoppen forlænget embedsperioden for:

Pater *Paul Marx* O.M.I. som kontaktpæst for de teologistuderende for en periode af 1 år.

I søster *Hermengild Gericks* fravær varetager søster *Carina Pöppinghaus*, ligeledes af Søstrene af det Dyrebare Blod, hendes opgaver som pastoralassistent for menighedene på Bornholm.

Caritas Danmark og Pastoral-Centret

Caritas Danmark har den 31. juli 1996 fået ny vedtægter.

Efter indstilling fra Præsterådet - og i overensstemmelse med § 3 af Caritas Danmark's vedtægter af 31. juli 1996 - er Pater *Jac. Adams* C.ss.R. udnævnt til medlem af bestyrelsen for Caritas Danmark med virkning fra den 1. august 1996 indtil den 31. juli 1998.

Ligeledes er *Jan Lange* udnævnt til bispedøpeget medlem af bestyrelsen for Caritas Danmark og er dermed, i overensstemmelse med vedtægterne, formand for bestyrelsen. Udnævnelsen gælder fra den 1. august 1996 indtil den 31. juli 2001.

Med virkning fra den 1. august 1996 har jeg udnævnt *Erling Tiedemann* til leder af

Pastoral-Centret for perioden indtil den 31. juli 2001.

Han afløser hermed pastor *Guido Kreienbühl*.

Bispedømmets arkivar

Med virkning fra den 15. marts 1996 har jeg genudnævnt *Jørgen Nybo Rasmussen* som bispedømmets arkivar med ansvar for ledelsen af Katolsk Historisk Arkiv. Udnævnelsen gælder indtil den 14. marts 1999.

Nye vedtægter for pastoralrådet

Ved dekret af 30. april 1996 har jeg indført nye Vedtægter for Pastoralrådet i Bispedømmet København, som erstatter vedtægten af 17. september 1992.

Mere om præsterne

Den 23. august 1996 har biskoppen præsteviet Niels Engelbrecht.

Der er ankommet 3 nye præster til bispedømmet:

Pastor *Michael Bienkowski* (fra Bispedømmet Lomza i Polen), som bor i præstegården ved Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2, 2920 Charlottelund.

Pater *Jude Kulas Soosaiappu* C.R. - fra Sri Lanka.

Pater *Janusz Turek* C.ss.R. (fra Polen), som bor hos sine medbrødre på Amager.

Til oktober ankommer pater *John Bosco Pham Minh Thien* C.ss.R. (fra Vietnam), som skal bo hos sine medbrødre i Odense.

Pastor *Erling Brodersen* er flyttet til Eremitageparken 31, 2800 Lyngby.

Pater *Anton Dekkers* S.J. er flyttet hos sine medbrødre på Niels Steensens Kollegium,

Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Tlf. 31 20 95 00

Pastor *Michael Hornbech-Madsen* skal på et års videreuddannelse i Rom.

Pastor *Guido Kreienbühl* har fået ny tlf.nr.: 33 86 03 83

Pater *Lars Reuter* S.J. er rejst til USA hvor han virker som gæstedocent i etik ved St. Louis University i Missouri.

Pastor *Willem Wuyts* O.Præm er flyttet fra Silkeborgvej 25, Herning til Lillelundvej 36 i Herning.

Dødsfald

Pater Knud Aage Nielsen S.J. den 27. marts 1996. Han hvile i fred.

Andet i bispedømmet

Sankt Joseph Søstrenes Kommuniteter på Bjerregårdsvej 9, 5000 Odense C og i Sankt Hans Gade 28 på Nørrebro er blevet nedlagt. Kommunitetet i Ålborg er flyttet til Constancevej 7. Tlf.nr. er uændret.

Kærlighedens Missionærer har adresse: Jagtvej 7, 1.th., 2200 København N. Tlf. 31 86 29 65.

Den katolske Stella Maris Skole i Nyborg blev nedlagt i juni 1996 og genopstod som Nyborg Friskole.

Mariahjemmets Børnehave i Helsingør har meldt sig ud af Foreningen af katolske Børnehaver i Danmark, og udgår hermed af Katolsk Vejviser.

Niels Steensens Forlag har taget navneændring til Steno-Forlag.

Som bekendt finder bispedømmets præstekursus i år sted på Magleås fra mandag den 28. oktober 1996 til fredag den 1. november 1996.

Til næste år finder bispedømmets præstetræte sted fra den 27. oktober 1997 til den 31. oktober 1997.

Nye statutter for præsterådet

Statutter for Præsterådet i Bispedømmet København

Den 19. september 1996 har jeg godkendt de nye statutter samt Regulativ for valg til Præsteråd i Bispedømmet København, som erstatter statutterne og regulativ for valg af 25. januar 1985.

De nye statutter udsendes til bispedømmets præster.

Kærlighedens Missionærer har kommunitet på Jagtvej i København. Foto Kirsten Szarafin.

Mændenes retræte på Dalum Kloster

Dalumretræten 1996 fandt i år sted fra mandag den 26. august til fredag den 30. august med deltagere fra det ganske land. Retræten blev ledet af pater *Paul Marx*, O.M.I.

Retrætens faste punkter var: Laudes, angelus, formiddagsforedrag, rosenkrans, messe, eftermiddagsforedrag, vesper, sakramentsandagt og sakramental velsignelse og komplet, der blev sunget sammen med søstre.

Guds Rige

Emnet: »Guds Rige« var delt op i underafsnit.

Tirsdag: »At komme i forbindelse med den indre kilde

(Jesusbønnen)« og »Jesus, det sande og helstøbte menneske«.

Onsdag: »Guds Riges ild brændte stærkt i Jesu hjerte«.

Torsdag: »Guds Riges udfordring - metanoia (omvendelse) og om at blive som et barn« samt »Tilgivelse - Gud tilgiver altid«.

Til støtte for retrætedeltagernes senere betragtning over »Guds Rige« havde pater Marx udarbejdet en særdeles fyldestgørende oversigt over relevante skriftsteder.

Onsdag aften deltog retrætedeltagerne sammen med søstre i en smuk lysprocesion til Lourdesgrotten.

Torsdag aften havde søstre indbudt os til fælles kaffebord, efterfulgt af et fantastisk interessant lysbilledforedrag

Paul Marx O.M.I.

af lektor *Hans Jørgen Frederiksen*, Århus Universitet, om Ravennas storslåede mosaikværker fra det 4.-5. århundredes oldkristne kunst.

Efter højmesseren fredag morgen rejste retrætedeltagerne hver til sit beriget med åndelig fornyelse takket være pater Marx stærke og inspirerende forkyndelse - og også takket være de milde og kærlige Skt. Hedvigssøstre, der havde stået for de »praktiske arrangementer« og hvis katolske ånd gennemstrømmer Dalum Kloster og skænker en retræte de ideelle rammer

Poul L. Wiisbye

De fattiges »gode« præst går af

Kardinal Paulo Arns fylder 75 år

æra afsluttet, hvor kirken i Latinamerika høstede agtelse i hele verden for dens omsorg for de fattige. Efter Frans af Assisi's forbillede opfattede han de fattige - de »små«, som han usociologisk, men som regel benævnte denne gruppe - som »Guds foretrukne børn« og sine brødre og søstre.

Omstridt men højt agtet

Kardinalen er en omstridt, men højt agtet person blandt landets biskopper og har givet enkle svar på vanskelige problemer, hvilket gjorde ham til skydeskive for erhvervssektorer og for dem i kirken og i verden, som ikke var enig med ham. Ingen tvivlede dog om troværdigheden i hans engagement for mennesker i det udbyttede kontinent.

Allerede før sin bispevielse havde Arns, der har studeret ved Sorbonne i Paris, i 10 år levet blandt de fattige. Han blev udnævnt til hjælpebiskop i Sao Paulo 1966 og til ærkebiskop i 1970. Ved denne lejlighed solgte han bispepalæet og anvendte pengene til sociale projekter.

En torn i kødet på politikerne

I 30 år har han været en torn i kødet på landets politikere. Under militærdiktaturet 1964-1985 skjulte han mennesker, der var forfulgt, prote-

sterede mod tortur og blev som følge heraf pålagt taleforbud. Efter den politiske liberalisering vedblev kardinalen at være erhvervslivets skræk, idet han støttede strejker og sympatiserede med arbejderpartiet PT.

Arns, der blev født i det sydlige Brasilien som efterkommer af bønder fra Mosel (Tyskland), er ikke gået uden om indre kirkelige konflikter med Rom, skønt den af intriger og mistro prægede friemenningsudveksling med pave og kurie næppe har kostet ham de fleste kræfter.

Arns er ingen fremragende teolog, men en »god præst«, der praktiserer befrielsesteologien. Han har derfor oplevet - og mange vil mene, at han har bidraget til - at grundtanke i den latinamerikanske teologi, de undertrykte mennesker befrielse, blev beskyldt for at være marxistisk, hvorved den lovende teo-

logiske nytænkning blev mistænkeliggjort.

Var med Boff til samtale i Rom

Kardinal Arns ledsagede sin medbroder, *Leonardo Boff*, ved dennes samtale med kardinal *Joseph Ratzinger* i Rom uden dog at kunne forhindre udfaldet. I 1989 opdeltte Vatikanet ærkebispedømmet Sao Paulo i 5 bispedømmer. Ifølge Roms begrundelse skulle opdelingen være en lettelse for ærkebiskoppen, men man opfattede det som en beskæring af kardinalens indflydelse. Han kritiserede ved denne lejlighed i forblommede vendinger den romerske kuries - efter hans opfattelse - alt for store indflydelse, men paven var ikke enig i kritikken.

I øvrigt forholder Rom sig helt anderledes over for Rio de Janeiro, der er landets næststørste by. Dette ærke-

bispedømme er ikke blevet delt og den i Rom højtagtede kardinal *Eugenio de Araújo Sales* er over aldersgrænsen, men fortsat i sit embede.

I den del af ærkebispedømmet, som hører under kardinal Arns, ligger industriens moderne erhvervs- og bankcentre, og byens middel- og overklasse bor i området. De fattige hører imidlertid igen til hans menighed. Hundredvis af mennesker er flyttet ind i centrum, hvor de lever endnu mere usselt og elendig end i byens randområder.

Kardinalen vil fortsat blive boende i byen, forudsat at paven udnævner en efterfølger, der vil videreføre arbejdet blandt de fattige. »Det vil gøre mig meget ondt, hvis jeg skal se på, at det, jeg sammen med mine folk har opbygget, bliver ødelagt«, sagde kardinalen i et interview for nyligt.

Brasilien (KNA) - Når han ler og hælder lidt med hovedet, er der fare for, at hans samtalepartnere undervurderer den venlige ældre herre. Især magthaverne i Brasilien har måttet høre mange uhyrligheder af kardinal *Paulo Evaristo Arns'* blide stemme.

På sin 75 års fødselsdag har kardinalen, der er francis-

kaner, i overensstemmelse med kirkerettens bestemmelser ansøgt paven om at træde tilbage fra sin stilling som ærkebiskop af Sao Paulo. Eftersom kardinalen har anført helbredsmæssige grunde for sin ansøgning, forventes det, at Rom vil imødekomme hans ønske.

Med kardinal Arns er en

Medlemmer af neokatekumenatet nægtet præstevielse

London (KNA) - I London har kardinal *Basil Hume* sagt nej til at præstevie femten medlemmer af neokatekumenatet. Beslutningen er truffet efter intensive samtaler med de gejstlige, forlyder det fra kirkelige kredse i den britiske hovedstad.

Kan ikke samarbejde

Kritikken fra præsterne i bispedømmet gik på, at medlemmer af denne bevægelse tjente to herrer - både ærkebiskoppen og organisationens leder. Under disse omstændigheder vil man ikke kunne samarbejde, hedder det.

På denne baggrund ville Hume, der er formand for bispekonferencen i England og Wales, ikke præstevie de pågældende. De bliver viet i Rom i stedet.

Kardinalen har gentagne gange udtalt sig kritisk om neokatekumenatet. Enhver bevægelse inden for kirken

må man måle på dens enhed med biskoppen, sagde han sidste år.

I bispedømmet Clifton blev Neokatekumenatet, der anses for at være en konservativ bevægelse, forbudt i 1994. Generalvikaren, *Joseph Buckley*, sammenlignede den med ekstreme sekter.

I flere sogne skulle den have givet anledning til sammenstød og splittelse. Andre katolske biskopper siges at være af samme opfattelse.

Støttes af paven

Neokatekumenatet blev grundlagt i Spanien i 1964. Bevægelsens grundlægger, maleren *Francisco »Kiko« Arguello*, havde tidligere været ateist, men fandt vej til den kristne tro.

I dag findes bevægelsen i 87 lande og tæller omkring 8.000 fællesskaber, hver bestående af 20-40 personer. Bevægelsen, der har 20

præsteseminarier, beskyldes for at anvende tvivlsomme metoder i medlemsrekrutteringen.

Pave *Johannes Paul II* har gentagne gange givet udtryk for, at han støtter neokatekumenatet. 120 kardinaler og biskopper deltog i bevægelsens bispemøde i Wien i 1993.

Kardinal Basil Hume.

Kardinal Godfried Danneels:

Dødsstraf løser ikke problemet

Kardinal Godfried Danneels.

Tidligere har man nok haft et lidt »søvnigt« forhold til sin viden om, at der er moralske grænser, man ikke må overskride, fortsætter han; samfundet som helhed mangler »konsensus omkring de moralske standarder, der sætter grænserne for menneskelivet og livet i samfundet«.

Love og forordninger vil aldrig kunne erstatte »borgernes godt skolede, etiske samvittighed«, påpeger Danneels. Han mener derfor, at kirken bør reagere på den tiltagende vold ved at gøre en indsats for »genopbygningen af den moralske konsensus«.

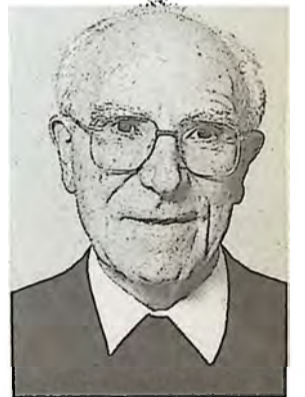
Augsburgs tidligere ærkebiskop Josef Stimpfle død

Augsburg (KNA) - Den 12. september, på 33-års dagen for sin bispevielse, døde ærkebiskop *Josef Stimpfle*, der var biskop af Augsburg i årene 1963-1992. Den 80-årige, begejstrede bjergvandreren blev syg under sin ferie i Schweiz og døde efter få dage.

Stimpfle var en af de tyske biskopper, som kom til at præge årene efter Det andet Vatikankoncil. Siden han for fire år siden trak sig tilbage på grund af alder, har han som pavens særlige udsending rejst Østeuropa rundt for »Ostpriesterhilfe«, en organisation, der yder hjælp til opbygning og genopbygning af kirken i betrængte områder.

Ærkebiskoppen var med til at fremme europæisk tænking og forståelse folkene imellem. I ti år var han formand for biskoppernes hjælpeorganisation »Misereor«. Stimpfle var den første tyske biskop, der kom på officiel besøg i staten Israel efter krigen.

»Den moralske samvittighed er vågnet op igen« som følge af de stadig flere afsløringer af grusomme forbrydelser, siger kardinalen.

Josef Stimpfle.

stand fra enhver form for krænkelser af menneskerettighederne i den tidligere østblok og forlangte et Europa, der var baseret på den vesterlandsk-kristne tradition.

Josef Stimpfle, der er født i 1916, læste filosofi og teologi ved det pavelige Gregorianauniversitet i Rom og blev præsteviet i 1946. Pave *Pavel VI* udnævnte ham til biskop af Augsburg i 1963. Som biskop ønskede Stimpfle at tjene Guds folk på vandring - »plebi Dei peregrinati«.

Niels Steensens Bibliotek har i nogle numre præsenteret bibliotekets seneste bogerhvervelser. Sankt Andreas Bibliotek bringer nedenfor en omtale af nyere litteratur om sjælesorg og sogneliv. Begge biblioteker vil fremover jævnligt orientere læserne om nyere bøger, som selvfølgelig står til udlån.

Nye bøger fra Sankt Andreas Bibliotek

Robert Showers, ofm.conv.

En af Sankt Andreas Biblioteks centrale opgaver er at »tjene bispedømmets pastorale arbejde«. Nedenstående liste viser et mindre udvalg af bibliotekets nyere litteratur om sjælesorg og sogneliv:

Recreating the Parish. Reproducible resources for pastoral

ministers. Carol Holden, Thomas Sweetser & Mary Beth Vogel. (Sheed & Ward, 1996). Forfatterne er godt kendt blandt engelsk-talende katolikker p.g.a. deres arbejde med »The Parish Evaluation Project«. Bogen tilbyder ideer, anvisninger, »worksheets« m.m. til sognepræster og sognemedlemmer, som vil lære noget om f.eks. planlægning i sognet, samarbejdsmodeller, beslutningsprocesser, lederskab, stress o. lign.

Gemeinde Jesu, vor Ort. Ein Leitfadens für Pfarrgemeinderäte. Erich Hauer (Herder, 1994). En lille bog (31 sider), som har meget at sige. Skrevet for menighedsrådsmedlemmer. Den indeholder nogle teologiske og åndelige overvejelser om menighedsrådets rolle i kirkens liv. Bogens tekster kan også bruges som fælles meditation under selve menighedsrådsmødet.

Parish Reconciliation Services. Seasonal Celebrations for Adults and Children. Margrit Anna Banta (Twenty-Third Publ., 1994). Forslag til 12 forsoningsgudstjenester for voksne og 12 for børn, for advent, faste, den stille uge, pinse og kirkeårets løb. Gudstjenesternes opstilling viser megen fantasi, men er teologisk/liturgisk godt begrundet. Forslagene til børnegudstjenesterne er måske bogens bedste del. 73 sider.

Evangelium, Katechese, Katechismus, Streiflichter auf den Katechismus der katholischen Kirche. Joseph Kardinal Ratzinger. (Neue Stadt, 1995). Ratzinger var en af Den romerske Katekismus' redaktører. Bogen skildrer katekismens pastorale opbygning, som løber parallelt med »De voksnes Indføring i Kristendommen«: et menneske vokser skridt for skridt fra

første kendskab til religionen (evangelisering) til en dybere forståelse (katechesis) og videre

til en åndelig forankring i Jesus Kristus (mystagogik). 81 sider.

The Catechetical Documents. A parish Resource. (Liturgy Training Publications 1996) En samling af de vigtigste kateketiske dokumenter, f.eks. Det almindelige kateketiske Direktorium (1971), Evangelii nuntiandi (1975), Catechesi tradendae (1979), De Voksnes Indføring i Kristendommen (1988),

Retningslinier for Kateketer (1993) m.fl. 648 sider.

The Sacraments. How Catholics Pray. Thomas Richstatter. (St. Anthony Messenger, Pr. 1995). En lille »guided tour« gennem sakramenterne og deres ritualer, skrevet primært for ikke-katolikker, men bogen kan med udbytte læses af »gamle« katolikker eller benyttes i religionsundervisningen. 135 sider.

Robert Showers, ofm.conv.

Bag klosterets port

Knut Aukrust og Else-Britt Nilsen: Bag Klosterets port. Nonner i Norge fortæller. Solum Forlag. No. kr. 200,-. Evt. via Sct. Olav Bokhandel, Akersveien 14, N-0177 Oslo. Giro 08035153218.

»Har du hår på hovedet?«
»Nej, jeg har fjer!«

Dette replikskifte fandt sted i Oslos gader, hvor Ola Nordmann ville vide, hvad der skjulte sig under nonnens slør. Han havde næppe regnet med, at der skjulte sig et kvikt hoved med en rask replik på klingende norsk.

Solums Forlag i Oslo har netop (juli 96) udgivet en bog, hvori 20 »nonner« i Norge fortæller - fra otte forskellige nationaliteter, 7 kongregationer og et enkelt ordenssamfund.

Vi følger disse søstre fra

barndommen, igennem opbrud fra hjemmet, postulat, noviciat, uddannelse og et langt liv i gudviet tjeneste for næsten.

Vi hører, hvordan forskellige i sprog, kultur og gastronomi spiller en rolle i disse kvinders liv. Bliver man norsk af at spise lute fisk julcaften?

Med fødeår fra 1898 til 1947 giver disse søstres beretninger os et strejf gennem verdenshistorien og kirkehistorien. Den anden Verdenskrig, kvinders langsomt øgede muligheder i uddannelse, erhverv og samfund, for ikke at tale om de store kirkelige omvæltninger før, under og efter Det andet Vatikankoncil har grebet dybt og afgørende ind i søstrenes dagligliv og muligheder i dag og fremover.

Hvad mener søstre selv om fremtiden for ordenslivet -

og om kvindelige præster?

Bogen er en kirkehistorisk perle - et kulturminde (i 11. time).

Bogen er udgivet med økonomisk støtte fra Norges Forskningsfond, Det teologiske Fakultet og Institut for Kulturstudier ved Oslo Universitet, hvortil også forfatterne er knyttet, nemlig Knut Aukrust, dr. phil. og førsteamanuensis ved instituttet, og Else-Britt Nilsen, dr. theol. mag.art. og forsker. Sidstnævnte kan til de akademiske titler føje et o.p., priorinde ved Katharinahjemmet, Oslo.

Bogen bør købes, læses og gemmes. Forholdene i vort norske broderland er næppe væsentlig forskellige fra forholdene her i Danmark.

Lizzie Bruun

Nye bøger på Niels Steensens bibliotek

M. Basil Pennington har skrevet en række personlige essays om *Thomas Merton*, som han har kaldt »Thomas Merton. My brother. His journey to freedom, Compassion, and final integration«.

Denne bog giver et virkeligt godt portræt af Thomas Mertons vidtfavnende spiritualitet, som har haft så stor betydning for mange, og som stadig øver indflydelse blandt andet via hans mange bøger.

Fra indholdsfortegnelsen vil jeg blot give et par smagsprøver: The seven freedoms: Thomas Merton's quest for true freedom. Thomas Merton and his own cistercian tradition. Like father like son: *Bernhard of Clairvaux* and Thomas Merton. Thomas Merton - An Educator for our times, og endelig The spiritual father: *Father Louis'* theory and practice. De, som er bekendt med Thomas Merton, ved, at hans klosternavn var *Father Louis*.

En anden bog, jeg vil nævne, henvender sig til dem, for hvem Medjugorje har betydning, selvom bogen med udbytte kan læses også af dem, som stiller sig tvivlende over for Vor Frues åbenbaringer i den lille by i Herzegovina i det tidligere Jugoslavien. Bogens titel er: »Medjugorje. All our Lady's messages« og indeholder, som titlen angiver,

alle de budskaber, som Vor Frue indtil den 25. juni 1995 har givet til 6 unge - nu voksne seere.

Uanset, om man tror på disse budskaber, eller man ikke tror, har »budskaberne« alligevel så almen åndelig værdi, at alle kristne kan hente et eller andet fra dem, idet de jo alle peger hen på Ham, som vi alle tjener, og Maria siger igen og igen - sideløbende med Den hellige Fader: Frygt ikke - den, som tror, vil aldrig blive ladet alene af Gud. Bønnens betydning for det enkelte menneske og dets forhold til sin Fader i himlen samt kærlighedens betydning i relation til Gud og vor næste.

Vejkrucifikser

For de kirkehistorisk interesserede har Niels Steensens bibliotek netop anskaffet *Anders Enevigs* bog fra 1994: »Vejkrucifikser i Danmark«, som omtaler alle de mere betydelige krucifikser langs de danske veje. Hvert vejkrucifiks har sit eget kapitel, hvori man bliver oplyst om anskaffelsen, baggrunden for krucifiksets eksistens, ligesom man får oplyst, hvilket materiale, så vel kors som Kristi korpus er fremstillet af.

Krucifikset, som står ved vores kursusejendom ved Magleås, er med samt historien om dets forgænger, kruci-

fikset, som nu står ved Søllerød. Nogle ganske spændende historier.

Niels Steensens bibliotek har i denne måned også fået to norske udgivelser. Den første er skrevet af *Knut Aukrust og Else-Britt Nilsen* og har titlen: »Bag klosterets port«, hvor en række nonner fortæller om ordenslivet. Den anden er en ganske humoristisk fortælling om en præsts liv i en lille norsk by. Bogen er skrevet af *Kjell Arild Pollestad* og er på trods af fiktionsformen selvbiografisk (min påstand). Den giver et glimrende og sjovt billede af de forskellige opgaver, en præst kommer ud for i sin dagligdag.

Den sidste bog, jeg vil nævne i denne omgang, er *Lars Reuters* meget grundige og gennemarbejdede bog om »Dødshjælp«. Bogen har været anmeldt i diverse medier, og jeg kan kun sige, at det er et stykke imponerende forskningsarbejde, der ligger til grund for denne bog. Bogen er dog skrevet, så enhver kan gå i gang med den, men man må være indstillet på at arbejde med den, da dens fremstilling - som nævnt - er meget grundig, eksempelvis behandler forfatteren hvert europæisk lands indstilling og lovgivning omkring eutanasi.

Keld Dahlwad

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås

Fr. d. 11. - sø. d. 13.10.:
Det økumeniske Center.
København.
Lø. d. 12. - sø. d. 13.10.:
Katolsk Arbejder Aktion.
Ma. d. 14. - ti. d. 15.10.:
Metalskolen.
On. d. 16. - fr. d. 18.10.:
HT.
Fr. d. 18. - sø. d. 20.10.:
Hildegard af Bingen.
Ma. d. 21. - on. d. 23.10.:
FAKS.
On. d. 23. - To. d. 24.10.:
DSB.
On. d. 23. - fr. 25.10.:
Undervisningsministeriet.
Tysklærerne.
To. d. 24. - fr. d. 25.10.:
Brüel & Kiær.
To. d. 24. - fr. d. 25.10.:
Miljøministeriet.
Fr. d. 25. - lø. d. 26.10.:
LAH.
Lø. d. 26. - sø. d. 27.10.:
Fritid & Samfund.
Ma. d. 28. - fr. d. 1.11.:
Dansk Teologisk Præstemøde.

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

DUK-kalender

EFTERÅRSLEJR den 12.10. - 18.10.96 på Øm for de 7 - 13 årige. Pris kr. 500,00 samt kr. 150,00 for fællesrejse.

STILLE RETRÆTE den 18.10. - 20.10.96 i Skovhuset for de 18 - 30 årige. Max. 12 deltagere. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse.

KUK LEDER RUNDE den 22.10.96 kl. 19.30 for alle, der planlægger KUK-programmer. Tilmelding til Sekretariatet senest den 21.10.96.

UNGDOMSMESSE den 27.10.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café Ludvig.

LEDERTRÆNING den 01.11. - 03.11.96 på Øm for de 18-årige og opefter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog kr. 225,00 for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 11.10.96.

INTERSPISNING den 09.11.96 kl. 17.00 i Skt. Pauls menighed i Taastrup for alle nationale grupper og interesserede. Alder: ca. 13 år og opefter.

Spisebillerter kan købes på stedet á kr. 10,00. Tilmelding til Sekretariatet senest den 01.11.96.

ÅRSMØDE den 22.11. - 24.11.96 på Øm for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder 16 år og opefter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 over 30 år).

UNGDOMSMESSE den 1.12..96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café Ludvig.

- Fortsat på følgende side -

DUK-kalender

- Fortsat -

ÅBENT HUS med julehygge den 13.12.96 kl. 15.00 - 17.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12. - 01.01.1997 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7 - 13 år kr. 490,00
voksne kr. 550,00

samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 6.12.96.

NB! HUSK AT OVERHOLDE TILMELDINGS-FRISTEN! Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekender og kr. 300,00 for lejre! Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Salg og service

Kingosgade 15
1818 Frederiksberg
tlf. 33 25 22 70

ANGEL
TOURS & TRAVEL

BILLIGE FLYBILLETTER til hele verden. Ring og få et GODT TILBUD. Man. - Fre. kl. 10-17. Lørdag lukket.

Efterlysning

Til Katolsk Menighedsplejes Julemarked, der i år afholdes Søndag den 1. december 1996, eftersøges bøger, service, køk-kengrej, lamper og lignende effekter til bortsalg på vort loppemarked. Ring på telefon 44 66 06 40 (bedst efter kl. 20.00) og bestil afhentning en søndag i oktober.

Vi kunne i øvrigt også godt bruge »en hånd« (gerne flere) på selve Julemarkedet. Har du/l lyst, så ring, enten på ovennævnte telefonnummer eller på 33 15 23 03 og fortæl, hvordan vi netop kan bruge din/jeres hjælp. På forhånd tak!

Michael Plum
Julemarkedskomiteén

Annoncer i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Åsjur Bogføring

- orden i dine bilag
- momsafregning til tiden
- afstemning og rykning af debitorer
- månedsbalancer
- lønkørsel
- akkuratelse, hurtighed og kvalitet
- fast pris pr. måned

Åsjur Bogføring

Ejbparken 31, 1.th.
4000 Roskilde
Tlf. 46 32 11 21

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbobe-handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN ØMSVØB

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin

38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn

Jyllingevej 8

2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer

Køgevej 40

2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdage kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Røkvirer gratis pjecen "NÅR NOGEN DØR..."

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alle forbindelser med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, lagforretning m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eff.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i større brugsvandssystemer.

Tlf.: 42 27 31 00

Muremester Keld Erik

JOHNSEN

Ankervej 12
Stubbekøp
4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlag

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover godt håndværk og er omfattet af...

BYG GARANTI ORDNING

Arbejde udføres overalt på Sjælland, Lolland og Falster

Malmester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7120 Vejle Ø.
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr

Vestre Kirkegårds Allé 28-32

2450 København SV

Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Sk. Otsgade 10 · Roskilde · 46 35 10 35

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Den katolske kirke vokser frem i Rusland

Vatikanet (KNA) - Den katolske ærkebiskop af Moskva, *Tadeusz Kondrusiewicz*, er tilfreds med det, den romersk-katolske kirke har opnået i de fem år, den foreløbig har eksisteret legalt i Rusland.

I forbindelse med oprettelsen af de kirkelige forvaltningsområder i det daværende Sovjetunionen gjorde *Kondrusiewicz* opmærksom på, at det var en aftale mellem præsident *Mikhail Gorbajov*

og pave *Johannes Paul II*, der havde muliggjort etableringen af katolske lokalkirker, oplyser Vatikanets radio. Antallet af sogne i Rusland er siden steget fra to til 86, heraf 52 i den asiatiske del af landet.

For tiden arbejder udenlandske præster fra 16 lande i Rusland, og 33 unge mænd er i gang med tredje år af deres prærestudium på seminariet i Sankt Petersborg.

Paven fejrer 50 års præstejubilæum

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* fejrer sit 50 års præstejubilæum sammen med fem kardinaler, 85 biskopper og rundt regnet 7.000 præster fra hele verden, der blev præsteviet samme år som han. Det meddeler ærkebiskop *Crescenzo Sepe*, der er sekretær i Kongregationen for Gejstligheden. Præsterne kommer til Rom i dagene 7.-10. november for at fejre jubilæet med et festligt Te Deum under pavens ledelse. Den unge *Karol Wojtyla* blev præsteviet i domkirken i Krakow den 1. november 1946.

Ifølge *Sepe*'s oplysninger vil nogle af de polske præster, der blev viet sammen med den senere pave,

være med til festlighederne i Rom. Mere end halvdelen af 50-årsjubilæarerne er endnu i deres høje alder i funktion som sjælesørger. *Sepe* fremhæver, at paven er et godt eksempel på udøvelsen af det præstelige embede.

I forbindelse med jubilæet vil paven sende en særlig hilsen til de præster rundt om i verden, der af helbredsmæssige årsager ikke kan være med. Han vil takke dem for den tjeneste, de under de forskellige omstændigheder har udført. En særlig solidaritetsfond skal gøre det muligt for præster fra Østeuropa og fra udviklingslandene at deltage i festlighederne i Rom.

Pavens sygdom

Fortsat fra forsiden

udsat for kritik. En af Roms førende kirurger mener ikke, at han siger sandheden om den skrantende pave. »Periodisk tilbagevendende blindtarmsbetændelse« er den officielle forklaring på, at paven har været sløj siden juledag i fjor.

Men det betegner professor *Carlo Caruso* fra universitetshospitalet som »en kæmpemæssig løgn, der dækker over noget meget alvorligt«. Det kan ikke udelukkes, at det er kræftsygdommen fra 1992, der er dukket op igen, konkluderer »Catholic Herald«.

Mens man i Rom har sine bange anelser, skal en ikke navngiven kilde i Vatikanet have sagt til pressen, at pavens symptomer er »typiske for Parkinsons sygdom«. Den anonyme præst skal have tilføjet, at man i Vatikanet for-

nemmer, at *Johannes Paul II*'s pontifikat »nærmer sig sin afslutning«.

Blindtarmsoperationen finder sted i oktober. Alle audienser er derfor aflyst fra den 7. oktober. Den 1. november fejrer paven sit 50-års præstejubilæum.

Pavens læge, Renato Buzzonetti.

Kardinal Joseph Ratzinger:

Kritik af pavens embede skyldes mangel på autoriteter

Paderborn (KNA) - Efter præfekten for Trosælerekongregationen, kardinal *Joseph Ratzinger*'s opfattelse ligger forsvundne faderskikkelser og mangel på autoriteter bag den tiltagende kritik af pavens embede.

Når faderskikkelsen forsvinder, bliver også Den hellige Fader en figur, man vanskeligt kan forestille sig, en skikkelse, man vanskeligt kan forstå, siger *Ratzinger* i et interview med det katolske kirkeblad »Der Dom«, der udkommer i bispedømmet Paderborn.

Men samtidig med den tiltagende kritik af denne faderskikkelse fornemmer kardinalen, at man i høj grad savner troværdige mennesker at orientere sig efter; man lænkes efter nogen, der med deres person repræsenterer det, de forkynder.

Derfor orienterer man sig efter paven samtidig med at man kritiserer pavedømmet, siger han. *Ratzinger* mener, at man verden over viser pavens embede en hidtil uset opmærksomhed.

Vigtige barometre må tages alvorligt

Sidste år iværksattes »kirkefolkets ønsker« blandt andet i Tyskland, hvor 1,8 millioner mennesker - herunder 1,5 millioner katolikker - skrev

under på et ønske om reformer inden for kirken. Det var bare én blandt mange aktioner, mener *Ratzinger*; sådanne underskriftindsamlinger dukker op fra tid til anden i hele kirken.

»Vi fik for eksempel tre millioner underskrifter på et ønske om, at det blev erklæret for et dogme, at Maria er med-forløser og den, der

bringer os al nåde«, fortæller præfekten for trosælerekongregationen. Der har også været mange aktioner, der drejede sig om piger som ministranter.

Underskriftsindsamlinger hverdagskost

I en tid, hvor mennesker er vant til at give deres mening

til kende, er underskriftindsamlinger på en eller anden måde blevet hverdagskost, konstaterer kardinalen, men han mener ikke, at de er uden betydning. De er »vigtige barometre, der viser, hvad der er behov for, hvad der mangler, hvordan stemningen er inden for kirken, og som sådan må man tage dem alvorligt«, understreger *Ratzinger*.

Hyrdebrev fra hollandske biskopper

Fortsat fra forsiden

som på, at militær intervention fra det internationale samfund side skal leve op til høje, moralske kriterier. Hvis der skal udøves magt, skal den tjene til at nå et retfærdigt mål, det skal med stor sandsynlighed have den ønskede effekt, og det skal være den absolut sidste udvej, hedder det.

»Pligten til at forsvare de svage og værgeløse indebærer en anerkendelse af magtudøvelse som et absolut sidste middel«, skriver biskopperne, som i denne forbindelse også giver deres mening om dødsstraf til kende. Denne form for straf er ikke på sin plads, da den betyder, at et menneske definitivt ryddes af vejen, skriver de. Den pågældende fratages derved

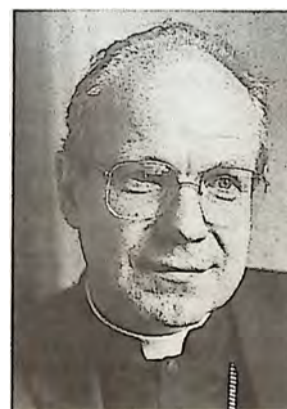
muligheden for at vedgå sit ansvar og sin skyld for derefter at begynde på ny, lyder biskoppernes argumentation.

Endelig kommer biskopperne ind på den katolske kirkes rolle i fredspolitik. Religion skal være en fredens tjeneste, og alle kristne har pligt til at arbejde for fred, for overholdelse af menneskerettigheder og for demokrati, hedder det i hyrdebrevet.

Det understreges, at kirken har et stort ansvar, idet den »bruger sin ganske særlige, internationale struktur til at fremme og understøtte fredsprocessen«. Samtidig må den passe godt på og være med til at undgå, at religion i sig selv bliver anledning til krig, formaner biskopperne.

Ærkebiskoppen af Wien frygter splittelse i kirken

Wien (KNA) - Ærkebiskoppen af Wien, *Christoph Schönborn*, frygter en ny splittelse indenfor kirken. Det

Christoph Schönborn.

er biskoppernes opgave at gøre »alt, hvad der er meningsfuldt, muligt og forsvarligt« for at imødegå splittelse, understreger *Schönborn* i et interview med det østrigske dagblad »Der Standard«. Han peger på betydningen af en dialog mellem alle grupper inden for kirken. Hvis man i en sådan dialog finder frem til, at man ikke kan sammen, så kan man faktisk finde sammen, konstaterer ærkebiskoppen.

De aktuelle reformbevægelser inden for den katolske kirke hører, som *Schönborn* siger, til de største i kirken historie. Det er også nødvendigt, fortsætter han, men en indre, »åndelig« re-

form må komme først. Ærkebiskoppen ser alle spektrets farver repræsenteret i kirken i Østrig. Men ingen af grupperne kan gøre krav på at være kirken, heller ikke de, der tilsluttede sig »kirkefolkets ønsker«, understreger han.

Schönborn er ikke bange for, at den katolske kirke nærmer sig sit endeligt. Han henviser til Jesu forjættelser, som er klare og entydige. »Men Han har ikke lovet os, at kirken til alle tider vil være det største, religiøse fællesskab i verden«, påpeger ærkebiskoppen. I øvrigt må man være indstillet på, at mange mennesker ikke vil følge Jesu vej, mener han.

Paven i Frankrig, side 2

Kirkeindvielse i Herning, side 3

Pastoral-Centret, side 5

Hvad sker der med Bibelen, side 6

Orientering fra sognene, side 8-13

katolsk orientering

Katolsk biskops indsats for fred honoreres med Nobels fredspris

Oslo (KNA) - Den 48-årige *Carlos Filipe Ximenes Belo*, biskop af Dili på Østtimor, har fået Nobels fredspris. Han deler prisen med lederen af Østtimors nationale modstandsorganisation, CNRM, den 46-årige *Jose Ramos Horta*. De to mænd tildeles denne udmærkelse som en anerkendelse af deres indsats for en fredelig løsning på Østtimor-konflikten, hedder det i nobelpriskomiteens begrundelse.

Ximenes Belo er den eneste biskop for de 700.000 katolikker på den sydøstasiati-

ske ø, der i 1975 blev annekteret af Indonesien. Biskoppen påkalde sin verdensopmærksomhed, da han i februar 1989 skrev et brev til den daværende generalsekretær for FN, *Javier Perez de Cuellar*. I brevet foreslog biskoppen, at man skulle lade timoreserne afgøre landets fremtid ved en folkeafstemning. Ximenes Belo er utrættelig i sin indsats for den timoresiske befolknings rettigheder og stiller gang på gang krav til den indonesiske regering om at respektere menneskerettighederne.

Biskoppen tilhører salesianerordenen, har studeret i Portugal og i Rom og blev i 1983 udnævnt til apostolisk administrator af Dili. Den anden prismodtager, Ramos Horta, har siden 1975 været anset for det timoresiske folks førende talsmand. Prisen overrækkes i Oslo den 10. december.

Fortsetter på bagsiden.

Engelbert Boeken-oogen død 94 år gammel

Pastor *Engelbert Boekenooogen* døde i sin fødeby Amersfoort i Holland natten mellem den 17. og 18. oktober 94 år gammel.

Boekenooogen blev præsteviet i Rom i 1929. Året efter kom han til København, hvor han virkede forskellige steder i fire år.

Han var sognepræst for menigheden i Tórshavn fra 1934-1948, hvorefter han var i Sønderborg 1948 til 49. Han virkede ved Jesu Hjerter kirke i Randers fra 1949 til 1963, Aabenraa 1963 til 1964 og Haderslev 1964 til 1972.

Pastor Boekenooogen rejste i 1972 tilbage til sin fødeby Amersfoort.

Lørdag den 28. september kunne det nye kirkecenter Skt. Peter i Herning indvies af biskop *Czeslaw Kozon*. Henved 200 mennesker deltog i begivenheden. Af de fire tilstedeværende folkekirkepræster ses på billedet *Eskild Pedersen*, Sunds sogn og *Helmer Søndergaard*, Herning sogn. Foto *Knud H. Kluge*.

Pastoral-Centrets formål, funktion og opgaver til debat i pastoralrådet

Rådet er sidste instans på vej mod biskoppens godkendelse

Pastoralrådet skal på sit førstkommande møde på Magleås den 9. og 10. november drøfte Pastoral-Centrets nyligt udarbejdede udkast til retningslinier. Det har været sendt til udtalelse hos bl.a. repræsentanter for katolske skoler, Præsterådet, Det biskoppelige Råd samt en arbejdsgruppe fra Pastoralrådet og Pastoralrådets forretningsudvalg. Udkastet er udarbejdet af centrets nye leder, *Erling Tiedemann*.

Nu er det pastoralrådets tur; det er hensigten, at rådet skal indstille dokumentet til biskoppens godkendelse. Retningslinierne skal gælde for syv år.

Dokumentet er enkelt bygget op om seks paragraffer:

- Status og formål
- Opgaver
- Ledelse
- Medarbejdere
- Samarbejdspartnere
- Økonomi.

Centret hører direkte under biskoppen og er biskoppens officielle organ for formidling

og koordinering af evangelisering og katekese. Det principielle arbejdsgrundlag vil i det væsentlige være, siges det i bemærkningerne: Bibelen og den kirkelige tradition, som denne er kommet til udtryk i Det andet Vatikankoncil's erklæringer samt Den katolske Kirkes Katekismus af 1992.

Pastoral-Centret skal indtil videre løse opgaver i forbindelse med

- Evangelisering
- Børne- og ungdomskatekese
- Voksenkatekese, herunder bibelgrupperarbejde
- Katolsk Brevkursus
- Katolsk Informationstjeneste
- Liturgisk Sekretariat
- Ansgarstiftelsen Forlag
- Sekretariat for Missio Danmark.

Centret vil inden for de ressourcemæssige muligheder

beskæftige sig med børne- og ungdomskatekese materiale, ligesom centret i oplægget har et specielt afsnit om voksenkatekesen, hvor der sigtes på at skabe programmer for en katekese for hele landet.

Til støtte for centret ned sættes et rådgivende støtteorgan, som skal debattere centrets aktiviteter og udtale sig herom til centerledelsen.

Læs mere side 5

kk

Pastoralrådet vælger ny moderator den 9. - 10. november

Flere ser med en vis spænding frem til næste pastoralrådsmøde. Hovedemnerne bliver drøftelse og eventuelt vedtagelse af nye vedtægter for rådet og valg af ny moderator.

Det er nødvendigt at vælge ny moderator, da *Erik Schou* trak sig i september, fordi bispedømmet ikke kunne gå med til en frikørsordning, der

ville koste ca. 120.000 kr. om året de næste to år.

Et andet hovedemne bliver drøftelse og eventuel vedtagelse af valgvedtægten, bl.a. de regler, der er bestemmende for, hvordan rådet skal sammensættes.

Pastoralrådet mødes i weekenden den 9.-10. november på Magleås

Det bliver også interessant at høre pastoralrådets mening og eventuelle beslutning om Pastoral-Centrets forslag om dets formål, funktion og opgaver.

Pastoralrådet får også mulighed for at udtale sig om budgettet for 1997. Der er desuden et punkt om »Forberedelse til jubilæet 2000«.

I merovingerkongens land

Forskellige opfattelser af historisk begivenhed fra slutningen af det 5. århundrede prægede pavens seneste besøg i Frankrig

Pave Johannes Paul II gik ubesværet og uden hjælp ud af flyet, da det var landet i Tours. Med langsomme skridt, men tilsyneladende uden større besvær klarede den 76-årige biskop af Rom hele det fastsatte program for besøget hos romerkirkens »ældste datter«, det femte besøg siden 1980.

Kort efter landingen i Tours udtrykte paven sin anerkendelse af den franske »tradition for solidaritet og broderlighed« såvel som den udviklingsbistand, landet yder. Han henlede opmærksomheden på den hellige Martin af Tours og sagde, at man måtte dele med de udstødte på samme måde som han.

Den hellige Martin, der levede i det 4. århundrede, delte sin kappe i to, da han mødte en fattig mand, som ingen kappe havde. En messe i anledning af 1600-året for Martins død var et af de mange punkter, der stod på pavens program.

Ordenslivet er et troens vidnesbyrd

I Saint-Laurent-sur-Sevre, hvor ordensstifteren *Louis-Marie Grignon de Montfort* ligger begravet, mødtes paven med både mandlige og kvindelige ordensfolk. Han takkede dem for det troens vidnesbyrd, som de aflægger i kraft af deres livsførelse, og som er en berigelse for kirken, og opfordrede dem til fortsat at leve deres ordens historie. At sådanne fællesskaber er til stede, betegnede paven som et uerstatteligt element i evangeliseringen. Deres frivillige »ja« til at leve i fattigdom, lydighed og kyskhed er et svar på det spørgsmål, som så mange stiller i dag, nemlig spørgsmålet om de sande værdier i tilværelsen, sagde han.

Som et særligt troens vidnesbyrd fremhævede paven de syv franske trappister, der blev myrdet i Algeriet i forsommeren. Tre af dem stammede fra den egn, han netop befandt sig i.

Kirken, staten og pavens besøg

Pavebesøget gav ny næring til diskussionen om forholdet mellem kirke og stat. I avisen »Le Figaro« betegnede den tidligere præsident *Valéry Giscard d'Estaing* den vedvarende kritik af festlighederne i anledning af 1500-året for Clovis' dåb som en »ækel kampagne«, hvis formål var at berøve franskmændene deres historie. Han fandt det beklageligt, at nogle af hans

landsmænd ikke ville anerkende denne historie, og forsvarede, at staten havde bidraget til festlighederne. Når staten kan afse penge til hundreder af sportslige og kulturelle begivenheder, må kritikken af dens støtte til Clovis-jubilæet være et udtryk for intolerance, mente *Giscard d'Estaing*.

Debatten handlede om meget mere end pavens besøg, selv om de rundt regnet 40 millioner, besøget menes at have kostet, fik en del kritiske ord med på vejen.

I Paris demonstrerede nogle tusinde - 5.000 ifølge politiet, 10.000 ifølge arrangørerne - for adskillelsen af kirke og stat. Medbragte plakater kritiserede kirkens seksuallære. 70 forskellige organisationer stod for demonstrationen, som mindede en del om en folkefest. Få kilometer fra Reims, hvor Clovis-jubilæet blev fejret, demonstrerede omkring 1.000 frimurere for republikken og for en verdslig stat. I selve Reims demonstrerede 100 mennesker imod pavebesøget.

Historien og det kristne arvegods

En af Frankrigs store tænkere, den 95-årige *Jean Guilton*, skrev i »Le Figaro« om den store betydning, Clovis dåb har for menneskehedens historie. Ganske vist kniber det lidt med franskmændenes viden om deres kristne arv, men *Guilton* er overbevist om, at »forvirringen« ikke vil vare ved. Efter hans opfattelse er Johannes Paul II en af de mest fremtrædende paver, måske endda mere betydningsfuld end *Johannes XXIII*.

Merovingerkongen Clovis' dåb i katedralen i Reims i året 496 var, hvad man end måtte mene om dens betydning, en skelsættende begivenhed. Det er godt, at Frankrig mindes sådanne markante øjeblikke i landets tilblivelse, sagde paven umiddelbart efter sin ankomst til landet og understregede den betydning, et lands historie har for dets fremtid.

Om det pluralistiske Frankrig og dets kristne arvegods sagde landets præsident, *Jacques Chirac*, at Clovis' dåb havde lagt grunden til den nære forbindelse mellem nationen og kirken, og at den kristne tro havde sat sit præg på samfundet. At han omtalte republikken og »det verdslige Frankrig« på den ene side og på den anden »stoltheden« over dets kristne rødder, blev udlagt som et forsøg på være fair over for alle parter.

Anerkendende omtalte præsidenten paven som en

»hyrde for en kirke uden grænser« og som en pilgrim, der til stadighed er på vej.

Et pavebesøg kan misbruges politisk

I et åbent brev til paven gjorde den suspenderede biskop *Jacques Gaillot* opmærksom på, at traditionalistiske katolikker og medlemmer af det højrestrøemistiske parti »Front National« ville benytte pavens besøg og deltagelse i Clovis-jubilæet til at fremme deres egne politiske interesser. Han anså det for problematisk at udnævne, hvad han kaldte en »krigerhøjtid«, til grundlægger af den franske nation og mente i øvrigt, at adskillelsen af kirke

og stat var et politisk fremskridt, der gav den enkelte borger større frihed.

I samme brev lod *Gaillot* forstå, at han ikke ville bryde med kirken, selv om fællesskabet kunne medføre vanskeligheder. Han var med til jubilæumsmissen i Reims sammen med paven og de øvrige franske biskopper.

Paven selv kom ikke ind på suspensionen af *Gaillot* eller andre ømtålelige emner, der specielt angik kirken i værtslandet. Han rettede en stor tak til landets biskopper for den indsats, de har gjort for de fattige og de udstødte. Denne indsats er nødvendig, hvis man skal kunne tale om fred og om næstekærlighed, sagde han og roste kirkens udvik-

lingsbistand. Fra fransk katolsk side er hjælpen ikke kun af materiel art; der stilles også præster og lægfolk til rådighed.

I en tid, hvor der er præstemangel, har lægfolket en betydningsfuld opgave, idet de er med til at give troen videre, understregede paven og anerkendte dermed lægfolkets opgave. Han opfordrede biskopperne til at gøre en særlig, pastoral indsats for de unge.

Børn og unge hører med i fællesskabet

I silende regn mødtes paven med 3.000 børn og unge fra egnen omkring Vendée. Han erindrede om, at deres forfædre var deres tros skyld havde været udsat for blodige forfølgelser. I revolutionstiden - sidst i 1700-tallet - havde egnens befolkning kæmpet »for Kristus, for deres præster og for en fri, katolsk kirke«, som den stedlige bi-

skop, *Francois Garnier*, udtrykte det.

»Vær tro imod kirken, eu-karistien og bodens sakramente«, lød pavens opfordring. Derved ville de unge - mennesker af i dag - være »levende stene« og værdige efterkommere af forfulgte kristne, ikke bare nogen, der forfaldt til nostalgi, sagde han.

Endnu en opfordring fra paven til de unge gik ud på, at de ikke måtte miste modet eller give efter for den omsiggribende ligegyldighed. »I er ikke alene, I er en del af et stort fællesskab«, sagde han og gjorde opmærksom på, at pave og biskopper, præster, ordens- og lægfolk skulle lytte til de unge, være sammen med dem og hjælpe dem på rette vej.

Paven meddelte i øvrigt, at han agtede at deltage i Verdensungdomsdagen i Paris i august 1997.

Maria Jørgensen

Operationen gik fint og Johannes Paul II har det godt

Rom (KNA) - Paven kom godt igennem blindtarmsoperationen. Ved et pressemøde på Gemelliklinikken udtalte overkirurgen *Francesco Crucitti*, at forekomsten af en tumor eller andet patologisk var »kategorisk udelukket«.

Operationen, der varede 50 minutter, blev udført af et team af læger med *Crucitti* i spidsen. Han garanterede, at intet blev holdt hemmeligt omkring pavens helbred, og at lægerne hele tiden havde sagt sandheden. »Nu er det på tide at holde op med al den fantasien om pavens tilstand«, tilføjede han.

Crucitti gav ikke noget klart svar på spørgsmålet om, hvorfor pavens blindtarmsoperation ikke havde fundet sted på et tidligere tidspunkt. Overkirurgen nøjedes med at pege på, at de første symptomer havde vist sig juledag i fjor, og at paven havde mange forpligtelser at leve op til.

Operationen og nogle grundigere undersøgelser bekræftede den diagnose, der blev stillet midt i september: at pavens hyppige feberanfald skyldtes »gentagne blindtarmsbetændelser«. Det fremgik af den officielle bulletin fra klinikken. Operationen blev fulgt op af en behandling med antibiotika.

Operationen gennemførtes under fuld narkose, og patienten var kort efter igen ved bevidsthed, hed det. Undersøgelser viste, at der var arvæv rundt om blindtarmen, hvilket rent faktisk beviser, at der har været tale om betændelsestilstande, der er gået i sig selv igen. Operationen var påkrævet, fordi sådanne be-

tændelsestilstande vender tilbage igen og igen, forklarede *Crucitti*.

Fra klinikken meddeles det, at operationen fandt sted i de tidlige morgentimer. Lyset i pavens vinduer på tiende sal blev slukket ved firetiden, og kort efter kom personalet for at gøre klar til operationen. Forinden havde paven læst messe i et lille kapel.

Ali Agca ønsker god bedring

Troende i hele verden bad for paven. Deltagerne i et interre-

ligjóst bønstræf havde ham i tankerne aftenen inden operationen. I Polen, hans hjemland, stimlede folk sammen og bad. Fra et fængsel uden for Ancona kom et telegram til paven med de bedste ønsker. Afsenderen var tyrken *Ali Agca*, som for femten år siden skød og sårede paven på Peterspladsen. *Ali Agca* beklager de »Satans forfølgelser«, som både han selv og paven er udsat for.

Forud for operationen konstaterede kardiologen *Attilio Maseri*, at pavens almentil-

stand var god, og at patienten ville kunne klare operationen. En vis usikkerhed vil der dog altid være forbundet med en operation, og man kan ikke udelukke, at der opstår komplikationer, som ikke har kunnet forudses, tilføjede han.

Til journalisterne sagde pavens privatsekretær, *Stanislaus Dziwisz*: »Hvis jeg fortæller jer, at han har det godt, så tror I ikke på mig; hvis jeg nu sagde, at han havde det skidt - hvem ved, hvad det så ville betyde? I kan være helt rolige.«

Har været ti gange på sygehus

Det er tiende gang, den 76-årige pave *Johannes Paul II* er på hospitalet. Første gang var i 1944, da den unge *Karol Wojtyła* var blevet kørt ned af en lastbil.

Den 13. maj 1981 blev pa-

ven indlagt på Gemelliklinikken i Rom, ramt af to skud, som tyrken *Ali Agca* havde af-fyret på Peterspladsen. I juni samme år blev han indlagt samme sted igen på grund af en infektion, der var opstået i

forbindelse med blodtransfusioner efter attentatet.

I juli 1992 blev paven opereret for en tumor på tarmen. Ambulant kontrol i januar '93, grundige efterundersøgelser i juni, og den 11. november samme år faldt paven under en audiens i Vatikanet og slog sin skulder. Han tilbragte en nat på klinikken. I 1994 måtte paven igen tilbringe fire uger på Gemelliklinikken; et fald hjemme i lejligheden i slutningen af april nødvendiggjorde en hofteoperation.

Millioner af fjernseere så juledag i fjor, hvordan paver måtte afbryde sin traditionelle velsignelse »urbi et orbi« på grund af influenza. I marts år aflyste han en del aftaler og begrænsede sit arbejdsprogram i en uges tid på grund af en tarminfluenza. I august gennemgik han en computer tomografi - og 8. oktober fulgte blindtarmsoperationen

16 martyrer saligkåret

To dage før sin blindtarmsoperation havde paven læst en messe af to timers varighed og saligkåret seksten martyrer, hvoraf tretten var polakker.

I sin prædiken fremhævede paven de netop saligkærede som forbilleder for alle katolikker. De tretten polakker var *Vinzenz Lewoniuk* og hans venner. De var polske statsborgere, tilhørte den unerede kirke og var to imod den. Som følge af spændinger mellem den unerede og den russisk-ortodokse kirke blev de den 24. januar 1874 skudt af sol-

dater, der var tro imod zaren.

Betegnelsen »uneret« hidrører fra Brest-Litovsk-unionen, der indebar, at dele af ortodoksien sluttede sig til Rom. Det var i 1595-1596.

De tre sidste, der blev saligkåret, var ireren *Edmund Ignatius Rice* (1762-1844), den spanske *Maria Ana Mogas Fontcuberta* (1827-1886) og *Marcelina Darowska* (1827-1911) fra Polen. Alle tre har grundlagt ordener, der i dag driver skoler og børnehaver i Polen, Hviderusland og Ukraine.

Fra konfektionsfabrik til smukt kirkecenter

Hvis der ikke havde været levende tro, begejstring og sammenhold, så havde vi ikke kunne opleve dagen i dag. Det sagde biskop *Czeslaw Kozon* i sin prædiken til de 200 mennesker, som deltog i den smukke indvielsesceremoni af Skt. Peters Kirke i Herning lørdag den 28. september.

Ni katolske præster fra jyske menigheder deltog i koncelebrationen. Desuden sås de fire folkekirkpræster *Eskild Pedersen, Helmer Søndergaard, Gofred Larsen* og *Arne Jakobsen* i både processions- og i messe. Otte medlemmer af en støttekreds i det sogn, sognepræsten *Willem Wuyts* familie tilhører i Flandern, deltog ligeledes foruden mange gæster fra katolske nabosogne.

Indvielsen begyndte i gården, hvor konstitueret menighedsrådsformand *Helmut Blanke* overrakte biskoppen nøglen til kirken; han gav den straks videre til sognepræsten *Willem Wuyts*. Herefter gik alle i procession ind i den nye smukke kirke. Under indvielsen stænkede biskoppen vievand på kirkens døre og vægge. Herefter salvede biskoppen væggene 12 steder for at symbolisere Jerusalem 12 porte. Herefter blev kirken tilrøget og ceremonien afsluttedes med lystænding.

I sin prædiken udtrykte biskoppen håb om, at bygningen udover at have afhjulpet den arealmæssige nød også må blive inspiration til en yderligere fordybelse af troen og kirkens fællesskab.

Efter messen var der en humorfyldt reception præget af jysk lune, som kom til udtryk gennem de mange taler.

Der kom blomster og plan-

te-hilsener fra biskop *Theodor Suhr* og de sønderjyske præster, fra Ømborgen, Ømstyrelsen, Den økumeniske andagtsgruppe, gamle Romfarere, »katolsk orientering« samt pengegaver fra Ansgarstiftelsen og både katolske og folkekirkelige sogne.

Sådan gik det til

På et fællesmøde i Øm den 28. oktober 1995 besluttede fire menighedsråd i pastorale enhed 4 at bakke ideen om en rigtig kirke op i pastoratrådet. Presseomtale blev til et radio-interview med det glædelige resultat, at Herning menighed straks efter fik tilbudt valget mellem tre tomme fabrikker.

Det tredje tilbud var det bedste: En kun 20 år gammel gammel smuk konfektionsfabrik med kontor og privatbolig - alt under samme tag.

Præmonstratenserne forærede deres ejendom på Silkeborgvej til Ansgarstiftelsen, som skaffede penge til købet af ejendommen Lillelundvej 36: kr. 2.150.000 for hele herligheden med plads til kirke,

menighedsal, ungdomslokaler, menighedskøkken, præstebolig, gæsteværelser. Alt på en 4.000 kvadratmeter grund med rigelig P-plads.

Udskiftningen af et slidt linoleumgulv med fliser, en foldevæg, tilpasning af el-nettet og vandforsyning til et køkken var det eneste nødvendige firmaarbejde. Resten af ombygningen med skillevægge og nye døre tog mange frivillige sig af, der under ledelse af *Helmut Blanke* i løbet af fire måneder forvandlede Lillelundvej 36 til et smukt sognecenter med en kirke, som med rette er blevet kaldt »meditativ«.

Menigheden har siden 1962 haft til huse på Silkeborgvej 25 i en ejendom, købt af præmonstratensernes ordenssamfund. Kapellet var indrettet på loftet på anden sal. I årenes løb voksede menigheden sig for stor til at kunne være i de snævre rammer. Dette problem er løst nu til alles store tilfredshed.

Willem Wuyts O. Præm.
Knud H. Kluge

Konstitueret formand *Helmut Blanke* giver biskoppen nøglen til kirkecentret, hvorefter salmen »Her er Guds hus« istemmes og sognepræsten åbner porten. Fotos *Knud H. Kluge*.

Biskoppen stænker vievand på bygningen og menigheden.

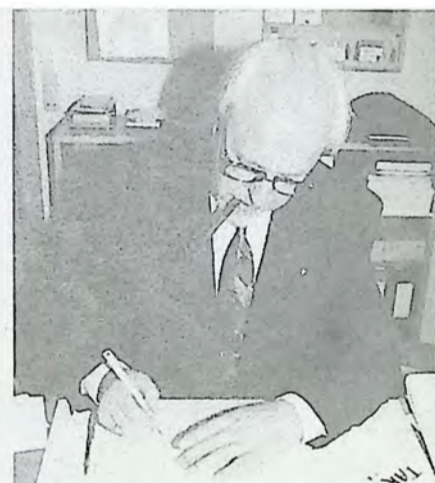
Tolv kors, symbol på det nye Jerusalem, salves på kirkens vægge og søjler.

Tito Perez tilrøger de tolv korsvalvede steder på murværket.

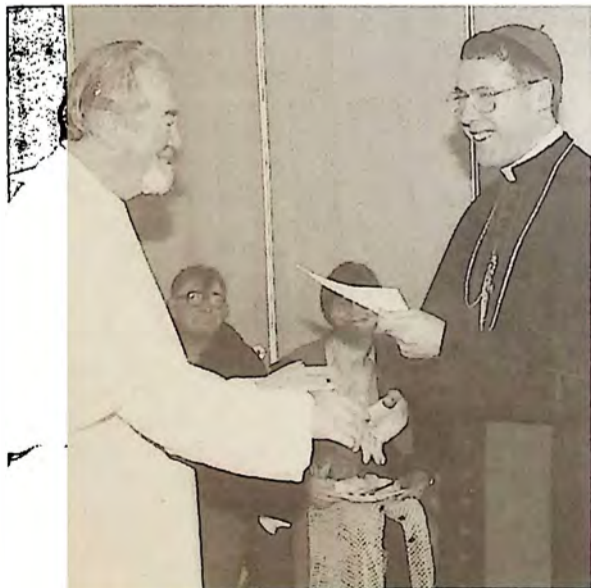
Amil Raj og *Stefanie* var med til at indsamle dagens kollekt.

Helmut Blanke underskriver indvielsesdokumentet. Uden hans store indsats, fra tegnebrædt til sidste hammer slag, var planerne næppe blevet realiseret så smukt.

Sognepræsten pastor *Willem Wuyts* får en kært overrakt af biskoppen og tænder både altrets lys og påskelyset.

Som én af de mange før ham lykønsker også biskoppen præst og menighed med det nye center under den flotte reception.

Sognepræst *Reinhold Sahner* fra »modersognet« Silkeborg blandt de glade gæster. Omkring ham ses nogle af de otte tilrejsende fra det sogn i Flandern, som har støttet pastor *Wuyts'* arbejde økonomisk i mange år.

En pave er kun yderst sjældent læremæssigt ufejlbar

Erik Guldagers indvendinger i »katolsk orientering« nr. 15 imod mit indlæg i nr. 13 giver mig lejlighed til at uddybe mine synspunkter. Katolsk Aktion var - før Vatikan II - umiddelbart underlagt den gejstlige øvrigheds magtbeslægtninger. Det var lægfolks samarbejde med det hierarkiske apostolat, underordnet bisdommen og dem, som bisoppen har betroet den pastorale omsorg.

Udtrykkene er taget fra Pius XII's tale den 3. maj 1951 til Katolsk Aktions leder. For Det andet Vatikanconcil er lægfolkets apostolat ikke underlagt hierarkiet. Mellem lægfolk og gejstlige består der et gensidigt afhængighedsforhold, så begge parter er til støtte og hjælp for hinanden. Med dåb og firmelse og med Helligåndens gaver er hver enkelt kristen udrustet og kaldet til hver på sin måde at udøve et aktivt apostolat, dog altid i fællesskab med andre kristne og også med gejstligheden. Det er en ganske væsentlig ændring. Dertil kommer ikke blot en ret, men en pligt for hver enkelt til at være med til at udgøre den offentlige mening i kirken.

Den romerske ledelses modsætning til Det andet Vatikanconcil kommer ikke særlig klart til udtryk i ord. Der tales altid pænt om Det andet Vatikanconcil. Til gengæld kommer modsætningen til udtryk gennem den romerske ledelses handlinger.

Opfattelsen af Guds Folk som selvstændige mennesker,

med samvittighedsfrihed og ansvar og kald til et personligt apostolat overfor andre, stemmer fx. slet ikke med de yderst kategoriske afgørelser, der i de senere år er blevet truffet af »Rom«. Der gives ikke argumenter for disse afgørelser. Tværtimod får teologerne besked på, at det er deres opgave at finde de rigtige argumenter. Men uanset argumenter så skal der adlydes. Det er ikke en måde at tale på til medlemmer af Guds Folk, til døbtte mennesker, der har modtaget Helligånden.

Vi har pligt til imødekommenthed og kærlighed overfor den gamle pave, der nu synes så syg og svag, og til at bede for ham; men vi har også pligt til at stille os kritisk overfor hans udtalelser, fordi vi har et personligt ansvar overfor vores erkendelse af sandheden. At gå imod det, man selv - inderst inde - anser for sandhed, »af lydighed«, det har man ikke lov til.

Det sidste punkt drejer sig om pavens »begrænsede teologiske indsigt«. Den slags opfattes næsten altid som en fornærmelse mod paven. Men det er det ikke. Ikke at ville tage ham alvorligt, ville derimod være en fornærmelse imod ham.

»Det lyder som et citat af Bernhard Häring«, siger Erik Guldager. Det kunne måske også lyde som et citat af Alfons Auer, af Richard McCormick, af Josef Fuchs eller af 15-20 andre af vores bedste moralteologer, katolske mo-

ralteologer. Der findes ikke den teolog i verden, hvis vi skal være nøjeregnende, der ikke har en »begrænset« teologisk indsigt. Det uheldige for pavens vedkommende er, at han ikke selv kender sin begrænsning.

Når han således hævder, at hans udsagn i rundskrivelsen Veritatis Splendor er garantier af Helligånden som sande, så er det teologisk forkert. Pavens ufejlbarhed, uafhængigt af et økumenisk kirkemøde, kan han kun påberåbe sig under ganske specielle omstæn-

digheder. Og disse omstændigheder er netop normalt ikke til stede i pavelige rundskrivelser. De kan med andre ord indeholde fejltagelser, der vildleder de troende.

Erik Guldager gør opmærksom på, »at paven har adgang til omfattende teologisk rådgivning fra kirkens fineste teologer«, og det har Erik Guldager fuldstændig ret i. Det mærkelige er, at paven ikke gør brug af denne rådgivning.

På det moralteologiske område ser det ud til, at han

gerne vil se sine egne, personlige tanker udtrykt. Og til det formål bruger han nogle italienske og polske moralteologer, som er næsten ukendte i den videnskabelige, teologiske verden. De bliver så sat til at formulere en rundskrivelse, som paven sætter sit navn under. På denne måde bliver en rundskrivelse som Veritatis Splendor fra 1993 et tramp oveni hovedet på den samlede (eller næsten den samlede), nyere, katolske moralteologi.

Et antal af 16 katolske moralteologer har i fællesskab i juli 1994 udgivet hver deres svar på rundskrivelsen, i Herders serie »Questiones disputatae« nr. 153. »Moraltheologie im Absichts?« hedder bogen. Om den samme rundskrivelse har jeg i Katolsk Dialog nr. 1/94 skrevet en artikel: »Det kirkelige læreemøde«, som jeg gerne vil hen-

vise til. Min artikel omhandler ikke moralteologiske emner, men kun problemerne omkring ufejlbarheden.

Når paven i forskellige sammenhænge ligefrem identificerer sig med »læreemødet« eller endog med »kirken«, så er det helt oplagt i modstrid med Det andet Vatikanconcils dokumenter. Og når den slags løber ham eller hans teologer i pennen, så må vi opfatte det som tegn på en begrænset indsigt, der uheldigvis kombineres med en lidenskabelig trang til at udtale sig om moralteologi. - En pave er kun yderst sjældent læremæssigt ufejlbar, og hvis nogen vil hævde, at enhver pave er moralsk ufejlbar, således at han altid handler moralsk rigtigt, så er det i strid med kirkehistorien, og det er vist også kættersk.

Ove Leerbeck

Det passer ikke at pilgrimsrejser til Medjugorje er forbudt

På bagsiden af »katolsk orientering« nr. 14, 11. september 1996 henvises til en erklæring, udsendt af bisdomperne i det tidligere Jugoslavien, hvori der står skrevet, at »de hidtil gennemførte undersøgelser ikke med sikkerhed kunne sige, at Guds Moder virkelig viste sig i Medjugorje«.

I samme erklæring, som »k.o.« ikke nævner, står der den 11. april 1991, at »den episcopale konference, ansvarlig for undersøgelseskommissionen, accepterer Medjugorje som et bønnens sted. Dette er ikke et endegyldigt ja fra kirkens side, men det er et ja. Det er en opfordring til at arrangere pilgrimsture dertil, og for præster til at forvalte sakramenterne samme sted«.

I september 1991, under en konference i Wien, udtalte kardinal Ratzinger, at »intet afgørende skridt endnu er blevet taget af kirken. Vi er åbne. Undersøgelseskommissionen fortsætter arbejdet. Vi må vente og bede«.

Den 28. august 1991, under en teologisk konference i Aigen, Østrig, sagde kardinal Ratzinger, at de jugoslaviske biskopper havde sagt: »Vi ønsker, at dette sted som er blevet et bønnens og troens sted, forbliver i en dyb indre enhed med hele kirken«.

Biskop Ratko Peric, den nye biskop af Mostar, var i Medjugorje den 6. juni 1993 for at firm 150 unge mennesker. I hans prædiken bekræftede han de vigtigste punkter som undersøgelseskommissionen den 11. april 1991 var fremkommet med:

- Medjugorje er officielt accepteret som et tilbedelsens og bønnens sted,

- et pastoralt og liturgisk team er ansvarlig for at sikre den rigtige forståelse af jomfru Maria i sognets liv,

- undersøgelseskommissionen har udtalt: »Non constat de supernaturalitate«. I denne latinske sætning ligger der, at kommissionen på nuværende tidspunkt ikke kan bekræfte, at der er tale om et overnaturligt fænomen, men at en sådan mulighed ligger åben i fremtiden. Biskopperne skrev: »Non constat de supernaturalitate« (noget overnaturligt er ikke bekræftet) og ikke: »Constat de non supernaturalitate« (det er bekræftet, at noget overnaturligt ikke

finder sted). Der er en stor forskel, ja, en verden til forskel. Den første udtalelse kan afgjort ikke fortolkes som en definitiv udtalelse; den er åben for yderligere udvikling.

Få mennesker er bekendt med disse udtalelser, og netop disse er med til - mest blandt præster - at udbrede rygter om, at Medjugorje er blevet bedømt negativt, og at pilgrimsrejser dertil enten ikke er tilrådeligt eller forbudt. Det passer ganske enkelt ikke.

Den 25. marts 1994 valgte biskop Hnilica, pavens rådgiver for de østlige lande, Medjugorje for at fejre 10 års dagen for Ruslands og verdens

indvielse til jomfru Marias ubesmittede hjerte, som pave Johannes Paul II foretog den 25. marts 1984. Mange biskopper fra forskellige lande verden over deltog i deres hjemlige bispedømmer i denne fornyede indvielse, som fandt sted i Medjugorje.

Pilgrimsrejserne fortsætter til Medjugorje. Fra hele verden - også fra Danmark - strømmer pilgrimme til denne lille bjerglandsby, hvor der siden 1981 har været mere end 25 millioner pilgrimme. »Bed, håb og frygt ikke«.

Pastor Benny Blumensaaf

Skal forretningsudvalget til at fungere som avancerede præster?

Det afgående forretningsudvalg under pastoralrådet er hånligt blevet kaldt for avancerede sagsbehandlere for bispekontoret. Det nye forretningsudvalg erklærer, at de vil tage sig mere af det pastorale. Jeg spørger: Er det meningen, at forretningsudvalget skal fungere som avancerede

præster og pastoralassistenter?

Er det muligt at definere selvstændige opgaver til pastoralrådet og dets forretningsudvalg, uden at man derved går det allerede ansatte personale i bispedømmet i bedene?

Hans Thams Clausen

Man bør kunne få tid til at fejre messen til Vorherres ære

Kære pastor Jesper Fich, jeg synes nu nok, du slipper lidt for nemt om ved svaret til mig i »katolsk orientering« fra d. 25.9. angående det problem jeg rejser i nr. 14. Det er nogle lidt »søgte« argumenter du fremdrager.

For mig at se er den vigtigste tjeneste for en præst den daglige fejring af messen, hvadenten den foregår på en søndag eller på en »normal« hverdag, ikke blot for præsten selv men så sandelig også for den menighed som præsten er hyrde for. Det er for nemt blot at henvise til messer der er blevet læst på endnu kortere tid - det retfærdiggør da ikke en »sjusket« praksis - for ikke at nævne de »praktiske« årsager.

Jeg har fuld forståelse for, og ved godt hvor ophængt og

travle mange af vore præster er, men jeg mener nu nok, at man kan få tid til at fejre en messe til Vorherres ære, hvor menigheden og præsten selv får tid til, ganske kort, i de forskellige dele af liturgien at reflektere over de mysterier vi får lov at modtage, samt mulighed for i stilhed at takke Vorherre. Jeg har ofte lejlighed til at deltage i messer som ikke overskrider 30 minutter men hvor man virkelig har de nødvendige korte stunder til dels at takke, dels at glæde sig indvendig over det mysterium man får lov at være part i.

Jeg håber, at du har tid og mulighed for at læse L'Osservatore Romano, Vatikanets avis. Her står d. 15. 11. 1995, hvordan vores Hellige Fader Johannes Paul II ser på denne sag. Ikke at han sætter tid på

messens længde, men han siger: »Præsten er en eukaristiens mand. Efter snart 50 år som præst er eukaristien stadig det vigtigste og helligste øjeblik for mig. Min bevidsthed om, at stå som Kristi stedfortræder ved alteret bliver noget centralt. Gennem alle disse år har jeg aldrig forsømt det helligste af alle ofre. Messen er det absolutte midtpunkt i mit liv, ja hver dag i mit liv. Det er hjertet i præsteembedets teologi, en teologi jeg har lært, ikke så meget fra læsning som ved levende eksempler på hellige præster.«

Det må da give stof til eftertanke for enhver præst - og er det så forøvrigt ikke sådan, at det der virkelig optager én og fylder én det skal man nok finde tid til...?

Keld Dahlvad

Katolsk Lommebog 1997

Katolsk Lommebog '97 med årskalender, liturgisk kalender og katolsk vejviser er udkommet. Pris 69,75 kr. incl. moms. Lommebogen kan købes i de fleste sogne samt i Steno-Butikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V. Telefon 33 860386.

Ansgarstiftelsens Forlag

Pastoral-Centret trækker i arbejdstøjet

Nye retningslinier for Pastoral-Centret

Erling Tiedemann, der af biskoppen blev udnævnt til ny leder af Pastoral-Centret pr. 1.8.96, har i de forløbne måneder arbejdet med at udforme nye retningslinier for Pastoral-Centret.

En række instanser er blevet hørt: bl.a. De katolske Skoler, Præsterådet, Det biskoppelige Råd og andre interesserter.

Det endelige forslag til retningslinier for Pastoral-Centret foreligger nu - efter at 65 ændringer er blevet foretaget i procesforløbet - og skal herefter forelægges Pastorallrådet til udtalelse, før biskoppen kan godkende forslaget.

Retningslinierne skal have gyldighed fra 1. august 96 til 31. juli 2003, men ændringer vil i perioden kunne foretages, hvis omstændighederne taler herfor.

Status og formål

Som bispeddømmets officielle organ for formidling og koordinering af evangelisering og katekese vil Pastoral-Centrets arbejdsgrundlag være Bibelen og den kirkelige tradition. Da bibelstudiet iflg. Det andet Vatikanconcils dokument »Dei verbum« er sjælen i teologien, vil det være en hjørnesteen i centrets arbejde. Ordets tjeneste, d.v.s. den pastorale forkyndelse, katekese og enhver kristendomsoplæring med den liturgiske prædiken i første række henter sin sundhed og varige kraft i Skriftens ord.

Pastoral-Centret skal være en hjælp for kateketer og lærere i deres formidling af troens budskab, og i denne forbindelse vil Pastoral-Centret være åbent for de ændrede krav til evangeliseringens og katekesens udtryksformer.

Opgaver

Pastoral-Centrets arbejdsopgaver er mange og i høj grad

afhængige af centrets ressourcer og muligheder.

En udtømmende opstilling af opgaver er umulig, al den stund man til enhver tid må kunne påtage sig aktuelt vigtige opgaver.

Visse opgaver må dog til enhver tid prioriteres højt, bl.a. katekese materiale til undervisning af børn og unge i skoler og sogne. Dette materiale skal ikke blot omfatte tros læren, men også danne grundlag for drøftelser i ungdomsgrupperne. Desuden skal man arbejde med udformning af bønnebøger for børn og unge.

En anden vigtig opgave er katekese materiale til voksenkatekesen. Her påtænker man at skabe et kort- og et mere langsigtet program, der skal være landsdækkende.

Af andre vigtige arbejdsopgaver kan nævnes: Materiale til evangelisering, især i forbindelse med årtusindskiftet, artikler med evangeliserende og katekese indhold til udgivelse i »katolsk orientering« samt kursusvirksomhed for lærere og kateketer.

Endelig er der aktiviteter, der skal fortsættes: Betjening af Liturgisk Sekretariat, Katolsk Brevkursus, Katolsk Informations-tjeneste, vedligeholdelse af centrets bibliotek og AV-materiale samt serviceopgaver for andre (herunder trykning).

Ledelse og medarbejdere

Centrets leder skal have kvalifikationer til at påtage sig ledelse af én af Centrets del-funktioner og er direkte ansvarlig over for biskoppen.

Centrets mange forskellige arbejdsopgaver forudsætter, at der tilknyttes personer, der med ansvar over for Centrets leder kan påtage sig ledelse af én eller flere af Centrets del-funktioner.

Der kan i forbindelse med særlige projekter blive tale om periodisk at tilknytte medarbejdere på timeløns-, honorar- eller frivillig basis.

Retningslinier for den praktiske administration af ansættelser og lønudgifter aftales mellem bispeddømmets økonom og Pastoral-Centret.

Pastoral-Centrets samarbejdspartnere

Pastoral-Centrets leder er forpligtet til at etablere og vedligeholde de kontakter, der er nødvendig for at kunne løse centrets opgaver i Bispeddømmet.

Centrets samarbejdspartnere får en fast ramme, idet der etableres et rådgivende støtteorgan, der sammensættes af: 2 medlemmer af Pastorallrådet, 3 sognekateketer (fra forskellige dele af landet), 1 medlem af Præsterådet, 1 medlem fra Søsterforbundet, 2 fra DUK, 3 (primært religiøns-lærere) fra Foreningen af katolske Skoler, 1 fra »katolsk orientering«, 1 fra bestyrelsen for Magleås, 1 fra KVIP og Radio Steno, 1 fra Religionspædagogisk Udvalg. Organet skal mødes 2 gange årligt og drøfte Centrets aktiviteter og tiltag.

Desuden vil Centret med nogle års mellemrum indkalde til almene konferencer, hvor opgaver og behov kan diskuteres.

Økonomi

Pastoral-Centrets faste og basale funktioner skal finansieres af bispeddømmet.

Projektorienterede aktiviteter skal planlægges og budgettes med henblik på udarbejdelse af projektansøgninger.

For opgaver, som Centret løser for andre, f.eks. trykning af brochurer, sogneblade m.v., vil der blive tale om brugerbetaling. For opgaver, der løses for de katolske skoler, vil et tilskud fra skoleme til centrets drift kunne komme på tale.

I øvrigt skal Centrets økonomiske administration aftales mellem bispeddømmets økonom og centrets leder.

Carly Majholm

Fest i Nakskov

Søndag den 3. november fejrer menigheden i Nakskov kirkens 75 års fødselsdag ved en festmesse kl. 10, hvor biskop Czeslaw Kozon er hovedcelebrant. Efter messen er der reception i Kolbehuset.

Lægfolk og præster fra Vordingborg, Odense, Næstved og København mødtes med præster og lægfolk fra sogne i Wien. Foto Kirsten Szarafin.

Dansk - østrigsk træf mellem redemptorist-sogne

Østrigske og danske sogne, der ledes af redemptoristpræster, mødtes i weekenden 20. - 22. september 1996 i Skt. Annæ Kirke på Amager.

Mødet var et initiativ fra sognepræst Jerzy Gorowski på baggrund af en kongres i Dublin i 1994, der havde åbnehed og dialog samt øget samarbejde mellem redemptorister og lægfolk på programmet.

To store begivenheder var også medvirkende til mødets afholdelse, nemlig 300-året for Den hellige Alfonsus' fødsel og det kommende 100 års-jubilæum for de første redemptoristers ankomst til Danmark.

Fra Østrik deltog p. Andreas Hiller, sognepræst og dekan ved Mariakirken i Wien, p. Jozef Parzer, Maria-Puchheim og p. Otto Parzer, sognepræst ved Skt. Stefanskirken og klosterkirken i Eggenburg, (70 km. øst for Wien), to kapellaner, to menighedsmedarbejdere og en pastoral-assistent. Gruppen havde om fredagen et uformelt møde med biskop Czeslaw Kozon.

Lørdag formiddag mødtes østrigerne og de danskere, der repræsenterede sognene i Odense, Næstved, Vordingborg, Hvidovre, Amager og Nørrebro i Skt. Annæ kirkes Lille Sal, hovedsageligt menighedsrådsmedlemmer og præster. I alt 27 deltog i mødet.

Stort flygtningeproblem

Sognepræsten, p. Andreas og caritasmedarbejder Herbert Roser fra Mariakirken berettede om det kirkelige hjælpearbejde, der i Wien er af en størrelsesorden, der slet ikke kendes i Danmark.

Østrigs beliggenhed med grænser til både øst og vest har givet landet og især hovedstaden Wien mange flygtninge. Indvandrere og flygt-

ninge - især dem, der opholder sig illegalt - er stort set overladt til kirkens omsorg.

Derfor har Maria-kirkens caritas-gruppe bygget et flygtningecenter ved siden af kirken, Skt. Clemens Haus. Her kan alle flygtninge og indvandrere blive hjulpet med mad og tøj, råd og vejledning og hjælp til udfyldelse af papirer. For børn er der eftermiddagshold, der gennem leg undervises i tysk. Det er også muligt at give økonomisk hjælp f.eks. med indskud til en bolig. Skt. Clemens Haus har et nødlogi til 40 personer.

I to år var sognet alene om opgaven, men nu samarbejdes med både protestantiske og metodistiske sogne. I alt 60 katolske sogne er med i arbejdet på landsplan.

Arbejdskraften består først og fremmest af frivillige, ulønnede medarbejdere.

Integrationen af flygtningene går meget langsomt. Ikke mindst fordi de forskellige nationaliteter har deres egne kirker, også i juridisk forstand. Kroater, tjekker, filippinere, indere, vietnamesere og polakker går til messe i egne kirker.

Store sogne

Sognepræst Otto Parzer fra Eggenburg har to kirker at betjene, en sognekirke med 3.200 medlemmer og en klosterkirke. Han har god hjælp i en stærk liturgi-gruppe, en caritas-gruppe, 30 lektorer, 20 kommuniionsuddelere og et menighedsråd bestående af 22 medlemmer.

I Østrik er der menighedsrådsvalg hvert 5. år, og faste medlemmer er foruden sognepræst, kapellan og pastoral-assistent, en repræsentant fra bispeddømmet. 3 medlemmer udvælges af sognepræsten, der har ret til »bytte ud«, således, at der bliver ligevægt mellem kønnene!

Stor spørgelyst

Integration, firmelsesalder, økumene, tidspunktet for det 1. skriftemål, evangelisering, indflydelse i massemedierne, forberedelse til dåb og vielse samt problemet med at skaffe kateketer var nogle af spørgsmålene fra dansk side. Østrigerne ville gerne vide noget om ungdomsarbejde og seniorarbejde.

Tidspunktet for firmelsen diskuteres man også i Østrik. Fra kirkeligt hold er det en ønsketanke, at firmelse først skal ske, når de unge er ca. 17-18 år gamle og fri af påvirkning fra kammerater og forældre. Dvs. modne nok til selv at bestemme, om de vil firmes.

Det økumeniske klima i Østrik er blevet bedre de senere år. Man bestræber sig på at indbyde nabosogne ved kirkelige fester. Der findes økumeniske bønsgupper, og der foretages økumeniske viselser.

De blandede ægteskaber er et problem overalt. I Østrik er deltagelse i ægteskabsforberedende kurser en betingelse for at blive viet i en katolsk kirke.

De østrigske sognepræster kender også problemet med at skaffe kateketer og det til trods for, at der afholdes løbende kateketkurser med stor deltagelse.

En ungdomsorganisation som Danmarks Unge Katolikker eller en forening som Katolsk Radio og Fjernsynsforbund har man ikke i Østrik.

P. Andreas Hiller afrundede mødet med en tak til deltagerne for samtale og udveksling af erfaringer. Han opfordrede til slut til øget samarbejde og til at overskride grænser, nationale og konfessionelle, og han understregede nødvendigheden af lægfolkets indsats i en tid, hvor der er mangel på præster.

EDB i menighederne

12 menigheder har taget imod et tilbud fra Bispeddømmets EDB-arbejdsgruppe om køb af en PC med et for sognet tilpasset regnskabsprogram og sognekartoteksprogram.

Arbejdsgruppen tilbyder kurser i regnskabsprogrammet for sjællandske menigheder 12. november og 14. november for jyske. Man kan også tilmelde sig på tværs af landsdelene. Tilmelding foretages til Bispeskantoret.

Man er næsten færdig med et program for sognekartoteket, og der arbejdes på et program vedr. blanketter til kirkelige

handlinger.

Hvis man vil igang med EDB i.f.m. regnskabet for 1997, skal man bestille nu. Det er også muligt for enkeltpersoner at købe, men der kan for disse ikke aftales en betalingsordning, som der kan for menigheder. Tilbudet består af en PC - en pentium 100 MHz, HP-printer, Windows 95, Office Pro, sognekartoteksprogram og et finansprogram til max 1.500 posteringer pr. år. Henvendelse til kontorleder Erna Kleiner, Katolsk Bispeskantoret, telefon 33116080.

Hvad sker der med Bibelen?

Bibeleksperter fra 80 lande mødtes i sommer i Hongkong, som 1. juli 1997 overdrages til Folkerepublikken Kina

Hongkong (KNA) - Også i mange asiatiske lande - og ikke mindst i det kommunistiske Kina - tørster mennesker efter Guds ord. For at række en hjælpende hånd til kirken i den britiske kronkoloni Hongkong, der pr. 1. juli næste år overgår til Kina, har den internationale, katolske bibelføderation i sommer afholdt sin femte generalforsamling netop i Hongkong.

Det stedlige bispedømme var arrangør og vært for de omkring 200 bibeleksperter fra 80 forskellige lande, der i dagene 2. - 12. juli mødtes for at beskæftige sig med emnet »Guds ord som livets kilde«.

Det kristne fællesskabs bog

Men også inkulturation - at lade kristendommen slå rod i fremmede kulturer - og bevarelse af skaberværket stod på generalforsamlingens dagsorden, fortæller bibelføderationens generalsekretær, pater *Ludger Feldkämper*.

Efter bibelføderationens opfattelse skal Bibelen i langt højere grad, end tilfældet er, være det kristne fællesskabs bog. Derfor prioriteres det økumeniske samarbejde højt.

Også lutheranerne har planer om en stor kongres i Hongkong: Den 8. juli 1997, kun en uge efter den kinesiske magtovertagelse, åbner det lutherske verdensforbund sin næste generalforsamling. I en tidligere planlægningsfase var der problemer med regeringen i Beijing, men proble-

me er i mellemtiden løst.

Den ti dage lange generalforsamling var et forum for erfaringsudveksling. Her mødtes repræsentanter for bispekonferencer, katolske universitetsfolk, medlemmer af forskellige ordenssamfund og andre institutioner, hvor der arbejdes med Bibelen. Mødet fandt sted på det statslige universitet, hvor bibelføderationens medlemmer - med deres egne ord - ville være »surdej«.

Svært at nå ud gennem medierne

I nogle år har bibelføderationen gjort mere ud af ungdomsarbejde; den har i større omfang søgt at inddrage kvinder, og den er blevet mere udfarende i mediarbejde.

Men det kan godt blive svært at få Bibelen frem i medierne, når først Hongkong er en del af folkerepublikken. Allerede nu synes der at være en tendens til selvrensning i pressen, mener vestlige iagttagere. Næstformanden for Hongkongs journalistforbund, *Daisy Li Yuet Wah*, advarer imod en indskrænket pressefrihed.

Der ligger en lang tradition bag forkyndelsen af Guds ord i Kina. Indtil begyndelsen af dette århundrede fandtes kun nogle fortællinger fra Det gamle Testamente, dele af Det nye Testamente og nogle af salmerne på kinesisk - oversat til gudstjenestebrug af katolske missionærer. Men det blev anderledes, da der

kom en ung, italiensk missionær til landet.

Kinesiske bibelstudier

I 1935 begyndte sicilianeren *Peter Gabriel Allegra* at over-

sætte Bibelen til kinesisk. Den 2. august 1945 grundlagde han »Studium Biblicum Franciscanum«, som havde til huse på Fu Yen-universitetet i Beijing, men som efter den kommunistiske magtoverta-

Dele af Bosnien ligger åben for hjemvendende flygtninge

Banja Luka (KNA) - Visse steder er der mulighed for, at bosniske flygtninge kan vende tilbage til deres hjemegn, siger biskoppen af Banja Luka, *Franjo Komarica*. Men man må skelne imellem de forskellige steder, siger biskoppen i et interview med KNA i Banja Luka.

Mens den bosnisk-kroatiske føderation nok skal åbne mulighed for, at flygtninge kan vende hjem, kan en repatriering i større stil ikke lade sig gøre, sådan som situationen er i den serbiske republik, fortsætter han.

Der er brug for mennesker til at genopbygge landet; derfor skal de så vidt muligt hjem igen. Biskoppen kræver derfor, at der fra international side presses på for at muliggøre hjemsendelsen.

Komarica betegner hele tragedien som et »produkt af de internationale forhold, fordi uenighederne mellem de førende lande i Europa og amerikanerne varer ved endnu«. Den videre udvikling i Bosnien-Hercegovina er i høj grad afhængig af, at de politiske kræfter i Europa udviser beslutsomhed, understreger

biskoppen. Efter hans opfattelse har alle de, der er ansvarlige for Dayton-aftalens gennemførelse, »forholdt sig meget utroværdigt«. Betingelserne for, at flygtningene kan vende hjem, er ikke blevet opfyldt, og kendte forbrydere er ikke blevet fanget, kritiserer biskoppen og påpeger, at utroværdigheden i international politik fører til uvished med hensyn til landets fremtid.

De seneste valg var ikke retfærdige

De ansvarlige, internationale instanser har ikke formået at sørge for, at de mest nødvendige forudsætninger for et demokratisk, frit og retfærdigt valg var tilstede; det betegner biskoppen som en mangel ved de seneste valg i Bosnien Hercegovina. Der har været tale om misbrug, manipulation og påviselige uregelmæssigheder i forbindelse med valgbehandlingen, understreger Komarica. Han håber, at hele situationen falder til ro, når de politiske instanser kommer i gang med deres arbejde under opsyn af international politik.

gelse blev forlagt til Hongkong.

I 1961 lå den kinesiske bibeloversættelse på bordet - Det gamle Testamente i elleve bind og Det nye Testamente i tre. Syv år senere var hele teksten bearbejdet endnu en gang og udkom i ét bind. Derpå fulgte et kinesisk bibelleksikon og et bibeltidsskrift.

Dermed var vejen banet for grundlæggelsen af Kinas katolske bibelinstitut i Hongkong. Institutet blev sjæl og drivkraft i fornyelsen i bispe-

dømmet Hongkong, og i 1988 slog det sine døre op for at uddanne lægfolk.

Den unge generation i Hongkong, på Taiwan og på det kinesiske fastland taler hver sit kinesisk - så nu skal Bibelen igen oversættes. Også det stod på dagsorden, da bibelføderationen holdt generalforsamling.

ninge i deres egen by, fordi de ikke kan komme tilbage til deres huse eller lejligheder, siger biskoppen.

»Derfor«, slutter han, »forlanger vi af politikerne her i landet og af de internationale politikere, at vi får vores grundlæggende rettigheder igen: Retten til et liv i sikkerhed, retten til at bo i vores huse, retten til vores ejendom, retten til at arbejde, retten til fri religionsudøvelse med mere«.

Nødvendigt at kirken får sin ejendom igen

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* efterlyser konkrete fremskridt i forhandlingerne mellem den tjekiske republik og den katolske kirke.

Over for tusinder af tjekiske pilgrimme i Rom betegner paven blandt andet religionsundervisning, militærstøtte, sjælesorg på hospitaler og i fængsler og »tilbageleveringen af, hvad det tidligere styre uretmæssigt har konfi-

skeret af kirkens ejendom« som »problemer, der endnu venter på at blive løst«.

Det er nødvendigt for kirkens virksomhed, at den får sin ejendom igen. Paven opmuntrer den tjekiske bispekonference til at gå videre med forhandlingerne og appellerer til de politisk ansvarlige om at stræbe efter et »velvilligt, åbent og seriøst« samarbejde.

Liberia synker ned i anarki

Fulda (KNA) - Ærkebiskoppen af Liberia, *Michael Francis*, appellerer til offentligheden i hele verden om ikke at negligere de dramatiske hændelser i hans hjemland. Situationen præges af terrorisme, brandskæning og plyndringer og er den værste i Liberias historie. Liberia har ellers i årtier været kendetegnet ved frihed og fred.

Mord, plyndringer og ødelæggelser behersker hverdagen i den liberianske hovedstad; Monrovia truer med at synke ned i anarki og kaos, understreger ærkebiskoppen. Landet hærages af seks terrorgrupper med 60.000 bevæbnede. 4.000 af dem er børn mellem 8 og 16 år.

Borgerkrigen i Liberia er ikke en ideologisk kamp, den er ren terrorisme; det gælder udelukkende om at skaffe sig det størst mulige bytte, siger Francis. Huse i hundredvis er gået op i flammer, og forsyningen af medicin til civilbefolkningen nærmer sig det totale sammenbrud.

Francis appellerer indtrængende til det internationale samfund om at gøre en ende på blodsudgydelse og hjælpe de titusinder af flygtninge, der trues af sultedøden. Indtil nu har borgerkrigen kostet mere end 200.000 mennesker livet.

Der er brug for diplomatiske mæglinger og frem for alt et konsekvent våbenembargo

fra FN's side, udtaler ærkebiskoppen. Krigens parter skal afvæbnes og isoleres politisk såvel som økonomisk. Derimod skal de vestafrikanske fredstropper udrustes bedre og have mere økonomisk støtte. Kun derved bliver de i stand til at løse deres opgave, som består i at sørge for sikkerhed og våbenstilstand.

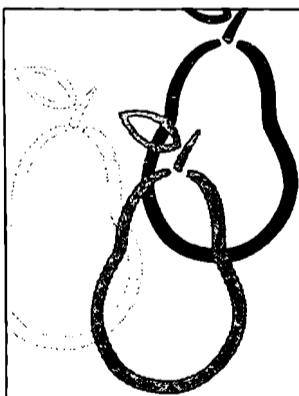
Det er også tvingende nødvendigt, at der sendes medicin og fødevarer til det kriserammede område, understreger Francis.

Paven er informeret

Ærkebiskop Francis var i Fulda i maj, hvor han besøgte ærkebiskop *Johannes Dyba*, der fra 1979 og nogle år frem

var apostolisk pronuntius og delegat i Liberia og står i tæt kontakt med den nuværende ærkebiskop i landet. Dyba besøgte Liberia i fjor og satte flere hjælpeaktioner i gang.

Midt i april i år blev Francis overfaldet og plyndret af militser, hvorefter han flygtede til Sierra Leone. I mellemtiden har han underrettet pave Johannes Paul II om den dramatiske tilspidsede situation i landet. Under sit besøg i Tyskland mødtes han med repræsentanter for de store hjælpeorganisationer. Francis vendte tilbage til Sierra Leone sidst i maj.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning.

Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

nt
revision
Statsautoriseret
revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	lf. 74 75 18 00
København	Vejlen	lf. 75 36 02 11
Tåstrup	Århus	lf. 86 28 48 44
Vordingborg	Holstebro	lf. 97 41 22 11
Odense	Aalborg	lf. 98 18 41 22

Orientering fra sognene

November - 11. dec. 1996

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 20, der udkommer den 11. december 1996, er torsdag den 21. november 1996 for 11. dec. 1996+ jan. 1997. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin, »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaipappu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand. Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messestider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.
Tirsdag d. 5., 12. og 26.11 samt d. 3. og 10.12.: Kor kl. 19.30.
Torsdag d. 7., 14., 21. og 28.11. d. 5.12.: Maxi-KUK kl. 19-22.

*Søndag d. 3.: Alle Helgen. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 17.
Torsdag d. 14.: Skt. Josephs klub mødes kl. 14.30.
Lørdag d. 16.: Vietnamesisk messe kl. 14. Polsk messe kl. 17.
Søndag d. 17.: Sogneundervisning efter messen.
Lørdag d. 30.: Adventsfest og indvielse af menighedens lokale kl. 14.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i Advent.
Lørdag d. 7.: Tamil-fest.
Mandag d. 9.: Marias uplettede undfangelse. Messe kl. 17.*

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

*Søndag d. 3.: Alle Helgen. Messe kl. 10.
Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 17.*

Trosundervisning for børn og unge: Lørdag d. 9. og 23.11 samt d. 7.12. kl. 10.30-12.

Sankt Maria Kirke Martyrernes Dronning, Hjørring

Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. Øvrige messer: Se opslagstavlen.
Trosundervisning for børn og unge: Fredag d. 8. og 22.11. samt d. 6.12. kl. 18-20.

*Søndag d. 3.: Alle Helgen. Messe kl. 14.30.
Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 19.
Søndag d. 17.: Vietnamesisk messe kl. 14.30.*

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag d. 10. og 24.11. samt d. 8.12.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand:

Jerzy Wolksi. Tlf. 86 40 13 46.

Messestider: (I)

Søndag: Messe kl. 10.

Hverdag: Se opslagstavlen.

*Søndag d. 3.: Messe kl. 10 efterfulgt af kirkekaffe.
Mandag d. 18.: Messe kl. 19 fulgt af voksenundervisning.
Lørdag d. 30.: Basar i skolen fra kl. 10.
Søndag d. 3.12.: Messe kl. 10 efterfulgt af kirkekaffe og undervisning.*

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.
Messestider: (HC2)(I)

Lørdag d. 2.: Messe kl. 16.

Søndag d. 3.: Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 9.: Undervisning kl. 10. Messe kl. 12.

Lørdag d. 16.: Messe kl. 16.

Søndag d. 17.: Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 23.: Messe kl. 16.

Lørdag d. 30.: Messe kl. 16.

Søndag d. 1.12.: Messe på engelsk kl. 18.

Lørdag d. 7.: Messe kl. 16.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messestider: (I)
Søndag d. 10.: Messe kl. 10. Undervisning efter messen.
Søndag d. 24.: Messe kl. 10. Mirkekaffe efter messen.
Søndag d. 8.12.: Messe kl. 10 fulgt af undervisning.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryegsgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.

Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryegsgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Mandag-fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12, ellers henvendelse til boghandlen.
Århus Boghandel: Ryegsgade 28, tlf. 86 12 66 30.
Mandag-torsdag kl. 9.30-17.30, fredag til kl. 19, lørdag kl. 10-14.

Selvhjælpsgruppen: Ryegsgade 28, tlf. 86 18 09 18.
Galleri ved kirken: Mandag, onsdag-fredag kl. 14-17.30. 8 danske naivister udstiller til 13.11. Adolf Meister fra 16.11. Fernisering kl. 11-13.

Messestider: (HA)(T)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.

Messe på polsk: Søndag d. 3., 17.11. og 1.12. kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Søndag d. 24.11. kl. 14.
Messe på engelsk: Lørdag d. 9.11. kl. 14 i huskappellet.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.

Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8 (undt. i ferier).

Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.

KUK: Hveranden mandag kl. 19.

Mini-KUK: Hver torsdag kl. 17.30-19.30.

Ministrantgruppe: ?

Studentgruppe: Søndag kl. 16.

Skt. Knuds Seniorklub: Tirsdag d. 5., 19.11., 3.12. og 10.12 kl. 14.30.

TRO & LYS: Lørdag d. 9. kl. 14.

Fredag d. 1.: Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu Hjerter messe kl. 18.

Lørdag d. 2.: Hubertusmesse kl. 14.

Søndag d. 3.: Alle Helgen.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Sjælemesse kl. 19.

Menighedsrådsmøde kl. 19.

Søndag d. 17.: Århus Kirkegad.

Tirsdag d. 26.: Katolsk Seminar kl. 19. Tidl. overrabbiner Bent Melchior.

Mandag d. 2.12.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Fredag d. 6.: Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu Hjerter messe kl. 18.

Sogneundervisning: Lørdag d. 9., 23.11. og 7.12. kl. 10.

Familiemesse: Lørdag d. 9., 23.11. og 7.12. kl. 12.15.

Kirkegårdsmesse: Lørdag d. 16.11. kl. 15.

Skt. Mikael Kirke, Pindstrup

Kastrupvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messestider:
Søndag d. 3., 17.11. og 1.12. kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag d. 10., 24.11. og 8.12. kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Kirkekaffe bagefter.
Skriftemål: Før messen eller efter aftale.
Menighedsrådsmøde: Søndag d. 10.11. og 8.12. efter kirkekaffen.
Sogneundervisning: Lørdag d. 2. og 30.11. kl. 10.
Familiemesse: Søndag d. 10.11. og 8.12. kl. 10.

Torsdag d. 7.11.: Alle Sjæle-messe kl. 19.

Søndag d. 8.12.: Skt. Nikolausfest kl. 10.

Maria Hjerter Kloster, Søstrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.

Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.

Messestider:

Søndagsmesse: kl. 10.

Hverdagsmesse: kl. 9.

Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.

Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskalde).

Fredag d. 1.: Alle Helgen. Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 2.: Alle Sjæle. Requiemmesse kl. 9.

Onsdag d. 13.: Festen for alle helgener, der levede under Benedikts regel. Rosa Mystica-dag. udstilling af Alterets Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen igennem. Sakramental velsignelse kl. 18.40. Procession til ære for Maria Rosa Mystica kl. 19. Derefter messe.

Torsdag d. 14.: Sjælemesse for de afdøde, der levede under Benedikts regel. Requiemmesse kl. 9.

Søndag d. 24.: Jesus Kristus, universets konge. Højmesse kl. 10.

Mandag d.2.12.: Rorate-messe kl. 7.

Onsdag d. 4.: Rorate-messe kl. 7.

Lørdag d. 7.: Rorate-messe kl. 7.

Mandag d. 9.: Marias uplettede undfangelse. Højmesse kl. 10. Nådens time / tilbedelse kl. 12-13. Tilbedelse kl. 17-17.30.

Onsdag d. 11.: Rorate-messe kl. 7.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kirke, Herning

Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messestider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

Lørdag d. 9.: Fællesmøde for samtlige menighedsrådsmedlemmer i Pastoraleenhed 4. Tid og sted: Horsens præstegård kl. 19.30.

Religionsundervisning for alle hold:

Fredag d. 8. og 22. 11. kl. 16.

Fredag d. 6.12. kl. 16.

Kirkeindvielsen:

Lørdag d. 28. september skinnede solen over indvielsen af vort nye kirkecenter ved biskop Kozon. Endnu engang en stor tak til alle uden undtagelse, der i løbet af fire måneder var med til at omdanne en tom konfektionsfabrikshal til det smukke kirkecenter Skt. Peter. En særlig tak til Helmut Blanke. Han var med i alle faser fra tegnebrættet til den sidste skrue i den sidste dørkarm. Uden hans faglige forbindelser, materialekendskab og håndværksmæssige

ge kunnen, og navnlig uden hans indsats efter den daglige arbejdstid var centret nok aldrig blevet til det dejlige samlingssted, menigheden nu har fået. Farvebilleder fra indvielsen kan stadig efterbestilles hos pastor Wuyts.

Adventsaften:

Lørdag d. 7. december messe kl. 17.00. Under messen krybbeespil ved børnene. Spisning i salen. Underholdning. Slut senest kl. 21.30.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahner. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag og fredag.
Messestider: (HC2)(I)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.
Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.
Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.
Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Ørn.
Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Lørdag d. 9.: Børneundervisning kl. 9.30-12.30.

Tirsdag d. 12.: Messe kl. 14 efterfulgt af seniorklub.

Lørdag d. 23.: Børneundervisning kl. 9.30-12.30. Messe på vietnamesisk kl. 15.

Søndag d. 24.: Højmesse kl. 9.30. Bemærk tidspunktet!

Tirsdag d. 26.: Messe med seniorklub kl. 14.

Onsdag d. 27.: Messe kl. 19. Lysbilledforedrag kl. 19.30 ved sr. Miriam OSB om »Niels Steensens tid«.

Lørdag d. 7.12.: Børneundervisning kl. 9.30-12.30. Christmas Carols kl. 15.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Messestider: (HA)(T)

Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighedeme er velkomne.

Lørdag d. 2.: Firmander mødes kl. 13.30 til undervisning (mødepligt). Musikgruppen, ministrantgruppen og børnegruppen i Mini-KUK mødes. Børne- og familiemesse kl. 15.30.

Søndag d. 3.: Andagt på Sundvejens Kirkegård kl. 15.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe for menighedens afdøde kl. 19.

Lørdag d. 9.: Fællesmøde kl. 10 for menighedsrådene i pastoraleenheden. Pastoraleudsvalget og Caritasrepræsentanterne indbydes til at deltage i mødet. Vietnamesisk messe kl. 14 i anledning af Martin de Porres. Pastor Tuyen vil medvirke.

Lørdag d. 16.: Firmander mødes til undervisning kl. 13.30 (mødepligt).

Søndag d. 17.: Kirkekaffe efter højmessens.

Lørdag d. 23.: Vietnamesisk messe kl. 14.

Lørdag d. 7.12.: Firmander mødes til undervisning kl. 13.30 (mødepligt) og deltager bagefter i Adventsfesten for menigheden kl. 15. Der afsluttes med messe.

Søndag d. 15.: Kirkekaffe efter højmessens.

Der gøres allerede nu opmærksom på bodsgudstjenesten lørdag d. 21. dec. kl. 15. To fremmede præster vil medvirke.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellevej 2, 7100 Vejle

Tlf. 75 82 08 93.

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

Messestider: (HB2)(I)

Søndagsmesser: kl. 9 og 11.

Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel: mandag, onsdag og lørdag. Aftenmesse i kirken kl. 17.30: tirsdag, torsdag og fredag.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.

Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Religionsundervisning for børn (9-15 år) hver fredag kl. 16-18.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Efter højmessens kl. 11 er der kirkekaffe.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe for menighedens afdøde kl. 19.

Tirsdag d. 5.: Ingen messe kl. 17.30. Rosenkransbøn kl. 18.30. Messe kl. 19. Studiekreds kl. 19.30: »Jeg bekender én dåb til syndernes forladelse«.

Torsdag d. 7.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.

Onsdag d. 13.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Torsdag d. 14.: Cecilieaften. Forsangergruppen inviterer hele menigheden til at synge kendte sange og salmer kl. 19.30.

Lørdag d. 16.: KUK kl. 11-15 i præstegården.

Fredag d. 29.: »Sct. Norberts kirkes julemarked«. Det foregår i samlingsalen på Sct. Norberts Skole kl. 14-17.
Lørdag d. 30.: Julemarkedet fortsætter kl. 11-16. KUK kl. 11-15 i præstegården.
Søndag d. 1.12.: Efter højmesse kl. 11 er der kirkekaffe.
Tirsdag d. 3.: Forsangerøvelse kl. 19.
Onsdag d. 4.: Messe kl. 19. Derefter studiekreds kl. 19.30. »Jeg tilgiver dig dine synder«.
Søndag d. 8.: Adventseftermiddag med skriftemål, messe og kaffe for menighedens syge og ældre på Sct. Maria kl. 14.30. Julekoncert med »Cantemusikoret« i Sct. Norberts kirke kl. 16.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding
 Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
 Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Messeider: (TH)
 Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Salmemesse kl. 8. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe for menighedens afdøde kl. 19. Bagefter menighedsrådsmøde i præstegården.
Onsdag d. 6.: Onsdagsklubben kl. 19 i menighedslokalet.
Fredag d. 8.: Sognepræsten bringer den hell. kommunion til de syge.
Lørdag d. 9.: Tamilsk messe kl. 16 v. pastor Jude.
Tirsdag d. 12.: Konvertit-møde hos Eva og Christian Worsøe, Tøndervej 15 kl. 19.
Onsdag d. 13.: Onsdagsklubben samles kl. 19 i menighedslokalet.
Onsdag d. 20.: Onsdagsklubben kl. 19.
Søndag d. 24.: Efter højmesse menighedens bankospil og julestue. Tag venner og bekendte med!
Onsdag d. 27.: Onsdagsklubben kl. 19.
Fredag d. 6.12.: Sognepræsten bringer den hell. kommunion til de syge.
Mandag d. 9.: Menighedsrådsmøde kl. 19.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia
 Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
 Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.
 Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).
 Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjedsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.
Messeider: (HA1)(T)
 Søndag: Højmesse kl. 10.30.
 Onsdag kl. 16.30.
 Lørdag kl. 16.30.
 Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
 Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirkeåret.
 Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmesse.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Højmesse kl. 10.30. Efter højmesse (ved godt vejr) andagt på kirkegården, hvor vi beder for menighedens afdøde medlemmer og velsigner gravene.
Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 19.
Onsdag d. 13.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge.
Onsdag d. 20.: Rosenkransbøn kl. 16.
Mandag d. 9.12.: Adventsaften (Program meddeles senere).
Onsdag d. 11.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag.
Messeider: (TH)
 Lørdag kl. 16.30: Søndagens messe. Vesper kl. 17.30. Søndag kl. 10: Højmesse. Kl. 16.30: Vesper og sakramental velsignelse.
 Mandag: Messe hos søstre eller gudstjeneste med kommunion kl. 16.30.
 Tirsdag: Laudes og messe kl. 8.
 Onsdag: Laudes og messe kl. 8. Rosenkrans og vesper kl. 16.30.
 Torsdag: Laudes og messe kl. 8 eller Skolemese kl. 9.
 Fredag: Messe kl. 9.15.
 Evt. ændring i gudstjenesteme: Se nedenfor.

Fredag d. 1.: Første fredag. Vesper og tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.30.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Højmesse kl. 10. Andagt for de afdøde i Jerne kirke og på kirkegården kl. 15.
Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 19.30.
Tirsdag d. 5.-torsdag d. 7.: Ingen messe.
Onsdag d. 6.: Ordets gudstjeneste hos søstre kl. 8.
Torsdag d. 14.: Skolemese kl. 9.
Lørdag d. 16.: Messe på polsk kl. 16.30.
Torsdag d. 28.: Skolemese kl. 9.
Tirsdag d. 3. - torsdag d. 5.12.: Ingen messe.
Onsdag d. 4.: Gudstjeneste hos søstre kl. 8.
Torsdag d. 5.: Grundtvigskirkens kor og orkester opfører kirkekoncert i Skt. Nikolaj kirke om aftenen. Nærmere tidspunkt senere.
Fredag d. 6.: Skt. Nikolaus. Kirkens værmehelgen. Vesper og tilbedelse kl. 18.30. Højmesse kl. 19.30.
Mandag d. 9.: Marias uplettede undfangelse. Højmesse kl. 19.30.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa
 Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag, fredag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 18.30.
 Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messeider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
 Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Skt. Marie Kirke, Haderslev
 Mariegade 8, 6100 Haderslev
 Sognepræst: Tran Duc Thanh, tlf. 74 52 23 26.
Messeider: (HC2)(I)
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Torsdag: Rosenkrans, messe og tilbedelse kl. 16.
 Fredag: Jesu hell. hjertes andagt eller korsvejsandagt, messe og tilbedelse kl. 16.
 Lørdag: Messe og rosenkrans kl. 10.
 Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Lørdag d. 2.: Cenakel med messe, rosenkrans, tilbedelse, troserfaringer kl. 10.
Søndag d. 10.: Katekese kl. 11.45-15.45.
Lørdag d. 16.: Messe på vietnamesisk kl. 13.
Søndag d. 1.12.: Adventsfest. Tilmelding nødvendig.

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder
 Sognepræst: Tran Duc Thanh. Træffes normalt i Tønder onsdag 9-11, tlf. 74 72 18 90.
Messeider: (I)
 Søndag: Messe kl. 17.
 Onsdag: Stillemesse kl. 17.
 Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Søndag d. 3.11.: Katekese kl. 14-17.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense C
 Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.
 Sognepræst: Leo Drzal.
 Andenpræst: Wieslaw Podlach.
 Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12. Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.
Messeider: (HC)(TH)
Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30.
 Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.
 Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Søndag d. 3.: Andagt på kirkegården kl. 14.
Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 19.

Lørdag d. 9.: Bankospil kl. 14.
Mandag d. 11.: DKKF-møde kl. 19.30.
Tirsdag d. 12.: Studiekreds kl. 16.30. Polsk messe for afdøde kl. 18.30.
Torsdag d. 14.: Seniorklub kl. 14.
Tirsdag d. 3.12.: Studiekreds kl. 16.30.
Mandag d. 9.: DKKF julemøde kl. 19.30.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobiltilf. 20 21 56 42.
 Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
Messeider: (HC2)(T)
 Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
 Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19.
 Skriftemål: En halv times tid før messeme.
 Fra tirsdag d. 5. indtil onsdag d. 27. er sognepræsten bortrejst. I en nødsituation bedes menigheden henvende sig til præsterne ved Skt. Albani kirke, Odense. Tlf. 66 12 16 64.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerte aftenmesse kl. 19 med forbønner om præste- og ordenskald.
Søndag d. 3.: Alle Helgen. Messe kl. 9.30 og 11. Vietnamesisk messe kl. 14.
Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Aftenmesse kl. 19.
Onsdag d. 13.: Vietnamesisk messe kl. 15.
Onsdag d. 20.: Kontaktgruppen. Vi begynder med en kort andagt i kirken kl. 14. Derefter fortsætter vi i lokalerne. Alle er velkomne.
Søndag d. 24.: Krist Konges fest. Messe kl. 9.30 og 11. Tamilsk messe kl. 17.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i Advent. Messe kl. 9.30 og 11. Vietnamesisk messe kl. 14.
Mandag d. 2.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerte aftenmesse kl. 19 med forbønner om præste- og ordenskald.
Søndag d. 8.: Stille messe kl. 9.30. Familiemesse og adventsfest kl. 14.
Mandag d. 9.: Marias uplettede undfangelse. Aftenmesse kl. 19.
Onsdag d. 11.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 13. Derefter fortsætter vi i lokalerne. Alle er velkomne. Vietnamesisk messe kl. 15.

Religionsundervisning for alle børn /dk-V-T/:
 Lørdag d. 9. og 23.11. samt den 7.12. kl.9.45-11.45.

Firmandundervisning:
 Fredag d. 29.11. og 6.12. kl. 16.30-18.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
 Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Messeider: (I)
 Søndag d. 3.11.:

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 7, 5800 Nyborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobiltilf. 20 21 56 42.
 Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
Messeider: (HC2)(I)
 Hver lørdag er der højmesse kl. 15.30.

Vor Frelsers Kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens
 Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til:
Messeider:
 Højmesse hver lørdag kl. 17.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo
 Mariagade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 57 50 80. Giro 3 00 50 46.
 Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messeider: (I)
 Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
 Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Messe kl. 10 med efterfølgende kirkekaffe. Kl. 15 mødes vi på kirkegården i Maribo og beder for vore afdøde fjern og nær. Alle er velkomne.
Lørdag d. 30.: Kl. 10-13 afholder vi julebasar i menighedslokalet. Tag venner og bekendte med. Gode effekter til tombolaen kan afleveres i præstegården. På forhånd tak.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i Advent. Messe kl. 10. Efter messen er der kirkekaffe og alle er velkomne.
Søndag d. 15.: Messe kl. 10. Ved messens begyndel-

se er der Luciaoptog.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
 Bredgade 47, 4900 Nakskov
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
 Sognepræst: Pater H. F. Berning, OFMconv.
Messeider: (HA1)
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17. Søndag højmesse kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17 i huskappellet.

Kirkens 75 års fødselsdag:
 Den første week-end i november fejres kirkebygningens 75 års fødselsdag. Kirken blev indviet af provinsforstander pater Joseph Uiterhoeve søndag d. 6. november 1921. I løbet af sommeren har kirken fået en ansigtsløftning og lidt til. Så man kan godt sige, at bygningen har taget festtøjet på. Dette vil menigheden sikkert også gøre i dagens anledning.

Bønsprocession langs med gravene.
 Fødselsdagsfesten indledes lørdag d. 2. november kl. 15.30 med en bønsprocession langs med gravene på Nakskov kirkegård. Vi vil mindes alle menighedens afdøde (tæt ved 1100 siden 1913), hvis grave ligger spredt over Vest-Lolland. Man bedes lægge mærke til, at bønsprocessionen holdes om lørdagen (og ikke om søndagen), den begynder på kirkegårdens nye afdeling og slutter ved præsternes gravsted på den gamle afdeling.

Festmesse:
 Søndag d. 3. november deltager biskop Czeslaw Kozon i festen og er hovedcelebrant ved festmessen kl. 10. Provinsforstander pater Victorinus Steeghs fra Holland er sammen med andre medbrødre koncertbrant. I løbet af de 75 år, den nuværende kirke har givet menigheden husly, er mange blevet døbt, konfirmeret, firmet og viet i kirken. Der regnes da også med, at mange kommer og deltager i messen og er med til at frembære takken til Gud. Efter messen er der reception i Kolbehuset for menigheden og alle gæster. Bliv du den 6. november 1921 døbt i Skt. Franciskuskirken og deltager i festgudstjenesten den 3. november, får du foræret et varigt minde om festdagen.

Dansk Bibelselskabs Stiftstævne:
 Søndag d. 10. november kl. 14 afholder Det danske Bibelselskab stiftstævne i Stormarkskirken i Nakskov kl. 14. Provst Holger Villadsen taler om »Den nye Bibeloversættelse i mødet med det liturgiske sprog«. Alle er velkomne.

Menighedsrådsmøde:
 Onsdag d. 13. november kl. 18.30 holder menighedsrådet møde i præstegården.

Krist Konges fest:
 Søndag d. 24. november slutter kirkeåret med en fest for Jesus Kristus, universets konge. Højmesse kl. 10.

Tamilsk messe i Maribo:
 Lørdag d. 2. november kl. 16 holder pastor Jude messe på tamilsk i Skt. Birgitta kirke, Maribo. Tamilerne gøres ekstra opmærksomme på festen om søndagen i Skt. Franciskuskirken i Nakskov og opfordres til at møde biskop Kozon under receptionen efter festmessen.

Første søndag i Advent:
 Adventsuden begynder i år søndag d. 1. december. Med denne besindelsens tid begynder forberedelsen til julefesten.

Det årlige julemarked:
 Menigheden indbydes til det årlige julemarked. Overskuddet af markedet skal bruges til at betale de sidste regninger i forbindelse med kirkerestaureringen. Vi håber, at alle besøger dette marked og dermed støtter en god sag, som alle har glæde af mange år fremover. Giv en god gave. Tak! Julemarkedet åbner lørdag d. 7. december kl. 11 og fortsætter om søndagen efter højmesse. Begge dage afsluttes kl. 15.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
Messeider: (HC2)(I)
 Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.

Søndag d. 3.: Alle Helgen og Alle Sjæle. Højmesse kl. 10. Andagt på kirkegården kl. 15. Andagten starter på den gamle afdeling.
Torsdag d. 7.: Skolemese kl. 8. Menighedsrådsmøde kl. 19.15 i Fredensgade.
Søndag d. 10.: Bibelselskabets Stiftsudvalg afholder et Stiftstævne i Stormarkskirke i Nakskov. Mødet starter kl. 14. Foredrag ved provst Holger Villadsen, Kappel, om »Den nye bibeloversættelse i mødet

med det liturgiske sprog.

Søndag d. 24.: Krist konges fest. Højmesse kl. 10. Om eftermiddagen er der messe kl. 14, særligt tilrettelagt med henblik på dem, som er 70 år eller derover. Under denne messe kan de, der i denne aldersgruppe vil, modtage De syges Salvelse.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Forberedelsen af julefesten begynder med denne besindelses tid.
Torsdag d. 5.: Skolemesse kl. 8. Menighedsrådsmøde kl. 19.15.
Torsdag d. 12.: Krybbespil i kirken ved skolens børn kl. 19. Alle er naturligvis hjertelig velkomne.

Hver mandag fra kl. 13.30 - 16.30 er der **Mandagsklub** i Fredensgade 15. Et program ligger bag i kirken eller kan rekvireres fra kirkens kontor.

Lørdag d. 2.11. afholdes en tamilsk gudstjeneste i Skt. Birgitta kirken i Maribo for vore tamilske medborgere og medkristne.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 53 72 09 85.
Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Messtider: (HA)(I)

Søn- og helligdag: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10. Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9. Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.
Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30. Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den helle kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Messe i kirken kl. 10 og efter højmessens går vi på kirkegården til vore kære afdødes grave. Vi beder rosenkransen undervejs. Kirkekaffen bortfalder.
Mandag d. 4.: Alle sjæle. Aftenmesse kl. 19 i kirken.
Onsdag d. 13.: Skolemesse for 1. til 6. kl. i kirken kl. 8.
Fredag d. 15.: Skolemesse for 7. til 10. kl. i kirken kl. 8.
Onsdag d. 20.: Ministrantøvelse.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Højmesse kl. 10 og efter højmessens kirkekaffe i menighedssalen.
Søndag d. 8.: Højmesse i kirken kl. 10.
Mandag d. 9.: Marias uplettede undfangelse. Messe hos søstre kl. 8.

Vor Frue menighed tilbyder religionsundervisning som forberedelse både til firmelse og til førstekomunion. De børn, der går på Vor Frue Skole, vil få religionsundervisning i skoletiden. For andre børn foregår undervisningen i menighedslokalet tirsdage kl. 15.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
Messtider: (HA)(I)
Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 1.: Jesu hjerte fredag. Rosenkransbøn om præste- og ordenskald kl. 15.30. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 3.: Alle Helgen. Højmesse kl. 10. Efter messen kort andagt for vore afdøde.
Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10. Efter messen menighedskaffe.
Søndag d. 24.: Krist konges fest. Højmesse kl. 10.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Højmesse kl. 10.
Fredag d. 6.: Jesu hjerte fredag. Rosenkransbøn om præste- og ordenskald kl. 15.30. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10. Efter messen menighedskaffe.
Mandag d. 9.: Marias uplettede undfangelse. I Adventstiden er der lejlighed til skriftemål før og efter messen.

Skt. Hans Kirke, Køge

Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 53 65 06 51.
Konst. sognepræst: M. Bergsøe.
Andenpræst: Benny Blumensaat, tlf. 53 65 06 51 bedst 9-10. Giro 800-5627.
Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33

Messtider: (HC2)(I)

Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesse: Onsdag kl. 10.
Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 19.
Onsdag d. 27.: Foredrag kl. 19.30 i menighedssalen v. Paul Marx om »Hvad tror katolikkerne?« Alle er velkomne.
Onsdag d. 11.12.: Foredrag kl. 19.30 i menighedssalen v. priorinde sr. Theresa, Maria Hjerte Kloster om »Hvad tror katolikkerne?« Alle er velkomne.

Religionsundervisning for børn og unge efter søndagsmessen den 10. og 24.11. samt den 1. og 15.12.

Lørdagsklub den 2.11. og 7.12.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.
Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.
Messtider: (HC2)(I)

Søndag d. 3.: Alle Helgen/Alle Sjæle fejres kl. 10 med p. August Ziggelaar.
Lørdag d. 9.: 32. alm. søndag fejres med sognepræsten kl. 16.
Søndag d. 10.: Ingen messe.
Tirsdag d. 12.: Dame-aften hos søstre kl. 19.
Søndag d. 17.: 33. alm. søndag fejres kl. 10 med p. Julian Bodnar.
Lørdag d. 23.: Sr. Clementine fylder 90 år. Hjerteligt tillykke!
Søndag d. 24.: Krist Konge Fest kl. 10. Latinsk messe med sognepræst Dr. Erling Brodersen. Efter messen er der mulighed for at hylde Sr. Clementine ved en lille reception i menighedshuset.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent, messe kl. 10 med p. Gregoire. Kirkens adventskrans og hjemmenes adventskrans indvies i forb. med messen.
Tirsdag d. 3.: Dameaften hos søstre kl. 19.
Lørdag d. 7.: 2. søndag i advent fejres kl. 16 med sognepræsten. I forb. med messen får vi besøg af biskop Nicolaus. Bagefter fejrer vi adventsfest - 1. gang i det nye menighedshus. Vi spiser den store kolde jule-anretning. Tilmelding på listen i våbenhuset.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf. 53 52 06 45

Faste messtider:

Søndagsmesser: søndag kl. 10 i kirken, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag kl. 19,15, - som regel i kapellet.
Hverdagsmesser, - i Skt. Montforts kapel over kirkens sakristi, - normalt således: mandag kl. 17,15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11,15.
Montfort-kommunitetets daglige bønner, - i Skt. Montforts kapel, normalt således: Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke lø.-sø. Vesper: sø. kl. 19, ma.-fr. kl. 18, lø. kl. 12,15.
Børne- og ungdomsundervisning: søndagene d. 10. og 24. nov., samt 8. og 15. dec., - i relation til søndagsmessen.
Eftermiddag for vore unge (i Holbæk): lørdag d. 16. nov. fra kl. 13.
Møde for vore ældre: torsdagene d. 31. okt. og 28. nov.

Torsdag d. 31. okt.: Kl. 14,30: eftermiddag for ældre i menighedshuset.

Søndag d. 3. nov., den første november-søndag, fejres Allehelgensfest. Kl. 10: festmesse, - afsluttet med kort andagt for vort sogns afdøde.
Mandag d. 4. er mindedagen for alle vore kære afdøde. Der er i kapellet laudes kl. 9,45. Kl. 11,15 er der, ligeledes i kapellet, en requiemmesse for alle afdøde medlemmer af den montfortanske ordensfamilie, særligt for de patres, brødre og søstre, som har arbejdet i Danmark. Efter messen middagsbøn. Kl. 19,15 er der i kirken en højtidelig, latinsk requiemmesse for vort sogns afdøde.
Dagen er samtidig månedens 1. mandag, som er **intermontfortansk bededag.** Derfor er der fra kl. 18 - 19 tilbedelse foran det udstillede sakramente med bøn i dagens intention.
Lørdag d. 9. er der fra kl. 10,30 - 12,45 fælles rengøring omkring kirke og menighedshus.
Søndag d. 10. fejres messen kl. 10 som familiemes-

se. Efter messen er der børneundervisning. Mens undervisningen står på, efterlyder forældrene og den øvrige menighed på efterårets elskede banko-spil. Efter undervisningen slutter børnene sig til og opdanner forældrenes spilleglæde.

Lørdag d. 16. fejres der titularfest og kirkevielse i Holbæk: *Festen for den hellige Elisabeth af Thüringen.* Der er festmesse kl. 15,30 med efterfølgende reception og fælles middag. Som altid sendes der en særlig indbydelse til menighederne i Slagelse og Kalundborg.

Søndag d. 17. synges dele af søndagsmessen kl. 10 på latin. Ved messens slutning meddeles dåbens sakramente til Anne Line og Thomas Øybøys nyfødte datter (Oslo).

Søndag d. 24. er Krist Konges fest. På denne det gamle kirkeårs sidste søndag er der familiemesse kl. 10, afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental velsignelse.

Torsdag d. 28. har vi møde i ældrekлубben, men mødet er denne gang i Holbæk, sammen med Holbæks ældrekлуб. Næsten traditionelt får vi besøg af Katolsk Arbejderaktion fra København. Der er messe i Sankt Elisabeths Kirke kl. 11,45 og efterfølgende frokost-samvær. Husk frokostpakke. Om eftermiddagen vil sognepræsten fortælle om den undergørende medalje og vise lysbilleder i samme forbindelse.

Søndag d. 1. dec. begynder et nyt kirkeår Vi skal fejre 1. søndag i advent. Kl. 10 er der højmesse, som indledes med, at vi indvier adventskransen og højtideligt tænder dens første lys.

Mandag d. 2.: Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. I tilslutning til messen i kapellet kl. 17,15 er der fra kl. 18 - kl. 19 en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.

Søndag d. 8.: *Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse.* Kl. 10: højtidelig messe

Mandag d. 9. Kl. 15. (NB) messe i kirken. Kl. 18,15 højtidelig Immaculata-vesper med deltagelse af den montfortanske association: »Maria, Hjerternes Dronning«, som under vesperen, i forening med Montfort-kommunitet, fornyer deres indvielse til jomfru Maria. Der afsluttes med sakramental velsignelse.

Lørdag d. 14.: Kl. 10,30 - 12,45 rengøring i fællesskab omkring kirke og menighedshus.

Søndag d. 15.: 3. søndag i advent. Kl. 10 familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolaus-optog. I tilslutning til messen er der adventshygge i menighedshuset med godeposer til børnene og gløgg til de voksne.

Sankt Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
Menighedsøstere: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Reffsvvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53
Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15, 1., 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.

Messtider:

Om søndagen: Messe kl. 15, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokaleme.
Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
Børneundervisning i forbindelse med søndagsmessen den 10. og 24. nov. samt den 8. dec.

Søndag d. 3. den første november-søndag, er Allehelgensfest. Kl. 15 er der festmesse med efterfølgende kort andagt for vor menigheds afdøde.

Mandag d. 4. er mindedagen for alle vore kære afdøde. Der er idag ingen gudstjenester i Kalundborg. Menigheden henvises til sognekirken i Slagelse.

Lørdag d. 16. fejres titularfest og kirkevielse i Holbæk: *festen for den hellige Elisabeth af Thüringen.* Der er festmesse kl. 15,30 med efterfølgende reception og fælles middag. Som altid inviteres Kalundborg og Slagelse menighed

Søndag d. 17. fejres dele af søndagsmessen kl. 15 på latin.

Søndag d. 24. er Krist Konges fest, det gamle kirkeårs sidste søndag. Kl. 15 er der festmesse, afsluttet med sakramental velsignelse.

Torsdag d. 28. er vore ældre inviteret til fælles-træf i Holbæk, begyndende med messe i Skt. Elisabeths Kirke kl. 11,45.

December:

Søndag d. 1. dec. er 1. søndag i advent og et nyt kirkeår begynder. Kl. 15 er der messe, indledt med adventskransens indvielse og højtidelig tænding af dens første lys.

Søndag d. 8.: *Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse.* Kl. 15,00: højtidelig messe

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup

Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.

Assumptionssøstre, tlf. 43 99 81 57.
Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.

Messtider: (HA)(I)

Søndag: Rosenkransbøn i kapellet kl. 9.30. Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe hos søstre, Bygaden 53, Høj-Taastrup kl. 19.
Torsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Sakramental tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19. Sakramental tilbedelse og rosenkrans, afsluttende med sakramental velsignelse kl. 20-22.
Lørdag: Messe kl. 9 (Lørdag d. 2. nov. dog kl. 10).
Søndagsmesse kl. 17.

Lørdag d. 2.: Mariadag kl. 9.30-15.
Søndag d. 3.: Gravene på kirkegården velsignes efter højmessens.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 9.

Lørdag d. 9.: Interspisning (DUK) kl. 17.

Onsdag d. 13.: Messe kl. 19 med efterfølgende oplæg ved Anna Szulc og Eva Vinther om »Jesus kommer igen«. Alle er velkomne.

Torsdag d. 14.: Aktivitetsdag starter efter messen kl. 10.

Onsdag d. 20.: KÆK-møde kl. 14, begyndende med messe. Efter messen fortæller broder Theodor, ofm.conv. om Frans af Assisi.

Søndag d. 24.: Efter højmessens og menighedskaffe er der bankospil (ca. kl. 12).

Lørdag d. 30.: Vi laver julepynt etc. i menighedssalen kl. 14.

Mandag d. 9.12.: Marias uplettede undfangelse. Højmessens kl. 10.

Onsdag d. 11.: Messe kl. 19 med efterfølgende oplæg ved Anna Szulc og Eva Vinther om »Jomfru Maria«. Alle er velkomne!

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
Konstitueret sognepræst: P. Robert Showers, ofm.conv.
Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv. tlf. 46 35 09 65 (Bedst 8-9 ti-fr.).
Gråbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.
Messtider: (HC2)(I)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.
Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.
Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30.
Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.
NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Lørdag d. 9.: Religionsundervisning kl. 14.30. For firmandernes vedkommende skal vi den dag på besøg hos Assumptionssøstre i Taastrup og messen bliver holdt kl. 17 i Skt. Pauls kirke.

Fredag d. 22. - søndag d. 24.: Menigheden afholder retræte på Smidstrupstrand Feriehjem. Yderligere information fås på sognekontoret mellem kl. 8 - 10 hos broder Theodor eller hos Anni Meinertz, tlf. 46 38 33 21 efter kl. 18.

Fredag d. 29.: Alle Helgen er en franciskansk ordensfest. Denne fest giver franciskanerbrødre over hele verden lejlighed til at være opmærksomme på deres kald til Gud og kirken for at følge efter Kristi evangeliske budskab. Gråbrødrene i Roskilde fejrer ordensloftemes formyelse ved aftenbønnen kl. 19. Alle er velkomne.

Tirsdag d. 10.12.: Bodsandagt kl. 19.

Torsdag d. 12.: Gospelkoncert kl. 19.30 med John Boutté, broder til Lilian Boutté, som har sunget hos os med stor succes. John Boutté bliver akkompagneret af Doc Houllind Ragtime Band. Billetter købes ved indgangen til kirken. Prisen er kr. 100.

Lørdag d. 14.: Religionsundervisning kl. 14.30.

Mandag d. 16.: Julekoncert med Himmelev-koret.

Ledreborg Slotskirke

Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Elisabeth-Centret, Carl Reffsvvej 6, 4300 Holbæk
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
Sognesøstere: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstre, Carl Reffsvvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Messtider:

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15,30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokaleme. Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor.

Der er **børne- og ungdomsundervisning** i forlængelse af søndagsmessen lørdagene d. 9. og 23. nov. samt 7. og 14. dec.

■ **Eftermiddag for vore unge:** lørdag d. 16. nov. fra kl. 13.
Hyggeeftermiddag for ældre: torsdagene den 14. og 28. nov. samt 12. dec., - i menighedssalen. Yderligere oplysninger hos Helena Rasmussen, tlf. 53 43 52 54.
Torsdag d. 31. okt., aftenen før novembermånedens 1. fredag, er der kl. 19.15 en højtidelig, latinsk requiemsmesse for vort sogns afdøde.
Lørdag d. 2. nov. den første november-weekend, fejrer vi **Allehelgensfest.** Kl. 15.30: festmesse. I tilslutning til messen holdes en kort andagt for vort sogns afdøde, hvorpå vi, syngende allehelgens-litaniet, går i procession til den katolske kirkegård, hvor gravene bestænkes med vievand og den afsluttende velsignelse gives. Når vi kommer tilbage til kirken, er der i menighedssalen en tallerken varm suppe til alle.
Mandag d. 4. er mindedagen for alle vore kære afdøde. Der er idag ingen gudstjeneste i Holbæk. Se under 31. okt.
Lørdag d. 9. højtideligholder vi i Holbæk festen for den hellige Karl Borromæus, Karl Borromæus-søstrenes væmehelgen (-egentlig 4. nov.). Kl. 15.30 messe med sakramental velsignelse.
Lørdag d. 16.: Festen for den hellige Elisabeth af Thüringen, vort sogns og vor kirkebygning, samt Elisabeth-Centrets væmehelgen. Titularfest og kirkevelsesfest i Holbæk. Kl. 15.30: festmesse, afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse. Prædikant er franciskanerpater Irenæus Capellen fra Nakskov.
 Efter messen fortsætter vi sognefesten i vores menighedshus hvor der er fælles-spisning og kaffe. Tilmelding på liste. Pris: voksne 40 kr., børn 20 kr. Lad os satse på en god sogne-fest, som menigheden slutter op om.
Lørdag d. 23. afrundes det gamle kirkeår med **Krist Konges fest.** Kl. 15.30 er der festmesse, afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental velsignelse.
Torsdag d. 28. modtager ældreklubben gæster fra København (katolsk arbejderaktion), Slagelse og Kalundborg (ældreklubberne). Der er messe i kirken kl. 11.45 og efterfølgende fællesspisning i menighedssalen. Husk frokostpakke. Om eftermiddagen fortæller sognepræsten om den undergrønde medalje og viser lysbilleder i samme forbindelse.
Lørdag d. 30. begyndes et nyt kirkeår med 1. søndag i advent. Kl. 15.30: indvielse af adventskransen, højtidelig tænding af dens første lys og messe.
Søndag d. 5. dec., aftenen før decembermånedens 1. fredag, er der i kapellet bag kirken (indgang fra haven) kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.
Lørdag d. 7. fejrer vi festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Kl. 15.30 festmesse.
Lørdag d. 14.: 3. søndag i advent, »Gaudete«. Kl. 15.30 familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolaus-optog. I tilslutning til messen er der adventshygge i menighedslokale med godteposer og sodavand til børnene og gløgg til de voksne.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobiltlf. 40 58 48 57.
 Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.
 Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messe-tider: (HB2)(T)
Lørdag d. 2.: Børnenes religionsundervisning nr. 6 i Hillerød, kl. 9.30 - 11.30. Bømemesse kl. 11 - 11.30 (søndagens messe).
Søndag d. 3.: *Alle Helgen/Alle sjæle* fejres i messen kl. 9.
Tirsdag d. 5.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 7.: Julemarkedsforberedelsesmøde i præstegården kl. 14.30. Messe kl. 18.
Lørdag d. 9.: Børnenes religionsundervisning nr. 7 i Hillerød, kl. 9.30 - 11.30. Bømemesse kl. 11-11.30 (søndagens messe).
Søndag d. 10.: 32. alm. søndag, messe kl. 11, hvor vi mindes Sankt Martin. Bagefter kirkekaffe.
Søndag aften er Mortens aften.
Tirsdag d. 12.: Pensionist-træf med messe kl. 14.30, og herefter hyggeligt samvær.
Torsdag d. 14.: Julemarkeds-møde i præstegården kl. 14.30. Messe kl. 18.
Lørdag d. 16.: Børnenes religionsundervisning nr. 8, kl. 9.30 - 11.30, sidste gang før jul. Bømemesse kl. 11 - 11.30 (søndagens messe).
Søndag d. 17.: 33. alm. søndag, messe kl. 9.
Tirsdag d. 19.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 21.: Julemarkeds-møde i præstegården kl. 14.30. Messe kl. 18.
Søndag d. 24.: *Krist Konge* (sidste søndag i kirkeåret), messe kl. 11.
Tirsdag d. 26.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 28.: Julemarkeds-møde i præstegården kl.

14.30. Messe kl. 18.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent - messe kl. 9, med indvielse af kirken og hjemmenes adventskrans og juledekorationer.
Tirsdag d. 3.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 5.: Messe kl. 18. Kirkekoncert om aftenen med Helsingør Kvindekor. Nærmere oplysninger i våbenhuset.
Lørdag d. 7.: Julemarked kl. 10 - 15.
Søndag d. 8.: 2. søndag i advent, messe kl. 11. Besøg af biskop Nicolaus.
Tirsdag d. 10.: Messe kl. 18.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobiltlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.
 Skt. Vincent Søstre, tlf. 42 26 78 65.
 Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.
Messe-tider: (HA)(T)
Fredag d. 1.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 2.: Børnenes religionsundervisning nr. 6, kl. 9.30 - 11.30. Bømemesse kl. 11 - 11.30. (søndagens messe)
Søndag d. 3.: *Alle Helgen/Alle Sjæle* fejres i messen kl. 11. Herefter kirkekaffe.
Tirsdag d. 5.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 6.: Messe kl. 17. Julemarkedsaften kl. 19.
Torsdag d. 7.: Messe kl. 17.
Fredag d. 8.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 9.: Børnenes religionsundervisning nr. 7, kl. 9.30 - 11.30. Bømemesse kl. 11 - 11.30. (søndagens messe)
Søndag d. 10.: 32. alm. søndag, messe kl. 9, hvor vi mindes Sankt Martin. Søndag aften er Mortens aften.
Tirsdag d. 12.: Messe/Laudes kl. 8.30.
 Menighedsrådsmøde kl. 19 - 21.
Onsdag d. 13.: Messe kl. 17. Julemarkedsaften kl. 19.
Torsdag d. 14.: Messe kl. 17.
Fredag d. 15.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 16.: Børnenes religionsundervisning nr. 8, kl. 9.30 - 11.30 (sidste gang før jul). Bømemesse kl. 11 - 11.30. (søndagens messe)
Søndag d. 17.: 33. alm. søndag, messe kl. 11.
Tirsdag d. 19.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 20.: Messe kl. 17. Julemarkedsaften kl. 19.
Torsdag d. 21.: Messe kl. 17.
Fredag d. 22.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 24.: *Krist Konge*, messe kl. 9.
Tirsdag d. 26.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 27.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 28.: Messe kl. 17.
Fredag d. 29.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 30.: Julemarked kl. 10 - 14.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent, messe kl. 11, med indvielse af kirken og hjemmenes adventskrans og juledekorationer, samt besøg af biskop Nicolaus.
Tirsdag d. 3.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 4.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 5.: Messe kl. 17.
Fredag d. 6.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 8.: 2. søndag i advent, messe kl. 9.
Tirsdag d. 10.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 11.: Messe kl. 18.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messe-tider: (HA)(I)
 Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 9.
 Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.
 Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.
Søndag d. 3.: *Alle Helgen.* Børnearrangement under højmessens Kirkefrokost.
Søndag d. 24.: *Jesus Kristus, universets konge.* Sidste søndag i kirkeåret.
Tirsdag d. 26.: Efter messen kl. 19.30 inviterer tidskriftet »Ord på Vejen« på kaffe og brød i menighedssalen.
Lørdag d. 30.: Fra kl. 16 bindes og ophænges kirken adventskrans. Gløgg og brune kager. Alle er velkomne.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i Advent. Dansk/Vietnamesisk højmesse kl. 11. Efterfølgende samvær i menighedssalen med frokost bestående af danske og vietnamesiske retter. Alle er velkomne; men tilmelding til frokostarrangementet er nødvendig.

Børnearrangementet under højmessens (første søndag i måneden) udskydes til den følgende søndag (8.12.).

Den Hellige Families Kirke, Birkerød
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96
 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
 Præst: Jacob Muiser.
Messe-tider: (HA1)
 Søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
 Tirsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.
 Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
 Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

Søndag d. 3.: *Alle Helgen.* Højmesse kl. 9.30.
Mandag d. 4.: *Alle Sjæle.* Aftenmesse kl. 19.30.
Torsdag d. 7.: Religionsundervisning kl. 16 og KUK-møde kl. 19.30.
Lørdag d. 9. - søndag d. 10.: Børne KUK-weekend på Nordvanggaard.
Torsdag d. 14.: Religionsundervisning kl. 16.
Torsdag d. 21.: Religionsundervisning kl. 16 og KUK-møde kl. 19.30.
Søndag d. 24.: *Krist Konges fest.* Familiemesse kl. 9.30. »Julestuen« åbner også efter messen. Der vil i kunne købe kalenderlys, adventskrans og dekorationer, og der vil være tombola for børn og voksne med mange gevinster.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Højmesse kl. 9.30.
Torsdag d. 5.: Religionsundervisning og lejlighed til at skrive for børn og voksne kl. 16.
Søndag d. 7.: Højmesse kl. 9.30.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 31 28 17 00.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag 10.30-12 på sognekontoret. Evt. også på 31 28 47 69.
 Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 31 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
 Menighedsrådsformand: Damian Nawarecki, Tryggvældevej 127, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 60 33 55.
Messe-tider: (HA)(T)
 Søndag: Højmesse kl. 11.
 Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Fredag d. 1.: 1. fredag i måneden. Tilbedelse kl. 18.30. messe kl. 19.
Lørdag d. 2.: Børneundervisning kl. 16-17.
Søndag d. 3.: *Alle Helgen.* Messe kl. 11.
Mandag d. 4.: *Alle Sjæle.* Messe kl. 19.
Søndag d. 10.: Familiemesse med efterfølgende kirkekaffe.
Lørdag d. 16.: Børneundervisning kl. 16-17.
Søndag d. 17.: Gregoriansk messe kl. 11.
Fredag d. 22.: Det årlige bankospil kl. 19.30 til fordel for p. Tanholdt-Hansens arbejde blandt indianerne i Andesbjergene. Alle er hjerteligt velkomne.
Lørdag d. 23.: Aktivitetssdag kl. 10. De sidste udedørsarbejder skal udføres inden vinteren. Vi håber på talrigt fremmøde.
Søndag d. 24.: *Krist Konge.* Kirkeårets afslutning. Messe kl. 11.
Tirsdag d. 26.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Fredag d. 29.: *Niels Steensen andagt* kl. 18.50. Efter messen kl. 19 vil menighedens medlem af Pastoralrådet, Merete Noval, fortælle om rådets virksomhed.
Lørdag d. 30.: Børneundervisning kl. 16-17.

Tak til alle dem, der mødte op til de ekstraordinære havearbejdsdage lørdag d. 18. maj samt lørdag d. 21. sept., hvor der først blev ryddet ud i gamle planter, som efterhånden var blevet ret udpinte og dernæst - under Troels Møller Jørgensens kyndige ledelse - sat nye planter i jorden omkring kirken. Det er blevet en smuk ramme til Guds ære omkring kirken og dens nyreparerede tag.

Vor Frue Kirke, Herlev
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
 Tlf. 44 94 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D. Jensensvej 3, 3540 Lyngby.
Messe-tider: (HA)(I)
 Lørdag: Messe kl. 17.
 Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
 3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.
 KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
 Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Josef Søstre, Primulavej 1: Messe kl. 19.
 I anledning af p. Frank Jobst's bortrejse fungerer p. Paul Marx som sognepræst.

Søndag d. 3.: *Alle Helgen/Alle Sjæle.* På Gladsaxe Kirkegård mindes vi menighedens afdøde kl. 15.
Søndag d. 10.: Undervisning efter messen kl. 9.30.
Onsdag d. 20.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
Fredag d. 29.: Adventsaften kl. 18.30.
Lørdag d. 30.11.-søndag d. 1.12.: Menighedens trætte på Magleås med biskop Hans Martensen. Tema: Eukaristien.
Onsdag d. 4.12.: Bodsandagt kl. 19.
Søndag d. 8.: Undervisning efter messen kl. 9.30.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
 Tlf. 45 87 77 12.
 Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messe-tider: (HA)(I)
 Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Skt. Therese Kirke, Hellerup
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
 Giro 408 38 30.
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 bedst kl. 9-10 undt. mandag. (Mellem kl. 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
 Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messe-tider: (HB2)(I)
 Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.
 Morgenmad i kantinen mellem messerne.
 Hverdage: Mandag: Messe kl. 11. Tirsdag: Messe kl. 17. Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17.00 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag d. 3.: *Alle Helgen.* Sædvanlige messe-tider.
Mandag d. 4.: *Alle Sjæle.* Sjælemesse kl. 11 og kl. 17.00.
Tirsdag d. 5.: Møde i K.Æ.K., Ordrup. Se under Sankt Andreas kirke.
Lørdag d. 9.: Sognekatekese kl. 15. Foredrag af pater Anton Dekkers S.J.. Emne: »Forsoning«.
Søndag d. 10.: Familiemesse kl. 9.
Tirsdag d. 12.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af Alterets sakramente indtil kl. 21.
Lørdag d. 30.: Sankt Andreas menighed fejrer festen for den hellige apostel Andreas med festmesse kl. 17 og sammenkomst i menighedssalen. Vor menighed er indbudt til at deltage.
Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. I dag indledes læsninger og evangelium efter tekstrække B.
Tirsdag d. 3.: Møde i K.Æ.K., Ordrup. Se under Sankt Andreas kirke.
Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 9.
Mandag d. 9.: *Marias uplettede undfangelse.* Messe kl. 11.

Immaculata Kirke
 Strandvej 91, 2100 København Ø
Messe-tider:
 Søndage: Højmesse kl. 9.
 Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
 Lørdag: Messe kl. 9.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 bedst 9-10 undt. mandag. (Mellem 13-15 kun i nødstilfælde) eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80.
 Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Sognekantor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messe-tider: (HC2)(I)

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10. Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8. **Fredeg:** Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17. **Lørdag:** Messe kl. 11.30.

Fredeg d. 1.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messetider.

Lørdag d. 2.: Rosenkransbøn kl. 11.10. Derefter messe.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Latinsk højmesse kl. 10. Andagt på Ordrup Kirkegård, katolsk afdeling kl. 16.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Sjælemesse kl. 8 og for menighedens i det forløbne år afdøde medlemmer kl. 19.

Tirsdag d. 5.: Møde i K.Æ.K.. Messe kl. 11.30. Efter frokosten foredrag af pastor Niels Engelbrecht. Emne: »Hvad kirken lærer om livet efter døden«. Tilmelding pr. tlf. 39 63 82 52, Aase og Mogens Nielsen, og pr. tlf. 39 64 09 01, Inge Ryom. Senest søndagen før.

Mandag d. 11.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 39 63 63 82.

Onsdag d. 20.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Anbefales til menighedens forbøn. Forslag modtages til behandling.

Lørdag d. 30.: Apostlen Andreas, vor kirkes og vort sogns værnehelgen. Pontifikalmesse kl. 17. Efter messen sammenkomst i menighedssalen. Ingen messe kl. 11.30.

Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Latinsk højmesse kl. 10. I dag indledes læsninger og evangelium efter tekstrække B.

Tirsdag d. 3.: Møde i K.Æ.K. Messe kl. 11.30. Efter messen adventsfest i menighedssalen med fællesang og underholdning ved pastor Finn Arvé. Tilmelding senest forudgående søndag på tlf. 39 63 82 52, Aase og Mogens Nielsen, og pr. tlf. 39 64 09 01, Inge Ryom.

Fredeg d. 6.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messetider.

Lørdag d. 7.: Rosenkransbøn kl. 11.10. Derefter messe.

Mandag d. 9.: Marius uplettede undfangelse. Messe kl. 8. Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 39 63 63 82.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg

Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69. Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognekantor: Vandtårnsvej 11.

Messetider: (HC2)(T)

Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.

Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V. Tlf. 31 24 65 80 (køntor), 31 21 85 88. Indvalg 3121 0234. Fax. 33 25 07 38.

Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)

Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)

Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12. Fredag kl. 14-17.

Messetider: (HA1)(TH)

Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.

Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.

Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.

Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredeg d. 1.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det hell. sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Efter messen kl. 11.30 er der emnekafe. Indleder: Bent Wilson om »narko-ukapoliutik i Danmark«. Ungarsk messe kl. 16. Andagt på Katolsk Vestre Kirkegård kl. 16. Derefter messe i kirkegårdens kapel.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 11 i kapellet på Katolsk Vestre Kirkegård. Sjælemesse for sognets afdøde i kirken kl. 17.

Tirsdag d. 5.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om »Helligåndens kraft i Kirkens helgener«.

Lørdag d. 16.: Kongregationsmesse kl. 10. Religionsundervisning kl. 10.30-13. Husk madpakken.

Tirsdag d. 19.: Møde for de ældre kl. 14.30-16.30. Foredrag af civilingeniør Bent Hisinger om »Opus Dei - en kontemplativ vej i verden«.

Onsdag d. 20.: Ministrantklub kl. 15.30.

Søndag d. 24.: OBS. Ungdomsmessen er flyttet til den 1.12.

Mandag d. 25.: Den salige Niels Steensen. Festlig messe kl. 17.

Onsdag d. 27.: Studiekreds for voksne kl. 11-14. Nye medlemmer er velkomne. Kontakt Bent Wilson (sognekontoret, se ovenfor). Husk Madpakken.

Søndag d. 1.12.: Messe kl. 11.30. Efter messen emnekafe. Indleder Joost Dahlerup om »Psykiatrien og kirken«. Ungdomsmesse kl. 20.

Derefter »Café Ludvig« i menighedssalen.

Mandag d. 2.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Tirsdag d. 3.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag »Maria- Guds Moder og vor mor«.

Fredeg d. 6.: Jesu Hjerter fredag. Se den 1.11.

Lørdag d. 7.: Menighedens Nikolausfest i menighedssalen kl. 14.30-17.30.

Søndag d. 8.: Ungarsk messe kl. 16.

Tirsdag d. 10.: Julekoncert kl. 20 i kirken ved koret »Musica Viva«. Fri adgang.

Lørdag d. 14.: Religionsundervisning kl. 10.30-13. Hver søndag indbyder vi til kirkekafe efter morgenmessen.

Skt. Mariæ Kirke
Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messetider: (HA)(TH)

Søndag: Højmesse kl. 11.

Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

Lørdag d. 2.: Børneundervisning kl. 10-11.45.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Familiemesse kl. 11. Efter messen kirkekafe. Andagt på Katolsk Vestre Kirkegård kl. 16.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 16.30.

Mandag d. 11.: Kursus kl. 19.30 ved sr. Hildegard om »Mariabilleder«.

Tirsdag d. 12.: Katolsk Ældreklub. Møde i Liobahjemets sal kl. 14. Messe kl. 16.30.

Mandag d. 18.: Kursus kl. 19.30 ved sr. Hildegard om »Mariabilleder«.

Lørdag d. 23.: Børneundervisning kl. 10-11.45.

Mandag d. 25.: Kursus kl. 19.30 ved sr. Hildegard om »Mariabilleder«.

Lørdag d. 30.: Børneundervisning kl. 10-11.45.

Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Familiemesse kl. 11. Efter messen kirkekafe.

Lørdag d. 7.: Børneundervisning kl. 10-11.45. Generalprøve på krybbespil.

Lørdag d. 14.: Krybbespil i kirken kl. 14-16.

Skt. Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messetider: (HA)(T)

Mandag- fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

Fredeg d. 1.: Første fredag. Messe på dansk kl. 8. Messe på vietnamesisk kl. 15. Messe på polsk kl. 18.30.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Højmesse på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 12. Andagt på Katolsk Vestre Kirkegård kl. 16.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe for afdøde kl. 8 og kl. 18.

Torsdag d. 7.: Religionsundervisning for firmander kl. 17.30.

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10. Derefter bankospil.

Torsdag d. 14.: Religionsundervisning for firmander kl. 17.30.

Søndag d. 17.: Højmesse på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 17.

Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Højmesse på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 12.

Torsdag d. 5.: Religionsundervisning for firmander kl. 17.30.

Fredeg d. 6.: Første fredag. Messe på dansk kl. 8. Messe på vietnamesisk kl. 15.

Søndag d. 8.: Vi fejrer i sognet Skt. Nikolaj, værnehelgen for kirken og sognet. Højmesse kl. 10. Efter messen Nikolajfest i menighedssalen. Alle er velkomne.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638

Sakramentskirken.

Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.

Træffes på kirkens kontor tirsdag-fredag ca. kl. 10-11 og ca. en halv time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.

Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, Nørrebrogade

27 C, 2200 København N. tlf. 31 35 68 25.

Kontortid: Ti., on. og to. kl. 9-11, fr. kl. 10-12.

Menighedsrådsformand: Stella Sørensen, Australisvej 30, 2.th., 2100 København Ø. Tlf. 31 18 00 67.

Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.

Messetider: (HB2)(T)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk messe. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.

Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Undervisning af l. kommunikanter kl. 12-14 onsdag d. 6., 13., og 27.11. samt d. 4. og 11.12.

Optimisterne mødes i krypten efter 11-messen tirsdag d. 12. og 26. Husk madpakken!

Bede-gruppe i kirken kl. 19-21 tirsdag d. 5., 12., 19. og 26.

Bibelstudiekreds v. pastor Niels Engelbrecht torsdag d. 7. og 21.11. samt 5. og 19.12. kl. 16. Sluttes med messe. Husk at medbringe Bibelen. Mulighed for pensionistkafe kl. 15-16.

Fredeg d. 1.: Messe kl. 17. Derefter udstilling af det hell. sakramente. Tilbedelse og sakramental velsignelse. Ingen messe kl. 11.

Lørdag d. 2.: TRO & LYS-møde kl. 12.30 i krypten. Messe kl. 17. Husk madpakken!

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Familiemesse kl. 10. Sjælemesse på Vestre Katolsk Kirkegård kl. 16.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe kl. 11.

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10. Basar kl. 11-15.

Søndag d. 17.: Højmesse kl. 10. Søndagsskole i krypten kl. 10-11. Alle børn mellem 0 og 11 år er velkomne.

Søndag d. 24.: Krist Konges fest. Højmesse kl. 10.

Lørdag d. 30.: Før aftenmessen afsluttes det alm. kirkeår. I messen kl. 17 tændes det første lys i adventskransen.

Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Familiemesse kl. 10.

Lørdag d. 7.: TRO & LYS-møde kl. 12.30 i krypten. Pakkefest med Herlev-gruppen.

Tirsdag d. 10.: Efter 11-messen mødes optimisterne i krypten, hvor en opgave venter.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.

Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.

Messetider: (HB2)(T)

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.

Lørdage: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Fredeg d. 1.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18. Derefter novemberfest i menighedssalen. Tilmelding på kontorets tlf. 33 13 37 62. Alle er hjertelig velkomne.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11 med gregoriansk sang. Andagt kl. 16 på katolsk Vestre Kirkegård. Tamilsk messe kl. 17.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Sjælemesse for menighedens afdøde kl. 19.

Onsdag d. 6.: Messe for de ældre kl. 10.

Søndag d. 10.: Reciteret messe kl. 8. Familiemesse kl. 11.

Mandag d. 11.: Messe for de faldne fra Verdenskrigene kl. 10.

Søndag d. 17.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11 med gregoriansk sang.

Onsdag d. 20.: Messe for de ældre kl. 10.

Søndag d. 24.: Jesus Kristus, Universets konge. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.

Mandag d. 25.: Messe kl. 19 til ære for Niels Steensen. Bagefter er alle hjertelig velkomne til reception i menighedssalen.

Søndag d. 1.12.: 1. søndag i advent. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11 med gregoriansk sang. Katolske Menighedsplejers julemarked på Niels Steensens Gymnasium.

Onsdag d. 4.: Messe for de ældre kl. 10.

Fredeg d. 6.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Søndag d. 8.: Reciteret messe kl. 8. Familiemesse kl. 11.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.s.s.R. Tlf. 31 58 41 02.

Andenpræst: Janusz Turek, C.s.s.R.

Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, torsdag tillige kl. 17-18.

Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.

Messetider: (HA)(T)

Lørdage: Engelsk messe kl. 17.

Søndag: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.

Hverdage: Messe kl. 8.

Torsdage: Messe kl. 19 med rosenkransandagt.

1. fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19. Derefter vågenat.

Lørdag d. 2.: Kirkekoncert kl. 14.30. Haydn: Skabelsen opføres.

Søndag d. 3.: Alle Helgen. Familiemesse kl. 14. Efter messen ca. kl. 15.15 velsignelse af gravene på Sundby Kirkegård. NB.: Messen kl. 10 bortfalder.

Mandag d. 4.: Alle Sjæle. Messe for menighedens afdøde kl. 19.

Onsdag d. 8.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Aage Kappelgård Mikkelsen fortæller om pingviner og sæler i Sydhavet.

Torsdag d. 7.: Foredrag kl. 19 ved lektor Poul Jørgensen om »Kvinder i Det gamle Testamente«.

Lørdag d. 9.: Hygge-minde-aften kl. 14.30 i den lille sal.

Onsdag d. 20.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Cand. mag. Jette Thomsen fortæller om »Mystikere i det 13. århundrede«.

Torsdag d. 21.: Foredrag kl. 19 ved lektor Poul Jørgensen om »Kvinder i det gamle Testamente«.

Søndag d. 24.: Maria Immaculata Søstrenes jubilæum. Festmesse kl. 11 ved biskop Czeslaw Kozon. Derefter reception i Skt. Annæ Skoles aula. NB.: Messen kl. 10 bortfalder.

Torsdag d. 28.: Torsdagscafé efter messen kl. 19. Julehygge.

Søndag d. 1.: 1. søndag i advent. Familiemesse kl. 14. Derefter menighedens adventsfest i Skt. Annæ Skoles gymnasiums sal.

Onsdag d. 4.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Folkekirkens nødhjælp ved tidl. politimester Jørgen Nielsen.

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.

Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.

Messetider: (HC2)(I)

November:

Lørdag: Højmesse kl. 17.

Den 3. fejres Alle Helgen.

December:

Søndag: Højmesse kl. 10.

Den 1. er det første søndag i advent.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.

Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikeengen 24, tlf. 56 97 42 95.

Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.
Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: Skt.A. at 5 p.m.
Sunday: VFK at 11. a.m.; Skt.A. at 5. p.m.; SAK at 6. p.m.
Wednesday: SAK at 5 p.m.
Thursday: VFK at 9.30 a.m.

First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Communauté de Langue Francaise

Copenhagen: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana

Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

Misa en Espanol

Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

Kroatisk mission

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.
I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.
I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.
I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.
I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Msze swiete w jezyku polskim

Ks. Julian Bodnar, CSSR.
Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.
Msza sw.: Kazda niedziela i swiето o godz. 12.00.

Ungarsk messe

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88.

Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

Tamilske gudstjenester

Pastor Jude Kulas Soosaiappu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 39 eller 20 86 67 38.
Lørdag d. 2.: Skt. Birgitta kirke, Maribo kl. 16.
Søndag d. 3.: Vor Frue kirke, Næstved kl. 12. Skt. Ansgars kirke, Bredgade 64, København kl. 17.
Lørdag d. 9.: Skt. Michaels kirke, Kolding kl. 16.
Søndag d. 10.: Skt. Ansgars kirke, Aabenraa kl. 10.
Lørdag d. 16.: Skt. Knuds kirke, Fredericia kl. 16.30.
Søndag d. 24.: Skt. Knuds kirke, Svendborg kl. 17.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter »Messestider«.
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekontoret/kirken.

Koder for hørehæmmede

Koderne er anført efter »Messestider«.
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehæmmede, f.eks. højttaleranlæg, hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehæmmede.

ministranter måtte blive præst. Hun blev ved og fik samlet flere hjælpere. På trods af de utrolige hindringer i tiden 1935 - 1945 opnåede den unge mand at blive præsteviet og blev en ganske fremragende franciskanermissionær i Japan.

Fremtidens chancer

I Kina har troens forkyndelse været næsten umuliggjort i længere tid. Måske vil kristendommen netop dér en-

gang få store chancer. Gud vil, at alle mennesker skal blive salige. Vor mulighed for at sende hjælp til sådanne områder er for øjeblikket bøn og ofre. Her kan man tænke på kardinal Newmans ord: »O Gud, tiden er fuld af trængsler.

Kristi sag ligger ligesom i dødskamp.

Of dog - aldrig skred Kristus mægtigere hen over denne jord.

Aldrig kunne man kraftigere fomme hans nærværelse, aldrig var hans tjeneste mere kostelig end nu«.

I november beder vi med pa-

ven for:
*at skolelærere og medarbejdere i medierne må bidrage til uddannelsen i solidaritet og
at alle døbte må vokse i ægte engagement for missionerne.*

Liturgisk kalender for november 1996

1. grøn. Fredag i 30. alm. uge. (II Ps). L.: Fil 1,1-11. Ev.: Luk 14,1-6.

2. grøn. Lørdag i 30. alm. uge. (II Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Fil 1,18b-26. Ev.: Luk 14,17-11. 1. vesper til Alle Helgen.

3. hvid. Søndag. ALLE HELGEN (h). Gl. Cr. Særpf. 1.L.: Åb 7,2-4.9-14; Sl 24,1-2.3-4ab.5-6. R. Så er den slægt, som søger dit åsyn, Herre. 2.L.: 1.Joh 3,1-3. Ev.: Matt 5,1-12a. Kirketælling. Martin af Porres, ordensmand, (†1639), fejres ikke.

4. violet. Mandag. ALLE SJÆLE. De afdødes pf. L.: 2.Makk 12,43-46 eller Rom 8,31b-35.37-39; Sl 23,1-2a.2b-3.5-6. R. Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. Ev.: Joh 14,1-6. Andre tekster fra begravelsesliturgien kan også vælges. Karl Borromæus, biskop, (†1584), fejres ikke.
5. grøn. Tirsdag i 31. alm. uge. (III Ps). L.: Fil 2,5-11. Ev.: Luk 14,15-24.

6. grøn. Onsdag i 31. alm. uge. (III Ps). L.: Fil 2,12-18. Ev.: Luk 14,25-33.

7. hvid. Torsdag i 31. alm. uge. (III Ps). Willibrord, biskop, (†739)(m). L.: Fil 3,3-8a. Ev.: Luk 15,1-10.

8. grøn. Fredag i 31. alm. uge. (III Ps). L.: Fil 3,17-4,1. Ev.: Luk 16,1-8.

9. hvid. Lørdag. LATERANKIRKENS INDVIELSE (f). (III Ps). Gl. Særpf. L.: Ez 47,1-2.8-9.12 eller 1.Kor 3,9c-11.16-17; Sl 46,2-3.5-6.8-9. R. En flod og dens bække glæder Guds stad; den Højeste har helliget sin bolig. Ev.: Joh 2,13-22.

10. grøn. 32. ALM. SØNDAG. (IV Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Visd 6,12-16; Sl 63,2-3.4-5.6-7.8. R. Min sjæl tørster efter dig, min Gud. 2.L.: 1.Tess 4,13-18 eller 4,13-14. Ev.: Matt 25,1-13. Leo den Store, pave og kirke-

lærer, (†461), fejres ikke.
11. hvid. Mandag i 32. alm. uge. (IV Ps). Martin af Tours, biskop, (†397)(m). L.: Tit 1,1-9. Ev.: Luk 17,1-6.

12. rød. Tirsdag i 32. alm. uge. (IV Ps). Josaphat, biskop og martyr, (†1623)(m). L.: Tit 2,1-8.11-14. Ev.: Luk 17,7-10.

13. grøn. Onsdag i 32. alm. uge. (IV Ps). L.: Tit 3,1-7. Ev.: Luk 17,11-19.

14. grøn. Torsdag i 32. alm. uge. (IV Ps). L.: Filemon 7-20. Ev.: Luk 17,20-25.

15. grøn. Fredag i 32. alm. uge. (IV Ps). Eller hvid. Albert den Store, biskop og kirkelærer, (†1280). L.: 2.Joh 4-9. Ev.: Luk 17,26-35.37.

16. grøn. Lørdag i 32. alm. uge. (IV Ps). Eller hvid. Margrethe af Skotland, (†1093). Eller hvid. Gertrud, jomfru, (†1302). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse.

L.: 3.Joh 5-8. Ev.: Luk 18,1-8.

17. grøn. 33. ALM. SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Ordsp 31,10-13.19-20.30-31; Sl 128,1-2.3.4-5. R. Salig enhver, som frygter Herren. 2.L.: 1.Tess 5,1-6. Ev.: Matt 25,14-30 eller 25,14-15.19-21. Elisabeth af Ungarn (†1231) fejres ikke.

18. grøn. Mandag i 33. alm. uge. (I Ps). Eller hvid. Peters- og Paulskirkernes indvielse. L.: Åb 1,1-4; 2,1-5a. Ev.: Luk 18,35-43. Fejrer man Peters- og Paulskirkernes indvielse, er følgende tekster obligatoriske: L.: Ap.G 28,11-16.30-31. Ev.: Matt 14,22-33.

19. grøn. Tirsdag i 33. alm. uge. (I Ps). L.: Åb 3,1-6.14-22. Ev.: Luk 19,1-10.

20. grøn. Onsdag i 33. alm. uge. (I Ps). L.: Åb 4,1-11. Ev.: Luk 19,11-28.

21. hvid. Torsdag i 33. alm. uge. (I Ps). Marias fremstilling (m). Jomfru Marias pf. L.: Åb 5,1-10. Ev.: Luk 19,41-44.

22. rød. Fredag i 33. alm. uge. (I Ps). Cæcilie, jomfru og martyr, (†230)(m). L.: Åb 10,8-11. Ev.: Luk 19,45-48.

23. grøn. Lørdag i 33. alm. uge. (I Ps). Eller rød. Clemens I, pave og martyr, (†97). Eller hvid. Columban, abbed, (†615). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse.

L.: Åb 11,4-12. Ev.: Luk 20,27-40.

24. hvid. Søndag. JESUS KRISTUS, UNIVERSETS KONGE (h). Gl. Cr. Særpf. 1.L.: Ezek 34,11-12.15-17; Sl 23,1-2a.2b-3.5.6. R. Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. 2.L.: 1.Kor 15,20-26.28. Ev.: Matt 25,31-46. Andreas Dung-Lac, præst, og lidelsesfæller, martyrer, († 1615-1886) fejres ikke.

25. hvid. Mandag i 34. alm. uge. (II Ps). Niels Steensen, biskop, (†1686)(m). L.: Sir 7,5-15 eller 2.Tim 4,1-8 eller Kol 1,12-16a.16c-20. Ev.: Matt 6,24-33.

26. grøn. Tirsdag i 34. alm. uge. (II Ps). L.: Åb 14,14-19. Ev.: Luk 21,5-11.

27. grøn. Onsdag i 34. alm. uge. (II Ps). L.: Åb 15,1-4. Ev.: Luk 21,12-19.

28. grøn. Torsdag i 34. alm. uge. (II Ps). L.: Åb 18,1-2.21-23; 19,1-3.9a. Ev.: Luk 21,20-28.

29. grøn. Fredag i 34. alm. uge. (II Ps). L.: Åb 20,1-4.11-21.2. Ev.: Luk 21,29-33.

30. rød. Lørdag. ANDREAS, apostel (f). (II Ps). Gl. Ap.pf. L.: Rom 10,9-18; Sl 19,2-3.4-5ab. R. Deres tale er nået til jorderis ende. Ev.: Matt 4,18-22.

Herved afsluttes det almindelige kirkeår.

Bonnens apostolat

pater Paul Keller S.J.

Dåben - også en sendelse

For mennesker, som er blevet døbt som voksne, er dette sakramente begyndelsen til et helt nyt liv: de er sig inderst inde bevidst, at de er genfødt af Helligånden, har modtaget forladelsen for deres synder og er blevet indlemmet i Kristus. Hos os andre søger kirken ved påskentens gudstjeneste eller i anledning af en barmhjertig at vække eller uddybe bevidstheden om, hvor stor en gave vi allerede ved begyndelsen af vort liv har modtaget af Gud.

Dåben - en sendelse

Men, at denne gave tillige også er en opgave, bliver ikke altid synligt i vort liv. Det er heller ikke alle, der betragter dåben som en sendelse til at forkynde Guds kærlighed også for andre. Jo mere det går op for os, hvilken uvurderlig skat nådens liv er, des mere vil vi kunne styrke andre i troen, og des mere vil vi stræbe efter at være med til at udbrede troen i verden.

Ulige forhold

I årene indtil Den anden Verdenskrigs begyndelse kom der fra Europa flere missionskald end nogen sinde før. De finansielle midler derimod var små. Men derefter blev det næsten omvendt. De materielle ofre til missionerne er steget ganske betydeligt, men

missionskald: præster, søstre eller brødre er blevet færre. Desuden viser det sig, at jordens ikke-kristne befolkning vokser meget hurtigere end den kristne. Og islams og ateismens indflydelse synes at brede sig med større fart end kristendommen. I mange lande undertrykkes kirkens missionsarbejde, i andre står missionærerne over for store problemer.

U-landshjælp eller mission?

I kristne kredse har man diskuteret meget: Udviklingshjælp eller mission? Skønt det i virkeligheden bør være både - og, noget som de store missionærer altid har praktiseret.

Kirkens væsen

Det andet Vatikanconcil siger i dekretet om kirkens missionsvirksomhed, at kirken i sit inderste væsen er »missionerende«, fordi den har sin oprindelse i Guds Søns sendelse og Helligåndens sendelse. Når vi tager disse ord alvorligt, må vi sige, at mission ikke er én af kirkens opgaver ved siden af så mange andre, men at mission er den egentlige opgave, der påhviler alle dens medlemmer, selv om ikke alle har det samme ansvar.

Missionslande?

Tidligere talte man om missionslande og mente dermed egne, hvor den kristne tro forholdt sig sent blev forkyndt, og hvor de kristne danner et ringe mindretal i hedenske omgivelser. I virkeligheden kan menigheder i Afrika eller Indien tit opstilles som lysende eksempler på trosiver og næstekærlighed.

Veje til enhed

En af vor tids hovedstrømninger er længselen efter enhed. Kan enhed mellem nationerne organiseres? Folkeforbundet efter Den første Verdenskrig og De forenede Nationer efter Den anden Verdenskrig kan ses som store forsøg på at sikre enhed og fred. Men disse forsøg bliver frugtesløse, så længe nationernes egoisme ikke er overvundet af bevidstheden om, at vi alle er børn af én og samme Fader i himlen. Også derfor er der brug for missionærer, som forkynder Kristi budskab.

Den rigtige hjælp

Bøn og ofre angår os alle. Når man i længere tid har bedt for et bestemt anliggende, kan det nemt ske, at man bliver træt. Men kun den udholdende bøn bliver kronet. Det findes der mange eksempler på. En ordenssøster havde i 20 år bedt for, at en af klosterets

Santa Lucia - tro og tradition

Bodil Iversdatter Nordentoft: *Lucia. Lys i mørket. Forlaget Klematis 1996, 48 sider. Kr. 198,-.*

Julen er traditionernes tid, og i de senere år har også skikken med at afholde Luciafe-ster vundet indpas i Danmark. Men indtil nu har der i Norden aldrig været skrevet en bog, der både praktisk og historisk omhandler Santa Lucia og traditionerne omkring hende.

Bogen indeholder anvisninger, sange og noder, kjolemønstre, bageopskrifter og

meget andet, der kan være med til at skabe et vellykket Luciaarrangement. Desuden findes afsnit om svensk tradition og historien bag Den hellige Lucia, som i sit katolske hjemland, Italien, har stor betydning blandt andet som skytshelgen for blinde og svagseende.

Bogen vil kunne anvendes i skoler, foreninger og institutioner og indeholder også forslag til brug i kirken.

Bodil Nordentoft er tidligere præst, lærer og musikpædagog. Hun har i mange år beskæftiget sig med det prak-

tiske arbejde omkring Luciaarrangementer og har desuden studeret historien, traditionerne og legenderne bag Lu-

cia - blandt andet i Sverige og Italien, som hun har besøgt med støtte fra Kulturministeriet og forskellige legater.

Katolsk Dialog nr. 5

I det nye nummer bringes den 4. og sidste af mine artikler om Paradigmeskift i kristendommen. Den behandler det oplyste, moderne paradigme og overgangen til det nutidige, økumeniske paradigme, som *Hans Küng* kalder det, fra den borgerlige servicekirke til basiskirken, folkets kirke, som *J. B. Metz* kalder den, eller hvorledes det nu vil kunne blive. Den mest spændende del af kirkehistorien er den, vi nu selv har medansvar for, fremtidens kirke.

Så kommer der et indlæg af

Jakob Munck om »1600 års lovovertrædelse« om forbudet mod at lave gudebilleder og billeder af Gud, et forbud, som vi kristne ikke overholder. Der fremsættes lidt usædvanlige synspunkter, som nok kan være forfriskende at tage stilling til.

Kristus i universet

Gunnar Martin Nielsen skriver om »Kristus i universet« og citerer den engelske digter *Alice Meynell* for hendes tanker om liv på fjerne kloder, og om Guds virke langt ude i

universet. I evigheden kan vi måske mødes med dem og udveksle erfaringer.

Og så er det tid at fejre den hellige *Alfonso di Liguori* i anledning af hans netop overståede 300 års fødselsdag den 27. september i år. Det er pater *Josef Völk* fra Næstved, der skriver om denne store moralteolog, hvis aktuelle betydning navnlig *Bernhard Häring* i den senere tid har gjort os opmærksom på.

Findes der højrefløj og venstrefløj i den katolske kirke? Jeg er i hvert fald begyndt

på en artikelserie på 3 artikler »Om kirkens højrefløj«. Hvis de 2 fløje faktisk findes, er det nødvendigt med en analyse af dem, hvis vi skal undgå en polarisering med splid og kiv mellem katolikkerne. Jeg prøver her at finde årsagerne til, at nogle katolikker er påfaldende højreorienterede.

Endelig har pater *Dorn* skrevet et »Bedest« om tekster fra Matthæus kapitel 22 og fra Andet Petersbrev, om at give kejseren, hvad kejserens er, og om Herrens genkomst.

Ove Leerbeck

Invitation til besøg i Eva Weis Bentzons atelier

»Thi nu ser vi i et spejl, i en mørk tale...«, 1. Kor. 13,12.

Eva Weis Bentzon fik som 7-årig et kald til at male billeder. Som barn oplevede hun, at alt omkring hende - især når hun var ude i naturen - talte til hende med en slags lysstråler, der i glimt kom fra tingene imod hende. Denne oplevelse gik tabt, da hun kom i skole, men hun har sidenhen

forsøgt at komme tilbage til den igen i maleriet.

Eva Weis Bentzon blev som 40-årig optaget i den katolske kirke, og det var maleriet, der mere end noget andet har været med til at føre hende til troen og til kirken.

Uddannelsesmæssigt har Eva Weis Bentzon studeret i London (3 mdr.), på Kunsthåndværkerskolen (5 år) og

på Kunstgewerbeschule i Basel/Malklasse (2 år). Hun har siden 1971 udstillet talrige steder, bl.a. Statens Museum for Kunst, Kobberstiksamlingsen, Århus Kunstmuseum og Nikolaj og solgt sine værker til museer i ind- og udland, til kunstforeninger, firmaer og private.

Hun maler ud fra en indre overbevisning om, at Gud

bruger hendes billeder til at åbenbare noget for beskueren. Billederne forestiller ikke noget kendt, men det er hendes erfaring, at de sætter associationer, tanker og erindringer i gang, hvilket også andre, der har set billederne, har fortalt.

Efter at Eva Weis Bentzon har genfundet troen eller snarere er blevet bevidst om, hvad hun tror på, vil det være hende en stor glæde at vise sine værker (maleri, tegning og keramik) til »katolsk orientering«s læsere og deres venner.

Værkerne forefindes på Eva Weis Bentzons atelier, J.M.Thielesvej 1A, 4.th., 1961 Frederiksberg C. og er åben for »katolsk orientering«s læsere med venner fredag d. 8. november kl. 16-20, lørdag den 9. november og søndag den 10. november kl. 14-18. Malerinden vil fortælle om sine arbejder og baggrunden for deres tilblivelse fredag kl. 19-20 og lørdag kl. 17-18.

Det vil være muligt at arrangere individuelle atelierbesøg ved henvendelse på adressen - tlf. 31 39 07 27.

Et af Eva Weis Bentzons værker - dog her gengivet i sort/hvid.

Paven og medierne

Er paven, som vi kender ham gennem medierne, den samme, som manden i Vatikanet? Det spørgsmål har sr. *Angela Corsten* fra Sacré Coeur søstre behandlet i en doktorafhandling, som forsvares ved instituttet for religionsvidenskab i Göteborg den 28. september 1996.

Ved hjælp af et historisk eksempel - paveskiftet i 1958 fra *Pius XII* til *Johannes XXI-II* - undersøger afhandlingen mediernes bidrag til det billede, som almindelige mennesker udenfor og indenfor den katolske kirke danner sig af paven.

Afhandlingen konkluderer, at mediernes bidrag til billedet af paven er betydeligt og spiller en stor rolle for, hvordan mennesker på græsrodsniveau oplever pavens konkrete embedsførelse. Det in-

debærer, at paven ikke er ene om at udøve sit offentlige embede, men at andre - journalister og medicinspecialister - påvirker ham.

Sr. *Angela Corsten* konkluderer følgende: Når det allerede nu tillades massemediernes at påvirke pavens konkrete embedsudøvelse, burde den katolske kirke ikke tøve med at give plads for de kollegiale samarbejdsformer, som blev fremført ved den store kirke-reform i 1960'erne. Det andet Vatikankoncil. Her blev især samarbejdet mellem paven og biskopperne fremhævet.

Angela Corsten, som bor i et ordenskommunitet i Västra Frölunda, er generalsekretær for Den nordiske Bispekonference, der er et samarbejdsorgan for biskopperne i Sverige, Norge, Finland, Island og Danmark.

Pax Christi tilbyder materiale til grupper eller menigheder

Pax Christi er en verdensomspændende katolsk fredsorganisation. Den startede efter 2. verdenskrig. Franskmand og tysker mødtes for at bidrage til forsoningen mellem de to lande.

Bevægelsen voksede hurtigt og er nu internationalt anerkendt. Den fik i 1986 UNESCOs fredspris. Pax Christi formål er at arbejde for fred, retfærdighed og skaberværkets bevarelse.

Siden 1989 har vi også i Danmark haft en sektion. Fra verdens øvrige sektioner modtager vi jævnligt meget materiale, som mange flere kunne få glæde og gavn af. Emnerne omfatter for eksempel enkelte landes politiske og sociale forhold, den økonomiske verdensorden, flytningeproblematikken, menneskerettigheder, Nord/Syd-konflikten, våbenproduktion/nedrustning, økologi, forskellige spirituelle emner.

Fra bestyrelsens side kun-

ne vi godt tænke os, at dette materiale blev brugt af flere. Vi forestiller os, at materialet kunne bruges i DUKs lokalgrupper, menighedssammenhænge, i undervisningen, arbejds- og diskussionsgrupper - hvad enten gruppen har et spirituelt eller et mere aktionspræget mål.

Et ekstra plus at blive medlem

Hvis sådanne grupper kunne tænke sig at tilslutte sig Pax Christi ville det være et ekstra plus - men det er ingen betingelse for at bruge materialet.

Interesserede kan henvende sig enten skriftligt til Pax Christi, c/o Pastoralcentret, Vesterbrogade 28,1, 1620 København V eller telefonisk til Mæve Drewsen 3315 1005.

Bestyrelsen for Pax Christi Danmark.

Annette Messerschmidt
Peter G. Rasmussen

Katolsk træ aflyst

Et katolsk træ i Haderslev, arrangeret af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund, måtte desværre aflyses, da der kun var seks tilmeldte.

Vi er sikre på, at katolikker har behov for at være sammen i et område af Danmark, hvor man bor langt fra hinanden. Af den grund er vi noget uforstående overfor, at arrangementet tilsyneladende ingen interesse havde. Er det udtryk for det mere og mere almindelige, at man ikke kan tage sig sammen til at melde sig selv om man egentlig havde

lyst? Eller lever vi i en tid, hvor man er sig selv nok, og hvor man ikke ønsker at gå ind i et fællesskab?

Det, vi forsøgte, var at give katolikker i Syd- og Sønderjylland mulighed for at være sammen med ligesindede. Men vi måtte give op og er nu gået i tænkeboks for at finde frem til, hvordan vi dog kan få mennesker ud af deres huse for at tilbringe en halv lørdag sammen med andre.

Kirsten With Elsborg
Per Jespersen
(forkortet af red.)

Niels Steensen-valfart til Schwerin

Med et deltagerantal på henved 40 blev den sjette Niels Steensen-valfart gennemført 13. - 15. september under ledelse af pastor *Dietrich Timmermann*.

Hver NS-valfart har sin egen rejserute med sine egne besøgssteder, og færden i år samlede sig om Hamborg og Schwerin, omgivet af skønt landskab i vakker høstvej.

I Hamborg boede vi i det nye St. Ansgar-Haus, hvorfra vi besøgte steder med tilknytning til Niels Steensen; og til dette var vi godt forberedt ved den orientering, som *Sebasti-*

an Olden-Jørgensen gav os i bussen på vej demed.

Ærkebiskoppen for Hamborg ærkebispedømme (hvor til Schwerin hører), *Ludwig Averkamp*, læste messe i domkirken St. Martin, og senere besøgte vi bl.a. St. Ansgar kirken og det katolske akademi - samt stadsmuseets udstilling »Hamburgs Weg in den Feuersturm« om de britisk-amerikanske bombardementer af staden i 1941-45. Nie wieder! - manede denne gribende udstilling.

I Schwerin overværede vi højmesseri i St. Anna, besigtig-

gede byen og var gæster ved en festmiddag.

De to aftener gik med hyggeligt samvær. På ud- og hjemturen: bøn og salmesang.

Som vanlig for disse valfarter var udbyttet en uddybning af ens kendskab til Niels Steensen og en styrkelse af troen.

Næste år vil en ny Niels Steensen-valfart blive Dig tilbudt! Du bør deltage, hvis Du vil vide noget mere om vor saligkårede landsmand Niels Steensen, naturvidenskabsmand og katolsk biskop.

Stig Rolvsen

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

BIBELSTUDIEKREDS

v/ pastor Niels Engelbrecht

Sakramentskirkens krypt

Nørrebrogade 27 C, 2200 København N.
1. og 3. torsdag i hver måned kl. 16
7. og 21. nov. samt 5. og 19. dec.

Studiekredsen slutter hver gang med en messe.
Mulighed for pensionist-kaffe kl. 15-16.

Husk at medbringe Bibelen!
Alle er velkomne.

BASAR

Sakramentskirken

Søndag den 10. november 1996
kl. 11-15 i krypten.

Der er cafeteria, julepynt, bøger, amer. lotteri, børneafdeling m.v.

Bus 5, 16 og 350S ved Elmegade.

Det sker på Magleås

Fr. d. 1. - fr. d. 8.11.:
Center for Kunst og Kristendom.

Lø. d. 2. - sø. d. 3.11.:
Søparken Inst.

Sø. d. 3. - ma. d. 4.11.:
Avedøre Kloakværk.

Fr. d. 8. - sø. d. 10.11.:
Pastoralrådsmøde.

Ma. d. 11. - on. d. 13.11.:
Roskilde Kommune.

Ti. d. 12. - on. d. 13.11.:
Institut for social udvikling.

On. d. 13. - to. d. 14.11.:
Den sociale Højskole.

To. d. 14. - sø. d. 17.11.:
Ildrættens lederakademi.

Sø. d. 17. - ma. d. 18.11.:
DTU.

Ma. d. 18. - ti. d. 19.11.:
FAKS.

Ti. d. 19. - to. d. 21.11.:
Københavns Sundhedsvæsen.

To. d. 21. - fr. 22.11.:
Hvidovre Kommune.

To. d. 21. - fr. d. 22.11.:
AMS.

Fr. d. 22. - sø. d. 24.11.:
Bibel-weekend: »I er Kristi Legeme«
v/ pastor Niels Engelbrecht og pastoralassistent Kaare Nielsen.

Ma. d. 25. - on. d. 27.11.:
FAKS.

On. d. 27. - to. d. 28.11.:
DTU.

To. d. 28. - lø. d. 30.11.:
Dansk lærerforening

Lø. d. 30. - sø. d. 1.12.:
Herlev menighed.

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag om »autoritet og samvittighed« ved docent Anders Piltz (Lund) onsdag den 30. oktober kl. 20 i Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B. Alle er velkomne!

Allehelgen

Søndag den 3. november er der andagt på kirkegården:

Katolsk Vestre kl. 16.00
Ordrup katolsk afd. kl. 16.00
Sundby kl. 15.15
Gladsaxe kl. 15.00

ADVENTSRETRÆTE

på Als Kloster

ved pastor Poul Clausen og Kaare Nielsen

Fra fredag d. 29. nov. kl. 18
til søndag d. 1. dec. kl. 14.
Pris: Kr. 500,-.

Tilmelding på tlf. 74 43 33 70.

DUK-kalender

LEDERTRÆNING den 01.11. - 03.11.96 på Øm for de 18-årige og opetter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog kr. 225,00 for dem over 30 år).

INTERSPISNING den 09.11.96 kl. 17.00 i Skt. Pauls menighed i Taastrup for alle nationale grupper og interesserede. Alder: ca. 13 år og opetter.

Spisebiletter kan købes på stedet á kr. 10,00.

Tilmelding til Sekretariatet senest den 01.11.96.

ÅRSMØDE den 22.11. - 24.11.96 på Øm for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder 16 år og opetter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 over 30 år).

UNGDOMSMESSE den 1.12.96 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke, København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 13.12.96 kl. 15.00 - 17.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12. - 01.01.1997 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7 - 13 år kr. 490,00
voksne kr. 550,00

samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 6.12.96.

NB! HUSK AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN! Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekender og kr. 300,00 for lejrlø. Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K - Tlf. 33 14 77 07

Tillykke

Sr. Clementine Wamhof 90 år

Her i foråret kunne hun fejre sit 70 års ordensjubilæum - altså et meget langt liv fjernt fra barndomsbyen Osna-brück.

Som dåbsnavn havde søster Clementine fået to af de største og helligste kvindenavne: *Anna* og *Maria*. Ved sin optagelse i Skt. Joseph Søstrenes orden fik hun navn efter sin fødselsdags helgen: *Clemens Romanus*.

Clemens betyder: rolig, behersket, blid og overbærende. Alt dette er søster Clementine, og den 23. november bliver vor kære veninde altså 90 år. Alle hendes år har været virksomme, mere end 50 år som lærerinde. Ganske naturligt var hovedfaget hendes modersmål, men hun var også matematiker og andet.

Virkestederne var København, et par jydsk byer samt Ringsted. Ikke mindst det sidste sted vil hun blive husket, og der ønskede hun at tilbringe sit otium.

Otium forstås som hvile. Faktisk betyder ordet fritid og lediggang, men især det sidste kender søster Clementine ikke. Hun magter også stadig

den lange rejse til barndomsbyen. Sønderjylland glemmer hun heller ikke.

Undertegnede tidligere andeprester ved Haderslev Domkirke er lykkelig over at opleve søster Clementine som ven. Vor fælles ven - *Erling Brodersen* - var mellemlid.

Om mig tænker jeg, at søster Clementine vil kunne sige som en amerikansk negerpræst, da denne skulle holde ferie og forberede sin menighed på vikaren. Præsten sagde til menigheden: »Ja, min præstebroder har nok hvid hud, men hans hjerte er ligeså sort, som vore hjertes er!«

På den 90-åriges lange liv og virke fornemmer jeg, at et gruk af *Piet Hein* passer:

»Den, Guds klarsyn falder på, ser det store i det små.«

Søster Clementine har i enhver henseende et klart, kærligt og forstående syn. Derfor er hun, som hun er: et velsignet kongebud!

Hun skal siges et stort »tillykke«, men vi må også lykønske os selv, fordi vi kender og er kendt af en sådan søster.

Jørgen Emanuel Hansen

Skt. Ansgars Skole på Nørrebro 90 år

Onsdag den 6. november kan Skt. Ansgars Skole på Nørrebro fejre 90 års fødselsdag. Dagen fejres med flaghejsning i skolegården kl. 8.00, økumenisk gudstjeneste i Jesu Hjerte Kirke kl. 9.15 med biskop *Hans L. Martensen* og skolens præster.

Skolen giver cacaoælk og en chokoladebolle til alle børn og derefter er der film i Palladium. Lærere og de større elever samles i gymnastiksalen, hvor *Ole Dam* vil give et historisk tilbageblik over skolen. Efter dette vil der blive en lille reception for lærere og indbudte gæster

Skolen blev stiftet af pastor *Anton Neuvel*, Sakramentskirkens bygherre og første

sognepræst. Den startede i Griffenfeldtsgade den 6. november 1906 under navnet St. Josephs Skole. Først i 1923 rykkede skolen ind i den nuværende bygning, som egentlig var færdigbygget i 1900, men af hensyn til økonomien måtte udlejes i de mellemliggende år.

I 1924 døde pastor Neuvel i en høj alder, og han nåede således at se kirken og skolen ved siden af hinanden på den grund, som han havde købt til formålet i 1890.

I 1939 fik skolen navneforandring til Katolsk Central-skole, idet den blev slået sammen med de små, katolske skoler, Skt. Maria på Frederiksberg og Skt. Ansgar i

Bredgade. 49 år efter sammenlægningen, i 1988, fik skolen sit nuværende navn, Skt. Ansgars Skole efter den ældste af de tre sammenlagte skoler.

Skolen er blevet renoveret gennemgribende de senere år med nye faglokaler, møbler etc. Den er i dag en multietnisk skole, og den har mange traditioner som f.eks. »gamle elevs aften« den 1. søndag i november, høstgudstjeneste, Luciaoptog, økumeniske gudstjeneste med krybbespil, passionsspil og samling ved Hellig tre Konger. Endvidere deltager eleverne aktivt ved forskellige sportsstævner og har et årligt motionsløb.

ks

Diverse

Bogen om rosenkransen

Den lille bog om rosenkransen på engelsk og russisk kan stadig fås ved henvendelse til Birgit og Helge Clausen, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet. Tlf./fax 86 99 63 54. Der medfølger gratis en rosenkrans i etui. Pris 40 kr. som kan indsendes pr. check eller til giro 4 18 00 11.

Katolske anekdoter

»Harde Judas rødt skæg?» er titlen på den nye samling katolske anekdoter og vittigheder (ca. 200 stk.). Bestilling: Helge Clausens Forlag, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet. Tel./fax 86 996354. pris kr. 60 + forsendelse.

Annoncer i »katolsk orientering«

Har De tænkt på, at De med en annonce kan nå ud til 16.000 husstande i hele landet?

Rubrikannoncer: kr. 5 pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6 pr. spalte/mm.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

RADIO STENO

Mandage kl. 20-23 på 107,9 MHz
(Hybridnet: Frederiksberg 87,7)

Tirsdage kl. 20-23 på 88,2 MHz
(Hybridnet: København 89,4)

Nær og Fjern - Nyheder og meddelelser.
Forum - Debatprogram med gæster i studiet og åben telefonlinje.

Antennen - Tro i vor tid.
Fokus - Om Bibelen, kirken, litteratur, kunst, kultur m.v.
Natbordet - Noget godt at slutte dagen med!

Om mandagen sender vi desuden et program for *tosprogede* og om tirsdagen vores Magasin med indslag om aktuelle emner.

Danske katolske internet-adresser

Bispedømmets »uofficielle« hjemmeside:
<http://inet.uni-c.dk/~oledam>
»katolsk orientering«:
<http://inet.uni-c.dk/~ko-press>
Sostrup Kloster:
<http://inet.uni-c.dk/~grant/kloster2.htm>

Email-adr.:
Pastoral-Centret: pastoral@inet.uni-c.dk
Radio Steno/KVIP: nksj@inet.uni-c.dk

Salg og service

AsJur Bogføring

- ✓ orden i dine bilag
- ✓ momsafregning til tiden
- ✓ afstemning og rykning af debitorer
- ✓ månedsbalancer
- ✓ lønkørsel
- ✓ akkuratelse, hurtighed og kvalitet
- ✓ fast pris pr. måned

AsJur Bogføring
Ejlboparken 31, 1.th.
4000 Roskilde
Tlf. 46 32 11 21

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbøbehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSYB

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Oligade 10 · Roskilde · 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

† BEGRAVELSER OG BISÆTTELSESR †

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med døds-fald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdage kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rokvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER
Bedemand Kvist's Eftf.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7120 Vejle Ø.
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester Keld Erik

JOHNSEN Ankervej 12
Stubberup 4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af...

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

Muremester Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30 86 26 09

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Carlos Filipe Ximenes Belo, biskop af Dili på Østtimor. Foto KNA.

Nobels fredspris til katolsk biskop

Fortsat fra forsiden

Befolkningens talerør
Ximenes Belo betragtes som et talerør for befolkningen på Østtimor. Kirken er den eneste organisation, der ikke kontrolleres af staten; store dele af befolkningen sætter derfor deres lid til ham. Igen og igen påkalder han sig den indonesiske regerings vrede. Men han fordømmer også de overgreb på menneskerettighederne, der begås af den timoresiske løsrivelsesbevægelse Fretelin.

Selv siger Ximenes Belo til pressen, at han er lykkelig over, at man har vist ham den ære, men at tildelingen af prisen samtidig er en understregning af, at et stort stykke arbejde stadig venter på at blive gjort. Over for de unge på Østtimor gør biskoppen opmærksom på, at de ikke må optræde voldeligt.

Stor tilfredshed

Vatikanet udtrykker stor tilfredshed med, at fredsprisen

går til Ximenes Belo. Det er en anerkendelse af en kirkens mand og af hans utrættelige og vedholdende indsats for dialog og for fredelige løsninger, understreger Vatikanets talsmand *Joaquin Navarro-Valls*.

Udmærkelsen er anerkendelse af de mange, der har arbejdet for at forsvare menneskerettighederne, friheden og retten til selvbestemmelse på Østtimor, udtaler den portugisiske præsident *Jorge Sampaio*.

Efter hans opfattelse betyder det, at udsigten til en fredsløsning er blevet bedre. Den indonesiske regeringschef *Murdinio* er til gengæld »overrasket og chokeret. Jeg forstår ikke de kriterier, man har lagt til grund for tildelingen«, siger han til pressen. *Murdinio* tilføjer dog, at det er hans personlige opfattelse, ikke den indonesiske regerings.

Helt ny kirke i Paris for første gang i 30 år

Paris (KNA) - I Paris bygges for første gang i 30 år en ny, katolsk kirke. Den 6. oktober velsignede kardinal *Jean-Marie Lustiger* grundstenen til den nye kirke, som ventes at stå færdig i løbet af et år.

Byggeriet koster 35 mio.

danske kroner og finansieres af private gavebidrag. Kirken opføres i det 15. arrondissement. Forud for nybyggeriet er gået ti år med juridiske stridigheder, som først for nylig blev afgjort til de kirkelige myndigheders fordel.

Kirken i Sydafrika protesterer imod legalisering af abort

Pretoria/Vatikanet (KNA) - I Sydafrika har den katolske bispekonference for nylig skarpt fordømt regeringens udkast til legalisering af abort. Det er en sorgens dag for Sydafrika, hedder det i en erklæring fra bispekonferencen.

I årtier har Sydafrika kæmpet for anerkendelse af menneskerettighederne, ganske særligt for retten til livet. Der er folk, der har siddet fængslet i årevis for den indsats, de har gjort for anerkendelsen af menneskets værdighed, siger biskopperne og betegner det som »helt uforståeligt«, at de samme mennesker nu kan tilslutte sig en udryddelse af uskyldigt liv.

Tilbage til apartheid?

»Et samfund kan kun baseres på respekten for det menneskelige liv«, understreger biskopperne. Alt andet vil efter deres opfattelse være det samme som at vende tilbage til apartheid-tidens undertrykkelse. Desuden handler abortdiskussionen om moral og ikke om juridiske overvejelser.

Biskopperne minder om den katolske kirkes holdning til svangerskabsafbrydelse og understreger, at menneskelivet er noget, der må værnes om »fra befrugtning-

øjeblikket til den naturlige død«. Selv om lovgivningen siger noget andet, vil katolikker altid have kirkens lære som den overordnede rettesnor, hedder det.

Mens svangerskabsafbrydelse hidtil kun har været tilladt i tilfælde af incest, voldtægt eller hvis moderens liv var i fare, skal der ifølge lovforslaget fremover være fri abort indtil 14. uge. Forslaget skal igennem begge kam-

re i parlamentet, men der synes ikke at være tvivl om, at det bliver vedtaget.

Vatikanet protesterer

Også Vatikanets dagblad »Osservatore Romano« protesterer imod lovforslaget og betegner det som »endnu et stort spring i retning af dødens kultur«. Bladet udtrykker især bekymring over, at forslaget fremmer udbredelsen af denne dødens kultur

blandt afrikanske folk, der traditionelt har forholdt sig åbent over for livet.

De internationale organisationer, der i årevis har presset på med deres initiativer til at begrænse befolkningstilvæksten, har også gjort deres til en legalisering af abort, mener »Osservatore Romano«. Denne »demografiske terrorisme« slår især til imod folk, der har økonomiske problemer, hedder det; men provokeret abort er ikke den rigtige løsning på det problem, understreger Vatikanets dagblad.

Håndgranat mod Det økumeniske Patriarkat

Istanbul (KNA) Tidligt mandag morgen den 30. september blev der kastet en håndgranat mod det økumeniske patriarkat i Konstantinopel. Der skete dog kun begrænset, materiel skade ved eksplosionen, meddeler det tyrkiske nyhedsbureau Anadolu Ajansi (AA).

En muslimsk-fundamentalistisk organisation har taget ansvaret for attentatet. Den økumeniske patriark, *Bartholomaios I*, befandt sig i bygningen, da eksplosionen skete.

I Tyrkiet var det i ugen forinden kommet til anti-græske optøjer i forbindelse med pro-

blemene omkring Cypem. I Grækenland havde det ortodokse præsteskab opfordret til protest imod de planer, der er fremsat af den tyrkiske ministerpræsident *Necmettin Erbakan* og hans velfærdsparti, gående ud på at indrette Hagia Sofia som moske. Ved et lignende angreb på patriarkatet i 1994 blev fire medlemmer af den fundamentalistisk-muslimske organisation taget til fange.

Tæller 300 millioner ortodokse kristne

At patriarkatet kunne beholde det sæde, der er nedarvet gennem århundreder, skyldes en

aftale, som blev truffet mellem Tyrkiet og sejrsmagterne efter Den første Verdenskrig. Patriarkens palads nedbrændte i 1941 og kunne først genopbygges i 1987.

Efter Tyrkiets opfattelse er patriarkatet bare en religiøs institution, som angår et græsk mindretal, der bor på den tyrkiske stats territorium. Staten interesserer sig ikke for de ortodokse og universal-kristne dimensioner, som rækker langt ud over landets grænser, og som følge af, at patriarken er æresoverhoved for mere end 300 millioner kristne.

Den 11. oktober mødtes flere hundrede kristne fra forskellige kirker til en fredelig demonstration foran indgangen til den omstridte tunnel i Jerusalem gamle bydel, hvor de krævede en afslutning på de voldelige sammenstød mellem israelere og palæstinensere. Det var den tunnel, hvis genåbning for nylig gav anledning til en opblussen af den israelsk-palæstinensiske konflikt. Foto KNA

Afsløring:

Falske Stasi-papirer om paveaudiens

Vatikanet (KNA) - Vatikanet afviser de seneste afsløringer, som går i retning af, at en topagent fra den tidligere østblok skal have været i Vatikanet i begyndelsen af 70'erne. Den protokol, der er dukket op i Stasi-arkiverne, og hvoraf fremgår, at pave *Paul VI* skal have haft et møde med daværende forbundskansler *Willy Brandt* den 13. juli 1970, er ikke autentisk, udtaler Vatikanets pressetalsmand, *Joaquin Navarro-Valls*. Den såkaldte »fotokopi af en stenograferet tekst«, som angivelig hidrører fra disse »forhandlinger«, er nok nærmere en kunstig og »fantasifuld rekonstruktion«, hedder det fra Vatikanets side.

Teksten er konstrueret »på grundlag af informationer, som i stort omfang er offentligt tilgængelige, eller som man let kan slutte sig til«, understreger Navarro-Valls. Han gør opmærksom på, at nogle vigtige emner, som paven

dengang drøftede med den daværende, tyske forbundskansler, ikke er med, mens der omvendt nævnes ting, der slet ikke blev talt om. I øvrigt blev der ikke udfærdiget nogen »stenografisk tekst« ved mødet, sådan som det antydes i en overskrift i den hemmelige efterretningstjenestes papirer, og der var ikke tale om »forhandlinger«.

Vatikanets pressetjeneste nævner endvidere den omstændighed, at den tyske ambassadør i Italien, *Lahr*, ifølge protokollen skal have været tilstede under audiensen, mens kansleren i virkeligheden blev ledsaget af ambassadøren i Vatikanet, *Berger*, som et indicium for, at dokumentet ikke er ægte. Navarro-Valls giver udtryk for en formodning om, at manden bag »dokumentet« har villet give sine foresatte det indtryk, at han havde adgang til kilder i Vatikanet.

katolsk orientering

Redaktion: Pastor Willem Wuyts O. Præm (ansvarsh. redaktør). Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær). Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarrafín og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4. DK-1620 København V. Telefon 31211444 Fax 31244975 og 97224054. E-mail: ko-press@inet.unl-c.dk Udgiver: Ansgarstiftelsen Tryk: Dansk Avistryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 17.000

Næste nummer udsendes den 13. november

FNs fødevaretopmøde, side 2
 Prædiken af biskoppen, side 7
 Pavens embede, side 8 -10
 Bøger, side 11
 Fra Kairos til befrielsesåret, side 12-13

Vatikanet i nyt dokument:

De rige lande er medansvarlige for fattigdom og sult

Vatikanet (KNA) - Efter Vatikanets opfattelse er de rige lande medansvarlige for, at mennesker sulter mange steder i verden. I verdensøkonomisk sammenhæng må de rige lande disponere anderledes, hvis sult og fattigdom i de ringest stillede lande skal bekæmpes, hedder det i et dokument fra Vatikanet. »Sulten i verden. Solidarisk udvikling er en udfordring til alle« - sådan lyder dokumentets titel.

Få uger før fødevaretopmødet i Rom satte »Cor unum« navn på sociale og

økonomiske årsager til fattigdommen. 70'ernes og 80'ernes gældskrise blev her udpeget som en hovedårsag til fattigdommen i mange udviklingslande. Det pavelige råd »Cor unum« ledes af ærkebiskop Paul Josef Cordes.

I denne sammenhæng kritiserer Vatikanet såvel de internationale långiveres politik som den uansvarlige forvaltning af lånte penge, der ses i mange fattige lande. Især de fattige er blevet ramt af den strukturelle tilpasning, som den internationale valutafond foreskrev som en reaktion på gældskrisen, hedder det. Efter Vatikanets opfattelse er man på et for sent tidspunkt blevet opmærksom på, hvilke kon-

sekvenser det ville få for de nedre sociale lag i udviklingslandene.

Kritik af usunde handelsformer

Vatikanet kritiserer skarpt den internationale våbenhandel. Den betegnes som en »særligt hårdnakket syndens struktur«, som forårsager fattigdom og sult. De fattige lande opfordres til ikke at forlænge deres aftaler om køb af våben. Eksport af levnedsmidler uden beregning til svage lande fordømmes lige så skarpt, fordi det går ud over landbruget i disse lande og på længere sigt fører til, at befolkningen igen må sulte.

Fortsætter på bagsiden

Fra bispesymposiet i Rom

En verden uden Gud er et fejltrin

Rom (KNA) - Pave Johannes Paul II stiller sig kritisk over for det moderne samfunds bestræbelser på at skubbe religion og kirke ud i periferien. At forsøge at bygge en verden op uden Gud er et fejltrin, som ikke må gentages, understreger paven i et budskab til det europæiske bispesymposium, der blev holdt i Rom i oktober. En verden uden Gud vil i sidste instans udvikle sig til et umenneskeligt samfund, hedder det.

Paven bemærker, at der i det moderne samfund er mærkbar »efterspørgsel« på åndelige værdier og at menneskerettigheder og religionsfrihed er noget, der i højere grad end tidligere ligger folk på sinde. Fremtiden synes på én gang foruroligende og lovende, konstaterer han og understreger, at kirken har pligt til at gå nye veje for at bringe

håbet ud til de troende. Hvis samfundet skal sikres fortsat fred og velstand, er det nødvendigt på ny at overveje Europas kristne rødder, påpegede paven i budskabet. Han lagde endvidere vægt på, at et tydeligt vidnesbyrd om evangeliets værdier kun vil være troværdigt for den sekulariserede verden, hvis det aflægges i en økumenisk dialog.

Kirken må gå nye veje

Den katolske kirke må tage nye metoder i brug for at kunne virke i verden, sagde Prags kardinal Miloslav Vlk som oplæst til symposiet. Både i øst og i vest står kirken for at skulle finde sig en plads i det demokratiske og pluralistiske samfund, understreger han. Kirken må under alle om-

Fortsætter på bagsiden

De rige lande må disponere anderledes, hvis sult og fattigdom i de ringest stillede lande skal bekæmpes, siges det i Vatikanets nye dokument »Solidarisk udvikling er en udfordring til alle«.

Pastoralrådet drøfter bredere repræsentation

Menigheder, katolske institutioner og fremmedsprogede bør sikres faste pladser

Pastoralrådet er ikke i tilstrækkelig grad repræsentativt for kirken herhjemme, mener et udvalg nedsat af rådet. Det fremgår af et forslag til ændring af den såkaldte valgvedtægt. Udvalget består af biskop Czeslaw Kozon, Jacob Thomsen og Erik Zieler.

Hvis udvalgets indstilling gennemføres bliver pastoralrådet fra valget i 1998 på 49 medlemmer mod nu 52. Biskoppen kan desuden udpege indtil 5 medlemmer.

Ifølge forslaget sikres menighederne i alt 24 pladser plus evt. tre flere. De 10 stør-

ste menigheder fra pastoralenhederne sikres hver ét medlem. De øvrige menigheder vælger ét eller to medlemmer inden for enhederne. Udvalget mener, at pastoralrådet bør overveje, hvor mange præster, der skal indvælges, idet få præster hidtil har været villige til at kandidere. Desuden får biskoppen rådgivning fra både præsteråd og biskopeligt råd. Det kunne tale for, at man nedsætter antallet af præster fra 10 til 6.

Søstrene skal fortsat have 6 pladser i rådet.

Helt nyt er, at de største

fremmedsprogede grupper, der hidtil 'kun' har haft observatørstatus med taleret, nu skal sikres 6 pladser i rådet. Udvalget foreslår, at repræsentanterne for de fremmedsprogede udpeges af den præst, som står for sjælesorgen for pågældende gruppe.

Følgende grupper foreslås sæde i rådet: polakker, vietnamesere, filippinere, de engelsk-talende, spaniere og tyskere.

Også de største katolske institutioner bør have en plads i rådet, mener udvalget.

Se også artiklen på side 3.

Fem gange Danmarks befolkning rammes hvert år af ekstrem fattigdom

Genève (KNA) - Halvanden milliard mennesker må klare sig for en femmer om dagen, og antallet af mennesker, der lever i ekstrem fattigdom, stiger med omkring 25 millioner om året.

FN offentliggjorde disse alarmende tal i anledning af den internationale fattigdomsdag, torsdag den 17. oktober. Tredje verdens lande er hårdest ramt af fattigdom-

men, men stadig flere mennesker i de industrialiserede lande lider under dens konsekvenser, hedder det.

Ifølge FN er der på verdensplan 120 millioner mennesker uden arbejde, og forskellen i indkomst mellem den rigeste femtedel af menneskeheden og den fattigste er fordoblet i løbet af de sidste 30 år.

I rapporten advarer lederen af FN's udviklingsprogrammer (UNDP), James Gustav Speth, imod nye konflikter som en følge af den tiltagende fattigdom. Hvis man ikke omgående og beslutsomt sætter ind mod fattigdommen, vil det være umuligt at opnå fred, stabilitet, miljøbeskyttelse og en vedvarende udvikling, understreger han. Det er bedre at fremme udviklingen nu end

senere at skulle bekæmpe følgerne af væbnede konflikter, siger Speth og betegner uretfærdigheden, frustrationen, håbløsheden og den enorme kløft mellem rige og fattige som den ideelle grobund for nye konflikter. Hvis der ikke tages skridt til en retfærdig fordeling af goderne, og hvis ikke den langsigtede udvikling bakkes op, vil kløften mellem rig og fattig blive stadig større, og miljøet vil blive endnu mere ødelagt, advarer han.

Retten til mad er en grundlæggende ret

Vatikanet (KNA) - Det internationale samfund må gå mere aktivt til værks imod sulten i verden, lyder det fra pave Johannes Paul II. I et budskab til generalsekretæren for FN's fødevarer- og landbrugsorganisation FAO, Jacques Diouf, udtrykker paven sin utilfredshed med den stadigt større kløft mellem rige og fattige lande.

I budskabet slår paven fast, at retten til mad er en grundlæggende ret. Han opfordrer til at sætte ind imod årsagerne til sult og underernæring og til at gøre ressourcerne tilgængelige for alle. Det kan kun lade sig gøre, hvis der interverneres mere effektivt, og hvis der vises solidaritet, understreger paven.

Samtidig minder paven

om, at der er brug for en mere retfærdig fordeling af goderne, og appellerer til de kristne og til dem, der er ansvarlige for almenvellet i hele verden, om ikke at forholde sig ligegyldigt til verdens nød og elendighed. Indsatsen for de fattige og udstødte har højeste prioritet inden for kirken, fremgår det endvidere af budskabet.

Udviklingshjælpen svinder ind

Speth beklager, at udviklingshjælpen stagnerede omtrent samtidig med at den kolde krig sluttede. Før den tid var det vanskeligt at sætte effektivt ind; det spændte forhold mellem øst og vest blev betragtet som en af de væsentligste hindringer. Men siden begyndelsen af 90'erne har de statslige bidrag til udviklingshjælpen været jævnt faldende. Ifølge OECD er hjælpen faldet med omkring 25%.

Speth forlanger derfor en nyordning af den internationale udviklingshjælp, som i højere grad skal samarbejde med den private sektor og sigte imod en udvikling, der gælder samfundet som helhed. Hjælpen skal ikke bare være af teknisk art, understreger Speth; der er også brug for finansieringsordninger og for tilgang til den nye teknologi.

FAO:

To milliarder sultter om bare tyve år

Rom (KNA) - Antallet af mennesker, for hvem sulten er en reel trussel, vil i løbet af de næste tyve år stige til to milliarder. Det er nødvendigt, at verdenssamfundet prioriterer landbruget højere, når der diskuteres økonomi og politik på verdensplan, udtaler Jacques Diouf, der er generalsekretær for FN's landbrugs- og fødevarerorganisation FAO.

Diouf kræver, at alle skal

have mulighed for at få mad. Allerede nu er 800 millioner mennesker, deraf to millioner børn, ofre for sult og underernæring. Endvidere kræver han nye produktions- og forarbejdningsmetoder, som kan forsvares over for naturen.

FAO står for initiativet til det fødevarer-topmøde for stats- og regeringschefer, som finder sted i Rom i dagene d. 13.-17. november

FN's fødevarer-topmøde:

Vatikanet fuld af fortrøstning

Vatikanets repræsentanter forventer, at fødevarer-topmødet i Rom den 13.-17. november bliver mindre konfliktfyldt end befolkningskonferencen i Cairo i 1994 og kvindekonferencen i Beijing i 1995.

Ved en række forberedende møder, som FN's fødevarer- og landbrugsorganisation FAO betegner som »positive og konstruktive«, har man fået antallet af skarpe parente-

ser - stridpunkter - reduceret fra 800 til 176. »Derfor skulle vi også være i stand til at nå til enighed inden for den tid, der er til rådighed«, udtaler generalsekretæren for FAO, Jacques Diouf, forud for topmødet.

Topmødet i Rom drejer sig ikke om nye finansierings- eller organisationsformer. Ifølge arrangørerne skal regeringscheferne snarere erklære

sig villige til at tage konkrete, politiske skridt til at tage fat på sult- og underernæringsproblemerne i verden. Denne politiske vilje skal fremgå af den planlagte Rom-erklæring og en 32 sider lang global aktionsplan.

Reproduktiv sundhed i skarp parentes

Vatikanet - og adskillige katolske lande - ventes at forholde sig kritisk over for kravet om »reproduktiv sundhed«, som er dukket op på ny. Et af de syv punkter i slutdokumentet, som forpligter de regeringschefer, der skriver under, er at gøre en indsats på sundhedsområdet, herunder - og det står netop i en af de skarpe parenteser - »reproduktiv sundhed«.

Tiden vil vise, om dette kommer med i den endelige udformning af slutdokumentet, eller om man når til enighed. En del lande i syd formodes at gøre brug af befolkningspolitikken i forhandlingsøjemed.

Handelsspørgsmål kan der blive vanskeligheder med. I denne sammenhæng anses Vatikanet for hørende til den »progressive« fløj, som næppe vil kunne gå med til USA's noget hårdere kurs. Pavestolen har status af fast observatør og repræsenteres af den østrigske ærkebiskop Alois Wagner.

Britiske biskopper kritiske over for frie markedskræfter

London (KNA) - Et hyrdebrev fra den katolske bispekonference for England og Wales kritiserer skarpt den frie markedskonometri uden sociale komponenter. Det er ikke nok at give folk tag over hovedet og sørge for, at de ikke dør af sult; så længe samfundet fungerer sådan, at de rige bliver endnu rigere, bliver almenvellet undergravet, skriver biskopperne.

At det skulle gavne almenvellet at lade de rige blive rigere, strider ikke alene imod menneskets sunde fornuft, men også imod al erfaring, hedder det. Ifølge biskopperne kan den katolske kirkes sociallære ikke forenes med forestillingen om en ukontrolleret markedskonometri. Især når det drejer sig om skoler og sundhedsvæsen, betegnes de markedskonometiske spilleregler som helt uanvendelige. Her er det nødvendigt, at

myndighederne holder kontrol, og det må undgås, at profithensyn sættes højere end moralske værdier, hedder det.

Biskopperne beklager det faldende medlemstal i de britiske fagforeninger og konstaterer, at folk i tiltagende omfang er utilfredse med deres arbejdssituation. De understreger, at enhver ifølge sociallæren skal have en passende løn, og at staten bør fastsætte en mindsteløn. I hyrdebrevet henledes de troendes opmærksomhed på deres pligt til at engagere sig i samfundet, på principperne for solidaritet og subsidaritet og på nødvendigheden af, at kirken gør en indsats for de fattige.

I må selv sætte jeres kryds

Biskopperne advarer kraftigt imod, at man lader en enkelt sag - for eksempel holdningen til svangerskabsafbrydel-

se - være afgørende for, hvem man stemmer på. Man skal hellere bedømme en kandidat på hans eller hendes holdninger i det hele taget, hedder det; holdningen til ufødte børn kan så være en væsentlig faktor i disse overvejelser. Som katolik kan man stemme på et hvilket som helst parti, mener biskopperne. De ser det ikke som deres opgave at fortælle katolikkerne, hvor de skal sætte deres kryds.

Hyrdebrevet, der fylder 35 sider og har fået titlen »Almenvellet«, vakte uro allerede inden det blev offentliggjort. I pressen blev det omtalt som en kritik af det britiske samfund sådan som det har udviklet sig, siden de konservative i 1979 fik premierministerposten, og dermed som en støtte til Labour. En arbejdsgruppe bestående af biskopper, præster og lægfolk har arbejdet på hyrdebrevet i to år.

MAGLEÅS Kursuscenter

Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. 42 81 07 15. Fax. (45) 42 81 16 34. Giro 428 4429.

I er Kristi Legeme

Fredag d. 22. nov. kl. 19 - 24. nov. kl. 14. Pris kr. 650,-.

Kirke og sakramente. Kirke som sakramente.

I nadveren modtager kirken, hvad den skal være: Kristi Legeme og sakramente. Modellen af kirken som en organisme og en krop overvinder splittelsen mellem ånd og materie og åbner for et helhedssyn på mennesket og verden. Kirken som sakramente betyder samtidig sendelse ind i verden.

Temaet vil blive behandlet i foredrag, meditation og liturgi. Ledere: Pastor Niels Engelbrecht og pastoralassistent Kaare Nielsen.

Yderligere oplysninger hos centerleder Elin Udam, Magleås. Tlf. 42 81 07 15. Tilmelding sker ved indbetaling af depositum på kr. 200,- på giro 428 4429.

Magleås

Den katolske kirkes kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Forslag til ændring af pastoralrådets valgvedtægter

Udvalgsrapport om direkte og indirekte valg

I de senere år har der bredt sig den opfattelse, at pastoralrådet i sin nuværende sammensætning ikke i tilstrækkelig grad er en fuldgyldig repræsentation for alle områder af kirkens liv og virke. Sådan siges det i oplægget til drøftelse af ændringer i valgvedtægten. Oplægget er drøftet på det netop overståede pastoralrådsmøde i weekenden. (Debatten dækkes i et senere nummer).

Man har desuden udtrykt bekymring for den manglende interesse, som en stor del af lægfolket udviser over for rådet og dets arbejde, siges det videre.

To afsnit

Ved dekret af 19. maj 1995 opfordrede biskop *Czeslaw Kozon* pastoralrådet til at udarbejde et forslag til sådanne ændringer af valgvedtægterne, som var nødvendige for at opfylde ønsket om en bredere repræsentation. Forretningsudvalget nedsatte derfor et udvalg, bestående af biskoppen, *Jacob Thomsen* og *Erik Zieler*, som nu har fremlagt et forslag.

Udvalgets forslag omhandler to afsnit: Det første afsnit omhandler overvejelser og indstillinger til drøftelse, og

det andet omhandler egentlige ændringsforslag.

Dilemma

Udvalget har stået over for et dilemma, idet der på den ene side er et udbredt ønske om, at hver menighed får en repræsentant i rådet. Hermed ville man få en større interesse for rådets arbejde, og rådet ville få flere impulser fra menighederne, siges det. Men praktiske forhold taler imod dette, da rådet så ville blive på 76 medlemmer. Det ville blive vanskeligt at arbejde med, det ville blive kostbart og størrelsen ville stå i et misforhold til bispedømmets størrelse.

Lægfolket

Udvalget foreslår, at de 10 største menigheder udskilles fra pastoralenhederne og tildeles hvert ét pastoralrådsmedlem. De øvrige menigheder skal herefter vælge et eller to medlemmer inden for de nugældende enheder. Den fremtidige repræsentation vil herefter blive 24 (evt. 27) medlemmer imod nuværende 36.

Præsterne

Udvalget foreslår, at der som hidtil vælges 6 præster til rå-

det og at de vælges på samme måde som hidtil. Valgkredse falder sammen med søstrenes hidtidige valgkredse.

Søstrene

For så vidt angår søstrenes repræsentation foreslår udvalget, at der oprettes 2 valgkredse i bispedømmet: én vest for Storebælt, hvor der skal vælges 2 søstre og en anden valgkreds øst for Storebælt, hvor der skal vælges 4 søstre. Det er fortsat lægfolk, der vælger søstre, men der lægges vægt på, at søstre mere repræsenterer deres stand end et bestemt område.

De fremmedsprogede og de katolske institutioner

Udvalget har lagt stor vægt på, at de fremmedsprogede grupper sikres en fast og egentlig repræsentation i rådet. Man foreslår derfor, at de 6 største fremmedsprogede grupper får repræsentation i rådet, d.v.s. polakker, vietnamesere, filippinere, engelsk-, tysk- og spansk talende. Repræsentanterne foreslås udpeget af den præst, som af biskoppen er udpeget til at varetage sjælesorgen for den pågældende gruppe.

For at imødekomme et øn-

ske, der er fremsat fra flere sider, har udvalget foreslået, at Pastoral-Centret, karitative organisationer (Caritas og de samvirkende menighedsplejer), de katolske skoler og DUK får hvert et medlem af rådet. Det er endnu ikke drøftet, hvordan disse repræsentanter skal vælges.

Det nye Pastoralråd

Det nye råd vil herefter få 49 medlemmer (mod nuværende råds 52 medlemmer). Biskoppen vil kunne udpege indtil 5

medlemmer, så det samlede antal kan komme op på 54.

Ændringer i vedtægterne

For at lette arbejdsgangen foreslår udvalget §9, stk. 2 ændret. Forslag om kandidater skal være ledsaget af en skriftlig erklæring fra den foreslåede om at vedkommende er villig til at modtage valg til pastoralrådet.

Ifølge den nugældende § 13, stk. 2 må højst to lægfolk, som vælges i en pastoralen- heds, tilhøre samme menighed. Denne bestemmelse op- hæves og man foreslår, at der, hvis der ikke er opstillet kandidater i de andre menigheder i pastoralenheden, kan vælges 2 medlemmer fra samme menighed.

Fristen for klager om valgets gennemførelse, opgørel-

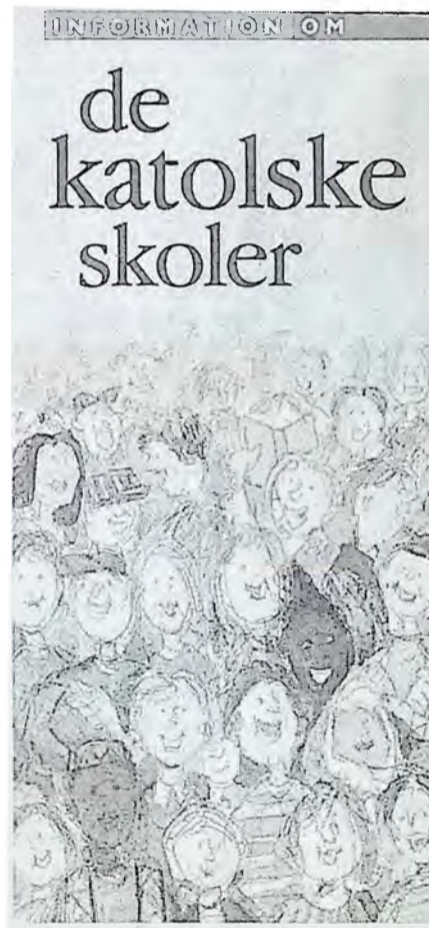
se og gyldighed har hidtil været 7 dage, men foreslås nu forlænget til 10 dage.

Endelig foreslår udvalget, at fristen for indkaldelse af det første pastoralrådsmøde efter et valg forlænges, men udvalget ønsker en drøftelse af problemet, før der ændres i vedtægterne.

Udvalgets forslag har nu været forelagt pastoralrådet til drøftelse og evt. godkendelse. Udvalget er sig bevidst, at man ikke er nået frem til det fuldkomne resultat, idet modstående hensyn og praktiske vanskeligheder har stillet sig i vejen for at det ideelle har kunnet opnås.

cm og kk

Pjece om de katolske skoler

FAKS, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, har udgivet en farvepjece med smukke fotos og en festlig forside, tegnet af *Kim Brostrøm*, om de katolske skoler i Danmark.

Den oplyser om de 23 katolske skoler, og hvor de findes. Her kan man få besked om, hvad der forstås ved en katolsk skole og hvad skolen ser som sin opgave. Alle børn, der kan optages i den offentlige skole, kan også optages på en katolsk skole, blot forældrene er positivt indstillet over for skolens målsætning.

Der fortælleres kort om vedtægter, pædagogisk og økonomisk ansvar, bestyrelsens sammensætning, udnævnelse af leder og øvrige faste personale, samarbejde mellem skole og hjem, forældreindflydelse, medlemskab af overordnede skoleforeninger m.m.

For katolske elever skal skolerne stadig være en del af det katolske fællesskab, der under vore hjemlige forhold ofte er så svært at opretholde, siger biskop *Czeslaw Kozon* i pjecen. Og det overordnede er, at ruste vore børn til at blive borgere i et samfund, som på mange måder er gledet bort fra det kristne fundament. Her kan vi komme langt på vort fælles grundlag, styrke hinanden i vor tro og vidne for verden om Kristi sandhed og kærlighed.

Og biskop emeritus i Folkekirken, *Henrik Christiansen*, som kender den katolske skole gennem sine børns skolegang, karakteriserer atmosfæren dér med tre ord: »holdning, frisind og fællesskab«.

ks

Radio og TV-nyt Abrahams hus

Torsdag den 14. november sender DR på radioens P1 en udsendelse om den hellige *Birgitta* af Vadstena. For tilrettelæggelsen står *Kit Bramsnæs*. Programmet sendes kl. 15 og genudsendes den følgende mandag, den 18. november kl. 19.15 - ligeledes i P1.

Danmarks kirkelige Mediecenter i Århus har længe gået med planer om en TV/video-serie med titlen *Abrahams hus*. Den skal handle om de tre religioner, der er fælles om patriarken *Abra-*

ham: jødedom, kristendom og islam. I tre dele fortælles om ligheder og forskelle på de tre verdensreligioner, der som udgangspunkt alle er enige om, at der kun er én Gud - men er det den samme Gud? Hidtil er planerne strandet på økonomien, men via tilskud fra Undervisningsministeriet regner Mediecenteret nu med at gå igang med produktionen i løbet af efteråret.

Danmarks kirkelige Mediecenter har for nylig fået ny adresse - dog stadig i Århus; siden 1. oktober er adressen:

Finlandsgade 27, 8200 Århus N. Mediecenteret har fremstillet en præsentationsvideo om alle sine produktioner fra de sidste otte år. Den kan frit lånes - ring blot på tlf. 86 78 59 55.

Klaus Møller-Jørgensen

Europæisk kongres i Barcelona for rektorer ved jesuittergymnasier

Den 10.-12. oktober 1996 afholdtes i Barcelona i Spanien den anden kongres for rektorer ved jesuitternes gymnasier i Europa. Den første kongres afholdtes i 1993 i Chantilly nord for Paris i Frankrig.

Der var deltagere fra en lang række lande. De sidst tilkomne skoler fra Litauen og Slovenien var også repræsenteret og fra Danmark deltog rektor *Walter Dalland* fra Niels Steensens Gymnasium i København.

Kongressens overskrift var »Vor fælles opgave i Europa i

dag«. På den første kongres i 1993 præsenterede jesuitterne deres pædagogiske program, som efter deres ønsker skal danne grundlag for det pædagogiske arbejde på deres skoler. Det er bygget på Ignatius af Loyola's overvejelser, og det har som mål at få skolerne ansatte til at være sig bevidste, hvorledes man i den moderne verden overfører værdier - også religiøse - til unge mennesker, som er elever på skolerne. Der arbejdes med dette ignatianske pædagogiske program over hele

den del af verden, hvor jesuitterne har deres uddannelsesinstitutioner. Nogle af de centrale elementer er en undervisning af kvalitet og omsorg for den enkelte elev og dialogen i både ord og holdning mellem lærere og elever.

Niels Steensens Gymnasium

I år fortalte repræsentanter fra Spanien, Frankrig, Belgien og Irland om, hvorledes arbejdet er iværksat i deres lande.

Niels Steensens Gymnasi-

um i København har for lærerne et studiekredsarbejde med den ignatianske pædagogik som emne, og lærere fra skolen deltager i et samarbejde med de tyske og østrigske jesuitterskoler om denne pædagogik. For fremtiden vil Niels Steensens Gymnasium også have kontakt med jesuittergymnasierne i Irland, således at de lærere, der er stærkere til engelsk end til tysk, også kan nyde godt af samarbejdet med udlandets skoler på dette område.

Walter Dalland

Vellykket bibeluddeling på Amager

Katolsk med-koordinator ved bibeluddelingen på Amager, *Marian Bridget Conolly* har fra Det Danske Bibelselskab modtaget en takkeskrivelse, der retter sig til hende, hendes medkoordinator og uddele- re fra henholdsvis Skt. Annæ sogn, Filips sogn og Pinsekirken på Vesterbrogade.

De uddelte ialt 5.503 bibler på Amager, hvilket svarer til en dækning på 90-100% for deres tildelte område..

Uddelingen blev fulgt op af en økumenisk »Bibelfest« ved biskop *Czeslaw Kozon* torsdag den 14. september i Skt. Annæ menighedssal.

ks

Alle hypoteser om paven faldt til jorden

Ang. artiklen »Pavens sygdom optager sindene i Vatikanet« i k.o. af 9. oktober 1996. Pave Johannes Paul II fik fjernet sin blindtarm tirsdag den 8. oktober. Operationen varede 50 minutter, og lægerne var helt enige om at der ikke fandtes noget som helst spor af den tumor, som blev fjernet i 1992.

Den italienske og den internationale presse sagde samme dag, at det betød, at alle hypoteser om at paven skulle have en tumor, faldt til jorden. Det er kedeligt, at »katolsk orientering« i et nummer, som udkommer dagen efter operationen citerer blade, som skriver, at diagnosen blindtarmsbetændelse »ganske enkelt ikke passer sammen med den forpinted,

som vi alle kan se, at paven er præget af« og at »Det kan ikke udelukkes, at det er kræftsygdommen fra 1992, der er dukket op igen«.

Det er heller ikke særligt interessant, at »en af Roms førende kirurger« ikke tror på diagnosen. Mange andre læger med større respekt for videnskaben har understreget, at en læge svigter sine grundlæggende medicinske retningslinier, hvis han udtaler sig om en patient, han ikke selv har undersøgt.

Hvorfor pavens venstre hånd ryster er et helt andet spørgsmål og har intet med cancer eller blindtarm at gøre. Tidligere har Vatikanet sagt, at det hænger sammen med beskadigelse af en nerve ved attentatet i 1982.

I den seneste tid har flere anonyme »kilder i Vatikanet« talt om Parkinsons sygdom eller lignende. Vatikanet har endnu ikke udtalt noget klart om dette spørgsmål, måske fordi diagnosen endnu ikke er klar.

Det bør understreges, at de sygdomme der er tale om ikke er dødelige, men noget

som mange ældre mennesker lever med. Selv de mest pessimistiske hypoteser er altså langt fra katastrofale. Man vil gerne tro, at store hemmeligheder omgiver paven. Et eksempel: I en ny bog af C. Bernstein (Watergateaffæren) - M. Politi (Vatikan-journalist for La Repubblica), »Sua Santità Giovanni Paolo II e la sto-

ria segreta del nostro tempo«, kan man læse: »I Vatikanet fortæller mange om hvordan (Vatikanets dagblad) Osservatore Romano benægtede, at pave Pius X var forkølet. Dagen efter døde han.« Osservatore Romano (19.10.96) svarer med at offentliggøre en faxsimile af det nævnte nummer fra dagen før Pius X's død (han døde 20.8.1914). Halvdelen af forsiden er fyldt med detaljerede lægebulletiner, (feber, puls, symptomer etc.) som ikke efterlader nogen tvivl om, at paven lå for

døden. Bladet (19. 10.96) kommenterer: »Det er ikke med sladder, men med kilder man skriver historie.«

Olle Brandt, Rom

Svar

Det pågældende nummer blev trykt dagen før operationen. Vi har 14 dages produktionsstid. Meddelelsen om hvornår paven skulle opereres kom få dage før operationen. Vi er som mange andre glade over, at operationen forløb godt, og at paven igen er sund og rask.

Red.

Vand på min mølle

I et indlæg - holdt i en nydelig tone med forståelse for alle de grunde, der kan modvirke det, skribenten efterlyser - spørger Keld Dahlwad i »katolsk orientering« nr. 14: »Hvor er glæden, smilet og engagementet, når vi sammen fejrer den hellige messe?« Spørgsmålet stilles til såvel celebrerende præster som til koncelebrerende menigheder, og reaktioner på indlægget efterlyses.

Egentlig var det ikke min tanke at meddele hverken Keld Dahlwad eller de øvrige af »katolsk orientering« læsere, at jeg et langt stykke er enig med ham. Men da jeg nu

i nr. 16 ser min gode kollega Jesper Fich give den stakkels skribent et ordentligt skud for boven, idet han »på det kraftigste må reagere mod læserbrevet...på vegne af mange præster«, så synes jeg dog, at jeg for ærligheds skyld er nødt til at skrive følgende:

Kære Keld Dahlwad. Jeg glædede mig over dit indlæg. Faktisk var det »vand på min mølle«, som man siger, idet jeg fra nogle af mine sognebørn snarere hører, at de messer, jeg forestår, varer for længe. Til dem kunne jeg nu med fryd i stemmen sige: »Læs bare i »katolsk orientering« nr. 14!« Om messen nu ople-

ves for lang eller for kort, så synes jeg, at vi præster roligt kan lade os sige, hvordan vi, der i messen tjener »in persona Christi«, bliver oplevet af dem, vi fejrer messe sammen med. Måske kan vi bruge det til noget.

Du efterlyser øget engagement i celebrationerne hos »en del præster«. Og du efterlyser det samme hos kirkegængere i al almindelighed - dig selv iberegnet! Du skriver:

»Selv om man ikke kan være lige engageret hver dag, forekommer det mig, at vi tit og ofte mangler sans, bevidsthed og evne til at udtrykke den glæde, der er blevet os givet, såvel i budskabet som i de konkrete gaver, vi synligt

modtager i brødets og vinenes skikkelse«.

Sådan forekommer det dig, og min mening er, at ingen af os, hverken præster eller lægfolk tager skade af at overveje, om du på en eller anden led har ret. I hvert fald kan enhver ved selvsyn konstatere, at der er stor forskel i ansigtens glædesudtryk, når der under en halvanden time lang fodboldkamp i Idrætsparken råbes »mål!« og når der under messen i kirkerne synges »halleluja!«

Lad mig til sidst for »en ordens skyld« tilføje, at det ikke hører med til montfortansk præsteuddannelse at kunne »læse« messe på 12 minutter.

p. Stephen Holm

Facit om Broder Jacob er givet på forhånd

I sit svar på mit indlæg om broder Jacob fremsætter Jørgen Nybo Rasmussen den påstand, at jeg på forhånd skulle have affejtet hans idé om broder Jacob som kongesøn. Intet er mere forkert. Min afvisning er et resultat af en kritisk analyse af de bøger og artikler, han gennem årene har skrevet. Det nytter ikke at blive fornæret, for når man fremsætter nye og sensationelle synspunkter, må man acceptere, at fagkolleger vil kigge én i kortene: vil undersøge, hvad kildegrundlaget er, vurdere dets troværdighed og brug samt tage stilling til, om de fremsatte fortolkninger er rimelige og sandsynlige. Sådan er spillereglerne inden for historisk forskning.

Bogen om broder Jacob kan desværre ikke stå for en sådan prøvelse. Inden vi går i gang med læsningen, får vi at vide, at Jacob var kong Christian II's yngre broder. Facit er altså givet på forhånd. Og da vi ikke, som jeg nævnte i mit forrige indlæg, har noget udsagn derom fra samtiden, må forfatteren for at få sin ide sandsynliggjort bruge en række kneb, der ikke er i overensstemmelse med »anerkendt historisk metodik«.

En sen kilde af tvivlsom karakter gøres til sandhedsvidne. Vidnesbyrd fra samtiden, der modbeviser ideen, bortforklares. Det gælder erklæringen fra 1520 om, at Christian II på det tidspunkt var eneste søn af kong Hans.

Mange kildeudsagn presses desuden gennem en fortolkende vridemaskine. Et eksempel er broder Jacobs tilnavne. At »Hansen« skulle være udtryk for beskedenhed, at »de Dacia« betyder prins af

Danmark og »Gottorpius« hertug af Holsten er tolkninger, der ikke kun virker temmelig søgte, men som også strider mod datidens navneskikke. At slottet Gottorp samtidig tillægges en dynastisk-politisk betydning, som var helt ukendt i 1500-tallet, bør vel også lige nævnes.

Generelt indeholder bogen den ene uunderbyggede påstand efter den anden. Tanker, der i begyndelsen fremsættes som hypoteser, bliver senere uden videre til historiske kendsgerninger, som så igen bruges til at underbygge andre ligeså usikre hypoteser. Cirkelslutninger er der flere af, gæsteriernes antal er mangfoldige og et udsagn som »Intet er til hinder for« er et hyppigt forekommende argument. Bogen virker derfor kun overbevisende på dem, der på forhånd vil tro på ideen.

Historisk viden drejer sig nu ikke om tro eller vantro, men om, hvad man kan se af et kritisk vurderet kildemateriale og de herpå byggede rationelle konklusioner, siger Nybo Rasmussen. Heri kan jeg kun være enig. Men bogen om broder Jacob er netop ikke kendetegnet ved nogen gennemført anvendelse af kildekritik og rationalitet. Derfor forbliver tanken om broder Jacob som kongesøn ønsketænkning. Den er en fiks idé, frit svævende i luften uden jordforbindelse. Det var såmænd blot det, jeg ville gøre dette blads læsere opmærksom på, inden jubelen over at få en fiktiv kongesøn kanoniseret blev for stor.

Kaare Rübner Jørgensen

Tillykke

Maria Immaculata Søstrene 25 år i Danmark

Toget kører hurtigt igennem det falsterske og sjællandske landskab. I en kupé sidder fire polske Maria Immaculata Søstre, de er på vej til København. Sneen byder dem velkommen til Danmark. Den faldt tidligt det år. Det var i 1971, den 21. november.

I år er det således 25 år siden, at de første søstre fra det polske ordenssamfund kom hertil. Som alle ved, er al begyndelse svær, og sådan var det også for de nyankomne søstre. Nyt land, anden kultur, vanskeligt sprog - og kun få katolikker - gjorde, at de kom med blandede følelser og forventninger.

Maria Immaculata Søstrenes orden er polsk, stiftet af

en idealistisk lægmand med en stærk karakter, Edmund Bojanowski. Han levede i årene 1814 til 1871. Dengang var Polen ikke selvstændigt, men opdelt mellem tre stormagter, og befolkningen led under stor fattigdom.

I Edmund Bojanowskis levetid udbød der en koleraepidemi, som gjorde problemerne endnu større. Han så, at fattigdommen og elendigheden var særlig udtalt på landet, og det gik især ud over børnene. På denne baggrund fik han ideen til at grundlægge en søsterorden, som i særlig grad skulle tage sig af de nødlidende og børnene på landet.

Det første lille samfund af

søstre - tre ialt - blev grundlagt i 1850. Edmund Bojanowski underviste selv søstre, som så skulle give denne videre til andre. Børnene skulle ved en levende samtale udvikle sig til »hede« mennesker, der havde både forstand, følelser, fantasi og ansvarlighed samt en levende tro.

I løbet af sit liv grundlagde Edmund Bojanowski 20 huse til søstre i Polen. I dag er ordenen udbredt i 15 lande. Søstrenes moderhus er i Debica i det sydlige Polen. I Danmark er der to kommuniteter: I København og i Odense. Søstre arbejder på plejehjem, i skoler, i sogneregion og inden for polsk sjælesorg.

På Krist Konges fest, søndag den 24. november fejrer søstre deres jubilæum ved en festmesse kl. 11.00 i Skt. Annæ Kirke i København, hvor også søstrenes generalpriorinde moder M. Joanna Swiatlowska vil være til stede. Hovedcelebranten er biskop Czeslaw Kozon. Efter messen er der reception i Skt. Annæ Skoles aula.

Begge sædvanlige messer kl. 10.00 og kl. 12.00 er slået sammen til én.

Hjertelig tillykke til Maria Immaculata Søstre med jubilæet og tak for jeres arbejde og mangfoldige virke på Amager og Fyn

Julian Bodnar C.ssR.

Maria Immaculata Søstrene har huse i København og i Odense.

Fra DUK's stilleretræte d. 18.-20. oktober 1996

Stille for Gud - stille med Gud?

Stilleretræte. Stille for Gud, stille med Gud? At lytte frem for at tale. At være fremfor at gøre.

Hvordan gør jeg det? Hvordan kan jeg tilpasse stillheden i min travle og larmende hverdag? Kan jeg - som går for at være et værre snakkehoved - være stille(!) i en hel weekend? Jeg har talt en masse med Gud, jeg har snakket i ét væk. Men hvorfor svarer Gud mig ikke? Kan det mon være, fordi jeg aldrig har

lyttet? Tør jeg overhovedet at gå i dialog med Gud, at afslutte min ensporede monolog? Tør jeg risikere, at der måske kommer noget frem, som jeg ikke havde ventet? Tør jeg være stille for Gud?

Hvor ofte har jeg - og sikkert mange andre - ikke stillet sig selv disse spørgsmål? - Mere eller mindre bevidst.

Så da DUK annoncerede sin stilleretræte her i efteråret, kunne jeg dårligt finde på en undskyldning for ikke at mel-

de mig til. Angsten for måske at blive skuffet, ved slet ikke at få svar på mine spørgsmål, blandede sig med spændingen for, hvad dette ukendte - en stille retræte - var.

Jeg har før været på stilleretræte i 2 dage, men da var jeg 15 år og fordrev tiden med at læse religiøs litteratur såsom helgenbiografier. I og for sig også godt, men nu - 10 år efter - har jeg brug for noget andet, noget mere, at tale med Gud.

Retræten skulle holdes i »Skovhuset«, et moderne hus mellem Silkeborg og Horsens, specielt bygget til retrætebrug. Dvs eneværelser, kapel etc.

Ifølge programmet ville vi blive 7 deltagere, 2 ledere og 1 præst, jesuitten *Richard Sprengers* - et passende antal mennesker til en stilleretræte. Der var lavet detaljeret program, hvori der indgik oplæg, meditation (personlig bøn), fælles bøn, messer og mulighed for samtale med åndelig vejleder. Da retræten var bygget op over en »rigtig« ignatiansk retræte, var der også punkter som kontemplativ dialog og bønshed.

Ud fra ethvert givent punkt stod der: stilhed. Måltiderne foregik som i mange katolske klostre i stilhed med mediativ musik som baggrund. Ikke engang et »ræk mig saltet« forstyrrede vores stilhed. Og tro det eller ej: Mad smager faktisk endnu bedre, når man har alle sine sanser samlede om den.

Vores betænksomme ledere sørgede for alt praktisk, for at vi retrætedeltagere kunne koncentrere os om vores primære forhold - at være Gud nær. Programsat var også hver dag en siesta. Hvilket bestemt var tiltrængt, da man bliver utrolig udmattet af at være åndeligt igang konstant.

Sakramentet var tilstede i et medbragt tabernakel (Skovhuset er økumenisk og har ikke permanent tabernakel). Det var dejligt at have Kristi Legeme så nær. At kunne sidde i timevis foran og at have tid til det. - Ja ikke at have andet end tid. Jeg skammede mig egentlig over, at jeg nu for første gang i mit liv syntes, at nu havde jeg tid til Gud. Selvfølgelig har jeg altid forventet, at han havde tid til mig...

Jeg kunne nu i denne pro-

bindelse godt have ønsket mig, at der havde været »rigtig« sakramentsudstilling. Jeg er - må jeg indrømme - som den vantrø Thomas. Jeg ønsker at se og at føle. Jeg ønsker at vide. Men Gud ønsker jo, at vi skal tro! »Salige er de, som ikke har set og dog tror« (Joh.20,29). Hvad der trøster mig er, at viden kan sammenholdes med troen, som *Niels Steensen* så klart har udtrykt: »Skønt er det vi ser; skønnere det, vi forstår; men langt det skønneste er det, vor forstand ikke kan rumme.« Troen går ud over viden. Jeg tror - bemærker »tror« - at intellektet kan være en af de sværeste hindringer for troen. Men samtidig gør det også Gud så meget større. Tænk at han er til!

Vi var sammen med Gud og med hinanden. Vi havde et fællesskab, som jeg nok allerede eksisterede, for jeg har oplevet det i samværet med nære venner/familie, hvor det nok bare at være sammen. Man kan tale eller tie. Det er underordnet. Man ER sammen.

P. Richard Sprengers' oplæg, *Samuels* kaldelse og bjergprædikenen, var et tilbud, et godt redskab, hvor med vi kunne arbejde med os selv og Gud på. Personlig fandt jeg stor vederkvæelse i betragtningen af rosenkransens mysterier. Hver for sig fandt vi vores individuelle metode til bøn, til meditation.

Jeg havde været lidt bekymret for at skulle »meditere«. Men blev kun positivt overrasket. Opdagede at jeg måske ikke fik svar på alle mine spørgsmål, men at jeg turde være stille med Gud - og at det rent faktisk var dejligt!

Med fare for, at det vil blive betragtet som en kliché, vil jeg sige, at det føltes som om, at jeg havde nået en oase i min

sjæls ørken. Men ørkenen forsvinder ikke, fordi jeg har fundet mig et daddelt træ at hvile mig under. Min hverdag er ikke blevet lettere, fordi jeg har været på stilleretræte. Der er lang vej endnu, men det første skridt er taget - fra én oase til en anden. Jeg håber, at jeg - og andre - må have vand nok med os, til strækningerne imellem oaserne, indtil vi en dag skal drikke af det levende Guds vand og aldrig mere tørste.

Annette Rønnow Thomsen

Ophører som ungdomspræst

Franciskaneren *Charles McCarthy* kom 'kun' til at fungere to år som bispedømmets ungdomspræst. Han ophører i denne funktion den 1. januar og begynder som sognepræst for menigheden i Roskilde. Han afløser p. *Hans Christoffersen*, som for tiden er i USA.

Charles McCarthy begrundede beslutningen med, at det ikke er muligt at leve et seriøst ordensliv med kun tre brødre, hvoraf den ene rejser meget.

Der er ikke udnævnt nogen ny ungdomspræst.

Charles McCarthy OFM.Conv.

Mindefest for broder Jakob i Roskilde

I »katolsk orientering« har man i de seneste numre af bladet kunnet følge en meningsudveksling vedrørende broder *Jakob* den Danske; hvorvidt han var dansk kongesøn.

Sædvanen tro havde gråbrødrene i Roskilde indbudt til en mindeaften søndag den 27. oktober i forbindelse med årsdagen for broder *Jakobs* død den 29. oktober 1567.

Andagten fandt sted i Gråbrødrekapellet på GråbrødreKirkegård og blev introduceret af sognepræst *Bob Showers*. I øvrigt medvirkede sognepræst ved Skt. Jørgensbjerg kirke, *Johannes Hatorp*, der læste Apost. Gem. 8, 26-40: Filip og den ægyptiske embedsmand.

Mindeaftenens emne blev belyst ved et drama, som *Jan*

Ørsted og gråbrødrene havde iscenesat. Dramaet blev opført af en gruppe unge, der var hentet fra flere katolske sogne: *Maria og Martin Beyer, Johannes Hatorp, Jeanett Jezewski, Trine Keller, Roberts Kirkovics, Jonella Krohn, Tania Martin, Lisbeth Witthøft Nielsen, Tania Ståhle og Anna Balla*.

Med stor dygtighed og overbevisning fremlagde de unge problematikken. Beretningen fra Apost. Gem. er fremstillet meget positivt, men når den overhovedet er kommet med i *Lukas'* beretninger, har årsagen måske været, at apostlen *Filip* efter at have døbt den ægyptiske embedsmand fik problemer med de ældste i Jerusalem-menigheden, for hvordan kunne han døbe en ægypter uden at denne først var blevet

grundigt undervist og indlemmet i menigheden?

Broder *Jakob*, der var gråbroder og missionær blandt indianerne i Mexico, løb ind i vanskeligheder, da han imod tidens gængse holdning tillod indianerne at modtage sakramenterne. Man mente nemlig, at indianerne var for primitive og uvidende og derfor først efter lang tids undervisning kunne få lov til at modtage sakramenterne.

Broder *Jakob* blev indkaldt til en diskussion med en af datidens store teologer, hvor han fik lov til at forsvare sin holdning og praksis. Blandt andet påstod han, at kirken syndede mod Helligånden, når den pålagde indianerne så strenge krav, og når man optrådte racistisk ved at opfatte indianerne som primitive og uvidende.

I korte glimt fulgte man i dramaet *Filips* forhør for ældesterådet i Jerusalem-menigheden, der krævede orden i tingene og grundig indføring i troens grundlag og i menigheden, før en dåb kunne komme på tale; og man fulgte broder *Jakobs* diskussion med sin modpart, der igen krævede orden og struktur og ikke helt kunne skjule den hvide mands overlegenhed over for de indfødte, der skulle tilpasses de kendte kirkelige strukturer og traditioner.

De skiftende glimt hævdede problematikken ud af sin tid og gjorde den yderst nærværende. Dramaet satte en mængde tanker i gang. Hvordan er det i dag? Hvordan møder vi som troende vore medmennesker? Kommer vi dem i møde, eller skal de komme os og kirken imøde?

Er de krav og betingelser, vi og kirken opstiller for deltagelse i dette og hint, virkelig reelle krav og betingelser? Hvor bliver kærligheden til Gud og vor næste af i vor tids kirkestruktur? Skal man altid bøje sig for kirkens autoritet? Optræder vi og kirken af og til racistisk?

Alle disse spørgsmål og flere endnu dukkede op under dramaet uden at et eneste af dem blev formuleret. Historien har vist os, at der ned gennem tiden og helt ind i vore årtier har været og er mange problemer heller ikke er enestående. Det er endnu et problem for adskillige mennesker.

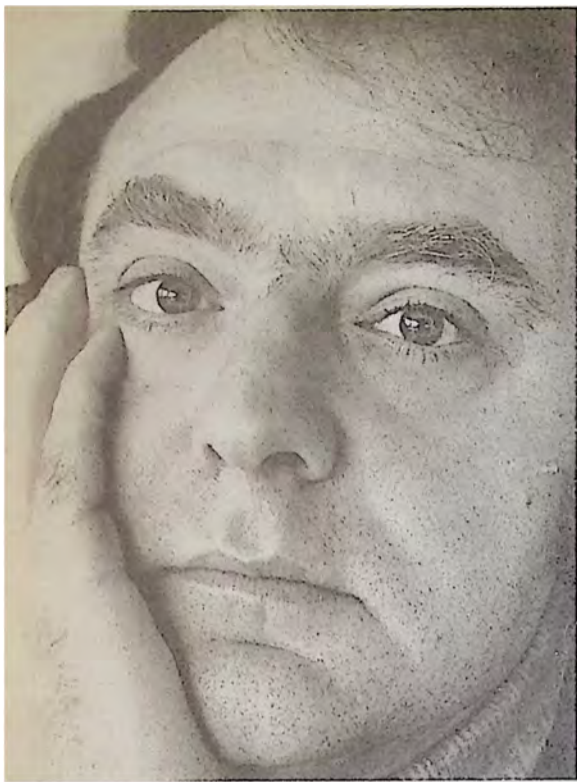
Det er derfor væsentligt for den enkelte at overveje disse spørgsmål. Et entydigt svar blev ikke givet i mindeandag-

ten, og hvis et entydigt svar virkelig fandtes, vil det være svært at forklare, hvorfor problematikken fortsat er aktuell.

Man spurgte engang Jesus: Hvem er min næste? Jesus svarede med lignelsen om den barmhjertige samaritaner. Min næste er den person, der til enhver tid har brug for min hjælp. Det gælder altså om at være til stede der, hvor mennesker nu engang lever - være midt blandt dem - og være til rådighed for dem. Det var dét, *Filip* gjorde på vejen til Gaza, og det var dét, broder *Jakob* gjorde blandt indianerne i Mexico. Er det dét, vi gør?

Tak til gråbrødrene i Roskilde og til de unge for denne mindeaften.

Carly Majholm

»Det er ikke bare en hypotese«

Uddrag af pave Johannes Paul II's budskab til medlemmer af Det pavelige Videnskaberne Akademi, hvor han udtaler sig om forholdet mellem kirkens lære og de forskellige udviklingsteorier

»Den pavelige rundskrivelse »Humani generis« (1950) be-
tragtede evolutionslæren som
en hypotese, som man måtte
tage alvorligt, og som i sam-
me grad som det modsatte
standpunkt måtte undersøges
nærmere. Baggrunden herfor
var den naturvidenskabelige
forskningens daværende stand-
punkt og de krav, som teologi-
en stillede. (...)

I dag, næsten et halvt
århundrede efter rundskrivelsen,
giver ny viden anledning
til at se evolutionsteorien som
mere end en hypotese. Det er
bemærkelsesværdigt, at denne
teori i stadig højere grad er
blevet anerkendt af forskningen
som følge af en lang række
opdagelser på forskellige
videnskabelige områder. Et
sådan tilsigtet og af sig selv
opstået sammenfald af forsk-
ningsresultater er i sig selv et
vægtigt argument for denne
teori. (...)

Strengt taget er det mere
korrekt at tale om evolutions-
teoriene end om evolutions-
teorien. Flertalsformen skyl-

des de mange forskellige for-
slag, der er blevet fremsat
som forsøg på at forklare ud-
viklingsmekanismen. På den
anden side svarer den også til
forskelligheden i de verdens-
anskuelser, som man lægger
til grund. Der findes således
både materialistisk-reduktion-
nismiske og spiritualistiske
måder at opfatte evolutions-
teorien på. En vurdering af,
hvad der er hvad, falder ind
under filosofiens og teologi-
ens kompetenceområde.

Da evolutionsspørgsmålet
angår synet på mennesket,
berører det direkte kirkens
lære. Guds ord lærer os, at
mennesket er skabt i Guds
billede (1. Mos. 1, 28-29). I
koncilets pastorale konstitu-
tion »Gaudium et spes« findes
en meget fin udlægning af
denne lære, der er noget cen-
tralt i kristen tankegang. Der
gøres opmærksom på, at
mennesket er den eneste
skabning, som Gud satte på
jorden, fordi han ønskede det
for sin egen skyld. (...)

Hele menneskets person,

kroppen iberegnet, er så vær-
difult, fordi mennesket har
en sjæl. Dette væsentlige
punkt understreges af Pius
XII: Menneskets krop har sin
oprindelse i den levende ma-
terie, som fandtes før menne-
sket. Men sjælen har Gud
skabt af ingenting. (...)

De evolutionsteorier, som
- understøttet af den verdens-

anskuelse, som ligger bag -
anser ånden for en udform-
ning af materiens kræfter eller
slet og ret for et andet fæno-
men, som optræder sammen
med materien, er altså ikke
forenelige med sandheden
om mennesket. Disse teorier
kan ikke begrunde menne-
skets værdighed. (...)

Pave Johannes Paul II: Nogle evolutionsteorier bestrider kirkens lære

Vatikanet (KNA) Pave Johan-
nes Paul II afviser nogle ud-
lægninger af evolutionsteori-
en og betegner dem som ufor-
enelige med den kristne sand-
hed om mennesket.

tidligere nobelprismodtagere.
Akademiet fejrede sin 60 års
fødselsdag ved at afholde en
kongres i Vatikanet i oktober.

De evolutionsteorier, som
anser ånden for en udform-
ning af materiens kræfter, er
ikke forenelige med sandhe-
den om mennesket, skriver
han i et budskab til Det pave-
lige videnskaberne Akade-
mi, som er offentliggjort gen-
nem Vatikanets pressetjene-
ste. Sådanne udlægninger er
heller ikke i stand til at under-
bygge menneskets værdig-
hed, understreger paven. Han
medgiver dog, at der findes
andre fortolkninger af evolu-
tionsteorien, der kan forenes
med kirkens lære om menne-
sket. Forvandlingen fra mate-
rier til ånd kan ikke efter-
prøves ved noget naturviden-
skabeligt eksperiment, påpe-
ger paven. Alligevel mener
han, at videnskaberne kan bi-
drage til at frembringe ny vi-
den om menneskets ånd.

De 80 medlemmer af Det
pavelige Videnskaberne
Akademi er alle udnævnt af
paven selv. Alle er verdens-
kendte forskere, og nogle er

Mange er bigamister uden at ane det

Det er let at opnå skilsmisse i Danmark, og efter skilsmissen tror de fleste, at den hellige grav er velforvaret, siger advokat Sandra Moll i sin artikel. Det er meget let at komme til at begå bigami efter en skilsmisse, og mange er bigamister uden at ane det.

Mange vil sikkert blive for-
bavset, når jeg finder det på
sin plads at advare mod at
begå bigami.

Som bekendt er det ikke a-
lene muligt, men meget let at
opnå skilsmisse i et land som
Danmark, hvor statistikkerne
taler deres sørgelige sprog:
mere end hvert andet ægte-
skab ender med en skilsmis-
se. Efter skilsmissen tror de
fleste, at den hellige grav er
velforvaret. Ikke desto min-
dre er det meget let at komme
til at begå bigami efter en
skilsmisse, og mange er biga-
mister uden at ane det. Hvor-
dan kan det nu være?

Det skal med det samme
slås fast, at denne artikel a-
lene handler om de civile rets-
virkninger af ægteskabet og
ikke den katolske kirkes reg-
ler vedrørende annullering af
det religiøse ægteskab. Som
bekendt, kan det katolske æg-
teskab annulleres, når be-
stemte betingelser er til stede,
uafhængig af hvilke lovreg-
ler, der gælder i de enkelte
lande.

Med dette in mente, er sva-
ret meget enkelt. Efterhånden
er der mange danskere, her-
under mange danske katolik-
ker, der gifter sig med en ud-

lænding eller en dansker, der
har en fremmed baggrund.
Oftentimes bliver ægteskaberne ind-
gået i et andet land og senere
registreret i Danmark, eller de
bliver indgået i Danmark og
senere registreret i et andet
land.

Når ægtefællerne bliver
skilt, sker det ofte med bevil-
ling fra Statsamtet. Bevillingen
udgør alene gyldigt skilsmis-
segrundlag i de nordiske
lande, men er ikke uden vide-
re anerkendt i resten af ver-
den. I de fleste stater i verden
forudsættes, at skilsmissen
bliver meddelt ved dom.

Er man blevet skilt ved be-
villing, er det derfor nødven-
digt at henvende sig til en ad-
vokat for at opnå en anerken-
delsesdom i byretten, der
fastslår, at bevillingen har
samme værdi som en dom.
Bliver parterne skilt ved dom,
skal man huske at få dommen
anerkendt i det land (eller de
lande), hvor ægteskabet måtte
være registreret.

Et eksempel tjener til at illustrere situationen

A, som er dansk statsborger,
indgår i Danmark ægteskab
med B, som er italiensk stats-
borger. Da B skal formy sit

pas, henvender han sig til am-
bassaden for at få det fornyet.
Her oplyser han at være gift
med A og ægteskabet bliver
derefter automatisk registre-
ret i Italien.

Nogle år senere ønsker B,
som i mellemtiden er blevet
dansk statsborger, at blive
skilt og efter en separations-
periode får han bevilget skilsmis-
se i Danmark. Et år senere
gifter han sig igen med C og
de beslutter sig for at tage på
bryllupsrejse i hans hjemland.
Her beslutter han sig for at
købe en lejlighed ved havet
sammen med C og derfor er-
klærer han for notaren, at C er
hans hustru. Men ifølge itali-
ensk lov er B stadigvæk gift
med A, og begge ægtefæller
risikerer at blive anklaget og
straffet for bigami.

Historien kan ændres lidt.
B er denne gang af fransk op-
rindelse og ægteskabet, der
indgås i Danmark, registreres
i Frankrig. Efter at B er blevet
skilt fra A, gifter B sig med C.
Efter sit andet ægteskab dør
han pludseligt. Ifølge dansk
lov er C B's arving, idet hun er
gift med B på tidspunktet for
hans død. Da der blandt afdø-
des ejendele også er et hus i
Frankrig, tager hun demed og

meddeler de kompetente
myndigheder, at huset nu til-
hører hende. Men hun får to
ubehagelige overraskelser.
Den første er, at huset tilfalder
B's første kone og eventuelle
børn fra 1. ægteskab, den an-
den er en anklage for bigami.

De to historier er, selv om
de er ændret lidt, desværre
ikke opdigtede. Mine ek-
sempler drejer sig om en itali-
ener og en franskmænd, men
det ovenfor anførte gælder
generelt, når et ægteskab, der
opløses i Danmark er regi-
streret i et andet land. Straf for
bigami er statueret i alle lan-
de, hvor bigami ikke er tilladt,
selv om arten og størrelsen af
straffen kan variere.

Hvad skal man så gøre for
at undgå at blive bigamist og
dermed risikere at blive straf-
fet?

Når man ønsker at blive
skilt i Danmark, skal man
først og fremmest sørge for at
få oplyst, hvorvidt ægteska-
bet er blevet registreret i et
fremmed land. Oplysninger
af denne art kan altid fås ved
henvendelse til ambassader-
ne. Dette bør altid gøres: også
selv om der ikke er blevet
ansøgt specifikt om registre-
ring, idet ægteskabet, som i
det 1. eksempel kan være ble-
vet registreret automatisk,
gennem fællesregistre o.lign..

Får man oplyst at ægteska-
bet ikke er blevet registreret,

er man ugift i henhold til det
pågældende lands lovgivning
og man kan derfor gifte sig
igen, så snart skilsmissen i
Danmark er på plads.

Hvis det derimod viser sig,
at ægteskabet er registreret i
et fremmed land, skal man
sørge for at den danske skilsmis-
se bliver stadfæstet også i
det land, hvor ægteskabet er
registreret.

Det er ikke muligt inden
for rammerne af denne artikel
at angive den procedure, som
er nødvendig i hvert enkelt
land for at opnå, at den dan-
ske skilsmisse bliver anerkend-
t. Man skal dog som sagt
huske, at en skilsmissebevil-
ling alene er anerkendt i de
nordiske lande; derfor skal
skilsmisse i de tilfælde hvor
den skal anerkendes i udlan-
det, ske ved dom, uanset om
parterne er enige om at skil-
les.

Bistand fra en familieretlig
advokat er således nødven-
dig.

Det er derfor vigtigt at sik-
re sig, at forholdene omkring
ens eget ægteskab og skilsmis-
se er i orden, inden man
rejser til sit hjemland eller ta-
ger kontakt til landets myn-
digheder for at spare sig selv
og den nye ægtefælle for ube-
hagelige overraskelser.

Sandra Moll

Bronzestatuens af apostlen Peter med de symbolske nøgler, der synliggør Jesu ord: Hvad du binder på jorden, skal være bundet i himlene, og hvad du løser på jorden, skal være løst i himlene. (Matthæus-evangeliet kap. 16 vers. 19).

Biskoppens prædiken i Skt. Ansgars domkirke

Søndag den 20. oktober 1996
i anledning af årsdagen
for pave Johannes Paul IIs valg og indsættelse

Årsdagen for pavens valg og indsættelse er en regelmæssig tilbagevendende anledning til at bede for ham og gøre sig tanker om hans embedes betydning i kirken.

Forbønnen for indehaveren af et så vigtigt embede bør være en naturlig del af vor følelse med kirken og være det til alle tider. Bede skal vi ikke kun, når vi selv skønner, at der er et akut behov, selv om det kendteste eksempel i Skriften på forbøn for Peter skildrer et alvorligt øjeblik i den unge kirkes historie. I Apostlenes Geminger (12,5) hører vi, hvorledes menigheden vedholdende bad til Gud for Peter, da han var blevet fængslet af kong Herodes.

Hvad dagens andet anliggende angår - nemlig anledningen til at besinde sig på Petrusembedets betydning i kirken - så har den på mange måder ændret karakter. Nu gælder det ikke kun denne søndags anliggende. Efterhånden er det sådan med fremstillingen af alle emner i tros læren, at de for at gøres

nærværende ofte må forklares ved at blive sammenholdt med modsætningen, den forkerte teori, at præsentationen af dem må ske i form af et forsvaret mod angreb og kritik.

Selv om den bedste måde at blive overbevist om sandheden på ofte er at høre modsætningen, så er nødvendigheden af, så hyppigt at skulle bruge denne metode et dårligt tegn, især hvis diskussionen har vundet indpas i kirken selv og nogle gange har karakter af teologisk og disciplinær borgerkrig.

Fra at være en fast accepteret og for nogle aspekters vedkommende forpligtende del af vor tros indhold er paveembedet i mange sammenhænge blevet et emne, der er stillet til fri diskussion. Ikke at det ikke har været sådan før; hver gang et nyt aspekt af pavens embede i historiens løb er begyndt at gøre sig gældende, og især så længe noget ikke har været klart defineret, er forskelle i opfattelser kommet til udtryk.

Medens resten af kirkens trosgods tidligere stort set forblev uberørt af uenighed om pavens embede, så er nu om dage næsten alt inddraget i diskussionen. Selv om det er galt nok, at pavens rolle kategorisk og ofte ukærligt kritiseres, er det endnu alvorligere, at mange emner, han udtaler sig eller træffer afgørelser om, bliver gjort til genstand for kritik og omgivet af tvivl.

Angreb på pavens person og embede foregår altså i en sammenhæng, hvor også andre og langt vigtigere ting står på spil. Kirkens traditionelle holdning til spørgsmål vedrørende sakramenter og embede, dens syn på ægteskabs- og familiemoral, dens standpunkt inden for den økumeniske dialog, bliver hos mange kritikere til noget odigt, så snart paven udtaler sig herom. Meget kritik foregår altså i et miljø af dalende kristen praksis og opblødning af troens forpligtende karakter.

Med denne skildring af situationen kunne det lyde, som om enhver kritisk røst er mistænkelig og uvelkommen og enhver videre udvikling utænkelig. At det ikke er sådan, viser vor pave selv, når han f.eks. i rundskrivelsen »Ut unum sint« (25. maj 1995) om de kristnes enhed opfordrer »til at finde en måde at udøve primatet på,

som uden på nogen måde at opgive, hvad der er væsentligt i dets sendelse, ikke desto mindre er åben for en ny udvikling« (nr. 95).

Selv om vel ikke engang de skarpeste seriøse kritikere af pavens primat mener, at det helt kan undværes, gør den øjeblikkelige stemning, at man i praksis ofte lever, som om det ikke fandtes.

En mulighed for at finde et nyt fælles grundlag ville være ved hjælp af f.eks. før omtalte rundskrivelse at repetere, hvad vor kirke mener om petrusembedet, hvad der er sagt herom i dialogen med andre kirkesamfund, incl. ønsket om en enhedsskabende tjeneste også hos disse kirkesamfund, samt ved at udnytte pavens egen opfordring til nytænkning.

Enhver berettiget kritik af kirken må udspringe af kærlighed til den. Det står ikke til os at frakende selv de umiddelbart hårdeste kritikere denne kærlighed. Blot kan vi opfordre til besindelse på, om den er der, og i øvrigt også selv underkaste os samme besindelse.

At paven selv har denne kærlighed, som i ordets bogstaveligste forstand fortæller ham, kan ingen være i tvivl om. Selv om han kun er et menneske, er han sat på en post, hvor alt skal bedømmes globalt og konsekvenserne beregnes ekstra grundigt, før beslutninger tages.

Trods al indsigt og egne erfaringer, er vi ikke i stand til helt at sætte os ind i dette ansvar eller have del i det. Bøjn er dialog med Gud, en vej til at lære Gud og hans vilje at kende. Også vor bøn for paven er en sådan dialog, som her vil være med til at skærpe vor sans for kirkens liv og hans embedes betydning. Paven er ganske vist ikke som Peter i fangenskab, men trods sit mod alligevel på mange måder sikkert trængt, ligesom kirken som helhed også er det. Lad vor reaktion da være den vedholdende bøn, som den første menighed opsendte for Peter. Fælles, endrægtig bøn til den fælles Fader kan ikke andet end forene og styrke. Ved således at samles i bøn for paven, hans anliggender og helbred, er vi samlet i bøn for kirken og dermed for os selv.

+ Czeslaw Kozon

Et vanskeligt punkt på den økumeniske dagsorden

Vatikanet (KNA) - En gang om året bliver Peterskirken gamle bronzestatuens af apostlen Peter klædt i liturgiske gevandter og kronet med tiara, den traditionelle pavekrone.

Sidst i juni fejrer kirken apostelfyrsterne, der tillige er skytshelgener for byen Rom. I Peterskirken mindes man, hvordan Sankt Peter led martyrdøden under den første kristenforfølgelse, der fandt sted i årene 64-67. Det skete i kejser Neros cirkus - lige ved siden af. I det fjerde århundrede lod kejser Konstantin bygge en kirke over det sted, hvor Peter var blevet begravet. 1200 år senere opstod den kirke, der skulle blive den største i den katolske kristenhed - Peterskirken, bygget af renaissance-tidens paver og endnu i dag et mål for millioner af pilgrimme og besøgende fra hele verden.

I en niche lige over Peters grav - arkæologer har sagt

god for, at det er den - opbevares de gamle, uldne stolaer, hvide med sorte kors, i et kostbart skrin. Hvert år på apostelfyrsternes fest bæres de af de senest udnævnte ærkebiskopper som et tegn på disses værdighed og et symbol på lokalkirkernes enhed og samhørighed med paven, apostlen Peters efterfølger.

Kirkens apostoliske identitet

I år strejfede pave Johannes Paul II i sin prædiken apostlen Peters enestående rolle; han blev afgørende for kirkens apostoliske identitet gennem tidene, hed det.

I mere end femten år har den romerske patronatsfest haft en særlig, økumenisk dimension. Siden 1979 har en delegation fra det ortodokse Konstantinopel været i Rom den 29. juni - lige som Vatikanet sender en delegation til patriarkatet i Istanbul i slut-

ningen af november, når man fejrer Sankt Andreas. Begge kirker anerkender, at Peter har en særlig status blandt apostlene, men den betydning, som katolikkerne derudfra tillægger pavens primat, er man ikke enige om.

Hvor stor en anstødssten pavens primat stadigvæk er i forholdet mellem katolikker og ortodokse, forstår man på den økumeniske patriark Bartholomaios I: I et avisinterview betegner han pavens embede som »den største og vanskeligste forhindring« på vejen hen imod de kristne kirkes enhed. Derfor må det fortolkes på ny og på en sådan måde, at det kan anerkendes også af de andre kirker, mener patriarken.

Nye initiativer påkrævet

Metropolit Michael Staikos, der repræsenterede det økumeniske patriarkat i Vatikanet

og var i audiens hos paven, var mere principiel i sin formulering. Han mente, at der måtte tages nye teologiske og økumeniske initiativer til »helt at genoprette den kirkelige og sakramentale enhed mellem vore søsterkirker«.

Det samme gav paven udtryk for i sin traditionelle søndagstale i forbindelse med Angelusbønnen på Peterspladsen. Selv om det pavelige embede er et af de meget vanskelige spørgsmål, er Johannes Paul II ikke afvisende overfor at drøfte det.

Nærmest karakter af programmerklæring

Den katolske kirke skal beskæftige sig indgående med emnet og tage det op i økumenisk sammenhæng, understreger han i sin seneste encyklika, der nærmest har karakter af en programmerklæring.

Pavens embede og de kristnes enhed

I forbindelse med pavens besøg i Tyskland i sommer har en gruppe evangelisk-lutherske teologer gjort sig nogle tanker om det embede, som apostlen Peters efterfølgere bestrider. Her følger nogle hovedpunkter, samlet af dr. Karlheinz Schuh.

Patriarken af Konstantinopel og æresoverhoved for 160 millioner ortodokse kristne, Dimitrios I gengældte pavens besøg fra 1979 ved sammen med fem metropolitler at gæste Vatikanet i dagene 3. - 7. december 1987. Foto KNA.

Pavens status og opgave inden for kirken, især den katolske, synes at være den største forhindring på vejen hen imod de kristnes enhed. Man skulle tro, at det i en økumenisk sammenhæng forholdsvis let kunne lade sig gøre at finde frem til en fælles indstilling. Det er jo - og har altid været - paverne, der mere end nogen andre gav bolden op til en diskussion om embedet. Da Paul VI i sin tid talte til Kirkernes Verdensråd i Genève, sagde han: »Vi er fuldstændig klar over, at paven er den største forhindring på økumenens vej.«

I sin rundskrivelse om økumene, »Ut unum sint«, tog den nuværende pave, Johannes Paul II, initiativ til en tålmodig og broderlig dialog om det pavelige embede. De, der deltog i denne dialog, skulle gøre det med et eneste formål: at finde frem til det, Kristus ville med sin kirke. Det, der drejer sig om, er altså en tilbundsående undersøgelse af pavens embede på baggrund af Det nye Testamente og kirkens overlevering.

Det var præfekten for tros- og lærekongregationen, kardinal Joseph Ratzinger, der foreslog, at man for Østens kirkes vedkommende kun skulle forlange, at de anerkendte det, der var fælles for dem og den romerske kirke indtil det store skisma i 1054. Men der er flere kirker end Østens og den romerske. De mange evangeliske kirker er kommet til som følge af det 16. århundredes splittelse. Og når paven i dag opfordrer kristenheden til at diskutere hans embede i lyset af Det nye Testamente og den gamle kirkes tradition for at bane vej for enheden, er det dem alle, han henvender sig til.

Evangelisk-luthersk åbenhed og initiativ

Det skal ses som et udtryk for åbenhed, at den evangeliske alliances informationstjeneste forud for pavens seneste besøg i Tyskland bad tre repræsentanter for de evangeliske kirker skrive om deres holdning til Peters efterfølger i dag. De tre var biskop Klaus Engelhardt, formand for de evangeliske kirkers råd, og

professorene Lutz von Padberg og Wolfhart Pannenberg. Det viste sig, at en af de mest presserende opgaver i den økumeniske dialog var at tage Peters tjeneste op som et teologisk spørgsmål.

Her må man dog holde sig en ting for øje - og det er samtidig en appel til de evangelisk-lutherske parter i samtalen: Inden pavespørgsmålet diskuteres i en større, økumenisk sammenhæng, er det nødvendigt, at de får talt sammen indbyrdes og finder frem til et fælles ståsted. For det er nødvendigt, at parterne hver

Bartholomaios I.

især er enige med sig selv, hvis de vil videre ad enhedens vej.

Hvilke tanker, man i evangelisk-lutherske kredse gør sig om tjenesten som Peters

efterfølger, gengives her i form af uddrag af de tre teologers svar. Endvidere citeres professor Frieling, lederen af det institut, der forestod publikationen.

von Padberg: De kristne har ikke brug for en pave

»Tanken er spændende!« skriver von Padberg. »Hvilken protestant har ikke fra tid til anden ønsket sig en evangelisk-luthersk pave? Efter at pluralismen er blevet et kendetegn for den evangeliske kirke i Tyskland, Bibelen degraderet til prøveklud for historisk-kritiske spidsfindigheder og troen mere og mere overladt til den enkeltes for-godtbeholdende, er det, som om protestantismen har mistet kampejsten. Navnlig i de brændende, etiske spørgsmål i vores tid lyder det ikke, som om kirken taler med én tunge. (...)

Men kan man overhovedet tænke sig det på en bibelsk baggrund? Kan pavedømmet bringes i overensstemmelse med den nytestamentlige embedsforståelse? Ville Luther ikke vende sig i sin grav ved tanken om en »reformatorisk pave«? For ham var paven jo Antikrist, der satte sig over og imod Kristus og mente, at de kristne ikke kunne komme i himlen uden om ham. (...) Set fra et reformatorisk synspunkt må man holde fast ved et klart nej til, at pavens primat kan udledes af Det nye Testamente, at pavedømmet skulle være indstiftet af Gud, at paven i kraft af sit embede skulle være betroet en ufejlbar udlægning af Bibelen og at han skulle kunne forkynde dogmer som trossandheder, selv om de i lighed med Maria-dogmerne er uden baggrund i Den hellige Skrift. At forenes under paven kan altså ikke være målet. (...)

Nej, de kristne har ikke brug for en pave, hverken ka-

tolsk, evangelisk-luthersk eller økumenisk.«

Frieling: Jeg drømmer om en enhedens tjener

Mens Padberg således klart afviser pavedømmet, høres andre toner fra professor Frieling, lederen af det konfessionsvidenskabelige institut i Bensheim, der har udgivet hæftet.

Frieling har flere gange talt om et »fællesskab med paven, men ikke under hans ledelse« og kommer til følgende resultat: »Evangeliske kristne kan sagtens forestille sig, at paven som overhoved for den største kristne kirke tager initiativer, der angår hele kristenheden, og at han i særlige tilfælde udtaler sig på hele kristenhedens vegne efter aftale med de andre kirker.«

»Jeg drømmer om en enhedens tjener«, siger Frieling, »der som formand for et koncil måske kunne anerkende kirkernes forsonede forskellighed, og som gør mere ud af at forsones end af at give audien- ser og træffe endelige afgørelser. Jeg drømmer om en pave, der tillader et åbent nadverfællesskab og siger til katolikkerne, at de kan gøre deres søndagspligt ved at deltage i en evangelisk eller økumenisk gudstjeneste.«

Frielings forslag minder om Leuenbergerkonkordatet, som banede vej for nadverfællesskabet mellem lutheranere og reformerte, selv om man ikke nåede vejs ende i de teologiske spørgsmål. Når paven selv tager initiativ til, at der skal tales om hans embede, ved han godt, hvorfor hans tjeneste som Peters efterfølger er en hindring for enheden. Men det er ikke den eneste; der står mange andre ting i vejen. Blandt andre påtrængende problemer kan nævnes opfattelsen af præstens embede, spørgsmålet om eukaristien, gudstjene-

Patriark og økumenisk leder:

Pavens primat er en hindring for de kristnes enhed

Warszawa (KNA) - Den økumeniske patriark af Konstantinopel, Bartholomaios I, betegner pavens embede som den største hindring for enheden mellem de kristne kirker. Sådan har også den nuværende indehaver af embedet, pave Johannes Paul II, og nogle af hans forgængere set på det, siger patriarken i et interview med det polske, katolske ugeblad »Tygodnik Powszechny«.

Pavens embede må omfortolkes, så det kan blive anerkendt af mange kirker, fortsætter Bartholomaios: Først og fremmest må dogmet om pavens ufejlbarhed og gi-

ves og hans »verdensprimat i juridisk forstand« ryddes af vejen. Paven må betragtes som »koordinator og ældste kirkeleder, som en patriark på linje med andre apostoliske centre i verden«, understreger Bartholomaios.

Konrad Raiser, generalsekretær i Kirkernes Verdensråd, udtaler sig om samme emne. Han kalder det for en »objektiv analyse«, når man betragter det pavelige embede som en forhindring på vejen hen imod de kristne kirkers enhed og understreger, at en sådan konstatering på ingen måde er »udtryk for romfjendtlige fordomme«. Lige-

ledes kritiserer Raiser pavens krav på ufejlbarhed i tros- og moralspørgsmål såvel som hans universelle jurisdiktion.

Koncil kan udforme »enhedens embede«

»Et enhedens embede, som alle kan anerkende - hvordan det skal udformes kan man kun finde frem til inden for rammerne af et almindeligt, kristent koncil«, siger generalsekretæren. Et sådant kunne være et vigtigt mål at sætte sig med det tredje årtusind for øje, understreger Raiser, der samtidig påskønner de mange økumeniske bestræbelser, Johannes Paul II har gjort.

stebegrebet og helgendyrkelsen.

Pannenberg:
Den ganske unge kirke havde brug for en Peter
De spørgsmål, der knytter sig til tjenesten som Peters efterfølger, er lettere at tale om, når man tager udgangspunkt i fundamentalteologen Wolfhart Pannenberg's fremstillinger. Pannenberg, der nu er gået på pension, var professor ved universitetet i München, hvor der på det teologiske fakultet også blev undervist i økumenisk teologi.

»Man må skelne imellem de to ting: at tjene hele kristenheden lige som Peter - og som biskop af Rom at være den vesterlandske, den romersk-katolske kirkes patriark. Hvis biskoppen af Rom viser kollegial respekt for de andre biskoppers ansvarsområder, og hvis han nøjes med at gribe ind, når der er brug for hjælp og støtte, vil det modvirke den historisk betingede frygt for, at han skal gøre krav på alt for megen magt.

Hvis der skal være en »Peter« for alle kristne kirker, skal det kunne begrundes med nødvendigheden af at styrke enheden mellem alle kristne - ikke blot på det og det sted eller i den og den kirke, men i hele det store kirkefællesskab. Apostlen Peters virke i kristendommens allerførste tid viser, at en sådan tjeneste var nødvendig for kirken. Men hverken af Peter eller af Jesu ord til ham - »Og jeg siger dig, at du er Peter, og på den klippe vil jeg bygge min kirke...« (Mt. 16,18) kan man aflede noget om senere indehavere af embedet som biskop af Rom. Jesus erklærer, at kirkens grund

skal være Peter og hans tro. Efterfølgere i embedet er der ikke tale om.

Ser man på det romerske primats historie i de første århundreder, vil den desuden vise, at ovennævnte samtale mellem Jesus og Peter har tjent til en senere legitimering af den ledende position, som biskoppen af Rom fik som følge af andre historiske begivenheder.

Men i Det ny Testamente fortælles om apostlen Peters fremtrædende position i urkirken og i apostlenes rækker. Denne position anerkender Paulus, lige som han anerkender den førende position, som apostlen Jakob senere fik i urmenigheden i Jerusalem. Efter Peters død meldte spørgsmålet sig, hvordan man skulle bevare kirken på dens læremæssige grundlag; da blev apostlen til et symbol på hele kirkens enhed. Peters billede er således udtryk for, at der er brug for en, der vil tjene de kristnes enhed - ikke i form af et embede, men med den autoritet, der forbindes med hans person. (...)

Johannes Paul II er et godt eksempel

Hvordan tjenesten som Peters efterfølger, biskop af Rom og fortaler for alle kristnes enhed kan udformes, så den vel at mærke adskiller sig fra den romersk-katolske paves patriarkalske embedsudøvelse, er vanskeligt at sige præcis. Men et godt eksempel er den nuværende pave: Hans rejser fører ham verden rundt og lader ham møde repræsentanter for andre kristne kirker. Der er intet til hinder for, at de udtalelser, den romerske biskop fremsætter ved sådanne lejligheder, kan udvides til at omhandle kristenheden i dens

Mødet mellem pave Paul VI og patriark Athenagoras den 4. januar 1964 i Jerusalem satte for alvor skub i den nye samtale kirkerne imellem.

økumeniske mangfoldighed. Han kunne udtale sig om de enkelte kirkers problemer, om forfulgte kristnes vanskeligheder, om det fælles grundlag i troen på Jesus Kristus og den fælles opgave, at være Hans vidner i verden.

En sådan Peters efterfølger og enhedens tjener vil vinde mest gehør, hvis han henvender sig til de andre kirker med en bøn om forsoning og om, at de bestående modsætninger må overvindes.«

Pavens ufejlbarhed og repræsentativitet

Til spørgsmålet om ufejlbarheden siger Pannenberg: »For den katolske kirke såvel som for dem, der er udgået af reformationen, handler det om Kristi forjættelser, som er henvendt til hans kirke som helhed - »...og dødsrigets porte skal ikke få magt over den« (Mt 16,18) - »...og ingen skal rive dem ud af min hånd« (Joh 10,28). Også Luther anså kirken som helhed for at være ufejlbar i troen. Selv om en-

kelte embedsindehavere eller grupper skulle falde fra den sande tro, ville den samlede kristenhed aldrig blive revet med i faldet. Når hele kirken kan enes om en trossætning, er det tilsvarende et tegn på, at den er i overensstemmelse med evangeliet, som er kilden til den fælles tro.

Det første Vatikankoncil (1869-70) lærte, at også pavens udtalelser har del i denne troens ufejlbarhed, som Kristus har tilsagt sin kirke. Det gælder, når han taler »ex cathedra« - når han som repræsentant for kirken som helhed forkynder en tros- eller morallæresætning, som skal være gældende for hele kirken. Det problematiske er så, under hvilke omstændigheder biskoppen af Rom kan udtale sig som repræsentant for hele kirken. Indtil nu er det sket to gange, at en pave har fremsat sådanne forpligtende erklæringer - dogmerne om Marias ubesmittede undfangelse og om hendes optagelse i himlen blev forkyndt i

henholdsvis 1854 og 1950. Men i begge disse tilfælde talte paven som repræsentant for den romersk-katolske kirke, ikke som repræsentant for den samlede kristenhed.

Ufejlbarhedsdogmet er ikke nødvendigt

Der er ingen tvivl om, at det at komme med udtalelser om kirkens fælles tro, læresætninger, der angår hele kirken, hører med til at være enhedens tjener lige som apostlen Peter. Sådanne læresætninger er ikke nødvendigvis forpligtende i enhver henseende. Men under alle omstændigheder vil man først kunne se, om en sådan udtalelse virkelig er udtryk for hele kirkens tro, når kirken som helhed har taget den til sig og den er blevet en del af det trosmæssige tankegod.

Den »Peter«, der tjener enheden mellem alle kirker, vil for det meste kunne klare sig uden at gøre krav på hele kristenhedens tilslutning, selv om der kan forekomme situationer, hvor han må træffe en beslutning - for Jesus Kristus og imod fristelsen til at falde fra. I sådanne situationer vil den romerske biskops ord uden tvivl blive tillagt særlig betydning i en økumenisk sammenhæng. Det er ikke nødvendigt at have et ufejlbarhedsdogme.«

Fra evangelisk-luthersk side kan de tesser, som Pannenberg fremsætter, blive begyndelsen til en diskussion om den romerske biskop som tjener i Peters sted. Som teolog og forsker forsøger Pannenberg i det mindste at vise en vej, ad hvilken parterne sammen kan nærme sig enheden. Og man kunne ønske, at der fra reformert side blev remlagt et lige så godt diskussionsgrundlag som det, lutheraneren Pannenberg er kommet med.

Engelhardt:
Guds sandhed betroet i hele kirkens varetægt

Det kan ikke bestrides, at pavens ufejlbarhed i tros- og moralspørgsmål, sådan som

den blev forkyndt på Det første Vatikankoncil, er en gevaldig forhindring. Det vil kræve en kraftanstrengelse at forcere den i den økumeniske dialog. Men for enhedens skyld må man over den såvel som over alle de andre forhindringer. Formanden for de evangeliske kirkers råd, biskop Klaus Engelhardt, viser en mulig vej. Om pavens ufejlbarhed siger han: »Sådan som den blev forkyndt på Det første Vatikankoncil i 1870 - nej! Men den ufejlbarhed i forbindelse med højtidelige afgørelser af tros- og moralspørgsmål, som er så problematisk for os, har paverne kun gjort brug af én gang i de mellemtiliggende år. Kirkens opgave som vogter og forkynder af troens sandhed blev på Det andet Vatikankoncil i langt højere grad lagt over til biskopperne, og dermed er man kommet os betydeligt nærmere. Sådan som vi forstår det, er Guds sandhed betroet i hele kirkens varetægt.«

Netop fra evangelisk side må man ikke undervurdere pavespørgsmålets betydning for de kristnes enhed. Derfor er det da også på høje tid, at man sætter sig sammen og taler om det. Biskoppen af Fulda siger i denne forbindelse: »Vi er overbevist om, at pavedømmet har sin oprindelse i de ord, Jesus sagde til Peter. Derfor bliver der ingen enhed med den katolske kirke uden paven. Om pavedømmet så ved en eventuel genforening af kirkerne skal se ud, som det gør nu, er en helt anden sag.«

Men én ting er nødvendig, for at vi kan komme videre: Den ængstelighed, der belaster dialogen, skal nedbrydes. Det er vigtigt, at man har tillid til hinanden. Og man må give biskop Engelhardt ret i, at økumenen kun lykkes, hvis vi tør stå frem som katolikker eller som lutheranere.

Engelhardt: Guds sandhed betroet i hele kirkens varetægt

Det kan ikke bestrides, at pavens ufejlbarhed i tros- og moralspørgsmål, sådan som

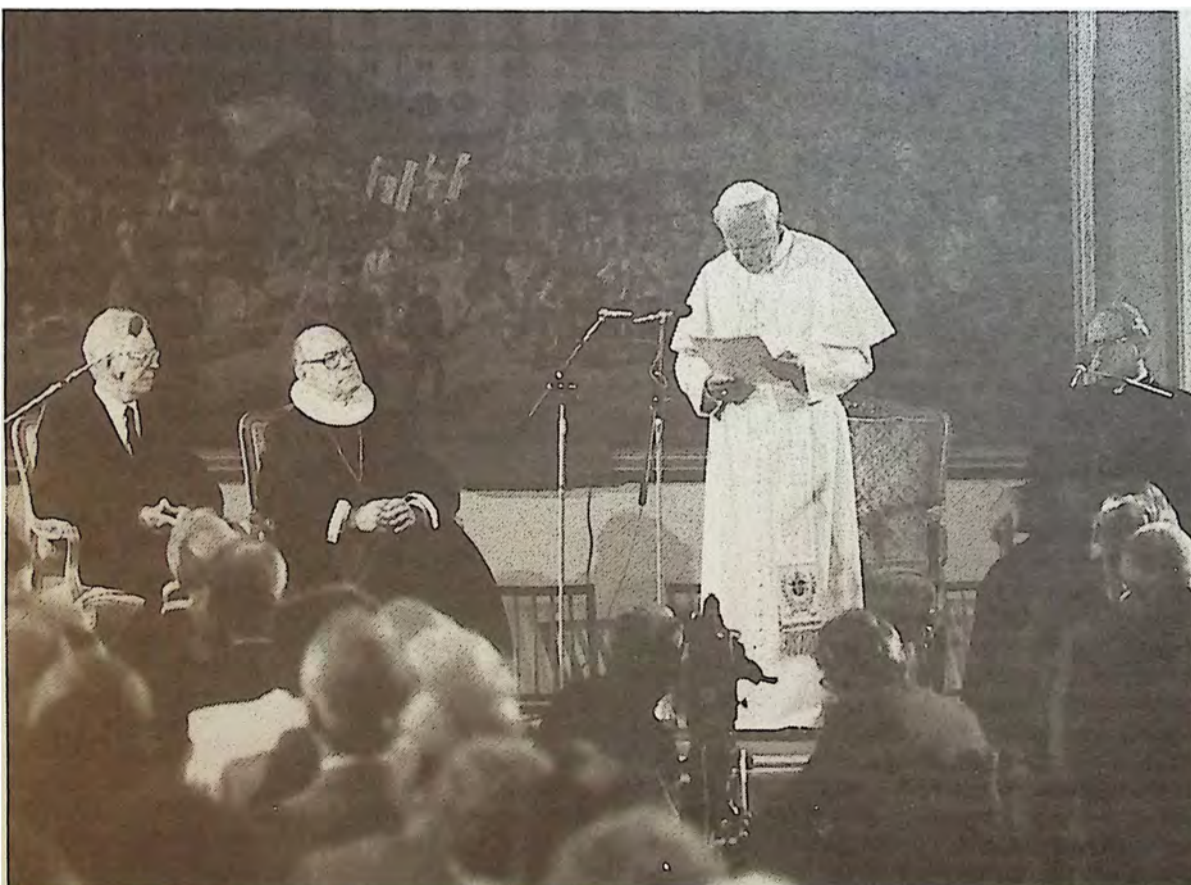
Pave Johannes Paul II: Enheden kan opnås til årtusindskiftet

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II kræver en ihærdig indsats for økumenen. Hvis de kristne ikke når frem til fuldstændig enhed inden årtusindskiftet, må enheden i det mindste være inden for rækkevidde, understreger han.

Det gælder om at bringe kirkerne nærmere hinanden; alle må overvinde deres fordomme imod de andre og blive mere fortrolige med den

åndelige og kulturelle arv, de hver især har fået, siger paven. Han minder de kristne om, hvor god en forståelse der tidligere har været mellem kirkerne i øst og i vest - særligt i det første årtusinde.

Titusinder deltog i festmessen på Peterspladsen i anledning af Apostelfyrsternes fest i juni. Også det økumeniske patriarkat i Konstantinopel havde sendt en delegation.

Mødet med danske biskopper i Roskilde den 6. juni 1989.

Hvad er væsentligt og hvad er tidsbestemt?

Det pavelige embede må ajourføres, siger dogmatikeren Peter Hünermann

Det er ikke bare i anledning af pavens tredje besøg i Tyskland, hvor der i den offentlige mening er delte opfattelser af Peters embede, at dogmatikeren Peter Hünermann fremsætter sine overvejelser om det legitime og nødvendige i en »ajourføring« af pavens embede; det er også i forbindelse med det tilstundende, tredje årtusinde.

»Den, der gør tjeneste som Peters efterfølger, er en historisk skikkelse. ... Når en historisk milepæl passerer, er det nødvendigt, at man gør sig klart, hvad der er væsentligt ved den hidtidige skikkelse og hvad der er tidsbestemt og derfor foranderligt i takt med tiden. I historiens løb vil det således vise sig, hvad der er væsentligt og derfor må bibeholdes«, skriver Hünermann i sin artikel. »Embede og evangelium«, i juni-udgaven af »Herder-Korrespondenz«.

Den nuværende pave ønsker ajourføring

I rundskrivelsen »Ut unum sint« (maj 1995) skrev pave Johannes Paul II om Peters embede, at det gælder om at finde frem til en form for embedsudøvelse, som ikke giver afkald på noget af det væsentlige, men som forholder sig åben over for en ny situation. Ad denne vej ønsker paven at føre »en tålmodig og broderlig dialog« med de andre kirker.

Hünermann fremhæver især én passage i rundskrivelsen som bemærkelsesværdig: »Den opgave, der påhviler biskoppen af Rom blandt alle de andre biskopper, er at være den, der våger (ordet *biskop* kommer netop af det græske verbum *episkopein* - at våge/passe på/holde vagt), så man takket være hyrderne kan høre den sande hyrdes - Kristi - stemme i alle dele af kirken.« Og Hünermann udlægger *episkope* som det væsentlige i pavens primat såle-

des: »...at biskoppen af Rom ikke først og fremmest er en instans, der angiver normer og retningslinjer, men derimod den autoritet, der våger over ret og rimelighed inden for kirken.«

Historisk betinget problemstilling

Hünermann nævner tre ting, der ligger til grund for den aktuelle problemstilling:

1) I sin nuværende, institutionelle forfatning bærer det pavelige embede tydelige præg af forgangne århundreders historie.

2) Det pavelige embede har fået en lang række henvendelser, der præsenterer det moderne samfunds autoritetsmodeller som noget meget bedre (opdeling af magt og myndighedsområder, føderale strukturer, magtbalance).

3) De økumeniske kontakter med østkirken såvel som med de kirker, der er vokset frem af reformationen, stiller yderligere kritiske spørgsmål til embedet.

Eftersom der hverken på første eller andet Vatikankoncil blev foretaget nogen funktionel specificering af, hvilken kompetence der hører med til det pavelige embede, kan man ikke i kirkeretten finde nogen entydig, funktionsbaseret differentiering,

der angår den pavelige autoritet og forholdet mellem den og biskopperne. Derfor savner man en anerkendelse af lokalkirken i kirkeretten, mener han.

Perspektiv og løsning

Efter Hünermanns opfattelse kan vanskelighederne kun overvindes ved en funktionsbestemt specificering af tjenesten som Peters efterfølger. En understregning af embedets biskoppelige funktioner, en udlægning af (jurisdiktions-)primatet med vægten lagt på *episkope* og tanken om at udarbejde et kirkeretlig definition af dette vil gøre det muligt for de sår at læges, som opstod ved det vesterlandske skisma under reformationen. Hvis meningen er, at den, der gør tjeneste som Peters efterfølger, skal våge og sørge for, at Jesu Kristi ord og tjeneste uhindret kan komme til udfoldelse i hele kirken, så er det pavelige embede i overensstemmelse med evangeliet.

Ud over de økumeniske perspektiver ser Hünermann også inden for den katolske kirkes rammer en mulighed for, at der klart vil kunne skelnes mellem biskoppernes selvstændige kompetence og det opsyn, der holdes af biskoppen af Rom. Tanken om

pavens jurisdiktion er det væsentligste grundlag for, at biskopperne udnævnes centralt (i Rom). Dette grundlag bortfalder, og der åbner sig en mulighed for, at man kan finde frem til nye biskopper på

en måde, der stemmer overens med den sakramentale struktur. Derved afbalanceres forholdet mellem universal- og lokalkirken, mener Hünermann.

Denne model vil også influere på udøvelsen af det pavelige læreembede: paven må se til, at de respektive instanser opfylder deres mission, at erkende og videregive troen. Skulle paven se sig nødsaget til selv at gribe ind, bør det ske med tydelig respekt for de øvrige instanser, der også skal inddrages i arbejdet, fortsætter han.

Peters efterfølger skal tjene Herren i Hans folk

Hünermanns konklusion: *episkope*-modellen kan muligvis gøre en funktionel myndighedsdeling mellem paven og biskopperne. Og »den myndighed, som tilkendes hele Guds folk i dokumenterne fra Det andet Vatikankoncil, institutionaliseres og bliver dermed en realitet, hvis man følger *episkope*-tanken.

At gøre tjeneste som Peters efterfølger vil dermed være at tjene Herren i Hans folk«, slutter Hünermann.

Patriark Aleksij II:

Der er forsoning på vej mellem Moskva og Konstantinopel

Moskva (KNA) - I striden om den estisk-ortodokse kirkes tilhørsforhold er det kommet til en første enighed mellem patriarkatet Moskva og Det økumeniske Patriarkat i Konstantinopel. Ifølge oplysninger fra russiske nyhedsbureauer skal en aftale mellem Patriarkatet Moskva og Det økumeniske Patriarkat være blevet underskrevet.

Den økumeniske patriark *Bartholomaios I's* beslutning om at lægge den estisk-ortodokse kirke ind under sin egen jurisdiktion førte i slutningen af februar til et brud med den russisk-ortodokse kirke. Fra det økumeniske patriarkats side gav man den grundelse, at den estisk-orto-

dokse kirkes indlemmelse i den russiske var blevet gennemtvunget af stalinisterne.

De enkelte sognekirker skal selv vælge

Ifølge patriarken af Moskva, *Aleksij II*, går den netop underskrevne aftale ud på, at det økumeniske patriarkats jurisdiktion over den estiske kirke suspenderes i fire måneder. Imens skal de sognekirker i landet, der endnu ikke har besluttet sig, vælge, om de fremover vil være underlagt patriarkatet Moskva eller det økumeniske patriarkat i Konstantinopel. I de tilfælde, hvor sognene har besluttet sig, accepteres den afgørelse, de har truffet.

Det fremgår endvidere af aftalen, at der fra begge sider optages forhandlinger med den estiske regering, oplyser Aleksij.

Stridighederne de ortodokse imellem begyndte allerede i 1991, da Estland igen blev uafhængigt. Dengang anerkendte domstolene »Den estiske apostoliske ortokse Kirke i Eksil«, der holdt til i Stockholm, som retmæssig arvtager til den estiske ortodoksi. Eksilkirken rev sig løs af patriarkatet Moskva i 20'erne.

En del estiske menigheder brød i 1995 med den ortodokse biskop af Tallinn og sluttede sig til eksilkirken.

Anglikanske biskopper:

Pavens embede er en hindring for økumenen

London (KNA) - Tre anglikanske biskopper betegner pavens embede som en hindring på vejen hen imod enhed mellem de kristne kirker. På den ene side er pavens primat et af Gud givet redskab, der tjener kirkernes enhed, udtaler biskopperne *Nigel McCulloch*, *David Smith* og *David Young*; på den anden side konstaterer de, at udøvelsen af læreembedet i denne tid får deres håb om en snarlig forsoning mellem kirkerne til at svinde.

Der er nogle konservative tendenser og en bevægelse henimod centralisering, som de finder belastende, siger bi-

skopperne. De er taknemmelige over for den nuværende pave; det skyldes især det eksempel, han viser verden ved sit liv i bøn og i tro. Men som institution må det pavelige embede overvejes på ny med focus på magt og autoritet, for at kristne uden for den katolske kirke kan finde det acceptabelt, slutter de tre.

De anglikanske biskoppers udtalelse er en reaktion på rundskrivelsen »Ut unum sint« (at de må være ét) fra maj 1995. Heri opfordrer pave Johannes Paul II selv til, at de kristne kirker på broderlig vis diskuterer det pavelige embede.

Uden bispehue, men iført stola med to Canterbury-kors ledsager pave Johannes Paul II den anglikanske kirkes overhoved, ærkebiskop Robert Runcie på vej til en fælles gudstjeneste i Canterbury's domkirke lørdag den 29. maj 1982. Foto KNA.

»Alle mine kilder«

Bønnebog for børn og unge fra Niels Steensens Forlag

»Alle mine kilder« - Bønnebog for børn og unge, Niels Steensens Forlag, 1996, 225 s., rigt illustr., kr. 129,- indb.

Bøn er den troendes personlige kontakt med Gud - den troendes henvendelse til Gud. Bønnen kan være formet som en lovprisning, tilbedelse, bønfoldelse, forbøn eller selvhengivelse. Den kan være menighedens fælles anliggende eller den enkelte stille henvendelse til Gud.

Den enkeltes bøn er nært forbundet med vedkommendes forestillinger om Gud, og mange formulerede bønner kan man i dag ikke anvende, dels p.g.a. den bagvedliggende gudsførestilling, dels p.g.a. en forældet tankegang eller sprogbrug.

I den foreliggende lille bønnebog er den bagvedliggende forestilling om Gud centreret om skaberen og forløseren. Gud er den fjerne (uden for tid og rum) og samtidig den helt nære, med hvem man kan få personlig kontakt. Gud er en far for os mennesker, han har omsorg for os og bekymrer sig for os. Samtidig er der anvendt et moderne sprog, og man finder ikke sentimentale udtryk og begreber.

I katolske sammenhænge er det en kendt sag, at de fleste katolikker opfatter bøn som noget, der finder sted i kirken i forbindelse med liturgien. Den private, individuelle bøn træder for mange lidt mere i baggrunden.

Det er derfor et godt initia-

tiv, at Niels Steensens Forlag med støtte fra Skt. Elisabeth Stiftelsen nu udgiver en bønnebog for børn og unge - og forøvrigt også for voksne, for katolikker har brug for et hjælpeværktøj, når det drejer sig om at udvikle sansen for personlig bøn.

Bønnebogen er en handy lille bog, indbundet i stift bind. Den er tematisk opdelt: Det liturgiske år, Når jeg går i kirke, Messen, Forsoningens sakramente, Korsvejen, Mariabønner, ... Alm. bønner, ... Bønner til forskellige lejligheder, ... Bordbønner, Velsignelser. Det vil sige, det er let at finde rundt i bogen og finde det, man netop har brug for.

Med stor dygtighed har bogens redaktion fundet tekster fra den ganske verden og

oversat dem til et smukt og levende nu-dansk, som alle kan forstå. Her findes en række brudstykker af Davids salmer, Solsangen af Frans af Assisi, indianske, afrikanske, indiske og helt moderne bønner - alle kan de bedes på forskellig måde: de kan være en hjælp til at formulere ens tanker og intensioner over for Gud, og de kan være den ydre anledning til en meditation, hvor man fordyber sig og får en endnu mere intens relation til Den Højeste.

Bogens billeder er noget for sig. Forsidebilledet, mange vignetter og flere helsides-tegninger er udført af Skagen-kunstneren Niels Helledie. Hertil kommer et stort antal helsides farvefotos - alle fra Danmark og forsynet med et

lille vers fra en af de kendte og elskede danske salmer. Det er oplagt, at hensigten har været at finde billeder med meditative undertoner. Det er til fulde lykkedes, for billederne løfter sindet og tanken og skaber således en indre kontakt til Gud.

Den katolske kirke i Danmark har ikke været forvænt med bønnebøger. Mig bekendt var den sidste sobre

bønnebog »For den eviges åsyn« udgivet af Peter Schindler på Pauluskredsens Forlag 1940. Det er godt, at vi nu igen har en bønnebog, man med sindsro kan give til sine børn og til venner og bekendte, for tag ikke fejl: bogen er ikke blot for børn og unge. Voksne vil have lige så stor glæde af den.

Carly Majholm

Nyt fra bispekontoret

Ansøgning om tilskud fra Tips- og Lottomidlerne

Økonomisk Råd har på sit møde den 24. oktober 1996 drøftet muligheden for at enkelte dele af bispedømmet kan få tilskud til konkrete formål fra Tips- og Lottomidlerne. Baggrunden for drøftelse er følgende:

Af Tjipstjenestens omsætning for året 1996 skal der fordeles midler til sociale formål, herunder ferieformål, sygdomsbekæmpende formål og andre humanitære og almennyttige formål - i det følgende kaldt pulje A.

Desuden skal der af Tjipstjenestens overskud for 1995-96 uddeles midler til fremme af aktiviteter inden for undervisning og folkeoplysning samt forskning - i det følgende kaldt pulje B.

Pulje A ydes til:

- foreninger / organisationer med love og vedtægter, årsberetning, regnskaber og budgetter,
- konkrete formål,
- formål på en størrelsesorden af normalt mindst 10.000 kr.

Pulje A ydes ikke til:

- offentlige institutioner og organisationer,
- enkeltpersoner, grupper eller firmaer,
- driftsudgifter og større anlægsudgifter.

Pulje B ydes til:

- enkeltbevillinger til konkrete formål,

- rejsestipendier til lærere,

- tidsskriftpuljer til støtte af tidsskrifter med pædagogisk formål m.v.

- rådighedspuljen, som uddeles løbende til støtte af anerkendelsesværdige initiativer på områder, hvor støtten ikke kan afvente hovedfordelingen, skal anvendes straks, eller hvor der er tale om mindre beløb.

Pulje B har i lighed med pulje A en del forbehold overfor formål, hvor støtte ikke gives.

Økonomisk Råd har besluttet at eventuelle interesse-rede dele af bispedømmet selv skal søge om tilskud og i denne forbindelse selv søge om at få tilsendt ansøgningskemaet til puljen.

Råd og vejledning

Statsauto riseret revisor *Torben Juncker* vil den 21. november 1996 kl. 14.30-20.30 give gratis råd og vejledning angående ansøgningen. Der kan bestilles tid på tlf. 33 11 60 80 hos kontorleder *Erna Kleiner* eller *Pernille Krüger*, der også kan oplyse om, hvor man kan rekvirere de pågældende ansøgningskemaer.

Ansøgningskemaerne skal være modtageren i hænde senest den 1. december 1996.

Erna Kleiner

Nyt fra Sankt Andreas bibliotek

Om demokrati i kirken

Sankt Andreas bibliotek får omkring 60 tidsskrifter i abonnement, bl.a. »The Catholic Biblical Quarterly«, »Revue Theologique de Louvain«, »Theologie und Glaube«, »Sacris Erudiri« og »New Blackfriars Review«. Som eksempel på, hvad man kan finde på biblioteket, har vi bedt *Ove Leerbeck* om at anmelde det tysksprogede tidsskrift »Communio« for marts-april 1996, der taler om demokrati i kirken.

»Communio« årgang 1996/ nr. 2 indeholder 7 artikler, der alle omhandler »Kirche und Demokratie?«. Der er én artikel om kirkens politisering, en anden om demokrati i ordenssamfundene, én

om bispe- og pavevalg i midalderen, én om »Bischöfliches Konzil oder Kirchenparlament?«, én om de forskellige råd i kirken siden Det andet Vatikanconcil, og endelig en artikel om kirke og demokrati i svejtsisk statskirkeret. Men den efter min mening formeste af de 7 artikler vil jeg gøre noget mere ud af end blot at nævne den. Det er *Hermann Pottmeyers* artikel »Die Mitsprache der Gläubigen in Glaubenssachen«.

Pottmeyer er professor i fundamentalteologi i Bochum i Tyskland, og han hævder, at overbevisningen om de troendes kompetence i spørgsmål er lige så gammel som kirken selv. Det er en

overbevisning, der til tider næsten har været glemt, men som efter Det andet Vatikanconcil igen er kommet frem i lyset. Den gamle lære om de troendes trosbevidsthed (sensus fidei, sensus fidelium) og om de troendes fælles trosbevidsthed eller konsens i tros-sager (consensus fidelium) udgør det teologiske grundlag for de troendes medansvar i afgørelser om trossager.

Flere steder i Det andet Vatikanconcils dokumenter kommer denne lære til udtryk. Læreembedets egen »ufejlbarhed« har således sin grund og årsag i de troendes »ufejlbarhed« i deres tro, og ikke omvendt. De troende har derfor ikke blot ret til at udta-

le sig, når de bliver spurgt, men også i mange situationer pligt til at udtale sig på eget initiativ. Et læreembede, der kun taler og belærer, er et ringere embede end ét, der i sin fylde grundlægger og leder en trosdialog. I dag, siger Pottmeyer, er kommunikationen i kirken i uorden. Vi mangler en dialog-institution; men i endnu højere grad mangler vi en dialog-kultur. I en trosdialog er også Gud deltager, og vi må omvende os til at tage Gud alvorligt og til at tage vores medtroende alvorligt.

Dette heftes sidste artikel er skrevet af *Alexander Lohner* fra München og handler ikke om demokrati, men filosofen *Descartes*, hvis 400 års fødselsdag fejres. Efter *Descartes* er verden blevet opfattet som en maskine, og Gud kunne bruges til at fylde hullerne ud, hvis der var nogen.

Descartes analytiske metode satte et naturvidenskabeligt paradigmeskift i gang af afgørende betydning; men i dag er den klassiske, mekanistiske fysik delvis afløst af en ny fysik med *Einstein* og *Heisenberg*, og kræver et nyt paradigmeskift til en mere holistisk tænkning, så vores hidtidige beherskelse af naturen kan afløses af eller suppleres med en fornemmelse af enhed med naturen, ligesom den alt for rationale erkendelsesmetode må suppleres med en intuitiv erkendelse. Og den amerikanske fysiker, *Fritjof Capra*'s tanker nævnes i den forbindelse.

Desuden har Niels Steensens Bibliotek også anskaffet sig *Kirsten Stoffregens Pedersens* erindringer. *Kirsten Stoffregen Pedersen* er nok bedre kendt herhjemme under sit klosternavn *Søster Abraham*. Det er en uhyre spændende og velskrevet bog om en usædvanlig og stadig aktiv kvindes livsforløb. Bogens titel er »De flygtige år« - Søster Abrahams erindringer. Bogen har været omtalt i *Kristeligt Dagblad* og vil nok, når dette læses, have været omtalt i diverse aviser, da Søster Abraham jo er blevet kendt bl.a. via en udsendelse i TV.

Keld Dahlwad

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

Om et kloster og om sr. Abraham

For den historisk interesserede kan Niels Steensens Bibliotek denne gang byde på to nyanskaffelser om Esum Kloster i Nordsjælland.

I anledning af kulturbyprojekt 96 har Frederiksborg Amt en ambition om at bringe disse gamle kloster tilbage til at være det center for viden, kultur og base for aktiviteter, som da det fungerede som hjemsted for cistercienserordenen fra 1153 indtil reformationen i 1536.

Det er der kommet to læseværdige bøger ud af, nemlig en lille meget informativ bog med titlen »Esum Kloster« - om klosterbygningen, klo-

sterlivet og cistercienserne. Den anden bog har titlen »Den hellige jomfru i Esum« - en antologi. Bogen har det sigte, som står i forordet: Den henvender sig til den almindeligt interesserede læser, der gerne vil uddybe sit kendskab til Esum Kloster, og den kan desuden bruges i undervisningen i latin, historie og dansk i gymnasiet og på HF. Derfor bringes de fleste artikler på såvel latin som dansk. Bogens titel henviser til, at hvert cistercienserkloster er indviet til Jomfru Maria og er opkaldt efter hende. Esum Klosters latinske navn var »Sancta Maria de Esum«.

Katolske anekdoter

»Havde Judas rødt skæg?« er titlen på den nye samling katolske anekdoter og vittigheder (ca. 200 stk.).

Bestilling: Helge Clausens Forlag, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet. Tlf./fax 86 99 63 54. Pris kr. 60,- + forsendelse.

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Undervejs - fra Kairos til befrielsesåret

Det græske ord »Kairos« betyder: det afgørende tidspunkt, chancens time i en situation, som er kritisk og som udfordrer vor tro og vort håb. Den time, hvor det gælder om at være klartseende og lydhør. Timen, hvor det gælder om at »skelne mellem ånderne«, hvor ideologier og myter skal blodlægges og hvor nye svar skal findes.

Vi lever i en politisk, økonomisk, social og økologisk krise, som også trosmæssigt er en udfordring til os. Vi bliver som kristne og som kirke udfordret til at tyde tidens tegn. Vi skal forsøge at finde mønsteret i de utallige krisetegn, som vi ser omkring os og oplever i vort eget fællesskab.

Afguder har indtaget Guds plads. Samfundssystemet rummer uretfærdighed og falske værdier. Sociale onder og personlig uansvarlighed gennemsyner vore livsmønstre. Vore værdier og vaner samt vore strukturer trænger til grundlæggende ændringer. Gamle ideologiske mønstre viser sig ikke at være brugbare længere. Hverken den politik, der føres, eller religionen, sådan som vi tolker og lever den, vil bevirke den nødvendige forandring. Vor tids krise råber på nye visioner. Uden visioner går et samfund til grunde.

For os som kristne må det begynde med vor egen omvendelse. Vi skal erkende, at vi befinder os på en vej, som er forkert, farlig og ødelæggende. En vej, som vi skal forlade for at vælge en ny retning. Ved vor tro er vi kaldet ind på Kristi vej. Den vej er blevet besværliggjort af århundreders menneskelige efterladenskaber. Men Kristi vej giver stadig vort samfund dets mest grundlæggende kritik og tilbyder den mest overbevisende alternative vision.

Vi ser altså en krise, men hører samtidig et kald og føler et håb.

Vor tids krisetegn

1) Værdiers sammenbrud og social undertrykkelse er »tvillingetegn« af vor tid. Vi erkender ikke dybden af vor krise, når vi kun ser det ene uden at se det andet. Der er en årsagssammenhæng, som vi ikke ser, fordi vort samfundssyn er splittet i valget mellem ideologier: »venstreorienteret«, »konservativ« eller »liberal«.

Det er afgørende vigtigt at se, at værdiernes sammenbrud har efterladt os en tomhed, en åndelig afstumpethed og manglen på en moralsk vi-

sion. Det er en spirituel krise, som Bibelen kalder »hjerterets forhærdelse«. Og følgen af den er en voksende mangel på solidaritet med vor næste.

At erkende begge tegn samt forbindelsen mellem dem er begyndelsen til åndelig og politisk visdom.

2) Den farligste tendens i tidens tegn er måske det, der sker med vore børn. Omgivelserne viser dem sjældent et kristent verdens- og menneskebillede. De påvirkes tværtimod af vidt udbredte krisetegn: splittede familier, dårlige by- og boligforhold, utryghed og vold i hjemmet, kriminalitet, gadebørn, alkohol- og stofmisbrug, vold blandt børn. Det er dem, der er mest påvirket af rodløsheden i vore omgivelser og udsat for underholdningsmediernes indflydelse. Og det er dem, der er stærkest truede af vore miljøproblemer. Verdens og jordens fremtid er deres. De 40.000 børn, der dør i den tredje verden hver eneste dag, har aldrig fået en fremtid overhovedet.

Børnene bliver genstand for vor angst snarere end for vort håb.

3) En anden tendens i tidens tegn er, at respekten for livet som Guds grundlæggende gave er svækket. Den burde være et af vore fornemste kendetegn.

Mange af os haster gennem livet. Vi tager os ingen tid til fordybelse. Materielle ting og et stadig voksende forbrug prøver at dække over vor tomhed. Mange ser ikke længere en dybere mening med livet.

Menneskeligt liv er aldrig og bliver aldrig vor ejendom. Vi kan ikke skalte og valte med det, hvad der ofte sker med det ufødte liv. Og hvad den medicinske teknologi er fristet til at gøre, selv med vor arvemasse. Og hvad vi ofte selv gør med vort eget seksualliv, når det ikke bygger på ansvar, tillid og gensidighed, men hvor det gøres til et rent forbrugsgode. Vi tager derved skade på både vor sjæl og vor krop.

Respekt for livet er respekt for hinanden. Mange, ikke mindst børn og ældre, mangler menneskelig kontakt og lever i deres egen ensomhed. Andre lider under den tiltagende vold, der hersker i vort samfund. Ikke blot en fysisk vold, men i endnu højere grad en strukturel vold. Den giver sig udtryk i fattigdom, sociale skel, marginalisering, diskrimination, fremmedhad, racisme og intolerance.

Respekt for livet er også respekt for naturen omkring os.

Naturen er i virkeligheden på mange måder udsat for vor aggressivitet og vold. Vi risikerer at efterlade et udplyndret naturmiljø til vore efterkommere.

Visse strukturer i vort samfund legitimerer disse former for vold.

4) Økonomisk uretfærdighed er også vold. Der føres bogstaveligt en krig mod de fattige. Den går som en rød tråd gennem vor tids vævsmønstre. 1980'erne medførte den hidtil største omfordeling af rigdom: fra det forarmede Syd til det allerede rige Nord, og i voksende omfang også inden for vort eget Nord. En del økonomer fastholder blindt, at »struktureltilpasning« er den rigtige kur til at bringe de fattige ind i det liberalistiske økonomiske kredsløb. De vil stadig ikke se, at denne struktureltilpasning - stik imod alle teorier - udmarver de fattige yderligere og fratager dem deres sidste kraft. Det nærmer sig kynisme.

Det er også de økonomiske kræfter, der fører an i krigen mod vort naturlige miljø. Et hensynsløst profitbegær udplyndrer og forurener skovene, agerlandet, vandet, jorden

under vore fødder med dens ressourcer og den luft, vi indånder.

Igen her må ideologien afsløres. Det er en svær opgave, der kræver klarsyn og mod til at gå imod strømmen.

Modløshed kan true os

Vi er stolte af vort demokrati. Men vor tillid og vore forventninger til politikere, de politiske partier og institutioner svækkes mere og mere. De politiske ideologier, fra det yderste venstre til det yderste højre, synes ude af stand til for alvor at erkende dybden af vor krise og til at handle målrettet og sammenhengende. Politik er næsten blevet ensbetydende med justeringer i det bestående. Vi længes efter noget, som er mere indsigtfuldt, mere sandfærdigt, lidenskabeligt, ydmygt og menneskeligt.

Krisen er ikke alene en krise i vor politik og i det civile samfund. Det er også en krise i vore kirker. I store træk har kirkerne og de troende i vore vestlige lande haft svært ved at erkende den udbredte afgudsdyrkelse og ved at reagere stærkt nok på den. Med den

undskyldning, at kirkerne må være »politisk neutrale«, har de fundet sig til rette i det omgivende samfund og overtaget dets værdier og prioriteringer. Guds »option for de fattige«, marginaliserede og undertrykte har de spiritualiseret samt henvist til privatsfæren. Dermed bliver Guds option forrådt. De fleste kirkelige institutioners egne budgetter er beskæmmende, når vi tænker på alle dem, der kæmper for at overleve. Vor »ansvarsfulde forvaltning« tænker ikke først på dem, men på størst mulig afkast. De spørgsmål, som de bibelske tekster stiller om retfærdighed, magt, materielle interesser, menneskers værdighed og ligeværd bliver fortrængt.

Også for kirkerne er det en Kairos-tid, som kalder dem til omvendelse. Også deres vaner og værdier, bedømmelser og strukturer trænger til en gennemgribende fornyelse. Kirkerne skal i meget højere grad blive et evangelisk alternativ i verden. De skal genopdage deres profetiske mission. De skal nævne tingene ved navn - i et sprog, alle kan forstå - og de skal i deres egne handlinger være parate til at løbe risici. De skal blive kreative troens fællesskaber.

Kairos er chance og håb

Håb og mod bør kendetegne et menneske og et fællesskab, der kalder sig kristent (jfr.

Rom. 6,4b). Fortvivlelse og resignation derimod er gudløshed. Guds riges gennembrud ved Kristus (jfr. Luk. 4, 18-21) bringer ikke blot vor krise frem i lyset, men vækker også vort håb. Guds Ånd og Guds kraft kan blive kød og blod også i os, slå rod i os, i vore helt konkrete livsforhold og handlinger. Vi tager del i den ny verdens tilblivelse, som endnu ligger i fødselsveer (Rom. 8, 22-23).

Ikke at (ville) se tidens krise vil kun forværrer den. Når vi f.eks. ikke indser omfanget af miljøkrisen og dens sammenhæng med den herskende økonomis logik, med fattigdommen i verden og med vort eget forbrug, vil det fremkalde en katastrofe.

Men klart at se tidens krise indebærer også en risiko. Det kan føre til en ufrugtbar opremsning af misforhold og elendighed. Det kan gøre os blinde for Guds Ånds virke iblandt os.

Vi kan fristes til resignation, endog fortvivlelse. Vi vil le forpasse håbets time. Det håb, som giver os både den nødvendige ærlighed til at se krisen og det mod, vi har brug for til at gå ind under de krav, krisen stiller. Håbet gør os opfindsomme og åbner vore øjne for mulige alternativer. Håbet har sit udspring i Kristi opstandelse fra de døde. Det er Guds gave til alle, som længes efter, arbejder på og beder for retfærdighed og fred i en brudt verden.

I de bibelske beretninger er håbet meget ofte som hos Abraham et uhørt »håb imod håb«, en vision, der har alle beregninger imod sig. Det er altid en vision om frihed og retfærdighed og fællesskab. Det er altid »godt nyt« til fattige, svage, undertrykte eller oversete mennesker. Det er altid en vision, der går på tværs af de herskende magtforhold.

Håbets tegn i dag

Vi ser mange - endnu spredte og ofte beskedne - håbets tegn, som er Kairos' forjættelse. Erkendelsen af krisen og dens omfang er allerede i sig selv et håbets tegn. Erkendelsen, at politiske ideologier ikke kan redde os, og vor længsel efter en ny konkret spiritualitet er altsammen positive tegn. De kan bane vejen for en ny form for »politik«, som overskrider de gamle politiske kategorier, og som når ned til rødderne af vore problemer.

- Der er stadig flere mennesker, for hvem »livskvalitet« er en værdi, som ikke er afhængig af materielle goder alene. De tager deres egen livsform op til revision.

- Ofte sættes disse tanker også i sammenhæng med miljøkrisen. Desuden ser de, at »kvalitet« her ikke alene er et spørgsmål om økologisk produktion, men også om bære-

dygtighed i energi- og materialeforbrug, hensyn til transport, om fair samhandel og et godt arbejdsmiljø.

- Vi ser et stadig voksende netværk af grupper, der samles om menneskerettigheder og om arbejdet for fred og retfærd.

- Fra mange sider høres et råb om at bryde gældskrisens og fattigdommens onde cirkel i den tredje verden ved en radikal nedbringelse af den enorme gæld, der fastholder den i afmagt.

- Vi ser i vort eget samfund tilløb til alternative former for ejerskab og forvaltning af økonomiske midler, som bygger på fællesskab. Fra den tredje verden hører vi navnlig et voksende krav om en mere retfærdig fordeling af jorden.

- Stadig flere ser, at produktion og handel med våben har en årsagssammenhæng med økonomisk uretfærdighed og undertrykkelse.

- De »oprindelige« befolk-

ninger er ved at blive sig deres eget værd, deres kultur og deres rettigheder bevidst. Og de møder mange, som stiller sig på deres side.

- I kirkerne er der stadig flere, som i deres bibelske tro søger billeder, der kan forny vore forestillinger om Gud, give kvinderne den plads, der tilkommer dem, og som kan overvinde fastgroede fordomme mod mindretalsgrupper i og uden for kirken.

- Befrielsesteologien har givet de kristne i den tredje verden nyt mod i deres kamp for retfærdighed. Den har også åbnet utallige menneskers øjne i vor del af verden for evangeliets politiske og samfundsmæssige dimension.

- Samtidig er der en voksende erkendelse af, at kirken skal forkynde sit budskab i en helhed af både ord, handling og strukturer, og at kriteriet for dens handling er Jesu ord: »Hvad I har gjort mod en af

disse mine mindste brødre...« (Mt. 25,40). At kirkens bekendelse til Jesus Kristus må kunne ses på alt, hvad kirken er og gør.

- Der er millioner af mennesker, som i store og små aktioner viser, at håb er noget, som vi hver dag på ny kan vælge og leve ud fra.

Guds nåde og det håb, den indgyder os, er lige så væsentlige for vor Kairos som den krise, som vi har beskrevet. Guds Ånd er synlig iblandt os. Den kan lade vor selvsikkerhed blive afløst af ydmyghed, vor glemsomhed af en udfordrende hukommelse, vore fornægtelser af ærlighed, vor svæven i skyerne af handling i tid og rum, vor resignation af nyt mod, vor tvivlrådighed af en ny vision, vore hierarkiske skel af et ligeværdigt fællesskab, vor herskesyge af en discipels ånd, vor død af nyt liv. Alt dette vil gøre vort håb konkret og handlekraftigt.

Vi kender, bekræfter og giver navn til de frøkom af en ny spirituel og etisk vision, og af et forvandlet samfund. Disse frøkom er blevet sået i manges hjertes.

Ånden fra jubelåret

På et bestemt tidspunkt i vor refleksionsproces blev der pludselig spurgt: Er det i grunden ikke jubelårets ånd, som er midtpunktet i alt det, som foresvæver os? Dette spørgsmål klang som jobelhornets signal.

Den bibelske lovgivning om sabbatsåret og jubelåret (3. Mos. 25) blev optegnet hen imod slutningen af det babyloniske eksil. Den skilddrer den nye samfundsorden, som skulle opbygges efter hjemvendelsen fra den tvungne udlændighed. Forskrifterne var baseret på ældre retsregler fra pagtslutningen (2. Mos. 21, 2-6 og 23,9-11) og fra reformbevægelsen i kongetiden (5. Mos. 15).

Der er tale om radikale forskrifter om en regelmæssig tilbagevendende bracklægnings af jorden (den skal »hvile« og »de fattige skal kunne spise af den«), eftergivelse af gæld, løsladelse af slaver, tilbagegivelse af jord og ejendom til familier, som havde måttet forlade den.

Esajas profeterer om det nye Israels »nådeår« som et jubelår (61,1-4). Og det er meget slående, at Jesus gør netop disse ord til sine egne handlinger. Derfor forelægges det her i forkortet form og med en smule tilpasning til europæiske forhold.

Måske får vi her et svar på, hvordan vor egen ny-evangelisering skal se ud?

Kunne man forestille sig, at dette dokument giver os svar på spørgsmålet, hvordan vi skal fejre år 2000 og gøre det til et ægte »jubelår«?

Anton Dekkers

erklærer »frigivelse«, genrejsning og erstatning som

Kairos' kendetegn i vor tid og vort samfund.

Jubelårets forskrifter er på ingen måde naive. De indser, at kapital hobes op, at jord lægges til jord, ejendom til ejendom. De indser den konstante nødvendighed af løbende at forny menneskers lige chancer for adgang til verdens goder, og de skaber mekanismerne til det. De forudser også uvilje og omgælse (5. Mos. 15,9), fordi egoismen altid lurer i vore hjertes.

Vi er os smerteligt bevidste, at der i vor egen syndige historie er blevet stjålet lande, ja hele kontinenter. Vi er os bevidste, at mennesker er blevet revet væk fra deres fædrenejord og deres hjemland, og at deres liv og deres arbejdskraft er blevet udplyn-dret. Vi ser, at det stadigvæk sker. Vi ser de enorme kapitaloverførsler fra Syd til Nord i vor tid. Når vi forstår vor Kairos som en jubelårets tid, betyder det for os, at timen er kommet til at tilbageføre denne gæld.

Vi ved, at vi skænder jorden. Vi har længe været ufølsomme over for dens rytme. Men jorden sætter selv grænser for, hvor megen misbrug og udplyn-dring den vil tåle. Der er alvorlige advarselsstegn om, at jorden selv vil tage sig den sabbatshvile, som vi nægter den. Det kunne medføre vor undergang.

I de ældste optegnelser af sabbatsloven var det forudsat, at de fattige i bracklægningsåret kunne spise af marker, vinstokke og figentræer (2. Mos. 23,10-11). Retfærdighed over for jorden og retfærdighed mellem mennesker går hånd i hånd.

I gammel tid solgte mennesker sig selv som slaver, fordi de var forgældede. Det var den eneste mulighed for at overleve. Jubelårets bestemmelser om frigivelse fører vore tanker til den tredje verdens massive gældsproblem. Det har bragt hele nationer i økonomisk slaveri. De påtvungne »strukturtilpasnings-

programmer« udsulter disse landes fattige. Og på en vis måde har vi alle ladet os slavebinde af det herskende økonomiske system.

Bibelens bestemmelser om frigivelse har deres grundelse i Israels exodus: »Du skal komme i hu, at du selv var træ i Ægypten, og at Herren din Gud udløste dig; derfor byder jeg dig dette i dag« (5. Mos. 15,15). Frigivelse fra slaveriet var således tænkt som et vedvarende kendetegn for den nye samfundsorden. Det hører til Israels livsrytme, at slaver bliver frigivet og gæld eftergivet (5. Mos. 15,1-7).

Kan ikke også vor samfundsorden, vore økonomiske og sociale strukturer integrere sabbatsårets og jubelårets ånd? Tilskyndelsen burde komme fra vor tro på befrielsens og forløsningens Gud. »Når du giver din slave fri, må du ikke lade ham gå med tomme hænder; men du skal give ham rigeligt med af dit småkvæg og fra din lo og din perse; du skal give ham, eftersom Herren din Gud velsigner dig« (5. Mos. 15,13-14). Vort personlige liv, men også vore institutioner burde kunne opbygges således, at vort ansvar for de svageste og mest sårbare får en konkret udformning. Hvilke reelle chancer giver vi i dag til trælbandne mennesker i den tredje verden?

Realisme

Vi skal være realistiske. Ikke i den betydning, at vi går på akkord med Jesu forkyndelse af »nådeåret«; men at vi indstiller os på den uforstand og modstand, som den ikke blot mødte dengang, men også vil møde i dag. Det må dog ikke svække vor bekendelse til nådeåret. For det er vor Kairos.

Vi vil derfor lade os føre frem af Guds Ånd:

- til en kultur, der ikke øver vold, og ikke diskriminerer, undertrykker og lader fordomme råde,

- til et nyt forhold til Guds skaberværk,

- til at give afskald på økonomiske privilegier, og dermed skabe nye muligheder for solidaritet i vort eget liv, i vore familier, vore fællesskaber og kirker,

- til en økonomisk ansvarlighed i vort eget liv og i vore institutioner, som kan fremme nye former for en forvaltning og en brug af økonomiske midler, som imødekommer andres behov,

- til arbejdet for en radikal omstrukturering af verdensøkonomien, så den ikke længere udelukker fattige landes befolkninger og ikke længere udplyn-drer naturen omkring os,

- til at danne sammenslutninger af mennesker, der på tværs af kulturelle, etniske og religiøse grænser arbejder sammen for retfærdighed og fred,

- til at forny vore værdier og prioriteringer og lade vore forhærdede hjertes blive forvandlet.

Vi beder Gud om ydmyghed, sensibilitet og storsind. Det er nu vor Kairos, timen til beslutsomhed hos alle, der vil følge Jesus efter, til at så hans sædekorn af radikal forandring i os selv, i vore familier, vore omgivelser, vore institutionelle kirke og i vort samfund.

Indbydelsen er klar. Nødvendigheden er overvældende stor.

Vi forpligter os til aktiv omvendelse - til skadeserstatning, forsoning og genrejsning.

Vi forpligter os til konkret at leve jubelåret i vore fællesskaber, vore institutioner, vort liv.

Vi forpligter os til at forsøge at tegne jubelårets konturer klarere i vort omgivende samfund.

Vi forpligter os til et liv, som er forankret i det evangelium, som vi forkynder.

Et Kairos-dokument fra USA

Mindst fire gange i dette århundrede har kristne i et økumenisk basisarbejde »nedefra« taget beslutsomt stilling til en akut og farlig trussel i deres samfund. I 1934 formulerede den tyske »Bekennende Kirche« sit nej til en stærk antijødisk nazikristendom. I 1985 stillede sydafrikanske kristne i deres Kairos-dokument den religiøst farvede apartheid under anklage. Kristne i Centralamerika skrev i slutningen af 80'erne deres stærke appel om politisk og økonomisk retfærdighed. Befrielsesorienterede kristne fra Filippinerne, Syd Korea, El Salvador, Nicaragua, Guatemala og Sydafrika skrev kort efter en lignende bekendelse »Vejen til Damaskus - Kairos og omvendelse«.

Nu fremlægger kritiske kristne i USA deres Kairos-dokument, som de har arbejdet med i nogle år: »Undervejs - fra Kairos til befrielseåret«.

Disse dokumenter beskriver hver for sig en aktuel krise, og samtidig den chance og det håb, som viser sig midt i trængslen. De udpeger en såkaldt »Kairos«. Det er et græsk ord, der bruges i Det nye Testamente. Det betyder et særligt sandhedens, nådens og beslutningens øjeblik, en historisk time, hvor troen står på spil, og hvor de kristne fællesskaber udfordres til et kreativt, modigt og risikofyldt svar.

For nordamerikanerne drejer det sig om at stille deres samfunds tendenser under anklage. De beskriver den tiltagende fattiggørelse af de i for-

vejen svage grupper, og de påviser mekanismerne, som gør de velhavende stadig rigere. De ødelæggende følger for de enkeltes, familiernes, børnenes, kvindernes, de gamles og også etniske gruppers liv beskrives indtrængende. »Impulsen til vort Kairos-arbejde var fejringen i 1992 af 500-året for den såkaldte opdagelse af Amerika. Ved den lejlighed blev mange klar over uretfærdigheden i vort økonomiske system. I et græsrodsarbejde gik kristne i gang mange steder«, skriver USA-afdelingen af Pax Christi International. Ud af en fælles eftertanke og analyse opstod dokumentet. Forfatterne påkalder Helligånden om hjælp til deres modstand mod, at stadig flere nedværdiges til »overflødige mennesker«.

I sin titel hentyder dokumentet til det gammeltestamentlige »Jubelår«, hvor - efter Guds anordning - de gælds-tyngede, slaverne og de trælbandne skulle opleve konkret befrielse.

USA-dokumentet kan i høj grad også give os i den velhavende del af Europa inspiration til nytænkning og nye handlinger. Derfor forelægges det her i forkortet form og med en smule tilpasning til europæiske forhold.

Måske får vi her et svar på, hvordan vor egen ny-evangelisering skal se ud?

Kunne man forestille sig, at dette dokument giver os svar på spørgsmålet, hvordan vi skal fejre år 2000 og gøre det til et ægte »jubelår«?

Anton Dekkers

Økumenisk valfart til Assisi

Her i efteråret havde Assisi-kredsen igen arrangeret en meget fin tur til Assisi.

Assisi-kredsen er en økumenisk gruppe, der er optaget af Frans' og hans efterfølgeres liv. Vi var en gruppe på 25, ledet af folkekirkpræst Frederik Hjerrild og Marianne Plum. Vi fløj fra Kastrup til Rom, og efter en bustur fra Rom til Assisi blev vi indkvarteret hos nogle franciskana-

nersøstre. Der fik vi alle vore dejlige måltider - 2 gange om dagen varm mad, 4 retter med vin til.

Hver morgen var der morgensang i søstrenes lille kapel. Søndag var der nadvergudstjeneste, og derefter gik næsten alle til katolsk messe i San Rufino kirke.

I løbet af ugen så vi først byen Assisi, der har bevaret sit middelalderlige præg med

mange kirker og gamle huse. I bus tog vi på heldagstur igennem det smukke umbriske landskab, som Frans og hans venner har gennemtråvet. Vi så nogle af de steder, som har haft stor betydning i Frans' liv, f.eks. San Damiano, hvor han fik kaldet til at bygge kirken op, og La Verna, hvor han modtog Jesu sårmærker.

Vi var i Assisi den 4. oktober, som er Frans dag. Kl. 9 startede et verdsligt optog med faner fra de umbriske byer. Om eftermiddagen var der en stor religiøs procession fra San Francescokirkens midterkirke ud over kirkepladsen til overkirken med deltagelse af præster, munke, nonner, bisper og en enkelt kardinal, fulgt af mange mennesker.

Det var en berigende oplevelse at være sammen med så økumenisk interesserede og glade mennesker, en oplevelse, jeg kunde unde mange.

Margarete Jensen

Mødet med Herren!

En ældre kvinde på 85 år fik af sine børn og børnebørn en ønskerejse til »Den sorte Madonna« i Polen.

For at komme ud efter at have besøgt »Den sorte Madonna« måtte gruppen af danskere passere et kirkerum, hvor der blev fejret messe. Da der var fuldt hus, sad gruppen fast i mængden lige ved forvandingen, Herrens tilstedekomst.

Den ældre kvinde faldt på

knæ. Bagefter spurgte de andre hende: »Er De katolik? Hvorfor knælede De?« Hun svarede: »Nej, jeg er ikke katolik, men oplevede I det ikke? Det var så smukt!«

Hendes vej går - når hun kan - til Skt. Laurentii kirke for i de stille stunder at møde Den uforklarlige, Kirkens Herre i Tabernaklet.

Tankevækkende for os katolikker, ikke?

Claude M. Nielsen

Dode

Pastor Boekenoogen in memoriam

Efter at have virket som præst i 67 år, hvoraf 41 år på Færøerne og i Danmark, er pastor Engelbert Gideon Boekenoogen, Amersfoort i bispedømmet Utrecht, Holland, hensovet. Han rundede den 18. august 94 år.

Pastor Boekenoogen var født i Amersfoort. Han gennemførte de filosofiske og teologiske studier på Collegium de Propaganda Fide i Rom, hvor han den 8. december 1929 modtog præsteviel-sen.

Sammen med den skotskfødte, også nyviede pastor Thomas King (senere Kongens Lyngby), som var uddannet på samme collegium, blev de to unge præster af den hollandskfødte kardinal van Rossum, der var øverste leder af den katolske kirke i Skandinavien, udsat til at genoptage den katolske sjælesorg på Færøerne.

Missionen i Torshavn begyndte allerede 1857, men måtte 1874 opgives, hvorefter der kun var årlig pastorering af de få katolske kristne.

Fra den 23. maj 1931 optog pastor Boekenoogen som én af de nye pionerer den katolske sjælesorg på Atlanterhavssøerne sammen med pastor King, som var kapellan til 1936, men pastor Boekenoogen forblev der indtil 1949.

Færøerne blev et sogn 1934, og den nye sognepræst måtte begynde på helt bar bund sammen med andenpræsten. I deres arbejdsfyldte liv fik de afgørende materiel

og åndelig hjælp gennem franciskanersøstre.

Mens både Danmark og Holland var besat 1940 til 1945, måtte pastor Boekenoogen såvel som søstrene klare sig igennem med meget få midler. Men datidens præster og søstre kendte afsavnene fuldt ud, kunne pastor Boekenoogen bemærke.

Til Randers

I 1949 blev han kaldet til Danmarks tredieældste (1867) menighed, Jesu Hjerter kirke i Randers. Her fik han yderligere 14 aktive år, indtil han uventet blev forflyttet til Aabenraa og siden til Haderslev.

I Randers var han bl.a. medvirkende til, at Skt. Mikael Skole, Thorsgade 20, fik større bygningsmæssige rammer i en stor villa, Udby-

højvej 26, hvilken ved hans og menighedens hjælp blev renoveret til det nye formål. I 1978 kunne en ny skole nær kirken og med nu afdøde sr. Inger Jensen som leder indvies og give nyt håb for skolens og kirkens placering i Gudenåbyen.

Pastor Boekenoogen bevarer kærligheden til og interessen for Færøerne og Danmark. Han deltog marts 1979 i 100-års festlighederne for indvielsen af Jesu Hjerter kirke og holdt en vægtig og morsom festtale.

Ved 94-årsdagen i august oplevede han sensommeren på en ferietur, men kræfterne svandt derpå de sidste to måneder af hans lange og virksomme præstelige liv på Færøerne, i Danmark og i Holland.

Anders Dahl

Mindeord om sr. Birgitha

Lørdag den 26. oktober 1996 afgik min søster Agnes - også kendt som søster Birgitha - ved døden.

Godt forberedt sov hun stille og fredfyldt ind i døden. Lige fra hendes tidlige ungdom var hun hjemmøgt af en svær sygdom. Trods det passede hun efter bedste evne sine sociale og næstekærlige pligter. Ét af hendes lykkeligste øjeblikke var, da hun blev optaget i cistercienserinder-nes kloster i Sostrup. Her fik

hun til opgave at tale med gæsterne om troen. Jeg ved, at mange satte pris på disse samtaler.

Under hele hendes sygdom var hun omgivet af kærlig omsorg, og søstrene var også til stede ved selve dødsøjeblikket. Det vil jeg mindes med taknemmelighed.

Nu er Agnes - sr. Birgithas - missionstid forbi, og hun er gået ind til det evige liv.

George Bune Andersen

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

RETRÆTE

d. 16. nov. 1996 kl. 10-17 (messe)

i Sakramentskirkens krypt

Nørrebrogade 27 C, 2200 København N.
Tlf. 31 35 68 25 - buslinje 5, 16 og 350 S.

Retræteleder: Stella M.B. Sørensen.

Emne: Familien og troen.

1. oplæg: Familien belyst i forhold til verden omkring os og troens verden.
2. oplæg: Hvordan vokse fra barnetro til voksen tro?
3. oplæg: Har Den hellige Familie betydning for familielivet i dag?

Formål: At »vende tanker« i fællesskab.

Mål: At hente ny inspiration hos hinanden. Det drejer sig ikke om at finde »den perfekte model«.

Madpakke medbringes.
Kaffe, te og vand kan købes.
Alle er velkomne!

BIBELSTUDIEKREDS

v/ pastor Niels Engelbrecht

i Sakramentskirkens krypt

Nørrebrogade 27 C, 2200 København N.
21. nov. samt 5. og 19. dec.

Studiekredsen slutter hver gang med en messe.

Mulighed for pensionist-kaffe kl. 15-16.

Husk at medbringe Bibelen!

Alle er velkomne.

Det sker på Magleås

To. d. 14. - sø. d. 17.11.:

Idrættens lederakademi.

Sø. d. 17. - ma. d. 18.11.:

DTU.

Ma. d. 18. - ti. d. 19.11.:

FAKS.

Ti. d. 19. - to. d. 21.11.:

Københavns Sundhedsvæsen.

To. d. 21. - fr. 22.11.:

Hvidovre Kommune.

To. d. 21. - fr. d. 22.11.:

AMS.

Fr. d. 22. - sø. d. 24.11.:

Bibel-weekend: »I er Kristi Legeme«

v/ pastor Niels Engelbrecht og pastoralassistent Kaare Nielsen.

Ma. d. 25. - on. d. 27.11.:

FAKS.

On. d. 27. - to. d. 28.11.:

DTU.

To. d. 28. - lø. d. 30.11.:

Dansk lærerforening

Lø. d. 30. - sø. d. 1.12.:

Herlev menighed.

NIELS STEENSEN-FEST 1996

Mandag d. 25. november

Festmesse i Skt. Ansgars kirke kl. 19

Der indbydes hermed til den årlige fejring af den salige Niels Steensen på hans himmelske fødselsdag, mandag d. 25. november. Efter messen er der selskabeligt samvær og foredrag ved dr. phil. August Ziggelaar: Niels Steensens Chaos-manuskript i ny belysning. Alle er velkomne.

Academicum Catholicum / Skt. Ansgars menighed / Steno-Gildet

25. Mor Teresa Basar

På Skt. Josefs Skole i Roskilde, Frederiksborgvej 10, afholdes Mor Teresa Julebasar fredag d. 29. november kl. 16 - 20, lørdag d. 30. kl. 10 - 14 og søndag d. 1. december kl. 10 - 13.

Gavebod, tombola, u-landsbod, friskedam, gran-blomsterbod, bolsjebod, loppetov, lotteri, kaffe, gløgg-bod.

Vi har stadig brug for ting og sager, som kan afleveres på skolen mrk. Mor Teresa.

Mor Teresa gruppen

Flyrejse til Fatima

Fra lørdag den 10. maj til tirsdag den 20. maj 1997.

10 nætters ophold på Hotel Lux Mundi i Fatima incl. halvpension.

Pris pr. person: dobbeltværelse: kr. 7.095,00. Enkeltværelse: kr. 9.070,00.

Inkluderet: Fly fra København til Lissabon og retur med TAP-AIR. Ovennævnte ophold samt lokale skatter.

Tilmelding snarest og senest 20. november 1996 samt yderligere oplysninger hos Master Travel, Vilhelm Thomsens Plads 2, 8900 Randers. Tlf. 8640 4777, fax 8640 4746

Kjeld Hørup

DUK-kalender

ÅRSMØDE den 22.11. - 24.11.96 på Ørn for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder 16 år og opetter. Pris kr. 160,00 samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 over 30 år).

UNGDOMSMESSE den 1.12..96 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 13.12.96 kl. 15.00 - 17.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12. - 01.01.1997 på Ørn for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7 - 13 år kr. 490,00
voksne kr. 550,00
samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 6.12.96.

NB! HUSK AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN! Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,00 mere i gebyr for weekender og kr. 300,00 for lejre! Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

JULEMARKED 1996

Katolske Menighedsplejer afholder sit årlige julemarked søndag den 1. december 1996 på Niels Steensens Gymnasium, Østerbro, med indgang fra Australiensvej 38.

Program:

Kl. 9.30: Højmesse v. biskop Kozon i Skt. Augustins kirke - indgang fra Jagtvej.
Kl. 10.30: Julemarkedet åbner.

Besøg de mange spændende boder. Gør et »kup« på loppetorvet og i antikvariet. Nyd et par stykker mad i restaurationen og bagefter varm gløgg og æbleskiver. Køb adventskransen og juledekorationen her.

I år er der som noget nyt »Børne-julemarked« med mange spændende ting.

I løbet af dagen forskellig underholdning. Se annoncen i næste nummer af »katolsk orientering« eller se opslag i våbenhuset.

På gensyn til julemarkedet 1996.

På komiteens vegne
Michael Plum

Annoncér i »katolsk orientering«

Rubrikannoncer: kr. 5,- pr. mm.
Tekstsideannoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.

Legater

Direktør Fred. Wilh. Krafts Legat

meddeler, at legatuddelingen vil finde sted i december 1996. Bevilede legatportioner vil gennem Bikubens Forvaltningsafdeling blive fremsendt i januar måned 1997.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen »med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de givne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevilegede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholder sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes, og såfremt bevilegede beløb ikke anvendes efter deres formål indenfor en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid».

Ansøgningerne må være legatbestyrelsen i hænde senest den 30. november 1996. I ansøgningerne skal oplyses SE-nr. eller CPR-nr. Ansøgninger, der fremsendes uden denne oplysning, vil ikke blive behandlet.

Legatets adresse er: Jørgen Bredholt, Svendsvej 3, 2990 Nivå.

Dr. Alois og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der i slutningen af november 1996 blive uddelt en række portioner á kr. 500,00.

Legatet kan søges af unge studerende, fortrinvis teologer.

Ansøgninger bedes inden den 20. november sendt til sognepræsten ved Skt. Andreas kirke, Ordrup, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.

Diverse

Søger du job?

Hel/Deltids? Vi udvider vores forretning og har nu succes i 33 lande. Interesseret? Tlf. & fax 65 25 50 05.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsatte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift

Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand

Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboebehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private Adv. Sandra Moll (Dansk advokat - dott. in giurisprudenza) Adv. Peter Alsted (H) Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Hér havde der været plads til Deres annonce

Annoncen ville have kostet kr. 145,- + moms. Ved indrykning i et år bliver prisen kr. 145,00 - 20% rabat + moms.

»katolsk orientering«

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet ved at oprette et testamente. Men ikke alle. Ring til RET&RÅD i Roskilde. Vi beskæftiger os meget med testamenter og generationsskifte. Vi kan hurtigt - og gratis - fortælle, om det vil være en fordel for dig og din familie, at få lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVØR

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

AsJur Bogføring

- ✓ orden i dine bilag
- ✓ momsafregning til tiden
- ✓ afstemning og rykning af debitorer
- ✓ månedsbalancer
- ✓ lønkørsel
- ✓ akkurate, hurtighed og kvalitet
- ✓ fast pris pr. måned

AsJur Bogføring

Ejbjergparken 31, 1.th.
4000 Roskilde
Tlf. 46 32 11 21

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstre
Bedemændenes Landsforening

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m. Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

Find Deres bedemand her:

Vanløse Liggistemagasin

38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn

Jyllingevej 8

2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer

Køgevej 40

2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdage kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rokvirer gratis pjecen "NÅR NOGEN DØR..."

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eftf.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Muremester Keld Erik

JOHNSEN
Ankervej 12
Stubberup
4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerfag

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af...

BYG GARANTI
ORDNING

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7120 Vejle Ø.
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr

Vestre Kirkegårds Allé 28-32

2450 København SV

Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision • Regnskab • Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Sk. Ohlgade 10 • Roskilde • 46 35 10 35

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Kvinder går mere i kirke end mænd

Wien (KNA) - Kvinder beder dobbelt så meget som mænd, tillægger kirken og religionen større betydning og går oftere i kirke end mænd. Det fremgår af en undersøgelse, som er udført af to østrigske sociologer, *Max Haller* og *Eva Janes*. Der er stor forskel på, hvor-

dan hjemmegående og udearbejdende kvinder forholder sig: for 38% af de erhvervsaktive er kirken og religionen noget vigtigt, mens det tilsvarende tal for de hjemmegående er 68%. Enlige og fraskilte er væsentligt mindre religiøse end gifte og enker.

Rige lande medansvarlige for fattigdom

Fortsat fra forsiden

Påstanden om, at årsagen til hungersnøden er en for hurtig befolkningstilvækst, tror man ikke på i Vatikanet. Der er mere mening i at bremse befolkningstilvæksten ved at bekæmpe fattigdommen end i bare at nedbringe fødselstallet i et forsøg på at løse fattigdomsproblemet, hedder det. Hvad der betegnes som nødvendigt er mere uddannelse, så forældrene får mulighed for at leve ansvarligt, herunder at anvende »metoder til familieplanlægning, der er i overensstemmelse med menneskets sande natur«.

Endvidere kræves, at handelshindringer i de industrialiserede lande ryddes af vejen, så udviklingslandene får let-

tere ved at sælge deres produkter. En delvis eftergivelse af de fattigste landes gæld er ligeledes påkrævet, mener Vatikanet, blot disse lande viser sig rede til at undergå nødvendige reformer.

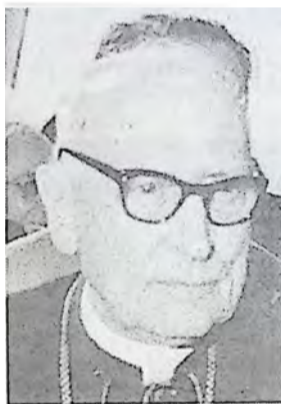
En mere enkel livsstil i de rige lande

De rige landes udviklingsstand skal efter Vatikanets opfattelse være mere end de 0,7% af statsbudgettet, som FN forlanger. Det globale mål er at få markedsøkonomi og retfærdighed til at stemme overens med hinanden, hedder det; derfor må også befolkningen i industrilandene bidrage ved at anlægge en mere enkel livsstil.

Denne frimærkeserie med billeder fra Jesu liv er blot ét af Vatikanets mange bidrag til markeringen af det hellige år 2000. Billederne stammer fra gamle håndskrifter i Vatikanets bibliotek.

Saligkåningsproces indledt for Kardinal Mindszenty

først af kommunisterne, så af nazisterne og derefter igen af kommunisterne, har »levet en martyrs liv«, siger ærkehertugen til Vatikanets Radio. Kardinalen blev dømt ved en skueproces i 1949. I 1955 fandt han vej til den ameri-

kanske ambassade i Budapest, hvor han opholdt sig, indtil han i 1971 blev nødt til at forlade landet. Mindszenty, der var født i 1892, døde i Østrig i 1975; hans lig blev senere hentet hjem til Ungarn. Kongregationen for Salig-

og Helgenkåningsprocesser skal nu gennemgå sagens akter og tage stilling til gyldigheden af det forarbejde, der er gjort. Derefter indledes den egentlige saligkåningsproces i Rom.

En verden uden Gud

Fortsat fra forsiden

stændigheder stræbe efter et positivt møde med den europæiske kultur, mener kardinalen, for de spørgsmål, der er væsentlige for menneskeheden i dag, kan kun besvares ud fra troen.

Mødet var arrangeret af CCEE, de europæiske bispekonferencers råd, og havde som tema »Religion som privatsag og som offentligt anliggende«. Foruden 100 katolske biskopper deltog gæster fra andre kristne kirker.

Vejledning på alle livets områder

Blandt de faktorer, der til stædighed har bekæmpet og været med til at besejre den statslige totalitarisme, hører religionen, troen og kirken, siger næstformanden for CCEE, biskop *Karl Lehmann*. Sin store fortjeneste til trods står kirken noget ambivalent i de nye samfund, mener Lehmann; det samme gør sig gældende i vestlige lande, hvor tro og religion i stadig

højere grad forvises til privatsfæren. Biskoppen understreger sammenhængen mellem tro og bekendelse og gør opmærksom på, at trosbekendelsen ikke isolerer den enkelte fra fællesskabet.

Troen må bekendes med mod og beslutsomhed over for hele verden, for trosbekendelsen angår hele verden, siger han. Religionen og kirken kan tilbyde en vejledning på alle livets områder i en verden, hvor pluralismen hersker på det etisk-religiøse område, hvor der findes en mangfoldighed af verdensanskuelser og hvor mangt og meget præges af splittelse, påpeger biskoppen.

Lehmann ser det som kirkenes opgave at sørge for, at menneskeheden ikke går til i forbrugisme, ikke mindst fordi et pluralistisk og sekulariseret samfund er ude af stand til af sig selv at sikre de etiske forudsætninger, som er nødvendige for at der er mening i at leve i samfund med andre mennesker.

Vatikanet (KNA) - Måske bliver der indledt saligkåningsproces for den tidligere ungarske primas, kardinal *Josef Mindszenty*. De nødvendige sagsakter er i Rom og ligger hos den ansvarlige kongregation.

Den 17. oktober afleverede formanden for Kardinal Mindszenty Stiftelsen, ærkehertug *Michael af Habsburg-Lothringen*, de omkring 3.700 sider materiale, som stiftelsen til dette formål har samlet sammen, til Kongregationen for Salig- og Helgenkåningsprocesser. Indsamlingen har stået på siden 1993. Ud over kardinalens publikationer og hans private optegnelser er der tale om sammenfatninger af udsagn fra 62 vidner.

Har levet en martyrs liv Ærkebiskoppen af Esztergom, der blev taget til fange

Franciskaner i Asien allerede i 1323

Kuala Lumpur (KNA) - Den hellige Franz Xaver, der traditionelt betragtes som den, der bragte kristendommen til Asien, var ikke den første missionær i denne del af verden. En franciskaner ved navn Oderik fra Pordenone ankom til Borneo allerede i 1323 eller 1324 og nåede Kina året efter, fortæller den apostoliske nuntius for Cambodia, Singapore og

Thailand, ærkebiskop *Luigi Bressan*. Franz Xaver kom først til Asien i 1541.

Ifølge Bressan skulle Kina-missionæren hjælpe ærkebiskop Johannes af Monte Corvino, der også var franciskaner. Bressan mener, at den daværende pave valgte netop franciskanere til Kina-missionen på grund af den dialog, der prægede denne ordens

evangeliseringsarbejde.

Nye historiske undersøgelser viser, at Oderik under sit ophold på Borneo gjorde detaljerede iagttagelser af stedets skikke; efter tre år i Kina rejste han gennem Asien til Venezia, hvor han nedfældede alt det, han havde set, fortæller Bressan. Oderik fra Pordenone døde i 1331 og blev saligkåret i 1755.

Kardinal Kim kåret som »Årets mand«

Seoul (KNA) - Den katolske ærkebiskop af Seoul, kardinal *Stephen Kim Sou Hwan*, er kåret som den mest indflydelsesrige personlighed i det sydkoreanske samfund. 200 journalister deltog i afstemningen, meddeler ugebladet »The Newsmaker«. Det fremgår også, at kardinalens

»energiske, spirituelle lederrolle« var udslagsgivende for valget, og at han fik 111 stemmer.

»I mangel af respektable personer i vort samfund er kardinal Kim den eneste personlighed af denne art her i landet«, hedder det ordret i bladet.

katolsk orientering

Pastoralrådsmøde, side 2-3
Kirkens læreembede, side 5
En solidarisk verdensorden, side 6
En stridens mand, side 8
Caritas juleindsamling, side 9

Skarpe indlæg i budgetdebat om mangel på støtte til de unge

Pastoralrådet bad efter flere skarpe indlæg på sit møde på Magleås den 9. og 10. november forretningsudvalget om at sende en udtalelse til Økonomisk Råd. Pastoralrådet er stærkt utilfreds med, at bispedømmets officielle ungdomsarbejde (DUK) nu for andet år i træk står med et nul på budgettet.

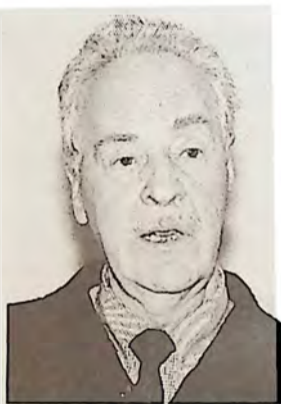
Debatten kom igang under budgetfremlæggelsen, da rådsmedlem Erik Schou beklagede denne fremgangsmåde. Formanden for Danmarks unge katolikker, Louise Fink Jensen oplyste, at DUK har

bedt om 300.000 kr. for 1997, men fik afslag. DUK blev i stedet tilbudt, at Økonomisk Råd ville træde til, hvis der blev behov herfor. Læs side 3. *kk*

Ny moderator og vice-moderator

Pastoralrådet valgte på sit møde midt i november Poul Wiisbye til moderator. Erik Schou blev stillet op, men han betingede sig som på mødet i juni frikøb - dog nu én dag om ugen. Beløbsmæssigt svarer det til ca. 60.000 kr. Biskoppen mente ikke det var forsvarligt, da det kunne danne præcedens. Erik Schou trak herefter sit kandidatur.

Skt. Josephsøster Else Pascale blev valgt til vicemoderator efter kampvalg med Jørgen Buntzen.

Moderator Poul Wiisbye og vicemoderator sr. Else Pascale.

Nu begynder forberedelserne til år 2000 for alvor. Der er tre år til. I de tre år skal vi fordybe os i vores tro og ganske særligt i den treenige Gud. »Nedtællingen« til jubilæet starter den 1. december, når vi tænder det første lys i adventskransen og dermed tager hul på kirkeåret 1997. Foto KNA

Kardinal Miloslav Vlk fra Den europæiske Bispesynode:

Kristne skal forsvare taberne og dem, der bliver til overs

Rom (KNA) - De kristne kirker skal være med til at sikre de moderne demokratier. Det er de katolske bispekonferencers opfattelse. Det forudsætter, at kirken er i stand til at gå i dialog, at den har styrke til at argumentere, at den er rede til at tjene og at den er solidarisk, understregede Prags kardinal Miloslav Vlk ved afslutningen på det europæiske bispesymposium i oktober.

Symposiet var arrangeret af de europæiske bispekonferencers råd CCEE. Blandt de 150 deltagende kirkeledere fra alle egne i Europa var repræsentanter for samtlige 40 bispekonferencer.

Kristne må have mod til beslutsomt og uden at gå på kompromis at leve deres tro i de pluralistiske samfund, hed det i Vlks sammenfattende afslutningstale. Særligt de fattige, de, der bliver til overs, og

de, der bliver tabere i moderniseringens spil, har brug for, at nogen taler deres sag - om nødvendigt ved at gøre modstand, fortsatte han.

»Når som helst det drejer sig om menneskers vel, om deres grundlæggende rettigheder og om deres ukrænkelige værdighed, har de kristne kirker intet andet valg end at forsvare dem, hvadenten det er belejligt eller ej«. Med disse ord slog kardinalen fast, at kirkens vidnesbyrd i øst som i vest afhænger af et levende engagement hos lægfolket.

Et værditrum

De nye demokratier i Europa søger ifølge Vlk at finde et fælles kulturelt, socialt og etisk grundlag for at komme ud af det værditrum, som kommunismen efterlod dem i. Kardinalen, der selv kommer fra et af de postkommu-

nistiske lande, understreger, at de i denne forbindelse har brug for de åndelige traditioner, idet den moderne, liberale retsstat ikke er i stand til selv at skabe sit værdigrundlag. Efter hans opfattelse udgør kirkene en betydelig moralsk autoritet i mange europæiske lande, selv om de ikke har monopol på at fastholde dette kulturelle og etiske grundlag.

Kardinalen anser den situa-

tion, de befinder sig i, for konkurrencepræget - således at forstå, at et samfund ikke længere er nødt til at antage kirkens moral som sin egen. Kirkerne må altså på den ene side sige noget virkelig originalt, noget »eget«, og på den anden side gå i dialog med alle strømninger, særligt inden for de kristne kirker og de andre store religioner, påpeger kardinal Vlk.

Pastoral-Centrets retningslinier godkendt

Biskop Czeslaw Kozon har underskrevet de nye retningslinier for Pastoral-Centret kort efter pastoralrådets møde på Magleås.

På rådsmødet havde pastoralrådet efter en kort debat enstemmigt vedtaget at indstille dokumentet til biskoppens godkendelse. Se side 2.

JULEGAVER FRA KATOLSK FORLAG

Liturgisk Vægkalender 1997, kr. 20,-.
 »Er miraklernes tid forbi?« Sr. Brieg fortæller åbenhjertigt om sine egne erfaringer fra hele verden. 121 s., kr. 140,-.
 »Over Håbets Tærskel«. Pave Johannes Paul II taler her, ikke fra sin lærestol, men som menneske til menneske: Træd ind i håb til fremtiden, i tro på Helligånden, så vil Kristi kærlighed drive frygten udl 195 s., kr. 198,-.
 »Syndere og Helgener i Bibelen« af Eisebet Kleier. En skridtvis vandring fra synder til helgen i Guds husholdning med verden. Bibelens mennesker er vejmærker; de følges op med talrige eksempler fra vor egen tid:
 »Syndere og Helgener i Gl. Testamente«, 339 s., kr. 200,-.
 »Syndere og Helgener i Ny Testamente«: Kristi efterfølgelse. 404 s., kr. 285,-.
 »Det nye menneske«. Helligåndens evangelium i apostelgemingerne og -brevene samt i Joh. Åbenbaring. 115 s., kr. 130,-.
 »Skønnest af alt«. En biografi af sr. Miriam om vores danske helgen: Niels Steensen, som vi netop har fejret. 340 s., kr. 205,-.

Og glem så ikke de to uundværlige håndbøger:
 Katolsk mini leksikon, som er kommet i nyt oplag. 256 s., kr. 220,- og
 Helgenleksikon, som snart er udsolgt. 199 s., kr. 160,-.

Ring eller skriv til:

Katolsk Forlag,
 Bredgade 69 A, st., 1260 København K.
 Tlf. 33 14 82 92 kl. 10-12.

Julekalender

Festlig kalender med 24 låger (A3-str.) Tilhørende tekster og bønner til oplæsning ved åbning af lågen hver dag.

Julekort

Klassiske kunstmotiver såvel som hvedestråskort med afbildning af den kristne jul.

Julekrybber

Smukt bemalede enkeltfigurer til stalden, der kan suppleres år for år. Farvestrålende krybber i krydsfinér - særligt egnet til børn. Krybber fra Afrika, Latinamerika og Mellemøsten.

Julepynt

Særpræget og anderledes julepynt af jute, træ, perler, oliventræ og palmeblade.

Julegaver

Musik på CD og MC bl.a. med messer, salmer, gregoriansk og byzantinsk sang samt dansk og udenlandsk julemusik. Ikoner - håndmalede og reproduktioner - fra Østeuropa og Afrika. Stort udvalg af smykkekor, rosenkranse og vægkrucefikser. Bøger fra de katolske forlag i Danmark.

STENO-BUTIKKEN

Vesterbrogade 28
 1620 København V.
 Tlf. 33 86 03 86 / fax 33 86 03 87

I Serien Kristen Spiritualitet er lige udkommet

DEN LIVSLANGE GLÆDE af Henri J. M. Nouwen.
 Bogen handler dybest set om kærlighed: »At være den elskede« - »At blive den elskede« - »At leve som den elskede«, og er et svar på den tiltagende åndløshed i en sækulariseret verden.
 Niels Steensens Forlag, 100 s., kr. 99,-.

I samme serie udkommer - inden jul

SKAB DIT LIV I FRIHED af Henri Boulad, SJ.
 I seks kapitler indfører Henri Boulad os i en ny forståelse af, hvad evangeliet mener med »forløsning«, og han lægger i denne forbindelse især vægt på den menneskelige frihed.
 Niels Steensens Forlag, ca. 90 s., ca. kr. 89,-.

Hvis De tegner et abonnement i bogklubben »Kristen Spiritualitet«, får De 25% rabat.

----- klip -----

Undertegnede bestiller:

..... eks. DEN LIVSLANGE GLÆDE

..... eks. SKAB DIT LIV I FRIHED

Ved bestilling af begge titler, opnår De rabat på 25%.

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr. og by:.....

Bestillingen sendes til:

Steno-Butikken
 Vesterbrogade 28, st., 1620 København V.

Igen debat om formandsposten

Den arbejdsgruppe, som pastoralrådet nedsatte på sit møde i juni, barslede i efteråret med nogle forslag til justeringer af biskop Czeslaw Kozon's vedtægter af 30. april. Sammen med de nye vedtægter havde pastoralrådets medlemmer fået et brev fra biskoppen, hvori han gav bolden op til, at der skulle arbejdes videre med dem; de havde endnu ikke fundet deres endelige form.

Det, der mere end noget andet udløste reaktioner fra medlemmer af pastoralrådet, var, at biskoppen ifølge de nye vedtægter var rådets formand. Den hidtidige formand skulle fortsat have den samme funktion og »omtrent de samme beføjelser«; blot havde biskoppen ændret hans titel til moderator og tilsvarende kaldt den hidtidige næstformand for vicemoderator.

Arbejdsgruppen foreslog, at man igen gik væk fra moderatorbegrebet og i stedet kaldte de to for »formand og næstformand for forretningsudvalget«. Det skulle endvidere fremgå af vedtægterne, at rådet skulle løse nærmere definerede opgaver »under biskoppens autoritet og ledelse«, så man kunne komme uden om formandsbegrebet.

Men »der mangler et godt substantiv for biskoppens rolle«, indvendte biskop Czeslaw Kozon. I øvrigt syntes det en smule problematisk, at forretningsudvalget havde en formand, mens pastoralrådet som sådan ikke havde; der var bare én, der skulle lede det. Man måtte jo nok erkende, at det var på tide at finde frem til, hvordan vores organisation herhjemme kunne komme til at svare til kirkens organisation, kommenterede pastor Dietrich Timmermann. Den mest nærliggende danske

oversættelse af biskoppens funktion ifølge kirkeretten - som er skrevet på latin - er, at han fører forsædet eller præsiderer, hvilket pastor Timmermann mente, at vi måtte vænne os til.

Arbejdsgruppen blev »fremmet« til udvalg og arbejder videre med vedtægterne i det nye år.

Opprioritering af pastorale emner

I forbindelse med vedtægtsdebatten mindede Jan Lange om, at interessen for pastoral-

rådets arbejde i årevis har været for nedadgående. Fra flere sider blev det understreget, at pastoralrådet havde brugt for lidt »krudt« på pastorale emner. Vi har brugt rigtig megen tid på regnskab og budget, ofte ret komplicerede sager, som vi slet ikke er inde i, konstaterede sr. *Else Pascale Erik Schou* mente, at de ændrede vedtægter indeholdt en understregning af, at pastoralrådet skulle leve op til sit navn.

mj

Blandt pastoralrådets medlemmer var der almindelig enighed om, at der skulle lægges mere vægt på pastorale emner. Fotos: Kluge.

Nye retningslinjer for Pastoral-Centrets virke:

Glæde og tilfredshed i pastoralrådet

Pastoralrådet vedtog enstemmigt at indstille til biskoppen, at han godkender de retningslinjer for centrets virksom-

Erling Tiedemann

hed, som Erling Tiedemann har udarbejdet i samråd med en lang række mennesker, siden han pr. 1. august i år overtog ledelsen af Pastoral-Centret. Fra alle sider lød der anerkendende udtalelser om det store forarbejde. Listen over ønskelige opgaver var blevet længere og længere efterhånden som flere og flere var blevet spurgt til råds, fortalte Tiedemann, og Peter Ryom kvitterede med en tilføjelse til ønskelisten: Fritidsundervisning på aftenskolebasis. Der er mulighed for at få offentlig støtte til sådanne initiativer, og man kan nå ud til mange mennesker ad denne vej. Pastoral-Centrets arbejde er

åbenbaringsorienteret, understregede Tiedemann i sin præsentation af retningslinjerne; arbejdsgrundlaget er såvel Bibelen som den kirkelige tradition.

Verdenskatekismen som checkliste og som autoværn

Til dette formål er der hjælp at hente i Verdenskatekismen, som i parentes bemærket vil kunne fås i dansk oversættelse i løbet af næste år. Dens indholdsfortegnelse vil kunne anvendes som »checkliste« - har vi nu fået det hele med? - og selve indholdet kan betragtes som et »autoværn« - det stopper os, når vi er ved at køre galt.

Tiedemann fremhævede nødvendigheden af at »sige de samme ting, men på en helt anden måde«. Undervisningsmateriale skal være tidsvarende, det skal svare til den givne målgruppes erfaringsverden og modsvare kateketens og i en vis udstrækning forældrenes forudsætninger, hedder det i de nedskrevne retningslinjer, og den katolske trosundervis-

ning skal lægge op til, at eleven erhverver den nødvendige viden om troen. På Pastoral-Centret er man også opmærksom på, at end ikke nok så velegnet undervisningsmateriale gør det alene; »væsentligere er dog til staidighed lærerens, kateketens eller gruppelederens person og forudsætninger«.

Pastoralrådet valgte repræsentanter til Pastoral-Centret

Pastoralrådet valgte *Käthe Lund* og *Lone Stubkjær* som repræsentanter i Pastoral-Centrets rådgivende støtteorgan. Til samme organ skal forretningsudvalget endvidere udpege tre praktisk arbejdende sognekateketer fra forskellige dele af landet. De øvrige medlemmer af organet skal repræsentere de forskellige organisationer og institutioner i bispedømmet. Dermed ønsker centret og dets leder i videst muligt omfang at imødekomme brugernes reelle behov, hedder det i retningslinjerne.

mj

Omrokinger i pastoralrådets forretningsudvalg: Den hidtidige vicemoderator *Poul Wiisbye* (længst t.v.) er blevet moderator efter at *Erik Schou* har trukket sig, og sr. *Else Pascale* (nr. 2 fra v.) valgt til ny vicemoderator. Desuden er pastor *Finn Arvé* indtrådt i FU, hvor han er suppleant for p. *Hans Christoffersen* OFM conv. Ingen af præsterne er med på billedet, da den ene p.t. opholder sig i USA og den anden netop er taget hjem for at passe sin menighed i Maribo.

De fremmedsprogede grupper tilfredse med at være observatører

Overraskende hurtig enighed om præsternes, søstrenes, de fremmedsprogede og institutionernes status i pastoralrådet

Noget overraskende gav de fremmedsprogede observatører ved pastoralrådet udtryk for, at de ikke havde behov for stemmeret; det var tilstrækkeligt, som det hidtil havde været, nemlig at de deltager i møderne med taleret. Flere rådsmedlemmer af udenlandsk herkomst var af samme opfattelse.

Det satte dermed et foreløbigt punktum for en debat i pastoralrådet over et emne, som tidligere har skilt vandene. På et tidspunkt var der interesse fra de fremmedsprogede om stemmeret, sagde biskop *Czeslaw Kozon*, som er med i gruppen, der har arbejdet med oplægget til val-

vedtægten. For mig er det vigtigste, at pastoralrådet bliver så repræsentativt som muligt.

Budskabet var lige så entydigt fra de katolske institutioners side. Fra »katolsk orientering«s side blev det påpeget, at institutionerne ved medlemskab i rådet teoretisk set kunne sætte sig på fire pladser i forretningsudvalget. Der blev derfor fremsat forslag om, at institutionerne 'blot' får observatørstatus med taleret. Pastoral-Centret, Caritas Danmark og DUK erklærede sig enige heri.

Præster og søstre

Pastoralrådet blev også præsenteret for forslag om at præsternes antal i rådet nedsættes fra 10 til 6 og at søstrene vælges på en lidt anden måde. Rådet kom ikke med

indsigelse. Det vil sige, at der for præsternes, søstrenes, de fremmedsprogedes og institutionernes vedkommende nu står et helt klart billede om antal og repræsentationsmåde.

Lidt mere usikkert forholdt det sig med menighedernes repræsentation. Forslaget om at flytte Grenå fra pastoraleheden med Århus til at være i pastoralehed med Randers og Viborg mødte kærlig protest. Og at flytte Bornholm til pastoralehed med Brønshøj virkede for tilfældigt, det er mere naturligt, at vi er pastoralehed med Søborg, sagde *Merete Noval* fra Brønshøj.

Og til noget helt andet, eller...?

Hvorfor ikke viske tavlen ren og måske tænke i helt nye ba-

ner, sagde rådets tidligere formand, *Jan Lange*. Det er vigtigt at få en organisation, som kan give biskoppen den bedste rådgivning. Han foreslog, at man arbejdede henimod en model, hvor hver menighed sender en repræsentant til henholdsvis et øst- og et vestmøde. Hver landsdel vælger herefter 2-3 medlemmer til et forretningsudvalg. Man kunne 'nøjjes' med heldagsmøder i stedet for weekendmøder, som fordyrer rådets arbejde.

Forslaget blev positivt modtaget, men pastoralrådet står i en afventende position. For hvem sætter dette på papir, så det bliver til et egentligt forslag, man stemmer om?

Udvalget består af biskop *Czeslaw Kozon*, *Jacob Thomsen* og *Erik Zieler*.

kk

Louise Fink-Jensen, DUK: Vi har brug for en langsigtet planlægning

Jeg er her i dag ikke blot som repræsentant for Danmarks Unge Katolikker, men for det katolske børne- og ungdomsarbejde i Danmark. Sidste år har DUK brugt sin egen kapital. Vores likviditetsbudget for 1997 viser, at vi ikke har flere penge. Vi har ansøgt biskoppen og Økonomisk Råd om en udbetaling på 300.000 ultimo august 1997. Vi har fået svar tilbage, at der ikke vil komme nogen erklæring om, at vi vil få dette beløb, men at vi eventuelt kan få en tillægsbevilling. Vi er glade for tilliden, men det er en hovsalsløsning. Vi har brug for en langsigtet planlægning også pastoralt set.

Det sagde formanden for DUK, *Louise Fink-Jensen* til pastoralrådet, og hun understregede, at hun ikke vil byde en ny hovedbestyrelse at arbejde under de samme præmisser, hvor man skal bruge 70% af tiden til at bekymre

sig om økonomien. Hun ønskede derfor et klart udspil om, »hvor vi skal hen med ungdomsarbejdet og hvor mange penge vi skal have«.

Kurt Hansen fandt det utåleligt at skulle drøfte DUK igen. Vi har tidligere klart indstillet, at problemet skal løses. Vi kan kun godkende budgettet med den bemærkning, at Økonomisk Råd må søge en løsning med DUK, så de ikke skal leve i usikkerhed om deres økonomi.

Jan Lange betegnede det som uanstændigt. Der skal stå de 300.000 kr. på budgettet. Vi bør signalere som folkevalgt forsamling, at vi gerne vil støtte ungdomsarbejdet.

Erna Kleiner, sekretær for Økonomisk Råd svarede, at når kassebeholdningen kommer under de 600.000 kr. vil man hjælpe.

Erik Schou fandt det betænkeligt, at Økonomisk Råd desavouerer de råd, der kommer fra pastoralrådet. Det er formynderisk at tage økonomien fra dem, sådan kan man ikke bære sig ad. *Erling Tiedemann* foreslog, at Økonomisk Råd får status som observatør med taleret i pastoralrådet.

Biskoppen understregede, at der ikke er nogen, der ønsker, at DUK går ned og hjem. DUK er sikret, hvis der bliver behov. Der gives ikke tilskud til institutioner med stor kassebeholdning.

kk

Louise Fink-Jensen.

Erik Zieler præsenterede et oplæg om en ny struktur for rådet.

Ansøgning på 6 mio. kr. til Tyskland

Biskoppen har ansøgt Tyskland om knap 6 mio. kr. til 10 projekter, fremgår det af forretningsudvalgets beretning. Projekterne fordeler sig på to kirker, to menighedshuse/lokaler, to kursus- og lejrcentre samt tre såkaldt »andre projekter« som f.eks. tilskud til DUK og Pastoral-Centret.

Jubelåret giver os en chance

»Det vil være en fatal brøler og forsømmelse fra kirkens og kristenhedens side at overlade år 2000 til hedningene. For deres program vil sikkert blive meget mere storslået. Hvis vi som kristenhed ikke har noget at byde på, så har vi dermed næsten sagt, at kristenhedens æra er forbi.« Det var biskoppens argumenter for, som han sagde, at »satse meget på det her«.

Anledning til fornyelse

Det var jubelåret, det hellige år 2000, biskoppen mente. *Hermann van Tooren* havde netop givet udtryk for sin skepsis over for jubelåret, som han opfattede som »frygtelig brovtende og triumfalistisk«.

Men det er ikke det triumfalistiske, biskoppen satser

på, »selv om vi har brug for noget af det som blikfang«.

For at jubelåret kan blive den anledning til fornyelse, besindelse og omvendelse, som er meningen med det, er der liturgisk materiale på vej til de tre forberedende år. En arbejdsgruppe bestående af *Vivian og Erling Tiedemann*, pastor *Jørgen Hviid*, *Kjeld Holbek*, *Hanne Wegener*, *Carsten Günther* og *Ulla Elmquist* arbejder på højtryk. Optakten til jubelåret begynder om ganske få dage, idet kirkeåret 1997 jo indledes den første søndag i advent 1996.

Pavens appel i anledning af det forestående jubelår er bestemt ikke forbeholdt den katolske del af kristenheden. Biskoppen gjorde opmærksom på, at der er andre krisete kirker med i den romerske forbe-

redelseskomité, og mindede om, hvad *Johannes Paul II* opfordrer til i sin seneste encyklika, »Ut unum sint« - nemlig at man inden for andre trossamfund gør sig tanker om pavens embede.

Biskoppen understregede jubelårets sociale budskab: Kirken har taget emner op, som menneskeheden og kristenheden er kørt fast i. Som et eksempel nævnte han fattigdommen i verden, som man har accepteret og »li'som ikke kan gøre noget ved«.

Og det er netop for at modarbejde en pessimistisk holdning, at vi har brug for den slags markante årstal til at sætte noget i gang, påpegede han.

mj og kk

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

nt
revision

Statusautoriseret revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Sjælland	lf. 74 75 18 00
København	lf. 33 26 70 00	Vejen
Tåstrup	lf. 42 52 08 00	Århus
Vordingborg	lf. 53 77 11 66	Holstebro
Odense	lf. 66 15 85 55	Aalborg

Jeg savner den sociale omsorg i Pastoral-Centrets nye retningslinier

Det er glædeligt at læse i »katolsk orientering« nr. 17 om de nye retningslinier for Pastoral-Centret. Arbejdet er påkrævet, meget vigtigt og helt uundværligt for bispedømmet.

Men, når jeg, som ser kirken opgaver ud fra en social synsvinkel, læser om hele dette store og værdifulde arbejdsprogram, så savner jeg netop den sociale omsorg repræsenteret her.

I det klassiske diakonibegreb er evangelisering, social omsorg og katekese en uadskillelig helhed.

Som en illustration af dette fremviser kirken gerne den hellige Laurentius - oldkirken pavelige diakon (+258).

Diakonens opgave var her også at prædike (evangelisere), og at undervise (som kateket), men netop hos den hellige Laurentius indtog omsorgen for de syge, nødlidende, fattige og udstødte en klar førsteplads.

Nogle har sagt det så stærkt: at dér, hvor kirken taber netop sin omsorg for disse lidende marginalgrupper, dér er kirken at betragte som død.

Jeg vil ikke sige det så stærkt om vor danske katolske kirke af idag. Vi har Katolsk Menighedspleje på det hjemlige, og vi har Caritas på det globale område, men alligevel støder det mig lidt, at der i Pastoral-Centrets status og formål kun tales om Or-

ders tjeneste og ikke om omsorgen for de fattige, der motiveres herfor.

Før i tiden var kirkens diakoni repræsenteret af vore mange kongregationssøstre, der netop havde forenet evangelisering og katekese (i deres skoler) med - på den anden side - en markant omsorg (i deres mange små og store hospitaler landet over).

Hospitalsvirksomheden er ophørt af forskellige grunde, medens skolerne videreføres - ikke mere af søstre, men nu mere af lægfolk. Er det mon en sådan sondring, man nu understreger med Pastoral-Centrets nye formål. Et center for skolearbejdets videreførelse, hvor barmhjertigheden og omsorgen er valgt fra. Det lyder måske lidt hårdt, men den gamle helhed med skole og hospital er jo ikke til at se mere.

Hospitalsvirksomheden kan ikke genoptages, og den praktiske økonomiske hjælp til de fattige varetages nu helt og prisværdigt af samfundet.

Men fattigdommen i dag er bære ikke mere et spørgsmål om at mangle penge, mad, tøj eller husly. Alt dette kan organiseres over Socialforvaltningen. Den virkelige fattigdom er derimod noget med at stå uden håb, tro og kærlighed. Det er noget med at have mistet sit netværk, måske også sin forstand eller fornuft, så motivationen for kirkens

evangelisering og katekese ikke mere er til stede.

Fattigdom er angst, smerte, rådvildhed, fortvivlelse, skyld og synd, og det kan Socialforvaltningen ikke gøre ret meget ved.

På det gamle Skt. Josephs Hospital i København har Københavns Kommune blandt andet oprettet en lille afdeling for unge, der har mistet livsmodet og derfor »ind-

lægges« efter selvmordsforsøg.

Dette er et af de klareste billeder på vor nød og fattigdom i dag - børn og unge, som er svigtet og ladet alene. En opgave, der sammen med andre lignende helt klart burde være taget op af vor kirke, da det stod klart, at hospitalerne måtte lukke.

Jeg bebrejder ikke de gamle søsterkongregationer no-

get, men ser blot, at vi i dag nok burde stifte nogle nye - af gifte mænd og kvinder. Altså ikke bare katekeiser til skolerne, men også læg-diakoner, som vil tage hele dette store og påkrævende arbejde op. Det kunne være socialrådgivere, psykologer, socialpædagoger, psykiatere, terapeuter m.fl. Både ikke ud fra Freud eller Karl Marx, men ud fra vor gamle klassiske sjælesorg, der har meget mere at give. Folk, som har erfaret, at kærligheden kan nå igennem dér, hvor forstanden er blokeret. Folk, som kan formidle tro ad denne kærlighedens vej og herved også skabe nyt håb i en verden, som ellers ikke giver meget fra sig - og her-

med også folk, som kan motiveres for den evangelisation og katekese, der bør følge efter.

For mig er det en meget afgørende pastoral opgave, og det er mit håb, at vor hjemlige katolske kirke også snart ser det.

Som formidler af undervisnings- og informationsmateriale kunne det måske derfor også være en opgave for det nye Pastoral-Center at informere om, hvad der sker af sådanne tiltag i den katolske verden, og måske også at tilrettelægge kurser og uddannelse for en sådan tilsvarende katolsk diakoni i Danmark.

Br. Joost, o.carm.

God idé med kurser i diakoni

Dét, som Joost Dahlerup grundlæggende har på hjerte, kan ikke siges ofte nok i kirken: næstekærlighedens gerninger, vidnesbyrdet om troen og den fælles gudstjeneste etc. - altsammen er det uadskillelige sider af, hvad der rigtigt forstået skal være kirkens og menighedernes liv.

Evangeliseringen finder naturligvis sted, for at mennesker kan komme til at høre om det Navn, i hvilket der alene er frelse, og diakonien drives af omsorgen for de mennesker, der har dens tjeneste behov. Alligevel kan man bemærket tilføje, at både evangeliseringen og diakonien har afgørende betydning for kirken selv. Den menighed, som ikke også evangeliserer, og som ikke tillige har diakonale aktiviteter, kommer uvilkårligt til at mangle noget af-

gørende også i sit eget liv.

Derfor bør diakoni også tillægges sin centrale plads i den katekese, som det er en hovedopgave for Pastoral-Centret at arbejde med.

At selve ordet diakoni ikke udtrykkeligt er nævnt i oplægget til en fornyet målsætning for centret, er ikke udtryk for, at diakonien i kirken dermed skulle være blevet prioriteret ned i forhold til sin rette plads. Som begreb er sakramenterne for eksempel heller ikke udtrykkeligt omtalt i oplægget, - men det betyder lige så lidt, at de skal lades uomtalt i katekesen.

Egentlige kurser og uddannelse til katolsk diakoni, som Joost Dahlerup gør sig til talsmand for, er en god idé og kunne godt ses som en kommende opgave for Pastoral-Centret eller for andre initia-

tiativtagere. Om - og hvornår - det vil lykkes for nogen at nå så vidt, afhænger naturligvis i den sidste ende af, om ressourcerne til det kan findes. Med ressourcer tænkes her ikke alene på penge, men først og fremmest på 1) tid og

kræfter hos dem, der har forudsætninger for at lede og undervise på sådanne kurser, og 2) tid og kræfter hos dem, der ønsker at deltage.

Med venlig hilsen Erling Tiedemann

Det var bestemt ikke hånligt ment

Kære Hans Thoms Clausen! Pastoralrådet, sammensat af præster, ordensfolk og lægfolk, har til opgave at undersøge og vurdere spørgsmål vedrørende pastoralt arbejde og komme med praktiske forslag i forbindelse hermed. Eller sagt med andre ord: en gruppe rådgivere, der undersøger det pastorale liv i bispedømmet og foreslår konkrete skridt til at fremme og forbedre det. Det er i ét og alt underlagt biskoppens myndighed og handler ikke adskilt fra ham. Forretningsudvalget varetager mellem pastoralrådets møder rådets opgaver.

Udsagnet, fremsat på pa-

storalrådets møde 8.-9. juni 1996: at det afgående forretningsudvalgs tid var blevet anvendt til avanceret sagsbehandling på bispekontoret, var bestemt ikke hånligt ment, og jeg er da ked af, at nogle kan have opfattet det som sådant. Citatet, korrekt refereret af »katolsk orientering«, skal forstås i sammenhæng med en eftersætning, der fremhævede det store arbejde, forretningsudvalget har udført, men - og det er pointen - at der efter min opfattelse har været for lidt tid til en egentlig behandling af pastorale emner.

Poul L. Wiisbye

Bøn om Fair Play

Kære Keld Dahlwad og kære Katolsk Orientering, Først dig, Keld!

Du imødeser gerne reaktioner på dit indlæg i k.o. 14/1996, hvor du efterlyser »glæden, smilet, engagementet«. Fint!

Men glæden og smilet forsvandt fra undertegnede, da det viste sig, at dit »primære anliggende« kom til orde som generaliserende kritiske bemærkninger, og hvad »engagementet« angår, så tilhviskede det mig:

Lad glemselens slør barmhjertigt sænke sig over artiklen og dens forfatter, og Gud velsigne vore præster, der med et pennestrøg er reduceret til anonym målgruppe for hvem som helst, der måtte have lyst til at slutte op om forfatterens og hans nærmest biskoppelige indsigt i, hvordan det, sørgeligt nok, står til hos os! (Her indsneg der sig en krusning af et, det skal blankt tilstås, ironisk smil i

nærværende pennesvingers ene mundvig).

Men, min syv og sandten, om ikke Keld Dahlwad fortsætter, jfr. k.o. nr. 17, og vel at mærke som videreførende replik til en i øvrigt rimelig og mådeholden læserreaktion fra en repræsentant for nævnte målgruppe (k.o. nr. 16). Den pågældende gøres nu til genstand for belæring, for »dommen« over gruppen er jo udtalt og skal stå til troende.

Og derfor rører engagementet på sig igen og begærer at komme til orde for at minde mig selv og hvem det ellers måtte interessere, om, at generelle bemærkninger er noget af det mest lumskt, man har med at gøre både i tale og i skrift.

Generelle bemærkninger har dette ved sig, at de rammer alle og ingen. Derfor er det noget så gratis at slutte sig til, og da intet på denne jord er fuldkomment, vil der jo altid

»være noget om snakken«. Men samtidig glemmes, at der i hvert enkelt tilfælde er meget, meget mere godt at sige, end negativt, lige så snart - eller hvis man begynder at pejle målgruppens enkelt-ansigter ud. Det gælder i alle forhold, ikke kun, når der som her er tale om præster! Nærhed opløser fjendebilleder. De generaliserende bemærkninger gør det modsatte: de skaber distance, og så kan man fyre løs. Det er derfor en soldat kan holde ud at være soldat: han er oplært i, at man skam ikke retter sigtekomet mod mennesker, men mod mål. Dermed er det personlige ansvar i alle angrebssituationer udhulet.

Hvordan har det sig nu med den sunde og altid nødvendige kritik?

Ja, den virker jo ifølge ordets grundbetydning for at skelne sig frem til det (endnu) bedre... Den er derfor beflettet

på øjenkontakt, åbenhed og ansvarlighed mellem de implicerede. Plus sagkundskab og selvsagt engagement, der vover egen pels: man er på lige fod og ikke forpagter af en uangribelig mening.

Og nu til jer derinde på k.o.'s redaktion:

Jeg nærer stor respekt for jeres engagement og nyder ofte godt af jeres smil og glæde! Alligevel synes jeg undertiden, og Keld Dahlwads to indlæg giver mig anledning til at sige det - jeg synes nok, at I burde være lidt mere tilbageholdende med at bringe stof af denne og lignende art videre. Udokumenterede påstande, omkostningsfrie generaliseringer og sure opstød burde efter min ringe mening være bandlyst i et blad, der som Katolsk Orientering påvirker meningsdannelsen iblandt og omkring os.

Sr. Hildegard Madsen OSB.

Kirkens læreembede

Af pastor Lars Messerschmidt

Fra tid til anden kan man i Katolsk Orientering læse indlæg, der forholder sig særdeles kritisk til Kirkens læreembede og pavens i særdeleshed, f.eks. Ove Leerbecks i nr. 17 af 30. oktober 1996. Anledningen til sidstnævnte indlæg er pave Johannes Paul II's rundskrivelse Veritatis Splendor (1993) om forskellige etiske og moralteologiske problemstillinger.

Som paven selv skriver, er det første gang, at Kirkens læreembede kommer med en så omfattende fremstilling af de fundamentale elementer i Kirkens lære om moralske spørgsmål. Paven gør ikke andet, siger han, end at minde om Åbenbaringen og Kirkens konstante belæring, især det 2. Vatikankoncil. Det er især emnerne frihed, de fundamentale værdier, der er knyttet til personens værdighed og til dets handlinger, der er genstand for rundskrivelsen. Formålet er at formulere sikre kriterier for at kunne bedømme de nye etiske og moralteologiske standpunkter og holdninger (nr. 115). Rundskrivelsen er især henvendt til biskopperne, der er Kirkens hyrder med ansvar for den rette lære.

Jeg vil slet ikke gå direkte ind på de forskellige påstande, Ove Leerbeck fremsætter om paven personligt, men ligesom han stille det afgørende spørgsmål om, hvilken autoritet denne og lignende pavelige skrivelser har, og med hvilken holdning de skal modtages af os katolikker.

Jesus er vejen sandheden og livet

Vi må først gøre os klart, at Jesus er den fulde åbenbaring af Gud og lærer ufejlbart om Guds vilje med sin skabning. Mennesker, der vil forstå meningen med livet og leve det ansvarligt, har i sidste ende kun Jesus som deres lærer: »Gå ud og gør alle folkeslag til mine disciple« (Mt. 28,19).

Kirken er ufejlbar i sin tro

Det 2. Vatikankoncil lærer udtrykkeligt, at Kirken som Guds folk i sin helhed ikke kan falde fra troen. Guds folk har en »overnaturlig tros-sans«, der gør det muligt at holde fast ved troen under læreembedets ledelse (den dogmatiske konstitution Om Kirken, Lumen Gentium nr. 12). Guds folk har således ved Helligånden del i Kristi profetiske embede. Kristus fortsætter sin ufejlbare lærergemning i Kirken som sådan. Hvis ikke dette var tilfældet, ville alle folkeslag ikke kunne blive hans disciple, derfor tilføjer han som sit sidste ord: »Se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende« (Mt. 28,20).

Jesus ønsker udtrykkeligt, at identificere sig med sin Kirke i den forstand, at »den, der hører på jer, hører på mig, og den, der forkaster jer, forkaster mig...« (Luk. 10,16). Kirken har selvfølgelig aldrig draget den konklusion, at hvad som helst, dens embedsbærere foretog sig, på forhånd var dækket af Jesu auto-

ritet. Der må nødvendigvis skelnes. Men pointen er, at det er læreembedets opgave at overlevere Jesu lære, og at mennesker har ret til at forvente, at det er hans lære og ikke en menneskelig lære, som forkyndes dem.

Kirkens læreembede

Apostlenes efterfølgere, biskopperne, har på en særlig måde del i Kristi læreembede og er udrustet med hans autoritet (Lum.Gen. nr. 25) til at forkynde og til at belære Guds folk. Guds folk skal i dem se den guddommelige og katolske sandheds vidner og tilslutte sig deres belæring med »indre religiøs lydighed«, d.v.s. »viljens og forstandens religiøse lydighed«. Disse udtryk betyder, at vi troende skal acceptere med vores vilje og forstand på grund af vores tro på Kristus, hvad biskopperne fremfører som Kirkens lære. Her er tale om det samlede episkopat, men grundholdningen gælder også i forhold til den enkelte biskop for så vidt, han udtaler sig på Kristi vegne i spørgsmål om tro og moral og er i overensstemmelse med paven (Lum.Gen. nr. 25).

Denne troens grundholdning gælder i særdeleshed overfor paven, når han udøver sit universelle læreembede, også selvom han ikke taler »ex cathedra«. Paven taler »ex cathedra«, når han som alle troendes øverste hyrde og lærer udtaler sig definitivt om et lærespørgsmål vedrørende tro og moral (Lum.Gen. 25). Kun i dette

tilfælde har han Kristi garanti for, at han taler ufejlbart, og de troende skal da tilslutte sig i »troslydighed«, som er mere end »indre religiøs lydighed«.

Kirkens biskopper har den samme garanti om ufejlbarhed, når de i fællesskab kommer overens med hinanden og paven om at fremsætte en lære som endegyldig. Dette kommer tydeligst til udtryk på et koncil (Lum.Gen. 25).

Vi kan altså sammenfatte konciliets lære således: Kirkens læreembede udøves dels af den enkelte biskop, dels af det samlede bispekollegium inkl. paven, dels af paven alene.

For paven og det samlede bispekollegium er der to autoritetsniveauer: Det ordinære læreembede, der ikke har ufejlbarhedens karakter, men nok løftet om Helligåndens bistand! Og det ufejlbare læreembede.

Hvordan kan man finde ud af, hvad der er det ordinære, og hvad der er det ufejlbare læreembede? Svaret er i princippet enkelt og formuleret i samme koncilstekst. En tekst, henholdsvis en formulering, skal forstås sådan som paven eller bispekollegiet selv ønsker, at den skal forstås, og det fremgår enten af dokumenternes karakter, eller af hyppigheden af den fremsatte lære eller af selve formuleringen.

I den forbindelse er det interessant at læse kommentaren til Lumen Gentium udarbejdet af en særlig koncils-kommission: »Koncilet fremsætter kun en definitiv (ufejlbar) belæring om tro og moral, som Kirken skal fastholde, såfremt koncilet selv klart angiver, at det er tilfældet«.

Problemet i dag er, at man meget hurtigt understreger, at et givet (paveligt) dokument ikke er ufejlbart, hvorefter det i praksis ikke tillægges nogen autoritet, ja endda mistænkeliggøres og som i ovennævnte indlæg i K.O. anklages for at være fuld af fejl og groft vildledende.

Man overser, at det utvetydigt fremgår af sådanne dokumenter, at de er udtryk for det læreembede, koncilet kalder det autentiske, og som det formaner os til at adlyde i respekt for Kristus, der har givet læreembedet mandat til at lære i hans navn, også selvom det ikke umiddelbart er dækket af ufejlbarhedens garanti. Det er jo tydeligt f. eks. i omtalte rundskrivelse Veritatis Splendor, at paven ønsker at fremsætte Kirkens lære. Denne hans hensigt forpligter os til at høre på ham som en, der har Kristi myndighed til at vejlede Kirken og menneskene.

Det er meget almindeligt, at man prøver at tage 2. Vatikankoncil til indtægt for sin kritik af pavens standpunkter. Man glemmer imid-

lertid, at både 2. Vatikankoncil's dokumenter og de pavelige dokumenter hver for sig er udtryk for det universelle ordinære læreembede, jfr. ovenfor, og derfor har samme autoritet og skal modtages af os på samme måde, nemlig i tillid til, at Kristus taler til os gennem det.

Jeg kan på ingen måde forestille mig, at Kristus ville tillade, at et økumenisk koncil eller end en pave i vigtige spørgsmål vildleder Kirken. Jeg kender ikke nogle eksempler på det. Det er derfor helt forkert, at gøre læreembedets autoritet til et spørgsmål om formel ufejlbarhed eller ej.

Læreembedet og teologerne

Det er også ligeså forkert, at gøre læreembedets autoritet afhængig af de begrundelser, der fremsføres i et læredokument. Om og om igen angriber selv store teologer paverne argumentation for derefter at forkaste deres lære i et eller andet spørgsmål, f.eks. om fødselsregulering eller om kvindelige præster.

Det er sund katolsk teologi, at læreembedets autoritet ikke står og falder med de begrundelser, der fremsføres, i modsætning til almindelige teologer, der ikke har anden autoritet end den, deres argumenter giver dem.

Det er dette, der er så svært at forstå og acceptere, hvis ikke man går ud fra, at Kristus aktuelt bistår de lærere, han har indsat til at tale i Hans Navn. Læreembedet og teologerne er ikke dialogpartnere på samme niveau, for Kristus har ikke indsat teologer som sådan til at lære i hans navn.

Krisen i Kirken

En vigtig årsag til krisen i Kirken er netop dette problem. Det har både pave Paul VI sagt gentagne gange og den nuværende pave. Den omtalte rundskrivelse Veritatis Splendor er netop skrevet for at slå fast, at Kirkens læreembede (også de enkelte biskopper) har både en pligt og et mandat til at bedømme teologiske meningers rettroenhed.

Paven har for sin egen troværdigheds skyld været tvunget til at bruge sin læremæssige autoritet (ufejlbar eller ej!), når nogle moralteologer i den grad har forladt den sunde lære til skade for de troende, ja for alle mennesker, der har en ret til at få del i den sandhed, Kristus er kommet for at give os, så vi kan få del i hans liv.

Skisma og vranglære

Hvad står der på spil, hvis man forkaster Kirkens »officielle« lære, også selvom den ikke er udtrykt med ufejlbarhedens garanti? Lefebvres skisma er et godt eksempel. Biskop Lefebvre deltog i

koncilet, og som alle andre biskopper underskrev han konciliets dokumenter, som »kun« var udtryk for det ordinære universelle læreembede, altså ikke formelt ufejlbart.

Han fortrød imidlertid nogle år senere, da han så udviklingen efter koncilet, og kom til den konklusion, at koncilet både var kættersk og havde truffet katastrofale beslutninger for Kirkens liv. Vi kender udgangen. Han brød med Kirken, eller rettere han hævdede, at han og hans meningsfæller repræsenterede den sande katolske Kirke. I sin »katolske rettroenhed« fordømte han også paverne. Det kan man kalde forvirring! Hvem havde her myndighed til at repræsentere Kirken, paven eller Lefebvre?

Jeg kan ikke se rettere, end at enhver formel forkastelse af et økumenisk koncils lære eller en paves, når han optræder som Kirkens universelle hyrde og lærer, er en skismatisk handling og muligvis også en fornægtelse af en bestemt trossandhed. Sådant har det altid været forstået i Kirkens historie, og det kan man ikke ændre på i dag. Vi må ikke glemme, at den protestantiske reformation i sidste ende drejede sig om dette; den var et klart nej til pavens universelle hyrde- og læreembede og medførte derfor tabet af enhed med Kirken og af den katolske tro i dens fylde.

Det er altså dødsensfarligt for ens eget trosliv, at tage afstand fra pavens belæring, når han tydeligt tilkendegiver, at han taler som alles hyrde og lærer i vigtige spørgsmål angående tro og moral. Ikke bare ens eget trosliv er bragt i fare, men også Kirkens enhed og vidnesbyrd overfor verden, hvis man gør det offentligt, som det sker om og om igen f. eks. i Katolsk Orientering.

Jeg er ked af at skulle skrive dette så utvetydigt med risiko for, at mange vil føle sig ramt, men det må siges for Kirkens og vores egen skyld. Vi må nu til at besinde os på, hvad der er ægte katolsk trosholdning og teologi og gøre op med den falske.

Denne teologiske reddegørelse om læreembedet lægger selvfølgelig op til nye og vigtige spørgsmål, f.eks. samspillet mellem alle døbttes delagtighed i Kristi profetiske embede (jfr. punkt 2) og lære- og hyrdeembedet. Herom udtaler 2. Vatikankoncil sig også, den nye kirkeret, Paul VI's skrivelser Evangeliet's Forkyndelse og Katekese i vor Tid, Johannes Paul II's skrivelse Kristi Mission og mange flere, alle sammen udtryk for Kirkens universelle ordinære læreembede. Men det måtte blive emnet for andre artikler.

Sagens kærne

Fortsat fra forrige side

og derfor undskylder jeg min naivitet og bringer her nogle relevante citater:

Lumen gentium (den dogmatiske konstitution, der taler om kirken og hvorfra vi i nyere tid har udtrykket: Guds folk) siger i afsnit 23: »Som Peters efterfølger er den romerske overhyrde den vedvarende og synlige kilde til og grundlag for enheden, både blandt biskopperne og hele de troendes samfund.«

Og igen Lumen gentium, her afsnit 25: »Den ufejlbarhed i definitive afgørelser om tro og moral, som den guddommelige Frelser har villet give sin kirke, har samme omfang som selve den guddommelige Åbenbarings skat, som er blevet betroet kirken,

for at den skal bevare den i guds frygt og udlægge den i troskab. Det er den ufejlbarhed, som den romerske biskop, bispekollegiets hoved, besidder i kraft af sit embede, når han som den øverste hyrde og lærer for alle kristne - de brødre, han styrker i troen (jvf. Lk 22,32) - i en definitiv erklæring forkynder en læresætning om tro eller moral.

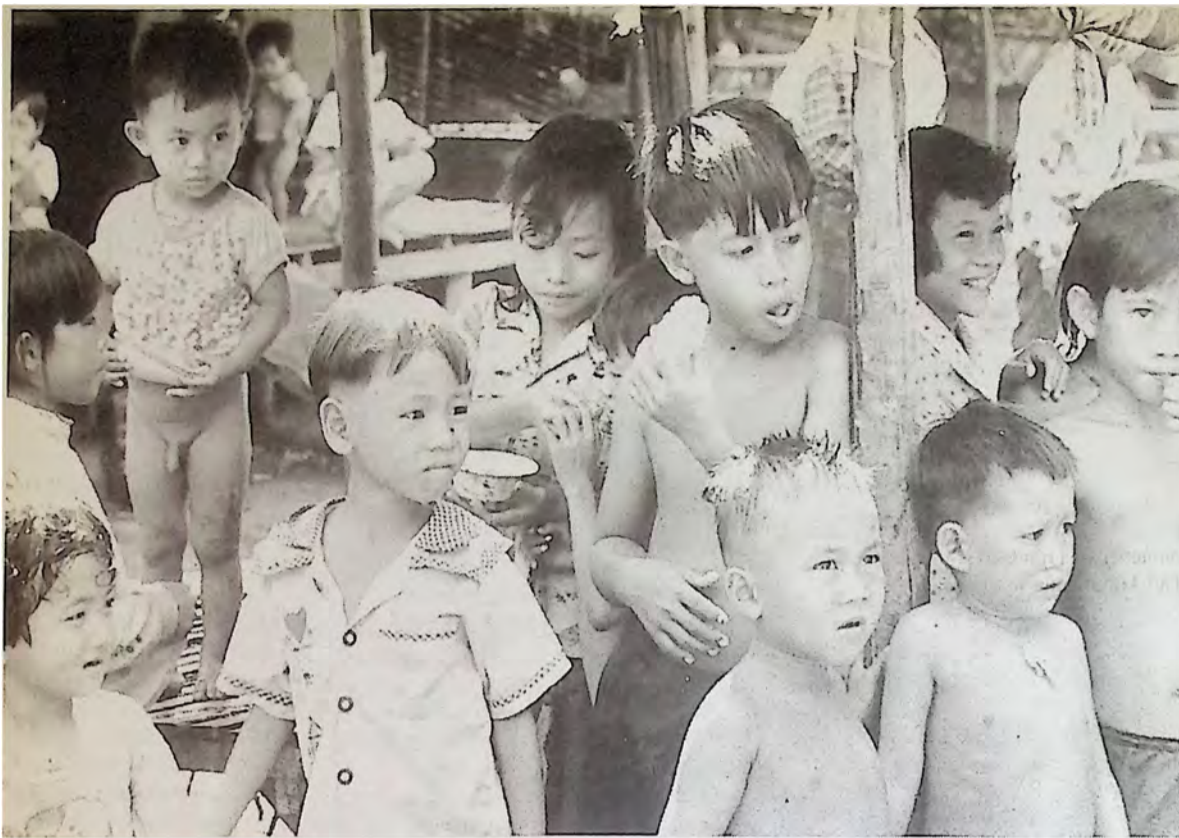
Disse erklæringer kan med rette siges at være uomstødelige i sig selv og ikke i kraft af kirkens samtykke: For de er jo udtalt med bistand af Helligånden, som er lovet paven i den hellige Peter, og derfor behøver de ingen godkendelse fra nogen side og kan heller ikke på nogen måde bringes ind for en højere domstol.

For i disse tilfælde udtaler den romerske biskop sig ikke som privat person; men som den universelle kirkes øverste lærer fremlægger eller forsvarer han den katolske tros lære, og så er den nådegave, som gør kirken ufejlbarlig, til stede i hans person....«

Det er sagens kærne. Hvordan skal disse citater forstås? - hvis man da ikke vil forstå dem, som de står?

Jeg vil gerne lige citere en stor amerikansk teolog, Avery Dulles. Han sagde bl.a. i en artikel i »Communio« i 1995: »En teologi, som vil være katolsk, knytter sig til den tro, som den katolske kirke forkynder«. Det gælder naturligvis også og ikke mindst moralteologer, ja, det gælder til syvende og sidst enhver katoliks tro - for vi har hver sin personlige teologi (Guds ord) som grundlag for vor tro.

Erik Guldager

Disse vietnamesiske flygtningebørn i Thailand har ret til en lykkelig fremtid i eget land. Fotos KNA.

I jubelåret skal vi genoprette en solidarisk verdensorden

Det er meningen med den ældgamle, israelske tradition, skriver kardinal Roger Etchegaray. Kardinalen, der er formand for den pavelige Justitia et Pax-kommission, fortæller i denne artikel, hvor hårdt der er brug for et jubelår i verden af i dag.

Allerede ved sin tiltræden i 1963 var pave Paul VI optaget af et emne, som kom til at få en central placering ved Det andet Vatikanconcil: forholdet mellem kirken og verden af i dag. Hans encyklika »Ecclesiam suam«, som nærmest var en programklæring, bandede vejen for en af koncilets vigtige, pastorale konstitutioner, »Gaudium et spes«.

Billedligt kan dialogen mellem »kirken« og »verden« beskrives som en pendulbevægelse. Forholdet mellem de to og den måde, det blev opfattet på, påvirkes gerne af, hvad der rører sig både i kirken og i samfundet. Det viser historien.

Pave Johannes Paul II's planer for fejringen af år 2000 og for tiden op til årtusindskiftet har man tillagt en tydelig, social dimension. Det er noget nyt, når man ser på tidligere hellige år. Men, som paven understreger, det har sine rødder i selve fænomenet »jubelår«.

I rundskrivelsen »Tertio millennio adveniente« - »Det kommende tredje årtusind« - omtaler paven i paragrafferne 12 og 13 den gamle, jødiske tradition »sabbatsåret«, som i overensstemmelse med Mose lov blev holdt hvert syvende år, og jubelåret, som blev fejret hvert 50. år. Detaljerede

beskrivelser af disse festligheder findes i anden, tredje og femte Mosebog.

Der er tydelige, sociale aspekter i disse bibelske visioner, som helt klart er relevante også for verden af i dag. Paven omtaler frigivelse af slaver, eftergivelse af gæld, udråbelse af frihed; han taler om at vende tilbage til familie og ejendom, om beskyttelse af de svage og om at lade jorden ligge brak.

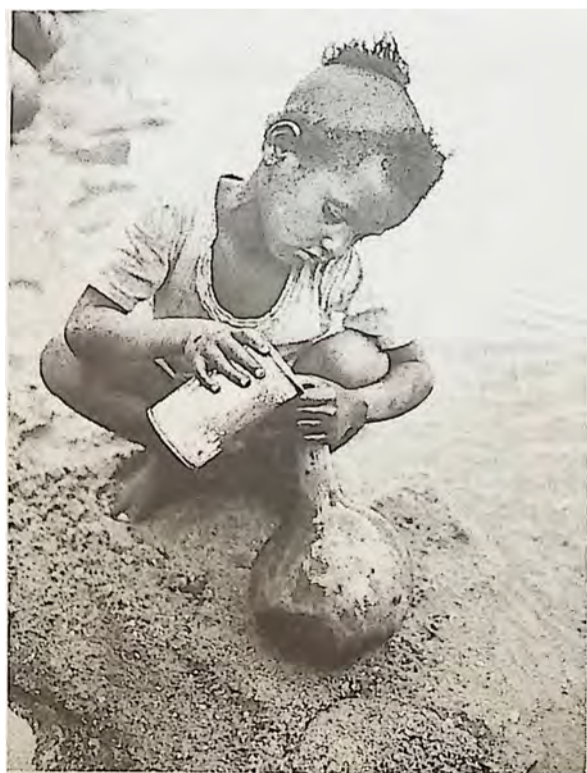
Til trods for de store, politiske og økonomiske forandringer, der er sket igennem den seneste halve snes år, ser det ud til, at de mere velstående lande er mere opsat på selv at bibeholde deres nuværende levestandard end på at gøre det muligt for menneskeheden igen at leve i fred og harmoni. Paradoksalt nok er der mange af dem, der råber aller højest om »globalisering«, der i realiteten disponerer, som om de foretrak en »isolationistisk« politik.

FN-konferencerne og kirkens sociallære

I de sidste fire-fem år har verdenssamfundet beskæftiget sig med nogle af de udfordringer, som - set fra en verdslig regerings synspunkt - har størst betydning for menneskeheden. Det er sket på de store FN-konferencer i

Rio de Janeiro, Cairo, Wien, København, Beijing og senest i Istanbul.

På disse konferencer har man beskæftiget sig med emner som miljøbeskyttelse, befolkningspolitik og befolkningsstilvækst, menneskeretigheder, beskæftigelse, socialpolitik, kvinders status, husly og livet i byerne. Hensigten med konferencerne var at sætte focus på menneskehedens behov hen imod slutningen af dette århundrede. Slutdokumenterne stemmer på nogle punkter overens med kirkens sociallære; på andre punkter gør de det ikke.

Hver en dråbe vand fra floden er vigtig i Etiopien.

I mange tilfælde har konferencerne foranlediget, at kirkens sociallære har taget em-

ner som ikke hidtil har været behandlet tilstrækkeligt indgående. Konferencerne indikerer også, hvilken prioritering og hvilke indfaldsvinkler sociallæren må tilegne sig for at følge med. I andre tilfælde benyttes begreber i konferencernes slutdokumenter, som oprindelig stammer fra sociallæren, og som - med større eller mindre held - er indgået i forskellige filosofiske sammenhænge.

»Er jeg min broders vogter?«
Udviklingshjælpen fra kontinent til kontinent, fra de mere velstående til de fattigere lande, har på verdensplan været jævnt faldende i de senere år. Der er ingen grund til at gennemgå statistikkerne på disse linjer. Derudover kommer, at hjælpen af mange forskellige grunde har fået et dårligt ry. Tidligere tiders misbrug har medført, at man ikke længere har den samme tiltro til hjælpeprogrammer. Ingen har lyst til at bidrage til projekter, der rådner op som følge af korruption og dårlig administration i modtagerlandene, hvor hjælpen ikke altid når frem til de fattige, som har brug for den. Man må dog lige være opmærksom på, at korruption også forekommer i nogle af donorlandene.

»Er jeg min broders vogter?«

Men det, der sker nu, tror jeg, er ikke bare et udtryk for, at man er træt af den dårlige administration af udviklingshjælpen. Vi er vidner til, at en politik, som direkte siger nej til solidaritet, vinder frem. At der siges nej til solidariteten, er ikke bare en konsekvens af denne politik; det er et af dens bærende elementer. Nogle steder kommer det til udtryk ved, at isolationismen dukker op igen. Andre steder ser vi en helt klar, gennemtænkt »ikke-interesse«, hvis syn på udviklingsbistand er, at det er bedst at lade folk passe sig selv, at »dumpe« dem, at lade dem sejle deres egen sø. Det kan også vise sig, ved at man ikke anerkender den rolle, som de internationale organisationer spiller. Eller man kan kaste sig over et enkelt emne eller en nærmere defineret gruppe mennesker, som man så - ofte fuldstændig kritikløst - gør til skydeskive. Fremmedhad er et typisk eksempel.

Det skyldes for en stor del angst og usikkerhed. Men i virkeligheden stikker det dybere; vi genkender spørgsmålet: »Er jeg min broders vogter?« - og svaret: »Nej!«

Det skyldes for en stor del angst og usikkerhed. Men i virkeligheden stikker det dybere; vi genkender spørgsmålet: »Er jeg min broders vogter?« - og svaret: »Nej!«

Det skyldes for en stor del angst og usikkerhed. Men i virkeligheden stikker det dybere; vi genkender spørgsmålet: »Er jeg min broders vogter?« - og svaret: »Nej!«

Menneskeheden har et problem

Kirkene skal føre an i de fælles bestræbelser på igen at gøre begreber som solidaritet og fælles ansvar til noget centralt, til noget essentielt i menneskers liv. Det er ikke

bare i relation til udviklingsbistand, i politisk henseende, at disse begreber skal være bærende elementer. Nej, først og fremmest skal solidaritet og fælles ansvar være rodfæstet i borgeres og samfundets hjertes - og ganske særligt i de mere velstillede lande.

Vi er nødt til at indse, at de forskellige dele af verden i økonomisk henseende bliver stadig mere afhængige af hinanden, og at denne proces ikke kan skrues tilbage. Vi må også indse, at de fattige lande fortsat vil være låst fast i deres fattigdom, hvis de ikke får mulighed for at udvikle sig i økonomisk henseende og inddrages i den globale økonomi. Men det passer stadig, hvad der står i »Gaudium et spes«. Det nuværende økonomiske system giver menneskeheden et problem. Det fremgår tydeligt af de fordringer, der stilles fra de fattige landes side, at man er »fuldstændig klar over, hvor uretfærdigt goderne er fordelt, og at man gør krav på at få sin andel deraf. (...) Disse fordringer er kun de ydre tegn på et mere omfattende og mere udbredt ønske om at opnå bedre betingelser. Både som individer og som samfundsborgere tørster mænd og kvinder efter en tilværelse, der er indholdsrig, autonom og i overensstemmelse med deres menneskeværd.« Dette menneskeheden problem kan blive udgangspunktet for et møde mellem kirke og samfund.

Mange forskellige »håbets tegn«

Jeg vil slet ikke undervurdere det engagement i en solidarisk verden, som ses hos både personer og organisationer af enhver observans. I »Det kommende tredje årtusind« ridser pave Johannes Paul de »håbets tegn« op, som kendetegner den sidste del af dette århundrede: »... et ønske om forsoning og solidaritet mellem forskellige folkeslag, særligt i de komplekse forhold mellem den nordlige og den sydlige del af verden«. For kirkerne gælder det om at medvirke til, at denne indstilling omsættes i en »politisk vilje«, som så tager kampen op med anti-solidaritetstendenserne.

Intensiteten af bestræbelserne på at løse internationale gældsproblemer opfattes af mange som en slags barometer, der viser, hvor megen solidaritet der er i verden af i dag.

Selve problemet, den internationale gældskrise, kan selvfølgelig kun løses, hvis alle de involverede, ledende skikkelser gør en solidarisk kraftanstrengelse. Det var den røde tråd i et dokument, som for ti år siden blev udsendt af

den daværende pavelige Justitia et Pax-kommission. I anledning af jubilæet kunne den nuværende kommission passende kaste et blik på sagen for at se, hvordan det står til nu, hvilke fremskridt der er sket og hvilke forhindringer der endnu ikke er overvundet.

For nylig afholdt kardinal Basil Hume et lille kollokvium om emnet, og der var stor tilslutning. Fra forskellige sider har jeg hørt, at deltagerne satte meget stor pris på dette initiativ. Kollokviet fandt sted på dette tidspunkt, hvor verdenssamfundet er på vej til at finde en løsning på problemet i hvert fald for de mest forældede og mest underudviklede landes vedkommende. Verdens syv førende industrialisationer, »G7«, havde også emnet på dagsorden, da de mødtes i Lyon, og forhåbentlig vil de internationale monetære organisationer enes om noget positivt senere på året.

Lad de fattige lande begynde på en frisk

Ser vi spørgsmålet i lyset af det kommende jubilæum, konstaterer vi, at det ikke er nok at eftergive de fattige lande deres gæld. Målet må være, at verdenssamfundet fjerner de byrder, der hindrer de fattigste lande i at være med på lige fod med andre lande. At eftergive gæld i anledning af jubilæet skal have til formål at genoprette retfærdighed, harmoni og lighed, sådan at de fattigste nationer kan begynde på en frisk - at de virkelig kan vende bladet og begynde

Kardinal Roger Etchegaray.

på et nyt kapitel i deres historie.

Det, der er brug for nu, er at de fattigste lande får en omfattende hjælp, som hurtigt gør en ende på deres gæld, og som baner vej for nye investeringer, økonomisk vækst og en ordentlig administration. Men igen: det eneste, der dner, er en løsning baseret på solidaritet. Løsninger, som kommer ovenfra eller udefra, holder ikke i længden. De fattige lande skal inddrages som ligeværdige partnere; de skal selv være med til at afgøre, hvilke justeringer der skal foretages, hvilke økonomiske og sociale reformer, der skal gennemføres, og hvordan.

Men vi skal gå et skridt videre. Befolkningen i de fattige lande skal være med til at skitsere og virkeliggøre forandringerne. I det omfang nogen må give afkald på noget, må også denne byrde fordeles

og bæres af alle. Højt prioriterede ting som uddannelses- og sundhedsområderne skal der altid holdes hånd over, så det ikke er der, man giver afkald. Skærer man ned på det, man investerer i folks basale behov, eller fører man en politik, som ikke stiller folk lige, giver det ingen mening, heller ikke i økonomisk henseende.

Småbønderne og det bæredygtige jordbrug

Jorden, landet, er et andet bibelsk aspekt af det jubilæum, som paven henleder opmærksomheden på i rundskrivelsen »Det kommende tredje årtusind«. Landet tilhørte Gud ifølge den israelske tankegang, og derfor kunne det israelske folk aldrig helt fratages landet. De, der beboede landet og dyrkede jorden, var bare forvaltere. Deres opgave var at »arbejde i Guds navn, den Gud, som ejer landet i dets fylde, for det er Guds vilje, at alt det skabte skal tjene alle på retfærdig vis«.

For mange mennesker, særligt i Latinamerika, er spørgsmålet om jord et spørgsmål om overlevelse, om sikkerhed og sandelig også om personlig identitet. At have mulighed for at disponere over jord og for at dyrke den rentabelt, er af meget stor betydning for disse mennesker, og lige så betydningsfuldt er det, at de får garanti for, at jorden ikke tages fra dem. Det er nødvendigt, at de har ejendomsretten til jorden. Ellers er de »ikke nogen«, afhængige af jordbesiddere og koncerner, som - til ti-

Børn under bomuldshøsten i Nicaragua.

der helt uden skrupler og hinsides lov og ret - udgør en stat i staten. Tænk bare på den senere tids brutale drab på brasilianske landarbejdere.

Jordreformer, omfordeling af ejendomsretten til jord, er

et helt andet spørgsmål. Det er ikke altid, at jordreformer virker. Små jordbrugere må kunne dyrke jorden på rentabel og bæredygtig vis, og de må kunne samarbejde med andre for at få deres produkter godt afsat. Men jordreformer er absolut nødvendige. Uden dem vil de demokratiske processer, der er under udvikling i Latinamerika og andre steder i verden, ikke fuldtud kunne realiseres i landdistrikterne. Jubilæet kunne være en anledning til kraftigt at henlede opmærksomheden på dette spørgsmål og til at sikre teknisk og uddannelsesmæssig støtte til småbønderne, så deres landbrug kan blive produktive og bæredygtige.

Skaberværket er ikke vores private ejendom

Udtrykket »bæredygtig« er forholdsvis nyt i international sprogbrug. Men det, som ordet indeholder, er ikke langt fra det, der i Bibelen forventes af en »forvalter«. Jorden, skaberværket, er ikke vores private ejendom, som vi kan bruge efter forgodtbefindende; jorden skal dyrkes i overensstemmelse med Guds oprindelige plan. Jubilæet bør være en anledning til, at vi alle sammen reflekterer over, hvad denne forvalterrolle indebærer for os - hvordan vi forholder os til naturen, til produktion, og vi må også overveje den i relation til vo-

res forbrugsmønstre, særligt i de mere velstillede lande. Paven tog nogle af disse spørgsmål op i sit budskab til Verdensfredsdagen i 1990. Der er brug for mere vidtgående, teologiske refleksioner over emnet.

Uanset hvor ivrig man er efter at være solidarisk med mennesker, går det ikke uden den iver, der kommer af at være solidarisk med Gud. Det er det, der i evangeliet slet og ret kaldes »at omvende sig«. Jubilæet 2000 skal være det store øjeblik, da hver enkelt finder den ekstra styrke, der er nødvendig for at kunne vende ryggen til egoismen - for at tage imod Guds tilgivelse i bøn og faste og leve med sine medmennesker som brødre og søstre.

Solidaritet med de fattige er den gyldne nøgle, der åbner døren til verdensomspændende solidaritet. Det er ikke nok at dele med de fattige; vi må leve lige som de fattige! Hverken den enkeltes eller kirkens livsstil må lade nogen tvivl tilbage om ægtheden af vores evangeliske liv. De, der aldrig har mærket fattigdommen på deres egen krop, risikerer at gro fast i deres magelige ensomhed; de ser ikke, hvordan verden bliver større og åbner sig for en solidaritet, som ingen grænser kender.

Oversat fra *The Tablet* af Maria Jørgensen.

Tusinder i Mexico City lever af affald, hentet på lossepladserne.

Biskop John Joseph - en stridens mand

Andreas Hoel og Nik Bredholt, der er formand for den danske *Justitia et Pax*, besøgte biskop John Joseph i august i år

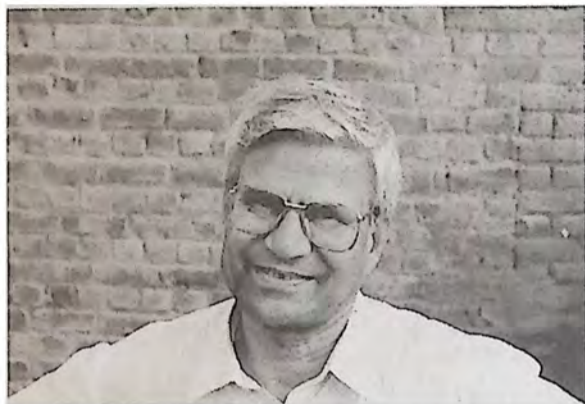
»Spørgsmålet er ikke, om det nytter, men om det er det rigtige, man gør«. Sagt af biskop John Joseph fra Faisalabad i Pakistan, der leder den katolske kirkes arbejde for fred og retfærdighed i landet. På linie med andre muslimske lande i regionen er fundamentalisterne på fremmarch i Pakistan, og lyspunkterne kan synes få og fremtiden dystre for en minoritetskirke, der kun lige bliver lålt af regeringen. Biskop John Joseph, 67 år, er en kendt mand i de pakistanske medier, hvor han uden tøven får sagt sin mening, og også har måttet betale for det ved fængselsophold.

Afklaret ro

Ved vort møde med biskop John Joseph forstod vi, hvad der fik apostlene Andreas og Peter til at smide deres garn for at følge Jesus. John Joseph har karisma og en aura omkring sig, der tiltrækker og bibringer folk en følelse af sandhed og afklaret ro. Den ro er altafgørende ved de mange demonstrationer, som biskoppen leder, bl.a. for kvinders rettigheder og for demokrati. I Pakistan er det ikke ualmindeligt, at politiet skyder ind i mængden under demonstrationer. Biskoppen maner derfor til ro og går selv forrest med livet som indsats.

Vilkårlig blasfemi-lov

Pakistan er et erklæret muslimsk land, hvor 96% af befolkningen er muslimer. Selv om de fundamentalistiske kræfter i landet kun sidder på få procent af pladserne i parlamentet, er den muslimske indflydelse overvældende i landets daglige ledelse. Nye lovtiltag må bl.a. ikke være i modstrid med Koranen. De kristne kirker må ikke missionere, og vil en pakistaner konvertere, må vedkommende rejse til udlandet. Højere politiske og militære stillinger må kun bestrides af muslimer. Særlig problematisk for de kristne er lovens håndtering af blasfemi. Straffelovens § 295 c omhandler blasfemi mod profeten Muhammed, og strafferammen omfatter dødsstraf. Loven er en stramning af § 295, der i sin oprindelige form forbød enhver fordømmende omtale af religioner generelt. Loven blev i 80'erne strammet to gange med artikel b og c. Flere kristne er i de sidste 10 år blevet anklaget i henhold til § 295 c. Myndighederne er klar over de stærke

Blasfemi-loven forbød oprindeligt ethvert fordømmende udsagn om religioner generelt. Faktisk misbruges den til at anklage kristne.

spændinger, som loven medfører, og har derfor forsøgt at stoppe alle nuværende sager i deres opløb. Ikke desto mindre eksisterer loven fortsat, selvom anklagerne i reglen bliver afvist ved domstolene. Anklagen er svær at bevise, kan ikke gentages i retten - det ville være blasfemi - og ofte ligger der misundelse eller simpel hævn bag anklagerne. I 1994 hjalp den katolske kirke tre anklagede personer, hvis sag var blevet afvist, ud af landet på falske pas, men med myndighedernes vidende.

I februar 1995 blev tre mænd og et barn anklaget i henhold til § 295. Anklagerne blev afvist ved domstolene på grund af manglende bevis, hvorefter muslimske præster åbnede ild mod de anklagede. Én blev dræbt, men præsterne gik fri i første omgang. Biskop John Joseph gik sammen med andre prominente skikkelser i sultestrejke i protest mod regeringens manglende vilje til at retsforfølge de skyldige. Regeringen bøje sig efterfølgende og fængslede de muslimske præster, men først efter at der internationalt var skabt pres. Der gik kun tre måneder, hvorefter de skyldige blev løsladt under dække af, at den ene havde tuberkulose. Ved løsladelsen udtalte biskop John Joseph: »Vi kan ikke ud-

tale os om, hvorvidt de skyldige har tuberkulose, men et er sikkert, disse mænd er tuberkulose for samfundet«.

Kirkens egen vej

I dette muslimske miljø har den katolske kirke fundet sin egen vej. John Joseph arbejder ihærdigt for en sekular stat, hvor staten er adskilt fra religionen. Hertil finder han inspiration hos Pakistans grundlægger Mohammed Ali Jinnah, der i august 1947 skabte det moderne Pakistan på basis af delingen fra Indien. Mohammed Ali Jinnah

ønskede en tydelig adskillelse mellem de religiøse kræfter og det politiske liv, selv om landet faktisk blev skabt for at muslimerne kunne have et hjemland. I tilknytning til Pakistans uafhængighedsdag den 15. august gik John Joseph forrest i en demonstration i byen Lahore - Pakistans næststørste by - for at markere afstandtagen til fundamentalisternes indtog i den politiske ledelse af landet.

John Joseph var ved sin indsættelse landets første pakistansk fødte biskop, men er med sit engelsk-klingende navn ofte blevet bedt om at tage tilbage til sit eget land. Folk, der ikke er muslimer, betragtes ofte som udlændinge. Biskoppen ønsker at gøre op med denne holdning og understreger derfor, at han er katolsk og pakistaner. Den katolske kirke er grundlagt i kolonitiden, deraf biskoppens engelske navn, men kirken har sine rødder i den fattigste del af befolkningen, ikke velhaverklassen, der blev uddannet af koloniherrerne. Lige modsat Danmark er det de kristne, der har de stærkt fysisk krævende jobs som bygnings- og vejarbejdere. De arbejder som rengøringshjælp, i teglværker etc. Kirkens sociale forståelse tager derfor sit afsæt hos de fattigste og mest udsatte grupper. Disse grupper er stærkt repræsenteret i Faisalabad, der er Pakistans tredje største by.

Den danske *Justitia et Pax* sendte i januar 1996 en protestskrivelse over blasfemiloven til den pakistanske regering. Faktisk reagerede regeringen i foråret på de mange protester og iværksatte den omtalte begrænsning i anklagerne efter § 295c. Biskoppen sætter derfor pris på udenlandsk opmærksomhed - også besøg fra udlandet. »Så ved myndighederne, at jeg ikke er alene«, sagde biskoppen, da han tog imod os i lufthavnen.

Andreas Hoel,
Nik Bredholt

Justitia et Pax går til kamp mod racismen

Oegstgeest (KNA) - De europæiske *Justitia et Pax*-kommissioner har på deres generalforsamling formuleret et krav om en større international indsats imod racismen. Al eksisterende lovgivning imod racisme skal anvendes konsekvent, hedder det i en erklæring fra de biskoppelige kommissioner for retfærdighed og fred.

På generalforsamlingen blev det gjort klart, at intet europæisk land kunne sige sig fri for racisme og fremmedhad. I Mellemeuropa går det især ud over roma- og sinti-

folket, mens det i Vesteuropa først og fremmest er flygtninge, der rammes. I Sydeuropa gøres indvandrere fra nabolandene til syndebukke. Den tiltagende frygt for fremtiden hos de forskellige lokalbefolkninger bevirker, at fremmedhadet bliver stadig stærkere, hedder det i dokumentet. På denne baggrund har de europæiske *Justitia et Pax*-kommissioner besluttet, at kampen imod racisme og fremmedhad i de kommende tre år skal prioriteres meget højt.

Reformationstidens spiritualitet

Weekend-seminar på Magleås
24. - 26. januar 1997

Flere og flere spørger sig selv, hvorfor i alverden de kristne er splittede i forskellige kirkesamfund, sådan som det i Vesteuropa skete ved reformationen. Mange forskellige historiske og politiske forklaringer er blevet givet i tidens løb, men i dette internats-seminar vil vi søge at tegne et billede af den spiritualitet, som datiden var præget af. Netop spiritualiteten er ofte forudsætningen for teologisk brydning.

Ledere: Jacob Thomsen, førstebibliotekar, cand.mag. Jette Thomsen, organist, kantor, cand.mag. Derudover medvirker: Hans L. Martensen, biskop, dr.theol. h.c.
Pris kr. 625,-.

Yderligere oplysninger: Centerleder Elin Udam, Magleås, tlf. 42 81 07 15.

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 200,- på giro-konto 428 4429 eller ved check til
Magleås Kursuscenter,
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Regeringen underkender fattigdommen

Biskop Muskens af Breda i Holland i TV-interview

Biskop Muskens af Breda har i et TV-interview sagt, at han godt kunne forstå, at fattige mennesker stjæler et brød, eller at f.eks. bostandsmødre eller arbejdsløse udfører sort arbejde.

Hans udtalelse har vakt enorm opsigt også i politiske kredse og i arbejdsgiverforeninger og fagforbund.

Biskop Muskens, der er den nederlandske bispekonferences ordfører i kommissionen »Kirke og Samfund«, har klart ønsket at fremkalde en debat. »Det, det drejer sig om, er, at enhver har ret til en bolig, tøj og mad. Ethvert menneske må altid tage hensyn til fællesskabet. På al ejendom hviler et socialt ansvar«.

Tror ikke på regeringens tal

Siden sit TV-interview har han ved flere lejligheder uddybet sin udtalelse. »Fattigdommen i Nederland er større end regeringen vil have os til at tro. Kløften mellem de rige, som stadig bliver rigere, og de fattige bliver katastrofal, hvis det fortsætter som nu. Jeg er bekymret for den sociale fred i det nederlandske samfund«.

Muskens tror ikke på »de smukke tal fra regeringen«. Der er ingen grund til at juble. Sandheden er, at vi er i en krise. Økonomien vokser, men det gør fattigdommen også. »En stadig voksende gruppe bliver stadig mere socialt isoleret. Denne nedadgående spiral skal stoppes«. Han anbefaler regeringen at fjerne etikken fra den økonomiske politik. »Det er ikke lykkedes for politikerne at udrådte fattigdommen. Nu korrigerer de ikke engang de afvigelse længere, som den økonomiske proces er årsag til. Det drejer sig nu kun om

eksport- og importtal, ikke længere om mennesker«.

Biskoppen finder heller ingen etiske retningslinier hos arbejdsgiverne. »Arbejde er i dag en konkurrencesport. Etikken er væk. Der hersker en forkert mentalitet. Arbejdsglæde står ikke længere centralt«.

Muskens er også kritisk over for fagforbundene, som efter hans mening ikke er brede nok. De svigter de svageste grupper, som netop burde have en stærk støtte i fagforbundene.

»Tilsyneladende skal den herskende nød vokse yderligere. Først, når der bliver endnu mange flere, der ikke kan klare sig længere, vil der måske komme en bevidsthedsændring«. Lyder det ikke som en af *Karl Marx*' teorier? spørger en journalist fra et fagforeningsblad. »Jo, men jeg er bange for, at det forholder sig sådan. De fattige er endnu ikke fattige nok. Det er afskyeligt at måtte konstatere det, men jeg ser ingen anden mulighed«.

Politisk effekt

I hvert fald et af de store politiske partier har hørt biskoppens budskab. Det har taget kontakt til ham for at få uddybet hans syn på de fattiges situation i hans bagland. Efter den første samtale sagde biskop Muskens, at han havde forstået, at det tidligere regeringsparti CDA for alvor vil prøve at forbedre den sociale sikkerhed for de fattigste. Han tilføjer: »Situationen i Nederland truer ikke med sultedød. Men den truer med social udstødning. Mennesket lever ikke af brød alene, men også af sammen med andre at deltage i samfundslivet«.

Anton Dekkers

Med hjælp fra Juleindsamlingen sættes et »hjælp til selvhjælp«-projekt igang.

Caritas Danmarks juleindsamling 1996

Opdrætning af ænder i indiske landsbyer

Målet for årets juleindsamling er et projekt af den type, som altid har stået centralt i Caritas Danmarks hjælpearbejde, et »hjælp til selvhjælp«-projekt, hvor det med forholdsvis beskedne midler lader sig gøre at forbedre levevilkårene mærkbart for en ellers dårligt stillet befolkningsgruppe.

Det aktuelle projekt i Tamil Nadu i Indien omhandler en gruppe underprivilegerede

mennesker, der i det indiske samfund udgør en kaste blandt de kasteløse under betegnelsen »Dalits« eller »the untouchable«. Mange af disse familier ernærer sig ved at vaske tøj for andre uden anden betaling end den mad, de andre har tilovers.

Bag projektet i Indien står organisationen CECOWOR, som specielt arbejder for de kasteløse, og som Caritas Danmark har gode erfaringer med fra tidligere projektarbejde.

CECOWOR har sammen med en gruppe »dalits« udfærdiget projektet »opdrætning af ænder«, som bygger på erfaringer, som den involverede befolkning i landsbyerne allerede har erhvervet på dette område - dog uden hidtil at have opnået økonomisk gevinst p.g.a. mellemhandleres indblandede interesser.

Dette søges nu modvirket

ved tilførsel af kapital udefra, samtidig med at de deltagende selv bidrager med en lille betaling og af deres senere indtjening indskyder i en »revoerende fond«, således at flere familier kan være med. Der startes med 100 medlemmer, og det er planen at udvikle med 50 hvert år.

Caritas Danmark håber at kunne skaffe kr. 100.000 til projektet og opfordrer til at støtte indsamlingen ved bidrag pr. check eller giro 404 3979. - husk at mærke indbetalingen »juleindsamling«.

Som sagt har Caritas Danmark altid ønsket at prioritere udviklingsprojekter som det ovenfor beskrevne, selvom hjælpearbejdet i de senere år har været stærkt præget af mere akutte nødhjælpsopgaver.

Dette har også været tilfældet i det forløbne år, hvor bl.a. arbejdet i det tidligere

Jugoslavien og i Kaukasusregionen (Georgien og Azerbajjan) er blevet videreført med nødhjælp til udsatte befolkningsgrupper, men ved siden heraf har Caritas Danmark også i 1996 kunnet støtte en række »græsrodsprojekter«, hvor den lokale befolkning inddrages og medvirker i langsigtede hjælpeprogrammer. Det er vigtigt for Caritas

Danmark at vedkende sig sine rødder og efterleve de principper, som har kendetegnet organisationen fra dens start i 1947.

Ja, næste år runder Caritas Danmark de 50 år, og et sådant jubilæum giver også god anledning til at trække linier tilbage i tiden til dengang, da pastor Knud Ballin startede et organiseret hjælpearbejde in-

denfor den danske katolske kirke. 50-års dagen vil blive festligholdt i juni måned, og forskellige publikationer forventes udsendt i anledning af jubilæet.

»katolsk orientering« læsere ønskes hermed en glædelig jul og et velsignet nytår 1997.

Anne Lise Timmermann
Generalsekretær

Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade var onsdag den 6. november fyldt op med skoleelever fra den katolske skole på Nørrebro. Foto Kluge.

Skt. Ansgars Skole fejrede 90-års fødselsdag

Efterårsfejret viste sig fra den værste tænkelige side, da Skt. Ansgars Skole den 6. november fejrede sin 90-års fødselsdag.

Alle små og store deltagere ankom til den økumeniske festgudstjeneste godt våde og forkomne efter spadsereturen langs med søerne fra skolen på Nørrebro til Jesu Hjerter Kirke på Vesterbro.

Kirken så festlig ud helt fyldt med børn klædt i alle regnbuens farver. Det våde tøj blev lagt under bænken, de våde tjavser strøget væk fra ansigtet, og så var alle klar til at synge med på indgangssalmen »Du, som gir os liv«.

En elev fra 10. klasse læste indgangsbønnen, og to elever fra 7. klasse læste fortællin-

gen »Den gamle skomager« af Leo Tolstoj.

Biskop Hans L. Martensen holdt en kort prædiken med udgangspunkt i lignelsen om sennepsfrøet som billede på Guds rige.

- Guds rige, det er dér, hvor Gud bestemmer og dér er alting godt. Det er de små gode ting, vi kan gøre hver dag, der får Guds rige til at komme nær: en hjælpende hånd, et smil, en kærlig handling, det er sådan Gud ønsker, at vi skal være over for hinanden. Det er vort mål som en kristen skole, sluttede biskoppen.

6. klasse havde digtet en

sang, som de fremførte til guitarakkompagnement, og 7. klasse havde skrevet forbønner, hvor de bl.a. bad for »deres« to kirker, Blågårds kirke og Sakramentskirken. Efter »Fadervor« lyste pastor Lisbeth Søe og biskoppen velsignelsen. Blandt deltagerne var provst Gert Mogensen, Nørrebro og sognepræsterne Jac Adams og Gerhard Sanders.

På skolen gav tidligere lærer Ole Dam et historisk tilbageblik og flere gæster deltog i den efterfølgende reception.

ks

Giro 404 3979

Pavens præstejubilæum:

Som en gave til menneskeheden

Vatikanet (KNA) - Der er gået 50 år, siden kardinal Adam Sapieha i Krakow viede den 26-årige Karol Wojtyla til præst. Jubilæet fejrede dagen sammen med 700 præster, en lang række biskopper og kardinaler. Ud over festmassen blev jubilæet markeret blandt andet ved en opførelse af Händels »Messias«.

Siden kardinal Wojtyla i 1978 blev valgt til pave og tog

navnet Johannes Paul II, har han selv viet omkring 2.000 præster. Ved at sige ja til sit kald og følge Kristus efter giver præsten sig selv »som en gave til menneskeheden, så hver mand og hver kvinde kan øse i overflod af den nådens kilde, som udgår fra Frelseren«, sagde paven til de omkring 50.000, der var mødt frem på Peterspladsen. Han takkede de mange mennesker,

der havde fulgt ham gennem årene og støttet ham på forskellig vis. - »Måtte den evige Fader lede mine skridt, så jeg i troskab kan forvalte Hans gaver og være en god tjener for den hjord, som er blevet mig betroet.«

På bispedømmet Roms vegne takkede kardinalvikar Camillo Ruini for den hengivenhed og troskab, hvormed paven udøver sit præstelige embede. Af sit » eget « bispedømme fik jubilæet et stort dåbsfad, 90x73 cm. Hvert år ved nytårstid døber paven omkring 30 børn.

Vi har en god skole, siger lederen Kirsten Berg-Larsen.

Julegave-idé

»Alle mine kilder« Bønnebog for børn og voksne

Udgivet af Niels Steensens Forlag 1996
225 s., rigt illustreret, kr. 139,- indb.

Bogen er tematisk opdelt og indeholder alle bønner, vi gerne beder eller har brug for. Det liturgiske år - Messen - Forsoningens sakramente - Korsvejen - Mariabønner - Rosenkransen - Bønner til mange forskellige lejligheder - Bordbønner osv.

Illustrationerne er gengivelser af værker, udført af Skagenkunstneren Niels Helledie. Desuden helsides farvebilleder af danske landskaber.

Bestilling sendes til:

Steno-Butikken
Vesterbrogade 28, st., 1620 København V.
Tlf. 33 86 03 86 (kl. 10-17.30).

Annoncér i
»katolsk orientering«

Pater A. Meister udstiller i Galleri ved Kirken

Lørdag den 16. november kl. 11-13 åbnede en udstilling i Galleri ved Kirken, Ryesgade 26, Aarhus af p. Adolf Meisters nyeste malerier.

Udstillingen omfatter en serie portrætter, billeder inspireret af aktuelle begivenheder og oplevelser, gadebilleder, billeder af bygninger, forretninger, vægge... og billeder, der trænger dybere ind i en religiøs sammenhæng.

»Jeg maler, hvad jeg har lyst til, også de religiøse motiver. I virkeligheden er jeg optaget af tanken om det rene maleri, at fylde billedet til bristepunktet med mening, samtidig med at det bliver abstrakt. Jeg vil gerne kunne ophæve tid og rum. Indholdet

»En stjerne opstår«. Billedet er malet af pater Adolf Meister S.J. Her gengivet i sort/hvid. Originalen måler 90x90 cm.

kan være skjult for øjnene, men ses med hjertet«. (Adolf Meister i et interview i Aarhus Stiftstidende april 1993.)

Galleriet har åbent man-

dag, onsdag, torsdag og fredag kl. 14-17.30 samt efter aftale. Udstillingen varer til 17. januar 1997.

ks

Vor Frue kirkes Kantori udgiver CD Koret giver julekoncert den 15. december

Den katolske Vor Frue kirkes Kantori i Århus under ledelse af organist og kantor, *Olav K. Mielke-Jepsen*, har nu udgivet korets første CD, »Aftensang III«, som er opbygget i samme stil, som »Aftensangsmusik« og »Aftensang II«, der udkom som kasettebånd i december 1991 og december 1994. Det første bånd er genoptrykt 2 gange.

Der har i lang tid været forespørgsler om, hvornår udgivelse af en CD fandt sted.

Hele koret, 23 personer, synger fast til koncerter i kirken: sommerkoncerten midt i juni og julekoncerten midt i december. I år er julekoncerten planlagt til den 15. december, og en gruppe af koret synger fast til en månedlig messe.

Den udkomne CD er ud-

formet som de koncerter, koret afholder, nemlig med fire korggruppeindsat, vekslende med tre solistindsat, to sopransoli og et orgelstykke. Repertoiret er bl.a. de engelske Davidssalmer, som med deres frie forhold mellem tekst og melodi giver de gammeltestamentlige hymner en meget levende og samtidig fredfyldt ophøjet udtryk.

Disse salmer er en fast del af højmessens ved den månedlige medvirken af en gruppe af koret.

Yderligere høres danske, engelske og tyske motetter samt gregorianske satsere.

Af korets leder, *Olav K. Mielke-Jepsen*, synges to små kompositioner: »Gloria Patri et Filio« samt en fredshilsen.

Som større værker kan man høre »Benedictus« og

»Agnus Dei« fra »Missa Ego Johanni« for 6-stemmigt kor af *Palestrina*, »Miserere mei, Deus« - Ps. 50 af *Allegrì*, »Lacrimosa« fra *Mozarts* Requiem samt som slutsats »Ave Verum corpus« af *Mozart*.

I *Lacrimosa* og *Ave Verum* medvirker fire strygere: *Chrysostomus*-kvartetten.

Birthe May Mielke-Jepsen synger »Pie Jesu« af *Fauré* samt »Dank sei Dir, O Herr« af *Händel*. *Poul Bajlum*, som er korets faste organist siden 1988 spiller »Behalt uns Herr bei deinem Wort« af *Buxtehude*.

CD'en samt kasettebåndene kan købes i Katolsk Information, Ryesgade 28, 8000 Århus samt i Steno-Butikken, Vesterbrogade 28, st., 1620 København V.

Vinterens retræter i Skovhuset

Skovhuset, som ejes af Det Økumeniske Center, har udsendt programmet for vinterens retræter. Skovhuset ligger gemt i nogle skovklædte bakker uden for Sdr. Vissing i Midtjylland.

Fredag den 29. november til søndag den 1. december er der termaweekend »Forsøning« ved *Birgitte Thyssen* og *Eva Nordentoft*. Fredag den 6. til søndag den 8. december er der Adventsretræte ved *Steen Andreasson* og *Birgitte Thun Hansen*.

En Hellig Tre Kongersretræte finder sted fra fredag den 17. til søndag den 19. ja-

nuar 1997. Den ledes af *Kristian Bork Sørensen*.

Gerhard Pedersen leder en retræte for mænd med titlen »Husk at leve mens du gør det«. Det er fra fredag den 28. februar til søndag den 2. marts 1997.

Fra fredag den 7. til søndag den 9. marts står der »Bibliodrama« på programmet, ledet af *Karsten Jervad*.

Retræte omkring Maria Bebudelse, fredag den 14. til søndag den 16. marts med fordybelse i bibeltekster, der knytter sig til Maria. Ledes af *Ingrid Hansen* og *Bente Hjul Johannesen*.

Torsdag den 8. til søndag den 11. maj er der en fire-dages retræte ledet af *John Nicholson*. Fredag den 23. til mandag den 26. maj er der en »retræte i nattergaletiden«, med bl.a. ture i mose og skov ved dagry. Leder er *Kirsten Clement*.

Fra fredag den 30. maj til søndag den 1. juni leder *Eva Nordentoft* en temaweekend om Franciskus.

Program med tilmeldingsblanket fås ved henvendelse til: Det økumeniske Center, telefon 86 16 26 55.

ks

Det er ganske vist!

I beder en læser tidsfæste billedet af skolen i Nykøbing F. i »katolsk orientering« nr. 15 side 14. Billedet er fra 1928. Det er min far, der står med franciskaner-banneret til højre. Min moder, som døde 6 år efter i 1934, er også med på billedet, og en af småpigerne er min ældste søster. Hun var 6 år dengang, i dag 74 år og bor her i København. Jeg selv var ikke født dengang - det blev jeg først i 1934 - samme år som min moder døde. Præsten, som står bagest ved døren er sognepræsten, franciskaneren p. *Lupes*. Dette er naturligvis noget, jeg har fået fortalt, men alligevel: Det er ganske vist.

Henrik Jensen

<p>Bistand</p> <p>Katolsk menighedspleje</p> <p>Bredgade 69 A, 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397</p>	<p>Koncert i Sakramentskirken</p> <p>Mandag den 16. december 1996 kl. 18.30 er der julekoncert med bl.a. værker af Bach, Händel, Cesar Franck, D'Aquin, danske julesalmer og Christmas Carols. Efter koncerten er der kaffe og the i kirkens krypt.</p> <p>Programbilletter á 20 kr. kan købes på kirkens kontor 14 dage før og ved indgangen. Indtægten går til kirkens varmeregning. Organist: György Sajo, sangsolist Ingrid Zandersen. Nørrebrogade 27. Bus 5, 16 og 350 S.</p>
<p>Møder og arrangementer</p> <p>KIRKEKONCERT i Jesu Hjerter kirke</p> <p>tirsdag d. 10. december kl. 20.</p> <p>Kammerkoret Musica Viva synger værker af Palestrina, Mogens Pedersen m.fl. samt engelske Christmas Carols og danske julesalmer. Alle interesserede er velkomne.</p>	<p>MAGLEÅSTRÆF</p> <p>Søndag den 8. december 1996</p> <p>»Inden for murene«</p> <p>Ægteparret <i>Silja og Freddy M. Vainer</i> fortæller om at være jøde i Danmark.</p> <p>Hvordan formår man midt i en almindelig travl dansk hverdag - hun er lærer og han er overlæge - at opretholde et hjem, hvor man lever efter jødiske traditioner? Hvordan kan man overhovedet bevare sin jødiske identitet i en diaspora-situation og i en verden i hastig forandring?</p> <p>Kl. 14: Kaffe/te og kage i stuerna. Kl. 15: Foredrag i salen.</p> <p>Pris: kr. 35,-</p> <p>Magleås Kursuscenter Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.</p>

Liturgisk kalender for 1. - 13. dec. 1996

ADVENTSTIDEN

1. viol. I. SØNDAG I ADVENT. (I Ps). Cr. Adv. pf. I. L.: Es 63,16b-17; 64,1.3b-7; Sl 80,2ac+3b.15-16.18-19. R. Hærskarers Gud, bring os atter på fode, lad dit ansigt lyse, at vi må frelses! 2.L.: 1.Kor 1,3-9. Ev.: Mark 13,33-37. 1. søndag i advent indleder tekststrække B.

2. viol. Mandag i 1. uge i advent. (I Ps). Adv. pf. I. L.: Es 2,1-5. Ev.: Matt 8,5-11.

3. viol. Tirsdag i 1. uge i advent. (I Ps). Frans Xavier, præst, (†1552)(m). Adv. pf. I. L.: Es 11,1-10. Ev.: Luk 10,21-24.

4. viol. Onsdag i 1. uge i advent. (I Ps). Eller *hvid*. Johannes af Damaskus, præst og kirkelærer (†749). Adv. pf. I. L.: Es 25,6-10a. Ev.: Matt 15,29-37.

5. viol. Torsdag i 1. uge i advent. (I Ps). Adv. pf. I. L.: Es 26,1-6. Ev.: Matt 7,21.24-27.

6. viol. Fredag i 1. uge i advent. (I Ps). Eller *hvid*. Nicolaus, biskop, (†4. årh.). Adv. pf. I. L.: Es 29,17-24. Ev.: Matt 9,27-31.

7. *hvid*. Lørdag i 1. uge i advent. (I Ps). Ambrosius, biskop og kirkelærer, (†397) (m). Adv. pf. I. L.: Es 30,19-21.23-26. Ev.: Matt 9,35-10,1.6-8.

8. viol. 2. SØNDAG I ADVENT. (II Ps). Cr. Adv. pf. I. L.: Es 40,1-5.9-11; Sl 85,9ab-10.11-12.13-14. R. Lad os skue din miskundhed, Herre, din frelse give du os. 2.L.: 2.Pet 3,8-14. Ev.: Mark 1,1-8. 2. vesper til 2.søndag i advent.

9. *hvid*. Mandag. MARIAS UPLETTEDE UNDFANGELSE

(h). Gl. Cr. SærI.pf. I.L.: 1.Mos 3,9-15.20; Sl 98,1.2.3ab.3cd-4. R. Syng Herren en ny sang, thi vidunderlige ting har han gjort. 2.L.: Ef 1,3-6.11-12. Ev.: Luk 1,26-38.

10. viol. Tirsdag i 2. uge i advent. (II Ps). Adv. pf. I. L.: Es 40,1-11. Ev.: Matt 18,12-14.

11. viol. Onsdag i 2. uge i advent. (II Ps). Eller *hvid*. Damasus I, pave, (†384). Adv. pf. I. L.: Es 40,25-31. Ev.: Matt 11,28-30.

12. viol. Torsdag i 2. uge i advent. (II Ps). Eller *hvid*. Johanne Franciska Chantal, ordenssøster, (†1641). Adv. pf. I. L.: Es 41,13-20. Ev.: Matt 11,11-15.

13. *rød*. Fredag i 2. uge i advent. (II Ps). Lucia, jomfru og martyr, (†304)(m). Adv. pf. I. L.: Es 48,17-19. Ev.: Matt 11,16-19.

Academicum Catholicum

Indbyder til musikanten med emnet
Hvad er kirke musik? ved dr. phil. Peter Ryom
mandag den 9. december kl. 20 i Englesalen,
Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.
Alle er velkomne.

DUK-kalender

ÅBENT HUS med julehygge den 13.12.96 kl.
15.00 - 17.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12. - 01.01.1997 på
Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7 - 13 år kr. 490,00
voksne kr. 550,00
samt kr. 175,00 for fællesrejse
(dog 225,00 for dem over 30 år).

NBI HUSK AT OVERHOLDE TILMELDINGS-FRI-
STEN! Samtlige priser er for medlemmer af
DUK. Ikke-medlemmer betaler kr. 100,00
mere i gebyr for weekender og kr. 300,00 for
lejret Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker
normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås

Ma. d. 2. - ti. d. 3.12.:
Carsten Niebuhr Institutet

Ti. d. 3. - fr. d. 6.12.:
Gymnasieskolernes Tysklærerforening

On. d. 4. - to. d. 5.12.:
Frederiksberg Tekniske Skole.

Fr. d. 6. - lø. d. 7.12.:
Sankt Joseph Skole, Ringsted.

Søndag den 8.12.:
Magleåstræde kl. 14.
»Inden for murene«
v/ Silja og Freddy M. Vainer
(Se annonce andetsteds i »k.o.«).

Ma. d. 9. - fr. d. 13.12.:
Danmarks Journalist Højskole.

Ma. d. 9. - ti. d. 10.12.:
Berlingske Tidende.

To. d. 12. - fr. d. 13.12.:
Udenrigsministeriet.

Ma. d. 16. - ti. d. 17.12.:
Audiologopæd. forening.

Diverse

Lejlighed søges

Katolsk mor og datter (12 år) søger god
lejlighed i Roskilde hurtigst muligt.
Billet mkr. 1434 til »katolsk orientering«,
Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V.

Katolske anekdoter

»Havde Judas rødt skæg?« er titlen på
den nye samling katolske anekdoter og
vittigheder (ca. 200 stk.).
Bestilling: Helge Clausens Forlag, Tegl-
vangsvej 64, 8543 Hornslet. Tel./fax 86 99
63 54. Pris kr. 60 + forsendelse.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Me-
nighedspleje værelser el. lejl. i hele Stor-
københavn. Gratis for begge parter formidles
kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at
udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje
33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Sankt Andreas Bibliotek

(Bispedømmets teologiske bibliotek)
Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90 - Giro 212 4084

Åbent tirsdag - onsdag kl. 10-16,
torsdag kl. 12-18.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22

Åbent: Tir., torsd. og fred. kl. 16-18, onsd.
14-18, Sønd. 11-13.

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den
som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette
testamentet.

Udgifterne til salær refunderes af bispekontor-
et.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Salg og service

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet
ved at oprette et testamente.
Men ikke alle.
Ring til RET&RÅD i Roskilde.
Vi beskæftiger os meget med
testamenter og generationsskifte.
Vi kan hurtigt - og gratis - for-
tælle, om det vil være en fordel
for dig og din familie, at få
lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSYBB

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og
juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelser, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med
fast ejendom, testamenter og dødsbobe-
handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler.

Telefon
39 69 86 81

DØGNET
RUNDT

WAGN ADLER

Bedemand Kvist's Eftf.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin

38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os...

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse
og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rokvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

† BEGRAVELSER OG BISÆTTELSESR †

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med døds-
fald også anmeldelse til skifteret,
sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

Annoncer i »katolsk orientering«

Tekstsideannoncer: kr. 6 pr. sp./mm
Rubrikannoncer: kr. 5 pr. mm.

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Olielyrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæson

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Muremester Keld Erik JOHNSEN

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af...

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

Malemester VILLY HANSEN

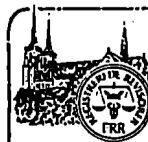
Bredager 13 - 7120 Vejle Ø.
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

Muremester Bernhardt Christiansen

Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30 86-26 09

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skat. Oligade 10 · Roskilde · 46 35 10 35

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Kirke frem af mulden

London (KNA) - Britiske arkæologer håber at finde kongerigets ældste kirke, som menes at stamme fra det femte århundrede. Under nye udgravninger i det skotske Whithorn har man fundet 100 grave fra det sjette og syvende århundrede, skriver »The Times«.

Formodningerne går på, at den kirke, som den hellige biskop Ninian byggede i det femte århundrede og viede til den hellige Martin af Tours, lå lige i nærheden.

Ifølge gamle krøniker er biskop Ninian født i 367 og begravet i den kirke, som han selv havde bygget, i 432. Hvis arkæologernes drøm går i opfyldelse, er det den ældste kirke i Storbritannien, de finder.

Bibelen oversættes til 849 sprog

De kristne kirker i Papua Ny Guinea er gået sammen om at oversætte Bibelen til de 849 forskellige sprog, der tales i ø-staten. Bibelen findes allerede på ti af sprogene. Det nye Testamente på yderligere 90, meddeler den katolske bibelføderation i Stuttgart. Af de fire millioner indbyggere i Papua Ny Guinea er 58,4% protestanter, 30% katolikker og 5,2% anglikanere. Befolkningen fejrer ifølge bibelføderationen »Bibelens år« i år, lige som man fejrer 100-året for de første missionærers ankomst i 1896. Foto KNA.

Otte millioner børn går i katolsk skole

Augsburg (KNA) - Der går næsten otte millioner elever i de godt 30.000 skoler, der er rundt om i Europa. Det meddeler den europæiske komité for det europæiske skolevæsen CEEC i forbindelse med en kongres i Augsburg. Ud over en introduktion til emnet »katolske skoler i en postmoderne tid« bød kongressen

først og fremmest på workshops.

CEEC er stiftet i 1977 og koordinerer katolske skolemiljøer i 16 europæiske lande, deriblandt Litauen og Slovakiet, som kom med i samarbejdet i skoleåret 1995/96. CEEC taler de frie, katolske skolars sag over for forskellige instanser i Europa.

Kvindelig dekan ved Lateranuniversitetet

Vatikanet (KNA) - For første gang er en kvinde blevet leder af et fakultet ved Lateranuniversitetet i Rom, meddeler en talsmand for universitetet. Kardinal Camillo Ruini har udnævnt den 57-årige Angela Ales-Bello, der er professor i filosofi, til den argentinske monsignore Marcelo Sanchez-Sorondos efterfølger.

Ales-Bello har hovedsagelig beskæftiget sig med Edmund Husserl og Edith Stein og har blandt andet været benyttet som konsulent i forbin-

delse med en film om Edith Stein.

Lateranuniversitetet er en af de traditionsrige, pavelige højskoler i Rom. Det er grundlagt af pave Clemens XIV i 1773 og var oprindeligt et sted, hvor man studerede kirkeret. Endnu i dag anses det verden over for at være et af de mest betydende universiteter i kirkeretsspørgsmål. Talrige er de studenter, der senere er blevet biskopper og kardinaler.

Delegation fra Vatikanet i Vietnam

Samtaler om flere sider af kirkens liv og virke

Hanoi (KNA) - I Vietnam betegner regeringens kommission for religiøse anliggender sidste måneds samtaler mellem repræsentanter for regeringen og en højtstående delegation fra Vatikanet som »positive«. De to parter nåede til enighed om visse emner, selv om man ikke blev enige om, hvordan man skal finde en efterfølger for ærkebiskoppen af Saigon, Paul Nguyen Van Binh, der døde i juli i fjor. Samtalerne fandt sted i en atmosfære af god vilje, hedder det.

Vatikanets delegation blev ledet af ærkebiskop Claudio Maria Celli. For den vietnamesiske regering deltog lederen af kommissionen for religiøse anliggender, Vu Gia Tham, og viceudenrigsminister Nguyen Dinh Bin. Desuden deltog vietnamesiske biskopper i samtalerne.

Samtalerne drejede sig ifølge iagttagere blandt andet

om katolske ordeners arbejde på social- og skoleområderne og om tilbagelevering til kirken af de ejendomme, som kommunisterne konfiskerede efter magtovertagelsen i 1954. Foruden Celli bestod Vatikanets delegation af Vatikanets vice-udenrigsminister, msgr. Celestino Migliore, og msgr. Barnabe Nguyen Van Phuong fra kongregationen for Folkeslagenes Evangelisering.

Ifølge forfatningen er der religionsfrihed i Vietnam, men i mange tilfælde holder staten ikke, hvad den lover.

Der har ikke hidtil været nogen diplomatisk forbindelse mellem Vietnam og Den hellige Stol. Rundt regnet en tiendedel af Vietnams 80 millioner indbyggere er katolikker.

72 nye studenter vil være præster

I den vietnamesiske hovedstad Hanoi er 72 studenter begyndt at uddanne sig til katolske præster. Andre 68 er i gang med tredje år af deres uddannelse, meddeler den asiatiske, katolske nyhedstjeneste »UCA News« og henvi-

ser til kirkelige medier i Hanoi. Seminaristerne kommer fra otte bispedømmer i den nordlige del af Vietnam.

Den katolske kirke i Vietnam har myndighedernes tilladelse til at drive seks præsteseminarier i landet. To af disse befinder sig i den sydlige, to i den nordlige del og to i midten. Myndighederne tillader optagelse af nye studenter hvert andet år.

To hjælpebiskopper til kirken i Hongkong

Vatikanet (KNA) - Forud for Folkerepublikken Kinas overtagelse af den britiske kronkoloni Hongkong har pave Johannes Paul II udnævnt den 64-årige Joseph Zeng, der tilhører salesianerordenen, og den hidtidige generalvikar i bispedømmet Hongkong, den 57-årige John Tong, til hjælpebiskopper.

Zeng, der er uddannet i Italien, har i de senere år undervist på forskellige præsteseminarier i Folkerepublikken og har uddannelse af præster som speciale. I Hongkong har han været leder af forskellige salesianerinstitutioner.

Tong er uddannet i Rom og har siden 1980 været leder af bispedømmets studiecenter. Han har undervist i filosofi på det kinesiske universitet i Hongkong og tiltrådte i 1970 et professorat ved det stedlige præsteseminarium.

Biskoppen 71 år

Den nuværende biskop af Hongkong, kardinal John Baptist Wu Cheng-chung, er 71 år. Iagttagere mener, at Vatikanet frygter vanskeligheder i forbindelse med nye bispedu-nævnelser efter den kinesiske magtovertagelse i sommeren 1997.

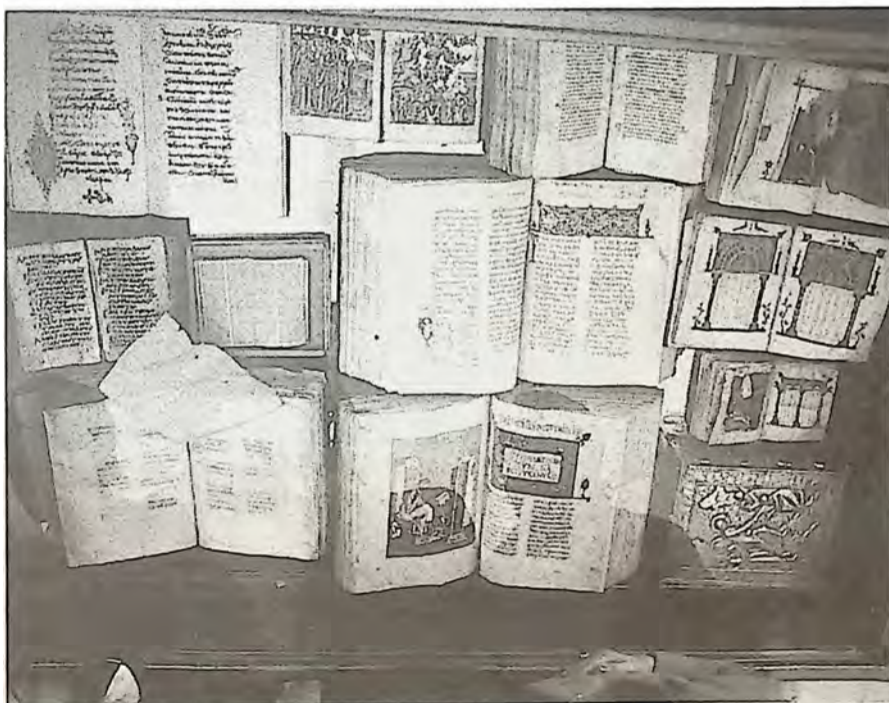
Rom festede i tre dage

Vatikanet (KNA) - Omkring 1.500 præster, der alle blev viet i 1946, stimlede sammen fra fra 90 forskellige lande for at fejre deres 50 års præstebiljum sammen med pave Johannes Paul II den 1. november.

»Vi er Kristi tjenere«, sag-

de paven, »og der er endnu en spændende opgave til os, så længe Gud vil«. De fleste af jubilarene var 75-80 år gamle.

Festlighederne varede i tre dage. Højdepunktet var en festmesse, hvor samtlige tilreisende concelebrerede.

En retningsplan er klar for en af den kristne verdens mest betydningsfulde manuskriptsamlinger. Hverken Sankt Katharina-klosteret på Sinai-halvøen, hvor samlingen befinder sig, eller den ortodokse kirke kan bекoste opbevaring, arkivering og sikring af de uerstattelige håndskrifter, men nu er et konserverings- og arkiveringssystem under udvikling takket være den nystiftede, engelske Sankt Katharina Stiftelse. Foto KNA

**Støt
Caritas
Danmarks
juleindsam-
ling**

Se side 9

Giro 404 3979

**katolsk
orientering**

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør),
Journallist Knud Helsted Kluge (red. sekretær),
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szaraffin
og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Udgiver: Ansgarstiftelsen
Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 16.500.

**Næste nummer
udsendes
den 11. december**

katolsk orientering

Fra DUKs årsmøde, side 3
Bosniske flygtninge, side 7
Bøger, side 8 - 9
Fatima, side 10
Orientering fra sognene, side 11 - 16

Interreligiøst træf i forbindelse med fødevaretopmøde

Rom (KNA) - Den 16. november havde den katolske San Egidio basismenighed i Rom inviteret deltagere i fødevaretopmødet til et »interreligiøst træf«. Kuriekardinal Edward Cassidy fra Det pavelige Råd for de Kristnes Enhed appellerede til deltagere om »i broder- og søsterlighed« at søge at afbøde den uretfærdighed, at mange mennesker må dø af underernæring i den såkaldt tredje verden, mens overflod hersker i andre lande.

Under gudstjenesten i Santa Maria in Trastevere blev læst op af de kristnes, af jødernes, af muslimernes, af

hinduernes og af buddhisternes hellige skrifter. Albanien, Mocambiques og Slovaokiets præsidenter, Sali Berisha, Joaquin Alberto Chissano og Mikal Kovac var blandt dem, der ved afslutningen tændte lys som symbol på fred og solidaritet.

Fakkeltog mod sult

Samtidig gik flere hundrede unge i fakkeltog gennem Roms indre by, hvor de demonstrerede imod sulten i verden, multinationale foretagender og bioteknologi. Talrige udlændinge med bopæl i Italien deltog i »March mod Sult«, som var organiseret af romerske socialcentre.

Mens de to tjenestepiger bag Marias ryg allerede beundrer den første vismands gave, står de to andre orientere pænt i kø for at aflevere deres andel af »guld, røgelse og myrrha« og få et venligt klap på issen af jødernes nyfødte konge. Et mesterværk af Gentile de Fabriano, Uffizieme i Firenze. Foto KNA

Den gamle revolutionær har fundet en forbundsfælle

Rom (KNA) - Cubas Fidel Castro optrådte som superstar på verdensfødevaretopmødet i Rom. Først lod han konferencen i uvished, om han kom eller ej, så lod han vente på sig i 24 timer. Men så kom han og høstede konferencens største bifald - hvis man lige ser bort fra den applaus, som pave Johannes Paul II fik for sin åbningstale. Det var især u-landenes repræsentanter, der Castro til skyerne, fordi han uden at lade sig kue af USA frimodigt påpegede urimeligheder og ømme punkter.

Der var en sværmen om hans stol i den sal, hvor konferencen fandt sted. Han var ikke den mægtigste leder, der deltog. Kinas Li Peng og Indonesiens Suharto var der. Men Castro, den sidste af de store, gamle revolutionære, ganske upåvirket af murens fald og kommunismens sammenbrud, fascinerede konfe-

rencen med sin karisme og sit mytiske væsen.

Besøgte paven i Vatikanet

Om fødevaretopmødet bare var et påskud for den gråskæggede revolutionær, vides ikke med bestemt. Men da han nu var kommet til Rom, fandt det første møde sted mellem den katolske kirkes overhoved og den ateistiske statsleder, hvis undersåtter for en stor dels vedkommende er katolikker. En premiere. Iagttagere sammenlignede med den første gang, den daværende Sovjetunions Mikhail Gorbatsjov var i audiens hos paven. Det var på omtrent samme årstid for syv år siden.

Gamle Castro, der ikke havde flere forbundsfæller tilbage, ønskede at slutte fred med kirken. I årevis havde der været talt om, at kirken i Cuba skulle have mere albuering,

en opblødning af det forkrampede forhold mellem kirke og stat. Allerede i slutningen af 80'erne opstod tanken om et pavebesøg - men tanken lod sig ikke realisere. Fra kirken side krævede man national dialog og demokratisering.

De økonomiske vanskeligheder, som handelsboycotten førte med sig, har bragt de

forskellige samfundsgrupper nærmere hinanden. Kirken arbejder på at nå til forståelse med regeringen. I den senere tid har man stadig oftere hørt kirkeledere tale om »forsøningens vej« og om nødvendigheden af, at alle cubanere engagerer sig i nationens og samfundets vel. For kirken og dens ledere interesserer sig for- og er solidariske med den lidende befolkning.

Biskop: Sekter nej tak!

Salzburg (KNA) - I Salzburg har hjælpebiskop Andreas Laun gjort sig til talsmand for, at man måler omstridte foreninger inden for kirken med samme målestok som sekter. Hvis »sådan noget møg« forekommer i kirken, må der muges ud, understregede Laun for nylig i østrigsk TV.

Paven kritisk over for handelsboycot

Ironisk nok er Johannes Paul II en af Castros nærmeste forbundsfæller; han støtter nemlig den gamle revolutionær i dennes kritik af handelsboycotten imod den caribiske østat. Gentagne gange, ikke mindst i forbindelse med fødevaretopmødet, har paven uden at nævne Cuba - eller for den sags skyld Irak - ved navn

Fortsætter på bagsiden

Niels Engelbrecht.

Ungdomspræst frem til sommer

Niels Engelbrecht, der blev præsteviet i august i år, tiltræder som ungdomspræst på deltid pr. 1. januar 1997. Samtidig vender han tilbage til sin 'gamle' arbejdsplads, Niels Steensens Gymnasium.

Ordningen er midlertidig og skal fungere frem til den 1. august 1997. Det blev nødvendigt at finde en afløser for den hidtidige ungdomspræst Charles McCarthy OFM conv., som efter to et halvt år på posten nu er blevet sognepræst ved Skt. Laurentii kirke i Roskilde.

katolsk orientering

Tilsendes katolske husstande i Danmark 120 numre om året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris 230 kr. årligt. Adresserendring meddeles til postvæsenet. ISSN 0902-297X

En fredens og en forsoningens mand

Kardinal Bernardin, ærkebiskop af Chicago, er død af kræft 68 år gammel

Chicago (KNA) - Tusinder tog afsked med ærkebiskoppen af Chicago, kardinal *Joseph Bernardin*, der for nylig døde af kræft, 68 år gammel. I dagene inden begravelsen var de troende - trods den bidende kulde - strømmet til byens domkirke, hvor kardinalens kiste stod åben. Mange havde røde roser, brændende lys eller rosenkranse i hænderne.

Ærkebiskoppen af Los Angeles, kardinal *Roger Mahony*, forestod requiemsmessen. Bernardin blev efter eget ønske begravet på Mount Carmel kirkegården, som hovedsagelig benyttes af irske og italienske indvandrere og deres efterkommere. Bernardin, der et år før sin død talte åbent om sin uhelbredelige sygdom, er selv søn af italienske indvandrere.

Kardinal Bernardin har engang betegnet sin sygdom som en velsignelse. Den gav hans embede en ny dimension, sagde ærkebiskoppen af Chicago i et interview, fordi den gjorde, at han blev mere opmærksom på andre menneskers behov. I månederne inden han døde, søgte han gang på gang at komme i samtale med mennesker, der lige som han selv stod ansigt til ansigt

med døden. Man har beundret ham for den åbenhed, hvormed han talte om sin sygdom.

Bernardin er født i Columbia, South Carolina, den 2. april 1928 som søn af en italiensk indvandrer. Han opgav medicinstudiet, fordi han så præstegemingen som sit egentlige kald, og blev præsteviet i april 1952. I 1966 blev han udnævnt til hjælpebiskop i Atlanta/Georgia og var dermed den yngste biskop i USA. Han blev ærkebiskop af Cincinnati i 1972, var formand for den amerikanske bispekonference i årene 1974-77 og overtog ærkebispedømmet Chicago, landets næststørste, i 1982. Det var ikke bare hans organisationstalent, der vakte opsigt; det var også hans vedholdende bestræbelser på at afbalancere sine embedsbrøders forskellige interesser. Paven udnavnte Bernardin til kardinal i 1983.

Hyrdebrev om atomvåben

Langt ud over USA's grænser var ærkebiskoppen af Chicago kendt som en fredens og en forsoningens mand. Som formand for bispekonferencen var det ham, der skrev udkast til et hyrdebrev om atom-

våben. Det tredje udkast, som blev godkendt i maj 1983, talte klart til fordel for nedrustning og fordømte anvendelsen af atomvåben som svar på et angreb med konventionelle våben; det var ikke moralsk forsvarligt, hed det.

Dermed havde de amerikanske biskopper under Bernardins ledelse sagt fra over for Reagan-regeringens militære program. »Atomstrategien er ganske vist et spørgsmål om politik«, sagde Bernardin, »men det er også et spørgsmål om moral. Derfor har vi pligt til at sige, hvad vi mener.«

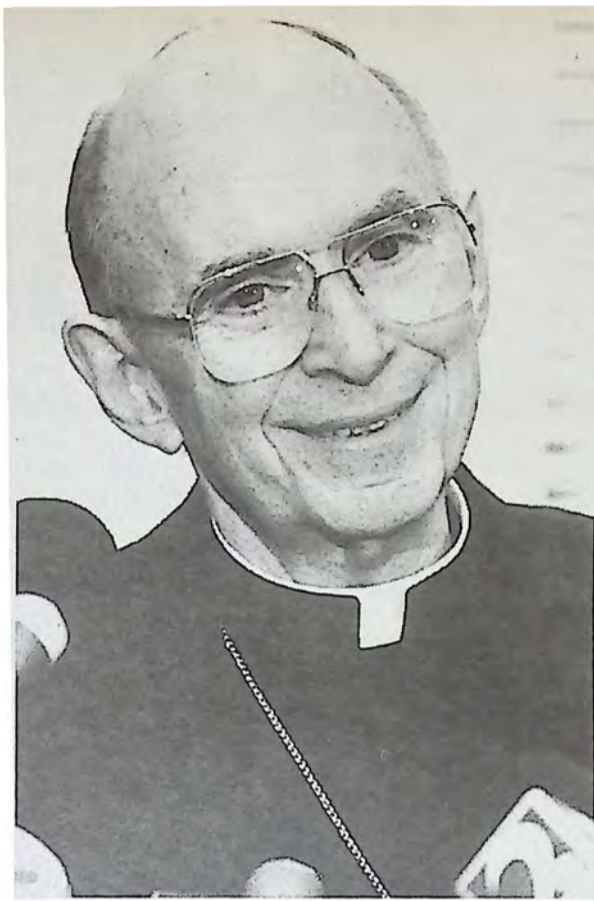
Det, han arbejdede hen imod, var en kirke, der engagerede sig i fredens tjeneste. Men han så også, at den katolske kirke i USA blev mere og mere splittet. For at hindre den i at falde endnu mere fra hinanden offentliggjorde han i august 1996 et dokument med titlen »Called to be Catholic. Church in a Time of Peril« (kaldet til at være katolik - kirken i en farefuld tid). Det var en opfordring til at gøre en ende på polariseringerne og igen besinde sig på det, der er væsentligt ved vores tro. Kun sådan kunne man åbent diskutere omstridte spørgsmål, mente han. Såvel for dette dokument som for hans nogenlunde samtidige initiativ, »Katolikker for et fælles ståsted«, fik han omtrent lige dele ros og ris.

Flere udmærkelser

Bernardin har modtaget en række betydningsfulde udmærkelser. USA's frihedsmedalje fik han for sin kamp imod fattigdommen og for sin indsats for at forsone de forskellige grupper i samfundet. Han har fået en pris for sine prædikener, fordi hans engagement førte til bedre prædikener i bispedømmet. Det hebraiske universitet i Jerusalem tildelte ham en hædersbevisning for hans indsats i den interreligiøse dialog. Kort før sin død fik han af USA's nationale kirkeråd endnu en nyindstiftet pris.

Sygdommen var ikke det værste

Hvad var værst, syntes kardinalen - kræftsygdommen eller det, at han i 1994 var blevet beskyldt for seksuelt misbrug? - Beskyldningen om misbrug havde ramt ham hårdt, havde han svaret. Hans sygdom var en del af hans liv som menneske; de falske anklager havde derimod - omend kun forbigående - sat spørgsmålstegn ved hans integritet og troværdighed.

Kardinal Bernardin. Foto KNA

Ny ortodoks katedral i Kaliningrad

Moskva (KNA) - I Kaliningrad, den tidligere østpøssiske hovestad Königsberg, er en russisk-ortodoks katedral under opførelse. Den bliver indviet til »Kristus Forløseren«, meddeler det katolske nyhedsbureau i Rusland, BLI. Som en understregning af den spirituelle samhørighed med Moskva bliver jord fra stedet, hvor man for tiden er ved at genopføre Forløserkatedralen i Moskva, bragt til den østpøssiske byggeplads af Metropoliten *Kyryll* af Smolensk og Kaliningrad, hedder det.

Efter ordre fra Stalin blev Forløserkatedralen i Moskva sprængt i luften i 30'erne og er nu under genopførelse efter de oprindelige tegninger. Dens genopståen betragtes som et symbol på sejren over kommunismen. Selv om kirken endnu ikke er færdig, fejrede Patriark *Aleksij II* af Moskva påsken dér.

England:

Overtro og sort magi er skyld i tomme kirker

London (KNA) - De store, kristne kirker i England giver overtro, sort magi og new age-bevægelser skylden for, at de kristne værdier går tilbage. Selv praktiserende kristne hævder mere og mere til en tankegang, der hører new age-bevægelsen til, hedder det i en rapport, der for nylig blev offentliggjort i London.

Selv om størstedelen af briterne stadig holder fast ved deres jødisk-kristne rødder, må man erkende, at en »folke-religion«, som bygger på horoskoper og andre »mystiske

elementer«, får stadig mere fodfæste, konkluderer rapporten. Den konstaterer med beklagelse, at kun en lille del af de kristne går regelmæssigt i kirke om søndagen. 70% af briterne bekender sig som kristne; af disse går kun hver femte regelmæssigt i kirke. Ifølge rapporten er også dette medvirkende til, at familiære og moralske værdier taber terræn.

Privatreligion

»Mennesker af i dag plukker ud, hvad der passer dem, fra

det mest forskelligartede tankegods og blander det til en slags privatreligion«, udtaler den anglikanske biskop af Rochester, *Michael Nazir-Ali*, til »The Times«. Det gælder især for anglikanerne. Blandt katolikkerne er der mange, der tror på reinkarnation lige som i asiatiske religioner, siger biskoppen.

Rapporten er udarbejdet af medlemmer af alle de store, kristne kirker. Arbejdsgruppen under ledelse af Nazir-Ali har især spurgt kristne og ikke-kristne akademikere.

Japansk biskop arresteret i Malaysia

Nagoya/Djakarta (KNA) - I Japan har den katolske biskop *Aloysius Nobuo Soma* udtalt sig kritisk om den malaysiske regerings forbud imod en international konference om Østtimor. Regeringen har handlet autoritært og urimeligt strengt, sagde Soma ved hjemkomsten fra Malaysia, hvor han var blevet anholdt og derefter udvist sammen med omkring 100 meneskerettighedsforkæmpere, der lige som han var rejst til hovedstaden Kuala Lumpur for at deltage i konferencen.

Trods forbudet åbnede konferencen planmæssigt den 9. november, men den måtte afsluttes, efter at flere hundrede demonstranter fra regeringspartiets ungdomsorganisation havde stormet bygningen, hvor den fandt sted.

Den 80-årige biskop Soma mener, at der har været tale om et samarbejde mellem demonstranterne og politiet. Han gør endvidere opmærksom på, at den myndighed, der står for tilsynet med udlændinge, omtrent samtidig

dukkede op for at kontrollere de udenlandske deltagere i konferencen.

Biskoppen var ikke blevet mishandlet, sagde han. Fra Djakarta forlyder det imidlertid, at syv indonesiske deltagere, der var blevet udvist, var blevet underkastet politiforhør ved hjemkomsten.

Lidt for gode forbindelser

Regeringen i Kuala Lumpur havde forbudt konferencen, fordi den mentes at have »gode forbindelser« til den indonesiske regering. Indonesien besatte den tidligere portugisiske koloni Østtimor i 1975 og annekterede den året efter. 90% af befolkningen i Østtimor er katolikker.

Det var biskoppen af Østtimor, *Carlos Filipe Ximenes Belo*, og lederen af den nationale modstandsbevægelse, *José Ramos Horta*, der fik Nobels fredspris i år - som en anerkendelse af deres indsats for en fredelig løsning på konflikten omkring Østtimor.

Scientology er farlig viser tysk undersøgelse

Hamburg (KNA) - Et rundspørge viser, at tyskerne er bange for Scientologys indflydelse. Ifølge en opinionsundersøgelse, der er offentliggjort i avisen »Die Woche«, mener 79%, at organisationen er farlig, og 64% mener, at myndighederne bør skærpe overvågningen af Scientology, sådan som både eksperter og politikere gennem nogen tid har forlangt.

Risiko for naive mennesker

43% så helst, at organisationen blev forbudt, og 81% af

de adspurgte mener, at den udgør en risiko især for naive mennesker. De, der er troende, synes mindst udsatte, fremgår det af svarene.

Scientology er »vel nok den mest idiotiske« af de mange såkaldte religioner, der er blevet opfundet i USA, siger den amerikanske forfatter *Gore Vidal* til avisen. Man skulle snarere have medlidenhed med scientologerne end lade dem overvåge af en hemmelig efterretningstjeneste, tilføjer han.

Vidal er den af de fremtrædende amerikanere, der i et åbent brev til *Helmut Kohl*

beskylder Tyskland for at forfølge et religiøst mindretal.

Politisk ekstremisme

Scientology er hverken en harmløs »kirke« eller slet og ret et »økonomisk foretagende«, udtaler den ansvarlige for forhold vedrørende sekter i Slesvig-Holsten, *Hans-Peter Bartels*. Han betegner den tværtimod som »en ny form for politisk ekstremisme«.

Scientologernes ideologi stiler imod et totalitært samfund, og en overvågning på højeste plan burde have været iværksat for lang tid siden, understreger Bartels.

Dybt koncentreret, om man vil tro det eller ej. Størstedelen af DUK's 39 lokalforeninger havde sendt repræsentanter til årsmødet på Øm for at dele de glæder og sorger, som det nu engang glver at være engageret i dansk katolsk ungdomsarbejde.

Fra Danmarks Unge Katolikkers årsmøde på Øm:

Lokalt, landsdækkende og langt ud over landets grænser

Det var ikke fordi den var stor, at den blev kåret til årets lokalforening. Den har 34 medlemmer. Men foreningen forstår at tilrettelægge aktiviteter, der er realistiske i forhold til det, de har, og det er lykkedes for dem at integrere etniske grupper, sagde *Franz Igwebuike*, mens årsmødet holdt vejret. - Derfor går vandrebibelen denne gang til... - Frederikshavn.

Bifaldet bragede løs, mens de to delegerede fra årets lokalforening rejste sig, og det nigeriansk-danske medlem af DUK's hovedbestyrelse overrakte vandrebibelen til de to tamilske nordjyder.

Lokalforeningen i Frederikshavn var repræsenteret af *Anton Alvison Arulanantham* og *Hensman Rajanayagam*. Anton var formand for den katolske ungdomsforening i Sri Lanka, inden han kom til Danmark i 1993. Hensman, der har været her i seks år, fik fremøjelsen at fortælle om lokalforeningen.

Medlemmerne er mellem fem og 20 år, langt de fleste under 18. Der er månedlige KUK-møder, der er religionsundervisning hver anden uge, og blandt foreningens aktiviteter nævnte Hensman med berettiget stolthed et loppermarked til fordel for Father Brennans arbejde i Thailand. Det havde givet 6.000 kroner i overskud.

Få minutter efter, at årets lokalforening var kåret, ringede telefonen hjemme hos sognepræsten, for selvfølgelig skulle Per Dolmer være den første, der fik den glade nyhed.

Aktive lokalforeninger

Af beretninger fra andre dele af landet fremgik med al ønskelig tydelighed, at DUK's 1900 medlemmer - fordelt på 39 lokalforeninger - engage-

rer sig i kirken såvel som i det omgivende samfund.

Interessen for at gøre udlændinge og danskere fortrolige med hinanden er udbredt. For eksempel har lokalforeningen i Birkerød kontakt til Sandholmlejren og holder en årlig fest for flygtninge. Og i Svendborg, hvor en stor del af medlemmerne er af vietnamesisk herkomst, har man arrangeret fællesspisning for hele menigheden. Årsmødet fik en smagsprøve - 300 bittesmå, hjemmelavede forårsruller.

I Horsens er man ved at etablere en computergruppe i samarbejde med Skt. Ibs skole, og i Tåstrup har lokalforeningen åbnet et fredagsværested, hvor elever fra Skt. Pauls skole kan komme, når det har ringet ud efter ugens sidste time. En ungdomsklub, som startede i Ordrup for ti år siden, har gradvis udviklet sig til en familiekub, hvor børnene bliver passet, mens forældrene - de 'gamle unge' - for eksempel hører et foredrag. Og så er der selvfølgelig familiemesse bagefter.

Sidst var det Amager, året i forvejen var det Odense, og allerede nu kappes man om at blive næste års lokalforening. Og der er nok at vælge imellem og masser af aktivitet og gå-på-mod i DUK - for »lokalforeningerne er DUK«. Det havde den afgående formand, *Louise Fink-Jensen*, kort forinden understreget i sin beretning.

Mangeårige mærkesager

De mange nye ting, som lokalforeningerne har taget fat på, sker ikke på bekostning af det, der i årevis har været forbundet med DUK: Musik, ministranter, ungdomsmesser, weekendture, religionsundervisning og klubber for

forskellige aldersklasser, teaarbejde...

Også u-lands- og nødhjælp er en af DUK's mangeårige mærkesager. Og hvem ved - måske er det en ung katolik, der ringer på døren, når den næste store indsamling til fordel for nødlidende løber af stabelen. Det bliver den 9. februar - fastelavnssøndag - og tøndeslagning vil da også være et af de mere festlige indslag i forbindelse med indsamlingen. Anledningen er, at Folkekirkens Nødhjælp fylder 75 år, og foruden DUK har 'fødselaren' inddraget en række andre kirkelige ungdomsorganisationer i planlægningen.

Vietnamesiske hjertebørn

I den kommende toårsperiode vil DUK's hjertebarn være et børnehjem i Kim Doi i Vietnam. Børnene mangler ganske enkelt alting, fortalte *Judy Grann*, der havde været derovre for at se på forholdene. De sover på gulvet, og deres legetøj er gamle kapsler og tomme tændstikæsker. Der er ikke mad nok, og der er ikke rent vand; møgbeskidt flodvand anvendes til vask og madlavning.

Al transport foregår til fods eller på cykel. I det halve år, regntiden varer, er vandstanden i gaderne noget over dansk gummistøvlethøjde og med et tykt lag mudder i bunden. Og der er langt til nærmeste by, langt til nærmeste hospital. Selv om Judy havde set en cyklist med ti høns ombord og en anden med tre levende grise på sit køretøj, kan man vanskeligt forestille sig et sygt barn blive kørt afsted på cykel. Så der er kun lejlig-hedsvis adgang til lægehjælp - og resultatet er, at nogle af børnene dør.

Søstre, som driver bør-

nehjemmet, kommer selv fra fattige kår. Det lidt, man har, har man tiggert sig til. DUK er børnehjemmets absolut eneste kontakt i den rige del af verden og er derfor af umådelig stor betydning for både børn og voksne. Det siger sig selv, at få danske kroner rækker langt under sådanne forhold. DUK håber at kunne indsamle kr. 100.000 i løbet af 1997 og 1998.

Den del af den store indsamling i februar, som tilfalder DUK, går til børnehjemmet i Vietnam.

En halv ungdomspræst Biskop *Czeslaw Kozon* var fuldstændig klar over, at man sad og håbede på, at han ville trække en ungdomspræst op af hatten. - »...Op af mitraen«, blev han rettet fra salen.

Der havde ikke kunnet findes en permanent løsning her og nu, men fra nytår, når den nuværende ungdomspræst *Charles McCarthy OFM conv.* bliver sognepræst i Roskilde, og indtil den 1. august vil pastor *Niels Engelbrecht* være til disposition i det omfang han har mulighed for det. DUK må dele ham med hans arbejdsplads, Niels Steensens Gymnasium, og med menighederne i Ordrup og i Hellerup, hvor han fungerer som andenpræst.

»Med hensyn til økonomien, så skal det nok gå«, sagde biskoppen. Fra bispedømmets side vil man gøre, hvad man kan, for at økonomien ikke bliver en hindring for DUK's fremtidige arbejde, tilføjede han.

Ny hovedbestyrelse

Endelig valgte årsmødet ny hovedbestyrelse. Den hidtidige formand, *Louise Fink-Jensen*, ønskede ikke genvalg. Heller ikke *Michala Lange*, *Mogens Julsdorf* eller supple-

Mindeplade for Steensen

Lørdag den 11. januar 1997 vil der ved Klarebodeme/ Købmagergade blive opsat en mindeplade for *Niels Steensen*. Mindepladen, der er udformet af *Lars Klint*, M.A.A. vil blive afsløret kl. 14.15. Mødested er Skt. Andreas Bibliotek, Købmagergade 44, st. i gården, hvorfra man samlet drager til Klarebodeme.

Ved denne lejlighed vil rektor ved Københavns Universitet, *Kjeld Møllgaard* og pastor *Dietrich Timmermann* holde korte taler.

Derefter samles man på

Københavns Universitet, hvor Rektor vil byde velkommen. Herefter vil der ved indlæg af dr. phil *P. August Ziggelaar S.J.*, historiker *Sebastian Olden-Jørgensen*, ph.d. *Helge Clausen*, bibliotekar *Torsten Schlichtkrull*, dr. med *Trøels Kardel*, lektor cand. scient. *Ella Hoch* og skuespiller *Jens Boutrup* blive fokuseret på forskellige sider af Niels Steensens liv og virksomhed.

Organist og kantor *Ole Kongsted* sørger for de musikalske indslag. Arrangementet er åbent for alle.

Weekends på Magleås

Reformationstidens spiritualitet

Fredag d. 24. jan. kl. 19 - 26. jan. kl. 14. Pris kr. 625,-.

Flere og flere spørger sig selv, hvorfor i alverden de kristne er splittede i forskellige kirkesamfund, sådan som det i Vesteuropa skete ved reformationen. Mange forskellige historiske og politiske forklaringer er blevet givet i tidens løb, men i dette internats-seminar vil vi søge at tegne et billede af den spiritualitet, som datiden var præget af. Netop spiritualiteten er ofte forudsætningen for teologisk brydning.

Ledere: Jacob Thomsen, førstebibliotekar, cand.mag., Jette Thomsen, organist, kantor, cand.mag. Derudover medvirker: Hans L. Martensen biskop, dr. theol.h.c.

På rejse

i kirkekunst og kirkearkitektur

Fredag d. 28. feb. kl. 19 - 2. marts kl. 14. Pris kr. 650,-.

Den erfarne kunsthistoriker og meget rejsende lektor Hans Jørgen Frederiksen »fører os rundt« i Europa og ind i gotikkens verden og andre af kirkekunstens verdener.

Foredragsholder: Hans Jørgen Frederiksen, lektor v. Århus Universitet.
Praktisk leder: Ellen Marie Lebahn.

Yderligere oplysninger: Centerleder Elin Udam, Magleås, tlf. 42 81 07 15.

Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 200,- på girokonto 428 4429 eller ved check til

Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød

ant *Michael Löwe* genopstillede. Til gengæld valgtes *Henrik Bang* og brødrene *Martin* og *Maurits Wiuff*, 'gengangere' fra forrige peri-

ode er *Camilla Bus*, *Susanne Maria Jensen* og *Franz Igwebuike*, der ikke var på valg. Suppleant er *Martin Knudsen*.

Enhed forude - inden år 2000?

I sin nylige rundskrivelse »At alle må være ét« påpeger pave Johannes Paul II, hvad også tidligere, økumenisk bekymrede paver før ham har vedkendt sig: At det romerske pave-embede, som det opfattes og udøves nu, er den største hindring for en nyoprettelse af kirkens enhed. Alligevel ser han denne enhed inden for rækkevidde. Konsekvent som han er, indbyder paven derfor i rundskrivelsen de andre kirkesamfund til at bidrage til drøftelsen med argumenter for en fornyet Peters-tjeneste, og med konkrete forslag om, hvordan den kunne udøves til alles tilfredshed.

Denne indbydelse har de lutherske kirker i den del af Europa, som kender til en aktiv økumene, ikke siddet overhørig. Bidrag til debatten kom omgående. I nr. 18 bragte vi allerede de første tre-fire indlæg fra luthersk side. Samtidig har paven på fornemmelsen, at enheden faktisk kan opnås inden jubilæet 2000. Han må nære megen tillid til, at den debat, han efterlyser, kan blive så kortvarig, fordi argumenterne og forslagene ligger færdigformulerede. De skal bare ud i offentligheden.

Det ville være utilgiveligt, hvis katolikkerne i Danmark af en eller anden grund blev holdt uvidende om denne spændende udvikling kirkerne imellem. Tilmed understreger paven så tit, at kirken er hele Gudsfolket. Kirkeliv er identisk med åndelig modenhed.

Redaktionen ser det som en af sine vigtigste opgaver at bidrage til vor lokalkirkes viden om - og kompetente deltagelse i denne debat, som jo godt kan gå hen og blive den mest opløftende i dette trætte århundrede.

ww

Rübner Jørgensens indlæg om broder Jakob

Om *Nybo Rasmussens* teori om broder Jakobs herkomst så meget, at jeg selv blev overbevist om dens rigtighed ved at forsøge at modbevise den. Men jeg vil gerne kommentere et par punkter i hr. Rübner Jørgensens indlæg.

1. Grundlaget for broder Jakobs saligkæringsproces er hans liv og gerninger i Mexico, som er historisk veldokumenterede, uanset om han var dansk kongesøn eller ej.

2. Jeg har ved selvsyn konstateret, at broder Jakob æres som en »folkehelgen« i sit missionsområde, Michoacán. Hans aktualitet beror ikke mindst på, at han fremhævede nødvendigheden af en indfødt gejstlighed; en erkendelse, som først nu er blevet almindelig anerkendt, og hvis vigtighed blev understreget af Pave Johannes Paul II i en tale i Mexico. Jeg havde selv den glæde at møde unge taraskiske præster under mit besøg i Michoacán.

3. Med hensyn til franciskaneres sprogkundskaber var det en franciskaner, kardinal Ximenes, som ca. 1500 oprettede universitetet i Alcalá de Henares (Spanien) med det

formål at undervise vordende præster i latin, græsk og hebræisk. Og de tidlige franciskanere i Mexico lagde stor vægt på at lære sig selv og deres elever de indfødte sprog.

Willy Frendrup

Kirken er hierarkisk opbygget

Jeg kunne drømme om, at rubrikken »Læsere diskuterer« blev en side med frugtbare meningsudvekslinger mellem, opbyggelige kommentarer og forslag til, hvordan vor lokale katolske kirke kan sikres øget vækst og udbredelse.

Det kan derfor ærge mig at læse *Ove Leerbecks* (OL) indlæg i »katolsk orientering« nr. 17. Først og fremmest fordi hans argumentation bygger på helt udokumenterede påstande. Efter et halvt citat fra en tale af Pius XII skriver OL: »For Det andet Vatikan-koncil er lægfolkets apostolat ikke underlagt hierarkiet«. Kilden til denne oplysning opgiver OL ikke.

Læsere diskuterer

En kommentar til biskoppens prædiken om pavens embede

Jeg ville svigte min kærlighed til kirken og svigte en del af mine trosfæller, hvis jeg ikke reagerede på biskoppens prædiken i Skt. Ansgars kirke den 20. oktober (aftrykt i k.o. 13. nov.)

Prædikenen var en klar kritik af den teologiske og disciplinære diskussion, som foregår blandt katolikker. Biskoppen ser den som »et dårligt tegn, især hvis diskussionen har vundet indpas i kirken selv og nogle gange har karakter af teologisk og disciplinær borgerkrig«.

Biskoppen har selvfølgelig ret til at have denne personlige vurdering. Vi andre har ret til at se diskussionen - og også kritikken - som et tegn på liv, interesse og engagement. Blot de saglige argumenter står i forgrunden, og blot kærligheden til kirken og respekten for hinanden klinger med. Gennemgående gør de det, mener jeg. En af kirkens kendteste kritikere *Hans Küng* er her et godt eksempel, uanset om man er enig med hans synspunkter eller ej. På disse præmisser skal en fri meningsudveksling i kirken ikke blot have lov til at udfolde sig. Den er gavnlig for os alle, fordi den bidrager til den fornyelse, kirken til alle tider har brug for (*Ecclesia semper reformanda*).

To ting i prædikenen føler jeg mig ligefrem nødt til at modsige.

1. Efter biskoppens opfattelse sættes bl.a. selve paveembedet til debat. F.eks. siger han: »Fra at være en fast accepteret (...) del af vor tros indhold er paveembedet i mange sammenhænge blevet

et emne, der er stillet til fri diskussion.« Her genkender jeg ikke debatten. Den drejer sig efter min bedste overbevisning aldrig om selve embedet som sådan, men om dets konkrete udformning samt om den måde, skiftende paver har udøvet og udøver deres embede på, og navnlig om bestemte pavelige standpunkter og udtalelser. Disse skal selvfølgelig mødes med respekt, men de kan da roligt diskuteres. De er jo som regel ikke »ufejlbarlige« og dermed uden for debatten (selv om tolkningen af dem i så fald stadig kan diskuteres).

2. Desuden er jeg uenig med biskoppen, når han siger, at det »hos mange kritikere bliver til noget odidøst«, så snart paven udtaler sig om »kirkens traditionelle holdning til spørgsmål vedrørende sakramenter (tænker biskoppen her på fraskilt-gengifte?) og embede, dens syn på ægteskabs- og familiemoral«. Jeg tror, at ingen anser det for odidøst, at paven udtaler sig. Det er han den første til at have lov til! Men en del katolikker deler ikke altid pavens holdning og syn i visse spørgsmål. Og det skal de - som ovenfor sagt - også have lov til. Men når biskoppen tilføjer, at det er »endnu alvorligere, at mange emner paven udtaler sig eller træffer afgørelser om, bliver gjort til genstand for kritik og omgivet af tvivl«, siger han faktisk, at det er odidøst overhovedet at have en anden mening end paven. Men er vi andre da ikke også »kirken«? Her igen: blot der argumenteres sagligt og med respekt.

Den egentlige årsag til min reaktion er det sted i biskoppens prædiken, hvor han konkluderer: »Megen kritik foregår altså i et miljø af dalende kristen praksis og opblødning af troens forpligtende karakter«. Biskoppen er i sin fulde ret til at bedømme kvaliteten af vor tro (hvor svært det end er) og til at påtale fejl og mangler i vor kristne praksis. Det er han endda sat til at gøre i kraft af sit embede. Men jeg mener, at det er forfejlet at kritisere nogen af os på ovenstående grundlag. Tværtimod mener jeg at spore engagement og fordybelse i tro-

ens egentlige indhold, når »kirken« kritiseres og diskuteres. I langt de fleste tilfælde ihvertfald. Og jeg føler selv - og sporer hos andre - også en oprigtig kærlighed til kirken. Ganske vist siger biskoppen, at det ikke står til ham at frakende selv de hårdeste kritikere denne kærlighed. Men han opfordrer dem dog til at besinde sig på »om den er der«. Det vil jeg fortsat gøre.

Anton Dekkers S.J.

Også læserindlæg på side 6

Den første franciskaner i Japan

På bagsiden af »katolsk orientering« nr. 18 bringes et ret ejendommeligt telegram fra KNA, der fra Kuala Lumpur mener at kunne meddele noget sensationelt vedrørende den tidlige mission i det asiatiske område.

Jeg tror da ikke, at selv jesuitterne regner Franz Xaver for at være den første missionær i det område. Snarere blev han kaldt for »Indiens apostel«, men sandt er det, at han var i Japan.

Det, han blev berømt for, var nok først og fremmest hans enestående sans for at anvende den stedlige tradition og klædedragt i sin mission på en sådan måde, at evangeliet på en naturlig og forståelig vis påvirkede og overbeviste mange af de mennesker, han levede blandt.

Kinamissionen blev ind-

ledt af franciskaneren Johannes af Montecorvino, som allerede i 1294 kom til Cambula (Peking) sammen med en række ordensbrødre, hvorblandt Odorik af Pordenone. De virkede iblandt nestorianere og buddister indtil 1328. Iøvrigt blev Johannes af Montecorvino udnævnt til ærkebiskop i 1307 af pave Clemens V.

Da Ming-dynastiet tog magten i 1368 brød Pekingmissionen sammen. Alt dette kan bl.a. læses i *Handbuch der Kirchengeschichte*, Band III/2, s. 283 ff. (1968), så særlig imponerende som nyhed kan meddelelsen ikke siges at være. Der må være en eller anden misforståelse et eller andet sted. Kort sagt: Hvad var den egentlige nyhed?

Annelise Bruus

faktum. At OL ikke bryder sig om det, er helt i orden, men vi læsere må forlange af ham, at han ikke blander sine personlige synspunkter sammen med koncilsfædrenes.

Det ville også være befriende, hvis han citerede kirkens dokumenter som underbyggelse for sin argumentation, fremfor at henvise til sine egne artikler i »Katolsk Dialog« - dem bliver læsere i denne sammenhæng jo ikke klogere af.

Men hvorfor overhovedet fokusere så meget på netop dette aspekt, der som nævnt er lige så gammelt som kirkens. Der er jo intet modsætningsforhold mellem kirkens hierarkiske opbygning og det

forhold, at alle kirkens medlemmer er afhængige af hinanden.

Hvad ville kirkens hyrder være uden lægfolket? Og omvendt? Vi skal støtte og hjælpe hinanden for at udbrede Kristi rige til hele jorden til Guds ære og menneskenes frelse. Dette er vort apostolat i det fællesskab, der altså har guddommelig oprindelse såvel som mål, og som derfor aldrig med held kan sammenlignes med vore mange jordiske institutioner. Vort apostolat udøves vel at mærke ved at realisere koncilsdokumenternes virkelige indhold - ikke det vi ville ønske, der stod i dem.

David Vincent Nielsen

Hvorfor englenerne spiller harpe

Den stille adventstid er højsæson for harpespil. Helt enkle forløbere for »engleharpen« kendes fra forhistorisk tid. I den græsk-romerske verden, hvor kristendommen gradvis får fodfæste, har lyren, et handy lille strengeinstrument, længe været forbundet med poesi. Strenge-spil var noget smukt, noget elegant - og i hvert fald »pæner« end fløjtespil. På græske vasebilleder ses fløjtespillere gerne i meget munter lag.

En harpe, der begynder at ligne den, vi kender i dag, bliver udbredt især i Ægypten fra det 4. århundrede efter Kristi fødsel og dukker op i Skandinavien og i Irland omkring 800. Nu finder man den over hele jorden, typisk i selskab med et symfoniorkester.

Fingrene løber hen over strengene; hverken klangen eller udsmykningen er der noget i vejen med. Træskærerarbejder, forgyldte blomsterornamenter... - Træet her er fra Indien, fortæller en instrumentmager til en kunde. Det er særlig hårdt og giver den

bedste klang. Men han bruger også ahorn, mahogni og canadisk fyr.

Intet under, at det er harpen, der er englernes foretrukne instrument. Dens placering bagest i orkesteret giver god plads til vingeme, og når pligterne kalder, kan man uden større vanskeligheder både lette og lande igen. De forsigtige og alligevel fyldige toner appellerer til den opmærksomme tilhører; man må stoppe op og være stille en stund.

Den typiske engleharpe minder nu mere om den gamle, græske lyre end om den moderne orkesterharpe. Af praktiske grunde, naturligvis. En basunengel flyver heller ikke rundt med en tuba; de er nødt til at kunne komme omkring med deres grej. For næppe er adventstiden begyndt, før vi får år - så travlt med at »jule«. Der er ingen ende på alt det, der skal nås og ordnes, organiseres eller klares, og man kan ikke gå uden for en dør uden at møde julemanden i indtil flere eksemplarer.

Englene? - Ja, netop. I al

ubemærkedet svæver de gennem gaderne - som regel i tredje-fjerde sals højde, så de ikke hænger fast i de kommunale granguirlander - og pludselig er de der: Strengenes himmelske akkorder, der blander sig med stormagasinerens julemuzak og kundeservice. Overdøve dem kan de ikke, men de skærper vores sanser, kalder på vores opmærksomhed og minder os om, at advent og jul er andet og mere end...

Akkorderne fylder værkstedet, akkompagneret af mobiltelefon og klirrende kaffekopper. En anden kunde er dukket op for at se til det instrument, han har i ordre. Der er gået omkring 800 arbejdstimer med at bygge harpen her. Krøller, krummelurer og gesvejsninger, ja, selv skruerne er fremstillet enkeltvis og i hånden - i messing. Nu skal der bare spilles på den en times tid om dagen i endnu et par uger. Så er den klar - og man behøver ikke at være en engel for at spille på den.

Frit efter KNA.

Bethlehem:

En befolkning på 500.000, syv kuvøser og to fødestuer

Bethlehem (KNA) - I Bethlehem har malteserordenen åbnet en intensivafdeling for nyfødte. Afdelingen er den eneste af sin art, der er til rådighed for de omkring 500.000, der bor i de palæstinensiske områder syd for Jerusalem, sagde lederen af »Den hellige Families Hospital« Robert Tabash i forbindelse med indvielsen i november. Og den er nødvendig, ikke mindst fordi det for de fleste palæstinensere i området stadig er vanskeligt at komme til Jerusalem, hvor man kan få lægehjælp, understregede Tabash.

Afdelingen råder over to fødestuer, syv kuvøser og en

operationsstue. Den er opført med tilskud fra EU; malteserordenen, som har drevet hospitalet siden 1990, har bidraget med et beløb svarende til 800.000 kroner til det tekniske udstyr.

Borgmesteren i Bethlehem, Elias Frei, kalder afdelingen et vigtigt led i sundhedsvæsenet i Jesu fødeby. Muligheden for at få speciallægehjælp er helt utilstrækkelig i Bethlehem, fordi nogle områder er spærret af.

Et højt prioriteret arbejdsområde

Fra malteserordenen understreger Albrecht von Boeseler over for KNA, at hospita-

let er noget af det, som ordenen prioriterer højt; indtil nu har man hvert år afsat omkring 5,5 millioner kroner til det. I overensstemmelse med maltesernes tradition er dørene åbne for alle, hvadenten de kristne, muslimer eller jøder. Men det er også meget vigtigt at uddanne og dygtiggøre personale blandt stedets egen befolkning, understreger von Boeseler, der er ansvarlig for ordenens karitative engagement verden over.

Områdets befolkning har en begrænset bevægelsesfrihed. Derfor er der rundt om i landsbyerne ambulante sundhedstjenester, som betjenes fra maltesemes hospital.

En adventsprædiken

Af L. O. Dorn S.J.

Så har vi første adventssøndag igen og dermed begyndelsen til et nyt kirkeår.

Som bekendt er kirkeåret en slags rekapitulation af frelseshistorien, navnlig af den del, der har Jesus Kristus som midtpunkt. Vi begynder kirkeåret netop med de fire adventsuger som en forberedelse til festen for Jesu fødsel, begyndelsen på hans liv her på jorden.

Gennem skriftlæsningerne - især evangelieteksterne - bliver vi fortrolige med hans liv og budskab.

I dette år B hører vi 29 gange stykker af evangeliet efter Markus. Så det er dette ældste og korteste evangelium, der dominerer. Men Johannes er også godt repræsenteret: 18 gange. Der er 5 søndage med stykker fra Lukas. Kun 2 gange hentes der noget fra Matthæus.

Når vi overvejer disse og de øvrige bibeltekster, så bliver vor tro eller, om man vil, vor tilknytning til Kristus styrket.

Teksterne kan appellere til hjertet men også til hjernen.

I den tid og det samfund, vi lever i, er den kristne tro ikke længere noget selvfølgeligt. Ingen voksen i dag kan bare nøjes med sin kristne børnelærdom.

Nu behøver vi ikke nødvendigvis at gå på kursus, deltage i en studiekreds eller læse belærende værker om kristendommen. Den slags kan være en meget stor hjælp, men ret beset er deltagelse i søndagsmessen året igennem også en læreproces.

Enhver læreproces medfører i hvert fald til at begynde med, at man i nogen grad underkaster sig en autoritet. Går man på kursus for at lære noget, er man parat til at acceptere underviserens autoritet på hans eller hendes fagområde. Læser man en lærebog, så går man vel ud fra, at forfatteren ved, hvad han/hun skriver om. I almindelighed er vi nødt til at give os ind under sagkyndiges autoritet på vedkommendes specielle område.

Denne »underkastelse« er selvfølgelig ikke betingelsesløs, tværtimod: den skulle meget gerne være kritisk. Vi skulle nødig være villige til at sluge ekspertemes meninger råt. Altså vores accept af en andens autoritet i en læreproces skal gerne være kritisk og desuden gerne kun foreløbig, for så snart vi er fortrolige med fagets færdselsregler, kan vi ofte køre videre på egen damp.

Hvor det drejer sig om troen, kan vores underkastelse under autoritet aldrig være fuldstændig, fordi et menneske ikke kan overføre ansvaret for sin egen religiøse tro til en anden. Det vil altid være en sag mellem individet og Gud. Ingens tro er en nøjagtig kopi af en andens. Vor tro sakt, vores trosengagement, vores troserfaringer, vores trosliv er nødvendigvis netop vores og ingen andens. Helt så simpelt er det dog ikke, for vor tro kan aldrig så fuldstændig være vor egen, at den ikke vokser ud af, næres af, bekræftes af, eventuelt korrige-

res af fællesskabets tro. Men på den anden side, fordi den er vor egen og ikke andres kan den være med til at bekræfte og eventuelt nuancere den fælles tro.

Dette sidste har visse indsigtfulde teologer længe været klare over. Kardinal Newman skrev for over 100 år siden en berømt opsats »Om at høre lægfolk i trossager«. Thomas Akvin siger, at kirkens læremyndighed kun er pædagogisk i ordets snævre forstand - dvs. at den er en autoritet, som har til opgave at føre os ind i en situation, hvor selve Guds sandhed oplyser vores sind: »Der er tre ting, som fører os til troen på Kristus: vores forstand, lovens og profeternes vidnesbyrd. apostlenes og andres forkyndelse.

Men når et menneske således er blevet ført ved hånden til troen, så kan han sige, at han ikke tror på grund af de nævnte motiver - altså ikke på grund af forstanden, ej heller på grund af loven og profeterne eller nogen menneskers forkyndelse - men udelukkende på grund af selve Sandheden ... Det er fra det lys, som Gud tænder i os, at troens vished hidrører.« (Comment. in Joann. IV, lect. 5, a. 2.)

Som katolikker tror vi, at der findes en læremyndighed i kirken, og vi er overbevist om, at vi ikke kan undvære den, men det ville være at misforstå og misbruge den, hvis alle katolikker i velmentydmyg lydighed bare godtog revl og krat uden nogen personlig stillingtagen.

Udover flygtningene i udlandet er endnu flere bosniere internt fordrevne. Skal en fornuftig genhusning finde sted, må de interne flygtningeproblemer løses først, oplyser Michael Møller-Jørgensen fra Sarajevo. Foto KNA.

Lægegerning og vort menneske-billede

I dagene 5. - 9. juni 1996 afholdtes FEAMC's 8. kongres i Prag (FEAMC er en paraplyorganisation for katolske lægeforeninger i Europa). Temaet var »Medicine Today and our Image of Man« (Lægegerning i dag og vort menneskebillede).

Kongressen var delt i tre sessioner med en filosofisk, en antropologisk og en social belysning af temaet. Udsnittet af foredragsholdere var bredt, dog med en overvægt af øst- og centraleuropæiske foredragsholdere. Dette var formentlig ingen tilfældighed, idet kongressen også tog sigte på, efter tøbruddet i 1989 at involvere disse landes læger i FEAMC's arbejde. I alt var der 37 indlæg. Det er derfor vanskeligt at give et nuanceret billede af kongressen. Nedenfor er gengivet et groft resumé.

Den lægelige situation i dag

Situationen i den rige del af verden karakteriseres ved meget store krav til sundhedssystemet. Behandlings- og undersøgelsesmuligheder overstiger det økonomisk mulige og medfører svære prioriterings- og fordelingsproblemer.

Der er en forventning om, at »alt kan behandles«, hvilket ofte fører til en sundhedskult og en sygdomsangst i befolkningen. Forholdet mellem patient og læge er i stigende grad blevet materielt betonet, hvilket kan vanskeliggøre den mere åndelige omsorg i form af sympati og medfølelse.

Endvidere eksisterer der et medicinsk paradoks i form af nedprioritering af basal behandling, samtidig med at sofistikerede metoder prioriteres højere. (Sult, og ikke sygdomme så som malaria, TB eller AIDS er stadig den mest fremtrædende trussel mod menneskets sundhed globalt set).

Sammenlagt medfører disse forhold en risiko for umenneskeliggørelse: Patienten bliver til et biologisk objekt og ikke et menneske.

Hvor står den kristne læge i dette system?

Den kristne læges udgangspunkt må altid være patient, at enhver person, enhver patient og ethvert foster har en egen værdi ene og alene på grund af deres eksistens.

Den menneskelige identitet

Det seneste årti har været præget af etiske dilemmaer omkring menneskets arvemasse, herunder menneskets køn. Det er muligt at medicinsk og kirurgisk vej at foretage kønsskifte. Trods det teknisk mulige må det kristne personlighedsbegreb have forrang; således må kønsskifte betragtes som værende i strid med Guds skaberplan. Tilsvarende er genterapi med henblik på ændring af menneskets evner, intelligens eller færdigheder uetisk. Arveanlægget er som mennesket unikt.

Medicinsk terminologi

For at »dække over« grundlæggende uetiske handlinger er der sket et skred i den medicinske terminologi; således betegnes det tidlige foster som en »cellehob«, ved abort fjernes et »graviditetsprodukt« og befrugtede æg omtales som »imprægnerede«. Disse mekanisk-materialistiske betegnelser kan kun have ét formål, nemlig at fjerne opmærksomheden fra det essentielle.

Euthanasi

Ønsker om euthanasi bunder ofte i afmagtsfølelse (både for patienten og lægen) og i angst for et smertefuldt dødsforløb. Selve handlingen begrundes med patientens selvbestemmelsesret. Erfaringen fra hospice viser, at afmagt og angst kan afhjælpes; endda i en sådan grad at ønsket om euthanasi falder bort. Den kristne filosofi bagved hospicetanken er solidarisk med patienten og respekt for dennes ønsker. Fraværet af »almindelig klinisk omgang«, det vil sige medicinske procedurer, blodprøver, kontroller etc. og en fokusering på mennesket i patienten har medført dramatiske fald i anvendelsen af smertestillende og psykoterapeutisk medicin.

Sammenlagt var kongressen både fagligt og socialt en stor oplevelse. Rystende var det dog at erfare, under hvilke vilkår man arbejder i Østeuropa - ingen sikre medicinforstyringer, defekt materiel og lønninger, som på det nærmeste er umulige at leve for. Til gengæld oplevedes hos disse læger en ånd og en inspiration, som man sjældent finder i Vesteuropa.

Ida Møller-Jørgensen/
Jacob Schwartz

Bosniske flygtninge bør ikke vende tilbage - endnu

Af Michael Møller-Jørgensen

Det er nu et år siden, man sluttede fred i Bosnien. Det må derfor være på høje tide at få genhuset de ca. 1 mio. bosniske flygtninge, der i dag lever i udlandet. Sådan lyder de officielle meldinger fra Tyskland, der huser en tredjedel af alle bosniske flygtninge uden for Bosnien. Men selv om den tyske holdning er forståelig hjemme i Tyskland, så vækker den bestyrtelse i internationale kredse i selve Bosnien. For udover flygtningene i udlandet er endnu flere bosniere internt fordrevne. Og skal en fornuftig genhusning finde sted, må de interne flygtningeproblemer løses først.

Situationen kan måske bedst beskrives ved et eksempel, der kunne være taget direkte fra nutidens Bosnien. Hovedpersonen er her muslim, men kunne lige så vel have været serber eller kroat.

Under krigen blev hr. Muslimovic fordrevet fra sit hjem i byen Banja Luka i det nu serbisk kontrollerede område af Bosnien. Muslimovic har p.t. asyl i Danmark, men vover nu at tage hjem igen. Allerede ved grænsen til de ser-

bisk kontrollerede områder opstår der imidlertid problemer. Han har dog følgeskab af en indflydelsesrig diplomat og kan derfor fortsætte. De tager til Banja Luka, hvor de konstaterer, at skønt der ikke har været kampe her, er de fleste muslimer og kroaters huse systematisk blevet ødelagt. Men heldigvis for Muslimovic står hans hus endnu. Dog bebøes huset i dag af en anden flygtning, hr. Serbovic. På spørgsmålet, hvorfor Serbovic ikke tager til sin hjemby Drvar, svarer han, at han inderligt gerne ville, men at kroaterne, der nu kontrollerer Drvar, ikke tillader indrejse af serbere. Iøvrigt er Serbovic's hus formentlig også blevet ødelagt - eller bebos af en kroatisk flygtning fra byen Vares, der nu er under muslimsk kontrol. Ringen er sluttet...

Hr. Muslimovic lader sig dog ikke afvise og insisterer med henvisning til Fredsaftalen på at flytte ind i sit gamle hus. Han går derfor til de lokale (serbiske) myndigheder, der sylter sagen. Muslimovic hidkalder derfor fømævnte diplomat, der tvinger myn-

dighederne til at forholde sig til kravet. De anmoder følgelig om dokumentation for, at Muslimovic er husets retmæssige ejer. Da Bosnien imidlertid før krigen var en del af det socialistiske Jugoslavien - dvs. uden privat ejendomsret - kan han ikke dokumentere ejerskab. Men ved et usandsynligt held har han dog fundet papirer, der indikerer, at han havde en rådighedsret over boligen. Myndighederne accepterer under pres fra diplomaten disse papirer men konstaterer samtidig, at Muslimovic ikke har benyttet sig af denne ret i flere år. Da han endvidere heller ikke har betalt sin leje i alle disse år, har man med henvisning til den akutte boligmangel for internt fordrevne overdraget rådighedsretten til en mere værdigt trængende - her hr. Serbovic. Og så længe Serbovic ikke kan vende hjem til sin bolig - ja så garanterer den bosnisk-serbiske forfatning, at han kan blive boende.

Men Muslimovic er en heldig mand. Kort efter myndighedernes afslag flytter Serbovic til udlandet, og Muslimo-

vic henvender sig derfor igen til myndighederne. Da han imidlertid har asylret i Danmark kommer han naturligvis bagerst i køen - i forhold til de internt fordrevne (serbere). Igen ved et svinheld synes ikke at være andre interesserede, hvorfor Muslimovic - atter efter pres fra diplomaten - får lovning på at flytte ind i sin gamle bolig den følgende dag.

Samme nat brænder huset ned til grunden. Desillusioneret tager Muslimovic tilbage til Danmark, mens den indflydelsesrige diplomat ihærdigt protesterer til myndighederne. Disse beklager det skete og henviser til generelt manglende ressourcer samt de i Fredsaftalen fastsatte begrænsninger for politiets virke. Ikke desto mindre lover man at finde de skyldige. Få dage senere kan det lokale politi med tilfredshed melde, at de på baggrund af øjenvidneberetninger nu har arresteret de hovedmistænkte for ildspåsættelsen ... to muslimske flygtninge, der for nyligt er vendt hjem fra Danmark....

Mødet med den ikke-kristne verden

Henri J. M. Nouwen: *Den livslange glæde*, Niels Steensens Forlag, 100 s., kr. 99,-.

Henri Nouwen har jeg kendt igennem mange år. Jeg har aldrig truffet ham personligt, men vort bekendtskab bygger på de samme refleksioner og erfaringer.

Forfatteren er født i Holland, men kom for flere år siden til USA, hvor han virkede som studenterpræst. Her mødte han den moderne sekulariserede verden, og den kom til at præge hans virke som præst.

Nouwen skrev flere bøger om det moderne menneskes møde med Gud og fremmedgjorthed over for religiøse værdier. I L'Arche-fællesskaberne i Frankrig og i Canada konfronteredes han med en

verden, hvor mentalt handicappede levede sammen med »ikke-handicappede«.

De sidstnævnte opdagede en helt ny verden, der ikke var præget af intellektuelle værdier, men i højere grad af medmenneskelige værdier som umiddelbarhed og varme, af hele menneskets engagement. Disse erfaringer havde en afgørende indflydelse på Henri Nouwens forfatter-skab og på hans liv. Han ombyttede universitetsmiljøet med de udviklingshæmmedes verden og slog sig ned i fællesskabet Daybreak i nærheden af Toronto. Her skrev han og virkede som præst indtil sin død for et par måneder siden.

Bogen bærer præg af Henri Nouwens liv. En af de unge mennesker, som han mødte,

var en ung journalist, der er dag kom for at interviewe ham. Denne overfladiske kontakt udviklede sig til et varmt venskab, der varede indtil Nouwens død. Journalisten hedder Fred og er en søgende jøde, men en del af en sekulariseret verden, som er fremmed overfor de religiøse værdier.

Skuffelser og nederlag

Livet for Fred var overfladisk og meningsløst. Både han og Nouwen oplevede store skuffelser og nederlag - Fred i sit erhverv og i sit ægteskab, og Nouwen i en depression. Bogen er skrevet til Fred og fortæller om, at ethvert menneske er Guds elskede og derfor har en uendelig betydning.

Nouwen skriver enkelt og

konkret om åndelige værdier. Det er hans styrke, men bogens indhold forblev fremmed for Fred. Det jødiske miljø i USA er stærkt sekulariseret. Nouwen oplevede et nederlag med bogen.

Han fik ikke Fred i tale og var ved at kassere manuskriptet, men andre læste det. De oplevede værdierne i det og fik Nouwen til at udgive bogen. Den er udtryk for forfatterens kærlighed til et menneske og ønske om at formidle de åndelige værdier i en sekulariseret verden. Den afspejler en søgen og et dybt ønske om at bringe det moderne fremmedgjorte menneske, som også er i os selv, nærmere Gud, og dette gør bogen værdifuld.

Jørgen Hviid

Havde Judas rødt skæg?

Katolske anekdoter 2

Redigeret af Helge Clausen · 1996

Helge Clausen har udgivet den 2. samling af katolske anekdoter, og det vil ikke være en dårlig »tradition«, hvis redaktøren kan formå en ny udgivelse i serien hvert år til jul. Der er i hvert noget at grine af. Og det kan vi jo alle trænge til at gøre. Her er et lille eksempel på morskaben: *For ca. 2.000 år siden sagde en fisker ved Genesaret sø: »Jeg er ligeglad med, hvad din far hedder. Du skal ikke gå her, hvor vi fisker!«* Redaktion Helge Clausen og på eget forlag, »Havde Judas rødt skæg?«, sider 44, kr. 60 + forsendelse.

Nu alle jordens børn...

Kaj Mogensen: *Nu alle jordens børn med Thomas og Louise*, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck; *Elevers bog*, 52 s., kr. 78,-. *Læreren bog*, 128 s., kr. 138,-.

Henning Fogde: *Vi er her alle sammen med Thomas og Louise*, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck. *Elevers bog*, 62 s., kr. 78,-. *Læreren bog*, 96 s., kr. 138,-.

Kopimappe til begge bøger, 32. s., kr. 298,-.

Nu tite til hinanden
de favre blomster små,
de muntre fugle
kalde på hverandre;

nu alle jordens børn
deres øjne opslå,
nu sneklen
med hus på ryg vil vandre.

Mon ikke mange automatisk sætter melodi på og nynner sig gennem ovenstående strofe? Mon ikke der dukker gode barndoms minder op? Var det bedstemor, der lærte dig sangen? Eller var det i kirken eller i skolen?

Ordene talte i al fald direkte og forståelige til os - den gang for mange år siden. Vi mindes historierne fra Bibelen, som vi fik fortalt. Bibelhistorie kaldte vi det.

Hvornår har du sidst fortalt bibelhistorie for et barn? Dit eget, naboens, dit barnebarn...

Hvis du overhovedet har mulighed for at fortælle for børn, vil jeg anbefale to nye bøger: »Nu alle jordens børn...« og »Vi er her alle sammen...« Den første er for de 6-7 årige. Den anden for de 7-8 årige.

Bøgerne følger i lettilgængelige situationer to børn, Thomas og Louise.

Jesus som fortæller

Gennem gode, enkle og farverige illustrationer ledes man sammen med de to børn ind i samtale- og fortælletraditionen, og her møder vi Jesus som fortælleren. Fortællingen vil føre til spørgsmål og til overvejelser om Gud og Jesus på et niveau, hvor de 6-8 årige børn kan følge med.

Bøgerne lægger med deres korte tekster og et meget rigt billedstof op til, at barnet stiller eksistentielle spørgsmål, og fortælleren (den voksne, bedstemor, kateketen eller andre) må bringe samtalen videre. Fortælling og samtale hænger sammen. Bøgerne er overordentligt fint illustrerede og vil være en stor og dejlig hjælp til enhver, der vil fortælle børn om kristendom, om troen på Jesus som Herre og Gud.

Høstmesse i Silkeborg

Jeg oplevede i september 1996 høstmessen i Vor Frue Kirke i Silkeborg. Ikke overværede, men oplevede! En af bøgernes illustrationer kunne være en nøjagtig gengivelse

fra den messe. De store solsikker og det kæmpestore græskar bæres af børn i processionen frem mod alteret. Sådan gjorde de jo - de små børn i Silkeborg.

Det er symboler, det ved den voksne. Men netop symbolerne lukker op for en dybere forståelse af fortællingerne fra Bibelen og for en lang række af de kirkelige handlinger. Det er vigtigt, uden at skulle forklare for meget, at føre børnene ind i symbolerne. Børnene skal leve symbolerne, ikke nødvendigvis forstå. Det vil komme senere.

Maria bebudelse

Adventskransen med lyset som symbol, julekrybben med den hellige familie. Gabriels besøg hos Maria, alle de dejlige fortællinger er der. Dette nævnes blot for at understrege, at selv om bøgerne er lavet til fortælling og undervisning af evangelisk-lutherske børn, har de alle de beretninger med, som katolske forældre og kateketer ønsker at føre vore små børn ind i.

Jeg kan varmt anbefale de to bøger; og vil man som præst, kateket eller skolelærer anvende disse bøger i en mere styret katolsk religionsundervisning, så følges de af to aldeles fremragende lærervejledninger med supplerende fortællestof og ideer til lege og dramatiseringer m.m. Hertil kommer, hvad mange undervisere uden tvivl vil hilse velkommen: en kopimappe, hvis anvendelse lægger op til mange aktivitetsmuligheder for børnene.

Inger Harbo Andersen

Bønnebogen

»Alle mine kilder - bønnebog for børn og voksne« er en af de bøger, der bør ligge under juletræet den 24. december.

»Alle mine kilder er redigeret af Marianne Powell, medens Karen Erngaard har stået for billedredaktionen.

Bogen, der blev anmeldt i k.o. 18, er på 227 sider og udgivet på Niels Steensens Forlag. Pris 139 kr.

En god julegave!

Jørgen Frost-Jensen 60 år

I anledning af skoleleder Jørgens Frost-Jensens 60 års fødselsdag indbyder bestyrelsen til reception på Sct. Ibs Skole i Horsens

fredag, den 3. januar kl. 13 - 16

Josef Reymen O. præm., formand

Katolsk Dialog

Katolsk Dialog nr. 6/96 begynder med en artikel af Niels la Cour om »Vejret og Johannes Jørgensen«. I sin enkle og inderlige og følsomme digtning giver Johannes Jørgensen udtryk for mange slags vejr, og der er grund til at sende ham en venlig tanke i 40-året for hans død.

Den næste artikel hedder »Når loven er troens kerne« og er af Børge Mannov. Er kirken »de troendes fællesskab« eller en »guddommeligt indstiftet institution«? Eller kan de to opfattelser forenes, til trods for at de kirkelige myndigheder synes at have tiltaget sig en rolle, der i meget minder om tempelpræsteskabets rolle på Jesu tid? Har Jesu budskab, som det formidles gennem den katolske kirke i dag, mistet troværdigheden? Er vores »produktudvikling«, som Det andet Vatikanconcil lagde op til, for dårlig? Det er nogle af Mannovs spørgsmål.

Så har jeg forsøgt at referere Bernhard Härings brug af kirkehistorien til at finde eksempler på »Pastorale løsnings- og dramatiseringer m.m. Hertil kommer, hvad mange undervisere uden tvivl vil hilse velkommen: en kopimappe, hvis anvendelse lægger op til mange aktivitetsmuligheder for børnene.

le omsorg for de fraskilte. Han slutter med påstanden om, at det fælleskirkelige læreembede først og fremmest er et hyrdeembede med Den Gode Hyrde som det klare forbillede.

I »bedestedet« gør L. O. Dorn opmærksom på den sakramentale enhed af ånd og stof, der forekommer så paradoksalt både i Jesus Kristus, i kirken og i os selv. Uden det stofflige, det legemlige bliver der ingen kommunikation af det åndelige. Det legemlige udtryk for åndens aktivitet er på samme tid tegn og virkeliggørelse. Vores menneskeliv kan med andre ord blive et sakramente, til frelse.

Så følger anden artikel »Om kirkens højrefløj«, og her prøver jeg at klarlægge, hvorledes misbrug af Johannes Åbenbaring kan føre til en stærk højredrejning indenfor kirken, tilmed i en bitter og fjendsk korstogsmentalitet, der støtter sig til Åbenbaringsbogens billeder. Denne bog var en trøst for de kristne bekendere og martyrer, men har ofte været en fristelse for senere tiders fanatikere.

Heftet slutter med Anne Forsbergs anmeldelse af Kaj Mogensens og Henning Fogdes nye bøger til kristendomsundervisning i 1. Klasse.

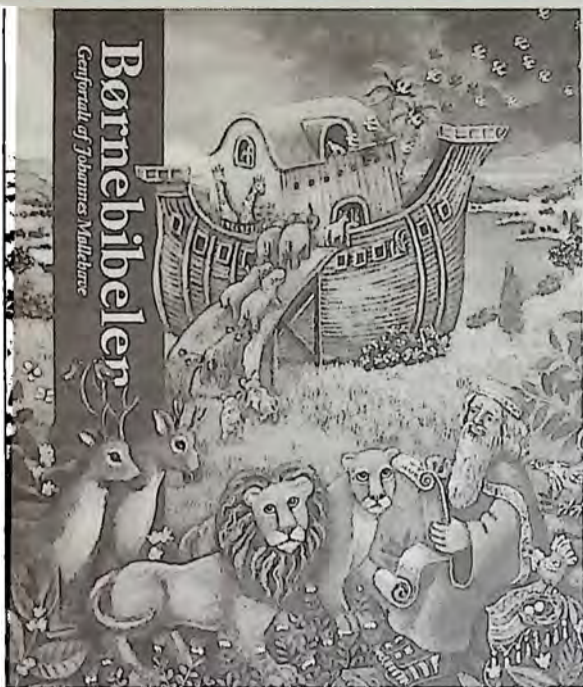
Ove Leerbeck

Børnebibelen

Det er første gang *Johannes Møllehave* har skrevet en dansk børnebibel. I den finder vi alle de beretninger i Bibelen, som vi kender og elsker. Hver beretning slutter med et rim, der opsummerer, hvad historien egentlig handlede om. Bogen er fyldt med illustrationer af billedkunstneren *Susanne Krage*.

Rimene har vist sig oplagt at synge. Det er blevet til »Dejlige er Haven« en flot dobbelt CD og kassette med 20 numre.

Begge udgivelser er fra Det danske Bibelselskab. Børnebibelen kr. 170, Dobbelt CD kr. 139, dobbelt kassette kr. 109.

Det danske Bibelselskab har igen præsteret en ualmindelig smuk udgave af Bibelen - denne gang for børn.

»Ord på vejen« i nu ét år

Et nyt tidsskrift er opstået blandt os med titlen »Ord på vejen«. Hidtil er udkommet nr. 1-5, og det kunne derfor være rimeligt at vurdere nærmere, hvad det egentlig er for noget.

Da jeg første gang hørte om projektet, var jeg faktisk yderst skeptisk overfor hele ideen. Dels fordi jeg fandt, at markedet for katolske tidsskrifter stort set var dækket i forvejen, således at der næppe var nogen grund til at tro på et tilstrækkeligt læsergrundlag for et nyt tidsskrift, dels at indholdet i det påtænkte nye tidsskrift mere eller mindre ville overlappes de eksisterende tidsskrifter.

I dag - tæt på udløbet af den 1. årgang - har den nye idé vist sig at være rigtig. Specielt hvis man holder fast ved, hvad det ikke skal være, f.eks. en erstatning for »katolsk orientering«. Hvem ville dog undvære hver 14. dag at fornemme, at der fortsat var tale om en universel kirke. Endvidere skal det nye tidsskrift ikke være noget, der over-

flødig gør den ugentlige søndagsprædiken. Det hverken kan eller skal det nye tidsskrift gøre. Det er vigtigt her at holde fast ved den store forskel, der er og må være på det talte og det skrevne ord.

For dem, der ikke har mulighed for at komme til gudstjeneste hver søndag må den skrevne søndagsprædiken imidlertid klart være en hjælp i nøden. For alle os andre, der har den lykke og ballast også at kunne få ordet forkyndt mundtligt hver søndag kan de skriftlige prædikener tjene som en fortræffelig forberedelse til søndagens tekster, som ofte tilsammen udtrykker en idé, som det undertiden kan være vanskelig at få fat i, når man under oplæsningen af den 1. læsning så at sige »dumper lige ned i Det gamle Testaments ufattelige dybder«. At redaktionskomiteén i hvert nummer har ladet en ikke-gejstlig prøve pennen er ikke bare en god udfordring til de pågældende, men måske også for læserne. Her på det sidste er det lykkedes at for-

må pastor *Bjørn Højbo* til at nedfælde sin store viden om den historiske baggrund for de kirkelige højtidere, som enhver ved kun han kan gøre det.

Redaktionen, der tæller søstre fra forskellige ordener - Søstre af det dyrebare Blod, Nordvanggård og Skt. Joseph Søstre i Mikkelsborg, der henholdsvis bl.a. sørger for renskrivningen og udsendelsen - lægfolk og sognepræsten i Hørsholm, der er idéens fader, er et udmærket udtryk for, hvordan man også i dag kan aktivere »sognevæget«.

Et abonnement kan således varmt anbefales.

Derfor, giv dig selv og dine nærmeste et årsabonnement som julegave for kun 120 kr., hvilket beløb vel næppe dækker tobaksudgifterne i adventstiden. Og så bliver det tilmed ikke til aske efter nydelsen!

Giro 1645-64 Torben Johansen, Opnæsgård 13, 2.tv., 2970 Hørsholm.

Jørgen Bredholt

Levende Vand om Den hellige Treenighed

I 1993 udkom et tema-nummer om Treenighedsikonen. Et farvetryk af denne ikon bringes igen i ovennævnte nummer, men hæftet indeholder andre og mere uddybende tekster om den hellige Treenighed. De to temanumre kan supplere hinanden.

Ud over en meditation over Treenighedsikonen bringes en prædiken af p. *Wilfrid Stinissen* ocd, med titlen »Gud

må nødvendigvis være treenig«.

»En Gud - Tre Personer« er overskriften på en artikel af *Grethe Livbjerg*, hvor hun kommer ind på Treenighedens mysterium og beskriver det bibelske personbegreb. Ved at fordybe sig i Guds treenige kærligheds væsen, når vi ind til alt livs udspring og levende centrum og lærer lidt efter lidt at forstå, hvad det er

at være menneske.

Overskrifterne på de øvrige artikler i hæftet er: »Treenigheden og tilværelsens mysterium« af *Jean Daniélou* og »Elisabeth af Treenigheden« af *Grethe Livbjerg*.

Levende Vand, der udkommer fire gange om året, koster kr. 110,00, eller det kan købes i løbsalg i Steno-Butikken for kr. 30,00.

ks

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

Bibliotekets seneste anskaffelser er bl.a. en dejlig meditatív bog af bevægelsen Focolare's stifter *Chiara Lubich*, »Mønstre af lys«, som foruden en livsnær tekst på hver anden side er illustreret af nogle flotte billeder. Bogen er udgivet af Focolare bevægelsens danske komunitet.

Ruth Burrows har netop i år - efter en pause på nogle år - igen skrevet en bog om kristen mystik og spiritualitet »Living in the Mystery«. *Ruth Burrows*, der er karmelitnonne, har skrevet denne bog for at imødegå alle dem (specielt dagblade og øvrige medier), som vil udlægge og fortolke kristne og specielt katolikkers opfattelse af Gud.

Bogen er ikke altid lige nem og kræver sin læsers fulde nærvær, og man bør give sig tid til at reflektere og meditere over det skrevne.

Den sidste bog, jeg vil nævne, er en virkelig dejlig bog, netop udgivet af *Anders Enevig*, som jeg har skrevet om tidligere i forbindelse med hans bog »Vejkruccifikser i Danmark«. Nu har han skrevet en efterfølger »Krucifikser i danske klosterhaver«. Bogen har forord af arkivar *Jørgen Nybo Rasmussen*, som også har bistået forfatteren med råd og vejledning.

Bogtitlen er dog ikke helt korrekt, idet forfatteren også tager krucifikser med, som står andre steder - eksempelvis omtales pastor *Niels Oppermanns* krucifiks, som jo

står foran hans hus i Bovrup, Sønderjylland, ligesom flere krucifikser i parker og på kirkegårde omtales. Forfatteren gør opmærksom på det inde i bogen, idet han siger »I øvrigt afsluttes denne bog med et udvalg af krucifikser, der ikke står i danske klosterhaver, men som markerer sig ved deres størrelse og placering«.

Men det skal jeg ikke bebrejde forfatteren, da bogen foruden disse har stort set alle de kendte katolske krucifikser med - endda med en særdeles fyldig omtale, samt et righoldigt billedmateriale. Man kan kun som katolik sige forfatteren tak for denne bog.

Keld Dahlwad

Nyt fra Skt. Andreas Bibliotek

Skt. Andreas Bibliotek rummer mange bøger om bøn og spiritualitet - og opbyggelig litteratur i det hele taget. Blandt de nye bøger findes:

Bernhard av Clairvaux: Skrifter, E. Nylén, red., Bokforlaget Catholica, 1993, 150 s. OD 98.

Catherine Chapman: Step Spirit. The 12 Steps as a spiritual program, Paulist Press, 1992, 103 s. OK 50.

Jean Dureau O.P.: Til bords med Kristus. Jesu måltider i evangelierna, Bokforlaget Catholica, 1992, 96 s. OK 2053.

Pierre Humblet: Le processus de transformation dans »L'Amour de la Sagesse éternelle« de Grignon de Montfort, Filles de la Sagesse, 1993, 86 s. OG 607.

Reinhard Körner: Johannes vom Kreuz. Gestalt, Begegnung, Gebet, Herder, 1993, 120 s. OG 114.

Albino Luciani (pave Johan-

nes Paul I): *Vater Unser. Gedanken zum Gebet des Herrn*, Verlag Styria, 1995, 123 s. OK 2105.

The Journals of Thomas Merton, bd. 1&2, Patrick Hart, red., Harper Collins, 1995, 478 & 482 s. OJ 552.

John Henry Newman: Selected Sermons, Ian Ker, red., The Classics of Western Spirituality, Paulist Press, 1994, 416 s. OC 281.

Norsk katolsk Bisperåd, udg. *Bønnebok for den katolske kirke*, St. Olav Forlag, 1990, 792 s. OL 128.

Jean Oger O.P.: Enfants de Dieu nous le sommes. Entretiens avec la Mère Dominique, éditions Dricot, 1992, 103 s. OJ 602.

Wilfrid Stinissen: I dag er Guds dag, Kristen Spiritualitet # 5, Niels Steensens Forlag, 1995, 411 s. OC 300/5.

Bent Thorsø: Fra Ikonernes Verden, Doxa, Bagsværd, 1993, 63 s. OK 1101.

Udstilling

Küchler-udstilling i Skt. Ansgar kirkes museum

Albert Küchler blev født i København 1803 og kom i lære hos sin far, der var snedkermester. Samtidig tog han tegneundervisning på kunstakademiet og studerede under *C. V. Eckersberg*. Her udviklede han et ægte talent. Han vandt således kunstakademiet store og lille sølvmedalje, den lille guldmedalje i 1825 og den store guldmedalje i 1829.

I 1830 rejste Küchler til München og 1831 videre til Rom efter at have modtaget akademiets store rejselegat.

I Rom gled Küchler naturligt ind i kredsen omkring *Thorvaldsen*, hvilket fremgår af *Bluncks* kendte maleri fra 1837 »Osteriet La Gensola«, hvor Küchler sidder ved den fjerneste bordende.

I Italien interesserede

Küchler sig især for folkeli-vet, hvilket mange af hans billeder vidner om; men han fik også interesse for den katolske kirke og konverterede i 1844 og i 1851 indtrådte han i franciskanerordenen.

Du skal hedde Pietro

På dette tidspunkt havde Küchler en samtale med pave *Pius IX*, der spurgte ham, hvilket klosternavn, han ville vælge. Da Küchler herefter nævnte et temmelig sjældent navn, sagde *Pius IX*: »Nej, du skal hedde *Pietro*«.

Efter fire år i et kloster i Schlesien vendte Küchler - nu Pietro - tilbage til St. Bonaventuraklosteret i Rom, hvor han levede indtil sin død i 1886.

I henved 30 år arbejdede Pietro i dette kloster, hvor han

efter at have udført sine faste morgenpligter, arbejdede i sit atelier indtil solnedgang - kun afbrudt af de foreskrevne bede- og spisetider. Her skabte han en hel del billeder og altertavler, hvoraf mange desværre er gået tabt.

I perioden 1821 - 1862 udstillede Küchler i alt 25 gange på Charlottenborg i København.

Nu er der igen mulighed for at se en Küchler-udstilling, men denne gang er det i Skt. Ansgar kirkes museum, Bredgade 64, 1260 København K.

Ferniseringen finder sted torsdag den 26. december kl. 12.

Udstillingen er åben fra den 27. - 29. december samt hver fredag, lørdag og søndag i januar måned kl. 12-16.

Det er stadigvæk en hemmelighed

- men budskabet fra Fatima handler ikke om verdens undergang, forsikrer kardinal Ratzinger

Rom (KNA) - Vatikanet har ingen planer om at lukke op for den tredje »hemmelighed« fra Fatima. At offentliggøre ordlyden af det, som ikke så få troende anser for et af århundredets sidste store mysterier, ville være at give næring til sensationshungeren, udtalte kardinal *Joseph Ratzinger* for nylig.

Som præfekt for tros- og kongregationen er kardinalen en af de få ud over paven, der kender til indholdet af den omtalte tekst. Han afviser formodninger om, hvilke forfærdelige ting det mon drejer sig om, og forsikrer, at det hverken er verdens undergang eller andre apokalyptiske begivenheder, der forudsiges i det hidtil hemmeligholdt budskab. Det, Guds Moder taler om, er omvendelse; vi skal bede og modtage sakramenterne, understreger Ratzinger.

Tre små børn og en stor krig

Det var den 13. maj 1917, at Jomfru Maria for første gang viste sig for de tre hyrdebørn i den lille, portugisiske landsby Fatima. »Den hvide dame«, som børnene kaldte hende, betroede dem nogle budskaber til verden.

Den første »hemmelig-

hed« lød: »Hvis de gør det, som jeg siger jer, vil mange sjæle blive reddet, og der vil inden længe være fred; krigen vil snart være slut. Men hvis de ikke holder op med at gøre Gud ked af det, vil en ny og endnu værre krig begynde, mens *Pius XI* er pave.« Året efter fandt Den første Verdenskrig sin afslutning, og syv måneder efter *Pius XI*'s død brød Den anden Verdenskrig ud. I den anden af damens »hemmeligheder« hed det: »Paven skal indvie Rusland til mig. Landet skal omvende sig, og der vil blive fred i verden for en tid.«

Rygtet, gætterier og faktiske begivenheder

Den tredje »hemmelighed« er endnu ikke offentliggjort. Søster *Lucia*, det eneste af de tre børn, der endnu er i live, lod den gå videre til paven. Ingen pave har ment, at det var en god idé at offentliggøre teksten, så den ligger i Vatikanets hemmelige arkiv.

Flere gange har der i kirkelige kredse været formodninger fremme om, hvilke slemme ting den mon handler om, ikke mindst fordi det rygtes, at *Johannes XXIII* blev bleg, da han læste budskabet. Var det verdens undergang,

Guds Moder forudsagde, måske som følge af en atomkrig?

Attentatet på pave *Johannes Paul II* på Peterspladsen i 1981 gav ny næring til spekulationerne; det skete den 13. maj, nøjagtig på 64-årsdagen for åbenbaringen i Fatima. Også de politiske omvæltninger i forbindelse med kommunismens sammenbrud i 1989 blev af nogen opfattet som en bekræftelse af det, Guds Moder havde fortalt børnene i Fatima.

Guds Moder ønskede ingen sensation

Det er ikke første gang, kardinal Ratzinger forsøger at lægge en dæmper på gætterierne om den tredje »hemmelighed«. »Når Jomfru Maria viste sig for børn, små børn, enfoldige mennesker, der ikke var kendt i den store verden, var det ikke for at skabe sensation. Det var for at kalde verden tilbage til det enkle, det væsentlige: til omvendelse, til bøn og til at modtage sakramenterne«, påpeger han.

Der er virkelig tale om noget underfuldt

Ved officielt at anerkende åbenbaringerne i Fatima har kirken slået fast, at det var no-

Den 13. maj 1917 viste Jomfru Maria sig for første gang for de tre hyrdebørn i den lille, portugisiske landsby Fatima. »Den hvide dame«, som børnene kaldte hende, betroede dem nogle budskaber til verden.

get underfuldt, der skete i den lille by i Portugal. Også i forbindelse med attentatet på paven taler Ratzinger om et under. Gerningsmanden beteg-

nes som en sikker skytte og skal have sagt: »Når jeg skyder, er der ikke noget at stille op.«

Hvis der er rigtigt, at *Ali*

Agca planlagde og fuldførte sit forehavende med højeste præcision, så var det virkelig et under, at paven overlevede, slutter kardinalen.

Romerske mønter fra Jesu egen tid

I 1988 viste en måling af kulstof 14-indholdet i ligklædet i Torino, at det næppe kunne stamme fra Jesu tid. Nu har man fundet aftryk af en mønt fra år 29 efter Kristi fødsel.

Torino (KNA) - Ligklædet i Torino, som ifølge overleveringen skal være det, man vikledede Jesu legeme ind i efter at have taget ham ned fra korset, er ægte, mener italienske forskere. Man har nemlig fundet aftryk af en mønt, der er slået år 29 efter Kristi fødsel, fortæller det katolske dagblad »L'Avvenire«.

Som kilder angiver bladet de to videnskabsmænd *Pier Luigi Baima Bollone* og *Nello Balossino*, der begge er ansat på universitetet i Torino. Efter deres opfattelse øger den seneste opdagelse sandsynligheden for, at ligklædet stammer fra Jesu tid og dermed kan kaldes »ægte«.

Mønten er romersk, en såkaldt »lepton«. Dens indskrift fortæller, at den stammer fra »det sekstende år« af *Tiberius* regeringstid - svarende til år 29 efter den kristne tidsregning. Aftrykket fandt man over venstre øje på det ansigt, der ses på ligklædet; over højre øje fandt man i

1979 en mønt af samme slags. Begge mønter peger i retning af kejser *Tiberius*. Den italienske numismatiker *Mario Moroni* bekræftede i 1986, at det har været skik at lægge mønter over øjnene på en af død for at holde øjenlågene lukkede. Andre forskere er dog mere tvivlende; de betegner denne skik som hedensk og mener ikke, at fremgangsmåden har været anvendt af jødemene.

Franskmænd holder på middelalderen

Få dage forinden havde dekanen for det katolske institut i Toulouse, *Jean-Michel Maldame*, sagt til det franske dagblad »Le Monde«, at klædet »uden tvivl« stammede fra middelalderen. Det var først blevet vævet i det 14. århundrede og kunne derfor umuligt være identisk med det, evangelierne fortæller, at Jesus blev viklet ind i, mente dekanen.

Maldame, der er dominika-

ner, støtter sig til skriftlige kilder fra middelalderen; de stemmer helt overens med resultatet af den kulstof 14-datering, der blev foretaget i 1988. Amerikanske forskere betvivler til gengæld kulstof 14-dateringen og mener, at klædet stammer fra Jesu tid. De rester af organisk materiale, der gav resultatet »middelalder«, er bakterier og svampesporer fra senere århundreder, der har forpurret resultatet, mener de.

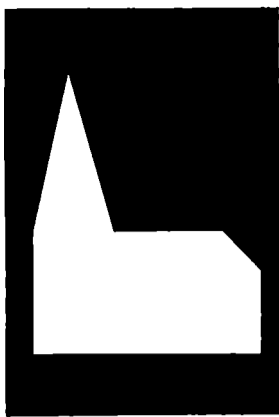
Den første offentlige fremvisning af ligklædet fandt ifølge Maldame sted i det 14. århundrede. Det var i den franske Champagne-region; her ønskede man at gøre et nyt grundlagt kloster mere attraktivt, fortæller han og påpeger, at der ikke findes belæg for, at klædet har eksisteret før den tid. Ved en undersøgelse, foranlediget af den daværende biskop af Troyes, fandt man frem til den mand, der havde vævet stoffet. Han tilstod - og i 1356 blev der

nedlagt forbud imod offentlige fremvisninger. En pavelig anordning røber, at forbudet blev ophævet 14 år senere - på den helt klare betingelse, at klædet ikke blev præsenteret som »Kristi ligklæde«. Denne forordning stadfæstede pave *Clemens VII* i 1390.

Ikke afgørende for vores tro

Det er meningen, at klædet skal udstilles i domkirken i Torino i foråret 1998 - 100 år efter at det første gang blev fotograferet. Paven ventes at besøge byen i denne forbindelse. Desuden har man planer om at udstille ligklædet i anledning af det hellige år 2000.

Spørgsmålet om relikviets ægthed er ikke af fundamental betydning for kirken, lød det for nylig fra kardinal *Giovanni Saldarini* i Torino. »Dette klæde er slet ikke noget, der er afgørende for vores tro.«

Orientering fra sognene

12. dec. 1996 - januar 1997

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 2, der udkommer den 29. januar 1997, er torsdag den 9. januar 1997 for februar 1997. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin, »katolsk orientering«-redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaippu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messestider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.
Maxi-KUK mødes den 9.1., 16., 23. og 30. kl. 19-22.

Torsdag d. 12.: Skt. Josephs klub mødes kl. 14.30.
Lørdag d. 14.: Vietnamesisk messe kl. 14.
Søndag d. 15.: Familiemesse kl. 10. Efter messen sogneundervisning.
Torsdag d. 19.: Skolens julekoncert med krybbespil kl. 19 i kirken.
Fredag d. 20.: Skolens julegudstjeneste med krybbespil kl. 10 i kirken.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.
Fredag d. 27.: Messe kl. 17. Polsk messe kl. 18.
Lørdag d. 28.: Tamilsk messe kl. 17.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie.* Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Taksigelsesmesse kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 10.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse (Hell. tre konger).* Familiemesse kl. 10. Efter messen sogneundervisning.
Torsdag d. 9.: Skt. Josephs klub mødes kl. 14.30.
Lørdag d. 18.: Polsk messe kl. 17.
Lørdag d. 25.: Vietnamesisk messe kl. 14.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar.* Familiemesse kl. 10. Efter messen sogneundervisning.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Lørdag d. 21.: Trosundervisningens julefest.
Søndag d. 22.: Familiemesse og krybbespil kl. 10.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.
Fredag d. 27.: Tamilsk/dansk messe kl. 17.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie.* Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 18.: Trosundervisning for børn og unge kl. 10.30-12.

Sankt Maria Kirke

Martyrernes Dronning, Hjørring
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. Øvrige messer: Se opslagstavlen.
Trosundervisning for børn og unge: Fredag d. 17. og 31.1. kl. 18-20.
Søndag d. 15.: Vietnamesisk messe v. pastor Tuyen kl. 14.30.

Fredag d. 20.: Trosundervisningens julefest.
Lørdag d. 21.: Julefest for alle.
Søndag d. 22.: Højmesse kl. 14.30.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Højmesse kl. 20.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 14.30.
Søndag d. 29.: *Den hell. familie.* Højmesse kl. 14.30.
Søndag d. 5.1.: *Herrens åbenbarelse.* Højmesse kl. 14.30.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar.* Vietnamesisk messe kl. 10. Dansk/vietnamesisk messe kl. 14.30.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag d. 10. og 24.11. samt d. 8.12.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

Søndag d. 22.: Messe kl. 14.30.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Højmesse kl. 14.30.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 14.30.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse (Hell. tre konger).* Højmesse kl. 14.30. Efter messen kirkekaffe.
Søndag d. 19.: Højmesse kl. 14.30. Efter messen kirkekaffe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Jerzy Wolski, tlf. 86 40 13 46.
Messestider: (I)
Søndage: Messe kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

Søndag d. 15.: Messe kl. 14. Efter messen adventsfest.
Søndag d. 22.: Ordets gudstjeneste kl. 10. Messe kl. 19.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Messe på tamilsk kl. 10. Ingen messe på dansk.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie.* Messe kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Vi siger Gud tak for året 1996 ved messen kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 10.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse.* Messe kl. 10. Efter messen kirkekaffe.
Søndag d. 12.: *Herrens dåb. Ordets gudstjeneste kl. 10. Messe kl. 19.*
Søndag d. 19.: Messe kl. 10. Efter messen undervisning.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar.* Messe kl. 10.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.
Messestider: (HC2)(I)

Lørdag d. 14.: Undervisning kl. 10. Messe kl. 12.
Søndag d. 15.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 21.: Messe kl. 16.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Vietnamesisk julemesse kl. 13.30. Dansk julemesse kl. 16.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Ingen messe.
Torsdag d. 26.: Ingen messe.
Lørdag d. 28.: Messe kl. 16.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie.* Messe på vietnamesisk kl. 11.
Lørdag d. 4.1.: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 16.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse.* Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 11.: Undervisning kl. 10. Messe kl. 12.
Lørdag d. 18.: Messe kl. 16.
Søndag d. 19.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 25.: Messe kl. 16.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messestider: (I)

Søndag d. 22.: Messe kl. 10.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Messe kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Tamilsk nytårsmesse kl. 23.
Søndag d. 12.: *Herrens dåb.* Messe kl. 10. Efter messen undervisning.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar.* Messe kl. 10. Efter messen kirkekaffe.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Mandag-fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12, ellers henvendelse til boghandlen.
Århus Boghandel: Ryesgade 28, tlf. 86 12 66 30.
Mandag-torsdag kl. 9.30-17.30, fredag til kl. 19, lørdag kl. 10-14.

Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 18 09 18.
Galleri ved kirken: Mandag, onsdag-fredag kl. 14-17.30. Adolf Meister udstiller malerier.
Messestider: (HA)(T)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.
Messe på polsk: Søndag d. 15.12 og 26.12. kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Søndag d. 25.11. og 29.12. kl. 14.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale. Ellers torsdag 19.12, fredag d. 20.12. og mandag d. 23.12. kl. 17-19.

KUK, Mini-KUK, Firmandklub og Ministrantgruppe: Spørg på sognekantoret.
TRO & LYS: Messe og samvær lørdag d. 14.12. kl. 14.
Økumeniske gudstjenester: Adventsmandagter fra d. 17.12. (messe) til d. 23.12. kl. 16.30 - undt. lørdag/søndag.

Søndag d. 15.: Adventskoncert kl. 20 (Katolsk Vor Frue Kirkes Kantori).
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Krybbespil og julemesse for familier med børn kl. 14. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10. Messe på vietnamesisk kl. 14. Messe kl. 17.
Torsdag d. 26.: *Den hell. Stefan.* Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 14.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 16 (Tak for året).
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 10. Messe på tamilsk kl. 14.

Skt. Mikæls Kirke, Pindstrup

Kastrupvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messestider:
Søndag d. 15.: Messe kl. 10.30.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Messe kl. 16.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Messe kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag d. 22.12 samt torsdag d. 26.12.: Messe kl. 14.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykjærvej, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Præsten træffes hver onsdag kl. 16-18 og torsdag kl. 9-12.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Kirkekaffe bagefter.
Skriftemål: Før messen eller efter aftale.
Menighedsrådsmøde: Søndag d. 12.1. efter kirkekaffe.
Sogneundervisning: Lørdag d. 14.12.
Familiemesse: Søndag d. 12.1. kl. 10.

Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Jule-

messe kl. 24. Efter messen sammenkomst.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 26.: Ingen messe.
Tirsdag d. 31.: Takkemesse kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 10.

Maria Hjerter Kloster, Sostrup

Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messestider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse: Søndag og højfest kl. 17-17.30. Torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskalde).

Fredag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Udstilling af alterets sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen. Sakramental veisignelse kl. 18.40. Procession kl. 19 til ære for Maria Rosa Mystica. Derefter messe.
Den 14., 16., 18., 21 og 23.: Rorate-messe kl. 7.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Julekoncert kl. 23.30. Julenat-højmesse kl. 24. Bagefter hyggeligt samvær i mødesalen.

Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 26. - tirsdag d. 31.: Festsmesse kl. 10.
Onsdag d. 1.1.97: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 10.
Mandag d. 6.: *Herrens åbenbarelse.* Højmesse kl. 10.
Mandag d. 13.: Maria Rosa Mystica. Liturgi se under 13.12.
Fredag d. 24. - Søndag d. 26.: Retræte for oblater. (Messe den 25. kl. 9).
Søndag d. 26.: Højmesse kl. 10.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kirke, Herning

Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messestider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

Adventsaften:

Lørdag d. 14.: Messe med krybbespil kl. 17. Kl. 18 fællesspisning. Til fordel for vort nye Caritas-Projekt i Bolivia bortloddes tre ænder. Vi slutter med den sjove pakkeleg. Alle deltagere har en lille gave-pakke med til højst 10 kr. Kl. 21.30 slut.

Kristi fødsel:

Tirsdag d. 24.: Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: Messe kl. 10.15.
Torsdag d. 26.: Ingen messe.
Onsdag d. 1.1.: Nytårsmesse på tamilsk kl. 10.15.
Religionsundervisningen begynder igen den 24. jan. kl. 16.

Kirkebidrag:

Vi beder indtrængende alle, der endnu aldrig har betalt kirkebidrag til sognet, om at tage sig sammen og bære deres andel af, hvad det koster at være frikirke i Danmark. Brug den tilsendte giro-indbetalingsblanket og gør det hellere i dag end i morgen! Og tak til alle dem, der enten via Ansgarsstiftelsens fælles bidragsordning eller direkte til sognet har ydet deres.

Menighedsrådet:

Ragunathan Thurairajah har ønsket at afstå sin plads i menighedsrådet til 2. suppleant Sebamalai Jenovious. Rådet konstituerede sig på ny søndag d. 10. nov. med Helmut Blanke som formand og Sebamalai Jenovious som næstformand.

Personalia:

Et dødsfald: John Jenovious, 28 år, Ringkøbing, den 20. november.
Døbt: David Jonathan Taylor den 8. december.

DUK:

Tillykke til den store flok børn, der lørdag og søndag d. 9. og 10. nov. solgte julekalendere for 2.000 kr. Der vil blive købt musikinstrumenter for beløbet.
God adventstid!

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 24 15. Giro 648 07 80. Fax 86 81 22 90.
Sognepræst: Reinhold Sahner. Træffes bedst om formiddagen - undt. mandag og fredag.
Messestider: (HC2)(I)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 10.
Tirsdage i forbindelse med seniorklubben: Messe kl. 14.
Onsdage: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.
Torsdage: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredage: Tilbedelse kl. 17.

Søndag d. 15.: Højmesse kl. 14. Herefter menigheds adventsfest.
Tirsdag d. 17.: Messe kl. 14. Seniorklubbens julefrokost. Kl. 17: Børnehavens julefest med krybbespil.

Søndag d. 22.: Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Familie- messe kl. 17. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 26.: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 29.: Højmesse kl. 10.
Onsdag d. 1.1.97: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 10.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse.* Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 7.: Messe kl. 14. Seniorklub.
Lørdag d. 11.: Børneundervisning kl. 9.30-12.30.
Tirsdag d. 21.: Messe kl. 14. Seniorklub.
Lørdag d. 25.: Børneundervisning kl. 9.30-12.30.
Onsdag d. 29.: Foredrag kl. 19.30 v. Michael Rasmussen, der fortæller om Van Goghs breve og billeder.
 Se iverigt også opslagstavlen i våbenhuset!

Skt. Josefs Kirke, Horsens
 Nørregade 19, 8700 Horsens.
 Tlf. 75 62 52 68.
 Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messestider: (HA)(T)
 Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
 Hverdagsmesser: I Skt. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighedeme er velkomne.

Torsdag d. 12.: Skt. Ibs Skoles elever afholder kryb- bespil kl. 19 i Skt. Josefs kirke. Fri adgang.
Søndag d. 15.: Kirkekaffe efter højmessens.
Lørdag d. 21.: Bodsgudstjeneste, skriftemål og messe kl. 15. To fremmede præster medvirker. Fællesspisning i præstegårdens mødelokale.
Mandag d. 23.: Vietnamesisk messe kl. 17.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Familie- messe kl. 15. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10. Tamilsk messe kl. 17.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 15 med efterfølgende reception i præstegårdens møde- lokale.
Lørdag d. 4.: Firmander mødes kl. 13.30 til under- visning (mødepligt). Musikgruppen, ministrant- gruppen og børnegruppen mini-DUK mødes kl. 13.30. Kl. 15.30 er der familiemesse i kirken.
Lørdag d. 18.: Firmanderne mødes kl. 13.30 til undervisning (mødepligt). Familiemesse kl. 15.30.
Søndag d. 19.: Kirkekaffe efter højmessens.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar.* I anledning af kirke- bygningens 100 års jubilæum afholdes der feste- messe kl. 10. Derefter reception i skolens gym- nastiksal.

Skt. Norberts Kirke, Vejle
 Fjellegade 2, 7100 Vejle
 Tlf. 75 82 08 93.
 Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messestider: (HB2)(I)
 Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
 Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstre- nes kapel: mandag, onsdag og lørdag.
 Aftenmesse i kirken kl. 17.30: tirsdag, torsdag og fredag.
 Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
 Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.
 Religionsundervisning for børn (9-15 år) hver fre- dag kl. 16-18.

Lørdag d. 14.: KUK-juleafslutning kl. 11-15 i præstegården.
Tirsdag d. 17.: Bodsandagt kl. 19.
Onsdag d. 18.: Mariasøstrenes børnehaven holder julegudstjeneste i Skt. Norberts kirke kl. 10.
Fredag d. 20.: Skt. Norberts Skoles 4. klasse opfører krybbespil i kirken kl. 19.
Søndag d. 22.: Økumenisk julemarch. Start kl. 15.30 fra Vor Frelsers kirke.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Julemesse kl. 15. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.
Torsdag d. 26.: Salmemesse kl. 11.
Søndag d. 29.: Messe kl. 9. Højmesse kl. 11.
Tirsdag d. 31.: Rosenkransbøn kl. 16.30. Messe kl. 17.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 16.
Torsdag d. 2.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse.* Efter højmessens kl. 11 er der kirkefrokost.
Mandag d. 6.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Onsdag d. 8.: Onsdagsklubben starter efter juleferi- en kl. 14.
Fredag d. 10.: Religionsundervisning starter igen for børn kl. 16-18.
Torsdag d. 16.: Messe kl. 19. Derefter studiekreds kl. 19.30.
Tirsdag d. 21.: Forsangerøvelse kl. 19.
Fredag d. 31.: Skt. Norberts Skole holder skolefest

på Rødkilde Gymnasium kl. 18.30.

5 Sydjylland

Skt. Michaels Kirke, Kolding
 Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
 Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Messestider: (TH)
 Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Onsdag d. 18.: Som åndelig forberedelse til julefe- sten indbydes alle til en bodsandagt i kirken kl. 19 med lejlighed til at gå til skrifte. P. R. Minnaert fra Fredericia vil hjælpe med at høre skriftemål. »Fred på jorden« begynder med fred i dit eget sind.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Børnemes- julemesse kl. 16. Også i år vil der blive uddelt »jule- hjerte« til børnene. Midnatsmesse kl. 24., som ind- ledes med en højtidelig genealogi til ære for Frelserens fødsel.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10. Ingen Messe kl. 8.
Torsdag d. 26.: Salmemesse kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Takkegudstjeneste kl. 16 for det gamle år.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Salmemesse kl. 10.

Fredag d. 3.: Sognepræsten bringer den hell. kom- munion til de syge.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse (Hell. tre kon- ger).* Messe kl. 8 og kl. 10.
Fredag d. 10.: Undervisningen som forberedelse på den første hell. kommunion og firmelse starter kl. 15.30 for de børn, der ikke går i Skt. Michaels Skole. Børn og unge mødes på Skt. Michaels Skole. Undervisningen varer indtil kl. 17.
Undervisning for 1. kommunikanter og firmander på Skt. Michaels Skole Fredag d. 17., 24. og 31. kl. 15.30-17.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar.* I stedet for »kirke- kaffe« indbyder vietnamesere menigheden til »viet- namesisk mad« efter højmessens.
 En velsignet jul og et nåderigt nytår!

Sognepræsten

Skt. Knuds Kirke, Fredericia
 Sjøllandsgade 50 A, 7000 Fredericia
 Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. man- dag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 11 76.
 Sogneksekretariat: Sjøllandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12) undt. mandag).
 Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjedsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.
Messestider: (HA1)(T)
 Søndag: Højmesse kl. 10.30.
 Tirsdag kl. 8 (fra jan. 97)
 Onsdag kl. 16.30.
 Torsdag kl. 8 (fra jan. 97, undt. 2.1.)
 Lørdag kl. 16.30 (undt. 14.12. og 4.1.97)
 Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
 Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstav- len ved kirketårnet.
 Kirkekaffe i menighedssalen hver 1. søndag efter højmessens.

Søndag d. 15.: Ordets gudstjeneste v. Leif Starostka.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Midnats- messe kl. 23.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10.30.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 29.: Højmesse (dansk) kl. 10.30. Tamilsk messe kl. 17.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 16.30.
Onsdag d. 1.1.: *Maria Gudsmoder.* Ingen messe.
Onsdag d. 8.: Den hell. kommunion bringes til menighedens syge.

Fra januar 1997 vil der biive læst morgenmesse om tirsdagen og om torsdagen. Begge dage kl. 8.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf. 75 12 10 27 bedst 10-11 undt. mandag.
Gudstjenester: (TH)
 Lørdag: Søndagens messe kl. 16.30. Vesper kl. 17.30. Søndag: Højmesse kl. 10. Vesper og sakra- mental velsignelse kl. 16.30.
 Mandag: Messe hos søstrene eller gudstjeneste med kommunion kl. 16.30.
 Tirsdag: Laudes og messe kl. 8.
 Onsdag: Laudes og messe kl. 8. Rosenkrans og vesper kl. 16.30. Vesper kl. 17.
 Torsdag: Laudes og messe kl. 8 eller Skolemese kl. 9.
 Fredag: Messe kl. 9.15.
 Evt. ændring i gudstjenesterne: Se nedenfor.

Torsdag d. 12.: Skolemese kl. 9.
Mandag d. 16.: Messe kl. 14 og derefter advents- fest.
Fredag d. 20.: Skolens julegudstjeneste kl. 9. Vesper og messe kl. 16.30.
Lørdag d. 21.: Messe på polsk kl. 16.30.
Mandag d. 23.: Messe hos søstrene kl. 16.30.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Børne- gudstjeneste kl. 15. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 10. Vesper og sakramental velsignelse kl. 16.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10. Messe på vietname- sisk kl. 14.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 16.30.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 10. Vesper og sakramental velsignelse kl. 16.30.
Fredag d. 3.: Første fredag. Vesper og tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.30.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse (Hell. tre kon- ger).* Højmesse kl. 10. Vesper og tilbedelse kl. 16.30.
Evangelisk Alliances beduge i byens kirker fra søn- dag d. 5. til søndag d. 12. Se opslag.
Tirsdag d. 14. - torsdag d. 16.: Ingen messe.
Onsdag d. 15.: Gudstjeneste hos søstrene kl. 8.
Lørdag d. 18.: Messe på polsk kl. 16.30.

6 Sønderjylland

Skt. Ansgars Kirke, Aabenraa
 Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messestider: (HC2)
 Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmes- serne.
 Hverdagsmesser: Messe kl. 9.
 Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende til- bedelse.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Midnats- messe kl. 23.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Messe kl. 10.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.
Søndag d. 29.: Messe kl. 15.30.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 10.

Det hellige Sakraments kapel
 Sundevedhus, Bovrup. 6200 Aabenraa.
 Pastor Niels Oppermann. Tlf. 74 68 02 33.
Messestider:
 Søndag som regel messe kl. 10. Hverdage kl. 8.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 35 85.
 Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
 Pastoralassistent: Kaare Nielsen, Femvej 4 D, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 48 57 84.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag torsdag og fred- dag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annon- ceret nedenfor.
 Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Midnats- messe kl. 23.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Messe kl. 10.
Torsdag d. 26.: Ingen messe.
Søndag d. 29.: Messe kl. 10.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 16.

Skt. Marie Kirke, Haderslev
 Mariegade 8, 6100 Haderslev
 Sognepræst: Duc Thanh Tran, tlf. 74 52 23 26 bedst 10-12, undt. mandag.
 Træffes normalt i Tønder onsdag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messestider: (HC2)(I)
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Torsdag: Rosenkrans, messe og tilbedelse kl. 16.
 Fredag: Jesu hell. hjertes andagt eller korsvejsan- dagt, messe og tilbedelse kl. 16.
 Lørdag: Messe og rosenkrans kl. 10.
 Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Lørdag d. 14.: Bodens sakramente og skriftemål v. pastor Kerkhofs kl. 10 (ingen messe).
Søndag d. 15.: Katekese kl. 11.30-15.30.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Jule- natmesse kl. 23.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Julemesse kl. 10.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.

Tirsdag d. 31.: Taksigelsesmesse og sakramental velsignelse kl. 16.
Lørdag d. 4.1.97: Cenakel kl. 10.
Fredag d. 10.-søndag d. 12.: Cenakel for børn og familier i Bedr.
Søndag d. 19.: Katekese kl. 11.30-15.30.
Velsignet julefest og nåderigt nytår!

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder
 Sognepræst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Haderslev. Træffes normalt i Tønder onsdag 9-10, tlf. 74 72 18 90.
Messestider: (I)
 Søndag: Messe kl. 17.
 Onsdag: Stillemesse kl. 17.
 Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Søndag d. 22.: Bodens sakramente og skriftemål kl. 15. Højmesse kl. 17.
Torsdag d. 26.: Julemesse kl. 15.
Onsdag d. 1.1.97: *Maria, Gudsmoder.* Nytårsmesse kl. 15.
Søndag d. 5.: Katekese kl. 14-17.
Fredag d. 10.-søndag d. 12.: Cenakel for børn og familier i Bedr.
Velsignet julefest og nåderigt nytår!

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense C
 Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.
 Sognepræst: Leo Drzal.
 Andenpræst: Wieslaw Podlach.
 Kontorid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.
 Onsdag og fredag: Wieslaw Podlach.
Messestider: (HC)(TH)
 Søndagsmesser: Kl. 8.30, 10 og 18.30.
 Polsk messe: 1., 3., 4. og 5. søndag kl. 12.
 Vietnamesisk messe: 2. søndag kl. 12.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Familie- messe kl. 15.30. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Messe kl. 10. og 12.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10 og 12.
Tirsdag d. 31.: Takkemesse kl. 15.30 med sakra- mental velsignelse.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 10 og 12.
Torsdag d. 9.1.97: Seniorklub kl. 14.
Mandag d. 13.: DKKF holder møde kl. 19.30.
Tirsdag d. 14.: Studiekreds kl. 16.30.
Torsdag d. 23.: Forældremøde kl. 19.30 for 1. kom- munikanteme.
Lørdag d. 25.: Mini-Midi DUK holder møde kl. 14.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16
 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobiltlf. 20 21 56 42.
 Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
Messestider: (HC2)(T)
 Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
 Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19.
 Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Onsdag d. 11.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 13. Efter messen fortsætter vi i lokale. Alle er velkomne. Vietnamesisk messe kl. 15.
Lørdag d. 14.: Vietnamesisk religionsundervisning og undervisning for 1. kommunikanter kl. 9.45-11.45.
Lørdag d. 21.: Religions- og firmandundervisning for alle børn og unge /DK-V-T/: Juleafslutning kl. 9.45.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Tamilsk messe kl. 16. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.30!
Torsdag d. 26.: Højmesse kl. 9.30. Ingen messe kl. 11!
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 15.
Onsdag d. 1.1.97: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.30!
Fredag d. 3.: Jesu Hjerte aftenmesse og bønner om præste- og ordenskald kl. 19.
Onsdag d. 8.: Kateketmøde kl. 19.
Fredag d. 10.: Firmandundervisning kl. 16.30-18.
Lørdag d. 11.: Religionsundervisning for alle børn /DK-V-T/: kl. 9.45-11.45.
Onsdag d. 15.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 14. Derefter fortsætter vi i loka- lerne. Alle er velkomne!
Onsdag d. 22.: Økumenisk aften med Sr. Abraham fra Jerusalem. Aftenen begynder hos os kl. 19. Alle

er velkomne!
Søndag d. 26.: Den hell. Ansgar. Bispedømmets værnhelgen. Efter messe en fællesspisning i lokaleme.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14, 5900 Rudkøbing
 Messtider: (1)
 Torsdag d. 26.12.: Messe kl. 15.
 Søndag d. 5.1.97: Herrens åbenbarelse. Messe kl. 15.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 7, 5800 Nyborg
 Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
 Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
 Messtider: (HC2)(1)
 Hver lørdag er der højmesse kl. 15.30.

Lørdag d. 14.: Højmesse kl. 15.30. Under messen synger sangkoret fra Ullerslev. Efter messen sammenkomst for alle i menighedslokaleme.
 Lørdag d. 21.: Højmesse kl. 15.30.
 Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Højmesse kl. 15.30.
 Lørdag d. 28.: Højmesse kl. 15.30.
 Hver lørdag i januar måned er der højmesse kl. 15.30.

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens
 Sognepræst: P. Wieslaw Podlach, Adelgade 1, 5000 Odense C, tlf. 66 12 16 64 eller henvendelse til: Messtider:
 Højmesse hver lørdag kl. 17.

8 Lolland-Falster

Skt. Birgitta Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo
 Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
 Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. Træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
 Messtider: (1)
 Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
 Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.

Søndag d. 15.: Lucia-optog begynder messen.
 Torsdag d. 19.: 6. kl. fra skolen opfører krybbespil kl. 19 i kirken og alle er velkomne.
 Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Midnatsmesse kl. 23.30. Efter messen ønsker vi hinanden glædelig jul i præstegården over et lille glas.
 Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Messe kl. 10.
 Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.
 Tirsdag d. 31.: Messe kl. 10.
 Fredag d. 10.1.: Jesu-Hjerte fredag med udstilling af det hell. sakramente kl. 8.15 og messe kl. 9.

Kære menighed!
 Tillad mig her før jul at sige jer alle tak for året, vi har gået sammen. Vor oplevelse af kirke styrkes ved sammenhold og fælles arbejde, og det har vi oplevet i året, der gik. Mange Tak!
 Fulde af tillid og glæde kan vi forberede os til barnets fødsel i krybben julenat og til hans fødsel på ny i vore hjertes. Det er mit håb, at denne glæde må overskygge alt, hvad der har været af sorger og trængsler i det forgangne år, og hjælpe os alle til at møde det nye med fortrøstning og tillid. Den gode Gud hjælpe os alle til en dybere forståelse af livets mangfoldighed. Glædelig jul og godt nytår.
 Pastor Finn Arvé

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov
 Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
 Sognepræst: Pater H. F. Berning, OFMconv.
 Messtider: (HA1)
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17. Søndag højmesse kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandag og tirsdag kl. 17 i huskappellet.
 Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål i forbindelse med søndagens gudstjeneste (kom i god tid) eller efter aftale.

Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Krybbeandagt - særlig tilrettelagt for børnene - kl. 16 i kirken. Midnatsmesse kl. 23.
 Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Højmesse kl. 10.
 Torsdag d. 26.: Højmesse kl. 10.
 Søndag d. 29.: Den hell. Familie. Højmesse kl. 10.
 Onsdag d. 1.1.: Maria, Gudsmoder. Ingen gudstjeneste om formiddagen. Sangmesse kl. 16. Efter den messe ønsker vi hinanden godt nytår i Kolbehuset.
 Søndag d. 5.: Herrens åbenbarelse. Ingen gudstje-

neste om formiddagen. Højmesse kl. 14. Derefter indbyder menighedsrådet til samvær i Kolbehuset for at fejre julen og nytåret med en hyggelig eftermiddag for såvel store som små.
 Søndag d. 12.: Herrens dåb. Højmesse kl. 10. Med fejringen af denne fest afsluttes juletiden.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
 Messtider: (HC2)(1)
 Gudstjenester: Søndag kl. 10. Torsdag kl. 18.30. Fredag kl. 18.30.

Torsdag d. 12.: Krybbespil - af og med skolens børn - kl. 19 i kirken. Alle er hjertelig velkomne.
 Søndag d. 15.: Højmesse kl. 10.
 Fredag d. 20.: Børnene på Skt. Joseph Søstrenes Skole begynder deres juleferie med en gudstjeneste i kirken.
 Søndag d. 22.: Højmesse kl. 10.
 Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Gudstjeneste - særligt for børn - kl. 16. Midnatsmesse kl. 24.
 Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Højmesse kl. 10.
 Torsdag d. 26.: Sangmesse kl. 10. Om eftermiddagen holdes menighedens juletræsfest. Der er en kort andagt i kirken kl. 14. Herefter er der fest i salen.
 Søndag d. 29.: Den hell. Familie. Højmesse med barnedåb kl. 10.
 Onsdag d. 1.1.: Maria, Gudsmoder. Sangmesse kl. 10.
 Fredag d. 3.: 1. fredag i måneden. Messe og tilbedelse kl. 18.30.
 Søndag d. 5.: Herrens åbenbarelse. Familiegudstjeneste kl. 10. Herefter kirkekaffe i Fredensgade 15 samt et nytårsglas. Firmand-undervisning på scenen og i salen.
 Torsdag d. 9.: Skolemesse kl. 8.
 Lørdag d. 11.: Polsk messe kl. 11.
 Søndag d. 12.: Herrens dåb. Højmesse kl. 10. Med denne fest afsluttes juletiden.
 Søndag d. 26.: Den hell. Ansgar, bispedømmets værnhelgen. Højmesse kl. 10.

9 Sydøstsjælland

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstvej 29, 4700 Næstved
 Tlf. 53 72 09 85.
 Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 53 72 09 85. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
 Messtider: (HA)(1)
 Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
 Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9.
 Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.
 Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-17.
 Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.
 Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
 Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den hell. kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Onsdag d. 11.: Skolemesse kl. 8. Julekoncert i kirken kl. 19.30.
 Fredag d. 13.: Skolemesse kl. 8.
 Mandag d. 16.: Bankospil kl. 19.
 Onsdag d. 18.: Krybbespil øvelse kl. 8.
 Lørdag d. 21.: Generalprøve på krybbespil fra kl. 10-12.
 Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Juleaftens familiemesse med krybbespil kl. 15.30. Midnatsmesse kl. 24.
 Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Højmesse kl. 10.
 Torsdag d. 26.: Polsk messe kl. 10.
 Tirsdag d. 31.: Takkegudstjeneste ved årets afslutning kl. 15.30.
 Onsdag d. 1.1.: Marie, Gudsmoder. Højmesse kl. 10.
 Søndag d. 5.: Herrens åbenbarelse (Hellig tre Konger). Efter højmesse er der juletræsfest og kirkekaffe i menighedssalen.
 Søndag d. 12.: Herrens dåb. Messe kl. 10.
 Onsdag d. 15.: Skolemesse kl. 8.
 Fredag d. 17.: Skolemesse kl. 8.
 Søndag d. 19.: Højmesse kl. 10 i kirken. Økumenisk gudstjeneste i Herlufholm kirke kl. 19 for alle kristne. Tema: »Lad jer forlige med Gud«. Alle er velkomne.
 Søndag d. 26.: Den hell. Ansgar. Messe kl. 10.

Vor Frue menighed tilbyder religionsundervisning som forberedelse både til firmelse og til førstekomunion. De børn, der går på Vor Frue Skole, vil få religionsundervisning i skoletiden. For andre børn foregår undervisning i menighedslokalet tirsdag kl. 13.45.

Alle i menigheden ønskes en glædelig og velsignet jul og et godt nytår!

P. Kazimierz Przybylowicz, C.SsR

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Vinthersvej 4, 4760 Vordingborg
 Sognepræst: Josef Dudek, C.SsR. Træffes: Chr. Vinthersvej 4, tlf. 53 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 53 72 09 85.
 Messtider: (HA)(1)
 Hver søndag: Messe kl. 10.

Søndag d. 22.: Højmesse kl. 10. Lejlighed til skriftemål før eller efter messen.
 Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Højtidelig julemidnatsmesse kl. 24.
 Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Højmesse kl. 10.
 Torsdag d. 26.: Ingen messe.
 Søndag d. 29.: Den hell. Familie. Højmesse kl. 10.
 Onsdag d. 1.1.97: Ingen messe.
 Fredag d. 3.: Jesu Hjerte fredag. Messe kl. 16.30.
 Søndag d. 5.: Herrens åbenbarelse. Højmesse kl. 10.
 Søndag d. 12.: Højmesse kl. 10. Menighedskaffe efter messen.
 Søndag d. 26.: Den hell. Ansgar. Højmesse kl. 10.
 Alle ønskes en glædelig jul og et nåderigt nytår!

Skt. Hans Kirke, Køge

Bjerggade 10, 4600 Køge
 Tlf. 53 65 06 51.
 Konst. sognepræst: M. Bergsøe.
 Andenpræst: Benny Blumensaat, tlf. 53 65 06 51 bedst 9-10. Giro 800-5627.
 Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Bjerggade 1, 4600 Køge, tlf. 53 66 25 33
 Messtider: (HC2)(1)
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Hverdag: Onsdag kl. 10. Efter messen sakramental tilbedelse.
 Fredag kl. 19. Efter messen rosenkrans-bedegruppe.
 Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Onsdag d. 11.: Foredrag i menighedssalen kl. 19.30. »Jomfru Maria, Guds moder og kirkens moder« v. priorinde ved Maria Hjerte kloster, Sostrup, Sr. Therese. Alle er velkomne.
 Søndag d. 15.: Efter messen undervisning af børn og unge. Vi holder juleafslutning med lysbilledserie af Kirsten Brinck.
 Torsdag d. 19.: Bodsandagt kl. 19 med messe og mulighed for personligt skriftemål. To præster hører skriftemål.
 Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Familiemesse kl. 16. Midnatsmesse kl. 24.
 Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Messe kl. 10.
 Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.
 Onsdag d. 1.1.: Maria, Gudsmoder. Messe kl. 10.
 Lørdag d. 4.: Lørdagsklubben mødes kl. 15 i menighedssalen. Alle er velkomne.
 Lørdag d. 25.: Den hell. Paulus' omvendelse. Messe kl. 10.
 Onsdag d. 29.: Foredrag i menighedssalen kl. 19.30. »Mænd og kvinder i den katolske kirke« v. Vivian og Erling Tiedemann. Alle er velkomne.
 Undervisning af menighedens børn og unge efter messe d. 12.1. og 26.1.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
 Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.
 Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53521099.
 Messtider: (HC2)(1)

Søndag d. 15.: 3. søndag i Advent fejres kl. 10 med p. Julian Bodnar.
 Lørdag d. 21.: 4. søndag i Advent fejres kl. 16 med sognepræsten.
 Søndag d. 22.: Ingen messe.
 Tirsdag d. 24.: Jule-messe kl. 15 med p. Josef Dudek.
 Onsdag d. 25.: Ingen messe.
 Torsdag d. 26.: Jule-messe med sognepræsten kl. 10.
 Søndag d. 29.: Den hl. Familie fejres kl. 10 med p. Pierre Gregoire.
 Søndag d. 5.1.: Hl.3 Konger fejres kl. 10 med p. Pierre Gregoire.
 Lørdag d. 11.: Herrens Dåb fejres i messen kl. 16, med sognepræsten.
 Søndag d. 12.: Ingen messe.
 Søndag d. 19.: Messe kl. 10 med p. Pierre Gregoire.
 Onsdag d. 22.: Økumenisk Gudstjeneste kl. 19.30 med sognepræst Hanne Vesth fra Sct. Bendt Menighed og sognepræsten. Efterfølgende kirke-

kaffe i menighedshuset, hvor begge præster taler kort over deres syn på økumene.

Lørdag d. 25.: Sankt Ansgar fejres kl. 16 med sognepræsten.

Søndag d. 26.: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
 Sognepræst: Stephen Holm.
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
 Faste gudstjenestetider:
 Søndagsmesser: søndag kl. 10 i kirken, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag kl. 19.15, - som regel i kapellet.
 Hverdagsmesser, - i Skt. Montforts kapel over kirkens sakristi, - normalt således: mandag kl. 17,15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11,15.
 Montfort-kommunitets daglige bønner, - i Skt. Montforts kapel, normalt således:
 Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke lø.-sø.
 Vesper: sø. kl. 19, ma.- fr. kl. 18, lø. kl. 12,15.
 Børne- og ungdomsundervisning: søndagene d. 15. dec., 12. og 26. januar, - i tilslutning til messen.
 Eftermiddage for vore unge over 15 år (i Holbæk) fra kl. 13-17: lørdagene d. 21. dec. og d. 18. jan.
 Eftermiddage for vore ældre: torsdagene d. 19. dec. og 30. jan. fra kl. 14,30.

Søndag d. 15.: 3. søndag i advent, søndag Gaudete. Kl. 10 familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolaus-optog. I tilslutning til messen er der adventshygge i menighedssalen med godteposer til børnene og gløgg til de voksne.
 Søndag d. 22.: 4. søndag i advent. Kl. 10 højmesse. Julenat d. 24/25.: Kl. 23,55 højtidelig julemidnatsmesse til ære for Jesu Kristi fødsel, indledt med procession til julekrybben under salmen »Stille nat«. Kirken åbnes kl. 23,15. Kommer man tidlige- re, er der åbent i præstegård/menighedshus.
 Onsdag d. 25.: Juledag, Kristi fødsels fest. Kl. 10,30 (NB!) højtidelig julemesse. kl. 19 julevesper.
 Torsdag d. 26.: 2. juledag, St. Stephans dag. Ingen messe (NB). Kl. 10 laudes. Kl. 19 vesper.
 Søndag d. 29.: Den hellige families fest. Kl. 10 højmesse.

Tirsdag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 18,45 bods- og takkeandagt med sakramental velsignelse, - i kapellet.
 Onsdag d. 1.1.: 8. juledag, Nytårsdag, Fredens dag: festen for jomfru Maria Gudsmoder. Ingen gudstjeneste kl. 10, men: Kl. 16 (NB!) Festmesse, fælles for vor pastoralenheds tre menigheder. Efter messen går vi, i skæret af festlige lys-raketter, til menighedshuset, hvor Skt. Montforts kommunitet er vært ved en nytårs-reception. Med et glas champagne og et stykke kransekage vil vi ønske hinanden godt nytår.
 Søndag d. 5.: Festen for Herrens åbenbarelse (Helligtrekongersdag). Kl. 10 festmesse.
 Mandag d. 6.: Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag for ordensfamiliens anliggender. Kl. 17,15 messe i kapellet. I tilslutning til messen er der fra kl. 18 - kl. 19 en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.
 Søndag d. 12.: Festen for Jesu Kristi dåb i Jordan.: Kl. 10 familiemesse.
 Søndag d. 19.: I forbindelse med højmassen kl. 10 meddeles dåbens sakramente til Ana Isabel og Peter Tingsgaards nyfødte søn Simon (Slagelse).
 Søndag d. 26.: Festen for den hellige Ansgar, Nordens apostel og bispedømmet Københavns værnhelgen. Kl. 10 familiemesse. Ved messens slutning meddeles Blasiusvelsignelsen.

Sankt Mariæ Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
 Menighedsøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Refsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15,1., 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53
 Gudstjenestetider:
 Om søndagen: Messe kl. 15, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokaleme.
 Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
 Børneundervisning i forbindelse med søndagsmessen d. 8. dec. og d. 12. og 26. jan.
 Eftermiddage for unge over 15 år, - i Holbæk: lørdagene d. 21. dec. og 18. jan. fra kl. 13 - 17.

Søndag d. 22.: 4. søndag i advent: Kl. 15 messe, fejret delvis på latin.
 Julenat d. 24/25.: Der er ingen gudstjeneste i Kalundborg, men højtidelig julemidnatsmesse for hele sognet i sognekirken i Slagelse, begyndende kl. 23,55. (se under Slagelse)
 Onsdag d. 25.: Juledag, Kristi fødsels fest. Kl. 15,00 højtidelig julemesse.
 Torsdag d. 26.: 2. Juledag, Skt. Stephans dag. Ingen gudstjeneste i Kalundborg (se under Holbæk).
 Søndag d. 29.: Den hellige Families fest. Kl. 15,00

messe.
Onsdag d. 1.1.: 8. juledag, *Nytårsdag, fredens dag: Festen for jomfru Maria, Gudsmoder.* Der er ingen messe i Kalundborg, men, fælles for vor pastoralenheds tre menigheder: Kl. 16 festmesse i sognekirken, Vor Frue Kirke i Slagelse. Efter messen fælles nytårsreception i menighedssalen. Se under Slagelse.
Søndag d. 5.: *Festen for Herrens Åbenbarelse (Helligtrekongersdag).* Kl. 15 festmesse.
Søndag d. 12.: Festen for Jesu dåb i Jordanfloden. Kl. 15 messe.
Søndag d. 19. celebreres dele af messen kl. 15 på latin.
Søndag d. 26.: *Festen for den hellige Ansgar,* Nordens apostel og bispedømmet Københavns værnehelgen. Kl. 15 festmesse. Ved messens slutning meddeles Blasius-velsignelsen.

11 Midtsjælland

Skt. Pauls Kirke, Taastrup
 Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
 Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
 Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
 Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.
 Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.
Messeider: (HA)(I)
 Søndag: Rosenkransbøn i kapellet kl. 9.30. Højmesse kl. 10.
 Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje-Taastrup kl. 19.
 Torsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Sakramental tilbedelse kl. 18. Messe kl. 19. Sakramental tilbedelse og rosenkrans, afsluttende med sakramental velsignelse kl. 20-22.
 Lørdag: Messe kl. 9 (d. 14.12. og d. 4.1. dog kl. 10). Søndagsmesse kl. 17.

Torsdag d. 12.: Canto-koret giver julekoncert i kirken kl. 19. Gratis adgang.
Lørdag d. 14.: Mariadag kl. 9.30-15. Messe kl. 10.
Onsdag d. 18.: KÆK begynder med messe kl. 14. Derefter fortæller sognepræst W. Zdunek fra Hvidovre.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Familiemesse kl. 16. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Julemorgen-højmesse kl. 10.
Torsdag d. 26.: Familiemesse kl. 12 med efterfølgende julefrokost.
Søndag d. 29.: Den hell. Familie. Helbredelsesmesse kl. 19. Celebrant: pastor Benny Blumensaat.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 16.
Onsdag d. 1.1.97: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 4.: Mariadag kl. 9.30-15. Messe kl. 10.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse.* Ungdomsmesse kl. 10. Celebrant: p. Charles McCharthy ofm.conv.
Torsdag d. 23.: Foredrag og diasshow i menighedssalen kl. 19 v. red. Carsten Berthelsen om Kristendommen i billedkunsten.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar.* Højmesse kl. 10 hvor Laudi Cantus koret synger Palestrina »Missa Brevis«. Helbredelsesmesse kl. 19. Celebrant: pastor Benny Blumensaat.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
 Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
 Konstitueret sognepræst: P. Robert Showers, ofm.conv.
 Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv., tlf. 46 35 09 65 (bedst 8-9 ti-fr).
 Gråbrødrehuset, tlf. 42 36 77 56.
Messeider: (HC2)(I)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.
 Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.
 Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30.
 Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.
 NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

Lørdag d. 14.: Religionsundervisning kl. 14.30.
Mandag d. 16.: Julekoncert med Himmelev-koret kl. 19.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Julemesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Julemesse kl. 10.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10.
Fredag d. 27.: Messe kl. 17.
Lørdag d. 28.: Messe kl. 17.
Mandag d. 30.: Ingen gudstjeneste.
Tirsdag d. 31.: *Nytårsaftens-andagt* kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Nytårsmesse kl. 17.
Torsdag d. 2. - lørdag d. 4.: Messe kl. 17.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse.* Messe kl. 10, hvor Charles McCharthy indsættes som sognepræst.

Ledreborg Slotskirke
 Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
 Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.
 Sognesøster: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.
Gudstjenesteider:
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokaleme. Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor, - eller meddeles i kirken.
Børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen: lørdagene d. 14. dec., d. 11. og 25. jan.
Eftermiddage for unge over 15 år, lørdagene d. 21. dec. og 18. jan. fra kl. 13 - 17.
Hyggeeftermiddage for ældre: torsdagene d. 12. dec. og d. 9. jan. - fra kl. 14-17. Yderligere oplysninger hos sakristanen, fru Helena Rasmussen, tlf. 53 43 52 54.

Lørdag d. 14.: 3. søndag i advent, søndag »Gaudete«. Kl. 15.30 familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolaus-optog. I tilslutning til messen er der adventshygge i menighedslokaleme med godteposer og sodavand til børnene og gløgg til de voksne.
Lørdag d. 21.: 4. søndag i advent. Kl. 15.30 messe.
Tirsdag d. 24.: *Juleaften, Kristi fødsels fest.* Kl. 15.30 højtidelig julemesse med midnatsmessens tekster, indledt med procession til krybben under salmen »Stille nat«.
 NB: Der er i Holbæk ingen midnatsmesse julenat og ingen messe 1. juledag d. 25.
Torsdag d. 26.: 2. juledag, (Skt. Stephans dag). Kl. 15.30 international julemesse (juledags tekster) med julesange fra mange lande på mange forskellige sprog.
Lørdag d. 28.: *Den hellige Families fest.* Kl. 15.30 messe.
Tirsdag d. 31.: *Nytårsaften.* Kl. 16.30 (NB) ordets gudstjeneste med taksigelse for det gamle år.
Onsdag d. 1.1.: 8. juledag, *nytårsdag, fredens dag: festen for jomfru Maria, Gudsmoder.* Holbæk menighed opfordres til at tage del i den for vor pastoralenhed celebrerede fælles festmesse i Vor Frue Kirke i Slagelse. Messen begynder kl. 16. Efter messen fælles nytårs-reception i menighedssalen.
Torsdag d. 2.: Aftenen for januar-månedens 1. fredag er der kl. 19.15 ordets gudstjeneste med udledning af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.
Lørdag d. 4.: *Festen for Herrens åbenbarelse (Helligtrekongersfest).* Kl. 15.30 festmesse.
Lørdag d. 11.: *Festen for Jesu Kristi dåb i Jordan.* Kl. 15.30 messe
Lørdag d. 18. fejres dele af søndagsmessen på latin
Lørdag d. 25.: *Festen for den hellige Ansgar,* Nordens apostel og bispedømmet Københavns værnehelgen. Kl. 15.30 festmesse. Ved messens slutning meddeles Blasius-velsignelsen.

12 Nordsjælland

Skt. Vincent Kirke, Helsingør
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobiltlf. 40 58 48 57.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
 Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messeider: (HB2)(T)

Torsdag d. 12.: Messe kl. 18.
Søndag d. 15.: 3. søndag i Advent fejres i messen kl. 9.
Tirsdag d. 17.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 19.: Messe kl. 18.
Fredag d. 20.: Juleandagt med to børnehaver i kirken kl. 10.
Søndag d. 22.: 4. søndag i Advent fejres i messen kl. 11.
Tirsdag d. 24.: *Jule-messe* kl. 24. (I Hillerød fejres julemessen kl. 16).
Onsdag d. 25.: *Juledags-messe* kl. 9.
Søndag d. 29.: *Den hl. Families fest* fejres kl. 11 med p. Josef Völk.
Søndag d. 5.1.: *Hl.3 konger,* messe kl.9.
Tirsdag d. 7.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 9.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 11.: Børnenes religionsundervisning nr. 9 i Hillerød, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30. Alle er velkommen til messen..
Søndag d. 12.: *Herrens Dåb* fejres i messen kl. 11.

Tirsdag d. 14.: Pensionist-træf kl. 14.30 med messe og efterfølgende hyggeligt samvær i præstegården.
Torsdag d. 16.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 18.: Børnenes religionsundervisning nr. 10 i Hillerød, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30. Alle er velkommen til messen.
Søndag d. 19.: Messe kl. 9.
Tirsdag d. 21.: Økumenisk gudstjeneste i Sankt Olai Kirke kl. 19.30. Biskop Martensen prædiker. Efterfølgende samvær i menighedslokaleme, hvor biskop Martensen vil tale om det nye fælles-dokument om »retfærdiggørelse«.
Torsdag d. 23.: Messe kl. 18.
Lørdag d. 25.: Børnenes religionsundervisning nr. 11 i Hillerød, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30. Alle er velkommen til messen.
Søndag d. 26.: *Sankt Ansgar* fejres i messen kl. 11.
Tirsdag d. 28.: Messe kl. 14.30.
Torsdag d. 30.: Messe kl. 18.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobiltlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.
 Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.
Messeider: (HA)(T)

Torsdag d. 12.: Messe kl. 17.
Fredag d. 13.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 15.: 3. søndag i Advent, messe kl. 11, m/dåb af Jacob Unger.
Tirsdag d. 17.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 18.: Messe kl. 18.
Torsdag d. 19.: Messe kl. 17.
Fredag d. 20.: Messe kl. 8.30.
Søndag d. 22.: 4. søndag i Advent, messe kl. 9.
Tirsdag d. 24.: *Jule-messe* kl. 16. (Midnats-messe i Helsingør kl. 24)
Onsdag d. 25.: *Juledags-messe* kl. 11.
Søndag d. 29.: *Den hl. Familie - messe* kl. 9, med p. Josef Völk. Sognepræsten er i Lübeck for at fejre pastor Klaus Weigang's 40 års præstetjubilæum, ved at concebrere i søndags-messen i Sankt Vicelin (vores venskabsmenighed).
Søndag d. 5.1.: *Hl.3 Konger,* messe kl. 11.
Tirsdag d. 7.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 8.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 9.: Messe kl. 17.
Fredag d. 10.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 11.: Børnenes religionsundervisning nr. 9, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30. Alle er velkommen.
Søndag d. 12.: *Herrens Dåb,* messe kl. 9.
Tirsdag d. 14.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 15.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 16.: Messe kl. 17.
Fredag d. 17.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 18.: Børnenes religionsundervisning nr. 10, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30. Alle er velkommen.
Søndag d. 19.: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 21.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Torsdag d. 23.: Økumenisk Gudstjeneste i Frederiksborg Slotskirke kl. 19.30. Bagefter er der kaffebord i menighedssalen.
Fredag d. 24.: Messe kl. 8.30.
Lørdag d. 25.: Børnenes religionsundervisning nr. 11, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11 - 11.30. Alle er velkommen.
Søndag d. 26.: *Sankt Ansgar* fejres i messen kl. 9.
Tirsdag d. 28.: Messe/Laudes kl. 8.30.
Onsdag d. 29.: Messe kl. 17.
Torsdag d. 30.: Messe kl. 17.
Fredag d. 31.: Messe kl. 8.30.

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messeider: (HA)(I)
Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkelpborg, Strandvejen 352 kl. 9.
 Tirsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 19.30.
 Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Søndag d. 15.: Sankta Lucia procession under højmessens kl. 11. Særligt arrangement for børnene.
Torsdag d. 19.: Ingen religionsundervisning på Nordvanggaard.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Midnats-messe kl. 22.30. Efter messen indbydes alle til en forfriskning i menighedssalen.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 11. Samvær i menighedssalen efter messen. Alle er vel-

komne.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 11.
Tirsdag d. 31.: Taksigelsesgudstjeneste kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 11. Efter messen indbydes alle til en forfriskning i menighedssalen.
Torsdag d. 2.: Ingen messe og ingen religionsundervisning.

Den Hellige Families Kirke, Birkerød

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96
 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
 Præst: Jacob Muiser.
Messeider: (HA)1
 Søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Mandag: Aftenmesse kl. 19.30.
 Tirsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Aftenmesse kl. 19.30.
 Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
 Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 19.30 den 1. fredag i måneden.

Torsdag d. 12.: Juleafslutning for religionsundervisningen kl. 16.
Søndag d. 15.: Julekoncert i kirken kl. 16.
Torsdag d. 19.: Vi øver til krybbspillet kl. 16.
Søndag d. 22.: Børnenes julegudstjeneste kl. 19.30.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Julenats-messe kl. 24. Bagefter samles vi i kostalden for at ønske hverandre glædelig jul.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Højmesse kl. 9.30. Under 1. del af messen går børnene i kostalden og kommer tilbage til offertoriet. Vi samles atter i kostalden.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 9.30.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie.* Sognets værnehelgen.
Tirsdag d. 31.: Takkegudstjeneste kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Højmesse kl. 9.30.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse.*
Torsdag d. 9.: Religionsundervisning igen kl. 16. KUK-møde kl. 19.30.
Lørdag d. 11.: Børne KUK kl. 10.30-12.30.
Søndag d. 12.: *Herrens dåb.*
Torsdag d. 16.: Religionsundervisning kl. 16.
Torsdag d. 23.: Religionsundervisning kl. 16 og KUK-møde kl. 19.30.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar.* Familiemesse kl. 9.30.
Torsdag d. 30.: Religionsundervisning kl. 16.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 31 28 17 00.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag 10.30-12 på sognekontoret. Evt. også på 31 28 47 69.
 Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 31 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
 Menighedsrådsformand: Damian Nawarecki, Tryggevej 127, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 60 33 55.
Messeider: (HA)(T)
 Søndag: Højmesse kl. 11.
 Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Søndag d. 15.: Gregoriansk messe kl. 11.
Fredag d. 20.: Bodsandagt kl. 19.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel.* Messe kl. 16.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel.* Messe kl. 11.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 11.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie.* Messe kl. 11.
Tirsdag d. 31.: Takkemesse kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder.* Messe kl. 11.
Fredag d. 3.: Tilbedelse kl. 18.30.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse (Hl. 3 konger).* Messe kl. 11.
Søndag d. 12.: Familiemesse kl. 11 med efterfølgende kirkekaffe. Under kirkekaffen vil menighedsrådet give en orientering om det forløbne år.
Fredag d. 17.: Efter messen kl. 19 afholdes den traditionelle pakkefest, hvor det indkomne beløb sendes til Peter Tantholdt-Hansen i Peru. Enhver medarbejder medbringer en lille pakke, som bortauktioneres. Alle er hjerteligt velkomne!
Søndag d. 19.: Gregoriansk messe kl. 11.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar,* Nordens apostel. Messe kl. 11. Efter messen afholdes et »medarbejdermøde« med fælles frokost. Den nye leder af Pastoral-Centret, Erling Tiedemann, vil endvidere holde et oplæg om emnet: Menighed og gudsfolk. Nærmere oplysninger følger.

Husk at undervisningen for firmander (kl. 15) og 1.

kommunikanter (kl. 16) finder sted hver anden lørdag. Nærmere oplysninger hos sognepræsten eller på tlf. 31 28 17 00 eller 31 28 47 69.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.Jensensvej 3., 3540 Lyngø.
Messestider: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Messe kl. 9.30 og kl. 11 (engelsk).
Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftemål: Efter aftale.
KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.
Under p. Frank Jobst's bortrejse indtil 1.1.97 fungerer p. Paul Marx som sognepræst.

Søndag d. 15.: Kirkekaffe efter messen kl. 9.30.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Familiemesse kl. 16.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Messer som om søndagen.
Torsdag d. 26.: Dansk messe kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Taksigelsesmesse kl. 15.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder*. Dansk messe kl. 11.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse (Hell. tre konger)* Messe kl. 9.30 og 11 (engelsk).
Onsdag d. 8.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
I januar begynder undervisningen af de unge, der skal firmes af biskop Kozon lørdag d. 12. april kl. 15.30. Undervisningen finder sted hver søndag efter messen i Vor Frue kirke kl. 9.30 til ca. 12 - undtagen søndag d. 16. februar.
Søndag d. 12.: Firmelsesundervisning efter messen kl. 9.30.
Søndag d. 19.: Firmelsesundervisning efter messen kl. 9.30.
Søndag d. 26.: Firmelsesundervisning efter messen kl. 9.30.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.
Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messestider: (HA)(I)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

Lørdag d. 14.: Messe kl. 17. Derefter fælles adventsaften.
Søndag d. 22.: Familiemesse kl. 9.30. Familiemesse kl. 16.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til herrens fødsel*. Julemesse kl. 15.30. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Julemesse kl. 11.
Tirsdag d. 31.: Nytårsmesse kl. 16.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdage: Mandag: Messe kl. 11. Tirsdag: Messe kl. 17. Onsdag: Messe kl. 11. Torsdag: Messe kl. 17.30 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 88. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Midnatsmesse kl. 23.30. Ingen messe kl. 17.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.
Torsdag d. 26.: *Skt. Stefan*. Reciteret messe kl. 9. Ingen messe kl. 11.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie*. Sædvanlige messestider.
Tirsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Taksigelsesmesse

kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder*. Reciteret messe kl. 11. Ingen messe kl. 9.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse*. Sædvanlige messestider. Søndagens kollekt optages til fordel for Det danske Bibelselskab.
Tirsdag d. 7.: Møde i K.Æ.K., Ordrup. Se under Skt. Andreas kirke.
Lørdag d. 11.: Sognekatekese kl. 15. Foredrag af sr. Anna Maria, O.S.B. Emne: »At søge midten«. Spiritualitet hos Julian af Norwich.
Søndag d. 12.: *Herrens dåb*. Familiemesse kl. 9.
Tirsdag d. 14.: Messe kl. 17. Efter messen tilbedelse af Alterets sakramente indtil kl. 21.
Lørdag d. 18.: Den økumeniske bedeuge om enhed i troen begynder.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar*, bispedømmets værmehelgen. Sædvanlige messestider.

Immaculata Kirke

Strandvej 91, 2100 København Ø
Messestider:
Søndag: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
Lørdag: Messe kl. 9.

Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Højmesse kl. 16.30.
Tirsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Højmesse kl. 16.30.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
Andenpræster:
Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Michael Bienkowski, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22.
Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.
Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 11.30.

Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Børnemesse kl. 16. Midnatsmesse kl. 23.30 (latin). Ingen messe kl. 8.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Højmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.
Torsdag d. 26.: Skt. Stefan. Sangmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie*. Sædvanlige messestider.
Tirsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Taksigelsesmesse kl. 16. Ingen messe kl. 8.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder*. Sangmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.
Fredag d. 3.: Jesu Hjerter-fredag. Se under messestider.
Lørdag d. 4.: Rosenkransbøn kl. 11.10. Derefter messe.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse*. Latinsk højmesse kl. 10. Søndagens kollekt optages til fordel for Det danske Bibelselskab.
Tirsdag d. 7.: Møde i K.Æ.K. Messe kl. 11.30. Efter messen sammenkomst i menighedssalen. Tilmelding senest søndagen før pr. tlf. 39 69 82 52, Aase og Mogens Nielsen, eller pr. tlf. 39 64 09 01, Inge Ryom.
Søndag d. 12.: *Herrens dåb*. Sædvanlige messestider.
Mandag d. 13.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne. Tilmelding pr. tlf. 39 63 63 82.
Lørdag d. 18.: Den økumeniske bedeuge om enhed i troen begynder.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar*, bispedømmets værmehelgen. Sædvanlige messestider.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
Sognekantor: Vandtårnsvej 11.
Messestider: (HC2)(T)
Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.
Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 31 24 65 80 (kontor), 31 21 85 88. Indvalg 3121 0234. Fax. 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12. Fredag kl. 14-17.
Messestider: (HA)(TH)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Lørdag d. 14.: Religionsundervisning kl. 10.30-13.
Tirsdag d. 17.: De ældres eftermiddag kl. 14.30-16.30. Jesu Hjerter Kor synger julen ind.
Onsdag d. 18.: Ministrantklub kl. 15.30-17. Vi skal øve os til julens gudstjenester.
Lørdag d. 21.: Kongregationsmesse kl. 10. Alle er velkomne.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Messe kl. 8.15. Ingen messe kl. 17. Kirken åbnes kl. 23. Koret synger julen ind kl. 23.30. Midnatsmesse kl. 24. Efter messen kan vi ønske hinanden glædelig jul i menighedssalen, Stenosgade 4 B.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Julehøjmesse kl. 10 med biskop Hans L. Martensen S.J. Messe med julesalmer kl. 11.30. Ingen kirkekaffe. Aftenmesse kl. 20.
Torsdag d. 26.: Messe kl. 10. Ingen senere messer.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 8.15. Taksigelsesmesse kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder*. Messe kl. 10 og kl. 17.
Fredag d. 3.: Jesu Hjerter fredag. Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse*. Efter messen kl. 11.30 er der emnekirkekaffe. Joost Dahlerup taler om psykiatrien og kirken.
Tirsdag d. 7.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om »Den hellige Petrus Canisius, et troens sendebud for 400 år siden«.
Onsdag d. 15.: Ministrantklub kl. 15.30.
Lørdag d. 18.: Kongregationsmesse kl. 10. Religionsundervisning kl. 10.30-13.
Søndag d. 19.: Familiemesse kl. 11.30.
Mandag d. 20.: Foredragsaften med sr. Abraham kl. 19.30.
Tirsdag d. 21.: Møde for de ældre kl. 14.30-16.30. P. August Ziggelaar taler om »Maria-valfartsstedet Medjugorje«.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar*. Ungdomsmesse kl. 20. Efter messen Café Ludvig i menighedssalen.
Mandag d. 27.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Onsdag d. 29.: Studiekreds for voksne kl. 11.
Hver søndag indbyder vi til kirkekaffe efter morgenmessen.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Messestider: (HA)(TH)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

Lørdag d. 14.: Børnenes krybbespil og juleafslutning kl. 14-16.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Juleaftenshøjmesse kl. 16.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Højmesse kl. 11.
Torsdag d. 26.: Højmesse kl. 11.
Tirsdag d. 31.: Nytårsaftensgudstjeneste kl. 16.
Onsdag d. 1.1.97: *Maria, Gudsmoder*. Højmesse kl. 16.30.
Lørdag d. 11.: Børnenes lørdagsundervisning genoptages.
Tirsdag d. 14.: Katolsk Ældreklub. Møde i Lioba-hjemmets sal kl. 14. Messe kl. 16.30.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messestider: (HA)(T)
Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 15.: Messe på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 17. Lejlighed til skriftemål før og efter

messen eller efter aftale.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Julemesse kl. 16 for dem, der ikke kan komme til midnatsmessen. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Højmesse på dansk kl. 10. Højmesse på polsk kl. 12.
Torsdag d. 26.: Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Takkogudstjeneste med sakramental velsignelse og messe kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder*. Messe kl. 10.
Fredag d. 3.: Første fredag. Messe på dansk kl. 8. Vietnamesisk messe kl. 15.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse (Hell. tre konger)*. Højmesse på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 12. Efter messen kirkekaffe.
Søndag d. 12.: *Herrens dåb*. Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.
Søndag d. 19.: Højmesse på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 17.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638
Sakramentskirken.
Sognepræst: Jac. Adams, Redemptorist, Dovregade 5, 1.tv., 2300 København S. Tlf. 31 57 09 42.
Træffes på kirkens kontor tirsdag-fredag ca. kl. 10-11 og ca. en halv time efter messerne. Bedst efter aftale, tlf. 31 35 68 25.
Kirkens kontor: Marianne F. Jensen, Nørrebrogade 27 C, 2200 København N. tlf. 31 35 68 25.
Kontortid: Ti., on. og to. kl. 9-11, fr. kl. 10-12.
Menighedsrådsformand: Stella Sørensen, Australiensvej 30, 2.th., 2100 København Ø. Tlf. 31 18 00 67.
Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messestider: (HB2)(T)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 dansk, kl. 18.15 fransk messe. Søndag kl. 10 højmesse. Kl. 18 engelsk.
Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag, torsdag og fredag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.
1. fredag i måneden ingen messe kl. 11, men messe kl. 17 med efterfølgende tilbedelse og sakramental velsignelse.

Mandag d. 16.: Julekoncert i kirken kl. 18.30.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Familiemesse kl. 16. Engelsk messe kl. 18. Familien Zapolski spiller julemusik i kirken kl. 23.30. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Dansk højmesse kl. 10. Fransk messe kl. 11.30. Engelsk messe kl. 18.
Torsdag d. 26.: Dansk messe kl. 11.
Søndag d. 29.: *Den hell. Familie*. Højmesse kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Dansk messe kl. 11. Engelsk messe kl. 18.
Onsdag d. 1.1.: *Maria, Gudsmoder*. Dansk messe kl. 16.
Fredag d. 3.: Messe kl. 17. Derefter udstilling af alterets sakramente, tilbedelse og sakramental velsignelse.
Lørdag d. 4.: TRO & LYS møde i krypten kl. 12.30.
Søndag d. 5.: *Herrens åbenbarelse*. Familiemesse kl. 10. Thomasmesse i Skt. Johannes kirke kl. 16.
Søndag d. 12.: *Herrens dåb*. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 18. - lørdag d. 25.: Økumenisk bedeuge for de kristnes enhed.
Søndag d. 26.: *Den hell. Ansgar*, bispedømmets værmehelgen. Højmesse kl. 10.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messestider: (HB2)(T)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdage: Vesper kl. 16.15. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Søndag d. 15.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11 med gregoriansk sang. Adventskoncert kl. 15 med Hørsholm-koret under ledelse af Klaus Ib Munk Nielsen.
Onsdag d. 18.: Messe for de ældre kl. 10 med efterfølgende juleafslutning.
Tirsdag d. 24.: *Vigilie til Herrens fødsel*. Juleaftensmesse kl. 16. Julemusik kl. 23.30. Midnatsmesse med biskop Kozon kl. 24.
Onsdag d. 25.: *Herrens fødsel*. Reciteret messe kl. 8.

Højmesse kl. 11.
Torsdag d. 26.: Reciteret messe kl. 8 og kl. 11.
Søndag d. 29.: Den hell. Familie. Sædvanlige messetider.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 16 med årsafslutning.
Onsdag d. 1.1.: Maria, Gudsmoder. Reciteret messe kl. 8 og kl. 11.
Fredag d. 3.: Jesu Hjerte-messe kl. 16.30. Derefter tilbedelse til kl. 18.
Søndag d. 5.: Herrens åbenbarelse. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11 med gregoriansk sang.
Søndag d. 12.: Herrens dåb. Sædvanlige messetider.
Onsdag d. 15.: Messe for de ældre kl. 10.
Søndag d. 19.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11 med gregoriansk sang.
Tirsdag d. 21.: Økumenisk kirkevandring kl. 19. Vandringen starter i Skt. Pauls kirke.
Søndag d. 26.: Den hell. Ansgar. Reciteret messe kl. 8. Pontifikalmesse med biskop Kozon kl. 11.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
 Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
 Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.Ss.R. Tlf. 31 58 41 02.
 Andenpræst: Janusz Turek, C.Ss.R.
 Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, torsdag tillige kl. 17-18.
 Udenfor kontortid tlf. 31 58 21 02.
Messestider: (HA)(T)
Lørdage: Engelsk messe kl. 17.
Søndage: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.
 Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
 Hverdage: Messe kl. 8.
 Torsdage: Messe kl. 19 med rosenkransandagt.
 1. fredag: Jesu Hjerte messe kl. 19.

Onsdag d. 18.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Julefest.
Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Intematinal familiemesse kl. 15.30. Midnatsmesse kl. 24.
Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Festmesse kl. 10.
 Ingen messe kl. 8.30.
Torsdag d. 26.: Den hell. Stefan. Messe kl. 10.
 Ingen messe kl. 8.30.
Tirsdag d. 31.: Takkegudstjeneste kl. 16.
Onsdag d. 1.1.: Maria, Gudsmoder. Festmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.30.
Søndag d. 5.: Herrens åbenbarelse (Hell. tre kon-

ger). Familiemesse kl. 10. Kollekt for Det danske Bibelselskab.
Søndag d. 19.: Messer som sædvanligt. I anledning af Den økumeniske Bodeuge afholdes der en Økumenisk gudstjeneste i Højdevangskirken (Irlandsvej 45, 2300 Kbhvn S.) kl. 17. Efter gudstjenesten vil der være et foredrag, lidt spiseligt og noget kulturelt. Se nærmere herom i næste nummer af sognebladet.

Søndag d. 26.: Den hell. Ansgar, bispedømmets værmehelgen. Latinsk højmesse kl. 10.
Torsdag d. 30.: Torsdagscafé efter messen kl. 19. »Eventyr eller kald - fokus på en kvindes liv« v. Jette Colberg (tidl. oversygeplejerske).

Skt. Hyacinthus Kirke, Rønne
 Østergade 59, 3700 Rønne
 Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
 Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 33 93 19 48 / 33 11 60 80.
Messestider: (HC2)(I)
 December: Højmesse søndag kl. 10.
Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Se Åkirkeby.
Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Højmesse kl. 11.
Torsdag d. 26.: Højmesse kl. 16 hos søstrene.
Tirsdag d. 31.: Festandagt kl. 16.
 Januar 97: Højmesse lørdag kl. 17.
Onsdag d. 1.1.: Maria, Gudsmoder. Se Åkirkeby.

Rosenkranskirken, Åkirkeby
 Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Menighedsrådsformand: Erik Frandsen, Kannikengen 24, tlf. 56 97 42 95.
Messestider: (HC2)(I)
 December: Højmesse lørdag kl. 17.
Tirsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Højmesse kl. 16.
Onsdag d. 25.: Herrens fødsel. Se Rønne.
Tirsdag d. 31.: Se Rønne.
 Januar 97: Højmesse søndag kl. 10.
Onsdag d. 1.1.: Maria, Gudsmoder. Højmesse kl. 16.

19 Grønland

Krist Konge Kirke, Nuuk / Godthåb
 Sognepræst: Urban Figge O.M.I., Box. 51, 3900 Nuuk.
 Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 2 31 75.
Messestider: Søndagemesser kl. 10.

Hverdagsmesser: Tirsdage og torsdage: Messe kl. 17.15. Onsdage: Tilbedelse kl. 19 efterfulgt af messe kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 i Blok 9, 213. Lørdag: Messe kl. 9.15.
 Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgi-er.
 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.

Gudstjenster på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 København V. Tlf. 31 24 26 30.
 Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-Speaking Ministry
 Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
 Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78.
 Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Eucharistic Celebrations in English: Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

Communauté de Langue Francaise
 Copenhague: Tous les samedis à 18 h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Missione cattolica Italiana
 Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

Misa en Espanol
 Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

Kroatisk mission
 P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
 Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19.

I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.
 I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16.
 I Helsingør, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17.
 I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

Mszę swiete w jezyku polskim
 Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
 Koscioł sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 31 58 21 02.
 Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Ungarsk messe
 Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerte Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

Tamilske gudstjenester
 Pastor Jude Kulas Soosaiappu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 39 eller 20 86 67 38.
Tirsdag d. 24.: Skt. Knuds kirke, Svendborg kl. 16.
Onsdag d. 25.: Jesu Hjerte kirke, Randers kl. 10.
Torsdag d. 26.: Skt. Josefs kirke, Horsens kl. 17.
Fredag d. 27.: Helligåndskirken, Frederikshavn kl. 17.
Lørdag d. 28.: Skt. Mariæ kirke, Aalborg kl. 17.
Søndag d. 29.: Skt. Ansgars kirke, Aabenraa kl. 10.
Tirsdag d. 31.: Hellig Kors kirke, Lemvig kl. 23.
Onsdag d. 1.1.: Skt. Peters kirke, Herning kl. 10.
Onsdag d. 1.1.: Vor Frue kirke, Århus kl. 14.
Lørdag d. 4.: Skt. Birgittas kirke, Maribo kl. 18.
Søndag d. 5.: Skt. Elisabeths kirke, Holbæk kl. 17.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter »Messestider«.
 HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
 HB = Adgang ad løst rampe eller skinne.
 HC = Kun adgang ved løft.
 1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekortet.
 2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekortet/kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter »Messestider«.
 T = Teleslynge.
 H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede f.eks. højtalernælg, hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
 I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Liturgisk kalender for 14. december 1996 - januar 1997

14. *hvid.* Lørdag i 2. uge i advent. (II Ps). Johannes af Korset, præst og kirkelærer, (†1591)(m). Adv. pf. I. L.: Sir 48,1-49-11. Ev.: Matt 17,10-13.
 15. *viol.* eller *rosa.* 3. SØNDAG I ADVENT. (III Ps). Cr. Adv. pf. I. L.: Es 61,1-2a.10-11; Sl: Luk 1,46-48.49-50.53-54. R. Min sjæl skal juble i min Gud. 2.L.: 1.Tess 5,16-24. Ev.: Joh 1,6-8.19-28.
 16. *viol.* Mandag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. I. L.: 4.Mos 24,2-7.15-17a. Ev.: Matt 21,23-27.
 17. *viol.* Tirsdag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: 1.Mos 49,28-10. Ev.: Matt 1,1-17. NB: Tidebønnen følger et særligt skema de sidste 7 dage før jul. Særlige antifoner til Zakarias' og jomfru Marias lovsange.
 18. *viol.* Onsdag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: Jer 23,5-8. Ev.: Matt 1,18-24.
 19. *viol.* Torsdag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: Dom 13,2-7.24-25a. Ev.: Luk 1,5-25.
 20. *viol.* Fredag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: Es 7,10-14. Ev.: Luk 1,26-38.
 21. *viol.* Lørdag i 3. uge i advent. (III Ps). Adv. pf. II. L.: Højs 2,8-14. Ev.: Luk 1,39-45. Petrus Canisius, præst og kirkelærer, (†1597), kan ihukommes.
 22. *viol.* 4. SØNDAG I ADVENT. (IV Ps). Cr. Adv. pf. II. L.: 2.Sam 7,1-5.8b-11.16; Sl 89,2-3.4-5.27+29. R. Om Herrens nåde vil jeg evigt synge. 2.L.: Rom 16,25-27. Ev.: Luk 1,26-38.
 23. *viol.* Mandag i 4. uge i advent. (IV Ps). Adv. pf. II. L.: Mal 3,1-4; 4,5-6. Ev.: Luk 1,57-66. Johannes af Kenty, præst, (†1473), kan ihukommes.
 24. *viol.* Tirsdag i 4. uge i advent. (IV Ps). Adv. pf. II. L.: 2.Sam 7,1-5.8b-12.14a.16. Ev.: Luk 1,67-79.

JULETIDEN
 1. vesper til Herrens fødsel.
 24. Aften. *hvid.* VIGILIE TIL HERRENS FØDSEL. (h). Gl. Cr. Jul. pf. I.L.: Es 62,1-5; Sl 89,4-5.16-17.27+29. R. Om Herrens nåde vil jeg evigt synge. 2.L.: Ap.G 13,16-17.22-25. Ev.: Matt 1,1-25 eller 1,18-25.
 25. *hvid.* Onsdag. HERRENS FØDSEL. (h). Gl. Cr. Jul. pf. *Julenat.* I.L.: Es 9,2-7; Sl 96,1-2a.2b-3.11-12.13. R. I dag er os en Frelser født, Kristus, Herren! 2.L.: Tit 2,11-14. Ev.: Luk 2,1-14.
 25. *Julemorgen.* I.L.: Es 62,11-12; Sl 97,1+6.11-12. R. Lys skal stråle over os; thi i dag er vor Frelser født. 2.L.: Tit 3,4-7. Ev.: Luk 2,15-20. *Juledag.* I.L.: Es 52,7-10; Sl 98,1,2-3ab.3cd-4.5-6. R. Den vide jord har skuet vor Guds frelse. 2.L.: Hebr 1,1-6. Ev.: Joh 1,1-18 eller 1,1-59-14.
 26. *rd.* Torsdag. STEFAN, den første martyr (f). (IV Ps). Gl. Jul. pf. L.: Ap.G 6,8-10; 7,54-60; Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17. R. I dine hænder, Herre, befaler jeg min ånd. Ev.: Matt 10,17-22.
 27. *hvid.* Fredag. JOHANNES, apostel og evangelist (f). (IV Ps). Gl. Jul. pf. L.: 1.Joh 1,1-4; Sl 97,1-2.5-6.11-12. R. I retfærdige glæd jer i Herren. Ev.: Joh 20,2-8.
 28. *rd.* Lørdag. DE USKYLDIGE BØRN, martyrer (f). (IV Ps). Gl. Jul. pf. L.: 1.Joh 1,5-2,2; Sl 124,2-3.4-5.7b-8. R. Vor sjæl slap fri som en fugl af fugtefangerens snare. Ev.: Matt 2,13-18.
 29. *hvid.* Søndag. DEN HELLIGE FAMILIE, JESUS, MARIA OG JOSEF (f). (I Ps). Gl. Cr. Jul. pf. I.L.: Sir 3,2-6.12-14; Sl 128,1-2.3.4-5. R. Salig enhver, som frygter Herren, og som går på hans veje. 2.L.: Kol 3,12-21. Ev.: Luk 2,22-40 eller 2,22-39.

40. Eller ad libitum: I.L.: 1.Mos 15,1-6; 21,1-3; Sl 105,1b-2.3-4.5-6.8-9. R. Hør Herren vor Gud; han ihukommer for evigt sin pagt. 2.L.: Hebr 11,8,11-12.17-19. Ev.: Luk 2,22-40 eller 2,22.39-40. Thomas Becket, biskop og martyr (†1170), fejres ikke.
 30. *hvid.* Mandag 6.DAG I JULEUGEN. (I Ps). Gl. Jul. pf. L.: 1.Joh 2,12-17. Ev.: Luk 2,36-40.
 31. *hvid.* Tirsdag 7.DAG I JULEUGEN. (I Ps). Gl. Jul. pf. L.: 1.Joh 2,18-21. Ev.: Joh 1,1-18. Silvester I, pave (†355), kan ihukommes.

1997

1. *hvid.* Onsdag. Juledags oktav. Festen for Maria, Gudsmoder (h). Gl. Cr. Jomfru Marias pf. I.L.: 4 Mos 6,22-27; Sl 67,2-3.5.6+8. R. Gud være os nådig og velsigne os. 2.L.: Gal 4,4-7. Ev.: Luk 2,16-21.
 2. *hvid.* Torsdag i juletiden. (I Ps). Basilius den Store (379) og Gregor af Nazianz (390), biskopper og kirkelærere (m). Jul. pf. L.: 1.Joh 2,22-28. Ev.: Joh 1,19-28.
 3. *hvid.* Fredag i juletiden. (I Ps). Jul. pf. L.: 1.Joh 2,29 — 3,6. Ev.: Joh 1,29-34.
 4. *hvid.* Lørdag i juletiden. (I Ps). Jul. pf. L.: 1.Joh 3,7-10. Ev.: Joh 1,35-42. Bededag for præste- og ordenskald.
 5. *hvid.* Søndag. Herrens åbenbarelse (h). Gl. Cr. H.åb.pf. L.: Es 60,1-6; Sl 72,2.7-8.10-11.12-13. R. Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre. 2.L.: Ef 3,2-3a.5-6. Ev.: Matt 2,1-12. Kollekt for det Danske Bibelselskab.
 6. *hvid.* Mandag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1.Joh 3,22 — 4,6. Ev.: Matt 4,12-17.23-25.
 7. *rd.* Tirsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Knud Hertug, martyr. (

1131)(m). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1.Joh 4,7-10. Ev.: Mark 6,34-44.
 8. *hvid.* Onsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Eller *hvid.* Raymund af Penyafort, præst, (1275). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1.Joh 4,11-18. Ev.: Mark 6,45-52.
 9. *hvid.* Torsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1.Joh 4,19 — 5,4. Ev.: Luk 4,14-22a.
 10. *hvid.* Fredag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1.Joh 5,5-13. Ev.: Luk 5,12-16.
 11. *hvid.* Lørdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1.Joh 5,14-21. Ev.: Joh 3,22-30.
 12. *hvid.* Søndag. Herrens dåb (f). Gl. Cr. særl.pf. I.L.: Es 42,1-4.6-7; Sl 29,1a+2.3ac-4.3b+9b-10. R. Herren velsigne sit folk med fred. 2.L.: Ap.G 10,34-38. Ev.: Mark 1,7-11. Eller (ad libitum): I.L.: Es 55,1-11; Sl Es 12,2-3.4bcd. 5-6. R. I skal øse vand med glæde af frelsens kilder. 2.L.: 1.Joh 5,1-9. Ev.: Mark 1,7-11.

Hermed afsluttes juletiden.

DET ALM. KIRKEÅR

13. *grøn.* Mandag i 1. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid.* Hilarius, biskop og kirkelærer, (367). L.: Hebr 1,1-6. Ev.: Mark 1,14-20. (Læsning ad libitum (Hilarius): 1.Joh 2,18-25.)
 14. *grøn.* Tirsdag i 1. alm. uge. (I Ps). L.: Hebr 2,5-12. Ev.: Mark 1,21-28.
 15. *grøn.* Onsdag i 1. alm. uge. (I Ps). L.: Hebr 2,14-18. Ev.: Mark 1,29-39.
 58-Årsdagen for biskop Theodor Suhrs bispevielse. Mindes i Menighedens forbønner.
 16. *grøn.* Torsdag i 1. alm. uge. (I Ps). L.: Hebr 3,7-14. Ev.: Mark 1,40-45.
 17. *hvid.* Fredag i 1. alm. uge. (I Ps). Antonius, abbed, (356)(m). L.: Hebr 4,1-5.11. Ev.: Mark 2,1-12.

(Evangelium ad libitum (Antonius): Matt 19,16-26.)
 18. *grøn.* Lørdag i 1. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid.* Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Hebr 4,12-16. Ev.: Mark 2,13-17. Den økumeniske bedeuge begynder.
 19. *grøn.* 2. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. I.L.: 1.Sam 3,3b-10.19; Sl 40,2+4ab.7-8a.8b-9.10. R. Se, jeg kommer for at gøre din vilje, min Gud. 2.L.: 1.Kor 6,13c-15a.17-20. Ev.: 1,35-42. Henrik, biskop og martyr, (1158), fejres ikke.
 20. *grøn.* Mandag i 2. alm. uge. (II Ps). Eller *rd.* Fabian, pave og martyr, (250). Eller *rd.* Sebastian, martyr, (288). L.: Hebr 5,1-10. Ev.: Mark 2,18-22.
 21. *rd.* Tirsdag i 2. alm. uge. (II Ps). Agnes, jomfru og martyr, (ca. 280)(m). L.: Hebr 6,10-20. Ev.: Mark 2,23-28.
 22. *grøn.* Onsdag i 2. alm. uge. (II Ps). Eller *rd.* Vincent, diakon og martyr, (304). L.: Hebr 7,1-3.15-17. Ev.: Mark 3,1-6.
 23. *grøn.* Torsdag i 2. alm. uge. (II Ps). L.: Hebr 7,25 — 8,6. Ev.: Mark 3,7-12.
 24. *hvid.* Fredag i 2. alm. uge. (II Ps). Frans af Sales, biskop og kirkelærer, (1622)(m). L.: Hebr 8,6-13. Ev.: Mark 3,13-19.

25. *hvid.* Lørdag. Den hellige apostel Pauls omvendelse (f). (II Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ap.G 22,3-16 eller Ap.G 9,1-22; Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet! Eller: Halleluja! Ev.: Mark 16,15-20.
 26. *hvid.* Søndag. Ansgar, bispedømmets første værmehelgen. (h). Gl. Cr. Sankt Ansgars pf. I.L.: Es 52,7-10; Sl 96,1-2a.2b-3.7-8a.10. R. Kundgør Herrens under for alle folkeslag. Eller: Halleluja! 2.L.: 1.Kor 1,18-25. Ev.: Mark 1,14-20. Kirketælling. Timotheus og Titus, biskopper, fejres ikke.
 27. *grøn.* Mandag i 3. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid.* Angela Merici, jomfru, (1540). L.: Hebr 9,15.24-28. Ev.: Mark 3,22-30.
 28. *hvid.* Tirsdag i 3. alm. uge. (III Ps). Thomas af Aquino, præst og kirkelærer, (1274)(m). L.: Hebr 10,1-10. Ev.: Mark 3,31-35.
 29. *grøn.* Onsdag i 3. alm. uge. (III Ps). L.: Hebr 10,11-18. Ev.: Mark 4,1-20.
 30. *grøn.* Torsdag i 3. alm. uge. (III Ps). L.: Hebr 10,19-25. Ev.: Mark 4,21-25.
 31. *hvid.* Fredag i 3. alm. uge. (III Ps). Johannes Bosco, præst, (1888)(m). L.: Hebr 10,32-39. Ev.: Mark 4,26-34.

KATOLSK RADIO- OG FJERSYNSFORBUND

ønsker sine medlemmer og venner en rigtig glædelig jul samt et godt og velsignet nytår.

Herboende Maria Immaculatasøstre samt gæster fra udlandet.

Maria Immaculata Søstrene fejrer 25 års jubilæum

Søndag den 24. november på Krist Konges fest fejrede Maria Immaculata Søstrene 25 års-dagen for de første fire søstres ankomst til Danmark. Søstre - hvis antal i de mellemliggende år er blevet til ni ialt - fejrede dagen ved en festlig messe i Sankt Annæ kirke på Amager, hvor biskop Czeslaw Kozon koncelebrerede med kirkens præster.

Efter messen var der en reception i Sankt Annæ skoles aula, hvor bl.a. søstrenes generalforstanderinde, sr. *Joanna Swiatlowska*, Polen talte. Hun udtrykte sin taknemmelighed over den gode modtagelse, søstre havde fået i menighedene i København og i Odense, og en særlig tak blev rettet Skt. Elisabeth Søstrene, der i de første man-

ge måneder gav husly til søstre, indtil de fandt deres eget hus i bekvem afstand fra deres »arbejdspladser« henholdsvis Skt. Annæ Hjem, -kirke og -skole, hvor syv af søstre arbejder. To søstre bor i Skt. Albani præstegård i Odense og har deres virke i menigheden og i skolen.

ks

Bonnens Apostolat af pater Paul Keller S.J.

Kristne lægfolks indsats i kirkens missionsarbejde

Dåben er ikke kun en gave, som giver os del i Kristi Forløsning; den er også en opgave: ved vort eget liv skal vi være vidner om Guds Søns kærlighed, og således medvirke ved udbredelsen af hans rige. Da hans kærlighed gælder alle mennesker, må også vor kærlighed være med til at gøre frelsens universalitet synlig.

Troens udbredelse er altså ikke overladt til den enkeltes forgodtbefindende. Det 2. Vatikankoncil siger, at alle, som ved dåben er indlemmet i Kristus, har fået del i hans præstelige, profetiske og kongelige embede, og således del i hele Kristi sendelse i kirken og i verden (LG 51).

Dekretet om lægfolks aktivitet præciserer, at deres sendelse tilsigter to ting: evangelisering og helliggørelse af deres medmennesker, og verdens fornyelse i Kristus (AA 5).

Lægfolks indsats i den unge kirke

Kirkehistorikeren A. von Harack (+ 1930) skriver i sit værk »Kristendommens Mission og Udbredelse i de første tre Århundreder«: »Kirken missionerede ved sin eksistens og sine hellige goder,

men knap så meget ved egentlige missionærer«. Med andre ord: kirken er missionerende i sit inderste væsen, og hele Guds folk er medansvarligt for troens udbredelse. Den vigtigste menneskelige faktor ved kristendommens udbredelse var og er de troendes kristne liv.

Den nyere missionshistorie

Her har vi eksempler på, at lægfolk grundlagde nye sogne. *Aloys Pitroipa* (1892-1986) havde som den første indfødt i Øvre Volta bestået lærereksamen og var blevet katolik. Han grundlagde den unge kirke i Fada N'Gourma i Burkina Faso. Allerede 1935 var katekumenene forberedt til at blive døbt. Han hentede en præst til N'Gourma og gav også stødet til sognets oprettelse.

Kirken i Korea

Kirken i Korea er grundlagt af lægfolk. En videnskabsmand, *Yi Seng Houn*, lærte kristendommen at kende i Peking. I 1784 blev han døbt med navnet *Petrus* og vendte fuld af begejstring tilbage til Korea. Han underviste sine venner i troen og forberedte dem til dåben. Igenem ti år bestod

den første kristne menighed i Korea udelukkende af lægfolk. Og i det første halve århundrede måtte de klare sig med kun to kinesiske præster på korte besøg.

Disse kristnes iver og troskab blev sat på prøve under blodige forfølgelser, som kostede 10.000 menneskers livet. En af dem, *Therese Kwong*, sagde: »Når Himlens Herre er hele menneskeslægtens Fader og hele skabningens Herre, hvordan kan I da opfordre mig til at forråde ham?«

Ved sit besøg i Seoul i forbindelse med 200-årsfesten for kristendommens indførelse i Korea kanoniserede pave *Johannes Paul II* 93 koreanere og 10 franske missionærer (deraf 3 biskopper og 7 præster). Både martyremes blod og de troendes liv i ægte kærlighed er udsæd til nye kristne. (Se også: *Donald Attwater*, *Helgen-Leksikon* s. 117 Korea).

I januar beder vi med paven om:

At katolikkerne og andre kristne må arbejde målbevidst på at dele alt, hvad de har fælles og at de døbte ved deres liv må vidne om, at alle er kaldede til frelse i Jesus Kristus.

Min første valfart til Lourdes

Af Jean Claude

Jean Claude er 26 år gammel og multihandicappet. I juli måned deltog han i Den nordiske valfart til Lourdes. Jean Claude vil gerne delagtiggøre »katolsk orientering«s læsere i sine oplevelser og sender følgende rejsebeskrivelse, som gengives i forkortet og let bearbejdet form.

Jeg tog afsted til Lourdes sammen med min mor og min onkel. Vi kendte beretningen om jomfru Maria, der viste sig for Bernadette i 1858, og Marias ord til hende: »Gå til præsten og bed ham bygge et kapel her. Lad menneskene komme i processioner med lys«. Endvidere havde vi læst om de mirakler, der var sket siden, og min mor og min onkel håbede meget, at ét eller andet ville ske med mig. Det gjorde der også! Jeg havde det godt og har det stadig godt.

En af mine mange oplevelser var at jeg skulle i det hellige bad. Vandet kommer fra bjergene og er meget koldt. Min mor var meget spændt på om jeg kunne klare det kolde gys! Men jeg siger jer, jeg grinede og syntes det var sjovt. Vi bad først en bøn til Maria. Så sang vi på latin, der var nogle flinke franskmænd der hjalp. Man har slet ikke noget tøj på, man er helt nøgen. Man behøver ikke at tørre sig efter badet, man er helt tør med det samme. Et lille mirakel i sig selv. Resten af dagen havde jeg det så godt og følte mig veltilpas fra top til tå - og mor var glad kan I tro.

En anden stor oplevelse var når vi om aftenen gik i lysprocession. Med lys i hånden går vi og synger og synger. Min mor kunne alle sangene, jeg var stolt af hende. Det var flot, for de var på latin!

Se det er også noget, der er dejligt, at vi kommer fra hele

verden og så kan vi synge sammen.

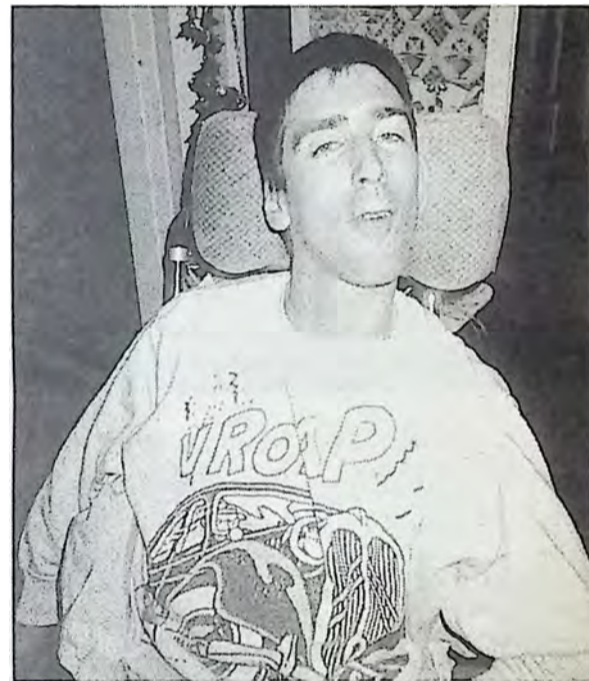
Den tredje store oplevelse er jo grotten, hvor det hele skete i 1858. Her brænder man vokslys - det er meget flot at se så mange lys på én gang. Der bliver brændt 800 tons lys om året, men på grund af pladsmangel må man vente i op til 1-2 år før ens lys bliver tændt.

Ja, så havde jeg selvfølgelig mange sjove oplevelser; vi var ude at danse, spise lækker og ude at køre bus i bjergene.

Min fantastiske hjælper var fra Norge og hed Nenne. Hun

hjalp min mor med at få mig op om morgenen og i seng om aftenen. Nenne var én af de mange frivillige hjælpere, og hun gjorde det flot.

At være handicappet i Lourdes er som at være konge. Vi kommer altid i første række, ja selv den røde løber er malet på vejen. Den er kun for de handicappede. Det er et fantastisk syn at se så mange handicappede komme på én gang i en lang række på vej til grotten. Ved synet af de mange syge mennesker, følte jeg mig ikke så handicappet. Det i sig selv kan godt styrke én.

Jean Claude.

Katolikker med i Tivolis julemarked

Petri-Hjælpen, Caritas Danmark og Steno-Butikken deltager i år med en stand (nr. 23) i Tivoli i forbindelse med det

årlige julemarked i perioden fra den 22. november til den 22. december 96.

På standen sælges DUK's

julekort, Caritas postkort og mærker samt broderet kunsthåndværk m.m. fra forskellige lande.

Steno-Butikken stiller med et udvalg af julekrybber, julelys, julekort, julepynt etc.

Petri-Hjælpens sortiment består af afrikansk kunsthåndværk.

Overskuddet fra julemarkedet går til gadebørn i Bolivia, nærmere betegnet til Cochabamba, et projekt Caritas har støttet gennem de sidste ti år. Deltagelsen i julemarkedet skal ses som en optakt til Caritas' 50 års jubilæum næste år.

Markedet har åbent hver dag fra kl. 11 til kl. 19. Mandag lukket.

Bent R. Wilson

Besøg denne stand i Tivoli. Foto Szarafin.

Europæisk økumenisk møde i Graz i sommeren 1997

Fra den 23. - til den 29. juni 1997 finder det andet europæiske økumeniske møde sted i byen Graz i Østrig. Mødet arrangeres af Konferencen for Europæiske Kirker og Rådet af Europæiske Biskoppers Conference.

Er man interesseret i at deltage i dette møde, og vil man

gerne bo billigt - det drejer sig om privat indkvartering - skal man henvende sig til: Lokalbüro der zweiten Europäischen Ökumenischen Versammlung, Hauptplatz 3, A-8010 Graz/Steiermark, Østrig, tlf. 0043 - 316 - 82 00 61.

Herefter vil man modtage et tilmeldingskort, hvorpå de

forskellige logmuligheder er angivet. For unge er der også mulighed for gratis indkvartering eller ihvertfald for meget lille beløb.

Det er tilrådeligt at rekvirere tilmeldingskort snarest, hvis man gerne vil deltage.

Josef Völk C.Ss.R.

Et glædeligt problem

Menigheden har selv sat kirken i Holbæk i stand. Foto: Frank.

I Skt. Elisabeth menighed i Holbæk har vi et glædeligt problem. Vores kirke er for lille.

I vores dejlige, smukke, men lille kirke har vi 65 pladser - med ekstra stole kan der være 92.

Da vi nu skulle fejre Skt. Elisabeths fest, var der tilmeldt 142. Problemet blev løst ved, at pastor Stephen Holm lejede os ind i folkekirkens kirkegårds-kapel.

Heldigvis kunne vor nye menighedssal rumme menigheden og alle gæsterne.

Annelise van der Meer

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

»katolsk orientering«
ønsker alle annoncører en glædelig jul og et godt nytår

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen? Ønsker du at vide, hvad lægdominikanerne står for?

Lørdag d. 25. januar kl. 14 kan du møde pater Patrick-Dominique Linck O.P. fra Lund i præstegården bag Skt. Ansgars kirke, Bredgade 64 på 1. sal.

Koncert i Sakramentskirken

Mandag den 16. december 1996 kl. 18.30 er der julekoncert med bl.a. værker af Bach, Händel, Cesar Franck, D'Aquin, danske julesalmer og Christmas Carols. Efter koncerten er der kaffe og the i kirkens krypt.

Programbilletter á 20 kr. kan købes på kirkens kontor 14 dage før og ved indgangen. Indtægten går til kirkens varmeregning. Organist: György Sajo, sangsolist Ingrid Zendersen. Nørrebrogade 27. Bus 5, 16 og 350 S.

BIBELSTUDIEKREDS

v/ pastor Niels Engelbrecht i Sakramentskirkens krypt Nørrebrogade 27 C, 2200 København N.

19. dec. 96, 9. og 23. jan. 97 og 6. og 27. februar 1997 kl. 16-17.30.

Studiekredsen slutter hver gang med en messe. Mulighed for pensionist-kaffe kl. 15-16. Husk at medbringe Bibelen! Alle er velkomne.

KIRKEKONCERT

i Skt. Ansgars kirke
Søndag den 15. dec. 1996 kl. 15

Julekoncert med Hørsholmkoret

C. V. Stanford: Magnificat og Nunc Dimittis.
D. Buxtehude: Missa Brevis.
W. Byrd: O Magnum Mysterium.
Niels La Cour: Tantum ergo.
samt musik af Grieg, Lange-Müller og Anders Øhrwall.
Endvidere synger koret julen ind med engelsk og dansk julemusik.
Dirigent: Klaus Munk-Nielsen

Der er gratis adgang.

KATOLSK

RADIO- OG FJERSYNSFORBUND meddeler, at der i vintersæsonen 1996/97 vil være koncertbilletter til følgende koncerter:

Søndag d. 2. febr. 1997 kl. 16 med diverse Schubert værker og med Ulf Schirmer som dirigent.

Mandag d. 21. apr. 1997 kl. 20.30, hvor Radiokoret synger europæisk kirkemusik fra 20. århundrede.

Henvendelse om billetter rettes til kasserer Anton Jensen, tlf. 42 84 08 82.

DUK-kalender

ÅBENT HUS med julehygge den 13.12.96 kl. 15.00 - 17.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJRE den 27.12. - 01.01.1997 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0 - 1 år kr. 225,00
2 - 6 år kr. 400,00
7 - 13 år kr. 490,00
voksne kr. 550,00

samt kr. 175,00 for fællesrejse (dog 225,00 for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 6.12.96.

8.-10. KLASSES WEEKEND den 17. 1. - 19. 1. 1997 på Ømboen.

Sankt Ansgars fest i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 6. 1.

UNGDOMSMESSE den 26. 1. kl. 20. Sankt Ansgars fest i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V. Efter messen er der Café Ludvig.

UNGDOMSMESSE den 23. 2. kl. 20. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V. Efter messen er der Café Ludvig.

MEDARBEJDERLEDERTRÆNING den 28. 2. - 2. 3. på Ømboen. For repræsentanter, redaktioner og udvalg. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 7. 2.

LOKALFORENINGSMØDE den 15. 3. kl. 10 - 17 i menighedssalen i Næstved. For alle lokalforeningsledere øst for Storebælt. Pris kr. 50,-. To ledere fra hver lokalforening får refunderet rejseudgifterne. Tilmelding og betaling senest den 21. 2.

UNGDOMSMESSE den 23. 3. kl. 20. Palmesøndag i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V. Efter messen er der Café Ludvig.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 4. 4. - 6. 4. på Øm for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 14. 3.

FIRMELSE ØST WEEKEND den 11. 4. - 13. 4. på Øm for alle firmander, der bor på Sjælland og Lolland/Falster. Pris kr. 160,- samt kr. 175,- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 21. 3.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 18. 4. - 20. 4. for alle lokalforeningsledere. Pris kr. 50,-. To ledere fra hver lokalforening får refunderet rejseudgift. Tilmelding og betaling senest 4. 4.

LEDERTRÆNING den 24. 4. - 27. 4. på Øm. Alder: 14-20 år. Pris kr. 175,- samt kr. 175,- for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 4. 4.

UNGDOMSMESSE den 27. 4. kl. 20. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V. Efter messen er der Café Ludvig.

LEJRELEDELSESKURSUS den 2. 5. - 4. 5. på Øm for alle ledere på DUK's sommerlejre 1997. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 11. 4.

UNGDOMSMESSE den 1. 6. kl. 20. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V. Efter messen er der Café Ludvig.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!! Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre. Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja _____ Nej _____

Deltager i fællesrejse _____

Ankommer selv: _____

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th.
1260 København K - Tlf. 33 14 77 07

Dode

Stig König-Petersen in memoriam

Stig König-Petersen blev født i København i 1905 og døde i Odense den 6. november 1996.

Da Henry Schultz, Kolding, i 1943 tog initiativ til Mændenes retræte på Dalum, var König-Petersen med lige fra starten, og efter at Henry Schultz døde i 1967, overtog König-Petersen ledelsen af disse retræter.

Stig König-Petersen var i hele sit liv - efter sin konversion - et særdeles aktivt og levende medlem af vor kirke - først i Skt. Ansgar menighed i København, senere i Skt. Albani sogn i Odense. Han var aktiv og samlede store midler ind til både til Caritas Dan-

mark og hvor der iverigt var brug for midler inden for vor kirke.

Han var lægfranciskaner, men til sidst svigtede kræfterne.

Ved en meget smuk messe i den rigt pyntede Skt. Albani kirke og med en personlig tale af pater Stefan Huber, tog franciskanerne, der bar kisten, mange søstre, deltagere fra Dalum retræterne og sognets menighed afsked med Stig König-Petersen.

I Dalum retræterne vil vi huske ham for hans brændende og levende indsats efter sit store forbillede Henry Schultz. Vi vil bringe vor tak for hans gode og levende virke og

bede for hans sjæl og glæde os til gensynet hjemme i Guds himmel.

Børge Blans

Forfatteren Lis Thorbjørnsen død

Den katolske skribent og forfatter Lis Thorbjørnsen døde den 8. november 1996 i en alder af 88 år.

Præget af sin evangeliske holdning har Lis Thorbjørnsen med stor iver og indsigt deltaget i den offentlige debat om samfundsforhold både inden for den katolske tro og i verden omkring os.

Lis Thorbjørnsen hævdede, at konsekvensen af at være kristen, er at være socialist. Udfordringen til de kristne i dag er ikke at tilpasse marxismen eller kapitalismen, der ikke kan løse de problemer, verden i dag står overfor. Det er et kristent ansvar at

viser vej til socialisme med et menneskeligt ansigt, at fremme en holdningsændring fra vold til sand solidaritet, ikke mindst med samfundets udsøgte.

Lis Thorbjørnsen konverterede til den katolske tro dengang Det andet Vatikanekoncil tændte et lys og åbnede for en dialog med omverdenen. Hun skrev mange artikler i Kristeligt Dagblad og en række bøger om dette emne. I de senere år isolerede hun sig helt i sin lejlighed, som hun kaldte »et sted ved vestkysten«, og her helligede hun sig dramaet. Det resulterede i et par religiøse skuespil.

Lis plejede at ringe til mig et par dage efter at hun havde fået et nummer af Katolsk Arbejderaktions tidsskrift »Laborax«, som hun satte stor pris på. Under en af vore sidste samtaler udtrykte hun stor skuffelse over, at det lys, der var blevet tændt i kirken, nu igen er ved at blive slukket.

Lis Thorbjørnsen var en ildsjæl; nu er hun her ikke mere, men hendes engagement kan være til inspiration for andre, der kæmper for social retfærdighed midt i en katolsk verden.

George Bune Andersen

Det sker på Magleås

To. d. 12. - fr. d. 13.12.:
Udenrigsministeriet.

Ma. d. 16. - ti. d. 17.12.:
Audiologopæd. forening.

On. d. 1. - lø. d. 4.1.97
Præste- og teologistuderende.

Ti. d. 7. - on. d. 8.1.:
Den Sociale Ankestyrelse.

On. d. 8. - to. d. 9.1.:
Sociologisk Institut.

To. d. 9. - fr. 13.1.:
Forskningscenter.

Fr. d. 10. - lø. d. 11.1.:
Fritid & Samfund.

Ma. d. 13. - fr. d. 17.1.:
Kaplan Jörg Revemann.

Ma. d. 13. - to. d. 16.1.:
Skoleledertrætte.

To. d. 16. - fr. d. 17.1.:
Folkekirkens Nødhjælp.

Fr. d. 17. - lø. d. 18.1.:
Sankt Annæ Skole.

Ma. d. 20. - to. d. 23.1.:
Unesco.

Ma. d. 20. - ti. d. 21.1.:
DTU.

To. d. 23. - fr. d. 24.1.:
Lyngby-Taarbæk kommune.

To. d. 23. - fr. d. 24.1.:
Folkekirkens Nødhjælp.

Fr. d. 24. - sø. d. 26.1.:
Reformationstidens Spiritualitet
v/biskop Hans L. Martensen,
Jette og Jacob Thomsen.
(se annoncen).

Ma. d. 27.1.:
LFD.

Ti. d. -28. - on. d. 29.1.:
Dansk Socialrådgiverforening.

Ti. d. 28. og on. d. 29.1.:
Undervisningsministeriet.

To. d. 30. - fr. d. 31.1.:
Logopædisk Afdeling.

Fr. d. 31. - lø. d. 1.2.:
Fredensborg Skole.

Glædelig jul og godt nytår

RADIO STENO

Mandage kl. 20-23 på 107,9 MHz
(Hybridnet: Frederiksberg 87,7)

Tirsdays kl. 20-23 på 88,2 MHz
(Hybridnet: København 89,4)

Nær og Fjern - Nyheder og meddelelser.
Forum - Debatprogram med gæster i stu-
diet og åben telefonlinie.
Antennen - Tro i vor tid.
Fokus-Om Bibelen, kirken, litteratur, kunst,
kultur m.v.
Natbordet - Noget godt at slutte dagen
med!

Om mandagen sender vi desuden et pro-
gramfortosprogede og om tirsdagens vores
Magasin med indslag om aktuelle emner.

KIRKEKONCERT

Julekoncert som aftenang
i den katolske Vor Frue Kirke, Århus

Søndag d. 15. december kl. 20 afholder kir-
kens kantor (23) julekoncert under ledelse af orga-
nist og korleder Olav K. Mielke-Jepsen. Der syn-
ges gregorianske satser, engelske davdssal-
mer, engelske hymner og motetter samt dan-
ske julesalmer. Dørene åbnes kl. 19.30. Der er
gratis adgang til koncerten.

Diverse

Søger du job?

Hel/Deltids? Vi uddriver vores forretning og har
nu succes i 33 lande. Interesseret? Tlf. og fax
65 25 50 05.

Den katolske kirke i Herning er - som bekendt - flyttet.

Det katolske pastorat i Herning modtager fort-
sat en del post, der er adresseret til Silkeborg-
vej 25 eller til postbox 176.

Postboxen er afmeldt og den nye adresse er:

Kirkecenter Skt. Peter
Lillelundvej 36
7400 Herning N.

Husk venligst at kassere gamle adresse-etiket-
ter!

Katolske anekdoter

»Havde Judas rødt skæg?« er titlen på den
nye samling katolske anekdoter og vittigheder
(ca. 200 stk.). Bestilling: Helge Clausens For-
lag, Teglvangsvej 64, 8543 Homslet. Tel./fax
86 996354.

pris kr. 60 + forsendelse.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som
arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testa-
mentet. Udgifter til salær refunderes af bispe-
kontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Meni-
hedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn.
Gratis for begge parter formidles kontakt mellem
udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje -
ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-
16 tirsdag og torsdag.

Salg og service

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juri-
disk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelser, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med fast
ejendom, testamenter og dødsbobe-
handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Værd at vide

Allan Ohms
advokat (H)

Mange vil blive bedre hjulpet
ved at oprette et testamente.
Men ikke alle.
Ring til RET&RÅD i Roskilde.
Vi beskæftiger os meget med
testamenter og generationsskifte.
Vi kan hurtigt - og gratis - for-
tælle, om det vil være en fordel
for dig og din familie, at få
lavet et testamente.

RET&RÅD

ADVOKATER UDEN OMSVØR

Stændertorvet 5 · 4000 Roskilde
Telefon 42 37 13 00

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 33 11 72 37. Aften: 42 85 39 40

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse
og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rokvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Wagn Adler

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med døds-
fald også anmeldelse til skifteret,
sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Murermester Kald Erik

JOHNSEN

Ankervej 12
Stubberup
4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlag

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af...

gyg
GARANTI
ORDNING

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7120 Vejle Ø.
Tlf. 75 81 69 62 og 75 83 29 37

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Revision · Regnskab · Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registreret revisor FRR

Jørgen Brangstrup

Skt. Oligade 10 · Roskilde · 46 35 10 35

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Fidel Castro hos paven

Fortsat fra forsiden

udtalt sig kritisk om fænomenet handelsboykot.

Derfor kommer, at Castro ønsker at forlige modstridende kræfter i samfundet; situationen er spændt, og kirken vil måske kunne medvirke til at forlige parterne.

Måske til Cuba i 1997

Få uger forud for Castros møde med paven var Vatikanets »udenrigsminister« Jean-Louis Tauran i Cuba. Der menes ikke længere at være noget i vejen for et pavebesøg; sandsynligheden taler for, at det bliver i forbindelse med en tur til Latinamerika næste efterår.

Fidel Castro indbyder paven til at besøge Cuba. Fotos KNA

Bostons kardinal Law:

Præsident Clinton bør lindre Cubas lidelser

Boston (KNA) - Fra Boston appellerer kardinal Bernard Law til præsident Bill Clinton om at føre en politik, der kvitterer for den tillid, som befolkningen har vist ham.

På internationalt plan må præsidenten tage sig af problemerne i Cuba og Zaire og på det hjemlige plan prioritere sundhedsreformen og trække loven om de sene aborter tilbage. Det skriver Law i det stedlige bispedømmes blad. Clintons politik skal være en politik »for livet, for familien og for de fattige«, og grundlaget for alt andet må være, at man respekterer retten til livet, understreger kardinalen.

Hvad angår Zaire, forlan-

ger kardinal Law, at USA gør »en aktiv indsats for at bygge et retfærdigt og fredeligt samfund op; man står over for en krise, som kan sætte hele Afrika i brand«.

Fastholder Cuba i et kvælgreb

For Cubas vedkommende er hovedproblemet den handelsboykot, som får stadig mere mærkbare konsekvenser. Law gør opmærksom på, at især børnene i stigende grad rammes af underernæring. Han håber, at Clinton vil benytte sin anden embedsperiode til at »lindre Cubas lidelser« og stiller sig uforstående over for den omstændighed, at USA opretholder gode forbindelser

med Kina og Vietnam og samtidig »fastholder Cuba i et kvælgreb«. Endvidere påpeger Law, at kun 49% af vælgerne stemte på Clinton, og at hans mandat derfor må betragtes som moderat.

Kardinalen appellerer til alle katolikker om »at bede for vore valgte ledere«. Clinton skal tjene den amerikanske nation som en leder, slutter Law; »han har brug for vores forbøn, han fortjener den, og vi ønsker ham alt godt.

Libanon:

Muslimer og kristne beholder TV og radio

Beirut (KNA) - Efter voldsomme protester har de anerkendte religioner i Libanon fået regeringens tilladelse til at drive to radiostationer og en TV-sender. »Vi vandt slaget om informationen og beholder vores fjernsyn og radio«, udtaler pater Antoine Gemayel, leder af det katolske informationscenter i Jall-Ed-dib uden for Beirut.

Kristne ledere i Libanon havde protesteret imod den planlagte lukning af de tre stationer, der var tænkt som et

led i et større omstrukturingsprogram. Kristne og muslimer får nu hver en radiostation, fortæller Gemayel. Derudover har man tildelt dem sendetid i det religiøse fjernsyn - lige mange timer til hver.

Den kristne radio kommer til at sende døgnet rundt, den vil arbejde økumenisk og være åben for katolikker og ortodokse. I den muslimske radio deles sendetiden mellem drusere, sunni- og shiamuslimer.

Rom /Vatikanet (KNA) - 40 millioner mennesker ventes til Rom i det hellige år 2000. Rundt regnet 119.000 om dagen, dobbelt så mange som i øjeblikket, siger Roms borgmester Francesco Rutelli til pressen - og der kommer betydelig flere på de store festdage. Men en stor del af de besøgende vil nok bare tilbringe en enkelt dag i Den evige Stad, mener borgmesteren.

Hverken hvad planlægning eller hvad finansieringen angår er der tale om nogen katastrofe, tilføjer Rutelli. Første gang man fejrede helligt år - det var i 1300 - klarede Rom omkring to millioner besøgende; da havde byen selv

UNICEF forlanger bedre vilkår for børn

Bonn (KNA) - FN's børnefond UNICEF forlanger aldersgrænsen for rekruttering af børn til militærtjeneste hævet fra 15 til 18 år. En verdensomspændende reform af nødhjælps- og genopbygningsarbejdet for kvinder og børn i krigsramte egne forudsætter en omgående demobilisering af alle børn under 18 og en særlig indsats, som tager sigte på at få dem sluset tilbage til det, de kom fra, udtaler Stuart Maslen, der er UNICEF's ansvarlige ekspert på området.

Maslen understreger, at demobilisering er en af de vigtigste anbefalinger i rapport om børn i krig, som netop er færdig, og som FN skal tage endelig stilling til. Ifølge UNICEF er der i dette århundrede flere børn end nogensinde før, der har måttet lide under krigen og dens følger.

For tiden er der 30 større og 15 mindre væbnede konflikter i gang i verden; rundt regnet 90% af de mennesker, hvis tilværelse er påvirket af disse konflikter, er civile - især kvinder og børn.

Børn skal beskyttes imod enhver form for overgreb

På baggrund af de alvorlige overgreb på børns rettigheder, som dokumenteres i rapporten, er der udarbejdet et katalog over fordringer, som ventes at blive indfriet af FN.

Ud over at skåne de 15-17-årige for militærtjeneste forslår UNICEF, at der iværksættes særlige nødhjælpsarbejder for børn. De skal have både lægehjælp og psykosocial støtte til at bearbejde traumatiske oplevelser, de

skal beskyttes imod seksuelle overgreb, der skal sørges for flygtningebørn og landminerskal forbydes.

Desuden skal sanktioner gås efter i sømmene; de kan have negative konsekvenser for børn.

Mexicansk biskop:

Hæren trapper konflikten op

Mexico City (KNA) - Biskop Samuel Ruiz Garcia beskylder den mexicanske hær for med overlæg at optrappe konflikten i Chiapas-provinsen. 60% af hæren er for tiden stationeret i Chiapas, udtaler biskoppen af San Cristobal de las Casas til pressen. »Nogle steder er der 17 soldater for hver borger«, tilføjer Ruiz. Han mener ikke, at hæren er stationeret i Chiapas udelukkende af militære grunde; den er der for at afskrække befolkningen.

Biskoppen beskylder den mexicanske regering for ikke at ville gå i dialog med den zapatistiske befrielsesher. Parterne er på ingen måde kommet hinanden nærmere, hedder det. Ruiz betegner regeringen og zapatisterne som »to fjender, der taler sam-

Biskop Ruiz Garcia

men«. og understreger, at de intet har til fælles.

Ønsker en fredelig løsning

Biskoppen, der gik ind som mægler efter zapatisternes opstand i begyndelsen af 1994, appellerer til regeringen om at stræbe efter en fredelig løsning på konflikten. Fra zapatisterne forlyder det, at man agter at begynde på »en ny form for dialog«. Den skal være præget af alvor og den skal føre til resultater, der gør det muligt at underskrive en fredsaftale og føre den ud i livet, udtaler zapatisternes næstkommanderende Marcos.

Men dialogen mellem zapatisterne, der blev afbrudt i september måned, kan kun komme i gang igen, hvis zapatisterne og den indfødte befolkning forinden får opfyldt visse minimumskrav, tilføjer den næstkommanderende.

Redaktionen ønsker alle læsere og annoncører en velsignet jul og et godt nytår 1997

Næste nummer udsendes den 15. januar

katolsk orientering

Redaktion:
Pastor Willem Wuyts O. Praem (ansvarsh. redaktør).
Journalist Knud Helsted Kluge (red. sekretær).
Redaktionelle medarbejdere: Kirsten Szarafin og Maria Jørgensen.

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.,
DK-1620 København V. Telefon 31 21 14 44.
Telefax 31 24 49 75 og 97 22 40 54.
Udgiver: Ansgarstiftelsen
Tryk: Dansk AvisTryk, DK-2600 Glostrup. Oplag 16.500.